002
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Γ
ΣΥΝ.Α
1850-1851
Τ.3

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΠΡΩΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1851.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.

ΕΝ ΤΗ Α'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΩ ΤΗΣ Γ'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ'.

Τῆς 11 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 Π. Μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι α) ἡ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς συζήτησις, καὶ β) ἡ ἐπὶ τοῦ διατάγματος περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 7, 8, 28, 35 καὶ 36 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου, λαβών τις ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀντικειμένου τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι διὰ πᾶσαν πρότασιν συνεπάγουσαν αὔξησιν δαπανῶν, εἰς τὰς παρούσας μάλιστα δυσχερεῖς τοῦ δημοσίου ταμείου περιστάσεις, πρέπει πρῶτον νὰ ἐρευνᾶται ἂν ἡ ἐξ αὐτῆς προκύψουσα δαπάνη ἀνταποκρίνηται πρὸς τὴν ὠφέλειαν, καὶ τότε νὰ ἐγκρίνηται ἢ ν' ἀπορρίπτηται· ὡς τοιαύτην δὲ καὶ τὴν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ἢ νὰ ἀπορρίψωμεν μετ' αὐστηρὰν ἐξέτασιν· δύω εἰσὶν οἱ λόγοι δι' οὓς ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν εἰρημένην πρότασιν· α) ὅτι τὰ πρακτικὰ συντάσσονται ἐν ἐκτάσει

καὶ πολὺς δαπανᾶται χρόνος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν· καὶ 6) ὅτι οἱ ἐκφωνούμενοι λόγοι δὲν λαμβάνουσι τὴν ἀνήκουσαν δημοσιότητα, ἐνῷ διὰ τῆς συστάσεως τῆς ἐφημερίδος ἀμρότερα ἀποφεύγομεν τὰ ἄτοπα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὰ πρακτικὰ ἐκτείνονται πολλάκις πλέον τοῦ δέοντος, ἂν καὶ εὐλήπτως καὶ κομψῶς συντασσόμενα, ἀλλὰ δὲν εἶναι ποσῶς δύσκολον νὰ γράφωνται τοῦ λοιποῦ καὶ περιεκτικώτερον, ὡς τοῦτο ἐγίνετο ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελεύσει τῆς γ. Σεπτεμβρίου. Εἰς πρὸς δὲ τὴν δημοσιότητα, ἣν καὶ αὐτὸς ποθεῖ, παρατηρεῖ ὅτι, τῶν συζητήσεων δημοσίᾳ γινομένων, καὶ ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, αἱ ἀπουδαιότεραι τούτων καταχωροῦνται πολλάκις καὶ εἰς τὰς πολιτικὰς ἐφημερίδας, ὥστε εἰς οὐδὲν θέλει συντελέσει ἡ σύστασις ἐπὶ τούτῳ ἐφημερίδος, τὴν ὁποίαν ὡς εἰδικὴν ὀλίγοι θέλουν ἀναγινώσκει, ἐνῷ ἐν ταῖς πολιτικαῖς καταχωρούμεναι, θέλουσιν εὑρίσκει πλείονας ἀναγνώστας· καὶ ἠδύνατο μὲν νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ συντάσσηται ἐφημερὶς ὡς ὁ Μηνύτωρ τῆς Γαλλίας, ἐνῷ καταχωροῦνται καὶ ἅπασαι αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, αἱ σχέσιν ἔχουσαι πρὸς τὸν πολιτικὸν βίον τῆς Γαλλίας· ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι σήμερον τοῦτο δὲν κατορθοῦται κυρίως διὰ τὴν ἔλλειψιν στενογράφου, ὅστις ἐν εὐκολίᾳ ἠδύνατο ν' ἀντιγράφῃ, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ γράμμα τοὺς λόγους, καὶ οὕτω νὰ στέλλωνται αὐθωρὶ πρὸς ἐκτύπωσιν· ἐκ τῆς ἐλλείψεως δ' αὐτῆς οἱ λόγοι ποτὲ δὲν θέλουσι γράφεσθαι ὡς ἀπηγγέλθησαν, ἀλλὰ περικαλλυνόμενοι θέλουν παρουσιάζεσθαι εἰς τὸ κοινὸν ψευδεῖς καὶ μετημμιεσμένοι, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἐφημερὶς αὕτη θέλει εἶσθαι πᾶν ἄλλο ἢ ἐφημερὶς τῶν συζητήσεων.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν Ἑλλάδι ὅ,τι μένει κρυφὸν εἶναι αἱ πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἤθελε προτιμήσει τὴν σύστασιν ἐφημερίδος, ἐν ᾗ νὰ καταχωρῶνται ὄχι, ὡς σήμερον, ὀλίγα διατάγματα διορισμῶν ἢ προβιβασμῶν, καὶ τινες ἐγκύκλιοι τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' ἅπασαι αἱ κυβερνητικαὶ πράξεις, καὶ τοιαύτης ἐφημερίδος τὴν σύστασιν ὤφειλε μᾶλλον νὰ εὐχηθῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὰ ἤθελεν ἀποβαίνει, διότι ἐνῷ ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι ὑποχρεωτικῶς ἠδύναντο νὰ συνδράμωσι τὴν ἔκδοσίν της, ἐν αὐτῇ ἤθελον καταχωρεῖσθαι καὶ αἱ βουλευτικαὶ συζητήσεις.

Ἐπιληφθεὶς ἔπειτα τῆς διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐφημερίδος προτεινομένης δαπάνης, παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ζητοῦνται **10,000** δραχ. δι' ἑπτὰ μῆνας, καὶ ἐπειδὴ αἱ σύνοδοι διαρκοῦσι συνήθως ὁλόκληρον ἔτος, ἡ δαπάνη θέλει αὐξήσει εἰς δραχ. **17,000**, ἂν δὲ θελήσῃ καὶ ἡ Γερουσία κατὰ μίμησιν νὰ ἐκδώσῃ ἰδίαν ἐφημερίδα, τὸ δημόσιον τότε θέλει ἐπιβαρυνθῇ μὲ δαπάνην κατ' ἔτος **34,000** δραχμῶν, καὶ ταύτην ἄνευ ἀναλόγου ὠφελείας· διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐκθέσεως, καὶ τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεώς του περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὃν προανέφερε τρόπον.

Ἀντικρούων δ' ὁ προτείνας τὴν σύστασιν τῆς ἐφημερίδος τὰς περὶ τῆς δαπάνης θεωρίας τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπήνεγκεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ ἀσύμφορον τὴν ἐπ' ἀγαθῷ καὶ δημοσίῳ συμφέροντι γινομένην δαπάνην, διότι ἂν μόνον τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης ἐλάμβανε συνήθως ὑπ' ὄψιν, οὐδεμίαν δαπάνην ἤθελε παραδεχθῇ μέχρι τοῦδε, ὅσον καὶ ἂν ὑπετίθετο ἀναγκαία· ἄλλως τε, ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς δαπάνης εἶχεν ὑπ' ὄψιν της, ὅτι αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς θέλουσι γίνεσθαι καθ' ἡμέραν. Ἐὰν ὅμως τοῦτο θεωρηθῇ ἀδύνατον, τότε τὸ ποσὸν θέλει μετριασθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν δ' ἀραιρεθῶσι συγχρόνως καὶ τὰ σήμερον εἰς χάρτην καὶ λοιπὰ δαπανώμενα, καὶ ἡ μισθοδοσία ἔτι τῶν συντακτῶν, οἵτινες θέλουσι χρησιμεύσει εἰς σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος, τότε θέλει ἕκαστος ἴδει, ὅτι ἡ δαπάνη καταντᾷ μηδαμινὴ, περιοριζομένη εἰς μόνον **4,000** δραχ. ὡς καὶ ἐπροτεινέ τις ν' ἀναδεχθῇ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἀνωτέρῳ ἀμοιβῇ.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν διῖσχυρισμὸν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς δημοσιεύονται ἀρκούντως, ἐκτυπούμεναι εἰς ἐφημερίδας πολιτικὰς, παρατηρεῖ ὅτι αἱ ἐφημερίδες αὗται ἀρέσκονται περιοριζόμεναι εἰς τὴν καταχώρησιν θορυβωδῶν καὶ πολιτικὸν χαρακτῆρα ἐχουσῶν συζητήσεων, ἐνῷ ἀνάγκη πρὸ πάντων εἶναι νὰ γνωστοποιῶνται εἰς τὸν λαὸν αἱ εἰρηνικαὶ συζητήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους νόμων· ἀλλὰ τίς πότ' ἴδεν εἰς τὰς ἐφημερίδας αὐτὰς πιστῶς καταχωρημένας συζητήσεις τοιαύτας; Ὅταν ἐπιβάλλωνται εἰς τὸ ἔθνος φόροι καὶ ὑποχρεώσεις, τὸ ἔθνος δικαιοῦται νὰ γνωρίζῃ καὶ τοὺς προκαλέσαντας αὐτὰ λόγους, καὶ τοῦτο μάλιστα εἶναι τὸ πλεονέκτημα τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος· ὁ δὲ λαὸς συμφέρον ἔχων νὰ μανθάνῃ τί πράττουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ οἱ ἐντολεῖς του, ἀσμένως θέλει σπεύδει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοιαύτης ἐφημερίδος.

Ἀλλ' ἐνῷ ὁ προαγορεύσας ἐπιζητεῖ τὴν ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως ὡς δαπανηρᾶς, ἀφ' ἑτέρου προτείνει τὴν σύστασιν ἄλλης ἐφημερίδος ἐπίσης πολυδαπάνου, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἀντὶ τῆς Βουλῆς θέλει δαπανᾷ ἡ Κυβέρνησις ἐκ τοῦ δημοσίου πάντοτε

πλούτου· ἀλλὰ διατί νὰ μὴ προτιμήσωμεν τὴν ἐφημερίδα τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἀφοῦ ὁπωσδήποτε θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ σύστασις μιᾶς ἐφημερίδος; Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔλλειψιν στενογράφου, βεβαίως ποτὲ δὲν θέλει ἀποφασίσει νὰ ἔλθῃ τοιοῦτος, ἐνόσῳ δὲν ἴδῃ, ὅτι ἐρχόμενος δύναται νὰ πορίζηται τὰ πρὸς συντήρησίν του ἀναγκαῖα· ἐπιτρέψατε λοιπὸν τὴν σύστασιν ἐφημερίδος, χορηγήσατε δ' αὐτὸν τὴν ἀναλογοῦσαν ὠφέλειαν, καὶ ταχέως εὑρίσκεται ὁ στενογράφος. Εἰς τὴν πρότασίν του, δὲ προσέθηκεν, ὅτι ὡρμήθη ὑπὸ μόνου τοῦ συμφέροντος αὐτῆς τῆς Βουλῆς, τῆς ὁποίας αἱ ἀθῶαι συζητήσεις πολλάκις θέλουν παραξηγεῖσθαι, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐπί τινος προλαβούσης συζητήσεως· σήμερον ἀφιερώσατε τὴν πιστὴν τῶν λόγων σας ἔκθεσιν εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν γραμματέων καὶ συντακτῶν, καλύπτετε δὲ τὰς πράξεις σας ὑπὸ τὸν σκοτεινὸν πέπλον τῆς μυστικότητος, δίδοντες συγχρόνως ἀφορμὴν εἰς τοὺς κατηγόρους σας νὰ σᾶς ἀποκαλῶσι δειλοὺς, ἀλλόκους ἀναξίους ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους, ἐπὶ τῷ ὀλεθρίῳ σκοπῷ τοῦ νὰ καταδείξωσι περαιτέρω τὸ κοινοβουλευτικὸν σῶμα· προκειμένου λοιπὸν νὰ ἐξασφαλισθῶσι τοσαῦτα συμφέροντα, πιστεύει, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει δειλιάσει ἀπέναντι μικρᾶς καὶ ἀσημάντου δαπάνης.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ πρωταίμενον ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον ἐξ ἀφορῶν τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς τῆς Βουλῆς, διότι μόνη αὕτη μένει ἐκτεθειμένη ἄνευ ὑπερασπίσεως εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ τυχόντος· ἔχοντες λοιπὸν συμφέρον νὰ ἐπιδείξωμεν εἰς τὸν λαὸν, ὅτι ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύεται, ὀφείλομεν ἀπέναντι τοιαύτης ἀνάγκης νὰ περιφρονήσωμεν τὰς ἀπαντωμένας μικρὰς δυσκολίας· ἂν δὲ δὲν ἔχωμεν σήμερον στενογράφον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ἐντελῆ δημοσιότητα εἰς τὰς πράξεις μας, δὲν πρέπει τοὐλάχιστον νὰ δημοσιεύωμεν τὸ μεγαλείτερον αὐτῶν μέρος, ἐνῷ μάλιστα ὁ μὲν γεωργὸς ἐγκαταλιμπάνων πρὸς ὥραν τὸ ἀροτρόν του, ὁ δὲ ποιμὴν τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ποιμνίου του, ζητοῦσι νὰ πληροφορηθῶσιν ἐκ τῶν ἐφημερίδων ποῖαι τοῦ ἔθνους αἱ περιπέτειαι;

Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον εἰπών, ὅτι ἀρκούντως ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας κατέδειξε τὸ μικρὸν τῆς προκυψούσης δαπάνης ἐκ τῆς συστάσεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐφημερίδος, ἧς μεγάλαι καὶ σημαντικαὶ θέλουσιν εἶσθαι αἱ ὠφέλειαι.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἐδόθη ὑπό τινος εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορά, δι' ἧς ὑπόσχεται ν' ἀναλάβῃ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος ἀντὶ 4,000 δρχ. καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐκτε-

θεσθῇ ἐκ τῆς διὰ τῆς ἐκθέσεως δηλουμένης δαπάνης, ἐγένετο ἐπὶ τῆς προκειμένης, προτάσεως αἰτήσει πολλῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Δ. Κουμουνδοῦρον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν σύστασιν τῆς ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων διὰ ψήφων 49 κατὰ 20, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν σύστασιν ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος.	N.	Σταμάτιος Μήτσας	. . . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Γεώργιος Βελῆς	. . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . . .	Δημήτριος Ζῶτος.	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N.	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . N.
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . O.	Στέρ. Στεφανόπουλος	. . .
Γεώργιος Σκοῦφος	. . . N.	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . O.
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Σπῦρος Μῖλιος	. . . . .
Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς	. . .	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Π. Ζάνος	. . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .	Θ. Ζαΐμης	. . . . . O.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ν. Θεοχαρόπουλος	. . . . O.
Παναγιώτης Ἀλεξῆς	. . .	Ν. Πετιμεζᾶς	. . . . . O.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . . N.	Πλ. Παπαδαῖος	. . . . . O.
Κων. Γριβογεώργης	. . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. N.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . .	Γεώργιος Περωτᾶς	. . . N.
Π. Τζαννετάκης	. . . .	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. . N.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	. .	Ἰωάννης Βάχλας	. . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . N.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .

Νικόλαος Μπούκουρας . .	N.	Γρηγ. Πατριαρχέας	
Λάμπρος Ροΐλός	N.	Σταυριανὸς Καπετανάκης	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .		Δημ. Νικουλάκης	
Π. Κολποδίνος	N.	Χαράλ. Χριστόπουλος	O.
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .		Νικόλαος Μοσχούλας	
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . .		Γεώργιος Α. Ράλλης	N.
Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος	N.	Νάκος Πανουριᾶς	N.
Ἐμ. Καραμάνος	O.	Παπακώνστας Τσαμάλας	
Νικόλ. Ματθαίου		Περικλῆς Καλαμογδάρτης.	O.
Ἀναγν. Κοντάκης		Δημήτριος Κουμανιώτης	O.
Σ. Κοπανίτσας	N.	Σιδέρης Πράτσικας	O.
Ἀναστ. Κορριωτάκης . . .		Παν. Πατρινός	
Παρασ. Ματάλας		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	N.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . . N		Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Στάμος Μαυροδῆμος		Ἀναγνώστης Τσιτόπουλος	N.
Λάμπρος Κύμολπίδης . . .		Κωνστ. Δαρειώτης	N.
Ἠλίας Δωΐλας	O.	Ἰω. Γεωργάρας	N.
Θεόδωρος Πετρινός . ἀρνεῖται		Γ. Νικολάου	O.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .	O.	Δημήτριος Χρηστίδης	
Παναγιώτης Βάρβογλης . . .		Ἀνδρέας Μάμουκας . . .	N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος .	N.	Ζαννῆς Μαραγκός	O.
Ἀναγ. Διδόπουλος	N.	Μιχαὴλ Σολομός	
Νικόλαος Μπούτουνας . .		Εὐστράτιος Παρίσης . . .	O.
Δημήτριος Σακελλαριάδης .	O.	Ἰωάννης Σαγρέδος	N.
Γεώργιος Γουλιμῆς . . .	N.	Δημήτριος Δράσος	N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Χρῆστος Οἰκονομίδης . .	O.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	
Κωνστ. Αἰμπερόπουλος . .	N.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Κωνστ. Προβιλέγιος		Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	N.
Ἐμ. Μοδινός	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .	N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . .		Α. Κιζάνης . . .	N.
Γεώργ. Κάνδυας	N.	Ἰωάννης Δαμιανός	
Φραγκίσκος Μαῦρος . . .	O.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . .	N.
Ἰωάννης Φαρμάκης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	N.
Α. Παπαδημητριάδης . . .		Δημήτριος Μητσάκης	N.
Ν. Σισμάνης	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Κωνσταντῖνος Ἀξελός . . .		Χρῆστος Κικίδης	N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	N.		
Νικόλ. Πιεράκος	O.		

Ἀναβληθείσης δ' ἐπὶ ἄλλην συνεδρίασιν τῆς τῶν καθέκαστα συζητήσεως, καὶ προταθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ διατάγματος τοῦ ἐπιτρέποντος τὴν τροποποίησιν ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου, ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργὸν κατὰ πόσον αὐξάνουσιν αἱ δαπάναι διὰ τῆς νέας προσθήκης τῶν προξενείων καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν. Ὁ δ' ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι δὲν δύναται προχείρως νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην πληροφορίαν· τοῦ δὲ εἰσηγητοῦ προσθέντος, ὅτι κατὰ τὸ ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον, αἱ δαπάναι ἤυξανον κατὰ 42,000 δραχμῶν πλέον τῶν μέχρι τοῦδε δαπανωμένων, παρετήρησέ τις, ὅτι πολλὰ πολλάκις ἐρρέθησαν καὶ ἐγράφησαν κατὰ τοῦ προξένου Σμύρνης, καὶ ἤδη μάλιστα ἐπληροφορήθη, ὅτι πρὸς ταῖς ἄλλαις αἰσχρουργίαις αὐτοῦ, προδίδει εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος διὰ τῆς ἀποπομπῆς τοιούτου ἀναξίου προξένου· ἀλλ' ἀναβληθέντος τοῦ ζητήματος τούτου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθ. τοῦ διατάγματος τὸ τροποποιοῦν τὰ ἄρθ. 7, 8 καὶ 28 τοῦ νομοσχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὴν ἐπενεχθεῖσαν προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρ. 7, ἔχουσαν οὕτως· « Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥεδοὺτ-Καλὲ τῆς Τρίλιδος τῶν Καυκασίων » καὶ τὰ ἄρθ. 8 καὶ 28, ὡς ὑπὸ τοῦ διατάγματος ἐτροπολογήθησαν, ἔχοντα οὕτως.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὸ *Ὀθωμανικὸν* Κράτος.

« Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία θεωρεῖται καὶ ὡς γενικὸν Προξενεῖον, ἐνεργοῦσα τὰ τοιαῦτα καθήκοντα διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς γραφείου.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο προσδιορίζονται :

Εἷς διευθυντὴς μὲ βαθμὸν Προξένου.
Τέσσαρες γραμματεῖς ἀ. τάξεως.
Δύο γραμματεῖς β. τάξεως.
Τρεῖς γραφεῖς ἀ. καὶ β. τάξεως.
Εἷς λιμενάρχης.
Εἷς δεσμοφύλαξ.
Δύο κλητῆρες.
Δύο γιασακτσίδες.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αἶνον.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀδριανούπολιν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βάρναν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τραπεζοῦντα.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Προῦσσαν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἑλλήσποντον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χίον.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μιτυλήνην.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κυδωνίαν.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σμύρνην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ τοὺς ἀκολούθους ὑπαλλήλους.

Ἕνα διερμηνέα ά. τάξεως.
Ἕνα διερμηνέα Β'. τάξεως.
Ἕνα γραφέα ά. τάξεως.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύο γιασακτσίδας.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδον.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κύπρον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σάμον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰ. Χανιὰ Κρήτης.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βηρυτὸν τῆς Συρίας.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν τῆς Συρίας.
Ἓν Προξενεῖον ἐν Παλαιστίνῃ ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰόππην τῆς Συρίας.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι·

Ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καισάνδραν.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λάρισσαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σέρβας.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βόλον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰωάννινα.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πρεβέζαν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἄρταν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αὐλῶνα.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μπιτώλια τῆς Μακεδονίας.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ Β'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσῆν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν *Σερβίας*.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελιγράδιον.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν *Βλαχίας*.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βουκουρέστιον.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βραΐλαν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν *Μολδαυίας*.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰάσιον.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γαλάτσιον.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάϊρον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. τάξεως καὶ ἕνα διερμηνέα Β'. τάξεως.

Ἕνα γραφέα.
Ἕνα λιμενάρχην.
Δύο γιασακτσίδας.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δαμιάτιον.

Ἄρθρ. 28. Κατὰ τὸ ἡνωμένον Βασίλειον τῆς μεγάλης Βρεταννίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ κείμενα μέρη.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λονδῖνον.

Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καλκούταν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παλμούθον.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πλυμούθον.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελφάστην.

Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λουβλῖνον.

Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβερπούλ.

Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μελίτην.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ.»

Ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4, τῶν τροποποιούντων τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36 τοῦ νομοσχεδίου, παρετηρήθη ὅτι κατὰ λάθος τυπογραφικὸν δὲν ἀναφέρεται τὸ τῆς Σάμου προξενεῖον μεταξὺ τῶν τῆς δ'. κατηγορίας, ἐνῷ εἶναι ἐκ τῶν ἐπιχορηγησίμων, ὡς καὶ τὸ τῆς Σμύρνης. ἀνῆκον εἰς τὴν α. τάξιν, δὲν ἀναφέρεται παντάπασιν, οὕτω δ' ἐπηνέχθησαν αἱ ἀνήκουσαι διορθώσεις.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἐνῷ περιέμενε νὰ ἴδῃ ἐλαττώσεις εἰς τὰς μισθοδοσίας τὰς διὰ τοῦ νομοσχεδίου χορηγουμένας, βλέπει μᾶλιστα αὐξανομένας αὐτὰς ἐναντίον τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως, καὶ ἐξαιτησαμένου νὰ μένωσιν αἱ μισθοδοσίαι ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὴν αὔξησιν τῶν μισθοδοσιῶν ὡρμήθη ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, κατιδὼν ὅτι πραγματικῶς αἱ μισθοδοσίαι προξενικῶν τινων ὑπαλλήλων εἰσὶν εὐτελεῖς, καὶ ἐπιθυμῶν ν' ἀντιπροσωπεύηται ἀξιοπρεπῶς τὸ ἔθνος· καὶ φρονεῖ ὅτι αἱ αὐξήσεις αὗται εἶναι τόσαν μικραί, ὥστε ἂν οὐδὲ λόγου χᾶν χρήζωσιν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἀναπληροῦσιν ἐν μέρει τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπαλλήλων.

Πεισθέντος δὲ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ λεχθέντα τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, καὶ ἀποσύραντος τὴν πρότασίν του, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τ' ἄρθρα 35 καὶ 36 τοῦ νομοσχεδίου ὡς ὑπὸ τοῦ διατάγματος ἐτροπολογήθησαν, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 35. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγονται:

Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Τὸ ἐν Βελιγραδίῳ γενικὸν προξενεῖον.

Τὸ ἐν Κερκύρᾳ γενικὸν προξενεῖον.

Τὸ ἐν Βηρυττῷ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Μπιτωλίοις προξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.

Τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Βραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον.

Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ὑπάγονται·

Τὸ ἐν Παλαιστίνῃ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Σάμῳ προξενεῖον.

Τὸ ἐν Βενετίᾳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἰόππῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἀδριανουπόλει ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Μιτυλήνῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἡρακλείῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Αἴνῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Σέρραις ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Πρεβέζῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἰσμαλίῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ῥόδῳ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Κυδωνίαις ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Τριπόλει τῆς Συρίας ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Τραπεζοῦντι ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Προύσσῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Ἄρτῃ ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Αὐλῶνι ὑποπροξενεῖον.

Τὸ ἐν Κασσάνδρᾳ ὑποπροξενεῖον.

Ἅπαντα τὰ λοιπὰ τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω κατηγορίας ὑπάγονται εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν.

Ἄρθρ. 36. Οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως.

Διὰ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Ὁ πρόξενος διευθυντὴς τοῦ γραφείου θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα	δραχ.	750
Οἱ γραμματεῖς ἁ. τάξεως ἀνὰ	»	300
Οἱ γραμματεῖς β'. ταξεως ἀνὰ	»	200
Οἱ γραφεῖς ἁ. τάξεως ἀνὰ	»	150
Οἱ γραφεῖς β'. τάξεως ἀνὰ	»	130
Ὁ λιμενάρχης ἀνὰ	»	100
Ὁ δεσμοφύλαξ ἀνὰ	»	50
Οἱ κλητῆρες ἀνὰ	»	40
Οἱ γιασακτσίδες ἀνὰ	»	60
Εἰς τὸν ἐκπληροῦντα χρέη ταμίου γραμματέα θέλει δίδοσθαι προσέτι κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον ἐκ δρ.		25

Διὰ τὸ ἐν Βελιγραδίῳ γενικὸν προξενεῖον.

Ὁ γενικὸς πρόξενος	δραχ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Διὰ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	300
Ὁ διερμηνεὺς τῆς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς τῆς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γραφεὺς	»	100
Ὁ λιμενάρχης		50
Οἱ γιασακτσίδες ἀνὰ		30

Διὰ τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	850
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	300
Ὁ διερμηνεὺς τῆς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς τῆς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γραφεὺς	»	100
Ὁ λιμενάρχης	»	70
Οἱ γιασακτσίδες	»	30

Διὰ τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	350
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	150
Ὁ διερμηνεὺς	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200
Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς τοῦ προξενείου	»	30

Διὰ τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς τοῦ προξενείου	»	30

Διὰ τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	25

Διὰ τὸ ἐν Κερκύρᾳ Γενικὸν Προξενεῖον.

Ὁ γενικὸς πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Διὰ τὸ ἐν Μπιτωλίοις Προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Βηρυττῷ Προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἁ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160

Διὰ τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος . . . . . δρ. 500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου . . . . . » 200

Διὰ τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . δρ. 400

Διὰ τὸ ἐν Βραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . δρ. 400

Διὰ τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . δρ. 350

Διὰ τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . δρ. 350

Διὰ τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον.

Ὁ ὑποπρόξενος . . . . . δρ. 350»

Ἀναγγείλας ἐπομένως ὁ πρόεδρος ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, καὶ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Π.'

Τῆς 12 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ βιβλίου ναυτοδανείων, ἔχοντα οὕτως.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις

ἐπὶ τοῦ περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων (Libreto) Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἀπό τινος ἤδη χρόνου ἡ ἐπαλθοῦσα ἀκινησία τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἡ ἀπληστία καὶ κακὴ διαγωγὴ τινων ἐκ τῶν Ἑλλήνων

πλοιάρχων ἐγένετο παραίτιος τοῦ νὰ ὑποπέσωσιν οὗτοι εἰς διαφόρους καταχρήσεις, ἐπενεγκούσας τὴν προσβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας εἰς τὸν ἔξω κόσμον, καὶ τὴν νέκρωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἓν ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων αὐτῆς καθηκόντων νὰ περιβάλῃ ὁραγμὸν εἰς τὴν περαιτέρω πρόοδον τοῦ κακοῦ, καὶ νὰ προλάβῃ καὶ ἐξαλείψῃ τὰς ὡς εἴρηται καταχρήσεις. Ἐνησχολήθη λοιπὸν εἰς τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου περὶ βιβλίου Ναυτοδανείων (Libreto) εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος οἱ διακρινόμενοι μεταξὺ τῶν νομικῶν, καὶ οἱ προκριτώτεροι μεταξὺ τῶν ἐμπόρων· τὸ νομοσχέδιον δὲ τοῦτο ὑπόσχεται νὰ προλάβῃ ὅλας τὰς συνεπείας τῶν καταχρήσεων, καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ἔθνος εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ὑπόληψιν. Ἡ κοινὴ δὲ γνώμη μᾶλις ἐπληροφορήθη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προτίθεται τὴν σύνταξιν τοιούτου νομοσχεδίου, ἐκ προκαταλήψεως ἠσπάσθη αὐτὸ ὡς ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους. Καὶ ἄλλα τῆς Εὐρώπης ἔθνη ὑποστάντα ἐκ παρομοίων καταχρήσεων ἀρκετὴν βλάβην τῆς ὑπολήψεώς των, ἀνέλαβον πάλιν αὐτὴν, ὅμα ἠσπάσθησαν τοιοῦτον νόμον, καὶ ἐκ τῆς πίστεως τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ ἐμπόριον ἐπλούτησαν καὶ προώδευσαν. Τὸ προκείμενον λοιπὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας, κύριοι, προτίθεται νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀτοπημάτων ἐθνικὴν ὑπόληψιν, καὶ νὰ ἐμψυχώσῃ τὸ ἐμπόριον, τὸ μόνον λαμπρῦνον καὶ εὐδαιμονοῦν τὰ ἔθνη, διότι προτίθεται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τῶν δανειστῶν, καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ ὁποῖα ὁ νόμος τοῖς χορηγεῖ προνόμια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν καταργεῖ τὰ παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καθιερωμένα προνόμια, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἰσχύουσιν, ἐὰν δὲν ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ καθιερούμενον βιβλίον, ὥστε διὰ τῆς ἐγγραφῆς λαμβάνουσιν ἰσχὺν ἀπέναντι τρίτων· ὁ προκείμενος νόμος ἐκθέτει τὰς περὶ ναυτοδανείων πράξεις τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πλοιάρχου εἰς τοὺς νέους δανειστάς. Ἡ τοιαύτη παρὰ τοῦ προκειμένου νόμου καθιερουμένη ἀρχὴ δύναται ἴσως νὰ εἴπῃ τις ὅτι θέλει βλάψει τὰ συμφέροντα αὐτῶν, καὶ ἐπομένως ἐπιφέρει δυσαρεσκείας· ὁ λόγος οὗτος, φρονοῦμεν κύριοι, δὲν εἶναι ἀπόχρων ὥστε ν' ἀνατρέψῃ τὰς ἐκ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου προσδοκωμένας ὠφελείας, καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς καλῆς πίστεως, ἀπολύτως ἀναγκαίας εἰς τὰς ἐμπορικὰς πράξεις. Καὶ ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος, ὅπως ἐνθυμεῖσθε κάλλιστα, ὅμα ἐξελθὼν εἰς φῶς ἐπέφερεν ἀρκετὰς δυσαρεσκείας, ὡς ἀφαι-

ρέσας τὰ ἐκ τῆς μὴ ἐγγραφῆς τῶν δανείων χορηγούμενα προνόμια, εἰς τὴν σύζυγον διὰ τὴν προῖκα, εἰς τὰ ἀνήλικα διὰ τὰς κατὰ τῶν κηδεμόνων ἀπαιτήσεις των κτλ.

Ἀλλ' ἀκολούθως ἐπεδοκιμάσθη ἡ ὠφέλεια, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος οὗτος ἐπέφερεν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν δανειστῶν, καὶ εἰς τὴν στερέωσιν καὶ αὔξησιν τῆς δημοσίας πίστεως. Ταῦτα ἐν γένει ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου. Ἐρχόμενος δὲ εἰς τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, ἐκθέτω ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ καθιεροῦται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ κρατῇ ἕκαστος πλοίαρχος· τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν εἶναι καινοφανὲς εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, αὐτὸ τοῦτο προβλέπεται, ἀλλ' ἀτελῶς ἀπὸ τὰ ἄρθρα 224 καὶ 312 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ διατάξεις αὗται τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀσφαλίζουν τὸν μὲ αὐτὰς συμμορφούμενον δανειστήν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν τρίτων τὰ συμφέροντα. Ἡ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 312 προβλεπομένη ἐγγραφὴ τῶν ναυτοδανείων εἶναι διὰ μίαν μόνην ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, ἐνῷ τὸ πρακείμενον βιβλίον προβλέπεται καὶ δι' ἄλλας πολλὰς περιπτώσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δανειστῶν ἀπὸ πάντα ἐκ μέρους τῶν πλοιάρχων ἐπικείμενον δόλον, καὶ αὐτὸς εἰπεῖν, θέλει εἶσθαι τὸ κατοπτρον τῶν πράξεων τῶν πλοιάρχων.

Τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐξηγήσεως.

Τὸ ἄρθρον 5 καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐγγραφῆς τῶν δανείων καὶ τὰ ἐκ ταύτης πηγάζοντα προνόμια ἑκάστου τῶν δανειστῶν. Ἀλλ' ἡ ὑπόνοια μήπως οἱ τόκοι κατὰ συνεννόησιν τοῦ πλοιάρχου μετὰ τῶν δανειστῶν ἐξογκούμενοι δύνανται ν' ἀπορροφήσωσι τὴν ἀξίαν τοῦ πλοίου, καὶ οὕτω νὰ στερήσωσι τοὺς μεταγενεστέρους δανειστὰς τῆς ἐγγυήσεως, τῆς χορηγουμένης πρὸς αὐτοὺς ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου, μὲ ὑπηχρέωσεν νὰ κανονίσω τὸ προνόμιον τῶν τόκων, περιορίσας αὐτὸ εἰς ἓν ἔτος, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ συμβαλλόμενα μέρη δὲν προσδιώρισαν βραχυτέραν προθεσμίαν.

Μέχρι τοιούτου οἱ μεταγενέστεροι δανεισταί, μὴ γνωρίζοντες ὅτι τὸ πλοῖον εἶχε προγενέστερα χρέη, ἐδάνειζον (τὸ τοιοῦτον δὲν θέλει συμβαίνει ἤδη), διότι εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο θέλουν φαίνεσθαι οἵτε δανεισταὶ καὶ τὰ δάνεια, καὶ ἕκαστος πλέον θέλει δανείζει ἐν γνώσει τῶν πραγμάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει λαμβάνει τὰ ἀνήκοντα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα.

Εἰς τὸ ἄρθρον 6 προσβλέφθη καὶ ἡ ὡς ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ βιβλίου διατήρησις τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν, καὶ ἡ

ἐξασφάλισις τῶν πλοιάρχων ὡς πρὸς τὰς πλαστογραφίας, διότι ἀντίγραφον σχεδὸν τοῦ βιβλίου τούτου θέλει ὑπάρχει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν, εἰς ὃν πέμπονται παρά τε τῶν δανειστῶν καὶ τῶν πλοιάρχων ἀντίγραφα τοῦτε δανειακοῦ συμβολαίου καὶ τοῦ τῆς ἐξοφλήσεως ἐγγράφου· διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπειλεῖται ι, ἐν περιπτώσει μὴ ἀποστολῆς τοιούτων ἀντιγράφων, εἰς μὲν τὸν δανειστὴν ἡ ἀπώλεια τῶν προνομίων του, ὡς πρὸς τοὺς μεταγενεστέρους δανειστάς, εἰς δὲ τὸν πλοίαρχον, πρόστιμον δραχμῶν 10 — 200. Ἐκ τῆς παταγωγήσεως δὲ τῶν ἀντιγράφων τούτων ἐξασφαλίζονται καὶ τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τρίτων, ὥστε καὶ ἂν ἀπωλεσθῇ τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου, ἐκ τῶν ληφθέντων ἀνωτέρω ἐξασφαλιστικῶν μέτρων ἐξελέγχεται ἀμέσως πᾶσα πρᾶξις τοῦ πλοιάρχου καὶ δὲν εὑρίσκονται εἰς τὸ σκότος αἱ πράξεις αὐτοῦ. Ἐθεωρήθη δὲ καταλληλότερον νὰ γίνηται ἡ καταχώρισις τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ ἀναφερομένων δανείων ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 μνημονευομένων ἀρχῶν, διότι αὗται παρέχουσιν ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των τὰς πλειοτέρας πίστιν, καὶ δίδουσι περισσότερα τῶν λοιπῶν ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τὴν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν τῆς ἐγγραφῆς.

Τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 εἶναι σαφῆ· τὸ ἄρθρ. 9 προβλέπει τὴν περίπτωσιν τοῦ τρόπου τῆς ὑπαγορεύσεως τοῦ πλοιάρχου τοῦ νὰ κρατῇ τὸ βιβλίον τοῦτο, διότι μὴ λαμβάνων ἀπὸ τὸν λιμενάρχην ὁ πλοίαρχος τὴν ἄδειαν τῆς ἀναχωρήσεως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ τὸ βιβλίον, ἀναγκάζεται ἐκὼν ἄκων νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τοιοῦτον βιβλίον.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 10, τῶν λοιπῶν πλοίων τῶν μὴ ἀρτίως δηλαδὴ ναυπηγηθέντων οἱ δανεισταὶ ὀφείλουν ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας νὰ δηλώσωσι τὰ δάνειά των, καὶ τοῦτο ἵνα μὴ στερηθῶσι τῶν προνομίων των.

Τὸ προκείμενον περὶ παλαιῶν χρεῶν τῶν πλοίων ζήτημα ὑπῆρξε τὸ σπουδαιότερον καὶ τὸ ἀπασχολήσαν καὶ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια, τῶν ὁποίων τὴν γνώμην ἐζητήσαμεν, καὶ τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν· μεταξὺ τῶν ἐκφρασθεισῶν διαφόρων γνωμῶν προτιμοτέρα καὶ ὀρθοτέρα πασῶν ἐθεωρήθη ἡ παρὰ τοῦ νομοσχεδίου παραδεχθεῖσα, δι' ἧς ἀσφαλίζονται τὰ δικαιώματα τῶν ὑπαρχόντων δανειστῶν ἄνευ βλάβης τῶν συμφερόντων τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν νέων δανειστῶν.

Τὸ ἄρθρ. 11 προνοεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης θέλει ἐπιβάλλει τὰ διὰ τοῦ νομοσχεδίου καθιερούμενα πρόστιμα, καὶ

τοῦτο, διότι τὰ πρόστιμα ταῦτα δύνανται νὰ ἀναχθῶσι μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν, αἵτινες παραβιάζουσαι νόμον, ἀναγόμενον εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, εἶναι καλὸν νὰ εὑρίσκωνται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ὑπὸ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ ὑπουργείου τούτου· ὡς πρὸς δὲ τοὺς πλοιάρχους, ἐπίσης ἐκτείνει τὴν ἁρμοδιότητά του τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, διότι ἡ παράβασις γίνεται περὶ τὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου κανονιζομένην αὐτοῖς ὑπηρεσίαν.

Ἐκθέσας ἤδη τοὺς λόγους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὡρμήθη ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, καὶ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἀνάκτησιν τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, περὶ ὧν ἐνδιαφέρεσθε μεγάλως καὶ ὑμεῖς αὐτοί, Κύριοι, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θέλετε σπεύσει νὰ ἐπιδοκιμάσητε καὶ ἐπιψηφίσητε αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Ι. Κ. ΔΑΜΙΑΝΟΣ.»

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ βιβλίου Ναυτοδανείων (Libreto).

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουλίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Ἰω. Κ. ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Πᾶν πλοῖον ὑπὸ σημαίαν Ἑλληνικὴν ὀφείλει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένον μὲ βιβλίον, ἐνῷ θέλουν καταχωρίζεσθαι, ἐπιμελείᾳ τῶν δανειστῶν, τὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὀφειλόμενα εἰς αὐτοὺς

διὰ προμήθειαν, ἐργασίαν ἢ ἡμερομίσθια, δι' ἐπισκευήν, τροφάς, ἐροπλισμόν, καὶ ἐξάρτησιν τοῦ πλοίου, τὰ προνοούμενα ἀπὸ τὸν § Η'. περίπτωσιν δ'. τοῦ ἄρθρου 191 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ κατὰ χρονολογικὴν σειράν, τὰ μεταξὺ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου συνομολογούμενα ναυτικὰ δάνεια, ἄλλως στεροῦνται ἀμφότερα τῶν παρὰ τοῦ νόμου χορηγουμένων προνομίων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ πρὸς τὸν μὴ ἰδιοκτήτην πλοίαρχον χορηγητέα ἄδεια τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου πρὸς τὸ ναυτοδανείζεσθαι, ἐπισήμως συντεταγμένη, ὀφείλει νὰ καταχωρίζηται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου· ἡ ἄδεια αὕτη δὲν ἀπαιτεῖται, ὁσάκις ὁ πλοίαρχος εὑρίσκεται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις τῆς ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ τὰ οὕτω λαμβανόμενα δάνεια δὲν χαίρουσι προνομίων, ἂν ἡ περὶ δανείου διατατομένη ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ἄδεια τῆς ἀρχῆς δὲν καταχωρισθῇ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον, ὁμοῦ μὲ τὸ συμβόλαιον τοῦ ναυτικοῦ δανείου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον χορηγητέα ἄδεια θέλει στηρίζεσθαι, οὐχὶ μόνον εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαγραφομένην ἔκθεσιν τοῦ πληρώματος, ἀλλὰ καὶ εἰς γνωμοδότησιν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ.

Ἐν τῇ ἀδείᾳ ταύτῃ γίνεται ῥητῶς μνεία τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτων.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐγκριθῇ ἀντὶ ναυτοδανείου, ἡ πώλησις πραγματειῶν, ὀφείλει ἡ χορηγοῦσα τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν ἀρχὴ νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὸ βιβλίον τὴν περὶ τοῦ μέτρου τούτου ἄδειαν ἐπὶ προστίμῳ δραχ. 50—500.

Ἄρθρ. 5. Τῶν ναυτικῶν δανείων ἥτε κατάταξις καὶ πλήρωμὴ γίνεται κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ πλοίου χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς των· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον διάπλουν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πλοίου ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ συνομολογούμενα ναυτοδάνεια προτιμῶνται τῶν προεγγεγραμμένων, πρὸς ἄλληλα δὲ προτιμῶνται τὰ νεώτερα τῶν προγενεστέρων. Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον φθάσῃ εἰς τὸν τόπον, πρὸς ὃν διευθύνεται, καὶ ἐπιχειρήσῃ νέον πλοῦν, χωρὶς ταῦτα νὰ ἐξοφληθῶσιν, ἀποβάλλουν τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο προνόμιον καὶ κατατάσσονται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των.

Οἱ τόκοι δὲν χαίρουν προνόμιον, εἰμὴ ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν δανείων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου, ἐὰν εἰς τὸ συμβόλαιον δὲν ὁρισθῇ βραχυτέρα προθεσμία.

Ἄρθρ. 6. Ἡ καταχώρισις τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων δανείων, ὡς καὶ ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν ἐμποροδικείων, ἢ εἰρηνοδίκου, ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἢ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς ἄλλης δυνάμεως, προσλαμβανομένων καὶ δύο γνωστῶν μαρτύρων, βεβαιούντων τὴν ταυτότητα τοῦ δανειστοῦ, ἢ τοῦ νομίμου πληρεξουσίου του, καὶ προσυπογραφομένων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου μετὰ τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου.

Ἀντίγραφον τοῦ ναυτοδανείου ἐπικυρωμένον παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, μὲ περίληψιν τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐγγεγραμμένων καὶ μὴ ἐξοφληθέντων δανείων, δίδεται ἑκάστοτε παρὰ τῶν ἰδίων ἀρχῶν εἰς τὸν δανειστὴν κατ' αἴτησίν του· ἐντὸς δ' ἑνὸς μηνὸς στέλλουσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐμποροδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὑπέγγυον πλοῖον, ἀντίγραφον αἱ μὲν δανεισταὶ τοῦ δανεικαῦ συμβολαίου μετὰ τῆς μνημονευθείσης περιλήψεως, οἱ δὲ πλοίαρχοι, τοῦ τῆς ἐξοφλήσεως, ἐπικυρωμένα προσηκόντως.

Πᾶσα δὲ περὶ τῶν ἀποστολῶν τῶν ἀντιγράφων τούτων ἐκ μέρους τῶν τε δανειστῶν ἢ πλοιάρχων ἀμέλεια, καθιστᾷ ἑνὶ περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ βιβλίου, τὸν μὲν πρῶτον ἔκπτωτον τῶν ἐκ τῆς ἐγγραφῆς προνομίων του ὡς πρὸς τὰ δάνειά, τὰ συνομολογηθέντα καὶ ἐγγραφέντα μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ βιβλίου· τὸν δὲ τελευταῖον, τιμωρητέον μὲ πρόστιμον δραχ. **10—200**.

Ὁ πρόεδρος τῶν ἐμποροδικῶν ὀφείλει νὰ καταχωρίζῃ ἀμέσως τ' ἀνωτέρω ἀντίγραφα εἰς ἓν τούτῳ βιβλίον, διατηρούμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ χρησιμεῦον ὡς εὑρετήριον, ἐπιδεικνύμενον εἰς πάντα, ἔχοντα συμφέρον.

Ἄρθρ. 7. Τὰ βιβλία ἀριθμημένα, μονογραφημένα καὶ ἐσφραγισμένα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐμποροδικείων, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης δοθησόμενον τύπον, στέλλονται παρὰ τοῦ αὐτοῦ προέδρου πρὸς τὸν ἁρμόδιον κεντρικὸν λιμενάρχην, ὅστις κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὁδηγίας, τὰ διανέμει εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικοὺς τῶν λιμένων.

Ἑκάστη δὲ λιμενικὴ ἀρχή, πρὶν ἢ παραδώσῃ πρὸς τὸν πλοίαρχον τὸ βιβλίον, ὀφείλει ἐπὶ προστίμῳ δραχ. **20—200** νὰ καταχωρίσῃ εἰς αὐτὸ α') τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, ἐὰν τοιοῦτον ὑπάρχῃ, καὶ β') περίληψιν τοῦ ἐγγράφου τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλοίου, περιέχουσαν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ μερίδια τῶν ἰδιοκτητῶν, τὴν κατὰ τόνον χωρητικότητα καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ πλοίου· ἂν δ' ἡ ἡλικία τοῦ πλοίου ἦναι ἄγνωστος, προσδιορίζεται ἐπιμελείᾳ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς διὰ πραγματογνωμόνων ὑπὸ τῆς ἰδίας διοριζομένων.

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο σημειοῦται ἑκάστοτε καὶ πᾶσα μεταβολὴ τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 8. Τὰ βιβλία πληρόνονται διὰ μὲν τὰ ἀπὸ **30** τόνων καὶ κατωτέρω πλοῖα ἀνὰ μίαν δραχμήν, διὰ δὲ τὰ ἀπὸ **31—100** δραχμὰς τρεῖς, καὶ διὰ τὰ ἀπὸ **101** καὶ ἐπέκεινα δραχμὰς ἓξ χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς ἄλλο τέλος χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 9. Τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ναυπηγηθέντα πλοῖα ὀφείλουν ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ βιβλίον, τὰ δὲ λοιπά, μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰρημένης δημοσιεύσεως· εἰς πλοῖον δὲ μὴ ἐφοδιασθὲν μὲ τοιοῦτον βιβλίον, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, δὲν χορηγεῖται ἡ τῆς ἀναχωρήσεως ἄδεια ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10. Τῶν τελευταίων τούτων οἱ προνομιοῦχοι δανεισταὶ ὀφείλουν ἐντὸς τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας νὰ ὁλοκλήρωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τῶν ἐμποροδικείων τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ πλοῖον, δι' ἀντιγράφων, ἐπικυρωμένων παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, τὰ δάνειά των, ὅπως ἐγγραφῶσιν αὐτὰ εἰς τὸ βιβλίον.

Τὰ οὕτω δηλωθησόμενα δάνεια διατηροῦν πρὸς ἄλλήλα τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κεκτημένον προνόμιον· προτιμῶνται δὲ τῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς εἰρημένης ἐπὶ ἓξ μῆνας προθεσμίας συνομολογηθησομένων ναυτοδανείων, ἐκτὸς τῶν δι' ἀνάγκας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν γενομένων· ἄλλως στεροῦνται τοῦ κεκτημένου, ὡς εἴρηται, προνομίου.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας ὁ πρόεδρος ἐγγράφει ἀμέσως τὰ ὡς ἀνωτέρω δηλωθέντα αὐτῷ δάνεια εἰς τὸ ἀνῆκον βιβλίον, καὶ παραπέμπει αὐτὸ εἰς τὸν ἁρμόδιον λιμενάρχην διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀντίγραφον δὲ τῶν εἰρημένων δανείων καταχωρίζει καὶ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 εὑρετήριον.

Ἄρθρ. 11. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου διαγραφόμενα πρόστιμα ἐπιβάλλονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ παρὼν νόμος θέλει προσαρτηθῆ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου βιβλίου, ἀντίτυπα δ' αὐτοῦ θέλουν ἐξαποσταλῆ ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὰς προξενικὰς ἀρχὰς, διὰ νὰ δημοσιευθῶσι παρ' αὐτῶν ἀμέσως δι' ἐγχωρίων ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ἄρθρ. 312 καὶ ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀκυροῦνται.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὡσαύτως παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἐλθεσίν τε καὶ σχέδιον συνθήκης προσθέτου περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὸ 1843 συνομολογηθείσης, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβαλλόμενον σχέδιον προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω χωρῶν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὸ σεβαστὸν τοῦτο σῶμα σχέδιον συνθήκης προσθέτου μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶ κάτω χωρῶν, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς κατὰ τὴν 10|22 Φεβρουαρίου 1843 κλεισθείσης μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῶν δύω ἐθνῶν συνθήκης ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας, ἡς ὑποβάλλεται συγχρόνως ἓν ἀντίτυπον.

Ἐγνωστοποιήθη ἤδη καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Β. Κυβέρνησις εἶχε καὶ ἔχει πάντοτε τὸ σύστημα τοῦ νὰ διαπραγματεύηται μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐμπορικὰς συνθήκας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πλέον εὐρυχώρου ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς κατὰ πάντα πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ὁμοιώσεως. Τότε δὲ μόνον παρεκκλίνει τοῦ συστήματος τούτου, ὁπόταν αἱ ἰσχύουσαι εἰς τὰ ἔθνη, μεθ' ὧν διαπραγματεύεται, νομοθεσίαι δὲν ἐπιτρέπουσιν αὐτοῖς νὰ παραδεχθῶσιν ὁλοσχερῶς τοιαύτας βάσεις.

Ὅτε συνωμολογήθη μετὰ τοῦ Βασιλείου τῶν κάτω χωρῶν ἡ συνθήκη τῆς 10|22 Φεβρουαρίου 1849, ἡ τότε ἰσχύουσα ἐν τῇ

Κράτει τοιούτῳ νομοθεσία δὲν ἐπέτρεπον εἰς τὴν Κυβέρνησίν του τὸ νὰ παραδεχθῇ οὐδὲ τὸ σύστημα τῆς πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ὁμοιώσεως, οὐδὲ τὸ τοῦ ἐμπείρου μεταξὺ τῶν δύω ἐθνῶν ἐμπορίου, διὸ καὶ ἐν τοῖς ἄρθροις 2, 6, 7 καὶ 11 τῆς συνθήκης ταύτης κανονίζονται μόνον τὰ τοῦ ἀμέσου μεταξὺ τῶν δύω ἐθνῶν ἐμπορίου καὶ τὰ τῆς ὁμοιώσεως μὲ τοὺς ὑπηκόους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους. Ἀλλ' ἤδη, μεταῤῥυθμισθείσης οὐσιωδῶς τῆς νομοθεσίας τοῦ ῥηθέντος Βασιλείου, αἱ Κυβερνήσεις τῶν δύο ἐθνῶν ἔσπευσαν νὰ συνεννοηθῶσιν ἵνα ἐπιφέρωσι πλειοτέρας εὐκολίας τε καὶ ὠφελείας εἰς τὰς ἐμπορικὰς αὐτῶν σχέσεις, συνέθεντο δ' ἐπὶ τούτῳ τὴν ὑποβαλλομένην πρόσθετον συνθήκην, δι' ἧς, τροποποιουμένων τῶν ἄρθρ. 2, 6, 7 καὶ 11 τῆς παλαιᾶς, τὰ συμβαλλόμενα ἔθνη θέλουσι τοῦ λοιποῦ ἀπολαύει ἀμοιβαίως τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς εἰς τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῶν ἐθνῶν συστήματος τοῦ ἐμπείρου ἐμπορίου καὶ τῆς καθ' ὅλα πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ὁμοιώσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἄρθρ. 3 τῆς προσθέτου ταύτης συνθήκης ἐπεκτείνει τὴν πρὸς τὰ ἐγχώρια πλοῖα ὁμοίωσιν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῶν διὰ τούτων μεταφερομένων προϊόντων καὶ εἰς τοὺς ἐντὸς τῆς Εὐρώπης Ὁλλανδικὰς ἀποικίας ἢ ἄλλας εἰς τὸ Βασίλειον τῶν κάτω χωρῶν ὑποκειμένας χώρας, ἐξαιρουμένης μόνον τῆς ἀκτοπορίας, ἕνῳ μέχρι τοῦδε τὰ πλοῖα μας δὲν ἀπήλαυον τοῦ πλεονεκτήματος αὐτοῦ.

Τοιαύτας ὠφελείας ὑπισχνουμένης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προσθέτου συνθήκης, πέπεισμαι, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἐπισπεύσει τὴν ἔκφρασιν τῆς πρὸς ὁριστικὴν αὐτῆς σύμβασιν συγκαταθέσεώς της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἰουνίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ κατωτέρω πρόσθετος μεταξὺ Ἡμῶν καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Κάτω Χωρῶν συνθήκη, ἥτις μέλλει νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἤδη ὑπαρχούσαν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ῥηθέντος Βασιλείου συνθήκην ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας, κλεισθεῖσαν τὴν 10 (22) Φεβρουαρίου 1843, θέλει ὑποβληθῆ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου

ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ζητηθῇ ἡ παρὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτουμένη συγκατάθεσις αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουλίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΠΑΪΚΟΣ.

« Ἄρθρ. 1. Τὰ ὑψηλὰ συνομολογοῦντα μέρη συναινοῦσιν ὅπως τὰ διὰ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τῆς ἀπὸ 10/22 Φεβρουαρίου 1843 μεταξὺ αὐτῶν συνθήκης χορηγούμενα πλεονεκτήματα εἰς ἑκατέρου αὐτῶν τὰ πλοῖα ὡς πρὸς τὴν ἄμεσον μεταξὺ τῶν δύω βασιλείων ναυτιλίαν ἐπεκταθῶσιν ἐπίσης εἴς τε τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ ἐκ λιμένων ἐκτὸς τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κειμένων καταπλέοντα εἰς λιμένα τινὰ τῶν Κάτω Χωρῶν, καὶ εἰς τὰ Ὁλλανδικὰ πλοῖα τὰ ἐκ τινος λιμένος ἐκτὸς τοῦ βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν κειμένου καταπλέοντα εἰς λιμένα τινὰ τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἢ Ὁλλανδικὰ πλοῖα τὰ ἐκ τινος τῶν λιμένων τῆς ἑτέρας ἐπικρατείας ἐκπλέοντα καὶ πρὸς οἱονδήποτε ξένον λιμένα διευθυνόμενα.

Ἄρθρ. 2. Συμφωνοῦσιν ὡσαύτως, ἀντὶ τῆς διὰ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 11 τῆς αὐτῆς συνθήκης καθιερωμένης ἀρτιμετρήσεως πρὸς τὸ μᾶλλον εὐνοούμενον ἔθνος νὰ παραβιβάζωνται ἀμοιβαίως δι' ὅλας τὰς ἐν τοῖς εἰρημένοις ἄρθροις μνημονευομένας περιστάσεις, τὴν πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ἀρτιμέτρησιν, ὥστε ὡς πρὸς ἁπάσας τὰς σχέσεις καὶ περιστάσεις ταύτας οἱ ὑπήκοοι τῶν συνομολογούντων μερῶν θέλουσιν ἀμοιβαίως ἀρτιμετρεῖσθαι πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Κάτω Χωρῶν ὑπόσχεται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ διὰ τούτων εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης Ὁλλανδικὰς ἀποικίας ἢ ἄλλας εἰς τὴν Ὁλλανδίαν ὑπακουούσας χώρας εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα εἴδη τὰ πρὸς τὰ ἐγχώρια πλοῖα ἀρμόζοντα. Ἀλλ' ἡ κατὰ τὰς Ὁλλανδικὰς Ἰνδίας ἀκτεμπορία διαγλάπτεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐγχώρια σημαίαν.

Ἀντὶ δὲ τῆς παραχωρήσεως ταύτης, ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ὑπόσχεται νὰ μὴν ὑποβάλῃ τὰ προϊόντα τῶν Ὁλλανδικῶν ἀποικιῶν εἰς ἀνώτερα δικαιώματα τῶν εἰσπραττομένων ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν προϊόντων τῆς αὐτῆς φύσεως τῶν ἐξ ἄλλης χώρας προσερχομένων, οὐδὲ νὰ ἐπιβαρύνῃ τὰ ἐξ

Ὁλλανδικῶν λιμένων εἰσαγόμενα ἐν Ἑλλάδι προϊόντα τῆς Ἀσίας, Ἀμερικῆς, Ἀφρικῆς καὶ Αὐστραλίας δι' ἀνωτέρων δικαιωμάτων τῶν ἐπιβαλλομένων ἐπὶ τῶν αὐτῶν προϊόντων τῶν ἐκ παντὸς ἄλλου λιμένος εἰσαγομένων.

Ἄρθρ. 4. Συνεπείᾳ τῶν ἐν τῷ προαγουμένῳ ἄρθρῳ 1 διατάξεων, τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἐν αὐτῷ μνημονευομένου 7 ἄρθρου καθίσταται ἀνεφάρμοστον ἐφ' ὅσον ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει εἶσθαι ἐν ἰσχύϊ.

Ἄρθρ. 5. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀπὸ 10/22 Φεβρουαρίου 1843 συνθήκη, εἰς ἣν ἀνήγεται, καὶ δὲ ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Ἀθήναις ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον, εἰ δυνατόν, ἀφ' ἧς ὑπογραφῆ. »

Προσελθὸν ἔπειτα ἓν τῶν μειονοψηφούντων μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω ἔκθεσιν τῆς μειονοψηφίας, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Κατὰ μίαν ἐκτῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων σας, κύριοι, ὅτε ὁ βουλευτὴς Πετσάλ Α. Χ. Ἀναργύρου, ὡς εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τῶν προξενικῶν τελῶν ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι καὶ ἐγὼ μέλος, ἀφέγνω τὴν ἔκθεσίν του, σᾶς εἰδοποίησα, ὅτι καὶ ἐγὼ καὶ μέλη τινὰ ἄλλα τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐλείπομεν γνώσιν τῆς ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως, καὶ μ' ἐπιφυλάξατε τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ φέρω κατ' ἰδίαν ἔκθεσιν, ὅπου λάβω γνῶσιν τῆς συνταχθείσης ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν καὶ δὲν εὑρίσκω σύμφωνος μετ' αὐτοῦ. Τοῦ δικαιώματος τούτου ἔρχομαι νὰ κάμω σήμερον χρῆσιν, κύριοι, ὅτε ἀναγνούς τὴν μνησθεῖσαν ἔκθεσιν παρετήρησα, ὅτι ὁ εἰσηγητὴς ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὰς ἐκφρασθείσας ἰδέας καὶ τὰς τεθείσας βάσεις, ἐφ' ὧν ἔπρεπε νὰ συνταχθῇ ἡ μνησθεῖσα ἔκθεσις.

Κατ' αὐτὰς, κύριοι, ὑποβάλλω εἰς τὰς σοφίας σας τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ μνησθέντος νομοσχεδίου, πεπεισμένος ὤν, ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς θέλουν συνομολογήσει ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα.

Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ὡς καὶ περὶ τῶν §§ 1—2 οὐδεὶς ἐγένετο λόγος· τὸ δὲ ποσὸν τοῦ § 3 νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 6 ἀντὶ 8 λεπτῶν.

Τὰ ἐδάφια 4—5 ἔχουν καλῶς· τὸ δὲ ποσὸν τοῦ § 6 νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 3 ἀντὶ 6 λεπτῶν.

Τὰ 7—8 νὰ ἑνωθῶσι καὶ τροποποιηθῶσιν οὕτως·

« 7. Μεταβολὴ ναυτολογίου δι' ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν ὁποιουδήποτε ἀριθμοῦ ἀτόμων λεπτὰ 4 ἀντὶ 6. »

« 8. Ὁμοίως δι' ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν μόνον, ὡσαύτως λεπτὰ 3. »

Τὸ 9 ἔχει καλῶς· τοῦ δὲ 10 τὸ ποσὸν νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 5 ἀντὶ 6 λεπτῶν, καὶ τὸ τοῦ 11 εἰς 10 ἀντὶ 20.

Τὸ 13 ἔχει καλῶς ὡς πρὸς τὸ ποσόν, ἀλλ' ἀντὶ « δηλωτικὸν ὑγείας » νὰ παραδεχθῶμεν τὴν συνήθη λέξιν « ὑγειονομικὴ πιστοποίησις. »

Τὸ 14 ἔχει καλῶς, διατηρουμένης τῆς λέξεως « δηλωτικόν. »

Τὰ 15—21 ἔχουν καλῶς· τὸ δὲ 22 νὰ τροποποιηθῇ οὕτω· « Πρᾶξις ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως πλοίου, ἂν τοῦτο ὑπερβαίνῃ τοὺς 150 τόνους δραχ. 20, ἔλαττον τῶν 150 δραχ. 10, καὶ ἔλαττον τῶν 100 δραχ. 7 1/2. »

Τὰ 23—67 ἔχουν καλῶς, ἀφοῦ προστεθῇ πρὸς διασταλὴν εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ § 30 *ἐξ αὐτῶν*, καὶ τὸ ἐδάφιον 40 ἀντὶ οἰκογενείας, *οἰκογενειακοῦ συμβουλίου*.

Καθ' ὅλα τὰ ἄλλα μέρη τὸ νομοσχέδιον ἔχει καλῶς καὶ δὲν διστάζω ποσῶς νὰ πρυτείνω τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουλίου 1851.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἠλίας Δωΐλας.»

Τελευταῖον προσελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Σουλιωτῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἀναφορὰν τῶν Σουλιωτῶν, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ψηφισθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς δευτέρας περιόδου τῶν 1843, καὶ τῆς ἐν Τροιζῆνι ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ ἀναγνωρίζουσα ὅτι αἱ ὑπὲρ τῶν Σουλιωτῶν ἐθνικαὶ ὑποχρεώσεις εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, ἃς ἔχει τὸ ἔθνος ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ προφανῶς δυστυχησάντων, καθόσον καὶ σωματικῶς μετὰ ζήλου διακεκριμένου ἠγωνίσθησαν καὶ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν πατρίδα μετὰ τῆς ἰδιοκτησίας των ἀπώλεσαν· γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ στενὰ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν δέουσαν ἐνέργειαν, προτιμωμένου τοῦ ἔργου, καθόσον ἡ τοιαύτη προτίμησις οὔτε εἰς τὸ ἐ. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως προσκρούει,

οὔτε τὰ δικαιώματα ἄλλων ἐπηρεάζει, ἔλαβε δὲ χώραν δικαίως καὶ δι' ἄλλους ἀπωλέσαντας τὴν πατρίδα καὶ περιουσίαν των διὰ τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβον εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουλίου 1851.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἐμμ. Μελετόπουλος — Ἰω. Εὐγενίδης
Χ. Σ. Ἀνεμογιάννης — Α. Τατόπουλος»
Κ. Λιμπερόπουλος

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ γ'. καὶ ε. μὴ συμπληρωθέντων, εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νομοσχεδίου τοὺς ΚΚ. Π. Ζάνον, Γ. Περωτὴν, Θ. Ζαΐμην, Α. Χρυσανθόπουλον καὶ Α. Αὐγερινόν.

Ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Θ. Πετρινὰν καὶ Κ. Δαγρὲν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76, ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

ΚΕΦΑΛ. Α.

Ἄρθρ. 1. Ὁ προξενικὸς κλάδος διαιρεῖται εἰς τρεῖς τάξεις· εἰς τὴν *πρώτην* συμπεριλαμβάνονται τὰ γενικὰ Προξενεῖα, εἰς τὴν *δευτέραν* τὰ Προξενεῖα καὶ εἰς τὴν *τρίτην* τὰ ὑποπροξενεῖα.

Ἄρθρ. 2. Ἑκάστου γενικοῦ Προξενείου προΐσταται εἷς γενικὸς Πρόξενος. Ἡ διεύθυνσις δ' ἑνὸς γενικοῦ Προξενείου δύναται νὰ ἀνατεθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν Προξένου.

Ἑκάστου Προξενείου προΐσταται εἷς Πρόξενος· δύναται δὲ ἡ διεύθυνσις τοῦ Προξενείου ν' ἀνατεθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς ὑπάλληλον ἔχοντα βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἑκάστου ὑποπροξενείου προΐσταται εἷς ὑποπρόξενος.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου γενικοῦ Προξενείου, Προξενείου καὶ Ὑποπροξενείου διορίζονται προξενικοὶ πράκτορες, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ἐπιμελητηρίων, καθόσον ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ὑπηρεσίας ἤθελε τὸ ἀπαιτήσει.

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἕκαστον Γενικὸν Προξενεῖον, Προξενεῖον, καὶ Ὑποπροξενεῖον δύναται νὰ διορισθῇ εἷς γραμματεὺς μὲ τὸν τίτλον « γραμματεὺς Γενικοῦ Προξενείου, Προξενείου ἢ Ὑποπροξενείου. »

Ἄρθρ. 5. Τοὺς ἀπόντας ἢ ὁπωσδήποτε κωλυομένους γενικοὺς Προξένους, Προξένους ἢ Ὑποπροξένους ἀναπληροῦσιν οἱ ἀρμόδιοι γραμματεῖς.

Ἀπόντος δὲ ἢ ὁπωσδήποτε κωλυομένου τοῦ Ὑποπροξένου, εἰς μὲν τὰ μέρη τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους εἴτε καλεῖται εἰς τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑποπροξενείου, κατὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὁ πλησιέστερος τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ αὐτοῦ ὑποπροξενείου προξενικῶν πρακτόρων, εἴτε διορίζεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὁ προσωρινὸς ἀναπληρωτὴς τοῦ ἀπόντος ὑποπροξένου· εἰς δὲ τὸν λοιπὸν Εὐρώπην ἡ προσωρινὴ διεύθυνσις τοῦ ὑποπροξενείου ἀναπίπτεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην του εἰς τινα τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ του Ἑλλήνων ἢ ἀλλοδαπῶν ἐμπόρων ἢ ἄλλων εὐϋπολήπτων ἀτόμων, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ εἰδοποιῶνται ἀμέσως περὶ τούτου τό τε ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον καὶ αἱ ἀρμόδιαι ἐπιτροπαὶ ἀρχαί· ὅπου δ' ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ὑπαγόρευσε τὸν διορισμὸν γραμματέως, οὗτος ἀναπληροῖ τὸν ὑποπρόξενον.

Οἱ ἀνωτέρω ὅροι ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ γενικὰ Προξενεῖα καὶ Προξενεῖα, ὁσάκις δὲν ἤθελον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς γραμματεῖς διωρισμένοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν ἀπουσίᾳ ἢ κωλυομένου τοῦ Προξένου διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, ἡ προσωρινὴ τοῦ γραφείου τούτου διεύθυνσις ἀναπίπτεται παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς πρεσβείας ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, εἴτε εἰς ἕνα τῶν ἐν τῷ γραφείῳ γραμματέων α'. τάξεως, εἴτε εἰς ἕτερόν τινα ὑπάλληλον τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπόντος δὲ ἐν εἰδείᾳ παντὸς ἀρχηγοῦ προξενικῆς ὑπηρεσίας, ἐπιχορηγεῖται εἰς τὸν ἀναπληρωτήν του αὐτῶν τὸ τέταρτον τῶν ἀποδοχῶν του.

Ἄρθρ. 6. Ἅπαντες ἐν γένει οἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν Κράτος προξενικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει ἀφεύκτως νὰ ὦσι πολῖται Ἕλληνες, ἐξαιρουμένων τῶν διερμηνέων καὶ κλητήρων, οἵτινες δύνανται νὰ πληρῶσι καὶ ἐξ ἀλλοδαπῶν, ἂν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται Ἕλληνες νὰ δεχθῶσι τοιαύτας θέσεις.

Ἐπίσης πολῖται Ἕλληνες πρέπει νὰ ὦσι καὶ οἱ λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι οἱ διοριζόμενοι εἰς θέσεις ἐμμίσθους ἢ ἐχούσας ἐπιχορήγησιν· εἰς τὰς προξενικὰς δ' ἐκείνας θέσεις, τὰς μὴ ἐχούσας μηδὲ μισθὸν μηδ' ἐπιχορήγησιν δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ ἐκ τῶν μὴ ὁμογενῶν, ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχωσι πολῖται Ἕλληνες ἢ ἄλλοι ὁμογενεῖς καταλληλοι καὶ θέλοντες ν' ἀναδεχθῶσιν ἄμισθον προξενικὴν ὑπηρεσίαν.

Οἱ γραμματεῖς ὅμως ἐν γένει τῶν γενικῶν Προξενείων, Προξενείων ἢ Ὑποπροξενείων πρέπει νὰ ὦσι πολῖται Ἕλληνες καὶ ἔχωσι τὰ 25 τῆς ἡλικίας των ἔτος συμπεπληρωμένον.

Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει ἐν γένει τὰ προσόντα τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων.

ΚΕΦ. Β.

Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὸ Ῥωσσικὸν κράτος προσδιορίζονται·

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πετρούπολιν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόσχαν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὀδησσόν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰσμαήλιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταϊγανρόκ.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρτζιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βατοδιάνσκαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδουτ Καλὲ τῆς Τίφλιδος τῶν Καυκασείων.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος.

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία θεωρεῖται καὶ ὡς γενικὸν προξενεῖον, ἐνεργοῦσα τὰ τοιαῦτα καθήκοντα διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ αὐτῆς γραφείου.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο προσδιορίζονται·

Εἷς διευθυντὴς μὲ βαθμὸν προξένου.
Τέσσαρις γραμματεῖς α'. τάξεως.
Δύο γραμματεῖς β'. τάξεως.
Εἷς Διμενάρχης.
Εἷς Δεσμοφύλαξ.
Δύο κλητῆρες.
Δύο γιασακτσίδες.

Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αἶνον·
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀδριανούπολιν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βάρναν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τραπεζοῦντα.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Προῦσαν.

Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἑλλήσποντον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χίον.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν·
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μιτυλήνην.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κυδωνίαν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σμύρνην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωριζομένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ τοὺς ἀκολούθους ὑπαλλήλους·
Ἕνα διερμηνέα ά. τάξεως.
Ἕνα διερμηνέα 6'. τάξεως.
Ἕνα γραμματέα ά. τάξεως.
Ἕνα Αἰμενάρχην.
Δύο Γιασακτσίδας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥόδον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κύπρον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σάμον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χανιὰ Κρήτης.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βηρυττὸν τῆς Συρίας.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν τῆς Συρίας.
Ἓν προξενεῖον ἐν Παλαιστίνῃ ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἱερουσαλήμ.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰόππην τῆς Συρίας.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Θεσσαλονίκην.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι·
Ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καισάνδραν.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λάρισσαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.

Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σέρρας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βῶλον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰωάννινα.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πρέβεζαν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἄρταν.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Αὐλῶνα.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μπιτώλια τῆς Μακεδονίας.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει ἕνα διερμηνέα ά. ἢ 6'. τάξεως καὶ ἕνα γιασακτσήν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Σερβίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βελιγράδιον.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Βλαχίας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βουκουρέστιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βραΐλαν.

Κατὰ τὴν Ἡγεμονίαν Μολδαυΐας.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἰάσιον.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γαλάτσιον.

Κατὰ τὴν Αἴγυπτον.

Ἓν γενικὸν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάϊρον.
Ἓν προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προσδιωρισμένου γραμματέως, τὸ προξενεῖον τοῦτο ἔχει προσέτι ἕνα διερμηνέα ά. τάξεως καὶ ἕνα διερμηνέα 6'. τάξεως.
Ἕνα γραφέα.
Ἕνα Αἰμενάρχην.
Δύω γιασακτσίδας.
Ἓν ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν εἰς Δαμιάτιον.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τὸ *Ἰονικὸν* Κράτος.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κέρκυραν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ζάκυνθον.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κεφαλληνίαν.

Ἄρθρ. 10. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῶν *Δύω Σικελιῶν*.

Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεάπολιν.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρινδίσιον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μεσσήνην τῆς Σικελίας.

Ἐν Ὑποπροξενείῳ ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πάνορμον τῆς Σικελίας.

Ἄρθρ. 11. Κατὰ τὸ *Παπικὸν* Κράτος.

Ἐν Γενικῷν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥώμην.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀγκῶνα.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Σιβιτὰβέκιαν.

Ἄρθρ. 12. Κατὰ τὰς Ἐπικρατείας τοῦ Μεγάλου Δουκάτου *Τοσκάνης καὶ Λούκας*.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Φλωρεντίαν.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβόρνον.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πορτοφεράϊον.

Ἄρθρ. 13. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς *Σαρδηνίας*.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τουρῖνον.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γενούην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καλλίαρι.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νίσσην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαριγνώ.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὴν *Γαλλίαν* καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν ἐν Ἀφρικῇ κείμενα μέρη.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παρισίους.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μασσαλίαν.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τουλώνην.
Ἐν προξενείον ἔχαν τὴν ἕδραν του εἰς Ἀλγέρην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ὠράνην.

Ἄρθρ. 15. Κατὰ τὰ ἐν τῇ Ἀφρικῇ μέρη τῆς Βαρβαρίας.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τύνιδα.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταγγέρην τοῦ Μαρόκου.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τρίπολιν.

Ἄρθρ. 16. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Ἱσπανίας.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδρίτην.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κάδιξ.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαρκελώνην.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαχώνην τῶν Βαλλεαρίδων νήσων.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μάλαγα.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βαλένσαν.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀργεσίλας.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταραγῶνα.

Ἄρθρ. 17. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς *Πορτογαλλίας*.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λισαβώνην.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαδέραν.

Ἄρθρ. 18. Κατὰ τὸ Βασίλειον *τοῦ Βελγίου*.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρυξέλλας.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀνβέρσην.

Ἄρθρ. 19. Κατὰ τὸ Βασίλειον *τῶν κάτω Χωρῶν*.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς la Haye.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμστελόδαμον.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥότερδαμ.

Ἄρθρ. 20. Κατὰ τὸ Αὐστριακὸν Κράτος.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βιέννην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γεβένικον.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Τεργέστην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ῥαγούζαν ἢ εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κατάρου (Boche di Cataro).
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βενετίαν.

Ἄρθρ. 21. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σαξωνίας.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λειψίαν.

Ἄρθρ. 22. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Βαυαρίας.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μόναχον.

Ἄρθρ. 23. Κατὰ τὸ μεγάλον Δουκάτον τοῦ Ἔσσεν.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μαγουντίαν (Magemie).

Ἄρθρ. 24. Κατὰ τὰς Ἀνσεατικὰς Πόλεις.

Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀμβοῦργον.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λυβέκαν.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βρέμην.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Σουηκίας καὶ Νορβεγίας.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Στοκχόλμην.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γοτεμβούργ.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Χριστιάνιαν τῆς Νορβεγίας.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βέργεν.

Ἄρθρ. 26. Κατὰ τὸ Βασίλειον τῆς Δανίας.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Κοπεγχάγην.
Ἐν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἐλσενίρ.

Ἄρθρ. 27. Κατὰ τὸ Βασίλειον τοῦ Ἀννόβερου.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ἀννόβερον.

Ἄρθρ. 28. Κατὰ τὸ ἡνωμένον Βασίλειον τῆς μεγάλης Βρεταννίας καὶ τὰ ὑπ' αὐτὸ κείμενα μέρη.

Ἐν Γενικὸν Προξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λονδίνον.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Πλυμούϊον.
Ἐν Ὑποπροξενείον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Παλμούϊον.

Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεφκάστελ.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Δουβλῖνον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Λιβερπούλ.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Μελίτην.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Γιβραλτάρ.
Ἓν Ὑποπροξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Καλκούταν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν.

Ἄρθρ. 29. Κατὰ τὰς ἡνωμένας πολιτείας τῆς ἀρκτῴας Ἀμερικῆς.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Νεοῦόρκον.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Βοστών.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς νέαν Ὀρλεανίαν.

Ἄρθρ. 30. Κατὰ τὸ Κράτος τῆς Βρασιλίας.
Ἓν Γενικὸν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ριογιανέϊρο.

Ἄρθρ. 31. Κατὰ τὴν Περσίαν.
Ἓν Προξενεῖον ἔχον τὴν ἕδραν του εἰς Ταυρίδα.

Ἄρθρ. 32. Τὰ μέρη τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου τῶν γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων θέλουν προσδιορισθῆ καὶ κανονισθῆ διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ἄρθρ. 33. Τὰ ἀνωτέρω γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα τίθενται ὑπὸ τρεῖς διαφόρους κατηγορίας.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας διατηροῦνται ἐντελῶς δι' ἐξόδων τῆς κυβερνήσεως, συναζομένων τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

Τὰ τῆς δευτέρας, ἐκτὸς τῶν προξενικῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα θέλουν συνάζεσθαι πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτὰ, θέλουσιν ἔχει καὶ χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν παρὰ τῆς κυβερνήσεως.

Τὰ τῆς τρίτης τάξεως δὲν θέλουν οὐδεμίαν χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν λαμβάνει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ θέλουν συνάζεσθαι τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα πρὸς ὄφελος τῶν διευθυνόντων αὐτά.

Ἄρθρ. 34. Οἱ διευθύνοντες τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ κατηγορίᾳ γενικὰ προξενεῖα, προξενεῖα καὶ ὑποπροξενεῖα θέλουν ἔχει εἰς βάρος των ὅλας τὰς ἐκ τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας προσγινομένας δαπάνας.

Ἄρθρ. 35. Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγονται:
Τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.
Τὸ ἐν Βελιγραδίῳ γενικὸν προξενεῖον.
Τὸ ἐν Κερκύρᾳ γενικὸν προξενεῖον.

Τὸ ἐν Βηρυττῷ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Μπιτωλίοις προξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.
Τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Τεργέστῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Γαλατσίῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Βραΐλᾳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ζακύνθῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἐλλησπόντῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Βώλῳ ὑποπροξενεῖον.

Εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ὑπάγονται·
Τὸ ἐν Παλαιστίνῃ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Σάμῳ προξενεῖον.
Τὸ ἐν Βενετίᾳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰόππῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἀδριανουπόλει ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Μιτυλήνῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἡρακλείῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Αἴνῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Σέρραις ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Πρεβέζῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἰσμαλίῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ῥόδῳ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Κυδωνίαις ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Τριπόλει τῆς Συρίας ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Τραπεζοῦντι ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Προύσῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Ἄρτῃ ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Αὐλῶνι ὑποπροξενεῖον.
Τὸ ἐν Κασσάνδρᾳ ὑποπροξενεῖον.

Ἅπαντα τὰ λοιπὰ τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω κατηγορίας ὑπάγονται εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν.

Ἄρθρ. 36. Οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων προσδιορίζονται ὡς ἀκολούθως.

Διὰ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Ὁ πρόξενος διευθυντὴς τοῦ γραφείου θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα	δραχ.	750
Οἱ γραμματεῖς ἀ. τάξεως ἀνὰ	»	300
Οἱ γραμματεῖς β'. ταξεως ἀνὰ	»	200
Οἱ γραφεῖς ἀ. τάξεως ἀνὰ	»	150
Οἱ γραφεῖς β'. τάξεως ἀνὰ	»	130
Ὁ λιμενάρχης ἀνὰ	»	100
Ὁ δεσμοφύλαξ ἀνὰ	»	50
Οἱ κληπτῆρες ἀνὰ	»	40
Οἱ γιασακταίδες ἀνὰ	»	60
Εἰς τὸν ἐκπληροῦντα χρέη ταμίου γραμματέα θέλει διδοσθαι προσέτι κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον ἐκ δρ.		25

Διὰ τὸ ἐν Βελιγραδίῳ γενικὸν προξενεῖον.

Ὁ γενικὸς πρόξενος	δραχ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Διὰ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	800
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	300
Ὁ διερμηνεὺς τῆς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς τῆς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γραφεὺς		100
Ὁ λιμενάρχης		50
Οἱ γιασακταίδες ἀνὰ		30

Διὰ τὸ ἐν Σμύρνῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	850
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	300
Ὁ διερμηνεὺς τῆς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς τῆς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γραφεὺς	»	100
Ὁ λιμενάρχης	»	70
Οἱ γιασακταίδες	»	30

Διὰ τὸ ἐν Χίῳ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	350
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	150
Ὁ διερμηνεὺς	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. ταξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Ἰωαννίνοις προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	600
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200
Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς τοῦ προξενείου	»	30

Διὰ τὸ ἐν Λαρίσσῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. ταξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς τοῦ προξενείου	»	30

Διὰ τὸ ἐν Κρήτῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	25

Διὰ τὸ ἐν Κερκύρᾳ Γενικὸν Προξενεῖον.

Ὁ γενικὸς πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	200

Διὰ τὸ ἐν Μπιτωλίοις Προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Βηρυτῷ Προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160
Ὁ διερμηνεὺς ἀ. τάξεως	»	160
Ὁ διερμηνεὺς β'. τάξεως	»	120
Ὁ γιασακτσὴς	»	30

Διὰ τὸ ἐν Μελίτῃ προξενεῖον.

Ὁ πρόξενος	δρ.	500
Ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου	»	160

Διὰ τὸ ἐν Τεργέστῃ Προξενεῖον.

Ὁ Πρόξενος	δραχ.	500
Ὁ Γραμματεύς		200

Διὰ τὸ ἐν Γαλατσίῳ Προξενεῖον.

Ὁ Ὑποπρόξενος	δραχ.	400

Διὰ τὸ ἐν Βραΐλα Ὑποπροξενεῖον.

Ὁ Ὑποπρόξενος	δραχ.	350—400

Διὰ τὸ ἐν Βώλῳ Ὑποπροξενεῖον.

Ὁ Ὑποπρόξενος	»	350

Διὰ τὸ ἐν Ἑλλησπόντῳ Ὑποπροξενεῖον.

Ὁ Ὑποπρόξενος	δραχ.	350

Ἄρθρον 37. Εἰς ἑκάστην τῶν εἰρημένων προξενικῶν Ἀρχῶν θέλει χορηγεῖσθαι κατὰ λογοδοσίαν ἐτησίως διὰ γραφικὰ ἔξοδα καὶ ἀνάλογος χρηματικὴ ποσότης, ἥτις θέλει συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, μεταβαλλομένη κατ' ἔτος ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 38. Ἡ τῶν προξενείων τῆς Ϛ'. κατηγορίας χρηματικὴ ἐπιχορήγησις θέλει προσδιορίζεσθαι κατ' ἔτος ἐν τῷ γενικῷ προϋπολογισμῷ, μεταβαλλομένη ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 39. Ὁ γενικὸς πρόξενος ἔχει βαθμὸν τμηματάρχου ά. τάξεως.

Ὁ πρόξενος βαθμὸν τμηματάρχου Ϛ'. τάξεως.

Ὁ ὑποπρόξενος βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ά. τάξεως.

Ὁ γραμματεὺς γενικοῦ προξενείου καὶ ὁ ά. τάξεως γραμματεὺς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας, βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ά. τάξεως.

Ὁ γραμματεὺς προξενείου καὶ ὁ Ϛ'. τάξεως γραμματεὺς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας, βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως Ϛ'. τάξεως.

Οἱ διερμηνεῖς ἐν γένει τῶν γενικῶν προξενείων ἔχουσι βαθμὸν ὑποπροξένου.

Ἄρθρον 40. Δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπίτιμος βαθμὸς προξένου εἰς ὑποπρόξενον, καὶ ἐπίτιμος βαθμὸς ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου, ἢ πράκτορα, μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, ἂν ἤθελε διακριθῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἄρθρον 41. Οἱ προξενικοὶ πράκτορες διορίζονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, μετὰ προηγουμένην πρότασιν τοῦ ἁρμοδίου γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου διορίζονται ἐπίσης καὶ οἱ γραφεῖς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας καὶ τῶν προξενείων, ὅπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι.

Οἱ κλητῆρες, γιασακτσίδες καὶ θυρωροὶ διορίζονται παρὰ τῆς πρεσβείας ἢ τῶν ἁρμοδίων προξένων.

Ἄρθρον 42. Ἡ δικαστικὴ ἁρμοδιότης καὶ τὰ συμβολαιογραφικὰ καὶ ληξιαρχικὰ καθήκοντα τῶν γενικῶν προξένων, προξένων, ὑποπροξένων καὶ προξενικῶν πρακτόρων, καθὼς καὶ τὰ τῆς προξενικῆς διαιτησίας, θέλουσι κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρων νόμων, ἡ δὲ κατὰ τὰ λοιπὰ ἁρμοδιότης, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐν γένει, θέλουσιν ὁρισθῇ διὰ Β. διαταγμάτων.

Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τῶν ῥηθέντων νόμων καὶ διαταγμάτων θέλουσιν ἰσχύει τὰ μέχρι τοῦδε διὰ Νόμων, Βασιλικῶν διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν κανονισμένα.

Ἄρθρον 43. Οἱ ὁρισμοὶ τῶν μέχρι τοῦδε περὶ προξενικῆς ὑπηρεσίας ἐκδεδομένων Βασιλικῶν διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν, ὅσοι ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 44. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

« Παραδέχεται Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .		Γ. Τσόκρης	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .		Γεώργιος Σκοῦρος . . .	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης .	Ν.	Σταῦρος Βλάχος	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . .		Δημήτριος Καλλιῤῥονᾶς .	
Πέτρος Καμπάνης . . .		Ἀνδρέας Ἴσκος	
Δημήτριος Τσόκρης . . .		Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	
Ἀνδρίας Δενόπουλος . .	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .	Ν.

Παναγιώτης Λαζαρὴς . .	Νικόλαος Ματθαίου . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . . N.	Ἀντ. Κοντάκης . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.	Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Π. Τσαννετάκης	Ἀναστ. Κορριωτάκης . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .	Παρασκ. Ματάλας . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Στάμος Μαυροδήμος . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Ἀμπρ. Εὐμολπίδης . . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . N.	Ἠλίας Δωλᾶς . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Δημήτριος Ζῶτος	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης N.	Νικόλαος Μπούτουνας . .
Μιχαὴλ Σισίνης	Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Ἀλέξανδρος Βιλαΐτης . . N.	Γεώργος Γουλιμὴς . . N.
Στέφαν. Στεφανόπουλος . .	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.	Γεώργιος Κάνδυας . . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης N.	Α. Παπαδημητριάδης . .
Γεώργιος Περωτὴς . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς N.	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.	Νικόλαος Πιεράκος . . N.
Βελ. Νικολαΐδης	Γρηγόρ. Πατριαρχίας . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Σταῦρος Καπετανάκης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Δημ. Πικουλάκης . . . N.
Ἀμπρος Ῥωΐλος . . . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Π. Κολπαδίνος . . . . N.	Νικόλ. Μοσχούλας . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Νάκος Πανουριᾶς . . . .
Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος .	Παπαπώνγας Τσαμάλας N.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N.
Ἐμ. Καραμάνος. . . . N.	Δημ. Κουμανιώτης . . . N.

Σιδέρης Πράτσικας . . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . .
Παν. Πατρινός . . . . N.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.	Κ. Πονηρόπουλος . . .
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . N.
Κωνστ. Δαρειώτης . . N.	Ἀθανάσιος Καστανὰς . N.
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανός . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.	Λάζαρος Α. Γιουρθῆς . N.
Ζαννῆς Μαραγκος . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Μιχάλ Σολομός . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N.	Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν συζήτησις, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 84 περίληψις ἀναφορᾶς, ἔχουσα οὕτως.

«Ἀριθ. 84. Ἀναφορὰ ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου 1851 διαφόρων κατοίκων Πειραιῶς, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ ληφθῶσιν μέτρα πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν λιμναζόντων ὑδάτων, ἡ σῆψις τῶν ὁποίων ἐπιφέρει δυσώδεις ἀναθυμιάσεις, προξενούσας βλάβην εἰς τὴν ὑγείαν αὐτῶν. ἥτις, μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς δι' ἀναστάσεως· ἔχει δὲ οὕτως.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 84 νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς καὶ διατάξῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἀπομάκρυνσιν παντὸς ἐπιβλαβοῦς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀναφερομένων καὶ λοιπῶν κατοίκων ἐνδεχομένου ἐπακολουθήματος.»

Ἐπὶ δὲ τῶν ἑπομένων ὑπ' ἀριθ. 85 καὶ 90 περιλήψεων

«Ἀριθ. 85. Ἀναφορὰ ἀπὸ ά. Μαρτίου τ. ἐ. διαφόρων κατοίκων Ἀναβρυτῆς τῆς Λακεδαίμονος, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν διατήρησιν τῆς ἐκεῖ κειμένης Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἐχούσης σημαντικὴν περιουσίαν ῥθειρομένην ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀναγκαίας ἐπιτηρήσεως.

Ἀριθ. 90. Ἀναφορὰ ἀπὸ 10 Ἰουνίου τ. ἐ. ἐκ Μήλου διαφόρων κατοίκων, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν διατήρησιν τῶν διαλυθεισῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τῆς Ἁγίας Μαρίνης, ὅπως προληφθῇ ἡ φθορὰ τῆς σημαντικῆς αὐτῶν περιουσίας.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ μὲν τῶν ἀναφορῶν τούτων ἐξαιτεῖται τὴν διατήρησιν μονῶν διαλελυμένων, ἡ δὲ, τὸ νὰ ληφθῇ πρό-

νοια ὑπὲρ τῆς φθειρομένης περιουσίας ἄλλης μονῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀνέγερσις καὶ διατήρησις τῶν μονῶν δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἄνευ νόμου, περὶ δὲ τῆς περιουσίας τῶν ἄλλων φροντίζει, κατὰ τὸν περὶ τούτου νόμον τοῦ **1843**, τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί ἡ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ εἰς τὸ ἄνω μνησθὲν ὑπουργεῖον.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀποδεχόμενος τὴν ἰδέαν τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅτι πολλάκις πολλαὶ διευθύνθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφοραὶ, δι' ὧν ἐζητεῖτο νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ τῆς περιουσίας διαφόρων μονῶν, καὶ μολονότι κατ' ἐπανάληψιν ἐζήτησεν ἡ Βουλὴ νὰ εἰσαχθῇ νόμος, ὁρίζων διακεκριμένως τὰ κτήματα τῶν μονῶν, οὐδεμία ἐλήφθη μέχρι ταῦδε φροντίς. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσιν ὅλαι αἱ τοιούτου εἴδους ἀναφοραὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτῆς ὥστε νὰ εἰσαγάγῃ πλέον τὸν ῥηθέντα νόμον, διότι ἀφοῦ τὰ ἀφιερώματα δι' ἄλλον προσφέρονται σκοπὸν, εἶναι λυπηρὸν νὰ εἴπῃ τις ὁποία γίνεται χρῆσις αὐτῶν.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν εἰπόντα, ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγένετο ἡ διάλυσις τῶν μονῶν, ἡ φροντὶς τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀνετέθη εἰς ταμεῖόν τι καλούμενον *ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον*, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἀπερρίνατο νὰ συστηθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον· καὶ ὅτι τὰ αὐτὰ διανοουμένη ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, ἤθελησε νὰ συστήσῃ στενῶς τὰς ἀναφορὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη μετὰ τῶν ἀνωτέρω περὶ εἰσαγωγῆς νόμου ῥηθέντων τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ταύτων γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **85** ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. **90** νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ταύτας ὑπ' ὄψιν του μετὰ τῆς προσηκούσης σπουδαιότητος καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναφερομένων.»

Διαδεχθέντος ἔπειτα τοῦ ἀντιπροέδρου τὴν ἕδραν τοῦ προεδρείου, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **86** περίληψις, ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

«Ἀριθ. **86**. Ἀναφορὰ ἀπὸ **29** Μαρτίου τ. ἐ. ἐκ Πατρῶν τῆς χήρας Χάϊδως Στ. Μάστρακα, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ταγματάρχου ὄντος τῆς Βασ. Φάλαγγος, καὶ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν της, καὶ ἐξαιτεῖται ἀπέναντι αὐτῶν ἀνάλογον σύνταξιν.»

Ἐπὶ τῆς ὑποίας εἷς μὲν παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὡς μανθάνει, ὁ προκείμενος Μάστρακας ὑπῆρξεν εἷς τῶν γενναίων ἀγωνιστῶν, οἵτινες καὶ πολλοὺς ὑπέστησαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους καὶ τὴν περιουσίαν των ἐξήντλησαν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, ἤδη δὲ κατέλιπε λιμώττουσαν καὶ ἀπροστάτευτον οἰκογένειαν, φρονεῖ δίκαιον νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ζέσεως, διὰ νὰ χορηγηθῇ σύνταξις ἐπαξία τῶν θυσιῶν τοῦ ἀνδρός,

Ὁ δ' εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε τὴν ἀπλῆν τῆς ἀναφορᾶς διεύθυνσιν, α) διότι εἶναι μὲν ἀξία περιβάλψεως ἡ οἰκογένεια Μάστρακα, ἀλλὰ τοιαῦται ἀριθμοῦνται καὶ πολλαὶ ἄλλαι, ἡ δὲ Βουλὴ εἶπεν ἄλλοτε ποτὲ νὰ μὴ γίνῃ συζήτησις περὶ συντάξεως μιᾶς μόνης οἰκογενείας· διὸ, προκειμένου περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ ἥρωος Νικήτα, ἡ Βουλὴ ἀπερρίνατο νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ἐκδοθησόμενον περὶ συντάξεων ἐν γένει νόμον· καὶ β') διότι ὁ Μάστρακας, ἔχων βαθμὸν ταγματάρχου τῆς φάλαγγος, ἀπολαύει καὶ τὰ δικαιώματα τὰ ἐν τῷ εἰσαχθέντι νομοσχεδίῳ τῆς φάλαγγος ὁριζόμενα, δι' οὗ προνοοῦνται τὰ περὶ συντάξεως τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν τῇ φάλαγγι ἀποβιούντων. Ἐπειδὴ λοιπὸν κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις τὸ δίκαιον τῆς ἀναφερομένης οἰκογενείας δὲν κινδυνεύει, ἡ ἐπιτροπὴ ἠρέσθη εἰς τὴν ἁπλῆν τῆς ἀναφορᾶς διεύθυνσιν.

Ἄλλος διαβεβαιώσας, ὅτι ἡ οἰκογένεια Μάστρακα εἶναι μία τῶν πρώτων τῆς Πάργας οἰκογενειῶν, ὁ δὲ περὶ οὗ πρόκειται ἤδη τῷ ὄντι ἠγωνίσθη πολυειδῶς, ἐσυμπέρανεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείπωνται αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ ἀνδρῶν τοιούτων ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἐκδόσεως νόμου. Προσέθηκε δὲ ὅτι κακῶς παρεμβάλλουσί τινες ὅτι χρηματικοὶ πόροι δὲν ὑπάρχουσιν, ἐπειδὴ ἀντ' αὐτῶν αὐξάνονται καθ' ἑκάστην καὶ ἡ ὑπαλληλία καὶ οἱ μισθοί, ἐν γένει δὲ ἡ κοινωνία νὰ μεταβληθῇ εἰς ὅμιλον ὑπαλλήλων, δικαιότερον ἤθελεν εἶναι νὰ ἐλαττωθῶσι πολλαὶ τῶν δαπανῶν τούτων, καὶ νὰ δοθῇ ἄρτος εἰς τὰ λιμώττοντα ὀρφανά.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι καθιεροῦται, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ τοῦ συντάγματος, καὶ ὁ ἀδικούμενος πολίτης δύναται προσφεύγων εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ζητῇ θεραπείαν τοῦ ἀδικήματος. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν διευθύνει τὰς ἀναφορὰς εἰς τὰ ὑπουργεῖα, διὰ νὰ εὑρίσκηται εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ κατὰ πόσον ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της· ἀλλ' ὅταν αἱ ἀναφοραὶ ὡς ἔτυχε διευθύνωνται, καὶ παρὰ τοῖς ὑπουργοῖς θεωρῶνται ἔργον ἐπουσιῶδες, ῥίπτονται

μεταξὺ τῶν ἀρχείων καὶ ἕως ἐκεῖ τελευτᾷ πᾶσα ἐνέργεια. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ σκοπὸς τῶν ἀναφορῶν εἶναι ἄλλος καὶ τὸ 50 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ὁρίζει, ὅτι αἱ Βουλαὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμνωσι περὶ τούτων ἐπερωτήσεις, προτείνει νὰ ζητηθῇ παρὰ τῶν ὑπουργῶν νὰ πληροφορήσωσι τὴν Βουλὴν τί ἔγεινε δι' ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε σταλείσας ἀναφορὰς καὶ μάλιστα τὰς τῶν παραπονουμένων, ὅτι δὲν λαμβάνουσι τὴν ἀναγκαίαν περίθαλψιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀναφοράν, λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποφηναμένη ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Μάστρακα, ἐξετέλεσε τὸ καθῆκον αὐτῆς· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ συμφέρον ἔχει προστατεύουσα τὰ τοιαῦτα δικαιώματα, διὰ νὰ μὴ μαρανθῇ ὁ ὑπὲρ πατρίδος ἐνθουσιασμός, ὅστις κινδυνεύει τῷ ὄντι νὰ μαρανθῇ, διότι ἐγκατελείφθησαν τοσοῦτοι ἀθληταὶ τοῦ ἀγῶνος καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐβραβεύθησαν πολυειδῶς ἄλλοι. Ἀνάγκη λοιπὸν, συνερχομένη πλέον ἡ Βουλὴ, νὰ μὴ θεωρήσῃ πάρεργον τὰς ἀναφορὰς ἐνασχόλησιν καὶ ἐφάπαξ νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ ὑπὲρ πατρίδος ὑπηρετήσαντες πρέπει νὰ ἀνταμειφθῶσιν ἀξίως. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λησμονήσωσιν οἱ ὑπουργοί, ὅτι αἱ Βουλαὶ ἀπὸ τοῦ **1844** ἐζήτησαν νὰ εἰσαχθῇ ὁ περὶ συντάξεων νόμος καὶ ὅτι μετὰ τοσαύτας συνεχεῖς ὑποσχέσεις μέχρι σήμερον δὲν ἐνεργήθη τι. Ἐντεῦθεν εἶχεν ἀναγκασθῇ νὰ εἴπῃ ποτέ, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῶσιν ἐντελῶς αἱ συντάξεις, καὶ ἡ ἰδέα του δὲν ἦτον ἄτοπος, ἐπειδὴ κατ' αὐτὰς ἔτι τὸν διεβεβαίωσέ τις τῶν ὑπουργῶν, ὅτι ἔπαυσε **200,000** δραχμῶν συντάξεις, αἵτινες ἀγνοεῖ πῶς ἐχορηγοῦντο. Καὶ ὅμως ἡ οἰκογένεια ἑνὸς Ἀνδρούτσου δι' ἐλέους ἐλθοῦσα ἐνταῦθα, ἄπρακτος ἐπανῆλθεν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης συντάξεως. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ ἐπιμόνως οὐ μόνον νὰ εἰσαγάγῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν περὶ συντάξεων νόμον, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα τί ἔγεινε περὶ ὅλων τῶν ἀποσταλεισῶν μέχρι τοῦδε ἀναφορῶν.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι συμφώνως μὲ τὰ περὶ τοιούτων δικαιωμάτων προεψηφισμένα ἡ Κυβέρνησις διὰ διαφόρων νόμων καὶ διαταγμάτων τεθεῖσα φραγμὸν ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων ἑνὸς ἑκάστου, καθιέρωσεν ἓν μέρος ἀνεγνωρισμένων ἀποζημιώσεων, τὸ ὁποῖον σχεδὸν ἐξωρλήθη, καὶ ἓν μέρος ὡσαύτως ἀποζημιώσεων ἐκρεμῶν, δι' ἃς συμφωνεῖ καὶ οὗτος ὅτι πρέπει νὰ ληρθῇ ταχεῖα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς πρώτας, πρέπει καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἀνασταλῇ πλέον, διότι δὲν ἀρμόζει τὰ δικαιώματα ταῦτα νὰ ἦναι πάντοτε νέα καὶ ἀτελεύτητα. Διὰ τοῦτο δὲ μάλιστα καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λέγει, ὅτι ἂν ἡ οἰκογένεια Μάστρακα ἀναφέρῃ προσωπικὰς αὐτοῦ ἀπαιτήσεις, ἡ ἀναφορὰ πρέπει νὰ ἐναποτεθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα· ἂν ὅμως προτείνῃ δι' αὐτῆς χρηματικὰς ἀποζημιώσεις, πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ καὶ ἐπὶ ταύτης ὅ,τι καὶ δι' ἄλλας τοιαύτας. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην περίστασιν, καὶ ὁ τοῦ **1838** νόμος ὁρίζει καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεράσισε νὰ δίδεται εἰς τὴν οἰκογένειαν τὸ γραμμάτιον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ θανόντος· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ γραμμάτιον τοῦτο ἐλήφθη, τί δύναται νὰ ζητήσῃ ἡ ἀναπεραμένη οἰκογένεια, ἐνῷ ἄλλαι, τῶν ὁποίων οἱ σύζυγοι ἔπεσαν, δὲν ἔλαβον οὐδὲ στρέμμα γῆς καὶ τὰ ὀρφανά των περιφέρονται γυμνὰ καὶ ἄσιτα πανταχόσε; Ἐπειδὴ ὅμως ὡμολογημένον εἶναι, ὅτι ἡ οἰκογένεια Μάστρακα ἀπέκτησε δικαιώματα εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ ὅσῳ πλειότερον ὑπηρέτησεν οὗτος, τοσοῦτον τὰ ἔργα του εἶναι σεβαστότερα, δύναται νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ὁ υἱὸς αὐτοῦ διορισθῇ εἰς θέσιν τινὰ διὰ νὰ δυνηθῇ ἐργαζόμενος νὰ περιθάλψῃ τὴν οἰκογένειάν του.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας νὰ δώσῃ τοσαύτην εἰς τὰς χρηματικὰς θυσίας ἀξίαν, ὥστε ὑπὲρ μόνων αὐτῶν νὰ προτείνῃ ἀποζημίωσιν, διότι μόνη ἡ ζωὴ, ἀνωτέρα παντὸς κτήματος, εἶναι ἡ πολυτιμοτάτη θυσία, ἣν δύνανταί τις νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ πατρίδος· ἐπέρανεν ἄλλος, ὅτι καὶ ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Μάστρακα τούτου, ὅστις ὑπὸ τὸν Γερμανὸν ἀσπασθεὶς τὴν ὕψωσιν τῆς ἐν Ἀούρᾳ σημαίας, ἐρρίφθη εἰς ὅλας τὰς περιπλοκὰς τοῦ ἀγῶνος καὶ προσέφερεν ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν του, πάλιν ἤθελε λάβει τὸν λόγον ὡς ἀποκρούων τινὰς τῶν ἰδεῶν τοῦ προαγορεύσαντος. Καὶ πρῶτον λέγει, ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπαλλήλους, διότι αὐτὴ οὖσα ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις αὐτῆς, ἔργον της ἔχει καὶ τὸν διορισμὸν τῆς ὑπαλληλίας. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τοῦ ζητήματος, ἂν οἱ ἀγωνισταὶ ἀποθανόντες ὡς στρατιωτικοὶ ἔχωσι τὸ δικαίωμα μικρᾶς ὑπὲρ τῶν τέκνων των ἀμοιβῆς, λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ αὐτὴ πρὸ μικροῦ καιροῦ εἶπεν ὅτι, ὅταν δεσμεύοντες τὰς χεῖρας τοῦ στρατιώτου, τὸν ἀριερούμεν εἰς μόνην τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔθνους, ἀφίνει οὗτος ἀναντίῤῥητα ὑπὲρ τῶν τέκνων του δικαιώματα καὶ δικαίως ἡ πατρὶς πρέπει νὰ σεβασθῇ αὐτά. Ὁ ἀγωνιστὴς λοιπὸν ὁ θυσιάσας πολὺ πλειότερα τοῦ νῦν στρατιώτου, ὁ παρασκευάστας τὸ βῆμα, ἀφ' οὗ ἡμεῖς ἀγορεύομεν, καὶ τελευταῖον ἀποθανὼν ἔτι

ὡς φαλαγγίτης δὲν δύναται νὰ περιμένῃ δικαίαν ὑπὲρ τῶν τέκνων του ἀμοιβήν; Ἂν λοιπὸν ἀγωνιστής τις ἔλαβε τὴν ὑπὲρ τῶν ἀγώνων του ἀμοιβήν, ἐννοεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις ἄλλας εὐλόγους· ὅταν ὅμως ἠκολούθησεν ὑπηρετῶν καὶ ὡς στρατιώτης ἐν τῇ φαλαγγι, δὲν ἐννοεῖ πῶς δύναταί τις νὰ τὸν ἀποκλείσῃ τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως. Ὁ Μάστρακας λοιπὸν, ἐπειδὴ ἀπεβίωσεν ὡς φαλαγγίτης ὑπηρετῶν καὶ δὲν ἔλαβεν ἄλλως οὐδὲ γραμμάτιον, ἔχει ἀξιώσεις πρὸς σύνταξιν. Προστίθησι δὲ, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ νὰ φθάνῃ εἰς ἀποτέλεσμα οἱονδήποτε, πρέπει νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν γενικῶν νόμων καὶ μέτρων, διότι οὕτω πάντοτε τὰ δικαιώματα ταῦτα ἀποκρούονται ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, εἰς ἣν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ συσταίνωνται ὅσον ἐνέστι τοιαῦτα ἱερὰ δικαιώματα.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος κυρίως καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ἔχουσι δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις ν' ἀποζημιώσῃ, ἰδίως δὲ τὰ τῶν διακριθέντων πλειότερον τῶν λοιπῶν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις ἐξέδωκε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὸν περὶ φάλαγγος νόμον, καὶ ἀπεσβέσθησαν αἱ ἀξιώσεις πάντων ὅσοι κατετάχθησαν εἰς αὐτὴν· πρὸς πλειοτέραν μάλιστα τῶν φαλαγγιτῶν ὠφέλειαν ἄφηκεν εἰς αὐτοὺς ὁ νόμος νὰ ἐκλέξωσιν ἢ τὸ γραμμάτιον τοῦ βαθμοῦ των ἢ τὸν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας μισθόν. Ὁ Μάστρακας λοιπὸν δὲν διετέλει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ λόγῳ ἀνάγκης αὐτῆς, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ νόμου τοῦ ἐπιτρέποντος τὴν κατ' ἐκλογὴν ταύτην ὠφέλειαν εἰς τοὺς φαλαγγίτας. Διὸ ἀποκρούων καὶ αὐτὸς τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς ἀναφερομένης οἰκογενείας ἰδέαν, προτείνει νὰ συσταθῇ φιλανθρώπως ἡ ἀναφορὰ, διὰ νὰ δοθῇ ἡ θέσις της εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀποθανόντος ἢ ἄλλη εἰς τὴν οἰκογένειαν περίβλεψις.

Ἀνέπτυξεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι πᾶσα ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν σύστασις τῆς Βουλῆς ἐμφαίνει, ὅτι ἐπιθυμεῖ αὐτὴ νὰ πραγματοποιηθῇ πᾶν ὅ,τι ἡ ἀναφορὰ ἐξαιτεῖται· ἀλλ' ἂν πολλάκις πολλαὶ ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τοῦ ἀγῶνος, ἡ Βουλὴ ἀνεγνώρισε μὲν τὰ δικαιώματα τούτων, ἀλλὰ καὶ δὲν προέβη εἰς ὡρισμένην ἀπόφασιν διὰ τὸν λόγον τοῦ νὰ ἐκδοθῇ γενικὸς περὶ πάντων νόμος· ἤδη ὅμως ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Μάστρακα γνωμοδοτοῦντες, προσβάλλομεν τὰς πρώτας ἡμῶν ἀποφάσεις, ἐνῷ ἄλλως ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἀγωνιστὴς καὶ ὡς ἀποβιώσας φαλαγγίτης, χαίρει καὶ τὰ ἐκ τοῦ ψηφισθησομένου περὶ φάλαγγο

νόμου δικαιώματα, ὥστε ἡ οἰκογένειά του καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην εἶναι ἐξησφαλισμένη.

Μετὰ τινα ἄλλον τὰ αὐτὰ ἐπαναλαβόντα καὶ παρατηρήσαντα, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδωνται εἰς τινας τῶν ἀγωνιστῶν διπλαῖ ἀμοιβαί, οὐδὲ νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ αἰτήσεις ἐξαιρετικῶν οὕτως εἰπεῖν δικαιωμάτων, ἐνῷ ἄλλοι παρημελήθησαν ἐντελῶς κτλ. ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς λεχθέντων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1849 νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π[illegible]

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 13 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 Π. Μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ξηροχωρίου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἐπ' αὐτῇ ἔκθεσιν.

Ἐφ' ἧς λαβόντες τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀγόρευσίς του σκοπὸν θέλει ἔχει οὐχὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων ἑνὸς ἀτόμου, ἀλλὰ δικαιωμάτων κειμένων ἐπαρχίας ὁλοκλήρου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, διότι ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀποφάσεώς της ἐξαρτᾶται ἡ ἀκεραιότης τῶν δικαιωμάτων ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Δύω δὲ ζητήματα πρόκειται νὰ λύσῃ σήμερον ἡ Βουλή· α. ἐὰν ἡ ἐπαρχία Ξηροχωρίου ἔχῃ δικαίωμα νὰ στέλλῃ δύω βουλευτὰς, καὶ β'. ἐὰν ὁ ὑποψήφιος βουλευτὴς Μαδεμοχωρίτης ἦναι

νόμιμος τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς βουλευτὴς· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου, ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λίαν αὐστηρῶς προσενεχθεῖσα καὶ μηδόλως λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι προσβάλλει δικαίωμα κεκτημένον, ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς· ἀλλὰ πῶς δυνάμεθα ἡμεῖς σήμερον νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐπαρχία Ξηροχωρίου δὲν ἔχει τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐκλογὴν δύω βουλευτῶν πληθυσμόν, χωρὶς πρῶτον νὰ μᾶς παρουσιασθῶσιν ἀποδείξεις ἰσχυραὶ περὶ τῆς ἐλαττώσεως αὐτοῦ; Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον ἡ ἐπαρχία ἐξελέξετο καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δύω βουλευτὰς, ὡς ἔχουσα τὸν ἀπαιτούμενον πληθυσμὸν κατὰ τοὺς τότε συνταχθέντας ἀπογραφικοὺς πίνακας. Σήμερον δὲ ζητοῦσι νὰ περιορίσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς ἕνα μόνον, διότι εἰς πίναξ συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ δημάρχου παρίστανε τὸν πληθυσμὸν τοῦ δήμου ἐκείνου ἠλαττωμένον, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐμφαίνωνται οἱ λόγοι τῆς αἰφνιδίας αὐτῆς ἐλαττώσεως. Ἂν ἐπρόκειτο νὰ ζητῇ σήμερον ἡ ἐπαρχία ν' ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἤθελε βέβαια εἶναι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἀποδείξεις ἰσχυρὰς καὶ εὐλόγους ἐπὶ τοῦ διϊσχυρισμοῦ αὐτῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι κεκτημένον, ἐπειδὴ ἡ ἐπαρχία αὐτὴ καὶ ἄλλοτε ἐξελέξατο δύω βουλευτὰς, τὴν ἀνάγκην τῶν ἀποδείξεων ἔχουσιν οἱ τὰ ἐναντία διϊσχυριζόμενοι, καὶ ἐνόσῳ τοιαύτας ἀποδείξεις δὲν φέρουσιν ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς, ὀφείλει αὕτη ἐντὸς τοῦ δικαίου νὰ σεβασθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαρχίας, διότι ἄλλως θέλει παραδεχθῇ τὴν ὀλεθριωτάτην ἀρχὴν, καὶ τοῦ λοιποῦ πᾶς δήμαρχος ἢ νομάρχης ἔχων τὸ συμφέρον νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐν οἱᾳδήποτε ἐπαρχίᾳ, θέλει συντάττει ψευδῆ πίνακα, παριστῶντα ἠλαττωμένον τὸν πληθυσμὸν τοῦ δήμου του, καὶ οὕτω θέλει περιορίζει τὸ ἱερὸν τοῦ λαοῦ δικαίωμα.

Πιστεύων λοιπὸν, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἀναγνωρίσει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ξηροχωρίου τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς δύω βουλευτῶν, ἐπεφυλάχθη ν' ἀγορεύσῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκύρου αὐτῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Μαδεμοχωρίτην, μετὰ τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, ὡς ἐπηρεαζόντος τὴν τύχην τοῦ δευτέρου.

Ἀντείπε μέλος τι τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οὐχὶ διὰ νὰ καταρρίψῃ δικαιώματα κεκτημένα, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἐσεβάσθη καὶ σέβεται, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸν τὸν νόμον ἔρχεται ν' ἀντικρούσῃ τὸν προαγορεύσαντα, καὶ ἐπὶ τούτῳ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασίν της ἔπραξε κατὰ συνείδησιν, καὶ δὲν ἐπίστευεν, ὅτι ὁ προαγορεύσας τοσοῦτον πικρὰ ἤθελεν ἀγορεύσει κατ' αὐτῆς· ἡ ἐπιτροπὴ πολυειδῶς ἐσασ-

νίσασα τὴν ἐκλογὴν, καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἑνὸς ἢ δύω βουλευτῶν, ἐπήνεγκε τελευταῖον τὴν γνώμην της, τὴν ὁποίαν ἐστήριξεν εἰς αὐτὸν τὸν νόμον· ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ 1849 διέταξεν ἀπογραφὴν τῶν κατοίκων, λαβοῦσα ὑπόνοιαν καταχρήσεων εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπογραφικῶν πινάκων τοῦ 1846, καὶ ἐκ τῆς νέας αὐτῆς ἀπογραφῆς ἐξήχθη, ὅτι πολλαὶ ἐπαρχίαι δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγωσιν ὅσους βουλευτὰς κατὰ τὸ 1847 ἐξελέξαντο.

Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ καταστρέψῃ δικαίωμα κεκτημένον τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου, ἀλλὰ μήπως ἡ Βουλὴ δὲν δύναται, καὶ δὲν ὀφείλῃ μάλιστα, νὰ καταστρέψῃ ἓν δικαίωμα κεκτημένον, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν χρίζεται εἰς τὸν νόμον, ἀφοῦ κατὰ τὴν νέαν ἀπογραφὴν ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐπαρχίας δὲν εἶναι ἱκανὸς πρὸς ἐκλογὴν δύω βουλευτῶν;

Ἀντιπαρετήρησε δὲ, ὅτι οἱ δήμαρχοι ἔχοντες συμφέρον νὰ παρουσιάζωσιν αὐξημένον μάλιστα τὸν ἀριθμὸν τῶν δημοτῶν των, οὐδέποτε περιέπεσον μέχρι τοῦδε, οὐδὲ δύνανται νὰ περιπέσωσιν εἰς τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ ἐλαττόνωσι ψευδῶς τὸν πληθυσμὸν τοῦ ὁποίου προΐσταται ἕκαστος δήμου.

Ἀλλὰ θέλων ὁ προαγορεύσας νὰ παραπείσῃ τὴν Βουλὴν εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀποφάσεώς της ἐξαρτᾶται ἡ ἐξασφάλισις τῶν δικαιωμάτων ὁλοκλήρου τοῦ Κράτους· ποῦ ὅμως βασιζόμενος διϊσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἐπαρχία Ξηροχωρίου ἔχει τὸν ἀνάλογον πληθυσμὸν πρὸς ἐκλογὴν δύω βουλευτῶν; εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ παρέχῃ τοσαύτην πίστιν, ὅσην ὁ ἀπογραφικὸς πίναξ, καθ' ὃν ἡ ἐπαρχία αὕτη δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ εἰμὴ ἕνα βουλευτήν· ἂν δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ῥητῶς διέταξε τὸν νομάρχην νὰ ὁρίσῃ ἐν τῷ προγράμματι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεχθησομένων βουλευτῶν, παρελείφθη ὅμως δολίως, ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ νὰ κατορθώσωσιν ἀκολούθως ἐν τῇ Βουλῇ τὰ ἀρεστὰ αὐτοῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες προέβλεπον, ὅτι ἤθελον ἀποτύχει κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ὡς μὴ ἀπολαύοντες τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ, καίτοι ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι· ὅτι δὲ ἡ νέα ἀπογραφὴ εἶναι εἰλικρινὴς καὶ πραγματικὴ καταδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι οὐδεμία ἐγκαίρως ἐγένετο κατ' αὐτῆς ἔνστασις, καὶ ἐπομένως ὁ ἀπογραφικὸς πίναξ, ὁ κατὰ νόμον γενόμενος, εἶναι ἡ ἰσχυροτέρα ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς δὲν εἶναι ὁ ἀνάλογος πρὸς ἐκλογὴν δύω βουλευτῶν· εἰς τοιαύτην δὲ ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν νομίζει, ὅτι ὀφείλει ν' ἀρκεσθῇ ὁ

προαγορεύσας, καὶ πιστεύει ὅτι ἡ Βουλὴ πεισθεῖσα εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, θέλει παραδεχθῆ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ὀρθὴν καὶ δικαίαν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ζητήσας νὰ καταδείξῃ σφαλερούς τοὺς ἀπογραφικοὺς πίνακας τοῦ 1846, προσβάλλει τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν ὡς παράνομον, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὰς πράξεις αὐτῆς ὅλας ὡς παρανόμους· θεωρεῖ δὲ καὶ τὴν σημερινὴν Βουλὴν ὡς παρανομήσασαν, διότι εἰς τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Ἀκαρνανίας παρεδέχθη τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς τόσων βουλευτῶν, ὅσους ἐξελέξαντο καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον· νομίζει διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἐπαρχίαν Ξηροχωρίου, διότι ἄλλως θέλει προσβάλλει εἰς ἐξαίρεσιν ὅλως ἄδικον, καὶ θέλει φανῇ ἀντιφατικὴ εἰς τὰς ἀποφάσεις της.

Ἀποφανθείσης ἐνταῦθα τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη, καὶ γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Μητζάκην καὶ Ἰλ. Δωΐλαν, ἐξήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ ψήφων 50 κατὰ 18, ἀρνηθέντων 4, ἀπέρριψε τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀναγνωρίσασα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ξηροχωρίου τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς δύω βουλευτῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης τὴν ἀποστολὴν ἑνὸς μόνου βουλευτοῦ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου, καὶ ἡ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . Ο.
Ἀθανάσ. Χρυσανθόπουλος	Παναγιώτης Ἀζαρᾶς . Ο.
Δημήτριος Γιαννούλης . Ο.	Θεόδωρος Γρίβας . . Ο.
Ἀθανάσιος Ἐμπειρίκος . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης . Ο.
Πέτρος Καμπάνης . . .	Δ. Πετροπουλάκης . .
Δημήτριος Τσάκρης .	Π. Τζαννετάκης . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .
Γεώργιος Τσάκρης . . Ν.	Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου Ο.
Γεώργιος Σκούρος . . ἀρνήθη	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .
Σταῦρος Βλάχος . . .	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . Ο.
Δημήτριος Καλλιγρανᾶς .	Ἀνδρέας Πέπας . . . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Σταμάτιος Μήτσας . .
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .	Γεώργιος Βελῆς . . . Ο.

Δημήτριος Ζῶτος . . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος Ο.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . Ο.	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . Ο.
Μιχαὴλ Σισίνης	Νικόλαος Μπούτουνας . Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . Ο.	Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.
Στέφ. Στερανόπουλος . .	Γεώργ. Γουλιμᾶς . . . Ο.
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .	Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης Ο.
Ἰωάν. Κλίμακας . . Ο.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.
Πέτρος Ζάνος . . . . Ο.	Κωνστ. Λυμπερόπουλος Ν.
Θ. Ζαΐμης . . . . . Ο.	Ἐμ. Μαδινός . . . . Ο.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . Ο.	Ἀνδρ. Δημητρακόπουλος .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ο.	Γεώργιος Κάνδυας . . Ο.
Ἰλ. Παπαδαῖος . . . Ο.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ο.
Γρηγόριος Καρφιωτάκης Ο.	Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Γεώργιος Περωτῆς . . .	Α. Παπαδημητριάδης .
Κωνστ. Νταγρῆς . . . Ν.	Ν. Σισμάνης . . . . Ο.
Ἰωάννης Βάχλας	Κωνστ. Ἀξελός . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου Ο.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος Ο.
Βελ. Νικολαΐδης . .	Νικόλ. Πιεράκος . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . .
Νικόλαος Μπούκουρας . ἀρνήθη	Σταῦρ. Καπετανάκης . .
Ἀλέμπρος Ῥοϊλός . . . ὁμ.	Δημ. Νικουλάκης . ἀρνήθη
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . .
Π. Κολποδίνος . . . Ο.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος. . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . .	Νικόλαος Μαγγούλας .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . Ν.
Γεώργ. Παναγιωτόπουλος Ν.	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ο.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Παπα-Κώνστ. Τσαμαλᾶς Ο.
Ἐμ. Καραμάνος . . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης Ν.
Νικόλαος Ματθαίου . .	Δημήτριος Κουμανιώτης Ο.
Ἀναγν. Κοντάκης . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . Ο.
Σ. Κοπανίτσας	Παν. Πατρινός. . . . .
Ἀναστ. Καρφιωτάκης . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου Ο.
Παρασ. Ματάλας . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου. Ο.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . Ν.	Ἀναγνώστ. Ταπόπουλος . Ν.
Στάμος Μαυροδήμος . .	Κωνστ. Δαρειώτης. . . .
Ἀλέμπρος Εὐμολπίδης . Ο.	Ἰωάν. Γεωργάρας . . . Ο.
Ἰλίας Δωΐλας . . . . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . Ο.
Θεόδωρος Πετρινός . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ο.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . Ν.	Ζαννῆς Μαραγκός . . . Ο.
Παναγιώτης Βάρδογλας .	Μιχαὴλ Σολομός . . . Ο.

Κυετράτ. Παρίσης. . . Ο.	Α. Κιζάνης . . . . . Ο.
Ἰωάννης Σαγρέδος. . . Ο.	Ἰωάννης Δαμιανός . .
Δημήτριος Δρόσος. . . Ο.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . .
Δημήτ. Πολυχρονόπουλος	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ο.
Κυριάκος Πονηρόπουλος.	Δημήτριος Μητσάκης . Ο.
Ἀναγν. Παπατσώρας .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ο.
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . Ο.	Χρῆστος Κικίδης . . . Ο.
Ἀθανάσιος Καστανὲς . Ο.	

Προταθέντος ἐπομένως εἰς συζήτησιν τοῦ ἐγκύρου τῆς ἐκλογῆς, λαβών τις ἐπ' αὐτοῦ τὸν λόγον ἐπέναγκεν, ὅτι μετὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὁ ὑποψήφιος βουλευτὴς Μαδεμοχωρίτης παρετήρησεν, ὅτι ἐὰν παραδεχθῇ ἡ Βουλή, ὅτι ἡ ἐπαρχία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς δύω βουλευτῶν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν· ἐκ τῆς παρατηρήσεως δ' αὐτῆς ὁρμηθεὶς ἠρεύνησε τὰ ψηφοδέλτια, καὶ ἐξ αὐτῶν πείθεται, ὅτι πραγματικῶς ὁ εἰρημένος ἔτυχε τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, καὶ κατὰ συνέπειαν δικαιοῦται νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς νόμιμος τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου βουλευτής.

Κατὰ τῆς ἐκλογῆς μόνης τοῦ δήμου Αἰδιψείων ἐγίνετο ἔνστασις νοθεύσεως τῆς κάλπης, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ νόθευσις ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐχθρᾶς τῷ Μαδεμοχωρίτῃ μερίδος, δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ἐξ αὐτῆς ὠφελεῖται ὁ εἰρημένος· ἀλλὰ καὶ ἄκυρον ἂν θεωρήσωμεν τὴν ἐκλογήν, πάλιν αὐτὸς ἀναδεικνύεται βουλευτὴς λαβὼν ἐκ τοῦ δήμου Ἰστιαίων ψήφους 619, ψηφοφορησάντων καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν 1237 ψηφοφόρων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπληροφορήθη ἡ Βουλή, ὅτι ἡ κάλπη τοῦ δήμου Αἰδιψείων ἠνοίχθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἠνοίχθησαν τὰ ἐν αὐτῇ ψηφοδέλτια, ἀλλὰ τίς δύναται νὰ βεβαιώσῃ ἡμᾶς, ὅτι ἡ νόθευσις αὕτη δὲν ἔβλαψε καὶ ἄλλους ἐκτὸς τοῦ Μαδεμοχωρίτου, καὶ ὅτι, μὴ γενομένης τῆς νοθεύσεως, δὲν ἠθελοναναδειχθῇ ἐκεῖνοι πλειονοψηφοῦντες; ἐπομένως ἐκ τῆς νοθεύσεως αὐτῆς μετεβλήθη τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν θετικῶς, ὅτι ὁ Μαδεμοχωρίτης ὑπῆρξε πλειονοψηφῶν· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, καὶ ἂν παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ αὐτὸν ὡς νόμιμον βουλευτήν, ἀγνοοῦμεν τίνες ἦσαν οἱ ἐπιλαχόντες.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ὁ Μαδεμοχωρίτης ἐκ τοῦ δήμου Ἰστιαίων ἔλαβε ψήφους 619, ἀφαιρουμένων δ' ἐξ αὐτῶν 10, ὡς ψηφοφορησάντων ἱερέων καὶ ἄλλων τινῶν προσώπων ἀναρμοδίων, μένουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ ψῆφοι 609, καὶ 19 ἐκ τοῦ δήμου Αἰδιψείων, τὸ ὅλον ψῆφοι 628· ἀλλ' ὅτι καὶἂν παραδεχθῶμεν ὡς νόθον τὴν κάλπην τοῦ δευτέρου δήμου, ἐπειδὴ ὅμως ἡ νόθευσις ἐγένετο πρὸς βλάβην τοῦ Μαδεμοχωρίτου, πάλιν πρέπει ν' ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὸν τὰς 19 ψήφους, ὥστε ὁπωσδήποτε ὁ Μαδεμοχωρίτης εἶναι ὁ νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ψηφοφορήσῃ ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ἐγκύρου τῆς ἐκλογῆς ἑκάστου δήμου, ἵνα μὴ ὑποπέσῃ εἰς τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ κηρύξῃ ἔγκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Αἰδιψείων, ἀφ' οὗ ἀπεδείχθη πρανῶς, ὅτι ἐν τῇ κάλπῃ αὐτοῦ ἔλαβε χώραν νόθευσις.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλή, κατὰ τὸ σύνταγμα καὶ κατὰ τοὺς ἐκλογικοὺς νόμους, δὲν δύναται ν' ἀποφανθῇ εἰμὴ ἐπὶ πραγμάτων ὡρισμένων, καὶ ἰδίως μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ ἀκύρου τῶν ἐκλογῶν, καὶ περὶ τούτου πρόκειται σήμερον ν' ἀποφανθῶμεν.

Ἐπὶ τῆς προκειμένης λοιπὸν βουλευτικῆς ἐκλογῆς ἀποδεικνύεται, ὅτι εἰς τὴν κάλπην τοῦ ἑνὸς δήμου ὑπῆρξε νόθευσις, ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τοῦ φαινομένου ἀποτελέσματος ἡ ἐκλογὴ καταδεικνύεται ἔγκυρος, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ τὴν κηρύξῃ τοιαύτην· δὲν εἶναι δ' ἔργον αὐτῆς, ἀλλὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν νὰ ὁρίσωσι τοὺς ἐπιλαχόντας, ἐξαγούσαι αὐτοὺς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς. Ἐὰν ὅμως προσδιορισθῶσιν οὗτοι ἐσφαλμένως, ἡ Βουλὴ ἐξεγείρουσα τὴν νέαν ἐκλογήν, δύναται τότε νὰ ἐπιληρθῇ καὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Προσέτηκεν ἕτερος, ὅτι δύω ζητήματα πρόκεινται εἰς λύσιν, α) ἐὰν ἦναι ἔγκυρος ἡ ἐκλογὴ Αἰδιψείων καὶ β) ἂν ταύτης ἀκυρουμένης, ἀναδεικνύεται νόμιμος βουλευτὴς ὁ Μαδεμοχωρίτης· καθὸ δ' ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς ἐκλογῆς, ἡ κάλπη τοῦ δήμου αὐτοῦ ἐνοθεύθη, ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν τύχην τοῦ εἰρημένου, διότι κατὰ τὸν ἐκλογικὸν νόμον, ἡ ἀκύρωσις κάλπης τινὸς τότε λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν ἀλλοιώνῃ τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἀποτέλεσμα οὐδόλως μεταβάλλεται, διότι 1237 ψηφοφορησάντων, οὗτος ἔλαβεν ἐκ μόνου τοῦ δήμου Ἰστιαίων ψήφους 619, καὶ οὕτως ἔτυχε τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας· ἐπομένως προτείνει τὸν μὲν Μαδεμοχωρίτην νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ ὡς νόμιμον βουλευτήν, νὰ κηρύξῃ δ' ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Αἰδιψείων, ὡς νοθευθείσης τῆς κάλπης.

Ἀκολούθως παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι μὴ ἀπορριπτομένων καὶ τῶν 19 ψήφων τῶν ἐν τῇ κάλπῃ τοῦ δήμου Αἰδιψείων, ὁ Μαδεμοχωρίτης ἀναδεικνύεται βουλευτής, ἂν δ' ὑπάρχωσιν ἐν-

στάσεις περὶ τῆς νοθεύσεως τῆς ῥηθείσης κάλπης, ἐξάγεται ὅμως ὅτι ἐνοθεύθη πρὸς ἀποτυχίαν αὐτοῦ· καὶ προσθέντος, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσῃ λόγῳ δικαιοσύνης καὶ τὸν Μαδεμοχωρίτην ὡς νόμιμον βουλευτὴν καὶ τὴν κάλπην Αἰδιψίων ὡς ἔγκυρον· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ τὸ σύνολον τῶν εἰς τὰς δύω κάλπας ῥιφθεισῶν ψήφων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 1237, ἐξ αὐτῶν δὲ ἔλαβεν ὁ ἀνωτέρω ὑποψήφιος ἀπὸ τῆς κάλπης μόνων τῶν Ἰστιαίων 619 ψήφους, ἤτοι πλέον τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ, ἕπεται ὅτι ἐκ μόνης τῆς κάλπης ταύτης ἔχει τὴν ἀναγκαίαν πλειονοψηφίαν, καὶ περιττὴ ἡ ἐκ τῆς ἐπικυρώσεως καὶ τῆς ἑτέρας κάλπης προσθήκη τῶν 19 ψήφων, ἀφοῦ ἡ κάλπη αὕτη ἀναγνωρίζεται ἄκυρος.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἡ ἄκυρος κάλπη τοῦ δήμου Αἰδιψίων δὲν παρεῖχεν οὐσιώδη ὠφέλειαν εἰς τὴν καταχρησιν δύω ἄλλων, δὲν ἤθελεν ὑπάρχει ἀφορμὴ τις συζητήσεως. Ἀλλ' ἐνῷ ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης νοθεύσεως δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν οἱ αὐτουργοί, εἶναι δίκαιον νὰ βλαβῇ διὰ τοῦτο ὁ Μαδεμοχωρίτης; Ὄχι βέβαια, διότι ἐκ μόνου τοῦ δήμου Ἰστιαίων πλειονοψηφεῖ. Ἀναγκη λοιπὸν νὰ ἐρωτηθῇ πρῶτον ἡ Βουλή, ἂν θεωρῇ ἔγκυρον τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Ἰστιαίων καὶ νόμιμον βουλευτὴν τὸν ἀνωτέρω Μαδεμοχωρίτην, μετὰ δὲ τοῦτο ἐπιλαμβάνεται τὸ σῶμα καὶ τοῦ περὶ τῆς ἑτέρας κάλπης ζητήματος, διότι ἄλλως, ἢ θέλει ἀδικηθῇ ὁ πλειονοψηφῶν ὑποψήφιος ἢ θέλει δοθῇ τὸ πλέον ἄδικον εἰς δύω ἄλλους δικαίωμα.

Μετά τινα προτείναντα νὰ ἐρωτηθῇ πρῶτον ἡ Βουλή, ἐὰν ἡ κάλπη Αἰδιψίων ἦναι ἢ ὄχι ἔγκυρος, μετὰ δὲ ταῦτο νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος· ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποκρίνουσα τὴν νόθον κάλπην Αἰδιψίων, θέλει βλάψει ἀφ' ἑνὸς τὸ ἀνέπαφον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μαδεμοχωρίτου, ἀφ' ἑτέρου δὲ θέλει ὠφελήσει τοὺς αὐτουργοὺς τῆς νοθεύσεως, ἐνῷ οὐδεὶς δύναται νὰ ὠφεληθῇ ἐκ πράξεων παρανόμων. Διὸ ἡ Βουλὴ κατ' οὐσίαν τὴν ἐκλογὴν ἐξετάζουσα, πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ ἤδη ὅτι οἱ καταχρασταὶ δὲν πρέπει νὰ ὠφεληθῶσι καὶ ὅτι ὁ Μαδεμοχωρίτης λαμβάνει τὸ προφανὲς δίκαιόν του· ταῦτα δὲ κατορθοῦνται, τιθεμένου τοῦ ζητήματος ὡς ἀνωτέρω ὑπέδειξε.

Μετὰ τινας ἔτι παρατηρήσεις, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε πρῶτον τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται ὡς νομίμως διεξαχθεῖσαν τὴν ἐκλογὴν τοῦ δήμου Ἰστιαίων καὶ νόμιμον βουλευτὴν τὸν Γ. Μαδεμοχωρίτην, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπήντησε καταφατικῶς δι' ἀνα-

στάσεως. Οὕτω κηρύξας ὁ πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα, ἠρώτησεν ἀκολούθως τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται ὡς μὴ ἔχουσαν κῦρος τὴν κάλπην τοῦ δήμου Αἰδιψίων, αὕτη δ' ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς, ἐφ' ᾧ ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ ῥηθεῖσα κάλπη.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Γ. Α. Ῥάλλη ἐχορηγήθη αὐτῷ δίμηνος ἄδεια ἀπουσίας χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΓΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ'.

Τῆς 14 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον περὶ στρατολογίας τε καὶ ναυτολογίας, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ τοῦ νομοσχεδίου τῆς στρατολογίας καὶ ναυτολογίας.

«Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἀπαιτοῦνται 2845 ἄνδρες εἰς τὰ ἑξῆς ὅπλα.

Εἰς τὸ πεζικὸν	2317
» ἱππικὸν	225
» πυροβολικὸν	208
πρὸς σχηματισμὸν λόχου σκαπανέων	95
	2845

Εἰς δὲ τὸ πρὸς ὑμᾶς ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ὁ ἀριθμὸς οὗτος περιωρίσθη εἰς 2069 ἄνδρας, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ 67 ἄνδρες εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος περὶ ἀπογραφῆς ἀπὸ 28 Νοεμβρίου 1837 διακαμβάνει ἐν ἄρθρῳ 3, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν στρατευμάτων τῆς ξηρᾶς καὶ τοῦ ναυτικοῦ θέλει μὲν γίνεσθαι ἐπίσης ἐκ κατοίκων τῶν νήσων καὶ τῆς ξηρᾶς, ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῶν νήσων θέλουσι συνεισφέρει εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὅταν τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτοὺς μέρος ὑπερβαίνῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ.

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου δὲν ἐξετελέσθη μέχρι τοῦδε, διότι τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν συνεπλήρου τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν δι' ἐθελοντῶν. Ἐντεῦθεν δὲ συνέβαινεν οὐ μόνον νέοι ὑπηρετοῦντες ἐθελουσίως εἰς τὸ ναυτικὸν καὶ λαμβάνοντες κλήρων ὑπαγωγεωτικῶν ν' ἀφαιροῦνται ἀπὸ τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἣν διετέλουν, καὶ νὰ καταστάττωνται εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπαγωγεωτείας των, ἀλλὰ καὶ παραπόνων δικαίων ἀφορμὴ ἐδίδοτο εἰς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων καὶ παραλίων πόλεων, ἀναγκαζομένους παρὰ τὰς ἕξεις καὶ τὰς προλήψεις των νὰ καταστάσσωνται εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, ἐνῷ, ὅταν τὸ 3 ἄρθρον τοῦ νόμου ἐκτελῆται, τοὺς ἐπιβαλλομένους μέν ἡ ὑποχρέωσις αὕτη, ἀλλὰ τότε μόνον, ὡς εἴρηται, ὅταν τὸ ἀναλογοῦν μέρος ὑπερβαίνῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ.

Ὅθεν, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου καὶ πρὸς κατάπαυσιν τῶν δικαίων παραπόνων τῶν κατοίκων τῶν νήσων καὶ παραλίων μερῶν, πρέπει τὸ νομοσχέδιον νὰ γίνηται καὶ τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ ἡ συμπλήρωσις διὰ κληρώσεως ὡς καὶ ἡ τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς.

Ὡς πρὸς τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς δέ, πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ, ἀπαιτοῦνται μὲν πραγματικῶς 2845 ἄνδρες, περιωρίσθη δὲ τὸ ποσὸν εἰς 2000 μόνον ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι ἀπὸ τῶν προλαβουσῶν στρατολογιῶν, καθυστερούντων κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα 1820 νεοσυλλέκτων, θέλει κατορθωθῇ νὰ συλληφθῶσι καὶ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν 845, καὶ διὰ τοῦτο ζητοῦνται διὰ τοῦ νομοσχεδίου 2067 ἄνδρες, ὧν οἱ μὲν 2000 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, οἱ δὲ 67 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Ἡ μέχρι τοῦδε καθυστέρησις τῶν 1820 νεοσυλλέκτων προῆλθεν ἐκ διαφόρων αἰτιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι γνωσταὶ καὶ αἱ ὁποῖαι ἐδώκαν ἀφορμὴν νὰ συνταχθῇ ὁ νέος νόμος περὶ ἀπογραφῆς, ὑποβληθεὶς πρό τινος καιροῦ εἰς τὴν Βουλήν. Ἐντεῦθεν συμβαίνει βεβαίως ἀνισότης, καθ' ὅσον ἐξ ἄλλων μὲν νομῶν ἀπεδόθησαν πλειότεροι τῶν κατὰ τὰ διάφορα ἔτη ὑπολογισθέντων

νεοσυλλέκτων, ἐξ ἄλλων δέ, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ νομοῦ τῶν Κυκλάδων, ὀλιγώτεροι, ἀλλ' ἐνῷ, ὡς ἐρρέθη, εἶναι ἐλπὶς νὰ συλληφθῶσι καὶ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν 845 ἐκ τῶν καθυστερούντων, θέλει λυπηθῇ φρονεῖς νὰ κανονισθῇ διὰ τοῦ νέου νόμου περὶ ἀπογραφῆς ὁ τρόπος τοῦ νὰ μὴ ὑπεκφεύγωσι τὴν νόμιμον ὑποχρέωσίν των καὶ οἱ ἐναπολειπόμενοι· ὥστε ἂν καὶ βραδέως, ἡ ἀνισότης θέλει ἐκλείψει μολονταῦτα.

Πρὸς ταχείαν δὲ ἐνέργειαν τοῦ νόμου, κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, προσετέθη τὸ ἄρθρ. 3 ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτρέπει νὰ τιμωρῶνται μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν πρόστιμου οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐκπληρώσει τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς χρέη ὑπὸ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου.

Ἡ διάταξις αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν καθυστέρησιν τῶν νεοσυλλέκτων, προερχομένην ἐν μέρει καὶ ἐκ τῆς ἀσυγγνώστου ἀμελείας τινῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καὶ εἶναι ἀναγκαιότατον νὰ γίνῃ παραδεκτή, διὰ νὰ δοθῶσι τὰ μέσα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ καταναγκάζῃ τοὺς ῥᾳθύμους δημοτικοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ ταχείαν ἐκπλήρωσιν ἑνὸς τῶν οὐσιωδεστέρων καθηκόντων των.

Ἐν τούτοις ἡ συμπλήρωσις τοῦ στρατοῦ, ὡς εἶναι γνωστόν, ἀποκαθίσταται τῆς πρώτης ἀνάγκης πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας τοῦ Κράτους. Τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ἀποκαθίσταται ἤδη ἐπιτακτικωτέρα ἡ ἀνάγκη αὕτη, καθ' ὅσον ὁ στρατὸς ἐλαττοῦται καθ' ἑκάστην ἕνεκα τῶν ἐξυπηρετούντων ἀνδρῶν, καὶ διότι ἡ ἐνέργεια τοῦ νόμου τούτου θέλει γενῇ περὶ τὰ τέλη τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὥστε ἡ χρῆσις τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου ζητουμένων ἀνδρῶν θέλει εἶσθαι διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος μᾶλλον. Τοῦτο δὲ συναδέλφοι καὶ μὲ τὸ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθὲν πρὸ πολλοῦ νομοσχέδιον περὶ ἀπογραφῆς, δι' οὗ ἡ στρατολογία ἑκάστου ἔτους πρέπει νὰ ἐπιχειρίζηται πρό τινων μηνῶν, τουτέστι τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, ὥστε ἡ στρατεία τῶν νεοσυλλέκτων νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν πρώτην ἑκάστου ἔτους. Πρὸς δὲ ἡ αὐτὴ διάταξις συνάδει ἀκριβέστατα καὶ μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ὅθεν ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχίστην συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ἀναγκαιοτάτου τούτου νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουλίου 1851.

Α. Γ. Κριεζῆς, Σ. Μίλιος, Δ. Μελετόπουλος.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ στρατολογίας τε καὶ ναυτολογίας.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ θέλουν παρουσιάσει καὶ ὑποστηρίξει τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **14** Ἰουλίου **1851**.

ΟΘΩΝ

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Α. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ, Σ. ΜΙΛΙΟΣ.

«Ἠρισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1**. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται κατὰ τὸ ἔτος **1851** εἰς **2,067** ἄνδρας.

Οἱ **2,067** οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς Δήμους.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς θέλει ληφθῆ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, οἵτινες εἶναι μᾶλλον ἐξησκημένοι εἰς τοῦ ναύτου τὸ ἐπάγγελμα, ἢ εἰς ἄλλην τινὰ χρήσιμον εἰς τὰ ναυτικὰ τέχνην, συνεννοουμένου ἐπὶ τούτῳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. **3**. Οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐκπληρώσει τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου χρέη, τιμωροῦνται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς μὲ παιθαρχικὸν πρόστιμον **50—200** δραχμῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Προσελθὼν ὁ ἀρτίως ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Ξηροχωρίου Γ. Μαθεμογωνίτης, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ **57** ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν μιᾷ τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων συζητουμένης τῆς περὶ συστάσεως ἑρμηνείας τῶν συζητήσεων προτάσεως, ἐγένετο δεκτὴ

ἡ ἀρχὴ αὐτῆς, ἔμεινε δὲ νὰ συζητηθῶσι προσεχῶς τὰ καθέκαστα. Τούτων λοιπὸν ἐπιλαμβανόμενος, πρυτείνει νὰ ὁρισθῆ ὡς ἀνώτατος ὅρος τὸ ποσὸν πεντακισχιλίων δραχμῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων θέλουσιν ὑπολογισθῆ αἱ ἐν γένει δαπάναι τῆς ἑρμηνείας δι' ὅλον τὸ ἔτος· ἐννοεῖται δὲ, ὅτι θέλει προσληφθῆ περὶ τὴν σύνταξιν ταύτης καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν συντακτῶν τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου προτείνει νὰ ἐκλεχθῆ καὶ ἐπιτροπή τις, ἥτις περ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ σώματος προεδρευομένη, νὰ ἐφορᾷ καὶ διευθύνῃ τὸ ἔργον. Οὕτω δὲ καθήκων τῆς ἐπιτροπῆς κατ' ἀρχὰς μὲν θέλει εἶναι τὸ νὰ προνοήσῃ περὶ τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ, νὰ συμφωνήσῃ τὴν τιμὴν τῶν ἐξόδων καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν εἰσήγησιν τῶν ἔργων καὶ σκελετόν της· ἀκολούθως δὲ, τὸ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν τακτικὴν ἔκδοσιν τῆς ἑρμηνείας, καὶ νὰ φροντίζῃ ὥστε νὰ θησαυρίζωνται πιστὰ τὰ πρακτικὰ ἑκάστης συνεδριάσεως.

Μετά τινας εἰπόντας, ὅτι αἱ πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν πρέπει νὰ ἦναι ὁριστικαὶ, ἀλλὰ νὰ ὑποβληθῶσιν, ὡς ἐρρέθη, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς· καὶ ἄλλον προσθέντα, ὅτι ἂν ἡ ἐτησία δαπάνη τῶν πεντακισχιλίων δραχμῶν δὲν ἐπαρκέσῃ, ἡ σύστασις τῆς ἑρμηνείας δὲν πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν προταθέντα ἀνώτατον ὅρον, ἤτοι ὅραχ. πεντακισχιλίας διὰ τὴν ἐτησίαν δαπάνην τῆς ἑρμηνείας, καὶ τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ σώματος προεδρευομένης, ἥτις θέλει ὑποβάλει εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκελέων της.

Ὁριοθείσης δὲ τῆς **16** μεσοῦντος ὡς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλει ἐκλεχθῆ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπρότειναν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς νὰ τεθῇ ὡς ἀντικείμενον προσεχοῦς συζητήσεως τὸ περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον, ὅπερ ἀνεβλήθη μέχρι τοῦ νῦν διὰ τὸν ἐπελθόντα διορισμὸν τοῦ νέου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ· ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τούτου εὐθὺς μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ **1849**.

Ἐκ τῶν καθυστερούντων τμημάτων ἀνήγγειλε τὸ γ'. ὅτι ἐξελέξατο εἰσηγητὴν ἐπὶ τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νομοσχεδίου τὸν Α. Πέπαν, τὸ δὲ ε. ἔμεινε μὴ συμπληρωθὲν ἔτι.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολουθήσις τῆς διακοπείσης συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, προηγήθη αἴτησις τῆς Βουλῆς καὶ ἀναγνώσθη ὁλόκληρος ἡ ὑπὸ τῶν Συνταγματικῶν ὑποβληθεῖσα ἀναφορὰ μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ ταύτης λαοῖων τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ τῶν γενναίων Σουλιωτῶν ἀναμιμνήσκει τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας ἑνὸς ἑκάστου, καὶ ἂν περιστρέφηται αὕτη εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν οἱ Σουλιῶται εὑρίσκονται, ἡ Βουλὴ πρέπει τὴν ἀναφορὰν ταύτην συζητοῦσα, νὰ στρέψῃ τὰ βλέμματα εἰς τὸ παρελθὸν, νὰ μελετήσῃ τὸ ἐνεστὼς καὶ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὸ ἀόριστον μέλλον. Τὸ κατ' αὐτὸν, ἀναγνωρίζων τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν ἀνδρῶν τούτων, δὲν προτίθεται νὰ διαμφισβητήσῃ τὰς μεγάλας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ὑπηρεσίας των, καὶ ἐπαινεῖ μάλιστα τὴν πεποίθησιν, μεθ' ἧς περὶ αὐτῶν σεμνύνονται γράφοντες· ἀλλὰ δὲν παραδέχεται ὅτι αὐτοὶ οὗτοι ἐνέπνευσαν πρὸς τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας τὸν ὑπὲρ πατρίδος μεγαλουργὸν ἔρωτα, διότι ἂν καὶ ἡ δουλεία, μήτηρ τῆς ταπεινώσεως καὶ διαφθορᾶς, πολλοὺς αἰῶνας κατέθλιψε τοὺς υἱοὺς τῶν Ἑλλήνων, πανταχοῦ ὅμως καὶ πάντοτε διετήρησαν ἀμαύλωτον πατριωτισμόν, διέδωκαν εἰς τὴν δύσιν τὰ ῥῶτα καὶ διέσωσαν ἀμάραντον τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας. Οὕτως ὁ ἀλκιμος Καστριώτης, ἡγεμὼν μικρὸς τῆς Ἀλβανίας, πρὸ τετρακοσίων ἐτῶν ὑψώσας ἐπαναστατικὴν κατὰ τῆς Τουρκίας σημαίαν, ἐτήρησε μόνος διαρκῆ κατὰ τοῦ κολοσσοῦ τούτου πόλεμον, ὅτε δ' ἐπήρχοντο κατ' ἐναλλαγὴν οἱ ἕνετοὶ καὶ οἱ Τοῦρκοι σπαράττοντες τὴν Ἑλλάδα, γνωστὸν εἶναι ὅτι μέχρι τέλους, τῷ **1769**, ἡ Πελοπόννησος λαβοῦσα τὰ ὅπλα, ἀπεπειράθη τὸν πρῶτον κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν κτύπον· ἡ δὲ στερεὰ Ἑλλὰς, ὁλόκληρος ὑπὸ τὸ ἄχθος τῆς δουλείας στενάζουσα καὶ μὴ δυναμένη διὰ τοῦτο νὰ ἐγερθῇ, ἀντεπροσωπεύετο ὅμως ὑπὸ ἡρωϊκῶν τινων εἰκογενειῶν, τοῦ Ἀνδρίτσου, τοῦ Παπα-Εὐθυμίου, τοῦ Κατσαντώνου, τοῦ Γρίβα, τοῦ Πανουριᾶ καὶ τοσούτων ἄλλων, οἵτινες πανταχοῦ καὶ πάντοτε δεινὰ ἐπέφερον κατὰ τῆς τυραννίας κτυπήματα. Ἐσημάνθη τέλος τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ὑπὸ τῆς θείας προνοίας, καὶ ἡ ἐλευθερία ἠσπάσθη κατὰ τὰ παραδουνάβια τὴν πρώτην κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ῥῆξιν. Εἰς τὸν ἅγιον τοῦτον ἀγῶνα εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ Σουλιῶται ἐξηπλωμένοι, ἔδραψαν ἀμαράντους δάφνας, ἀλλὰ τὰ ἀπόρθητα τείχη τοῦ Ναυπλίου, τῆς Κορίνθου, τῆς Τριπόλεως κλπ. ἔπεσαν ὑπὸ τὸ αὐτοσχέδιον ὅπλον τῆς Πελοποννήσου, τὸ Μακρυνόρον ἀντέταξεν εἰς τὰ σμήνη τῶν Τούρκων τὰ ἀγέρωχα τύμπανα εἴκοσιν ἐνδρείων, ὁ Ἄσπρος (Ἀγελῶας) ἔρρευσε πορφυρίζων ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν ἐχθρῶν καὶ ἡ Γραβιὰ ἔρραξε τὴν ὁρμὴν τόσων χιλιάδων διὰ τῆς ἀντιστάσεως ἑκατὸν εἴκοσι μαχητῶν. Ὁ Ἕλλην λοιπὸν ὁπουδήποτε καὶ ἂν παρετάχθη, ἐξησκημένος ἢ μὴ, ἔνοπλος ἢ

ψιλὸς, ἔχων ἢ στερούμενος καὶ τοῦ ἄρτου, πανταχοῦ ἀνεφάνη ἥρως, καὶ μία δύναμις, ἡ ἀπόφασίς του, τὸν ἠξίωσε τῆς αὐτονομίας, ἣν ὁ Θεὸς προώρισε δι' αὐτόν. Ἀλλ' οἱ Σουλιῶται διεκινδύνευσαν, εἶναι βέβαιον, πανταχοῦ, ἔχυσαν εἰς ἑκάστην πέτραν τὰ αἵματά των καὶ πρέπει ν' ἀνταμειφθῶσιν ἀξίως· τὸ δὲ ἀριμάνειον Σοῦλι, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ ἐστερήθησαν, εἶναι ἡ ἱερὰ γωνία ὅλων ἡμῶν, εἶναι κτῆμα πολύδακρυ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑπὲρ τῶν Σουλιωτῶν ἀποφάσεις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων, καὶ ἂν αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ εἶχον ἐκτελεσθῇ, δὲν ἤθελον διατελεῖ σήμερον οὐδ' οἱ Σουλιῶται οὐδ' ἡμεῖς πάντες εἰς ἣν διατελοῦμεν κατάστασιν. Τριάκοντα ἐνιαυτοὶ ἔρρευσαν ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος καὶ δέκα ὀκτὼ ἀφ' ὅτου ἐντελὴς εἰρήνη ἐπῆλθεν· ἐνόσῳ δὲ διήρκει τοῦ πολέμου ὁ κλύδων, ἀντείχομεν εἰς ὅλας γενικῶς τὰς στερήσεις, ἀλλὰ μᾶς ἐμειδία κᾶν ἡ ἐλπὶς, ὅτι θέλομεν τύχει ἔπειτα μιᾶς σπιθαμῆς γῆς διὰ νὰ ταφῶμεν, καὶ ἀντὶ στεράνων περικαλλῶν, ὅτι θέλει καθέξει τὸ ὄνομά μας μίαν γραμμὴν εἰς τὴν ἱστορίαν. Καὶ ὅμως ὀλίγος χάρτης εὑρέθη μόνον μέχρι τοῦ νῦν, διὰ νὰ ἐγγραφῶσιν ὀλίγα τῶν πρωταθλητῶν τοῦ ἀγῶνος ὀνόματα ἐντὸς τῆς Βουλῆς, ἐνῷ τοσοῦται ἀγωνιστῶν οἰκογένειαι ἀπηύδησαν πλέον πρὸς τὴν πεῖναν καὶ γύμνωσιν ἐγκαρτεροῦσαι! Ἀλλὰ τῆς ἀθλιότητος ταύτης δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν παραίτιος ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ἂν καὶ πολλάκις διωρίσθησαν ἐπιτροπαὶ, διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὰ δικαιώματα ταῦτα, δὲν ἐνήργησαν κατὰ πλεῖστον μέρος ὅ,τι τοιαύτη ἐντολὴ ὑπηγόρευεν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔπταισε μόνον διότι δι' αὐτὴν ἀπέβησαν ἄγραφος χάρτης οἱ ὑπὲρ τῶν θυσιῶν ἐκδοθέντες νόμοι. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι **160,000** στρεμμάτων διενεμήθησαν εἰς προικοδοτήσεις, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τοῦτο ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐτελέσθη, διότι μεχρισοῦ λάβῃ ἕκαστος τὸ ἀνάλογόν του ἐδαπάνα πλειότερα τῆς ἀξίας καὶ τὰ χορηγούμενα γραμμάτια κατέστησαν ψεῦδος. Ἀλλὰ ταυτοτρόπως προσβάλλεται ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ, ἐκλείπει ὁ πρὸς τὰ ἔνδοξα ζῆλος, καὶ ὁ ἀγωνιστὴς ἐκπνέων ἐπὶ τῆς ψαθῆς, δὲν δύναται νὰ δώσῃ θέαμα ζηλωτὸν εἰς τὸ τέκνον του. Καὶ λέγουσι μὲν οἱ Σουλιῶται, ὅτι ἄστεγοι καὶ ἀπάτριδες πλανῶνται εἰς τὴν ἐπικράνειαν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐπίσης ἄστεγοι καὶ ἀπάτριδες στενάζουσι πολλοὶ ἄλλοι, διὸ ἀνάγκη νὰ φροντίσωμεν ὥστε καὶ οἱ γνήσιοι Σουλιῶται νὰ ἱκανοποιηθῶσιν ἐπαξίως καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ἕλληνες νὰ λάβωσι τὰ ἑαυτῶν δικαιώματα. Τὸ ἀδίκημα, ἡ πενία, ἡ ἐγκαταλειψις φθοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς ἐγκλήματα, καὶ πρέπει νὰ μετα-

δληθῆ ἡ κατάστασις αὐτη, νὰ γίνῃ ἡ προσήκουσα θεραπεία, διὰ νὰ προπαρασκευάσωμεν οὕτω τῆς Ἑλλάδος τὸ μέλλον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ τῶν Σουλιωτῶν κατὰ τὴν ἐπὶ ταύτης γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ συστηθῇ δὲ συνάμα καὶ ἡ πραγματοποίησις ὅλων τῶν τοιαύτης φύσεως ψηφισμάτων.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς ἀντιτείνει βεβαίως εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ πραγματοποιηθῶσι καὶ τὰ ἀφορῶντα τοὺς λοιποὺς ἀγωνιστὰς ψηφίσματα, ἀλλ' ὑπὲρ πάντα ἄλλον οἱ Σουλιῶται εἶναι ἐπάξιοι τῆς ἐθνικῆς συμπαθείας. Καὶ δὲν ἐννοεῖ μέν, ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἔστησαν τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τρόπαια, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες κατώρθωσαν μικρότερα ἔργα, ἀλλὰ συνήθως οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις δικαίας περιπίπτουσιν ἐνίοτε πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δικαίου των εἰς ὑπερβολάς. Καὶ βέβαιον μὲν εἶναι, ὅτι πάντες οἱ Ἕλληνες ἐξεπλήρωσαν εὐγενῶς τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος, ἀλλ' οἱ Σουλιῶται στερούμενοι καὶ πατρίδος, καὶ παντὸς πόρου καὶ μιᾶς σπιθαμῆς γῆς, ὅπου νὰ ἐναποθέσωσι τὰ ὀστᾶ των, ἀναγκαίως καθίστανται ἐπάξιοι τῆς ἐθνικῆς συνδρομῆς καὶ ἡ ἀναφορὰ των πρέπει νὰ συστηθῇ ὅσον ἐνεστιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

«Νὰ συστηθῇ στενὰ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ τὴν δέουσαν ἐνέργειαν, προτιμωμένου τοῦ ἔργου, καθόσον ἡ τοιαύτη προτίμησις οὔτε εἰς τὸ ε. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως προσκρούει, οὔτε τὰ δικαιώματα ἄλλων ἐπηρεάζει, ἔλαβε δὲ χώραν δικαίως καὶ δι' ἄλλους ἀπωλέσαντας τὴν πατρίδα καὶ περιουσίαν των διὰ τὸ μέρος ὅπερ ἔλαβον εἰς τὸν ἀγῶνα.»

Πρὸς δὲ, καὶ τὸ νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν λοιπῶν ψηφισμάτων λεχθέντα.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα καὶ ἡ ἑπομένη ὑπ' ἀριθ. 87 περίληψις.

Ἀριθ. 87. Ἀναφορὰ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Ἰωάννου Μαντζουράνη, δι' ἧς ἐπισυνάπτων ἑτέραν ἀναφορὰν του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀναφέρει ὅτι ὁ ὑποπροξένος Χουρμουζιάδης κατεπάτησε τὸ ἐμπορικὸν του κατάστημα, καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ προστασίαν εἰς τινα ὑπόθεσιν αὐτοῦ, ἐκ πωλήσεως πυριτίδος πρωϊπτουσαν, ἐγένετο αἰτία νὰ ζημιωθῇ χίλια τάλληρα, καὶ ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν θεραπείαν τῆς προξενηθείσης αὐτῷ ζημίας.»

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 87 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88, ἐχούσης ὡς ἐρεξῆς·

«Ἀριθ. 88. Ἀναφορὰ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου τ. ε. ἐκ Χαλκίδος τῆς χήρας Γαρουφαλιᾶς Κοτσιᾶ, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῇ πληρωθῶσι δίστηλα 2466, τὰ ὁποῖα παρακατέθεσεν εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν τοῦ Κυβερνήτου.»

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον εὐγενὲς αἴσθημα εὐγνωμοσύνης ὑπηγόρευσε τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ πλοίου τοῦ Τσαμαδοῦ, καὶ ἡ προκειμένη δὲ ἀναφορὰ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπάγεται κατηγορίαν, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ συνιστῶσα αὐτὴν ὅσον οἷόν τε, ἐδίστασε νὰ εἴπῃ πλειότερόν τι.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶχε χρέος νὰ ἐναρχολῆται εἰς ἀντικείμενα, ἐξ ὧν ἀπορρέει ἡ εὐημερία καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν ἐθνῶν, αὐτὴ ἴσως μόνη βαδίζει ὁδόν τινα ἀντίθετον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἡ ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθεῖσα Ἐθνικὴ Τράπεζα εἰς δυσχερῆ περιελθοῦσα ἐξαίρνης θέσιν, ἐβιάσθη πρὸς ὑποστήριξίν της νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν συνδρομὴν αὐτὴν τῶν Ἑλλήνων, καταθεῖσα μάλιστα πρὸς ἀσφάλειαν τὴν περιουσίαν τοῦ δημοσίου· διάφοροι δὲ τῶν τότε πλουσίων οἰκογενειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι πρὸς τὸ ἔθνος, ἀντὶ νὰ διαθέσωσιν ἐπωφελῶς τὰ κεφάλαιά των, κατέθεσαν αὐτὰ εἰς τὴν Τράπεζαν. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ταῖς ἀποδοθῶσι τὰ χρήματα εὐγνωμόνως, πολλαὶ ἐξ αὐτῶν λιμώττουσαι ἤδη, ἀπηύδησαν ζητοῦσαι τὸ δίκαιόν των, καὶ ἡ Κυβέρνησις μηδόλως σκεπτομένη, ὁρμᾶται μόνον πῶς νὰ δαπανήσῃ καὶ παῦ ὅ,τι φαίνεται περισσεῦον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἀντὶ τοῦ νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἀναφορὰν, πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὴν πλήρη δυσαρέσκειάν της, διότι δὲν ἐφρόντισεν ἡ Κυβέρνησις, τοῦ ἔθνους τὴν εὐγνωμοσύνην δεικνύουσα, νὰ ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα· νὰ ζητηθῇ δὲ παρ' αὐτῆς νὰ ἐξορλήσῃ τὰ τοιαῦτα χρέη, καὶ ἂν δὲν ἔχωμεν χρήματα, νὰ δοθῶσιν ἡ μέρος τούτων ἢ ἐθνικαὶ γαῖαι, ἢ νὰ τεθῇ κἂν προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας θέλουσι πληρωθῇ, διὰ νὰ δείξωμεν ὅτι τὸ ἔθνος ἀναγνωρίζει τὴν χάριν καὶ δὲν εἶναι κακῆς πίστεως ὀφειλέτης.

Ἐνταῦθα παρατηρηθέντος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο χρῄζον σπουδαιοτέρας ἀναπτύξεως πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, ὁ πρόεδρος ἀνα-

βαλών τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

« Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προσελθὼν ὁ ἀναδειχθεὶς βουλευτὴς Ξηροχωρίου, ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συνταγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος, νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ ὁρκισθεὶς
Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος.

Οἱ Γραμματεῖς. Ἀνδρέας Πέπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ'.

Τῆς 17 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ ε. μὴ συμπληρωθέντος, ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων εἰσηγητὰς τοὺς ΚΚ. Π. Ζάνον, Δ. Δρόσον, Μ. Σολομῶν, Κ. Δαρειώτην, Ν. Χ. Ἀναργύρου καὶ Χ. Ἀντωνόπουλον, προσθέντος τοῦ δ'. ὅτι ἐξελέξατο καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νομοσχεδίου εἰσηγητὴν τὸν Κ. Νταγρέν.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι πολλοὶ πολλάκις τῶν βουλευτῶν διὰ μακρῶν καὶ σπουδαίων ἀπὸ τοῦ βήμα-

τος ἀγορεύσεων ἐπιστήσαντες τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῆς μαστιζούσης τὸν τόπον ληστείας, ἐζήτησαν λόγον περὶ αὐτῆς, οἱ δ' ὑπουργοὶ ἐβεβαίωσαν τὴν Βουλὴν εἰς ἀπάντησιν, ὅτι ἔλαβον ὅλα τὰ δραστήρια καὶ πρόσφορα πρὸς τὸ σκοπούμενον μέτρα, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐλπίζουσιν ἀδιστάκτως τὴν κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ. εἰς δὲ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων κρίνοντες ἡμεῖς ἐλέπομεν, ὅτι τὰ ληφθέντα μέτρα περιωρίσθησαν α') εἰς τὸ νὰ διαταχθῶσιν οἱ νομάρχαι νὰ περιοδεύσωσι τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των νομοὺς, μέτρον, τὸ ὁποῖον εἰς πᾶν ἄλλο ἢ τὴν ἐξάλειψιν τῆς ληστείας ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ· καὶ β'. εἰς τὸν διορισμὸν ἀξιωματικῶν καὶ ἐθνοφυλάκων ἐπὶ τῇ καταδιώξει τῶν ληστῶν· ἀλλ' εἰς τίνα ἀρά γε πρόσωπα ἀνετέθη τὸ τοσοῦτον σεβαστὸν αὐτὸ ἔργον; Πολλὰ βέβαια ἐξ αὐτῶν καὶ τιμιότητα καὶ ἱκανότητα ἔχουσιν· ἀλλὰ τί θέλετε εἰπῇ μανθάνοντες, ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ τις Κόταρης καλούμενος, πρώην μὲν ἔθνμὸν τιμῆς ἔχων, ἐσχάτως δὲ ἐναντίον τοῦ νόμου μετατεθεὶς εἰς ἐνέργειαν ὡς ὑπολοχαγὸς, ὅστις περιερχόμενος τὰ διάφορα χωρία πρὸς καταδίωξιν ὄφθεν τῆς ληστείας, διάγει βίον σπαταλῆς καὶ ἀσωτείας δαπάνῃ τῶν πτωχῶν κατοίκων, ἐκπληρῶν πολλάκις καὶ ἔργα δικαστοῦ; Ἐφ' ὅλων δὲ τούτων ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας, ὅπου, προσέθηκεν, ὁ εἰρημένος ἀξιωματικὸς διαπράττει τὰ μεγαλείτερα ἀνοσιουργήματα, καὶ ὅπου ἐμαστίγωσεν ἐσχάτως νέον τινα, διότι ἐνυμφεύθη νεάνιδα παρὰ τὴν θέλησιν τῶν γονέων της, τὸν ὁποῖον ἀπέλυσε τελευταῖον λαβὼν παρ' αὐτοῦ 58 τάλληρα καὶ δρ. δύω. Παρετήρησεν ἀκολούθως, ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν διωρισμένων ὁδηγῶν ἢ ἦσαν λῃσταὶ πρὸ μικροῦ οἱ ἴδιοι, ἢ σήμερον ἀκόμη ἔχουσι συγγενεῖς λῃστὰς, ὡς ἐν παραδείγματι ὁ Μπαλωμένος, ἀντικαταστήσας ἄλλον ὁδηγὸν παυθέντα, ὅστις τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν καταδίωξιν καὶ ἐξάλειψιν τῆς ληστείας, καὶ μετὰ ζῆλου ἀξιεπαίνου ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκον του· ὑπάρχει δὲ γράμμα τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας Παπαδημητριάδου πρὸς τὸν ἐνταῦθα συνάδελφόν του, δι' οὗ τῷ διηγεῖται τὰ τρομερὰ κακουργήματα τοῦ εἰρημένου ὁδηγοῦ, ἐν οἷς προστίθησι καὶ ὅτι, συλλαβὼν τὸν Ἀπομήτριον Ῥάρτην, κάτοικον Ραχόβης, ἔβρασε δι' ἀκινάκου (χαντζαρίου) τὴν χεῖρα αὐτοῦ, συνέτριψε δὲ διὰ πελέκεως τοὺς δύω του πόδας, ὥστε ἀμφιβάλλομεν, ἂν ἐπέζησεν· ἡ ληστεία λοιπὸν ὑποβάλπεται ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες ὤφειλον καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ φρουτίσωσι διὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῆς, τὰ δ' ἀτελῆ καὶ τοσάκις εἰς μάτην ἐπαναληφθέντα μέτρα, τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον ἔλαβεν

ἡ Κυβέρνησις, εἰς οὐδὲν ἄλλο συνετέλεσαν εἰμὴ εἰς τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐνσκήψῃ καὶ πέριξ τῆς πρωτευούσης, καὶ νὰ ἐξασκῆται ὄχι πλέον λάθρα καὶ μετὰ φόβου ὡς κακούργημα, ἀλλ' ὡς ἐπάγγελμα δημοσίᾳ καὶ ἀσυστόλως ἐν αὐτοῖς τοῖς μᾶλλον κατοικουμένοις χωρίοις τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἔξωθεν τῶν πρωτευουσῶν αὐτῶν, καὶ νὰ συνθηκολογῶσιν οἱ λησταὶ μετὰ τῶν πολιτῶν, ζητοῦντες ὑπέρογκα λύτρα ἐπὶ ποινῇ ἐξαφανίσεως ὁλοκλήρου τοῦ χωρίου, ὡς τοῦτο ἐγένετο πρὸ μικροῦ ἐν Λαμίᾳ. Πρὸς τί λοιπὸν συνεργούμεθα ἐνταῦθα, νομοθετοῦμεν, ψηφίζομεν φόρους καὶ δαπάνας, ὅταν διακινδυνεύωσιν ἡ ἰδιοκτησία, ἡ ζωὴ καὶ αὐτὴ ἡ τιμὴ τοῦ πολίτου; Εἶπεν ἄλλοτε ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὅτι εἶναι γνωστὰ καὶ τὰ αἴτια καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὑποβάλλοντα τὴν ληστείαν· ἐπειδὴ δ' αὐτὸς δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ τὰ ὑπαινιττόμενα πρόσωπα καὶ αἴτια, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον.

Ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ἐξάλειψιν τῆς ληστείας ἔχῃ ἀνάγκην χρημάτων ἢ ἄλλων μέσων, ἃς ζητήσῃ αὐτά, καὶ ἡ Βουλὴ ἑτοίμως θέλει τὰ χορηγήσει, ἢν ἀνθ' ὅλων τούτων ζητοῦσα παρὰ τῶν ὑπουργῶν, τὴν πραγματοποίησιν τῶν περὶ τούτου δοθεισῶν ὑποσχέσεων, διότι εἶναι λυπηρόν, εἶναι ἄδικον ν' ἀσχημίζηται ὑπὸ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κακοῦ ἡ ὡραία ἡμῶν πατρίς, καὶ νὰ φθίνῃ ὁσημέραι ὑπὸ τῆς ἀχρείας αὐτῆς νόσου, τὴν ὁποίαν ἐν τούτοις ἠδυνάμεθα ἢ νὰ προλάβωμεν ἢ νὰ θεραπεύσωμεν.

Τελευτῶν δ' ἐζήτησε νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλή, ἂν συναινῇ εἰς τὸ νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ὑπουργοὶ καὶ δώσωσι λόγον τῶν πράξεών των ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων.

Διαβεβαιώσαντος δὲ καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκεν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸ προσεχὲς σάββατον καὶ δώσωσι λόγον τῶν πράξεών των ἐφ' ὅσων οἱ προαγορεύσαντες ἐξέθηκαν.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἶπεν ἕτερος, ὅτι ἔν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἐγένετο λόγος περὶ τῶν καθυστερουσῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ παρουσιασθῇ σήμερον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης καθυστερήσεως. Ἐπειδὴ ὅμως παρὰ τὰ ἀποφασισθέντα ὁ ὑπουργὸς δὲν προσῆλθεν, ἐὰν ὡς λέγεται ἀσθενῇ, ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὴν Βουλήν· τούτου δὲ μὴ γενομένου, νομίζει ὅτι ὀφείλει αὐτὴ νὰ προβῇ εἰς

ἓν ἀποτέλεσμα, ἀποφαινομένη ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀναβάλλον νὰ διατάξῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, παραβιάζει ρητὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς μὴ εἰδοποιήσας τὴν Βουλὴν περὶ τῆς ἀσθενείας του, ἐμφαίνει μὲν ἔλλειψιν τοῦ καθήκοντός του, οὐχ ἧττον ὅμως ἠδύναντο νὰ ἐμφανισθῶσιν οἱ λοιποὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ δώσωσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰς χρειώδεις πληροφορίας· καὶ ὅτι τὸ μὲν προεδρεῖον πρέπει νὰ παρατηρήσῃ ἐπισήμως εἰς τοὺς ὑπουργούς, ὅτι ὀφείλουσι νὰ σέβωνται πλειότερον τὰς προσκλήσεις τῆς Βουλῆς, αὐτὴ δὲ νὰ προσδιορίσῃ ἄλλην ἡμέραν διὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ποτὲ ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ὡς κώλυμα τῆς ἐμφανίσεώς του ἀσθένειαν, διότι ἀσθενῶν ὑπουργὸς τις ἀναπληροῦται ἀμέσως ὑπό τινος τῶν συναδέλφων του, καθ' ὅσον ἄλλως συμβαίνει τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ παρουσιάζηται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐλλειπὴς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσθένεια διαρκεῖ.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι θεωρεῖ μεγαλειτέραν παράβασιν τοῦ συντάγματος τὸ νὰ μὴ παρουσιάσῃ εἰσέτι ὁ ἀριόδιος ὑπουργὸς τῶν ἀπολογισμῶν τοσούτων ἐτῶν παρὰ τὴν γινομένην ἀναβολὴν τῶν ἐκκρεμῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ζητεῖ διὰ τοῦτο νὰ παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ δώσῃ λόγον τῆς τοσαύτης βραδύτητος· ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἐπὶ μὲν τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας νὰ παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν πρώτην συνεδρίασιν μετὰ τὴν παρασκευήν, ἐπὶ δὲ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Ἀσπροπύργου, νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὴν προσεχῆ δευτέραν, ἵνα δώσωσιν ἀμφότεροι εἰς τὸ Σῶμα τὰς ζητουμένας πληροφορίας.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88 καὶ λοιπῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἐπανέλαβέ τις τῶν βουλευτῶν ὅσα ὁ τελευταῖος ἐν τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει ἐξέθηκεν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς χήρας Γαρουφαλιᾶς Κατσιᾶ, προσθεὶς ὅτι, ἐπειδὴ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιασθεῖσαν προσωρινὴν κατάστασιν ὑπάρχει περίσσευμα τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν, δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαθέσῃ πολλοστημορίων αὐτοῦ πρὸς ἐξόρλησιν τῶν ἱερῶν αὐτῶν τοῦ ἔθνους χρεῶν, καὶ ἐσυμπέρανε προτείνων νὰ συστηθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα, νὰ παρατηρηθῇ δὲ εἰς αὐτό, ὅτι ὠλιγώρησεν ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀνῇ

τικειμένου, καὶ νὰ προστεθῇ νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἀνήκοντα νόμον, εἰ δυνατόν, ἐντὸς τῆς παρούσης συνόδου.

Προσθέντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ περιωρίσθη μόνον, τὴν ἀναφορὰν ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, νὰ συστήσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἀντικείμενον ὡς σπουδαῖον· ἀλλ' ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησεν αὐτὸ ὑπὸ γενικωτέραν ἔποψιν, αὐτὸς ὡς εἰσηγητὴς δὲν ἔχει τίποτε ν' ἀντιτάξῃ, καθόσον μάλιστα πρὸς τοὺς καταθέσαντας τὰ κεφάλαιά των ἐν τῇ τότε τραπέζῃ ἡ πατρὶς ὀφείλει μεγάλην εὐγνωμοσύνην· καὶ ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς τραπέζης ἡ Κυβέρνησις ἠρύσθη τότε τὰ πρῶτα τῆς συστάσεώς της μέσα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφασίσασαν καὶ τὴν ἀποχώλησιν τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νάλάβῃ γνῶσιν τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐκτεθέντων, ὡς ἐρέξῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 88 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν του καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἀπαιτεῖται ἐπὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τῆς ἀναφερομένης, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ πραγματεύεται εἶναι σπουδαῖον.»

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 περιληψεως ἀναφορᾶς καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως·

« Ἀριθ. 89. Ἀναφορὰ ἀπὸ ά. Ἰουνίου ἐκ Πύργου τοῦ Διονυσίου Π. Ἀσονταρίτου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς πληρωμῆς τελωνικοῦ δικαιώματος ἐπὶ ἀραβοσίτου μεταβιβασθέντος παρ' αὐτοῦ εἰς Πάτρας καὶ μὴ ἐξαχθέντος ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ Τελωνείου Πατρῶν. »

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 89 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ λεγόμενα τοῦ ἀναφερομένου ἔχονται ἀληθείας.»

Ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ν' ἀποσταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 91 περίληψις καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτως.

« Ἀριθ. 91. Ἀναφορὰ ἀπὸ 12 Ἰουνίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς χήρας Ἀναστασίου Ἀνδρούτσου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασίν της, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῆς ἀναξιοπαθούσης οἰκογενείας της. »

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 91 νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του ἐπὶ τῆς προκειμένης δικαίας αἰτήσεως τῆς ἀναφερομένης.»

Ἐπὶ ταύτης δὲ λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἀναφερμένη χήρα τοῦ μακαρίτου Ἀνδρούτσου ἐλθοῦσα πρὸ τριῶν μηνῶν εἰς Ἀθήνας ἔκρουσε τὰς θύρας, τῶν ὑπουργῶν ἔλεος, οὕτως εἰπεῖν, ζητοῦσα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐπέφερεν ἄπρακτος· ὁ Ἀνδροῦτσος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἔρριψε κατὰ τὴν ναυμαχίαν τοῦ Νεοκάστρου τὸ πρῶτον τηλεβόλον· εἶναι εἷς τῶν πρώτων ἀγωνιστῶν τῆς πατρίδος, καὶ προσωπικῶς καὶ χρηματικῶς συντελέσας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀνεξαρτησίαν· ἀποθανὼν δ' ἐγκατέλιπεν ἄνευ ἄρτου χήραν καὶ ἓξ ὀρφανά, περὶ τῶν ὁποίων ἡ πατρὶς ὀφείλει εὐγνωμονοῦσα νὰ λάβῃ ἰδιαιτέραν πρόνοιαν.

Προσθέντος δὲ τινος, ὅτι τὰς ἀναφορὰς τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν πρωταγωνιστῶν ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ συνιστᾷ ἐξαιρετικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προστεθῇ μετὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν « συστηθῇ » ἡ λέξις « ἐνθέρμως· » Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐνόσῳ ἡ Βουλὴ περιορίζεται εἰς συστάσεις μόνον, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν γίνωνται αὗται, οὐδὲν θέλουσιν ἔχει ἀποτέλεσμα, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προσκληθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως ἐμφανιζόμενος ἐλθὼν εἰς τὴν Βουλὴν τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ἐξεπλήρωσε μέχρι τοῦδε τὰς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς χήρας Νικηταρᾶ καὶ ἄλλων πρωταθλητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἐπανειλημμένας αὐτῆς συστάσεις.

Ἀναγνωσθείσης δ' ἐνταῦθα τῆς ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορᾶς κατ' αἴτησιν τινῶν, ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐπειδὴ αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργεῖον, ὁ δὲ προϊστάμενος τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ εἶναι εἷς τῶν πρώτων τῆς πατρίδος ἀγωνιστῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν εὑρίσκεται εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τῆς ἀναφερομένης χήρας, πέποιθεν, ὅτι θέλει λάβει ταχείαν ὑπὲρ αὐτῆς πρόνοιαν· ἡ δὲ πρώτη ἀγόρευσίς του ἀποβλέπει τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν πρώτην ἀγόρευσίς του ἀποβλέπει τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, εἰς ὃν ἀπεστάλησαν συστημέναι ὑπὸ τῆς Βουλῆς πολλαὶ ἄλλαι τῆς αὐτῆς φύσεως ἀναφοραί.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ συζητουμένη ἀναφορὰ εἰς τρία τινὰ περιστρέφεται· ά) ἐξαιτεῖται δι' αὐτῆς ἡ ἀναφερομένη περίθαλψίν τινα προσωρινήν· β') τακτικὸν πόρον ζωῆς δι' ἑαυτὴν καὶ τὰς θυγατέρας της καὶ γ') τὸν διορισμὸν τοῦ υἱοῦ της εἴς τινα θέσιν κατάλληλον· καὶ ἐπὶ μὲν πρώτου, ἐπειδὴ αἱ Βουλαὶ πρὸς μόναν τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ περιθάλπωνται αἱ ἀναξιοπαθοῦσαι οἰκογένειαι τῶν ἀγωνιστῶν ἐπιψηφίζουσι κατ' ἔτος κεφάλαιον βοηθημάτων, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς κατασπαταλῶνται διανεμόμενα κατὰ συμπάθειαν μᾶλλον ἢ κατ' ἀξίαν, προτείνει νὰ σταλῇ εἰς

τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, ἐξ ὧν πληροφορούμενος ὁ ὑπουργὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς, νὰ προκαλέσῃ ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης τὸ ἀνῆκον Βασ. διάταγμα περὶ χορηγίας ἀναλόγου πρὸς τὸ ἔνδοξον ὄνομα τοῦ μακαρίτου Ἀνδρούτσου.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δευτέρα αἴτησις ὑπάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, πιστεύει ὅτι ὁ συναγωνιστὴς τοῦ Ἀνδρούτσου, ὁ ὑπουργὸς Κριεζῆς, θέλει ἐνεργήσει ἐπ' αὐτῆς τὰ δέοντα.

Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, καὶ ἄλλοτε εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προτιμᾷ εἰς τὰς θέσεις τοὺς υἱοὺς τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ συσταθῇ ἡ τρίτη τῆς ἀναφερομένης αἴτησις εἰς ὁλόκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἱκανότητος τοῦ νέου, διορίσῃ αὐτὸν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς εἰς θέσιν ἀνάλογον τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ καὶ τῶν θυσιῶν τοῦ ἐνδόξου πατρός του· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη, δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνωμοδότησιν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας.

Ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως.

«Ἀριθ. 92. Ἀναφορὰ ἀπὸ 14 Ἰουνίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Καλομοίρας Ἀναγνώστου Στέφου Κουντουριώτου, ἐκτιθείσης τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ ἐξαιτουμένης χρηματικήν τινα συνδρομὴν πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας της.»

Καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον, ὡς μὴ ἐχούσης τῆς Βουλῆς ποσὸν διαθέσιμον διὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα, ἐπρότεινέ τις νὰ σταλῇ αὐτὴ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ὡς ἁρμόδιον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνώμην.

Ἀναγνωσθεισῶν ἀκολούθως τῶν ὑπ' ἀριθ. 93, 94 καὶ 95 περιλήψεων μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως.

«Ἀριθ. 93. Ἀναφορὰ ἀπὸ 16 Ἀπριλίου τ. ε. ἐκ Λουκαβίτσης διαφόρων δημοτῶν τοῦ δήμου Πηνειῶν, κατηγορούντων τὸν δήμαρχον αὐτῶν ὡς παραμορφώσαντα τὸν δημοτ. κατάλογον, καὶ ἐξαιτουμένων ἵνα ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς παρανομίας τοῦ δημάρχου, προσβαλούσης οὐσιωδῶς τὰ δημοτικὰ αὐτῶν δικαιώματα.

Ἀριθ. 94. Ἀναφορὰ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου τ. ε. ἐκ Λουκαβίτσης

τῶν αὐτῶν δημοτῶν, ὑπομιμνησκόντων τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω ἀναφορᾶς των.

Ἀριθ. 95. Ἀναφορὰ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου τ. ε. τῶν δημοτῶν Ὀλυμπίων, δι' ἧς καταφέρονται τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, ὅστις ἐναντίον τοῦ νόμου παρεμόρφωσε τὸν ἐκλεκτικὸν κατάλογον τοῦ δήμου των, καὶ προσέβαλε διὰ τῆς μεροληπτικῆς διαγωγῆς του τὰ τιμαλφέστερα αὐτῶν δικαιώματα· ἐξαιτοῦνται δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος.»

«Αἱ ὑπ' ἀριθ. 93, 94 καὶ 95 νὰ συσταθῶσι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν δημαιρεσιακῶν διαγωγὴ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατέστη ἤδη λίαν σκανδαλώδης, καὶ ὅτι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐνεργείας τοῦ τοιούτου κακοῦ δὲν θέλει φέρει βεβαίως εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Ἀναγκαῖον λοιπὸν καθίσταται νὰ ἐπιστηθῇ προσηκόντως ἡ δέουσα προσοχὴ τοῦ ὑπουργείου, καὶ νὰ διαταχθῇ παρ' αὐτοῦ ἐντόνως ἡ εἰλικρινὴς καὶ πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ὄχι μόνον εἰς τοὺς δήμους, περὶ ὧν πραγματεύονται αἱ προτεινόμεναι ἀναφοραί, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους.»

Ἀκοῦσαν τὸν λόγον ἐξέθηκαν, ὅτι αἱ μὲν δύο τῶν ἀνωτέρω ἀναφορῶν καθάπτονται παρανόμων τινων πράξεων τοῦ δημάρχου Πηνειῶν, ἡ δὲ τρίτη, αὐτοῦ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, καὶ ἐπειδὴ γνωρίζει οὗτος λεπτομερέστερον τὰ ἐν αὐταῖς ἐκτιθέμενα, θεωρεῖ καθῆκον νὰ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀναγκαίας ἐπ' αὐτῶν πληροφορίας. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸν δήμαρχον Πηνειῶν, ἐξέθηκεν, ὅτι οὗτος κατεμηνύθη ὡς ψευδῶς κληρώσας τὴν ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπήν· ἐπὶ τῇ καταμηνύσει δὲ ταύτῃ ὁ νομάρχης ἐνεργήσας ἀνακρίσεις, καὶ πληροφορηθεὶς ἐξ αὐτῶν τὴν ἀλήθειαν τῆς καταμηνύσεως, ἠκύρωσε τὴν κλήρωσιν διατάξας νέαν· ἀλλ' ἐνῷ ἐκ τούτου κατεδείχθη ὁ δήμαρχος ἐγκληματίας καὶ ὁ νομάρχης ὤφειλεν ὡς τοιοῦτον νὰ τὸν καταδιώξῃ, τοὐναντίον ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν τὴν διεξαγωγὴν τῆς νέας κληρώσεως. Κατηγορήθη δευτέραν φορὰν ὁ αὐτὸς δήμαρχος εἰς τὴν νομαρχίαν ὡς ἐπιβαλών καὶ εἰσπράξας φόρους μὴ νενομοθετημένους· ἂν δὲ καὶ περὶ τούτου ἐρευνήσας ὁ νομάρχης ἐβεβαιώθη τὴν ἀλήθειαν, ἂν καὶ ἐγνώριζεν, ὅτι τοιαύτη πρᾶξις ἀντιβαίνει κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ὡς τοιαύτη θεωρεῖται κακούργημα, οὐδὲν ὅμως ἔπραξε πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου.

Ὁ δήμαρχος Μυρτουντίων κατηγορηθεὶς ἐπὶ πλημμελήματι

καὶ δικασθεὶς ἠθωώθη· ὁ νομάρχης διέταξε τὴν εἰς τὰ καθήκοντά του ἐγκαθίδρυσιν αὐτοῦ, ὁ δὲ προσωρινῶς ἀναπληρῶν αὐτὸν πάρεδρος δὲν πείθεται νὰ παραδώσῃ τὸ ἀρχεῖον· ὁ νομάρχης, ὅστις καλῶς ἐγνώριζε τί ὤφειλε νὰ πράξῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, περιωρίσθη νὰ ζητήσῃ ὁδηγίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἂν δύθεν δύναται νὰ ἐκβιάσῃ τὸν πάρεδρον εἰς τὸ νὰ παραδώσῃ τὸ ἀρχεῖον εἰς τὸν δήμαρχον, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μεσολαβήσῃ χρονικόν τι διάστημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ συνταχθῇ κατάλογός τις.

Ὁ πάρεδρος Ὀλυμπίων, παυθέντος τοῦ δημάρχου, συνέταξε τὸν κατάλογον· ἀλλ' ἀναλαβὼν ἐκ νέου ὁ δήμαρχος τὰ καθήκοντά του συνέταξε νέον. Ἐν τούτοις ἠγέρθησαν παράπονα, ὅτι ὁ συνταχθεὶς κατάλογος ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει πλαστογραφημένων φορολογικῶν πινάκων, ἡ δὲ πρᾶξις κατεμηνύθη εἰς τὸν νομάρχην, ὅστις ὅμως ἐπεκύρωσε τὸν τοιοῦτον κατάλογον· διὰ νὰ σχηματισθῶσι δὲ οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι, τὸ ὅλον τῆς παραγωγῆς των κατελογίσθη ὡς φόρος, καὶ διὰ τοῦτο εὑρίσκονται ἐν τοῖς ἀνωτέρω πίναξι φορολογούμενοι δόντες φόρον σικάλης 80 κοιλά, ἐνῷ οὐδεὶς ποτε φορολογούμενος δύναται νὰ ἔχῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ εἴδους πρόσοδον 800 κοιλῶν. Τὸ ὑπουργεῖον πληροφορηθὲν τοῦτο, προσκαλεῖ τὸν νομάρχην νὰ πέμψῃ τοὺς φορολογικοὺς αὐτοὺς πίνακας, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ἔλλειπον ὑπεξαιρεθέντες οἱ πλαστογεγραμμένοι.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὸν Μάϊτιον ε. ε. διέταξε δι' ἐγκυκλίου νὰ συντάσσωνται κατὰ τὸν νόμον οἱ κατάλογοι τῶν μᾶλλον φορολογουμένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φορολογίας τοῦ ἀμέσως παρελθόντος ἔτους· ὁ δὲ νομάρχης ἐπεκύρωσε καταλόγους συνταχθέντας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοῦ προπαρελθόντος ἔτους φορολογίας· τοιοῦτοι δὲ εἶναι ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας οἱ κατάλογοι τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν διεξήχθησαν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ Ὠλένης καὶ Πηνειῶν, οὕτω δὲ θέλουσι παραιωθῇ καὶ αἱ ἄλλαι. Συμπεραίνει λοιπὸν ἐξ ὅλων τούτων, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ μὲν ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, ὅλαι δ' αἱ ἀνωτέρω παράνομοι πράξεις ἐπιβαρύνουσι τὸν νομάρχην.

Παρατηρήσαντός δέ τινος, ὅτι οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι δὲν ἔχουσιν εὐθύνας ἀπέναντι τῶν Βουλῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ ὑπουργοί, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὅλαι αἱ ἀνωτέρω πράξεις ἐπιβαρύνουσι τὸν ὑπουργόν, διότι αὐτὸς ὤφειλε νὰ τιμωρήσῃ τὸν νομάρχην·

καὶ ἑτέρου προσθέντος, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον, ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ πληροφορηθῇ πρῶτον ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τί ἔπραξεν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω περιστάσεων, ἐπρότεινεν ἕτερος νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ὁμοῦ μὲ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, ὅπως λαμβάνουν γνῶσιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω περιστάσεων, ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν κατηγγέλθησαν πρὸ πολλοῦ καὶ τοῦ νομάρχου Ἀκαρνανοαιτωλίας πλεῖσται παρανομίαι, ὁ δὲ ὑπουργὸς καὶ τοι ὑποσχεθεὶς τὴν ταχείαν τῶν παραπόνων θεραπείαν, οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἔπραξε, διὸ θεωρεῖ προτιμότερον νὰ παρουσιασθῇ οὗτος εἰς τὸ Σῶμα, ἵνα δώσῃ αὐτῷ περὶ ὅλων τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τριῶν ἀναφορῶν τὴν ἐκτεθεῖσαν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 96, 97 καὶ 98 περιλήψεις, ἔχουσαι ὡς ἑρεξῆς.

«Ἀριθ. 96. Ἀναφορὰ ἀπὸ 6 Ἰουνίου τ. ε. ἐξ Ἀταλάντης τοῦ Γώγου Στουρνάρα, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι ὁ ταμίας Δαμίλος καταχρώμενος τὴν πίστιν τοῦ δημοσίου, ἐσφετερίσθη τὰ παρὰ τῶν φορολογουμένων εἰσπραχθέντα καὶ εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐνοικιάσεως αὐτοῦ ἀνήκοντα δικαιώματα, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ. 1800, ἀφ' ὧν κατεδιώκεται οὗτος ὡς ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ ἀδικήματος τούτου.

Ἀριθ. 97. Ἀναφορὰ ἀπὸ 22 Ἰουνίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν διαφόρων Κρητῶν, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται παρὰ τῆς Βουλῆς ὅπως συντελέσῃ αὕτη εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐκδόσεως τῶν περὶ παραχωρήσεως ἐθν. γαιῶν γραμματίων εἰς τοὺς μήπω λαβόντας τοιαῦτα Κρῆτας, τηρουμένων ἀκριβῶς τῶν περὶ τούτου νόμων.

Ἀριθ. 98. Ἀναφορὰ ἀπὸ 17 Ἰουνίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Χατζῆ Γεροπάνου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του.»

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκάστην τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 96 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ταύτην μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιστασίας ὑπ' ὄψιν του καὶ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν θεραπείαν, ἀπαλλάττον τῆς κατακδιώξεως τὸν ἀναφερόμενον, ἂν τὰ λεγόμενά του ἔχωσι

ται ἀληθείας, καὶ τιμωρήσῃ δεόντως τὸν ἀναφερόμενον ὑπάλληλόν του διὰ τὴν κακὴν αὐτοῦ πίστιν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 97 νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναφερομένων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 98 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ἑπομένης ὑπ' ἀριθ. 99.

«Ἀριθ. 99. Ἀναφορὰ ἀπὸ 22 Ἰουνίου τ. ε. ἐκ Καρυταίνης τοῦ Π. Δημητρακοπούλου, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι οἰκοδομήσας οἶκον ἐπὶ ἐθνικοῦ ἐρειπίου, κατεδικώκεται ἤδη δικαστικῶς ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀπαιτοῦντος τὴν ἔξωσιν αὐτοῦ, ἐνῷ εἰσὶ πλεῖστοι οἰκοδομήσαντες ἐπὶ ἐθν. γηπέδων, κατὰ τῶν ὁποίων τοιοῦτον μέτρον δὲν ἐλήφθη.»

Ἐπρότεινέ τις, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον καὶ χρῄζει ἐκτενεστέρας ἀναπτύξεως.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΔ'.

Τῆς 18 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Κἠγένετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τοὺς ὑπηρεσίαν Θ. Πετρινὸν καὶ Σ. Κοπανίτσαν ἡ κλήρωσις τῆς εἰς τὰ τμήματα παραπομπῆς τῆς νέας ἐκλογῆς Μαντινείας, ἔλαχε δὲ αὕτη εἰς τὸ ε. τμῆμα.

Διεκοίνωσεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Γρηγόριος Πατριαρχέας προσκληθεὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ χρέη αὐτοῦ, ἀπήντησεν ὅτι δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς κωλυόμενος ὑπὸ κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων. Ἀκολούθως ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη νὰ χορηγηθῇ ὑπὸ τὸν ὅρον μηνιαίας ἄδειας ἀπουσίας πρὸς τὸν βουλευτὴν Ν. Μπούκουραν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ σημειωθῇ ὅτι θέλουσι προτιμᾶσθαι τῶν ἄλλων οἱ μέχρι τοῦδε μὴ ζητήσαντες ἄδειαν.

Λαβών ἔπειτα τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ἠλ. Δωΐλας ἐκλεχθεὶς ἀντιπρόσωπος Μαντινείας ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐπαύθη τῆς ὑπηρεσίας ἅμα γενόμενος βουλευτής· ὅτι ἀνακαλούμενος ἤδη εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἐπέχει τοῦ νὰ δεχθῇ ταύτην ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον τὸ 64 ἄρθρ. τοῦ συντάγματος ὁρίζει, ὅτι βουλευταὶ διοριζόμενοι εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν, παύουσι τῶν βουλευτικῶν των χρεῶν· ὅτι ὅμως, ἂν καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο πολλάκις ἐλύθη ὑπὸ τῆς παρελθούσης Βουλῆς ὑπὲρ τῶν Κ. Κολοκοτρώνου, Α. Μαυρομιχάλου, Δ. Καλλιφρονᾶ, καὶ λπ. ὁ ἀνωτέρω Δωΐλας ἐξ ἀβροφροσύνης δὲν δέχεται τὸν διορισμόν του, πρὶν ἢ ἀκούσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς· ὅτι ἐκ τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 64 ἀναπτύξεων ἐξάγεται, ὅτι ἐάν τις ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, παυθῇ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐπανέλθῃ ἐκ νέου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν χρεία τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος, διότι ἐκλεχθεὶς ἐνῷ διετέλει ὑπάλληλος, ἔπεται ὅτι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην χαίρει τὰ πιστὰ τοῦ ἐκλογέως λαοῦ· καὶ ὅτι ἐξαιτεῖται νὰ ἀποφανθῇ ἤδη ἡ Βουλὴ ἂν ὁ Ἠλ. Δωΐλας ἀναδεχόμενος ὑπηρεσίαν, ὑπόκειται ἢ ὄχι εἰς νέαν ἐκλογήν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, «ὅτι ὁ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἐκλεχθεὶς βουλευτής, παυόμενος τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν ὑπόκειται εἰς νέαν βουλευτικὴν ἐκλογήν.»

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς χθὲς ἀναγνωσθείσης ὑπ' ἀριθ. 99 περιλήψεως παρετήρησεν, ὅτι ἡ γῆ τὴν ὁποίαν πατοῦσιν οἱ Ἕλληνες εἶναι γῆ ἐδική των, τὴν ἀνέκτησαν διὰ ῥείθρων αἱμάτων καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τοσούτους κινδύνους, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωσι τῶν τέκνων των τὴν ζωήν, νὰ λάβωσι κατοχὴν εἰς τὴν γῆν των καὶ ἱκανοποιήσωσι τὸ ἐπ' αὐτῆς δίκαιον, ὅπερ εἶχε καταπατήσει ἡ τυραννία. Δυστυχῶς ὅμως τὰ δίκαια ταῦτα ἀνακτηθέντα διὰ τῆς νίκης, παρεγνωρίσθησαν πρὸς βλάβην οὐσιώδη τῶν δημοσίων συμφερόντων, πρὸς βλάβην τῆς ἀναπτύξεως τῆς πατρίδος, καὶ ὅτε εἶπον πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι διατελοῦσιν ὄντες ξένοι ἐντὸς

τῶν ἐρειπίων των, ἐλησμόνησαν νὰ δώσωσι πρὸς τὸ ἔθνος τὰ ἴδια μέσα τῆς συντηρήσεώς του, ἐλησμόνησαν ὅτι τὰ ἔθνη ἀπόλλυνται, ὅταν ἡ πενία πολλῶν διαμαρτύρεται κατὰ τῆς τρυφῆς τῶν ὀλίγων, καὶ ὅτι ἡ πληθὺς αὕτη τῶν πενομένων μάτην ὡς ὁ Τάνταλος ζητεῖ νὰ δροσίσῃ τὰ χείλη της μὲ ὀλίγον ὕδωρ. Ἡ διαγωγὴ λοιπὸν αὕτη εἶναι ἄδικος, διότι δὲν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φυσικὸν δίκαιόν των· εἶναι ἐπιβλαβής, διότι δὲν ἐχορήγησε τὰ ἀναγκαῖα ὑπὲρ τῆς γεωργίας μέσα. Ἐκ τούτου ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βουλαὶ καὶ συνελεύσεις ἐξερράσθησαν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ ἂν τὸ ἔθνος ἤθελεν ὑπακούσει εἰς ἓν διάταγμα, δὲν ἤθελον ἐμφυτευθῇ μέχρι τοῦδε τοσαῦται γαῖαι, οὐδ' ἀνεγερθῇ τόσαι οἰκοδομαί· ἀλλ' ἂν καὶ ὁ λαὸς ἀποκρούων τὴν ἐκ τῆς ἐξουσίας ἐπιμονὴν, ἀρέθη εἰς τὴν καλλιέργειαν, αἱ ἀρχαὶ ὅμως ὡς ὅπλον λαβοῦσαι τὸ ἀνωτέρω διάταγμα, ἐφήρμοσαν αὐτὸ κατὰ τὰς συμπαθείας ἢ τὰς ἀντιπαθείας των. Οὕτως, ἐνῷ προσοδοφόρος τις μέγας ἀπολαύει ἀνέτως τῶν ἐκ τῆς κατοχῆς ἐθνικῶν κτημάτων ὠφελειῶν, εἷς ἕτερος οὐδὲ τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα πορίζόμενος, καταδιώκεται ἀπανθρώπως, διότι ὁ δεῖνα ἔφορος τὸν μισεῖ· ἐνθυμοῦνται δὲ πάντες, ὅτι ἀφοῦ πολίτης τις ἐξ Ἀνδριτσαίνης ἐδαπάνησε πᾶν ὅ,τι εἶχε πρὸς καλλιέργειαν ὀλίγης ἐθνικῆς γῆς, ἐξώσθη ἀπ' αὐτῆς ἄνευ πόνου, χωρὶς οὐδὲ ν' ἀποζημιωθῇ κἂν δι' ὅσα ἐν τῷ μεταξὺ ἐδαπάνησε. Διὰ νὰ τεθῇ λοιπὸν φραγμὸς εἰς τοιαῦτα ἔργα προτείνει, ἀντὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της ταῦ νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰς περὶ ἐθνικῆς περιουσίας ἀποφάσεις τῶν διαφόρων συνελεύσεων, καὶ νὰ διαθέσῃ ταύτην ἀριστικῶς ὑπὲρ πάντων· μεχρισότου δὲ γένῃ τοῦτο, νὰ μὴν ὑποστῶσιν ἀδικίαν τινὰ οἱ δι' ἐμφυτεύσεων ἢ οἰκοδομῶν ἐθνικὰς γαῖας βελτιώσαντες.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὡς πρὸς τὸ μέλλον καὶ αὐτὸς συμφωνεῖ ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ τοιαύτη τις πρόνοια ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ μάλιστα ὑπὲρ τῶν φθαρτῶν, ἅτινα ὁσημέραι πλειότερον φθείρονται· ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν ὅμως οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ καταστραφῇ ἡ δημοσία περιουσία, ἀλλ' οὐδὲ δύναται μόνη ἡ Βουλὴ νὰ καταργήσῃ τὴν ἐνέργειαν ὑπαρχόντων νόμων. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε ὑφιστάμενοι νόμοι θέλουσι διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ ἐωσοῦ ἐπέλθῃ νεώτερος νόμος.

Ἀντεῖπεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος οἱ Ἕλληνες εἶναι διάδικοι, καὶ κύριοι τῆς γῆς ὄντες λέγουσι δι' ἡμῶν, ὅτι δὲν θέλουν νὰ διεκδικήσωσιν ἤδη τὰ τῆς περιουσίας των·

ὅταν δὲ προτείνωμεν τοῦτο ὡς εὐχὴν, ἐνῷ κυρίως εἶναι δικαίωμά μας, ἀπορεῖ πῶς λέγουσί τινες, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παύσωμεν ἐνέργειαν νόμων καὶ ν' ἀποκρούσωμεν τὰς καταχρήσεις ἐφόρων τινῶν, οἵτινες κατ' ἀρέσκειαν καταστρέφουσι τὴν ὕπαρξιν τόσων πολιτῶν.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος, ὅτι εἶναι ἀρχὴ καθιερωμένη ὑφ' ὅλων τῶν νομοθεσιῶν, ὅτι ἡ κοινὴ περιουσία ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος αὐτὸ, τὰ δὲ ἔθνη ἀπαρτίζουσι τὰ μέλη τῆς κοινωνίας, καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχωσι ταῦτα, οὐδὲ κοινωνία δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Ἐντεῦθεν, κατὰ τὴν Σπαρτιατικὴν νομοθεσίαν, ποτὲ ἡ περιουσία δὲν ἐθεωρήθη ἀνήκουσα εἰς τὰ ἄτομα, καὶ ὅταν ἐπήρχετο διαφθορά τις ἢ ἀνισότης κοινωνική, ἐγίνετο ἀμέσως νέος ἀναδασμὸς τῆς περιουσίας. Ἡ ἀρχὴ λοιπὸν, ὅτι ἡ περιουσία ἀνήκει εἰς τὰ μέλη τῆς κοινωνίας, εἶναι ἀρχὴ ἀναμφισβήτητος· ἂν δὲ ἡ στερεὰ Ἑλλὰς κατεκτήθη πρὸ 160 ἐτῶν ὑπὸ τῆς Τουρκίας, ἡ δὲ Πελοπόννησος πρὸ 130, ἐπίσης ἀναντίρρητον εἶναι, ὅτι καὶ ἡ ἤδη λεγομένη ἐθνικὴ γῆ δὲν ἦτον κτῆμα τῶν ἁρπάγων Ὀθωμανῶν, ἀλλὰ τῶν μελῶν τῆς τότε Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ μία ἁρπαγὴ μόνη ἐστέρησεν αὐτὰ τῆς περιουσίας των. Οὕτως, ἐπειδὴ ὁ Σουλτάνος δεινὰς ἀπήντησεν δυσχερείας εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος, ὑπεσχέθη πρὸς τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ ὅτι ἀμοιβὴν τῆς νίκης θέλουσιν ἔχει τὴν κατοχὴν ὅλων τῶν κτημάτων· μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην νίκην ἐγκαταστήσας εἰς ἕκαστον φρούριον ἀνὰ μίαν φρουρὰν διαρκῆ, παρεχώρησεν εἰς ἑκάστην τούτων ἀπείραντον περιφέρειαν γῆς. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ λεγομένη αὕτη ἐθνικὴ γῆ ἦταν περιουσία τῶν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μελῶν πάσης κοινωνίας, πῶς θεωροῦσι τινὲς ταύτην ὡς ἐθνικὴν καὶ θέλουσι τὸν Ἕλληνα δοῦλον, ὡς ἐὰν ἀγνοῶσιν ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἦναι ἐλεύθερος περὶ τὴν ἐκλογὴν βουλευτοῦ κλπ· ὅταν στερῆται καὶ αὐτοῦ τοῦ πρὸς ὕπαρξίν του ἀναγκαίου ἄρτου; Ἐξ 100 000 οἰκογενειῶν τῆς Πελοποννήσου μόλις αἱ 1000 δύνανται νὰ ἔχωσι κτηματικὴν περιουσίαν, καὶ τὸ αὐτὸ, νομίζει, συμβαίνει κατά τε τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους. Διὸ ὑποχρίζει καὶ αὐτὸς, ὅτι πρέπει νὰ διανεμηθῶσι τὰ ἐθνικὰ κτήματα διὰ νόμου, καθ' ὅσον δὲν ἐννοεῖ, ἂν δύναται νὰ ὑπάρξῃ *δημόσιον* ἄνευ πολιτῶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπογυμνοῦται ὁ λαὸς διὰ νὰ σχηματίζωνται ἀποθεματικὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἐθεώρησε πάντοτε καταστρεπτικὰ τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν. Ἐντεῦθεν μάλιστα καθιεροῖ αὐτὸς τὴν ἀρχὴν, ὅτι εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρέπει νὰ δίδωνται μόνον τὰ πρὸς συντήρησίν της ἀρκοῦντα καὶ τὰ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν δανείων, χωρὶς τίποτε

πλειότερον νὰ περιέρχηται εἰς τὰς χεῖράς της. Ἐπὶ δὲ τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναφερομένου παρατηρεῖ, ὅτι ἀφοῦ διὰ παντὸς μέσου κατώρθωσεν οὗτος νὰ ἀνεγείρῃ οἰκίαν ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, τὸ δημόσιον, κατά τινα ἀρχὴν Τουρκικήν, δὲν ζητεῖ ὀλιγώτερόν τι ἢ νὰ ἀφαιρεθῇ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ὡς οἰκοδομηθεῖσαν ἐπὶ γηπέδου 25 δραχμῶν· ἀλλ' ἐὰν παρατηρήσῃ τις, θέλει ἴδει ὅτι κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου πολλοὶ λαβόντες τὴν κατοχὴν διαφόρων γαιῶν, ἢ ἐνήργησαν ἐμφυτεύσεις ἢ ᾠκοδόμησαν ἐπ' αὐτῶν· αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ ἀντιβασιλείας, αὐτὸ τοῦτο ἴσως καὶ μέχρι τοῦδε, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀναγνωρίσασα πρῶτον τὰς μέχρι τοῦ 1835 γενομένας κατοχὰς ἐθνικῶν κτημάτων, ἔπειτα δὲ καὶ τὰς μέχρι τοῦ 1838 καὶ τὰς μέχρι τοῦ 1840 κτλ. ἐνεργηθείσας, σημαίνει ὅτι αὐτὴ πρώτη ἔβηκε πλέον εἰς ἀχρηστίαν τὸν ὑπὲρ τῶν κτημάτων τούτων κείμενον νόμον. Ἑπομένως δὲν εἶναι δίκαιον ὁ μὲν καταλαβὼν καὶ ἐμφυτεύσας 200 στρέμματα γῆς, ἢ ὁ σφετερισθείς, ὡς γνωστὸν, 30 περίπου ἐργαστηρόπεδα νὰ νέμηται ἐν ἀνέσει τοσαύτας ὠφελείας, ὁ δὲ οἰκοδομήσας ἐπὶ εἰκοσιπενταδράχμου πέτρας νὰ καταδιώκηται ἀπηνῶς. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ σῶμα νὰ μὴ καταδιωχθῇ τις τῶν μέχρι τοῦδε λαβόντων ἐθνικὰς γαίας, νὰ ἐκδοθῇ δὲ ὅσον τάχιον ὁ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμος.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται κυρίως εἰμὴ περὶ τῆς ἀναφορᾶς πολίτου τινος, παραπονουμένου διότι καταδιώκεται ὡς ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς οἰκοδομήσας, διὰ δὲ τοῦ κειμένου νόμου, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ἦναι, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ αὐτὸν τῆς οἰκίας. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι νόμος τις ἄλλος ἐπελθὼν, δύναται νὰ καταργήσῃ τὸν ἤδη ὑπάρχοντα, ἀλλὰ τὸ νὰ εἴπῃ τὸ σῶμα ὅτι ἀναστέλλει τὰς διατάξεις αὐτοῦ, διότι τὸν θεωρεῖ ἄδικον, εἶναι ἔργον ὅπερ ἐκφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν του. Δὲν θεωρεῖ δὲ καὶ πολλὴν τὴν ἐκ τῆς διανομῆς τῶν ἐθνικῶν κτημάτων ὠφέλειαν, διότι ὁ φύσει ὀκνηρὸς ταχέως θέλει ἀπαλλοτριοῖ τὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ κατὰ δεκαετίαν θέλομεν ἔχει ἀνάγκην νέας διανομῆς· προτείνει λοιπὸν νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἢ ἡ Κυβέρνησις ἢ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ εἰσαγάγῃ νόμον τροποποιοῦντα τὸν ἤδη ὑπάρχοντα.

Ἄλλος ἐπέρερεν, ὅτι καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ὑποβάλῃ νόμον περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, φρονεῖ ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἦναι ζήτημα, διότι ἡ Βουλὴ συνήνεσεν ὁμοφώνως νὰ ἐκφρασθῇ ἡ ἐνθερμος περὶ τούτου ἐπιθυμία της. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δευτέραν

ἰδέαν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἡ κατοχὴ τῶν ἐμφυτευσάντων ἐθνικὰς γαίας ἐωσοῦ ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ὁριστικὸν μέτρον, ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς ὅτι εἶναι δικαία, διότι ἂν πολλαὶ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν κατέχωνται ἤδη, ἀλλὰ διευκολυνθῇ ἡ κατοχὴ ὑπὲρ προτώπων τινῶν διὰ τε τῶν δημάρχων, τῶν διοικητῶν καὶ λοιπῶν τῶν ἐν τέλει, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες μένουσιν μηδεμίαν σπιθαμὴν γῆς λαβόντες. Καὶ ὡρίσθη μὲν ἡ ἐποχὴ, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπιτρέπονται τοιαῦται φύσεως κατοχαὶ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐποχὴ αὕτη παρεδιάσθη καὶ νέαν ἔταξε προθεσμίαν ἡ Κυβέρνησις. Μεθ' ὅλας λοιπὸν τὰς τοιαύτας παραχωρήσεις εἶναι δίκαιον νὰ κατεδαφισθῇ ἡ οἰκία τοῦ ἀναφερομένου πολίτου, ἢ νὰ ἐκριζωθῇ ἡ μικρὰ φυτεία ἑνὸς ἄλλου, ἐνῷ τοιαύτη ἐγένετο ὑπὸ προσώπων ἄλλων καταχρησις καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς παρεχώρησεν εἰς ἀξιωματικούς τινας 900 στρέμματα, ἐξ ὧν ὑπὲρ τὰ 300 ἐπώλησαν οὗτοι; Διὸ συμπεραίνει καὶ αὐτὸς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναστληθῇ πᾶν καταδιωτικὸν μέτρον καὶ νὰ εἰσαχθῇ ὁ περὶ διανομῆς τῶν κτημάτων νόμος.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα ὅσον οἱονεὶ ἐπιεικῶς κρίνων, παραδέχεται μὲν νὰ ληφθῇ μέτρον καὶ περὶ τῶν αὐθαιρέτως γενομένων ἐμφυτεύσεων καὶ οἰκοδομῶν, ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο διϊσχυρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ διὰ νόμου. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι ὁ ὑπάρχων νόμος κατήντησεν εἰς ἀχρηστίαν, διότι ἂν ὑπετίθετο τοῦτο, ὁ καταδιωκόμενος δὲν ἤθελε φοβεῖσθαι τότε τὴν ἀπόφασιν τῆς δικαιοσύνης· διὸ δὲν πρέπει νὰ δεσμευθῶσιν αἱ χεῖρες τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ προφυλάττωσι τὴν κοινὴν περιουσίαν, οὐδένα ἐνθαρρύνωσι πάντες ἵνα διαρπάζωσιν αὐτὴν κατ' ἀρέσκειαν. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον καὶ διὰ τὰς αὐθαιρέτως ἐνεργηθείσας ἐμφυτεύσεις καὶ οἰκοδομὰς, ἀλλ' ἐωσοῦ ἐκδοθῇ ὁ ἀρμόδιος νόμος, ὁ ἤδη κείμενος λογίζεται ἐν ἰσχύϊ.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος εἰπὼν, ὅτι τὸ 105 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἀναθέτει εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ πρόνοιαν περὶ τε τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ περὶ ἐξ φλοίσεως τῶν δημοσίων χρεῶν· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἀψευδὲς τοῦτο συνάλλαγμα δὲν ἐπραγματοποιήθη καὶ οὐδεμία διάταξις πρόνοιαι περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἕκαστος δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς οἰκείας δυνάμεις. Καταλαβόντες λοιπὸν διαφόρους γαίας, οἱ μὲν ἐνήργησαν ἐμφυτεύσεις, οἱ δὲ ᾠκοδόμησαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις συναισθανομένη, ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσεν ἓν συνάλ-

λαγμα, ἡ ἐπεῖχεν ὅλως ἢ ἀσθενῶς καὶ σποράδην κατεδίωκε τοὺς λαμβάνοντας κατοχήν. Οὕτω δὲ ἡ τοιαύτη πρᾶξις, ἡ κατά τινας ἐγκληματικὴ λογιζομένη, ἐθεωρήθη ἀληθῶς εὐεργετική, διότι ἐκ τῆς καλλιεργείας τῶν κτημάτων τούτων ἀριθμεῖ ἤδη τὸ δημόσιον πολὺ μεγαλειτέρας εἰσπράξεις. Εἰς Φιλιατρὰ π. χ. ὑπάρχει τεμάχιον γῆς, τὸ ὁποῖον παρεῖχε κατ' ἀρχὰς φόρον οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 1000 δραχμῶν, καὶ ἤδη καλλιεργηθὲν ὑπὸ τῶν κατοίκων, χορηγεῖ ἐτησίως ὑπὲρ τὰς 30,000. Πρέπει λοιπὸν νὰ κατηγορηθῇ ὡς ἐγκληματικὴ τοιαύτη παραγωγὸς πρᾶξις, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διανείμῃ τὰς ἐθνικὰς γαίας; Ἂν δὲ συμβαίνῃ, ὡς εἶπον τινές, καὶ ἀνεύτης ἐκ τῆς αὐθορμήτου ταύτης κατοχῆς, ἡ πρᾶξις δὲν εἶναι καταδιωκτέα καὶ μόνη ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἔνοχος διὰ τὴν παράλειψιν ἑνὸς τῶν πρώτων της καθηκόντων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἂν δὲν ἐνηργήθη κατὰ πάντων ἐν γένει ὁ ἀπαγορεύων τὴν κατοχὴν νόμος, ἐπίσης εἶναι σφάλμα τῆς Κυβερνήσεως τοῦτο καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμοζῇ τὸν νόμον μονομερῶς, ἀλλὰ νὰ μένωσιν ἀκαταδίωκτοι πάντες καὶ νὰ τεθῇ γενικός τις περὶ τῶν τοιούτων κατοχῶν νόμος, καὶ τοῦτο ἐζήτησαν οἱ προτείναντες νὰ μένωσιν ὡς ἔχουν τὰ πράγματα, διὰ νὰ ἐπέλθῃ νόμος τὰς αὐτὰς ἐπιβάλλων πρὸς πάντας ὑποχρεώσεις. Εἶναι δὲ προφανὲς σόφισμα ἡ ἰδέα, ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ εἰσαγάγῃ τοιαύτην πρότασιν νόμου, διότι καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἂν ἤθελεν ἴσως ἐπιψηφισθῇ, ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει κυρώσει ποτὲ τὸν τοιοῦτον νόμον. Διὸ συμπεραίνει καὶ αὐτός, ὅτι πρέπει νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν πλήρη ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ εἰσαχθῇ ὅσον τάχιον ὁ περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς νόμος, μέχρι δὲ τούτου νὰ μὴ ἐνεργῆται ἡ ἐλαχίστη καταδίωξις, διότι ἄλλως, πρέπει νὰ καταδιωχθῇ πάντας ἐξίσου, νὰ προκαλέσῃ σωρείαν δικῶν καὶ νὰ ἀναλάβῃ ὅλα ἐν γένει τὰ μέχρι τοῦδε βελτιωθέντα ἐθνικὰ κτήματα, ματαιοῦσα τοὺς πόνους καὶ τὰς θυσίας τόσων κατόχων.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι συμφωνῶν καὶ αὐτὸς ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ προκειμένου ζητήματος, διαφωνεῖ μόνον ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐξήγαγεν ὅτι καταρρέεται οὕτως ἡ ἀρχὴ τῆς ἰδιοκτησίας, καθ' ὅσον τὸ δημόσιον ὡς ἀποτελοῦν ἓν ἠθικὸν πρόσωπον, καὶ ὡς ἐπιτηροῦν τὴν δημόσιον περιουσίαν, θεωρεῖται ὡς ἰδιοκτήτης αὐτῆς, ἀπολαύων ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου· ἀλλ' ὅπως οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλλῃ τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἰδιώτου ἀτιμωρητί, οὕτω

δὲν δύναται καὶ τὴν τοῦ δημοσίου, διότι ἀμφότεραι κεῖνται ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν νόμων· ἐκ τοιούτων λοιπὸν συλλογισμῶν ὁρμώμενος, συμπεραίνει ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν αὐθαιρέτων ἐμφυτεύσεων καὶ οἰκοδομῶν, ὅτι ὀφείλει μὲν τὸ δημόσιον νὰ προσφέρηται ἀδιακρίτως ἐξίσου πρὸς ἅπαντας τοὺς τοιούτου εἴδους ἐμφυτευτάς, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ ὅτι ἀρῆσαν ἀκαταδίωκτον ἕνα ἢ πλείονας αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ καταδιώξῃ τοὺς λοιποὺς, οὐδ' ὅτι θεωροῦνται οὗτοι ὡς ἰδιοκτῆται τῶν γαιῶν, ἐφ' ὧν ἐνεφύτευσαν ἢ ᾠκοδόμησαν ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον ἀπεκδύεται παντὸς ἐπ' αὐτῶν δικαιώματος ἰδιοκτησίας, ἐπειδὴ πιστεύει, ὅτι ὁ ἀποφασίσας νὰ οἰκοδομήσῃ ἢ νὰ ἐμφυτεύσῃ ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν, εἶχε βέβαια ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ γαῖαι αὗται εἶσι ξέναι, καὶ ὅτι ἀκουσίως θέλει ὑποκύψει εἰς οἱονδήποτε μέτρον ἤθελε λάβει τὸ δημόσιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ· διὰ τοῦτο καὶ σήμερον ἀγογγύστως πληρόνουσι τὸν ἐπιβεβλημένον φόρον τῶν 15 0/0, οἱ δὲ ψηφίσαντες τὸν τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν φόρον ὡρμήθησαν ἀπὸ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου ὡς ἰδιοκτήτου τῶν περὶ ὧν πρόκειται γαιῶν· ἑπομένως οὐδεὶς βέβαια διαφιλονεικεῖ εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἐπίσης δὲ θεωρεῖ καὶ ὅτι τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον σιωπηλῶς πως ἐπέτρεψε μέχρι τοῦδε τὰς τοιαύτας ἐμφυτεύσεις καὶ οἰκοδομάς, σήμερον ὡς ἰδιοκτήτης τῶν γαιῶν αὐτῶν ἄλλως πως σκεπτόμενον, ἢ ἄλλως προτιθέμενον νὰ διαθέσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν του, δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τοιαύτας αὐθαιρέτους ἐμφυτεύσεις καὶ οἰκοδομάς, καὶ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ δικαίωμά του ὡς ἰδιοκτήτης κατὰ τῶν πρότερον προσβαλόντων τὴν ἰδιοκτησίαν του.

Ἀλλὰ δὲν παραδέχεται, ὅτι δύναται τὸ δημόσιον, ἄλλους μὲν αὐτῶν ν' ἀρίνῃ ἀνενοχλήτους, ἄλλους δὲ νὰ καταδιώκῃ, ἐπειδὴ ὡς ἀνώτερον τῶν ἰδιωτῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ ἀνώτερον πάσης συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, ὀφείλει πρὸς ἅπαντας νὰ προσφέρηται ἐξίσου.

Διὰ ταῦτα περαίνων τὸν λόγον προτείνει, ὅπως ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 99 ἀναφορᾶς παρατηρήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι « ὀφείλει ὅσον ἐνεστι τάχιον νὰ φέρῃ νόμον πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἑβδόμου τρίτου τοῦ 105 ἄρθρου τοῦ συντάγματος· καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἐμφυτεύσαντας καὶ οἰκοδομήσαντας ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως,

ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ μὴ ἐφαρμόζωνται οἱ νόμοι μονομερῶς.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνώμην αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης ἐπιμένως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 100 περιλήψεως ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 100. Ἀναφορὰ ἀπὸ 22 Ἰουνίου τ. ἔ. ἐκ Βελίτσης τοῦ Δημητρίου Α. Θηβαίου δημοδιδασκάλου, δι' ἧς ἐκτίθησιν, ὅτι ἐλήστεύθησαν ἐσχάτως νὰ παλύτιμα σκεύη τῆς οἰκίας του, ἀξίας δύο περίπου χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τοῦ Ἔθνους πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δυσχρίας, εἰς ἣν περιῆλθεν αὐτός τε καὶ ἡ οἰκογένειά του.»

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτοι «ἡ ὑπ' ἀρ. 100 νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 περιλήψεως, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. 101. Ἀναφορὰ ἀπὸ 20 Ἰουνίου τ. ἔ. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Δημ. Θ. Ῥίζου, δι' ἧς παραπονεῖται κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀρνουμένου τὴν πληρωμὴν 2000 δραχ. ἐπιδικασθεισῶν αὐτῷ διὰ δικαστ. ἀποφάσεων.»

Λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ παράδειγμα τῆς ὑπαιθρου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ὀφείλει πρώτη νὰ δίδῃ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ, ὅτι πρέπει οὐ μόνον νὰ συστηθῇ ἡ προκειμένη ἀναφορά, ἀλλὰ νὰ ἐκφρασθῇ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νὰ σέβηται πλειότερον ἡ Κυβέρνησις τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι διάφοροι ἰδιῶται ἐνέγραψαν τὸ δημόσιον καὶ τὰ δικαστήρια κατεδίκασαν αὐτὸ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν πρὸς ἐκείνους χρεῶν του· ἀλλ' ἡ ἄρειος πάγος ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν πρέπει τυχαίως νὰ κατάσχωνται τὰ ἐσοδα τοῦ Κράτους δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων, διὰ νὰ μὴ περιορίζωνται οἱ ἄρευκτοι δαπάναι τοῦ δημοσίου.

Ὁ ἁρμόδιος δμως ὑπουργὸς λαμβάνων ἀφ' ἑνὸς ὑπ'ὄψιν τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, ζητεῖ κατ' ἔτος διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο δαπάνην· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ ὑπουργὸς μεροληπτικῶς, φαίνεται, καὶ κατὰ συμπάθειαν φερόμενος, διανέμει τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς ὅσους ἐκ τῶν ἐχόντων λαμβάνειν θέλει αὐτὸς, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς νὰ προστεθῇ καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ συνιστᾷ

εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἐξίσου καὶ δικαίαν διανομὴν τοῦ ποσοῦ.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι χωρὶς ν' ἀντικρούσῃ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος ὡς γενικὴν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ἀποδόσεως χρέους τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, καθ' ὅσον ἔχων δίκαιος νὰ λάβῃ δύω περίπου χιλιάδας δραχμῶν δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ τὴν χρίσιν τοῦ Μωραΐτου, κατέσχε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου, ὀφείλοντος ποσότητα τινα πρὸς αὐτήν· ἤδη δὲ παραπονεῖται ὅτι, καὶ τοι ὑπάρχουσης ἐπὶ τούτῳ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, κοινοποιηθείσης ἐγκαίρως εἰς τὸν ὑπουργὸν, οὗτος δὲν ἀπέδωκεν αὐτῇ τὴν κατασχεθεῖσαν ποσότητα ταύτα δὲ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ, εθεώρησεν ἀρκοῦσαν τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει γνωμοδότησίν της.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀγορεύσας, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἐξέφρασε τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν, νομίζων, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος εἶναι δανειστὴς τοῦ δημοσίου· ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ δοθείσας πληροφορίας τὸ δημόσιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρουσιάζεται ὡς τρίτος ὀφειλέτης, ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἁρμοδία ν' ἀποφανθῇ, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὴν ζητουμένην ποσότητα.

Εἰπόντος δ' ἑτέρου, ὅτι μὴ ὑπάρχοντος δυστυχῶς μηδενὸς μέσου, δι' οὗ νὰ δύνανται οἱ δανεισταὶ τοῦ δημοσίου νὰ ἐκβιάζωσιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἡ Βουλὴ ὀφείλει ἀνεξαρτήτως τοῦ προκειμένου ζητήματος νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἐκτελῇ προθυμότερον τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπιμένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποστελλομένου καὶ τοῦ μέρους τούτου τῶν πρακτικῶν, ὅπως λάβῃ γνῶσιν τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐκτιθέντων περὶ ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. 101 νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπόδοσιν τῶν δικαίων τοῦ ἀναφερομένου, καθόσον ταῦτα εἶναι σύμφωνα καὶ ἀληθῆ μὲ τὰ λεγόμενά του.»

Ἀναγνωσθεισῶν τελευταίων καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 102 καὶ 103 περιλήψεων, ἐχουσῶν οὕτω·

«Ἀριθ. 102. Ἀναφορὰ ἀπὸ 27 Ἰουνίου τ. ἔ. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Εὐδοκίας Γ. Ἀλιφουρῆ, ἐκτιθείσης τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ ἐξαιτουμένης ἀνάλογόν τινα σύνταξιν.

Άριθ. 103. Αναφορά από 14 Ιουνίου τ. ε. της χήρας Στεφάνου Βιλαρά, δι' ής εξαιτείται, εί μεν υπάρχει σημειωμένον εν ταίς μητρώοις το όνομα του συζύγου της, ν' αποδοθώσιν εις αυτήν τα κληρονομικά δικαιώματά της είδ' άλλως, να τη δοθή ανάλογος των εκδουλεύσεών του σύνταξις.»

Η Βουλή επί μεν της πρώτης παρεδέχθη δι' αναστάσεως την εφεξής γνώμην της επιτροπής.

«Η υπ' αριθ. 102 να κατατεθή εις το αρχείον της Βουλής, καθότι περί των εν αυτή αξιώσεών της απεύθυνε προλαβόντως και άλλας αναφοράς της προς την Βουλήν η αναφερομένη, εφ' ών απεφάσισεν ήδη.»

Επί δε της δευτέρας, το να συσταθή εις το υπουργείον των Στρατιωτικών διά να ενεργήση επ' αυτής ό,τι δίκαιον.

Μετά ταύτα ο πρόεδρος αναγγείλας ως αντικείμενον της επιούσης την συζήτησιν του νομοσχεδίου περί συμπληρωτικής πιστώσεως του 1849, διέλυσε την συνεδρίασιν εν ώρα 2 Μ. Μ.

Ο Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οι Γραμματείς
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'.

Της 19 Ιουνίου 1851.

Συνελθόντων των Κ. Κ. βουλευτών περί την 11 Π. Μ. ανεγνώσθη ο ονομαστικός κατάλογος, και ευρεθείσης πλήρους της Βουλής, ο πρόεδρος εκήρυξεν αρχομένην την συνεδρίασιν.

Ανεγνώσθησαν τα πρακτικά της προτεραίας, και εγκριθέντα υπεγράφησαν υπό τε του προέδρου και των γραμματέων.

Επί τη ερωτήσει του προέδρου το έ. τμήμα ανήγγειλεν ότι εξελέξατο πρόεδρον μεν τον Σ. Βλάχον, γραμματέα δε τον Α. Μάμουκαν· εισηγητάς δ' επί μεν των αναφορών, τον Ν. Σισμάνην, επί του νομοσχεδίου περί δυνάμεως του στρατού, τον Ν. Πιεράκον, επί του περί γενικού λογιστηρίου, τον Σ. Βλάχον, επί του περί βιβλίου ναυτοδανείων, τον Π. Λαζαρήν, και επί του περί ναυτολογίας και στρατολογίας, τον Κ. Λαμπρινόπουλον.

Ηκολούθων επομένως ο επί της νέας βουλευτικής εκλογής Μαντινείας είσηγητής του τμήματος, ανέγνω έκθεσιν επί ταύτης έχουσαν ούτω·

Προς την Βουλήν.

«Το Ε. τμήμα της Βουλής λαβών υπ' όψιν του τα αφορώντα έγγραφα την βουλευτικήν εκλογήν Μαντινείας, παρετήρησεν ότι η επαρχία αύτη σύγκειται εκ των δήμων Τριπόλεως, Τεγαίας, Φαλαίθου, Μαντινείας, Ορχομενού, Κορινθίου, Βαλτετσίου, Καλτεζών και Νάσωνος· ότι η εκλογή αύτη ενηργήθη μ' όλην την νομιμότητα χωρίς να γίνη υπόδειξία ένστασις επ' αυτής, ότι εψηφοφόρησαν εις όλην την επαρχίαν ψηφοφόροι 8369 υπέρ του κυρίου Π. Βάρβογλη, μηδενός άλλου ψηφοφορηθέντος.

Κατά συνέπειαν το τμήμα γνωμοδοτεί, ο κύριος Π. Βάρβογλης ν' αναγνωρισθή παρά της Βουλής ως νόμιμος βουλευτής της επαρχίας Μαντινείας, έχων τα παρά του νόμου απαιτούμενα προσόντα.

Εν Αθήναις, την 19 Ιουλίου 1851.

Ο Εισηγητής Γ. Γουλιμής.»

Μηδεμιάς δε υπαρχούσης αντιρρήσεως, η Βουλή ερωτηθείσα παρεδέχθη αυτήν δι' αναστάσεως, και ο πρόεδρος εκήρυξεν νόμιμον βουλευτήν Μαντινείας τον Π. Βάρβογλην, υπουργόν των Εκκλησιαστικών, όστις και προσελθών έδωκε τον υπό του άρθρου 57 του συντάγματος απαιτούμενον όρκον, κατά το εν τω τέλει της παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον πρωτόκολλον.

Αναγγελθέντος, ότι αντικείμενον της παρούσης είναι η συζήτησις επί του νομοσχεδίου περί συμπληρωτικής πιστώσεως του 1849, μηδεμιάς υπαρχούσης αντιρρήσεως επί της αρχής αυτού, εγένετο επ' αυτής ψηφοφορία κατ' ονομαστικήν κλήσιν υπό την επιτήρησιν των ψηφολεκτών Νταγρέ και Δωΐλα, εξ ής συνήχθη, κατά το ώδε προσαρτώμενον της ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ότι η Βουλή παρεδέχθη την αρχήν του νομοσχεδίου διά ψήφων 73 κατά 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των βουλευτών
επί του εξής ζητήματος.

Παραδέχεται η Βουλή την αρχήν επί του νομοσχεδίου περί συμπληρωτικής πιστώσεως του 1849, ναι ή όχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ορεινός	Πέτρος Καμπάνης . . . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος . N.	Δημήτριος Τσόκρης . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ανδρέας Δανόπουλος . . . .
Λεωνίδας Εμπειρίκος	Γεώργιος Τσόκρης . . . .

Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	Ν.
Γεώργιος Σκούρος	Ν.	Π. Καλπουδίνος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν.	Νικόλ. Δελιγιάννης	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Ἰώστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ο.	Ἐμμ. Καραμάνος	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὶς	Ν.	Νικόλ. Ματθαίου	
Θεόδωρος Γρίβας	Ν.	Ἀναγν. Κοντάκης	
Κωνς. Γριβογεώργης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης		Ἀναγ. Κορφιωτάκης	Ν.
Π. Τσαντετάκης		Παπασ. Ματάλας	
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Στάμος Μαυροδῆμος	
Ἐλευθ. Καλογερᾶς		Δ. Α. Εὐμολπίδης	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Ἠλίας Δωΐλας	Ν.
Ἀνδρέας Πέπος	Ν.	Θεόδωρος Πετρινὸς	Ν.
Σταμάτιος Μήτσας		Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Γεώργιος Βελὴς	Ν.	Παναγιώτης Βάρδογλης	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Νικόλ. Μπούτουνας	Ν.
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος		Γεώργιος Γουλιμὴς	Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	Ο.	Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.
Π. Ζάνος	Ν.	Κωνστ. Διμπεράπουλος	Ν.
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Ἐμμ. Μοδινός	Ν.
Χ. Θεοχαράπουλης	Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος	
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Κάνδυας	Ν.
Ἠλ. Παπαδαΐης	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Γεώργιος Περωτὴς	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	Ν.	Ν. Σισμάνης	Ν.
Ἰωάννης Βάχλας		Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Βελ. Νικολαΐδης		Νικόλ. Πιεράκος	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Γρηγ. Πατριαρχέας	
Νικόλ. Μπούκουρας	Ν.	Σταῦρ. Καπετανάκης	
Ἀάμπρος Ῥοϊλὸς	Ν.	Δημήτριος Νικουλάκης	Ν.

Χαρίλ. Χριστόπουλος	Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος		Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.
Νικόλαος Μασούλας		Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν.
Νάκος Πανουργιᾶς	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Παπὰ Κώνστας Τσαμάλας	Ν.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Σιδέρης Πράτσικας	Ν.	Γεώργιος Στάϊκος	Ν.
Ἰωαν. Πατρινὸς		Ἀθανάσιος Κατσαϊᾶς	
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου		Δ. Κιζάνης	Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου		Ἰωάννης Δαμιανὸς	Ν.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ν.	Λάζαρος Δ. Γιουρδὴς	Ν.
Κωνστ. Δαρειώτης	Ν.	Ἰω. Γ. Κριτζὴς	Ν.
Ἰωάννης Γεωργόρας	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	Ν.
Γ. Νικολάου		Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν	Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης πόσα εἶχον προσδιορισθῆ κατὰ τὸ ἔτος 1849 διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνακριτῶν· ἀπήντησε δὲ ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται μὲν ἐκ τοῦ προχείρου, ἠξεύρει ὅμως, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἶχε προσδιορισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἀλλ' ἐπομένως ἡ πληθὺς τῶν ἀνακριτικῶν ἐργασιῶν ἀπῄτησεν αὔξησιν τῆς δαπάνης, καὶ τότε, σχολαζουσῶν τῶν Βουλῶν, ἐγένετο χρῆσις τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματος, ἐπιτραπείσα διὰ Β. διατάγματος· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τοιαῦται δαπάναι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῶσιν ἀκριβῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἰς ὅλα τὰ Κράτη καλοῦνται ἐδαπάναι ἐπιδεκτικαὶ αὐξήσεως.»

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἐρώτησιν ἀπευθύνας, ὅτι τὰ πρὸς μεταφορὰν τῶν ἀνακριτικῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 καὶ τοῦ παρόντος νόμου ζητηθέντα θεωρεῖ πολλά, ἐκ πείρας γνωρίζων, ὅτι δὲν κατεβάλετο (μηδόλως θεωρῶν ἔνοχον τοῦ κακοῦ τὸν νῦν ὑπουργὸν) ἡ δέουσα πρόνοια πρὸς τὴν δυνατὴν τῆς δαπάνης αὐτῆς οἰκονομίαν, καὶ ἐπειδὴ ἐγίνοντο καὶ γίνονται ἴσως παρεκτροπαί, ἐφίστησι τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτῶν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι συνέβη πιθανῶς τοιαύτη σταταλὴ ἐκ μέρους τῶν διατασσόντων τὰ τῆς ἀνακρίσεως εἰσαγ-

γελέων, ἀλλ' ὅτι διὰ τὰ γενόμενα μὴ ὢν αὐτὸς ὑπεύθυνος, θέλει λάβει, καθόσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον, τὰ κατάλληλα πρὸς κατάπαυσιν τῆς πιθανῆς σπαταλῆς μέτρα· ὅτι ὅμως εἰς τινας περιστάσεις τὸ δημόσιον δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ τὴν δαπάνην, ἀνατιθέμενον τὴν ἀνάκρισιν εἰς τὰς ἐπὶ τόπου ὑποδεεστέρας ἀρχάς, διότι πολλάκις ἐκ τῆς ἀνεπιτηδειότητος τῶν τοιούτων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων παρεγράφησαν πλημελήματα, ἡ δ' ἀτιμωρησία αὐτῶν συνεπιφέρει τὰ ἐγκλήματα, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον πρὸς ἀποφυγὴν μικρᾶς δαπάνης νὰ δίδωμεν ἀφορμὰς εἰς τὰς ὀλεθριωτέρας συνεπείας· ἐπίφερεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι καὶ αὐτὸς παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὴν τελευταίαν γνώμην αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι πολλάκις γίνονται περιττὰι δαπάναι ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, καὶ ἐπὶ τούτου μόνον ἐπίστησε τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις συγχρόνως ὀφείλει νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὥστε νὰ πέμπωνται ταχτικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι μηνιαῖαι καταστάσεις, αἱ ἐμφαίνουσαι τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρίσκονται αἱ ἀνακριτικαὶ ἐργασίαι.

Ἀνιπαρατήρησε δ' ἕτερος, ὅτι ὄχι μόνον αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καταστάσεις στέλλονται ταχτικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ καὶ βιβλία, ἐν οἷς καταφαίνεται ἡ κατάστασις ὅλων τῶν ἀνακριτικῶν ἐργασιῶν· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι πρὸ ὀκτὼ περίπου μηνῶν ὑπῆρχον 7,000 περίπου τοιούτων ἐργασιῶν ἐκκρεμεῖς, ἀλλ' ἤδη ἐμετριάσθησαν εἰς δύο μόνον χιλιάδας, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐλπίζεται ἡ τελεία καὶ αὐτῶν περαίωσις.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι διατελέσας δικαστικὸς ὑπάλληλος γνωρίζει ἐκ πείρας, ὅτι αἱ εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους ὑπαλλήλους ἀνατιθέμεναι προανακρίσεις παρατηροῦνται σχεδὸν πάντοτε, εἴτε ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς ἀνικανότητος αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο προτιμᾷ τὴν ἐπὶ τόπου μετάβασιν τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν, ὅπερ θεωρεῖ καὶ οἰκονομικώτερον, διότι ὄχι μόνον αἱ ἀνακρίσεις περαιοῦνται ταχύτερον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἔγκλημα ἀνακαλύπτεται εὐκολώτερον· ἄλλως, αἱ ἀνακρίσεις θέλουσι διαιωνίζεσθαι, καὶ εἰς μάτην στεναζοντες ἐν ταῖς φυλακαῖς οἱ ὑπόδικοι, θέλουσιν ἀναμένει τὴν ἐπὶ τῆς τύχης αὐτῶν ἀπόφασιν τῶν δικαστηρίων.

Ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι ὁ μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀγορεύσας δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ἐπικρίνῃ τὴν παροῦσαν κατάστασιν, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν δέον οἴοντε οἰκονομίαν τῆς προκειμένης δαπάνης, διότι καὶ

αὐτὸς γνωρίζει, ὅτι πολλάκις προκαλοῦνται ἀνακρίσεις ἄνευ λόγου καὶ πρὸς μόνην τὴν ἀπόλαυὴν τοῦ ἐπιμισθίου· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1849 ἐκ δραχ. πεντήκοντα ἑπτὰ χιλιάδων ἑπτακοσίων τριάκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα πέντε. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου, λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτούσης τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκ δραχ. 40,000 δαπάνης, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐδαπανήθησαν ἤδη, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νὰ βεβαιωθῇ ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἂν ἡ δαπάνη ἐγένετο καλῶς καὶ δεόντως, παρετήρησεν ὅτι ἡ διὰ ταύτης καθιερωμένη ἀρχὴ δὲν εἶναι παντάπασιν ὀρθὴ, διότι ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἂν πρέπει νὰ δαπανηθῇ ποσόν τι δὲν εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐν ᾧ καταφαίνεται μόνον ἐὰν ἐδαπανήθησαν τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσά, ἀλλὰ συζητουμένης τῆς πιστώσεως, τότε ἡ Βουλὴ δύναται ἢ νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ αἰτουμένην τινα δαπάνην· οὐδὲ θεωρεῖ λόγον ἰσχυρὸν πρὸς παραδοχὴν οἱουδήποτε ποσοῦ, τὸ ὅτι ἐδαπανήθη ἤδη, διότι ἡ Βουλὴ ἀπορρίπτουσα αὐτὸ ὡς κακῶς δαπανηθὲν, τὸ καταλογίζει εἰς βάρος τοῦ δαπανήσαντος ὑπουργοῦ.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς περιέχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς ὑποστηρίζοντας τὸ νομοσχέδιον λόγους· ἀλλ' ἐγκρινομένου τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί νὰ συζητῶνται αἱ σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας τότε δύναταί τις ν' ἀντικρούσῃ, ὅταν δὲν παραδέχηται καὶ τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον αὗται ὑποστηρίζουσιν.

Ἐπεσκόντος δέ τινος, ὅτι τὴν τύχην τοῦ κυρίου ζητήματος παρακολουθοῦσι καὶ τὰ δευτερεύοντα, ἐνταῦθα δὲ παραδεχθεῖσα ἡ Βουλὴ τὸ ἀ. ἄρθρον τὸ περιέχον τὸ κύριον ζήτημα, παρεδέχθη κατὰ συνέπειαν καὶ τὰ ἑπόμενα, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς περιστρεφομένην ἐπὶ τοῦ ἀ. ἄρθρου, καὶ ἄλλων διϊσχυριζομένων, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ἀσχέτως πρὸς τὴν ἔκθεσιν, ἥτις τότε μόνον ψηφοφορεῖται, ὁσάκις τροποποιεῖ τὸ νομοσχέδιον, λαβών τὸν λόγον ἀντέκρουσεν ἕτερος τὸν κατὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἀγορεύσαντα, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὡδηγήθη εἰς τὰς σκέψεις της ἀπὸ τὸ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχέδιον, καθ' ὃ αἱ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις παρουσιάζονται διὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων ἐκείνων, ἅτινα ἐπιδέχονται αὔξησιν· ἐπειδὴ δὲ τὸ τοιοῦτον

ἐτέθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διάζωνται οἱ ὑπουργοὶ νὰ παρουσιάζωσιν ἐγκαίρως τὸν ἀπολογισμόν, ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφαίνηται κατὰ τὰ νενομοθετημένα, πρὸς τὰ ὁποῖα συμφωνεῖ καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ παραχωρηθῇ μὲν τὸ ζητούμενον ποσόν, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νὰ παρουσιασθῇ μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ αἱ ἀποδείξεις τῆς δαπάνης τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἡ παροῦσα πίστωσις εἶναι ἀναπληρωτικὴ καὶ ὄχι συμπληρωτικὴ, ἡ δὲ Βουλὴ ὀφείλει μόνον νὰ ἐξετάσῃ ἂν πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ζητουμένην δαπάνην, καὶ ὄχι ἂν ἐδαπανήθη, διότι πίπτει τότε εἰς ἔφορος τοῦ ὑπουργοῦ· καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν δαπάνην διὰ τῆς πιστώσεως, ἀπόκειται εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἐδαπανήθη ἢ ὄχι, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον τὸ ἄρθ. 2. ὡς ἐπίσης καὶ τὸ ἑπόμενον 3, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης ἀντιρρήσεως. ἔχουσι, δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 2 Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων, κατὰ τὸν ὧδε προσαρτώμενον πίνακα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα. δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις. θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1849.»

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Νταγρὲ καὶ Χ Θεοχαρόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, ἔχει δ' οὕτω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1849, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ἀνδρέας Δενόπουλος . . . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος N.	Γεώργιος Τσόκρης . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Γεώργιος Σκούρος . . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	Σταῦρος Βλάχος . . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .

Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Γ. Παπασπυρόπουλος N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.	Νικόλαος Ματθαίου . . . .
Θεόδωρος Γριβᾶς	Ἀναγ. Κωστάκης . . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης	Ἀν. Κορριωτάκης . . . N.
Π. Τσαννετάκης	Παραπ. Ματάλας . . . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N.	Σταμος Μαυροδῆμος . . .
Κλευθ. Καλογερᾶς	Ἀδμητος Εὐμολπίδης . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Ἠλίας Δωλᾶς . . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπης . . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . . N.
Σταμάτιος Μέτσας	Κωνσταντῖνος Μανέτας . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Παναγιώτης Βάρβογλης . N.
Δημήτριος Ζῶτος	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἀναγ. Δεβόπουλος . . . N.
Μιχαὴλ Σιούτης	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Ἀλέξανδρος Βλαέτης . . .	Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος . . .	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ἀλέξανδρος Καυμαυνδουράκης N.
Ἰωάννης Κεϊμαχας . . . N.	Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.
Π. Ζάνος . . . . . N.	Κωνστ. Ἀμπεράπουλος . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Χ. Θεοχαράπουλος . . . . N.	Δημ. Δημητρακόπουλος . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Γεώργιος Κάνδυας . . . N.
Π. Παπαδαῖος . . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲ . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Βαχλας	Κωνς Ἀξελὸς . . . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάνου . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Βελ. Νικολαΐδης	Νικολ. Πιεράκος . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Γρηγορ. Πατριαρχέας . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N	Στ. Καπετανάκης . . .
Ἀδμητος Ῥοῦλιας . . . . N.	Δημητ. Νικουλάκης . . . N.
Κωνς Λαμπρινόπουλος . N	Χαραλ Χριστόπουλος . . N.
Π. Καλπουζίνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.

Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας	N.	Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	.	Ἰωάννης Σαγρέδος	N.
Δημήτριος Κουμανιώτης	N.	Δημήτριος Δρόσος	N.
Σιδέρης Πράτσικας	N.	Δημ. Πολυχρονόπουλος	.
Παν. Πατρινός	.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	N.	Ἀναγ. Παπατσώρης	.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	.
Κων. Δαρειώτης	N.	Α. Κιζάνης	N.
Ἰω. Γεωργάρας	N.	Λάζαρος Α. Γιουρδής	N.
Γ. Νικολάου	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζής	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.	Δημήτριος Μητσάκης	N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Μιχαὴλ Σολομός	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, καὶ τὰς παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δοθησομένας πληροφορίας ἐπὶ τῶν γενομένων ἐπερωτήσεων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

« Σήμερον τὴν δεκάτην ἑννάτην Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προελθὼν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὁ ἐκ Μαντινείας βουλευτὴς Π. Βάρβογλης, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ 57 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον ὡς ἀκολούθως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ ὁρκισθέντος βουλευτοῦ, τοῦ ἱερέως, καὶ τοῦ προέδρου.

Ὁ ἱερεὺς
Παΐσιος

Ὁ ὁρκισθεὶς
Π. Βάρβογλης

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. Γιουρδής.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πίπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ'.

Τῆς 21 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην Π. Μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἰδοποιεῖ δι' ἐγγράφου του, τὴν Βουλήν, ὅτι ἀσθενῶν ἀνέβηκεν εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν νὰ δώσῃ ἀντ' αὐτοῦ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἐπὶ τῶν γενομένων ἐπερωτήσεων περὶ ἀναβολῆς τῶν ἐκκρεμῶν ἐκλογῶν κλπ.

Εἰς τὸν βουλευτὴν Α. Βιλαέτην ἐχορηγήθη, αἰτήσει αὐτοῦ μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας ὑπὸ τὸν τεθειμένον ὅρον.

Ἀκολούθως ἐξέθηκέ τις, ὅτι εἰς τὴν νομαρχίαν Ἀκαρνανο-αἰτωλίας εἶχεν ἀποσταλῆ δημοτική τις ἐκλογὴ τοῦ δήμου Ἀπεραντίων, τὴν ὁποίαν, ὡς χθὲς ἐπληροφορήθη, ἡ νομαρχία αὕτη ἐπεκύρωσεν, ἂν καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην δὲν εἶχον συμπληρωθῆ κατὰ τὸν νόμον τὰ δύω τρίτα τῶν ἐν τοῖς καταλόγοις ὑπαρχόντων ψηφοφόρων. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἐκλογὴ αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπικυρωθῇ καὶ δύναται νὰ λογισθῇ ἄκυρος, ἀναφέρει τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ νομάρχου, διὰ νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι προκειμένου ἐνταῦθα περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς ἐπικυρωθείσης, ἔπεται ὅτι δὲν μένει πλέον ἐξουσία τις εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, οὐδ' ἔχει νὰ πράξῃ τί περὶ τούτου· ἄλλως ὅμως, ἂν ἡ Βουλὴ ἐπιμένῃ ζητοῦσα πληροφορίας, πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν προθεσμία τις εὐρυτέρα, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ ἀναλάβῃ, ἀφοῦ μάλιστα, ἐπικυρωθείσης τῆς ἐκλογῆς, δὲν βλέπει τί τὸ κατεπείγον.

Ἀλλ' ἀντιπόντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἐὰν δὲν μένῃ πλέον ἄλλη ἐκ μέρους τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ ἐνέργεια, δύναται ὅμως νὰ τιμωρήσῃ τὸν παρανομήσαντα ὡς πρὸς τοῦτο νομάρχην· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι μὴ συμπληρωθέντος τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐκλογὴν ἀριθμοῦ, ἔπεται ὅτι ἐκλογὴ δὲν ὑπῆρξε διόλου, καὶ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἦναι αὐτοδικαίως ἄκυρος. Ἐπειδὴ ὅμως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλονται αἱ περὶ τῶν δημοτικῶν συμβούλων προτάσεις κατεπείγει νὰ δοθῶσι ταχέως αἱ πληροφορίαι, διότι ἂν ἐπέλθῃ κατόπιν ἡ περὶ τούτου συζήτησις,

δὲν ἤθελεν εἶναι ἀξιοπρεπὲς διὰ τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν· ἄλλως τε, ἀφοῦ, ὡς ἐρρέθη, δὲν ὑποστήριζεται ὅτι δύναται ν' ἀσυνήση τίς ὑπουργός, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῶσιν αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ ἀπόπαστμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ἵνα δώσῃ ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Καὶ ἄλλος δέ τις ἀνέπτυξεν, ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μηνὸς ἐπανελθὼν ἐκ Μεσολογγίου, ἐξιστόρησε προφορικῶς εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ὅτι ὁ ἀνωτέρω νομάρχης Γ. Λασσάνης τολμᾷ ὁσημέραι κατὰ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα, τὰ αὐτὰ δὲ τῷ παρατήρησαν καὶ οἱ λοιποὶ βουλευταί· ἀλλ' ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀποτρέπων αὐτοὺς νὰ καίωσι λόγον ἀπὸ τοῦ βήματος, ὑπεσχέθη ὅτι θέλει διορθώσει τὸ πρᾶγμα, ἕκτοτε δὲν ἐλήφθη ἡ ἐλαχίστη φροντίς, ἂν καὶ οὗτοι δὲν ζητοῦσιν ἄλλο εἰμὴ τὸν διορισμὸν νομάρχου ἀμερολήπτου, ἐξίσου ἐφαρμόζοντος τὸ δίκαιον καὶ τὸν νόμον. Ἐπειδὴ ὅμως οὔτ' ὑπουργεῖον, οὔτ' ὑπουργὸν βλέπει τις πρὸ πολλοῦ, προσθέτει καὶ οὗτος, ὅτι ἀφοῦ ὁ ἀνωτέρω νομάρχης καταστρέψας τοὺς παλαιοὺς καταλόγους τῶν δήμων Ἀστακοῦ καὶ Σουλίου, ἀντικατέστησεν αὐτοὺς δι' ἄλλων, καὶ ἀφοῦ καὶ διὰ τῆς παρανομίας ταύτης δὲν ἐξελέχθησαν πρόσωπα τῆς ἰδίας του ἀρεσκείας, ἀνέβαλε τὴν ἐκλογὴν μέχρι τοῦ ἐλευσομένου Σεπτεμβρίου· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν πράξεων τούτων, καθ' ὅσον αὐτὸ εἶναι ὁ προορισμός του, καὶ νὰ μὴν ἐπιτρέπῃ νὰ ἐνεργῇ ἕκαστος ὑπάλληλος εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅ,τι ἡ ἰδιοτροπία του ὑπαγορεύει.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἵνα δώσῃ καὶ τὴν αὐτὴν ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος ἡμέραν τὰς ἀναγκαίας καὶ περὶ τούτου πληροφορίας.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν συμβαινουσῶν πολλαχοῦ λῃστειῶν, εἶπεν ὅτι, ἐπιλαμβανόμενος τοῦ ζητήματος, ἐν πρώτοις λυπεῖται διότι ὁ ἐπερωτήσας βουλευτὴς ἀνέφερεν ὅτι ὁ Κοταρης ἦτον ἀξιωματικὸς τῆς τιμῆς, ἐνῷ ὁ βουλευτὴς Ναυπακτίας δὲν ἠγνόει ὅτι ὁ Κόταρης ἦτον ὑπολοχαγὸς τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος, ὅτε τὸ ὑπουργεῖον ἔβγαλεν αὐτὸν εἰς ἐνέργειαν· ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν δὲν διώρισεν ἀξιωματικόν τινα τῆς τιμῆς, ἀλλὰ τὸν ὑπολοχαγὸν, ὡς εἶπε, τῆς ἐνεργοῦ φάλαγγος· οὐχ ἧττον ὅμως λυπεῖται καὶ διὰ τὴν ὑπάρξασαν

εἰς τὰς ἐπερωτήσεις σπουδὴν, καθ' ὅσον, ἀφοῦ ὁ βουλευτὴς Ναυπακτίας τῷ παρουσίασε κατὰ τὴν 28 Ἰουνίου ἀναφοράν, δι' ἧς ὁ ἀνωτέρω Κόταρης κατηγορεῖτο ὡς ἐπιτηδεῖος κατὰ τῶν πολιτῶν ἀρχηγὸς, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἔστειλε τὴν 5 Ἰουλίου νὰ ἐπισταλῇ ταύτην, διὰ νὰ τῷ δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι· παραδόξως κατὰ τὴν 18 Ἰουλίου γίνονται αἱ ἐπερωτήσεις, ἐνῷ δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος διὰ νὰ λάβῃ τὰς πληροφορίας καὶ ἀναγγελῇ πρὸς τὸ Σῶμα, ἂν αἱ κατηγορίαι ἦσαν ἀληθεῖς καὶ ποῖα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις μέτρα· ἄλλως τε, ἡ σπουδὴ τῶν ἐπερωτήσεων ἔτι μᾶλλον δὲν δικαιολογεῖται, καθ' ὅσον, ὅτε ὁ αὐτὸς βουλευτὴς Ναυπακτίας ὀλίγον πρότερον τῷ εἶχεν ἀναφέρει προφορικῶς μόνον περὶ Κόταρη, ἔγραψεν εὐθὺς περὶ τούτου, καὶ τὴν 10 Ἰουνίου τῷ ἀπήντησαν, ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἀπῆλθεν ἤδη εἰς Κρόβαρα, διαταχθεὶς μάλιστα νὰ μὴν ἀναμιχθῇ εἰς τὰ τοπικά. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ὁ αὐτὸς βουλευτὴς τῷ εἶπε μὲν τότε, ὅτι ἐπαύθη εἰς ὠρέλιμος ὁδηγὸς καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ἄλλος, ὁρᾷ ὅμως ὅτι ὁ ὁδηγὸς πρέπει νὰ ἦναι ἄνθρωπος τοῦ ἰδίου τόπου, νὰ ἔχῃ ἰδέαν τῶν θέσεων, νὰ γνωρίζῃ τὰ πράσωπα, νὰ μὴ τὸν λανθάνωσι τὰ ἄσυλα τῶν λῃστῶν, καὶ ἴσως ἴσως νὰ μὴν ἦναι ὅλως ἄπειρος τῶν ἐξόδων των· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὁ ὁδηγὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τίμιον χαρακτῆρα καὶ νὰ μὴν ἀναμιγνύηται εἰς τὰ τοῦ τόπου συμφέροντα. Τοιαύτην ἔχει περὶ τῶν ὁδηγῶν ἰδέαν, καὶ ἐφ' ὅσον διατελεῖ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ποτὲ δὲν θέλει παρεκκλίνει τῆς ἀρχῆς ταύτης. Ἐντεῦθεν μάλιστα, ὅτε οἱ βουλευταὶ Ναυπακτίας τῷ εἶχον δώσει κατάλογόν τινα ὁδηγῶν, τοῖς ἀνέπτυξεν ὅλα ταῦτα, καὶ συνεπείᾳ διαταγῆς του εἶχε διορισθῇ ὁ παυθεὶς ὁδηγός· ἀκολούθως δὲ γράψας διὰ νὰ πληροφορηθῇ περί τε τοῦ Κόταρη καὶ τῆς παύσεως τοῦ ὁδηγοῦ τούτου, ἔλαβεν ἔγγραφον τοῦ νομάρχου, δι' οὗ ἐκτίθενται ὅλα ταῦτα. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἔγγραφον ἐσυμπέρανεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐνταῦθα ἐβασίσθη ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν του, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν ὁδηγῶν. Ὑποθέτει λοιπὸν, ὅτι ὁ βουλευτὴς Αἰγιαλείας ἀγορεύων περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀράχωβαν συμβάντων, ἐνδέχεται νὰ συνέμιξε τὰ ἔργα τοῦ Κόταρη, δι' ἃ κατεμηνύθη οὗτος, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ὁδηγοῦ· τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι κατὰ μὲν τοῦ Κόταρη ἐδόθη ἀναφορὰ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ὁδηγοῦ, καθ' οὗ ἤθελε διατάξει ἐπίστης τὰ δέοντα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ βουλευτὴς Αἰγιαλείας εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι ἄλλο μέτρον δὲν εἶδεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῶν λῃστείας, εἰμὴ τὸ νὰ διαταχθῶσιν οἱ νομάρχαι νὰ διατρίχωσι τοὺς νομοὺς αὐτῶν, ἀπαντᾷ ὅτι τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα εἰς

τὴν περίστασιν ταύτην χορηγεῖ ὁ νόμος, εἶναι τὰ ἐκ τῆς διοικητικῆς, δικαστικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἐξουσίας συγχρόνως πηγάζοντα· ἂν δὲ ἡ τριπλῆ αὕτη δύναμις διαιρεθεῖσα, ἑκάστη, οὐ μόνον ἀντίκειται τοῦτο πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἀλλ' εἶναι καὶ πάντῃ ἀνωφελές, ἐκτὸς ἂν ἐπανέλθωμεν εἰς ἐποχὴν ἀπωτέραν, ὅτε ἕκαστος λεγόμενος *καπετάνος* ἐνήργει ἐντὸς τῆς περιφερείας του κατ' ἀρέσκειαν· συμφώνως ὅμως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτισμοῦ, εἰς ὃν εἰσελθόμεν ἤδη, αἱ ἀνωτέρω δυνάμεις πρέπει νὰ συμβαδίζωσι πρὸς ἕνα σκοπόν, καὶ εὐχεται νὰ ἐξέρχωνται εἰς περιοδείαν καὶ τῶν τριῶν ἐξουσιῶν οἱ ὑπάλληλοι, διὰ νὰ ἐξοντωθῇ ταχύτερον ἡ λῃστεία. Παρατηρῶν δέ, ὅτι ἕκαστος τῶν νῦν ὑπουργῶν ἔχων τὰ προηγούμενά του, δὲν θέλει νὰ μηδενίσῃ αὐτά, λέγει ὅτι τὸ νῦν ὑπουργεῖον ἐχάραξε καὶ ὡς πρὸς τὴν λῃστείαν γραμμὴν ὡρισμένην, καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης εἶναι στερεόν· εἶναι δὲ αὕτη τὸ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ τάξις, ὅπερ δὲν κατορθοῦται εἰμὴ διὰ τῆς εὐστόχου ἐκλογῆς τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα νὰ καταδιώκωσι τὴν λῃστείαν, χωρὶς νὰ καταπιέζωσι τοὺς κατοίκους, χωρὶς νὰ παρανομῶσι πρὸς βλάβην αὐτῶν. Οὕτω κατὰ μὲν τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ὡδηγοῦντο τὰ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας τάγματα ὑπὸ τοῦ Θανασούλα Βαλτινοῦ, ἄτις, καίτοι ἀξιωματικὸς γενναῖος καὶ τίμιος, ἐπαύθη ὅμως διότι ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας εἶναι τὸ ἐπικινδυνώτερον τῶν στρατιωτικῶν ἔργων, καὶ διότι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ μεταχειρίζηται ὅλας τὰς δυνάμεις αὐτῆς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους. Τοῦτον λοιπὸν ἀντικατέστησεν ὁ Ἰωάν. Φαρμάκης, καὶ ἤδη ἐρωνεύθησαν μὲν τρεῖς ἀρχιλῃσταὶ καὶ δέκα ἐκ τῶν ὑπαδῶν των, ἐζωγρήθησαν δὲ δέκα ἑπτά· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπῆρξαν ἀδιάφορα τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδή, ἐνῷ διέτρεχον καὶ ταύτην 40 περίπου λῃσταί, εἰς μικρὰς συμμορίας διηρημένοι, ἐρωνεύθησαν δύω ἀρχιλῃσταὶ καὶ διάφοροι ἐκ τῶν ὑπαδῶν των, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες διεσκεδάσθησαν ἤδη ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου, ὥστε ὁλόκληρος ἡ Ἀκαρνανία καὶ Αἰτωλία εἶναι σήμερον πάντῃ ἐλεύθεραι τῆς μάστιγος ταύτης. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Καλαμάτας μετὰ τῶν τεσσαράκοντα σχεδὸν ὑπαδῶν του ἐκτὸς τῶν ὁρίων καταφυγὼν ἀπὸ τῆς 2 Ἰουλίου, συνθηκολογεῖ μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν, ἐνῷ καὶ ἄλλοι λῃσταὶ εἰς τὴν αὐτὴν εὑρίσκονται διαπραγμάτευσιν· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ δέκα τριῶν λῃστῶν συμμορία, ἡ κατὰ τὴν Λαμίαν φωλεύουσα καταστροφή, ἐπειδή, ἀφοῦ πάντες οἱ λοιποὶ ἢ ἔπεσον ἢ συνελήφθησαν, μόλις περιεσώθησαν τέσσαρες, ὁ δὲ ἀρχηγὸς αὐτῶν κρύπτων τὰ ἴχνη του ὅπου τύχῃ, πέποιθεν

ὅτι δὲν θέλει καὶ αὐτὸς διαφύγει. Τέλος κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἔτι ὑπάρχει συμμορία ἐπτὰ λῃστῶν, ἥτις συγκοινωνοῦσα μετά τινος ἄλλης ἐκ τῆς Πελοποννήσου ὁρμωμένης, ἐπιφαίνεται ἐκ διαλειμμάτων, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῶν τοιαῦτα ἐλήφθησαν μέτρα, ὥστε ταχέως ἐλπίζει νὰ λάβωσι τὴν αὐτὴν μοῖραν. Τέλος παρατηρῶν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐμυήθη πρὸ αἰώνων τὰ μυστήρια τοῦ πολιτισμοῦ, ὑπενθυμίζει τὸ Σῶμα, ὅτι κατ' ἀρχὰς οἱ λῃσταὶ ἐκαλοῦντο *κλέφται* καὶ ὑπὸ ἄλλην τινὰ ἔποψιν τοὺς ἐθεώρει καθεὶς· ἄσματα τοῦ λαοῦ σεμνύνουσιν ἔτι τὴν μνήμην πολλῶν τούτων, καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐθεωροῦντο ἡ ζῶσα διαμαρτύρησις τοῦ ἀδικουμένου κατὰ τοῦ τότε ἀδικητοῦ. Ὁ πόθος λοιπὸν ἡρωϊκῶν πράξεων καὶ ἡ ἐλπὶς ἑνὸς ἄσματος δὲν ἐξέλιπεν ἔτι ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ ῥοπὴ αὕτη δαθμηδὸν δύναται νὰ σδεσθῇ· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἐπῆλθε καὶ ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος, τὸν ὁποῖον πολλοὶ ζητοῦντες νὰ ἀποφύγωσιν εἴτε ὡς φόρον αἵματος, εἴτε καὶ ὡς ἐφαρμοζόμενον πολλάκις κακῶς, ἐρρίφθησαν εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον, τὸν ὁποῖον ἔτι μᾶλλον ἐνισχύει ἡ φύσις τῶν μεθορίων μας, καθ' ὅσον δύνανται τὶς λῃστεύτας ἐντὸς τοῦ Κράτους, κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Τουρκικὸν δι' ὀλίγου σκιερᾶς καὶ ὁμαλωτάτης· ἄλλως τε, κατὰ ποῖον ἄραγε χρόνον δὲν ὑπῆρξε λῃστεία ἐν τῇ Ἑλλάδι; μήπως καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐπὶ Κυβερνήτου καὶ πάντοτε δὲν ἀνεφαίνετο ἡ τοιαύτη μάστιξ; Πάντες γνωρίζουσιν, ὅτι κατὰ τὸ 1834 καὶ 1835 τοσοῦτον πλῆθος λῃστῶν ἀνεφύη, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἔλαβε ζωὴν ἡ τότε κινδυνώδης ἀποστασία τῆς Στερεᾶς, καὶ ὅμως οἱ λῃσταὶ οὗτοι ἀμνηστευθέντες, ἐγένοντο μετ' ὀλίγον ἀξιωματικοί. Τοιαῦτα παραδείγματα εἴδομεν ἐκ τῆς πείρας, ὅτι ἐνθαῤῥύνουσι τὴν λῃστείαν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον εἶπεν· «ἡ καταστρέφομαι ἢ ἀμνηστείαν δὲν δίδω.» Καὶ ἂν μὲν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ τοῦτο, ἡ λῃστεία προσκαίρως ἐκλείπει, ἀλλ' ἡ ἀτιμωρησία θαῤῥύνει τὸν ἄνθρωπον, καὶ βραδύτερον θέλουσιν ἀναφανῇ πολλοὶ ἄλλοι· αὗται λοιπὸν εἶναι αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν τὸ ὑπουργεῖον ἐβάδισε, καὶ ἂν δὲν ἐπέτυχεν ἐντελῶς κατὰ τῆς λῃστείας, δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κακὴν τοῦ ὑπουργείου πορείαν, ἀλλ' εἰς τὸ δυσεξάλειπτον τοῦ κακοῦ. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι ὅσην δύναμιν παρεχώρησεν ἡ Βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ὅλην αὐτὴν διέθεσε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· διαβεβαιοῖ ὅμως τὸ Σῶμα, ὅτι καὶ τὸ ἀνέπαρκες τῆς δυνάμεως δὲν συντελεῖ ὀλίγον πρὸς ὕπαρξιν τῆς λῃστείας, καὶ περὶ

τούτου θέλει εξηγηθή εκτενέστερον κατά τήν προσεχή συζήτησιν τοῦ περί συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου.

Αντέκρουσεν άλλος είπών, ότι ο επί των Στρατιωτικών υπουργός περί τά μέτα έλύων τοῦ αγῶνος, εσφαλμένως είπεν ότι υπῆρχε τότε λησταί, επειδή ούδέ κατά τήν διάρκειαν τῆς ενδόξου εκείνης πάλης, ούδ' επί τῆς εποχῆς τοῦ Καποδιστρίου ήτον γνωστή ή τοιαύτη μάστιξ. Και επέπεσε μέν ο υπουργός κατά τῶν γενομένων αμνηστειῶν το 1836, άλλά παραλείπων ότι χθές έτι επεδαψιλεύθη χάρις εις τόν θηριωδέστερον κακοῦργον, τόν Καβουρίνον, λέγει ότι οι τότε αμνηστευθέντες άνδρες δέν ήσαν λησταί, αλλ' οι στρατοί τῆς επαναστάσεως όλοι, οίτινες τοσοῦτον αδίκως είχον διαλυθή εις τό Άργος. Διά τοῦτο δέ και εις αὐτόν και εις άλλους τινας όπλαρχηγούς επετράπη ν' αμνηστεύσωσι τούτους και οργανώσωσιν εις στρατόν, είναι δέ ούτοι οι πολεμοῦντες και συλλαμβάνοντες ήδη τούς λῃστάς· άλλά και περί τῶν γνωστῶν πρό τῆς επαναστάσεως καπεταναίων δέν επέφερε δικαίαν κρίσιν ο υπουργός, και τῷ παρατηρεῖ ότι οι άνδρες εκείνοι διά τῶν έργων των πεισθαναγκάζοντες τόν Σουλτάνον, ελάμβανον παρ' αὐτοῦ τήν στρατιάν, δι' ής ανεγνώριζε τήν πολιτάρχικήν δικαιοδοσίαν των. Επίσης δέ και οι πρό τοῦ αγῶνος κλέπται είναι αὐται τῶν καπεταναίων αι οικογένειαι και άλλοι τοιοῦτοι, οίτινες υπῆρξαν ο θεμέλιος λίθος τοῦ έθνους, και άν αὐτοί και οι εκ Πελοποννήσου προϋχοντες δέν ήσαν, Ελληνικός αγών δέν έγίνετο· άν δε τούς επικαλοῦν οι Ύδραιοναύκληροι, δέν είχον άδικον, διότι έκαστος τούτων ήρίθμει πολλάς κατ' αὐτῶν νίκας, και ιδού ο λόγος, δι' ον εξόμνυσαν αὐτούς τά άσματα τοῦ λαοῦ. Τέλος, έαν ο υπουργός μετέθεσεν άλλους δι' ούς ανέφερε λόγους, διά τί δέν μετατίθεται επίσης και τόν Σκυλοδήμον, ενῷ εκ τοῦ Βάλτου κατάγεται και εις τόν Βάλτον είναι διωρισμένος; Τοιαύτη ανισότης εμφαίνει μεροληψίαν, και ενῷ πάντες τά αὐτά δικαιώματα έχουσι, και ήμεις έχομεν πλειότερον συμφέρον ύπερ τοῦ θρόνου, διότι και εθυσιάσθημεν και θέλομεν θυσιασθῆ δι' αὐτόν, δέν πρέπει νά γίνωνται τοιαῦται σκόπιμοι διακρίσεις.

Ανέπτυξεν ο τό προκείμενον ζήτημα προκαλέσας, ότι ούδείς σκοπός πλάγιος ή συμφέρον επαρχιακόν τόν είχε παροτρύνει διά νά καμῃ τήν περί λῃστείας επερώτησιν, επειδή ούδ' ή επαρχία του μαστίζεται ύπό τῶν λῃστῶν, ούδ' ανάγκην έχει νά πλάσῃ αξιωματικούς· δέν ηδύνατο όμως νά σιωπήσῃ, διότι καθήκον βουλευτοῦ και έλεγχος ψυχῆς διά τά παθήματα τῶν κατοίκων υπῆρχεν εις αὐτόν νά ύψώσῃ φωνήν. Επιλαμβανόμενος λοιπόν τῶν ύπό τοῦ υπουργοῦ εκτεθέντων, εν πρώτοις λέγει ότι τό κατ' αὐτόν άγνοεῖ, άν ο Κόταρης άνῆκεν ή όχι εις τήν ενεργόν φάλαγγα, γνωρίζει δέ μόνον ότι έλαβε κατ' αρχάς ευθύμων τῆς τιμῆς, ως εὐσεβεῖς εις μάχην, περί ῆς άρμοδιώτεροι είναι νά εξηγηθῶσιν άλλοι. Και είναι μέν αληθές, ότι ο βουλευτής Ναυπακτίας εδωκεν αναφοράν κατά τῶν επανθρωπιῶν τοῦ Κόταρη τούτου, αλλά διά τί ενόμισεν ούτος ότι δύναται νά καταπράξῃ τοσαῦτα εγκλήματα; διά τί εκακοποίησεν ανιλεῶς τούς δύω ατυχεῖς νεονύμφους, ή τίς περιέβαλεν αὐτόν μέ δικαστικήν εξουσίαν, διά νά διαλύῃ ή συνενόνῃ επ' άμοιβῇ συνοικέσια; Και όμως άντί τούτων τί έπραξεν άρα ο υπουργός; διεύθυνε τήν αναφοράν όπως λάβῃ πληροφορίας, χωρίς κἂν νά παύσῃ ή μεταθέσῃ αὐτόν άλλαχοῦ, ώσάν έτάλμα τις νά καταλύσῃ αφ' εαυτοῦ τήν μαρτυρίαν του, ένοπλος άνήρ τοιοῦτος διήμενεν έκει επί τῆς καταδιώξεως. Καθ' όσον δ' αφορᾷ τά άθλα τοῦ αδηγοῦ, πιθανόν μέν νά μήν είχε γνῶσιν ο υπουργός, αλλά κατ' ήν ήμέραν έγένοντο αι επερωτήσεις είχεν επιστολήν γράμμα, εξιστορῶν ότι ο αδηγός ούτος συνέτριψε τόν πόδα και τόν βραχίονα τοῦ ατυχοῦς εκείνου πολίτου. Και είπε μέν ο υπουργός, ότι έάν εγνώριζε ταῦτα, ήθελε πράξει δ,τι και διά τόν ανωτέρω Κόταρην, αλλά τῷ παρατηρεῖ ότι πρέπει ή νά παύσῃ ή νά μεταθέσῃ αὐτόν άλλαχοῦ, επειδή πρό τούτου αδύνατον είναι νά ανακαλυφθῇ ή αλήθεια. Όσον δ' αφορᾷ τήν γενομένην περιοδείαν τῶν νομαρχῶν, σύμφωνον δέν κατέκρινε ταύτην, αλλ' είπεν ότι σκοπός αὐτῆς ἦτον ν' ανακαλύψῃ τάς πηγάς τῆς λῃστείας, διά νά επενεχθῇ ακωλυσίως ή θεραπεία. Διά τοῦτο εὐχόμενος μάλιστα νά περιοδεύσωσι συνεχῶς άντί άλλων προσώπων αὐτοί οι νομάρχαι, προσθέτει ότι ήθελεν είναι σωτήριον, άν μετεχειρίζετο ή Κυβέρνησις κατά τῆς λῃστείας έκεῖνα τά μέσα τῆς τάξεως, τά όποῖα εἰς τῶν υπουργῶν είχε διαβεβαιώσει ότι θέλουσι τεθῆ εις ενέργειαν. Ναί, και οι βουλευταί, ως αντιπρόσωποι τῶν λαῶν, έχουσιν εγγύτερον τό συμφέρον τοῦ νά ρθάσωμεν διά μέσων νομίμων και ηπιωτέρων εἰς τήν ζηλωτήν εκείνην ημέραν, καθ' ήν ή ζωή, ή τιμή, ή περιουσία μας δέν θέλει γίνει έρμαιον τῆς διαρπαγῆς και τῆς βίας. Και είπε μήν ο υπουργός, ότι εξέλιπεν ή κατά τήν δυτικήν Ελλάδα λῃστεία, αλλ' άν και ο Ελληνικός τύπος κηρύττει τό εναντίον, εις Πελοπόννησον όμως ή λῃστεία ρηγνύεται, και εγγύς ημῶν, εις τήν Εύβοιαν, επιπεσόντες λῃσταί εις τό χωρίον Μαρκάτας, εγύ-

μνωσαν κατὰ τὴν 18 πρὸς τὴν 19 Ἰουλίου πάσας τὰς ἐν αὐτῇ οἰκογενείας.

Ὑπολαβόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν τοῦτο, καθ' ὅσον δὲν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν περὶ τούτου ἀναφοράν· ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας μέσα ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχα, διότι ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἐρρόντισαν νὰ κόπτωσιν οὐχὶ τὰ αἴτια, ἀλλὰ τὰς συνεπείας αὐτῆς, καὶ ἐντεῦθεν ἡ λῃστεία κατέντησε πολυκέφαλος Ὕδρα, διπλᾶς ἀναγεννῶσα τὰς τεμνομένας της κεφαλάς· ὑποστηρίζων δὲ καὶ αὐτός, ὅτι λῃστεία δὲν ὑπῆρξε ποτὲ κατὰ τὸν ἀγῶνα, φρονεῖ ὅτι ἀληθῆ αὐτῆς αἴτια εἶναι ἡ μνησθεῖσα διάλυσις τῶν Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ νεοπλάστων νόμου, αἱ καταπιέσεις τῶν ταμιακῶν εἰσπρακτόρων καὶ αἱ ἄδικοι τῶν δημάρχων ἐκδικήσεις, διαζόντων τοὺς ἐναντίους των νὰ τρέχωσιν εἰς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, εἰς μεταφορὰν ὑποδίκων κτλ. Οὕτω δέ, ἐνῷ τοσαῦτα παρανομοῦσιν οἱ δήμαρχοι, τὰ ὑπουργεῖα δὲν ἐπιτρέπουσι πολλάκις τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν των, καὶ οἱ ἀδικηθέντες ἀπελπιζόμενοι, πηδῶσιν εἰς τὰ ὄρη λῃσταί· ἄλλως τε οὐδὲ τὰ πταίσματα τιμωροῦνται, διότι οἱ δημόσιοι κατήγοροι μόλον τοὺς ἐναντίους των εἰσάγουν εἰς δίκην, καὶ διὰ τοῦτο, ἐνῷ ὡς συνέχοι τῆς ἐσχάτης λῃστείας τοῦ Καλαμάτα κατηγορήθησαν δέκα χωρικοί, οἱ ὀκτὼ τούτων ἀπελύθησαν παραχρῆμα, ἂν καὶ οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι χάριτες, ὡς ἡ τοῦ Καβουρίνου, ἐμψυχόνουσιν αὐτοὺς ἐκείνους πρὸς οὓς ἀπονέμονται, διὰ νὰ ἐξέλθωσι λῃσταί. Ὅταν λοιπὸν προληφθῶσι τὰ ἄτοπα ταῦτα, ὅταν διανεμηθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ, ὅταν καὶ ἄλλας διορθώσωμεν ἐλλείψεις, τότε δυνάμεθα νὰ ἀσπασθῶμεν ἓν αἴσιον ἀποτέλεσμα, καθ' ὅσον δὲν παραδέχεται, ὅτι ἐλατήριον τῆς λῃστείας εἶναι ἡ πρὸς τὸν ἡρωϊσμὸν τάσις.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ὡς ἐβεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, μόλις τῷ κατηγγέλθησαν αἱ πράξεις τοῦ ἀξιωματικοῦ Κόταρη, ἐζήτησεν ἀμέσως πληροφορίας, ἐπιφυλαττόμενος νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν δεόντως, ἂν ἐκ τῶν πληροφοριῶν ἐβεβαιοῦτο ἡ ἀλήθεια τῶν κατ' αὐτοῦ καταγγελθεισῶν πράξεων, ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὰ εἰς τὸν ὁδηγὸν Μπαλωμένον προσαπτόμενα, ὁ ἴδιος ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν γνῶσιν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, ἐνεργήσας ὅ,τι ἦτο δυνατὸν καὶ νόμιμον· δὲν παρα-

δέχεται δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ παύῃ ἡ Κυβέρνησις οἱονδήποτε ὑπάλληλόν της ἐπὶ ἁπλῇ καταγγελίᾳ καὶ ἄνευ προηγουμένων ἐξετάσεων, ὡς ἀρχὴν παραλύουσαν τὴν διοικητικὴν μηχανήν, καὶ ἀντιβαίνουσαν εἰς αὐτὸν τὸν πρὸ μικροῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντα νόμον περὶ καταστάσεως τοῦ στρατοῦ, δι' οὗ ἡ Βουλὴ ἠθέλησε ν' ἀσφαλίσῃ παντοίοις τρόποις τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς βουλευταὶ λόγιοι καὶ ἐπιστήμονες ἐξέφρασαν τοιαύτην ἀποσυνθετικὴν ἰδέαν.

Μετὰ τὰς ὀλίγας αὐτὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῶν καταγγελθεισῶν πράξεων τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπιληφθεὶς τοῦ κυρίου περὶ λῃστείας ζητήματος ἐπέφερεν, ὅτι πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς τὸ ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη τὰ ἐνόντα καὶ νόμιμα μέσα, διατάξαν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς πολιτικὰς καὶ δικαστικὰς ἀρχὰς νὰ περιοδεύωσιν ἀναζητοῦσαι πανταχοῦ τὰς ἀφορμὰς τὰς ἐνισχυούσας καὶ ὑποβαλλούσας τὴν λῃστείαν, ἐποπτεύουσαι τὴν διαγωγὴν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καὶ καταστρέφουσι τὸ κακὸν ὅπου τὸ εὕρωσιν· ἀφ' ἑτέρου δὲ, ἐπειδὴ τὰ εἰρηνικὰ ταῦτα μέσα ἐθεωρήθησαν ἀνεπαρκῆ, κατέφυγε καὶ εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, μεταχειρισθὲν ὡς τοιαύτην τὰ μιτραλιατικὰ λεγόμενα σώματα, τὰ μόνα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ καταλληλα μέσα, ἀφ' οὗ ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ ἔθνους δὲν ἐπιτρέπει τὴν διατήρησιν σταθερᾶς τακτικῆς δυνάμεως πανταχοῦ, ὅπου τοιαύτη ὑπάρχει ἀνάγκη.

Ἐπειδὴ δὲ ἀναζητῶν ὁ προαγορεύσας τὰ αἴτια τοῦ κακοῦ ἐφρέρι τινα ὡς παράδειγμα, ἐξηκολούθησε λέγων, ὅτι ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα ἰσχυρότερα ἴσως· ἔχομεν ἀνάγκην πολιτισμοῦ γενικωτέρου, παρ' ὃν σήμερον περιορίζεται εἰς μόνον ἄτομά τινα τὰς πόλεις κατοικοῦντα· πρέπει καὶ ὁ χωρικὸς τῆς καλύβης, ὡς ὁ κάτοικος τῶν ἄστεων, νὰ συνειθίσῃ νὰ μισῇ τὴν λῃστείαν ὡς ἔγκλημα· ἔχομεν ἀνάγκην πληθυσμοῦ διὰ νὰ μὴ ὑπάρχωσιν ἐκτάσεις ἀπέραντοι ἔρημοι, καὶ δάση, ὅπου οἱ λῃσταὶ εὑρίσκουσι καταφύγιον ἀρραύρητον καὶ εὔκολον· ἔχομεν ἀνάγκην συγκοινωνίας, δι' ἧς μόνης ἐξημεροῦνται τὰ ἤθη· ἀλλὰ διὰ ν' ἀποκτήσωμεν ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ παρέλθωσι χρόνοι, ἀπαιτεῖται ὕπαρξις μισῶν, τῶν ὁποίων στερούμεθα, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα βέβαια δὲν εἶναι τὸ ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν ἐνόντων ἐπιζητοῦν τὴν κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ, ἐπροτίμησεν ὡς μέσον

θετικώτερον καὶ ἠθικώτερον τὴν καταδίωξιν, καὶ ὄχι τὴν ἀμοιβὴν τῶν κακούργων, ὡς ἄλλοτε δυστυχῶς ἐγίνετο.

Ἐὰν δ' ὡς εἶπεν ὁ προηγορεύσας, μία τῶν αἰτιῶν τῆς λῃστείας ἦναι καὶ ἡ καταπίεσις τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, εἰς τοῦτο δὲν πταίει τὸ ὑπουργεῖον, στερούμενον τῶν μέσων τῆς τιμωρίας, διότι ἂν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν θελήσῃ νὰ τιμωρήσῃ δήμαρχόν τινα διὰ πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, θέλει ἀμέσως ὑψωθῇ ἐντεῦθεν φωνὴ καταδικάζουσα τὸν ὑπουργόν, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἄλλοτε ἐνομοθέτησε τὸ ἀτιμώρητον τῶν δημάρχων.

Ἡ ἐκ τῆς διαλύσεως τῶν στρατευμάτων αἰτία εἶναι παλαιά, καὶ δὲν ἔχει σήμερον καμμίαν ἐπιρροήν. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀτιμώρητον τῶν πταισμάτων, κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ 1849 παρατηρήσας, ὅτι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ἦναι πάντοτε εἰς ἐνέργειαν, διότι τότε καὶ αἱ ἀνακρίσεις ταχύτερον περαιοῦνται καὶ τὰ ἐγκλήματα εὐκολώτερον ἀνακαλύπτονται, ἀντεκρούσθη ὑπὸ τοῦ σήμερον τὸ ἀτιμώρητον τῶν πταισμάτων ὡς ἀφορμὴν τῆς λῃστείας προτείνοντος, χάριν μηδαμινῆς περὶ τὴν δαπάνην οἰκονομίας.

Τελευτῶν δὲ προσέθηκεν, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπολυθέντας ἐνόχους χωρικούς, ὧν ἐμνήσθη ὁ προηγορεύσας, ἔλαβεν ὅλα τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας κατάλληλα μέτρα, καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ληφθησομένων πληροφοριῶν θέλει ἐνεργήσει ὅ,τι δίκαιον.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐπικαλεσθέντος κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου τὴν μαρτυρίαν του ἐπὶ τῶν κακουργημάτων τοῦ ἀξιωματικοῦ Κόταρη καὶ τοῦ ὁδηγοῦ Μπαλωμένου, ἀνέφερε τὰς πράξεις αὐτῶν πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Αἰγίου λεχθέντων, χωρὶς οὐδόλως νὰ θεωρήσῃ αἴτιον τῶν κακουργημάτων τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Κόταρης λαβὼν κατὰ τὸ 1847 μέρος εἰς τὰς ἐν Ζελίστα γενομένας ἁρπαγὰς καὶ εἰς ἄλλα κακουργήματα, ἔτυχε βαθμοῦ τῆς τιμῆς ὡς δῆθεν πολεμήσας κατὰ τῶν ἀποστατῶν· κατὰ δὲ τὸ 1849 κατὰ τῆς τάξεως πολεμῶν μετετέθη εἰς ἐνέργειαν· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ τὸν διορίσῃ ἀλλαχοῦ καὶ ὄχι εἰς τὴν Ναυπακτίαν, ὅπου ἔχων ἀντιπαθείας, ἔχων συμφέροντα, ἐνεργεῖ οὐχὶ ἀμεροληπτως καὶ ὡς ἀξιωματικὸς τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὡς ὑπηρετῶν τὰ ἑαυτοῦ καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ συμφέροντα, μαστίζων καὶ καταπιέζων τοὺς ἐχθρούς του, ἢ κἂν ἀφοῦ τῷ κατηγγέλθησαν αἱ πράξεις του, ὤφειλε νὰ τὸν μεταθέσῃ, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ πληροφορηθῇ δι' ἐξετάσεων τὴν

ἀλήθειαν, διότι, παρόντος αὐτοῦ καὶ ἐν ἀρχῇ διατελοῦντος κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, οὐδ' αὐτοὶ οἱ παθόντες θέλουν τολμήσει νὰ μαρτυρήσωσι τὴν ἀλήθειαν, φοβούμενοι, καὶ εὐλόγως, μὴ χείρονα πάθωσιν.

Ὁ κατὰ σύστασιν τῶν βουλευτῶν διορισθεὶς ὁδηγὸς ἐξεπλήρωσε καθ' ὁλοκληρίαν τὸ καθῆκόν του, διότι καὶ ἐρώνευσεν ἐξ ληστάς, καὶ συνέλαβεν ἕτερον, καὶ οὐδεμία κακὴ πρᾶξις ἐμίανε τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν, ἐνῷ ὁ ἀντ' αὐτοῦ διορισθεὶς Μπαλωμένος, ἀνίκανος πρὸς καταδίωξιν τῶν ληστῶν, ὡς ἔχων τοιούτους συγγενεῖς, ἔπραξε καὶ τὰ προμερώτερα κακουργήματα, στρεβλώσας, ὡς καὶ προχθὲς ἀνέφερεν, ἄνθρωπόν τινα, ὅστις ἴσως δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὴν ζωήν· οὗτος δὲ ὡς καὶ ὁ μνησθεὶς Κόταρης μὴ ἐγκατασταθέντες ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπακτίας, δὲν ἔχουσιν οὔτε τὸ συμφέρον τοῦ νὰ διατηρῶσιν ἐν αὐτῇ τὴν ἡσυχίαν, καὶ διὰ τοῦτο καταφεύγουσιν εἰς κακώσεις, στρεβλώσεις καὶ ἄλλα μυρία κακουργήματα, οὐχὶ προτιθέμενοι δι' αὐτῶν τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ὅτε ὑπῆρχε κἂν τοῦτο ὡς δικαιολόγημα, ἀλλὰ διὰ νὰ δωροδοκῶνται καὶ νὰ ὑπηρετῶσι πάθη ἀτομικά, ἐρεθίζοντες οὕτω τὸν λαὸν εἰς τὸ νὰ προσφεύγωσιν ἄκοντες εἰς τὸν ληστρικὸν βίον, ἐνῷ ἂν πραγματικῶς προεῖντο νὰ καταστρέψωσι τὴν λῃστείαν, ὤφειλον νὰ στρέψωσι τὰ τοιαῦτα μέσα κατὰ τῶν ληστῶν καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, κατοικούντων ἐν Ζελίστᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ γνωστῶν ὄντων εἰς τοὺς εἰρημένους ἀξιωματικούς.

Περαιῶν δὲ τὸν λόγον ἐξητήσατο ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τὴν τιμωρίαν τῶν καταγγελθέντων ἀδικημάτων, καὶ συμφωνήσας μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὸ νὰ μὴ παύωνται οἱ ἀξιωματικοὶ ἄνευ λόγου, ἀπῄτησε τὴν ἐφαρμογὴν τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἄνευ ἐξαιρέσεως, εἰπὼν ὅτι δὲν πρέπει νὰ προτείνῃ μὲν ὡς δικαιολόγημα τὸ τοιοῦτον δι'ὅσους αὐτὸς θέλει, νὰ παύῃ δ' ἀδίκως καὶ ἄνευ λόγου τοὺς ὑπὸ τῶν βουλευτῶν συνιστωμένους, ἀφοῦ μάλιστα μετὰ ζήλου ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκόν των.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι πρὸ τεσσάρων μηνῶν γενομένου λόγου ἐν τῇ Βουλῇ περὶ λῃστειῶν, παρευρεθεὶς τότε ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐβεβαίωσεν ἡμᾶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὅλα τὰ κατάλληλα καὶ δραστήρια μέσα πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, μεταχειρισθεῖσα τὸ στοιχεῖον τῆς τάξεως διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν ἀταξίαν. Εἰς μάτην δ' ἔκτοτε ἡ Βουλὴ ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μεγάλων τοῦ ὑπουργείου ὑποσχέσεων· ἡ λῃστεία ἀντὶ νὰ παύσῃ ἢ νὰ περιορισθῇ, ἐγένετο τολμηροτέρα, καὶ πᾶσα ἡμέρα μίαν γεννᾷ λῃστείαν, πᾶς ταχυδρόμος νέαν

μᾶς ἀναγγέλλει καταστροφὴν ὁλοκλήρων χωρίων. Οὕτω λοιπὸν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἀνεμένομεν βέβαια ἐρχόμενον τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὴν Βουλήν, ὄχι τὸν φόνον τριῶν λῃστῶν, ἀλλὰ τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρου τῆς λῃστείας. Ἐὰν δ' αὐτὸς ἦτον ὑπουργός, καὶ ἐζητεῖτο νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἢ ἤθελεν ἔλθει ἄγγελος καλῶν, ἢ ἤθελεν ἐξομολογηθῇ ἐνώπιον τοῦ ἔθνους τὰ αἴτια τῆς παρούσης καταστάσεως. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν αὐδέτερον τούτων ἠδύνατο νὰ πράξῃ, ἤθελεν ἀμέσως καταθέσει τὴν παραιτησίν του ἐνώπιον τοῦ Σεβαστοῦ Ἄνακτος, καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἡ μᾶλλον ἀξιοπρεπὴς ἱκανοποίησις δι' ἕνα ὑπουργόν, καὶ ὑπουργὸν μάλιστα τῶν Στρατιωτικῶν. Κατοικμαζων δὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂς μὴ νομίσῃ τις ὅτι κινεῖται ὑπὸ πάθους ἀτομικοῦ, διότι τότε ἤθελεν εἶσθαι ἀνάξιος τῆς ἀντιπροσωπικῆς θέσεως. Ἐν τῷ σημερινῷ μάλιστα ὑπουργείῳ ἔχει καὶ φίλους, ὁ δ' ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν γνωρίζει καλῶς πόσον αὐτὸς ἐκτιμᾷ τὸ παρελθόν του· ἀλλ' ὅταν ἀσφάλεια δὲν ὑπάρχῃ, ὅταν ἡ λῃστεία μαστίζῃ τὸν τόπον, εἶναι μὲν ἔνοχον ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον, ἰδίως ὅμως ὁ ὑπουργός, τοῦ ὁποίου κύριον καθῆκον εἶναι ἡ ἐπιτήρησις τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, τῆς ἐλευθερίας καὶ τιμῆς τῶν πολιτῶν, καὶ οὗτος εἶναι ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν. Ἀφίετε ὑπ' ὄψιν τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ, ῥίψατε ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργοῦ, τῆς συνοδευούσης τὸ περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νομοσχέδιον, καὶ θέλετε ἰδεῖ, ὅτι ἐννέα μὲν περίπου χιλιάδες στρατιωτῶν διατηροῦνται, πέντε δ' ὡς ἔγγιστα ἑκατομμύρια δραχ. δαπανῶνται διὰ τὴν τοῦ Κράτους ἀσφάλειαν, καὶ ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ συγχωρεῖτε νὰ ἔρχηται ὁ ὑπουργὸς οὐχὶ διὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλῃ τὴν ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς εἴπῃ, ὅτι ἡ δύναμις εἶναι ἀνεπαρκὴς πρὸς τί λοιπὸν ὁ στρατὸς καὶ ἡ τόση δαπάνη; ὤφειλε διὰ ταῦτα ἢ νὰ πράξῃ ἓν τῶν προειρημένων, ἢ νὰ μὴ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Βουλήν. Σᾶς παρεμύθησε λέγων, ὅτι ἐν μὲν τῇ δυτικῇ Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει πλέον λῃστεία, ἐν δὲ τῇ ἀνατολικῇ ἐσμικρύνθη· εἰδήσατε ἀντιφάσκουσαι πρὸς τὰ πράγματα, διότι καθημέραν μετὰ λύπης μανθάνομεν, ὅτι τὸ δεινὰ χωρίων ἐπυρπολήθη, οἱ δεινὰ ἐφονεύθησαν ἢ ἐστρεβλώθησαν, καὶ ἄλλαι μὲν λῃστρικαὶ συμμορίαι διέρχονται τὴν Στερεὰν τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον ἔχουσαι εἰς χεῖρας, ὁ δὲ ἀρχιλῃστὴς Καλαμάτας χθὲς ἀκόμη ἐπεσκέπτετο τὰς πόλεις ὡς ἄλλος Ἀτίλας συνεπάγων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν καταστροφήν.

Ποῦ λοιπὸν τὰ ἀποτελέσματα τῶν καταλλήλων καὶ αὐστόχων μέτρων τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὰ ὁποῖα εἴθε μὴ ἐλαμβάνοντο ποτέ, καὶ ἀντὶ παντὸς ἄλλου, ἀντὶ τῶν στρατιωτῶν τῶν ἐπαυξανόντων τὴν δυστυχίαν τῶν πολιτῶν, εἴθε ν' ἀρίνοντο οὗτοι εἰς τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ.

Αἰτίκα δ' ὅλων αὐτῶν τῶν κακῶν εἶναι κυρίως, διότι πρὸς καταστροφὴν τῆς λῃστείας μετεχειρίσθη ἡ Κυβέρνησις, ὄχι τὸ στοιχεῖον τῆς τάξεως, ὡς ἔλεγεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ τὸ στοιχεῖον τῆς ἀταξίας, τὰ μεταβατικὰ λεγόμενα σώματα· ὁ πρῶτος συστήσας τὴν φρουρλακὴν, ἤθέλησε διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ νὰ περιθάλψῃ τοὺς στρατιώτας τοῦ ἀγῶνος, καὶ προώρισεν αὐτὴν ὡς φρουρὰν τῶν ἀτειχίστων ὁρίων μας, καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην ἀσπάζεται καὶ αὐτός· ἀλλ' ἀκολούθως διαιρέσαντες τὸν στρατὸν τῆς φρουλακῆς εἰς δύο, τὸ μὲν ἓν μέρος ἀφῆκαν εἰς τὸν προορισμόν του, τὸ δ' ἕτερον προσδιώρισαν εἰς καταδίωξιν τῆς λῃστείας· κατὰ πόσον ὅμως ἐπέτυχον τοῦ σκοπουμένου εὐκόλως δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων· πρὸς τί λοιπὸν ἡ ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ δαπάνη, ἀφ' οὗ οὔτε ἀτρέλειαν ἔχομεν, οὔτε ἡ ἐξάλειψις τῆς λῃστείας νὰ κατορθωθῇ δύναται; ὁ ὑπουργὸς βέβαια ἐρωτώμενος θέλει ἀπαντήσει, ὅτι ἡ ὕπαρξις τοιούτου σώματος χρησιμεύει διὰ νὰ δαπανᾶται ἡ ἀνωτέρω ποσότης· ἀλλὰ δὲν ἦτο προτιμότερον διὰ τῆς δαπάνης αὐτῆς νὰ συστηθῇ σῶμα τι μεταβατικὸν, ἀλλὰ τακτικὸν, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο δι' ἑνὸς καταλλήλου ὀργανισμοῦ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἔνοπλος, οὕτως εἰπεῖν, ἀστυνομία διὰ τὰ ὑπὸ τῆς λῃστείας μαστιζόμενα μέρη;

Περὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου ἀντικειμένου ὤφειλε τὸ ὑπουργεῖον νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον, καὶ ὅσον ἀρχαῖον εἶναι τὸ κακὸν, ὡς τὸ ὠνόμασεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, τοσοῦτον πλειοτέρας προσοχῆς καὶ μέτρων συντονωτέρων ὑπῆρχεν ἀνάγκη· καθὼς δὲ πανταχοῦ διατηροῦνται τελῶναι, ἔφοροι καὶ ταμίαι φοροδοκοῦντες τὸν λαὸν, ἔπρεπεν ἐπίσης πανταχοῦ νὰ διατηρῶνται καὶ σώματα στρατιωτικὰ διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν· ἔπρεπεν ἐνὶ λόγῳ οἱ ὑπουργοὶ ἀντὶ νὰ μᾶς ἀναπαύωσι διὰ λόγων καὶ ὑποσχέσεων, νὰ μεταχειρισθῶσι δραστικώτερα καὶ προσφορώτερα φάρμακα πρὸς ἴασιν τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐθνικῆς νόσου, ἥτις οὐχὶ μόνον ὑλικῶς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς διαφθείρει τὸν τόπον. Ὤφειλον οἱ ὑπουργοὶ σεβόμενοι, ἑαυτοὺς νὰ ψεύσωσι διὰ πραγμάτων τοὺς λόγους

ἐπισήμου ὑπουργοῦ ξένου κράτους, εἰπόντος, ὅτι ἡ λῃστεία διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι τάξις κανονική· ὥρειλον κηδόμενοι τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, νὰ καταβάλωσι πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ κακοῦ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον τόπους πλουσίους ὁμογενεῖς ἐμποδίζει νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς πατρίδος αὐτῶν γῆς· ὥρειλον τέλος νὰ φράξωσι τὰ στόματα τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες ἀναφέρουσι τὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας ἡμῶν ὡς ἐλεεινὸν παράδειγμα ἀπολυτισμοῦ καὶ βαρβαρότητος, καὶ οὐχὶ νὰ δυσανασχετῶσι διότι τοὺς ὑποδεικνύομεν τὸ κακὸν καὶ τὰ πρὸς διόρθωσιν αὐτοῦ καταλληλα μέσα, ἀποδιδόντες τοῦτο εἰς σκοποὺς ἀντιπολιτεύσεως, διότι τοιαύτη ἀντιπολίτευσις, ὅπου ἔχουσα τὴν λῃστείαν, κατ' αὐτὸν ἤθελεν εἶσθαι ἀντιπολίτευσις λῃστρική· ἐπειδὴ ὅμως οἱ λαοὶ ἔχουσιν ἀνάγκην ἀσφαλείας, τὴν δ' ἀσφάλειαν αὐτὴν ἀπαιτοῦσι δικαίως ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους των, ἡ Βουλὴ ἐδικαιοῦτο νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ὑπουργῶν λόγον τῆς τοιαύτης ἀβλίας καταστάσεως, καὶ ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ταχείαν τῆς λῃστείας ἐξάλειψιν, ἄλλως ν' ἀρνηθῇ εἰς αὐτοὺς τὴν συνδρομήν της, διότι Κυβέρνησις μὴ δυναμένη ν' ἀσφαλίσῃ τὴν τιμήν, τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, δὲν εἶναι ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἔθνους.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς ἐπί τινος ἰδέας τοῦ ἀγορεύοντος, ἣν εἶχεν ἐκφράσει ἄλλοτε περὶ τῆς λῃστείας, βιάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὴν, ἐμμένων ὅτι δὲν εἶπεν εἰμὴ ὅτι ἀναφάνη ἀληθῶς ἡ λῃστεία καὶ βαθμηδὸν ἀναπτύσσεται, ἀλλὰ βαθμηδὸν καὶ τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ἀναπτυσσόμενα, θέλουσιν ἐξαλείψει αὐτήν· ὅτι ὁσάκις δύναμίς τις ἐξέρχεται κατὰ τῆς λῃστείας, ἀναγκαίως ὑπάκεινται οἱ στρατιῶται εἰς ἀταξίας τινὰς, εἰς ἃς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των περιπίπτουσιν· καὶ ὅτι, ἐὰν ὁραδύνωσι κατά τι αἱ προσδοκώμεναι κατὰ τῆς λῃστείας ἐπιτυχίαι, δὲν πρέπει νὰ ταράσσηται ἡ Βουλὴ, διότι σκοπὸν προὔθετο ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας μόνον τὸ στοιχεῖον τῆς τάξεως. Στοιχεῖον δὲ τῆς τάξεως καὶ τότε καὶ σήμερον ἐννοεῖ ὅλον ἐν γένει τὸν στρατὸν παντὸς ὅπλου, τὸν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας νομίμως συγκεκροτημένον. Ἐνῶ δὲ ποτὲ δὲν ἐνόησε καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἐναντίον πάσης συνέσεως τὸ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ὁροφυλακὴ εἶναι στοιχεῖον τῆς ἀταξίας, παρατηρεῖ ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη αὐτὸ τὸ ὅπλον, πασῶς δὲν μακρύνεται τοῦ στοιχείου τῆς τάξεως, καὶ, τὸ κατ' αὐτὸν τουλάχιστον, θεωρεῖ ὅτι τὸ κα-

ταλληλότερον κατὰ τῆς λῃστείας ὅπλον εἶναι ἡ ὁροφυλακὴ, ἤτις ἄλλως καὶ κανονισμὸν, καὶ πειθαρχίαν καὶ ὅλα τὰ προσόντα τῆς τάξεως ἔχει· ἂν δὲ εἰς στρατιώτης τῆς γραμμῆς περιπέσῃ εἰς ἄτακτον πρᾶξιν, ἕπεται ὅτι ὁ στρατὸς τῆς γραμμῆς εἶναι στοιχεῖον τῆς ἀταξίας; οὕτως ἐὰν αὐτὸς ἢ ἐκεῖνος ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς ἀτακτήσωσι, πρέπει νὰ ὁνομασθῇ στοιχεῖον ἀταξίας τὸ τάγμα τῆς ὁροφυλακῆς; Ἀρκούμενος λοιπὸν εἰς τὰς ἐξηγήσεις ταύτας, παρατηρεῖ ὅτι τὸ κακὸν τῆς λῃστείας δὲν εἶναι ὑπέρ ποτε μεγα, διότι καὶ τὸ 1849, ὅτε πολὺς ἐγένετο πάλιν ἐν τῇ Βουλῇ λόγος, 400 λῃσταὶ ἐμάστιζον τὴν Ἀκαρνανίαν, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις εἰργάσθη καὶ ἡ λῃστεία ἐκείνη ἐξέλιπε. Καὶ δὲν προτίθεται μὲν νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ἐνεστὼς, προτείνων εἰς ἀπολογίαν τὸ παρελθόν, λέγει ὅμως, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις ἐμελέτησεν ἀπροφθύντως, ἔλαβε τὰ καταλληλα μέτρα, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἦναι τελεσφόρα διὰ μιᾶς. Καὶ ἐῤῥέθη μὲν, ὅτι 8,000 στρατοῦ διατελοῦσιν ἐν ὅπλοις, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μένουσι εἰς πλήρη διαθεσιμότητα, καὶ ἐκ τῶν πέντε ἑκατομμυρίων τῶν ἐπὶ τούτῳ χορηγουμένων τὰ ἥμισυ σχεδὸν δαπανῶνται ὑπὲρ ἀνδρῶν ἀτάκτων πλέον νὰ ὑπηρετήσωσι, καὶ δαπανῶνται δικαίως, διότι οἱ πλεῖστοι τούτων εἶναι λείψανα εὐγενῆ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἡ πατρὶς ὀφείλει εἰς αὐτὰ καὶ σίτον καὶ συνδρομήν· τὸ ἥμισυ λοιπὸν τῶν ἑκατομμυρίων τούτων εἶναι φόρος διδόμενος εἰς τὸ παρελθόν, καὶ ὁ φόρος οὗτος δὲν δύναται νὰ παύσῃ, καθ' ὅσον διὰ τῶν θυσιῶν ἐκείνων λεγόμεθα ἤδη ἐλεύθεροι. Ἂν δὲ, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, οἱ ὑπουργοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξαλείψωσι τὴν λῃστείαν, πρέπει νὰ καταθέτωσι τὰ χαρτοφυλάκια, λέγει, ὅτι καὶ οἱ νῦν ὑπουργοὶ ἔχουσι τὴν γενναιότητα ταύτην, καὶ ὅταν ἴδωσιν, ὅτι ὁ προαγορεύσας δύναται νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἀσμένως θέλουσιν ὑποχωρήσει. Τὸ νὰ πλέκωμεν ὅμως ἁπλᾶς ἱερεμιάδας, τὸ νὰ ἐπιδεικνύμεθα ἄλγος ψυχῆς πρὸς τὰ παθήματα τῶν κατοίκων, ὡσὰν οἱ ἄλλοι ἦναι ἀνάλγητοι, τοῦτο βεβαίως δὲν ὠφελεῖ. Τελευταῖον παρατηρῶν, ὅτι ἐν ὥρᾳ θέρους δυσκόλως ἐξαλείφεται ἡ λῃστεία, διότι, ὡς ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην εὑρίσκει ὁ λῃστὴς πολλὰ ὑπεκφυγῆς μέρη, ἀρκεῖται λέγων, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησεν ὅ,τι τὰ μέσα της τῇ προσφέρουσι, καὶ ἂν δὲν ἐφθασεν εἰς πέρας, τείνει ὅμως νὰ φθάσῃ ταχέως, διότι τακτοποιεῖ καὶ πολλαπλασιάζει τοὺς τρόπους της καθ' ἑκάστην.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ ἐκτιμᾷ τὸ αἴσθημα,

ἐξ οὗ ὀρμώμενοι οἱ προαγορεύσαντες, ἔδειξαν, ὅτι ἐπιποθοῦσι τὴν θερπτείαν τῶν ἐκ τῆς λῃστείας δεινῶν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τινὲς τῶν ἐκφράσεών των δὲν ἦσαν κατάλληλοι, ἐνῷ ἡ θεραπεία δὲν εὑρίσκεται εἰμὴ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς συζητήσεως. Καὶ ἀπῄτησαν μὲν οἱ προαγορεύσαντες τὴν ἄμεσον τιμωρίαν τῶν πταισάντων ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀπέκρουσεν ἄλλοτε ἡ πρώτη περίοδος τῆς Βουλῆς, ὅτε ὑπουργός τις αὐθαιρέτως ἔπαυσε τοὺς Σεπτεμβριανοὺς ἀξιωματικούς· καὶ ἡ παροῦσα δὲ Βουλὴ ἐπίσης ἀντέκρουσε τὴν ἀρχὴν ταύτην, ὅτε τὸ ὑπουργεῖον καθ' ὁμοιον τρόπον ἤθελησε νὰ παύσῃ ἀξιωματικόν τινα. Καὶ ἤδη λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψῃ τὸ σῶμα ὥστε ὁ ὑπουργὸς νὰ τιμωρῇ αὐτοδικαίως τοὺς ἀξιωματικούς, ἀφοῦ μάλιστα, ἐξεδόθη καὶ νόμος ὁρίζων τὰ περὶ τούτου· τὸ κατ' αὐτὸν μάλιστα, θέλων οὐδὲ νὰ συγχωρῇ τοὺς ἀξιωματικοὺς ἡ αὐτογνώμιον τοῦ ὑπουργοῦ θέλησις, λέγει ὅτι εἰς περιστάσεις τοιαύτας πρέπει νὰ ἐρωτᾷ μᾶλλον ἡ Βουλή, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐτιμώρησεν, ἢ ὄχι τὸν ἀξιωματικόν. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας ἐπίσης κακῶς ἀπεκάλεσε τὴν ὁροφυλακὴν στοιχεῖον τῆς ἀταξίας, καθ' ὅσον ποτὲ δὲν δύναται ἡ αὐτὴ Κυβέρνησις νὰ διατηρῇ δύω σώματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν νὰ κατεργάζηται τὴν ἀταξίαν, τὸ δὲ νὰ ἐνεργῇ ὑπὲρ τῆς τάξεως. Ἄλλως τε, ἐνῷ ποτὲ δὲν δύναται ὑπουργὸς νὰ ἐκφράσῃ τοιαύτην ἰδέαν, λέγει ὅτι καὶ ὁ προαγορεύσας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ἐὰν ἡ ὁροφυλακὴ ἦναι στοιχεῖον ἀταξίας. Ἀποδεχόμενος ὅμως καὶ αὐτὸς, ὅτι ἡ διατήρησις τῆς λῃστείας φέρει αἶσχος εἰς τὴν πατρίδα, παρατηρεῖ μόνον ὅτι ὁσάκις τὰ πράγματα παραμορφοῦνται, δὲν πταίει οὐδ' ἡ Κυβέρνησις οὐδὲ τὸ ἔθνος, ἀλλ' οἱ ἐκ προθέσεως διαδίδοντες ὅτι ἡ Ἑλλὰς κατέστη ἡ κιβωτὸς πάσης κακίας. Διὰ τί δὲ ἀντὶ νὰ ζητῶσιν οὗτοι τὴν θεραπείαν, γράφουσι τοιαῦτα εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν τύπον ἄρθρα; τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου προσβάλλουσι μὲν τὰς ἐλλείψεις τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' οἱ προσβάλλοντες οὕτω καὶ τὴν Ἑλλάδα ἢ ἀγνοοῦσι τὰ πράγματα ἢ δὲν τρέφουσι γενναίους σκοπούς· ἂν δ' ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦναι βεβαίως εἰς εὐάρεστον θέσιν, δὲν εἶναι ὅμως οὐδὲ φωλεὰ λῃστῶν, καὶ φρονεῖ μόνον, ὅτι ἡ λῃστεία προέρχεται ἐκ πενίας, ἐκ καταπιέσεως, καὶ ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ἐξ ἐκποτισμοῦ· καὶ ὀρθῶς μὲν ἐρρέθη, ὅτι ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ ἔθνους προέκυψεν ἐξ ἁμαρτιῶν ἄλλων, προστίθησι δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτι οἱ ἀπὸ τοῦ 1832 λαβόντες τὰς ἡνίας τοῦ Κράτους ἔπρεπε νὰ μελετήσωσι ποῖος ὁ χαρακτὴρ, αἱ ἀνάγκαι, ἡ θέσις

τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀναλόγως τούτων νὰ σκεφθῶσι περὶ αὐτῆς· ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἐπῆλθεν εἰς αὐτοὺς ἡ ἰδέα νὰ παγιώσωσι Κυβέρνησιν ἰσχυρὸν διά τε τῆς ἰσχύος τῶν ὅπλων καὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς πολλῶν φόρων. Ἐκ τούτου πολλοὶ εἰς Πελοπόννησον ἐξῆλθον κατὰ καιροὺς πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ἐνῷ σήμερον δὲν ὑπάρχει τὸ κακὸν τοῦτο ἐκεῖσε, καθ' ὅσον οἱ κάτοικοι ἐβοήθησαν εἰς τὴν φυτείαν, καὶ οἱ ἀνάγκαι ἠλαττώθησαν. Καὶ τοῦτο μὲν εἶναι ἀπόδειξις ὅτι ἡ πενία γεννᾷ, ὡς εἶπε, τὸ νόσημα τῆς λῃστείας, ἀλλὰ καὶ ἡ καταπίεσις δὲν συντελεῖ ὀλιγώτερον, καθ' ὅσον 500 περίπου πολῖται γνωρίζει ὅτι μετέβησαν εἰς Ἐπτάνησον μόνον ἕνεκα τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, δι' ὃν ἀδίκως κατεδιώκοντο· ἐπίσης δὲ καὶ ὁ δημοτικὸς νόμος εἶναι πολλάκις τὸ μέσον, δι' οὗ ὠθοῦνται πολλοὶ εἰς τὸν λῃστρικὸν βίον. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ διορθωθῶσιν οἱ νόμοι οὗτοι, νὰ παύσῃ ἡ ἀτιμωρησία τῶν ὑπαλλήλων, καὶ καθὼς εἰς τὸ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχέδιον παρετήρησεν ἡ Βουλή, ὅτι αἱ ναυταπάται προέρχονται ἐκ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τῶν προξένων, οὕτω πρέπει ὑπὸ τῆς αὐτῆς νὰ ἐμπνέηται ἰδέας καὶ δι' ἕκαστον ἄλλον κλάδον. Διὰ ταῦτα συμπεραίνει, ὅτι καὶ πρόξενοι τίμιοι πρέπει νὰ διορισθῶσι, καὶ νόμος νὰ εἰσαχθῇ, δι' οὗ νὰ ἐκλέγωσιν οἱ πολῖται τὰ πρόσωπα τῆς ἐμπιστοσύνης των, καὶ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς νὰ ἀποφασισθῇ πλέον, διὰ νὰ παύσωσι καὶ ἡ καταπίεσις καὶ ἡ πενία, ἐξ ὧν γεννᾶται τὸ κακὸν τῆς λῃστείας.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ διασαφήσαντα, ὅτι ἀναφέρων τὴν ὁροφυλακὴν, ποτὲ δὲν ἐνόησε νὰ προσβάλῃ τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς πατρίδος, καθ' ὅσον εἶπε μάλιστα ὅτι ἦτον δικαιότατον οἱ ἄνδρες οὗτοι οὐ μόνον νὰ μὴ στερηθῶσι τῶν ὅπλων των, ἀλλὰ καὶ ταῦτα καὶ βαθμοὶ νὰ τοῖς χορηγηθῶσιν ἐπάξιοι· ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ νοθευθῇ τοσοῦτον ἡ ὁροφυλακὴ, ὥστε νὰ ἐκλείψωσιν ἀπ' αὐτῆς πάντες οἱ ἀθληταὶ τοῦ ἀγῶνος, καὶ νὰ συγκροτῆται σήμερον ἐξ ὁλοκλήρου σχεδὸν ὑπὸ στρατιωτῶν νέων· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀρχόμενος καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν τελευταίων λέξεων τοῦ εἰπόντος « σκοπὸς ἀντιπολιτεύσεως δὲν μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ βῆμα » ἐπαναλέγει καὶ οὗτος, ὅτι δὲν ἤλθομεν ἡμεῖς διὰ νὰ πολεμήσωμεν τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ διὰ νὰ τείνωμεν πρὸς αὐτοὺς ἀρωγὸν χεῖρα καὶ ὁμοφώνως ἐργασθῶμεν ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας· ὅταν λοιπὸν σκοπὸς ἀντιπολιτεύσεως δὲν ὑπάρχῃ, οὐδ' ὁ βουλευτὴς ὥφελε, οὐδ' αὐτὸς ἤθελε, οὐδ' ὅστις ὁπωσδήποτε λάβῃ τὸν

λόγον πλέκουσιν ἱερεμιάδας, ὡς ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν. Ἓν πρώτοις λοιπὸν λέγει, ὅτι παρεξηγήθη ἰδέα τις τοῦ βουλευτοῦ ὥρας καὶ ἀτόπως ἀπεδόθη πρὸς αὐτὸν ἡ ἀξίωσις ὑπουργικῆς ἕδρας· ὁ βουλευτὴς οὗτος νομίζει ὅτι αἱ χρυσοπόλιστοι ἕδραι, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ ὑπουργοὶ κάθηνται, εἶναι ἕδραι θλίψεως καὶ ὀδύνης· οὕτως ὠνόμασεν αὐτὰς ὁ Γκιζῶ τῆς Γαλλίας, οὕτω τὰς θεωροῦμεν ἡμεῖς, οὕτως εὐχόμεθα νὰ τὰς θεωρῶσι καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπουργοί! Εἶναι τῷ ὄντι χρυσοπόλιστοι αἱ ὑπουργικαὶ ἕδραι, ἀλλ' ἐπιβάλλουσι καθήκοντα μεγάλα καὶ ἱερά, τὰ ὁποῖα ὅταν δὲν ἐκπληρῶνται, αἱ ἕδραι αὐταὶ εἶναι ἕδραι θλίψεως καὶ ὀδύνης. Δὲν ἀνατρέχει, τὸ κατ' αὐτὸν, εἰς τὰς ἀφορμὰς τῆς γεννήσεως τῆς λῃστείας· ἄλλος πρὸ αὐτοῦ ἀνέπτυξε ταῦτα εὐγλώττως· χρονολογεῖται ὅμως ἡ ὕπαρξίς της ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ἐθνικὸς στρατὸς διελύθη, χωρὶς ἡ ἐπανάστασις νὰ μολυνθῇ ἀπὸ τὸ νόσημα τοῦτο. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι αἱ ὡραῖαι ἡμέραι τῆς ἐπαναστάσεώς μας, καὶ τὸ γνωρίζετε σεῖς οἱ προπάλαντες τότε τὰ στήθη σας, ἐπτὰ ἐνιαυτοὺς ἐβάστασαν ἀγκάλαι, καὶ μετὰ τοσαύτας στερήσεις καὶ ἀνωμαλίας ποτὲ λῃστεία δὲν ἐκηλίδωσε τὴν λαμπρότητά των· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀπέδωκεν ἔτι τὴν λῃστείαν καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν τοῦ πληθυσμοῦ, τῆς συγκοινωνίας καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ πολιτισμοῦ, ἀναγνωρίζει δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι συντελοῦσι τῷ ὄντι καὶ ταῦτα, ἀλλὰ διότι δὲν ὑπάρχουσι τὰ ῥηθέντα στοιχεῖα, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐξάλειξις τῆς λῃστείας; Ἠθέλομεν εἶσθαι ἄδικοι ἂν ἐζητοῦμεν ὑπὸ τοῦ νῦν ὑπουργείου τὴν παντελῆ ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, ἐνῷ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἐκληρονόμησε πολλὰ τῶν ἁμαρτημάτων τῶν πρὸ αὐτοῦ Κυβερνήσεων, καὶ διὰ τοῦτο θέλομεν μόνον νὰ ἐλαττώσωσι τὴν λῃστείαν κατὰ τὸ δυνατόν. Εἶπον οἱ ὑπουργοὶ, ὅτι δὲν μεταχειρίζονται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς χάριτας, καὶ τοὺς συγχαίρομεν διότι διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ταύτης καταδικάζουσιν ἓν παρελθόν· ἀναγνωρίζων δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτι τὸ νῦν ὑπουργεῖον δὲν κατέρυγεν εἰς τοιαῦτα μέτρα, τὸ προτρέπει μάλιστα νὰ ἐμμένῃ ἀδιάπειστον εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι πρὸ δύω ἐτῶν ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας ἀφαιρεθεῖσα τῆς χωροφυλακῆς, ἀνετέθη διά τινος ἐγκυκλίου εἰς τὴν ὁροφυλακήν· δὲν θέλει ἔξοχα νὰ προσβάλῃ τὸ γενναῖον τοῦτο σῶμα, καὶ πανδήμως ὁμολογεῖ ὅτι καὶ ἀνδρίαν καὶ ἀκεραιότητα ἔδειξε καὶ ἄξιον ἐφάνη τοῦ προορισμοῦ του· ἡ σύστασις ὅμως τῆς ὁροφυλακῆς ἀπέβλεπε τὴν ἐπιτήρησιν καὶ φρούρησιν τῆς μεθορίου γραμμῆς, καὶ κατὰ τοῦτο ἐξεπλήρωσε

πιστὰ πάντοτε τὰ καθήκοντά της. Ἀλλὰ διὰ τί τῇ ἀνετέθη ἐξαίφνης τὸ χρέος τῆς χωροφυλακῆς, ἐνῷ αὕτη πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἐξοικειωθῇ μὲ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας; διὰ τί νὰ παρατρέψωσιν ἀρ' ἑνὸς τὴν φυσικὴν πορείαν τῆς χωροφυλακῆς, καὶ διὰ τί νὰ μεταπείσωσι συγχρόνως τὴν ὁροφυλακὴν τὸν προορισμόν; Ἐκ τούτου ἡ ὁροφυλακὴ ἐβιάσθη νὰ ἐξασκηθῇ περὶ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, καθ' ὅσον δὲν ἦτον ἡ ἀληθὴς ἐντολή της· ἀφ' οὗ δὲ ἄποιξ παρεξετράπη αὐτῆς, καίτοι σεβόμενος τὴν ἀξίαν της, λέγει ὅμως ὅτι εὑρέθη κατ' ἀρχὰς εἰς δύσκολον θέσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἤλπιζεν ὅτι ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἤθελεν ἀνακαλέσει τὴν μνησθεῖσαν ἐγκύκλιον, ἐπανάγουσαν τὴν καταδίωξιν εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς. Ἀλλ' ἐκεῖ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐσφαλμένως εἶπεν, ὅτι τὸ ἥμισυ τῶν χορηγουμένων διὰ τὸν στρατὸν πέντε ἑκατομμυρίων δαπανᾶται εἰς περιθάλψιν τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου φαίνεται, ὅτι 600,000 δραχμῶν δαπανῶνται μόνον διὰ τοὺς ἀγωνιστάς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν μένουσι 4 1/2 ἑκατομμύρια ὑπὲρ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ, σημαίνει ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν στερεῖται μέσων· ἀλλὰ καὶ οὕτω μέτρια ἐζήτησε μέσα νέα, αὔξησιν τῶν δυνάμεών της ἢ ὅτι ἄλλο, καὶ ἡ Βουλὴ τὰ ἠρνήθη; Τίς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑπουργεῖον συμφέρον τοῦ να ἐκλείψωσι τὰ αἴτια τῶν καθ' ἡμῶν ἐξωτερικῶν ψόγων; ἂν λοιπὸν τὰ χορηγούμενα εἰς τὴν Κυβέρνησιν μέσα δὲν ἐπαρκοῦν, ἂς ζητήσῃ, ὡς εἶπε, νέα, καὶ ἡ Βουλὴ τὰ προσφέρει ἀσμένως, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ ὁριστικώτερα μέτρα πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρετήρησεν, ὅτι πολλὴν ἐπίστευσε ποσοχὴν εἰς τὰς ἀγορεύσεις τῶν βουλευτῶν ὥρας καὶ Καλαβρύτων, ἀναμένων ν' ἀκούσῃ παρ' αὐτῶν πράξεις ἐνοχοποιούσας τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν δὲν ἤκουσεν ἄλλο εἰμὴ λόγους ῥητορικοὺς καὶ πομπώδεις· ἐλυπήθη δὲ καιρίως διότι ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς ἐγένετο λόγος περὶ ψόγων καὶ μομφῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Καὶ παραδέχεται μὲν καὶ αὐτὸς, ὅτι οἱ προαγορεύσαντες δὲν ἔχουσι σκοπὸν ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἂν διὰ τῶν ἀγορεύσεών των ἤθελον νὰ ὑποδείξωσι τὰ λάθη αὐτοῦ, ὠφέλουν, ὡς φρονεῖ, νὰ εἴπωσι καὶ τὰ κατάλληλα πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας μέσα, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τότε ἤθελεν εὐγνωμονεῖ πρὸς

αὐτούς. Ἐὰν δ' εἱ ὑπουργοὶ ἠθέλοντο τὰς χεῖρας αὐτῶν τρεμούσας, κατὰ τὴν ἔκφρασίν τινος τῶν προαγορευσάντων, ἤθελον ἀμέσως ἐγκαταλείψει ὅ,τι ποτὲ δὲν ἐζήτησαν νὰ λάβωσιν.

Ἤλπιζε δὲ νὰ καταδείξωσιν οἱ προαγορεύσαντες ἔλλειψίν τινα ἢ ἀδιαφορίαν ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, καὶ οὐχὶ ἐκ προθέσεως καὶ διὰ λόγων γραπτῶν καὶ προπαρεσκευασμένων νὰ ἐπιπέσωσι κατ' αὐτοῦ, ἐξαιτούμενοι παρ' ἀνθρώπων θαυματουργίας, τὰς ὁποίας οὐδ' ὑπεσχέθησαν οὐδ' ἠδύναντο νὰ ὑποσχεθῶσιν· ὅ,τι δ' ὑπὲρ τῶν πασχόντων αἰσθάνονται οἱ προαγορεύσαντες, αἰσθάνονται ἐπίσης καὶ οἱ ὑπουργοί, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσαν δυνατὴν καταβάλλουσι προσπάθειαν πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

Ἐξέθηκεν Ἕτερος, ὅτι ἐκ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως καταναοῖ ἕκαστος πόσον σοφῶς ἔπραξεν ὁ νομοθετήσας νὰ καλῶνται οἱ ὑπουργοὶ εἰς δημοσίας ἐπερωτήσεις καὶ ἀπολογίας· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιστάσει ἡ Βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὁμοιάζουσιν οἰκογένειαν συζητοῦσαν τὰ πρὸς βελτίωσιν τῶν συμφερόντων αὐτῆς μέσα, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη εἰλικρινείας, ἥτις μόνη δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν καταστροφὴν παντὸς κακοῦ. Ἐκ ταύτης λοιπὸν τῆς ἀρχῆς ὁρμώμενος ἐπιλαμβάνεται τοῦ ὑπὸ συζήτησιν λίαν σοβαροῦ ἀντικειμένου· δύω δὲ αἱ τὴν συζήτησιν ταύτην προκαλέσασαι ἀφορμαί α' ἀδικίαι τινες πραχθεῖσαι κατὰ πολιτῶν ἐν Ναυπακτίᾳ ὑπὸ ἀξιωματικῶν, καὶ β' τὸ γενικὸν περὶ λῃστείας ζήτημα. Ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ἅμα τοιαῦται πράξεις καταγγέλλονται ὄχι μόναν ὑπὸ βουλευτῶν, ἀλλ' ὑπὸ ἁπλοῦ πολίτου, ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ, καὶ πληροφορούμενος τὴν ἀλήθειαν, νὰ τιμωρήσῃ τὸν κακοῦργήσαντα, τοῦτο δ' ἔπραξε καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας. Ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ἡ Βουλὴ ἐκπληροῦσα τὸ καθῆκόν της ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου, τοῦτο δὲ συνταγματικῶς φερόμενον παρουσιάσθη κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν, καὶ τρεῖς τῶν ὑπουργῶν ἔδωκαν τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας. Ἀλλ' ὡς δὲν παραδέχεται τινας ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῶν ὑπουργῶν, οὕτω πάλιν δὲν συμφωνεῖ καὶ πρὸς ἄλλας τινῶν τῶν προαγορευσάντων, καθ' ὅσον δὲν εἶναι βέβαιον, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι τὸ αἴσθημα τοῦ ἡρωϊσμοῦ ἐμπνέει τὸ κακοῦργον αἴσθημα τῆς λῃστείας, ἐπειδὴ αἱ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως λῃστρικαὶ συμμορίαι σκοπὸν κύριον εἶχον τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐχθροῦ, ἀναγκαζόμεναι νὰ καταφεύγωσιν εἰς τοιαῦτα ἐκδικήσεως μέσα ὑπὸ τῆς δυναστείας τῶν κρατούντων,

καὶ τῆς τῶν τυράννων ἁπλησίας. Ἑκάστη δὲ μάχη τῶν λῃστρικῶν ἐκείνων συμμοριῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ περιέχει ὁλόκληρον ἱστορίαν ἡρωϊσμοῦ καὶ θριάμβων, ἀλλὰ σήμερον αἱ λῃστειαι δὲν προκαλοῦνται ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀφορμάς, διότι, ἂν τοῦτο παραδεχθῶμεν, πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν καὶ ὕπαρξιν δυναστείας καὶ ἁπλησίας τῶν κρατούντων.

Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι πρωτίστη ἀφορμὴ πρὸς διατήρησιν τῆς λῃστείας ἐδόθη ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ 1836 γενομένην ἀμνηστείαν καὶ ἀμοιβὴν τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην λῃστῶν· ἀλλ' αὐτὸς τὴν πρᾶξιν τοῦ 1836 θεωρεῖ ἀποστασίαν καὶ οὐχὶ λῃστείαν, ἡ δὲ Κυβέρνησις φρονίμως ἴσως ποιοῦσα καὶ πρὸς τὸ συμφέρον της ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ ἀμνηστείας καὶ ἀμοιβάς, ὥστε τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀφορμὴ τῆς λῃστείας. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς καὶ ὅτι εἰς καμμίαν ἐποχὴν δὲν ἔλειψεν ἐν Ἑλλάδι ἡ λῃστεία, διότι ὡς ἄνθρωπος τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐνθυμούμενος τοὺς ἡρωϊκοὺς ἐκείνους χρόνους, ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ, καὶ συνομολογοῦσι πάντες, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ὅτι οὐδεὶς λῃστὴς ἀνεφάνη τότε, οὐδεμία λῃστεία ἐπράχθη, ἂν καὶ αἱ περιστάσεις ἦσαν τοσοῦτον καταλληλοι, ἀλλ' ὁ θεῖος ἐκεῖνος ἐνθουσιασμὸς ὁ καταφλέγων τὰς Ἑλληνικὰς καρδίας δὲν ἀφῆκεν αὐτὰς νὰ μολυνθῶσιν ἀπὸ πράξεις κακούργους· τὸ κακὸν λοιπὸν ἤρχησε δυστυχῶς ἀφότου καὶ ὁ πολιτισμὸς εἰσεχώρησεν εἰς τὸ Κράτος.

Διὰ τοῦτο ὀφείλομεν ἡμεῖς μὲν ὡς τέκνα, οἱ δὲ ὑπουργοὶ ὡς πατέρες νὰ συσκεφθῶμεν εἰλικρινῶς πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς πηγῆς τοῦ κακοῦ καὶ τῶν πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ μέσων. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην πολιτισμοῦ, αὐτὸς δὲ φρονεῖ, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην σωφρονίσεως μᾶλλον, συνέσεως καὶ καθαρᾶς καρδίας, καὶ, ὡς ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ἀπὸ τὴν σύμπνοιαν τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν ἐξαρτᾶται ἰδίως ἡ τῆς λῃστείας ἐξάλειψις· πρὸς τοῦτο δὲ ἀνάγκην ἔχομεν ὑπουργείου ὁμονοοῦντος, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἑκάστη τῶν νομοθετικῶν δυνάμεων κατ' ἰδίαν ἐνεργοῦσα βούλησιν, δὲν θέλει ποτὲ κατορθώσει τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, οὐδ' ἄλλο τι καλὸν ἐκ τοιαύτης καταστάσεως δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου τὰ ἐκ τῆς λῃστείας κακὰ θέλουν ἐπαυξήσει, ἐνῶ οἱ νόμοι ἐν γένει δὲν ἐφαρμόζονται καλῶς· ἐὰν π. χ. ὁ περὶ δήμων νόμος, καίτοι ἐλλειπὴς, ἐφαρμόζετο ἀκριβῶς, ἴσως λῃστεία δὲν ἤθελεν ὑπάρχει· ἀλλὰ δυστυχῶς μεροληπτικῶς ἐκτελούμενος ἔφερεν εἰς τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν ἀνθρώπους ἀνι-

κάνους καὶ ἅρπαγας, καὶ ἐντεῦθεν ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς λῃστείας· ὀφείλομεν λοιπὸν ἐπὶ τούτου νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου. Ἐὰν δὲ περιωρίσθησαν τὰ μέσα τῆς τιμωρίας, τῶν δημάρχων πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων, οὐδεὶς ὅμως ἐμπόδισε τὸν ὑπουργὸν τοῦ νὰ παύσῃ τοὺς πλημμελοῦντας δημάρχους· καὶ ἐὰ θα ρέρων ὡς παράδειγμα τὸν δήμαρχον Φυλῆς, εἶπεν ὅτι παρανόμως διεξήγαγε τὰς ἤδη ἐνεργουμένας δημοτικὰς ἐκλογάς, καὶ μεταξὺ τῶν ἐκλεχθέντων ὡς δημοτικῶν συμβούλων εἰ ὀκ ὼ εἶναι κακοῦργοι· προσέθηκε δὲ ὅτι κατὰ τὸν δῆμον Μαραθῶνος, ὅπου πρὸ μικροῦ ἀποπερατώθη ἡ δημοτικὴ ἐκλογή, ὀλίγον μακρὰν τῆς πρωτευούσης τοῦ δήμου, εἰς τὸ χωρίον Σούλι, ἐπισκοῦσα λῃστρικὴ συμμορία ἐλήστευσεν αὐτὰ, ἡ δὲ δημοτικὴ ἀρχὴ μαθοῦσα τὰ γενόμενα, οὐδὲ κἂν ἐκινήθη πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ζητεῖ νόμον περὶ τιμωρίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὸ κακόν· ἀλλ' ἕως πότε θὰ νομοθετῶμεν ἄνευ ἀποτελέσματος; ἂς ἐφαρμοσθῶσιν οἱ κείμενοι νόμοι, καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦσι πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεώς μας.

Ἡ λῃστεία ἐφέτος πλειότερον παρὰ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν μαστίζει τὸν τόπον, τὰ δ' ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα δὲν ἦσαν τὰ καταλληλότερα· ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ ὅτι εἰς τοῦτο πταίει ἡ ὀρφυλακή, διότι καὶ αὐτὴ ἔχει κανονισμὸν ὡς ὅλα τὰ σώματα, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτῇ ἔχομεν δείγματα τῆς εὐαρέστου διαγωγῆς της· οὔτε δέ, ὅτι δυνάμεθα ἐπιβαίνοντες εἰς νομοτελεστικὰ καθήκοντα, νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ μέσα, δι' ὧν ὀφείλει αὐτὸ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν λῃστείαν.

Ἐσυμπέραινε δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τότε θέλει κατορθώσει τὸ σκοπούμενον, ὅταν διάγῃ ἐν ἁρμονίᾳ.

Ἐπῆνεγκεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον ἐπὶ ἀντικειμένου τοιούτου ζωηνιθέντος, ἂν δὲν ἤκουε τοὺς ὑπουργοὺς καταδικάζοντας τὸ παρελθόν, ἔρχεται δὲ διὰ τοῦτο νὰ τοὺς συγχωρῇ, διότι ἀναγνωρίσαντες τὰς αἰτίας τοῦ κακοῦ, προτίθενται βεβαίως νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Ἀλλ' εἶναι ἀρά γε ὁ Ἕλλην τοσοῦτον διεφθαρμένος καὶ ἐκ φύσεως κακοῦργος, ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχηται διόρθωσιν; Ἐὰν εἶχεν οὕτω, πᾶσα τότε συζήτησις, πᾶσα προσπάθεια ματαία· ἀλλ' ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶναι ψευδής, διότι ὑπῆρξαν ἐποχαὶ ἀνώμαλοι καὶ ἄτακτοι, ἡ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ μετ' αὐτὴν, ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυβερνήτου, ἡ ἐποχὴ τέλος τῆς 3

Σεπτεμβρίου, καὶ μολαταῦτα καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐποχὰς ἡ μεγαλειτέρα ἐβασίλευσεν ἡσυχία, ἡ δὲ μετὰ ταύτας ἐποχὴ ἐγέννησε τὴν μεγάλην λῃστείαν. Τοιαύτης λοιπὸν οὔσης τῆς ἱστορίας ἡμῶν, ἡ λῃστεία δὲν εἶναι ἡ φυσικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις, ἀλλ' εἶναι ἓν σύμπτωμα, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ καταστραφῇ, ἐὰν ἐξετιμᾶτο ἐπιτυχέστερον τὸ πνεῦμα τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, προθέμενον τὴν ὑποστήριξιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς ἀδικίας καὶ τῶν παρανομιῶν.

Ὑπῆρξαν κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ οἱ ἐνδοξότεροι τῶν Ἑλλήνων, καὶ μεταξὺ τῶν σημιριῶν ὑπάρχουσιν ἐπίσης ἄνδρες ἐπίσημοι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν πρώτων καὶ κατὰ τῶν δευτέρων ἠγέρθησαν παράπονα καὶ κατακραυγαί· ἔπαισαν ἀράγε πάντοτε οἱ ὑπουργοί; Ὄχι βέβαια· τὸ κακὸν λοιπὸν δὲν προέρχεται ἐξ αὐτῶν, καὶ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ εἶναι ἀνάγκη ῥιζικῆς μεταβολῆς· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐθεώρησε τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν περιττὴν ὡς περιστρεφομένην εἰς τοπικὴν θεραπείαν, καὶ ἂν σήμερον θεραπεύσωμεν τὸ κακὸν εἰς ἓν μέρος, αὔριον θέλει ἀναφυῇ ἀλλαχοῦ σφοδρότερον ἴσως, καὶ οὐδεμία ἐκ τούτου ὠφέλεια.

Ἐξετάζοντες τὴν ἱστορίαν βλέπομεν, ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία δὲν εἶναι προϊὸν τῶν συνήθων ἐκείνων μέτρων, τὰ ὁποῖα αἱ Κυβερνήσεις διὰ τῆς ἐξουσίας των καὶ τῆς καταβλίψεως ἐπιβάλλουν· διὰ νὰ ὑπάρχῃ τάξις καὶ ἡσυχία πρέπει νὰ προέρχωνται αὐταὶ ἀπὸ τὴν θέλησιν καὶ τὸ αἴσθημα τοῦ λαοῦ· τί πταίει ἡ ὀρφυλακὴ ἐὰν ἡ λῃστεία δὲν ἐκλείπῃ· μήπως ἐξέλιπεν, ὅταν ἡ καταδίωξις ἦτον ἀνατεθειμένη εἰς τὴν χωροφυλακήν; Τὸ κατ' αὐτὸν μᾶλλιστα ἐπιθυμεῖ νὰ ἦτο παρὼν ὁ ἀοθενὴς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ εἰς τί συνετέλεσαν μέχρι τοῦδε αἱ περιοδεῖαι τῶν νομαρχῶν, καὶ κατὰ πόσον ἐφώτισαν αὐτὸν αἱ δοθεῖσαι πληροφορίαι εἰς θεραπείαν τοῦ κακοῦ· ἀλλ' ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ θεωρεῖ τὴν συζήτησιν ἐλλειπῆ, διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μόνην τὴν ὑλικὴν δύναμιν ἀντιπροσωπεύει.

Πεποιθὼς διὰ ταῦτα, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς λῃστείας καὶ ἡ παροῦσα τῶν πραγμάτων κατάστασις δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸ ἐλλείποντες τῶν λαμβανομένων μέτρων, παρατηρεῖ μόνον εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι ἀφ' οὗ αὐτοὶ ἐγνώρισαν τὰς ἐλλείψεις τοῦ παρελθόντος, ὀφείλουν νὰ ἐπαναρθώσωσιν αὐτὰς καὶ νὰ προβῶσιν εἰς βελτιώσεις τῶν κακῶς ἐχόντων· πρὸς τοῦτο δ' ἐπρότεινε τὴν ἀπὸ τῆς κατασβιώξεως τῆς λῃστείας ἀποκάλυψιν τῶν ὁδηγῶν,

οἵτινες πολλῶν πολλάκις ἐγένοντο καταστροφῶν παραίτιοι, καὶ πολλοὺς ὤθησαν εἰς τὴν λῃστείαν διὰ τῆς καταβλιπτικῆς καὶ ἀσυνέτου διαγωγῆς των.

Ἐζήθησεν ἄλλος, ὅτι παρουσιασθέντες οἱ ὑπουργοὶ κατὰ πρόσκλησιν τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ δώσωσι πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς λῃστείας καὶ τῶν ληφθέντων πρὸς καταστολὴν αὐτῆς μέτρων, εἶπον, ὅτι ἡ λῃστεία σχεδὸν ἐξηλείφθη, τὰ δὲ πρὸς τοῦτο ληφθέντα μέτρα ἀπέδησαν τελεσφόρα. Ἀλλὰ τὸ κακὸν, προσέθηκαν, ἔχει πόρρωθεν τὴν καταγωγήν του, ὑπῆρχε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ καθ' ὅλας τὰς ὑποδούλους ἐποχὰς, συντελοῦσι δὲ εἰς τὴν ὕπαρξίν της τὰ ἀδικήματα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, τοῦ δημοτικοῦ κλωὡς καὶ αἱ διδόμεναι χάριτες καὶ ἀνηψιάδες· διὰ ὅλων δ' αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις τίποτε ἄλλο δὲν κατώρθωσεν εἰμὴ νὰ καταδικάσῃ ἑαυτὴν ὡς αἰτίαν τοῦ κακοῦ· ἀπέναντι λοιπὸν τοιαύτης ὁμολογίας θεωρεῖ πᾶσαν συζήτησιν περιττὴν.

Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἡ λεγομένη λῃστεία ὑπέθαλπε καὶ ἐζωογόνει τὸ πῦρ τῆς ἐλευθερίας, ἐνῷ σήμερον ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἁρπαγὴν, τὴν ἀδικίαν, τὴν καταστροφήν. Ἀφοῦ δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἔπαυσεν ἡ λῃστεία, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα περιῆλθον εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ πρόσωπα μετέχοντα καὶ ἤδη τῆς νομοτελεστικῆς ἀρχῆς, ἰδίως δὲ καὶ πρόσωπα ὅλην περιβεβλημένα τὴν ἐκ τῆς κοινῆς ὑπολήψεως βαρύτητα, ὡς οἱ Κ. Κ. Κωλέττης, Μαυροκορδάτος, Μαυρῆς, Ζωγράφος καὶ λοιποὶ, πρὸς οὓς δὲν δύναται νἀποδώσῃ τὴν ἐλαχίστην κακὴν πρόθεσιν ἡ ὀλιγωρίαν, διότι τοὐναντίον ἀενδότως κατὰ τῆς λῃστείας ἐργαζόμενοι, ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἔφερον ἀποτέλεσμα τὴν προπωρινὴν κἂν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, ἐνασχολούμενοι καὶ μεριμνῶντες καὶ περὶ τῆς ἐντελοῦς αὐτοῦ θεραπείας· ἔπεται ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς καταδικάζων τὸ παρελθὸν τοῦτο, καταδικάζει τὸ ἐναντίως ὑπουργεῖον, καθ' ὅσον τὰ ἐνεργούμενα ἤδη μέτρα οὐδόλως διαφέρουσι ἐκείνων, καὶ ὅμως ἀποβαίνουσι πολὺ ὑποδεέστερα ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ ἰδέαι ἐξετέθησαν ἐπὶ τῆς καταλληλότητος τῶν μέσων πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, ὡς προσφορώτερον αὐτὸς θεωρεῖ τὸ νὰ ὀργανισθῇ καὶ ὁπλισθῇ κατ' αὐτῆς ὁ τόπος, ὡς γινώσκων καὶ τὰς θέσεις καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ δυνάμενος ἐπομένως ἐπιτυχέστερον νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ σοβαρὸν αὐτὸ ἔργον· ἀλλ' ἂν τοῦτο καθίσταται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀδύνατον, χωρὶς νὰ

ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, τῶν ὁποίων ἐξ ἴσου ἐκτιμᾷ τὴν ἀνδρίαν καὶ ἱκανότητα, νομίζει ὅτι πᾶν σῶμα οἱονδήποτε καὶ ἂν ἦναι, ἐπιφορτιζόμενον τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, πρέπει νὰ περιβάλληται μὲ καθήκοντα καὶ εὐθύνας, ὡς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, καθ' ὅσον τὰ μεταβατικὰ σώματα, εἰς ἃ ἀνετέθη ἤδη ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας, δὲν ἔχουσι εὐθύνην τινὰ, οὔτε καθήκοντα διαγεγραμμένα. Ἡ ἀνάγκη δ' αὕτη τοσούτῳ μᾶλλον καθίσταται ἀπαραίτητος, καθ' ὅσον, ὡς παρετηρήθη, ἔχομεν δυστυχῶς δύω ἤδη λῃστειῶν, τὴν κυρίως λεγομένην λῃστείαν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων ἐνεργουμένην· ὅταν λοιπὸν περιβληθῶσιν αὐτοὶ μ' εὐθύνας, οἱ πολῖται δὲν θέλουν εὑρίσκεσθαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταφεύγωσι πρὸς θεραπείαν τῶν κακώσεων των εἴς τε τοὺς σωματάρχας καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων δὲν εὑρίσκει ποτὲ θεραπείαν τὸ δίκαιόν των, ἐνῷ δύνανται νὰ εὑρίσκωσι τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐν τῇ δικαιοσύνῃ.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἔθηκεν ἐν πρώτοις τὸ ἑξῆς θέμα· « ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δοθείσας πληροφορίας, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν· » ἄλλων δὲ ἀντὶ τοῦ θέματος τούτου προτεινόντων τόδε· « ἡ Βουλὴ ἐκφράζουσα τὴν ἐπιθυμίαν της, ἵνα τὸ ὑπουργεῖον λάβῃ προσφορώτερα μέτρα πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν· » ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς παρετήρησεν, ὅτι προτιμότερον εἶναι νὰ τεθῇ οὕτως « ἡ Βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν » ἐπειδὴ τοιουτοτρόπως καταφαίνεται ὅτι περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν βουλευτῶν ἀγορεύσεις καὶ αἱ παρὰ τῶν ὑπουργῶν δοθεῖσαι πληροφορίαι. Ἐπὶ τούτοις ἀποσυρόντων τῶν ἄλλων τὴν πρότασιν αὐτῶν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς δοθεῖσαν ἐξήγησιν ἐπὶ τοῦ θέματός του, εἰς τὸ ὁποῖον συνεχώρησαν τὸ ἑαυτῶν, ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἐπερωτήσεις τῆς Βουλῆς ἂν καὶ δὲν εἶναι κατηγορία κατὰ τοῦ ὑπουργείου, εἶναι ὅμως ἐξέλεγξις τῶν πράξεών του, ἡ δ' ἐξ αὐτῶν προκύπτουσα ἀπόφανσις ἐμπαίνει τὴν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου ἐπιδοκιμασίαν ἢ ἀποδοκιμασίαν τοῦ σώματος, ἀπαιτεῖ ὥστε ἡ Βουλὴ ν' ἀποφανθῇ ἂν ἀρκῆται εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δοθείσας πληροφορίας, ἐπιδοκιμάζουσα οὕτω τὴν διαγωγήν των, ἢ ὄχι.

Μετὰ ταῦτα ἀποσύραντος καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς τὸ θέμα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐθεώρησε συμβιβάζον τὰ δύω ἕτερα,

ἀφ' οὗ οἱ ὑπουργοὶ θεωροῦσι τὸ προκείμενον ζήτημα ὡς ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ προέδρου, ἀποφανθεῖσα, ὅτι ἀρκουμένη εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν δοθείσας πληροφορίας, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης συνεδριάσεως τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δοθησομένας πληροφορίας, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Πέπας.
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῆς 23 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Λαβὼν ἐν πρώτοις τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὠφελούμενος ἐκ τῆς παρουσίας τῶν ὑπουργῶν, θέλει ἀναφέρει γεγονός τι ὅπερ κατ' αὐτὸν προσβάλλει ῥητὴν τοῦ συντάγματος διάταξιν, ἐλπίζων ὅτι τὴν ἰδέαν του θέλουν συμμεριθῇ οἵ τε ὑπουργοὶ καὶ ἡ Βουλή.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ συντάγματος, πολῖται Ἕλληνες εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ κράτους, κειμένους δὲ νόμους τοῦ κράτους περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ δὲν ἔχομεν ἄλλους εἰμὴ τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον, ὅστις τέσσαρας μόναν περιστάσεις θεωρεῖ ὡς πηγάς, ἐξ ὧν ἀρύεταί τις τὰ πολιτικὰ τοῦ Ἕλληνος δικαιώματα· νὰ ἦναι δηλ. ἐν Ἑλλάδι γεννημένος ὑπὸ γονέων ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου, νὰ ἦναι ἀγωνιστὴς κτλ. τὰς τέσσαρας δὲ ταύτας πηγὰς θεωρεῖ ὁ νόμος ὡς αὐτοδικαίως παρεχούσας τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἕλληνος εἰς πάντα ἐν Ἑλλάδι κατοικοῦντα· πᾶς δὲ μὴ ὑπαγόμενος εἰς τὰς ἀνωτέρω τέσσαρας κατηγορίας, δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου, ἂν δὲν συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ πολιτογραφήσεως νόμου, διακηρύττων τὴν

θέλησίν του αὐτὴν, κατοικῶν ἐν τινι δήμῳ, ἀποδεικνύων ὅτι κατῴκησε πραγματικῶς, ὅτι ἡ διαγωγή του ὑπῆρξεν ἔντιμος κτλ. Πᾶς λοιπὸν ὁ μὴ συμμορφωθεὶς μὲ τὰς ῥηθείσας διατάξεις, κατ' αὐτὸν δὲν ἀποκτᾷ τὸ τοῦ πολίτου δικαίωμα, καὶ ὁ κατοικήσας ἢ κατοικῶν ἐν Ἑλλάδι· καὶ ἀγνοεῖ μὲν τί συμβαίνει εἰς τοὺς λοιποὺς τῆς ὑπηρεσίας κλάδους, εἰξεύρει ὅμως ὅτι εἰς τὸν δικαστικὸν ὑπάρχουν διωρισμένα πρόσωπα, μὴ ἔχοντα τὰ τοῦ πολίτου δικαιώματα, ὡς ἐν παραδείγματι ὁ εἰσαγγελεὺς Μπέτσος καὶ ἄλλοι πολλοί.

Τὴν τοιαύτην παράβασιν τοῦ συντάγματος φέρων εἰς γνῶσιν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐξαιτεῖται παρ' αὐτοῦ τὴν δέουσαν θεραπείαν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ καταγγελλόμενον πρόσωπον, μὴ ὢν εἰς κατάστασιν ν' ἀπαντήσῃ πρόχειρος εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ προαγορεύσαντος, λέγει μόνον ὅτι ὁ Μπέτσος διωρίσθη πρώτην φορὰν δικαστὴς ἐν Πάτραις κατὰ τὸ 1844, παυθεὶς ἀκολούθως ὄχι ὡς μὴ ἔχων τὰ τοῦ πολίτου δικαιώματα, ἀλλ' ἕνεκα πολιτικῶν περιστάσεων· ὅτι ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ὑπουργὸς τὸν ἐπανέφερεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὅπου εὑρὼν αὐτὸν διατελοῦντα ὡς εἰσαγγελέα, δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν παύσῃ ἄνευ λόγου, ἀλλ' ὅτι λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, θέλει ἐξετάσει, καὶ ἂν τῷ ὄντι δὲν ἔχῃ τὰ τοῦ πολίτου Ἕλληνος δικαιώματα, θέλει συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν ἐζήτησε τὴν παῦσιν τοῦ Μπέτσου, ἀλλ' ὑπέμνησε εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅτι ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται μὲ τὰς συνταγματικὰς διατάξεις, καὶ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμένῃ πρὸς τοῦτο ῥητὰς καταγγελίας, ἀλλ' ὀφείλει ὁ ἴδιος λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν κατάλογον τῶν ὑπαλλήλων του, νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἔχωσιν ἅπαντες τὰ προσόντα τοῦ πολίτου· ἐπέφερε δὲ ὁ ὑπουργός, ὅτι μὴ ἔχων ἀφορμὰς κατὰ τῶν προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τι, ἐκτὸς ὅταν τῷ καταγγελθῶσι πρόσωπα μὴ ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι καὶ ὁ δικαστὴς Τυπάλδος εἰς τὴν αὐτὴν ὑπάγεται κατηγορίαν, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ὑποσχεθέντος ὅτι καὶ περὶ αὐτοῦ θέλει ἐξετάσει, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι, ἐπειδὴ γίνεται λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι δύω σκοποὺς ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ· α. ὅτι οἱ Ἕλληνες ὅλοι εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου καὶ

συνεισφέρουσιν ἐξίσου εἰς τὰ βάρη τοῦ κράτους, καὶ δεύτερον, ὅπερ ἐκ τοῦ πρώτου πηγάζει, ὅτι μόνοι οἱ πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα· δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ ὅρου ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης ὥστε ἐκεῖνοι νὰ ἀπαλλάσσωσι τῶν ὠφελημάτων, ὅσοι συνεισφέρουσι καὶ εἰς τὰ βάρη τοῦ κράτους. Ἀλλὰ μετὰ λύπης παρατηρεῖ, ὅτι πρό τινος χρόνου διορίζονται εἰς ὑπηρεσίας ἄνθρωποι μηδένα πληρόνοντες φόρον, ἐναντίον τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, παρεξηγουμένης τῆς ἐννοίας αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει μεταξὺ προσώπων ἴσης ἱκανότητος νὰ προτιμᾷ εἰς τὰς θέσεις τοὺς συνεισφέροντας εἰς τὰ βάρη τοῦ κράτους· ἐξαιρεῖ δὲ μόνον τοὺς υἱοὺς τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ πιστεύει ὅτι τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον ἐξ ἀγωνιστῶν συγκείμενον, θέλει διορθώσει τοιαῦτα ἀδικήματα ὅπου ἔλαθον χώραν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι εἰς τοὺς διορισμοὺς θέλει ἔχει ὑπ' ὄψιν ἐν πρώτοις τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἀπαιτεῖ διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ δεύτερον, τὰ δικαιώματα τοῦ ἀγῶνος· μεταξὺ δὲ προσώπων ἴσης ἱκανότητος θέλει προτιμήσει τὸν ἀγωνιστήν, ἀλλὰ μεταξὺ ἀνίσου ἱκανότητος, τὴν ἐπιστήμην· ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὰς ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δοθησομένας πληροφορίας, ὁ δ' ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐξέθηκεν, ὅτι ἀσθενῶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὡς ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐπεφόρτισεν αὐτὸν νὰ δώσῃ τὰς ὑπὸ τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἐκλογῶν ζητηθείσας πληροφορίας, καὶ ἐπὶ τούτῳ θέλει προσπαθήσει ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ ἀναβολὴ αὐτῶν προῆλθεν ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων. Διαιρέσας δὲ εἰς δύω τὰς ἐκλογὰς, ἤτοι εἰς ἐκλογὰς τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργεια ἀνεβλήθη πλέον τῶν δύω μηνῶν, καὶ εἰς ἄλλας, τῶν ὁποίων ἡ ἐπανάληψις δὲν διετάχθη μὲν εἰσέτι, ἀλλὰ δὲν παρῆλθε τὸ κατὰ νόμον χρονικὸν διάστημα τῶν δύω μηνῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων τὸ ὑπουργεῖον ὑποχρεοῦται νὰ διατάξῃ οἱανδήποτε ἐκλογήν, εἶπεν, ὅτι εἰς μὲν τὴν πρώτην κατηγορίαν ὑπάγονται αἱ ἐκλογαὶ Ἀμφίσσης, Θήρας καὶ Φθιώτιδος, ἐξ ὧν ἡ τῆς Φθιώτιδος ἐνεργεῖται ἤδη· διὰ δὲ τὴν τῆς Ἀμφίσσης παρατηρεῖ ὅτι, εἴθυται συνταγματικῶς, ὅταν συμβαίνῃ μεταβολή τις ἐπί τινος βουλευτοῦ, τὸ πρωτεῖον τῆς Βουλῆς νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐν γνώσει τιθέμενον διατάττει τὰ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐλλείψαντος ὁπωσδήποτε βουλευτοῦ· τούτου μὴ γενομένου, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν τοιαύτην τυπικὴν δικαιολόγησιν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο τοῦτο καὶ τὸ ὑπουργεῖον

δικαιολογηθὲν ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀνεύθυνον· ἀλλ' ἡμεῖς παραλείποντες τὰς τυπικὰς ἐλλείψεις, καὶ εἰς εὐρύτερον βαίνοντες συνταγματικὸν κύκλον, προβάλλομεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς καὶ ἄλλας ἰσχυροτέρας ἀφορμὰς τῆς ἀναβολῆς.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπρόκειτο νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκλογὴ Ἀμφίσσης, ἐνηργοῦντο αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησε καλὸν ν' ἀφήσῃ νὰ διεξαχθῶσι πρότερον αὗται διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ δήμαρχοι εἶναι οἱ τέκτονες τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν· ἐπειδὴ δὲ ὁ λαὸς τότε ἐνεργῶν εἰς στενώτερον κύκλον τὰ δικαιώματά του, περιέπεσεν εἰς ἔριδας καὶ φόνους, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔκρινε δίκαιον νὰ δώσῃ νέας ἀφορμὰς πρὸς αὔξησιν τοῦ κακοῦ· πρὸς δὲ τούτοις, ἐπειδὴ ὁ λήσταρχος Καλαμάτας ἐμάστιζε τότε διὰ κακουργημάτων τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησε φρόνιμον νὰ μὴ ἀφήσῃ νὰ διεξαχθῶσιν αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ κακούργου, διότι τοιαύτη ἐκλογὴ δικαίως ἠδύνατο νὰ ἐπικληθῇ ἐκλογὴ τοῦ Καλαμάτα· ἤδη ὅμως, ὅτε ἐξέλιπον αἱ ἀφορμαὶ αὗται, τὸ ὑπουργεῖον ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ διατάξῃ τὴν ἐκλογήν.

Ὡς πρὸς τὴν τῆς Θήρας εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ πρώτη ἐκλογὴ δὲν ἔφερε γενικὸν ἀποτέλεσμα· ὅτε δὲ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπρόκειτο νὰ διατάξῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τρίτου βουλευτοῦ μεταξὺ τῶν ἐπιλαχόντων, ἐπῆλθε δυστυχὼς ὁ θάνατος τοῦ Βαλέττα, καὶ ἐπομένως ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἂν ἠδύνατο τὸ ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ συγχρόνως καὶ τὴν πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ νέαν ἐκλογὴν, ἢ μόνην τὴν τῶν ἐπιλαχόντων. Ἡ περὶ τούτου συζήτησις, τὸ δύσκολον τῆς συγκοινωνίας, ἐξ οὗ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ἐγκαίρως τὰς ἀναγκαιούσας αὐτῷ πληροφορίας ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπολοίπων, καὶ ἄλλα τινὰ σχετικὰ κωλύματα ἐπέφερον τὴν ἀναβολὴν ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἔσπευσε νὰ διατάξῃ τὴν ἐκλογὴν ἅμα ἠδύνησαν αἱ τοιαῦται δυσκολίαι.

Μένει ἤδη εἰς αὐτὸν νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰς εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ὑπαγομένας ἐκλογὰς τῆς Αἰγίνης, Σίρνου, Σύρου, Θηβῶν καὶ Ἀκαρνανίας. Ἐκ τούτων, ἂν καὶ δὲν παρῆλθον οἱ δύω μῆνες, ἡ μὲν τῆς Αἰγίνης διετάχθη ἤδη, ὡς καὶ ἡ τῆς Σίρνου· ἡ δὲ τῆς Σύρου καὶ Ἀκαρνανίας διατάττεται ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος· διὰ τὴν τῶν Θηβῶν ὑπάρχουσι διοικητικαί τινες δυσκολίαι, αἵτινες ὅμως θέλουν ταχύτατα διασκεδασθῆ, καὶ διαταχθῇ ἐπομένως καὶ αὕτη.

Εἰς ὅλα δ' αὐτὰ ἂς μὴ λησμονηθῇ, ὅτι ἐπῆλθε καὶ μεταβολὴ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἥτις τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναβολήν.

Ἐπῆνεγκεν ὁ τὴν ἐπερώτησιν προτείνας βουλευτὴς, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης συνόδου πολλαὶ ἐπῆλθον μεταβολαὶ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Βουλῆς, καὶ ἐκλογαί τινες ἔμειναν ἐξ ἀρχῆς ἐκκρεμεῖς, τὸ δ' ὑπουργεῖον κατὰ τὸ ἐπταμηνον διάστημα, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος, ἠδύνατο πρὸ πολλοῦ νὰ περαιώσῃ αὐτήν· διὰ δὲ τὰς ἐκλογὰς Ἀμφίσσης καὶ Θήρας δὲν ἔχει τίποτε ν' ἀντιτάξῃ εἰς ὅσα ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐξέθηκε πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἀναβολῆς.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς ἐκκρεμεῖς ἐκλογὰς ἕνεκα συμπεσόντων περιστατικῶν, οὐδόλως θεωρεῖ ἰσχυρὸν κώλυμα τὴν τυπικὴν ἔλλειψιν τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ προεδρείου, διότι τὸ ὑπουργεῖον ὑποτίθεται ἐν γνώσει τῶν περιστατικῶν αὐτῶν, καὶ θεωρεῖ μάλιστα ἄτοπον τὴν τοιαύτην ἐπικρατήσασαν συνήθειαν. Ἐπίσης δὲ δὲν παραδέχεται ὡς λόγον ἰσχυρὸν καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν προσωπικὴν μεταβολὴν τοῦ ὑπουργείου, διότι τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖται ὡς ἓν πρόσωπον ἠθικὸν καὶ ἀδιαίρετον, καὶ τοιαύτη περίστασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν κυβερνητικῶν πράξεων· διὰ ταῦτα ἀποδιδῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἀναβολὴν αὐτῶν μικρὰν ἀδιαφορίαν, ἐπιφυλάττεται κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἐξέλεγξιν τῶν ἤδη ἐκκρεμῶν ἐκλογῶν νὰ ἐξετάσῃ μὴ τυχὸν ἔλαβε χώραν καὶ δόλος τις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως περὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν.

Ἀντικρούων ἕτερος τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης εἰπόντα, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται ἀνευθύνως κατὰ τὸν νόμον νὰ ἀναβάλλῃ τὰς ἐκλογὰς ἐπὶ δύω μῆνας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται μονομερῶς, ἐπειδὴ τὰς ἐκλογὰς Ὕδρας καὶ Μαντινείας ὡς ἐνδιαφερούσας τὸ ὑπουργεῖον ἔσπευσε νὰ διατάξῃ καὶ περαιώσῃ ἐντὸς **15** ἡμερῶν μόνον, ἐνῷ ἡ τῆς Ἀκρωνανίας μένει ἤδη τεσσαράκοντα πέντε ἡμέρας ἐκκρεμής.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναβάλλῃ ἐπὶ δύω μῆνας πᾶσαν ἐκλογὴν, χωρὶς οὐδεὶς νὰ δύναται νὰ τὸ κατηγορήσῃ· δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ διατάξῃ τὰς ἐκλογὰς Ὕδρας καὶ Μαντινείας, διότι ἔχον μέλη αὐτοῦ ὑποψηφίους, δὲν ἔχρηζεν οὐδεμιᾶς πληροφορίας, ἀλλὰ μόνην ἀνάγκην ἠσθάνετο τὸ ν' ἀποτελῶσι τὰ μέλη αὐτοῦ μέρος τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, διότι οἱ ὑπουργοὶ συνταγματικῶς πρέπει νὰ λαμβάνωνται ἐκ τῶν δύω νομοθετικῶν σωμάτων.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι ἀδιαφόρων ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ ὑπουργείου καὶ ἀποβλέπων εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, αἵτινες ἀπαιτοῦσι τὴν ἐν τῇ Βουλῇ παρουσίαν ὅλων αὐτοῦ τῶν ἀντιπροσώπων, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὠφειλεν ἀδιακρίτως νὰ ἐπισπεύσῃ ἁπάσας τὰς ἐκκρεμεῖς ἐκλογάς· ἐπῆνεγκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι παντὸς ἄλλου πλειότερον ἐκτιμῶν τὰς συνταγματικὰς διατυπώσεις, θεωρεῖ ἀνάγκην συνταγματικὴν, τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπισπεύδωνται κατὰ προτίμησιν αἱ ἐκλογαὶ τῶν ὑπουργῶν, διότι ὁ Βασιλεὺς ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων του λαμβάνων ὡς μέλη τῆς Κυβερνήσεως βουλευτὰς, ἔχει ἀνάγκην νὰ πληροφορηθῇ ἂν οὗτοι ἀπολαύωσι, καὶ ὑπουργοὶ γενόμενοι, τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ.

Ἐνταῦθα δὲ ζητήσαντος τὸν λόγον καὶ τρίτην φορὰν τινὸς τῶν προαγορευσάντων, καὶ τοῦ προέδρου ἀρνουμένου, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ βουλευτοῦ μὴ ἀναστᾶσα.

Πρατθείσης ἀκολούθως τῆς τρίτης ἐπερωτήσεως, παρετήρησεν ὁ προτείνας αὐτὴν, ὅτι κύρια ἔργα τῆς Βουλῆς εἶναι, ὡς γνωστὸν, ὁ προϋπολογισμὸς, ὁ ἀπολογισμὸς καὶ οἱ φορολογικοὶ νόμοι. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ τοσούτων ἐτῶν δὲν εἰσήχθη ἀπολογισμός τις εἰς τὴν Βουλὴν, συμπεραίνει ὅτι τοῦτο εἶναι προφανὴς παράβασις τοῦ **53** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καὶ προκαλεῖ τὸ Σῶμα ν' ἀποφανθῇ, ἂν θεωρῇ τὴν ἔλλειψιν ταύτην παράβασιν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἡ πρότασις δὲν δύναται νὰ ἦναι συζητητέα ὡς φέρεται ἤδη, καθ' ὅσον εἶναι περιττὸν νὰ εἴπῃ ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῶν ἀπολογισμῶν εἶναι παράβασις τοῦ Συντάγματος, ἀφ' οὗ τὸ Σύνταγμα αὐτὸ ἐκφράζεται περὶ τούτου. Εἶναι λοιπὸν ἄτοπον νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς προτάσεως, διότι ὅταν δέχηται τὸ νὰ συζητήσῃ ὅρον τινὰ, σημαίνει ὅτι δύναται αὐτὴ καὶ νὰ τὸν ἀρνηθῇ.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἐρωτᾷ ἀπ' εὐθείας τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν, διὰ τί δὲν ἔφερε μέχρι τοῦδε τοὺς καθυστεροῦντας ἀπολογισμούς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ ἐξέτασις τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἓν τῶν σπουδαιοτέρων ἔργων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἐπειδὴ, ὅτε ἔλαβε χώραν μία συνθήκη μεταξὺ ἄρχοντος καὶ λαοῦ, ὁ λαὸς ἐκράτησεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰς δύω αὐτὰς ἐγγυήσεις. Ἀλλ' ἐπαναλέγων καὶ ἤδη ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν καὶ ἄλλοτε ἐξέφρασεν, ὅτι πᾶν ὑπουργεῖον εἶναι ὑπεύθυνον μόνον

διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, λέγει ὅτι οἱ νῦν ὑπουργοὶ ἔχουσι τὸ αὐτὸ μετὰ τῆς Βουλῆς συμφέρον νὰ δείξωσι ποία ἡ διαγωγὴ τῶν πρὶν ὑπουργείων καὶ ποία ἡ παροῦσα κατάστασις τῆς πατρίδος· διὸ ἡ διαγωγή των ἐφάνη ἀπ' ἀρχῆς συνταγματική. Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὴν ταχυτοίησιν τῆς ὑπηρεσίας ἐζήτησαν διὰ τοῦτο, καὶ ἔλεγχον τῶν δαπανῶν καὶ ἐσόδων ἐπιθυμοῦσι, πρέπει νὰ ῥιφθῇ ἐπὶ τῶν ὤμων των τὸ βάρος ἢ ἡ ἀνικανότης τοῦ παρελθόντος; Καὶ δύναται μὲν νὰ ἔχῃ καὶ τὸ παρελθὸν τοῦτο τοὺς λόγους του, ἐπειδὴ πᾶσα ἐποχὴ ἔχει τοὺς πειρασμούς της, ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἄρῃ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον εἰς ἑαυτὸ τὰ ἁμαρτήματα πάντων. Οὕτω ζητεῖ μὲν τὸ σῶμα νὰ εἰσαχθῶσιν οἱ ἀπολογισμοὶ τῆς χρήσεως ἓξ ἐτῶν, καὶ ἀποδίδει παράβασιν συνταγματικὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, ὑπόχρεων μόνον νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἴδιον ἀπολογισμόν, θέλει μὲν παρουσιάσει καὶ τοὺς προγενεστέρους, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν καθυστέρησιν τούτων. Πᾶς ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πράξεις παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένας· καὶ ὅμως διὰ τῆς περὶ γενικοῦ λογιστηρίου ἐκθέσεώς του εἶπεν εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅλων ἐν γένει τῶν χρήσεων, ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ψήφισις τοῦ τοιούτου νομοσχεδίου, καθ' ὅσον ἀδύνατον εἶναι νὰ κατορθωθῇ δι' ἐλαχίστου προσωπικοῦ ὅτι πολυχειρία μόνων καὶ εἰδικότης ἰσχύει νὰ κατορθώσῃ. Ὅταν λοιπὸν ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον, ἐγγυᾶται ὅτι ἕκαστον μῆνα θέλει φέρει ἀνὰ ἕνα ἀπολογισμὸν εἰς τὸ σῶμα· ἀλλ' ἂν καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους δὲν ἠδύνατο νὰ προσαγάγῃ καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον ἀπολογισμόν, ἤθελεν ὅμως τὸν προσαγάγει, ἂν ἕκαστος ἀπολογισμὸς δὲν εἶχεν ἄμεσον συνάφειαν μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει πρὸ πολλοῦ ἤδη ὑπ' ὄψιν ἕνα ἀπολογισμόν, τὸν τοῦ **1844**, καὶ ἐπειδὴ εἶναι ὁ πρῶτος ὅστις μέχρι τοῦδε εἰσήχθη, τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε λάβει τύπον τινά, δι' οὗ νὰ ὁδηγηθῇ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἄλλων ἀπολογισμῶν, ἂν ἡ Βουλὴ ἐπέφερε μίαν ἀπόφανσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καὶ οἱ ὑπουργοὶ ὄντες Ἕλληνες ἐκ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντων, ἀναμφιβόλως ἐπιθυμοῦσι τὴν ἐν γένει τακτοποίησιν τῶν πραγμάτων, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς μάλιστα ἐκ τῶν προτέρων αὐτοῦ ἐξεταζόμενος, δὲν πιστεύει ὅτι ἀπωθεῖ τὴν ἀκρίβειαν συνταγματικῶν ὅρων. Καὶ δὲν λέγει μὲν ὅτι πρέπει νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ ὅπως εἰσαχθῶσιν ἀμέσως οἱ ἀπολογισμοὶ τόσων ἐτῶν, ὅταν ὅμως παρατηρήσῃ πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, ὅτι διὰ τοῦ αὐτοματισμοῦ τούτου δὲν βαίνομεν ἀσφαλῶς καὶ παρεκκλίνομεν τῶν συνταγματικῶν ὅρων, ἀναντιῤῥήτως θέλουσι πεισθῇ περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐμβῶμεν εἰς τάξιν τινὰ καλλιτέραν. Οὕτως ἡ μὲν Βουλὴ καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ κράτους ἀναγνωρίζουσα καὶ τὴν κοινωνικὴν πρόοδον ἐπιθυμοῦσα, ἐπιψηφίζει ἐτησίως ἕνα προϋπολογισμόν· χορηγουμένης ὅμως τῆς πιστώσεως ταύτης, ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία οὐχὶ μόνον κατὰ τὸ σύνταγμα, ἀλλὰ καὶ κατ' ὀρθὸν λόγον ὀφείλει ν' ἐμφανίζηται κατ' ἔτος εἰς τὴν Βουλὴν καὶ λέγῃ πόσα ἐκ τῶν χορηγηθέντων ἐξώδευσε. Διὰ τοῦτο ἡ μὲν Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ λόγον, ἡ δὲ Κυβέρνησις, τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ δώσῃ· ἀλλ' ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐλλείψεως τῶν ἀπολογισμῶν οὐχὶ μόνον ἐσωτερικὴ προέρχεται βλάβη, ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικῶς δυσφημούμεθα διὰ τὴν ἀβιβλιότητα τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων, καὶ ἴσως ἴσως θέλουσι μᾶς ἀναγκάσει ποτὲ νὰ ἔλθωμεν εἰς λόγους ἐκτενεστέρους· ἡ Βουλὴ λοιπὸν ἐπιψηφίσασα τὸ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχέδιον, δὲν θέλει ἐπιβραδύνει καὶ τὸ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου, ἀφ' οὗ ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτεῖ, τὸ δὲ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ φροντίσῃ τότε περὶ τῶν ἀπολογισμῶν τῶν χρήσεων ὅλων.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι συμφωνεῖ μὲν καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ εὐθύνην τινα, ἂν ἀπολογισμός τις παρ' ἄλλου ὑπουργοῦ ὑπογεγραμμένος, δὲν ἤθελεν ἐπιδοκιμασθῇ, ἀλλ' ὁ ὁριστάμενος ὑπουργὸς ὀφείλει ἀφ' ἑτέρου νὰ προσαγάγῃ τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅλων ἐν γένει τῶν χρήσεων, καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι ὑπεύθυνος ἐὰν ἤθελεν ἀδιαφορήσει, διότι, ἂν ἕκαστον ὑπουργεῖον δὲν ἀναγνωρίζῃ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ φέρῃ καὶ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν πρὸ αὐτοῦ ὑπουργῶν, δὲν ἐννοεῖ ποῖος ἤθελε μέχρι τέλους τοὺς φέρει. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ νῦν ὑπουργείου, λέγει ὅτι οὐδεμία ἐπίκειται εὐθύνη, ἂν δὲν εἰσήγαγεν ἄχρι τοῦδε τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ **1850**, διότι δὲν ἐλήξεν ἔτι ἡ παρὰ τοῦ νόμου χορηγουμένη προθεσμία· ὤφειλεν ὅμως νὰ φέρῃ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ **1849** ἐντὸς τοῦ Μαρτίου τοῦ **1851**, καὶ τοῦτο εἶναι προφανὴς ἔλλειψις τοῦ ὑπουργείου, ἣν πρέπει τάχιον νὰ ἐπανορθώσῃ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ συνταχθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ **1849**, πρέπει νὰ προπαρασκευασθῶσιν, ὡς εἶπεν, οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦ λογιστηρίου μένει ὡς ἔχει, εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ τοῦτο, μ' ὅλην τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐπὶ τοῦ λογιστηρίου διευθυντοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ

τῆς ἐκθέσεώς του παρεκάλεσε τὴν Βουλὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ὑπήρεσιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι τότε θέλουσι τακτοποιηθῆ ἀμέσως οἱ ἀπολογισμοὶ πάσης χρήσεως, ἐν ᾧ ἤδη καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἀγνοεῖ εἰς ποίαν εὑρίσκονται κατάστασιν οἱ λογαριασμοὶ αὐτοῦ. Διὸ ἐπαναλέγει, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ ὅσον τάχιον ὁ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νόμος, ἐπειδὴ καθὼς δὲν δύναται νὰ πράξῃ τι ἡ Βουλή, ἐὰν δὲν ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὴν διαχείρισιν τοῦ παρελθόντος καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ μέλλοντος, οὕτω δὲν δύναται καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νὰ κατορθώσῃ πλειότερόν τι.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο, ὅτι ἀκουομένη εἰς τὰ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ'.

Τῆς 28 Ἰουλίου 1851.

Συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ε', μὴ συνελθόντος, ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νομοσχεδίου, τοὺς ΚΚ. Θ. Πετρινὸν, Κ. Ἀξελὸν, Κ. Μανέταν, Κ. Νταγρὲν, Κ. Γριβογεώργην καὶ Χ. Θεοχαρόπουλον, ἐπὶ δὲ τῆς συνθήκης μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν, τοὺς ΚΚ. Δ. Καλλιφρονᾶν, Δ. Δρόσον, Μ. Σολομὸν, Θ. Ζαΐμην, Ἠλ. Δωΐλαν καὶ Α. Αὐγερινόν.

Παρελθόντες εἰσῆλθαν εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γεν. λογιστηρίου, καὶ περὶ τῆς δ'. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850, ἀνέγνων τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐγούσας οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν Γενικοῦ λογιστηρίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Κύριοι!

Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν Γενικοῦ λογιστηρίου ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπὸ σκέψιν ὡρίμως τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον, καὶ ἐμελέτησε μετὰ προσοχῆς τὴν συνοδεύουσαν ταῦτα ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τὰς σκέψεις δὲ καὶ τὴν γνώμην αὐτῆς σπεύδει ἡ ἐπιτροπὴ σας νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν.

Τὸ Γενικὸν λογιστήριον κατεστάθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ἀπὸ 17 (29) Σεπτεμβρίου 1842 Β. διατάγματος, ὁρίζοντος καλῶς καὶ σαφῶς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. Κατὰ τὸ διάταγμα τοῦτο, τὸ Γενικὸν λογιστήριον συγκεντρόνει εἰς ἑαυτὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ λογιστικοῦ τοῦ κράτους ἐν γένει. Τὸ Γενικὸν λογιστήριον διευθύνει ὅλας τὰς λογοδοσίας τῆς ἐπικρατείας, ἐξελέγχει αὐτὰς καὶ ἐγγράφει τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐπὶ τῶν βιβλίων του. Ἐκ τοῦ συντόμου τούτου ὁρισμοῦ τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου δύναταί τις νὰ καταναοήσῃ πόσον δυσχερὴς εἶναι ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου καὶ πόσον ἡ καλὴ ἢ κακὴ διεύθυνσις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς δημοσίου διοικήσεως· ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τούτων τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου προσετέθησαν εἰς τοῦτο καὶ καθήκοντα ἄλλα οὐχ ἧττον οὐσιώδη, οἷον τὸ προσωπικὸν τῶν ταμείων καὶ δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ καταβίβωσις τῶν καθυστερούντων κτλ. καθήκοντα, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦ ἔτους 1845 ἦσαν ἀνατεθειμένα εἰς ἄλλο τμῆμα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐπομένως διὰ τῆς προσθήκης τῶν καθηκόντων τούτων ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας τοῦ Λογιστηρίου εὐρύνθη, καὶ διὰ νὰ κινῆται ἔχει ἀνάγκην ὀργάνων ἱκανῶν πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ του. Κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 17 (29) Σεπτεμβρίου 1842, τὸ προσωπικὸν τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου ἐσύγκειτο ὑπὸ τῶν ἑξῆς·

1 Διευθυντοῦ,
2 Παρέδρων,
2 Ὑπουργικῶν γραμματέων Α'. τάξεως,
3 Ὑπουργικῶν γραμματέων Β'. τάξεως,
4 Γραφέων· τὸ ὅλον 12. Ἀλλ' οἱ ἐπελθόντες ἀπὸ 3 Ἰου-

νίου καὶ 26 Ὀκτωβρίου 1846 νόμοι συμπεριέλαβον εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου, καὶ ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ ἦλθε βεβαίως ἁπλοῦν τμηματάρχου. Σήμερον δὲ, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σύγκειται ἐξ

1 Διευθυντοῦ,

1 Γραμματέως ὑπουργικοῦ Α'. τάξεως,

1 Γραμματέως ὑπουργικοῦ Β'. τάξεως,

4 Γραφέων. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ὀλιγώτερον τοῦ προσδιορισθέντος διὰ τοῦ ὀργανικοῦ διατάγματος τοῦ 1842, θεωρεῖται ὅπωσδήποτε ἀνεπαρκὲς διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου. Τὸ διάταγμα τῆς 17 (29) Σεπτεμβρίου 1842 ἀληθῶς προσδιώρισε προσωπικὸν ὀλιγώτερον τοῦ προτεινομένου σήμερον διὰ τοῦ νομοσχεδίου· ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία τότε δὲν εἶχε λάβει τὴν ὁποίαν ἔχει σήμερον ἀνάπτυξιν, καὶ ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου περιωρίζετο εἰς στενώτερα ὅρια· ὥστε τὸ προσωπικὸν ἐκεῖνο ἠδύνατο τότε νὰ ἐπαρκέσῃ προσηκόντως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἀλλ' εἰς τὴν σημερινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὅτε τοῦ λογιστηρίου τὰ καθήκοντα ἐπλατύνθησαν καὶ ἡ κατ' ἔτος παρουσίασις τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ κράτους, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ συντάγματος, καθίσταται ἀναπόφευκτος, καὶ ἡ παράλειψις τῆς ἐκπληρώσεως τῆς διατάξεως ταύτης προσγίνεται λίαν ἐπιβλαβὴς, τὸ προσωπικὸν τοῦτο παρουσιάζεται ἀνεπαρκές.

Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας θέλει εἶσθαι ἐπίσης σκόπιμον νὰ προστεθῇ, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐπιψήφισεν ἤδη ἡ Βουλὴ, εἶναι ἔργον ἀρκετὰ δυσχερὲς, καὶ διὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ καλῶς εἰς τὴν πρώτην ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, εἶναι ἀνάγκη τὸ γενικὸν λογιστήριον, τὸ ὁποῖον θέλει χειραγωγήσει τὰς λοιπὰς ἀρχὰς εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του, νὰ κανονισθῇ καλλίτερον, καὶ νὰ λάβῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ ἀμέσως τὴν προσήκουσαν ὦθησιν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Ἀφοῦ ἀπεδείχθη ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου, καὶ ἑπομένως ἡ ἀνάγκη τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου, ἀπόκειται ἤδη εἰς ἡμᾶς νὰ ὑποβάλωμεν παρατηρήσεις τινὰς περὶ τῶν μερικῶν διατάξεων.

Τὸ νομοσχέδιον δημιουργεῖ δύω τάξεις νέων θέσεων· ἀ. τὴν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, β'. τὴν τῶν ἐπιθεωρητῶν. Ἡ δημιουργία τῆς

θέσεως τοῦ ὑποδιευθυντοῦ στηρίζεται εἰς τὸν ἀρθότατον λόγον, ὅτι εἰς πάντα ἐκτεταμένον κλάδον τῆς δημοσίου διοικήσεως, πρὸ πάντων δὲ εἰς τοὺς κλάδους ἐκείνους, οἵτινες ἀπαιτοῦσιν εἰδικωτάτας γνώσεις, ἑκάστου τοῦ προϊσταμένου τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ δεύτερόν τι πρόσωπον, τὸ ὁποῖον νὰ δύναται ἐπιτυχῶς νὰ ἀναπληρόνῃ κωλυόμενον τὸν πρῶτον. Εἰς τὸ Γενικὸν λογιστήριον ἡ ἀναπλήρωσις τοῦ διευθυντοῦ ὑπό τινος κατωτέρου ὑπαλλήλου δὲν εἶναι εὔκολος· ὁ διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου ὑποτίθεται ἀνὴρ εἰδικωτάτων γνώσεων, ἱκανότητος διακεκριμένης, καὶ ἐνεργητικότητος οὐχὶ κοινῆς. Τὰ προσόντα δὲ ταῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαντῶνται εἰς πολλοὺς, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τις ἀπὸ τοὺς ὑποδεεστέρους ὑπαλλήλους· ἐντεῦθεν δὲ γεννᾶται ἡ ἀνάγκη τοῦ ὑποδιευθυντοῦ· οὗτος ὑποτίθεται ὑπάλληλος μὲν κατώτερος κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα ἀπὸ τὸν διευθυντὴν, ἀλλὰ δυνάμενος νὰ ἀναπληρόνῃ αὐτὸν, χωρὶς οἱ τροχοὶ τῆς πολυπλόκου ὑπηρεσίας τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου νὰ σταματήσωσιν.

Ἡ ἐπιτροπή σας οὐδὲν δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν δημιουργίαν τῆς νέας ταύτης θέσεως καὶ νὰ προτείνῃ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπιτροπή σας παρεδέχθη ἐπίσης τὴν θέσιν τῶν δύω ἐπιθεωρητῶν, στηριζομένη εἰς τὴν ἀναμφισβήτητον ἀνάγκην τῆς κατ' ἔτος ἐπιθεωρήσεως τῶν ταμείων. Εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἀθλία κατάστασις τινῶν ἐκ τῶν ταμείων τοῦ Κράτους· αὐτὴ δὲ θέλει προβῇ περισσότερον, ἂν δὲν χορηγηθῶσι τὰ μέσα εἰς τὴν κεντρικὴν ἀρχὴν, ἵνα δύναται νὰ ἐξασκῇ ἔλεγχον ἀκριβῆ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ταμιῶν τοῦ Κράτους. Ὁ ἔλεγχος δὲ οὗτος ἐπιτυχῶς δὲν δύναται νὰ κατορθωθῇ, ἐὰν ἡ ἐπιθεώρησις τῶν ταμείων δὲν ἀνατεθῇ εἰς ὑπαλλήλους εἰδικὰς γνώσεις ἔχοντας τῆς ὑπηρεσίας.

Εἶναι ἀληθὲς, Κύριοι, ὅτι τὸ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1833 περὶ συστάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου διάταγμα ἀνέθηκεν εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον τὰ καθήκοντα τῆς ἀποστολῆς ἐπιθεωρητῶν ἐπιτρόπων πρὸς ἐξέτασιν τῶν ταμείων τοῦ Κράτους· ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη σπανίως ἔλαβε ζωὴν, διότι τὸ συνέδριον δὲν εὑρέθη εἰς θέσιν ν' ἀσχολήσῃ ὑπαλλήλους του εἰς τοιαύτας ἐργασίας· ἐκτὸς τούτου οἱ δημιουργούμενοι διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιθεωρηταὶ θέλουσι χρησιμεύσει καὶ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐφόρων καὶ ἀποθηκαρίων. Τελευταῖον ὡς πρὸς τὸν ἀποδιδόμενον βαθμὸν καὶ μισθὸν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Γενικοῦ λογιστηρίου

ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἐθεώρησε δίκαιον νὰ παραδεχθῇ τὸ περὶ τούτου ἄρθρον, ὁρμωμένη ἐκ τῶν ἑξῆς σκέψεων.

Ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἀπαιτεῖ, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἄνδρα εἰδικωτάτων γνώσεων καὶ πολλῆς ἱκανότητος, οἱ τοιοῦτοι δὲ παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι πολυάριθμοι. Συμφέρει δὲ, καὶ εἶναι καθήκον πάσης φωτισμένης Κυβερνήσεως, τοὺς εἰδικοὺς τούτους ἄνδρας νὰ τοὺς περιποιῆται, νὰ τοὺς περιθάλπῃ καὶ νὰ τοὺς ἀπονέμῃ βαθμὸν ἀνάλογον τῆς ἀξίας των. Ἂν δὲ εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν μεγάλην καὶ καλῶς ὠργανισμένην οἱ εἰδικότητες εἶσι φαινόμεναι σπανιώτεραι ἐκτὸς τούτου ὁ διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, προϊστάμενος ὅλων τῶν ταμείων, πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ βαθμὸν καὶ μισθὸν ἀνάλογον, διὰ νὰ διατηρῇ εἰς πρὸς τοὺς κατωτέρους ὑπαλλήλους τὴν προσήκουσαν ἀξιοπρέπειαν τῆς θέσεώς του. Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι καὶ τὸ διάταγμα τῆς 23 Δεκεμβρίου 1842 ἀπέδιδεν εἰς τὸν διευθυντὴν τὸν αὐτὸν μισθὸν καὶ βαθμόν. Αἱ σκέψεις αὗται καὶ ἡ παρατήρησις, ὅτι διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λογιστηρίου δὲν προστίθεται μεγάλη δαπάνη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ὡδήγησαν τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν ἀνευτροποποιήσεως παραδοχὴν τῶν ἄρθρ. 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου. Τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα δὲν χρῄζουσι παρατηρήσεώς τινος.

Περαίνουσα ὅθεν ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν ὁλοκλήρου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἀνετέθη εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῆς· ἀλλὰ προτείνουσα τὴν παραδοχήν, πράττει τοῦτο μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου θέλει βελτιωθῇ ἡ οἰκονομικὴ ὑπηρεσία, καὶ θέλει κατορθωθῇ ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος ἡ σύνταξις καὶ ἡ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα παρουσίασις τῶν καθιστερούντων ἀπολογισμῶν τοῦ Κράτους, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν πλέον εἰς τὴν κανονικὴν ὁδόν, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ Συντάγματος. Ἐνισχύεται δὲ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐλπίδα της ταύτην ἀπὸ τὰς θετικὰς καὶ ἐπισήμους διαβεβαιώσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμε τελευταίον εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἅμα ἐπιψηφισθῇ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἕκαστος μὲν θέλει εὑρίσκει ἕτοιμον ἕνα τοῦ Κράτους ἀπολογισμόν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἰουλίου 1851.

Σταῦρος Βλάχος, Ἀνδρέας Πίππας, Γ. Α. Περωτᾶς, Π. Α. Ζάνος, Α. Χρυσανθόπουλος, Α. Αὐγερινός. Ὁ Εἰσηγητὴς Θ. Α. Ζαΐμης.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν αὐτὸ παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς·

Διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν	ἀπαιτοῦνται	
δραχμαὶ		300:17
διὰ τὸ τῶν Στρατιωτικῶν		96,767:19
» Ἐξωτερικῶν		31,222:73
» Δικαιοσύνης		46,327:60
» Οἰκονομικῶν		153,103:21
Τὸ ὅλον δραχ. . . .		327,720:90

Ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τῶν πιστώσεων τούτων ἡ ἐπιτροπή σας ἐπιφέρει τὰς ἀκολούθους ἐλαττώσεις, συνιστῶσα τὰς ὑπολοίπους ὡς ἀρκούντως δικαιολογημένας.

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκ δραχμῶν 300:17 ζητουμένης πιστώσεως ὡς ἀναποφεύκτου καὶ ἀναγκαίας.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. § 1.

Διὰ τὸν ὑποεπιμελητὴν τοῦ φρουραρχείου Ἀθηνῶν ζητοῦνται δραχ. 1440· τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς δραχ. 900, καθόσον οὗτος δικαιοῦται νὰ λάβῃ μόνον τὸ πλεονάζον ἐκ τῆς μισθοδοσίας του, ἀνὰ δραχ. 75 κατὰ μῆνα, διότι εἶναι ἐπιφορτισμένος ἀνώτερα καθήκοντα καὶ ὑπόκειται ἐντεῦθεν εἰς εὐθύνην, κατὰ τὰ περὶ τούτου διατεταγμένα.

§ 2—5.

Ἀπαιτοῦνται δι' ἐπιμίσθια διοικήσεως διὰ τὸν συνταγματάρχην Ραΐνεκ	δραχ.	720 —
Ἀντισυνταγματάρχην Ἀγγελίδην	»	480 —
Συνταγματάρχην Σ. Μίλιον	»	428 —
Ὑποστράτηγον Γ. Γρίβαν	»	720 —
Τὸ ὅλον . . .	»	2,348 —

Ἡ ἐπιτροπή σας παρατηρήσασα, ὅτι τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα ἐδίδοντο παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἰς μόνους τοὺς σωματάρχας καὶ ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῶν ἐγίνετο κανονικῶς, προτείνει τὴν ἀπόρριψίν των.

§ 6.

Αἱ ἀπαιτούμεναι δραχμαὶ 1440 διὰ τὸν ἔρανον τῶν βιβλίων τοῦ λογιστηρίου πρέπει νὰ περιορισθῶσιν εἰς δραχ. 900· διότι ὁ ἀξιωματικὸς πρέπει νὰ λάβῃ μόνον τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ του, συμπεσουμένην εἰς 75 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

§ 9.

Τὸ τριακοντάδραχμον κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον τοῦ ἀρχιμουσικοῦ δὲν εἶναι κανονικόν, οὔτε προβλέπεται· ἀλλ' ἐπειδὴ δίδεται εἰς αὐτὸν διὰ νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς δυσκόλου τῆς ἀντικαταστάσεώς του, ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη αὐτό, παρατηροῦσα ὅτι τοῦ λοιποῦ πρέπει νὰ κανονισθῇ τακτικῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Τῶν ἐκ δραχ. 2000 ἀπαιτουμένων πιστώσεων διὰ ἔξοδα μεταλλομίσεως γεννημάτων δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή σας διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδόθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις, καὶ ἑπομένως διὰ νὰ δοθῇ νέα, ἔπρεπε νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἐξάντλησις τῆς προηγουμένης, ἐνῷ ἀπεναντίας, ὡς ἐπληροφορήθη ἡ ἐπιτροπή, ἡ πίστωσις ἐκείνη εἶσέτι δὲν ἐξαντλήθη, καὶ θέλει ἐπαρκέσει καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς δαπάνης ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'. § 3.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀφαιροῦνται δραχ. 720, ὡς ἐπιμίσθιον διοικήσεως τοῦ συνταγματάρχου Σ. Σωνιέρου, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δι' ὃν δὲν παρεδέχθησαν καὶ τὰ προηγούμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'. § 9.

Τὸ ἐκ δραχ. 4225:85 ποσὸν δι' ἀνάκλησιν τοῦ μισθοῦ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀντιστυνταγματάρχου Λ. Πίσσα, τοῦ ἐπιμελητοῦ ὁπλων καὶ τοῦ ταγματάρχου Κ. Βασιλείου ἀπορρίπτει ἡ ἐπιτροπή σας, διότι, ἂν παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν αὐτήν, θέλομεν ἀνοίξει στάδιον εἰς ἕκαστον ὑπουργὸν νὰ μεταθέτῃ εἰς ἐνέργειαν ὅλους τοὺς ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικούς, δημιουργῶν θέσεις ἐνεργείας κατ' ἀρέσκειαν.

§ 13.

Ἀποῤῥίπτονται ὡσαύτως αἱ δραχμαὶ 271:50 διὰ τοὺς ὑπολογαγοὺς Π. Ἀλεξάνδρου καὶ Κ. Δεσπνδέρην, πληρωθέντας ὀλιγωτέρων ἡθέλων τῶν κανονισμένων δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα κατὰ τὸ 1848, ὅτε ἐνέργησαν χρέη στρατολογίας, διότι ὁ τότε ὑπουργὸς ἐξεκαθάρισε τὸ ποσὸν τῶν ὁδοιπορικῶν αὐτῶν ἐξόδων,

λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ὁποίαν ἔκαμον περιοδείαν καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐργασίαν των.

§ 23.

Τὸ ἐκ δραχμῶν 568:12 ἔλλειμμα ταμείου τοῦ ἀποβιώσαντος ὑπομοιράρχου Ἰω. Εὐσταθίου, δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή σας ἵνα καταλογισθῇ εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γείνῃ ἔρευνα ὅπως πληρωθῇ ἐκ τῆς περιουσίας του.

§ 32—37 δραχ. 15,872:19.

Καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή, ὡς ἀφορῶντα ἐπιμίσθια διοικήσεων, διὰ τοὺς προαναφερθέντας λόγους.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α. Ἄρθρ. 3.

Ἐπὶ τῶν πιστώσεων τοῦ ὑπουργείου τούτου ἡ ἐπιτροπή σας μόνον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν Βασ. διατάξεων ἀμφιβάλλει, ἀλλὰ λαβοῦσα κατώτερα πληροφορίας, καὶ πεισθεῖσα τοσῶν περὶ τῆς προβλέψεως αὐτῶν, καθὼς καὶ ὅτι ὑμιεῦν διὰ τὸ τρέχον ἔτος διαθέτιμα διάφορα ἀξίας δραχ. 9998, προτείνει τὴν παραδοχὴν τῶν ζητουμένων πιστώσεων καθ' ὁλοκληρίαν.

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ἅπασα τοῦ ὑπουργείου τούτου ἡ πίστωσις στηρίζεται εἰς πραγματικὰ γεγονότα, καὶ ἑπομένως ἡ παραδοχή της εἶναι ἀναγκαία, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ κεφάλαιον ΙΒ'. § γ'. σημειουμένων δραχ. 90:87 διὰ τοὺς παρέδρους τοῦ εἰρηνοδικείου Κορθίου, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ἀπορρίπτει, καθότι εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ εἰρηνοδίκου ἔπρεπε νὰ λείπουν οὗτοι τῶν μισθῶν αὐτῶν.

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. Ἄρθρ. 4.

Ἡ ἐκ δραχ. 2784 ζητουμένη πίστωσις διὰ τὸ ἐνταῦθον χρῆγμα εἰς λογαριασμὸν παλαιοῦ χρέους πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀποβιώσαντος Γ. Ἀνδρούτσου εἶναι νόμιμος, καθόσον καὶ εἰς ἄλλας ὁμοίας φύσεως περιστάσεις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τοιαύτας πιστώσεις, ἀπορρίπτουσα ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα δὲν δίδονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ πρόσωπα, ὡς αἱ συντάξεις, ἀλλ' εἶναι δικαίωμα κληρονομικόν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς πιστώσεις, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρίσκουσα αὐτὰς δικαιολογημένας, συνίστησιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουλίου 1851.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἐμ. Μ. Παρίσης.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Θ. Γρίβα καὶ Γ. Πανοπριέρτοπούλου ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν ὑπὸ τὸν παραδεδεγμένον ὅρον εἰς μὲν τὸν πρῶτον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, δεκαπενθήμερον.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς πρόκειται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ σφαγιαλογίας νομοσχέδιον, ἐφ' οὗ ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας ὑπέβαλε τροπολογίαν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἔχει ἀνάγκην, λαμβάνειν αὐτὴν ὑπ' ὄψιν, νὰ σκεφθῇ ποῖον τῶν δύω συστημάτων νὰ παραδεχθῇ ὡς καταλληλότερον, ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τινας ἡμέρας· ἡ δὲ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην.

Ἀκολούθως ἁπάντων ὁ ὑπουργὸς εἰς τὸν βουλευτὴν Εὐρυτανίας, ὅστις ἐν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἐζήτησεν παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντίων, παρακατέθεσεν εἰς τὸ προεδρεῖον ἔκθεσιν τοῦ νομάρχου, ἐξ ἧς καταφαίνεται ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκλογὴ διεξήχθη καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, καὶ συνέστησεν εἰς τοὺς βουλευτὰς, ὅπως λαμβάνοντες αὐτὴν ὑπ' ὄψιν, πληροφορηθῶσι τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ ὁ μὲν βουλευτὴς Εὐρυτανίας ἐζήτησεν ἔτι νὰ προσαχθῇ καὶ ὁ ὁριστικὸς κατάλογος τῶν ψηφοφόρων τοῦ ῥηθέντος δήμου, ἀλλ' ἀπαντήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν ἡ παρακατατεθεῖσα ἔκθεσις τοῦ νομάρχου, συνεφώνησεκαὶ οὗτος ἀρκεσθεὶς εἰς ταύτην.

Ἐπαύτως δὲ παρακατέθεσεν ὁ ὑπουργὸς, συνεπείᾳ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης, καὶ ἄλλην ἔκθεσιν τοῦ αὐτοῦ νομάρχου, ἵνα ἐξ αὐτῆς πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ τὰ κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Ἀστακοῦ διατρέξαντα, εἰπὼν συγχρόνως, ὅτι ἀφοῦ ὁ Βασιλεὺς κρίνῃ νὰ τῷ ἀναθέσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἐφ' ὅσον διατελεῖ εἰς αὐτὸ, δὲν θέλει ἀνεχθῇ τὴν ἐλαχίστην παρανομίαν ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, καὶ θέλει τιμωρήσει παραδειγματικῶς ὄντινα ἤθελεν ἀνακαλύψει καταχρώμενον τῶν χρεῶν του, καὶ ὁπωσδήποτε καταπατοῦντα τὸν νόμον.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης, ὅτι καὶ αὐτὸς οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν ὑπουργῶν τοῦ Βασιλέως εἰμὴ δικαιοσύνην καὶ ἀμερόληπτον τῶν νόμων ἐφαρμογὴν, καὶ τῆς Βουλῆς ἁπάσης ἀρκεσθείσης εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 λήγοντος ἀγορεύων, εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ὅτι

ἡ Κυβέρνησις ὀφειλομένη τῆς εθνικῆς ἀξιοπρεπείας, ὀφείλει νὰ φρονῇ τίαν, ὥστε καταγρέφουσα τὴν λῃστείαν καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο τοιοῦτον, νὰ μὴ παρέχῃ ἀφορμὴν τοῦ νὰ διαβάλληται καὶ διασύρηται αὕτη, ἀνέφερε δὲ λόγους τινὰς ξένου ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἡ λῃστεία εἶναι κανονικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις, καὶ προσέθηκεν ἐπὶ τέλους, ὅτι οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἀπὸ τὰς λῃστείας, καὶ παραλληλίζοντες τὴν νοσηρὰν κατάστασιν τῶν δύω ὁμόρων Ἐπικρατειῶν, τὴν μὲν Τουρκίαν ἀνυψοῦσι καὶ ἐγκωμιάζουσιν, ἡμᾶς δὲ ἀρίνουσιν εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς Εὐρώπης.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσα οὗτος ἐξέθηκεν, ὑπὸ πατριωτικοῦ ὁρμώμενος αἰσθήματος, κατὰ τὴν εἰρημένην συνεδρίασιν, ἀλλ' ἐφημερίς τις, ὄργανον ἡμιεπίσημον τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων, ἐκ τοῦ δημοσίου ἀδρὰ μισθοδοτουμένη, καὶ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς Κυβερνήσεως γραφομένη, ὁ παρατηρητὴς τῶν Ἀθηνῶν, ὑπουργικῶς παρεξηγοῦσα τὴν εὐώνυμον καὶ πατριωτικὴν ἀγόρευσίν του, ἔβηκεν εἰς τὸ στόμα του λέξεις ἀντεθνικὰς, ζητοῦσα οὕτω νὰ καταδείξῃ αὐτὸν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὡς πολέμια τῇ πατρίδι φρονοῦντα καὶ τῆς Τουρκίας πανηγυριστήν· τοιαύτη δὲ παρεξήγησις εἰς ἀγορεύσεις βουλευτῶν γινομένη, ἐξισοῦται μὲ νομισμάτων παραχάραξιν, καὶ ὁ παραμορφώνων αὐτὰς δικαίως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κιβδηλοποιὸς καὶ τῶν ποινῶν αὐτοῦ ἄξιος.

Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ μισθοδοτῶν τὸν συντάκτην τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος, ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τοιαύτας παρεξηγήσεις τῶν βουλευτικῶν ἀγορεύσεων.

Ἐνόμισε λοιπὸν δίκαιον, ἀναφερόμενος εἰς τὸ Σῶμα, νὰ ζητήσῃ ὥστε νὰ ἐκφρασθῇ πρὸς ἱκανοποίησίν του, ὅτι τὰ διὰ τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς παριστανόμενα ὡς ὑπ' αὐτοῦ ῥηθέντα εἶναι ψεύδη καὶ συκοφαντία, καὶ ἐντελὴς παραμόρφωσις τῆς ἀγορεύσεώς του· διότι, ἂν ἡ Βουλὴ σιωπήσασα ἐπιτρέψῃ τοιαύτην συκοφαντίαν καὶ παρεξήγησιν τῶν βουλευτικῶν ἀγορεύσεων, θέλει καταστήσει τὸ βῆμα ὠφελὸν καὶ ἄλαλον, μὴ τολμῶντος πλέον μηδενὸς βουλευτοῦ νὰ ἐκφέρῃ οὐδὲ κἂν λέξιν ἀπὸ τοῦ στόματός του, φοβουμένου δικαίως τὰς ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων παρεξηγήσεις καὶ αἰσχρὰς συκοφαντίας.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας παραπονεῖται κατά τινος ἐφημερίδος γαλλιστὶ ἐκδιδομένης, ὡς παρεξηγησάσης τὴν ἀγόρευσίν του, καὶ κατὰ τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ ὡς ὄθεν ἐπιτρέψαντος τὴν τοιαύτην

παρεξήγησιν, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην ἀπήντησεν αὐτὸς εἰς τὴν ἀγόρευσίν του, εἰπών, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ ὑπερασπίζηται βουλευτὴς ἐφημερίδα προσβάλλουσαν τὸ ἔθνος, ἐξηγούμενος σήμερον παρατηρεῖ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τότε κακῶς ἴσως ἐξέλαβε τοὺς λόγους του ὡς προσβάλλοντας τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ διὰ τοῦτο τοιαύτην ἔδωκεν ἀπάντησιν· ἑπομένως δὲν εἶναι παντελῶς ἄπορον πῶς καὶ ὁ συντάκτης τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος ἀπατηθείς, τοιαύτην ἔκαμε τῶν λόγων του παρεξήγησιν· ἀλλ' ἀφοῦ σήμερον ἐξηγεῖ σαφέστερον τὴν τῶν λόγων του ἔννοιαν, ἐκ δὲ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης οὐδὲν καταφαίνεται προσβλητικὸν κατὰ τοῦ ἔθνους, τοῦτο δὲ καταδεικνύεται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, καὶ ἑπομένως οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον, οὐδ' ἡ Βουλὴ ἀμφιβάλλουσιν ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν λόγων τοῦ προαγορεύσαντος, θεωρεῖ οὕτως ἀρκούντως ἱκανοποιημένον αὐτόν, καὶ πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν περιττήν.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἀγόρευσίς του, διὰ νὰ γνωσθῇ καταφανὴς ἡ ἔννοια τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ βεβαιωθῇ ὁ συντάκτης τῆς ὑπουργικῆς ἐφημερίδος, ὅτι ὁσάκις θέλει νὰ παραχωρῇ τὰς ἀγορεύσεις τῶν βουλευτῶν, ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικά, καὶ οὐχὶ νὰ παρεξηγῇ καὶ παρεμφορύνῃ αὐτὰς κατὰ φαντασίαν. Ζητῶν δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς ἱκανοποίησιν, σκοπὸν εἶχε νὰ διατρανώσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὅτι ποτὲ ἀπὸ τῆς Βουλῆς δὲν ἦτον οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκθῶσι λόγοι ἢ λέξεις ὑβριστικαὶ κατὰ τοῦ ἔθνους.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν πρακτικῶν καταφαίνεται ἥ,τε ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Θήρας, καὶ ἡ ψευδὴς παρεξήγησις τῆς ἐφημερίδος « ὁ Παρατηρητής· » εἶναι λοιπὸν πικρὸν, ἐφημερὶς ὑπουργικὴ εἰς ξένην γραφομένη γλῶσσαν, νὰ διαδίδῃ ψευδῆ καὶ συκοφαντίας κατὰ βουλευτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ κηρύξῃ ψευδόμενον τὸν συντάκτην αὐτῆς.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἐφ' οὗ ἐν τοῖς πρακτικοῖς οὐδεμία λέξις ὑπάρχει ἐξ ὅσων ἡ ἀνωτέρω ἐφημερὶς ἐνδιαλαμβάνει, ἔπεται, ὅτι ὁ συντάκτης αὐτῆς ψεύδεται· ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι λυπεῖται ἐλέπων ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας θέτει τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ εἰς ἐπίκρισιν ἀπέναντι τῶν λόγων ἐφημερίδος καὶ θεωρεῖ περιττὴν τὴν τῶν πρακτικῶν ἀνάγνωσιν, ἐφ' οὗ καὶ αὐτὸς ὡς ὑπουργὸς ἐκήρυξεν,

ὅτι ἠπατήθη ἄλλως πως ἐκλαβὼν τοὺς λόγους του, καὶ ἐπομένως εἰκοτώτερον ἦτον εἰς τὴν αὐτὴν νὰ περιπέσῃ ἀπάτην καὶ ὁ συντάκτης τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος, εἰς τὸν ὁποῖον ὅμως μεγάλην σήμερον δίδει ἡ Βουλὴ ἀξίαν, θέλουσα νὰ ψιώσῃ αὐτὸν διὰ τῶν πρακτικῶν, ὕστερον μάλιστα ἀπὸ τὴν ὑπ' αὐτοῦ δοθεῖσαν ὁμολογίαν, δι' ἧς θεωρεῖ δεόντως ἱκανοποιημένον τὸν βουλευτήν.

Ἐπαναλαβόντος δέ τινος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Θήρας δὲν δίδει σήμερον ἐξηγήσεις τῆς προλαβούσης ἀγορεύσεώς του, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπαναλαμβάνει ὅσα τότε ἐξέθηκε, διὰ ν' ἀποδείξῃ ψευδόμενον τὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος· καὶ ἑτέρου εἰπόντος, ὅτι ἂν καὶ μὴ παρεγρεθεὶς εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ παρελθόντος σαββάτου, οὐδόλως ὅμως ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ἀγορεύσεως τοῦ βουλευτοῦ Θήρας καὶ τῶν πατριωτικῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων, ὡς καὶ ἅπασα ἡ Βουλὴ, καὶ θεωρεῖ περιττὴν τὴν πᾶσαν περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ συζήτησιν· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον συζητήσεως, διότι, κατὰ τὸν κανονισμὸν, τὰ πρακτικὰ ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὴν ἐπιοῦσαν· ἐφ' οὗ δ' ἐν τοῖς πρακτικοῖς οὐδὲν ἐπιλήψιμον ἐνυπάρχει κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας, δύναται δημοσιευόντων ἀντίγραφον αὐτῶν, νὰ καταδείξῃ ψευδόμενον τὸν δημοσιογράφον, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ ματαίαν τὴν συζήτησιν ἐπὶ ζητήματος λελυμένου.

Ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς Θήρας, ὅτι εἰς ἄλλα συνταγματικὰ Κράτη ὑπάρχει διάταξις, ἥτις ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι, κατ' αὐτὴν δέ, ὅστις δημοσιογράφος παραποιεῖ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας παρεξηγῶν τοὺς λόγους τῶν ἀγορευόντων, καταγγελλόμενος ὑπό τινος τῶν βουλευτῶν ἢ γερουσιαστῶν, ἐδικάζετο καὶ κατεδικάζετο ὑπὸ τῶν σωμάτων· ταῦτα δὲ λέγει ἀπάντων εἰς τοὺς θεωροῦντας ὡς μὴ ἔχουσαν ἀξίαν τινὰ τὴν δημοσιογραφίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς τοὐναντίον θεωρεῖ ὡς πολλὴν ἔχουσαν σημασίαν, καὶ ὡς ἐπηρεάζουσαν τὰ πνεύματα τῶν ἀναγνωστῶν· διὰ τοῦτο μάλιστα δικαίως ἔλαβε σήμερον τὸν λόγον, ὄχι διὰ νὰ δώσῃ ἐξήγησιν τῆς προλαβούσης ἀγορεύσεώς του, καθ' ἃ ὑπέθεσεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀλλὰ διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν δημοσίαν τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν ἐφ' ὅσων ψευδῶς καὶ παρεξηγῶν αὐτὸν κατεχώρισεν ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ του ὁ συντάκτης τῆς ἐφημερίδος « ὁ Παρατηρητής. »

Μετὰ ταῦτα, προκειμένου ν' ἀναγγελθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς

ἑπομένης συνεδριάσεως, καὶ τινων ἀπαιτούντων νὰ ὁρισθῇ ὡς τοιοῦτον τὸ περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον, ἄλλων δὲ, τὸ περὶ προξενικῶν τελῶν, ἵνα μὴ ἀργῇ ἡ Βουλὴ ἑωσοῦ τὸ ὑπουργεῖον σκεφθῇ ἐπ' αὐτοῦ· ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τεθῇ ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης συνεδριάσεως τὸ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχέδιον, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ διακοπῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ὑπουργεῖον δυνηθῇ νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ στρατολογίας νομοσχέδιον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΑΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἀνδ. Π ε π α ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'.

Τῆς 3 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Κατὰ πρῶτον ἐζητήσατό τις νὰ ἀναγνωσθῇ ἀναφορά τινα, πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπευθυνομένην ἐκ μέρους τῶν συνεπαρχιωτῶν αὐτοῦ κατὰ τοῦ νομάρχου Ἀκαρνανο-αἰτωλίας· ἀλλὰ παρατηρηθέντος αὐτῷ, ὅτι ἡ ἀναφορὰ πρέπει νὰ διευθυνθῇ πρῶτον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς, καὶ ὅτι, ἂν ἡ ὑπόθεσις κατεπείγῃ, δύναται νὰ ἐκθέσῃ διὰ ζώσης τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ περιεχόμενα· λαβὼν οὗτος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἀφοῦ πρὸ ἑξαετίας δὲν ἐνηργήθη δημοτικὴ ἐκλογὴ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ἀπεφασίσθη ἤδη, ὡς καὶ πρότερον ἀνέφερε, νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ τοιῶν δήμων, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔβγαλεν ὁ νομάρχης ὡς μᾶλλον φορολογουμένους πρόσωπα τῆς ἰδίας του ἐκλογῆς· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἰδών, ὅτι δὲν ἐπετύγχανε τοῦ σκοποῦ καὶ ἡ ἐναντία μερὶς ἐπεκράτει, ἀπέλυσε πάλιν τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους, ἀναβαλὼν τὴν ἐκλογὴν κατ' ἀρέσκειαν. Γράφουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἐπαρχιῶται του, ὅτι δὲν ἐννοοῦσι τί ἐνεργεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας των, καὶ προτιμότερον

ἦτον ν' ἀποσυρθῇ, ἀφοῦ τὰ ἱερώτερα τῶν δικαιωμάτων των καταπατοῦνται, καὶ ὁ νομάρχης κατέστη δι' αὐτοὺς νέος Ἀλῆ-Πασσᾶς, ἐνεργῶν καὶ ἀποφασίζων οὐχὶ ὅ,τι ὁ νόμος ἀλλ' ἡ θέλησις αὐτοῦ τὸν ὑπαγορεύει. Πραγματικῶς δὲ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀνθρώπου τούτου τὰ παθήματα τοῦ λαοῦ κατέστησαν ἀνυπόφορα, διότι, παραλείπων πᾶν ἄλλο, λέγει ὅτι εἰς μόνον τὸ χωρίον Βασιλόπαυλον ἔξεμψε διὰ τὰς ἀνωτέρω αἰτίας ὅλην σχεδὸν τὴν ὑπὸ τὸν Σκυλεδήμον στρατιωτικὴν δύναμιν, ἥτις ἀφοῦ ἐτέρμευσε 10—12 τῶν μᾶλλον φορολογουμένων καὶ τῶν συμβούλων, ἐπλημμύρησε τὰς οἰκίας ὅλας τοῦ χωρίου, κατεσπατάλησε πᾶν εἶδος οἰκοτρόφου ζώου, καὶ συγχρόνως ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατέφαγε τετρακόσια κριθῶν, ἕνα βοῦν, ἕνα μόσχον κτλ. Διὰ ταῦτα δὲν ἐξαιτοῦνται οἱ κάτοικοι εἰμὴ νὰ ἀποσταλῇ τιμιός τις νομάρχης, ὅστις νὰ διοικήσῃ αὐτοὺς κατὰ τὸν νόμον, ἃ ἦναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἡ Ἀκαρνανία ὑπάρχει ἐντὸς τῆς ὁριθετικῆς γραμμῆς καὶ ἀποτελεῖ μέρος τῆς αὐτονόμου Ἑλλάδος. Καὶ ταῦτα μὲν εἶναι τὰ παράπονα τοῦ λαοῦ ἐκείνου, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ δι' ἀναφορῶν των ὑπέβαλον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν, ἔπεμψαν ἤδη ἀντίγραφα τῶν ἀναφορῶν τούτων καὶ εἰς αὐτὸν, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς, ἀντὶ νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀναφορὰς ταύτας, κατέθηκε τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ τοῦ νομάρχου, ὡς νὰ ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ ὁμολογήσῃ ὁ ἔνοχος τὸ ἔγκλημα ἢ τὴν παρανομίαν, δι' ἣν ἐγκαλεῖται. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ ὑποβάλῃ τὰς ἀναφορὰς ταύτας, ἐξ ὧν θέλει ἀποδειχθῇ τίς ἡ διαγωγὴ τοῦ μηνύετος νομάρχου, τὸν ὁποῖον ἂν ὑπάρχῃ ὁ ἐλάχιστος δισταγμὸς, ἐπεθύμει νὰ διορίσωσιν ἀλλαχοῦ, διὰ νὰ ἴδωσι πάντες ὁποῖος τις ὁ ὑπάλληλος οὗτος.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀνωτέρω ἀναφορὰ ἐνισχύει τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γενομένας ἐρωτήσεις, τοῦ προαγορεύσαντος, δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ αὕτη διὰ νὰ σταλῇ μετ' ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν, ἵνα δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ ὅλων τούτων ἐπέρρεπε τις, ὅτι ἀληθῶς κατά τινα σκανδαλωδῆ παράβασιν τοῦ δημοτικοῦ νόμου, πολλαχοῦ αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ διατελοῦσι παστερίζομεναι τὴν ἐξουσίαν ὑπὲρ τὰ ἓξ καὶ ἑπτὰ ἔτη, ἐνῷ, ἅμα παρελθούσης τῆς τριετίας, ἡ περαιτέρω διάρκεια τῆς αὐτῆς ἀρχῆς δὲν εἶναι εἰμὴ παρανομία. Φρονεῖ λοιπὸν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ζήτημα γενικὸν, καὶ μετὰ τὴν λύσιν αὐτοῦ νὰ εὐχηθῇ ἡ Βουλὴ ἅπαξ μετὰ τὴν νόμιμον τριετίαν νὰ μὴν ὁρίσταται οὐδέποτε ἡ αὐτὴ δημοτικὴ ἐξουσία.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι καὶ ἐκ τῶν περὶ τούτου ὑποβληθέντων ἐγγράφων τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ προκειμένῃ ἀναφορᾷ περιεχομένων πείθεται ἡ Βουλὴ ὅτι ὁ νόμος παραβιάζεται, καθόσον ὁ αὐτὸς δήμαρχος διατελεῖ ἓξ ἔτη ἐν ἐξουσίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο εἶναι παράβασις προφανὴς, ἥτις καὶ ἀλλαχοῦ ἐνεργεῖται, πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θέλει προσέλθει ὁ ὑπουργός, ὅπως ἀκούσῃ τί θέλει ἐξαγάγει τὸ σῶμα ἐκ τῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐγγράφων, διὰ νὰ ἔλθωμεν οὕτως εἰς μίαν τινὰ καθαρὰν τοῦ ζητήματος λύσιν.

Περιπλέον ἐπέφερέ τις τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι καὶ ἐκ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντίων, δι' ἣν προσήγαγεν ὁ ὑπουργὸς ἑτέραν ἔκθεσιν τοῦ νομάρχου, γεννᾶται ζήτημά τι σπουδαῖον, ἐπειδὴ, καθ' ἃ ὁ νομάρχης λέγει, εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς οἱ ἀριστεισθέντες καθίστανται πάντῃ περιττοί. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας πρέπει νὰ λυθῶσιν, ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης, ἀμφότερα τὰ ζητήματα ταῦτα.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς ἡ ἡμέρα, καθ' ὅσον καὶ ἄλλαι ἐπερωτήσεις πρόκειται νὰ γίνωσιν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργόν, ἐπειδὴ εἶπε μὲν οὗτος ὅτι λῃστεῖα σχεδὸν δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅμως σωρεία λῃστῶν εἰσβαλοῦσα κατὰ τὸ χωρίον Μαραθιὰ τῆς Εὐρυτανίας, διῆρπασεν, ἐπυρπόλησε καὶ κατεδασάνισε τόπον, τὸν ὁποῖον ὁ Καταντώνης αὐτὸς δὲν ἐτόλμησε νὰ προσβάλῃ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος, ἵνα λυθῶσι τὰ ἀνωτέρω δύω ζητήματα, καὶ μετ' αὐτῶν, αἱ μένουσαι ἐκκρεμεῖς ἐπερωτήσεις.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτως,

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς τῶν τμημάτων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ βιβλίου ναυτοδανείων (libretto).

« Τὸ νομοσχέδιον περὶ βιβλίου ναυτοδανείων προτίθεται κυρίως νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις τῆς ναυτιλίας, νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτὴν ὑπόληψιν, καὶ νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν πρό τινος καιροῦ ἔχασαν οἱ πλοίαρχοι καὶ οἱ ναῦται μας.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐὰν παρουσιάζετο εἰς πλέον εὐνοϊκὰς περιστάσεις, δὲν ἤθελεν ἀπαντήσει οὔτε τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν, οὔτε τὸν ἐλάχιστον δισταγμὸν ἐκ μέρους τινός. Ἀλλ' ἡ γενικὴ τοῦ ἐμπορίου νέκρωσις, ἡ ἐπικρατοῦσα δυστυχῶς εἰς τὸ ἔθνος μας χρηματόδεια, καὶ ἡ πρὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν ἀκινησία τοῦ ναυτικοῦ παρέχουσιν ἐκ μέρους πολλῶν φόβους ἀρκούντως δικαιολογημένους, ὅτι δηλ. ἡ ὑπογράφωσις τοῦ νὰ ὑποδείξῃ διὰ τοῦ βιβλίου πᾶς πλοίαρχος τὰ χρέη, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι βεβαρυμένον τὸ πλοῖόν του, θέλει καταστρέψει ἓν μέγα μέρος τῶν ἐμποροπλοιάρχων, ἢ θέλει ἀναγκάσει αὐτοὺς νὰ τεθῶσιν ὑπὸ ἄλλην σημαίαν.

Καὶ ἡμεῖς ἀκόμη, κύριοι βουλευταὶ, εἴτινες ἐπεφορτίσθημεν τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, κατελήφθημεν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ὑπὸ τῶν φόβων τούτων, καὶ μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ ἐπροχωρήσαμεν εἰς τὴν μελέτην αὐτοῦ· δὲν θὰ ἦτο προτιμότερον, ἔλεγον τινὲς ἐξ ἡμῶν, ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νόμου τούτου ν' ἀναβληθῇ εἰς εὐτυχεστέρους καιρούς; δὲν θὰ ἦτο καλὸν ἡ σύστασις τοῦ βιβλίου νὰ φεισθῇ τοὐλάχιστον τὰ παλαιὰ πλοῖα, νὰ ἦναι δὲ ὑποχρεωτικὴ μόνον διὰ τὰ ναυπηγούμενα;

Αἱ σκέψεις αὗται καὶ ἄλλαι ὅμοιαι ἐκλόνιζον τὰς πεποιθήσεις μας ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας, ἐωσοῦ ἐνισχυόμενοι καὶ ἀπὸ τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων τὰς γνωμοδοτήσεις, ἐνηγκαλίσθημεν τὴν ἰδέαν, ὅτι ἀπέναντι παντὸς φόβου πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ σωτηρία τῆς ἐθνικῆς σημαίας, ἡ διάσωσις τῆς τιμῆς τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας, ἡ ἀνέγερσις τῆς πίστεως, ἥτις μᾶς ἀπεχαιρέτησε πρό τινων χρόνων, καὶ ἥτις εἶναι ἡ ψυχὴ πάσης ἐμπορίας. Μ' ἄλλας λέξεις, κύριοι, ἐπροτιμήσαμεν τὸ μὴ χεῖρον, ἀφοῦ τὸ τέλειον, τὸ ἀδάπανον, τὸ ἀζήμιον ἦτον ἀδύνατον νὰ τὸ εὕρωμεν.

Δὲν εἶναι δὲ τὸ βιβλίον τῶν ναυτοδανείων νέόν τι καὶ πρωτοφανὲς, διότι καὶ ἄλλα ἔθνη πρὸ ἡμῶν τὸ ἠσπάσθησαν, καὶ ἰδίως ἡ Ῥωσσία, ἡ Αὐστρία καὶ οἱ γείτονες ἡμῶν ἀδελφοὶ Ἰπτάνησοι· ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι οὔτε μία καινοτομία εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, καθότι ὁ ἐν ἰσχύϊ ἐμπορικὸς νόμος ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ γίνωνται γνωστὰ ἐπισήμως τὰ ναυτοδάνεια, διατάξας νὰ καταχωρῶνται εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλία τῶν ἐμποροδικείων (ἄρθρ. 312)· ἐὰν τὰ βιβλία ταῦτα ἦσαν τακτικώτερα, ἐὰν ἦτο δυνατὸν δι' αὐτῶν νὰ τίθεται ἀμέσως καὶ εὐκόλως εἰς σχέσιν ὁ πλοίαρχος μὲ τὸν κεφαλαιοῦχον ἢ μὲ τὸν ἔμπορον, τὸ βιβλίον θὰ ἦτο δίκαια περιττὸν, καὶ τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα τὸ παρὸν νομο-

σχεδίων ζητεῖ νὰ προλάβῃ, δὲν θὰ ἐλάμβανον ἴσως χώραν· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ βιβλία τῶν ἐμποροδικείων δὲν συνετέλεσαν εἰς τίποτε, καὶ οὔτε ἦτο δυνατὸν οὐδόλως νὰ συντελέσωσιν· ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη βιβλίου θέτοντος ἀμέσως καὶ ἄνευ δαπάνης χρόνου τὴν κατάστασιν τοῦ πλοίου ὑπ' ὄψιν τοῦ κεφαλαιούχου, τοῦ ἐμπόρου καὶ τοῦ ἀσφαλιστοῦ. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι εἶδος βιβλίου ὑποθηκῶν, μὲ αὐτὴν τὴν διαφορὰν ὅτι ὑποθηκοφύλαξ εἶναι τρόπον τινὰ αὐτὸς ὁ ἴδιος πλοίαρχος, καὶ ἑπομένως κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς ὁποιονδήποτε τόπον τοῦτος ὁπλοῦ καὶ ἂν εὑρίσκηται, ἄνευ τῆς προσαγωγῆς ἄλλων ἀποδείξεων δύναται νὰ ὑποδείκνυῃ ὁ ἴδιος τὴν κατάστασιν τοῦ πλοίου του, προκαλῶν τὴν ἀναγκαίαν ἐμπορικὴν πίστιν, ἧς ἔχει ἀνάγκην διὰ τὴν πρόοδόν του.

Ἀλλ' ἡ σύστασις τοῦ βιβλίου θέλει καταστρέψει ἅμα τινά, θέλει ἀπελπίσει τοὺς πλοιάρχους ἐκείνους, οἵτινες ὠφελοῦνται ἀπὸ τὸ μυστήριον, μὲ τὸ ὁποῖον καλύπτεται ἡ πραγματικὴ κατάστασις των.

Τοῦτο ἐπέσυρε καὶ τὴν ἰδικήν μας προσοχήν, κύριοι, διότι πρεσβεύομεν, ὡς πρεσβεύετε ὅλοι, ὅτι τὸ συμβιβάζειν ἑνὸς ἑκάστου τὰ συμφέροντα μὲ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὅλου πρέπει νὰ ἦναι ὁ κυριώτερος τῆς νομοθεσίας σκοπός. Δὲν εἶναι τῷ ὄντι δίκαιον νὰ πίπτῃ θῦμα τὸ ἄτομον ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε τῆς αὐθαιρεσίας ἑνὸς νόμου· ἀλλ' ἂν τοῦτο εἶναι ἀληθές, εἶναι ἀληθέστατον ἐπίσης, ὅτι χάριν τοῦ μέρους δὲν πρέπει νὰ θυσιάζηται καὶ νὰ καταστρέφηται τὸ ὅλον.

Ὅταν, κύριοι, ἡ ἐθνικὴ τιμὴ καθ' ἑκάστην προσβάλληται ἕνεκα τῆς δολιότητος καὶ κακῆς πίστεως ὀλίγων τινῶν, ὅταν ἡ σημαία μας ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν χάνῃ τὴν ἀκτῖνα εἰς αὐτὴν ὑπόληψιν, ὅταν τὸν Ἕλληνα πλοίαρχον θεωροῦν οἱ ξένοι ὡς ὑπόπτου τιμιότητος, ὅταν εἰς τοὺς λιμένας τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἐκλαμβάνωνται ὡς κίβωτοι κρύπτουσαι τὸ ἐγκλημα, τέλος πάντων, ὅταν ὁ ἔμπορος συστέλληται νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ φορτίον του ὡς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πλέον ἐντίμους τῶν ναυτικῶν μας, τὰ ἀσφαλιτικὰ δὲ καταστήματα τῆς Εὐρώπης ἀρνῶνται νὰ δώσωσιν ἀσφάλειαν εἰς τὰ πλοῖά μας· νομίζομεν ὅτι καθῆκον καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων εἶναι νὰ προλάβωσι παντοίοις τρόποις τὸ μέγα αὐτὸ κακόν, καὶ νὰ μὴ βιβλοκινδυνεύσωσιν αἱ τρεῖς χιλιάδες σημαίαι μας, ἕνεκα τῶν διαταγμῶν καὶ τῶν φόβων, οἱ

ὁποῖοι ἐγείρονται, ὅτι τῶν ἐμποροπλοιάρχων τινὲς θέλουσιν ὑποζῆ ζημίας ἀκαταλογίστους, ἢ καὶ μίαν καταστροφήν.

Τοιαύτη τοὐλάχιστον εἶναι ἡ πεποίθησίς μας, κύριοι· μολαταῦτα καὶ ἀπέναντι τῶν πεποιθήσεων τούτων ἐπροσπαθήσαμεν νὰ συμβιβάσωμεν τὰ συμφέροντα τῶν ἀτόμων μὲ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὅλου. Διὰ τοῦτο, ἐνῷ παρεδέχθημεν τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως βιβλίου ναυτοδανείων, παρεδέχθημεν συνάμα καὶ ἐνιαύσιον προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ ἤδη ναυπηγηθέντα πλοῖα ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ τὸ βιβλίον.

Ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀναχωρῶν ἀρχὰς καὶ ὁ κύριος ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἔθηκεν εἰς τὸ νομοσχέδιον προθεσμίαν ἑξάμηνον· ἡ προθεσμία αὕτη ἐκρίθη ἀνεπαρκὴς ἕνεκα τῶν δυστυχῶν περιστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας εὑρισκόμεθα· ὅθεν καὶ παρεδέχθημεν ὁμοφώνως τὸν ὅρον τοῦ ἑνὸς ἔτους, ὡς ἀναγκαιότατον διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς ὑποθέσεις του ὁ ἐμποροπλοίαρχος· τὸ κακὸν τοὐλάχιστον θέλει εἶσθαι πολὺ ὀλιγώτερον, ἐνῷ, ἂν ἐπιζληθῇ τὸ βιβλίον ὡς μία ὑποχρέωσις ἐντὸς ἀνεπαρκοῦς χρονικοῦ διαστήματος, ἐὰν δὲν δοθῇ ὁ ἀνάλογος καιρὸς πρὸς ἐξομάλυνσιν τῶν δυσκολιῶν, εἰς τὰς ὁποίας εὑρίσκεται ὁ πλοίαρχος ἀπέναντι τῶν δανειστῶν, ἡ καταστροφὴ πολλῶν ἐμποροπλοιάρχων θέλει διαδεχθῇ τὰ δεινά, εἰς τὰ ὁποῖα ἤδη ὑπέπεσον.

Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων ἐστηρίχθημεν παραδεχθέντες τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου· μὴν ὑπολάβητε δὲ ὅτι φρονοῦμεν τὴν σύστασιν τοῦ βιβλίου ὡς ἔχουσαν τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ ἐξαλείψῃ διὰ μιᾶς ὅλα τὰ κακά, καὶ προλάβῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὰ δυστυχήματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἠμαύρωσαν τὴν ἐθνικὴν ναυτιλίαν. Δὲν εἴμεθα τόσον εὐκολόπιστοι, κύριοι· πρὸς ἐξάλειψιν τοὐλάχιστον ἢ πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ πρέπει πολλὰ ὁμοῦ νὰ συντρέξωσιν· ἀλλὰ φρονοῦμεν ἀδιστάκτως, ὅτι ἂν τῶν πολλῶν συντελεστικῶν μέσων τοῦ νὰ περισταλῇ ὁ δόλος καὶ νὰ τεθῇ εἰς φραγμὸς εἰς τὰς καταχρήσεις τῶν πλοιάρχων τῆς κακῆς πίστεως εἶναι καὶ ἡ σύστασις τοῦ βιβλίου· ὁ χρόνος θέλει ἀνακαλύψει καὶ ἄλλα μέσα σωτήρια, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂς δεχθῶμεν τὸ ἐφικτόν, τὸ δυνατὸν εἰς τὰς περιστάσεις, καὶ τὸ ὁποῖον ἡ πεῖρα ἐθνῶν ἄλλων ἀπέδειξε συντελεστικώτατον· ὁ χρόνος δὲ αὐτὸς, ἐστὶ ὑπερβέβαιοι, δὲν θέλει ψεύσει τὰς προσδοκίας μας.

Μετὰ πεποιθήσεως ἄρα συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὰς ἑξῆς ἐπὶ τῶν ἄρθρων τροποποιήσεις.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως· ἁπᾶν

πλοίων ὑπὸ σημαίαν Ἑλληνικήν, *χωρητικότητος πλέον τῶν δέκα τόνων*, ὀφείλει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένον μὲ βιβλίον, ἐνῷ θέλουν καταχωρίζεσθαι ἐπιμελείᾳ τῶν δανειστῶν· ἁ. τὰ προνοούμενα ἀπὸ τὸν 4 παράγραφον, περίπτωσις 6'. τοῦ ἄρθ. 191 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἤτοι τὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὀφειλόμενα διὰ προμήθειαν (fournitures) ἐργασίαν ἢ ἡμερομίσθια, δι ἐπισκευήν, τροφὰς, ἐφοπλισμὸν καὶ ἐξάρτισιν τοῦ πλοίου· καὶ β'. κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τὰ μεταξὺ κτλ.

Ἄρθρ. 3. Πρὸς διασάφησιν εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις « χρονολογουμένη ἄδεια » ἡ λέξις « τῆς ἀρχῆς ».

Ἄρθρ. 5. Πρὸς συμπλήρωσιν θέλει προστεθῇ δεύτερος παράγραφος εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἔχων οὕτως·

« Ἀλλ' ἐὰν δὲν φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἢ ἂν δὲν προσδιωρίσθη ἐξ ἀρχῆς τοιοῦτος, τὰ τοιαῦτα δάνεια διατηροῦσι τὸ προνόμιόν των ἐπὶ τῶν προγενεστέρων δανείων, ἓξ μὲν μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο τὸ ἔνεκα ἀνάγκης ναυτοδάνειον, ἐὰν τὸ πλοῖον ταξειδεύσῃ κατὰ τὸν Εὔξεινον πόντον καὶ τὴν μεσόγειον, ἐννέα δὲ μῆνας ὅπου ἄλλοθι »

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο πρὸς σαφήνειαν θέλει προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις « προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν » τὸ « ἢ ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου » καὶ μετὰ τὴν λέξιν « προσαλαμβανομένων » νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « ἐκάστοτε. »

Ἡ ἀρχὴ δὲ τοῦ παραγράφου 6'. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου να συμπληρωθῇ οὕτως, « ἀντίγραφον τοῦ περὶ ναυτοδανείων συμβολαίου. »

Ἄρθρ. 8. Διορθοῦται ὡς ἑξῆς· « τὰ βιβλία πληρόνονται διὰ μὲν τὰ ἀπὸ δέκα μέχρι τριάκοντα τόνων πλοῖα κτλ. »

Ἄρθρ. 9. Τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως· « τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ναυπηγηθησόμενα πλοῖα ὀφείλουν ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ βιβλίον, τὰ δὲ λοιπά, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους κτλ. »

Ἄρθρ. 10 Εἰς τὸ ἄρθρ. τοῦτο ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐξαμήνου » θέλει σημειωθῇ ἡ λέξις « ἐνιαυσίου » τόσον εἰς τὸν 1 καθὼς καὶ εἰς τὸν 2 καὶ 3 παράγραφον.

Εἰς τὸν παράγραφον δὲ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἀντὶ τῆς φράσεως « ἀντίγραφον τῶν εἰρημένων δανείων » νὰ σημειωθῇ « ἀντίγραφον τῶν συμβολαίων τῶν εἰρημένων δανείων. »

Ἄρθρ. 12. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο τὴν λέξιν « εἰγχωρίων » νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις « ἐπισήμων. »

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν δὲν διευθύνει μόνον τὸ πολεμικὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν, φαίνεται ἀρκετὰ ἀναγκαῖον νὰ τηρηθῇ ὁ τύπος τῆς προσυπογραφῆς τοῦ νόμου καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1851.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Δρόσος,
Μ. Σολωμὸς,
Π. Δαζαρὴς,
Χ. Σ. Ἀντωνόπουλος,
Κ. Δαρειώτης,

Ὁ Εἰσηγητὴς
Π. Α. Ζάνος.»

Εἰς τὸν βουλευτὴν Ἰω. Κλίμακαν ἐχορηγήθη λόγῳ ὑπηρεσίας ἀπεριόριστος ἄδεια ἀπουσίας· ὡσαύτως δὲ ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον πρὸς μὲν τὸν Κ. Λιμπερόπουλον μηνιαία, πρὸς δὲ τὸν Α. Ῥοΐλλον, δεκαπενθήμερος ἄδεια.

Ἐγένετο ἔπειτα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Θ. Ζαΐμη καὶ Χ. Κικίδου ἡ διὰ τὸν ἀρξάμενον μῆνα κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον 1851.

Α.	Β.	Γ.
Γ. Ῥάλλης	Εὐστ. Παρίσης	Π. Καλαμογδάρτης
Α. Παπατσώρης	Ν. Μπούκουρας	Γ. Κ. Βελῆς
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Γ. Γωλιανὴς	Δ. Δημητρακόπουλος
Θ. Γρίβας	Ἀναγ. Ταπόπουλος	Δ. Ὀρεινὸς
Π. Ζάνος	Π. Δελιγιάννης	Σ. Κοπανίτσας
Θ. Ζαΐμης	Χ. Κικίδης	Δ. Πικουλάκης
Ν. Ματθαίου	Ι. Κριεζὴς	Γ. Νικολάου
Γ. Ἀποστολίδης	Α. Κονδάκης	Ν. Δελιγιάννης
Ἠλ. Καλογερᾶς	Ἰω. Φασμάκης	Γ. Πανοπριστόπουλος
Ι. Εὐγενίδης	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Δ. Ἐμπειρίκος
Β. Σκαλτσοδήμος	Δ. Πετροπουλάκης	Κ. Λιμπερόπουλος
Δ. Τσόκρης	Δ. Δρόσος	Κ. Ντάγρης
Κ. Ἀξελὸς	Γ. Περωτὴς	Δ. Πολυχρονόπουλος
Π. Βάρδογλης	Χ. Χριστόπουλος	Δ. Γιαννούλης
Ν. Πιεράκος	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ἠλ. Παπαδαῖος
Δ. Γ. Φιλάρετος	Γ. Τσάκρης	Π. Ματόλας
Ν. Σισμάνης	Ἐμμ. Καραμάνος	Ι. Γεωργάρας.
Α. Μάμουκας.	Κ. Γριβογεώργης.	

Δ.	Ε.	Σ.
Γρ. Πατριαρχίας	Δ. Καλλιφρονᾶς	Σ. Βλάγος
Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Γ. Κάνδας	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος
Α. Πίπας	Π. Τσαννετάκης	Κ. Δαρειώτης
Σ. Πράτσικας	Α. Ῥαΐλλς	Στ. Κεπετανάκης.
Α. Δεδόπουλος	Π. Καμπάνης	Χρ. Οἰκονομίδης
Ἠλ. Δωΐλας	Ι. Σαγρίδος	Ζ. Ζαρειφόπουλος
Κ. Πονηρόπουλος	Γ. Σκοῦρος	Θ. Πετρινὸς
Α. Κιζάνης	Ν. Μπούτουνας	Ν. Παναγιᾶς
Α. Εὐμολπίδης	Ι. Δημιανός	Δ. Βιλαΐτης
Δ. Ζῶτος	Σ. Στεφανόπουλος	Παπακώνς. Τσαμάλης
Γρ. Κορφιωτάκης	Γ. Παπασπυρόπουλος	Γ. Μαδεμοχωρίτης
Α. Λύγερινὸς	Μ. Σισίνης	Π. Λαζαρὴς
Γ. Γιαλδάκης	Δ. Σακελλαριάδης	Σ. Μήτσας
Ν. Πετμεζᾶς	Χ Θεοχαράπουλος	Α. Δανόπουλος
Ι. Βάχλας	Π. Κολπυδίνος	Α. Καστανᾶς
Ζ. Μαραγκὸς	Χ. Ἀντωνόπουλος	Γ. Ι. Στάϊκος
Κ. Μανίτας.	Α. Παπαδημητριάδης.	Ι. Κλίμακας.

Ζ.

Α. Ἴσκος	Α.Κορφιωτάκης	Δ. Α. Γιουρδὴς
Α. Παπ. Ἀθανασίου	Α. Π. Ἰωάννου	Δημ. Σκυλοδήμος.
Δ. Κουμανιώτης	Ν. Α. Ἀναργύρου	Π. Πατρινὸς
Β. Νικολαΐδης	Α. Χρυσανθόπουλος	Ν. Μοσχούλας
Ἐμ. Μοδινὸς	Σ. Μαυροδήμος	Δ. Μητσάκης.
Κ. Λαμπρινόπουλος	Φ. Μαῦρος	

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ἀνεφύη τὸ ζήτημα τίς τῶν εἰσαχθεισῶν ἐπὶ τούτου δύω ἐκθέσεων πρέπει νὰ ληφθῇ κυρίως ὑπ' ὄψιν. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ τὴν δευτέραν ὑποβαλὼν ἔκθεσιν, εἶπεν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπὴ εἰς πολλὰς συνελθοῦσα συνεδριάσεις, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν παλαιὰν προξενικὴν διατίμησιν, καὶ καλέσασα τὸν ὑπουργὸν, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ διαφόρους πληροφορίας, μεθ' ἃς ἡ συνήνεσεν ὁ ὑπουργὸς εἰς ἐλαττώσεις τινὰς ἡ ἐπίφερε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἄλλας ἰδίας. Οὕτω δὲ ἀνετέθη ἡ εἰσήγησις εἰς τὸν βουλευτὴν Πετσῶν, ὑποβεβηθεισῶν τῶν βάσεων, ἐφ' ὧν ἔμελλε νὰ βαδίσῃ· ἀλλ' οὗτος συντάξας ἔκθεσιν, ἰδίας σκέψεις περιλαμβάνουσαν, ἀνέγνω αὐτὴν εἰς τὸ σῶμα, πρὶν ἢ ὁ ἀγορεύων καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἴδωσιν ὅλως· ἐντεῦθεν προλαβὼν εἶχε ζητήσει νὰ τῷ ἐπιρυλαχθῇ τὸ δικαίωμα νὰ εἰσαγάγῃ, ἂν ἐθεώρει ἀναγκαῖον, ἔκθεσιν ἄλλην καὶ τὴν ἔκθεσιν ταύτην συνέταξεν ἔπειτα κατὰ τὰς βάσεις, ἃς ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε θέσει. Ἐπειδὴ δὲ τὴν μὲν ἔκθεσιν αὐτοῦ ἐρωτηθεῖσα ἀνεγνώρισεν ἡ ἐπιτροπὴ, τὴν δὲ ταῦ βουλευτοῦ Πετσῶν ὄχι, ἐκείνην μὲν ὑπέγραψαν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὅλα, αὕτη δὲ μένει ὡς ἔκθεσις ἁπλῆ τοῦ ὑποβαλόντος. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι δὲν ὡρμήθη ὁ βουλευτὴς Πετσῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς του ἐκ τῆς ἐλαχίστης κακῆς πίστεως, ἀλλ' ἐνόμισεν ὅτι λαβὼν τὴν εἰσήγησιν, ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ καὶ σκέψεις ἰδίας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι παρουσιασθείσης τῆς τοιαύτης ἀνωμαλίας, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἡ μὲν ὑπὸ τῶν πολλῶν ὑπογεγραμμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας, ἡ δὲ μονομερὴς, ὡς τῆς μειοψηφίας, διότι ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δικαίως δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀνέθετο μὲν εἰς τὸν βουλευτὴν Πετσῶν τὴν εἰσήγησιν, ἀλλ' οὗτος μὴ συμμορφωθεὶς μετὰ τοῦ κανονισμοῦ, δὲν ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσιν εἰς αὐτὴν. Καὶ ἴσως μὲν εἶχεν ὁ εἰσηγητὴς νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὅμως ἀπὼν ἐν ἀδείᾳ, δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἔκθεσις ἐκείνου εἶναι κτῆμα κοινὸν καὶ δύναται πᾶς ὁ προσβεύων τὴν αὐτὴν γνώμην νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτὴν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν παρουσιασθεὶς ὡς εἰσηγητὴς, ἀνέγνω τὴν ἔκθεσίν του, ἐννοεῖται ὅτι πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ὑποληψεως αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὅσον καὶ ἂν τροποποιηθῇ ἡ περίστασις, τὰ πράγματα λέγουσιν ὅτι καλῇ τῇ πίστει ἐνήργησε. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ προβῇ τὸ σῶμα εἰς οὐδεμίαν ἀπόφασιν, πρὶν ἢ ἀκούσῃ καὶ τοῦτον, καθ' ὅσον ἂν ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἔχει τὴν ἔκθεσιν ὡς εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας, δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ τότε ἡ προσαγωγὴ ἐκθέσεως ἄλλης, ἂν δὲ παραδεχθῇ τοὐναντίον, θέλομεν ἐμβεῖ εἰς κύκλον ἀδιέξοδον καὶ ἀνώμαλον. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἀκουσθῶσι καὶ οἱ λόγοι τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, διότι ὅπως ἄλλως καὶ ἂν ἀποφασισθῇ ἡ Βουλὴ, θέλει εἴπει ὅτι ὁ βουλευτὴς οὗτος ὑπέβαλεν οὐχὶ ἔκθεσιν, ἀλλ' ἓν ψεῦδος.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ περίστασις αὕτη δὲν εἶναι πρωτοφανὴς καὶ ἐξ ἀταξίας συνέβη καὶ εἰς ἄλλας ἐκθέσεις, διότι πολλάκις τὰ μέλη δὲν ὑπογράφουσι. Δὲν πρόκειται λοιπὸν νὰ δικάσῃ ἐνταῦθα ἡ Βουλὴ, οὐδ' ἔπρεπε περὶ τὸ τέλος νὰ εἴπωσι τὰ μέλη ὅτι δὲν ὑπογράφουσι· διὸ ἐπὶ μὲν τοῦ προκειμένου οὐδεὶς πρέπει νὰ γίνῃ λόγος, ἀλλὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις, τοῦ δὲ λοιποῦ, ἵνα μὴ συμβαίνωσι ταῦτα, νὰ ὑπογράφωσιν ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰς ἐκθέσεις καὶ τὰ πρακτικά.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἀφ' οὗ κατὰ τὸν κανονισμὸν συνελθόντες ὅλων τῶν τμημάτων οἱ εἰσηγηταὶ, ἀνέθεντο τὴν εἰσήγησιν εἰς τὸν βουλευτὴν Πετσῶν, οὗτος συλλέξας τὰς ἰδέας ἁπάντων συνέταξε τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἣν καὶ ἀνέγνω. Κατὰ ταύτης δὲ μόνος ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἐπέφερεν ἔνστασιν, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ μέλη, καίτοι παρόντα, δὲν συναμερίσθησαν αὐτήν· ἐνταῦθα λοιπὸν οὐ μόνον κακὴ πίστις δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ἔκθεσις πρέπει νὰ θεωρηθῇ τῆς πλειοψηφίας, ὥστε ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς, ὅπως δυνηθῇ ν' ἀπαντήσῃ ὁ περὶ οὗ πρόκειται βουλευτὴς, δὲν ἔχει καλῶς ἄλλως τε, ἀφ' οὗ πᾶσα ἔκθεσις ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν, ἔτι μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἀναβολὴ, ἀλλὰ νὰ προχωρήσῃ τὸ σῶμα, λαμβάνον ἀμροτέρας τὰς ἐκθέσεις ὑπ' ὄψιν.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν δευτέραν ἔκθεσιν ὑποβαλών, ὅτι ἐκ τῶν ἑπτὰ μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ὁ μὲν βουλευτὴς Πετσῶν δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ὑπογράψῃ τὴν παρ' αὐτοῦ εἰσαχθεῖσαν ἔκθεσιν, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ βουλευτὴς Ὕδρας διορισθεὶς ὑπουργὸς, καὶ ὁ τῆς Ὀλυμπίας ἀπὼν ἐν ἀδείᾳ, δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπογράψωσιν, ἀλλ' ἅπαντα τὰ περιλειπόμενα μέλη ὑπέγραψαν, ὥστε αὐτὴ καὶ μόνη εἶναι ἡ ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας. Οὐδέποτε ὅμως ἐνόησε καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ βουλευτὴς Πετσῶν ἐνήργησε κακῇ τῇ πίστει, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἀναγιώσῃ τὴν ἔκθεσιν εἰς τὰ μέλη ἢ καὶ νὰ ἐγένετο καὶ ἄλλοτε τοῦτο· διὸ καὶ αὐτὸς ὁ ἀγορεύων ἀγνοῶν τί περιεῖχεν ἡ ἔκθεσις, εἶχεν ἀτοφασίσει νὰ συνταξῃ ἄλλην, ἂν τυχὸν ἔβλεπεν ὅτι δὲν ἤθελε συμφωνεῖ μετὰ τῶν ὑποδειχθεισῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς βάσεων· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εὗρε μὲν αὐτὰς ἐν τῇ ἐκθέσει ἐκείνῃ, ὡμολόγησε δὲ ὅτι τὰς ἀνευρίσκει ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ συνταχθείσῃ, ὑπέγραψεν εἰς ταύτην, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ ἐξάγηται ὅτι ἐνήργησεν ὁ ἕτερος βουλευτὴς κακῇ τῇ πίστει, ἀφ' οὗ καὶ πρότερον πρὶν ἀναγνωσθῶσιν ὑπεβλήθησαν τοιαῦται ἐκθέσεις.

Καὶ ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν, ὅτι πολλάκις συνῆλθεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς συνεδρίασιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, παρευρέθη δὲ καὶ αὐτὸς δὶς ἢ τρὶς ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας του, τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἐμάνθανε παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος πᾶν ὅ, τι κατὰ τὰς συζητήσεις ἀπεφασίζετο. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ, ὅτι τῆς ἐκθέσεως τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν ἔλαβε γνῶσιν ἀφοῦ αὐτὴ ἀνεγνώσθη, καὶ ἂν ἦτον παρὼν κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἤθελεν ἐπίσης ἐπιφυλαχθῇ δι' ἔκθεσιν ἄλλην, ὡς μὴ ἰδὼν ἐν ἐκείνῃ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τεθείσας βάσεις·

ἐντεῦθεν δὲ καὶ αὐτὸς ὑπέγραψε τὴν δευτέραν ἔκθεσιν ὡς πιστὸν ἀντίτυπον τῶν ἰδεῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐδ' ἀμφισβητεῖ ποσῶς ὅτι ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἐνήργησεν, ὡς λέγει, ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως, ἀλλ' ὅταν ἐκλέγηται τις εἰσηγητὴς, σημαίνει ὅτι εἶναι αὐτὸς ἡ ἔκφρασις τῶν ἰδεῶν τοῦ τμήματος, φέρει τὴν ἐργασίαν τῶν σκέψεων τούτων ὅλων καὶ οὐδεμία ἐπιφαίνεται ἔνστασις. Μεθ' ὅλα ταῦτα συγχωρεῖται, ἀφ' οὗ ἡ ἔκθεσις ἀναγνωσθῇ. Ὅ ἐστὶν, ἀφ' οὗ γίνῃ δεκτὴ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἔπειτα τὰ μέλη καὶ φέρωσιν ἔκθεσιν ἄλλην; Ὄχι, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι ἀνάκλησις προφανὴς καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ. Διὸ συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις ἀδιαφόρως, τοῦ λοιποῦ δὲ νὰ ὑπογράφωνται παρ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν, ὅτι οἱαδήποτε τῶν ἐκθέσεων τούτων θεωρηθῇ τῆς πλειονοψηφίας εἶναι ἀδιάφορον, ἐπειδὴ μόνη ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἀποφάσεώς της θέλει δείξει, ὡς καὶ ἄλλοτε, ποία πρέπει νὰ ὀνομασθῇ τῆς πλειοψηφίας· ὅτι ἀληθῶς τὰ λοιπὰ μέλη δὲν ἀποδέχονται ἐκφράσεις τινὰς τῆς πρώτης ἐκθέσεως, ἐπεκταθείσας καὶ εἰς γενικὰς παρατηρήσεις· ἀλλ' ὅτι δὲν προκύπτει ἐντεῦθεν ἀφορμή τις ἐπιδοκιμασίας ἢ ψόγου καὶ πρέπει νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως.

Μετὰ τὸν βουλευτὴν Μαντινείας εἰπόντα, ὅτι ἐπειδὴ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν ἔκθεσις ἔχει ἐν προοιμίῳ πολιτικάς τινας ἐξηγήσεις, δὲν παραδέχονται ταύτας τὰ μέλη ὡς ἀναρμόστους· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ ἡ Βουλὴ μόνη δίδει κῦρος εἰς τὰς ἐκθέσεις, δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραβιάζηται ἡ τοῦ κανονισμοῦ τάξις, κατ' αὐτὴν δὲ εἰσηγητὴς ἀνεδείχθη ὁ βουλευτὴς Πετσῶν. Ἂν δὲ διαφωνῶσιν ἤδη τὰ μέλη εἴτε διότι δὲν ἐξέτασαν ἐπ' ἀκριβείᾳ τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐν τῶν μελῶν ὡμολόγησεν ὅτι δὲν παρευρίσκετο, εἴτε διότι ἀνακαλοῦσι τινὰς τῶν πρώτων των ἰδεῶν, δύνανται νὰ ἐκφράσωσι τὴν γνώμην των ἀπὸ τοῦ βήματος, ἀλλ' ἡ ἔκθεσις τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν οὐχ ἧττον εἶναι ἡ ἀρχικὴ, ἡ κυρία ἔκθεσις.

Καὶ ἕτερον τῶν μελῶν εἶπεν, ὅτι καλῶς ἐξέφρασεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ὅτι τὸ πολιτικὸν προοίμιον τῆς πρώτης ἐκθέσεως δὲν εἶναι ἀπόρροια τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπομένως δὲν ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ δεχθῇ τὰς πολιτικὰς δοξασίας ἄλλου. Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Πετσῶν δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἐν πλήρει εἰλικρινείᾳ ἐπέφερε διὰ τῆς ἐκθέσεως τροποποιήσεις

τινας, καὶ δὲν ἦταν ἀδύνατον τοῦτο, ἀφ' οὗ καθ' ἑκάστην τοιαῦται ἐγίνοντο ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεις καὶ αἱ ἰδέαι διεδέχοντο τὰς ἰδέας, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐνθυμῆται ὅλας ἐν γένει. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει μὲν νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ ἄτοπον τοῦτο, ἀλλ' ἤδη πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ δύω ἐκθέσεις ἀδιαφόρως, διότι εἶναι λυπηρόν, προβαίνοντες εἰς συζητήσεις, νὰ φέρωμεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν προσβολὴν ἑνὸς τῶν συναδέλφων μας.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἢ πρέπει νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν μηδεμία τῶν ἐκθέσεων τούτων, ἢ νὰ μὴ γίνωσι δεκταὶ καὶ αἱ δύω, καθ' ὅσον καὶ ἀνακόλουθον εἶναι τοῦτο καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν ἀντίκειται· καὶ ἄλλον θεωρήσαντα, ὅτι προτιμότερον εἶναι τότε νὰ εἰσαχθῇ νέα ἔκθεσις· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἀληθῶς τοιαύτης ὑπαρχούσης ἀδεβαιότητος, ἔκθεσις ἐπιτροπῆς δὲν ὑπάρχει οὐδόλως, καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ τὴν εἰσήγησιν εἰς τὴν ἰδίαν ἐπιτροπήν. Καὶ εἶναι μὲν βέβαιον, ὅτι ἐξετέλεσθη ἅπαξ εἰσηγητής, ἀλλ' ἐνόμισεν οὗτος ὅτι ὤφειλε νὰ ὑποβάλῃ μόνον τὰς σκέψεις αὐτοῦ, καὶ ζητεῖ τὴν ὁλοσχερῆ τοῦ νομοσχεδίου ἀπόρριψιν, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἐκθέσεως δὲν δύναται εἰμὴ τροπολογίας μόνον νὰ ᾖρῃ. Νὰ δεχθῶμεν λοιπὸν αὐτὴν ὡς ἔκθεσιν ἀντιπροσωπεύουσαν τὰς ἰδέας τοῦ τμήματος; ἀλλ' αὕτη ἐκφράζει πολιτικόν τινα χαρακτῆρα, ἕνεκα τοῦ ὁποίου εὐθὺς ὁ τύπος ἀνέκραξεν, ὅτι ἡ Βουλὴ προγράφει τοὺς ὑπαλλήλους κτλ. Νὰ δεχθῶμεν τὴν ἄλλην ἔκθεσιν, ὡς ἀκριβῶς περιέχουσαν τὸ φρόνημα καὶ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐπιτροπῆς; ἀλλὰ προσβάλλεται οὕτως ὁ χαρακτὴρ τοῦ πρώτου εἰσηγητοῦ. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ εἰσήγησις εἰς τὴν αὐτὴν πάλιν ἐπιτροπήν, διὰ νὰ ὑποβάλῃ νέαν ἔκθεσιν.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος εἰπών, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρότασις οὐ μόνον πρὸς τὸν κανονισμὸν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον ἀντίκειται, διότι παραπέμπομεν τὴν ὑπόθεσιν εἰς αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ μέλη, ἅτερ ἐξεφράσθησαν ἅπαξ, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐξαιτούμεθα τὴν διάλυσιν τῆς διαφορᾶς, ἐν' ᾧ δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν εἰμὴ δυσαρέστους συνεπείας. Ἄλλως ἔχουσι μὲν τὰ μέλη διαφόρους πολιτικὰς ἀρχὰς, ἀλλ' ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκφράσῃ τις τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ δοξασίας, σημειοῦνται μὲν εἰς τὰ πρακτικὰ, ἀλλὰ δὲν ἔπεται ὅτι συμμερίζεται αὐτὰς ἡ Βουλή. Ἀντίκειται δ' ὡς εἶπεν, ἡ πρότασις καὶ πρὸς τὸν κανονισμὸν, διότι οὐδαμοῦ τούτου ἀπαντᾶται ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἀποφανθῇ πολλάκις ἐφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, καὶ διὰ τοῦτο καὶ

κανὼν ὑπάρχει νομικὸς « μὴ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ » λέγων. Τὸ κατ' αὐτὸν λοιπὸν συμπεραίνει, ὅτι εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, ἀλλ' ἂν ἐξέκλινεν ἴσως, ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξεφράσθη ἤδη ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, καὶ τοῦτο ἠδύναντο νὰ πράξωσι καὶ ὅσοι ἤθελον ἄλλοι. Διὸ δὲν πρέπει νὰ χρονοτριβῶμεν διὰ νέων ἀναβολῶν, καὶ τοῦ λοιποῦ πρέπει νὰ παύσῃ τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ εἰσάγωνται, ὡς συμβαίνει ἐνίοτε, ὡς ἔτυχεν αἱ ἐκθέσεις, ἀλλὰ πρέπει ἀναγινωσκόμεναι εἰς τὰ μέλη, νὰ διορθόνωνται ἀπὸ κοινοῦ, καὶ ὑπογραφόμεναι νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ σῶμα.

Πρὸς ταῦτα ἠρώτησέ τις τῶν προαγορευσάντων ὁποτέρα τῶν δύω ἐκθέσεων θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ θεωρεῖσθαι ὡς ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας, ἀφοῦ ἀμφότεραι ὑποστηρίζονται ὡς ἀντιπροσωπεύουσαι τὴν γνώμην τῶν πλειόνων· διὰ ταῦτα δὲ καὶ δι' ὅσα ἐξέθηκεν ἀνωτέρω ἐσυμπέρανεν, ὅτι θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ λογισθῶσιν ἀμφότεραι ὡς μὴ γενόμεναι, ἡ ἰδία δ' ἐπιτροπὴ νὰ συνέλθῃ ἐκ νέου καὶ συντάξῃ νέαν ἔκθεσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀντέκρουσεν ἕτερος τὸν προαγορεύσαντα εἰπών, ὅτι θεωρεῖ ἄτοπον νὰ διαλυθῇ ἤδη ἡ συνεδρίασις, ἀφ' οὗ καὶ ἡ Βουλὴ συνῆλθε καὶ ὁ ὑπουργὸς προσεκλήθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ συζητήσωμεν τὸ νομοσχέδιον, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι ἐκθέσεις πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μὴ γενόμεναι, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συνέλθῃ πρὸς καὶ ἐκλογὴν εἰσηγητοῦ ὅστις νὰ συντάξῃ νέαν ἔκθεσιν, ἐνῷ τοιαῦται ὑπάρχουσι κατὰ πλεονασμὸν δύω, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτον ἀναγνωσθεῖσα εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, καθ' ἣν αὕτη ἀνεγνώσθη· ἡ δὲ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ἐπιφυλαξαμένου κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παρουσιάσῃ ἰδίαν ἔκθεσιν, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας· ἐὰν δὲ ὁ συντάξας τὴν πρώτην ἔκθεσιν ἀπεμακρύνθη τοῦ ἀντικειμένου, εἰς ὃ ἐδίως ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ, ἀναπτύξας ἰδέας καὶ ζητήματα πολιτικὰ, ὅλως ξένα πρὸς τὸ νομοσχέδιον, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ θεωρηθῇ ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ ὡς μὴ ὑπάρξασα, ἀφοῦ ἀναγνωσθεῖσα ἤδη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἐνεγράφη εἰς τὰ πρακτικά· ἀλλ' ἂν ἡ Βουλὴ ἀμφιβάλλῃ ὁποτέραν τῶν δύω νὰ θεωρήσῃ ὡς ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος, δύναται νὰ θεωρήσῃ ἀμφοτέρας ὡς ἀνηκούσας εἰς τὴν εἰσηγητικὴν

ἐπιτροπὴν, λαμβάνουσα αὐτὰς ἀδιαφόρως ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν, καὶ ἀποφεύγουσα οὕτω τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Ἐπενεγκόντος ἑτέρου, ὅτι προκειμένου σήμερον περὶ τηρήσεως διατυπώσεών τινων τοῦ κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν, ὁ βουλευτὴς Ναυπλίας μακρυνόμενος τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ τὰς ἐκθέσεις ὡς ἐχούσας πολιτικὸν χαρακτῆρα, ἐνῷ ὁ τρόπος τῆς συντάξεως οἱασδήποτε ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ δὲν εἶναι ἔκφρασις τῆς Βουλῆς, ἡ δ' ἐπὶ τοῦ σημερινοῦ ζητήματος ἀπόφασις αὐτῆς, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ πολιτικὴν συνέπειαν·

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι κακῶς ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐθεώρησεν ὡς πολιτικὸν ἓν τυχαῖον ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς μετεχειρίσθη πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἰδέαν του ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν εἰσηγητοῦ πρὸς σύνταξιν νέας ἐκθέσεως, θεωρουμένων ὡς μὴ γενομένων τῶν ὑπαρχουσῶν δι' ὅσους ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἐξέθηκε λόγους· οὐχ ἧττον ὅμως διϊσχυρίζεται ὅτι αἱ ἐκφράσεις εἴτε ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, εἴτε τῶν τμημάτων ἔχουσι πολιτικὸν καὶ οὐχὶ δικαστικὸν χαρακτῆρα.

Ἐπειδὴ δέ τις τῶν ἀντικρουσάντων αὐτὸν εἶκεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπανέρχηται ἡ Βουλὴ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτό, παρατηρεῖ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ὡμολογήθη ὑπό τινος τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ εἰσηγητὴς οὔτε συνενοήθη μετ' αὐτῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, οὔτε ἔλαβε τὴν συγκατάθεσίν των, ὥστε δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἔκθεσις αὕτη ὡς ἀντιπροσωπεύουσα τὸ φρόνημα τῶν ἄλλων τμημάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν πίπτει ἀφ' ἑαυτῆς, ἡ δὲ Βουλὴ δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν ἄλλης ἐκθέσεως σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν, χωρὶς νὰ κατηγορηθῇ ὅτι ἐπανέρχεται δὶς ἐπὶ τὸ αὐτό.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι κατὰ τὸ 61 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν ὡς μὴ στηριζόμεναι εἰς τὴν γνώμην τῶν πλειόνων, καὶ ὡς μὴ ἀναφερομένου ἐν αὐταῖς ποία τῶν δύω ἀνήκει εἰς τὴν πλειοψηφίαν τοῦ τμήματος καὶ ποία εἰς τὴν μειοψηφίαν· καὶ ἄλλου συμφωνήσαντος πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας τοῦ νὰ ἐπιγραφῶσιν αἱ ἐκθέσεις εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν καὶ συνταχθῇ νέα συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ· ἐπήνεγκεν ὁ τὴν δευτέραν ἔκθεσιν ὑποβαλών, ὅτι παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἀφρα-

σθεῖσαν ἰδέαν τοῦ νὰ προβῇ ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύνταξιν νέας ἐκθέσεως στηριζομένης εἰς τὴν γνώμην ὁλοκλήρου τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀναγκάζεται καὶ αὐτὸς νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸν λόγον, παρατηρῶν ὅτι κινδυνεύει νὰ παραβιασθῇ ὁ κανονισμὸς διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας γενομένης καὶ ὑπ' ἄλλων ὑποστηριχθείσης, προτάσεως. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐγένετο κατὰ τὸν κανονισμὸν ἔκθεσις, κατὰ τῆς ὁποίας ὅμως ἀναγινωσκομένης ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐνέστη, ἐπιφυλαχθὲν νὰ παρουσιάσῃ ἀκολούθως ἰδίαν ἔκθεσιν· τότε δὲ μόνον ἠδύνατο νὰ γενῇ ἡ σημερινὴ συζήτησις, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ ἀπεφαίνετο κατὰ τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης, ἠδυνάμεθα νὰ διατάξωμεν τὴν σύνταξιν νέας· ἀλλὰ σήμερον, ὅτε ἡ ἔκθεσις ἐκείνη ἀνεγνώσθη, παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ κατεχωρήθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς, εἶναι ὅλως ἄτοπον καὶ παράκαιρον, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ ἀπορρίπτεαν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας.

Ἀντέλεξεν ἕτερος, ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὸν κανονισμὸν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διορίζουν τὸν εἰσηγητὴν, ὅστις συντάττει τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γνώμης τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀφοῦ ὡμολογήθη σήμερον ὑπὸ τῶν μελῶν, ὅτι δὲν συμμερίζονται τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν ἐκτιθέμενα, ἕπεται ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰσχυρὰ, οὔτε δὲ καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, διότι δὲν διεσκέφθησαν κατὰ τὸν κανονισμὸν πέντε μέλη, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν πλειονοψηφίαν τῆς ἐπιτροπῆς· ἑπομένως χωρὶς νὰ παραβιάσωμεν τὸν κανονισμὸν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας, δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀκύρους ἀμφοτέρας τὰς ἐκθέσεις, καὶ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν σύνταξιν νέας.

Ἐνταῦθα παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τινῶν βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ϟ'.

Τῆς 4 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 Π. Μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν συζητήσεως, καὶ παρατηρηθέντος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν βουλευτῶν Γ. Βελῆ, Ν. Δελιγιάννη, Α. Εὐρυλοχίδου καὶ Ν. Μπούτουνα, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν Μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Ἰ ε π ε ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ϟΑ'.

Τῆς 7 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 Π. Μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς συνθήκης μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν οὕτως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν πρόσθετος συνθήκη ἀφαιρεῖ περιορισμούς τινας διαφόρων διατάξεων τῆς συνομολογηθείσης τὴν 10 Φεβρουαρίου 1843 συνθήκης, στηρίζεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἀρχῶν ὀρθῶν καὶ δικαίων, τῶν ὁποίων ἡ ἀκριβὴς καὶ ἔμμονος ἐφαρμογὴ εἶναι ἡ ἰσχυροτέρα καὶ ὠφελιμωτέρα συγχρόνως ἐμψύχωσις καὶ προστασία τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας. Διὰ ταῦτα συσταίνομεν παμψηφεὶ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν Βουλήν.

Συμφώνως δὲ μὲ τὴν γνώμην τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ

τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ταχυδρομικῆς συνθήκης, καὶ ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σαρδηνίας ἐμπορικῆς, προτείνομεν καὶ ἡμεῖς τὸν ἑξῆς τύπον περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ῥηθείσης προσθέτου συνθήκης.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἰδόντες τὸν § 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ συντάγματος κτλ.

Συγκαταθέσει τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν κάτω χωρῶν συνομολογηθεῖσα συνθήκη, πρόσθετος εἰς τὴν ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1843 περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα πέντε ἄρθρα, τὰ προσαρτώμενα εἰς τὸν παρόντα νόμον, ἔχει πλήρη ἰσχύν· ἅπασαι δὲ αἱ περιεχόμεναι ἐν αὐτῷ διατάξεις καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι αὐτῆς ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς.

Ἄρθρ. 2. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Β. Οἴκου ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Αὐγούστ. 1851.

Δ. Καλλιφρονᾶς — Ἰλ. Δωΐλας
Μ. Σκλωμός — Θ. Α. Ζαΐμης.
Α. Αὐγερινός.

Ὁ Εἰσηγητὴς Δ. Δ ρ ό σ ο ς.»

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν δύω ἐκθέσεων διακοπεῖσα συζήτησις, λαβὼν τὸν λόγον ὁ τῆς πρώτης ἐκθέσεως εἰσηγητὴς, ἐξέθηκεν ὅτι μετὰ λύπης πληροφορηθεὶς τὴν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ γενομένην συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεώς του, ἀναγκάζεται νὰ ἀντικρούσῃ τὰ κατ' αὐτῆς ῥηθέντα, καθ' ὅσον τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν συνέταξεν οὐχὶ κατ' ἰδίαν ἀρέσκειαν, ἀλλ' ἔχων ὡς βάσιν τὰς γενομένας ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συζητήσεις, μεθ' ἃς συντάξας τὴν ἔκθεσιν ἐρρόντισε νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὰ μέλη διὰ νὰ προσυπογράψωσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην ἀδιαφόρησαν· ὁ βουλευτὴς ὅμως Μαντινείας μέλος ὢν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀντιθέτους ἔχων ἰδέας, συνέταξε καὶ ἀνέγνω ἐν τῇ Βουλῇ ἰδίαν ἔκθεσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐρωτηθεὶς κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ὁποτέρα τῶν ἐκθέσεων θέλει θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας, λέγει ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὴν ἀρχικὴν ἔνστασιν τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ ἔδωκε τοὺς ἀποχρῶντας λόγους, μὴ ἔχων ἐνταῦθα οὐδὲν ἄλλο νὰ προσθέσῃ, καθ' ὅσον τὸ Σῶμα ἀρκούντως γινώσκει τὰ διατρέξαντα, ἀδια-

φορεῖ ἐντελῶς ὡς πρὸς τοῦτο, ἀρίνων εἰς τὴν Βουλὴν νὰ θεωρήσῃ ὁποτέραν θέλει ὡς ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του καὶ περὶ τῆς γενικότητος τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ἰδεῶν του, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἐνόησε δι' αὐτῆς νὰ προσβάλῃ ἅπασαν τὴν ὑπαλληλίαν, διότι μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους ὑπάρχουσι καὶ πρόσωπα ἀξιότιμα.

Ἐπαναλαβόντος ἐνταῦθα τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ὅτι ἔκθεσις τῆς πλειονοψηφίας κατ' ὀρθὸν λόγον πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ παρ' αὐτοῦ εἰσαχθεῖσα, ὡς φέρουσα τὰς ὑπογραφὰς καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου· ἀλλὰ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Ἠλία Δωΐλα, ἐξ ὧν συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Δ. Πετροπουλάκης . . Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Π. Τσαννετάκης . . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . Ν.	Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . .	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . .
Δημήτριος Τσόκρης . .	Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . Ν.
Ἀνδρίας Δανόπουλος . . .	Ἀνδρέας Πέπας . . . Ν.
Γ. Τσόκρης	Σταμάτιος Μήτσας . . .
Γεώργιος Σκοῦρος . .	Γεώργιος Βελὴς . . . Ν.
Σταῦρος Βλάχος . . . Ν.	Δημήτριος Ζῶτος . . .
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς .	Γεώργιος Ἰω. Γυαλδάτης
Ἀνδρέας Ἴσκος	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Λύσανδρος Βιλαέτης . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	στέραν. Στερανόπουλος . .
Παναγιώτης Ἀζαρὴς . Ν.	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας . . Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας . . .
Κωνστ. Γρηγοριάδης . Ν.	Π. Ζάνος . . . . . Ν.

Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . Ν.	Γεώργιος Κάνδυας . . Ν.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης Ν.	Α. Παπαδημητριάδης . .
Γεώργιος Περιωτὴς . . .	Ν. Σισμάνης . . . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς .	Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . Ν.
Ἰωάννης Βάχλας . . . Ν.	Χρῆς. Στ. Ἀντωνόπουλος Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . Ν.
Βελ. Νικολαΐδης	Νικόλαος Πιεράκος . . Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Γρηγόρ. Πατριαρχέας . .
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Σταῦρος Καπετανάκης .
Ἀάμπρος Ῥοΐλὸς . . . Ν.	Δημ. Πικουλάκης . . . Ν.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.
Π. Κολοδίνος	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . Ν.	Νικόλ. Μοσχούλας . . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . .
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος .	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . .	Παπακώνστας Τσαμάλας Ν.
Ἐμ. Καραμάνος. . . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Νικόλαος Ματθαίου . . Ν.	Δημ. Κουμανιώτης . . . Ν.
Ἀντ. Κοντάκης . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . Ν.
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν.	Παν. Πατρινός . . . . .
Ἀναγ. Κορριωτάκης . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου Ν.
Παρασκ. Ματάλας . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . Ν.
Ἐμ. Μελετόπουλος . . Ν.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος Ν.
Σταῦρος Μαυροδῆμος . . .	Κωνστ. Δαρειώτης . . Ν.
Ἀάμπρ. Εὐμολπίδης . . Ν.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . Ν.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . Ν.
Θεόδωρος Πετρινός . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.
Κωνσταντῖνος Μανίτας . Ν.	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . .	Εὐστράτιος Παρίσης . .
Νικόλαος Μπούτουνας Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης Ν.	Κ. Πανηρόπουλος . . . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . Ν.
Ἐμ. Μαδεινός . . . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . Ν.

Α. Κιζάνης . . . . . Ν.	Μ. Χουρμούζης . . . .
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . Ν.	Δημήτριος Μητσάκης . Ν.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ν.
Κ. Διοβουνιώτης	Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.

Ἀναγνωσθέντος ἀκολούθως τοῦ §. 1 τοῦ ἄρθρου 1, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν προξενικὴ διατύπωσις εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν μέχρι τοῦδε ἰσχύουσαν, διαφέρουσα μόνον εἰς τὰ ἄρθρα 4, 6 καὶ 8, ἐξ ὧν διὰ μὲν τῶν δύο πρώτων ἐπαυξάνεται ἡ φορολογία τῶν πλοίων, διὰ δὲ τοῦ ὀγδόου ὁ ὑπουργὸς διϊσχυρίζεται ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ὅτι δῆθεν ὠφελεῖ τὴν ναυτιλίαν, ὅπερ δυστυχῶς δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι εἰς κανὲν μέρος τοῦ νομοσχεδίου δὲν σαφηνίζεται εἰς ποίας περιστάσεις καὶ διὰ ποίας πράξεις θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἡ εὐεργετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8, ἤτοι πότε θέλει πληρώνεσθαι τὸ ἥμισυ μόνον τῶν τελῶν καὶ εἰς ποίας πράξεις, ὥστε ἐκ τούτου ἀποβαίνει δυσπεράτωστος, διότι οἱ πρόξενοι πάντοτε θέλουσιν ἀπαιτεῖ τὴν πληρωμὴν ὁλοκλήρου τοῦ φόρου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ Β' μέρος τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἡ ἐν αὐτῷ διάταξις ἡ προσδιορίζουσα, ὅτι πᾶν πλοῖον μὴ συγκοινωνοῦν μὲ τὴν ξηρὰν εἰς τὸ διάστημα τῶν 24 ὡρῶν, δὲν ὑπάγεται εἰς φορολογίαν, ἦτο πάντῃ περιττὴ, διότι, καὶ μὴ ὑπαρχούσης αὐτῆς, ὅταν τὸ πλοῖον δὲν συγκοινωνήσῃ μετὰ τῆς ξηρᾶς, ἕπεται καὶ ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀπότισιν οὐδενὸς τέλους· ὡς πρὸς τὸ ὅλον ἡ προκειμένη διατύπωσις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ κατάλογος φορολογικὸς τῆς ναυτιλίας, τοῦ τόσον οὐσιώδους καὶ ἐπωφελοῦς αὐτοῦ κλάδου τῆς ἐμπορίας, καθ' ὃν τὰ πλοῖα θέλουν ὑποχρεοῦσθαι εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν δικαιωμάτων. Ἀλλὰ τοιαύτη οἵαπερ εἶναι συνεταγμένη ἡ παροῦσα διατύπωσις, παρίστησι πίνακα ἀσυνάρτητον μηδὲν προσδιορίζοντα καὶ δίδοντα χώραν εἰς παρανόμους φορολογίας· ὅτε δὲ κατὰ πρῶτον εἰσήχθη, τοιαύτην ἔλαβεν ἐφαρμογὴν, ὥστε (καὶ τοῦτο πολλάκις ἐγένετο), οἱ πλοίαρχοι ὑπεχρεώθησαν νὰ πληρώνωσιν ἀνὰ 50 λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον. Προσέτι κατὰ τὰς ἀνὰ χεῖρας του ἀποδείξεις τῶν προξένων, καὶ σήμερον ἀκόμη ἐξάγεται τὸ ἀσυνεπὲς καὶ βίαιον τῆς φορολογίας, διότι οἱ μὲν τῶν προξένων ἐπιμαρτύρανται τὸν ἕνα παράγραφον, οἱ δὲ, τοὺς ἄλλους τῆς ἐν ἰσχύϊ διατυπώσεως καὶ δεκατίζουσι παρανόμως τὴν ἑλληνικὴν ναυτιλίαν· διὰ ταῦτα δὲ συμπεραίνει λέγων, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ὡς

εἶναι συντεταγμένον, οὐδεμίαν θέλει ἐπιφέρει τοῦ παρελθόντος βελτίωσιν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἐδαφίου παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑπεχρεοῦται εἰς πληρωμὴν φόρου πλοῖόν τι, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀνάγκης ἀνέμων ἢ ἄλλων ἐναντίων περιστατικῶν, καὶ οὐχὶ διὰ συμφέρον ἐμπορικὸν προσωρμίσθη εἴς τινα λιμένα, καὶ ἐκ τούτου μόνου ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ εἰς τὸν πρόξενον δήλωσιν τῆς ἀφίξεώς του.

Ἐπὶ τούτῳ δὲ προτείνει νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « Δήλωσις ἀφίξεως πλοίου, ἢ » καὶ νὰ συνταχθῇ ὁ § 1 ὡς ἀκολούθως· « Ἐπιθεώρησις τοῦ ἡμερολογίου τοῦ πλοίου », μὴ λαμβάνουσα χώραν παρ' ὅταν γίνῃ ἐμπορικὴ πρᾶξις.

Ἐπανέγκεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ἀρκούμενος ἤδη ν' ἀντικρούσῃ μόνην τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος παρουσιασθεῖσαν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου § 1 τοῦ ἄρθρου 1, παρατηρεῖ ὅτι ἡ δήλωσις τῆς ἀφίξεως δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ἡμερολογίου, διότι ἡ μὲν πρώτη γίνεται, ὅταν πλοῖόν τι φθάσαν εἴς τινα λιμένα διαμείνῃ ἐν αὐτῷ πλέον τῶν 24 ὡρῶν καὶ λάβῃ κοινωνίαν· τότε δὲ ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν πρόξενον καὶ πληροφορήσῃ αὐτὸν περὶ τοῦ τόπου ἐξ οὗ ὡρμήθη, τοῦ μέρους τῆς διευθύνσεώς του, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου αὐτοῦ καὶ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ πληρώματος, δίδων συγχρόνως πᾶσαν ἄλλην πληροφορίαν, δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν πρόξενον ὅπως σχηματίσῃ εἶδος τι στατιστικοῦ πίνακος, τὸν ὁποῖον εἶναι διατεταγμένος νὰ πέμπῃ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν κατὰ καιροὺς κατάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ· διὰ δὲ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τῆς δηλώσεως ἐπιβάλλεται φόρος μόνον 2 λεπτῶν κατὰ τόνον, καὶ, ἐπειδὴ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα συνήθως εἶναι μικρὰ, ὁ φόρος αὐτὸς ἀποβαίνει μηδαμινός. Ἡ δὲ ἐπιθεώρησις τοῦ ἡμερολογίου σπανιώτατα λαμβάνει χώραν, διότι μὴ ἔχοντες οἱ πλοίαρχοι γραμματεῖς, δὲν φυλάττουσι τοιαῦτα οὐδ' εἶναι δίκαιον διὰ μόνην τὴν τήρησιν αὐτῶν νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς μίσθωσιν τοιούτων, μόνον δὲ ὁσάκις πλοῖόν τι ὑπέστη ναυάγιον ἢ ἄλλην ζημίαν, ὁ πλοίαρχος συντάττει ἡμερολόγιον, διὰ νὰ ἐκθέσῃ τὰ τοῦ συμβάντος. Ἑπομένως, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν τὴν διὰ τὰς δηλώσεις φορολογίαν, ἡ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν ἡμερολογίων μένει ὅλως ἰδανική, ὡς μηδέποτε ἢ σπανιώτατα γινομένη, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μάλιστα θεωρεῖ καὶ εὐεργετικώτατον διὰ τοὺς

φορολογουμένους, διότι καὶ διὰ τὰς δύω πράξεις τῆς τε δηλώσεως καὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ ἡμερολογίου, ἐὰν συγχρόνως γενῶσιν, ἓν μόνον ἀπαιτεῖ τέλος τῶν 2 λεπτῶν, ἐνῷ ἄλλως ἠδύνατο δι' ἑκάστην τούτων νὰ ἐπιβάλῃ ἰδιαίτερον τέλος 2 λεπτῶν· ἄλλως ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀφαιρέσῃ ὁλοτελῶς τὴν φορολογίαν αὐτὴν, καθιεροῦσα οὕτω τὴν ἀτέλειαν, ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ φροντίσωμεν καὶ περὶ ἀνευρέσεως ἄλλων μέσων πρὸς διατήρησιν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ὁ νόμος φορολογεῖ τὸ συμφέρον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμφέρον ἔχουσι πρὸς διατήρησιν τῶν προξένων οἱ ναυτιλλόμενοι, διὰ νὰ εὑρίσκωσι καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος των ὑπεράσπισιν καὶ προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων των, ἕπεται ὅτι αὐτοὶ πρέπει νὰ συνεισφέρωσι καὶ εἰς τὰ βάρη. Ἐὰν δὲ ἀληθῶς ἐπιθυμῶμεν καὶ ζητῶμεν νὰ διορίζωνται εἰς τὰς θέσεις αὐτὰς πρόσωπα διακρινόμενα ἐπὶ ἱκανότητι καὶ τιμιότητι, πρέπει νὰ φροντίσωμεν συγχρόνως καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς ἀξιοπρεποῦς διατηρήσεώς των, καὶ ἐπειδὴ τὸ δημόσιον ταμεῖον δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐπαρκῇ καὶ εἰς τὴν δαπάνην αὐτὴν ἄνευ ἐπιβολῆς ἰδιαιτέρων ἐπὶ τούτῳ φόρων, εἶναι δίκαιον οἱ ἔχοντες τὸ πρὸς διατήρησιν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν συμφέρον νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἀναλόγων φόρων, καὶ τοιούτους θεωρῶν τοὺς ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου, προτείνει μόνον ἀντὶ τοῦ « ἢ » νὰ τεθῇ ὁ « καὶ » διὰ νὰ φαίνηται, ὅτι καὶ δι' ἀμφοτέρας τὰς πράξεις ἓν μόνον τέλος θέλει πληρόνεσθαι.

Ἐπακολουθῶν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ προκειμένη διατύπωσις ὡς εἶναι συντεταγμένη ὁμοιάζει τραγέλαφον, ἐπαρουσίασεν ἀποδείξεις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει προξενικῶν ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐσημειοῦτο οὐδεμία πληρωμὴ τέλους διὰ δηλώσεις ἀρίξεων· συμπεραίνων δ' ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ φορολογία αὕτη θεωρεῖται καὶ παρ' αὐτῶν τῶν προξένων περιττὴ, εἶπεν ὅτι ἐμμένει ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν αὐτοῦ, ἤτις ἄλλως συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν συναδεύουσαν τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ· λέγει δὲ μετὰ παρρησίας, ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ δὲν παραδεχθῇ αὐτὴν, θέλει δώσει χώραν εἰς τὰς μεγαλειτέρας καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐπιβαρύνει τὴν ναυτιλίαν μὲ ἄδικον καὶ καταθλιπτικὴν φορολογίαν.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου οὐδεμία ἄδικος

καὶ καταθλιπτικὴ ἐπιβάλλεται φορολογία, διότι ὁ πλοίαρχος εἴτε δήλωσιν ἀρίξεως κάμει, εἴτε ἐπιθεώρησιν τοῦ ἡμερολογίου του, ἢ καὶ ἀμφότερα ταῦτα, εἰς ἓν μόνον τέλος ὑπόκειται τῶν δύω λεπτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τέλους αὐτοῦ ἀπαιτεῖ νὰ ὑπάρξῃ καὶ πρᾶξις ἐμπορικὴ, παρατηρεῖ ὅτι, ὅταν ὁ πλοίαρχος θελήσῃ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ ἡμερολόγιόν του, ὑποτίθεται, ὅτι εἶχε καὶ σκοπὸν ἐμπορικῆς τινος πράξεως, διότι, ἐὰν τοιοῦτον σκοπὸν δὲν εἶχε, δὲν ἠδύνατο νὰ διαμείνῃ ἐν τῷ λιμένι πλέον τῶν 24 ὡρῶν, οὐδὲ παρουσίαζε τὸ ἡμερολόγιόν του, καὶ τότε δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς τέλους· τὸν αὐτὸν δὲ φόρον πληρόνουσιν οἱ ναυτιλλόμενοι εἰς ὅλα τὰ Κράτη, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον κατ' ἐξαίρεσιν ἡμεῖς νὰ καθιερώσωμεν ἀτέλειαν. Ἐπομένως ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, θεωρῶν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν περιττήν.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἐὰν πλοίόν τι ἐλλιμενιζόμενον ἐξ ἀνάγκης εἰς λιμένα τινὰ καὶ διαμένον πλέον τῶν 24 ὡρῶν, χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπορικὴν πρᾶξιν, θέλει πληρόνει τὸ ἥμισυ τῶν προξενικῶν τελῶν, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπαντήσαντος καταφατικῶς, καὶ προσθέντος ὅτι εἰς περίστασιν, καθ' ἣν μείνῃ ἔλαττον τῶν 24 ὡρῶν καὶ δὲν συγκοινωνήσῃ, οὐδὲ κάμῃ πρᾶξίν τινα ἐμπορικὴν, τότε οὐδὲν τέλος πληρόνει· ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποστηρίζων τὸ νομοσχέδιον, ἐπαρουσίασεν ὡς δικαιολόγημα τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, ἐνῷ αὐτὸς νομίζει ὅτι, ὅταν ὑπουργὸς ὑποστηρίζῃ νομοσχέδιόν τι, δὲν πρέπει ν' ἀφορᾷ εἰς τὴν παροῦσαν τοῦ ταμείου κατάστασιν ἀλλ' εἰς τὸ δίκαιον, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐθεώρησε δικαίαν τὴν τοῦ συζητουμένου ἐδαφίου φορολογίαν, εἰπὼν, ὅτι μὴ παραδεχόμενοι αὐτὴν, ἐπιζητοῦμεν ἀτέλειαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, συμπέρασμα κατ' αὐτὸν ὅλως ἄτοπον, διότι ζητοῦντες ν' ἀπαλλάξωμεν τὴν ναυτιλίαν ἀδίκου τινὸς καὶ ἐπαχθοῦς φορολογίας, δὲν ἕπεται, ὅτι προτιθέμεθα ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτῆς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς πληρωμῆς τῶν νομίμων καὶ δικαίων τελῶν, καθ' ὅσον μάλιστα πρόκειται διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ φόρου νὰ ὠφεληθῇ ἡ ναυτιλία, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ παθωσι τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα, διότι αἱ τοιαῦται εἰσπράξεις καταπαταλώμεναι ἀπὸ τοὺς προξενικοὺς ὑπαλλήλους, πώποτε δὲν εἰσῆλθον ἀνελλιπῶς εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, οὐδὲ καμμία ἐξέλεγξις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν· ἀφ' οὗ δ' ἐκ τῆς παρου-

σιασθείσης ἀποδείξεως κατεδείχθη, ὅτι οὐδ' αὐτοὶ οἱ πρόξενοι ζητοῦσι τοιοῦτον τέλος, πρὸς τί ἡμεῖς νὰ τὸ καθιερώσωμεν ἐν τῷ νόμῳ; Δὲν ἔχουσι δὲ, ὡς ἐξέθηκεν ὁ ὑπουργὸς, τὸ συμφέρον τῆς διατηρήσεως τῶν προξενικῶν ἀρχῶν μόνοι οἱ ναυτιλλόμενοι, ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον πρὸς διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἴδιος προσέθηκεν, ὅτι ὁ νόμος φορολογεῖ τὸ συμφέρον, συμφωνῶν καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, θεωρεῖ ἄδικον νὰ φορολογῆται ὁ πλοίαρχος, ὅστις ἄνευ οὐδενὸς συμφέροντος, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, καὶ πολλάκις ἐναντίον τοῦ συμφέροντός του, βιάζεται νὰ ζητήσῃ προσωρινὸν ἄσυλον ἔν τινι λιμένι, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τέλους, ὅταν κάμῃ οἱανδήποτε ἐμπορικὴν πρᾶξιν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οὐδεμία τάξις πολιτῶν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνηται πλειότερον χάριν τῆς ἄλλης· ὅτι ἕκαστος φόρος εἶναι πάντοτε καταθλιπτικὸς, διότι δικαιοῖ τὴν περιουσίαν καὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ πολίτου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχομεν ἀνάγκην ἀσφαλείας τῆς ζωῆς, τῆς περιουσίας καὶ τῆς τιμῆς μας, ὀφείλομεν ν' ἀνταλλάξωμεν τὰ ὠφελήματα ταῦτα διὰ τῆς πληρωμῆς φόρων ἀναλόγων, καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς πρέπει νὰ ἀναχωρῶμεν πάντοτε εἰς τὰς ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νόμων σκέψεις μας· καθ' ὅσον δ' ὠφελεῖται μία τις τάξις ἔκ τινος νόμου, κατὰ τοσοῦτον ὑποχρεοῦται καὶ νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα βάρη, ὁ δὲ προκείμενος κατὰ μέγιστον μέρος ἐξασφαλίζει τὴν τάξιν τῆς ναυτιλίας, ἐν μέρει δὲ καὶ τοὺς εἰς ξένα κράτη παρεπιδημοῦντας Ἕλληνας, καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ δύω αὗται τάξεις ὀφείλουσι καὶ νὰ συνεισφέρωσιν ἀναλόγως εἰς τὰ βάρη. Καὶ ἂν μὲν οἱ ἐπιβαλλόμενοι φόροι ὑπερτέρουν τὰς πρὸς διατήρησιν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν δαπάνας, ἤθελε καὶ αὐτὸς συμφωνήσει εἰς τὴν ἐλάττωσίν των· ἀλλ' ἀφ' οὗ τοὐναντίον αἱ δαπάναι εἰσὶν ἀνώτεραι, δὲν παραδέχεται οὐδεμίαν ἐλάττωσιν, διότι θεωρεῖ ἄδικον νὰ ἐπιβαρύνωνται αἱ ἄλλαι τάξεις τῶν πολιτῶν, εἰς ἃς οὐδὲν προσγίνεται ὄφελος ἐκ τῆς διατηρήσεως τῶν προξένων, οὐδὲ συμφωνεῖ μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι εἰς τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐνδιαφέρεται τὸ ἔθνος, ἀλλὰ μόνον αἱ δύω τάξεις, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀνέφερεν.

Ἐξ ὅλων δ' αὐτῶν ἐσυμπέρανεν, ὅτι ἡ προκειμένη φορολογία οὔτε ἄδικος οὔτε φορτικὴ εἶναι.

Ἀποκρούων ἄλλος τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσας ἰδέας, δὲν συνεφώνησε καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἐκείνη μόνη ἡ τάξις πρέπει νὰ ἐπιβαρύνηται, εἰς ἣν προσγίνεται καὶ ἡ ὠφέλεια, διότι θεωρεῖ τὸ ἔθνος ὡς ἓν ὅλον καὶ ἀδιαίρετον, καὶ οὔτε τὸ διακρίνει εἰς τάξεις γεωργῶν, ναυτῶν ἢ ἐμπόρων, διὰ νὰ ἐπιβαρύνῃ μὲ φόρους ἐκείνην μόνην ἐξ αὐτῶν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας νομοθετεῖταί τι, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς ὁ προαγορεύσας ἐξέφρασε τοιαύτας ἰδέας.

Ἐπιληφθεὶς ἀκολούθως τοῦ ζητήματος παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιβαρύνονται πολὺ οἱ πλοίαρχοι, διότι, ἀναγκαζόμενός τις ἐκ τῶν ἐναντίων ἀνέμων νὰ προσορμισθῇ εἰς διαφόρους λιμένας, δὲν εἶναι διὰ τοῦτο καὶ δίκαιον νὰ ὑποστῇ πολλαπλῆν φορολογίαν. Ἐὰν δ' ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ἡ δήλωσις ἀπαιτῆται διὰ λόγον πολιτικὸν καὶ διὰ τὸν σχηματισμὸν πίνακος στατιστικοῦ, θεωρῶν καὶ αὐτὸς ἀναγκαιότατον τὸν τοιοῦτον πίνακα, λέγει ὅτι ἀπαιτεῖται διὰ τοῦτο νὰ δοθῶσιν ὅλαι αἱ δυναταὶ εὐκολίαι, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρων νὰ ἐμποδίζωμεν τοὺς πλοιάρχους τοῦ νὰ κάμνωσι τοιαύτας δηλώσεις, καὶ καταστρέφωμεν οὕτω τὸ ἔργον· ἀφ' οὗ δὲ ἡ δήλωσις αὕτη γίνεται οὐχὶ πρὸς συμφέρον τοῦ πλοιάρχου, ἀλλὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν νομικῆς διατάξεως, θεωρεῖ ἄδικον τὴν ἐπιβαλλομένην φορολογίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἤθελε καὶ αὐτὸς συμφωνήσει μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, ἐὰν ἡ δήλωσις ἐγίνετο διὰ μόνον τὸν σκοπὸν τῆς συντάξεως στατιστικοῦ πίνακος· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὅταν ὁ πλοίαρχος διαμείνῃ ἔν τινι λιμένι πλέον τῶν 24 ὡρῶν καὶ συγκοινωνήσῃ, ὑποτίθεται ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπορικήν τινα πρᾶξιν, παραλαμβάνων ἐπιβάτας ἢ πραγματείας, εἶναι δίκαιον νὰ φορολογηθῇ διὰ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν, εἰς ἣν ὡρμήθη ἀπὸ σκοποῦ συμφέροντος· δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τοιαύτη πρᾶξις, διότι ὁ πρόξενος δὲν δύναται νὰ κατασκοπεύῃ τὰς πράξεις τῶν ναυτῶν ἢ τοῦ πλοιάρχου, διὰ ν' ἀνακαλύψῃ ἐὰν πραγματικῶς ἔλαβε χώραν πρᾶξις τις περιποιοῦσα ὠφέλειαν εἰς τὸν πλοίαρχον.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ δήλωσις τῆς ἀφίξεως δὲν συνεπάγεται πάντοτε τὴν ἰδέαν ἐμπορικῆς πράξεως, διότι ὅταν πλοῖόν τι διαμείνῃ ἐν τῷ λιμένι πλέον τῶν 24 ὡρῶν, ὑποχρεοῦται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νόμου νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ συγκοινωνήσῃ· ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ νόμος αὐτὸς ἀναγ-

κάζει τὸν πλοίαρχον εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς δηλώσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι εἶχε συμφέρον ὁ πλοίαρχος, καὶ ἐπὶ τοιαύτῃ ψευδεῖ ὑποθέσει νὰ τὸν καταδικάσωμεν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκ μόνης τῆς πλέον τῶν 24 ὡρῶν διαμονῆς του ὑποτίθεται, ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ ἐπιχειρίσῃ ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀφ' οὗ παρεδέχθημεν νὰ ὑπόκειται τὸ πλοῖον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς φορολογίας, ἐὰν διαμείνῃ πλέον τῶν 24 ὡρῶν καὶ κάμῃ ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ὁ δὲ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι καὶ ἂν συγκοινωνήσῃ ὑπόκειται εἰς φορολογίαν, διὰ τὴν δευτέραν αὐτὴν περίπτωσιν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν ἓν καὶ μόνον τέλος τριῶν λεπτῶν διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς ὑγείας, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς ἄλλην πρᾶξιν, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰς οὐδεμίαν ἄλλην φορολογίαν ὁ πλοίαρχος.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὅλη ἡ ἀνωτέρω συζήτησις ἀφορᾷ τὸ ἄρθρ. 8, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται μόνον περὶ φορολογίας διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς δηλώσεως· ἐὰν λοιπὸν ἡ Βουλὴ θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν πρᾶξιν αὐτὴν, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὴν φορολογίαν, καθ' ὅσον μάλιστα ὀλίγα μόνον πλοῖα κρατοῦσι δυστυχῶς ἡμερολόγια. Ἀλλ' ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν τὴν πρᾶξιν τῆς δηλώσεως, τότε ὁ πρόξενος δὲν θέλει εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ, ἢ θέλει προσποιεῖσθαι, ὅτι δὲν γνωρίζει τὴν παρουσίαν τοῦ πλοίου, καὶ στερεῖ αὐτὸ τῆς προστασίας του.

Εἰπόντος δέ τινος νὰ ἐπιφυλάξῃ ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαίας ἐλαττώσεις κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 8 ἄρθρου, περιοριζομένη ἐνταῦθα εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ποσοῦ τῶν τελῶν· ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ μὲν ἀναγκαίαν τὴν πρᾶξιν τῆς δηλώσεως δι' ὅσους ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐξέθηκε λόγους, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ τὴν πληρωμὴν φόρου εἰς πᾶσαν ἀδιακρίτως περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος κάμῃ δήλωσιν, καὶ ἄνευ ἐμπορικῆς πράξεως. Ἀλλ' ἐὰν νομοθετήσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι πρέπει διὰ τὴν δήλωσιν νὰ πληρόνηται φόρος, θέλει εἶναι ἄτοπον ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου νὰ εἴπωμεν, ὅτι διὰ τὰς δεῖνα δηλώσεις δὲν ἐπιβάλλεται φορολογία, διότι τότε θέλομεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συντάξωμεν κατάλογον τῶν διαφόρων περιπτώσεων, καθ' ἃς ἐπιβάλλεται αὐτὴ· καὶ διὰ τοῦτο συμπεραίνει ἐνταῦθα μὲν νὰ μὴ γείνῃ ποσῶς λόγος περὶ δηλώσεων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8 νὰ προσδιορισθῶσιν αἱ περιστάσεις, εἰς ἃς ἀπαιτεῖται πληρωμὴ φόρου διὰ τὴν δήλωσιν.

Μετὰ ταῦτα ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἀναφέρον κατ' ἀριθμὸν τὰς διαφόρους τῶν ἐνεργουμένων

πράξεων περιπτώσεις, προέθετο νὰ ὁρίσῃ τίνες προξενικαὶ πράξεις πρέπει νὰ ἐνεργῶνται κατὰ τὰς προσορμίσεις τῶν πλοίων, ὁ δὲ ὑπουργὸς συνομολογήσας τελευταῖον ὅτι ἓν τέλος πρέπει νὰ δίδεται διά τε τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ἡμερολογίου, παρεδέχθη καὶ αὐτὸς ὅτι ἓν ἀντικείμενον εἶναι ἡ διπλῆ αὕτη περίστασις. Τὴν γραμμὴν λοιπὸν ταύτην ἀκολουθοῦν τὸ νομοσχέδιον, ὁρίζει εὐλόγως καὶ ποία ἀμοιβὴ πρέπει νὰ πληρόνηται δι' ἕκαστον εἶδος προξενικῆς πράξεως· ἐπειδὴ ὅμως ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐμπορικῶν μόνον πράξεων, τὸ 1 ἄρθρον δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τούτων, εἰς δὲ τὸ 8 σημειοῦνται αἱ ἐξαιρέσεις. Δὲν πρέπει λοιπὸν συζητοῦντες τὸ 1 ἄρθρον, νὰ κανονίσωμεν ἤδη τὰς ἐξαιρέσεις, ἀλλ' ἐξετάζοντες μόνον ἂν τὰ ἐπιβαλλόμενα τέλη ἔχωσι καλῶς, νὰ ἐρευνήσωμεν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 8 ἄρθρου, ἂν ἐνυπάρχῃ καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ μειονοψηφησάντος μέλους προτεινομένη ἐξαίρεσις.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, παρετήρησέ τις κατὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ά. ἑδαφίου τροπολογίας τοῦ μειονοψηφησάντος μέλους, ὅτι, ἀφοῦ, ὡς ἐδέχθη, τὰ πλεῖστα τῶν μικρῶν ἑλληνικῶν πλοίων δὲν ἔχουσιν ἡμερολόγια, ἔπεται ὅτι κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν θέλουσιν ἐξαιρεθῇ τῆς πληρωμῆς φόρου ὅσα πλοῖα δὲν ἔχουσι τοιαῦτα ἡμερολόγια, εἰς δὲ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ μὲν Κυβέρνησις θέλει τὰ ὑποχρεώσει νὰ ἔχωσι, ταῦτα δὲ θέλουσιν ἀναγκασθῇ νὰ προσλάβωσι γραμματεῖς, ὅπερ εἶναι βεβαίως δαπανηρότερον. Δὲν ἐννοεῖ λοιπὸν πρός τί ἡ ἐπιβληθεῖσα αὕτη διάκρισις, ἀφοῦ μάλιστα ἡ δήλωσις τῆς ἀφίξεως δὲν διαφέρει τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ ἡμερολογίου, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ τὸ ἑδάφιον.

Τὰ αὐτὰ δὲ ὑποστηρίξαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἠρώτησέ τις τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ἂν διὰ τῆς τροπολογίας του ἐννοῇ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπόκειται εἰς φόρον ἡ δήλωσις καὶ ὅταν τὸ πλοῖον προσορμίζηται δι' ἐμπορικὰς πράξεις. Ἀπήντησε δὲ τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ δήλωσις δὲν εἶναι πρᾶξις ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ πλοιάρχου ἐνεργουμένη, ἀλλὰ σημειώσις τις ἁπλῆ, τὴν ὁποίαν ὁ πρόξενος κάμνει, δὲν πρέπει νὰ δίδεται δι' αὐτὴν φόρος· διὸ συμπεραίνει, ὅτι μόνη ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ ἡμερολογίου πρέπει νὰ φορολογῆται, ὅταν ἀποβλέπῃ ἐμπορικὴν πρᾶξιν. Τελευταῖον ὅμως οὗτος μὲν εἶπεν, ὅτι ἐπιφυλάττεται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἰδέαν του κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 8 ἄρθρου, ἀπέσυρεν ἐντεῦθεν τὴν ἐπὶ τοῦ ἑδαφίου τροπολογίαν του· ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι δύναται νὰ μείνῃ ὁ ἐν τῷ ἑδα-

ρίῳ σύνδεσμος ἦ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴν ὑπόκειται εἰς φορολογίαν ἡ τοῦ ἡμερολογίου ἐπιθεώρησις, ὅταν ἐνεργῆται ἡ δήλωσις καὶ πληρόνηται τὸ ἐπ' αὐτῆς τέλος.

Συνομολογούντων δὲ πάντων, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδάφιον ὡς ἔχει μὲν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τεθέντα ὅρον· ἔχει δ' οὕτω.

« 1 Δήλωσις ἀφίξεως πλοίου, ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ ἡμερολογίου του λεπ. 2. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἐδαφίου, ἀνέπτυξε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ὅτι τὰ ἐδάφια 2, 3 καὶ 4 τὴν αὐτὴν περίστασιν ἀφορῶντα, ποικίλως μόνον ὑποδιαιροῦνται καὶ πολλαπλασιάζονται πρὸς βλάβην τῶν ναυτιλλομένων. Ἐνῷ δὲ ἡ Γαλλικὴ διατίμησις τοσαύτην ἔχει διαφοράν ὑπὲρ τῶν πλοιάρχων κατά τε τὸ ὅλον καὶ τὰ καθ' ἕκαστα, εἰς μόνον τὸ περὶ ναυσιβλαβείας ἀντικείμενον ἀρκούμενος ἤδη, περὶ οὗ πρόκειται ἐνταῦθα, παραπέμπει τὸν βουλόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 36, ὅπου ἐναργῶς καταφαίνεται ἡ διαφορά. Καὶ ἐν μὲν τῇ Γαλλικῇ διατιμήσει ὑπάρχει ἓν καὶ μόνον περὶ ναυσιβλαβείας ἐδάφιον, ἐνταῦθα δὲ εἰς τρία κατὰ σειρὰν ἀτελευτήτως ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ πρᾶξις, ἐξ οὗ δύναται νὰ κρίνῃ τὸ σῶμα, ἂν ἦναι δίκαιον τριχῶς νὰ βασανίζηται ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις καὶ τριχῶς νὰ φορολογῆται ὁ πλοίαρχος, μόνον διότι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὑποδιαιρεῖται εἰς τρεῖς περιστάσεις. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι τὰ ἀνωτέρω τρία ἐδάφια πρέπει νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἕν, διὰ νὰ πληρόνηται ἓν καὶ μόνον διὰ τὴν ναυσιβλάβειαν τέλος.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν Γαλλικὴν διατίμησιν ὑπάρχουσι τεσσάρων τάξεων προξενεῖα, ἐπίσης δὲ καὶ τεσσάρων βαθμῶν διατιμήσεις, τὸ δὲ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον παραδεχθὲν τὸν ἐλάχιστον τούτων, ἠλάττωσεν αὐτὸν ἔτι πλέον πρὸς πλείονα τῆς ναυτιλίας ἀνακούφισιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Γαλλικὴ διατίμησις περιλαμβάνει ὅλας τὰς περὶ ναυσιβλαβείας πράξεις εἰς μίαν, καὶ ἓν ἐπιβάλλει δι' αὐτὰς τέλος, ἀλλ' ὁ προκείμενος νόμος πολὺ εὐεργετικώτερον ὑποδιαιρεῖ ταύτας εἰς τρεῖς, διότι δὲν συμβαίνει νὰ γίνωνται ὅλαι συγχρόνως αἱ περὶ ναυσιβλαβείας πράξεις. Οὕτω π. χ. εἰς τὴν περίστασιν τὴν παρὰ τῶν πλοιάρχων λεγομένην apountamento, ὅτε, περιπεσόντος τοῦ πλοίου εἰς τρικυμίαν, παρουσιάζεται ὁ πλοίαρχος πρὸς τὸν πρόξενον, διὰ νὰ εἴπῃ ὅτι ἐνδέχεται νὰ ἐβλάβῃ τὸ πλοῖον ἢ τὰ ἐν αὐτῷ ἐμπορεύματα, κατὰ μὲν τὸ ὑπ' ὄψιν νομοσχέδιον οὐδεμία ἐπιβάλλεται πλη-

ρωμὴ, κατὰ δὲ τὴν Γαλλικὴν διατίμησιν, ἀδιακρίτως εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις· ἂν ὅμως ὁ πλοίαρχος θέλῃ νὰ ἐξομολογηθῶσιν ἑνταυτῷ οἱ ναῦται, τότε ἐπειδὴ καὶ πρᾶξις γίνεται καὶ βραδύτης οὐχὶ μικρὰ ἐπισυμβαίνει, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν 8 λεπτῶν διὰ μόνον τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πράξεως. Τελευταῖον ἐὰν ὁ πλοίαρχος ἐκτὸς τῆς ἐξομολογήσεως, ἐπιθυμῇ νὰ γίνῃ καὶ ἐπίσκεψις τοῦ πλοίου, τότε δίδεται δικαίωμα ἄλλο, ὥστε ἡ ἡμετέρα διάταξις εἶναι εὐεργετικωτέρα τῆς Γαλλικῆς, διότι γίνεται κατὰ προαίρεσιν τοῦ πλοιάρχου μία τῶν ἀνωτέρω τριῶν πράξεων καὶ πληρόνεται αὐτὴ μόνη, ἐν ᾧ κατὰ τὴν Γαλλικὴν διατίμησιν, οἱαδήποτε πρᾶξις καὶ ἂν ἐνεργηθῇ, ἡ πληρωμὴ γίνεται ὡς ἂν ἔλαβον χώραν ὅλαι.

Ἀπάντων πρὸς ταῦτα τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ἀντιπαρέθηκε πρῶτον διάφορα μέρη τῆς Γαλλικῆς πρὸς τὴν ἀνὰ χεῖρας διατίμησιν, ἐξ ἧς συνήγαγεν ὅτι ἐκείνη καὶ κανονικωτέρα καὶ πολὺ εὐεργετικωτέρα εἶναι ταύτης. Ἐπίσης δὲ ἀντιπαραβαλὼν καὶ ἕνα Γαλλικὸν πίνακα, τὴν πληρωμὴν τῶν ἀνωτάτων ὅρων ἐμφαίνοντα, πρὸς ἄλλον ὅμοιον ἐκ τῶν ἡμετέρων, ἐξήγαγεν ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο ἀνωτέρα εἶναι ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιβαλλομένη πληρωμὴ, καταδείξας οὕτως ὅτι δὲν εἶναι, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ἐλαφρότερα τὰ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁριζόμενα τέλη. Ἐνταῦθα δὲ προκειμένου νὰ ἐκταθῇ ὁ ἀγορεύων εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης διὰ τὴν ἀποχώρησιν τινῶν ἐκ τῶν βουλευτῶν.

Ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 8 Αὐγούστου 1851

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν βουλευτῶν Ἡλ. Παπαδαίου, Θ. Ζαΐμη καὶ Χ. Θεοχαροπούλου ἐχορηγήθη αὐτοῖς μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας ὑπὸ τὸν ὅρον· ἐπίσης δὲ ἐχορηγήθη ὑπὸ τὸν ὅρον πρὸς μὲν τὸν Γ. Σκοῦφον δίμηνος ἀπουσίας ἄδεια, πρὸς δὲ τὸν Σ. Πράτσικαν εἰκοσαήμερος.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο, ἐκτὸς τοῦ γ'. καὶ τοῦ ζ'. μὴ συμπληρωθέντων, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Θ. Γρίβαν, Ἰω. Κριεζῆν, Ν. Πετμεζᾶν, Ἰω. Σαγρέδον καὶ Ἀθ. Καστανᾶν· γραμματεῖς δὲ, τοὺς ΚΚ. Θ. Ζαΐμην, Ἐμμ. Καραμάνον, Ἀνδ. Πέπαν, Π. Τσαννετάκην καὶ Γ. Μαθεμογωρίτην· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Ἰω. Εὐγενίδην, Χ. Κικίδην, Ν. Ἀντωνόπουλον καὶ Χ. Οἰκονομίδην, μὴ ἐκλέξαντος ἕτι τοῦ δ'.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ὁ βουλευτὴς Πετσῶν παρετήρησεν, ὅτι ἂν καὶ χθὲς ἐπέμεινε νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἓν τὰ ἐδάφια 2, 3 καὶ 4, παραδέχεται μὲν καὶ αὐτὸς νὰ μένωσιν ὅπως κεῖνται, ἀλλὰ προτείνει νὰ ἐλαττωθῶσι κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ εἰς τὸ 3 καὶ 4 σημειούμενα τέλη, ἤτοι τοῦ μὲν 3 εἰς λεπτὰ 4, τοῦ δὲ ἄλλου εἰς 3.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ περὶ ναυσιβλαβείας ἐπίσκεψις τοῦ πλοίου εἶναι ἐργασία ἐπίπονος, πολλὰς ἀπαιτοῦσα φροντίδας, εἰς τὰς ὁποίας, μὴ ὑπαρχούσης ἀμοιβῆς, δυσκόλως ἢ ἀμελῶς θέλει ὑποβάλλεσθαι ὁ πρόξενος· διὰ τοῦτο ἡ Γαλλικὴ διατίμησις εὐστοχώτερον προνοοῦσα, διὰ μὲν τὸ πρῶτον τῆς πράξεως φύλλον ἔχει ὡρισμένον τι τέλος, δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ θέτει καὶ εἰδικὴν ἀμοιβήν. Ἐνταῦθα λοιπὸν δὲν δυσκολεύεται μὲν ὁ ὑπουργὸς νὰ δεχθῇ τὴν προταθεῖσαν ἐλάττωσιν, λέγει ὅμως ὅτι ἢ θέλει ἐκβιάζει ὁ πρόξενος τοὺς πλοιάρχους, διὰ νὰ τῷ προσφέρωσιν ἰδιαιτέρας ὑπὲρ τῆς ἐπισκέψεως πληρωμάς, ἢ θέλει ἐνεργεῖ ταύτην παρέργως, ἐξ οὗ δὲν θέλει εἶναι μικρὰ ἡ τῶν πλοιάρχων ζημία. Ἄλλως τε, συμβὰν ἔκτακτον ἡ ναυσιβλάβεια, ἀφορᾷ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς τὰ συνήθη ἐκεῖνα τέλη, ἐξ ὧν ἐπιβαρύνεται τὸ ὅλον τῆς ναυτιλίας. Καὶ ἠδύνατο μὲν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι, προκειμένου ἐνταῦθα περὶ δυστυχήματος, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐλάττωσις φόρου, ἀλλ' ἡ ἐκ ναυσιβλαβείας ζημία σπανίως ἐπιβαρύνει τοὺς πλοιάρχους, ἐπειδὴ πάντες σχεδὸν ἔχουσιν ἐξησφαλισμένα τὰ πλοῖα των, καὶ πρέπει μόνον νὰ γίνηται τακτικὴ περὶ τῆς ζημίας πρᾶξις, ἵνα ἀποζημιῶνται ταχύτερον ὑπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν καταστημάτων.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ὁ ὑπουργὸς προτάττων κατὰ τῆς ἐλαττώσεως τὴν πιθανὴν ἐκ μέρους τῶν προξένων ἀμέλειαν ὡς πρὸς τὴν πρᾶξιν τῆς ἐπισκέψεως, ἐννοεῖ βέβαια τοὺς προξένους ἐκείνους, πρὸς ὄρελος τῶν ὁποίων ὑπολογίζονται τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως πρεσβεύει, ὅτι καθήκων παντὸς ὑπαλλήλου εἶναι τὸ νὰ ἐκπληροῖ τὰ χρέη του εὐσυνειδότως, καὶ εἰς αὐτὰ μόνον ἀποβλέπων, νὰ μὴν ἐπηρεάζηται ἐκ τῆς πληρωμῆς, διότι ἄλλως, τοιαύτη διάθεσις θέλει ἔχει ὀδυνηρὰς συνεπείας· καὶ ὅμως τὸ ἄτοπον τοῦτο δὲν ἀγνοεῖ ὅτι δυστυχῶς συμβαίνει, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πλοίαρχοι βιάζονται πολλάκις νὰ προσφέρωσιν ἀμοιβήν τινα πρὸς τοὺς προξένους, διὰ νὰ συντάσσωνται τακτικῶς αἱ ἐκθέσεις των. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων ὀφείλει νὰ ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν, ὑποδεικνύουσα ποῖον πρέπει νὰ ἦναι τὸ νόμιμον τέλος, καὶ ἂν ἡ ναυσιβλάβεια ἦναι περίστασις ἐξαιρετικὴ, δι' αὐτὸ τοῦτο ἁρμόζει ἂν ὄχι νὰ λείψῃ πᾶσα πληρωμὴ, νὰ ἐλαττωθῇ τοὐλάχιστον ὅσον ἐνεστιν· ἄλλως τε, πᾶς πλοίαρχος ἐξασφαλίζει τὸ πλοῖον του ἐπὶ τῇ ἀξίᾳ μόνον τῆς ἡμισείας τιμῆς, καὶ ἐν ἀνάγκῃ μᾶλις κατορθώνει νὰ λάβῃ τὸ ἓν τέταρτον εἰς ἀποζημίωσιν, ὥστε καὶ διὰ τοῦτο ἡ πληρωμὴ πρέπει νὰ ἦναι μικρά. Δὲν δύναται δὲ νὰ λογισθῇ ἀνεπαίσθητος καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τέλους ὠφέλεια, διότι πολύτιμος εἶναι εἰς τὸν δυστυχοῦντα καὶ ὁ ἔσχατος ὀβολὸς, ἐν ᾧ εἰς μὲν τὸν πρόξενον ἡ ζημία εἶναι ἀσήμαντος, εἰς δὲ τὸ δημόσιον, ἂν εἰσπράττῃ αὐτὸ, τελείως μηδαμινὴ, καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐνόησεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ζητῆται κοσῶς πληρωμή.

Ἐπέφερεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἐξέθηκεν ἤδη τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ ὅτι, ἂν δὲν πρέπει νὰ αὐξηθῇ τὸ τέλος, πρέπει κἂν νὰ μείνῃ κατὰ τὸ νομοσχέδιον· καὶ ἐξέφρασε μὲν ὁ πρυαγορεύσας τὴν φιλάνθρωπον ἰδέαν τοῦ νὰ μὴ δίδηται οὐδεμία εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν πληρωμὴ, ἀλλ' αἱ θεωρίαι εἰς τὸν πραγματικὸν βίον συνήθως δὲν ἐφαρμόζονται, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ ν' ἀπολαμβάνῃ ὅταν ἐργάζηται· διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι ὁσάκις ὁ πρόξενος καλεῖται διὰ νὰ ἐνεργῇ ἐπίσκεψίν τινα, ἢ δὲν θέλει ἐνδίδει ἀμέσως, ἢ θέλει τὴν ἐνεργεῖ μὲ τὴν ἀνδίαν καταναγκαστικοῦ χρέους. Συμφέρει λοιπὸν εἰς αὐτοὺς μάλιστα τοὺς πλοιάρχους νὰ θυσιάζωσι μικρόν τι πρὸς ἀσφαλεστέραν τῶν πλοίων των ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ μάλιστα συμβαίνει τὰ μὲν πλοῖα μας νὰ ἦναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικρά, ὁ δὲ πρόξενος νὰ

μεταβαίνῃ πολλάκις μιᾶς ἡμέρας ἀπόστασιν, νὰ ἐνεργῇ τόσας πράξεις, διὰ νὰ λάβῃ δύω ἢ τρεῖς δραχμάς.

Δι' ὅλα ταῦτα λοιπὸν εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐπιμένει νὰ μὴ ἐπενεχθῇ κἀμμία ἐλάττωσις, ἀλλ' οὐχὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ λάβῃ χαρακτῆρα ζητήματος· διὸ, ἂν ἡ Βουλὴ προτιμᾷ τὴν ἐλάττωσιν, δὲν ἀντιτείνει καὶ αὐτὸς, ἀλλὰ προτιμοτέραν θεωρεῖ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην.

Οὕτω μετά τινας ἄλλας παρατηρήσεις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἑδάφια 2, 3 καὶ 4 ὡς ἀκολούθως·

« 2. Ὁμοία ὑπὸ προξενικὴν διατύπωσιν μὲ σημείωσιν ἐνδεχομένης ναυσιβλαβείας . . . . . λεπτ. 2.

« 3. Ὁμοία μὲ ἐξομολόγησιν ναυτῶν . . . . . 6.

« 4. Ὁμοία ναυσιβλαβείας μὲ ἐπίσκεψιν τοῦ πλοίου πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῶν . . . . . 4.

Προσελθὼν ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1852, ἔχον δ' οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1852 νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ὁ διὰ τὸ ἔτος 1848 ψηφισθεὶς ΠΓ'. Νόμος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν καὶ δια τα ἔτη 1849 καὶ 1850 διὰ τῶν ΡΑ'. καὶ ΡΝΓ'. νόμων, καθόσον δὲν ἀντέβαινεν εἰς τὰς διατάξεις τῶν τελευταίων. Ἐπελθὼν δὲ ὁ κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1850 ΡΟΓ'. νόμος ἐξέτεινε τὴν ἰσχὺν τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος φορολογικοῦ νόμου καὶ διὰ τὸ 1851· ὥστε ἡ κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος φορολογία στηρίζεται εἰς τοὺς ἀλληλοδιαδόχως ἐκδοθέντας κατα τὰ ἔτη 1848, 1849 καὶ 1850 φορολογικοὺς νόμους.

Ἡ ἁπλουστάτη παρατήρησις τοῦ ὅτι τέσσαρες νόμοι συντρέχουσιν εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μὲ διαφόρους διατάξεις, αἵτινες τροποποιοῦσιν ἢ συμπληροῦσιν ἡ μία τὴν ἄλλην ἄνευ κανονικῆς ἑνότητος, ἀρκεῖ νὰ πείσῃ τοὺς πάντας, ὅτι ἕνεκεν αὐτῆς καὶ μόνης τῆς ἀταξίας ἀπηντήθησαν προσκόμματα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν πρὸς ζημίαν πολλάκις καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων.

Εἰς πάντα νόμον, καὶ πρὸ πάντων εἰς φορολογικὸν, ἡ τάξις περὶ τὴν οἰκονομίαν καὶ ἡ σαφήνεια περὶ τὴν φράσιν εἶνα στοι-

χεῖα ἀπαραίτητα. Οἱ λόγοι οὗτοι κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν συγχώνευσιν τῶν εἰρημένων φορολογικῶν νόμων εἰς ἕνα καὶ μόνον νόμον διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ 1852.

Εἶναι ἀναντίῤῥητον, ὅτι οἱ καταλληλοι φορολογικοὶ νόμοι ἐξασκοῦν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς γεωργίας, παρ' ἡμῖν μάλιστα, ὅπου ἡ τάξις τῶν ἰδιοκτημόνων καὶ γεωργῶν εἶναι ἡ πολυπληθεστέρα, καὶ ὅπου ἐκ τῆς γεωργίας, ἥτις εἶναι ἡ ἐπικρατεστέρα βιομηχανία, ἐκπηγάζει ὁ μιγαλείτερος πλοῦτος τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἡ εἰσαγωγὴ καὶ καθιέρωσις καταλλήλου φορολογικοῦ συστήματος καθίσταται ἀπολύτως ἀναγκαία, καθόσον τὸ ἐν ἰσχύϊ τῆς ἀποδεκατώσεως ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου προϊόντος σύστημα δὲν εἶναι βεβαίως τὸ δικαιότερον, οὐδὲ τὸ συντελεστικώτερον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἔχει τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν γεωργὸν μέρος τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον παράγει, ὅτε ἀναγκάζει τὴν Κυβέρνησιν νὰ προστατεύῃ τὴν παραγωγὴν, καθόσον ἔχει τὸ αὐτὸ μὲ τὸν γεωργὸν συμφέρον, καὶ ὅτι ἀποκλείει πᾶσαν ἰδέαν αὐθαιρεσίας καὶ καταπιέσεως, καθότι εὐθὺς μετὰ τὴν συγκομιδὴν γνωρίζει καὶ ὁ γεωργὸς τί ὀφείλει νὰ δώσῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις τι δικαιοῦται νὰ λάβῃ. Ἀλλ' εἶναι ἐπίσης βέβαιον, ὅτι αἱ δυσχέρειαι, αἱ καταχρήσεις, καὶ αἱ μεγάλαι δαπάναι, αἵτινες συνοδεύουν τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἐναποταμίευσιν, τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἐκποίησιν τῶν καρπῶν εἶναι ἄλλοι τόσοι ἰσχυροὶ λόγοι, ἀποκρούοντες τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φορολογίας καὶ ὑπαγορεύοντες τὴν παραδοχὴν ἄλλου καταλληλοτέρου.

Τὸ διαντιμητικὸν τῶν φόρων σύστημα, ἀσπασθὲν πρὸ πολλοῦ παρ' ὅλων τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν, εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ τελειότερον· ἡ εἰσαγωγὴ ἑπομένως τούτου ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν μία τῶν πρωτίστων μεριμνῶν τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ κωλύματα ἀνυπέρβλητα κατέστησαν καὶ καθιστῶσιν ἀτυχῶς εἰσέτι δύσκολον τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Εἰς Ἐπικράτειαν, Κύριοι, ὁποία ἡ ἡμετέρα, ὅπου, ἕνεκα τῆς συῤῥοῆς τῶν διαφόρων πολιτικῶν περιπετειῶν, μήτε τὰ ἀποτελέσματα τῶν προηγουμένων ἐτῶν ὑπάρχουν ἐπακριβῶς βεβαιωμένα, διὰ νὰ προσδιορισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, μήτε αἱ γαῖαι καὶ τὰ λοιπὰ προσοδοφόρα κτήματα τοῦ δημοσίου εἶναι γνωστὰ, ὥστε νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ δικαιώματος ἐπικαρπίας καὶ φόρου ἐγγείου ἀναλογία, μήτε ἐπὶ

τέλους τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε ν' ἀντιπροπωπεύουν τὸν εἰς εἶδος ἀποδιδομένον φόρον, ὑπάρχουν πρόχειρα εἰς τοὺς φορολογουμένους διὰ τὸ εὐτελὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου, ἡ καθιέρωσις τοιούτου συστήματος δὲν ἦτον ἔργον, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπενεχθῇ τοιαύτη ῥιζικὴ μεταβολὴ χωρὶς νὰ συνεπαγαγῇ παραπονα καὶ γογγυσμοὺς, καὶ νὰ θεμῇ εἰς προφανῆ ἀμηχανίαν τὴν Κυβέρνησιν. Διὰ τοῦτο ὅλαι αἱ προσπάθειαί της περιωρίσθησαν εἰς τὸ νὰ προπαποιηθῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ ἐνυπάρχον τῆς ἀποδεκατιώσεως σύστημα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστεθῇ μᾶλλον εὐνοϊκὸν εἰς τοὺς φορολογουμένους, καὶ ἧττον δαπανηρὸν διὰ τὸ δημόσιον. Ἀλλὰ καὶ αἱ δοκιμασίαι αὗται ἢ ἀπέτυχον ὡς πρὸς τὸν προτιθέμενον σκοπὸν, ἢ κατέδειξαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐλαττώματα χείρονα τῶν πρώτων. Εἰς τὴν σύνταξιν ἑπομένως τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, Κύριοι, εἰμὴ τὰ γνωστὰ καὶ ἀλληλοδιαδόχως παραδεχθέντα συστήματα τῆς ἀποδεκατώσεως. Ἤτοι τὸ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν φόρων, τὸ δι' ἐνοικιάσεως αὐτῶν εἰς χρήματα, καὶ τὸ ἐπικρατοῦν, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν καὶ μικτὸν, διότι μετέχει συνάμα τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τοῦ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, καθόσον ἐνῷ ἐνοικιάζεται εἰς τρίτους, οὐχ ἧττον ἡ εἴσπραξις ἐνεργεῖται ἀμέσως ἀπὸ τὸ δημόσιον.

Τὸ μέτρον τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως τῶν φόρων ἀπολύτως ἐξεταζόμενον, παρουσιάζεται ὠφελιμον καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τοὺς φορολογουμένους, ἀλλ' ἡ ἐπὶ τριετίαν ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἀνεκάλυψεν ἐλαττώματα οὐσιωδῶς ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων, καθόσον, ἐνῷ ἀρ' ἑνὸς οἱ γεωργοὶ δὲν ἀπελλάγησαν τῆς ἀπληστίας τῶν ἐνοικιαστῶν, τὴν ὁποίαν διεδέχθη ἡ ἰδιοτέλεια τῶν ἐπιζητῶν τοῦ δημοσίου, ἐξετέθη ἀρ' ἑτέρου τὸ δημόσιον εἰς μεγάλας δαπάνας, καὶ ὑπέπτη ἀνυπολογίστους ζημίας ἕνεκα τῆς διαρπαγῆς καὶ τοῦ σφετερισμοῦ τῶν φόρων, γενομένων ἔρμαιον τῆς ἀπιστίας τῶν πολυαρίθμων ἐπιστατῶν, ἀνηκόντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διὰ τὴν μιζερὰν καὶ εὐτελῆ μισθοδοσίαν των, εἰς τὴν κατωτέραν καὶ ἄργον τῆς κοινωνίας τάξιν, καὶ, τὸ χειριστον πάντων, εἰσήγαγε καὶ τὴν διαφθοράν. Ὅλαι δὲ αἱ πρὸς περισταλὴν τῶν τοιούτων καταχρήσεων καταβληθεῖσαι προσπάθειαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ αὐταὶ ἀκόμη αἱ κατὰ καιροὺς καθιερωθεῖσαι ποιναὶ διαταξεις ἀπέβησαν ἀτελεσφόρητοι.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ μέτρον τῆς ἐνοικιάσεως εἰς χρήματα, δύο εἶναι οἱ γνωστοὶ καὶ συνηθέστεροι αὐτῆς ὅροι. Ὁ πρῶτος

εἶναι ἡ ἄμεσος πληρωμὴ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐκμισθώσεως, καὶ ὁ δεύτερος, ἡ διὰ προθεσμιῶν εἰς ῥητὰς ἐποχὰς ὁριζομένη. Ὁ πρῶτος εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ συμφερώτερος διὰ τὸ δημόσιον, καὶ οὐδεὶς ἤθελε διστάσει ν' ἀσπασθῇ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ διάθεσιν τῶν φόρων, ἂν εἰς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου δὲν ἀντέκειτο προφανῶς τὸ τοῦ φορολογουμένου, ἀπειλουμένου ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς καταθλίψεως καὶ καταπιέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος μόνον θεωρηθῇ, καὶ ἂν προσέτι ὑποτεθῇ, ὅτι δι' ἀναλόγων διατάξεων θέλουν ἐξασφαλισθῇ καὶ τὰ συμφέροντα τῶν φορολογουμένων, οὐχ ἧττον τὸ μέτρον τοῦτο, ἐξεταζόμενον σχετικῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων τοῦ τόπου, καταφαίνεται δύσκολον εἰς τὴν ἐφαρμογήν του, ἢ τοὐλάχιστον ἐπιβλαβὲς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Καὶ τῳόντι! εἰς τόπον ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἱκανὰ χρηματικὰ κεφάλαια, ἢ τὰ ὑπάρχοντα εὑρίσκονται συσσωρευμένα εἰς ὀλίγα ἄτομα, δύο θέλουν εἶσθαι τὰ ἀφευκτα ἀποτελέσματα τῆς διὰ μετρητῶν ἐνοικιάσεως τῶν φόρων· ἢ οὐδεὶς θέλει ἐμφανισθῇ εἰς τὴν δημοπρασίαν, καὶ ἑπομένως αὕτη θέλει ἀποτύχει, ἢ ὁ συναγωνισμὸς θέλει περιορισθῇ ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐκ συνεννοήσεως μεταξὺ ὀλίγων κερδοσκόπων κεφαλαιούχων, καὶ τότε ἡ ζημία τοῦ δημοσίου εἶναι καὶ σπουδαία καὶ σκανδαλώδης.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διὰ προθεσμιῶν ἐνοικίασιν τῶν φόρων, αὕτη δοκιμασθεῖσα ἤδη κατεδείχθη πλημμελὴς καὶ ἐπίσης ἀσύμφορος διά τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους. Ἡ ἐκ νέου δὲ εἰσαγωγή του ἐνῷ δὲν θέλει μεταβάλει τὴν θέσιν τῶν φορολογουμένων, ὡς ὑποκειμένων ἐπίσης εἰς τὴν κατάθλιψιν καὶ καταπίεσιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, θέλει συνάμα ἐπαναφέρει τὰ μέγα τῶν καθυστερήσεων ἄτοπον, θέλει προσθέσει νέας ἐπὶ τῶν παλαιῶν, τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων εὑρίσκεται, ὡς μὴ ὤφειλε, τοσοῦτον ἐξογκωμένον, καὶ ἐπὶ τέλους θέλει θέσει εἰς ἀμηχανίαν τὴν Κυβέρνησιν, μὴ ἔχουσαν πρόχειρα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους; μέσα. Καθίσταται ὅθεν καταφανὲς, ὅτι τόσον ὁ εἷς ὅσον καὶ ὁ ἕτερος τρόπος τῆς διὰ χρημάτων ἐνοικιάσεως εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ δημόσιον, καὶ καταθλιπτικὸς εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Τὸ δὲ ἐν ἰσχύϊ φορολογικὸν σύστημα δὲν εἶναι τὸ εὐτυχέστερον ἀναμφιβόλως· παραβαλλόμενον ὅμως μὲ τὰ δύο προηγούμενα, τὰ ἐλαττώματα τῶν ὁποίων κατεδείχθησαν ἤδη, εἶναι τὸ καταλληλότερον.

Τὸ σύστημα τοῦτο, ἀπόρροια τῶν δύο προεκτεθέντων, καθόσον παραδέχεται τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ὡς πρὸς τὴν ἐνοικίασιν καὶ εἴσπραξιν τῶν φόρων, μὲ τὰς μεταβολὰς μάλιστα, τὰς ὁποίας ἔλαβε διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, προσφέρει αξιολόγους ἐγγυήσεις διὰ τὸ δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους, ἐξασφαλίζει τὰ δικαιώματα τοῦ πρώτου, παρέχει εἰς τοὺς δευτέρους τὰς ἐρικτὰς εὐκολίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, καὶ προφυλάττει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν καταθλιψιν καὶ καταπίεσιν.

Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος ἐξεταζόμενον τὸ ἐν ἰσχύϊ σύστημα ἔχει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα·

Α.) Ἡ καθιερωθεῖσα ἀρχὴ τῆς εἰς εἶδος ἐνοικιάσεως τῶν φόρων, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ εἰσπράττωνται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ πρὸς τῆς ἐκτίσεως τῆς ὀφειλῆς του, χορηγεῖ τὰ μέσα εἰς πάντα ἀξιόχρεων νὰ ὑπερθεματίσῃ, διευκολύνει οὕτω τὸν διαγωνισμὸν, ἐκτείνων αὐτὸν εἰς μεγαλείτερον κύκλον προσώπων, καὶ καθίστησι τελεσφόρον καὶ ἐπιτυχῆ τὴν δημοπρασίαν,

Β.) Οἱ ἐκ τῶν φόρων πηγάζοντες καρποὶ, βεβαιούμενοι, ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰσέρχονται ἀμέσως εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ δημοσίου, καὶ τοιουτοτρόπως ἀπομακρύνονται, ἐὰν ὑπάρχῃ ἡ ἀπαιτουμένη ἐπαγρύπνησις, αἱ συνήθεις καὶ γνωσταὶ τῶν ἐνοικιαστῶν καθυστερήσεις.

Γ.) Οἱ ἐνοικιασταὶ ἔχοντες ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ λοιπῶν κτημάτων τοῦ δημοσίου διὰ ν' ἀπολαύσουν τὸν ἐξ αὐτῶν νόμιμον φόρον τῆς ἐπικαρπίας, θέλουν φροντίζει εἰς τὸ νὰ χαρακτηρίζωσιν αὐτὰ ἀκριβῶς καὶ καταλογίζωσι τοὺς φόρους.

Πᾶσαν δὲ συνεννόησιν μεταξὺ ἐνοικιαστῶν καὶ φορολογουμένων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καλύψωσι τὴν ἀλήθειαν παραλύουσιν αἱ καθιερούμεναι ποιναὶ διατάξεις.

Δ.) Ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνεργουμένη βεβαίωσις τῶν ἐγκτητικῶν φόρων καὶ ἐξακρίβωσις τῶν ὑποκειμένων εἰς φόρον ἐπικαρπίας γαιῶν καὶ κτημάτων τοῦ δημοσίου θέλει προετοιμάσει ἑκατονδὸν τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος στοιχεῖα, καὶ καταστήσει ἐρικτὴν τὴν εἰσαγωγὴν ἄλλου κατελληλοτέρου·

Ὑπὸ τὴν ἐποψιν δὲ τῶν συμφερόντων τῶν φορολογουμένων φέρει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα·

Α. Καθιεροῖ τὴν προστατευτικὴν διὰ τὴν γεωργίαν ἀρχὴν τῆς ἐλευθέρας ἐξασκήσεως τῶν περὶ θερισμοῦ, ἁλωνίσματος, καὶ συγκομιδῆς τῶν καρπῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν. Ἀπομακρύνει

πᾶν κώλυμα εἰς τὴν πρόσοδον τούτων, καὶ ἐξαπαλίζει τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ ἀδίκους τῶν ἐνοικιαστῶν ἀπαιτήσεις.

Β. Παρέχει ἀποχρώσας ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ δικαίαν βεβαίωσιν τῶν φόρων, καὶ διὰ διαταξέων ἀναλόγων προλαμβάνει τὰς περιπτώσεις τῆς ἀπουσίας ἢ αὐτογνώμονος ἀρνήσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἐπὶ σκοπῷ καταθλίψεως τῶν φορολογουμένων.

Γ. Ἀπαλλάττει τούτους ἀπὸ τὰς ἀναφυομένας μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν κατὰ τὴν εἴσπραξιν ἢ τὴν μετακόμισιν τῶν φόρων διενέξεις, καθότον ἡ καθιερωθεῖσα ἀρχὴ τῆς ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ δημόσιον καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτοῦ μετακομίσεως τῶν φόρων αἴρει πᾶσαν ἐνδικον σχέσιν μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ φορολογουμένου, δυναμένην νὰ παρέξῃ ἀφορμὴν εἰς ἀπαιτήσεις παραλόγους τοῦ ἐνοικιαστοῦ λόγῳ αθεμίτου κερδοσκοπίας κατὰ τοῦ φορολογουμένου.

Δ. Χορηγεῖ εἰς τοὺς φορολογουμένους τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κρατῶσιν, ὁπόταν θέλωσι, τοὺς φόρους των ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου, καὶ ἀπαλλάττει τοιουτοτρόπως αὐτοὺς ἀπὸ τὰ βάρη τῆς μετακομίσεως.

Αὐτοί, κύριοι, εἶναι οἱ λόγοι, δι' οὓς θεωρεῖται προτιμητέον τὸ ἐπικρατοῦν φορολογικὸν σύστημα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου συντάχθη τὸ διὰ τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1852 νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ τὴν ψῆφόν σας.

Αἱ πλεῖσται τῶν διατάξεων τῶν ψηφισθέντων κατὰ τὰ ἔτη 1848, 1849 καὶ 1850 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων, αἵτινες ὁμοῦ μὲ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδοθέντα Β. διατάγματα ἐχρησίμευσαν ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐτέθησαν ἐν αὐτῷ ἀπαραλλάκτως ὡς εἶχαν.

Τινὲς τούτων μὴ ἀνήκουσαι εἰς τὸν νόμον, καθὸ κανονιστικαί, παρελείφθησαν διὰ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον Β. διάταγμα, μετηνέχθησαν δὲ εἰς τὸ νομοσχέδιον ὅσαι περιεχόμεναι εἰς τὰ Β. διατάγματα ἦσαν ἀπ' ἐναντίας ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀντικειμένων νόμου. Αἱ τυχὸν ταυτιζόμεναι πρὸς ἀλλήλας συγχωνευθεῖσαι κατετάχθησαν εἰς τὰ οἰκεῖα τοῦ νομοσχεδίου μέρη, μετετέρθησαν δὲ εἰς τὰ ἀνήκοντα αὐτοῦ κεφάλαια ὅσαι ἔχουσαι σχέσιν μεταξύ των, δὲν εὑρίσκονται εἰς συναφειαν καὶ ἀλληλουχίαν. Διάφοροι δὲ νέαι διατάξεις ὑπαγορευθεῖσαι ἐκ τῆς πείρας ἀναγκαῖαι προσετέθησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ποιναί, αἵτινες ἢ δὲν

ἐπροβλέφθησαν ἀπὸ τοὺς προλαβόντας νόμους, ἢ κατεδείχθησαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν των ἀτελεῖς, καὶ ἐπομένως ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐτέθησαν.

Διάφοροι οὐσιώδεις μεταβολαί, καταδειχθεῖσαι ἀναγκαῖαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προγενεστέρων νόμων, καὶ ὑπαγορευθεῖσι ἐκ τῆς πείρας, ἐπηνέχθησαν· ἐξ αὐτῶν αἱ μὲν ἀφορῶσι τὴν οὐσίαν, αἱ δὲ τοὺς τύπους. Ἐκ δὲ τῆς ἀναπτύξεως τῶν καθέκαστα καταφαίνονται οἱ λόγοι, οἵτινες τὰς ὑπηγόρευσαν.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐθεωρήθη καταλληλότερον νὰ προστεθῇ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοδιοκτήτων μοναστηρίων.

Ἄρθρ. 2.

Ἀπὸ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας νόμον τῆς 4 Δεκεμβρίου 1836 ἀπέσπασεν ὁ Νομοθέτης καὶ ἔθεσεν ἐν τῷ νόμῳ τοῦ 1848 τὸ πρινοκάκκιον, τὴν ῥητίνην, τὴν κατράμην καὶ τ' ἄλλα δασικὰ προϊόντα, καὶ ἐκανόνισεν ἐν ἄρθροις 27 καὶ 53 διάφορον τοῦ κανονισμένου διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1836 τρόπον διαθέσεως, βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ ΠΓ'. νόμου ἀνεγνωρίσθησαν ἐκ τῆς πείρας ἀτελεῖς, καθόσον ἡ μὲν ῥητίνη καὶ κατράμη διετίθετο κατ' αὐτάς, τὰ δὲ λοιπὰ δασικὰ προϊόντα, κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας νόμον τοῦ 1836, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον διὰ μὲν τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, διὰ δὲ τῶν ἄρθ. 72—76 νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τὸ τελειότερον ἡ διάθεσις, ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ τε ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.

Ἄρθρ. 3.

Τὰ ἄρθ. 2 καὶ 3 τοῦ ΠΓ'. νόμου συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν ὡς πραγματευόμενα περὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἤτοι περὶ παραχωρήσεως κτημάτων. Ἀρῤῥέθη δὲ ἀπὸ τὸ 2 ἄρθ. ἡ φράσις «ἐκδοθέντος πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου,» διὰ τοὺς κατωτέρω ἐκτιθεμένους λόγους.

Ἄρθρ. 5.

Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῇ ῥητῶς δι' ἰδιαιτέρου ἄρθρου ὁ χρόνος, καθ' ὃν παύουν τὰ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων δικαιώματα ἐπικαρπίας τοῦ Δημοσίου καὶ μεταβαίνουσι τὸν ὅστις ἀπέ-

κτησε διὰ τῆς παραχωρήσεως τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας· καὶ τοῦτο διότι, ἰσχύσαντος τοῦ νόμου ΠΓ'. τοῦ 1848 καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη, ἡ ἐν αὐτῷ περιεχομένη φράσις, «πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου,» ἐδίδασκεν ἀφορμὰς εἰς διενέξεις μεταξὺ νέων κυρίων καὶ ἐνοικιαστῶν, μὴ συμφωνούντων ὡς πρὸς τὴν χρονικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ῥηθείσης φράσεως. Ἐντεῦθεν μάλιστα ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν πρὸ μικροῦ ψηφισθέντα ΡΟΖ'. νόμον, ὁρίζοντα τὰ περὶ προθεσμιῶν τοῦ φορολογικοῦ νόμου, διὰ νὰ ἄρῃ τοὺς δίδοντας χώραν εἰς διενέξεις διισταμένους· ὡς χρόνος δὲ καταλληλος ἐθεωρήθη καὶ ὡρίσθη ἡ 1 Ἀπριλ., καθότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἄρχονται συνήθως αἱ δημοπρασίαι τῶν ἐνοικιάσεων, καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς διὰ τὰ πρὸ τοῦ μηνὸς τούτου παραχωρηθέντα κτήματα δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἀπαιτήσεις ἐπικαρπίας, καθόσον ἐν γένει τῆς καταχάσεως τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, ἅτινα μεταβιβάσθησαν εἰς αὐτόν, διηγωνίσθη εἰς τὴν δημοπρασίαν.

Ἄρθρ. 6.

Εἰς τὸ ἐδάφ. 7 τοῦ ἄρθρου τούτου προσετέθησαν καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, διότι καὶ ταῦτα μὴ ἀλωνιζόμενα πολλαχοῦ χρησιμεύουσιν, ἐπίσης ὡς καὶ ὁ βίκος καὶ ἡ ῥόβη, εἰς τροφὴν τῶν βοῶν.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῶν ἐμπορικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 8.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ὅπερ ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ ΠΓ'. νόμου, προσετέθησαν δύο οὐσιώδεις διατάξεις α') ὅτι αἱ ζητούμεναι ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς διασαφήσεις πρέπει νὰ γίγνωνται γνωσταὶ πρὸ τῆς κατακυρώσεως εἰς ὅλους τοὺς συναγωνιζομένους, πρὸς ἀποφυγὴν πολλῶν διενέξεων, εἰς τὰς ὁποίας πολλάκις καταφεύγουσιν οἱ ἐνοικιασταὶ μετὰ τὴν κατακύρωσιν· καὶ β') ὅτι ἡ διακήρυξις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας πρέπει νὰ φέρωσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων, καθότι καὶ τοι τοιαῦτα, δὲν ἐθεωρήθησαν μ' ὅλα ταῦτα ἀπό τινα τῶν δικαστηρίων, εἰμὴ ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, καὶ ἐντεῦθεν τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου εὑρέθησαν εἰς τινας ἐπαρχίας ἐκτεθειμένα.

Ἡ διάταξις ἅθεν αὕτη σκοπὸν προθεμένη νὰ προφυλάξῃ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου ἀπὸ τὴν δυστροπίαν ἢ κακὴν πίστιν τῶν ἐνοικιαστῶν, εἶναι ἀπόῤῥοια τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 398 τῆς πολ. δικονομίας καθιερωμένης ἀρχῆς, καθ' ἣν ὡς δημόσια ἔγγραφα θεωροῦνται ὅλα τὰ συνταττόμενα κατὰ τοὺς νομίμους διατυ-

πώσεις παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ὅρων τῶν καθηκόντων του καὶ κατὰ τὸν τόπον, ὅπου οὗτος ἔχει δικαίωμα νὰ συντάττῃ τοιαῦτα.

Ἄρθρ. 9.

Πρὸς κύρωσιν τῆς διατάξεως τῆς ἀπαγορευούσης νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς δημοπρασίας οἱ δήμαρχοι καὶ πάρεδροι, διὰ νέας διατάξεως καθιεροῦνται ποιναὶ, καθόσον ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 τοῦ Β. διατάγματος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριζομένη, ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸν νόμον, δὲν ἀνεγνωρίσθη ἰσχυρὰ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 10. καὶ 12.

Τὸ περὶ ἀξιογρέου τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἐγγυητῶν αὐτῶν ἀντικείμενον ὡς καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν προβλεπομένων ἀπὸ τὸν νόμον κτηματοσημειώσεων ἐκανονίσθησαν καὶ ὡρίσθησαν σαφέστερον. Προσδιωρίσθησαν δὲ καὶ ἀνάλογοι ποιναὶ κατὰ τῆς αὐθαιρέτου καὶ αὐτογνώμονος ἀρνήσεως τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἐξασφαλίζουσαι τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν ἀποχρώντως.

Ἄρθρ. 14.

Ἐπειδὴ πολλάκις οἱ ἐνοικιασταὶ παρημέλουν νὰ παριστάνωνται εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων μέτρησιν τῶν καρπῶν, καὶ συντάττοντες κατόπιν εἰκονικὰ διπλότυπα, κατεβλίβαν τοὺς φορολογουμένους, ἐχορηγήθη διὰ τοῦ ἄρθρ. τούτου τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς φορολογουμένους νὰ ἐνεργῶσι μόναν τὴν μέτρησιν αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀμελείας τῶν ἐνοικιαστῶν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου, ἢ καὶ δύο μαρτύρων, καὶ νὰ συντάττωσι πρωτόκολλον ἰσχύον ἀντὶ διπλοτύπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνήθων καταβλίψεων τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρ. 15.

Ἐπειδὴ τὰ πταισματικὰ πρόστιμα εἰσπράττονται κατὰ νόμον ῥητὸν, διὰ λογαριασμὸν τῶν δημοτικῶν ταμείων, καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἀνάκρισις τῶν παραβάσεων τοῦ ἄρθρ. 15 ἀνατίθεται εἰς τοὺς δημάρχους, δημαρχικοὺς παρέδρους καὶ ἀστυνόμους, ἐκανονίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ εἰσπράττηται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοτικοῦ ταμείου τὸ μέχρι 10 δραχ. ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον, ὁσάκις ἡ ἀνάκρισις ἐνεργεῖται παρὰ δημοτικοῦ τινος ὑπαλλήλου.

Ἄρθρ. 16.

Προσετέθη ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἡ περικοπὴ « καθὼς καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου » διὰ νὰ δύνανται νὰ

ἐνεργῶσι τὰς προανακρίσεις καὶ οἱ νομάρχαι, οἱ ἔπαρχοι καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ οἱ εἰρηνοδίκαι, οἵτινες κατὰ τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 τῆς ποινικῆς δικονομίας, εἶναι ἐπίσης ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἄρθρ. 18.

Ὁ ϛ'. § τοῦ ἄρθρ. 4. τοῦ ΡΑ'. νόμου συνεπληρώθη, προστεθέντος καὶ τοῦ εἰδικοῦ παρέδρου τοῦ πλησιεστέρου χωρίου, διότι πολλάκις οἱ πάρεδροι τῶν ἁρμοδίων χωρίων ἠρνήθησαν νὰ βεβαιώσωσι τὴν ἄρνησιν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸ νὰ ὑπογράψωσι τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων, καὶ ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ νὰ προσκληθῶσιν εἰδικοὶ πάρεδροι τῶν πλησιεστέρων χωρίων.

Ἄρθρ. 19.

Ἡ ἔγκαιρος καὶ νόμιμος ἔκδοσις τοῦ βεβαιοῦντος τὸν φόρον διπλοτύπου ἐκ μέρους τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἶναι οὐσιώδες ἀντικείμενον τοῦ νόμου, καὶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον τὸν φορολογούμενον· πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος, ἢ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν ἐπὶ σκοπῷ καταβλίψεως καὶ καταπιέσεως, καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ, καθ' ἣν χορηγεῖται εἰς τοὺς φορολογουμένους τὸ δικαίωμα, ἐν περιπτώσει δυστροπίας ἢ αὐθαιρέτου ἀρνήσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ, νὰ προσκαλῶσι πρὸς βεβαίωσιν τῶν φόρων των μίαν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ μνημονευομένων ἀρχῶν, συνταχθέντος πρωτοκόλλου ἔχοντος ἰσχὺν διπλοτύπου καὶ ἑπομένως ὑποχρεωτικοῦ διὰ τὸν ἐνοικιαστήν. Προσδιορίζεται δὲ ποινὴ κατὰ τῶν δημοσίων καὶ δημοτ. ὑπαλλήλων, οἵτινες ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν σύμπραξίν των, καὶ προβλέπεται συνάμα καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν εἴτε ὁ ἐνοικιαστὴς εἴτε ὁ φορολογούμενος ἤθελε παραλείψει τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 20.

Ὡρίσθη ἐπίσης ποινὴ καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἐνοικιασταὶ ἐγγράψωσιν εἰς τὸ διπλότυπον πλειότερον ποσὸν τοῦ πραγματικῶς παραχθέντος καρποῦ, καὶ διὰ ν' ἀπομακρυνθῶσι τὰ συμβαίνοντα ἄτοπα κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν δημαιρεσιακῶν καταλόγων, ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ τῶν φόρων, καὶ διὰ νὰ σχηματίσῃ τὸ δημόσιον στοιχεῖα ἀκριβοῦς καὶ βεβαίας φορολογίας.

Ἄρθρ. 21.

Διὰ νὰ κατασταθῇ τελεσφόρος ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς ἐνοι-

κιαστὰς ὑποχρέωσις τῆς πρὸς τὸν ἕτερον ἀποστολῆς καὶ παραδόσεως τῶν στελεχῶν τῶν διπλοτύπων βιβλίων, ὡρίσθη προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλων νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διὰ τὴν παραλειψίν τῆς ὁποίας ἐκτὸς τῆς προβλεπομένης χρηματικῆς ποινῆς, προσετέθη καὶ ἡ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως.

Ἄρθρ. 24.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ ΠΓ'. νόμου τὸ δημόσιον εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ παραχωρῇ τοῖς μετρητοῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους τοὺς φόρους του δυναμένων ν' ἀρνῆται κατὰ τὰς περιστάσεις τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου.

Ἀλλ' ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου χορηγεῖται εἰς τοὺς φορολογουμένους δικαίωμα κρατήσεως τῶν φόρων των, διὰ νὰ μὴ δύναται ποτὲ τὸ δημόσιον νὰ τοὺς ἀρνῆται τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ, διότι βεβαίως δὲν τοὺς κρατοῦσιν, εἰμὴ ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην αὐτῶν.

Ἄρθρ. 25.

Ἐνῷ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ ΠΓ'. νόμου, τὰ συνταττόμενα πρωτόκολλα τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν ἴσχυον κυρίως διὰ τοὺς παραχωρουμένους φόρους, εἰσεπράττοντο ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν καὶ τὰ καθυστερήματα τῶν φορολογουμένων, καὶ κατελογίζοντο τὰ ἐλλείμματα τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἀποθηκαρίων. Εἰς συμπλήρωσιν τῆς ὅλως ἀτελοῦς ταύτης διατάξεως ἐπῆλθε τὸ ἄρθ. 25, τὸ ὁποῖον προβλέπει ὅλας τὰς περιστάσεις, καὶ καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς κατὰ δεκαπενθημερίαν συντάξεως τῶν πρωτοκόλλων, ἥτις μέχρι τοῦδε ἐγίγνετο κατὰ συνέπειαν μόνων ὑπουργικῶν ἐγκυκλίων.

Ἄρθ. 28.

Κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ νόμον, ἀπηγορεύετο μόνον εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἀπευθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους καρπούς πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν εἰδῶν, δι' ἃ κατέστη χρεώστης. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαγορεύεται ἤδη καὶ εἰς τὸν φορολογούμενον ν' ἀποδίδῃ, ἄνευ ῥητῆς ἀδείας τοῦ Οἰκ. Ἐφόρου, εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν τοὺς φόρους του, μὲ τὴν ἀπειλὴν τοῦ ὅτι θέλει ὑποχρεοῦσθαι νὰ τοὺς ἀποδίδῃ ἐκ νέου καὶ εἰς τὸ δημόσιον, διότι παρετηρήθη, ὅτι οἱ φορολογούμενοι, οἱ μὲν ὡς εὐπαθεῖς, οἱ δὲ λόγῳ συμπαθείας πρὸς τοὺς ἐνοικιαστάς, ἀπέδιδον ἄνευ δυσκολίας τοὺς φόρους των εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, καὶ ἐντεῦθεν συνέβαινον τοσαῦται καθυστερήσεις φόρων. Ἐχορηγήθη

ὅμως εἰς τοὺς φορολογουμένους δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 29.

Τὸ ἄρθρ. τοῦτο εἶναι τὸ ἐν τῷ περὶ δημοπρασιῶν Β. διατάγματι ἄρθρ. 13, μετατεθὲν δὲ εἰς τὸν νόμον διότι χορηγεῖ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. 30.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀνεγνωρίσθη ἐκ τῆς πείρας ἀπολύτως ἀναγκαῖον, διότι πολλαχοῦ κατελογίσθησαν ἐλλείμματα ἐνοικιαστῶν καὶ καθυστερήματα φορολογουμένων ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων πρωτοκόλλων, καὶ ἐζημιώθησαν ὁ τε μὴν οἱ ἐνοικιασταὶ καὶ οἱ φορολογούμενοι, ὡσεπιτοπλείστων δὲ τὸ δημόσιον. Ἐξασκῶν ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον δικαίωμα μεταῤῥυθμίσεως τῶν παρανόμων καταλογισμῶν, θέλει ἀναμφιβόλως ἀποδίδει τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἔχοντα αὐτό.

Ἄρθρ. 31.

Διὰ τοῦ ἄρθρου ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 14 § 5 τοῦ ΠΓ'. νόμου· ἀ. ἐνῷ κατ' αὐτὸ, τὸ ἐνοίκιον τῶν δημοσίων ἀποθηκῶν ἐσυμφωνεῖτο μεταξὺ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἤδη θέλει συμφωνεῖσθαι μεταξὺ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου, οὐ μόνον διότι ὁ ἔφορος ἀντιπροσωπεύει καθ' ὅλας τὰς συναλλαγὰς τὸ δημόσιον, ἀλλὰ καὶ διότι τινὲς τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν δὲν ἐξεπλήρωσαν μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν τὸ καθῆκον τοῦτο καὶ ἐζημίωσαν τὸ δημόσιον· καὶ β'. ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως τοῦ δήμου εἰς τὸ νὰ χορηγήτῃ τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας, χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα νὰ συνιστᾷ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς τὸν πλησιέστερον δῆμον, διότι συνέβη εἰς τινα μέρη νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν ἀποθῆκαι, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς ἀμηχανίαν περὶ τοῦ πρακτέου.

Ἄρθρ. 32.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΡΑ'. νόμου, καὶ τὸ παρὸν, πᾶσα ἔλλειψις ἢ νόθευσις καρπῶν κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀλωνίων ἢ τῆς ἰδιωτικῆς ἀποθήκης εἰς τὴν κεντρικὴν μετακόμισιν ἐπιβαρύνει τὸν ἐνοικιαστήν, ἐχορηγήθη διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰς αὐτὸν δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ φορολογουμένου, ἐὰν ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ νόθευσις προέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τοῦ ἁλατος.

Ἄρθρ. 34 καὶ 35.

Αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὴν διάθεσιν, βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν τοῦ

ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου διατάξεις ἀναπτύσσονται σαφέστερον, καὶ διὰ καταλλήλων τροποποιήσεων καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐκτέλεσίς των.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ φορολογίας τῶν περιβολίων, τῆς μεταξῆς κτλ.

Ἄρθρ. 36.

Οὐσιώδης μεταβολὴ ἐπηνέχθη ἐπὶ τῆς διαθέσεως τῶν φόρων τῆς μεταξῆς, ὡς καὶ τῶν περιβολίων, λαχανοκήπων καὶ λοιπῶν. Ἡ μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένη ἀρχὴ τῆς ἐν τοῖς τελωνείοις πληρωμῆς τοῦ φόρου τῆς μεταξῆς κατὰ τὴν ἐξαγωγήν της, κατεδείχθη ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων της ἐπιβλαβὴς εἰς τὸ δημόσιον. Μακρὰν τοῦ νὰ ἐπενεργήσῃ εἰς τὸν ὑπαγορεύσαντα αὐτὴν προστατευτικὸν σκοπόν, συνετέλεσε μάλιστα εἰς τὸ νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ λαθρεμπόρια, καὶ ἐλαττώσῃ οὕτως ἐπαισθητῶς τὸν ἔγγειον τοῦ προϊόντος τούτου φόρον καὶ αὐτὸ τὸ τελωνιακὸν τέλος.

Ἐπίσης καὶ ἡ καθιερωμένη ἄμεσος τοῦ ἐπὶ τῶν περιβολίων καὶ λοιπῶν φόρου, καθὼς καὶ ἡ δι' ἐκτιμήσεως βεβαίωσις αὐτῶν δι' ἐκτιμητῶν διοριζομένων ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, ἀπέβη πλημμελὴς καὶ ἐπιζήμιος διὰ τὸ δημόσιον. Ἡ ἀνάγκη ἐπομένως τῆς μεταβολῆς διά τε τὴν διάθεσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν φόρων τούτων κατέστη ἀπόλυτος, καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην θεραπεύει ἡ δι' ἐνοικιάσεως διάθεσις τῶν φόρων τούτων, τὴν ὁποίαν παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον, τηρουμένου τοῦ αὐτοῦ μέτρου τῆς βεβαιώσεως αὐτῶν δι' ἐκτιμήσεως, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ τῆς καταμετρήσεως ὡς πρὸς τὰ κουκούλια, ὑπόταν οἱ φορολογούμενοι θέλωσι τὴν προτιμήσει.

Ἄρθρ. 41.

Οἱ τύποι τῆς ἐκτιμήσεως ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον. Ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ παραδίδωσιν ἐπὶ ποινῇ εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως εἰς ῥητὰς ἐποχάς, διὰ νὰ μὴ μένωσιν ἐπὶ πολὺ εἰς χεῖρας των καὶ τρέχωσι κίνδυνον πλαστογραφίας, πρὸς ζημίαν τῶν φορολογουμένων.

Ἄρθρ. 42.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου, τὸ ὁποῖον ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρον 23 § 3 τοῦ ΓΠ'. νόμου, κανονίζεται τὸ νὰ διορίζηται ἑφάπαξ δι' ἕκαστον δῆμον εἷς ἐπιδιαιτητὴς καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτευούσης, τῇ προσκλήσει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ ὑπάρχῃ πρόχειρος εἰς πᾶσαν διχογνωμίαν μεταξὺ τῶν ἐκτιμητῶν, τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τῶν φορολογουμένων. Χορηγεῖται δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὸ δικαίωμα ἢ νὰ παραδέχηται θατέραν τῶν γνωμῶν τῶν ἐκτιμητῶν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἢ τοῦ φορολογουμένου, ἢ νὰ σχηματίζῃ ἰδίαν ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύω πρώτων.

Ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ τὸ νὰ παραδέχηται θατέραν τῶν γνωμῶν τῶν διαφωνούντων ἐκτιμητῶν, χωρὶς νὰ τῷ ἐπιτρέπηται, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εὕρει ἀμφοτέρας πλημμελεῖς, νὰ ἐπιφέρῃ ἰδίαν γνώμην κατὰ τὴν ὁποίαν σχηματίζει πεποίθησιν, ἀπέβη ἐπιβλαβής, καθόσον πολλάκις, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν πάντοτε, οἱ ἐκτιμηταὶ ἀντὶ νὰ κανονίσουν τὴν διαγωγήν των ἀπὸ τὰ πράγματα καὶ νὰ ῥυθμίσουν τὰς πράξεις των ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς των, ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ προσωπικὰς συμπαθείας ἢ ἀπὸ εὐτελῆ καὶ ἀθέμιτα συμφέροντα προσδιώρισαν ἀξίαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐκτιμήσεως πότε πέραν τοῦ δέοντος ἀνωτέραν, καὶ ἄλλοτε τὸ ἀνάπαλιν. Ἐντεῦθεν ὁ ἐπιδιαιτητὴς καὶ τοι εὑρίσκων ἀμφοτέρων τὰς γνώμας παραλόγους καὶ ἐκ διαμέτρου πρὸς ἀλλήλας ἀντικειμένας, ἦτον ὑπόχρεως μ' ὅλον τοῦτο νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν παραδοχὴν μιᾶς ἐκ τῶν δύω, παραδιδόντων οὕτω καὶ αὐτὸν τὴν συνειδησίν του. Πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀτόπου τούτου, προσετέθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξις, δι' ἧς ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἐπιφέρῃ ἰδίαν γνώμην κατὰ τὴν ἰδίαν του πεποίθησιν ἐντὸς πάντοτε τοῦ μεγίστου καὶ ἐλαχίστου ὅρου τῆς γνώμης τῶν ἐκτιμητῶν. Ἡ παραδοχὴ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, καθ' ὅσον ἡ πρόληψις εἶναι ὑπὲρ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, πηγάζοντος ἀπὸ τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν, οὐδ' ἔχει τι νεωτερικὸν, καθ' ὅσον καὶ εἰς τὸν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμον τοῦ **1844** ἡ αὐτὴ ἀρχὴ εἶναι καθιερωμένη.

Ἄρθρ. 45.

Κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις, οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου διωρίζοντο παρὰ τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀρχῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. ὅμως τοῦτο, ἐὰν οἱ φόροι εἰσπραχθῶσι διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, οἱ ἐκτιμηταὶ θέλουν διορίζεσθαι παρὰ μόνου τοῦ οἰκον. ἐφόρου, οὐ μόνον διότι αὐτοὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ δημόσιον, ἀλλὰ καὶ διότι πολλάκις διεφώνησαν ἡ διοικ. καὶ οἰκονομικὴ ἀρχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, καὶ προῆλθον διὰ τοῦτο εἰς ῥῆξιν ἐπιζήμιον διὰ τὰ δημόσια συμφέροντα.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων.

Ἄρθρ. 46.

Καταργεῖται ἡ καθιερωμένη Γ'. τάξις τῶν ἀμπέλων, διότι δὲν ὑποτίθεται πιθανὴ ἡ ὑπαρξις ἀμπέλου, ἀποφερούσης πλέον δραχμῶν 5 κατὰ στρέμμα. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς ἀμπελουργείας ὑπαγορεύει τὴν καταστροφὴν τοιούτων ἀμπέλων, ὁπόταν καὶ ἡ ἐργασία καὶ τὰ κεφάλαια δαπανῶνται εἰς τὴν καλλιέργειαν ἀμπέλων, τῶν ὁποίων ἡ πρόσοδος δὲν ἐξισοῦται μὲ τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας.

Ἄρθρ. 51.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβάλλεται εἰς τὸν οἶκον ἔφορον τὸ καθῆκον, ὁσάκις ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ, νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τοὺς ἀμπελοκτήμονας 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταμετρήσεως, διὰ νὰ παρευρίσκωνται καὶ αὐτοὶ ἂν θέλωσι.

ΚΕΦ. Ζ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 58. Ἡ ἀπαγορευτικὴ διάταξις τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ σταφιδοκαρποῦ πρὸς τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προσδιορίζοντος τὴν τιμὴν αὐτοῦ πρωτοκόλλου παρενέβαλλε προσκόμματά τινα εἰς τὸ ἐμπόριον, κατέστη δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἀφορμὴ διενέξεων καὶ παραίτιος παραπόνων. Πρὸς εὐκολίαν ὅθεν, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν νὰ παρέξωμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, ἐπιτρέπεται διὰ τῆς νέας διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου ἡ εἰς τὰ πλοῖα ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ τοῦ καρποῦ, ἅμα συνταχθῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων τοπικῶν ἀρχῶν τὸ πρωτόκολλον. Προσδιωρίσθησαν δὲ καὶ κατέλληλοι πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου ὅροι.

ΚΕΦ. Η.

Περὶ φορολογίας τῆς σταφίδος Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας.

Ἄρθρ. 66—67.

Οὐσιώδης καὶ ἀναγκαία μεταβολὴ ἔγεινεν ἐπὶ τοῦ μέτρου τοῦ κανονίζοντος τὴν φορολογίαν τοῦ σταφιδοκαρποῦ Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας.

Αἱ σταφιδάμπελοι τῶν ἐπαρχιῶν τούτων ὑπάγονται εἰς δύο κατηγορίας. Αἱ μὲν ἀποδίδουσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς γῆς ἀποδοθείστης χρηματικῆς ποσότητος κατὰ τοὺς ὅρους τῶν περὶ προικοδοτήσεως ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει νόμων, αἱ δὲ εἰς χρήματα ἐπίσης, ἀλλὰ 10 τοῖς 0|0 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ προϊόντος.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0|0 ἐκανονίσθη νὰ πληρώνηται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ταμεῖον, ὁ δὲ τῶν 10 τοῖς 0|0 εἰς τὰ τελωνεῖα, μὴ ὑπάρχοντος αὐστηροῦ ἐλέγχου, ἱκανοῦ νὰ καταστήσῃ καταφανῆ τὴν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ σταφιδοκαρποῦ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης κατηγορίας, συνέβη πολλάκις μὲ ἐπαισθητὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου νὰ ἐξαχθῇ μέγα μέρος σταφιδοκαρποῦ ἐκ τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸν ἔγγειον φόρον 10 τοῖς 0|0 ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸν φόρον τῶν 3 τοῖς 0|0, καὶ τοιουτοτρόπως μεγάλη ποσότης σταφιδοκαρποῦ ἔμεινεν ἀφορολόγητος.

Διὰ νὰ προληφθῇ εἰς τὸ μέλλον αὕτη ἡ μεγάλως ζημιώσασα τὸ δημόσιον κατάχρησις, ἡ νέα τοῦ νομοσχεδίου διάταξις καθιεροῖ τὴν δι' ἐνοικιάσεως διάθεσιν τοῦ φόρου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 10 0|0 σταφιδαμπέλων, καὶ τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν αὐτοῦ, προσδιορίζουσα δὲ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως αὐτοῦ διὰ ζυγίσματος ἐν τοῖς ἀλωνίοις, περιβάλλει μὲ ἀποχρώσας ἐγγυήσεις τὰ συμφέροντα τῶν ἀμπελοκτημόνων καὶ ἐνοικιαστῶν.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ διαφόρων ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρον 69.

Ἡ δι' ἐκτιμήσεως βεβαίωσις τοῦ φόρου τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικῶν διαστάσεων σταφιδαμπέλων ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ἐθεωρήθη ἀκαταλλήλως καὶ διενέξεων πρόξενος, διότι δὲν παρεῖχε τ' ἀπαιτούμενα ἐγγύνα τῆς ἀκριβοῦς καὶ πιστῆς φορολογίας.

Ἡ νέα διάταξις τοῦ νομοσχεδίου ἀντικαθιστᾷ τὴν δι' ἐκτιμήσεως βεβαίωσιν τοῦ προϊόντος διὰ τοῦ ζυγίσματος ἐπὶ τῶν ἀλωνίων.

Τὴν αὐτὴν μεταβολὴν ἐπιφέρει καὶ ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν ξηρῶν σύκων τῆς Μεσσηνίας, ἀντικαπασταθείσης τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας αὐτῶν δικαιώματος διὰ τῆς ἀριθμήσεως τῶν ὁρμαθῶν, θεωρηθείσης προσφορωτέρας καὶ δικαιοτέρας ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε δι' ἐκτιμήσεως βεβαίωσιν.

Διὰ τῆς νέας διατάξεως καθιεροῦται καὶ ἡ εἰς εἶδος μόνον ἀπόδοσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ΡΛ'. νόμου, εἶχεν ὁ φορολογούμενος τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα νὰ τὸ ἀποδίδῃ ἢ εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Ἡ μεταβολὴ δ' αὕτη ἐγένετο διότι παρετηρήθη, ὅτι οἱ φορολογούμενοι ἐσυνείθισαν ν' ἀποδίδωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπικαρπίας πάντοτε εἰς εἶδος.

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.

Περὶ φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 77—83.

Ἡ Κυβέρνησις πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀρχήν, καθ' ἣν ἅπαντες οἱ πολῖται πάσης τάξεως ὀφείλουν νὰ συντρέχωσιν ἐπίσης εἰς τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς κοινωνίας ἀναπόφευκτα βάρη, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις τῆς Λακωνίας, ἐξέδωκε τὸν ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1838 νόμον, δι' οὗ ὡρίσθη ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύο ἐπαρχιῶν Γυθείου καὶ Οἰτύλου φορολογία, καὶ ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου. Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τὸ προϊὸν τῶν βαλανιδίων, τοῦ ἐλαίου, τῆς μεταξῆς, τοῦ πρινοκοκκίου, τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ κηροῦ ὑπεβάλλοντο εἰς φορολογίαν, βεβαιουμένου καὶ εἰσπραττομένου τοῦ ἐγγείου φόρου αὐτῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγήν των ἐν τοῖς τελωνείοις Γυθείου, Λιμενίου, Κυτριῶν, Καραμύλης καὶ Ἁλιμυροῦ. Ὁ νόμος οὗτος ἐφηρμόσθη ἀπὸ τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη, μέχρι τοῦ 1844 συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὸ 1845, ὅτε ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχέδιον, ἀνερρίφη κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ εἰδικὸς διὰ τὴν Λακωνίαν ἐκδοθεὶς ὡς ἀνωτέρω νόμος ἴσχυε καὶ διὰ τὸ μέλλον, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος ἔπρεπε κατ' ἔτος τοιοῦτος νὰ ψηφίζηται. Τὸ ζήτημα ἐλύθη καταφατικῶς καὶ οὕτω σιωπηλῶς ἔπαυσεν ἡ ἰσχύς του. Ἀλλ' οὔτε εἷς τινα τῶν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐκδοθέντων δύο περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμων συμπεριελήφθησαν καὶ τὰ προϊόντα τῆς Λακωνίας, πλὴν μόνων τῶν βαλανιδίων, ῥητῶς μνημονευομένων εἰς τὸν Γ'. νόμον, οὔτε εἰδικὸς νόμος, ἀφορῶν τὰ Λακωνικὰ προϊόντα, ἐξεδόθη.

Καὶ ὅτι μὲν ἡ ἐξαίρεσις τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῶν ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἀντίκειτο προφανῶς καὶ εἰς τὰς ἐκτεθείσας γενικὰς ἀρχὰς καὶ εἰς τὴν θεμελιώδη διάταξιν τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν ὅλοι οἱ Ἕλληνες συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, οὐδεὶς διισχυρίσθη τὸ ἐναντίον· καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην χρηματίσαντες βουλευταὶ τῆς Λακωνίας ἀναγνώρισαν τὴν γενικὴν ταύτην ἀρχὴν· συνωμολόγησαν ὅμως πάντες, ὅτι

ἕνεκα τῶν ἰδιαζουσῶν περιστάσεων τοῦ τόπου ἐκείνου, ἔπρεπεν ἡ κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ τὴν ψῆφισιν εἰδικοῦ διὰ τὴν Λακωνίαν φορολογικοῦ νόμου, οὐχὶ τὴν ἐξαίρεσιν καθιεροῦντος, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως ὁρίζοντος, ὅπως ἀπερρήνατο καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐν τῇ συνεδριάσει αὐτῆς.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1845 Γ'. φορολογικὸν νόμον, ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μεταξῆς, τοῦ πρινοκοκκίου κλπ. ἐβεβαιοῦτο καὶ εἰσεπράττετο ἐν τοῖς τελωνείοις κατὰ τὴν ἐξαγωγήν των, οὐδεμία δ' ἐξαίρεσις ἐγίνετο εἰς αὐτὸν καὶ τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, ἐφορολογήθησαν καὶ ταῦτα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου.

Καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1846 καὶ 1847 ἐφορολογήθησαν ἐπίσης ἐκεῖνα μόνον ἐκ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ὅσα ἦσαν ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τοῖς τελωνείοις φορολογούμενα τῶν λοιπῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ ἔμειναν ἀφορολόγητα, διότι εἶχον ἑτοιμάσει οἱ τότε ὑπουργοὶ εἰδικὰ νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὰς Βουλάς. Τούτου ἕνεκα ἐλήφθη ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τὸ μέτρον τοῦ νὰ κρατῶσιν αἱ κατὰ τὴν Λακωνίαν τελωνιακαὶ ἀρχαὶ σημειώσεις τῶν ἐξαγομένων προϊόντων ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ εἰσπραχθῇ ὁ ἔγγειος φόρος κατόπιν κατὰ τὰ ληφθησόμενα μέτρα. Ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρ. 52 τοῦ ΠΓ'. Νόμου τοῦ 1848 ἐπετράπη ἡ εἴσπραξις μόνον τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου φόρου, ὅσος εἶχε βεβαιωθῇ ἐν τοῖς τελωνείοις.

Διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1848 ὑπήχθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐγγείου φόρου, ἐκτὸς τῆς μεταξῆς, τῶν βαλανιδίων, τοῦ πρινοκοκκίου καὶ τῶν ξηρῶν σύκων, καὶ ὅλοι οἱ δημητριακοὶ καρποί, τὰ ὄσπρια καὶ τὸ ἔλαιον τῆς Λακωνίας, καὶ ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου. Ὁ νόμος οὗτος, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἰσχύει καὶ μέχρι τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους ὡς κυρωθεὶς δι' ἰδιαιτέρων νόμων.

Ἐρρέθη, Κύριοι, ὅτι ποτὲ δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐξαιρεθῶν τῆς φορολογίας τὰ Λακωνικὰ προϊόντα, ἀλλὰ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου· ὥστε, ἐπειδὴ διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1848 δὲν ὑπήχθησαν εἰς φορολογίαν ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα τῆς Λακωνίας, τὸ κενὸν τοῦτο ἀναπληροῦται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξαιρεῖ μὲν τῆς φορολογίας κανὲν προϊόν, κανονίζει δὲ τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου, ὡς ἐκανονίσθη καὶ διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1848.

Ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους ἡ μέταξα ἐφορολογεῖτο μέχρι τοῦδε εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν· εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπήγετο καὶ ἡ μέταξα τῆς Λακωνίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μετάξης τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν διατίθεται κατὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δι' ἐνοικιάσεως, τὸ ὑπουργεῖον ἐνόμισεν ἐπίσης κατάλληλον νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τὴν μέταξαν τῆς Λακωνίας εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς φορολογίας τῶν ἄλλων Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 84.

Προσετέθησαν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, διότι καὶ ἐπὶ τούτων διατηρεῖ τὸ Δημόσιον τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς.

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 85.

Εἰς τὸν ἐν ἰσχύϊ φορολογικὸν νόμον δὲν ὑπῆρχε ῥητὴ διάταξις κανονίζουσα τὰ καθήκοντα καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν ἀποθηκαρίων· διὰ τῆς νέας διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναγνωρίζονται οἱ ἀποθηκάριοι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, κανονίζεται ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεώς των καὶ τῆς ἐξελέγξεως αὐτῆς, καὶ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ ἀφ' ἑνὸς τῆς διοικητικῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποράτων τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον παραπομπῆς τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν ἰσολογισμῶν τῆς φορολογίας.

Ἄρθρ. 91 καὶ 92.

Αἱ γενικαὶ περὶ δημοπρασίας ἀρχαὶ περὶ διαθέσεως τοῦ ἐγγείου καὶ τῆς ἐπικαρπίας φόρου τῶν δημητριακῶν καρπῶν, οἱ ὅροι τῆς ἐνοικιάσεως, αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τὰ καθήκοντα τῶν διενεργουσῶν τὰς δημοπρασίας ἀρχῶν, καθὼς καὶ αἱ πρὸς κύρωσιν αὐτῶν προσδιωρισμέναι ποιναί, κανονίζονται ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 8—12. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἄλλων προϊόντων οἱ ἐγκτητικοὶ φόροι θέλουν διατεθῇ δι' ἐνοικιάσεως κατὰ τὰς ἀφορώσας αὐτὸ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, ἐτέθη νέα διάταξις, καθ' ἣν αἱ ἀνωτέρω γενικαὶ διατάξεις ἰσχύουν καὶ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν προϊόντων τούτων, καὶ δι' ἐκτιμήσεως βεβαιουμένων.

Ἄρθρον 93.

Διὰ νέας διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου χορηγεῖται εἰς μὲν τὸ Δημόσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἰσπράττῃ ἀμέσως τοὺς ἐγκτητι-

κοὺς φόρους, ἡ διάθεσις τῶν ὁποίων προσδιωρίσθη δι' ἐνοικιάσεως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν παρουσιαθοῦν εἰς τὴν δημοπρασίαν ὑπερθεματισταί, ἢ αἱ προσφοραὶ τούτων θεωρηθῶσιν ἀσύμφοροι καὶ ἐπιζήμιοι διὰ τὸ Δημόσιον, εἰς δὲ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ διορίζῃ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν εἰσπραξιν ταύτην ἐπιστάτας καὶ φύλακας.

Ἄρθρον 94.

Ἐπίσης διὰ τῆς νέας τοῦ νομοσχεδίου διατάξεως ὁρίζεται, ὅτι αἱ περὶ διπλοτύπων ὡς πρὸς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, καὶ αἱ περὶ ἐκτιμήσεων ὡς πρὸς τὴν βεβαίωσιν τῶν λοιπῶν προϊόντων ἐν γένει διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐφ' ὅλων τῶν ἐγκτητικῶν φόρων τῶν δι' ἐνοικιάσεως διατιθεμένων καὶ δι' ἐκτιμήσεως βεβαιουμένων.

Ἄρθρ. 96.

Πολλάκις καὶ δημόσιοι καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι εἴτε ἐξ ἀσυγγνώστου ὀλιγωρίας εἴτε ἐκ προθέσεως δολίας ἀπεποιήθησαν ἀξιοκατακρίτως τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. διατάγματος ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτοὺς καθηκόντων, καὶ ἐντεῦθεν ἔγειναν παραίτιοι νὰ προσβληθοῦν οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου.

Πρὸς περιστολὴν τῆς τοιαύτης διαγωγῆς, ἥτις ἐζημίωσεν οὐσιωδῶς τὸ Δημόσιον, καθιεροῦται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξις νέα, δι' ἧς ἐπιβάλλεται ποινὴ εἰς τοὺς ἀρνουμένους ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ὑπεκφεύγοντας τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τοιούτων καθηκόντων δημοσίους καὶ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Αὐγούστου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν

Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγκτητικ. φόρων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1852 εἰσπρακτέοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι οἱ ἑξῆς·

1.) Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς·

2.) Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α.) 15 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν.

β'.) 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων παντὸς εἴδους φυτείας, γενομένης ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως.

γ'). 5 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου ἐθνικοῦ ἰδιοκτήτου μωραιαδένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῆς ῥητίνης, τῆς κατράμης καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου, ἔγγειος φόρος προσδιορίζεται εἰς 10 τοῖς ο/ο, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ῥητίνης εἰς 15 τοῖς ο/ο.

Ἄρθρ. 3. Τὰ εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρηθέντα κτήματα ὑπόκεινται εἰς μόναν τὸν ἔγγειον φόρον, ἐὰν ἐξάγηται ἐκ τῶν ἐγγράφων, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅπερ παρεχωρήθησαν εἰς ἰδιώτας διὰ συμβολαίων, δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἢ δι' ἐνοικιαστηρίου, ἀποδίδονται κατὰ τοὺς περιεχομένους εἰς τὰ συμβόλαια, τὰ παραχωρητήρια ἢ τὰ ἐνοικιαστήρια ὅρους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ φόρος εἰς χρήματα 3 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων πληρώνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 3|15 Νοεμβρίου 1836 νόμων, καὶ ἐν τῇ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐξάγηται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς. Ἀλλ' ἐὰν συνέβῃ καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρω φόρου κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐπιτρέπεται καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς νὰ γένῃ

κατάσχεσις καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους τῶν παραχθησομένων καρπῶν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆς ἐνεστώσης χρήσεως καὶ μιᾶς τῶν παλαιοτέρων.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ὑπ' ὁποιανδήποτε ὄρον παραχωρηθέντα εἰς ἰδιώτας κτήματα ὑποβάλλονται εἰς τοὺς ἐγκτητικοὺς φόρους, εἰς οὓς ὑπέκειντο καὶ πρὸ τῆς παραχωρήσεως, ἐὰν ἡ νόμιμος παράδοσις αὐτῶν δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1852.

Δὲν ἀπαλλάττονται δὲ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τῶν ὑποχρεώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἢ ἰδιαιτέρων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συμφωνιῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας·

1.) Τὰ ἄχυρα.

2.) Ἓν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητὴν πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων.

3.) Τὰ σποραδὴν πεφυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα τόσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας.

4.) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύω μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5.) Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος καὶ ῥιζαρόσπορος.

6.) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωραιῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

7.) Ἡ ῥώδη, ὁ βίκος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἁλωνίζωνται, καὶ

8.) Πεντήκοντα ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐγκτητικοὶ φόροι ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου τμήματος, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 ΑΖ'. νόμου διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος, τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἐνοικίασις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον

φόρων γίγνεται κατὰ χωρίον· ἐνοικιάζονται δὲ καὶ πολλὰ συνάμα χωρία μέχρις ὁλοκλήρου δήμου, ὅταν τὰ ὅρια τῶν χωρίων ἦναι δυσδιάκριτα.

Οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν ἀκριβῶς εἴς τε τὴν διακήρυξιν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τὰ ὅρια ἑκάστου χωρίου, οἱ ὁ ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου νὰ ζητήσωσιν ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει πρὸ τῆς κατακυρώσεως ὅσας διαφορὰς θεωροῦν ἀναγκαίας περὶ ὁρίων ἢ θέσεων.

Τὰς διαφορὰς ταύτας ὀφείλουσιν αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ νὰ κοινοποιῶσι πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν διὰ προγράμματος, τοιχοκολλουμένου ἐν τῷ τόπῳ τῆς δημοπρασίας, καὶ διὰ τοῦ κήρυκος, καὶ νὰ τὰς καταχωρῶσι καὶ εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡ διακήρυξις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, συντεταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, φέρουσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων, καὶ ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ εἶναι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ νομάρχης ἢ ἔπαρχος καὶ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Εἰς τὰς ἐπαρχίας, καθ' ἃς δὲν κατεστάθη διοικητικὴ Ἀρχή, ὁ εἰρηνοδίκης ἀναπληροῖ τὸν ἔπαρχον.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς διενεργούσας ἢ ἐπιτηρούσας τὰς δημοπρασίας Ἀρχὰς νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων εἴτε ὡς ἐνοικιασταί, εἴτε ὡς ἐγγυηταί, εἴτε ὡς συνεταῖροι.

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς δημάρχους, δημαρχικοὺς καὶ εἰδικοὺς παρέδρους νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων τοῦ οἰκείου δήμου.

Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν **100—1000** δραχμῶν καὶ γίνονται ἔκπτωτοι τῆς θέσεώς των.

Ἄρθρ. 10. Εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰς δημοπρασίας ὡς ἐνοικιασταὶ ἢ ἐγγυηταὶ α') οἱ ὁμολογουμένως ἀξιόχρεοι, καὶ β') οἱ παρουσιάζοντες πιστοποιητικὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς, βεβαιοῦντα τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας καὶ συνοδευόμενα ἀπὸ πιστοποιήσεις τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος, βεβαιούσας, ὅτι τὰ κτήματα εἶναι ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐνοικιάσῃ τις πρὸς ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἀνωτέρας τῆς εἰς ἣν ἐξετιμήθη ἡ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ του συνάμα.

Ἄρθρ. 11. Τὸ Δημόσιον ἔχει, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ δώσῃ τοιαύτην. Ἡ δυνάμει τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ἐγγραφησομένη ὑποθήκη ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία θέλει εἶσθαι ἴση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ ἀποπέμπονται τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὑποχρεοῦνται πρόσετι νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ Δημόσιον α') ἐὰν παραδεχθῶσιν ὡς ἐνοικιαστὰς ἢ ἐγγυητὰς ἐκ τῶν μὴ ὁμολογουμένως ἀξιοχρέων, ἢ ὅπου δὲν ἤθελον παρουσιάσει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 πιστοποιητικὰ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐλευθέρας περιουσίας των, καὶ β') ἐὰν ἀπαγορεύσωσι τὸν ὑπερθεματισμὸν εἰς τοὺς ἐρωδιασμένους μὲ τὰ ἀνωτέρω πιστοποιητικά, ἢ τοὺς κοινῇ ὁμολογουμένους ἀξιοχρέους.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ α') ἐὰν ἤθελον πιστοποιήσει ψευδῶς περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τῶν ἐνοικιαζῶν καὶ ἐγγυητῶν, καὶ β') ἐὰν ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν εἰς τοὺς αἰτοῦντας τοιαύτα ἰδιοκτήτας, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 487 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 13. Οἱ φορολογούμενοι εἰσέρχονται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἀλωνίσματος ἀκωλύτως. Ὀφείλουν ὅμως:

1) Οἱ καλλιεργοῦντες ἐθνικοὺς ἀγροὺς, συνορεύοντας μὲ ἰδιωτικούς, ἢ ἄλλους μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας· καὶ

2) Οἱ καλλιεργοῦντες ἀγροὺς συνορεύοντας μὲ ἀγροὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, νὰ ζητήσωσι προφορικῶς παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ὀφείλει νὰ δώσῃ παρευθύς· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸ θέρος. Ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταυτοχρόνως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ

καρπούς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ δὲ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.

Ἄρθρ. 14. Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ ἀποβολῆς πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκωνται ἐπιτοπίως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θέρους, τῆς συγκομιδῆς τῶν δεματίων καὶ τοῦ ἀλωνίσματος ἢ κοπανίσματος τῶν καρπῶν, νὰ σφραγίζωσι καὶ ἀποσφραγίζωσι τοὺς ἐν τοῖς ἀλωνίοις καρπούς, καὶ τέλος νὰ μετρῶσιν ἢ ζυγίζωσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ 17 ἄρθρον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθόρμητος, διὰ δὲ τὴν μέτρησιν προσκαλούμενος προφορικῶς ἐνώπιον δύω μαρτύρων, ὁ φορολογούμενος τὴν μὲν ἀποσφράγισιν ἐνεργεῖ ἐπίσης ἐνώπιον δύω μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 19 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 15. Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 13 καθὼς καὶ ὅστις ἀναμίξῃ δεμάτια ἐθνικὰ μὲ ἰδιόκτητα ἢ ὑφαιρέσῃ προϊόντα ἀλωνισμένα ἢ μή, ἢ προσπαθήσῃ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸ δημόσιον, ἂν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ· ἄλλως, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 5—50.

Ὁσάκις ἡ ἀνάκρισις ἐνεργεῖται παρὰ δημοτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, τὸ πρόστιμον τοῦτο μέχρι μὲν δραχμῶν δέκα εἰσπράττεται εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, τὸ δὲ περιπλέον τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἀλλ' ἂν ἡ πρᾶξις ἀνεκαλύφθη ἢ κατηγγέλθη ἀπ' ἄλλον παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐπιστάτην τοῦ δημοσίου, τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος προστίμου δίδεται εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 16. Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, ἀστυνόμου ἢ παρέδρου, οὕτως καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν γίνεται ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον πταισματοδικεῖον ἢ πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐὰν τὰ παρανόμως ὑφαιρεθέντα προϊόντα παρήχθησαν ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ καρπουμένου, τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον κάμνει μνείαν τοῦ περὶ

στατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων. Τὸ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ὡς ἐθνικὸν ἢ ἐθνικοεδιάκτητον.

Ἄρθρ. 17. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῶν προϊόντων καρπῶν, ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σιγκοῦ, τοῦ διμήνου (μαρτιάτικου), τῆς σίκαλης (βρίζης), τῆς βρώμης, τοῦ κυμίνου, τοῦ γλυκανίσσου, τοῦ σισάμου, τοῦ λιναρίου, τῶν ὀσπρίων κλπ. ὡς καὶ τῶν ὑφίμων τῶν εἰς τὰ ἀλώνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ τοῦ δημοσίου καιλοῦ, ἢ διὰ ζυγίσματος, ὅταν τὰ εἴδη ἦναι ἀνεπίδεκτα μετρήσεως. Τῶν δὲ ἀραβοσίτων, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἀλώνια, ἀλλὰ μεταφέρονται εἰς κώνους εἰς τὰς οἰκίας, ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 41, ἢ διὰ δοκιμῆς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει γεμίζεται ἀπὸ κώνους ἓν κοφίνιον ἢ ἄλλο καταλλήλου μέτρου, καὶ σφραγίζεται ἐναποτιθεμένων εἰς τὸ δημαρχεῖον, ἢ τὸ παρέδρειον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου.

Μετὰ 15 ἡμέρας ἀποσφραγίζεται, κοπανίζεται, ξηραίνεται καὶ μετρεῖται ὁ ἐν αὐτῷ καρπός, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προδιορίζεται ἐξ ἀναλογίας τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ φόρου.

Ὀφείλουσι δὲ οἱ φορολογούμενοι, ὁσάκις προτιμῶσι τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν, νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου τοῦ χωρίου τῶν 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 18. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν καρπῶν καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς εἰς διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ἰδιοχείρως ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστής, καὶ τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἀντιρρήσεις εἴτε ὡς πρὸς τὸ σημειωθὲν ποσόν, εἴτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ κτήματος, δύναται νὰ σημειώσῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐντὸς ἢ ὄπισθεν τοῦ στελέχους· τούτου δὲ ἀγραμματίστου ὄντος, ὑπογράφει τὸ στέλεχος ἢ τὰς ἐντάσεις ἄλλος τῆς ἐμπιστοσύνης του ἐνώπιον τοῦ παρέδρου ἢ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀπουσίᾳ τούτων, ἐνώπιον δύω μαρτύρων ὑπογραφομένων καὶ τούτων, ἢ γνωμένης μνείας τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἶναι ἀγράμματοι. Ἐὰν

δὲ ὁ φορολογούμενος ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ τὸ στέλεχος, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ παρεδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ οἰκείου ἢ τοῦ πλησιεστέρου χωρίου, διὰ νὰ ὑπογράψωσιν αὐτὸ πρὸς μόνην τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως.

Τὸ τοιουτοτρόπως συνταχθὲν στέλεχος καθίσταται διοικητικῶς ἐκτελεστόν, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελεν ἀνασταλῇ διοικητικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του, καθὼς καὶ ὁπόταν φέρῃ ἀντιρρήσεις, ὅτε ἐκτελεῖται μόνον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον.

Ἄρθρ. **19.** Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ εὐθὺς μετὰ τὴν μέτρησιν τὸ διπλότυπον, ὁ φορολογούμενος προσκαλεῖ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν εἰδικὸν πάρεδρον ἢ τὸν ἔφορον ἢ τὸν εἰρηνοδίκην, ἢ τούτων κωλυομένων, τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν δευτέραν μέτρησιν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἐγγράφεται εἰς πρωτόκολλον, ἐν ᾧ μνημονεύεται ῥητῶς καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ παρίχθη ὁ καρπός. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, συντεταγμένον εἰς διπλοῦν ἐνώπιον δύω μαρτύρων καὶ ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὰ παρευρεθέντα πρόσωπα τὸ μὲν ἀρίεται εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ παραπέμπεται ἀπὸ τὴν συντάξασαν αὐτὸ ἀρχὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἂν δὲν συνετάχθη παρ' αὐτοῦ, διὰ νὰ κανονίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τὸν εἰσπραχθησόμενον φόρον. Ὅστις τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ἀρνηθῇ νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου τιμωρεῖται πειθαρχικῶς κατὰ τὸ ἄρθρ. **96** τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσει τὸ διπλότυπον, ὁ δὲ φορολογούμενος δὲν φροντίσει περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος νὰ διορίζῃ πρὸς ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων ἀντιπρόσωπόν του, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. **20.** Ὁ ἐνοικιαστὴς τιμωρεῖται:

α'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **15**—**100** ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ταχτικὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων.

β'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **100**—**500** ἐὰν χαρακτηρίσῃ κτήματα ἐθνικὰ ἢ ἐθνικοιδιάκτητα ὡς ἰδιωτικά, ἢ ὡς ἐθνικοῖδιάκτητα κτήματα ἐθνικά.

γ'.) Μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, ἐὰν παραλείψῃ ὁλοτελῶς τὴν εἰς τὸ διπλότυπον ἐγγραφὴν τοῦ φόρου, ἢ ἐγγράψῃ ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησε.

δ'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **100**—**500**, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὰ διπλότυπα πλειότερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ.

ε'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **15**—**100**, ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου.

ς'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ παρανόμως εἰσπραχθέντος φόρου, ἐὰν εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους φόρους κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. **27** τοῦ παρόντος νόμου.

Εἰς τὰς ὑπὸ στοιχ. δ'.-ε. περιπτώσεις ἐνεργεῖται κατ' αὐτοῦ καὶ ποινικὴ καταδίωξις κατὰ τὸ ἄρθρ. **255** τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὸ ἥμισυ τοῦ τριπλοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄρθρ. **21.** Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποστέλλωσιν ἀπράλως εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον περαιοῦται, καθαρὰ καὶ ἀνάγνωστα, ἄνευ σβυσμάτων καὶ ξυσμάτων. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς **5** ἡμερῶν, ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἕκαστον βιβλίον, δὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἔφορον, τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, δικάζον κατὰ προτίμησιν, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀλιγωρήσαντα ἐνοικιαρχὴν πρόστιμον ἐκ δραχ. **100**—**200** καὶ διατάττει τὴν ἐντὸς **24** ὡρῶν παράδοσιν των διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Τοῦ προστίμου τούτου δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ ἐὰν μετὰ τὴν πενθήμερον προθεσμίαν παραδώσῃ εἰς τὸν ἔφορον τὰ εἰρημένα στελέχη.

Ἄρθρ. **22.** Τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον **17** φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ νὰ μετακομίσωσι καὶ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐντὸς ἑκάστου δήμου προσδιωρισμένην κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑπουργείου κεντρικὴν ἀποθήκην.

Δύναται δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ εἰς τινα τῶν γειτνιαζόντων δήμων, ὅταν αὐτὴ δὲν ἀπέχῃ πλειότερον τῶν **3** ὡρῶν ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ δήμου των.

Ἄρθρ. **23.** Ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν εὐκολύνονται νὰ μεταφέρωσι τοὺς καρποὺς των ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀπο-

θήκην, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσι προσωρινῶς εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἐναποταμιευθέντος ποσοῦ εἶναι εἰς βάρος των. Ὀφείλουσιν ὅμως ἐντὸς 20 τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν εἰδικὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· παρελθούσης δ' ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς δι' ἐξόδων τῶν ἀμελησάντων ἢ ἀρνηθέντων φορολογουμένων, τὰ ὁποῖα εἰσπράττονται διοικητικῶς.

Πᾶσα εἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτηρεῖται, σφραγίζεται καὶ ἀποσφραγίζεται ἑκάστην ἑσπέραν καὶ πρωΐαν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου.

Ἐὰν δὲν μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι ὁλοκλήρους τοὺς φόρους των ἀπὸ τὰ ἀλώνια εἰς τὴν εἰδικὴν ἢ κεντρικὴν ἀποθήκην, τὸ Δημόσιον καταλογίζει αὐτοὺς εἰς χρήματα εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τῶν φορολογουμένων κατ' ἐκλογήν, καὶ ἐνεργεῖ διοικητικῶς τὴν εἴσπραξιν.

Ὁ εἰς χρήματα καταλογισμὸς ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου.

Ἄρθρον 24. Ἕκαστος τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ φόρους, ἀλλ' ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον τὴν περὶ τούτου δήλωσίν του, καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων μέτρησιν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ μετέρχεται ἤδη αὐτοὺς εἰς τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην, δύναται νὰ τοὺς παραλάβῃ, ἀφοῦ παρουσιάσῃ εἰς τὸν εἰδικὸν πάρεδρον τοῦ χωρίου καὶ τὸν ἐνοικιαστὴν διπλότυπον ἀπόδειξιν τοῦ ἀρμοδίου ταμίου, ἐμφαίνουσαν, ὅτι ἐπλήρωσε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν.

Ἄρθρον 25. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ θέρους τῶν πρωΐμων καρπῶν συντάσσεται διαρκῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν παρὰ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου πρωτόκολλον, δι' οὗ βεβαιοῦται ἡ τρέχουσα ἀγοραία τιμὴ τῶν καρπῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου πληρώνεται τὸ ἀντίτιμον τῶν κρατουμένων ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους καρπῶν, τὰ καθυστερήματα τῶν φορολογουμένων καὶ τὰ ἐλλείμματα τῶν ἐνοικιαζῶν καὶ ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρον 26. Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἢ διὰ δοκιμῆς ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν αὐτῶν δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς φορολογουμένους νὰ τοὺς μετακομίσωσιν. Ἐὰν δὲ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσι, καταλογίζονται εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν ὑπάρχωσι πλεονάζοντες καρποί, ἀνήκοντες εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ἂν τοιοῦτοι εἰσήχθησαν, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου. Ὀφείλει ὅμως νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του ἐγγράφως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸ τῆς λήξεως τῆς εἰκοσαημέρου προθεσμίας.

Ἄρθρον 27. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἢ νὰ διαθέτῃ οἱουσδήποτε καρποὺς, πηγαζόντας ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, πρὶν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ συμπληρωθῶσιν ὁλόκληρα τὰ ποσὰ τῶν ἐνοικιασθέντων εἰδῶν.

Οἱ πλεονάζοντες καρποὶ, καθὼς καὶ οἱ μὴ συμπεριληφθέντες εἰς τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως, πηγάζοντες ὅμως ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, ἀνήκουν εἰς τὸν ἐνοικιαστήν. Ἔχει ἑπομένως οὗτος τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παραλάβῃ ἐκ τῆς ἀποθήκης, ἢ νὰ τοὺς εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν φορολογουμένων, ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, κοινοποιουμένῃ εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ μετακομίσωσι τοὺς εἰρημένους καρποὺς εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶναι συστημένη ἡ κεντρικὴ ἀποθήκη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ ἄλμου των, ἢ εἰς ἄλλον μὴ ἀπέχοντα τοῦ χωρίου των πλέον τῶν τριῶν ὡρῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν καρπῶν διὰ δυσβάτων ὁδῶν ἄνευ εὐλόγου αἰτίας.

Ἄρθρον 28. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς φορολογουμένους ν' ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἄνευ ῥητῆς ἀδείας τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου τοὺς φόρους των. Οἱ παραβαίνοντες τῆς παρούσης διατάξεως ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδίδωσιν αὐτοὺς ἐκ νέου καὶ εἰς τὸ

Δημόσιον, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρον 29. Ἐὰν μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς τῶν πρωΐμων καρπῶν δὲν ἀποσβεσθῇ τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἀποταμιευθέντων εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας, καὶ τῶν κρατηθέντων ὑπὸ τῶν φορολογουμένων καρπῶν, προσκαλεῖται οὗτος καὶ ὁ ἐγγυητής του ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς ν' ἀναπληρώσωσι τὰ ἐλλείμματά των δι' ὁμοειδῶν καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος καρπῶν, ἢ νὰ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Παρελθούσης ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος καταλογίζει τὸ ἔλλειμμα εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, καὶ παραπέμπει τὸν χρηματικὸν πίνακα εἰς τὸν ταμίαν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἰσπραξιν κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀπαραλλάκτως καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὀψίμους καρπούς, ἐὰν ἀναδειχθῇ ἔλλειμμα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν αὐτῶν καὶ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 26 ὁριζομένης εἰκοσαημέρου προθεσμίας διὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην μετακομιδὴν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρ. 30. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναθεωρῇ καὶ μεταῤῥυθμίζῃ τὰς περὶ καταλογισμοῦ ἀποφάσεις τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ὁσάκις αὐταὶ ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 31. Πᾶς δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται οἱ εἰς εἴδη ἀποδιδόμενοι φόροι, εἶναι ὑπόχρεως νὰ χορηγῇ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ Ἔπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος προσδιορίζουσι. Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν τούτων συμφωνεῖται μεταξὺ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου· ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀπαρασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἐὰν δὲ ἀποποιηθῇ ὁ δῆμος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν συνιστᾷ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς ἄλλον πλησιέστερον δῆμον, ὅπου οἱ φορολογούμενοι τοῦ ἀποποιηθέντος δήμου ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσι τοὺς φόρους των, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ παραιτίου.

Ἄρθρ. 32. Εἰς πᾶσαν κεντρικὴν ἀποθήκην θέλει χορηγηθῇ κοιλὸν δημόσιον ἴσης χωρητικότητος μὲ τὴν τοῦ κοιλοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ θέλουν παραλαμβάνεσθαι οἱ καρποί. Ὀφείλει ἑπομένως πᾶς ἐνοικιαστὴς νὰ μετρᾷ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τοὺς καρποὺς διὰ κοιλοῦ ἴσης χωρητικότητος μὲ τὴν τοῦ κοιλοῦ τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης, καὶ νὰ παραδίδῃ τὸν βεβαιωθέντα φόρον ἐσφραγισμένον ἐντὸς σάκκων εἰς τὸν φορολογούμενον, διὰ νὰ τὸν μετακομίσῃ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην. Πᾶσα δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ ἀλώνια ἢ ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην παράδοσιν προκύψουσα τυχὸν ἔλλειψις, ἢ ἀναφαντοσομένη νόθευσις τοῦ φόρου καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως ἢ διὰ ἀντιπροσώπου του νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν παράδοσιν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ φορολογουμένου πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐὰν τυχὸν ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ νόθευσις ἐπήγατον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον διὰ παραδιάσεως τῶν σφραγίδων ἢ δι' ἄλλου τινὸς μέσου.

Ἄρθρ. 33. Ἅμα γένῃ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 μετακόμισις ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὀφείλει ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς νὰ σημειώσῃ ὄπισθεν τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ διπλοτύπου τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τοῦ φόρου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σάκκων, ὁ δὲ ἀποθηκάριος νὰ ἐκδώσῃ διπλότυπον παραλαβῆς, ἐμφαῖνον τὸ ὄνομα τοῦ φορολογουμένου, τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τοῦ φόρου, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ διπλοτύπου.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τοῦ ἐλαίου.

Ἄρθρ. 34. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐλαιῶν ἐνοικιάζεται διὰ δημοπρασίας, ἀποδίδοται δὲ παρὰ μὲν τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, παρὰ δὲ τοῦ φορολογουμένου εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος 10 τοῖς ο/ο ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις αὐθωμετὰ τὴν ἐκπίεσιν τοῦ ἐλαίου.

Ἀλλ' ἐὰν αἱ προσφοραὶ θεωρηθῶσιν ἀσύμφοροι, τόσον ὁ ἔγγειος φόρος κοθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰσπράττονται διὰ λίτρων τοῦ δημοσίου εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ 8 τὴν ὀκάν.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ μὲν ἐγγείου φόρου γίνεται εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα διὰ μετρήσεως, τῆς δὲ ἐπικαρπίας δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου γίνεται εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, τὴν 1

Ἰανουαρίου, τὴν 1 Φεβρουαρίου καὶ τὴν 1 Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Τὸ εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἔλαιον ἐναποτίθεται εἰς γνωστὰς τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ καὶ ταμίᾳ ἀποθήκας, καὶ μένει ὑπέγγυον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου.

Ὀφείλει ἐπομένως ὁ ἐνοικιαστὴς ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐκποιήσῃ μέρος αὐτοῦ, νὰ εἰδοποιῇ τόν τε ἔφορον καὶ τὸν ταμίαν καὶ πρὸ τῆς εἰς τὸν ἀγοραστὴν παραδόσεως αὐτοῦ νὰ καταθέτῃ εἰς τὸ ταμεῖον τὸ ἀντίτιμον.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἐκποιήσει λαθραίως, ἢ ὑπεξαιρέσει τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑπεγγύου ἐλαίου, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον, ἴσον μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν.

Ἄρθρ. 35. Εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκποίησις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρὰ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν δένδρων, ὁ ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκᾶν.

Αἱ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται κατ' ἐκλογὴν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποταμιεύσεως, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λεπτὰ 2 τὴν ὀκᾶν.

ΚΕΦ. Δ'.

Περὶ φορολογίας τῶν περιβολίων, μετάξης καὶ λοιπῶν.

Ἄρθρ. 36. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν περιβολίων, λαχανοκήπων, μποστανίων, κρομμύων, γεωμήλων, καπνῶν, βαμβακίων καὶ τῶν συστάδην κτιμένων ἀμυγδαλεών, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 37. Ἡ βεβαίωσις τῶν ἀνωτέρω φόρων γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἑράπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ἐτησίας προσόδου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν παραγθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων.

Ἡ φορολογία δὲ τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν βεβαιοῦται ἐπὶ τῇ βάσει ὁλοκλήρου τοῦ προϊόντος δι' ἕκαστον περιτειμένον χωράφιον, ὑπολογιζομένου εἰς ὀκάδας, τοῦ μὲν καπνοῦ δι' ὅλας τὰς περιόδους (χέρια) τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἄνευ τοῦ περικλείοντος αὐτὸ κάλυκος.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν βαμβακίων ἀποδίδοται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, κανονιζομένης διὰ πρωτοκόλλου, συνταχθησομένου ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κοινότητα παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν καπνοφυτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν Ἀρχῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ βαμβακίου, κατ' ἐπαρχίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ἄρθρ. 38. Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόροι εἰσπράττονται παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐνοικιαστοῦ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνοικίου τὴν 1 Ὀκτωβρίου, ἐκτὸς τοῦ φόρου τοῦ βαμβακίου, ὅστις εἰσπράττεται τὴν 15 Νοεμβρίου.

Τὰ τυχόντα περισσεύματα εἰσπράττονται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ προηγουμένη ἀδεία τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου.

Ἄρθρ. 39. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μετάξης ἐνοικιάζεται ἐπίσης ἐπὶ δημοπρασίας, ἀποδίδεται δὲ παρὰ μὲν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς κουκούλια, παρὰ δὲ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰς τὸ Δημόσιον εἰς χρήματα τὴν 30 Αὐγούστου.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίγνεται δι' ἐκτιμήσεως τῶν κουκουλίων εἰς λίτρας ἢ ὀκάδας κατὰ τὴν ἐγχώριον συνήθειαν ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν ἢ κλαρίων.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ διὰ ζυγίσματος ἢ διὰ μετρήσεως τῶν κουκουλίων.

ΚΕΦ. Ε.

Περὶ φορολογίας τῶν γρασιδίων.

Ἄρθρ. 40. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν γρασιδίων βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως καὶ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 15 Μαΐου εἰς χρήματα.

Περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει.

Ἄρθρ. 41. Αἱ ἐκτιμήσεις γίνονται ὡς ἀκολούθως·

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τῆς ἁρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως. Τὴν κοινοποίησιν ταύτην ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ κάμῃ γνωστὴν εἰς τοὺς φορολογουμένους διὰ προ-

γράμματός του, ἀναγινωσκομένου ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν Κυριακήν.

Ἕκαστος φορολογούμενος ὀφείλει, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐκτιμητήν του, νὰ ἔχῃ πρόχειρον τὸν ἐκ μέρους του ἐκτιμητὴν κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ἐπιτοπίως οὔτε ὁ φορολογούμενος, οὔτε ὁ ἐκτιμητής του, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ ὁ ἐκτιμητὴς αὐτοῦ προβαίνει μόνος του εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ὀφείλει ὅμως νὰ κοινοποιήσῃ ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ φορολογουμένου τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκτιμήσεως τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐνώπιον δύο μαρτύρων.

Ἐὰν τὴν τρίτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον, ἀπαιτήσῃ οὗτος ἢ ὁ ἐκτιμητής του διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ παραχρῆμα τὸν ἐνοικιαστήν, καὶ ἡ ἐκτίμησις ἐπαναλαμβάνεται· ἄλλως, ἡ ἐκ μονομερείας ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν γενομένη καθίσταται ὁριστική.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἑκάστης ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς διπλότυπον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ἀπὸ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν διπλότυπον ἐκκόπτεται καὶ παραδίδεται παραχρῆμα εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ στέλεχος μένει εἰς τὸν ἐνοικιαστήν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτιμήσεως νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, τῶν μὲν κουκουλίων τὴν **20** Ἰουνίου, τῶν δὲ περιβολίων κλπ. τὴν **15** Σεπτεμβρίου, καὶ τῶν βαμβακίων τὴν **31** Ὀκτωβρίου. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συντάττει καὶ παραπέμπει εἰς τὸν ταμίαν τοὺς χρηματικοὺς πίνακας. Ἐὰν πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκπνευσιν ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου **21**.

Ἄρθρ. **42**. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως ὁ νομάρχης ἢ ἔπαρχος προσκαλεῖ ἐγγράφως τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην διὰ νὰ διορίσῃ δι' ἕκαστον δῆμον ἀνὰ ἕνα ἐπιδιαιτητὴν καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλους συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ ἐκ κηδεστείας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, καὶ μὴ συνδεδεμένους πρὸς ἀλλήλους διὰ στενῆς φιλίας ἢ σχέσεως.

Ἐν περιπτώσει δικογνωμίας τῶν ἐκτιμητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητής, καὶ τούτου κωλυομένου, ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἀφοῦ δώσῃ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον **44** ὅρκον, ἀποφαίζει ὁριστικῶς ἢ παραδεχόμενος θατέραν τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύο τούτων.

Ἐπιτρέπεται ἔξαίρεσις κατὰ τῶν ἐπιδιαιτητῶν καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου.

Ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἐξαιρέσεως τοῦ τε ἐπιδιαιτητοῦ καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὁ εἰρηνοδίκης διορίζει ἄλλον ἀντὶ τοῦ κωλυομένου ἢ ἐξαιρεθέντος.

Ἄρθρ. **43**. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἑφάπαξ ὁ ἔπαρχος πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνωτέρα τῶν **6** δρ. τὴν ἡμέραν, πληρώνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ δημοσίου, ὅσάκις οἱ φόροι εἰσπράττονται διὰ λογαριασμόν του, καὶ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄρθρ. **44**. Οἱ ἐπιδιαιτηταὶ καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των τὸν ἀκόλουθον ὅρκον·

« Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ ἐνοικιαστοῦ δι' ὁποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. **45**. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐπ' ἐκτιμήσει φόροι μὴ ἐνοικιασθέντες εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου διορίζονται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἔχοντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον **41** τοῦ παρόντος νόμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των ὁρκίζονται καὶ οὗτοι ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. **44** ὅρκον, ἀντικαθισταμένης τῆς ἐν αὐτῷ λέξεως «ἐνοικιαστοῦ» διὰ τῆς λέξεως «δημοσίου.»

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐκτιμητῶν τοῦ δημοσίου προσδιορίζεται οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν **4** δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛ. Ε'.

Περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων.

Ἄρθρ. 46. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑρεξῆς·

Τῶν τῆς	ά.	ποιότητος	ἀμπέλων	δραχ. 5
»	6'.	»	»	» 4
»	γ'.	»	»	» 3
»	δ'.	»	»	» 2
»	έ.	»	»	» 1

ά. ποιότητος ἄμπελοι εἶναι αἱ ἀποφέρουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα

				δραχ. 50
6'.	»	»	»	40
γ'.	»	»	»	30
δ'.	»	»	»	20
έ.	»	»	»	10

Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μάλλον ἢ ἧττον καρπιμότητος τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων εἶναι ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ μοναδικῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐδ. β'. τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ παρόντος νόμου προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 47. Ὁ φόρος εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καταστάντων ὁριστικῶν πρωτοκόλλων ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ ποιότητα τῶν ἀμπέλων, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις κατὰ τὸ 50 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, καὶ τῶν ὁποίων ὁ φόρος θέλει εἰσπραχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀναθεωρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν ἄμπελοι,

ά.) Παρελείφθησαν νὰ δηλωθῶσι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε πεπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν.

6'.) Ἐσημειώθησαν μὲν πέρυσιν εἰς τὰ ὁριστικὰ κηρυχθέντα πρωτόκολλα, ἀλλ' ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς των ἐκτάσεως.

γ'.) Ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικαί, ἐνῷ εἰσὶν ἐθνικοϊδιόκτητοι ἢ ἐθνικαί.

Α. Κατὰ μὲν τὴν ά. καὶ 6'. περίπτωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ, ἐὰν ἦναι ἐθνικοϊδιόκτητοι, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν

αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου των μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου τὸ βραδύτερον, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἄμπελός των, τὴν θέσιν καὶ τὴν ὁροθεσίαν της, τὴν στρεμματικὴν ἐκτασίν της καὶ τὸ παρεχθὲν προϊὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς, ἂν ἦναι ἐθνική, ἰδιωτική, ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Β'. Κατὰ δὲ τὴν γ'. περίπτωσιν, οἱ κάτοχοι τῶν τοιαύτης φύσεως ἀμπέλων δι' ἀναφορᾶς των ἐπίσης ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου γεγραμμένης ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ φανερώσωσι τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου, μένοντες ὡς ἐκ τούτου ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπῴλαυσαν.

Ἄρθρ. 48. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλότυπον καὶ τὸ μὲν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητήν, ἐπιθεωρημένον παρὰ τοῦ δημάρχου, τὸ δὲ στέλεχος κρατεῖται παρὰ τῷ δημαρχείῳ.

Ἐὰν ὁ αὐτὸς ἰδιοκτήτης ἢ καλλιεργητὴς ἔχῃ ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλει νὰ κάμῃ χωριστὴν δήλωσιν διὰ τὰς κειμένας εἰς ἕκαστον χωρίον ἀμπέλους.

Ὁ δήμαρχος παραλαμβάνων τὰς δηλώσεις ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ ἐν περιλήψει τὸ περιεχόμενον εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμόν, διηρημένον κατὰ χωρίον.

Τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημαρχεῖον 10 κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 25 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 4 Μαΐου. Τὴν δὲ 10 Μαΐου τὸ βραδύτερον τὸ βιβλίον τοῦτο ὁμοῦ μὲ τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων πέμπεται παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 49. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἤθελε παραμελήσει νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του ἐντὸς τῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τεθείσης προθεσμίας, ἢ ἤθελε δηλώσει ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμπέλου του, ἢ ἤθελε χαρακτηρίσει ὡς ἰδιωτικὴν ἐθνικὴν ἢ ἐθνικοϊδιόκτητον ἀμπελον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν περίπτωσιν ὑποβάλλεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσεν, ἢ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν, εἰς ποινὴν

ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄμπελον, τῆς ὁποίας τὴν ἰδιότητα ἐκάλυψε.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον, ἢ τὰ ὑποκρυβέντα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει, ἅμα πληροφορηθῇ, ὅτι ἄμπελός τις ἢ μέρος αὐτῆς δὲν ἐδηλώθη, νὰ διατάξῃ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ ἂν ἡ δηλωθεῖσα ἄμπελος ὡς ἰδιωτικὴ ἦναι ἐθνικὴ ἢ ἐθνικεϊδιοκτήτου.

Εἰς τὴν τελευταίαν περίστασιν ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 50. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἀμπέλου νομίζει, ὅτι ἐγράφη εἰς τὰ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ὁριστικὰ καταστάντα πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν πλειοτέραν τῆς πραγματικῆς, ἢ ὅτι ὑπήχθη εἰς ἀνωτέραν ποιότητα, δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενος ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου, μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου.

Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ δημόσιον, ἐὰν ἡ ἁρμοδία οἰκονομικὴ ἀρχὴ νομίσῃ, ὅτι ἄμπελός τις ἐνεγράφη εἰς τὰ πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν καὶ ποιότητα κατωτέραν τῆς πραγματικῆς.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἐνεργουμένης καταλογίζονται εἰς βάρος αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ περυσινὰ πρωτόκολλα σημειουμένης ἐκτάσεως καὶ ποιότητος· ἐὰν δὲ κατώτερον, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Ὁσάκις ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ κατώτερον, τὸ ἔξοδον ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ καλλιεργητάς.

Ἄρθρ. 51. Ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται παρ' ἐπιστήμονος γεωμέτρου, τῇ προσκλήσει τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς 20 Ἀπριλίου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταμετρήσεως ἐγγράφονται εἰς πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ, ἢ κωλυομένου τοῦ γεωμέτρου, καθὼς καὶ ὅπου

οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, διορίζονται κατὰ πλειονοψηφίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου τρεῖς πραγματογνώμονες, καὶ ἐνεργοῦν τὰς ὡς ἀνωτέρω καταμετρήσεις.

Διὰ τὰς ἐνεργουμένας κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καταμετρήσεις πρέπει νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἰδιοκτῆται ἢ καλλιεργηταὶ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταμετρήσεως.

Ἄρθρ. 52. Ἅμα παρέλθῃ ἡ τεθεῖσα πρὸς καταμέτρησιν προθεσμία, ὁ ἔπαρχος καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος μετὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, ἀφοῦ ἀκούσουν καὶ τὴν γνώμην πάντων εἰς τοὺς δήμους Α. καὶ Β'. τάξεως, καὶ τριῶν εἰς τοὺς δήμους Γ'. τάξεως ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, ἐκλεγομένων διὰ κλήρου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου, προσδιορίζουσι κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν ποιότητα:

α) Τῶν κατὰ τὸ 1852 δηλωθησομένων ἢ ἐξακριβωθησομένων ἀμπέλων, καὶ β') τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν, ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου κατὰ τὸ ἄρθρον 50, συντάττοντες ταχτικὰ πρωτόκολλα, ἅτινα εἶναι ὁριστικά. Ἐξαιροῦνται τὰ πρωτόκολλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεχωρίσθη τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ἅτινα καθίστανται ὁριστικὰ μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 53. Ὁ ἔγγειος φόρος ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων εἰσπράττεται παρὰ τῶν ἁρμοδίων ταμιῶν εἰς λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου τὴν 15 Νοεμβρίου.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 54. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανοκιδίων, τοῦ ῥιζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίου, τῶν ξηρῶν σύκων, καὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν.

Α'. Περὶ Σταφίδος.

Ἄρθρ. 55. Ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος προσδιορίζεται δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ πρωτοκόλλου συνταχθησομένου ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου τοῦ πλησιε-

στέρου εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας λιμένος, ἀκουομένης καὶ τῆς γνώμης συλλόγου, συγκειμένου ἐκ τριῶν ἐκ τῶν εὐϋπολήπτοτέρων καὶ ἐγκριτωτέρων ἐμπόρων καὶ τριῶν σταφιδοκτημόνων, λαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀρχῶν.

Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ ὁμολογουμένως τρέχουσα ἐν τῇ ἀγορᾷ τιμή.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει προστίθεσθαι καὶ ἓν ἐννατημόριον τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν καταχωρίζεσθαι καὶ αἱ τυχοῦσαι ἐναντίαι γνῶμαι, ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου, καὶ ὑποβάλλεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν του.

Δι' αὐτῆς ἐγκρίνει ἢ ἀκυροῖ τὸ πρωτόκολλον καὶ διατάττει τὴν σύνταξιν νέου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύεται παραυτὰ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς εἰσπράττεται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προσδιορίζεται δι' ἰδιαιτέρου πρωτοκόλλου καὶ ἡ τιμὴ τῆς τυχούσης ξεβεργμένης σταφίδος.

Ἄρθρ. 56. Ὁσάκις συμβῇ αὐξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, συντάσσεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν σταφιδεμπόρων, ἢ τινὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀρχῶν, νέον πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 57. Κατὰ τὴν ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον ἰδιώτας μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ προσφυγὴ δὲν ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 58. Ἅμα συνταχθῇ παρὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν τὸ πρωτόκολλον, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ τῆς σταφίδος ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προκαταβάλληται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ παρακαταθήκῃ κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν τιμήν, νὰ τακτοποιῆται δὲ μετὰ ταῦτα ἅμα φθάσῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου.

Πᾶσα ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ σταφίδος πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου ἀπαγορεύεται.

Β'. Περὶ Βαλανοκιχιδίων.

Ἄρθρ. 59. Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκιχιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον εἰσπραττόμενον μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτητῶν ἢ ἐθνικῶν.

Λαμβάνεται δὲ οὗτος ἐπὶ μὲν τῶν βαλανιδίων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντορίου λογιζομένου πρὸς ὀκάδας 44, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, κατὰ τὴν ἑξῆς ἀναλογίαν·

Α'. Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα ἔγγειος φόρος	δραχ.	1. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα		65
Β'. Διὰ τὸν νομὸν Μεσσηνίας ἐγκτητικὸς φόρος	»	3.
Τελωνιακὸν δικαίωμα		60
Γ'. Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.		
Ἔγγειος φόρος	»	1. 05
Τελωνιακὸν δικαίωμα		60
Δ'. Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν.		
Ἐγκτητικὸς φόρος	»	2.
Τελωνιακὸν δικαίωμα		60

Ἐπὶ δὲ τῶν κιχιδίων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀκᾶς κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν.

Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος λεπτὰ		25
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	6
Δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους ἔγγειος φόρος λεπτὰ		10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	6

Ἄρθρ. 60. Εἰς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκιχιδίων, θέλουν τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1843 τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 61. Ὅστις φωραθῇ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκιχιδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 52 στοιχ. Β'. καὶ Δ'., ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιστάτου, ὑποβάλλεται εἰς πλημμελῆ τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον ἤθελε συλλέξει, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδοται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου.

Γ'. Περὶ Πρινοκοκκίου καὶ Ῥιζαρίου.

Ἄρθρ. 62. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πρινοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν δι' ἑκάστην ὀκᾶν, τὸ δὲ τελωνια-

κὴν δικαίωμα εἰς λεπτὰ 90· ὁ δὲ τοῦ ριζαρίου εἰς ὃ ἀχμὰς 2
τὸ καντάριον, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς δραχμὴν 1
καὶ λεπτὰ 20.

Δ'. Περὶ Σύκων.

Ἄρθρ. 63. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου.

Δι' ἔγγειον φόρον δραχμὴ . . . . . 1.
Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα 60

Ε'. Περὶ Λεμονίων, Πορτοκαλλίων κ. λ. π.

Ἄρθρ. 64. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου κατὰ διαμηνίαν ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, τὸν τελώνην καὶ τὸν δήμαρχον τῆς πρωτευούσης.

Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων πληρώνεται ὡσαύτως ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 65. Ἡ ναυφραίκη μεταφορὰ ἢ ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 54 ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· θέλει δὲ ἐπιβάλλεσθαι καὶ λόγῳ ἐγγείου φόρου διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινή, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων νόμον.

Τὸ τριτημόριον τοῦ λόγῳ ποινῆς λαμβανομένου ποσοῦ δίδοται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθραιεμπόριον ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις εἰς ἀμοιβήν.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῆς Σταφίδος Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας.

Ἄρθρ. 66. Ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ προϊόντος ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος τῶν ἐπαρχιῶν Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας ἐνοικιάζεται καὶ ἀποδίδεται ἀπὸ μὲν τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, ἀπὸ δὲ τοὺς φορολογουμένους εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου γίνεται διὰ ζυγίσματος ἐπὶ τῶν ἁλωνίων εἰς λίτρας σταφιδοκάρπου.

Ἄρθρ. 67. Ὁ δήμαρχος κοινοποιεῖ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν πρὸ πέντε ἡμερῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐναρξεως τοῦ τρυγητοῦ κατὰ τμῆμα, ἢ καὶ καθ' ὅλον τὸν δῆμον.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει ἐπὶ ποινῇ ἀπερρίψεως πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκηται ἐπιτοπίως εἰς τὸν τρυγητόν. Ἄλλως, οἱ φορολογούμενοι προχωροῦσιν ἀκωλύτως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ τρυγητοῦ. Ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ναμίζις καρπῶν παραγομένων ἀπὸ κτήματα, ἀποδίδοντα τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0, μὲ καρποὺς παραχθέντας ἀπὸ τὰ αὐτουσίως ἀποδίδοντα τὸν φόρον κτήματα.

Ἄρθρ. 68. Ὅστις τῶν φορολογουμένων παραλείψῃ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ ὑφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ ἁλώνια καρπόν, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Ὁ σταφιδοκάρπος θέλει ἀποτιμᾶσθαι εἰς ἀποθήκας, δαπάνῃ τῶν ἐνοικιαστῶν, μένει ὅμως ὑπέγγυος εἰς τὸ δημόσιον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰμὴ ἐν γνώσει τοῦ ταμίου καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ κατατεθῇ τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἐπὶ τούτῳ τὸ δημόσιον θέλει διορίσει ἐπιτρόπην, ἔχοντα τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται εἰς πᾶσαν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν σταφιδὸς καρποῦ καὶ εἰς πᾶσαν σφράγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῶν ἀποθηκῶν, καὶ νὰ κρατῇ βιβλίον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, μονογραφημένον ἀπὸ τὸν ἔπαρχον.

Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς εἰσπράξῃ ἀπό τινα τῶν φορολογουμένων εἰς χρήματα τὸν φόρον του, ἢ ἐκποιήσῃ λαθραίως ἢ ὑπεξαιρέσῃ σταφιδοκάρπου, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 στοιχείου ΣΤ'. τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην, μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος.

Τὸ τρίτον τῆς χρηματικῆς ποινῆς θέλει δίδεσθαι εἰς τὸν καταμηνυτήν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἐπιτηρητοῦ τῆς ἀποθήκης.

Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι συνήνεσε καὶ ὁ ἐπιτηρητὴς τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὴν λαθραίαν ἐκποίησιν ἢ ὑπεξαίρεσιν σταφιδοκάρπου, τιμωρεῖται καὶ οὗτος μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500, ἐπιφυλαττομένης καὶ ἐτι μείζονος ποινικῆς καταδιώξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ διαφόρων ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρ. 69. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοῦ διοκτήτων σταφίδων καὶ σύκων ἐνοικιάζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 66—68, ἡ δὲ βε-

ξαίωσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν σύκων γίνεται διὰ μετρήσεως εἰς ὁρμαθοὺς ἐπὶ τῶν τραπεζῶν.

Ἄρθρ. 70. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοξύλων κτήτων μωραιοδένδρων εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 1. Ἰουνίου.

Ἄρθρ. 71. Τὸ προϊὸν τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν ἀμπέλων, ταχὶ δαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανοδενδρων, μωραιῶν κ. λ. π. ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς χρήματα.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τῆς ῥητίνης, κατράμης κ. λ. π.

Ἄρθρ. 72. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδονται εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου, δασονόμου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 73. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίνεται διὰ ζυγίσματος τοῦ προϊόντος ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς λάκκους, ἢ κατὰ τὴν μεταφορὰν εἰς ἐπὶ τούτῳ προσδιοριζόμενα μέρη, ὑπολογιζομένου εἰς ὀκάδας.

Ἄρθρ. 74. Ἕκαστος τῶν συλλεκτῶν τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ὀφείλει πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκ τῶν λάκκων ἐξαγωγῆς ἢ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων τούτων νὰ εἰδοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ δασάρχου ἢ δασονόμου τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ ζύγισμα τοῦ προϊόντος, καὶ ἐὰν οὗτος ἢ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ δὲν παρευρεθῇ, ζυγίζει μόνος αὐτὸ ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, συνταττομένου περὶ τούτου πρωτοκόλλου, τὸ ὑπ' ἐκείνου ἐπικυρούμενον διπλότυπον τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 75. Ἐὰν τις φωραθῇ συλλέγων λαθραίως ῥητίνην ἢ κατράμην εἰς ἐθνικὰ δάση, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὴν διπλῆν ἀξίαν τοῦ συλλεχθέντος προϊόντος. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀνακαλυφθῇ τὸ προϊόν, δύναται ὅμως νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης γενόμενος γνωστὸς ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς πριστιμίαν ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ. Ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης ὑποβάλλεται εἰς πριστιμον δραχμῶν 5—50, τὸ ὁποῖον εἰσπράττεται εἰς τὸ δημόσιον καὶ δημοτικὸν ταμεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος πριστίμου δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι ὁ ἐνοικιαστής, ἢ ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 76. Τὰ ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγόμενα κάστανα, κέρνα, κοκκοναρια, πόταασα κ. λ. π. δασικὰ προϊόντα ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς χρήματα.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ τῶν ἄλλων δασικῶν προϊόντων, ἅτινα παράγονται ἐξ ἰδιωτικῶν δασῶν ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας, βεβαιούμενος ὁ μὲν ἐπὶ τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης κατὰ τὸ ἄρθρον 73, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὁδηγίας ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποδίδονται εἰς χρήματα.

Ὅστις συλλέξῃ λαθραίως ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϊόντων εἰς ἰδιωτικὰ δάση, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀνωτέρω δασικῶν προϊόντων πληρώνεται εἰς δύω ἴσας δόσεις: τὴν 1 καὶ 31 Σεπτεμβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 77. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ οἴνου, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται πρὸς 10 τοῖς 0|0 κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ μῆνα διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου, τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ δὲ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν ἀκολούθων προϊόντων κανονίζεται ὡς ἑξῆς.

α.) Ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πρὸς λεπτὰ 8 τὴν ὀκάν·

β.) Ὁ ἐπὶ τῆς μετάξης πρὸς δραχ. 2 500|0 τὴν ὀκάν, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος·

γ.) Ὁ ἐπὶ τῶν κουκουλίων πρὸς λεπτὰ 60 τὴν ὀκάν, ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν συνήθων, καὶ πρὸς δραχμὴν 1, ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν διὰ μηχανῆς ἢ ἄλλως πως ξηραινομένων.

Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων, ὅταν ἐξάγωνται, πληρώνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ὁρισθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου.

Ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανιδοκοκκιδίων, τοῦ πρινοκοκκίου, τοῦ ῥιζαρίου καὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος βεβαιοῦ-

ται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ τούτου εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 78. Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος εἰσπράττεται εἰς τὸ τελωνεῖον Γυθείου, τὸ ὑποτελωνεῖον Διμενίου, τὸ σταθμοφυλακεῖον Ἁλμυροῦ καὶ τὰ φυλακεῖα Κυτριῶν καὶ Καρδαμύλης.

Ἄρθρ. 79. Οἱ μετακομίζοντες ἀπὸ τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας εἰς τὴν Λακωνίαν ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 77 ἀναφερόμενα προϊόντα, εἴτε διὰ νὰ τὰ ἐξαγάγωσιν εἴτε διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ὀφείλουσι νὰ διαβαίνωσι διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Σπάρτην εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Ἀρχοντικόν εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Καλάμας εἰς Ἁλμυρόν, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, ὀπισθεν τῶν ὁποίων θέλει δηλοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φορτίων, καὶ τὸ βάρος καὶ εἶδος τῶν προϊόντων. Ἁρμόδιοι δὲ ἀρχαὶ εἶναι οἱ δήμαρχοι ἐκεῖνοι, ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων λαμβάνονται καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Λακωνίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουν παρουσιάζεσθαι εἰς ἕνα τῶν ἁρμοδίων κατὰ τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλουν ἐφοδιάζεσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν ἢ κατανάλωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 80. Ὁ μεταφέρων διὰ ξηρᾶς Λακωνικὰ προϊόντα εἰς ἄλλην τοῦ Κράτους ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸν νενομισμένον ἔγγειον φόρον εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐπὶ διπλοτύπῳ ἀποδείξει, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ παρακαταθέτῃ εἰς ἕνα τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, ὅστις, ἀφοῦ βεβαιωθῇ, ὅτι περιέχονται ἀκριβῶς ἐν αὐτῇ τὰ μεταφερόμενα προϊόντα, ἐκδίδει ἄδειαν ἐλευθέρας μεταφορᾶς.

Ἐπιτρέπεται νὰ πληρώνηται ὁ φόρος καὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον ἔφορον. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ὁ ἔφορος νὰ ἐκδίδῃ ἐκτὸς τῆς περὶ ἐλευθέρας μεταφορᾶς ἀδείας καὶ διπλότυπον ἀποδείξεως πληρωμῆς.

Ἄρθρ. 81. Ὅστις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένων δημάρχων ἤθελε δηλώσει ὡς προϊόντα τοῦ δήμου του, προϊόντα τῆς Λακωνίας, ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὡρισμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 251 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 82. Οἱ τελῶναι Λακωνίας θέλουν θεωρεῖ καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικὰ προϊόντα ὅσα δὲν συνοδεύονται μὲ ταχτικὰ τῶν ἐφόρων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 79.

Ἄρθρ. 83. Ὅστις ἐξάγει λαθραίως προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ

μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένας, ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Περὶ νομικῆς κατοχῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρον 84. Τὸ δημόσιον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων, ἐφ' ὅσων ἐλάμβανε δικαίωμα ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐκτὸς ἂν ἀπώλισεν αὐτὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ ρητῆς παραιτήσεως.

Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρ. 85. Οἱ ἀποταμιευόμενοι εἰς τὰς κεντρικὰς ἀποθήκας δημόσιοι καρποὶ διαχειρίζονται ἀπὸ ἀποθηκαρίους διοριζομένους ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· δύναται μολονοτοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀναθέτῃ τὰ ἔργα ταῦτα καὶ εἰς ἄλλους δημοσίους ἢ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους.

Τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀποθηκαρίων ἐξελέγχουσιν οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι καὶ καταλογίζουσιν εἰς βάρος των ὅλα τὰ τυχόντα ἐλλείμματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν. Πᾶσα περὶ καταλογισμοῦ ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῆς ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπολόγου.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐκτελοῦνται διοικητικῶς κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐλλειμμάτων ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου οἱ ἰσολογισμοὶ τῶν ἀποθηκαρίων παραπέμπονται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον συναποστέλλονται καὶ οἱ παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ὑποβαλλόμενοι ἰσολογισμοὶ τῆς ἐν γένει φορολογίας τοῦ ἔτους, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσον ἐξελέγξεως εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων ὡς ὑπολόγων.

Περὶ τῶν δημοσίων φόρων.

Ἄρθρ. 86. Οἱ εἰς εἶδος εἰσπραττόμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου φόροι, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, δὲν ὑπόκεινται εἰς δημοτικὸν ἢ εἰς ἄλλον τινὰ φόρον.

Περὶ γενικῶν ὁδηγιῶν καὶ διασαφήσεων.

Ἄρθρ. 87. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς, τοὺς ἐνοικιαστὰς, τοὺς ἐκτιμητὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Περὶ ἐκποιήσεως καὶ παραχωρήσεως καρπῶν.

Ἄρθρον 88. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἶδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐκτιμητῶν καὶ ἐπιδιαιτητῶν.

Ἄρθρ. 89. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δραχμῶν νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διαταξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς κατα-διώξεως ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑπογρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 90. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διακελυμένων μοναστηρίων βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἢ καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Περὶ δημοπρασιῶν ἐν γένει.

Ἄρθρον 91. Οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν κανονίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 92. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 8—12 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς λοιποὺς φόρους, οἵτινες κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίᾳ.

Περὶ ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν μὴ ἐνοικιαζομένων φόρων.

Ἄρθρ. 93. Οἱ δι' ἐνοικιάσεως διατιθέμενοι κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόροι, ἐὰν δὲν τύχωσι κατὰ τὰς δημοπρασίας ἀναλόγων προσφορῶν, εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου δι' ἐπιστατῶν καὶ φυλάκων, διοριζομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐξασκούντων ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποκειμένων εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν. Οἱ ἐπιστατοφύλακες οὗτοι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ

ὁρκίζονται τὸν ὡρισμένον διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὅρκον ἐνώπιον τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων.

Περὶ διπλοτύπων καὶ ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 94. Τὰ ἄρθρα 18—21 περὶ διπλοτύπων, καὶ 41 περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἀναλόγως κοινὰ δι' ὅλα τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν παρόντα νόμον διατίθενται δι' ἐνοικιάσεως καὶ βεβαιοῦνται δι' ἐκτιμήσεως.

Περὶ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 95. Ἔπισκάται, ὑποεπισκάται, φύλακες, ἀποθηκάριοι καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἔθελον ζημιώσει τὸ δημόσιον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινὸς ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμέναις ποιναῖς καὶ εἰς τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπὸ 2—6 ἐτῶν.

Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν.

Ἄρθρ. 96. Αἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. διατάγματος παραβάσεις τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, δι' ὅσας ὁ παρὼν νόμος δὲν ἐπιβάλλει ὡρισμένην ποινὴν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ μὲ πρόστιμον δρ. 10—100. ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως ἐπῆλθε ζημία.

Ἄρθρον 97. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ 5 τοῦ προτεταμένου νομοσχεδίου ἐδάφιον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω·

« 5. Ἐπιθεώρησις ναυτολογίου . . . . . λεπ. 2.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 6 ἐδαφίου παρετήρησε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ὅτι ἂν καὶ τὸ ἀνὰ χεῖρας ἐδάφιον ἔχει ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸ 12, ὅπερ πρόκειται περὶ ὀνλωτικοῦ ἐξαγομένων πραγματειῶν, δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἐνταῦθα ζητεῖται ἡ πλήρωμὴ ἓξ λεπτῶν, εἰς δὲ τὸ δωδέκατον τριῶν μόνον, ἐν ᾧ οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων. Διὰ τοῦτο προτείνει οὐ μόνον νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ πλήρωμὴ εἰς

λεπτὰ τρία, ἀλλὰ καὶ νὰ προστεθῇ ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου « ἅμα ζητηθῇ παρὰ τοῦ πλοιάρχου, » τὸν ὁποῖον ὅρον καὶ ἡ Γαλλικὴ διατύμησις περιέχει, καθόσον τοῦτο ἐνδιαφέρει κυρίως τὸν πλοίαρχον.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὴν μὲν προταθεῖσαν ἐλάττωσιν ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς, ὡς γενομένην δεκτὴν καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ τὴν μνησθεῖσαν προσθήκην, διότι ἡ αἴτησις ἐκτὸς τοῦ πλοιάρχου, ἐνδιαφέρει καὶ τὸ δημόσιον, ἐπειδὴ τὸ δηλωτικὸν τοῦτο οὐ μόνον συντελεῖ περὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν λαθρεμπορίων, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Κυβέρνησις καὶ ποία ἡ τακτικὴ κίνησις τοῦ ἐμπορίου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀρκεῖ νὰ σημειοῖ ὁ πρόξενος ἐν τοῖς βιβλίοις αὐτοῦ μὲ ποῖον εἶδος φορτίου ἀναχωρεῖ ἕκαστον πλοῖον· προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν λαθρεμπορίων, γνωστὸν εἶναι ὅτι ἕκαστος πλοίαρχος, ἅμα προσορμισθεὶς, ὀφείλει νὰ εἴπῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν ποῖα ἐμπορεύματα φέρει, καὶ ἅμα ἡ ἐλαχίστη ἐγερθῇ ὑπόνοια, τὸ τελωνεῖον εἶναι ἀμέσως εἰς θέσιν νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ λαθρεμπόριον· ὡς πρὸς τὴν κίνησιν δὲ τοῦ ἐμπορίου, ἐπειδὴ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα διαπλέουσιν ὅλας τὰς θαλάσσας, ἐννοεῖται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωσιν αἱ ἀρχαὶ τὴν ἐν γένει κίνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ, ὅτι εἰς οὐδετέραν τῶν ῥηθεισῶν περιστάσεων ὑπάρχει συμφέρον κοινόν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀπ' ἐναντίας ὑπάρχει, ἐπειδὴ τῷ ὄντι ἐκ τῶν τοιούτων δηλωτικῶν τῶν προξένων ἀνεκαλύφθησαν πολλὰ λαθρεμπόρια, καὶ ὅτι ἄλλως, εἰσὶν ἀναγκαῖα καὶ διὰ τὴν περιστολὴν τῆς ναυταπάτης, ἥτις τοσοῦτον ἀπό τινος χρόνου ἐπλεόνασεν· ὁ μὲν προτείνας τὴν προσθήκην τοῦ ἀνωτέρω ὅρου ἀπέσυρε ταύτην, ἀρκεσθεὶς εἰς μόνην τῆς πληρωμῆς τὴν ἐλάττωσιν, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐλάττωσιν ταύτην· ἔχει δ' οὕτως·

« 6. Καταχώρησις δηλωτικοῦ πραγματειῶν εἰσαγομένων λεπτ. 3. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 7 ἐδαφίου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συνεχώνευσε τὸ 7 καὶ 8 ἄρθρον οὕτως·

« 7. Μεταβολὴ ναυτολογίου δι' ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν ὁποιουδήποτε ἀριθμοῦ ἀτόμων λεπτὰ 4 ἀντὶ 6· » ὥστε ἂν μὲν ἐνεργηθῶσι συγχρόνως καὶ αἱ δύω πράξεις, θέλουσι πληρώνεσθαι λεπτὰ 4, ἂν δ' ἡ μία τούτων, τὸ ἥμισυ, ἤτοι λεπτὰ 2.

Ὑπέφερε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, ὅτι κατὰ τὴν Γαλλικὴν διατύμησιν πληρόνεται ἀνὰ ἓν μάλις φράγκον διὰ τὴν ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν τῶν ναυτῶν μέχρι τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ καθ' ἡμᾶς, δι' ἕνα μόνον ναύτην πληρόνεται μεγαλείτερον τέλος. Ἀνάγκη λοιπὸν οὐ μόνον νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ταιοῦτον τέλος, ἀλλὰ καὶ νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἓν τὰ ἐδάφια 7 καὶ 8, διότι δὲν δύναταί ποτε νὰ συμβῇ ἀποβίβασις ναυτῶν χωρὶς νὰ μὴ γίνῃ συναμα καὶ ἐπιβίβασις· πρὸς δὲ, ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἐδαφίῳ, ὅτι πρὶν ἡ ἀποπλεύσῃ τὸ πλοῖον ἐκ τοῦ λιμένος, πᾶσα ἀποβίβασις καὶ ἐπιβίβασις ναυτῶν πρέπει νὰ λογίζηται μία, διότι δύναται νὰ συμβῇ τοῦτο πολλάκις πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου. Διὸ τροποποιῶν τὰ δύω ἐδάφια, προτείνει τὴν παραδοχὴν αὐτῶν οὕτως.

« 7. Διὰ μεταβολὴν ναυτολογίου δι' ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν ὁποιουδήποτε ἀριθμοῦ ἀτόμων, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος γινομένην, πληρόνονται ἑράπαξ λεπτὰ . . . . 4. »

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἐρρέθη μὲν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ ποτε ἀποβίβασις χωρὶς νὰ παρακολουθήσῃ αὐτὴν καὶ ἡ τῆς ἐπιβιβάσεως πρᾶξις, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἐντεῦθεν μὲν ἀναχωροῦσι τὰ πλοῖα μας μέχρι Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ μικροῦ πληρώματος βοηθούμενα, ἀλλ' ἐκεῖθεν, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ διαπλεύσωσι μεγάλας θαλάσσας, αὐξάνουσι τὸ προσωπικὸν τῶν ναυτῶν, ὥστε ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει γίνεται ἐπιβίβασις μόνον, ἐκεῖθεν δὲ, ὅταν ἐπανέρχωνται, ἁπλῆ ἀποβίβασις. Ὀρθῶς λοιπὸν ἐρρέθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι πρέπει ὅταν γίνηται ἡ μία τῶν πράξεων τούτων, νὰ πληρόνηται τὸ ἥμισυ τέλος, ὅταν δὲ καὶ αἱ δύω, ὁλόκληρον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ἂν πρέπῃ νὰ πληρόνῃ ἐκ νέου ἢ ὄχι ὁ πλοίαρχος δι' ἀποβολὴν καὶ ἀνάκλησιν ναύτου τινὸς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος, νομίζει ὅτι εἶναι ἀντικείμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ σκεφθῇ ἀρκούντως τὸ σῶμα.

Διασαφήσαντος ὅμως τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους, ὅτι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος συμβαίνει, ὡς εἶπε, πολλάκις μεταβολὴ τοῦ πληρώματος, οὐχὶ διότι ἀποπέμπει τοὺς ναύτας ὁ πλοίαρχος, ἀλλὰ διότι εὑρίσκουσιν οὗτοι ἢ προσφορὰν μισθοῦ ἀνωτέραν, ἢ ὁπωσδήποτε φεύγουσιν ἐκ τοῦ πλοίου· καὶ ὅτι διὰ πᾶσαν ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος γινομένην, ἐννοεῖ ὅτι ἅπαξ μόνον πρέπει νὰ δίδεται πληρωμή· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν

αὐτοῦ, καθ' ἣν συγχωνεύονται τὸ 7 καὶ 8 ἐδάφιον εἰς ἓν ὡς ἑρεξῆς.

7. Μεταβολὴ ναυτολογίου δι' ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν ὁποιουδήποτε ἀριθμοῦ ἀτόμων, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος γινομένην, ἑράπαξ λεπτὰ . . . . . 4. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 9 ἐδαφίου, γενομένων 8. παρατήρησε τὸ μειονοψηφῶν μέλος, ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ περιεχομένη πρᾶξις ἢ δὲν ἐνεργεῖται ποτέ, ἢ εἶναι ὑπανιωτάτη· διὰ τὸ ἀσυνάρτητον ὅμως καὶ ἀσαφὲς τῆς ἡμετέρας διατυπώσεως πολλάκις μεταπίπτοντες οἱ πρόξενοι ἀφ' ἑνὸς ἐδαφίου εἰς ἄλλο, διαστρέφουσι κατ' ἀρέσκειαν καὶ τὴν ἀνωτέρω πρᾶξιν καὶ ὑποβάλλουσι τοὺς πλοιάρχους εἰς ἀδίκους φορολογίας· διὸ οὐ μόνον πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐπ' αὐτῆς τέλος εἰς λεπτὰ 4, ἀλλὰ καὶ νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἐδαφίῳ, ὅτι ἡ πρᾶξις τῆς ἐπισκέψεως θέλει γίνεσθαι αἰτήσει τοῦ ἔχοντος συμφέρον εἰς τοῦτο.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν συνομολογήσαντα ὅτι τῷ ὄντι εἰς κανὲν μέρος τῆς Τουρκίας δὲν λαμβάνει χώραν ἡ πρᾶξις αὕτη, ἐπειδὴ ὅμως ἔμπορός τις προτιθέμενος νὰ φορτώσῃ ἐν πλοίῳ, ἤθελεν ἐπιθυμήσει νὰ μάθῃ ποία ἡ κατάστασις αὐτοῦ, ἐτέθη τὸ ἐδάφιον τοῦτο· ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ ὅρος τοῦ νὰ γίνηται ἡ ἐπίσκεψις αἰτήσει τοῦ ἔχοντος συμφέρον, διότι θέλουσι καταστραφῇ πολλὰ συμφέροντα ἄλλων. Οὕτω π. χ. ἐγχάτιος πλοῖόν τι ναυλωθὲν πρὸς μεταφορὰν σιτηρίδος, ἐβυθίσθη πρὶν ἐξέλθῃ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς, καὶ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ἔρθασε νὰ ἀναλάβῃ τὸ φορτίον, ἤθελε ζημιωθῇ τὸ δημόσιον καὶ φορτίον καὶ ναῦλον· διὸ συμπεραίνει, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις πρέπει νὰ ἦναι ὑποχρεωτική.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἀναγκαῖον θεωρεῖ νὰ τεθῇ ὁ ἀνωτέρω τῆς αἰτήσεως ὅρος, διότι, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, πολλοὶ τῶν προξένων ἀφορῶσιν οὐχὶ εἰς τὸ καθῆκον αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ποσὸν τῆς ὠφελείας, ἣν δύνανται νὰ ἐλπίζωσιν. Ὅταν λοιπὸν ἀφεθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργῶσιν ἐπισκέψεις τῶν πλοίων, δὲν μένει διστακτικὸς ὅτι οὐ μόνον θέλουσιν ἐπισκέπτεσθαι ὅλα, ἀλλὰ καὶ ἀπαιτεῖ ἀδρὰν ἀμοιβήν, διότι ἄλλως, ὅσον ἀσφαλῆ καὶ ἂν ἦναι τὰ πλοῖα, δύνανται νὰ μὴ δίδωσιν ἀποδεικτικὸν τῆς καλῆς αὐτῶν καταστάσεως.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι κατὰ τὸν νόμον δὲν θέλουσιν ἐνεργεῖ τὴν ἐπίσκεψιν οἱ πρόξενοι, ἀλλ' εἰδήμονες ναυτικοὶ ἄνδρες, καλούμενοι διὰ τοῦτο *δοκιμασταί*, οἱ δὲ πρόξενοι θέλουσι δίδει μόνον ἀπόδειξιν, ὅτι ἐγένετο ἡ τῆς ἐπισκέψεως πρᾶξις· προσέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸς ὁ τρόπος, ὅτι θέλουσιν ὑποχρεοῦσθαι οἱ πλοίαρχοι εἰς πληρωμὰς ἀνωτέρας, ἐπειδὴ οὐδεὶς τούτων θέλει δεχθῇ νὰ προσφέρῃ πλειότερα τῶν κανονισμένων· ἂν δὲ καὶ καταχρήσεις τινὲς συμβῶσιν, εὔκολον εἶναι νὰ τιμωρηθῶσιν οἱ αὐτουργοί· διὸ συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ γίνηται ἡ πρᾶξις ἄνευ αἰτήσεως, καθ' ὅσον τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ ὁ ἐμπορικὸς νόμος.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ προκείμενον ἐδάφιον ἀφορᾷ τῷ ὄντι μίαν τινὰ διάταξιν τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, καθ' ἣν πρέπει νὰ γίνηται ἀπογραφὴ τῶν ἐπίπλων τοῦ πλοίου καὶ μία τις ἐπίσκεψις ἐν αὐτῷ· ἐπειδὴ δὲ ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐτηρήθη, ἐδόθη δυστυχῶς ἀφορμὴ παραπόνων καὶ προσβολῶν κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας· ἂν λοιπὸν αὕτη ἐφαρμοσθῇ ἤδη, σημαίνει ὅτι ἐνταῦθα δὲν προσθέτει ὁ νόμος νεώτερόν τι, ἀλλ' ὁρίζει μόνον τὸ πληρωτέον διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ποσόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ γίνηται ἡ ἐπίσκεψις αἰτήσει τοῦ ἔχοντος συμφέρον, λέγει ὅτι, ἂν ἡ διάταξις ἦναι ὑποχρεωτικὴ, ἐννοεῖται ὅτι ἡ αἴτησις καθίσταται περιττή· ἂν ὅμως ἀφορᾷ μόνον τὸ συμφέρον ἐκείνου, δι' ὃν γίνεται ἡ ἐπίσκεψις, ἀναντιῤῥήτως πρέπει νὰ κεῖται αὕτη εἰς τὴν θέλησίν του· ἀλλ' ἐὰν πεισθῶμεν ἀπ' ἐναντίας, ὅτι ἡ ἐπίσκεψις ἀποβλέπει καὶ συμφέροντα τρίτων, πρέπει νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ, καὶ ἂν θέλωσι συμβαίνει δυσκολίαι τινὲς εἰς τοὺς πλοιάρχους. ὑπὲρ τῆς ἰδίας ὅμως ταύτης ἀπαραίτητος πρὸς τιμὴν τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας. Ἂν δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ 225 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἡ τοιαύτη πρᾶξις θεωρῆται ὑποχρεωτικὴ, καθ' ὃ ἀφορῶσα, ὡς εἶπε, συμφέροντα τρίτων, ὠφείλομεν νὰ πλάσωμεν τὴν διάταξιν ταύτην σήμερον, καὶ ἂν δὲν ἤθελεν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ, διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν μὲ ὅσα πλεῖστα ἐχέγγυα ἠθικῆς ἀσφαλείας τὸ ναυτικόν μας, ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἀτυχῶς ἀπολεσθεῖσαν ὑπόληψίν του. Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν ὅμως τοῦ τέλους, δὲν ἐνδιαφέρεται εἴτε μειώσει αὐτὸ ἡ Βουλὴ εἴτε τὸ παραδεχθῇ ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τοῦ ἂν πρέπει ἡ ὄχι νὰ γίνηται ἡ ἐπίσκεψις τοῦ πλοίου, διότι τοῦτο ὑπάρχει ἤδη νενομοθετημένον, ἀλλὰ μόνον περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ δι' αὐτὴν πληρωτέου τέλους· καὶ ἄλλου προσθέντος, ὅτι καθ' ἃ ἐπληροφόρησε τὴν Βουλὴν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἡ τοιαύτη πρᾶξις δὲν ἐγίνετο μέχρι

τοῦδε, ἂν καὶ νενομοθετημένη· καὶ ὅτι ἐπειδὴ σήμερον διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρόκειται νὰ τὴν θέσωμεν εἰς ἐνέργειαν, εἶναι δίκαιον νὰ ἐλαττωθῇ ὁ φόρος οὗτος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπήρριψε τὴν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου εἰς λεπτὰ τέσσαρα πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἐδάφιον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως.

« Ἐπίσκεψις πλοίου, πρὶν φορτώσῃ, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καταστάσεώς του λεπ. 6. »

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἡ Βουλὴ ἐπέτρεψε νὰ γίνωσιν ἐπὶ τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχεδίου αἱ ἀκόλουθοι διορθώσεις καὶ προσθαφαιρέσεις, μηδεμίαν ἔχουσαι ἐπιφροὴν ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἤδη παραδεδεγμένων ἄρθρων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 18 μετὰ τὰς λέξεις « ἐν τῷ προϋπολογισμῷ » νὰ προστεθῇ « χορηγοῦνται ἔκτακτοι πιστώσεις ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἐν ἀπουσίᾳ δ' αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, » ὡς τοῦτο γίνεται καὶ διὰ τὰς ἀναπληρωτικὰς πιστώσεις, καθ' ἃ τὸ ἄρθρ. 15 ὁρίζει, νὰ διαγραφῶσι δ' αἱ λέξεις « ἀνοίγονται » μέχρι τοῦ « πιστώσεις ἔκτακτοι. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 20 ἀντὶ « περιληφθείσας εἰς τὸν μνημονευθέντα ἐν τῷ ἄρθρ. 15 κατάλογον » καὶ παρακατιὸν ἀντὶ « μὴ συμπεριληφθείσας εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον » νὰ τεθῇ « κατονομασθείσας κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 » καὶ « μὴ κατονομασθείσας κατὰ τὸ ἄρθρ. 15. »

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 210 ὁ ἀ. § νὰ διορθωθῇ οὕτω « τὰ βιβλία ταῦτα συνίστανται εἰς καθημερινὸν καὶ καθολικόν, ἅτινα κρατοῦνται κατὰ διπλογραφικὴν μέθοδον, καὶ εἰς βοηθητικά, ἐν οἷς ἀναπτύσσονται αἱ τῶν πρώτων ἐγγραφαί. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Πίπας.

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 9 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 π. μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ 10 ἐδάφιον αὐτοῦ, γενομένων 9, ἐφ' οὗ ἐπροκλήθη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς νὰ φέρῃ ἐξήγησίν τινα τῆς ἐννοίας τῶν ἐν αὐτῷ λέξεων εἴγγραφα ἀποδεικτήρια. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀπαντήσει ὁ ὑπουργός, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν ἄλλοτε γενομένην περὶ λῃστείας συζήτησιν, ὁ περὶ αὐτῆς τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας βουλευτὴς, ἐσφαλμένας ἔχων πληροφορίας, ἀνέφερεν ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον ἐξέδοτο βούλευμα, ὅτι οὐ ἐκήρυξεν ἀθώους ὁκτὼ κακούργους. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο προσβάλλει τὴν ὑπόληψίν του ὡς εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν, ἂν καὶ ἔκτοτε ἐζήτησε ν' ἀπαντήσῃ διαψεύδων τὴν πληροφορίαν αὐτὴν, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὡς ὑπὲρ τὸ δέον ἐπεκταθείσης τότε τῆς συζητήσεως. Ἐνόμισε λοιπὸν ἀναγκαῖον χάριν τῆς ὑπολήψεώς του νὰ δώσῃ σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, ἵνα μὴ τυχὸν αὐτὴ μένῃ εἰς τὴν ἀπάτην ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ συμβεβηκότος· διὸ λέγει, ὅτι κατηγοροῦντο τῷ ὄντι 10 ἄτομα ὡς ἔνοχοι λῃστείας, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον διὰ βουλεύματος παρέπεμψεν ἅπαντας εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι τοὺς μὲν πέντε ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐν γνώσει καὶ δι' αἰσχροκέρδειαν ἐνεργήσαντας, τοὺς δ' ἄλλους πέντε, ὡς βεβιασμένως καὶ ἄνευ συμφέροντος ὑποκρύψαντας τὸν λῃστήν· οὕτω δ' ἐχαρακτήρισε μὲν τὴν πρᾶξιν αὐτῶν ὡς πλημμέλημα, ἄφηκεν ὅμως εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον νὰ θεωρήσῃ ὅπως ἐγκρίνει καὶ τῶν τελευταίων αὐτῶν τὴν πρᾶξιν, ὥστε δὲν εἶναι παντάπασιν ἀληθὲς, ὅτι ἀθωώθη οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ μὲν προαγορεύσας ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκον του δοὺς τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πληροφορίας· αὐτὸς δ' ὀφείλει πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ἀπόντος συναδέλφου του βουλευτοῦ Λίγίου, τοῦ παρενείραντος τὸ ἀνωτέρω περιστατικὸν, νὰ εἴπῃ ὅτι μόλις καταβὰς τότε τοῦ βήματος καὶ

μαθὼν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ὡμολόγησε τὴν ἀπάτην του, καὶ ὅτι ἐσφαλμένως παρέστησαν εἰς αὐτὸν τὸ συμβάν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ ἀνωτέρω πρᾶξις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας, καὶ ἐπειδὴ λόγος ἐγένετο, ὅτι δῆθεν τὸ δικαστήριον θωρακισθὲν ἐξέδοτο τοιοῦτον βούλευμα διαστελλον εἰς δύω τοὺς κατηγορουμένους, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῶσι περὶ τούτου πληροφορίαι ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν· ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι μόλις ἠκούσθησαν τοιαῦται φῆμαι, καὶ ἀμέσως διετάχθησαν ἀνακρίσεις, ἐξ ὧν ἀπεδείχθη, ὅτι ὅλα τὰ διαδοθέντα ἦσαν αὐτόχρημα συκοφαντία.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, ἐξέθηκεν ὅτι διὰ τῶν λέξεων «ἔγγραφα ἀποδημητήρια» ἐννοεῖται ἡ πιστοποίησις ἐκείνη τοῦ προξένου, μὲ τὴν ὁποίαν πολλαὶ κυβερνήσεις ἀπαιτοῦσι νὰ ἦναι ὁ πλοίαρχος ἐφωδιασμένος διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἀπόπλου. Παρατηρῶν δὲ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ Γαλλικῇ νομοθεσίᾳ, λέγει ὅτι πολλαὶ κυβερνήσεις δὲν δίδουσιν, ὡς εἶπεν, ἄνευ τῆς πιστοποιήσεως ταύτης ἄδειαν ἀπόπλου, διότι πολλοὶ πλοίαρχοι κακῆς διαγωγῆς, λαμβάνοντες τὰ ναυτιλιακὰ τῆς ἀποδημίας των ἔγγραφα, ἐνήργουν λαθρεμπόρια ἢ παρελάμβαναν ἐπιβάτας καταδιωκομένους ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, καὶ ἀνεχώρουν. Τὴν διάταξιν αὐτὴν λοιπὸν παραδέχθη καὶ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης, διὰ νὰ μὴ ἀπαντῶσι τὰ πλοῖά μας δυσκολίαν εἰς τὸν ἀπόπλουν των ἐξ ἐκείνων τῶν μερῶν, εἰς ἃ ἰσχύει αὕτη, καὶ πρὸς ἀπορυγὴν ἔτι τῶν ἀνωτέρω ἀτοπημάτων, διότι ὑπάρχουσι δυστυχῶς καὶ μεταξὺ τῶν ἐντίμων Ἑλλήνων πλοιάρχων καὶ ὀλίγοι τινὲς ὑποπίπτοντες εἰς τοιαύτας ἀθεμίτους πράξεις, ὡς τοιοῦτον τι συνέβη ἐσχάτως καὶ ἐν Πρεβέζῃ.

Ἐπήνεγκεν ὁ τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἀπευθύνας, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν, ἣν ὁ ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων του, ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ σήμερον ὅτι οἱ Γάλλοι, οἱ Λυστριακοὶ καὶ οἱ Σάρδοι εἰς τὰς προξενικὰς διατιμήσεις των μετεχειρίσθησαν τὴν περιληπτικὴν αὐτὴν φράσιν «ἔγγραφα ἀποδημητήρια» ἐννοοῦντες δι' αὐτῆς ὅλα τὰ ναυτιλιακὰ ἔγγραφα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς τὸν ἀπόπλουν οἱουδήποτε πλοίου, τὰ ὁποῖα ὅμως ἡμεῖς χαρακτηρίζομεν διακεκριμένως ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας, ὡς π. χ. δήλωσιν ἀφίξεως, ἐπιθεώρησιν ἡμερολογίου, πιστοποίησιν ὑγείας, δηλωτικὸν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς καὶ τὰ λοιπά, καὶ δι' ἕκα-

στον τῶν ὁποίων προσδιορίζομεν χωριστὸν τέλος, ἐνῷ ἡ Γαλλικὴ διατίμησις ὀνομάζουσα ὅλα αὐτὰ «ἔγγραφα ἀποδημητήρια» καὶ ἐξαγούσα ἐν ἰδιαιτέρᾳ στήλῃ ποῖα ἔγγραφα ἐννοεῖ, ἀπαιτεῖ ἓν μόνα τέλος. Θεωρεῖ λοιπὸν ἄδικον, ἀφοῦ δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἐπιβάλλομεν εἰς τὸν πλοίαρχον ἰδιαίτερον φόρον, νὰ προσθέτωμεν ἀκολούθως διὰ τὰ ἴδια ἔγγραφα ὑπὸ περιεκτικωτέραν ἔκφρασιν νέον φόρον, καὶ πιστεύει ὅτι ἡ Βουλὴ συμμεριζομένη τῆς γνώμης αὐτοῦ, θέλει ἀποφανθῇ ὑπὲρ τῆς ἀπαλείψεως τοῦ 9 ἑβαρίου.

Ἀπαντῶν δὲ καὶ εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ, παρατηρεῖ ὅτι διὰ νὰ δυνηθῇ πλοῖόν τι ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τινος λιμένος, δὲν ἔχει μόνον ἀνάγκην τῶν ἐγγράφων τοῦ προξένου, ἀλλὰ πρὸ πάντων τῶν ὑγειονομηλιμενικῶν καὶ τελωνιακῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου, ἐνοῖς καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦ τελωνείου, ὅτι ἀναχωρεῖ ἐλεύθερος καὶ περιέχει τὰς δεῖνα πραγματείας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴ ἠθέλησαν ἐνίοτε τὰ πλοῖα χωρὶς νὰ πληρώσωσι τὰ προξενικὰ δικαιώματα, οἱ πρόξενοι εἰζήτησαν ἀπὸ τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς νὰ μὴ δίδωσιν εἰς τοὺς πλοιάρχους ἄδειαν ἀναχωρήσεως, ἐὰν δὲν φέρωσιν ἀπόδειξίν των, ὅτι ἐπλήρωσαν τὰ προξενικὰ τέλη· αὐτὴν δὲ τὴν ἀπόδειξιν ὀνομάζει ἡ παροῦσα διατίμησις «ἔγγραφα ἀποδημητήρια» καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φορολογῶμεν τὸν πλοίαρχον δι' ἓν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἐξασφαλίζει μόνον τὰ συμφέροντα τοῦ προξένου. Ἐπειδὴ δ' ἐγένετο λόγος περὶ φορολογίας τῶν πλοίων, ἀναπτύσσων τὸ θέμα τοῦτο, παρουσίασε πίνακα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύει Β. διαταγμάτων, καθ' ἃς πᾶν ἑλληνικὸν πλοῖον μόλις ναυπηγούμενον ἐντὸς τοῦ κράτους, πληρώνει διὰ φόρον τῆς καταμετρήσεως καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐθνικότητός του, κατὰ τόνον λεπτὰ τεσσαράκοντα· β') ὅτι τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ὑπόκεινται εἰς ἰδιαιτέραν φορολογίαν τακτικωτάτην ὅρμου, φάρου, ἄδειας ἀναχωρήσεως κ.τ.λ. ὅταν καταίρωσιν εἰς ἑλληνικοὺς λιμένας, εἰς πᾶσαν ἀγκυροβόλησιν· γ') ὅτι τὰ αὐτὰ μόλις φαινόμενα εἰς τοὺς ξένους λιμένας ὑποβάλλονται καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν προξενικῶν τελῶν ὅπου εὑρίσκονται προξενικαὶ ἑλληνικαὶ ἀρχαί, αἵτινες ἐγκαθιδρύθησαν σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ τέλος πάντων ἐπρόσθεσεν, ὅτι ἐξαίρετον βάρος καὶ ἀνυπέρβλητον συνοδεύει τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας τὴν κίνησιν καθ' ὅλους τοὺς λιμένας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπικρατειῶν καὶ λοιπῶν ὑπείρων τῆς Εὐξείνου, τοὺς ὁποίους ἐπισκέπτονται χάριν ἐμπορίας καὶ εἰς τοὺς ὁποίους τὰ πολιτισμένα κράτη πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐγχω-

ρίου των ναυτιλίας, ἐνομοθέτησαν βαρύτατα τέλη ἐφ' ὅλων τῶν πλοίων πάσης ξένης σημαίας· προσηγαγε δὲ ἀποδείξεις ἑκάστου τόπου, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ὅτι ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀρμαδῇ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα πληρόουσι κατὰ τόνον φράγκα 4 πρὸς τελείαν προπαρασκευὴν τοῦ ἀπόπλου· εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν, ὡς ἔγγιστα μίαν ὁραχ. προσθεὶς ὅτι, καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἔτι ἀνώτερα εἰσὶ τὰ δικαιώματα ὅρμου, λιμένος, φάρων καὶ ναυηγῶν. Ἐσυμπέρανεν ἑπομένως, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ναυτιλία εἶναι ἐπιζεβαρυμένη μὲ πολλὰς φορολογίας δυσφορήτους κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, αἵτινες κρατοῦσι δεσμίαν αὐτὴν καὶ ἀκίνητον σχεδόν· ὑποδείξας τελευταῖον ὅτι συγκριτικῶς πρὸς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς προξενικὰς διατιμήσεις ἡ ἑλληνικὴ εἶναι βαρυτέρα διὰ τὴν ναυτιλίαν, ἐπρότεινεν ὅτι πρέπει ν' ἀφαιρέσωμεν τὴν τοῦ § 9 διάταξιν οὐ μόνον διότι περιέχει διπλῆν καὶ ἄδικον φορολογίαν, ἀλλὰ καὶ διότι ἀντὶ διὰ τῆς νέας διατιμήσεως νὰ ἐλαττώσωμεν, αὐξάνομεν τὴν φορολογίαν, καθόσον εἰς μόνην τὴν σπανίαν περίστασιν τῆς ναυσιβλαβείας ἐφέραμεν μικράν τινα ἐλάττωσιν, ἥτις οὐδεμίαν θέλει ἔχει συνέπειαν ὑπὲρ τῆς ναυτιλίας, ἐπειδὴ σπανίως λαμβάνει χώραν ναυάγιον ἡ ἄλλη τις βλάβη τοῦ πλοίου. Ἐκ δὲ τῶν συνήθων καὶ συνεχῶν φόρων, εἰς οὓς τὸ πλοῖον ὑπόκειται, τοὺς πλειοτέρους μὲν ἀφήκαμεν ὡς εἶχον, μόνον δὲ τοὺς τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 8 ἠλαττώσαμεν· ἀλλ' ἂν σήμερον παραδεχθῶμεν τὸ § 9, οὐ μόνον ματαιοῦμεν τὴν ἐλάττωσιν, ἀλλ' ἐπιφέρομεν καὶ αὔξησιν ἐπαισθητήν, διότι ἀντὶ 16 λεπτῶν, τὰ ὁποῖα ἐπληρόνοντο μέχρι σήμερον, ἤδη τὸ πλοῖον, διὰ ν' ἀποπλεύσῃ ἐκ τινος λιμένος, θέλει πληρόνει 22 λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον.

Ἀνασκευάζων ὁ ὑπουργὸς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἀνωτέρω ἀγορεύσεως, παρετήρησεν ὅτι τὰ 22 λεπτὰ κατὰ τόνον, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, δὲν θέλουσι πληρόνεσθαι πάντοτε ὁσάκις τὸ πλοῖον ἀποπλέει τοῦ λιμένος, διότι δὲν εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνεργῇ ὅλας τὰς ἐν ταῖς ἐπιψηφισθείσιν ἐδαφίοις πράξεις. Οἱ βαρύτεροι τῶν μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένων φόρων εἶναι οἱ τῆς ναυσιβλαβείας ἐν τοῖς ἐδαφίοις 2, 3 καὶ 4. ἀλλ' ἡ περίστασις αὕτη σπανιώτατα ἀπαντᾶται, καὶ ἡ δι' αὐτὴν φορολογία δὲν εἶναι ἄφευκτος συνέπεια τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, ὥστε ἐκ τῶν 22 λεπτῶν δυνάμεθα ἀμέσως ν' ἀφαιρέσωμεν τὰ 12, περιοριζομένης οὕτω τῆς τακτικῆς φορολογίας εἰς λεπτὰ δέκα· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος ἔχει ἀνάγκην καὶ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, δὲν θεωρεῖ οὐδόλως βαρὺν τὸν δι' αὐτὰ ἐπιβαλλόμενον φόρον ἀπέναντι

τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους καταβάλλει ὁ πρόξενος διὰ τὴν σύνταξίν των, καὶ τοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ πλοίαρχος νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τ' ἀνωτέρω ἔγγραφα. Τὰ δὲ τακτικὰ καὶ ἄφευκτα δικαιώματα, εἰς ἃ ὑπόκειται ἕκαστον πλοῖον ἀποπλέον, δύω δηλ. λεπτὰ διὰ τὴν δήλωσιν, δύω διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν, τρία διὰ τὴν πιστοποίησιν, καὶ πέντε διὰ τ' ἀποδημητήρια ἔγγραφα, τὸ ὅλον λεπτὰ 12 κατὰ τόνον, εἶναι ὅλως ἀσήμαντος φορολογία καὶ ἀνεπαίσθητος διὰ τὴν ναυτιλίαν.

Ἁπάντων ἔπειτα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀγορεύσεως παρετήρησεν, ὅτι καὶ ἡ Γαλλικὴ καὶ ἄλλων ἐθνῶν αἱ διατιμήσεις εἶναι πολὺ βαρύτεραι τῆς ἡμετέρας, εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ὁποίας ὁ νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν παροῦσαν ἡμῶν κατάστασιν, διότι τὸ Γαλλικὸν σύστημα στηρίζεται εἰς δύω εἰδῶν τέλη, τὸ σταθερὸν, διὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστον πλοῖον οἱαςδήποτε χωρητικότητος καὶ ἄνευ ἐμπορικῆς τινος πράξεως πληρόνει 4 φράγκα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑπόκεινται τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ δεύτερον, τὰ κατ' ἀναλογίαν τῆς χωρητικότητος πληρονόμενα, διὰ τὰ ὁποῖα ἕκαστον πλοῖον καὶ χωρὶς νὰ κάμῃ ἐμπορικὴν πρᾶξιν πληρόνει 20 λεπτὰ, ἐνῷ κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν οὐδὲν τέλος πληρόνει ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ. Ἐκ τούτων λοιπὸν παρατηρεῖ ἡ Βουλὴ πόσον ἐλαφροτέρα τῶν ἄλλων εἶναι ἡ συζητουμένη διατίμησις· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἔχοντες ἀνάγκην καταλλήλων προσώπων διὰ τὰς προξενικὰς θέσεις, ὀφείλομεν νὰ φροντίσωμεν καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεώς των, διότι ἄλλως ἢ πρέπει νὰ καταργήσωμεν ὅλα τὰ τέλη, καὶ νὰ μισθοδοτῶμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς εἰς τὰς ἄλλας τάξεις τῶν πολιτῶν ἐπιβαλλομένης φορολογίας, ἢ νὰ καταργήσωμεν τὰς θέσεις αὐτὰς, ἀφίνοντες ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑπερασπίσεως καὶ προστασίας τοὺς Ἕλληνας ὑπηκόους.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οὐδόλως ἐσφαλεν εἰπὼν κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, ὅτι πᾶν πλοῖον πληρόνει ἀποπλέον 22 λεπτὰ κατὰ τόνον, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τῶν λόγων του ἀρκεῖ νὰ προσθέσῃ τις τοὺς φόρους τῶν ἐδαφίων 5, 6, 7, 9 καὶ 10, ἵνα πεισθῇ ὅτι κακῶς ὁ ὑπουργὸς τὸν ἐξήλεγξε σφάλλοντα· ἀπέδειξε δὲ συγχρόνως, ὅτι πλοίου τι τῆς αὐτῆς χωρητικότητος διὰ τὸν αὐτὸν διάπλουν κατὰ μὲν τὴν Γαλλικὴν διατίμησιν πληρόνει 90 περίπου ὁραχ. κατὰ δὲ τὴν ἑλληνικὴν 140· ὁ δ' ὑπουργὸς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἡμετέρα διατίμησις εἶναι ἐλαφροτέρα τῆς Γαλλικῆς.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ ὑπουργοῦ περὶ διατηρήσεως τῶν προξένων, διεβεβαίωσε τὴν Βουλὴν, ὅτι

καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον οὗτοι, οὐδεμίαν ἤθελον πάθει βλάβην τὰ συμφέροντα τῆς ναυτιλίας, καθόσον οὐδεμίαν παρέχουσιν αὐτῇ προστασίαν, ἀλλ' ἐνασχολοῦνται μόνον εἰς τὸ νὰ πλουτῶσιν ἐκ τῶν καταχρήσεων, καταβλίβοντες μᾶλλον τὸ ναυτικόν μας.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐὰν μείνῃ ὡς εἶναι συντεταγμένον τὸ ἐδάφιον, φοβεῖται μήπως οἱ πρόξενοι κερδοσκοποῦντες, συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, ὥστε νὰ μὴ δίδωσιν αὗται εἰς τοὺς πλοιάρχους τὰ ναυτιλιακά των ἔγγραφα, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσαν καὶ τὴν φορολογίαν αὐτὴν, ἤτις, καθὰ ὁ ἴδιος ὑπουργὸς ἐξέθηκε, δὲν πρέπει νὰ πληρώνηται παρὰ εἰς τοὺς λιμένας ἐκείνων μόνων τῶν ἐπικρατειῶν, ὅπου ἀπαιτοῦνται τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα· διὸ ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἐδαφίου « ὅπου τοιαῦτα ἀπαιτοῦνται ».

Ἐπρότεινεν ἄλλος νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἐδάφιον 9, ἐπειδὴ ἐκ τῆς συζητήσεως ἐξήχθη, ὅτι ἀποδημητήρια ἔγγραφα εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἐν ταῖς προηγουμένοις ἐδαφίοις ἐγγράφων, ὥστε θεωρεῖ ἄδικον νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ πλοίαρχοι εἰς διπλῆν φορολογίαν, καὶ ἀντέκρουσε τὸν ὑπουργὸν διϊσχυριζόμενον, ὅτι ἡ ἡμετέρα διατίμησις εἶναι ἐλαφροτέρα τῆς Γαλλικῆς, εἰπὼν ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς φορολογία τῶν πλοίων δὲν περιορίζεται μέχρι τοῦ ἤδη συζητουμένου ἐδαφίου, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ μέχρις ἄλλων, τὰ ὁποῖα θέλομεν ἀπαντήσει ἔτι· δὲν παραδέχεται δὲ καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὴν ναυτιλίαν μὲ φόρους διὰ τὴν διατήρησιν τῶν προξένων, ὡς ὄντων προστατευόντων καὶ ὑπερασπιζομένων αὐτὴν, διότι οἱ πρόξενοι καθῆκον ἔχουσι νὰ προστατεύωσι καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ πάντα ἄλλον ὑπήκοον Ἕλληνα, ὥστε νομίζει μάλιστα συμφέρον νὰ μὴ ἐξαντλῶμεν μὲ φόρους τὸ ναυτικόν, ὡς τὸν σιωδέστερον κλάδον, ἐξ οὗ τὸ ἔθνος ἀποφέρει σημαντικὰ κεφάλαια.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀποδημητήρια ἔγγραφα εἶναι κατὰ μὲν τὸν ὑπουργόν, ἡ πιστοποίησις τοῦ προξένου περὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς τοῦ πλοιάρχου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ συγχωρεῖ τὸν ἀπόπλουν τοῦ πλοίου· κατὰ δὲ τὸν βουλευτὴν Πετσῶν, ἡ ἀπόδειξις τῆς πληρωμῆς τῶν προξενικῶν τελῶν· ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῶμεν τοῦτο, ἡ πληρωμὴ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ διπλοτύπου βιβλίου τῶν εἰσπράξεων· ἐὰν δὲ τὸ πρῶτον, ὑπάρχουσιν αἱ ἀποδείξεις τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Κράτους ἀρχῶν, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ἡ τῶν πλοιάρχων διαγωγὴ, ὥστε τὸ ἐδάφιον αὐτὸ ἀποβαίνει περιττὸν, καὶ προτείνει νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἀκολούθως· « ἀποδεικτικὸν ἀπόπλου, ὅπου τοιοῦτον ἀπαιτεῖται παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς. - - Ἀρ. 1. »

Ἀποδεξαμένων δὲ καὶ τῶν βουλευτῶν Πετσῶν καὶ Θήρας τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν ἀντὶ τῶν ἰδίων προτάσεων, ἄλλος τις παρετήρησεν, ὅτι ἀφοῦ κατὰ γενικὴν ἀρχὴν, ὁ νόμος φορολογεῖ τὸ συμφέρον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ πλοίαρχοι δὲν ἔχουσι κανὲν συμφέρον, θεωρεῖ καὶ αὐτὸς ἄδικον νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν τοῦ ἐδαφίου τούτου φορολογίαν.

Κἀπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκτὸς τοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ Πρόξενος, ἔχει τοιοῦτον καὶ ὁ πλοίαρχος, διότι ἄλλως αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ δὲν τῷ δίδουσιν ἄδειαν ἀναχωρήσεως, καὶ συμφωνήσαντος μὲ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ φόρος εἰς λεπτὰ 5, τοῦ δὲ βουλευτοῦ Ἀττικῆς προτείναντος νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 4 λεπτὰ μόνον· ὁ πρόεδρος ἠρώτησε πρῶτον τὴν Βουλὴν, ἐὰν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας ὡς ἀπωτέραν, ἀλλὰ μὴ διακριθείσης τῆς δι' ἀναστάσεως γενομένης ψηφοφορίας, ἐζητήθη νὰ ἐπαναληφθῇ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν· ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἐξήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν βουλευτῶν Α. Γεωργαντᾶ, Γ. Περωτῆ, Α. Ῥιζλοῦ, Ἐμ. Καραμάνου, Σ. Κοπανίτσα, Ἐμ. Μελετοπούλου, Δ. Σακελλαριάδου, Ἀλ. Κουμουνδούρου, Χ. Οἰκονομίδου, Κ. Λιμπεροπούλου, Ν. Πιτσάκου, Κ. Πουλοπούλου, Γ. Ἰω. Σταΐκου, Α. Καστανᾶ καὶ Ἰω. Κριεζῆ, ἐφ' ᾧ ὁ Πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ψηφοφορίαν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΓΡΑΦΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνάργυρος Α. Χ. Ἀναργύρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 10 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὲν ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Βονίτσης, ὅτι ἐπειδὴ ἔλειπε σχεδὸν ἡ ἑβδομὰς, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶχεν ὁρισθῇ νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅπως δώσῃ πληροφορίας

ἐπὶ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ ἐπερωτήσεων, ἦτον καλὸν νὰ εἰδοποιηθῇ ἐκ νέου καὶ σήμερον, διὰ νὰ ἴδωμεν ἐὰν θέλει προσέλθει τοὐλάχιστον ἐντὸς τῆς αὔριον, ὅπως δοθῇ πλέον πέρας εἰς τὸ ἐκκρεμὲς ἐκείνων τῶν ἐπερωτήσεων.

Ἀλλ' ἀντιπόντος ἑτέρου, ὅτι μένει εἰσέτι καιρὸς εἰς τὸν ὑπουργὸν μέχρι τῆς αὔριον, καὶ ἂν τυχὸν δὲν ἐμφανισθῇ, τότε δύναται νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ λόγον, ἐπέφερεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἀφοῦ ἡ Βουλὴ εἶχεν ὁρίσει τὴν *ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος* προσέλευσιν τοῦ ὑπουργοῦ, δὲν ἐννοεῖ πῶς μένει εἰσέτι καιρὸς εἰς αὐτὸν καὶ ὅτι ἂν ἐρρόντιζε κἂν νὰ διακοινώσῃ ὁ ὑπουργὸς τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐκωλύθη, τότε ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι θέλει προσέλθει μετ' οὐ πολύ. Μετά τινας ἔτι παρατηρήσεις, ἐπὶ τῇ προτάσει ἄλλου τινός, ἀπεφασίσθη νὰ εἰδοποιηθῇ αὖθις ὁ ὑπουργὸς ὅπως προσέλθῃ τὴν αὔριον.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, προὐτέθη ἡ διακοπεῖσα ἐπιψήφισις τοῦ 10 ἐδαφίου μεταβληθέντος εἰς 9, ἐφ' ᾧ ἀνεκεφαλαίωσεν ὁ πρόεδρος, ὅτι μία μὲν τροπολογία εἶναι ἡ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, προτείναντος νὰ ὁρισθῇ εἰς μίαν δραχμὴν ἡ ἐράπαξ πλησμονὴ τοῦ τοιούτου τέλους, καὶ εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην συνεχώνευσε τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν· ἑτέρα δὲ, ἡ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐλαττούσης εἰς 5 λεπτὰ τὸ ἐπιβαλλόμενον τέλος, ἀλλὰ συγχωνευθείσης εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, περιορίζοντος αὐτὸ εἰς 4 μόνον.

Οὕτω προκειμένου νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς πρώτης τροπολογίας ὡς ἀπωτέρας, ἐπροτάθη ὑπὸ τῶν προβαλόντων αὐτὴν νὰ ἁπλοποιηθῇ οὕτως· « ἀποδεικτικὸν ἀπόπλου δραχ. 1. »

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ταύτην δι' ἀναστάσεως ὡς ἀνωτέρω ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐδαφίου.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 11 ἐδαφίου, μεταβληθέντος εἰς 10, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐλαττούσης τὸ τέλος εἰς 10 λεπτὰ, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μετὰ τὰς γενομένας μέχρι τοῦ νῦν ἐλαττώσεις τῶν ἐδαφίων, ἀγνοεῖ ἂν δύναται νὰ δεχθῇ καὶ τὴν προκειμένην ἄνευ βλάβης τινὸς τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι πᾶσα ἐλάττωσις γίνεται χάριν τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας, ἥτις εὐκταῖον ἦτον νὰ ἐλαφρωθῇ ὅσον οἷόν τε, ὅπως ἀνακύψῃ μετὰ τοσαύτας ζημίας, ἀλλὰ μονομερῶς ἐνεργοῦντες, ἐπαναλέγει καὶ

ἡδη, πρέπει νὰ προσέξωμεν μὴ βλάψωμεν μᾶλλον αὐτήν. Τῷ ὄντι δὲ, ὅταν ἀντιπαραθέσῃ τις τὴν ἐκ τῶν φόρων ἀσήμαντον ζημίαν τῶν πλοιάρχων πρὸς τὴν γινομένην εἰς αὐτοὺς ὠφέλειαν ἐκ τῆς ὑπάρξεως καταλλήλων προξένων, θέλει πεισθῇ ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐλαττώσεων, βλάπτει μᾶλλον τὴν ναυτιλίαν, ἐπειδὴ θέλουσιν ἀφαιρεθῇ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως καὶ ἀξιοπρεπείας τῶν ἁρμοδίων εἰς τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν προσώπων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐν τῷ ἐδαφίῳ προσωρινὸν δίπλωμα, παρατηρεῖ ὅτι εἰς σπανίας μόνον περιστάσεις ἀναγκαῖοι, διότι μόνον ὀλίγα πλοῖον τι πωληθῇ κατὰ τὴν ἀλλοδαπὴν, ὁ πρόξενος δίδει πρὸς τὸν ἀγοραστὴν τὸ ἀνωτέρω προσωρινὸν δίπλωμα πλοιαρχίας, ἵνα τῷ χρησιμεύῃ ἐωσοῦ ἀφιχθεὶς ἐνταῦθα λάβῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὸ τακτικὸν δίπλωμα. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἐδάφιον τοῦτο δὲν ἀφορᾷ ζημίας ναυσιβλαβείων κλπ. ἀλλ' ἡ ἀγορὰ καὶ τὴν εὐπορίαν τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τὴν ἐλπίδα κέρδους ἐμφαίνει, οὐ μόνον ἀνεπαίσθητον καθίσταιτὸ νὰ ὑπακούσῃ εἰς μικρὸν τέλος, ἀλλ' οὐδὲ συνεχὴς εἶναι ἡ πληρωμὴ τούτου, οὐδ' ἡ ἐλάττωσίς του ἐλαφρύνει τὴν ναυτιλίαν· διὸ ἐλπίζει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν θέλει ἐμμένει εἰς τὴν ἐλάττωσιν.

Ἀντέπεν ἄλλος, ὅτι ἡ διατήρησις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἀναμφιβόλως εἶναι ἀναγκαιοτάτη καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ χορηγῶνται τὰ ἀνάλογα ὑπὲρ αὐτῆς μέσα, ἀλλ' ἐπίσης πρέπει καὶ νὰ στηρίζηται ἡ φορολογία ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ δίκαιον. Ἐνταῦθα παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἡ ἐλαχίστη δικαιοσύνη δὲν τηρεῖται, ἐπειδὴ ἂν πλοῖον τι 200 τόνων ναυπηγηθῇ ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὁ πλοίαρχος θέλει πληρώσει ἓξ μόνον δραχμὰς ἐτησίως διὰ τὸ τακτικὸν δίπλωμα, καὶ τέσσαρας διὰ τὸ ναυτολόγιον, ἀνὰ δύω λεπτὰ τὸν τόνον. Ἀλλ' ἐὰν πλοῖον τοῦ αὐτοῦ μεγέθους ναυπηγηθῇ ἐν Μασσαλίᾳ, ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται, κατὰ τὸ ἐδάφιον, νὰ πληρώσῃ οὐχὶ πλέον 10 ἀλλὰ 40 δραχμὰς διὰ τὸ προσωρινὸν δίπλωμα, καὶ ὅμως εἶναι ἠναγκασμένος ἀντὶ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐμπορικὸν πλοῦν, νὰ καταπλεύσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα λάβῃ τὸ τακτικὸν δίπλωμα. Διὰ τῆς πληρωμῆς λοιπὸν καὶ τοῦ διπλώματος τούτου ὁ πλοίαρχος ὑποκύπτει εἰς φόρον 50 δραχμῶν, ὅπερ ἑκατὸς βλέπει ὅτι εἶναι ἄδικον· διὸ συμπεραίνει ὅτι εἶναι ἀποχρῶσα διὰ τὸν πρόξενον ἀμοιβὴ τὸ νὰ πληρώνηται ὅσον αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, δραχ. δηλαδὴ 10, ἂν δὲ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, διὰ τῶν ἐλαττώσεων τούτων δὲν ἐπαρκέσουν αἱ πρὸς συντήρησιν τῶν προξένων δαπάναι, δύνανται νὰ αὐξηθῶσιν εὐλογώτερον ἐδάφια ἄλλα.

Ἀπαντήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δέχεται τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν, ἂν, ὡς ἐρρέθη, γίνῃ ἀντικατάστασις αὐτῆς δι' ἄλλου φόρου, διότι ἄλλως ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ τῶν προξενείων συντήρησις διὰ τὰς συνεχοῦς τῶν πλείστων ἐδαφίων ἐλαττώσεως· ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπικουρικῶς ὑπὲρ τῆς ἰδέας τοῦ ὑπουργοῦ ἐρχόμενος, παρατηρεῖ ὅτι τὸ προσωρινὸν δίπλωμα (passavant) λαμβάνει χώραν μόνον ὁσάκις ναυπηγεῖται ἢ ἀγοράζεται ὑπὸ Ἕλληνος πλοῖον τι κατὰ τὴν ἀλλοδαπήν· καὶ ἀγνοεῖ μὲν πῶς, κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν διατίμησιν, ὁρίζεται κατὰ τόνον τὸ ἐπ' αὐτοῦ τέλος, κατὰ τὴν Γαλλικὴν ὅμως πληρόνονται ἀορίστως 15 φράγκα, καὶ κατὰ τὴν Σαρδικὴν, τὸ αὐτὸ περίπου ποσόν. Καὶ ὅμως τὸ προσωρινὸν τοῦτο δίπλωμα δὲν χρησιμεύει εἰμὴ δι' ὀλίγας ἡμέρας, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκασμένος ὁ πλοίαρχος νὰ καταπλεύσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀφοῦ ἐγγραφῇ τὸ πλοῖον του εἰς τὸ νηολόγιον, ἀφοῦ ἐκδοθῶσι τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα, λαμβάνει καὶ τὸ τακτικὸν δίπλωμα ἐπ' ἀμοιβῇ ἓξ μόνων δραχμῶν. Διὸ ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς νὰ ἐλαττωθῇ ὁ διὰ τὸ προσωρινὸν δίπλωμα ἐπιβαλλόμενος φόρος, καθ' ὅσον μάλιστα σπανίως ναυπηγοῦνται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἑλληνικὰ πλοῖα· ἐπειδὴ ὅμως ἀπαιτοῦνται, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς συντήρησιν τῶν προξένων πόροι, νὰ ἀναπληρωθῶσιν οὗτοι διὰ μέσων, τὰ ὁποῖα αὐτὸς θέλει ὑποδείξει. Οὕτω π. χ. ὅταν πλοίαρχός τις ἀντικαθιστᾶται (ὡς συμβαίνει συνεχῶς) ὑπὸ ἄλλου λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἄλλης ἀφορμῆς, ὁ προκείμενος νόμος δὲν προβλέπει τι περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης, καὶ ἐνταῦθα εὐλόγως δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν τὴν πληρωμὴν φόρου· πρὸς δὲ, καθὼς ἡ Γαλλικὴ διατίμησις ἐπιβάλλει φόρον εἰς πᾶσαν ἔκδοσιν νέας ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως ἢ νέου ναυτολογίου, ὁσάκις ἤθελεν ἀπολεσθῇ τοῦτο, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ θέσωμεν τὴν πληρωμὴν τέλους, ὁσάκις τὸ πιστοποιητικὸν τῆς ὑγείας ἢ τὸ τοῦ ναυτολογίου ἀπολεσθῇ, ζητεῖται ν' ἀνανεωθῇ, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ μέσα, δι' ὧν θέλει ἀναπληρωθῇ τὸ ἐκ τῶν ἐλαττώσεων προκύπτον κενόν.

Ἐπὶ τούτοις, προτεινάντος τινος νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐν τῷ ἐδαφίῳ τέλος εἰς λεπ. 15, ὁ μὲν ὑπουργὸς συνήνεσεν, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον δι' ἀναπτάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐλάττωσιν· ἔχει δ' οὕτω.

« 10. Προσωρινὸν δίπλωμα μὲ ναυτολόγιον . . λεπτ. 15. »

Ἐπίσης δὲ γενομένου δεκτοῦ καὶ τοῦ 11 ἐδαφίου δι' ἀναστάσεως, ὡς ἀκολούθως·

« 11. Καταχώρισις δηλωτικοῦ πραγματειῶν ἐξαγομένων λεπτά . . . . . 3. »

Παρετηρήθη ἐπὶ τοῦ 12 ἐδαφίου, ὅτι πρέπει νὰ μεταβληθῇ εἰς «ἔκδοσις ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως, ἢ ἐπιθεώρησις αὐτῆς» καθ' ὅσον ἡ πιστοποίησις τῆς ὑγείας δὲν εἶναι δηλωτικόν.

Οὕτως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἐδάφιον τοῦτο δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γενομένην διόρθωσιν· ἔχει δ' οὕτω·

« 12. Ἔκδοσις ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως, ἢ ἐπιθεώρησις αὐτῆς . . . . . λεπ. 3. »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 13 ἐδαφίου, ὁ μὲν εἰσηγητὴς ἐπρότεινε νὰ τεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « ὅταν ζητηθῇ » καθ' ὅσον εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἀτόμου ἀπόκειται τὸ νὰ ζητήσῃ τοιοῦτον ἔγγραφον· ὁ δὲ ὑπουργὸς, νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « κατ' ἄτομον » διὰ νὰ ἐμφαίνηται ὅτι παρ' ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν λαμβάνονται 50 λεπτά.

Ἀλλ' ἀντειπόντος ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἓν πλοῖον 100 τόνων, καίτοι 15 ναύτας ἔχον, νὰ πληρόνῃ τρεῖς μόλις δραχμὰς φόρον, τὸ δὲ ἄτομον νὰ δίδῃ καθ' ἑαυτὸ 50. λεπτά· καὶ ὅτι προτείνει διὰ τοῦτο νὰ ἐλαττωθῶσιν εἰς μόνον 30· ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ μὲν ὑγειονομικὴ πιστοποίησις τοῦ πλοίου, διδομένη ἑκάστοτε ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς, ἡ δὲ τοῦ ἀτόμου, ἐφάπαξ, καὶ ὅταν ζητηθῇ μάλιστα.

Ἄλλος ἐπρότεινε νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἐδάφιον οὕτω·

« 13. Δι' ἐγγραφὴν ἑκάστου ἐπιβάτου ἐπὶ τῆς ἄνω πιστοποιήσεως λεπτὰ 50. »

Μὴ ὑποστηριζόντος δέ τινος τὴν πρότασιν τῆς εἰς 30 λεπτὰ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου, αὕτη μὲν δὲν ἐψηφοφορήθη ποσῶς, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν· ἤτοι « δι' ἐγγραφὴν ἑκάστου ἐπιβάτου κτλ. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἐδάφια 14—18, ἔχοντα οὕτω.

14	Ναυλωτικὸν	» 5
15	Φορτωτικὸν	» 3
16	Ἐξασφαλιστικὸν	» 3
17	Συμφωνητικὸν δανείου ἢ καταχώρισις αὐτοῦ .	» 6
18	Πρωτόκολλον ναυαγιαιρέσεως καὶ διαιαρτυρήσεως διὰ πλοῖον ναυαγῆσαν ἢ κατασχεθέν	» 6

Ἐπὶ δὲ τοῦ 19 ὁ μὲν εἰσηγητὴς ἐπρότεινε νὰ μεταβληθῇ ὁ ἀριθμὸς « 1|2 » εἰς « 1 1|2 » ὡς παρεισδύσαντος τυπογραφι-

κοῦ λάθους, παρετήρησε δ' ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν Γαλλικὴν διατύμησιν 1 1|2 τοῖς 100 λαμβάνεται μέχρι τῆς ἀξίας 1000 δραγκῶν, καὶ 1 τοῖς 100 μόνον πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου· διὸ προτείνει νὰ τεθῇ οὕτω καὶ ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν ἐδαφίῳ· ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν πρότασιν ταύτην· ἔχει δ' οὕτω·

« 19 Ἐκκαθάρισις ἢ πώλησις πλοίου καὶ πραγματειῶν μέχρι μὲν 1000 δραχ 1 1|2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ποσότητος τῆς προκυψάσης ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρισιν ἢ πώλησιν, ἐπέκεινα δὲ τῶν 1000, 1. τοῖς ἑκατόν.

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 20 ἐδάφιον ἔχον οὕτως·

« 20 Ἔξοδα παρεμβάσεως εἰς πᾶσαν ἐπὶ τοῦ πλοίου δοκιμασίαν, δι' ἑκάστην συνεδρίασιν καὶ δι' ἕκαστον δοκιμαστὴν δρ. 6»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 21 ἐδαφίου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπρότεινέ τις διὰ μὲν τὰ πλοῖα τὰ ὑπὲρ τοὺς 200 τόνους νὰ τεθῶσι τέλος δραχ. 15, διὰ δὲ τὰ ἐλάττονα τῶν 200, 10, καὶ διὰ τὰ λοιπὰ, 5 μόνον.

Ἄλλου δὲ τινος προτείναντος νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ ἐδαφίῳ, ὅτι αἱ πράξεις τῆς ἀγορᾶς πλοίων ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τοῦ περὶ χαρτοσήμων νόμου, ταύτην μὲν τὴν πρότασιν ἀποκρουσθεῖσαν οὐδεὶς ὑπεστήριξεν, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν τροποποίησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως.

« 21. Πρᾶξις ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως πλοίου, ἂν τοῦτο ὑπερβαίνῃ τοὺς 150 τόνους, δραχ. 20, ἔλαττον τῶν 150 δρ. 10, καὶ ἔλαττον τῶν 100 δρ. 7 1|2.»

Ἀκολούθως ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἐδάφια 22, 23, 24, ἔχοντα οὕτω·

«Πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τὰ τῆς Δικαιοδοσίας.

22	Κοινοποίησις ἀναφορᾶς ἢ παντὸς ἄλλου ἐγγράφου	3. 30
23	Ἀπόφασις προξενικὴ κοινουμένη εἰς τὰ διαφερόμενα μέρη	μέχρι 4. σελίδος . 6. 50 Δι' ἑκάστην σελίδα ὑπὲρ τὰς 4. . . 1. 50
24	Μαρτυρικῶν προξενικῶν περὶ πληρωμῆς δικαιώματος ἢ πᾶν ἄλλο τοιοῦτον ἔγγραφον . . . . 3.	30 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 25 διεσάφησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁσάκις συμβαίνει διένεξις μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ἐμπόρου περὶ ζυγοσταθμίσεως ἢ μετρήσεως τῶν ἐμπορευμάτων, καλεῖται τότε ὁ πρόξενος πρὸς διάλυσιν τῆς διαφορᾶς των, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ὁρίζεται ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐν τῷ ἐδαφίῳ τέλους.

Παρατηρηθέντος τότε νὰ τεθῇ πρὸς διασάφησιν ἡ λέξις «ἐμπορευμάτων» ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη καὶ τὸ ἐδάφιον τοῦτο δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης· ἔχει δὲ οὕτως·

« 25 Ὁμοίων δι' ἔλλειψιν μετρήσεως ἢ ζυγοσταθμίσεως ἐμπορευμάτων μὲ μετατόπισιν τοῦ διέποντος τὴν προξενικὴν ἀρχὴν . . . . . δρ. 6. 60»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἐδάφια 26—39, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖνται, μεταβληθέντος μόνον τοῦ 39 εἰς «πρᾶξις συγκαλέσεως οἰκογενειακοῦ συμβουλίου·» ἔχουσι δ' οὕτως·

«26	Διακοίνωσις διαταγῆς ἀφορώσης τὸν διορισμὸν δοκιμαστῶν	6. 60
27	Λύσις τῆς ἰσχύος ἐγγυητηρίου εἴτε ἁπλῆ εἴτε μετὰ καταχωρίσεως εἰς τὰ βιβλία	3. 30
28	Διαμονητήρια εἰς πολίτας Ἕλληνας — Διὰ μὲν τοὺς κτηματίας, τραπεζίτας, μεσίτας καὶ ἐμπόρους, τοὺς μὴ διατηροῦντας ἐργαστήριον, ὡς καὶ διὰ τοὺς δικηγόρους καὶ ἰατροὺς, τοὺς ἐξασκοῦντας τὸ ἐπάγγελμά των	15. »
	Διὰ τοὺς μετερχομένους μέν οἱονδήποτε ἐμπόριον ἢ ἀσχολουμένους εἰς βιομηχανικὰ ἔργα (ouvrages d'industrie) κρατοῦντας δ' ἐπὶ τούτῳ ἐργαστήρια . .	8. »
	Διὰ τοὺς ἐργάτας, ὑπηρέτας, τεχνίτας καὶ χειρώνακτας	3. »
29	Διαβατήριον διὰ τοὺς πολίτας Ἕλληνας ἐν γένει	5. »
	διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ χειρώνακτας	3. »
30	Ἐπιθεώρ. διαβατηρίου διὰ τοὺς πολίτας Ἕλληνας	1. 50
	διὰ τοὺς ἀλλοδαπούς	3. »
31	Ἐπίθεσις σφραγίδων καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν . .	6. 50
32	Ἀφαίρεσις σφραγίδων καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν .	6. 50
33	Καταγραφὴ δι' ἑκάστην συνεδρίασιν ὡρῶν δύο.	3. 30
34	Πώλησις πραγματειῶν ἢ πλευῶν, γενομένη κατὰ συνέπειαν διαταγῆς μία δραχ. εἰς τὰς ἑκατόν.	1%
35	Πώλησις ἀκινήτων 1/2 εἰς τὰς ἑκατόν . . .	
36	Πρᾶξις παρακαταθήκης διατεταγμένης ἢ ἐκουσίου.	3. 30
37	Δικαίωμα παρακαταθήκης μία δραχ. τοῖς ἑκατόν.	
38	Πρᾶξις λύσεως παρακαταθήκης	6. 50
39	Πρᾶξις συγκαλέσεως οἰκογενειακοῦ συμβουλίου	10.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 40 ἐδαφίου ἐπρότεινέ τις νὰ ἐλαττωθῇ ἡ πλη-

ρωμὴ τοῦ πιστοποιητικοῦ εἰς 3 τοὐλάχιστον δραχ. ἀντὶ τῶν 6. 50, καθ' ὅσον τὰ πιστοποιητικὰ πληρόνονται κατὰ τὸν νόμον μίαν μόνην δραχμήν. Καὶ ἄλλου δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· ἀντ' αὐτῆς δὲ παρεδέχθη τὸ ἐδάφιον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω.

« 40 Πιστοποιητικὸν γεγονότος τινὸς γνωστοῦ (acte de notoriété publique) 6. 50

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἐδάφια 41 — 67, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως, μεταβληθεισῶν μόνον τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις 43 καὶ 44 λέξεων «συντροφίας» εἰς «ἑταιρίας» καὶ τῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ 67 λέξεως «λευγῶν» εἰς τὴν ἑλληνικὴν «μυριομέτρων» ἔχουσι δ' οὕτω·

«41 Πιστοποιητικῶν ζωῆς 1. 50
42 Ἐπικύρωσις ὑπογραφῆς 3. 30

Πράξεις πολιτικαί.

43 Πρᾶξις ἑταιρίας . . . . . 10. »
44 Διάλυσις ἑταιρίας 6. 50
45 Ἐγγράφου δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων 8. 30
46 Συμφωνητικὸν γάμου . . . . . 13.
47 Ἐναπόθεσις διαθήκης ἀντιγράφου ἢ μυστικῆς καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν . . . . . 6.
48 Ἔκθεσις ἀνοίξεως καὶ ἀναγνώσεως διαθήκης ἢ κωδικέλλου . . . . . 8.
49 Ἔκθεσις πρακτικῶν . { μέχρι 4. σελίδος . . . . . 5.
{ δι' ἑκάστην σελίδα ὑπὲρ τὰς 4 . 1. 50
50 Ἐπιτροπικὸν { γενικὸν 6. 50
{ εἰδικὸν 3. 25
51 Ἐξορκιστικὰ ἐν τῷ τοῦ προξενείου γραφείῳ γενόμενα . . . . { μέχρι τῶν 500 δραχμῶν. 3. 50
{ ὑπεράνω τῶν 500 δραχ. 1/4 τοῖς ἑκατόν . . .
52 Δηλοποίησις ὁποιαδήποτε 3. 30
53 Διαμαρτύρησις 3. 30
54 Ὁμοία συναλλαγματικῆς καὶ ἀντίγραφον . . 3. 30
55 Δήλωσις ἁπλῆ 2. 50
Ὁμοία ἐκτεταμένη καὶ πολύπλοκος . . . . 5.
56 Ὁμολογία διὰ δάνεια { μέχρι τῶν 500 δραχ. 3. 30
{ ὑπεράνω τῶν 500 δρ. 1/4 τοῖς ο/ο.
57 Συνυποσχετικὸν 3. 30
58 Σύμβασις (συμβιβασμός) 6. 60

59. Πᾶσα πρᾶξις πρὸς ἐπίδοσιν δικογράφου πεμπομένου ἐκ τῆς Ἑλλάδος 3. 30

Τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει εἰσπράττεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι, προπληρονόμενον εἰς τὸν ἀριθμὸν εἰσαγγελίας καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὑπὸ τοῦ διαδίκου τοῦ παραδιδόντος τὸ δικόγραφον, ἵνα ἐπιδοθῇ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

60. Πᾶν ἄλλο ἔγγραφον μὴ διαλαμβανόμενον εἰς τὴν παροῦσαν διατίμησιν 3. 30

Καταχωρίσεις πράξεως, καὶ ἐκπεραιώσεις.

61. Καταχώρισις μιᾶς πράξεως εἰς τὰ πρωτόκολλα τοῦ γραφείου . . . . . { μέχρι τῶν 2 σελίδ. 1. 60
{ δι' ἑκάστην σελίδα ὑπεράνω . . . » 80
62. Ἐκπεραίωσις ἐγγράφου οἱουδήποτε παραδληθέντος μὲ τὰ πρωτότυπα παρουσιασθέντα καὶ ἀποδοθέντα εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη . . { ἕως δύο σελίδας . . 3. 30
{ διὰ πᾶσαν ὑπεράνω . 1. 50
63. Ἐκπεραίωσις ἐγγράφου ἀντιγεγραμμένου ἀπὸ τὰ πρωτόκολλα ἢ ἀπὸ σχέδια τοῦ γραφείου . . . . { μέχρι 2 σελ. 1. 50
{ διὰ πᾶσαν ὑπεράνω . » 75
64. Ἀπόσπασμα δηλώσεως γενεθλίων 1. 50
65. Ὅρκιον συνοικεσίου 1. 50
66. Ὅρκιον ἀποβιώσεως 1. 50

Ἔξοδα ταξειδίου, παρευρέσεων κ.τ.λ.

67. Ἔξοδα ταξειδίου δι' ἕκαστον ταθμὸν δύο μυριομέτρων 5.»

Τέλος ἐπὶ τοῦ 68 ἐδαφίου διασαφήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ πρόξενος προσκαλούμενος, μεταβαίνει πολλάκις εἰς τὸν τόπον, ὅπου συνέβη ναυάγιον, παρατηρεῖ τὴν κατάστασιν τοῦ πλοίου καὶ συντάττει τὰς ἀνηκούσας πράξεις, αὐτὴν δὲ τὴν περίστασιν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τὸ ἐδάφιον· ἐνεκρίθη νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐν αὐτῷ λέξις «μεταθέσεως» εἰς «μεταβάσεως», καὶ κατὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὸ τελευταῖον τοῦτο τοῦ 1 ἄρθρου ἐδάφιον, ἔχον οὕτως·

«68. Ἔξοδα μεταβάσεως δι' ἑκάστην ἡμέραν παρευρέσεως 8. 30»

Σημειωτέον δέ, ὅτι ὅλαι αἱ ἐκπεραιώσεις πράξεων, πρωτοκόλλων, ἀποράσεων κτλ. τῶν ὁποίων ἡ διατίμησις λογίζεται κατὰ σελίδα, πρέπει νὰ γράφωνται εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιέχωσιν ἑκάστη μὲν γραμμὴ συλλαβὰς δώδεκα, ἑκάστη δὲ σελὶς γραμμὰς εἴκοσι τοὐλάχιστον.»

Διεκοίνωσεν ακολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἰδοποιεῖ τὴν Βουλὴν δι' ἐγγράφου του, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπερωτήσεις τοῦ βουλευτοῦ Βονίτσης, ἐξήτησεν ἤδη τὰς ἀναγκαίας παρὰ τοῦ νομάρχου Ἀκαρνανο-Αἰτωλίας πληροφορίας, καὶ ἅμα λαβὼν ταύτας, θέλει παρουσιασθῆ, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ ἐν γνώσει.

Παρετήρησεν ὁ τὰς ἐπερωτήσεις ἀπευθύνας βουλευτὴς, ὅτι ἀφ' οὗ ἄπαξ προσκληθῇ ὁ ὑπουργὸς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, χρέος εἶχε νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ταύτης, καὶ ἂν δὲν εἶχεν ἄλλο τι ν' ἀπαντήσῃ, ἠδύνατο κἂν νὰ ἐκθέσῃ προφορικῶς καὶ οὐχὶ δι' ἐγγράφων τοὺς λόγους τῆς ἀναβολῆς ταύτης· τὸ νὰ αἰτήσῃ ὅμως μέχρι τοῦ νῦν καὶ τελευταίαν μὴ προσερχόμενος, νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου, εἶναι, κατ' αὐτόν, ἀντισυνταγματικὴ πρᾶξις, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἀποκρούει.

Ἀπαντήσαντος ἄλλου, ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἰδοποίησε τὴν Βουλὴν ἐγγράφως, καθ' ὅσον εἶδε, φαίνεται, εἰς τὰ πρακτικὰ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἠδύνατο ἐν ἀνάγκῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ σῶμα περὶ ἐνδεχομένου τινὸς κωλύματος· παρετήρησε καὶ ὁ βουλευτὴς Εὐρυτανίας, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἶχεν ὁρισθῇ νὰ δώσῃ λόγον ὁ ὑπουργὸς καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντίων, ἐπειδὴ ὅμως ἀναβάλλεται ἤδη μὴ προσερχομένου τοῦ ὑπουργοῦ, βιάζεται νὰ περιμείνῃ ἕτι μέχρι τῆς προσεχοῦς δευτέρας.

Ἐπανέλαβε τελευταῖον ὁ βουλευτὴς Βονίτσης, ὅτι τὸ κατ' αὐτόν, ἀφ' οὗ δύο ἑβδομάδας ἐπερίμενεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἐν μόνον χρεωστεῖ, τὸ νὰ παρουσιάσῃ αὖριον τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν τῶν συμπολιτῶν του, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἂς πράξῃ ἔπειτα κατ' ἀρέσκειαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνεγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ Ϡ 1/2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙϞΕ'.

Τῆς 17 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 Π. Μ. τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς

Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν ἐν πρώτοις τὰ τμήματα, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν εἰσηγητὰς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1852 νομοσχεδίου τοὺς Κ. Κ. Θ. Ζαΐμην, Γ. Περωτὴν, Ἰλίαν Παπαδαῖον, Α. Αὐγερινὸν, Δ. Καλλιφρονᾶν, Στ. Βλάχον καὶ Φρ. Μαῦρον. Συγχρόνως δ' ἀνήγγειλαν τὰ μέχρι νῦν καθιστερούντα τμήματα γ· καὶ ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς Κ. Κ. Ν. Δελιγιάννην καὶ Δ. Α. Γιουρδὴν· γραμματεῖς δὲ, τοὺς Κ. Νταγρὲν καὶ Κ. Λαμπρινόπουλον· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τὸ μὲν γ'. τὸν Μ. Σολομὸν, τὸ δ'. τὸν Ἰωάννην Βάγιαν καὶ τὸ ζ'. τὸν Ἐμμ. Μαδινὸν, καθ' ὅσον δὲν εἶχον συνέλθει προχωρουμένους.

Κληρωθεῖσα ἡ ἐκλογὴ φιλιώτιδος ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Στάϊκαν καὶ Κύστ. Παρίσην ἔλαχεν εἰς τὸ δ'. τμῆμα.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ἀναγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι προκειμένου ἐνταῦθα νὰ τιμωρηθῇ ὁ μὴ λαμβάνων διαμονητήριον καὶ ἀποποιούμενος τὴν πληρωμὴν τοῦ δικαιώματος τοῦ προξένου, ἡ λέξις « ἀρνεῖται » εἶναι ἐντελῶς ἀκαταλληλος, καὶ προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως « ἀρνεῖται ».

Ὑποστηρίξαντος δὲ καὶ ἄλλου τὴν ἀνωτέρω μεταβολὴν διότι τὴν λέξιν « ἀρνεῖται » παραδέχεται καὶ ἡ νομοθεσία μας εἰς τὰ δικαστήρια, παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ νομοθέτης διὰ τῆς ποινικῆς αὐτῆς διατάξεως ἠθέλησεν ὥστε νὰ ἦναι γνωστοὶ οἱ ἐν ἀλλοδαπῇ ὑπήκοοι Ἕλληνες, καὶ νὰ μὴ παρουσιάζωνται εἰς τὸν πρόξενον τότε μόνον, ὅταν ἐκ περιστάσεως λάβωσι τὴν ἀνάγκην τῆς προστασίας αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ τῆς λέξεως « ἀρνεῖται » δὲν ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι ὁ ὑπήκοος αὐτὸς διατελεῖ μὲν ὡς Ἕλλην ὑπήκοος, ἀλλ' ὅταν ζητήσῃ τὴν προστασίαν τοῦ προξένου, δύναται οὗτος νὰ τὴν ἀρνηθῇ, διότι δὲν εἶχε ζητήσει ἐγκαίρως τὸ διαμονητήριόν του, καὶ ἐν τοσούτῳ ἐνδέχεται νὰ μὴ λάβῃ ποτὲ τις τὴν ἀνάγκην τοῦ προξένου, καὶ οὕτω νὰ μένῃ ἄγνωστος, ἐνῷ διὰ τῆς λέξεως « ἀφαιρεῖ » ὑποθέτομεν, ὅτι ἅμα τις δὲν ἐζήτησεν ἐγκαίρως τὸ διαμονητήριόν του παρὰ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς ὑπήκοος οὔτε νὰ ζητήσῃ

ἐν ἀνάγκῃ τὴν τοῦ προξένου προστασίαν, καὶ τοῦτο ἵνα φοβούμενος ἀναγκάζηται νὰ παρουσιάζηται εἰς τὸν πρόξενον καὶ ζητῇ ἀμέσως τὸ διαμονητήριον.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ λέξις « ἀφαιρεῖ » προϋποτίθησι τὴν παραχώρησιν πράγματος ἢ δικαιώματός τινος. Ἐνταῦθα δὲ πρόκειται μόνον νὰ ἐπιβάλωμεν ποινὴν εἰς τὸν μὴ λαβόντα τὸ διαμονητήριον καὶ μὴ πληρώσαντα τὸ δικαίωμα τοῦ προξένου, καὶ οὐχὶ ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπό τινα ὅ,τι ποτὲ δὲν ἐχορηγήσαμεν αὐτῷ· διὰ τοῦτο λοιπὸν θεωρεῖ προτιμητέαν τὴν λέξιν « ἀρνεῖται. »

Προσθέντος δ' ἄλλου, ὅτι θεωρεῖ τὴν ὅλην τοῦ ἄρθρου διάταξιν αὐστηρὰν καὶ ἄδικον, διότι εἶναι σκληρὸν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τινα ὑπήκοον, ἐρωτωμένου πολλάκις εἰς τὰς ὑπνωτίρας περιστάσεις, ὅστις ἐξ ἀγνοίας ἴσως ἢ ἐξ ἀμελείας δὲν ἐφρόντισε νὰ λάβῃ ἐγκαίρως τὸ διαμονητήριον καὶ πληρώσῃ τὸ προξενικὸν δικαίωμα· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου δὲν ἀφαιρεῖ τὴν προστασίαν ἐντελῶς ἀπὸ τὸν ὑπήκοον Ἕλληνα, ἀλλὰ ζητεῖ μόνον διὰ τοῦ μίσου αὐτοῦ νὰ τὸν πιθαναγκάσῃ εἰς τὸ νὰ συμμορφοῦται μὲ τὰ νεοσυστημένα, διότι νόμος ἄνευ ποινῶν οὐδεμίαν ἔχει ἰσχύν, ἀλλὰ μόνον τόπον συμβουλῆς ἐπέχει. Ἐὰν λοιπὸν ἀφαιρέσωμεν ἐκ τοῦ νόμου τὴν ποινὴν αὐτὴν, πρέπει συγχρόνως νὰ παραλείψωμεν ἐντελῶς καὶ τὴν περὶ διαμονητηρίων διάταξιν, ἥτις ἄνευ τῆς ποινῆς δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ, διότι οὐδεὶς ἑκουσίως καὶ ἄνευ ἀνάγκης θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς φορολογίαν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ποινικὴν αὐτὴν διάταξιν, ὡς παραδεδεγμένην καὶ ἀπὸ τὴν δικαστικὴν νομοθεσίαν, καθ' ἣν ὁ δικαστὴς ἀρνεῖται τὴν ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος, ἐὰν ὁ ἔχων συμφέρον δὲν προκαταβάλῃ χρηματικόν τι ποσὸν, καὶ ὅτι εἰς μόνην τὴν λεκτικὴν τοῦ ἄρθρου διόρθωσιν ἐμμένει· ἐπρότεινε καὶ ἄλλος τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχοντος σκοπὸν ἀνήθικον καὶ ἰδιοτελῆ, καθ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὸ νὰ στερῇ ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους της τὴν προστασίαν αὐτῆς, διότι ἐξ ἀνεχείας ἴσως ἢ ἄλλης τοιαύτης περιστάσεως δὲν ἐπλήρωσαν τὸν νενομισμένον φόρον.

Ἀντικρούων τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ ἄλλοι διάφοροι νόμοι ἐπιβάλλουσι τοιαύτας ποινὰς ὄχι ἀπὸ σκοποῦ φιλοκερδείας, ἀλλὰ

διὰ νὰ ἰσχυροποιήσωσι καὶ καταστήσωσιν ἐφικτὴν τὴν ἐνέργειάν των· ὁ περὶ χαρτοσήμου π. χ. νόμος ἐπιβάλλει ποινὰς εἰς τὸν μὴ συμμορφωθέντα μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, διότι ἄνευ αὐτῶν οὐδεὶς ἤθελε πληρώνει τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου· αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ ἀντιπροσωπεύουσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἁπάσας αὐτοῦ τὰς ἀρχὰς καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ γνωρίζωσι ποῖοι τῶν ὑπηκόων τοῦ Κράτους, ὅπερ ἀντιπροσωπεύουσι, διαμένουσιν εἰς τὸν τόπον, ὅπου διατελοῦσι πρόξενοι, διὰ νὰ δύνανται εὐκολώτερον νὰ τοὺς χορηγῶσι τὴν προστασίαν των· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη πάσα νὰ ὑποχρεώνωνται οἱ ὑπήκοοι νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὸ προξενεῖον καὶ δηλόνωσι τὴν διατριβήν των ἢ τὴν ἐκεῖ διαμονήν των, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ ἐντὸς τοῦ Κράτους, ὅπου ὀφείλει ἕκαστος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνων νὰ παρουσιάζηται εἰς τὴν ἀστυνομίαν· ἄτοπον δ' αἱ ξέναι νομοθεσίαι περιέχουσι τὴν αὐτὴν διάταξιν, παραδεχθεῖσαι αὐτὴν ὡς ἀναγκαίαν καὶ ἀστυνομικήν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς θέλει φροντίσει νὰ δώσῃ εἰς τὰς προξενικὰς ἀρχὰς τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀτοπημάτων, τὰ ὁποῖα ὑπεδείξαν τινες τῶν προαγορευσάντων.

Προσέθεκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἀναγνοὺς Ἄγγλον τινὰ συγγραφέα ἀπήντησε τὴν ῥῆσιν, ὅτι ὁ Ἄγγλος πρέπει νὰ ἦναι ὑπερήφανος διὰ τὸν ἐθνισμόν του, καὶ μετὰ παῤῥησίας νὰ κηρύττῃ, ὅτι εἶναι Ἄγγλος· τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν πρέπει νὰ ἀσπασθῶμεν καὶ ἡμεῖς λέγοντες, ὅτι ὁ Ἕλλην πρέπει νὰ ἦναι ὑπερήφανος διὰ τὸν ἐθνισμόν του· ἡ διάταξις λοιπὸν τοῦ ἄρθρου δὲν εἶναι ἀναξιοπρεπὴς, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων παρετήρησεν, ἀλλὰ τοὐναντίον μάλιστα, διότι ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ ὑπήκοος Ἕλλην νὰ μὴ κρύπτηται, ἀλλὰ σεμνυνόμενος νὰ κηρύττηται παντοῦ τοιοῦτος.

Ἁπάντων τῶν προαγορευσάντων εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι διὰ τῆς ἀφορίσεώς του δὲν ἤθελησε ν' ἀποδώσῃ σκοποὺς φιλοκερδείας εἰς τὸν νομοθέτην, ἀλλ' ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὴν διάταξιν, στερούσαν τῆς προστασίας τοῦ πρόξενου ὑπηκόων τινα, ὅστις ἐκ δυστροπίας ἢ καὶ ἀνεχείας δὲν ἤθελησε νὰ λάβῃ διαμονητήριον καὶ πληρώσῃ τὸ δικαίωμα, ἐκ δὲ τῶν περιστάσεων αἴρηται περιστοιχισθείς, δὲν δύναται νὰ εὕρῃ προστασίαν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν.

Ἀποκριθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι νομοθετοῦντες δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρετικὰς καὶ σπανίας περιστάσεις, καὶ προσθέντος, ὅτι ἂν τις ὑπήκοος Ἕλλην, καίτοι μὴ λαβὼν δια-

μονητήριον, εὑρεθῇ εἰς τοιαύτας δεινὰς περιστάσεις, ποτὲ ὁ Πρόξενος, ὅσον φιλοκερδὴς καὶ ἂν τὸν ὑποθέσωμεν, δὲν θέλει ἀρνηθῆ τὴν προστασίαν του· ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι εἰς πάντα ἄλλον ὑπουργὸν, πρώτην φορὰν ἐρχόμενον εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἤθελεν ἐπιτρέψει ν' ἀναφέρῃ τὰς ῥάσεις τοῦ Ἄγγλου συγγραφέως πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ διατάξεως, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὸν ὑφιστάμενον ὑπουργὸν, ὅστις καὶ ἄλλο τε διατελέσας τοιοῦτος, γνωρίζει καλῶς καὶ τὸν ἐθισμὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν ἀβελτηρίαν τινῶν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Προξένων· καὶ ὁ μὲν Ἄγγλος δικαίως δύναται παντοῦ νὰ κηρύττῃ τὸν ἐθισμόν του καὶ νὰ καυχᾶται ἐπ' αὐτῷ, διότι ὁ Ἄγγλος πρόξενος εἶναι ἕτοιμος νὰ τὸν προστατεύσῃ, ἔχων ἑτοίμην καὶ δύναμιν ἵνα ὑποστηρίξῃ ἐν ἀνάγκῃ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ὑπηκόου του, ἐνῷ ὁ ὑπήκοος Ἕλλην οὐ μόνον τῆς ἀνεκαύστου προστασίας δὲν ἀπολαύει, ἀλλὰ πολλάκις γίνεται θῦμα τῆς ἀχρειότητος τῶν Προξένων, κατὰ τῆς διαγωγῆς τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ πολλάκις προῆλθεν εἰς σοβαρὰς συζητήσεις, καὶ ἐπικαλέσθη τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἐν Σμύρνῃ Προξένου, καὶ ὅμως οὐδεμίαν ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς θεραπείαν.

Πρὸς ταῦτα ἀντέλεξεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι νομοθετοῦντες δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ πρόσωπα, διότι τότε θέλομεν ὑποπέσει εἰς τὸ ἀτόπημα νὰ νομοθετήσωμεν κακῶς· καὶ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν προσώπων εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ὅταν δ' ὁ ὑπουργὸς ὑποπέσῃ εἰς σφάλματα περὶ τὴν ἐκλογὴν, ἡ Βουλὴ ἔχει μέσα νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ εἰς τὸ καθῆκον του.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀποδεξαμένου τὰς λεκτικὰς διορθώσεις τὰς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας προταθείσας, τοῦ δὲ βουλευτοῦ Ἀττικῆς ἐπιμένοντος εἰς τὴν περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἄρθρου πρότασίν του, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ἡ Προξενικὴ ἀρχὴ ἀρνεῖται τὴν προστασίαν της εἰς τὸν μὴ θελήσαντα ἢ ἀποφυγόντα νὰ λάβῃ διαμονητήριον κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφ. 29 τῆς προξενικῆς διατιμήσεως ὡρισμένα, μεχρισοῦ ἤθελον οὗτοι συμμορφωθῇ μὲ τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ νόμου. »

Παρατηρηθέντος ἔπειτα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν βουλευτῶν Γ. Περρωτῆ, Ν. Δεληγιάννη, Π. Δεληγιάννη, Δ. Σακελλαριάδου καὶ Χ. Χριστοπούλου, ὁ Πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν, κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΩΤΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 20 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς εἰσηγητικῆς τῶν τμημάτων Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχέδιον καὶ σκεφθεῖσα ὡρίμως, ἀποφαίνεται τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παραδεκτήν. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι κατὰ τὸ ὀργανικὸν Διάταγμα τῆς 9 Ἰουνίου 1843 ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς συνίσταται εἰς 4040 ἄνδρας. Τετραετοῦς δὲ ὄντος τοῦ χρόνου τῆς θητείας, ὁ κανονικὸς ἀριθμὸς τῆς ἐνιαυσίου συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ συνίσταται εἰς ἄνδρας 1010, καὶ ἐπὶ τῆς ἀναλογίας αὐτῆς ἔπρεπε νὰ βασίζηται τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον· ἀλλ' ἡ ὑπέρβασις τοῦ νομοσχεδίου ἀναφαίνεται διὰ τὴν καθυστέρησιν τῶν ψηφιζομένων ἑκάστου ἔτους νεοσυλλέκτων, πηγὴ δὲ τῶν καθυστερήσεων εἶναι καὶ ἡ ἀτέλεια τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου.

Καὶ ὅσην εἶναι ἄδικον καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἰσότητος ἀπόδον νὰ ὑποφέρῃ ὁ λαὸς τὰ βάρη τῆς φύσεως ταύτης διὰ τὴν δυστροπίαν ἐκείνων, οἵτινες ἀποφεύγουσι νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα, τοσοῦτον εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ παρεμβάλλωνται προσκόμματα εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἄνευ τοῦ

ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀσφάλεια οὐδ' αὐτῆς τῆς ζωῆς τοῦ πολίτου.

Μὴ θεωρουμένης δὲ ἀνεκτῆς εἰς τὸ μέλλον τῆς καθυστερήσεως ταύτης, διότι ἄδικον καθίσταται τοῦτο, ἡ ἐπιτροπή σας ἤθελε παραδιάσει τὰ ἱερώτερα τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθηκόντων αὐτῆς, ἐὰν δὲν ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν μέσων πρὸς περιστολὴν τοῦ προκειμένου κακοῦ, καὶ ὡς τοιαῦτα θεωρεῖ τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καὶ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ἐξ οὗ καὶ μόνου θέλει προκύψει βεβαίως ἡ ἀνακούφισις τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων, ὅσων οἱ κάτοικοι διπλοῦν εἰσφέρουν μέχρι τοῦδε φόρον διὰ τὴν ἀπείθειαν τῶν θρασυτέρων.

Ὡς τοιαῦτα δὲ μέσα εὐεργήθησαν τὰ καταναγκαστικὰ κατὰ τῶν ἀπειθούντων νεοσυλλέκτων καὶ κατὰ τῶν διευκολυνόντων τὴν ἐξαίρεσιν, τὴν ὑπεκφυγὴν ἢ τὴν ἀπόδρασιν αὐτῶν· μέσα, τὰ ὁποῖα δίκαιον εἶναι νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ κατὰ τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καὶ μὴ πειθομένων εἰς τοὺς νόμους· δὲν παραβλάπτεται δὲ ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ὀπισθενεργείας τοῦ νόμου, διότι τὰ νέα ταῦτα μέτρα θεωροῦνται ὡς μέσα ἐκτελέσεως τοῦ νόμου περὶ ἀπογραφῆς, καὶ διότι οἱ λόγοι τῆς ἐπιεικείας, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ προκειμένη ἀρχή, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὲρ τῶν μελῶν ἐκείνων τῆς κοινωνίας, τῶν μὴ συντελούντων εἰς τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς, τῆς περιουσίας καὶ τῆς ζωῆς τῶν συμπολιτῶν των.

Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς εἶναι γνώμης νὰ περιορισθῇ ὁ ζητούμενος ἀριθμὸς τῶν νεοσυλλέκτων διὰ **τὸ 1851 ἔτος εἰς 1010, πλέον 67** διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, **νὰ ἐπιψηφισθῶσιν ἀφ' ἑτέρου τὰ κάτωθι ἄρθρα, διὰ τὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις καὶ διὰ τὸ παρελθὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον νὰ ἐκτελέσῃ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, τοὺς δὲ καθυστεροῦντας 1820 ἄνδρας νὰ μεταχειρισθῇ ὠφελίμως πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ στρατοῦ, διὰ νὰ ἦναι ἡ πατρὶς ἐσωτερικῶς μὲν ἥσυχος καὶ ἀσφαλὴς, ἐξωτερικῶς δὲ, ἀνεξάρτητος καὶ σεβαστή.**

Προτείνει ἑπομένως τὰς ἑξῆς τροπολογίας καὶ τροποποιήσεις·

Ἄρθρ. 1.

Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Β. ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται κατὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς 1077.

Οἱ **1077** οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων, εἰς τοὺς Δήμους.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς **θέλει** ληφθῇ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, οἵτινες εἶναι μᾶλλον ἐξησκημένοι εἰς τοῦ ναύτου τὸ ἐπάγγελμα, ἢ εἰς ἄλλην τινὰ χρήσιμον εἰς τὰ ναυτικὰ τέχνην, συνεννοουμένου ἐπὶ τούτῳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ τοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 3.

Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς **15** ἡμερῶν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ καθήκοντός του, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ τὸν ἀναπληρώσωσι δι' ἄλλου ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δραπετεύσεώς του, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν τὸν παρουσιάσωσιν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἔπαρχον.

Ἐὰν ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἡ παρουσίασις δὲν πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἁρμόδιος Ἔπαρχος ἐνεργεῖ τὴν ἀναπλήρωσιν δι' ἐκποιήσεως ἀναλόγου μέρους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἢ τῶν γονέων του. Εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων ἢ τῶν γονέων αὐτῶν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνάλογοι διατάξεις τοῦ νόμου περὶ θείας εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων δημοσίων φόρων.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς τὸν ἐκτὸς τοῦ Κράτους εὑρισκόμενον νεοσύλλεκτον παραχωρεῖται προθεσμία τετραμήνου, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου τοῦ Δήμου εἰς τὸν ὁποῖον ἐκληρώθη.

Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία ἄρχεται **ἀφ' ἧς** ἡμέρας γίνῃ ἡ περὶ τῆς κληρώσεώς του κοινοποίησις **διὰ τῆς ἁρμοδίου ἀρχῆς εἰς** τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐὰν δὲ δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου ὡς πρὸς τὴν ἀναπλήρωσίν του, ὑποβάλλεται δὲ καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. **200** μέχρι **1000**.

Ἄρθρ. 5.

Εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους καταδικάζεται ὅστις συνεργήσει καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἰς τὴν δραπέτευσιν νεοσυλλέκτου.

Ἐὰν δὲ ἦναι οὗτος ὑπάλληλος, ἐπισύρει κατ' αὐτοῦ καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ποινικοῦ νόμου διαγεγραμμένας συνεπείας.

Ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες διὰ δολίων μέσων ἤθελον ἐμποδίσει ἢ βραδύνει τὴν μετάβασιν τῶν νεοσυλλέκτων εἰς τὸν στρατόν.

Ἄρθρ. 6.

Ὅστις ὑποκρύβει ἢ λάβει ἐν γνώσει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τινὰ ἐκ τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον 3 ἀναφερομένων δραπετῶν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν.

Ἡ φυλάκισις δύναται νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἀπὸ 100—500 δραχμῶν.

Ὁ δὲ ὑποκρύψας ἢ λαβὼν ἐν γνώσει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του λειποτάκτην τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. 7.

Ὁ νεοσύλλεκτος, ὅστις ἐπιφέρει εἰς ἑαυτὸν ἑκουσίαν ἀσθένειαν ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἐκ ταύτου κατέστη προσκαίρως ἢ διαρκῶς ἀνίκανος, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, τιθεμένου πρὸς τούτοις εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ διὰ τὸν τεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας του χρόνον.

Ἡ αὐτὴ ποινὴ τῆς φυλακίσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τοὺς συνεργούς· ἐὰν δὲ οὗτοι ἦναι ἰατροί, χειροῦργοι ἢ φαρμακοποιοί, καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν δύω μηνῶν μέχρι δύω ἐτῶν, καὶ συγχρόνως εἰς χρηματικὴν ποινὴν 100 μέχρι 1000 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 8.

Ὁ παριστῶν ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ὡς ἀληθῆ διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν νεοσύλλεκτον τῆς εἰς τὸν στρατὸν καταταξεώς του, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μέχρις ἓξ μηνῶν. Ἐὰν δὲ χειροῦργος, ἰατρὸς ἢ ἱερεὺς παραβῇ τὴν διάταξιν ταύτην διὰ πράξεως ἀναγομένης εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύω μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. 9.

Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἰατροὶ ἢ χειροῦργοι, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των προσκληθέντες νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, δεχθῶσι δῶρα ἢ ὑπισχέσεις χάριν τῆς γνωμοδοτήσεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 456, 457 καὶ 458 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, εἴτε οὗτοι ἐδέχθησαν τὰ δῶρα ἢ τὰς ὑποχρεώσεις, ἀφοῦ προσεκλήθησαν νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, εἴτε ἐδέχθησαν αὐτὰ προηγουμένως, ἁρμόδιοι ὄντες εἰς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἰδίαν ποινὴν τὸ νὰ δεχθῶσί τι καὶ δι' ἀπαλλαγὴν δικαίως γενομένην.

Ἄρθρ. 10.

Τὰ τακτικὰ καὶ στρατιωτικὰ δικαστήρια θέλουν δικάζει τὰς προκειμένας παραβάσεις κατὰ τὰ συνήθη τῆς ἁρμοδιότητός των ὅρια· ἰδίως οἱ νεοσύλλεκτοι, οἱ μὴ ὄντες εἰσέτι τῶν στρατιωτικῶν ὅρκον, θέλουν δικάζεσθαι ἀπὸ τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως, δυναμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν καταλογίζεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον χρόνον τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 12.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3—11 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστερούντων νεοσυλλέκτων καὶ τῶν συνεργῶν καὶ συναιτίων αὐτῶν· ἡ δὲ διὰ αὐτοὺς προθεσμία τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Αὐγούστου 1851.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Θ. Μ. Πετρικὸς — Κ. Μανίτας
Κ. Λαμπρικόπουλος — Χ. Θεοχαρόπουλος
Κ. Γριβογεώργης — Ὁ Εἰσηγητὴς Κ. Ἀξελός.»

Παρατηρηθέντος ὑπό τινος, ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις φέρει τὰ στοιχεῖα προτάσεως νόμου, καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα κατὰ τὸν κανονισμόν, ἐνεκρίθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως.

Ἀνεκοίνωσεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ Ἰωάννης Σοῦτσος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐδωρήσατο εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς δύω σώματα τοῦ περὶ διανομῆς καὶ παραγωγῆς τοῦ πλούτου συγγράμματός του, αὐτὴ δ' ἀπεφάσισε ν' ἀπονεμηθῶσιν αὐτῷ αἱ εὐχαριστίαι τοῦ προεδρείου.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν συζητήσεως, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3 παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ Βουλὴ μὴ οὖσα πλήρης δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς συζήτησιν καὶ ψηφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου παρῆσαν 70 βουλευταί, καὶ ὅτι πολλοὶ τούτων διαμένουσιν ἐν τοῖς παρακειμένοις δωματίοις, ἕνεκα τῶν

δποίων δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ αἰθούσῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμός, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι διὰ νὰ ἦναι πλήρες τὸ σῶμα καὶ δύνανται νὰ συζητῇ καὶ ἐπιψηφίζῃ, δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι οἱ βουλευταὶ ἐντὸς τοῦ βουλευτικοῦ καταστήματος, ἀλλ' ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συζητήσεων· ἄλλος δέ τις ἀντεῖπεν, ὅτι τότε μόνον θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐντὸς τῆς αἰθούσης, ὅταν πρόκειται νὰ γενῇ ψηφοφορία, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ συζητῇ, καὶ τοι μὴ παρόντων ὅλων τῶν βουλευτῶν, διότι καὶ ὁ κανονισμὸς αὐτὸς λέγει, ὅτι προκειμένου νὰ γενῇ ψηφοφορία προσκαλοῦνται οἱ βουλευταὶ νὰ καταλάβωσι τὰς ἕδρας των, ἐξ οὗ δύνανται τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι μὴ προκειμένης ψηφοφορίας οἱ βουλευταὶ δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ μένωσιν διηνεκῶς εἰς τὰς ἕδρας των.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος θεωρεῖ ἀρκετὰ οὐσιώδη καὶ ἀξίαν σοβαρᾶς συζητήσεως, διότι καὶ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ σώματος τὴν ἡμίσειαν τοῦ ὅλου ἀριθμῶν πλέον ἑνός, καὶ ἡ τάξις αὐτὴ θέλει ὥστε οἱ βουλευταὶ νὰ εὑρίσκωνται ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συζητήσεων καὶ κατέχωσι τὰς ἕδρας των, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκρούει τὴν τοῦ προαγορεύσαντος γνώμην μὴ παραδεχόμενος, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ συζητῇ καὶ μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα ἔλυσε ἄλλοτε, καὶ ὅτι δὲν καθίσταται ἄφευκτος ἡ ἐν τῇ αἰθούσῃ παρουσία ὅλων τῶν βουλευτῶν πρὸς συζήτησιν, καθ' ὅσον ὑποτίθεται ὅτι οἱ ἐν τοῖς παρακειμένοις δωματίοις μένοντες βουλευταὶ δὲν ἔχουσι ν' ἀντιταξωσί τι κατὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου· ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι συμβαίνει ἐνίοτε νὰ μένωσί τινες τῶν βουλευτῶν ἐκτὸς τῆς αἰθούσης, ὁσάκις ἡ συζήτησις δὲν εἶναι σπουδαία, ἀλλ' ἅμα ἅπαξ παρατηρηθῇ ὑπό τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπολείπεται πλήρης, δὲν δύνανται νὰ προβῇ εἰς σύδεμίαν συζήτησιν.

Ἐνθέντος δ' ἑτέρου, ὅτι τριῶν ὄντων τῶν τρόπων τοῦ ψηφοφορεῖν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, δι' ἀναστάσεως καὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, ἀπαιτεῖται καὶ εἰς τὴν δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίαν νὰ ἦναι πλήρης ἡ Βουλὴ ὡς καὶ εἰς τὰς δύω ἄλλας, καὶ ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται νὰ ψηφοφορήσωμεν δι' ἀναστάσεως, πρέπει προηγουμένως νὰ βεβαιωθῶμεν ἂν συμπληροῦται ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμός· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ ὡς παόντας καὶ

ἀπαρτίζοντας τὸ σῶμα τῆς Βουλῆς καὶ τοὺς εἰς τὰ παρακείμενα δωμάτια διαμένοντας, ἐπειδὴ οὗτοι προσκαλούμενοι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν δύνανται ἀμέσως νὰ προσέλθωσι· δὲν παραδέχεται ὅμως, ὅτι καθ' ὅλον τῶν συζητήσεων τὸ διάστημα ὀφείλουσιν οἱ βουλευταὶ νὰ παρευρίσκωνται ἐντὸς τῆς αἰθούσης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο ἤδη ἔνστασις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπολείπεται πλήρης, συμφωνεῖ ν' ἀναγνωσθῇ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὸ τοιοῦτον.

Μετά τινα δὲ τὰ αὐτὰ ὑποστηρίξαντα, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἐγένετο ἅπαξ τοιαύτη ἔνστασις, καὶ ἐπὶ ταύτης ἔλαβε χώραν συζήτησις, χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ σώματος θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναγνωσθῇ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος. Παρατηρήσαντος ὅμως ἑτέρου, ὅτι καὶ ἄνευ τῆς ἀναγνώσεως ταύτης, τὸ προεδρεῖον ὀφείλει βεβαιούμενον ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα ἂν ἦναι πλῆρες, ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι καθῆκον μὲν εἶχε νὰ βεβαιωθῇ τοῦτο κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως διὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου· μετὰ ταῦτα ὅμως δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ ἐπιτηρῇ καὶ ἐμποδίζῃ τοὺς θέλοντας ἐκ τῶν βουλευτῶν ν' ἀπομακρυνθῶσι. Διὸ μὴ ἐπιθυμῶν ἤδη νὰ βεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν ὑπ' εὐθύνην του, συμφωνεῖ ν' ἀναγνωσθῇ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος. Οὕτως ἐξήχθη ἐκ τῆς ἀναγνώσεως, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ΚΚ. Θ. Ζαΐμη, Ν. Δελιγιάννη, Π. Δελιγιάννη, Χ. Οἰκονομίδου καὶ Χ. Θεοχαροπούλου, ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Ἠίπας.
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 28 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀναγνωσθὲν ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι κωλυομένου ἕνεκεν ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ νὰ παρουσιασθῇ σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν, εἶν' ἐπάναγκες ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου διὰ τὴν αὔριον· ἐπέρρωσέ τις ἀκολούθως, ὅτι ἀναγνωσθείσης πρὸ πολλοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ γενικοῦ λογιστηρίου ἐκθέσεως, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἵνα περαιωθῶσιν οὕτω τὰ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου νομοσχέδια.

Ἀντεπάντος δ' ἑτέρου, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μένῃ εἰσέτι ἀμερίβολος ἡ τύχη τῆς ναυτιλίας, ἀναβαλλομένης τῆς συζητέσεως τοῦ πρὸ τοσούτου χρόνου ὑποβεβλημένου εἰς τὴν Βουλὴν περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος ὅτι δὲν πρόκειται ν' ἀναβάλωμεν τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, διὰ νὰ μὴ ἀργῇ ἡ Βουλὴ, ἐρρέθη νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν ἑτέρου νομοσχεδίου· εἰζήτησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς νὰ προταχθῇ τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις καθίσταται λίαν κατεπείγουσα.

Συμφωνησάντων δὲ πολλῶν νὰ ταχθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ μετὰ τὴν τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐπαινεῖ μὲν τὸν ζῆλον τῶν ὑπουργῶν, ὧν ἕκαστος προθυμοποιεῖται εἰς τὸ νὰ προτάξῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὑποβεβλημένα νομοσχέδια, δὲν δύναται ὅμως νὰ παραδῇ καὶ τὴν τάξιν, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ὥστε ἡ Βουλὴ νὰ γνωρίζῃ πρὸ 24 ὡρῶν πάντοτε τὸ συζητηθησόμενον ἀντικείμενον. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἡμερησία διάταξις οὐδὲν ἄλλο περιέχει εἰμὴ τὸ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχέδιον, καὶ τούτου ἕνεκεν ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν ἄλλου χωρὶς νὰ παραδῇ τὴν τάξιν καὶ τὸν κανονισμόν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι καὶ ἡ ἔκθεσις πρὸ πολλοῦ διενεμήθη καὶ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἐνεγράφη ὡς ἀντικείμενον συζητήσεως τὸ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νομοσχέδιον, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας δύω ἐπρότεινε λόγους, δι' οὓς ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ προβῇ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, α'. διότι δὲν ἐτέθη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ β'. διότι

εἰς τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων ὀφείλομεν νὰ προβαίνωμεν καθ' ἣν τάξιν ταῦτα ἐκτίθενται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ἄλλως παραβιάζομεν τὸν κανονισμόν. Ἀλλ' ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, καὶ ἀφ' ὅτε γενομένου λόγου, ἀπεφασίσθη νὰ προταχθῇ τὸ περὶ γεν. λογιστηρίου νομοσχέδιον, ὥστε οὐδόλως παραβιάζεται ὁ κανονισμός· ὡς πρὸς δὲ τὴν τάξιν, ἡ Βουλὴ δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀκολουθῇ πάντοτε αὐτὴν, διότι πολλάκις ἤθελεν ἀργεῖ, κωλυομένου ὁπωσδήποτε τοῦ ὑπουργοῦ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου του· διανεμηθείσης δὲ πρὸ πολλοῦ τῆς ἐκθέσεως τοῦ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νομοσχεδίου, αἱ βουλευταὶ ἐμελέτησαν ἀρκούντως αὐτὴν, καὶ πείθεται ὅτι εἶναι πάντες εἰς κατάστασιν νὰ συζητήσωσιν αὐτὸ σήμερον· ταῦτα δὲ λέγων δὲν ἐννοεῖ ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ πολὺ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν, ἀλλὰ μόνον σήμερον, ὁπότε κωλυομένου τοῦ ὑπουργοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ.

Ἐπὶ τούτοις ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς νὰ προταχθῇ τὸ περὶ γενικοῦ λογιστηρίου νομοσχέδιον, παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος διὰ ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσιν, καὶ ἀσθενῶν παρεκάλεσεν ἕνα τῶν γραμματέων τῆς Βουλῆς ἵν' ἀναγνώσῃ αὐτὴν, τὴν ὁποίαν λαβὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὸ δ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν ἐν τινι τῶν δωματίων αὐτῆς καὶ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐπεξεργασθέντα πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος·

Παρατηρεῖ,

Ὅτι ἡ ἐπαρχία Φθιώτιδος σύγκειται ἐκ δέκα δήμων, τῶν τῆς Ἀμφίσσης, Ὑπάτης, Τυμπριστοῦ, Μακρυκώμης, Σπερχειάδος, Ἡρακλειωτῶν, Φαλάρων, Λαρίσσης, Πτελεατῶν καὶ Ἀμαλιαπόλεως.

Ὅτι ἡ Βουλὴ, εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ὁποίας ὑπεβλήθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνεργηθείσης ἐκλογῆς, ἀποφηναμένη ὅτι ἡ ἐπαρχία αὐτὴ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δώσῃ τέσσαρας βουλευτὰς, καὶ θεωρήσασα ὡς νομίμως ἔχουσαν τὴν ψηφοφορίαν τῶν ὀκτὼ δήμων, ἠκύρωσε τὰς κάλπας τῶν δήμων Φαλάρων καὶ Σπερχειάδος καὶ διέταξε τὴν ἐπανάληψιν τῆς ψηφοφορίας.

Ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ νομάρχης Φθιώτιδος διὰ προγράμματός του προσδιώρισε τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας κατὰ τοὺς εἰρημένους δήμους, καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῆς σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου.

Ὅτι γενομένης τῆς διαλογῆς τῶν καλπῶν ὑπὸ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐξήχθη ὅτι ἐκ τῶν ἐπιβιωσκόντων τὴν βουληφορίαν ὁ μὲν Εὐαγ. Κονταγιάννης ἔλαβεν ἐκ τοῦ δήμου Σπερχειάδος ψήφους 1110
Ὁ Δημ. Αἰνιάν 1106
Ὁ Εὐαγγ. Βαλατσὸς 1108
Ὁ Ἰω. Βελέντσας 1100
Ὁ Καλ. Τσουκαλᾶς 58
Ὁ Π. Χ. Πέτρος 57
Ὁ Μ. Χουρμούζης 57
Καὶ ὁ Κωνστ. Δυοβουνιώτης 53

Ὡσαύτως ἐκ τοῦ δήμου Φαλάρων.

Ὁ μὲν Κ. Δυοβουνιώτης ψήφους 716
Ὁ Καλ. Τσουκαλᾶς 715
Ὁ Π. Χ. Πέτρος 703
Ὁ Μ. Χουρμούζης 699
Ὁ Ἰω. Βελέντσας 59
Ὁ Εὐαγ. Κονταγιάννης 59
Ὁ Εὐαγ. Βαλατσὸς 59
Καὶ ὁ Δημ. Αἰνιάν 58

Κατὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας ταύτης ἐγένοντο διάφοροι ἐνστάσεις ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἀνταγωνιζομένων μερῶν, ἡ δὲ πλειονοψηφία τῶν ἐπιτροπῶν μετερρύθμισε ταῦτα ὡς ἀκολούθως·

Πέτρος Χ. Πέτρος ψήφ. 919
Μιλτ. Χουρμούζης 915
Καλ. Τσουκαλᾶς 932
Καὶ ὁ Κωνστ. Δυοβουνιώτης 936
Εὐαγ. Κονταγιάννης 740
Εὐαγ. Βαλατσὸς 738
Δημ. Αἰνιάν 735
Καὶ Ἰω. Βελέντσας 730

Ἀφαιρέσασα ἐκ μὲν τῶν πρώτων εἴκοσι ψήφους ἀνθ' ὅσων ἐξηλέγχθησαν ὡς τεθνηκότων ἐκ τῶν ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων, 195 μὲν ἀφορῶσας ἄτομα ἀποβιώσαντα, δὶς ἐγγεγραμμένα, δὶς ψηφοφορήσαντα κλπ. 176 δὲ ἀφορῶσας ἄτομα καταθέσαντα αὐτὰς διὰ συμβολαίων.

Ἐξ ὅλων τούτων τὸ τμῆμα τῆς Βουλῆς ἐξάγει, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν δήμων Φαλάρων καὶ Σπερχειάδος διεξήχθη τακτικῶς καὶ νομίμως, ὅτι ἐκπιπτομένων τῶν ἀνωτέρω 215 ψήφων, μὴ δυναμένων νὰ καταλογισθῶσιν εἰς ἐκείνους τῶν ὑποψηφίων εἰς οὓς ἐξάγεται ὅτι ἐδόθησαν· συμπεριλαμβανομένων δὲ τῶν ψήφων τῶν ὑπολειπομένων ὡσαύτως δήμων, ἀποδεικνύονται ὡς λαβόντες τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν ἐπὶ 7675 ψηφοφόρων, ὅσοι πραγματικῶς ἀπεδείχθη ὡς ψηφοφορήσαντες οἱ ΚΚ.

Πέτρος Χ. Πέτρου διὰ ψήφων 3890
Κ. Δυοβουνιώτης 3881
Μ. Χουρμούζης 3870
Καὶ Καλ. Τσουκαλᾶς 3859

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Εὐαγ. Βαλατσὸς 3618
Ἰω. Βελέντσας 3587
Εὐαγ. Κονταγιάννης 3577
Καὶ Δ. Αἰνιάν 3569

Καὶ κατὰ συνέπειαν γνωμοδοτεῖ,

Νὰ κηρυχθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα καὶ κύρος ἔχουσα ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Φθιώτιδος, καὶ ν' ἀναγνωρισθῶσι νόμιμοι αὐτῆς βουλευταὶ οἱ ΚΚ. Πέτρος Χ. Πέτρου, Κ. Δυοβουνιώτης, Μιχ. Χουρμούζης καὶ Καλ. Τσουκαλᾶς, ἔχοντες τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Αὐγούστου 1851.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος.

Ν. Πετμεζᾶς πρόεδρος — Ἠλίας Διώλας
Α. Πέππας — Ζ. Μαραγκὸς
Κ. Ν. Πονηράπουλος — Α. Δεδόπουλος
Ἰω. Βέγλας — Δημ. Εὐμολπίδης.»

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον, ἐξέθηκεν ὅτι ἅπαντα τοῦ τμήματος τὰ μέλη, ἐν οἷς καὶ αὐτός, ἐζήτησαν νὰ διορίσωσιν εἰσηγητὴν τὸν βουλευτὴν Ἰω. Βαγλᾶν, ὡς προεπεξεργασθέντα τὰ τῆς ἐκλογῆς ἔγγραφα, καὶ ὄντα ἐν γνώσει τῶν περιστατικῶν πλειότερον τῶν ἄλλων μελῶν, ἀλλ' ἀποποιηθεὶς τὴν εἰσήγησιν ταύτην δὲν προέβη εἰς ἐργασίαν τινά· ἀπορεῖ δὲ πῶς σήμερον ὁ εἷς παρουσιάζεται ὡς εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος χωρὶς εἰς τὴν ἔκθεσιν νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς γνώμης, ἣν αὐτὸς ὡς μειονοψηφῶν ἐξέφερεν ἐν τῷ τμήματι.

Πρὸς ταῦτα ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι εἶχε μὲν ἐκφράσει διαταγμόν τινα, ἐὰν ἔπρεπεν ἀκολούθως νὰ δεχθῇ τὴν εἰσήγησιν, ἀλλὰ προτραπεὶς ὑπὸ τῶν συναδέλφων του, προέβη εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἀποπεράτωσιν αὐτῆς· προσέθηκεν ὁ ἀναγνούς τὴν

ἔκθεσιν, ὅτι καὶ ὡς γραμματεὺς τῆς Βουλῆς καὶ ὡς μέλος τοῦ τμήματος νομίζει, ὅτι οὐδεὶς βουλευτὴς δύναται ν' ἀποποιηθῇ ὑπηρεσίαν, ἣν ἡ ψῆφος τῶν συναδέλφων του ἤθελε τῷ ἀναθέσει, ἑπομένως δὲ ἀροῦ τὸ τμῆμα διώρισε τὸν Κ. Βάχλαν εἰσηγητὴν ὡς τὸν καταλληλότερον, οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ δεχθῇ τὸν διορισμόν του. Μεταξὺ δὲ τῶν μελῶν τοῦ τμήματος μόνος ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκεν ἐναντίαν γνώμην, ἀλλὰ δὲν ἀνέφερε καὶ λόγους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἰδέας του, καὶ διὰ ταῦτο ὁ εἰσηγητὴς τῆς πλειονοψηφίας δὲν ἠδύνατο ν' ἀναφέρῃ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει· δὲν ἐμποδίζεται δὲ νὰ τοὺς ἐκθέσῃ προφορικῶς, εἰς τὸ σῶμα, ἀναβαλλομένης ἐπὶ τούτῳ τῆς συζητήσεως διὰ τὴν αὔριον, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ παρουσιάσῃ ἰδίαν ἔκθεσιν κατὰ παράβασιν τοῦ κανονισμοῦ.

Συμφώνων ἕτερος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος παρετήρησεν, ὅτι ὁ κανονισμὸς μίαν ἔκθεσιν ἀπαιτεῖ, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκτίθενται ἥ τε τῆς πλειοψηφίας καὶ ἡ τῆς μειονοψηφίας γνώμη, ἐπειδὴ δὲ ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὸ μειονοψηφοῦν μέλος δὲν ἐξέθηκεν εἰς τὸ τμῆμα τοὺς λόγους, δὲν δύναται σήμερον νὰ ζητῇ νὰ παρουσιάσῃ ἰδίαν ἔκθεσιν, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν νὰ ἐκθέσῃ αὐτούς.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἔκθεσιν, φρονεῖ ὅτι καὶ εἷς ἂν ἦναι ὁ μειονοψηφῶν, δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἰδίαν ἔκθεσιν, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀναβολὴν παρατηρεῖ, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ πλειοψηφία δὲν δύνανται ν' ἀναβάλωσι τὴν συζήτησιν διὰ νὰ δώσωσι καιρὸν εἰς τὴν μειοψηφίαν νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν, ἀλλ' ἀπόκειται εἰς τὸ σῶμα ν' ἀποφανθῇ ἂν θέλῃ ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὔριον ἡ συζήτησις ἢ ὄχι· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου κατ' ἐξαίρεσιν, καὶ οὐχὶ κατὰ γενικὴν ἀρχήν, παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἀναβολήν.

Παρετήρησε τὸ μειονοψηφοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν ἔπρεπεν αὐτὸς μὴ παρουσιάσας σήμερον τὴν ἔκθεσίν του, καθ' ὅσον ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε καιρὸν νὰ συντάξῃ αὐτήν, μενούσης ἐκκρεμοῦς τῆς εἰσηγήσεως.

Ἐπανελαβόντος δέ τινος, ὅτι τὴν περὶ ἀναβολῆς γνώμην ἐξέφερε βασιζόμενος εἰς τὴν νομολογίαν τῆς Βουλῆς, ἥτις κατ' ἀρχὰς τῶν ἐξελέγξεων τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν παρεδέχθη ν' ἀναβάλληται ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις ἅμα ἐνστάσεως παρουσιαζομένης· ἡ Βουλὴ συναινέσασα εἰς τὴν ἀναβολήν, προέβη κατὰ τὴν ἀπόφασίν της εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ γεν. λογιστηρίου νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβών τις τὸν λόγον ἐξέ-

θηκεν ὅτι, κρύπτεται κατ' αὐτῆς καὶ τοι ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ, πειθόμενος εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργοῦ ἀναφερομένους λόγους, δι' οὓς γενάται ἡ ἀρουκτος ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως χειρῶν πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ λογιστηρίου· ἀλλὰ τὸ παρουσιασθὲν νομοσχέδιον θεραπεύει μὲν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ῥίπτει ὅμως ἀνωμαλίαν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου, καὶ προσβάλλει αὐτιωδῶς τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον. Ἀπὸ τοῦ 1842 ὑπάρχει γεν. λογιστήριον ἔχον καθήκοντα τὰ αὐτά, ὁποῖα καὶ σήμερον ἔχει καὶ τὸ νομοσχέδιον διαγράφει· ἀλλὰ πρὸ τοῦ 1846 τὸ λογιστήριον εἶτεωρεῖτο αὐτοτελὲς καὶ ἀνεξάρτητος ἀρχὴ ὡς καὶ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον· ὁ δὲ κατὰ τὸ 1846 ἐπελθὼν νόμος προσήρτησεν αὐτὸ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἓν τῶν τμημάτων αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ 1847 ἀναφυείσης ἀνάγκης αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ ὑπουργείου, ἐπροκαλέσθη εἰδικὸς νόμος ἐπαυξήσας τὸ προσωπικὸν, τὸ ὁποῖον ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ θεραπεῦον τὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ νέα ἐπῆλθεν ἀνάγκη αὐξήσεως, πειθόμενος εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, παραδέχεται μὲν αὐτὴν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ νὰ δημιουργηθῶσι νέαι θέσεις διευθυντοῦ, ὑποδιευθυντοῦ καὶ λ. π. ὡς μὴ νεναμισθετημέναι, καὶ ὡς προσβαλλομένου τοῦ καταστατικοῦ τῶν ὑπουργείων, καθ' ὃ μόνον θέσεις γεν. γραμματέως, τμηματαρχῶν καὶ ὑπουργικῶν γραμματέων ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς ὑπουργείοις, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὁ ἐσωτερικὸς τῶν ὑπουργείων διοργανισμὸς κανονίζεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δι' ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ, ἐνῷ ἐνταῦθα προσδιορίζομεν αὐτὸν διὰ νόμου. Τότε δὲ μόνον ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἐὰν δι' αὐτοῦ καθίστατο τὸ λογιστήριον ἀρχὴ ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοτελὴς, μὴ ὑπαγομένη εἰς τὸ ἐν ἰσχύϊ καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων· ἄλλως, ἐπειδὴ τὸ λογιστήριον ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου προΐσταται μετὰ τὸν ὑπουργὸν ὁ γενικὸς γραμματεὺς, ἐὰν παραδεχθῶμεν καὶ τὸν διορισμὸν διευθυντοῦ τοῦ λογιστηρίου, ἔχοντος καὶ μισθὸν καὶ βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ γενικοῦ γραμματέως, ὁπότερον τούτων θέλομεν θεωρεῖ ἀνώτερον τοῦ ὑπουργείου προϊσταμένου; ἐὰν τὸν διευθυντὴν, τότε καταστρέφομεν τὸ καταστατικὸν τοῦ ὑπουργείου, ἐνῷ δι' εἰδικοῦ νόμου ἂν καὶ μεταγενεστέρου δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνατρέψωμεν τὰς διατάξεις τοῦ γενικοῦ· ἂν δὲ τὸν γενικὸν γραμματέα, τότε θέλομεν ὑποπέσει εἰς τὴν ἀνακολουθίαν τοῦ νὰ θέσωμεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ τὸν διευθυντὴν ἔχοντα καὶ μισθὸν καὶ βαθμὸν ἀνώτερον.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις λοιπὸν ταύτας δὲν ἐννοεῖ πόθεν ὡρμήθη ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου· καὶ ἂν μὲν ἔπραξε τοῦτο διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν διευθυντὴν τοῦ λογιστηρίου, ὡς ἔχοντα εἰδικὴν ἱκανότητα καὶ γνώσεις, καὶ ν' ἀντα-μείψῃ τοὺς ὁποίους οὗτος καταβάλλει μόχθους πρὸς ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου, νομίζει ὅτι ἀρκούντως ἀμείβεται διὰ τῆς ἰδέας, τὴν ὁποίαν πάντες ἐσχημάτισαν, ὅτι μετὰ ζῆλου πολλοῦ καὶ ἐπιτυχίας ὑπηρετεῖ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα· ἄλλως τε, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέσα ἀμοιβῆς, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ δὲν θέλει ποτὲ ἀρνηθῆ εἰς τὸν ὑπουργόν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου, ὁ ὑπουργὸς διὰ νόμου ὁμοίου τῷ τοῦ **1849** ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικόν, καὶ δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ νὰ διαθέσῃ τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ὑπουργείου ὑπηρεσίαν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησε μὲν τὸ νομοσχέδιον ὡς καταστρέφον τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον, ἀλλὰ δὲν ἠρνήθη καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ· καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸν πρῶτον διεσχυρισμὸν αὐτοῦ παρατηρεῖ, ὅτι κατὰ τὸ διάταγμα τοῦ **1842**, τὸ γενικὸν λογιστήριον ἦτο μὲν κλάδος τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, εἶχεν ὅμως καὶ ἀνεξαρτησίαν τινὰ καθήκοντα· ὁ δὲ κατὰ τὸ **1846** ἐπελθὼν καταστατικὸς νόμος δὲν ἐτροποποίησε τὸ διάταγμα τοῦ **1842**, εἰμὴ μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν, συμπεριλαβὼν αὐτὸ μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου, τὰ δὲ καθήκοντα τοῦ λογιστηρίου ἔμειναν ὡς ἦσαν καὶ πρότερον, ὥστε διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου δὲν νομοθετοῦμεν τι ἐναντίον τοῦ καταστατικοῦ νόμου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ὑποτεθῇ, δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς τύπους τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, διότι ὁ νόμος τοῦ **1846** δὲν εἶναι νόμος καταστατικὸς τοῦ Κράτους ὡς τὸ σύνταγμα, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τὸν ἀλλοιώσωμεν δι' ἄλλου μεταγενεστέρου· ἐὰν δὲ ὁ νομοθέτης τότε ἐθεώρησε καλὸν νὰ συγχωνεύσῃ τὸ λογιστήριον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, σήμερον ὀρθότερον ἴσως σκεπτόμενος, δύναται ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸ τοῦ ὑπουργείου.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀνωμαλίαν ἣν, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, εἰσάγει τὸ νομοσχέδιον, εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ πρώτην ἔποψιν παρουσιάζεται μικρά τις ἀνωμαλία τοιαύτη εἰς μόνην τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως, καθόσον βαθμὸν ἔχουσιν ἀμφότεροι τὸν αὐτόν. Ἀλλ' ὅταν παρατηρήσωμεν, ὅτι τὸ λογιστήριον ἀποσπᾶται τοῦ ὑπουργείου, ἔχον καὶ ἄμεσον ἀλληλογραφίαν πρὸς ὅλας τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς, ἐπιβλέπον

καὶ αὐτὸ τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον, βεβαιούμεθα, ὅτι οὐδεμία ὑπέρ-σταται ἀνωμαλία· ἄλλως τε, ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη ἀπαιτεῖ εἰδικὴν ἱκανότητα καὶ παρέχει πλειοτέρους πόνους, θεωρεῖ δίκαιον νὰ χορηγηθῇ καὶ μισθὸς ἀνάλογος.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀγορεύσας ὅτι, ἀφ' οὗ, καθ' ἃ ἐξέθηκε, τὸ λογιστήριον ἀποσπᾶται τοῦ ὑπουργείου, πρέπει νὰ μεταβληθῇ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ νόμου τοῦ **1846**, κατὰ τὸ ὁποῖον οὔτε διευθυντὴς οὔτε ὑπάλληλοι λογιστηρίου ὑπάρχουσιν, ἀντικαταστάτας ἀπὸ τμηματάρχας καὶ ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου· διὰ τοῦτο ὀφείλομεν σήμερον νὰ εἴπωμεν ῥητῶς, ὅτι τὸ λογιστήριον καθίσταται ἀρχὴ ἀνεξάρτητος, καὶ τότε νὰ ὀνομάσωμεν καὶ διευθυντὴν καὶ ὑποδιευθυντήν· ἄλλως, ὑπάρχοντος τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, παραδεχόμενοι τοιαύτας θέσεις θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀνακολουθίαν. Δὲν θεωρεῖ δὲ ἰσχυρὸν δικαιολόγημα, ὅτι τὸ λογιστήριον ἐπιβλέπει καὶ τὸν κεντρικὸν ταμίαν, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο πορίζεται οὐχὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἀνεξαρτήτου, ἀλλ' ὡς ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον προΐσταται ὅλων τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν· διὰ ταῦτα ἐπιμένει, ὅτι δυνάμεθα μὲν νὰ χορηγήσωμεν προσωπικὸν πλειότερον ἐκ τμηματαρχῶν καὶ ὑπουργικῶν γραμματέων, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ δημιουργήσωμεν θέσεις διευθυντοῦ καὶ ὑποδιευθυντοῦ.

Ἐπὶ τούτοις παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ λογιστηρίου καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἶναι ἀρχαῖα, καὶ σήμερον πρόκειται μόνον νὰ προσδιορίσωμεν τὰ ὄργανα καὶ τὴν ἱεραρχικὴν αὐτῶν τάξιν, ὁ δὲ νόμος τοῦ **1846** δὲν κατήργησεν οὔτε τὴν θέσιν τοῦ λογιστηρίου, οὔτε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐθεώρησε τὸν διευθύνοντα τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν ὡς ὄργανον τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θέσις τοῦ διευθυντοῦ δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν τμηματαρχῶν, διότι τὸ λογιστήριον ἔχει ἰδίαν ὕπαρξιν, καὶ ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ καθήκοντα ἀνώτερα, δυνάμενος πολλάκις ν' ἀρνηθῇ καὶ αἰτήσεις ὑπουργῶν, ἔπεται ὅτι καὶ ἂν ὑποθέσωμεν τὸν γενικὸν γραμματέα ἀνώτερον, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ τὸν θέσωμεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ θέσις αὕτη ἀπαιτεῖ ὑπαλλήλων εἰδικῶν, ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν αὐτῷ καὶ μισθὸν καλῶς καθωρισμένον ἀνάλογον, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν τὴν διατήρησιν τοῦ λογιστηρίου, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἄφευκτον διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως· διὰ ταῦτα προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Μηδενὸς δ' ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς

τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Κ. Ἀξελόν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἅδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 69 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Γεν. λογιστηρίου νομοσχεδίου, καὶ ἡ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀεωνίδας Χρυσανθόπουλος . N.	Στέφ. Στεφανόπουλος . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . N.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ἰωάννης Κλίμακας . . .
Πέτρος Καμπάνης	Π. Ζάνος . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N.	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Ἀλ. Παπαδαῖος . . . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Γεώργιος Περωτής . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Κωνσταντῖνος Νταγρής . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Παναγιώτης Λαζαρὶς . . N.	Βελ. Νικολαΐδης . . . . .
Θεόδωρος Γρίβας	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Κων. Γριβογεώργης . . N.	Νικόλ. Μπούκουρας . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Λάμπρος Ῥαΐλλος . . . . .
Π. Τσαννετάκης	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .	Π. Κολποδίνος . . . . . N.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Νικόλ. Δελιγιάννης . . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . .	Κώστ. Οἰκονομόπουλος . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος . .
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Ἐμμ. Καραμάνος . . . . N.
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.	Νικόλ. Ματθαίου . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .	Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Ἀν. Κορφιωτάκης . . . .

Παρασ. Ματάλας	Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Στάμος Μαυροδήμος . . .	Δημήτριος Κουμανιώτης . .
Α. Δ. Εὐμολπίδης . . . N.	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Παν. Πατρινός . . . . .
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . N.	Ἀναργύρος Χ. Ἀναργύρου . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . O.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N.	Κωνστ. Δαρειώτης . . . N.
Νικόλ. Μπούτουνας . . . N.	Ἰωάννης Γεωργάρας . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης . N.	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Γεώργιος Γουλιμᾶς . . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης .	Ζαννῆς Μαραγκός . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.	Μιχαὴλ Σολομός . . . N.
Κωνστ. Δημπερόπουλος . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Ἐμμ. Μοδινός . . . . . N.	Ἰωάννης Σαχτούρης . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Δημήτριος Δρόσος . . . . N.
Γεώργιος Κάνδυας	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . N.	Γεώργιος Στάϊος . . . . .
Ν. Σισμάνης . . . . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . . .
Κωνσταντῖνος Ἀξελός . . N.	Δ. Κιζάνης . . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Λαζαρος Δ. Γιουρδᾶς . . N.
Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς . . . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . .
Σταῦρ. Καπετανάκης . . .	Κ. Δουβουνιώτης . . . .
Δημήτριος Νικουλάκης . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος . . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . .	Χρῆστος Κικίδης . . . N.
Νάκος Παναγιᾶς . . . . N.	

Ἀναγνωσθέντων ἀκολούθως τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ἕκαστον αὐτῶν δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν γενικοῦ Λογιστηρίου συγκειται ἐξ

Ἑνὸς διευθυντοῦ,
Ἑνὸς ὑποδιευθυντοῦ,
Δύο ἐπιθεωρητῶν,
Ἓξ ὑπουργικῶν γραμματέων α. ἢ β'. τάξεως· καὶ
Ἑπτὰ ὑπουργικῶν γραφέων α. ἢ β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ διευθυντὴς τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.

Ὁ ὑποδιευθυντὴς ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α. τάξεως.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἔχουν βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α. ἢ β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ὑποδιευθυντὴς ἀναπληροῖ τὸν διευθυντὴν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρ. 4. Καθῆκον τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι, συνεπείᾳ ἐκάστοτε διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐξελέγχωσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ ἀποθηκαρίων.

Καθ' ὅλην τὴν ἐν τῇ καθέδρᾳ διαμονήν των ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται διαρκῶς ἐν τῷ γενικῷ Λογιστηρίῳ.

Εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς δύναται ν' ἀνατεθῇ ἐκτάκτως καὶ ἡ προσωρινὴ διεύθυνσις ταμείου.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ λαμβάνουν λόγῳ ἐξόδων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτὸς τῆς καθέδρας ὑπηρεσίας των δραχμὰς τέσσαρας καθ' ἡμέραν, πρὸς δὲ, καὶ τὸν ναῦλον τῆς δι' ἀτμοκινήτων πορείας καὶ ἐπανόδου των.

Ἄρθρ. 6. Ὁ διευθυντὴς ἢ ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου θέλει ἀποστέλλεσθαι ἐνίοτε διὰ νὰ βεβαιοῖ ἐπιτοπίως ἐὰν αἱ ἐπιθεωρήσεις ἐνεργῶνται δεόντως, λαμβάνων τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 7. Τὸ κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους ΑΓ' ἀπὸ 3 Ἰουνίου καὶ ΜΣ' ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου, περιορίζεται εἰς ἓξ τμηματάρχας α. ἢ β'. τάξεως, δεκατέσσαρας ὑπουργικοὺς γραμματεῖς α. ἢ β'. τάξεως, καὶ δεκαπέντε γραφεῖς α. ἢ β'. τάξεως.

Καταργοῦνται δὲ καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν νενομοθετημένων ἓξ θέσεων τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων.»

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν γενικοῦ λογιστηρίου σύγκειται ἐξ

Ἑνὸς διευθυντοῦ,
Ἑνὸς ὑποδιευθυντοῦ,
Δύο ἐπιθεωρητῶν,
Ἓξ ὑπουργικῶν γραμματέων ἀ ἢ β'. τάξεως· καὶ
Ἑπτὰ ὑπουργικῶν γραφέων α. ἢ β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ διευθυντὴς τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου.

Ὁ ὑποδιευθυντὴς ἔχει βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α. τάξεως.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἔχουν βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α. ἢ β'. τάξεως.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ὑποδιευθυντὴς ἀναπληροῖ τὸν διευθυντὴν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρ. 4. Καθῆκον τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι, συνεπείᾳ ἐκάστοτε διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐξελέγχωσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων καὶ ἀποθηκαρίων.

Καθ' ὅλην τὴν ἐν τῇ καθέδρᾳ διαμονήν των ὀφείλουσι νὰ ἐργάζωνται διαρκῶς ἐν τῷ γενικῷ Λογιστηρίῳ.

Εἰς τοὺς ἐπιθεωρητὰς δύναται ν' ἀνατεθῇ ἐκτάκτως καὶ ἡ προσωρινὴ διεύθυνσις ταμείου.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ λαμβάνουν λόγῳ ἐξόδων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτὸς τῆς καθέδρας ὑπηρεσίας των δραχμὰς τέσσαρας καθ' ἡμέραν, πρὸς δὲ, καὶ τὸν ναῦλον τῆς δι' ἀτμοκινήτων πορείας καὶ ἐπανόδου των.

Ἄρθρ. 6. Ὁ διευθυντὴς ἢ ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου θέλει ἀποστέλλεσθαι ἐνίοτε διὰ νὰ βεβαιοῖ ἐπιτοπίως ἐὰν αἱ ἐπιθεωρήσεις ἐνεργῶνται δεόντως, λαμβάνων τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 7. Τὸ κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους ΑΓ' ἀπὸ 3 Ἰουνίου καὶ ΜΣ' ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1846 προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ κατὰ τὸ 1

ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ Λογιστηρίου, περιορίζεται εἰς ἓξ τμηματάρχας ἀ. ἢ β'. τάξεως, δεκατέσσαρας ὑπουργικοὺς γραμματεῖς ἀ. ἢ β'. τάξεως, καὶ δεκαπέντε γραφεῖς ἀ. ἢ β'. τάξεως.

Καταργοῦνται δὲ καὶ τέσσαρες ἐκ τῶν νενομοθετημένων ἓξ θέσεων τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ Γεν. Λογιστηρίου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Σταμάτιος Μήτσας . . . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος N.	Γεώργιος Βελὴς . . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Πέτρος Καμπάνης	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . . N.	Στέφ. Στερανόπουλος . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.	Ἰωάννης Κλίμακας . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Π. Ζάνος . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . .	Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .	Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλ. Παπαδαῖος . . . . N.
Παναγιώτης Δαζαρὴς . . N.	Γρηγόριος Καρφιωτάκης . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	Γεώργιος Περωτὴς . . . N.
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N.	Κωνσταντίνος Νταγρὲς . . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . . N.	Ἰωάννης Βάχλας . . . . N.
Π. Τσαννετάκης	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος . . .	Βελ. Νικολαΐδης . . . . .
Ἀναγνώστης Παπαβανασίου .	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.	Λάμπρος Ῥαΐλᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . . N.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .

Π. Κολοκοτρώνης . . . . N.	Δημητρ. Νικουλάκης . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . . .	Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . .	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . . .
Γεώργιος Παναγιωτόπουλος .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Γ. Παπασπυρόπουλος .	Γεώργιος Α. Ράλλης . . . .
Ἐμμ. Καραμάνος . . . . N.	Νάκος Πανουριᾶς . . . . N.
Νικόλαος Ματθαίου . . . N.	Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας . N.
Ἀναγ. Κοντάκης	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Δημήτριος Κουμανιώτης . .
Ἀν. Καρριωτάκης	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Παρασ. Ματαλᾶς	Παν. Πατρινὸς . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου . .
Στάμος Μπουρδῆμος . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου .
Λάμπρος Κυμαλαΐδης . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Κων. Δαρειώτης . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . . N.	Ἰω. Γεωργάρας . . . . . N.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . . .	Γ. Νικολάου . . . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.
Ἀναγ. Δεληόπουλος . . . N.	Ζαννῆς Μαραγκὸς . . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης. N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.	Ἰωάννης Σαγρίδος . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης .	Δημήτριος Διόσος . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . . N.	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . .
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .
Γεώργιος Κάνδυας	Ἀθανάσιος Κασταγὰς . . .
Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.	Α. Κιζένης . . . . .
Ἰωάννης Φαρμάκης	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . . N.
Δ. Παπαδημητριάδης . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . . N.
Ν. Σιαμάνης	Πέτρης Χ. Πέτρος . . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . . N.	Κ. Διοβουνιώτης . . . . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος N.	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γ. Μαθεμοχωρίτης	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Νικολ. Πιερράκος . . . N	Δημήτριος Μπασάκης . . .
Γρηγορ. Πατριαρχέας . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Στ. Καπετανάκης . .	Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, ἀ. τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν

τελῶν νομοσχεδίου, καὶ δ'. τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ. Δρέμης. Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

Τῆς 30 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθέντος πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγείλαντος τοῦ Προέδρου ὡς ἀντικειμένου τῆς παρούσης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος, παρελθὼν τὸ μειονοψήφιον τοῦ τμήματος μέλος, ἀνέγνω ἔκθεσιν κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διελθόντων μετ' ἐπιστασίας καὶ σκέψεως τὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν Φθιώτιδος, πρὶν ἐκφέρω τὴν περὶ αὐτῶν γνώμην μου ἀρέσκει νὰ κάμω ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς πλειονοψηφίας τινὰς παρατηρήσεις.

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἤρεσε νὰ παρατηρήσῃ, ἂν ἦναι ἡ ἐκλογὴ νόμιμος, ἢ ὄχι· καὶ ἐὰν μὲν ἦναι νόμιμος, νὰ θεωρήσῃ νόμιμον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἀπὸ τὸ πρωτόκολλον τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἤτοι ὑπὲρ τῶν Κ. Κοντογιάννη καὶ λοιπῶν· ἂν δὲ ἦναι παράνομος, τότε νὰ ἀπορρισθῇ ἡ ἀκύρωσις αὐτῆς, ἐπειδὴ μέσος ὅρος μεταξὺ νομίμου καὶ ἀνόμου δὲν ὑπάρχει· ἡ παρανομία καὶ ἐν μέρει γενομένη, μολύνει τὸ ὅλον, πρὸς τούτοις δὲ εἶναι ἄτοπον μία καὶ ἡ αὐτὴ κάλπη νὰ θεωρηθῇ καθ' ἓν μέρος νόμιμος καὶ κατ' ἄλλο παράνομος, καὶ μάλιστα ὅταν ἐκ τῆς προσβαλλομένης παρανομίας μεταβάλλεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ λαμβάνεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ τὰ συμπεράσματα· καὶ πρῶτον ὡς πρὸς τὴν διὰ συμβολαίων ψηφοφορίαν·

Εἰ τὰ συμβόλαια ἦναι ἄκυρα καὶ δὲν λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, ὡς καὶ αὐτὴ λέγει, δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν οὔτε ἀπὸ τὸν

ὁλικὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφόρων οὔτε ἀπὸ τὴν μερίδα τῶν Κ. Κοντογιάννη καὶ λοιπῶν· ὅ,τι εἶναι ἄκυρον, θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ οὔτε βλάπτειν δύναται νὰ φέρῃ οὔτε ὄφελος.

Ἐκ δὲ τῶν 3' ἀφορᾷ 93 ἄτομα ὡς δῆθεν ψηφοφορήσαντα εἰς τὸν δῆμον Μακρυκώμης καὶ εἰς ἄλλους δήμους, ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὐδεμία ἀπόδειξις προσήχθη ὅτι τοῦτο ἔλαβε χώραν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ ὀνόματα ἐγγεγραμμένα, ὡς ψηφοφορήσαντα εἰς δύο δήμους, μήπως δὲν ἀπόκειται σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ποῦ δικαιότερον ἠδύναντο οὗτοι νὰ ψηφοφορήσωσιν; Εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος, ὅπου μετέφερον τὰ πολιτικά των δικαιώματα ἀπὸ τοῦ 1847, ὅπου ἐξακολουθοῦν νὰ ἦναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς καταλόγους καὶ νὰ ψηφοφορῶσι, καὶ ὅπου ἐψηφοφόρησαν καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν ἐκλογήν, ὡς καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν, παρ' εἷς κάθε ἄλλον.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν παρόδῳ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας, ἔρχομαι ἤδη νὰ ἔλθω ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τὰς ἰδικάς μας παρατηρήσεις.

Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην καὶ εἰς ἀμφοτέρας τὰς κάλπας, κύριοι, συνέβησαν αἱ τραυματώτεραι παρανομίαι· μακρὰν πάσης συμπαθείας ἢ ἀντιπαθείας, ἔρχομαι μόνον νὰ σᾶς κάμω παρατηρήσεις ὑπὲρ τοῦ νόμου καταπατουμένου, καὶ νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ἡ παραβλεψις τοιούτων παρανομιῶν ἐπιφέρει κατ' ὀλίγον ὀλίγον δυσαρέστα ἀποτελέσματα.

1. Αἱ παρανομίαι τῶν ἐκλογῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους εἶναι αὐταπόδεικτοι ἐκ πρώτης ὄψεως· εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα εἰς τὸν κατάλογον τῶν ψηφοφόρων 1,163 ὀνόματα. Ὅλα ταῦτα τὰ ὀνόματα φαίνονται καὶ εἰς τὸν καταλόγων τῶν ψηφοφορησάντων· τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸν δῆμον Φαλάσων· εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ψηφοφόρων 774, καὶ ὁ ἴδιος ἀριθμὸς φαίνεται καὶ εἰς τὸν κατάλογον τῶν ψηφοφορησάντων· ἦτο δυνατόν, Κύριοι, νὰ μὴ ἀπέθανον εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους; νὰ μὴ ἦσαν ἀπόντες ὡς ὑπάλληλοι, ὡς στρατιῶται, ὡς ναῦται (οὗτος μάλιστα τῆς Στερεᾶς ναυτικῆς κωμοπόλεως,) ὡς ἔμποροι κτλ. κτλ.;

2. Ὅτι διὰ νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀνωτέρω ἀριθμὸς εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους, τὰ ψηφοδέλτια εἰσήχθησαν παρανόμως εἰς τὰς κάλπας, περικλεισμένα τὸ ἓν μέσα εἰς τὸ ἄλλο (καὶ πῶς ἄλλως ἦτο δυνατὸν νὰ εἰσαχθῶσι;) τὸ βεβαιοῦσι τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῆς ἐπὶ τῆς διαλογῆς τῶν καλπῶν ἐπιτροπῆς, συνταχθέντα ὑπὸ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ ἰδίου νομάρχου.

3. Ὁ νομάρχης εἶχε πέμψει ἀντιπροσώπους του εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους διὰ νὰ ἐροῶσι τρόπον τινά, ἂν ἐνεργῆται ὁ νόμος· ἰδοὺ ὁποίας πληροφορίας δίδουσιν οὗτοι εἰς τὴν Νομαρχίαν· ὁ μὲν κατὰ τὴν Σπερχειάδα ἐπιβεβαιοῖ, ὅτι μόνον 730 ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς εἰς ἐκεῖνον τὸν δῆμον, ὁ δὲ κατὰ τὰ Φάλαρα, ὅτι μόνον 430· ἔχουν δὲ ἀμφότεροι σημειωμένα εἰς ἰδιαιτέρους καταλόγους τὰ ὀνόματα τῶν πραγματικῶς παρουσιασθέντων. Τὰς ἐκθέσεις ταύτας τῶν ὑπαλλήλων ἐπικυροῖ καὶ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς, ὁ μοίραρχος Δαλιανὴς κατὰ τὴν Σπερχειάδα, καὶ ὁ ὑπομοίραρχος Μιχαλόπουλος κατὰ τὸν δῆμον Φαλάρων. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἐν μέγα κενόν, τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται ἀδιστάκτως, ὅτι συνεπληρώθη ἀπὸ ψηφοδέλτια ἀπόντων, ἀποθανόντων κτλ. κτλ.; δύναταί τις πλέον νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου;

4. Δύω περιπτώσεις ἀρκεταὶ σπουδαῖαι, καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι ἄξιαι τῆς προσοχῆς τῆς Βουλῆς, διὰ τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι δεινὰς συνεπείας, ἔλαβον χώραν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους· ἀπεκλείσθη ἱκανὸς ἀριθμὸς ψηφορόρων, ὥστε οἱ μὲν κατὰ τὴν Σπερχειάδα κατέρχονται εἰς σύνταξιν συμβολαίων, οἱ δὲ κατὰ τὸν δῆμον Φαλάρων, μὴ παραδεχθέντος τοῦ συμβολαιογράφου Λαμίας νὰ συνταξῃ συμβόλαια, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὸν φάκελλον ἀπάντησίν του, κατέφυγον εἰς ἀναφοράς· ἀμφότερα τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι ἀνεπαρκῆ πρὸς ἐξήγησιν τῆς θελήσεως τῶν ψηφορόρων· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ τριπλῆται παρανομίαι εἶναι τόσον οὐσιώδεις, ὥστε κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὰς παρατρέξῃ, ἀναλογιζόμενος τὰς δεινὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἐπέφερε μία τοιαύτη αὐθαίρετος παραβίασις τοῦ νόμου.

Μ' ὅλον ὅτι μόνοι οἱ ἐκτεθέντες λόγοι εἶναι ἀρκετοὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν γενομένων παρανομιῶν, μ' ὅλα ταῦτα, κύριοι, δὲν ἠθέλομεν καὶ εἰς μερικάς τινας λεπτομερείας.

5. Ὁ νόμος λέγει, ὅτι οὐδεὶς δύναται δὶς νὰ ψηφοφορήσῃ, καὶ τοῦτο δὲν ἐννοεῖ μόνον ἂν ἐψηφορόρησαν εἰς ἄλλον δῆμον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν αὐτόν. Εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος φέρουν ἐνστάσεις, ὅτι ἐψηφορόρησαν εἰς αὐτὸν τὸν δῆμον τινὲς ψηφοροῥήσαντες εἰς ἄλλους δήμους. Τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἐνστάσεις βλέπομεν καὶ εἰς τὸν δῆμον Φαλάρων, ἐπιβεβαιουμένας καὶ ἀπὸ ἕν μέλος τῆς ἐφορευτικῆς τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπὸ τὸν ὑπομοίραρχον;

6. Ὁ νόμος λέγει, ὅτι ψηφοφορία δι' ἄλλου δὲν συγχωρεῖται, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ἀναγινώσκοντες τὰς ἐνστάσεις ἀμφοτέρων τῶν

μερῶν, βλέπομεν πόσοι εἰς ἕκαστον δῆμον ἐψηφορόρησαν ὑπὸ ἄλλα ὀνόματα. Καὶ πῶς ἄλλως ἠδύναντο νὰ ψηφοφορήσωσιν ὁ προύχοντας Λαμίας Ν. Κασομούλας μὲ μεταβὰς εἰς Στυλίδα, ὁ Κ. Δίστας Φραγκογιαννάκης ἔνορκος εἰς Ἀθήνας, ὁ Κώστας Δημητσιάδης, λοχαγὸς εἰς τὸ 7 τάγμα τῆς ὁροφυλακῆς, καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί, στρατιῶται, ὑπάλληλοι, ναῦται, ἀπόντες ἅπαντες ἀπὸ τὸν δῆμον τῶν Φαλάρων; Πῶς ἄλλως ἠδύναντο νὰ ψηφοφορήσωσιν εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος στρατιῶται καὶ ἄλλοι, ἀπόντες πρὸ καιροῦ ἀπὸ τὸν δῆμόν των, καὶ φυλακισμένοι κλπ. ὡς φαίνεται εἰς τὰς ἐνστάσεις; εἶν δὲ οἱ μὲν ἦσαν φυλακισμένοι ἢ λῃσταί, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἢ ἔνορκοι, ἀρκεῖ ὅτι ἐψηφορόρησαν ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἄλλοι, καὶ ἡ παρανομία εἶναι μία καὶ ἡ αὐτή.

7. Ἐὰν εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος φαίνωνται ὡς ψηφοφορήσαντες ἀποθανόντες, κατὰ τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνστάσεις, μήπως καὶ κατὰ τὸν δῆμον Φαλάρων δὲν ὑπάρχουσιν ἀποθαμένοι, σημειωθέντες ὡς ψηφοφορήσαντες; δὲν ἀποδεικνύεται ἡ αὐτὴ παρανομία εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους;

Ἀνακεφαλαιόνων σᾶς λέγω, ὅτι δειναὶ παρανομίαι συνέβησαν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους, ὅτι εἶναι αὐτοαπόδεικτοι, ὅτι καταγγέλλονται ἀπὸ τὴν ἰδίαν Νομαρχίαν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς, ὅτι αἱ αὐταὶ ἐνστάσεις παρουσιάζονται καὶ εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον δῆμον, τὰ αὐτὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ εἰς τοὺς δύο δήμους ὑπάρχουν. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν τὰ μὲν νὰ θεωρήσωμεν ὡς νόμιμα, τὰ δὲ ὡς παράνομα, ἀλλ' ὀφείλομεν πεπεισμένοι εἰς τὴν συνείδησίν μας, εἰς τὸ καθῆκόν μας, ν' ἀποφασίσωμεν τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς καὶ νὰ στείλωμεν τέλος πάντων ὄργανον εἰς τὴν παρανομίαν.

Ὅτι δέ, κύριοι, καὶ ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἔπυθεν αἱ μνημονευθεῖσαι ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ θεωροῦσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος, δὲν εἶναι ἀριθμητικῶς σῶον, ἐμφαίνεται ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν ἔλλειψιν ἀριθμοῦ τινος ψήφων πρὸς συγκρότησιν τῆν ἀπαιτουμένης πλειονοψηφίας· καὶ τοῦτο κρίνω ἀναγκαῖον, πρὶν δώσω πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν μου, νὰ καταδείξω, ἐπισυνάπτων πίνακα, ἐξαχθέντα ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἀριθμοὺς τῶν ἐφορευτικῶν αὐτῶν ἐπιτροπῶν τῶν καταλογιζουσῶν τὰς ψήφους ὑπὲρ τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἐκ τοῦ ὁποίου πίνακος προφανέστατα ἀποδεικνύεται, ὅτι οὐδεμία μερὶς ἢ μέλος τῶν ἀνταγωνιζομένων κατὰ τοὺς δύο δήμους Σπερχειάδος καὶ Φαλάρων ἔχει τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, καθ' ἃ ὁ νόμος διακελεύει.

Τὰ ὅλον τῶν ψηφοφορησάντων εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐπιτροπῶν 7890 — τὸ ἥμισυ πλέον ἐνὸς πρὸς ἀπόρριψιν τῆς πλειονοψηφίας εἶναι ψῆφοι 3946.

Χατζῆ Πέτρος ἀντιπαλεύει κατὰ τὸν λογαριασμὸν τῆς ἰδίας των ἐπιτροπῆς τῶν καὶ πλειονοψηφούσης, ψήφους 4066

Ἀφαιροῦνται ὅτας ψήφους κατελήγησε παρανόμως, ἐξ ἑκατὸν συμβολαίων πωλητηρίων, καὶ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ ψῆφ. 176

Ἀφαιροῦνται αἱ ψῆφοι τῶν ἐν Μακρυκώμῃ ὑπὲρ αὐτῶν ψηφοφορησάντων, ἐγγεγραμμένων δεόντων εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος . . . » 93 269 269 269 269

Δ' ἔκαστον τῶν ἄνω μένουν ψῆφ. 3797 3788 3777 3766

Εὐαγγέλης Βαλαστὸς ἔλαβε, κατὰ τὸ ἐξαγόμενον τῆς διαλογῆς τῆς γενικῆς ψηφοφορίας, ὡς τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὅλης . . . . . ψήφους 3989 3958 3948 3940

Ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὴν μερίδα τούτων, κατὰ τὸν λογαριασμὸν τῆς πλειονοψηφούσης ἐφέσεως, ἐπιτροπῆς τῆς καὶ ἐναντίας τοῦ Λίνιου καὶ λοιπῶν.

1. Διὰ τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ψῆφ. 15
2. Τοὺς ἀποδιωκτάντας . . . . . » 78
3. Τοὺς φυλακισμένους . . . . . » 2
4. Τοὺς φονευθέντας . . . . . » 7 102 102 102 102

Ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν ἄνω ἀριθμῶν γίνεται 3887 3856 3846 3838

δῆλον, ὅτι κανεὶς δὲν ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, ἡ τὰς ψῆφ. 3946.

Καὶ ἂν προσέτι ἀπὸ τὴν ὁλικὴν ἀριθμὸν τοῦ καταλόγου τῶν ψηφοφορησάντων 7890 ἀφαιρεθῶσιν οἱ μὴ ὑπάρχοντες πεπιγμένως, ὡς διατείνονται οἱ ἐναντίοι, τοιοῦτοι . 102

Καὶ ἐν τοσούτῳ οὐδεὶς τῶν συναγωνιζομένων δὲν ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, ὅπως ἀναδειχθῇ πλειονοψηφῶν.

Συμπεραίνων λέγω Α'. ὅτι ἡ ἐκλογὴ εἶναι παράνομος καὶ κατὰ τὸ δίκαιον ἀκυρωτέα καθ' ὁλοκληρίαν καὶ εἰς τοὺς δύο δήμους, Β'. ὅτι καὶ ὑπ' ὄψιν λαμβανομένων τῶν εἰκονικῶς γενομένων, πάλιν δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ψηφοφόρων πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης πλειονοψηφίας· ἑπομένως προτείνω εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης ἐκλογῆς εἰς τοὺς δήμους Σπερχειάδος καὶ Φαλάρων τῆς Φθιώτιδος, καὶ τὴν ἐπανάληψιν νέας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Αὐγούστου 1851.

Ἀναργυροπούλου Α. Χ. Ἀναργύρου.
Μέλος τοῦ Δ'. τμήματος τῆς Βουλῆς.

Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ ταύτης ἐξέθηκεν, ὅτι τρία ὑπάρχουσι μέσα ἀποδείξεως τῶν ἰσχυρισμῶν του, μεταξὺ τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐκλογὴν ἐγγράφων, τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τὰ πρωτόκολλα, ἅτινα συνέταξαν αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, αἱ ἐπιτηρήσασαι τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς, καὶ αἱ ἀμφοτερόθεν γενόμεναι ἐνστάσεις· καὶ κατὰ μὲν τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐπιτροπῶν, ἀντὶ δέκα, 40 μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐπετήρουν τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, καθ' ἣν, ὡς ὁμολογοῦσι τὰ ἴδια μέλη, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ νομάρχου ἀνεκαλύφθησαν πολλὰ ψηφοδέλτια περιέχοντα ἀνὰ δύω καὶ τρία ἐπισυνημμένα, καὶ ἄλλαι παρανομίαι ἔλαβον χώραν καθιστῶσαι ἄκυρον τὴν ἐκλογήν· προσέτι δὲ προσελθόντες 176 ψηφοφόροι εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος διὰ νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῆς μερίδος τοῦ Χ. Πέτρου, καὶ μὴ γενόμενοι δεκτοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον διὰ νὰ καταθέσωσιν ἐκεῖ τὰς ψήφους των· ταύτας δὲ ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀφαιροῦσα ἀπὸ τῶν ἐναντίων, κατελόγισεν ὑπὲρ τῆς μερίδος τοῦ Χ. Πέτρου. Ἀλλ' ἐνῷ τὰ αὐτὰ συνέβη καὶ εἰς τὸν δῆμον Φαλάρων, ἐπειδὴ οἱ εἰς αὐτὸν μὴ γενόμενοι δεκτοὶ δὲν εὗρον συμβολαιογράφον διὰ νὰ καταθέσωσι τὰς ψήφους των, ἐδήλωσαν τὴν βέλησίν των δι' ἀναφορῶν, καὶ μολαταῦτα οὗτοι δὲν κατελογίσθησαν ὑπὲρ τῆς ἐναντίας μερίδος, εἰς ἣν ἀνῆκον.

Ἐκ τῶν αὐτῶν πρωτοκόλλων ἐξάγεται ἐπίσης, ὅτι διάφοροι πολῖται προσελθόντες νὰ ψηφοφορήσωσιν, ἀπεκρούσθησαν διὰ τῆς βίας· ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ δήμου Φαλάρων ἀρχήσασα τὴν 23 τοῦ μηνὸς, διεκόπη ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας παρὰ τὸν νόμον καὶ

ἐπανελήφθη τὴν 28· ὅτι κατὰ τὴν 29 Ἰουνίου παρεδέχθησαν ὀκτὼ ψηφοφόρους μὴ ἐγγεγραμμένους εἰς τὸν κατάλογον, ὅτι 22 ἄτομα ἐψηφορόρησαν πολλάκις ὑπὸ διάφορα ὀνόματα, καὶ ἄλλαι τοιαῦται παρανομίαι καθιστῶσαι ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν ἀμφοτέρων τῶν δήμων, προκύπτουσιν ἐκ τῶν πρωτοκόλλων τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν· αἱ δὲ διοικητικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ὁμολογοῦσιν, ὅτι εἰς μὲν τὸν δῆμον Φαλάρων, ἐνῷ φαίνονται ψηφοδέλτια 774, μόνον 430 ψηφορόραι παρουσιάσθησαν, οὐχὶ καὶ αὗται πραγματικοί, διότι μόλις ἦσαν 250, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν πολλοὶ ἐπανειλημμένως ψηφοφορήσαντες ἀπετέλεσαν τὸν ἀριθμὸν 430· εἰς δὲ τὸν δῆμον Σπερχειάδος μόνον 730 ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς, καὶ ἐν τούτοις φαίνονται ὡς ψηφοφορήσαντες 1220· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῶν ἀνωτέρω ἀνέγνω ἔγγραφον πρὸς τὴν νομαρχίαν τοῦ ἀποσταλμένου αὐτῆς πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐκλογῆς, προσθεὶς, ὅτι τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφορορίας ἐλάμβανον μεθ' ἑαυτῶν τὰ μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τὸ ἐσπέρας, διὰ νὰ ἐπιφέρωσιν ὅσας ἤθελον διορθώσεις.

Ἀνέγνω δὲ τελευταῖον καὶ τὰς οὐσιωδεστέρας τῶν ἐνστάσεων, ἐν αἷς καὶ μίαν μέλους τινὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἀποκλεισθέντος ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας, καὶ ἑτέραν μέλους τινὸς τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐμποδισθέντος νὰ ψηφοφορήσῃ.

Ἐξ ὅλων δ' αὐτῶν, εἶπε, καταδεικνυόντων ἀριδήλως, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν δύο δήμων γέμει παρανομειῶν, πιστεύει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ὡς τοιαύτην θεωρήσασα αὐτὴν θέλει τὴν κηρύξει ἄκυρον· τελευτῶν δ' ἀπέδειξεν ἀναπόδραστον τὸν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεώς του πίνακα, ὅτι καὶ ἐκτὸς τῶν παρανομιῶν, οὐδέτερον τῶν δύο ἀντιπάλων μερῶν ἔτυχε τῆς ἀπαιτουμένης ἀπολύτου πλειοψηφίας, καὶ ἐσυμπέρανεν, ὅτι καὶ διὰ τὸν ἰσχυρότερον αὐτὸν λόγον ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ θεωρήσῃ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ἄκυρον.

Ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησεν ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν ὡς ἐκ τῶν παρανομιῶν τῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς δήμους λαβουσῶν χώραν· καὶ ὁμολογεῖ μὲν καὶ οὗτος, ὅτι διάφοροι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένοντο ἐνστάσεις, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι αἱ ἐνστάσεις δὲν εἶναι πάντοτε ἀληθεῖς. βεβαίως δ' ὁμολογούμενον εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως ἐπεμβῆκε κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς, καὶ ὅτι αἱ παρανομίαι ἂν ἔλαβον χώραν, ἐπράχθησαν ὑπὸ τῶν ψηφορόρων· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας, ὅτι καὶ εἰς τὸν δῆμον Σπερχειάδος παρουσιάσθησαν αἱ αὐταὶ

ἐνστάσεις, ὡς εἰς τὸν τῶν Φαλάρων· κακῶς δ' ἐπίστης διϊσχυρίσθη, ὅτι τὰς 176 ψήφους, τὰς διὰ συμβολαίων διατεθείσας, τὸ τμῆμα κατελόγισεν ὑπὲρ τῆς μερίδος τοῦ Χ. Πέτρου, διότι αὐτὰς οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἀφήρεσε δὲ συγχρόνως καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων, ἀπόντων καὶ δὶς ἐγγεγραμμένων, ἀναβαινούσας εἰς 215, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὥστε ἀδίκως ὁ προαγορεύσας ἐπετέθη κατὰ τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος, ὡς ἐσφαλμένως ἐργασθείσης εἰς τὸν ὑπολογισμὸν καὶ καταλογισμὸν τῶν ψήφων, ἐνῷ αὐτὴ προσέβη εἰς τὴν διὰ τῆς ἐκθέσεως γνωμοδότησίν της, μετ' ἐπιστασίας μελετήσασα τὰ συνιστῶντα τὴν ἐκλογὴν ἔγγραφα καὶ ἐπιτυχῶς καταλογίσασα τὰς ψήφους ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ἐὰν δὲ προσεκτικώτερον ἐμελέτα ὁ προαγορεύσας τὸν νόμον, ἤθελεν ἰδῇ ὅτι ὄχι δέκα μόνον ἄτομα, ἀλλ' ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν διαλογὴν, ὅσα καὶ ἂν ὦσι· δὲν πρέπει δὲ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀρχῶν περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς ὅσοι φαίνονται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς, διότι, ἐὰν βλέπῃ τις βλέμμα εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, θέλει ἰδῇ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν ψηφορορίαν· διὸ παραδεχόμενοι ἡμεῖς σήμερον τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀρχῶν, καὶ κατ' αὐτὰς σχηματίζοντες τὴν πεποίθησίν μας, καταστρέφομεν τὴν ἐλευθερίαν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ἀντὶ ἀποσταλμένων τοῦ λαοῦ, θέλομεν ἔχει ἀντιπροσώπους τῆς ἐξουσίας, ὡς τοῦτο πολλάκις γίνεται καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς. Καὶ ἐρώτησε μὲν παράδοξον εἰς τὸν προαγορεύσαντα διότι καὶ τῶν 1163 ψηφορόρων τὰ ψηφοδέλτια εὑρέθησαν εἰς τὴν κάλπην Σπερχειάδος, καὶ ἠπόρησε πῶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπεβίωσεν ἐν τῷ μεταξύ, ἢ ὁπωσδήποτε ἄλλως ἐμποδίσθη τοῦ νὰ ψηφοφορήσῃ, καὶ ἐντεῦθεν προέθετο νὰ συμπεράνῃ τὸ νόθον τῆς ψηφορορίας, ὡς νὰ ἦτον ἄφευκτος ὁ θάνατος ἢ ἡ ἀπουσία ἑνὸς ἢ πλειοτέρων ἐξ αὐτῶν· ἀλλὰ τὸ τμῆμα ἐρρόντισε νὰ παραλείψῃ τοὺς τεθνεώτας, τοὺς δὶς ἐγγεγραμμένους, τοὺς δὶς ψηφορορήσαντας καὶ τοὺς ἀπόντας, ὥστε δὲν ἔχει δίκαιον ὁ προαγορεύσας νὰ παραπονῆται κατ' αὐτοῦ, ὡς μὴ ἐκπληρώσαντος ἀκριβῶς τὸ καθῆκόν του. Ἐὰν δὲ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τῶν δήμων Φαλάρων γενομένας ἐνστάσεις, θέλετε ἰδῇ, ὅτι αὗται ἀποβαίνουσι κατὰ τῆς ἀποτυχούσης μερίδος, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἐπενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τμήματος μεταρρύθμισιν τῶν ψήφων συνεφώνησε καὶ ὁ προαγορεύσας, διαφωνήσας μόνον ὡς

πρὸς τὰς ἐνστάσεις ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Φαλάρων· ἐξ ὅλων λοιπὸν τούτων πείθεται, ὅτι ἡ Βουλὴ ἅπασα θέλει εὕρει τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας στηριζομένην εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ὀφείλει μὲν ἐκ προοιμίων ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀνήκοντα ἔπαινον διὰ τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ἀμεροληψίαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς συζητουμένης βουλευτικῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' ἤδη μετὰ λύπης ἀκούει, ὅτι ἄῤῥην τὸ ὑπουργεῖον μετέβαλε γνώμην· μὴ πιστεύων ὅμως τοιαύτας σπερμολογίας, μετὰ θάῤῥους προβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἂν ἡ ἀτυχὴς αὕτη ἐκλογὴ διεξήχθη νομίμως ἢ οὔ, καὶ ἂν ἐξεπληρώθησαν αἱ εὐχαὶ τοῦ ἔθνους.

Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἰδίας ἐκλογῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν δύω μόνον δήμων ἡ ἐκλογὴ ἠκυρώθη, ἡ ἐπαναληψὶς τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ φέρῃ ἓν ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα· ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκτεθέντων καὶ τῆς ἐρεύνης τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐκλογὴν ἐγγράφων μετὰ λύπης ἐπληροφορήθη, ὅτι ἀμφότερα τ' ἀνταγωνιζόμενα μέρη ἠθέλησαν δολίως νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν Βουλὴν, διότι ἑκάστη τῶν δύω μερίδων ἐπηρεάζουσε ἕνα τῶν δήμων, μετεχειρίσθη εἰς τὴν ψηφοφορίαν καὶ τὴν βίαν καὶ τὸν δόλον, καὶ διὰ τοῦτο ἠκούσατε, ὅτι εἰς ἕνα δῆμον ἐνῷ μόνον 250 ἄτομα ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς, εὑρέθησαν ἐν τῇ κάλπῃ 774 ψηφοδέλτια· ὅτι ἐντὸς ἑνὸς ψηφοδελτίου εὑρέθησαν πολλὰ τοιαῦτα, καὶ ὅτι μεταξὺ τῶν ψηφοφόρων ὑπάρχουσι καὶ τεθνεῶτες, ἐφ' ᾧ τὸ ἀποτέλεσμα τοιαύτης ἐκλογῆς δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἦναι ἰδανικόν· διὰ τοῦτο δὲ συμφωνῶν καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ὑποστηρίξαντος, ὅτιοὐδεὶς τούτων ἔλαβε τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ὡς παρανόμου.

Ἐπέμεγκεν ἕτερος, ὅτι ἀναγκάζεται νὰ λάβῃ τὸν λόγον ὄχι διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ μηδεμίαν ἀνάγκην ὑπερασπίσεως ἔχοντα, ἀλλὰ διότι ἐλλείψεις τινὰς συνοδευούσας πᾶσαν βουλευτικὴν ἐκλογὴν, ἠθέλησάν τινες νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς παρανομίας, καὶ διότι θέλει καὶ αὐτὸς νὰ μετάσχῃ τοῦ λάθους, εἰς ὃ ὑπέπεσεν ἡ μεγάλη πλειοψηφία τοῦ τμήματος, τὴν ὁποίαν ἀπετέλουν πρόσωπα σεβαστὰ καὶ αἰσθανόμενα, ὡς καὶ τὸ μειονοψηφῆσαν μέλος, τὸ καθῆκον αὐτῶν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ ἐνηργήθη κατὰ τύπους καὶ κατὰ νόμον, παρουσίασε πίνακα τοῦ νομάρχου, ὅστις ἂν καὶ δὲν ἔδωκε τὰ εἰσιτήρια διὰ λόγους ἀγνώστους αὐτῷ εἰς τὴν ἐπιτυχοῦσαν

μερίδα, ἐκήρυξεν ὅμως ἐπισήμως τὸ ἀποτέλεσμα ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ εἰδοποίησε τοὺς ἐπιτυχόντας τέσσαρας βουλευτὰς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας· ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἰδίου πίνακος, εἶπε, καταῤῥαίνεται, ὅτι καὶ τὰ 176 ψηφοδέλτια τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ ἀναφερομένων ἀτόμων δὲν κατελογίσθησαν ὑπὲρ τῶν πλειοψηφησάντων, καὶ διὰ νὰ κατανοήσῃ ἡ Βουλὴ τί σημαίνει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συμβόλαιον, προσθέτει ὅτι δι' αὐτοῦ ἠθέλησαν νὰ δηλώσωσιν ἐπισήμως τὰ 176 αὐτὰ ἄτομα, ὅτι δὲν ἐψηφορόρησαν εἰς τὸν δῆμον Σπαρτιάδος, καὶ ὅτι ψευδῶς ἐνεγράφησαν ὡς ψηφοφορήσαντα· διὰ τοῦτο δὲ ἀφῃρέθησαν μὲν ἀπὸ τὴν ἀποτυχοῦσαν μερίδα, δὲν κατελογίσθησαν ὅμως ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχούσης, ὡς ἐτραλιένως τινὲς ὑπέλαβον· ἡ δ' ἐπιτροπὴ τοῦ τμήματος καλῶς ποιοῦσα δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν οὐδ' αὐτὰ οὐδὲ τὰ 215 τῶν ἀποθανόντων καὶ δὶς ψηφοφορησάντων κλπ. ἐκ τῶν ἐπισήμων λοιπὸν ἐγγράφων ἐξάγεται τὸ ἔννομον καὶ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς.

Ἐπειδὴ δέ τις τῶν προαγορευσάντων παρουσίασε καὶ ἄλλα ἔγγραφα, δι' ὧν καταμαρτυροῦνται ὡς λαβοῦσαι χώραν παρανομίαι τινὲς, παρετήρησεν ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν μόνον τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ ἀπηρτίσθη τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντα ἔγγραφα τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διότι οὕτω χορηγοῦμεν εἰς τοὺς νομάρχας δικαιώματα ἀνακριτικὰ πρὶν εἰσέτι ἡ Βουλὴ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως ἐκλογῆς τινος, καὶ καθιεροῦμεν τὴν καταστρεπτικωτέραν ἀρχὴν, τὴν προσβάλλουσαν καιρίως καὶ τὸν ἐκλογικὸν νόμον καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα.

Εἰς τὰ πρακτικὰ δὲ τῆς ἐκλογῆς φαίνονται αἱ ὑπογραφαὶ ὅλων τῶν μελῶν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὥστε οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν αἱ μετὰ ταῦτα ὑπό τινων ἐξ αὐτῶν γενόμεναι ἐνστάσεις, καθότι ὤφειλον, ἐὰν εἶχον, νὰ φέρωσιν αὐτὰς ἐγκαίρως, ὡς καὶ τὸ μέλος ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἀνεγνώσθη πρὸ μικροῦ ἡ ἔνστασις, παρὸν εἰς τὴν ἐκλογὴν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, οὐδεμίαν ἔκαμεν ἔνστασιν τότε.

Τελευτῶν ἀπέδειξεν ἐσφαλμένους καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς, δι' ὧν ὁ πρῶτος ἀγορεύσας ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ ὡς μὴ λαβόντας τὴν ἀπαιτουμένην ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τοὺς ἐπιτυχόντας βουλευτὰς, καὶ ἀπερρίνατο ὑπὲρ τοῦ ἐγκύρου τῆς ἐκλογῆς.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι αἱ λέξεις « τήρησις τοῦ Συντάγματος, σίβας εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν ἀρχῶν » ἔφερον καὶ

αὐτὸν εἰς τὸ δῆμα, διότι καθόσον ἀφορᾷ τὰς λαπτομερείας τῆς ἐκλογῆς δὲν γινώσκει πλειότερόν τι ἀφ' ὅ,τι ἤκουσε κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν· ἐπομένως βάσιν ἔχων τοῦ λόγου του τὰς ἀνωτέρω φράσεις παρετήρησεν, ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ τὴν ἐκλογὴν κατ' οὐσίαν καὶ οὐχὶ κατὰ λέξιν μόνον νόμιμον, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ αὐτὴν καὶ κηρύξῃ μετὰ παρρησίας ἐὰν τὴν θεωρῇ τοιαύτην ἢ ὄχι.

Δύω δὲ μόνον ὄντως τὴν ἐκλογὴν ἔχομεν νὰ ἐξετάσωμεν, εἰς οὓς, διατάξασα ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας, ἔπεμψε συνάμα ἀντιπροσώπους αὐτῆς πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐπιτηρητῶν δὲ τούτων ἐπίσημα ἔγγραφα ἀνέγνω πρὸ μικροῦ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, ἐξ ὧν πιστοποιεῖται, ὅτι εἰς ἕκαστον δῆμον, παρουσιασθέντων 430 μόνον ψηφοφόρων, εὑρέθησαν 770 ψηφοδέλτια· εἰς δὲ τὸν ἄλλον, 1163, ψηφορησάντων μόνον 730. Σεβόμενοι ὅθεν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἐκλογὴν παράνομον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου πρόσωπα ἁρμόδια εἰς τὴν διαλογὴν ὁ νόμος θεωρεῖ τὰ μέλη τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐκ δὲ τῶν ἀναγνωσθέντων πρωτοκόλλων, ἐξ οἷς ἐκτίθεται ἡ γνώμη τῆς τε πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας, ἔμαθεν ἡ Βουλὴ ὅτι ἐντὸς τῶν ψηφοδελτίων εὑρέθησαν ἐπισυνημμένα καὶ ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε ν' ἀφαιρεθῶσιν, ἐκ δὲ τῶν ἐγγράφων πληροφορούμεθα, ὅτι μόνον 18 τοιαῦτα ἀφῃρέθησαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται τὸ νόθον τῆς ἐκλογῆς. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας ἀποκρούων τὰ συμβάλαια, ὅτι οἱ 176 μὴ δυνηθέντες νὰ ψηφορήσωσιν, ἔσπευσαν νὰ δηλώσωσι δι' ἐπιστόμου πράξεως τὴν βέλησίν των, ἐφ' ᾧ καὶ ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὴν ἐναντίαν μερίδα ἰσάριθμοι ψῆφοι, ἀλλ' ἔπρεπε ν' ἀφαιρεθῶσι συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ Χ. Πέτρου 150 ψηφοδέλτια ἐκείνων, εἵτινες δι' ἀναφορῶν ἐδήλωσαν, ὅτι δὲν ἐψηφοφόρησαν εἰς τὸν δῆμον Φαλάρων, ὅπερ δὲν ἐγένετο.

Δι' ὅλα λοιπὸν ταῦτα πρὸς τήρησιν τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀποδίδοντες σέβας εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν ἄκυρον τὴν προκειμένην ἐκλογήν.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι πραγματικῶς ἐν τῷ τμήματι συνεφώνησαν ἅπαντα τὰ μέλη εἰς τὸ ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ ψῆφοι τῶν ἀποβιωσάντων, τῶν δὶς ἐγγεγραμμένων, δὶς ψηφορησάντων κλπ. καὶ ἀπὸ τὰς δύω μερίδας, ἀλλὰ δυσχερῶς ἡ πλειοψηφία τοῦ τμήματος μόνον ἀπὸ τὴν ἐναντίαν μερίδα ἀφείλετο τὰς τοιαύτας ψήφους. Ἐπειδὴ δέ τις τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι τὴν πλειοψηφίαν τοῦ τμήματος ἀπετέλουν

πρόσωπα σεβαστὰ καὶ ἐγκρατῆ τοῦ λογιστικοῦ, παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὸ τοιοῦτον, ἀναγωρίζων καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν ἱκανότητά των, ἀλλ' ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου προέδρου τοῦ τμήματος καὶ δύω ἄλλων μελῶν αὐτοῦ, οἵτινες πολλάκις ἐκήρυξαν κατὰ τὴν τμηματικὴν συζήτησιν παρανομωτάτην τὴν προκειμένην ἐκλογήν.

Ἀπαντήσαντος δ' ἑτέρου, ὅτι καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην μερίδα ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος ἀφῄρεσεν 20 ψήφους ἀνὰ δέκα ἐγένετο ἀναστάσεις, καὶ πλειοψήφιος ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος, ἀλλὰ μὴ διακειμένης τῆς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας, ἐγένετο δευτέρα κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Χρυσανθόπουλον καὶ Ἰω. Βάχλαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειοψηφίας διὰ ψήφων 54 κατὰ 13, ἀρνηθέντων τριῶν.

Πρωτόκολλον ψηφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕβδομου ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἔκθεσιν τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος, καθ' ἣν κηρύττεται ἔγκυρος ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Φθιώτιδος, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Δ. Πετροπουλάκης	. . N.
Ἀθανάσ. Χρυσανθόπουλος	Ο.	Π. Τζαννετάκης	. . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. N.	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	.
Ἀναστάσιος Ἐμπειρίκος	. . .	Ἀναγνώστ. Παπαβασιλείου	Ο.
Πέτρος Καμπάνης	. . .	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. .
Δημήτριος Τσώκρης	.	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . N.	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.
Γεώργιος Τσώκρης	. . N.	Σταμάτιος Πάτσας	. .
Γεώργιος Σκοῦρος	. . N.	Γεώργιος Βελλῆς	. . . . N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . Ο.	Δημήτριος Ζώτος	. . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N.	Γεώργιος Ἰω. Γκολδάσης	. .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . .	Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. N.	Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.
Παναγιώτης Ἀσπρῆς	. N.	Ἀνδρέας Ἀθηνῆνος	. . N.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Ἰωάν. Κλίμακας	. . . .
Κωνστ. Γριβογιώργης	. .	Πέτρος Ζάνος	. . . . Ο.

Θ. Ζαΐμης . . . . . Ο.	Δημ. Δημητρακόπουλος . Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . Ν.	Γεώργιος Κάνδυας . .
Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . .
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης Ν.	Α. Παπαδημητριάδης . Ν.
Γεώργιος Περωτής . . Ο.	Ν. Σισμάνης . . . . .
Κωνστ. Νταγρές . . . Ν.	Κωνστ. Ἀξελός . . . Ν.
Ἰωάννης Βάχλας . . . Ν.	Χρ. Στ. Ἀντωνόπουλος ἀρνεῖται
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . Ο.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . Ο.
Βελ. Νικολαΐδης . . .	Νικόλ. Πιεράκος . . . Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . .
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Σταῦρ. Καπετανάκης . .
Λάμπρος Ῥοΐλός	Δημ. Πικουλάκης . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος .	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.
Π. Κολποδίνος . . . Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος. . .
Νικόλ. Δελιγιάννης . ἀρνεῖται	Νικόλαος Μοσχούλας .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . .
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος .	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ν.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Παπα-Κώνστ. Τσαμάλας Ν.
Ἐμ. Καραμάνος . . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης.
Νικόλαος Ματθαίου . . Ν.	Δημήτριος Κουμανιώτης .
Ἀναγν. Κοντάκης . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . .
Σ. Καπανίτσας . . . . Ο.	Παν. Πατρινός. . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Ἀναργυρος Χ. Ἀναργύρου Ο.
Παρασ. Ματάλας	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου. .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . Ν.	Ἀναγνωστ. Τατόπουλος . Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος . .	Κωνστ. Δαρειώτης. . . Ν.
Λάμπρος Εὐμολπίδης . Ν.	Ἰωάν. Γεωργάρας . . . Ν.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . Ν.	Γ. Νικολάου . . . . Ν.
Θεόδωρος Πετρινός . . Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . Ν.	Ζαννῆς Μαραγκός . . . Ν.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . ἀρνεῖτ.	Μιχαὴλ Σολομός . . . Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . Ν.	Εὐστράτ. Παρίσης. . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος. . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.	Δημήτριος Δρόσος. . . .
Γεώργ. Γουλιμής . . . Ν.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος Ν.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης .	Κυριάκος Πονηρόπουλος.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.	Ἀγαγν. Παπατσώρης .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος Ν.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . Ο.
Ἐμ. Μοδινός . . . . Ν.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . Ο.

Α. Κιζάνης	Δημήτριος Μητσάκης .
Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ο.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.

Κηρύξαντος δὲ τοῦ προέδρου νομίμους βουλευτὰς Φθιώτιδος τοὺς Κ. Κ. Π. Χ. Πέτρον, Μ. Χουρμούζην, Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Κ. Δυοβουνιώτην, προσελθόντες οἱ Κ. Κ. Μ. Χουρμούζης καὶ Κ. Δυοβουνιώτης, ἔδωκαν τὸν παρὰ τοῦ ἄρ. 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Κληρωθείσης ἀκολούθως τῆς εἰς τὴν τελετὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου παρευρεθησομένης συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Κριεζῆ καὶ Α. Τατοπούλου, ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Δ. Δημητρακόπουλος, Κ. Γριβογεώργης, Α. Δεδόπουλος, Μ. Σολομός, Κ. Δυοβουνιώτης, Γρ. Κορφιωτάκης, Κ. Δαρειώτης, Ν. Δελιγιάννης, Δ. Πετροπουλάκης καὶ Γ. Γουλιμής.

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου συζητήσεως, διέλυσε, τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πίπας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

« Σήμερον τὴν τριακοστὴν Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προσελθόντες ἐν τῷ βουλευτηρίῳ οἱ βουλευταὶ Φθιώτιδος, ὤμοσαν ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ ἱερέως καὶ τῶν ὁρκισθέντων βουλευτῶν.

Οἱ ὁρκισθέντες βουλευταὶ Μ. Χουρμούζης, Κ. Δυοβουνιώτης.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πίπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Τῆς 31 Αὐγούστου 1851.

Συνελθόντων τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις προσελθόντες οἱ ἕτεροι βουλευταὶ φθιωτιδος Π. Χ. Πέτρου καὶ Κ. Τσουκαλᾶς, ὥμοσαν τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Αἰγίνης, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὸ Ζ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν ἐν τινι τῶν δωματίων αὐτῆς, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Αἰγίνης καὶ παρατηρῆσαν ὅτι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς ταύτης διετηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο κατ' αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν βουληφορίαν ὁ Κ. Γ. Λογιωτατίδης ἔλαβε ψήφους 395 ἀπέναντι τῶν 405 ψηφοφορησάντων, γνωμοδοτεῖ, ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης νὰ κηρυχθῇ νόμιμος καὶ κύρος ἔχουσα καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης ὁ Κ. Γ. Λογιωτατίδης, ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Αὐγούστου 1851.

Ὁ εἰσηγητὴς
Φ. Κ. Μαῦρος ».

Μεθ' ἃς ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης κατ' αὐτῆς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἔγκυρον τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Αἰγίνης, ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς νόμιμον βουλευτὴν αὐτῆς τὸν Κ. Γ. Λογιωτατίδην.

Μετὰ ταῦτα λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔπεμψεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἔγγραφά τινα ἀφορῶντα τὴν περὶ τῶν προσόντων τοῦ εἰσαγγελέως Μπέτσου πρότασιν αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησατο παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ὁρίσῃ τὴν

ἡμέραν τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐγγράφων αὐτῶν, ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισεν ὡς τοιαύτην τὴν προσεχῆ τρίτην.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι μετ' ἐπανειλημμένας ἀπωρώσεις τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Τριπόλεως ἐπῆλθεν ἐν ὁριστικῷ ἀποτέλεσμα ἀναδείξαν ὡς ὑποψηφίους διὰ τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου δύο πρόσωπα διακρινόμενα ἐπ' ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι, πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τοῦ νόμου ἐτέθη καὶ τρίτος τις ὑποψήφιος, ὅστις δυστυχῶς διωρίσθη καὶ δήμαρχος· πάσχων ὅμως δεινῶς ὑπ' ὀφθαλμίας καὶ κωφότητος, ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του, πρὸς δὲ ταῖς φυσικαῖς ἐλαττώμασι κατεχόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς φλαγγυρίας, δὲν προσκαλεῖ τὸν παρέδρων διὰ νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ ἵνα μὴ ἀπολέσῃ τὴν ἀντιμισθίαν του, ἀλλὰ τὴν μὲν γραφικὴν ἐργασίαν διεξάγει ὁ γραμματεύς του, περιορίζομένου τούτου εἰς τὸ νὰ θέτῃ μόνον τὴν ὑπογραφήν του, τὴν δ' ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν, δι' ἣν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία του, ἐνεργεῖ διὰ τῶν παρέδρων, προσκαλῶν αὐτοὺς ἑκάστοτε ἵνα μεταβαίνωσιν ὅπου ἡ χρεία τὸ καλέσῃ· οὗτοι δὲ οἰκτείροντες αὐτὸν ἐξετέλουν μέχρι τινὸς τὰς προσκλήσεις του, ἀλλ' ἀκολούθως βαρυνθέντες νὰ ἐκτελῶσιν ὡς πλήρεις τὰ τοῦ δημάρχου καθήκοντα, ἐσκέφθησαν καὶ ἐβούλευσαν αὐτὸν νὰ προσκαλέσῃ εἰς τὴν θέσιν του ἕνα τῶν παρέδρων· ὁ δήμαρχος ὅμως ὀργισθεὶς κατήγγειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἐξαιτούμενος τὴν τιμωρίαν των ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας, οὗτοι δὲ ἀπολογούμενοι ἐδικαιολόγησαν ἀρκούντως τὴν διαγωγήν των, ἀλλ' ὁ νομάρχης μὴ βάλλων ὑπ' ὄψιν τὰ ἐσχυρὰ δικαιολογήματά των, παρέπεμψεν ἀμφοτέρους εἰς δίκην ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας.

Ἐκ τούτων δ' ἐξάγει δύο τινὰ περιστατικά, α'. ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ δημοτικοῦ νόμου, καὶ β'. ἐσφαλμένην ἐπίσης ἑρμηνείαν τοῦ ποινικῆς διαδικασίας· ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἑρμηνείαν τῆς ποινικῆς διαδικασίας· ἀμφότερα δὲ ταῦτα θεωρεῖ ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Βουλῆς πρὸς ἐξέτασιν· ἀλλὰ διὰ νὰ εὐβάσῃ αὐτὰ εἰς ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα, προτείνει νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγγραφα, ἅτινα λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἐν γνώσει.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἂν ἡ πρακειμένη ὑπόθεσις εἰσήχθη εἰς τὰ δικαστήρια, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ, ὑπαρχούσης ἐκκρεμοδικίας, καὶ ἄλλων ἀντιπρουσάντων τὴν ἰδέαν αὐτὴν, ἡ Βουλὴ συνῆνεσε νὰ προσαγάγωσι τὰ ἔγγραφα ἐντὸς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος, ἵνα ἐπιληρωθῇ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου

αὐτοῦ συζητήσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ ὑπουργὸς δι' ἰσχυροὺς λόγους ζητήσῃ ἀναβολήν.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου, ἐπρότεινέ τις ἀντὶ διὰ πιστοποιητικοῦ ἐνδείας, νὰ ἐπιβεβαιώσιν οἱ ἄποροι καὶ ἐνδεεῖς τὴν ἀκτημοσύνην των, δι' ὅρκου θεωρῶν δύσκολον εἰς αὐτοὺς νὰ ζητῶσι καὶ παρουσιάζωσι τοιαῦτα πιστοποιητικά.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι μεταξὺ πένητος καὶ ἀπόρου ἡ ἐνδεοῦς ὑπάρχει διαφορά τις, διότι, κατὰ τὴν πολιτικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, ὁ μὲν πένης ὑποτίθεται ὡς ἔχων καὶ ἐπάγγελμα καὶ μικρὰν περιουσίαν, ἐξ ὧν πορίζεται τ' ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἐνῷ ὁ ἐνδεὴς καὶ ἄπορος οὐδένα ἔχει πόρον ζωῆς· διὸ προτείνει νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις « πενίας » εἰς « ἐνδείας » ν' ἀπαλειφθῇ δὲ ἡ ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου λέξις « ἐντελῶς » ὡς περιττή.

Συγχρόνως δ' ἐπρότεινε ν' ἀπαλλαγθῶσι τῆς πληρωμῆς τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις **40, 42, 43, 51, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64** καὶ **67** τῆς διατιμήσεως δικαιωμάτων καὶ οἱ κατὰ τὰ ἄρθρ. **220** καὶ **221** τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀπολαύοντες τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀντέκρουσε τὴν τελευταίαν τοῦ προαγορεύσαντος τροπολογίαν ὡς συντείνουσαν εἰς τὴν ἀτέλειαν, διότι, εἶπεν, ὡς πάντες γνωρίζομεν, ἕκαστος εὐκολώτατα δύναται κατὰ τὸ ἄρθρ. **220** τῆς πολιτικῆς δικονομίας νὰ τύχῃ τῶν δικαιωμάτων τοῦ πένητος, ἀφ' οὗ ἕκαστος τῶν Ἑλλήνων εὐκόλως δύναται ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ πρόσοδοί του δὲν ἀρκοῦσιν εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ ἄλλων ἐξόδων. Ἡ ἐφαρμογὴ λοιπὸν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐπέφερε σημαντικὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐκ τοῦ χαρτοσήμου εἰσπράξεων, διότι, ἐν ᾧ ἡ μεγαλειτέρα αὐτοῦ κατανάλωσις γίνεται εἰς τὰ δικαστήρια, οἱ πλείονες τῶν διαδίκων ἀπολαύοντες τῶν πενήτων τὰ δικαιώματα, ἀπαλλάσσονται τοῦ τέλους τούτου· τὸ αὐτὸ δ' ἀποτέλεσμα θέλει ἐπιφέρει ἡ ἀνωτέρω τροπολογία καὶ εἰς τὰ προξενικὰ τέλη, διότι ἕκαστος ἀναχωρῶν ἐντεῦθεν, θέλει ἐροδιάζεσθαι μὲ πιστοποιητικὸν πενίας καὶ ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ προξένου πᾶσαν πρᾶξιν, ἧς ἔχει ἀνάγκην, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προξενικοῦ δικαιώματος, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ ἄμισθος πρόξενος θέλει ἐργάζεσθαι ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀπολαυῆς· διὰ ταῦτα θεωρεῖ ἀναξίαν συζητήσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, προσέθηκε, τὸ δικαίωμα τοῦ πένητος δὲν ἀπαλλάττει τὸν διάδικον εἰμὴ μόνον τοῦ τέλους χαρτοσήμου, διότι οἱ δικηγόροι, καὶ τοῦτο δύναται ἐκ πείρας νὰ ὁμολογήσῃ λαμβάνουσι πλουσιοπαράχως παρὰ τῶν πενήτων διαδίκων τὰ δικαιώματά των, καθ' ὅσον δὲν ἔχουσι νὰ πληρώσωσιν ἄλλα δικαστικὰ ἔξοδα· τοιοῦτον δ' ὅπλον ἔχοντες ἐβασάνισαν πολὺν χρόνον τοὺς ἀντιδίκους των διὰ στρεψοδικιῶν, ὑποβαλόντες αὐτοὺς εἰς ματαίας δαπάνας καὶ χρονοτριβάς. Ἂς ἀναλογισθῇ λοιπὸν ἕκαστος ὁποίων καταχρήσεων πρόξενος θέλει γίνει ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως καθιερουμένη ἀτέλεια καὶ εἰς τὰ προξενικὰ δικαιώματα, τὴν ὁποίαν καὶ οὕτως ἤθελε παραδεχθῇ, ἂν δὲν ἔβλεπεν ἄρευκτον ἐντεῦθεν τὴν καταστροφὴν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

Ἀποσύραντος δὲ τὴν πρότασίν του τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, ἐζήτησεν ἕτερος νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ, ὅτι ἐκτὸς τοῦ πιστοποιητικοῦ, πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἡ ἔνδεια καὶ δι' ὅρκου, ἐπειδὴ τότε ἕκαστος ἤθελε δειλιᾷ νὰ παρουσιάζηται ὡς ἐνδεής, βεβαιῶν τοῦτο δι' ὅρκου, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς ποινὰς τῆς ψευδορκίας, ἂν τυχὸν ὑπέκυπτεν εἰς τὸ ἔγκλημα τοῦτο.

Ἀποσύραντος εἶτα τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν τὴν πρότασίν του περὶ ὀκοδαψίας τοῦ αἰτοῦντος τὸ πιστοποιητικὸν πενίας, τοῦ δὲ ὑπουργοῦ καὶ ἄλλων ὑποστηριξάντων τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, παρετήρησέ τις, ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα φειδωλοὶ εἰς τὸν ὅρκον, διότι νομοθετοῦντες αὐτὸν πανταχοῦ, τὸν καταβιβάζομεν τῆς ἀξίας καὶ τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον εἰς αὐτὸν ὀφείλομεν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα τοσοῦτον συνεχεῖς συμβαίνουσιν αἱ ψευδορκίαι, διότι πρὸς βεβαίωσιν καὶ τῆς ἐλαχίστης περιστάσεως ἀπητήθη ὁ ὅρκος, εἰς τὸν ὁποῖον διὰ τοῦ χρόνου συνειθίζοντες οἱ ἄνθρωποι, παρασύρονται πολλάκις εἰς λυπηρὰ ἀτοπήματα· διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἀποκρούει τὴν προτεινομένην πρότασιν.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὴν ψευδορκίαν συνεπάγεται ἡ ἀτιμωρησία τοῦ ἐγκλήματος καὶ οὐχὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τοῦ ὅρκου, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ συναισθάνεται καὶ αὐτὸς τὴν ἀξίαν τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, ὁ νομοθέτης ὅμως δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀλλ' ὀφείλει νὰ νομοθετῇ σχετικῶς πρὸς τὸ ἀντικείμενον. Ἐνταῦθα δὲ θεωρεῖ ἀναγκαῖον

τὴν ὁρκον πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων, διότι ἕκαστος εὐκολώτερον δύναται νὰ βεβαιοῖ διὰ πιστοποιητικοῦ, ὅτι εἶναι ἐνδεὴς, ἂν καὶ μὴ τοιοῦτος, ἐν ᾧ φοβούμενος τὰς συνεπείας τῆς ψευδορκίας, δὲν θέλει τολμᾷ νὰ παρουσιάζηται ὡς ἄπορος οὐδὲ νὰ ζητῇ πιστοποιητικὸν ἀπὸ τιμίους ἐμπόρους, διότι γνωρίζοντες ἴσως αὐτὸν ἐν καταστάσει, καὶ βλέποντες ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ ψευδορκήσῃ, θέλουσι τὸν καταπροδώσει καὶ ἀρνηθῇ βεβαίως τὴν αἴτησίν του. Ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ ὅρκου πρόκειται νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν βλέπει προσγινόμενον οὐδὲν κακὸν, οὐδὲ παραγνωριζομένην τὴν ἀξίαν του, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστηρίζει τὴν τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας πρότασιν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν μὴ ἐναντᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρ. 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἀπαλειφθείσης τῆς λέξεως « ἐντελῶς, » καὶ μεταβληθείσης τῆς « πενίας » εἰς « ἐνδείας, » ἔχει δ' οὕτως.

« Ἄρθ. 3. Οἱ ἀποδεδειγμένως ἄποροι καὶ ἐνδεεῖς ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις 29, 30, 31, 42, 43 καὶ 67 τῆς ἀνωτέρω διατιμήσεως ὡρισμένων δικαιωμάτων· ὀφείλουσιν ὅμως νὰ παρουσιάζωσι πιστοποιητικὸν ἐνδείας καὶ ἀκτημοσύνης, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πέντε τοὐλάχιστον τῶν μᾶλλον εὐϋπολήπτων πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν διαμενόντων εἰς τὴν ἕδραν τοῦ ἑλληνικοῦ προξένου, ἅστις πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος πράξεις. Οἱ ὑπογράφοντες τὰ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας συνεπείας ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελον ἀποδειχθῇ ψευδῆ τὰ ὑπ' αὐτῶν πιστοποιούμενα. »

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρ. 4, ἐπρότεινέ τις νὰ προπολογηθῇ ὁ τελευταῖος αὐτοῦ παράγραφος, ὥστε ἡ εἴσπραξις καὶ διανομὴ τοῦ δι' ἐλέη καὶ βοηθείας εἰσπραττομένου δικαιώματος νὰ ἐνεργῶνται ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ διοριζομένης παρὰ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τριμελοῦς ἐπιτροπῆς (προσδρευομένης ὑπὸ τοῦ προξένου) πρὸς ἐπιτυχεστέραν καὶ ἀσφαλεστέραν εἴσπραξιν καὶ διανομὴν τῶν βοηθημάτων.

Ἐπήνεγκε δ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παραδέχεται μὲν τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως τοιαύτης ἐπιτροπῆς, διαφωνεῖ δὲ μόνον ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν μέρος τῆς προτάσεως καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τῶν βοηθημάτων, καὶ πείθεται ὅτι θέλει παραδεχθῇ καὶ ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ὡς ὀρθὰς τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις του. Ἀφ' οὗ ὁ προαγορεύσας παραδέχεται ὡς δικαίαν τὴν ἐπιβολὴν τοῦ προκειμένου φόρου, θέλων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν

διανομὴν αὐτοῦ, ἐζήτησε νὰ ἐνεργῶνται ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸς συμφωνεῖ· ἀλλὰ νομίζει, ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἀντικείμενον νόμου, καὶ δύναται νὰ κανονισθῇ δι' ὑπαγγελιῶν καὶ διαταγμάτων, δυναμένων νὰ συμπεριλάβωσιν ὡρισμένως καὶ λεπτομερῶς τὰς διαφόρους περιστάσεις, ἐν ᾧ ἂν τεθῇ τοιαύτη ἐν τῷ νόμῳ διάταξις θέλει εἶσθαι ἀτελὴς, μὴ ὄντος δυνατοῦ νὰ συμπεριληφθῶσιν ἐν αὐτῷ αἱ διάφοροι περιστάσεις, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θέλει ἐκπληρωθῇ ὁ εὐγενὴς σκοπὸς τοῦ προαγορεύσαντος. Διὰ ταῦτα προτείνει ἀντὶ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας μετὰ τὰς λέξεις « διανέμεσθαι ὑπὸ » νὰ προστεθῇ « τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διοριζομένης εἰς μὲν τὰ λοιπὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, καὶ προεδρευομένης ἐκεῖ μὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δ' ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου προξένου ἢ ὑποπροξένου. »

Παρετήρησεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείνας, ὅτι μεταξὺ τῶν δύω προτάσεων ὑπάρχει διαφορὰ, καθόσον ἡ μὲν πρώτη ἀπαιτεῖ νὰ ἐπιτηρῆται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ δικαιώματος, ἡ δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, μόνον ἡ διανομή· καὶ ἐπειδὴ ἡ εἴσπραξις αὕτη θεωρεῖται ὡς ἐκούσιος συνδρομὴ τῶν ναυτιλλομένων ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν, νομίζει ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα οὗτοι νὰ ζητῶσιν αὐστηροτέραν ἐπιτήρησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀφοῦ εἰς τὸν πρόξενον ἐμπιστευόμεθα πολλῷ τιμαλφέστερα συμφέροντα, τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν ἡμῶν, δὲν πρέπει νὰ δυσκολευθῶμεν εἰς τὸ νὰ τῷ ἐμπιστευθῶμεν τὴν διαχείρισιν τοῦ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν διδομένου ἀσημάντου δικαιώματος μιᾶς ἢ δύω δραχμῶν, καὶ οὐδ' εἶναι δίκαιον νὰ τὸν προσβάλωμεν τοσοῦτον σκληρῶς, τιθέντες αὐτὸν ὑπὸ κηδεμονίαν δι' ὄχι σημαντικὴν ποσότητα, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ τήρησις τῶν διπλοτύπων βιβλίων μᾶς δίδει ἀρκετὴν ἐγγύησιν ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ ἄλλου εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, καθ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς τὰ διπλότυπα καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ προσδιορίζοντα τὸ ποσὸν Β. διατάγματα παρέχουσιν ἀποχρώντα ἔλεγχον πρός τε τὴν εἴσπραξιν καὶ διανομὴν τοῦ δικαιώματος, καὶ ἄλλου προσθέντος, ὅτι καὶ ἡ περίστασις αὕτη πρέπει νὰ ὑποβάλληται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, εἰς ὃ καὶ ὁ ὑπουργὸς συνήνεσεν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 4 δι' ἀναστάσεως ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τῶν διὰ τῆς διατιμήσεως ταύτης προσδιωρισμένων τελῶν, τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, καθὼς καὶ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον, καὶ τὰ ἐν Σμύρνῃ, Θεσσαλονίκῃ, Μελίτῃ καὶ Τεργέστῃ προξενεῖα θέλουσιν εἰσπράττει ἐκ τῶν προσορμιζομένων εἰς τοὺς λιμένας τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων τὸ ἀκόλουθον δικαίωμα·

Ἐκ τῶν πλοίων τῶν ἀπὸ	1— 30	τόνων	δραχ.	1.
» »	31—100	»	»	1. 1/2
» »	101 καὶ περαιτέρω	»	»	2. 1/2

Τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ τῶν ἀπὸ 1—30 τόνων πλοιαρίων ἅπαξ μόναν τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω προσδιωρισμένων λιμένων, ἂν τὰ τοιαῦτα πλοιάρια προσορμισθῶσι δὶς ἢ πολλάκις εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς τοιαύτης εἰσπράξεως προκύπτοντος ποσοῦ ἓν μέρος προσδιοριζόμενον διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων θέλει δίδεσθαι εἰς τὰ ἐν ταῖς εἰρημέναις πόλεσι νοσοκομεῖα· τὸ λοιπὸν θέλει διανέμεσθαι εἰς ἐλεημοσύνας καὶ ὑπηθείας ἐνδείων, ἀσθενῶν καὶ ναυαγούντων, ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης εἰς μὲν τὰ λοιπὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, καὶ προεδρευομένης ἐκεῖ μὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δέ, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου προξένου ἢ ὑποπροξένου. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρ. 5, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἡ φορολογία αὕτη εἶναι ἔκτακτος, καθὸ προκύπτουσα ἀπὸ τοπικὰς περιστάσεις ξένου κράτους, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ μὲν ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν μας, νὰ ἐπιφορτισθῇ δὲ καὶ ἀρμόδιος ἑλληνικὴ ἀρχὴ ὅπως κανονίσῃ ὁριστικῶς τὰ καθέκαστα αὐτῆς, σύμφωνα μὲ τὰς ἐν ἑκάστῳ τόπῳ ἰσχυούσας διατάξεις.

Τοιαύτη, προσέθηκεν, ἀνωμαλία φορολογίας παρετηρήθη καὶ εἰς ἄλλα κράτη, πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὁποίας ἐπάναγκες νὰ τροπολογηθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον· ἐπὶ τούτῳ δὲ παρῳσίασε τὴν ἀκόλουθον τροπολογίαν συνδυάζουσαν ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ προλαμβάνουσαν πᾶσαν κατάχρησιν, ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Πᾶν δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὰς ξένας ἐπιτοπίους ἀρχὰς ζητεῖται πρὸς ἐλευθέραν δίοδον τῶν ἑλληνικῶν πλοίων, ἢ διὰ τὴν εὐκολίαν πάσης ἐμπορικῆς ἐργασίας αὐτῶν κανονίζεται παρὰ τῶν προξένων τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ τόπῳ τῆς

διαμονῆς των, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιτοπίως νενομοθετημένων, καὶ τοιοῦτον ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν. »

Ἀντέκρουσεν ἕτερος τὴν τροπολογίαν ταύτην ὡς αὐξάνουσαν ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ, τὸν φόρτον αὐτῶν, διότι ἐνῷ τὸ ἄρθρον περιορίζει τὰ κακὰ εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ τροπολογία παραδέχεται τὸ τοιοῦτον ἀδιαφόρως δι' ὅλα τὰ μέρη τῆς Τουρκίας· διὰ ταῦτα παραδέχεται τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, ἐξαιτούμενος μόνον τὴν ἐξάλειψιν τῆς τελευταίας περικοπῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν λέξεων « τὸ ἐκ τοῦ τέλους κτλ. » καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ὑποθέτωσιν οἱ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλοι τῆς πρεσβείας, ὅτι δύνανται νὰ εἰσπράττωσι καὶ πλειότερα ἀφ' ὅσα ἀπαιτεῖ ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις, καὶ συμβαίνωσιν οὕτω καταχρήσεις.

Ἐπῆνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ὡς τίμιος ἄνθρωπος καὶ ὡς πολίτης Ἕλλην, κηδόμενος τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους του δὲν δύναται νὰ παρεκβῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς περαιτέρω ἐξήγησιν, ἵνα μὴ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον χωρὶς ν' ἀπαιτήσῃ πλειοτέρας ἐξηγήσεις, διότι αἱ ἀπαιτήσεις τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρωθῶσιν εἰς τὸ τουρκικὸν κράτος.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νουμοσχίδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Πρὸς τούτοις δὲ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας θέλει εἰσπράττει ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων τὸ τέλος, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Δικαίωμα ὁρμανίου», τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰς παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς ἰσχυούσας διατάξεις καὶ κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν, εἰσπραττόμενον ὑφ' ὅλων τῶν πρεσβειῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, διανέμεται εἰς τὰς διαφόρους ὀθωμανικὰς ἀρχάς. Τὸ ἐκ τοῦ τέλους τούτου τυχὸν πλεόνασμα εἰσέρχεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς πρεσβείας.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 6, ἐζήτησέ τις τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ ὡς ἀντισυνταγματικοῦ, καθόσον, εἶπεν, οἱ λιμενάρχαι ὄντες ἀξιωματικοὶ τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, δύνανται ἐν ἐνεργείᾳ τιθέμενοι ν' ἀπολαμβάνουν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν των, χωρὶς νὰ γείνῃ ἀνάγκη τῆς παραχωρήσεως δώρων καὶ ἀμοιβῶν, ἂν δὲ ἡ μισθοδοσία των ἦναι ἀνεπαρκὴς, ἂς αὐξηθῇ αὕτη νομίμως χωρὶς νὰ νομοθετηθῇ ἡ κατάχρησις καὶ διαφθορά, ἅτινα ἀπαδοῦσι πρὸς τὴν ἄλλην νομοθεσίαν· ἄλλως τε, ὡς γινώσκει ἐκ πείρας, οἱ λιμενάρχαι ἀμείβονται πάντοτε παρὰ τῶν ναυτιλλομένων πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑποθέσεών των. Ὅθεν ἐπάναγκες νὰ ἐκλείψῃ

ἡ ἄδικος αὐτὴ φορολογία καὶ νὰ κανονισθῇ διὰ νόμου τὸ δικαίωμα.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβάλλωνται διὰ νόμου τὰ κοινῶς *μπακτάσια* λεγόμενα, καὶ ὅτι εἶναι ἀδιάφορον ἂν οἱ πλοίαρχοι πρὸς εὐκολίαν των δίδωσι τοιαῦτα δῶρα εἰς τοὺς λιμενάρχας, καὶ τινος εἰπόντος, ὅτι τὸ ὁριζόμενον διὰ τοῦ ἄρθρου τέλος ὅταν εἶναι δῶρον, ἀλλὰ δικαίωμα τοῦ λιμενάρχου κανονισμένον, ὡς εἶναι καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ προξένου, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 6 κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 7, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 6. Οἱ παρὰ ταῖς εἰρημέναις προξενικαῖς ἀρχαῖς λιμενάρχαι θέλουσι προσέχει εἰσπράττει πρὸς ἰδιόν των ὄφελος δι' ἕκαστον ἀποδημητήριον πλοίου χωρητικότητος

τόνων	1—100	λεπ. 25.
»	101—200	» 50.
»	201 καὶ ἐπάνω	» 75.

Ἄρθρ. 7. Αἱ κατὰ τὴν Ἰονικὴν ἐπικράτειαν προξενικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλουσι εἰσπράττει δι' ἑκάστην ἐπιθεώρησιν διαβατηρίου γεωργῶν καὶ τεχνιτῶν Ἰονίων, μεταβαινόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰμὴ . . . . . λεπ. 75.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Τὸ καθυποβληθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 16 τοῦ Συντάγματος. Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπή σας οὐδεμίαν περὶ τῆς ἀρχῆς του ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ παρατήρησιν· ἐπὶ δὲ τῶν καθέκαστα αὐτοῦ ἐφρόνει νὰ προτείνῃ μεταρρυθμίσεις, ὁριζούσας τὸ ποσὸν τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὰ διάφορα εἴδη τῶν ὅπλων, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ νόμος οὗτος ἀφορᾷ τὸ παρὸν ἔτος, τοῦ ὁποίου ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι εἰψηφισμένος, ἐθεώρησε περιττὴν τὴν τροποποίησιν ταύτην καὶ παρεδέχθη αὐτὸ ὅπως ἔχει.

Ἀθῆναι, τῇ 31 Αὐγούστου 1851.

Ὁ εἰσηγητὴς **Κ. Δαρειώτης.**»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρ. 8, ἐξέθηκέ τις ὅτι καὶ ἄλλοτε ἀγορεύων ἀπέδειξε τὸ ἀκατάληπτον τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς μὴ προσδιορίζοντος τὰ καθέκαστα τῆς φορολογίας κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις, εἰς ἃς εὑρίσκονται συνήθως τὰ πλοῖα, ὡς π. χ. ὅταν προτίθενται νὰ ἐνεργήσωσιν ἐμπορικήν τινα πρᾶξιν, ὅταν διαμένωσι καὶ ἄνευ τοιαύτης προθέσεως ἀορίστως, καὶ τέλος ὅταν ἀγκυροβολῶσι προσωρινῶς.

Πρὸς εὐκολίαν λοιπὸν τῶν ναυτιλλομένων καὶ ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ πάσης παρανόμου φορολογίας ὑποβάλλει τροπολογίαν, ἥτις συμβιβάζει ταῦτα πάντα. Ἀντιπαραθέτοντες δὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 57 τοῦ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας Βασ. διατάγματος, συνδυαζομένας μὲ τὸ ἀπὸ . . . . . Βασιλ. διάταγμα, πρὸς τὰ ἤδη νομοθετούμενα, ἐξάγομεν ἀδιστάκτως ὅτι ἡ ἐργασία ἡμῶν τείνει νὰ καταστρέψῃ ἐκ βάθρων τὸ ὡραῖον οἰκοδόμημα τοῦ περὶ ναυτιλίας νόμου. Διὸ πρέπει νὰ προσέξῃ τὸ σῶμα μὴ ἀντὶ νὰ βελτιώσῃ βλάψῃ τὴν ναυτιλίαν, τῆς ὁποίας οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν κατάστασιν.

Τὸ ἄρθ. 57 τοῦ εἰρημένου νόμου εἶναι εὐεργετικώτατον καὶ ἐντὸς τοῦ ἀληθοῦς κύκλου τοῦ δικαίου, τότε μόνον ἐπιτρέπον τὴν εἰσπραξιν δικαιώματος, ὅταν ὁ πρόξενος ἐνεργήσῃ πρᾶξιν τινα ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ πλοιάρχου. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει, ὅτι ὁ πλοίαρχος παρουσιάζεται πρὸ τῶν 24 ὡρῶν καὶ ἀναφέρει εἰς τὸν πρόξενον τὴν ἀριξίν του, μετὰ 24 δὲ ὥρας ἐπιδεικνύει τὰ ἔγγραφά του καὶ ἂν προτίθηται νὰ διαμείνῃ ἐκεῖ, παραδίδει ὅλα τὰ ἀποδημητήρια ἔγγραφά του, πληρώνων τὰ νενομισμένα τέλη· ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης κατανοεῖ ἕκαστος πόσον ὀρθῶς ὁ νομοθέτης ἐπρονόησεν περὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως καὶ πόσον καθαρῶς διέγραψε τὰ περὶ αὐτῆς, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας φωνή τις ἠχήσασα ἄλλοτε ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ συνέτεινε νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁριστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἡ προθεσμία τῶν 24 ὡρῶν, μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁποίας ἡ φορολογία τῶν πλοίων καθίσταται ἀναπόφευκτος· προκειμένου ἑπομένως νὰ ἐπιφέρωμεν βελτιώσεις εἰς τὴν ναυτιλίαν, κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ν' ἀνακουφίσωμεν τοὺς ναυτιλλομένους ἀπὸ τὴν ἀκανόνιστον φορολογίαν, πρέπει νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἵνα μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τῶν διατάξεων τῆς ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίας, περιλαμβανουσῶν οὐσιώδεις εὐεργετικοὺς ὅρους ἐπὶ τῆς ναυτιλίας.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 ὡς ἔχει, ὁρίζει ὡς δικαίωμα ἐπιβαλλόμενον εἰς τὰ μὴ ἐνεργοῦντα ἐμπορικὴν πρᾶξιν ἑλληνικὰ πλοῖα, ἐπιβίβασιν ἢ ἀποβίβασιν ναυτῶν, δήλωσιν ναυσιβλαβείας

καὶ μεταβολὴν ναυτολογίου, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν τῇ διατιμήσει ὡρισμένου, ἀλλὰ διατί δὲν προσδιορίζεται ἡ συγκαταβατικὴ αὕτη φορολογία ὁριστικῶς ἐπὶ τῶν οἰκείων παραγράφων, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἀκαταλήπτων καὶ τὸ ἄρθρον καὶ προκύπτουν ἐκ τῆς ἀσαφείας καταχρήσεις;

Ἂν δὲ καί τινες συνωμολόγησαν μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια ἵνα ὁρισθῶσιν αἱ ἰδιαίτεραι περιπτώσεις τῆς ναυτικῆς φορολογίας, ἤδη ἐπληροφορήθησαν αὐτῆς, προτίθενται νὰ παραδεχθῶσι μίαν διάταξιν ἀκαταλήπτον καὶ συγκεχυμένην, ἐκ τῆς ὁποίας ἕκαστος βλέπει ἐννοεῖ τὰ δεινά, ἃ προσετέθησαν εἰς τὸν πράχτλον τῶν ναυτιλλομένων.

Ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν δὲ τῶν 24 ὡρῶν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ χρονικὸν διάστημα οὐδαμοῦ δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὰ πλοῖα εἰς πληρωμὴν φόρου, καὶ ἐπομένως τὸ νὰ νομοθετηθῇ ὅτι τὰ πλοῖα μένουν ἀφορολόγητα, ἐὰν διαμείνωσιν εἰς τινα λιμένα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο χωρὶς νὰ συγκοινωνήσωσι, καθίσταται ἀφ' ἑνὸς γελοῖον, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑποδεικνύεται ὅτι μετὰ παρέλευσιν τῶν 24 ὡρῶν πρέπει νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα ἀνωτέρα βία καὶ ἀνάγκη, ἥτις παρεμποδίζει τὰ πλοῖα τοῦ ν' ἀποπλεύσωσι.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνει νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία μέχρι 48 ὡρῶν, καθόσον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα διευκολύνει τὸν προσφυγόντα ἐκ τε τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ κλύδωνος εἰς λιμένας σωτηρίας ναύτην ν' ἀνακτήσῃ τὰς δυνάμεις του καὶ ἐπαναλάβῃ τὴν θαλασσοπορίαν αὐτοῦ.

Ὑποστηρίζων δὲ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας, δὲν ἐννοεῖ ν' ἀπαλλάξῃ τὸν πλοίαρχον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ἐμφανίζηται ἅμα μετὰ τὴν ἀγκυροβόλησίν του εἰς τὸν πρόξενον, καὶ παραδίδων αὐτῷ τὴν ὑγειονομικὴν πιστοποίησιν πρὸς ἐπιθεώρησιν, νὰ πληρώνῃ τὸ ἀνῆκον δικαίωμα τῶν 3 λεπτῶν κατὰ τόνον, καθόσον διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ ὁ πλοίαρχος μένει ἐλεύθερος, φθάνων εἰς λιμένα ὅπου εὑρίσκει ἑλληνικὸς πρόξενος, ν' ἀνακτνεύσῃ ζωτικὸν ἀέρα καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐκπληροῦται.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ ζητεῖ ὁ προαγορεύσας ν' ἀντικατασταθῇ τὸ ἄρθρ. 8 διὰ διατάξεως σημφωνούσης πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, καὶ τὴν ἰδέαν του αὐτὴν συμμερίζεται καὶ αὐτὸς ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τροπολογία εἶναι τοσοῦτον ἐκτεταμένη, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς ἐκ ταύτης συνεπείας, ἐὰν θέλωσιν εἴσθαι εἰς τὴν ναυτιλίαν συμφορώτεραι τῶν τοῦ νομοσχεδίου, παρουσιάζει

ἀνθ' ὅλων τῶν ἄρθρων αὐτῆς ἑτέραν τροπολογίαν ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου, προσδιορίζουσαν ὡς χρονικὸν διάστημα ἀτελείας 24 ὥρας, καθ' ὅσον ὁ χρόνος οὗτος ἀρκεῖ συνήθως εἰς τὸ νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἐκ τρικυμίας ἀνάγκη τῆς διαμονῆς του, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν κτλ. ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τῆς ἐλευθεροκοινωνίας παραδέχεται μόνον τὴν πληρωμὴν τοῦ τέλους τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως, θεωρῶν ὅτι οὕτω καὶ τὸ συμφέρον τῆς ναυτιλίας συμβιβάζεται, καὶ εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ δημοσίου δὲν προκύπτει ἐλάττωσις σημαντικὴ ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἡμίσεως λεπτοῦ ἀπὸ τὰ διὰ τοῦ νόμου προσδιοριζόμενα τέλη.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἀποκρούει τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, ὡς μὴ διαφέρουσαν τοῦ νομοσχεδίου εἰμὴ μόνον καθόσον ἐπεκτείνει τὴν προσόρμισιν τῶν πλοίων εἰς τινα λιμένα καὶ δι' ἄλλας ἀνάγκας, ἐνῷ τὸ νομοσχέδιον περιορίζει αὐτὴν εἰς μόνην τὴν ἐκ τῆς τρικυμίας ἀνάγκην· διὸ εὑρίσκει δικαιοτέραν τὴν ὑπὸ τῆς τροπολογίας παραδεχομένην ἀρχήν.

Διαφωνεῖ δὲ μὲ τὴν πρώτην τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν, ὡς διαφέρουσαν ἐν πολλοῖς τοῦ νομοσχεδίου καὶ καθιστῶσαν τὸν πρόξενον ἀστυνομικόν, οὕτως εἰπεῖν, ὑπάλληλον ὑποχρεούμενον νὰ ἐπιτηρῇ τὸν πλοίαρχον ἐὰν θὰ ἐνεργήσῃ ἢ οὔ ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ἐνῷ διὰ τῆς ἐπὶ πλέον τῶν 24 ὡρῶν διαμονῆς του ὑπάρχει ἡ προκατάληψις σκοποῦ τοιούτου. Ὑπενθυμίζει δὲ τὴν διατίμησιν λίαν συγκαταβατικὴν καὶ μὴ ἐπιδεχομένην πλέον τῆς ἐλαχίστης ἐλαττώσεως ἄνευ ἐπαισθητῆς βλάβης τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, ἀφοῦ μάλιστα ἡ δι' αὐτῆς ἐπιβαλλομένη φορολογία εἶναι πολὺ ἐλάσσων καὶ τῆς Γαλλικῆς, τὴν ὁποίαν τοσάκις ἐπεκαλέσθη ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ βουλευτὴς Πετσῶν, καὶ ἡ ὁποία καὶ διὰ τὴν παρίπτωσιν τῶν Δαρδανελίων, περὶ ἧς τοσοῦτος ἐγένετο λόγος, ὑποχρεοῖ τοὺς πλοιάρχους εἰς τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν φόρων.

Ὑποστηρίξαντος δέ τινος τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ προτείναντος νὰ προστεθῇ μόνον ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ «ἐὰν δ' ἐντὸς τῶν 24 ὡρῶν ἐλευθεροκοινωνήσωσι χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν οὐδεμίαν ἐμπορικὴν πρᾶξιν, πληρώνουν μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως» καὶ τοῦ βουλευτοῦ Πετσῶν ἀποσύροντος τὴν τροπολογίαν του, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ

ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 8. Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ προσορμιζόμενα εἰς λιμένας, ὅπου ὑπάρχει προξενικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀρχή, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἐνεργήσωσιν ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ἀποβιβάσιν ἢ ἐπιβίβασιν ἐπιβατῶν, δήλωσιν ναυσιβλαβείας ἢ μεταβολὴν ναυτολογίου, θέλουσι πληρόνει τὸ ἥμισυ μόνον τῶν ἐν τῇ διατιμήσει ὡρισμένων τελῶν δι' ὅσας πράξεις ἤθελεν ἐνεργήσει ἡ προξενικὴ ἀρχὴ εἰς τὰ ἔγγραφά των· ὅσα δ' ἐξ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης τρικυμίας προσορμισθῶσι, δὲν συγκοινωνήσωσι δὲ παντελῶς μὲ τὴν ξηράν, ἀλλ' ἀπέλθωσι τοῦ λιμένος, ἅμα ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐκλείψῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 24 ὡρῶν, δὲν θέλουσι πληρόνει οὐδὲν τέλος.

Ἐὰν δ' ἐντὸς τῶν 24 ὡρῶν ἐλευθεροκοινωνήσωσι, χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν οὐδεμίαν πρᾶξιν ἐμπορικήν, πληρόνουσι μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως.»

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Πίπας.
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν τριακοστὴν πρώτην Αὐγούστου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προελθόντες ἐν τῷ βουλευτηρίῳ οἱ ὧδε βουλευταὶ Φθιώτιδος, ὤμοσαν ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ προεδρείου, τοῦ Ἱερέως καὶ τῶν ὁρκισθέντων βουλευτῶν.»

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος.
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πίπας.

Οἱ Βουλευταὶ
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς.
Πέτρος Χ. Πέτρου.
Παΐσιος ἱερεύς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ρ'.

Τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1851.

Ἐλθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐπήρξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προτεθείσης τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν, ἀνεγνώσθη τὸ 9 αὐτοῦ ἄρθρ. ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι κακῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἔνοχος ἀπιστίας περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ὁ εἰσπράττων παράνομον τέλος, ἐν ᾧ ὁ τοιοῦτος καθίσταται ἔνοχος καταπίεσεως· ἐπομένως, διὰ νὰ συνδυασθῇ ἡ διάταξις αὕτη μὲ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου, περιέχον γενικὴν ποινικὴν διάταξιν, καθ' ἣν ὁ παράνομον ἐνεργήσας εἴσπραξιν εἰσάγεται ἄνευ ἀδείας εἰς δίκην, προτείνει ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν, καθ' ἣν, συναινοῦντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 9. Οὐδὲν δικαίωμα ἢ τέλος δύναται νὰ εἰσπραχθῇ, ὁ δὲ εἰσπράττων τοιοῦτον ἢ πλειότερον τῶν ἐνταῦθα διαγεγραμμένων καθίσταται ἔνοχος καταπιέσεως καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 10, ἐπέστησέ τις τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 64 τοῦ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας νόμου διατάξεως, καθ' ἣν αἱ λιμενικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουν τ' ἀποδεικτικὰ πληρωμῆς εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὸν ἀνήκοντα ἔλεγχον παρακαλῶν αὐτὰ πρὸς τὰ στελέχη.

Συμφωνήσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθ. 10, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 11, μεταβολὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 10. Ὁ πλοίαρχος, ὁ ἀρνηθεὶς τῶν νενομισμένων τελῶν τὴν ἀπότισιν, ἢ ἀποπλεύσας ἐκ τινος λιμένος χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ προξενικῇ ἀρχῇ τὰς παρὰ τῶν διατάξεων ὁριζομένας πράξεις, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ δεκαπλάσιον τῶν νενομισμένων παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς τοῦ

πρώτου λιμένος, ὅπου ἤθελε ῥθάσει· ἡ, ἐν ἐλλείψει ταύτης, ὑπὸ τῆς ἀκολούθου· ἐξαιρεῖται τοῦ μέτρου τούτου καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἁπλοῦ τέλους εἰς χεῖρας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου λιμένος, ὅπου ἤθελε ῥθάσει ὁ πλοίαρχος ὅστις ἤθελεν ἀποδείξει ἀποχρώντως, ὅτι ἀνωτέρα ἀνάγκη τὸν εἶχεν ὑποχρεώσει ν' ἀποπλεύσῃ πρὸ τῆς ἀποτάσεως τῶν νομισμένων.»

«Ἄρθρ. 11. Αἱ εἰσπράξεις θέλουσι γίνεσθαι εἰς δραχμάς, ἀναλογιζομένων τῶν ξένων νομισμάτων κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι νομισματικὴν διατίμησιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὀθωμανικὰ νομίσματα, τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν διατίμησιν ταύτην, αἱ ἐν τῇ Τουρκίᾳ προξενικαὶ ἀρχαὶ θέλουσιν ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν αὐτῶν εἰς δραχμάς, ἀναλόγως τῆς κυκλοφορίας τῶν νομισμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσπράξεως. Πρὸς τοῦτο δὲ ἑκάστη προξενικὴ ἀρχὴ θέλει συντάττει, συμφώνως μετὰ τριῶν τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῆς σημαντικωτέρων ἐμπόρων Ἑλλήνων, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐμπόρων ἀλλοδαπῶν, κατὰ τὴν πρώτην ἑκάστου μηνὸς, διατίμησιν ἀναλογίζουσαν ἅπαντα τὰ κυκλοφοροῦντα ὀθωμανικὰ νομίσματα εἰς δραχμάς. Κατὰ δὲ τὴν διατίμησιν ταύτην, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι διαρκῶς τοιχοκολλημένη ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ προξενικοῦ καταστήματος καὶ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν τριῶν ἐμπόρων, τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν σύνταξίν της, θέλουσιν εἰσπράττεσθαι τὰ προξενικὰ δικαιώματα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός.»

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρ. 12, ἐξηπίσκοπός τις ἀπὸ τῶν ὑπουργῶν νὰ ἐπιφέρῃ δι' ὁδηγιῶν εἰς τοὺς προξένους τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν δεπλοτύπων, μονογραφομένων καὶ ἀριθμουμένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν· νὰ κρατῶνται δὲ παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ τακτικὴ σημείωσις τῶν ἀποστελλομένων βιβλίων πρὸς ἀποφυγὴν πάσης καταχρήσεως ἐκ μέρους τῶν προξενικῶν ἀρχῶν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ὁδηγιῶν θέλει συμβουλευθῆ τοὺς λογιστικωτέρους ὑπαλλήλους τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἵνα συνταχθῶσιν αὐταὶ ὅσον ἔστιν ἀκριβεῖς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθ. 12 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 13 μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καταστάσεις θέλουσι πέμπεσθαι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ ψηφισθὲν νομοσχέδιον περὶ ὀκμοσίου λογιστικοῦ εἰς τὸ γενικὸν λογιστήριον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον· ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὕτως·

«Ἄρθ. 12. Ἡ χρῆσις τῶν δεπλοτύπων εἰσάγεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὅλων ἐν γένει τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων, τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μισθοδοτουμένων, καθὼς καὶ ὅσων ἄλλων ἐκ τῶν λοιπῶν, εἰς ἅτινα ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ μέτρον τοῦτο ἀναγκαῖον τὸ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον.»

«Ἄρθρ. 13. Μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνὸς ἕκαστος γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἐκ τῶν μισθοδοτουμένων θέλει πέμπει εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον σύντομον ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ προξενικοῦ αὐτοῦ ταμείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔκθεσιν θέλουσι σημειοῦσθαι αἱ καθ' ὅλον τὸν μῆνα εἰσελθοῦσαι καὶ ἐξελθοῦσαι ποσότητες, καθὼς καὶ ἡ μείνασα ἐν αὐτῷ ποσότης.

Ἅπαντες δ' ἐν γένει οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι θέλουσιν ὡσαύτως πέμπει εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας, καταστάσεις τῶν τριμηνιαίων αὐτῶν εἰσπράξεων.»

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρ. 14, ἐρ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι πρέπει νὰ μεταβληθῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 10 εἰς 50, ὅπως ὑπάρχῃ ἀναλογία μεταξὺ τοῦ ἐλαχίστου καὶ ἀνωτάτου ὅρου τοῦ προστίμου.

Ἕτερος δ' ἐπέτεινεν, ὅτι ἐὰν διὰ τῆς λέξεως «σοβαρώτερον» ἐννοῆται ἔγκλημα, τότε ἡ τοῦ ἄρθρου διάταξις περὶ παύσεως καὶ καταδιώξεως καθίσταται περιττή, ὡς προβλεπομένη ἀπὸ τῶν ποινικῶν νόμων, διὸ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ περικοπὴ αὕτη τοῦ ἄρθρου καὶ νὰ διορθωθῇ τὸ μέρος αὐτὸ ὡς ἑξῆς· «Ἐὰν δ' ἡ παράβασις τοῦ ὑπαλλήλου παρουσιάζῃ χαρακτῆρα ἀξιοποίνου, θέλει καταδιώκεσθαι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.» Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 14 ὡς ἐτροποποιήθη, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον 15, μεταβληθείσης τῆς λέξεως «ἀκυροῦνται» εἰς «καταργοῦνται.» ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 14. Ἡ παράβασις τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ διατάξεων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παράβασις ἢ παρακατραπὴ ἢ ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προξενικῶν καθηκόντων, τιμωρεῖται διὰ πειθαρχικῶν ποινῶν, οἷον ἐπιπλήξεων, προστίμων ἀπὸ 10 μέχρι 200 δραχμῶν, καὶ προσωρινῶν παύσεων, ἐπιβαλλομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουρ-

γείου· ἂν δὲ ἡ παράβασις τοῦ ὑπαλλήλου παρουσιάζῃ ἀξιόποινον χαρακτῆρα, θέλει καταδιώκεσθαι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.»

«Ἄρθρ. 15. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κανονιζομένης διατιμήσεως ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦδε περὶ εἰσπράξεως προξενικῶν τελῶν κανονισμένα καταργοῦνται.»

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως καὶ τοῦ ἄρθρ. 16, ἐπρότεινέ τις νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ «ἀνὰ ἓν δ' ἀντίτυπον νὰ διανεμηθῇ δωρεὰν εἰς τοὺς πλοιάρχους·» ἡ δὲ Βουλὴ συναινέσασα νὰ σημειωθῇ τοῦτο μόνον εἰς τὰ πρακτικὰ πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἀκόλουθον 17, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 16. Ἀντίτυπα τοῦ παρόντος νόμου θέλουν μένει διαρκῶς τοιχοκολλημένα εἰς ἕκαστον προξενικὸν κατάστημα πρὸς γνῶσιν ἁπάντων.»

«Ἄρθρ. 17. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.»

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἀνεβλήθη ἡ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία διὰ τὴν προσοχὴ συνεδρίασιν ὅπως συναρμολογηθῇ πρῶτον.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Παπᾶ Κώνστα Τσαμάλα καὶ Ἰω. Σαγρέδου ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν εἰς μὲν τὸν πρῶτον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, δεκαπενθήμερον ὑπὸ τὸν παραδεδεγμένον ὅρον.

Ἐγένετο ἀκολούθως ἡ μηνιαία τῶν τμημάτων κλήρωσις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Κριεζῆ καὶ Α. Τατοπούλου, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ ΚΚ. βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον 1851.

Α.	Β.	Γ.
Γ. Κ. Βελῆς	Α. Εὐμολπίδης	Καλ. Τσουκαλᾶς
Ν. Δελιγιάννης	Α. Ῥαΐλλας	Δ. Μητσάκης
Ζ. Μαραγκὸς	Π. Καρπάνης	Γ. Ἀποστολίδης
Θ. Πετρινὸς	Α. Μάμουκας	Β. Σκαλτσοδήμας
Δ. Γ. Φλάρετος	Φ. Μαῦρος	Γρ. Κορφιωτάκης
Δ. Ὀρεινὸς	Δημ. Σκυλοδήμος	Χ. Χριστόπουλος
Α. Κορφιωτάκης	Θ. Γρίβας	Δ. Χρυσανθόπουλος
Χ. Χρυσανθόπουλος	Ἐλ. Καλαγερᾶς	Π. Κολπιδίνος
Ν. Μοσχούλας	Γ. Μαθεμελιωρίτης	Ἠλ. Παπαδαῖος
Ν. Πετμεζᾶς	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Α. Π. Ἰωάννου	Γρ. Πατριαρχέας
Ἀναγν. Τατόπουλος	Δ. Πετροπουλάκης	Δ. Τσόκρης
Σ. Στεφανόπουλος	Ἀλ. Κουμουνδοῦρος	Χ. Θεοχαρόπουλος
Ἠλ. Δωΐλας	Ν. Μπούτουνας	Β. Νικολαΐδης
Μ. Σελαμὸς	Α. Δεδόπουλος	Π. Βάρδογλης
Ι. Εὐγενίδης	Α. Κονδάκης	Ἰω. Φαρμάκης
Σ. Καπανίτσας	Γ. Κάνδυας	Π. Λαζαρὴς
Κ. Πυνηρόπουλος.	Ι. Κριεζῆς.	Γ. Γουλιμῆς.

Δ.	Ε.	Ζ.
Ν. Α. Ἀναργύρου	Α. Ἐμπειρίκος	Θ. Ζαΐμης
Στ. Καπετανάκης	Γ. Ῥάλλης	Γ. Περωτὴς
Σ. Πράτσικας	Α. Παπατσώρης	Δ. Κουμανιώτης
Ι. Δαμιανὸς	Κ. Δυοβουνιώτης	Μ. Σισίνης
Α. Βιλαέτης	Α. Μαυροδήμος	Γ. Γιαλόασης
Δ. Καλλιφρονᾶς	Κ. Δημητρινόπουλος	Π. Ματέλας
Κ. Δαρειώτης	Γ. Παπασπυρόπουλος	Δ. Γιαννούλης
Παπακώνστ. Τσαμάλας	Γ. Νικολάου	Ι. Κλίμακας
Εὐστ. Παρίσης	Χ. Κικίδης	Δ. Ζώτος
Δ. Πικουλάκης	Π. Χ. Πέτρου	Α. Κιζάνης
Π. Τσαννετάκης	Π. Πατρινὸς	Σ. Μήτσας
Ι. Βάγλας	Α. Αὐγερινὸς	Χρ. Οἰκονομίδης
Π. Ζάνος	Ν. Πανουριὰς	Μ. Χουρμούζης
Α. Καστανᾶς	Α. Πίππας	Α. Δανόπουλος
Γ. Ι. Στάϊκος	Ν. Μπούκουρας	Κ. Μανέτας
Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	Γ. Σκούφος	Ἐμ. Μοδινὸς
Σ. Βλάχος	Ν. Σισμάνης	Δ. Σακελλαριάδης
Α. Α. Γιουρδῆς.	Γ. Τσάκρης.	Κ. Αἰμπερόπουλος.

Η.	Θ.	Ι.
Α. Παπ. Ἀθανασίου	Σ. Παπαδημητριάδης	Δ. Δρόσος
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Κ. Ἀξελὸς	Ζ. Ζαρειφόπουλος
Ι. Σαγρέδος	Γ. Παναγιωτόπουλος	Ἐμμ. Καραμάνος
Π. Καλαμογδάρτης	Ι. Γεωργάρας	Π. Δελιγιάννης
Ν. Πιεράκος	Α. Ἴσκος	Κ. Νταγρὴς
Κ. Γριβογεώργης	Ν. Ματθαίου	Δ. Δημητρακόπουλος.

Ἐπομένως ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγελας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, κατὰ τὴν ἐπενεχθεῖσαν μεταρρύθμισιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν συζήτησιν α.) τῆς συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν· β.) τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου· γ.) τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ

τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως· καὶ δ'). τοῦ περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἀ. Δ. Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου, ὅτι πολλὰ καὶ σπουδαῖα νομοσχέδια μένουσιν ἐκκρεμῆ ἐν τῇ Βουλῇ, ὁ δὲ καιρὸς πιέζει καὶ ἑπομένως οἱ βουλευταὶ ὀφείλουσι νὰ συνέρχωνται ταχύτερον, καὶ οὐχὶ ὡς μέχρι τοῦδε συμβαίνει, νὰ ἐλλείπωσιν ἄνευ ἀφορμῆς ἰσχυρᾶς, καὶ τοι ἐν Ἀθήναις εὑρισκόμενοι, ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίσασα τὸ ὀρθὸν τῶν παρατηρήσεων, συνήνεσε ν' ἄρχωνται τοῦ λοιποῦ αἱ συνεδριάσεις περὶ τὰς 10 Π. Μ.

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Χ. Οἰκονομιδοῦ καὶ Κ. Τσουκαλᾶ, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κ. τ. λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Δύο μῆνας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου, τὰ προξενικὰ τέλη θέλουν εἰσπράττεσθαι κατὰ τὴν κατωτέρω διατίμησιν δι' ἕκαστον τόνον·

1.	Δήλωσις ἀρίζεως πλοίου ἢ ἐπιθεώρησις τοῦ χιμερολογίου του λεπτ.	2
2.	Ὁμοίως ὑπὸ προξενικὴν διατύπωσιν μὲ σημείωσιν ἐνδεχομένης ναυσιβλαβείας	2

3.	Ὁμοίως μὲ ἐξομολόγησιν ναυτῶν	6
4.	Ὁμοίως ναυσιβλαβείας μὲ ἐπίσκεψιν τοῦ πλοίου πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς	4
5.	Ἐπιθεώρησις ναυτολογίου	2
6.	Καταχώρησις δηλωτικοῦ πραγματειῶν εἰσαγομένων	3
7.	Μεταβολὴ ναυτολογίου δι' ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν ὁποιουδήποτε ἀριθμοῦ ἀτόμων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ λιμένος γινομένην ἐράπαξ	4
8.	Ἐπίσκεψις πλοίου πρὶν φορτώσῃ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς κατασταύσεώς του	6
9.	Ἀποδεικτικὸν ἀπόπλου δραχ.	1
10	Προσωρινὸν διπλωμα μὲ ναυτολόγιον	15
11.	Καταχώρησις δηλωτικοῦ πραγματειῶν ἐξαγομένων	3
12.	Ἔκδοσις ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως ἢ ἐπιθεώρησις αὐτῆς	3
13.	Δι' ἐγγραφὴν ἑκάστου ἐπιβάτου ἐπὶ τῆς ἄνω πιστοποιήσεως	50
14	Ναυλωτικόν	5
15	Φορτωτικόν	3
16	Ἐξασφαλιστικόν	3
17.	Συμφωνητικὸν δανείου ἢ καταχώρησις αὐτοῦ	6
18.	Πρωτόκολ. ναυαγιαιρέσεως καὶ διαμαρτυρήσεως διὰ πλοῖον ναυαγῆσαν ἢ κατασχεθέν	6
19.	Ἐκκαθάρισις ἢ πώλησις πλοίου καὶ πραγματειῶν μέχρι μὲν δραχ. 1000 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ποσότητος τῆς προκυψάσης ἀπὸ τὴν ἐκκαθάρισιν ἢ πώλησιν τοῦ πλοίου, ἐπέκεινα δὲ τῶν 1000, ἓν τοῖς ἑκατόν	
20.	Ἔξοδα παρευρέσεως εἰς πᾶσαν ἐπὶ τοῦ πλοίου δοκιμασίαν, δι' ἑκάστην συνεδρίασιν καὶ δι' ἕκαστον δοκιμαστήν δρ.	6
21.	Πρᾶξις ἀγορᾶς ἢ πωλήσεως πλοίου, ἂν τοῦτο ὑπερβαίνῃ τοὺς 150 τόνους δρ. 20, ἔλαττον τῶν 150 δρ. 10, καὶ ἔλαττον τῶν 100 δρ. 7 1/2.	

Πράξεις ἀναγόμεναι εἰς τὰ τῆς δικαιοδοσίας.

22.	Κοινοποίησις ἀναφορᾶς ἢ παντὸς ἄλλου ἐγγράφου δρ.	3:30
23.	Ἀπόφασις προξενικὴ κοινοποιουμένη εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη	μέχρι 4 σελίδ. » 6:50 δι' ἑκάστην σελίδ. ὑπὲρ τὰς 4 » » 1:50

24. Μαρτυρικῶν προξενικῶν περὶ πληρωμῆς δικαιώματος ἢ πᾶν ἄλλο τοιοῦτον ἔγγραφον . . . . » 3:30
25. Ὅμοιον δι' ἔλλειψιν μετρήσεως ἢ ζυγοσταθμίσεως ἐμπορευμάτων μὲ μετατόπισιν τοῦ διέποντος τὴν πρᾶξιν. ἀρχὴν » 6:60
26. Διακοίνωσις διαταγῆς ἀφαιρώσης τὸν διορισμὸν δοκιμαστῶν . . . . . » 6:60
27. Λύσις τῆς ἰσχύος ἐγγυητηρίου εἴτε ἁπλῆ, εἴτε μετὰ καταχωρήσεως εἰς τὰ βιβλία . . . . . » 3:30
28. Διαμονητήρια εἰς πολίτας Ἕλληνας. Διὰ μὲν τοὺς κτηματίας, τραπεζίτας, μεσίτας καὶ ἐμπόρους, τοὺς μὴ διατηροῦντας ἐργαστήριον, ὡς καὶ διὰ τοὺς δικηγόρους καὶ ἰατροὺς, τοὺς ἐξασκοῦντας τὸ ἐπάγγελμά των . . . . . » 15:
Διὰ τοὺς μετερχομένους μὲν οἱονδήποτε ἐμπόριον ἢ ἀσχολουμένους εἰς βιομηχανικὰ ἔργα (ouvrages d'industrie) κρατοῦντας δ' ἐπὶ τούτῳ ἐργαστήρια . . » 8:
Διὰ τοὺς ἐργάτας, ὑπηρέτας, τεχνίτας καὶ χειρώνακτας . . . . . » 3:
29. Διαβατήριον διὰ τοὺς πολίτας Ἕλληνας ἐν γένει » 5
Διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ χειρώνακτας . . . . . » 3
30. Ἐπιθεώρ. διαβατηρίου διὰ τοὺς πολίτας Ἕλληνας » 1:50
Διὰ τοὺς ἀλλοδαπούς . . . . . » 3
31. Ἐπίθεσις σφραγίδων καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν . . » 6:50
32. Ἀφαίρεσις σφραγίδων καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν . . » 6:50
33. Καταγραφὴ δι' ἑκάστην συνεδρίασιν ὡρῶν δύο . » 3:30
34. Πώλησις πραγματειῶν ἢ σκευῶν, γενομένη κατὰ συνέπειαν διαταγῆς μίᾳ δραχ. εἰς τὰς ἑκατὸν . . » 1
35. Πώλησις ἀκινήτων 1/2 εἰς τὰς ἑκατὸν . . . . »
36. Πρᾶξις παρακαταθήκης διατεταγμένης ἢ ἐκουσίου » 3:30
37. Δικαίωμα παρακαταθήκης μία δρ. τοῖς ἑκατὸν.
38. Πρᾶξις λύσεως παρακαταθήκης . . . . . » 6:50
39. Πρᾶξις συγκλήσεως οἰκογενειακοῦ συμβουλίου . » 10
40. Πιστοποιητικὸν γεγονότος τινὸς γνωστοῦ (acte de notoriété puplique) . . . . . » 6:50
41. Πιστοποιητικὸν ζωῆς . . . . . » 1:50
42. Ἐπικύρωσις ὑπογραφῆς . . . . . » 3:30

Πράξεις πολιτικαί.

43. Πρᾶξις ἑταιρίας . . . . . » 10
44. Διάλυσις ἑταιρίας . . . . . » 6:50

45. Ἔγγραφον δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων . . . . . » 8:30
46. Συμφωνητικὸν γάμου . . . . . » 13
47. Ἐναπόθεσις διαθήκης ἀντιγράφου ἢ μυστικῆς καὶ ἔκθεσις πρακτικῶν . . . . . » 6
48. Ἔκθεσις ἀνοίξεως καὶ ἀναγνώσεως διαθήκης ἢ κωδικέλλου . . . . . » 8
49. Ἔκθεσις πρακτικῶν . . μέχρι 4 σελίδων . . . . . » 5
. . δι' ἑκάστην σελίδα ὑπὲρ τὰς 4 . » 1:50
50. Ἐπιτροπικὸν γενικὸν . . . . . » 6:50
εἰδικὸν . . . . . » 3:25
51. Ἐξοφλητικὰ ἐν τῷ τοῦ προξενείου γραφείῳ . γενόμενα . . . . . μέχρι τῶν 500 δραχμῶν » 3:50
ὑπεράνω τῶν 500 δραχ. 1/4 τοῖς ἑκατόν.
52. Δηλοποίησις ὁποιαδήποτε . . . . . » 3:30
53. Διαμαρτύρησις . . . . . » 3:30
54. Ὁμοία συναλλαγματικῆς καὶ ἀντίγραφον . . . » 3:30
55. Ἁπλῶσις ἁπλῆ . . . . . » 2:50
Ὁμοία ἐκτεταμένη καὶ πολύπλοκος . . . . . » 5
56. Ὁμολογία διὰ δάνεια μέχρι τῶν 500 δραχ. . . . . » 3:30
ὑπεράνω τῶν 500 δρ. 1/4 τοῖς ο/ο.
57. Συνυποσχετικὸν . . . . . » 3:30
58. Σύμβασις (συμβιβασμὸς) . . . . . » 6:60
59. Πᾶσα πρᾶξις πρὸς ἐπίδοσιν δικογράφου πεμπομένου ἐκ τῆς Ἑλλάδος . . . . . » 3:30
Τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει εἰσπράττεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι, προπληρονόμενον εἰς τὸν ἀριθμὸν εἰσαγγελέα καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὑπὸ τοῦ διαδίκου τοῦ παραδίδοντος τὸ δικόγραφον, ἵνα ἐπιδοθῇ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.
60. Πᾶν ἄλλο ἔγγραφον μὴ διαλαμβανόμενον εἰς τὴν παροῦσαν διατίμησιν . . . . . » 3:30

Καταχωρήσεις πράξεων καὶ ἐκπεραιώσεις.

61. Καταχώρησις μιᾶς πράξεως εἰς τὰ πρωτόκολλα τοῦ γραφείου . . . . . μέχρι τῶν 2 σελίδ. » 1:60
δι' ἑκάστην σελίδα ὑπεράνω . . . . » 80
62. Ἐκπεραίωσις ἐγγράφου οἱουδήποτε παραβληθέντος μὲ τὰ πρωτότυπα παρουσιασθέντα καὶ ἀποδοθέντα εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη . . . . ἕως δύο σελίδας . . » 3:30
διὰ πᾶσαν ὑπεράνω . » 1:50

63. Ἐκπεραίωσις ἐγγράφου ἀντιγεγραμμένου ἀπὸ τὰ πρωτόκολλα ἢ ἀπὸ σχέδια τοῦ γραφείου . . . . { μέχρι 2 σελ. » 1:50 ; διὰ πᾶσαν ὑπερᾴνω - » 75
64. Ἀπόσπασμα δηλώσεως γενεθλίων . . . . . » 1:50
65. Ὁμοίων συνοικεσίου . . . . . » 1:50
66. Ὁμοίων ἀποδιώσεως . . . . . » 1:50

Ἔξοδα ταξειδίου, παρευρέσεων κ. τ. λ.

67. Ἔξοδα ταξειδίου δι' ἕκαστον σταθμὸν δύο μυριομέτρων » 5
68. Ἔξοδα μετακάστεως δι' ἑκάστην ἡμέραν παρευρέσεως » 8:30

Ὅλαι αἱ ἐκπεραιώσεις πράξεων, πρωτοκόλλων, ἀποφάσεων κτλ. τῶν ὁποίων ἡ διατίμησις λογίζεται κατὰ σελίδα, πρέπει νὰ γράφωνται εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιέχωσιν ἑκάστη μὲν γραμμὴ συλλαβὰς δώδεκα, ἑκάστη δὲ σελὶς, γραμμὰς εἴκοσι τοὐλάχιστον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἀρνεῖται τὴν προστασίαν της εἰς τὸν μὴ θελήσαντα ἢ ἀποφυγόντα νὰ λάβῃ διαμονητήριον κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 29 τῆς προξενικῆς διατιμήσεως ὡρισμένα, μεχρισοῦ ἤθελον οὗτοι συμμορφωθῇ μὲ τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἀποδεδειγμένως ἄποροι καὶ ἐνδεεῖς ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις 29, 30, 31, 42, 43 καὶ 67 τῆς ἀνωτέρω διατιμήσεως ὡρισμένων δικαιωμάτων· ὀφείλουσιν ὅμως νὰ παρουσιάζωσι πιστοποιητικὸν ἐνδείας καὶ ἀκτημοσύνης, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ πάντε τοὐλάχιστον τῶν μᾶλλον εὐυπολήπτων πολιτῶν Ἑλλήνων, τῶν διαμενόντων εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ἑλληνικοῦ προξένου, ὅστις πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος πράξεις. Οἱ ὑπογράφοντες τὰ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισθησομένας συνεπείας ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελον ἀποδειχθῇ ψευδῆ τὰ ὑπ' αὐτῶν πιστοποιούμενα.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τῶν διὰ τῆς διατιμήσεως ταύτης προσδιωρισμένων τελῶν, τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, καθὼς καὶ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γενικὸν προξενεῖον, καὶ τὰ ἐν Σμύρνῃ, Θεσσαλονίκῃ, Μελίτῃ καὶ Τεργέστῃ προξενεῖα θέλουσιν εἰσπράττει ἐκ τῶν προσορμιζομένων εἰς τοὺς λιμένας των ἑλληνικῶν πλοίων τὸ ἀκόλουθον δικαίωμα.

Ἐκ τῶν πλοίων τῶν ἀπὸ 1—30 τόνων ὄρκ. 1.
» » » 31—100 » » 1 1|2
» » » 101 καὶ περαιτέρω » 2 1|2.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ τῶν ἀπὸ 1—30 τόνων πλοιαρίων ἅπαξ μόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς ἕκαστον τῶν

ἀνωτέρω προσδιωρισμένων λιμένων, ἂν τὰ τοιαῦτα πλοιάρια προσορμισθῶσι δὶς ἢ πολλάκις εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἐκ τοῦ ἀπὸ τῆς τοιαύτης εἰσπράξεως προκύπτοντος ποσοῦ ἓν μέρος προσδιοριζόμενον διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων θέλει δίδεσθαι εἰς τὰ ἐν ταῖς εἰρημέναις πόλεσι νοσοκομεῖα· τὸ λοιπὸν δὲ θέλει διανέμεσθαι εἰς ἔλεγ καὶ βοηθείας ἐνδεῶν, ἀσθενῶν καὶ ναυαγούντων ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης εἰς μὲν τὰ λοιπὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, καὶ προεδρευομένης ἐκεῖ μὲν ὑπὸ τοῦ ἰδίου πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δέ, ὑπὸ τοῦ ἀρχιοδίου προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ἄρθρ. 5. Πρὸσέτι δὲ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας θέλει εἰσπράττει ἐκ τῶν ἑλληνικῶν πλοίων τὸ τέλος, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «δικαίωμα φιρμανίου», τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰς παρὰ τοῖς ὀθωμανοῖς ἰσχυούσας διατάξεις καὶ κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν, εἰσπραττόμενον ὑφ' ὅλων τῶν πρεσβειῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, διανέμεται εἰς τὰς διαφόρους ὀθωμανικὰς ἀρχάς. Τὸ ἐκ τοῦ τέλους τούτου τυχὸν περίσσευμα εἰσέρχεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς πρεσβείας.

Ἄρθρ. 6. Οἱ παρὰ ταῖς εἰρημέναις προξενικαῖς ἀρχαῖς λιμενάρχαι θέλουσι πρασέτι εἰσπράττει πρὸς ἰδίων των ὄφελος, δι' ἕκαστον ἀποθηκητήριον πλοίου χωρητικότητος

τόνων 1—100 . . . . . λεπτ. 25.
» 101—200 . . . . . » 50.
» 201 καὶ ἐπέκεινα . . . . . » 75.

Ἄρθρ. 7. Αἱ κατὰ τὴν Ἰονικὴν ἐπικράτειαν προξενικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλουσιν εἰσπράττει δι' ἑκάστην ἐπιθεώρησιν διαβατηρίου γεωργῶν καὶ τεχνιτῶν Ἰονίων, μεταβαινόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰμὴ . . . . . λεπ. 75.

Ἄρθρ. 8. Τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα τὰ προσορμιζόμενα εἰς λιμένας, ὅπου ὑπάρχει προξενικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀρχὴ, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἐνεργήσωσιν ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ἀποβίβασιν ἢ ἐπιβίβασιν ἐπιβατῶν, ἢ λώσιν ναυσιβλαβείας ἢ μεταβολὴν ναυτολογίου, θέλουσι πληρώνει τὸ ἥμισυ μόνον τῶν ἐν τῇ διατιμήσει ὡρισμένων τελῶν δι' ὅσας πράξεις ἤθελεν ἐνεργήσει ἡ προξενικὴ ἀρχὴ εἰς

(Πρακτ. Βουλῆς Α'. Συνόδ. Γ'. Περιόδ. Τόμ. Γ'.) 20.

τὰ ἔγγραφά των· ὅσα δ' ἐξ αὐτῶν, ἐξ ἀνάγκης τριχυμίας πρυσορμισθῶσι, δὲν συγκοινωνήσωσι δὲ παντελῶς μὲ τὴν ξηράν, ἀλλ' ἀπέλθωσι τοῦ λιμένος ἅμα ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐκλείψη. πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 24 ὡρῶν, δὲν θέλουσι πληρόνει οὐδὲν τέλος.

Ἐὰν δὲ ἐντὸς τῶν 24 ὡρῶν ἐλευθεροκοινωνήσωσι χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν οὐδεμίαν πρᾶξιν ἐμπορικὴν, πληρόνουσι μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως.

Ἄρθρ. 9. Οὐδὲν δικαίωμα ἢ τέλος δύναται νὰ εἰσπραχθῇ, μὴ προβλεπόμενον ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον, ὁ δὲ εἰσπράττων τοιοῦτον ἢ πλειοτέρων τῶν ἐνταῦθα διαγεγραμμένων καθίσταται ἔνοχος κατακρίσεως, καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρ. 10. Ὁ πλοίαρχος, ὁ ἀρνηθεὶς τῶν νενομισμένων τελῶν τὴν ἀπότισιν, ἢ ἀποπλεύσας ἐκ τινος λιμένος χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ παρὰ τῇ ἀρμοδίᾳ προξενικῇ ἀρχῇ τὰς παρὰ τῶν διατάξεων ὁριζομένας πράξεις, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ διπλάσιον τῶν νενομισμένων παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου λιμένος ὅπου ἤθελε ῥθάσει· ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ὑπὸ τῆς ἀκολούθου· ἐξαιρεῖται τοῦ μέτρου τούτου καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἁπλοῦ τέλους εἰς χεῖρας τῆς προξενικῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου λιμένος, ὅπου ἤθελε ῥθάσει ὁ πλοίαρχος, ὅστις ἤθελεν ἀποδείξει ἀποχρώντως, ὅτι ἀνωτέρα ἀνάγκη τὸν εἶχεν ὑποχρεώσει ν' ἀποπλεύσῃ πρὸ τῆς ἀποτίσεως τῶν νενομισμένων.

Ἄρθρ. 11. Αἱ εἰσπράξεις θέλουσι γίνεσθαι εἰς δραχμὰς, ἀναλογιζομένων τῶν ξένων νομισμάτων κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι νομισματικὴν διατίμησιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὀθωμανικὰ νομίσματα, τὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν διατίμησιν ταύτην, αἱ ἐν τῇ Τουρκίᾳ προξεναὶ ἀρχαὶ θέλουσιν ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν αὐτῶν εἰς δραχμὰς, ἀναλόγως τῆς κυκλοφορίας τῶν νομισμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσπράξεως. Πρὸς τούτοις δὲ ἑκάστη προξενικὴ ἀρχὴ θέλει συντάττει, συμφώνως μετὰ τριῶν τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῆς σημαντικωτέρων ἐμπόρων Ἑλλήνων, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ἐμπόρων ἀλλοδαπῶν, κατὰ τὴν πρώτην ἑκάστου μηνὸς, διατίμησιν ἀναλογίζουσαν ἅπαντα τὰ κυκλοφοροῦντα ὀθωμανικὰ νομίσματα εἰς δραχμάς. Κατὰ δὲ τὴν διατίμησιν ταύτην, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι διαρκῶς τοιχοκολλημένη ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ προξενικοῦ καταστήματος καὶ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν τριῶν

ἐμπόρων, τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν σύνταξίν της, θέλουσιν εἰσπράττεσθαι τὰ προξενικὰ δικαιώματα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός.

Ἄρθρ. 12. Ἡ χρῆσις τῶν διπλοτύπων εἰσάγεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὅλων ἐν γένει τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας γενικῶν προξενείων, προξενείων καὶ ὑποπροξενείων, τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μισθοδοτουμένων, καθὼς καὶ ὅσων ἄλλων ἐκ τῶν λοιπῶν, εἰς ἅτινα ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ μέτρον τοῦτο ἀναγκαῖον τὸ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 13. Μετὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου μηνὸς ἕκαστος γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἐκ τῶν μισθοδοτουμένων θέλει πέμπει εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ προξενικοῦ αὐτοῦ ταμείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔκθεσιν θέλουσι σημειοῦσθαι αἱ καθ' ὅλον τὸν μῆνα εἰσελθοῦσαι καὶ ἐξελθοῦσαι ποσότητες, καθὼς καὶ ἡ μείνασα ἐν αὐτῷ ποσότης.

Ἅπαντες δ' ἐν γένει οἱ γενικοὶ Πρόξενοι, Πρόξενοι καὶ Ὑποπρόξενοι θέλουσιν ὡσαύτως πέμπει εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης τριμηνίας, καταστάσεις τῶν τριμηνιαίων αὐτῶν εἰσπράξεων.

Ἄρθρ. 14. Ἡ παράβασις τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ διατάξεων, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παράβασις, ἢ παρεκτροπὴ, ἢ ἀμέλεια περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προξενικῶν καθηκόντων, τιμωρεῖται διὰ πειθαρχικῶν ποινῶν, οἷον ἐπιπλήξεων, προστίμων ἀπὸ 10 μέχρι 200 δραχμῶν, καὶ προσωρινῶν παύσεων, ἐπιβαλλομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου· ἂν δὲ ἡ παράβασις παρουσιάζῃ ποινικὸν χαρακτῆρα, θέλει κατα-δικάζεσθαι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

Ἄρθρ. 15. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου κανονιζομένης διατιμήσεως ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦδε περὶ εἰσπράξεως προξενικῶν τελῶν κανονισμένα ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 16. Ἀντίτυπα τοῦ παρόντος νόμου θέλουν μένει διαρκῶς τοιχοκολλημένα εἰς ἕκαστον προξενικὸν κατάστημα πρὸς γνῶσιν ἁπάντων.

Ἄρθρ. 17. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος.	. .	Π. Ζάνος	. . . . . N.
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Θ. Ζαΐμης	. . . . .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . . .	Ν. Θεοχαρόπουλος	. . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ν. Πετιμεζᾶς	. . . . . N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἠλ. Παπαδαῖος	. . . . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . N.	Γρηγόριος Κορριωτάκης	. N.
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N.	Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. . N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N.	Ἰωάννης Βάχλας	. . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . .	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. . .
Παναγιώτης Ἀαζαρὴς	. . N.	Ἀμπρος Ῥοΐλὸς	. . . .
Θεόδωρος Γρίβας	. . . .	Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος	. N.
Κων. Γριβογεώργης	. . N.	Π.Κολποδῖνος	. . . . N.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . N.	Νικόλαος Δελιγιάννης	. . .
Π. Τζαννετάκης	. . . . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	. .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . .	Ἐμ. Καραμάνος	. . . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . N.	Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.	Ἀναγν. Κοντάκης	. . . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N.
Γεώργιος Βελὴς	. . . . N.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης	. . .
Δημήτριος Ζῶτος.	. . . . .	Παρασ. Ματάλας	. . . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .	Ἐμ. Μελετόπουλος	. . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .	Σταύρος Μαυροδῆμος	. . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . .	Ἀμπρος Εὐμολπίδης	. . N.
Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.	Ἠλίας Δωΐλας	. . . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . N.	Θεόδωρος Πετρινός	. . . N.
Σπῦρος Μῖλιος	. . . . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας	. . N.

Παναγιώτης Βάρβογλης	. . N.	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. N.	Παν. Πατρινός	. . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. . N.
Νικόλαος Μπούτουνας	. . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	. N.	Ἀναγνώστης Τσιτόπουλος	. N.
Γεώργιος Γουλιμὴς	. . . N.	Κωνς. Ἀαρειώτης	. . . . N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	.	Ἰω. Γεωργάρας	. . . . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . N.	Γ. Νικολάου	. . . . .
Κωνστ. Ἀιμπερόπουλος	. . N.	Δημήτριος Χρηστίδης	. . .
Ἐμ. Μοδινὸς	. . . . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος	. N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . . . N.
Γεώργ. Κάνδυας	. . . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . .
Ἀ. Παπαδημητριάδης	. . N.	Δημήτριος Δρόσος	. . . . N.
Ν.Σισμάνης	. . . . .	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	. . N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. . .
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος.	N.	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . . .
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . . N.
Νικόλ. Πιεράκος	. . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . .	Ἀ. Κιζάνης	. . . . .
Σταυριανὸς Καπετανάκης	. .	Ἰωάννης Δαμιανὸς	. . . . N.
Δημ. Πικουλάκης	. . . .	Ἀάζαρος Ἀ. Γουρδὴς	. . . .
Χαρ. Χριστόπουλος	. . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	. . . N.
Ζ. Ἀ. Ζαρειφόπουλος	. . .	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας	. .	Κ. Δυοβουνιώτης	. . . . .
Γεώργιος Ἀ. Ῥάλλης	. . . .	Μ. Χουρμούζης	. . . . .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . . .	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . . N.
Παπακώνστας Τσαμάλος	N.	Δημήτριος Μητσάκης	N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Δημήτριος Κουμανιώτης	. .	Χρῆστος Κικίδης	N.

Προτεθείσης εἶτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν, ὁ προεδρεύων παρετήρησεν ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει διὰ τῆς ἐκθέσεώς της νέον τύπον ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῆς συνθήκης, ἐπομένως δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν δύναται ν' ἐκφρασθῇ ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται εἰς τὸν νέον τρό-

πον, τὸν ὁποῖον ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εἰσήγαγεν ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῶν συνθηκῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑπὸ συζήτησιν σχέδιον ἀφορᾷ δύω πρόσθετα ἄρθρα τῆς ἐν ἰσχύϊ διατελούσης συνθήκης τῆς 10 Φεβρουαρίου 1849, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀποδεχθῇ καὶ ἤδη τὸν παραδεδεγμένον τύπον, ἐπιφυλασσομένη εἰς τὸ μέλλον νὰ κανονίσῃ αὐτὸν κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἰς τὸν εἰσαγόμενον τύπον προῆλθεν ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς προγενεστέρας ἐκθέσεις τῶν Κ. Κ. Ῥάλλη καὶ Προβελεγίου ἐπὶ τῶν συνθηκῶν μεταξὺ Ἑλλάδος, Αὐστρίας καὶ Σαρδηνίας, τὰς ὁποίας ἐνόμιζεν ὅτι ἠσπάσθη καὶ παρεδέχθη ἡ Βουλή· ἀφοῦ ὅμως ὁ ὑπουργὸς προτίθεται εἰς τὸ μέλλον νὰ κανονίσῃ τὸν τύπον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν συνθηκῶν, δὲν διστάζει νὰ συμφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ ἐπιψηφισθῇ ἡ προτεταμένη συνθήκη κατὰ τὸν παραδεδεγμένον τύπον.

Μετά τινα συζήτησιν περὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν συνθηκῶν περιστραφεῖσαν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀπεύθυνεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν· « συγκατατίθεται ἡ Βουλὴ νὰ συνομολογηθῇ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον προσθέτου συνθήκης, καὶ ἡ ὄχι; »

Γενομένης δὲ ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Σταϊκου καὶ Ν. Ματθαίου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ συγκατετέθη διὰ ψήφων 70, ἀρνηθέντος ἑνὸς, νὰ συνομολογηθῇ ἡ ἀνωτέρω συνθήκη.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Συγκατατίθεται ἡ Βουλὴ νὰ συνομολογηθῇ μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον προσθέτου συνθήκης, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Δημήτριος Τσάκρης . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . Ν
Δημήτριος Γιαννούλης . Ν.	Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς
Πέτρος Καμπάνης	Γεώργιος Σκοῦφος . . . Ν

Σταῦρος Βλάχος . . . Ν.	Νικόλαος Δελιγιάννης . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γεώρ. Πανοπριστόπουλος .
Δημήτριος Σκυλοδήμος .	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Ἐμμαν. Καραμάνος . . .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . Ν.	Νικόλαος Ματθαίου . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Ἀναγν. Κοντάκης . . . .
Κωνς. Γριβογεώργης . Ν.	Σ. Κοπανίτσας . . . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης . . Ν.	Ἀναστ. Κορριωτάκης . .
Π. Τζαννετάκης	Π. Ματάλας . . . . .
Βασίλ. Σκαλτσοδήμος . .	Ἐμ. Μελετόπουλος . . Ν.
Ἀναγνώς. Παπαβανασίου Ν.	Στάμος Μαυροδήμος . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .	Α. Εὐμολπιδης . . . Ν.
Ἰωάν. Εὐγενίδης . . . Ν.	Ἠλίας Δωΐλας . . . . Ν.
Ἀνδρέας Πέπας . . . Ν.	Θεόδωρος Πετρινὸς . . Ν.
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας Ν.
Γεώργιος Βελὴς . . . Ν.	Παναγιώτης Βάρβογλης Ν.
Δημήτριος Ζῶτος	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης. .	Ἀναγν. Δεβόπουλος . . Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	Νικόλαος Μπούτουνας . Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . .	Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.
Στέφ. Στερανόπουλος . Ν.	Γεώργιος Γουλιμὴς . . Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . Ν.	Ἀλεξ. Καμπουνδουράκης .
Ἰωάννης Κλίμακας . .	Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.
Π. Α. Ζάνος	Κωνς. Ἀμπερόπουλος . Ν.
Θ. Ζαΐμης . . . . . Ν.	Ἐμ. Μοδινὸς . . . . Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος . . Ν.	Δημ. Δαμητρακόπουλος Ν.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ν.	Γεώρ. Κάνδυας . . . Ν.
Ἱλ. Παπαδαῖος . . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.
Γρηγόρ. Κορριωτάκης . Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . Ν.	Α. Παπαδημητριάδης . Ν.
Κωνς. Ντικρὲς . . . Ν.	Ν. Σισμάνης . . . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . Ν.	Κωνς. Ἀξελὸς . . . Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . Ν.	Χρῆς. Σπ. Ἀντωνόπουλος Ν.
Βελ. Νικολαΐδης . . . Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης . .	Νικ. Πιερράκος . . . . Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Γρηγ. Πατριαρχέας . . .
Ἀλέμπρος Ῥοΐλὸς	Σταῦρ. Καπετανάκης . .
Κωνς. Ἀλιμπιγόπουλος . Ν.	Δημ. Πικουλάκης . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.

Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος .
Νικόλαος Μοσχούλας . .
Γεώργιος Α. Ράλλης . .
Νάκος Πανουριᾶς . . . .
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας N.
Περικλ. Καλαμογδάρτης .
Δημήτ. Κουμανιώτης . .
Σιδέρης Πράτσικας . . .
Παν. Πατρινὸς . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου N.
Ἀναγν. Τατόπουλος . . N.
Κων. Δαρειώτης . ἀρνεῖται
Ἰω. Γεωργάρας .
Γ. Νικολάου .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκός. . . N.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . N.

Ἰωάννης Σαγρέδας . . .
Δημήτριος Δράσος . . N.
Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος .
Ἀναγ. Παπατσώρης . . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς N.
Α. Κιζάνης . . . . .
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Λαζαρος Α. Γιαυρδὴς . .
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρας . . . N.
Κ. Δυοβουνιώτης . . .
Μ. Χουρμούζης . . . .
Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N.
Δημήτριος Μητσάκης . N.
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναβληθείσης ἀκολούθως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας περὶ τοῦ ἂν ὁ Α. Μπέτσος, εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, πρεέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός . . . . . .
Λέων. Χρυσανθόπουλος . .
Δημήτριος Γιαννούλης . N.

Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . .
Πέτρος Καμπάνης . .
Δημήτριος Τσάκρης . . .

Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.
Γεώργιος Τσάκρης . . . N.
Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . .
Γεώργιος Σκοῦφος . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς .
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .
Παναγιώτης Λαζαρὴς . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Α. Πετροπουλάκης . . N.
Πέτρος Τζαννετάκης .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . .
Ἰωσ. Εὐγενίδης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . . .
Γεώργιος Βελὴς . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . .
Στέρ. Στερανόπουλος . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .
Π. Ζάνος . . . . . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.
Ν. Θεοχαρόπουλος . . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.
Π. Παπαδαῖος . . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης N.
Γεώργιος Περωτὴς . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου . N.
Βελισ. Νικολαΐδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . .

Νικόλαος Μπούκουρας .
Δάμπρος Ῥαΐλλὸς . . .
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος N.
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .
Γεώργ. Πανοπριητόπουλος .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος .
Ἐμ. Καραμάνος . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . N.
Ἀν. Κορφιωτάκης . . .
Παρασκ. Ματάλας . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . .
Α. Α. Εὐμολπίδης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . N.
Κωνσταν. Μανέτας . . N.
Παναγιώτης Βάρδογλης N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Α. Παπαδημητριάδης . N.
Ν. Σισμάνης . . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Νικόλ. Πιερράκος . . . N.

Γρηγ. Πατριαρχέας . .	Μιχαὴλ Σολομός . . . N.
Σταῦρος Καπετανάκης .	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Δημ. Πικουλάκης . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.	Δημήτριος Δρόσος . . N.
Ζ. Α. Ζαριφόπουλος . .	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος .
Νικόλαος Μοσχούλας . .	Κυριάκος Πανηράπουλος
Γεώργιος Α. Ράλλης . .	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης . .
Νάκος Πανουρίας . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . N.
Παπακώνστας Τσαμάλας N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Α. Κιζάνης . . . . .
Δημήτριος Κουμανιώτης .	Ἰωάννης Δαμιανός . . N.
Σιδέρης Πράτσικας . . .	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς .
Παν. Πατρινός	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου N.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . .
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.	Μ. Χουρμούζης . . . .
Κωνστ. Δαριωτης . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . N
Ἰω. Γεωργάρας	Δημήτριος Μητσάκης . N.
Γ. Νικολάου	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.	Χρῆστος Κικιδης . . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.	

Ἀναγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παρεκλίνασα τῶν παραδεδεγμένων τύπων, ἐδημιούργησε νέον νομοσχέδιον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παρὰ τοῦ ὑπουργείου εἰσαχθέντος, δι' οὗ καθιεροῦ διατάξεις καταστρεπτικὰς, καθ' ἃς θέλουσι σύρεσθαι δέσμιοι πάντες οἱ πρὸ δέκα ἐτῶν καθυστεροῦντες νεοσύλλεκτοι, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, οἱ γονεῖς των, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς προβλεπομένας διὰ τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς δρακοντείους ποινάς.

Τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργείου νομοσχέδιον ὃν ἐτήσιον, προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ὀφείλουσι νὰ συνεισφέρωσιν αἱ ἐπαρχίαι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἐνῷ ἡ ἐπιτροπὴ καθιερόῖ γενικὰς διατάξεις, ἀναγομένας εἰς τὸν γενικὸν περὶ στρατολογίας νόμον, τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἔχει ἡ Βουλὴ ὑπ' ὄψιν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀνάγκην πλειοτέρων ἀνδρῶν, δὲν ὤφειλεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προέλθῃ εἰς διατάξεις ἀναδρομικὴν δύναμιν ἐχούσας, ἀλλὰ νὰ συστήσῃ

τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ προθύμως ἤθελεν ἀποδεχθῆ καὶ αὐτός.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νομοσχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3—11 αὐτοῦ ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστερούντων νεοσυλλέκτων καὶ τῶν συνεργῶν καὶ συναιτίων αὐτῶν, ἑπομένως ὅστις πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἔδωκε μαρτυρίαν τινὰ ὑπὲρ νεοσυλλέκτου ἢ ὑπεκρυβέ τινα, θέλει καταδιώκεσθαι κα τιμωρεῖσθαι μὲ φυλάκισιν καὶ μὲ πρόστιμον 500 δραχμῶν, ὡς ἂν ὑπῆρχε τοιοῦτος νόμος καθ' ὃν χρόνον ἔδωκεν οὗτος τὴν μαρτυρίαν, ἢ συνετέλεσεν εἰς τὴν δραπέτευσιν τοῦ νεοσυλλέκτου. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν σύλληψιν τῶν καθυστερούντων νεοσυλλέκτων συμφωνεῖ καὶ αὐτός, ἀλλὰ δὲν παραδέχεται νὰ δοθῇ ὀπισθενεργὸς δύναμις εἰς τὸν σήμερον συζητούμενον νόμον, ἐν ᾧ δι' αὐτοῦ μόνη τοῦ στρατοῦ ἡ συμπλήρωσις πρόκειται.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ἐκθέσεως, ἐάν τις κληρωθεὶς δραπετεύσῃ καὶ δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, ἀναπληροῦται δι' ἄλλου, ἐκποιουμένης τῆς περιουσίας τῶν γονέων του, καὶ ἐπειδὴ τὸ βάρος τοῦ φόρου αὐτοῦ ἐπιπίπτει συνήθως εἰς τὰς πτωχὰς οἰκογενείας, ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ τὸ ἑξῆς παράδειγμα. Ὑποθέσατε πατέρα τινα περιουσίας 2000 δραχμῶν καὶ ἔχοντα τρεῖς υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας· ἐὰν τυχὸν κληρωθεὶς τις τῶν υἱῶν αὐτοῦ δραπετεύσῃ, δὲν θέλομεν καταστρέψει τὸν ἄθλιον γέροντα, ἐκποιοῦντες βιαίως τὴν περιουσίαν του καὶ ἀφίνοντες αὐτὸν μετὰ τῶν ἀτυχῶν θυγατέρων του εἰς τὰς προσβολὰς τῆς τύχης; Ἐὰν δὲ τυχὸν τὴν περιουσίαν του αὐτὴν ἔδωκε προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα του, ἀπαλλοτριοῦντες αὐτὴν, δὲν θέλομεν καταστρέψει ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειαν ἡμῶν, κηρύττουσαν ἀνεπαλλοτρίωτον τὴν προῖκα; Ἐκτὸς δ' ὅλων αὐτῶν τῶν ἀτοπημάτων, διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐγκριθέντος συστήματος ἐπαναφέρομεν καὶ τὴν σύστασιν διοικητικῶν δικαστηρίων, καὶ χωρὶς τῶν ἐξασφαλιστικῶν ἐγγυήσεων, τὰς ὁποίας τὰ τοιαῦτα δικαστήρια παρεῖχον ἄλλοτε, διότι κατὰ τὴν ἔκθεσιν μόνος ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ ταμίας δικάζουσι καὶ προβαίνουσιν εἰς τὸν πλειστηριασμὸν τῶν κτημάτων τοῦ δραπέτου ἢ τῶν γονέων αὐτοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης διατυπώσεως. Ἕνεκα δὲ τούτων μυρία θέλουσιν ἐπισυμβῆ δυσχήματα, διότι ἅμα μαθόντες οἱ πολῖται τὴν ἐπιψήφισιν τοιούτου νομοσχεδίου, θέλουσιν ἅπαντες βιασθῆ νὰ διαθέσωσιν εἰκονικῶς τὴν περιουσίαν των διὰ ν' ἀποφύγωσι τὰς συνεπείας τοῦ νόμου,

καὶ ἂν τινες τῶν εἰκονικῶν δανειστῶν εὑρεθῶσιν ὀλιγώτερον εὐσυνείδητοι καὶ διϊσχυρισθῶσιν, ὅτι τὸ δάνειον ὑπῆρξε πραγματικὸν, θέλουσι διακινδυνεύσει αἱ ἰδιοκτησίαι ἐκείνων καὶ ἴσως ἐπὶ τέλους ἀπολέσωσιν αὐτάς· αἱ σύζυγοι δὲ θέλουν ζητήσει τὸν χωρισμὸν τῶν προικῴων κτημάτων, καὶ μυρία ἄλλα θέλει συνεπάγει ἀτοπήματα ἡ παραδοχὴ τοῦ ὑποβαλλομένου παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς νομοσχεδίου.

Καὶ ἡ διάταξις δὲ τοῦ ἄρθρου 4 καθίσταται οὐχ ἧττον τρομερά, ἐπειδὴ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑποχρεοῖ τὸν δυστυχῆ πατέρα ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ χρημάτων τὸν δραπέτην υἱόν του, τὸν τιμωρεῖ καὶ διὰ προστίμου, ἐὰν ὁ υἱός του δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας. Ἐν ᾧ δὲ ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει δι' ἓν μόνον ἔτος, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ αὐτὸν διαρκῆ, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 8· καὶ ἐνῷ εἰς τὸ προοίμιον τῆς ἐκθέσεώς της παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, ὅτι οἱ νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἐλησμόνησε προβᾶσα εἰς τὰ καθέκαστα.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει, καθόσον μάλιστα ἐνταῦθα πρόκειται μόνον νὰ προσδιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ· εἰς δὲ τὸν γενικὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν τὸ ποινικὸν μέρος τῶν περὶ στρατολογίας διατάξεων.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς θέλει καταδείξει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ προσπαθήσει νὰ πείσῃ καὶ κἀν προαγορεύσαντα, ὅτι καὶ ὡρίμως ἐσκέφθη ἐπὶ τῆς παρ' αὐτῆς εἰσαχθείσης ἐκθέσεως τῆς τροπολογούσης τὸ νομοσχέδιον, καὶ πολλαὶ προεισαγωγικαὶ συζητήσεις ἔλαβαν χώραν, καθὼς αἱ τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν συνεβουλεύθη καὶ οὕτω μετὰ πολυειδεῖς ἐρεύνας εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπογράψῃ τοιαύτην ἔκθεσιν, ἐπειδὴ παρετήρησεν, ὅτι ὁ χρόνος τῆς θητείας ἑκάστου στρατιώτου εἶναι τέσσαρα ἔτη, καὶ ὅτι κατ' ἔτος διὰ νέας νεοσυλλεξίας ἀνανεοῦται τὸ τέταρτον τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς συνίσταται ἐκ 4040 ἀνδρῶν, ὁ διὰ τὸ 1851 ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ τεταρτημορίου συμποσοῦται εἰς ἄνδρας 1010. Ἀλλὰ παρετήρησε συγχρόνως, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δὲν ἤρκει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης δυνάμεως, διότι πολλαὶ ἐπαρχίαι καθυστεροῦσι τοὺς νεοσυλλέκτους των. Εἶδε λοιπὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς εἶχε δίκαιον ζητῶν 2067, ἄνδρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅτι δὲν

εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνωμεν μὲ διπλῆν φορολογίαν τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, αἵτινες προθύμως ἐξεπλήρωσαν τὴν ὀφειλήν των, ἐνῷ ἄλλαι καθυστεροῦσι τὸν ἀναλογοῦντα εἰς αὐτὰς ἀριθμὸν, καὶ, ὡς παρατηρεῖ ἕκαστος εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν παρουσιασθέντα πίνακα, ἐνῷ ὁλόκληρος ὁ νομὸς τῆς Εὐβοίας καθυστερεῖ μόνον 57 νεοσυλλέκτους, ὁ τῶν Κυκλάδων καθυστερεῖ 405, ἤτοι πλέον τῶν 2/3 τῶν ὅσους ὤφειλε νὰ δώσῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845.

Ἐκ τούτων λοιπὸν ὅλων ὁρμηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ θεωρήσασα ἄδικον τὰς μὲν πειθηνίους καὶ φιλονόμους ἐπαρχίας νὰ τιμωρῶμεν διὰ διπλῆς φορολογίας, τοὐναντίον δὲ ν' ἀρίνωμεν ἀνενόχλητους τὰς μὴ συμμορφουμένας μὲ τὸν νόμον, ἀπεράσισε μὲν νὰ περιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν διὰ τὸ τρέχον ἔτος νεοσυλλέκτων εἰς 1010 καὶ 67 διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν· ἐπειδὴ ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος δὲν θ' ἀρκέσῃ ὡς ἐκ τῶν καθυστερούντων, ἡ δὲ καθυστέρησις προέρχεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως καταναγκαστικῶν μέσων κατὰ τῶν ἀπειθούντων, ἡ ἐπιτροπὴ ἠναγκάσθη νὰ θέσῃ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ποινικάς τινας διατάξεις, καθιστώσας ἐφικτὴν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένην στρατολογίαν. Οὐδεὶς δὲ ὑπάρχει κίνδυνος μὴ αἱ διατάξεις αὗται χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν ὡς ὅπλον πολιτικῆς καταδιώξεως, διότι ἐὰν μὲν νομίμως τις ἐκληρώθη, ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ καὶ καταταχθῇ εἰς τὸν στρατὸν· ἐὰν δὲ παρανόμως, ὀφείλει πάλιν καὶ τότε νὰ παρουσιασθῇ καὶ προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του· ἀλλ' ἂν κληρωθεὶς οὗτος δραπετεύσῃ, διὰ τῆς πράξεώς του αὐτῆς ὁμολογεῖ, ὅτι νομίμως μὲν ἐκληρώθη, ἀλλὰ δὲν ἤθελησε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ τιμωρηθῇ· ὥστε ὁ νόμος τιμωρεῖ μόνον τὸν ἀπόντα ἢ ἔνοχον, καὶ οὐχὶ τὸν παρόντα, καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν δύναται νὰ λάβῃ χώραν καταπίεσις.

Κακῶς δὲ διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, διότι ἀφορῶσι τὸ μέλλον μόνον καὶ οὐχὶ τὸ παρελθὸν, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 12, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 ἄρχονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου· ἐπομένως τότε θέλουσι τιμωρηθῆ οἱ καθυστεροῦντες καὶ ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη νεοσύλλεκτοι, ὅταν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου προσκληθέντες, δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ταττομένων προθεσμιῶν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλεν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ περιο-

ρίαν τῶν ἀριθμῶν τῶν νεοσυλλέκτων εἰς τὸ τεταρτημόριον, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ μέσα τοῦ νὰ συλλέξῃ τοὺς καθυστεροῦντας, ἐθεώρησεν ὡς καταλληλα τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς· δύναται δ' ἕκαστος νὰ πρωτείνῃ, καὶ ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ οἷα θεωρήσει καταλληλότερα.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη παρουσιαζομένου τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, βλέπουσα τὸ προσγινόμενον εἰς τινας ἐπαρχίας ἄδικον, ἤθελε νὰ προβῇ εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, ἀλλ' ἐνδίδουσα πάντοτε εἰς τὸ κατεπείγον, παρεδέχετο ὡς εἶχε τὸ νομοσχέδιον διὰ μόνον τὸ ἔτος ἐκεῖνο, ἀναβάλλουσα διὰ τὸ ἑπιὸν τὴν θεραπείαν. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ σταματήσωμεν ἅπαξ τὸ κακὸν καὶ οὐχὶ νὰ ἐξακολουθῶμεν ἐπιβαρύνοντες ἐπαρχίας τινὰς διὰ τὰς ἐλλείψεις ἄλλων. Ἐὰν δ' ἡ ὑπηρεσία ἔχῃ ἀνάγκην, ἔπρεπεν ἐγκαίρως νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ συλλήψεως τῶν καθυστερούντων, ἢ νὰ ἐπιβαρυνθῶσιν οἱ καθυστεροῦντες δήμαι μὲ νέαν φορολογίαν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ· τότε δ' ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἂν καθυστερήσωσι τοὺς νεοσυλλέκτους των, θέλουσιν ὑποχρεωθῇ εἰς νέαν φορολογίαν, ἤθελον φροντίζει νὰ μὴ συμβαίνωσι τοιαῦται καθυστερήσεις, ἐνῷ σήμερον ἀδιαφοροῦσιν γινώσκοντες, ὅτι ἡ ἔλλειψις των θέλει ἐπιβαρύνει ἄλλους δήμους προθύμως συνεισφέροντας τὴν ἀναλογίαν αὐτῶν. Διὰ ταῦτα περιορίζων τὴν ἀγόρευσίν του ἐπὶ μόνου τοῦ 1 ἄρθρου, πραγματευομένου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, καθόσον αἱ τῶν λοιπῶν ἄρθρων διατάξεις διακεκριμέναι οὖσαι, δύνανται νὰ ὑποστῶσι μεταβολάς, παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, περιορίζουσαν τὸν ἀριθμὸν εἰς 1010 ἄνδρας διὰ τὸ ἔτος 1851.

Ἐπέμενεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως, συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προεδρείου καὶ τινων βουλευτῶν, ὅτι διὰ ν' ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου πρέπει ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες ὡδήγησαν τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, διότι οἱ μὲν ζητοῦντες τὴν αὔξησιν προτίθενται διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ νὰ καταστήσωσι δυνατὴν τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συλλογὴν τῶν νεοσυλλέκτων, ἡ ἐπιτροπὴ σμικρύνουσα τὸν ἀριθμὸν χορηγεῖ εἰς αὐτὴν ἄλλα μέσα συλλήψεως τῶν καθυστερούντων· ἀλλ' ἐὰν τὰ μέσα ὑπολληρώσι ἄδικα καὶ ἄδικα, τότε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ θέλει συμφωνήσει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ.

Ἐπιλαμβανόμενος λοιπὸν ἐν πρώτοις τοῦ νὰ δικαιολογήσῃ τὰ ἔργα τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει προσπαθήσει νὰ καταδείξῃ, ὅτι ὁ τύπος τῆς ἐκθέσεώς της δὲν εἶναι παράδοξος, οἷον τὸν ἀπεκάλεσεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀλλὰ τακτικὸς καὶ σύμφωνος πρὸς τὸ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον δύω περιέχει ἀντικείμενα, ἀ. τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, καὶ β'. τὰ μέσα τῆς τιμωρίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν· εἰς τὰ δύω λοιπὸν αὐτὰ ἀντικείμενα περιορίσασα τὰς σκέψεις καὶ ἐργασίας της ἡ ἐπιτροπὴ, τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν νεοσυλλέκτων ἠλάττωσεν εἰς τὸ κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον τεταρτημόριον, τὰ δὲ μέσα τῆς τιμωρίας μετέβαλε, θεωρήσασα ἐνόχους τοῦ κακοῦ τῆς καθυστερήσεως αὐτοὺς τοὺς ἰδίους νεοσυλλέκτους, καὶ οὐχὶ τὰς δημοτικὰς ἀρχάς. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν μεθόδως παρεκτραπεῖσα τοῦ προορισμοῦ της, ἐπινεγκενδασα ἐθεώρησε καταλλήλους ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου μεταβολὰς μόνον, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν νέου νομοσχεδίου, ὡς ὑπελήφθη.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρῶτος ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν ἀγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀπερισκεψίαν, ἐὰν μὲν τὴν ἀπερισκεψίαν αὐτὴν εὑρίσκῃ εἰς τὴν πολλὴν μέριμναν, τὴν ὁποίαν κατέβαλεν αὕτη διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν εὐπειθῆ πολίτην καὶ τὴν φιλόνομον ἐπαρχίαν ἀπὸ φορολογίαν ἄδικον, ὑπὸ ταιαύτην ἐποψιν ἀποδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἐσφαλμένως ἀποδοθεῖσαν τῆς ἀπερισκεψίας ἐπωνυμίαν· ἐὰν δὲ πάλιν εὑρίσκῃ αὐτὴν εἰς τὰ μέσα τῆς τιμωρίας, τότε εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν πρέπει νὰ ὑπαχθῇ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐζήτησε διὰ τοῦ νομοσχεδίου του τὰ μέσα αὐτά. Δύνανται λοιπὸν τὰ μέσα ταῦτα νὰ ἦναι μὲν ἐσφαλμένα, ὄχι ὅμως καὶ ἀπερίσκεπτα· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ὡρίμως σκεφθεῖσα καὶ ἐπὶ τῶν δύω τοῦ νομοσχεδίου ἀντικειμένων, ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν της, διότι ὁ μὲν ὑπουργὸς λέγει διὰ τοῦ νομοσχεδίου του, ὅτι καθυστεροῦνται στρατιῶται, ἀλλ' ἡ τιμωρία αὐτῶν εἶναι ἔργον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ οὐχὶ τοῦ ὑπουργοῦ· ἐπειδὴ ὅμως ἔχει ἀνάγκην στρατιωτῶν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, διὰ τὴν καταβίωσιν τῆς λητείας καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας, ἐζήτησε τὸν ἀναλογον ἀριθμὸν· ἀπέναντι δὲ τῶν προτάσεων τοῦ ὑπουργοῦ ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη εἰς τὴν δυσκολωτέραν θέσιν, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν συνηθάνετο τὴν ἀνάγκην τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνεγνώριζεν, ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ πολίτου, διανέμουσα μετὰ δικαιοσύνης τὸν εὐγενῆ αὐτὸν, ἀλλὰ ἐπαχθῆ φόρον τῆς νεοσυλλεξίας· πρὸς

τούτῳ δ' εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ Βουλὴ πολλάκις ἠθέλησε νὰ σταματήσῃ τὴν ὁποίαν ἐνδίδουσα εἰς τὴν ἀνάγκην ἔπραττεν ἀδικίαν, ἄλλας μὲν ἐπαρχίας ἐπιβαρύνουσα μὲ διπλῆν φορολογίαν, ἄλλας δ' ἀφίνουσα σχεδὸν ἀφορολογήτους. Ὤφειλε λοιπὸν ἡ Βουλὴ νὰ καταπαύσῃ τέλος τὸ κακὸν σεβομένη καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς προκατόχου αὐτῆς, καὶ ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς φιλονόμους λαοὺς τῆς ἀδίκου φορολογίας, καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη ἡ ἐπιτροπὴ νὰ περιορίσῃ τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ εἰς 1010 στρατιώτας, ἐκτὸς τῶν ναυτῶν, καὶ συγχρόνως νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀπειθοῦντα εἰς τοὺς νόμους καὶ μὴ θέλοντα νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του· ἡ τελευταία δὲ αὕτη τῆς ἐπιτροπῆς ἀπόφασις ἠρέθισε τὸν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντα εἰς τὸ νὰ ὀνομάσῃ τὰς ποινικὰς διατάξεις τῆς ἐκθέσεως δρακοντείους, διότι αὕτη παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ τιμωρῶνται οἱ ἀπειθοῦντες καὶ ὄχι αἱ πειθήνιοι ἐπαρχίαι.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν πείθεται ἕκαστος, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν νεοσυλλέκτων εἶναι δίκαιον νὰ περιορισθῇ. Ἐὰν δὲ τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς χορηγούμενα πράγματα μέσα δὲν ἦναι καταλληλα, ἃς προταθῶσι καταλληλότερα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι ἑτοίμη νὰ τ' ἀσπασθῇ· ἀλλ' ἡ περὶ τούτων ἐξέτασις εἶναι ἀντικείμενον τῆς τῶν ἐπομένων ἄρθρων συζητήσεως καὶ οὐχὶ τοῦ α. τὸ ὁποῖον περιορίζεται εἰς μόνην τὴν ἀρχὴν περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτον ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρ. ἀφ' οὗ ἀναγνώρισε τὴν ἀνάγκην τοῦ περιορισμοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ δύνανται νὰ εἴπωσιν οἱ τἀναντία φρονοῦντες, ὅτι παραδέχονται μὲν τὴν ἀρχὴν τῆς τιμωρίας τῶν καθυστερούντων, ἀλλ' ὁ οἰκεῖος τόπος τῶν ποινικῶν διατάξεων δὲν εἶναι ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ, μολονότι πρόκειται περὶ οὐσιώδους ἐγκλήματος, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ περιορίσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ κακόν, ὁρίζουσα τὰς ποινὰς ὅπου πρῶτον ἤθελε τῇ παρουσιασθῇ ἡ περίστασις· ἡ ἐπιτροπὴ μολαταῦτα δὲν ἤθελε νομοθετήσει ἐνταῦθα τοιαύτας ποινικὰς διατάξεις, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παρουσιασθὲν νομοσχέδιον δὲν ἐπρόβλεπε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτον τὸ ὑπουργεῖον ἐζήτησατο παρὰ τῆς Βουλῆς τὰ μέσα τῆς τιμωρίας, ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της, μὴ προϊδοῦσα ὅτι ἤθελε κατηγορηθῇ διὰ τὴν ἀκριβῆ τοῦ καθήκοντός της ἐκπλήρωσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ὁ μὲν ὑπουργὸς ἐζήτει πλείονας στρατιώτας, ἡ δ' ἐπιτροπὴ ἐχορήγει αὐτῷ μόνον 1010, ὤφειλε συγχρόνως νὰ τῷ χορηγήσῃ τὰ μέσα τοὐλάχιστον τῆς συλλογῆς τῶν καθυστερούντων, ὥστε

αἱ διατάξεις τῆς ἐκθέσεως ἔχουσιν ἄμεσον πρὸς τὸ νομοσχέδιον σχέσιν, ἄλλως τε δὲν ὑπάρχει οὔτε νόμος οὔτε κανονισμὸς ἀπαγορεύων ἡμᾶς τοῦ νὰ προσδιορίσωμεν ποινὰς κατὰ τῆς ἀπειθείας καὶ διὰ τοῦ κατ' ἔτος ἀνανεουμένου νόμου· ὅταν δ' ἐπιψηφίσωμεν τὸν γενικὸν περὶ ἀπογραφῆς, δυνάμεθα τότε διὰ μιᾶς διατάξεως νὰ καταργήσωμεν τὰς τοῦ παρόντος νόμου, ὥστε δὲν ἔχουσι δίκαιον οἱ ἰσχυριζόμενοι, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται εἶναι ἀντικείμενον μόνον τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καὶ δὲν ἔπρεπε διὰ τοῦτο νὰ τὰς συμπεριλάβωμεν ἐνταῦθα· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν τύπον τῆς παραδοχῆς τῶν ποινικῶν διατάξεων.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὀπισθενέργειαν τοῦ νόμου, κατὰ τὰ φυσικὰ δίκαιον δὲν ἐπιτρέπεται αὕτη, ὅταν πρόκειται νὰ καταστραφῶσι κεκτημένα δικαιώματα, καὶ εἰς πράξεις τετελεσμένας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὔτε δικαίωμα κεκτημένον καταστρέφεται, οὔτε πρᾶξις τετελεσμένη ὑπάρχει. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἄρθρ. 12 γηρίζεται εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς λειποταξίας, τιμωροῦν οὐχὶ τὸν ἀπόγραφον, ἀλλὰ τὸν κληρωθέντα καὶ διὰ τῆς δραπετεύσεως τοῦ ἀρνηθέντα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ νόμου· οὐδεὶς λοιπὸν φόβος ὑπάρχει μὴ κατὰ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα τιμωρηθῇ ὁλόκληρος ὁ κόσμος, οὐδὲ πρόκειται νὰ τιμωρήσωμεν σήμερον τὸν ἄλλοτε συντελέσαντα εἰς τὸ ν' ἀπαλλαγῇ τις τοῦ φόρου τῆς νεοσυλλεξίας, ἀλλὰ μόνον τὸν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου κληρωθέντα καὶ δραπετεύσαντα, καὶ τὸν εἰς τὴν δραπέτευσιν αὐτοῦ ὁπωσδήποτε συντελέσαντα καὶ στερήσαντα τὴν πατρίδα τοῦ στρατιώτου αὐτῆς. Ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ συνειδήσεως καὶ ἐπιεικείας μάλιστα λησμονοῦσα τὸ παρελθὸν, ἂν καὶ τοσοῦτον βαρὺ καὶ ἀξιόποινον, περιώρισε τὴν τιμωρίαν εἰς μόνον τὸ μέλλον, θέλουσα ν' ἀποφύγῃ τὰ μέχρι τοῦδε ἐπισυμβαίνοντα ἀδικήματα.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πίππας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΒ'.

Τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν περὶ τὴν 11 Π. Μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1852.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Τὸ οὐσιωδέστερον ἀντικείμενον τῶν σκέψεων καὶ τῆς μεριμνης τῶν νομοθετικῶν σωμάτων πρέπει νὰ ἦναι ἀναμφισβητήτως εἰς πᾶσαν πολιτείαν πολιτισμένην τὸ φορολογικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον διέπει αὐτὴν, καὶ ἰδίως τὸ σύστημα τῶν ἀμέσων φόρων, οἵτινες συγκροτοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν κυριωτέραν πρόσοδον τῶν κυβερνήσεων.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲ ἡ μέριμνα αὕτη πρέπει νὰ ἦναι ἔτι μεγαλειτέρα, καθόσον εἶναι τόπος γεωργικὸς κυρίως, καὶ ἡ γεωπονία εἶναι ἡ κυρία πηγὴ, ἐξ ἧς ἐπὶ πολὺ θέλουσι ῥέει αἱ μεγαλείτεραι πρόσοδοι αὐτῆς. Αἱ τέχναι καὶ τὸ ἐμπόριον παρ' ἡμῖν εἰσὶ δυστυχῶς ὀλίγον ἀνεπτυγμένα, καὶ ἕνεκα τῶν περιστάσεων ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν δὲν φαίνεται πολὺ ἐγγύς. Σύστημα δὲ καταλλήλων φορολογίας θέλει εἶσθαι καὶ δι' ἕκαστον πολίτην καὶ διὰ τὸ ἔθνος ἐν γένει πρόξενον ἀγαθοεργῶν ἀποτελεσμάτων· διότι διὰ συστήματος τοιούτου καὶ ἡ πρόοδος τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν ὑποστηρίζεται καὶ ἡ πίστις τῆς κυβερνήσεως γίνεται ἑδραία, καὶ αἱ καταχρήσεις καὶ αἱ ὑπέρογκοι δαπάναι, αἵτινες συνήθως παρακολουθοῦσι κακὸν σύστημα φορολογίας, ἐκλείπουσιν· ἀπ' ἐναντίας σύστημα φορολογίας ἐπὶ κακῶν βάσεων στηριζόμενον, καὶ τὴν πίστιν τῆς κυβερνήσεως χαλαρόνει, καὶ τὴν γεωργίαν χωλαίνει, καὶ τὰς καταχρήσεις ἐνισχύει καὶ μυρίων κακῶν παραίτιον καθίσταται.

Δυστυχῶς τὸ καθιερωμένον παρ' ἡμῖν σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως παρουσιάζει ὅλα ταῦτα τὰ ἐλαττώματα. Καὶ φαίνεται

μὲν κατ' ἀρχὰς ἡ ἀποδεκάτωσις σύστημα καλὸν, διότι ὁ φόρος παρουσιάζεται ἁπλοῦς καὶ ἴσος καὶ κατάλληλος εἰς τόπον, ὅπου ὁ πλοῦτος δὲν ἀνεπτύχθη εἰσέτι· ἀλλ' ὅμως ἀφαιροῦσα μέρος τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου τοῦ γεωργοῦ, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τῶν σκοπῶν πάσης φορολογικῆς νομοθεσίας, ὅστις πρέπει νὰ ἦναι ἡ φορολογία τοῦ κέρδους τοῦ γεωργοῦ. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἀποδεκάτωσις εἶναι φορολογία ἄνισος, καθόσον ὕλαι αἱ γαῖαι δὲν εἶναι τῆς αὐτῆς γονιμότητος, ἀλλὰ διαφέρουσι κατὰ τόπους. Κομένως διὰ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων καὶ τῆς αὐτῆς ἐργασίας δὲν ἔχομεν τ' αὐτὰ ἀποτελέσματα. Εἶναι δὲ καὶ ἐπιζήμιος διὰ τὴν κυβέρνησιν, ἥτις εἰσπράττουσα μὲν ἀναγκάζεται νὰ ἐμπιστευθῇ ἐργασίαν δύσκολον καὶ ἐπίπονον εἰς ἀθρώπους, μὴ ἔχοντας συμφέρον εἰς ἐξακρίβωσιν τῆς φορολογικῆς ὕλης, χωρὶς νὰ ἐχῃ τὰ ἀναγκαῖα μέσα τοῦ ἐλέγχου· ἐνοικιάζουσα δὲ δίδει ἀφορμὴν εἰς καταχρήσεις καὶ καταθλίψεις τῶν λαῶν ἐκ μέρους τῶν ἐνοικιαστῶν, θεωρούντων τοὺς φορολογουμένους ὡς κερδοσκοπικὴν ὕλην.

Τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου ἀφαιρεῖ μέρος τοῦ καθαροῦ προϊόντος τοῦ κτήματος, στερεόνει τὴν πίστιν τῆς κυβερνήσεως, καθόσον ὁ φόρος ὑπ' αὐτὸ εἶναι βέβαιος καὶ οὐχὶ ἀόριστος, καὶ διανέμει ἐξ ἴσου τὸ βάρος. Ἀλλ' ἡ εἰσαγωγὴ τοιούτου συστήματος εἶναι ἀδύνατος ἢ λίαν δύσκολος εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἀπαιτεῖ πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν χωρογραφίαν· αὕτη δὲ δὲν δύναται νὰ κατορθωθῇ ἄνευ τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχομεν, ἄνευ μεγάλων δαπανῶν, τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστῶμεν, καὶ τέλος ἄνευ μονιμότητος τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἀποκαταστάσεως αὐτῆς, ἥτις δὲν ὑπάρχει. Χωρογραφία δὲ καὶ μονιμότης ἰδιοκτησίας δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν, ὅταν ὑπάρχῃ ἐθνικὴ γῆ. Ἀλλ' ἀφοῦ δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ ῥιφθῶμεν εἰς σύστημα φορολογίας τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν, φρονοῦμεν ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ προετοιμάζωμεν τὴν ὁδὸν, ἥτις θέλει μᾶς φέρει εἰς αὐτό. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα θεωροῦνται·

Α'. *Τὸ κτηματολόγιον.* Εἶναι γνωστὸν εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1836 ἐδημοσιεύθη ὁ ἀπὸ 24 νοεμβρίου 1836 νόμος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου, τὰ ἀκίνητα κτήματα ἰδιωτῶν, δήμων, φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, ἐκκλησιῶν, μοναστηρίων καὶ σωματείων ἐγγράφονται εἰς ἰδιαίτερα βιβλία λεγόμενα κτηματολόγια. Ἂν λοιπὸν ἐτίθετο ἔκτοτε ὁ νόμος οὗτος εἰς ἐνέργειαν, ἠδυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν ἤδη τὰ ποιὸν αὐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, καὶ διὰ τὸν ῥηθέντα λόγον καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους συνίστησι θερμῶς τὴν ταχεῖαν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ κυβέρνησις αὐτὴ ὤφειλε νὰ φροντίσῃ περὶ κτηματολογίου κυβερνητικοῦ, τοὐτέστι περὶ τῆς στατιστικῆς τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα σήμερον οὔτε οἱ ἰδιῶται οὔτε αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις γνωρίζουσι, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐξακρίβωσις καὶ κατάταξις θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαία.

Β'. *Ἡ διάθεσις τῆς ἐθνικῆς γῆς.* Ἐπειδὴ δὲ ἡ σειρὰ τοῦ λόγου ἔφερε, Κύριοι, εἰς τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ἀντικείμενον, ἡ ἐπιτροπή σας συμφώνως μὲ τὴν ἐκφρασθεῖσαν πολλάκις ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἓν τῶν κυριωτέρων ἔργων τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ γείνῃ ἡ προπαρασκευὴ καὶ κατάρτισις νόμου περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Τὸ Σύνταγμα, Κύριοι, ἀπήτησεν νὰ ληφθῇ ὅσον ἔνεστι ταχύτερον πρόνοια περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ τὸ σπουδαιότερον ἔργον ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα, τὰ ὁποῖα ἀλληλοδιαδόχως προσεκλήθησαν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐλήφθη φροντίς· πρέπει δὲ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, ὥστε νὰ μὴ ἀποδώσωμεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην εἰς τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅμως, ὅτι ἡ παροῦσα κυβέρνησις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχορηγήθησαν ἀσμένως καὶ ἄνευ δυσκολίας τινὸς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅλα τὰ μέσα, ὅσα ἐζήτησε πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, θέλει προθύμως ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ῥητῆς τοῦ θεμελιώδους νόμου διατάξεως. Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς δὲ τοῦ κτηματολογίου καὶ τῆς διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς δυνάμεθα, Κύριοι, νὰ φθάσωμεν βραδέως μέν, ἀλλὰ νὰ φθάσωμεν εἰς σύστημα φορολογίας καταλληλότερον.

Ἐκ τῶν λεχθέντων κατανοεῖτε, Κύριοι, ὅτι τὸ προκείμενον εἰς συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος **1852** δὲν ἦτον δυνατὸν ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὸ ἐπικρατῆσαν πρὸ χρόνων σύστημα τῆς φορολογίας, καὶ ὅτι ἀναγκαίως συνεπιφέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὅλας τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἔχει σύστημα φορολογίας κακὸν καὶ ἀτελές. Ὀφείλει ὅμως ἡ ἐπιτροπή σας νὰ παρατηρήσῃ, καὶ πράττει τοῦτο μετ' εὐχαριστήσεως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὸ νὰ μετριάσῃ τὰ ἀτοπήματα τῆς ἐνοικιάσεως διὰ τῆς καθιερώσεως εὐεργετικῶν τινων διατάξεων. Πρὶν δὲ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νόμου καὶ ἐκθέσωμεν τὰς ὁποίας ἐπε-

ρέασεν τροπολογίας, νομίζομεν οὐσιῶδες νὰ ἐκθέσωμεν γενικάς τινας παρατηρήσεις περὶ τοῦ νόμου καὶ περὶ τινων αὐτοῦ διατάξεων.

Ὁ διὰ τὸ ἔτος **1848** ψηφισθεὶς νόμος τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἐκηρύχθη διὰ νόμων ἰσχυόντων καὶ διὰ τὰ ἔτη **1849, 1850, 1851**, καθόσον δὲν ἀντέβαινεν εἰς τὰς διατάξεις ἑκάστου αὐτῶν. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ νομοθετεῖν διὰ παραπομπῆς ἀπὸ νόμου εἰς νόμον φαίνεται τωόντι εὔκολος καὶ συνοπτικός, ἀλλ' οὐδόλως δύναται νὰ ἦναι κατάλληλος διὰ τὴν νομοθεσίαν. Οἱ νόμοι δημιουργοῦντες ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς πολίτας καὶ δικαιώματα, πρέπει νὰ ἦναι εὐλήπτοι, σαφεῖς καὶ εὐκρινεῖς· ἰδίως δὲ οἱ φορολογικοὶ νόμοι, οἵτινες εἰσὶν εἰς ἄμεσον συνάφειαν μετὰ τῶν πολιτῶν ἁπάντων, πρέπει νὰ ἦναι πρόχειροι εἰς τοὺς φορολογουμένους, καὶ πρέπει νὰ μὴ χορηγῶσιν ἀφορμὴν εἰς ἑρμηνείας πολλάς· ὁ φορολογούμενος πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἐν συνόλῳ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ· διὰ τοῦτο νόμοι τοιοῦτοι δὲν πρέπει νὰ συντάττωνται ὡς πραγματεῖαι ἐπιστημῶν, εἰς τὰς ὁποίας αἱ παραπομπαὶ εἰσὶ καὶ ἀναγκαῖαι καὶ ἀναπόφευκτοι. Οἱ φορολογούμενοι ὅμως δὲν δύνανται ν' ἀνατρέχωσιν εἰς δύω ἢ καὶ τρεῖς πολλάκις προγενεστέρους νόμους διὰ νὰ ἴδωσι τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπή σας ὅθεν παρατηρεῖ μετὰ χαρᾶς, ὅτι τὸ παρουσιασθὲν νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἀπόσπασμα νόμου, ἐπικυρόνον καὶ τροποποιοῦν ἄλλον, ἀλλὰ νόμος περιέχων τὸ κείμενον ὅλων τῶν διατάξεων, νόμος αὐτοτελής· εὔχεται δὲ καὶ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον νὰ μὴν ἀναγεννηθῇ πλέον τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη διὰ τῆς παρουσιάσεως οἱονεὶ νομοσχεδίων.

Ἡ τάξις περὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ νόμου, ἥτις, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του, εἶναι στοιχεῖον ἀπαραίτητον εἰς πάντα νόμον, ὑπαγορεύει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὸ μέλλον νὰ χορηγηθῇ προσοχὴ μεγαλειτέρα εἰς τὴν κανονικωτέραν καὶ μεθοδικωτέραν κατάταξιν τῆς ὕλης. Ἀναγνωρίζει μὲν ἡ ἐπιτροπή, ὅτι εἰς νόμον ἔχοντα ἐπὶ ἀτελοῦς συστήματος φορολογίας καὶ περιέχοντα ποικιλίαν ἄπειρον διατάξεων εἶναι ἀδύνατον νὰ τηρηθῇ οἰκονομία λογική, ὁποία πρέπει νὰ ὑφίστανται εἰς ἄλλους νόμους· οὐχ ἧττον ὅμως δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι εἰς τὸν νόμον εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ καλλιτέρα τάξις διὰ τῆς καταλλήλου συναρμολογίας τινῶν διατάξεων αὐτοῦ.

Σύστημα φορολογίας τὸ νομοσχέδιον παραδέχεται τὸ μικτόν, ὅπερ εἶναι συνάμα σύστημα ἐνοικιάσεως καὶ εἰσπράξεως, ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ἡ κυριωτέρα δὲ μεταβολὴ ἡ εἰσαχθεῖσα εἰς αὐτὸ εἶναι, ὅτι τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα εἰς τὴν φορολογίαν τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τοὐτέστιν ἡ τροποποιημένη ἐνοικίασις ἐπεκτάθη καὶ εἰς ἄλλας τάξεις φορολογικῶν οὐσιῶν, οἷον εἰς τὴν μέταξαν, περιβόλια, λαχανοκήπους, κτλ. ἀντὶ τῆς καθιερωμένης εἰς τοὺς προγενεστέρους νόμους πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου, τῆς μὲν μεταξης εἰς τὴν ἐξαγωγήν της, τῶν δὲ περιβολίων κλπ. δι' ἀμέσου εἰσπράξεως. Ἡ ἐπιτροπή σας ἂν καὶ γνωρίζῃ καλῶς, ὅτι ἡ ἐνοικίασις ἔχει παρεπόμενα ὄχι εὐάρεστα, δὲν ἐδίστασεν ὅμως νὰ παραδεχθῇ τὴν μεταβολὴν ταύτην ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ἰδίως μάλιστα ὡς πρὸς τὴν μέταξαν, τὴν ὑπέρογκον ταῦ δημοσίου ζημίαν καὶ τὴν ἕνεκα τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦντος συστήματος τῆς φορολογίας αὐτῆς ἐνίσχυσιν τοῦ λαθρεμπορίου, τῆς μάστιγος ταύτης τῶν κυβερνητικῶν πόρων.

Τὰ περὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, Κύριοι, ἐπέσυραν τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς σας καὶ ἔδωσαν χώραν εἰς συζητήσεις πολλάς.

Τὸ περὶ τῆς φορολογίας τῆς Λακωνίας θέμα δὲν γίνεται πρῶτον ἤδη ἀντικείμενον σπουδαίας κοινοβουλευτικῆς συζητήσεως. Εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν Συνέλευσιν πρῶτον ἠγέρθη ἡ συζήτησις περὶ τούτου, προκληθεῖσα ἀπὸ ἀναφορὰν τῶν Λακώνων, ἡ δὲ Συνέλευσις ἀπεφάσισεν ὥστε ἡ ἀναφορὰ αὐτῶν νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰς Βουλὰς συστημένη κατὰ τὸ δίον, ὥστε αὗται νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς φορολογίας τῆς Λακωνίας. Πρέπει δὲ νὰ παρατηρηθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη, ἐνῷ ἡ συνέλευσις ἐγνώριζε τὸν ἐπικρατοῦντα τότε τρόπον τῆς φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν, καὶ πρὶν εἰσέτι ψηφισθῇ παρ' αὐτῆς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. Μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰς Βουλὰς καὶ εἰς τὸν περίβολον τοῦτον καὶ εἰς τὸν γειτονικὸν ὑψώθη φωνὴ ὑπὲρ τῆς καταργήσεως προνομίου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται παρὰ νὰ θεωρῆται ὡς πρόδηλος παράβασις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος. Τῷ ὄντι τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι τόσον καθαρόν, τόσον σαφές, τόσον ῥητόν, ὥστε οὐδεμία συζήτησις περὶ τῆς παραβιάσεως τούτου διὰ τῆς μὴ ὑπαγωγῆς τῆς Λακωνίας εἰς

τὴν γενικὴν φορολογίαν τοῦ Κράτους δύναται νὰ γεννηθῇ. Μόλα ταῦτα μέχρι τοῦδε ἡ Λακωνία διατηρεῖ προνόμιον, ἐνῷ ὑπὲρ τῆς καταστροφῆς τῶν προνομίων καὶ αὐτὴ ἡ χώρα, ὡς καὶ ἡ λοιπὴ Ἑλλάς, ὑπέστη τὸν δεινότερον τῶν ἀγώνων.

Ἡ διατήρησις τοῦ προνομίου τούτου παραβιάζουσα ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ πλήττει θανασίμως τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἰσότητος. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, Κύριοι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεμελίως ἔπρεπε νὰ προβῇ εἰς τὸ μέτρον τῆς ὑπαγωγῆς τῆς Λακωνίας εἰς τὸ σύστημα, τὸ διέπον τὴν λοιπὴν ἐπικράτειαν, ἔχουσα ὑπὲρ αὐτῆς τὸ σύνταγμα, καὶ ἐνισχυομένη ἀπὸ τὴν ὁμόφωνον τοῦ ἔθνους θέλησιν, ὅτις ἰσχυρῶς καὶ δραστικῶς θέλει τὴν βοηθήσει εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς προνομίου μὴ ἀνεκτοῦ.

Ἐκτὸς τούτου ἡ κυβέρνησις ὠφειλε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὐδ' αὐτοὶ οἱ Λάκωνες, οἱ ἀνδρείως καὶ γενναίως ἀγωνισθέντες κατὰ τῶν προνομίων, ἤθελαν δυσαρεστηθῆ, ἂν ὑπεβάλλοντο διὰ καταλλήλου τρόπου εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα τῆς ἐπικρατείας, καὶ κατεστρέφετο οὕτως ἡ ἐξαιρετικὴ αὐτῶν θέσις ἀπέναντι τῶν λοιπῶν μελῶν κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἀποτελοῦσι μέρος. Πρέπει νὰ πεισθῇ πᾶς τις, ὅτι τὸ συνεισφέρειν εἰς τὰ δημόσια βάρη εἶναι τιμή, κατὰ τὴν ὡραίαν ῥῆσιν ἑνὸς τῶν τῆς Γαλλίας συνταγμάτων. Ἀπέναντι τῶν σκέψεων τούτων ἡ ἐπιτροπή σας δὲν ἤθελε διστάσει, Κύριοι, νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπάλειψιν τῶν ἐξαιρετικῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου περὶ Λακωνικῶν προϊόντων, ἂν δὲν ἐλαμβάνεν ὑπ' ὄψιν ὅτι πρὶν ἡ Λακωνία ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν λοιπῶν μερῶν ἔπρεπε νὰ ληφθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προπαρασκευαστικὰ μέτρα διὰ νὰ εὐκολύνωσι τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου· ἀλλὰ δυστυχῶς τοιαῦτα δὲν ἐλήφθησαν εἰσέτι· ὀφείλομεν ὅμως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἀπὸ τὰς ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπικρατοῦσα ἰδέα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ὁδόν, δι' ἧς μετ' ὀλίγον θέλει ῥιφθεῖ εἰς τὴν ὑπαγωγὴν τῆς Λακωνίας εἰς τὸ γενικὸν σύστημα. Ἡ ἐπιτροπή σας ἤθελε εὐχεταί, ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦδε νὰ λάβῃ τὰ μέτρα ταῦτα διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ νόμου, ἵνα μὴ παρουσιασθῇ δι' ἄλλο ἔτος ἡ ἀνάγκη αὐτή. Καταστρέφοντες δὲ τὸν περὶ Λακωνικῶν λόγον ὀφείλομεν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου καταπάσσονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐγγείου φόρου κατὰ

τὴν ἐξαγωγὴν ὅλα τὰ προϊόντα τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, ὅπερ δὲν ἀπαντᾶται εἰς τοὺς προηγουμένους νόμους.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις προβαίνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 3.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 ἡ ἐπιτροπή σας νομίζει καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μεταναστῶν, εἰς τοὺς ὁποίους παρεχωρήθησαν κτήματα ὑπό τινας ὅρους, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν οὐδόλως ἐπραγματοποιήθησαν.

Σπουδαιότατον ζήτημα, Κύριοι, ἄξιον τῆς Κυβερνητικῆς μερίμνης θεωρεῖται ἐπίσης καὶ ἡ ἐκμίσθωσις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλήν, ἂν ὄχι ὅλοι πλὴν οἱ πλεῖστοι τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν πληρόνουσι τὸ συμπεφωνημένον ἐνοίκιον. Ἡ Κυβέρνησις καθῆκον ἔχει νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῶν συμβολαίων, ἂν αὐτὴ ἦναι εὔκολος, ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν αὐτῶν. Εἶναι ἀνάγκη δὲ ταχέως καὶ θαῤῥαλέως νὰ προβῇ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνέργειάν της, διότι εἶναι λίαν δυσάρεστον ἰδιῶται νὰ παραβιάζωσι τὰ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συναλλάγματά των, αὐτὴ δὲ νὰ ἴσταται σιωπηλὴ, καὶ ν' ἀφίνῃ πολυτίμους πόρους αὐτῆς βορὰν τινῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ, Κύριοι, συνιστῶσα ὡς ἀναποφεύκτως ἀναγκαίαν τὴν παρουσίασιν νομοσχεδίου ἐντὸς τοῦ παρόντος ἔτους περὶ τοῦ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ τῶν τοιούτων, δὲν νοεῖ ποτὲ νὰ προτρέψῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τοῦ ν' ἀπομακρυνθῇ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνέργειάν της ἀπὸ τὰς σωτηρίους τῆς ἐπιεικείας ἀρχάς· φρονοῦσα ἐξ ἐναντίας, ὅτι ἡ εὐεργετικὴ τῆς Κυβερνήσεως κηδεμονία πρέπει νὰ ἐπεκτείνηται καὶ ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἐλογίσαντο τὰς ὁποίας ἀνεδέχθησαν ἀπέναντι αὐτῆς ὑποχρεώσεις, συνίστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν προσήκουσαν ἐπιείκειαν, ἵνα δυνηθῇ νὰ δώσῃ ταχέως ἓν πέρας εἰς τὸ προκείμενον.

Ἄρθρ. 4.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ἡ ἐπιτροπὴ ὑπενθυμίζει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ζωτικώτατον διὰ τὴν Ἑλλάδα ζήτημα ἑνὸς καλοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπέσυρε τοσοῦτον τὴν μέριμναν τῶν παρελθουσῶν Βουλῶν, ὥστε ὁλόκληρον τόμον ἠδύνατό τις ν' ἀποτελέσῃ, ἂν ἤθελε νὰ συλλέξῃ τὰ περὶ τούτου ἐν ταῖς Βουλαῖς λεχθέντα καὶ ἀποφασισθέντα. Μὲ λύπην της ἡ

ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ, ὅτι οὐδὲν ἐλήφθη μέχρι τοῦδε μέτρον, μᾶλλον ὅτι ἐξετάζουσα τὸ ζήτημα μὲ τὸν πᾶχυν καὶ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ ταμιευτικοῦ, βλέπει ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶχε μέγα συμφέρον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοιούτου νόμου. Ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, φρονοῦσα ὅτι μετὰ τοιαύτας συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις εἶναι περιττὸν νὰ μακρηγορήσῃ, ἐλπίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον ὑποβάλει εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὸ ἀναγκαιότατον τοῦτο νομοσχέδιον.

Ἄρθρ. 14.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισε καλὸν νὰ κάμῃ μικράν τινα προσθήκην διὰ ν' ἀσφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ φορολογουμένου, καὶ νὰ κανονίσῃ τὴν κατοικίαν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὄντος εἰς διηνεκῆ συνάφειαν μὲ τὸν φορολογουμένου. Ἡ προσθήκη αὕτη, ἥτις θέλει τεθῇ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, εἶναι ἡ ἑξῆς·

« Ὁ ἐνοικιαστὴς θεωρεῖται ὡς ἔχων τὴν κατοικίαν του εἰς τὸ οἰκεῖον παραδρεῖον, ὅπου ὁ φορολογούμενος ὀφείλει νὰ τὸν προσκαλῇ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις. »

Ἄρθρ. 18.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, ἐπέστησε τὴν συντονωτέραν προσοχὴν καὶ ἠσχολήθη ἐπὶ πολὺ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιφέρῃ τροποποιήσεις τινας πρὸς ἀσφάλειαν τῶν φορολογουμένων. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς καταπίεσιν τῶν φορολογουμένων διὰ δημιουργίας εἰκονικῶν διπλοτύπων· ἔπρεπεν ὅθεν νὰ τεθῶσιν ἐγγυήσεις τινὲς ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ τῆς ἁπλητίας τῶν ἐνοικιαστῶν, θεωρούντων αὐτοὺς, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ὡς κερδοσκοπικὴν οὐσίαν. Ἡ εὐεργετικὴ ὅθεν τῆς Κυβερνήσεως κηδεμονία πρέπει νὰ ἐμφαίνηται εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ζωηρὰ ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων, οἵτινες δὲν εἶναι τεθωρακισμένοι μὲ τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν νόμων, διὰ ν' ἀντιτάττωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς. Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπή σας, ἐπέφερε τὰς ἀκολούθους τροπολογίας·

Μετὰ τὰς λέξεις *ὀπισθεν τοῦ στελέχους* εἰς τὴν γραμμὴν 9 νὰ προστεθῶσι τὰ ἀκόλουθα, καὶ ν' ἀπαλειφθῇ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἐδαφίου α.

« Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸ νὰ χορηγήσῃ τὸ στέλεχος εἰς τὸν φορολογούμενον, διὰ νὰ κάμῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἀντιῤῥήσεις του, ὁ φορολογούμενος καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου, διὰ νὰ

συντάξωσι πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐκτίθενται αἱ παρατηρήσεις τοῦ φορολογουμένου. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἀποστέλλεται ἀμέσως παρ' αὐτοῦ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον· ἀγραμμάτου ὄντος τοῦ φορολογουμένου, ὑπογράφει τὸ στέλεχος ἢ τὰς ἐνστάσεις εἰς κάτοικος τοῦ οἰκείου χωρίου, ἐκλεγόμενος παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου. Ὁ κάτοικος οὗτος θέλει ὑπογράφει τοὺς ἀγραμμάτους, καὶ προσυπογράφει πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὑπογραφῶν. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκλέγει πρόσετι καὶ ἕτερον κάτοικον, ὅστις ἀναπληροῖ κωλυόμενον τὸν πρῶτον. Ἐὰν δὲ ὁ φορολογούμενος ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ τὸ στέλεχος, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκλεγόμενος παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, διὰ νὰ ὑπογράψωσιν αὐτὸ πρὸς μόνην τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως. Εἰς τὸν ἐκπληροῦντα τὰ ἀνωτέρω καθήκοντα κάτοικον θέλει δίδεσθαι ὡς ἀμοιβὴ μία ὀκᾶ ἀπὸ ἕκαστον ἀλώνιον ἐκ τοῦ συγκομιζομένου προϊόντος. »

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου **18** ἀφοῦ διορθωθῇ τὸ τυπογραφικὸν λάθος (ἀντὶ τῆς λέξεως διοικητικῶς ἐν τῇ δ'. γραμμῇ νὰ τεθῇ δικαστικῶς) δύναται ἐπὶ τὸ σαφέστερον νὰ ἔχῃ οὕτω.

« Τὸ τοιουτοτρόπως συνταχθὲν στέλεχος καθίσταται διοικητικῶς ἐκτελεστόν, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελεν ἀνασταλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκλεσίς του. Ὅτε δὲ ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις, τότε ἐκτελεῖται μόνον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον. »

Ἄρθρ. 19.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιεροῖ ἀξιόλογον διάταξιν διὰ τοὺς φορολογουμένους· εἶναι γνωστόν, ὅτι πολλοὶ ἐνοικιασταὶ κατεπίεσαν ἀσπλάγχνως τοὺς δυστυχεῖς φορολογουμένους, ἀρνηθέντες νὰ ἐκδώσωσι τὸ βεβαιωθὲν τῶν φόρων διπλότυπον, καὶ περιορισθέντες μόνον εἰς τὴν ἔκδοσιν ἁπλῆς ἀποδείξεως βεβαιούσης δῆθεν τὸν φόρον· ἐπεφυλάχθησαν δὲ ἀκολούθως νὰ ἐκδώσωσι τὰ νόμιμα διπλότυπα. Ἐν τούτοις δὲ διὰ νὰ ὠφεληθῶσι διὰ τοῦ αἰσχροῦ μέσου τῆς ἀπλῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, οὐδέποτε ἔδωσαν διπλότυπα εἰς τοὺς φορολογουμένους· ἔχοντες δὲ ἀνὰ χεῖρας στέλεχος διοικητικῶς ἐκτελεστόν, κατεδίωξαν διὰ τοῦ ταμίου τοὺς φορολογουμένους πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου των· οὗτοι δὲ μὴ ἔχοντες ν' ἀντιτάξωσι τὸ διπλότυπον, ἀλλ' ἁπλῆν ἀπόδειξιν μὴ περιβεβλημένην τὴν ἰσχύν, ἣν χορηγεῖ ὁ νόμος εἰς τὰ διπλότυπα, ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἐκ δευτέρου πλη-

ρωμὴν τοῦ φόρου των. Τὴν καταπίεσιν θέλων ν' ἀπομακρύνῃ ὁ νομοθέτης, καθιερεῖ προνοητικὴν διάταξιν, καθ' ἣν ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ εὐθὺς μετὰ τὴν μέτρησιν τὸ διπλότυπον, ὁ φορολογούμενος προσκαλεῖ τὸν δήμαρχον κτλ. καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δευτέρων μέτρησιν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἐγγράφεται εἰς πρωτόκολλον εἰς διπλοῦν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν πέμπεται εἰς τὸν ἔφορον, διὰ νὰ κανονίσῃ ἐπὶ τῇ ὄψει αὐτοῦ τὸν εἰσπραχθησόμενον φόρον. Μολονότι αἱ τελευταῖαι λέξεις εἰσὶ σαφεῖς καὶ καθαραί, καὶ μολονότι ὡς ἐπιβεβαιωτικὴ παρίσταται καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, λέγουσα ὅτι τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἔχει ἰσχὺν διπλοτύπου, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ ἠδύνατο ν' ἀρκεσθῇ εἰς τοῦτο μόνον χωρὶς νὰ προσθέσῃ τροποποιήσεί τινα, μάλα ταῦτα φρονοῦσα, ὅτι διάταξις τοιαύτη πρέπει νὰ ἦναι ῥητῶς καταχωρημένη ἐν τῷ νόμῳ, ἵνα ὁδηγῇ τοὺς φορολογουμένους εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων των ἀπέναντι τῆς ἀπληστίας τοῦ ἐνοικιαστοῦ, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προστεθῇ ἡ ἀκόλουθος φράσις εἰς τὸν §. **1** τοῦ **19** ἄρθρου· ν' ἀπαλειφθῶσι αἱ λέξεις *διὰ νὰ κανονίσῃ κ.λ.π.* μέχρι τῆς λέξεως ὅστις, καὶ ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν ἑξῆς « Τὸ οὕτω συνταχθὲν πρωτόκολλον ἔχει ἰσχὺν διπλοτύπου ».

Ἄρθρ. 20.

Ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφ. δ'. τοῦ ἄρθρ. τούτου πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐνοικιαστῶν, οἵτινες ἤθελον χαρακτηρίσει ὡς ἐθνικὰ κτήματα ἰδιωτικά.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἐκλεγόμενον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. **18**, κάτοικον παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀπεδόθη χαρακτὴρ ἐπίσημος, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ὀρθὸν νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὰς προβλεπομένας κατ' ἐνοικιαστῶν ποινάς, ἂν ἤθελε καὶ οὗτος συμφωνήσει ἐν γνώσει μετὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ· διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τὸ ἀκόλουθον ἐδάφιον·

« Εἰς τὰς ποινὰς τῶν § δ'. γ'. δ'. καὶ ε'. ὑπάκειται καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρ. **18** παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐκλεγόμενος κάτοικος, ἐὰν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἐν γνώσει.

Ἄρθρ. 21.

Ἡ ἐπιτροπὴ διὰ ν' ἀσφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ἐνοικιαστοῦ φρονεῖ, ὅτι ἡ ἀπόδειξις παραλαβὴς, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ δίδῃ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν, ὅταν οὗτος τῷ ἀπο-

στείλῃ τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων βιβλίων, πρέπει νὰ ἐμπεριλαμβάνῃ λεπτομερείας τινάς, οἷον τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τοῦ στελέχους καὶ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ· διὸ προτείνει νὰ προστεθῶσι μετὰ τὰς λέξεις *ἀποδείξεις παραλαβῆς* αἱ λέξεις « περιεχούσῃ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τοῦ στελέχους καὶ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ » ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τούτοις φρονεῖ, ὅτι ἀφοῦ ὁ ἐνοικιαστὴς παρέδωκε τὰ στελέχη εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ λάβῃ ἀκολούθως ἀνάγκην τῶν μέσων πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν του, ὅτι ὁ ἔφορος πρέπει νὰ χορηγῇ τὰ μέσα ταῦτα. Εἰς τοῦτο δὲ ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας.

Ἄρθρ. 22.

Πρὸς πλειοτέραν σαφήνειαν καὶ ἀποφυγὴν καταχρήσεων ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθ. 22 πρέπει νὰ τροποποιηθῇ οὕτω. «Δύναται δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ εἰς τινα τῶν γειτνιαζόντων δήμων δι' ἐκείνα μόνον τὰ χωρία τοῦ δήμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπέχουσι πλειότερον τῶν τριῶν ὡρῶν.

Ἄρθρ. 23.

Ἵνα εὐκολίαν περισσοτέραν ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ τὴν ἑξῆς τροποποίησιν· ν' ἀπαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « παρελθούσης δ' ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης » καὶ νὰ προστεθῶσι τὰ ἀκόλουθα, « μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὴν Δημοτικὴν ἀρχήν, νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς φορολογουμένους νὰ μετακομίσωσι τοὺς καρποὺς των· ἂν δὲ καὶ μετὰ τὴν εἰδοποίησιν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσι, τότε τὸ δημόσιον μετακομίζει κτλ. (ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.)

Ἄρθρ. 25.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, πραγματευόμενον περὶ τοῦ συντασσομένου κατὰ δεκαπενθημερίαν παρὰ τῶν ἀρχῶν πρωτοκόλλου περὶ τῆς τρεχούσης ἀγοραίας τιμῆς τῶν καρπῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου πληρώνεται τὸ ἀντίτιμον τῶν κρατουμένων ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους καρπῶν κτλ. ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει ἀντὶ τοῦ ταμίου νὰ λαμβάνῃ μέρος ὁ δήμαρχος τῆς πρωτευούσης, διότι θεωρεῖ δίκαιον, ὥστε εἰς τὸν σύλλογον αὐτὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἀντιπρόσωπός τις τοῦ λαοῦ.

Προτείνει πρόσθετι καὶ τὴν ἑξῆς προσθήκην μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου.

« Πρέπει δὲ νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου αἱ ἐκθέσεις τῶν δημάρχων τῆς ἐπαρχίας, ὀφειλόντων ν' ἀποστέλλωσι τοιαύτας κατὰ δεκαπενθημερίαν περὶ τῆς τρεχούσης ἀγοραίας τιμῆς τῶν καρπῶν ἐν τῷ δήμῳ. »

Ἄρθρ. 27.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ἐπιτροπή σας ἐσκέφθη, ὅτι εἶναι καλὸν διὰ νὰ ἐπιταχύνηται ἡ ἐκκαθάρισις τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἐνοικιαστοῦ μετὰ τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ μὴ μείνῃ ἐκκρεμὴς αὕτη, ὅταν δύναται νὰ τελειώσῃ, νὰ προστεθῇ μετὰ τὸ § 2 τοῦ ἄρθρ. 27 ἡ ἑξῆς προσθήκη· « ἐὰν τις τῶν ἐνοικιαστῶν ἀναφερθῇ εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀρχὴν ἐκθέτων ὅτι συνεπλήρωσεν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ἐνοικιασθέντων καρπῶν, καὶ ζητήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει ἀμέσως ἐπὶ εὐθύνῃ του νὰ ἐνεργῇ τὴν ἐκκαθάρισιν. »

Ἄρθρ. 31.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου § ά. προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τῆς τελευταίας διατάξεως, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀποφαίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως ὁ εἰρηνοδίκης, καὶ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ εἰρηνοδίκου εἰς τὴν περίπτωσιν ἑνὸς συναλλάγματος μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ ἰδιώτου, ὁποία εἶναι ἡ μίσθωσις ἀποθηκῶν, εἶναι ὅλως ἀδικαιολόγητος, ὡς παραβιάζουσα τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου περὶ τῆς καταρτίσεως συμβάσεώς τινος. Τὴν δευτέραν διάταξιν ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ὡς λίαν σκληρὰν καὶ προνοοῦσαν περὶ περιστάσεως ὄχι ἀδυνάτου, πλὴν σπανιωτάτης· ἂν δὲ, ὡς ἀναφέρει ὁ ἔντιμος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν ἔκθεσίν του, συνέβη εἴς τινα μέρη νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν ἀποθῆκαι, τοῦτο δὲν προῆλθε βεβαίως ἀπὸ δυστροπίαν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν συμφωνιῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἀπὸ τὴν καθυςέρησιν τῶν ἐνοικίων. Δὲν ἔχει ἀνάγκην ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ καλὴ πίστις περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἀναδέχεται διὰ συμβολαίων πᾶς ἰδιώτης εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα, ἰδίως δὲ ἡ μὴ τήρησις τοιούτων ὑποχρεώσεων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως προσβάλλει τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτῆς. Δυστυχῶς ὅμως πολλάκις συνέβη τοῦτο, καὶ πολλῶν ἀποθηκῶν ἐνοίκια καθυστεροῦσιν, ὡς πληροφορεῖται ἡ ἐπιτροπή, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1847. Ἡ ἐπιτροπή σας ὤφειλεν συνίζησιν εἰς τὴν μέριμναν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τὴν διευθέτησιν τῆς ἀταξίας ταύτης, ἥτις ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῶν προκατόχων του.

Ἄρθρ. 32.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου ἐνόμισε καλὸν ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων νὰ προτείνῃ τὴν προσθήκην τῶν ἑξῆς διατάξεων.

« Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ σφραγίσῃ τὸ κοιλὸν τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης· ὁ δὲ δήμαρχος ὀφείλει νὰ σφραγίζῃ τὰ κοιλὰ τῶν ἐνοικιαζῶν, δι' ὧν θέλουν μετρᾷ τοὺς καρποὺς ἐπὶ τῶν ἀλωνίων.

Ἄρθρ. 33.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς διάφορα μέρη οἱ ἀποθηκάριοι ἀντὶ νὰ ἐκδίδωσι διπλότυπα παραλαβῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, εἶναι πιθανὸν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκδόσεως ἀποδείξεων ἁπλῶν ἐπὶ χάρτου, οὕτω δὲ νὰ πηγάσῃ κατάπτωσις τῶν φορολογουμένων, καθόσον τοιαῦται ἀποδείξεις δὲν ἰσχύουσι, καὶ οἱ δυστυχεῖς φορολογούμενοι θέλουσιν ὑποχρεωθῆ εἰς τὴν πληρωμὴν διπλοῦ φόρου, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς διάφορα μέρη, ἐνόμισεν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ποινική τις κύρωσις τῆς διατάξεως περὶ ἐκδόσεως διπλοτύπων ἐκ μέρους τῶν ἀποθηκαρίων· διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 33 ἡ ἑξῆς προσθήκη· « ἐὰν ὁ ἀποθηκάριος ἐκδώσῃ ἀπόδειξιν χειρόγραφον ἢ καὶ ἔντυπον παρὰ τοὺς κανονισμένους τύπους, καταδιώκεται ὡς ἔναγχος ὑπεξαιρέσεως· » ἡ διάταξις δ' αὕτη εἶναι ἐντελῶς σύμφωνος μὲ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐψήφισεν ἤδη ἡ Βουλή.

Ἄρθρ. 37.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἐδάφιον. Παρατηρεῖται γενικῶς, ὅτι ἐπὶ τοῦ προϊόντος τοῦ βαμβακίου αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ ἔχουσι τόσην ἐπιρροήν, ὅσην εἰς οὐδὲν ἄλλο προϊόν. Δύναται ὅθεν νὰ συμβῇ, ὥστε μετὰ τὴν ἐκτίμησιν αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ μέχρι τῆς συγκομιδῆς τοῦ βαμβακίου νὰ ἐπιφέρωσι τόσην βλάβην, ὥστε νὰ καταστρέψωσιν ὁλόκληρον τὸ προϊόν. Διὰ ν' ἀπορύγωμεν ὅσαν τὸ δυνατὸν τὴν ἀδικίαν ταύτην, τὴν προσγενησομένην ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν φορολογούμενον, ἐνομίσαμεν, ὅτι εἶναι καλὸν ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκτιμήσεως νὰ ὁρίζηται ὑπό τινος συλλόγου. Προτείνει ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ σας νὰ προστεθῇ μετὰ τὸν § 1 ἡ ἑξῆς προσθήκη.

« Ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκτιμήσεως προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, λαμβανόντων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τριῶν καλλιεργητῶν

βαμβακοφυτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν. »

Διὸς περισσοτέραν σαφήνειαν καὶ ἀποφυγὴν ἀμφιβολιῶν, δυναμένων νὰ γεννηθῶσιν ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει ἀντὶ τοῦ μ ε ν νὰ τεθῇ τ ε· νὰ προστεθῇ δὲ ὁ κ α ὶ μεταξὺ τῆς λέξεως συλλογῆς καὶ τῆς λέξεως τ ο υ· ν' ἀπαλειφθῇ δὲ ὁ παρεπόμενος δ έ.

Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον ἐδάφιον, τὸ προσδιορίζον τὰ περὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς τοῦ καπνοῦ καὶ βαμβακίου, ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ, ὅτι καθὼς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ τὸ πρωτόκολλον συντάσσεται παρὰ τοῦ ἐπάρχου κτλ. οὕτω πρέπει νὰ γίνηται καὶ ἐπὶ τοῦ βαμβακίου. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τὴν γνωμοδότησιν τῶν τριῶν καλλιεργητῶν, ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει νὰ προστεθῶσι μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου καὶ κατὰ συνέχειαν τὰ ἀκόλουθα « λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ἐπίσης τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακοφυτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν. »

Ἄρθρ. 43.

Ἐθεωρήθη οὐσιώδες νὰ τεθῇ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἡ ἑξῆς προσθήκη « τὸ ἥμισυ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, τὸ εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων, πληρώνεται ὑπ' αὐτῶν κατ' ἀναλογίαν· » τὸν λόγον τῆς διατάξεως ταύτης δύναται πᾶς τις νὰ νοήσῃ.

Ἄρθρ. 66.

Ἡ καθιερουμένη διὰ τοῦ § 2 βεβαίωσις τοῦ σταφιδοκαρποῦ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ ζυγίσματος ἐθεωρήθη λίαν ἐπιβλαβὴς τρόπος διὰ τὸν φορολογούμενον, καὶ ἀδύνατος νὰ ἐκπληρωθῇ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, διότι ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἔχῃ προσωπικὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἐνεργῇ τὸ ζύγισμα συνάμα εἰς πολλὰ ἀλώνια, ὁ δὲ φορολογούμενος θέλει διατρέχει τοὺς κινδύνους τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, ἔχων ἐκτεθειμένον τὸν σταφιδοκαρπόν του εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν, ἐωσοῦ περιμείνῃ τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἀλώνιόν του διὰ νὰ ζυγίσῃ αὐτόν. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅθεν φρονεῖ, ὅτι ἡ βεβαίωσις δι' ἐκτιμήσεως εἶναι προτιμοτέρα τῆς διὰ ζυγίσματος. Προτείνει ὅθεν τὸ § 2 τοῦ ἄρθρου τούτου ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἑξῆς « ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀλωνίων εἰς λίτρας· ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας, διὰ ζυγίσματος.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην τῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου ἄρθρου διὰ τὰς ἐπαρχίας Ἠλείαν καὶ Ὀλυμπίαν, εἰς

τὰς ὁποίας ἐπικρατεῖ κατ' ἐξοχὴν ἡ εἰς χρήματα 3/00 πλη-ρωμὴ τοῦ ἐγγείου φόρου, ὀφείλει ὅμως νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας εἶναι πιθανὸν πολῖται νὰ ἔλαβον προικοδότησιν ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτὸν, καὶ ἐκεῖ πάλιν ἡ περίστασις αὕτη νὰ γίνηται ἀφορμὴ καταχρήσεων, ἀναμιγνυομένης σταφίδος ὑποκειμένης εἰς ἔγγειον φόρον 10 0|0 εἰς σταφίδα ὑποκειμένην εἰς φόρον 3 0|0· ἐπὶ τῆς ἀξίας· ὥστε εἶναι ἀνάγκη, ὅσον μικρὸν καὶ ἐὰν ἦναι τὸ ποσὸν τῶν ἐπὶ 3 0|0 προικοδοτήσεων εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, νὰ ληρθῇ μέτρον τι περὶ αὐτῶν· διὸ ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρ. τὸ ἑξῆς εἰδάριον.

« Εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, εἰς τὰς ὁποίας ἐξαιρετικῶς ὑπάρχουσι προικοδοτήσεις μὴ ὑποκείμεναι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς εἶδος, ἀλλ' ἀποδίδουσαι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς 3 0|0, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐκτίμησις ἐπὶ τῶν ἀλωνίων πρὸς βεβαίωσιν τοῦ παραχθέντος σταφιδοκάρπου ἀπὸ τὰς τελευταίας. »

Ἄρθρ. 73.

Ἡ εἰς τοὺς λάκκους βεβαίωσις τοῦ φόρου τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ἐθεωρήθη λίαν καταβλιπτικὴ διὰ τοὺς φορολογουμένους, ἂν ἀφίνετο εἰς τὴν θέλησιν τῶν ἐνοικιαστῶν· ἂν καὶ τὸ νομοσχέδιον καθιεροῖ δύω τρόπους βεβαιώσεως·

1) Τὴν διὰ ζυγίσματος εἰς ὁκάδας εἰς τοὺς λάκκους.

2) Τὴν διὰ ζυγίσματος κατὰ τὴν μεταφορὰν εἰς ἐπὶ τούτῳ προσδιοριζόμενα μέρη, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τὸν δεύτερον τρόπον, μόλα ταῦτα εἰδίστασε νὰ τὸ πράξῃ, καθόσον ἐπληροφορήθη, ὅτι ἡ βεβαίωσις κατὰ τὴν μεταφορὰν εἶναι ἀδύνατος εἴς τινα μέρη. Ἐνόμισε λοιπὸν, ὅτι εἶναι καλὸν ν' ἀφήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ διάφορα μέρη δύναται εἰς ἄλλα μὲν νὰ προσδιορίζῃ νὰ γίνηται ἡ βεβαίωσις εἰς τοὺς λάκκους, εἰς ἄλλα δὲ, κατὰ τὴν μεταφορὰν εἰς προσδιωρισμένα μέρη ἐπὶ τούτῳ· προτείνει ὅθεν ν' ἀντικατασταθῇ τὸ ἄρθρ. 73 διὰ τοῦ ἑξῆς.

« Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίνεται διὰ ζυγίσματος τοῦ προϊόντος ἐπὶ τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. »

Τελευτῶσα ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπή σας προτείνει ὡς ἀκροτελεύτιον ἄρθρον τὸ ἑξῆς· « Ὅλαι αἱ πράξεις αἱ ἀφορῶσαι διοικητικῶς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου γίνονται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου· » ἕνεκα τοῦ ἀτελοῦς καὶ κακοῦ συστήματος τῆς φορολογίας γεννῶνται τόσαι περιπλοκαὶ μεταξὺ φορολογουμένων καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν δημοσίων ἀρχῶν, ὥστε ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ἐνσήμου χάρτου ἤθελεν εἶσθαι ἓν μέγα ἐμπόδιον εἰς τοὺς φορολογουμένους πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων των, καὶ ἄδικος ἑνταυτῷ φορολογία.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1851.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Α. Νερωτὴς — Σταῦρος Βλάχος
Πλάτων Παπαθεῖος — Φρ. Κρ. Μαῦρος
Α. Αὐγερινός.

Ὁ Εἰσηγητὴς Θ. Α. Ζαΐμης.»

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς αὐζητήσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἂν καὶ ἄλλως αἰδεῖται τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν συγκροτούντων τὴν ἐπιτροπὴν μελῶν, δὲν δύναται ὅμως εἰμὴ μετὰ λύπης νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν κατεβάλε τὴν ἀνήκουσαν προσοχὴν, ἐργασθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων της, διότι δύω νόμοι συνιστῶσι τὸν στρατὸν, ὁ περὶ συμπληρώσεως καὶ ὁ περὶ ἀπογραφῆς· ἑκάτερος δ' αὐτῶν ἴδιον περιέχει ἀντικείμενον, ὁ μὲν πρῶτος τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ἀναλογίας, ὁ δὲ δεύτερος, τὸν σχηματισμὸν τοῦ στρατοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν περὶ συμπληρώσεως, αὕτη δὲ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον, ἔδωκεν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν ἐντολὴν νὰ ἐργασθῇ μόναν ἐπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ παραγνωρίσασα τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἐντολὴν, ἐνόμισεν ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ καταρύγῃ καὶ εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ὁ δὲ εἰσηγητὴς δικαιολογῶν τὴν τοιαύτην τῆς ἐπιτροπῆς διαγωγὴν εἶπεν, ὅτι ἠναγκάσθη νὰ ὑπερβῇ τὰ καθήκόν της, διότι τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νομοσχεδίου του ἐζήτησε ταυτότας ποινάς, ἐνῷ ὤφειλεν ἰδοῦσα τὸ ἄτοπον, νὰ ἐξαλείψῃ ἐντελῶς τὸ ἄρθ. 3 τοῦ νομοσχεδίου, καὶ οὐχὶ ἐκ τούτου ὁρμηθεῖσα, νὰ παραδεχθῇ εἰς τὴν ἔκθεσίν της ὁλόκληρον σύστημα ποινῶν.

Προσέθηκε συγχρόνως ὁ εἰσηγητὴς πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν πρόεβη λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποφάσεις τῆς παρελθούσης Βουλῆς, ἥτις μάλιστα τελευταῖον ἀναγκάσθη διὰ τὸ κατεπεῖγον νὰ χορηγήσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζητηθέντα ἀριθμὸν, ῥητῶς ὅμως ἀπῄτησε τὴν κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀνεγνώρισε τὸ προσγινόμενον ἄτοπον, ἀλλὰ πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ παρουσιάσῃ νέον περὶ ἀπογραφῆς νόμον, νὰ ἐφαρ-

μόσῃ δὲ καὶ τὰ ὑπάρχοντα· ἡ δὲ Κυβέρνησις συμπορωθεῖσα μὲ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, παρουσίασε τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, καὶ ὥρισεν ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀναμείνῃ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἀναβληθεῖσαν πρὸς καιρὸν διά τινας περιστάσεις, ἢ ἂν ἔβλεπε τὴν ἀνάγκην, νὰ χορηγήσῃ τὰ ζητούμενα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου μέσα, πῶποτε δὲ νὰ μὴ καταφύγῃ εἰς τοιαύτας ποινικὰς διατάξεις, ἢ παραδοχὴ τῶν ὁποίων θέλει ἔχει καὶ ἄλλην κακὴν συνέπειαν, τὸ νὰ καταστήσῃ περιττὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, τόσον ἀναγκαίου διὰ τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Διὰ ταῦτα θεωρεῖ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς νέαν πρότασιν νόμου, καὶ ὡς τοιαύτην προτείνει νὰ διελθῇ τοὺς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ προβλεπομένους διατυπώσεις, ἐκτὸς μόνον τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ προσδιορίζοντος τὸν ἀριθμόν.

Ἐπειδὴ δὲ χθὲς πρεσβὺς ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὅλου νομοσχεδίου, ἀναγκαζόμενος καὶ αὐτὸς νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐπὶ τοῦ ὅλου συζητήσεως, παρατηρεῖ, ὅτι ἓν τῶν ἰσχυροτέρων ἐπιχειρημάτων τοῦ εἰσηγητοῦ ὑπῆρξεν, ὅτι προκειμένου περὶ ἐγκλήματος, ὁ νομοθέτης ὀφείλει νὰ τὸ τιμωρῇ ὅπου τὸ εὑρίσκει· ἀλλ' αὐτὸς νομίζει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε μᾶλλον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, διότι, ἂς ὁμολογήσωμεν ἅπαντες, ὁ νόμος αὐτὸς ἐφημόσθη κακῶς, ἡ στρατολογία ἐνεργεῖται σήμερον κατὰ βέλησιν τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ ἐπάρχου, καὶ ἐπομένως ἀπέναντι τοιαύτης νομικῆς καταχρήσεως δὲν ἠνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν δι' ἀπειθείαν τὸν παρανόμως πληρωθέντα. Ἡ Βουλὴ καὶ ἄλλο τι ἐστύστησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν κατάπαυσιν τῶν τοιούτων παρανομιῶν, καὶ ὅμως δυστυχῶς οὐδεμία ἐπιγράφη θεραπεία· εἶναι λοιπὸν δίκαιον πρὶν παύσωμεν τὴν παρανομίαν, πρὶν τιμωρήσωμεν τοὺς παρανομοῦντας, νὰ ἐπιβάλωμεν ποινὰς εἰς τὸν παρὰ τὸν νόμον καὶ ἀδίκως ὑποχρεωθέντα νὰ ὑπηρετήσῃ στρατιώτης; ἂς ἐξασφαλισθῇ πρῶτον ἡ κλήρωσις, ἡ καταστρωσις τῶν καταλόγων καὶ ἡ ἀναθεώρησις, καὶ τότε ἂς ζητηθῇ ἡ τιμωρία τῶν ἀπειθούντων εἰς τὰ κατὰ νόμον γινόμενα.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς καθυστεροῦντας δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, ἐφαρμόζοντες τὸν ἰσχύοντα περὶ ἀπογραφῆς νόμον· ἂς παύσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν παύσαντα δήμαρχον ἢ ἔπαρχον, ἂς τιμωρήσῃ τὴν ἀναίσχυντον ἐπιτροπήν, καθ' ἣν τοσαῦτα πολλάκις ἐξεφράσθησαν καὶ σώζονται ἐδόθησαν ἀποδείξεις καταχρήσεων, καὶ τὸ κακὸν τῶν καθυστερήσεων ἢ θέλει ἐντελῶς ἐκλείψει, ἢ κατὰ μέγα μέρος ἐλαττωθῇ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δραπέτευ-

σιν τῶν κληρούχων, ἐὰν ἡ κλήρωσις ἐνεργῆται κατὰ νόμον καὶ ἐξίσου εἰς ἅπαντας τοὺς πολίτας, ἐὰν ὁ πτωχὸς ἴδῃ στρατολογούμενα καὶ τὰ τέκνα ἀνωτέρων οἰκογενειῶν, τότε προθύμως καὶ αὐτὸς θέλει ταχθῇ εἰς τὸν στρατὸν διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του· ἀλλ' ὅταν βλέπῃ τὸν μὲν υἱὸν τοῦ ἰσχυροῦ ἐξαιρούμενον τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως, τὸν δὲ ὁμοιόν του κατὰ συμπάθειαν ἀπαλλαττόμενον, ἑαυτὸν δὲ μόνον προωρισμένον εἰς τὸ νὰ ὑποστῇ τὸ βάρος τῆς στρατείας, καὶ στερούμενον παντὸς ἄλλου μέσου ὑπεκφυγῆς, δικαίως καταφεύγει εἰς τὴν δραπέτευσιν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ φυγὴ δύναται νὰ προληφθῇ, ἐνεργουμένης δημοσίᾳ μὲν, ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς τῆς κληρώσεως, καὶ τιμωρουμένου τοῦ συντελοῦντος εἰς τὴν φυγάδευσιν δημάρχου· περιπλέον ὑπῆρχε καὶ ἐγκύκλιός τις τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἀπαγορεύουσα εἰς πάντα πλοίαρχον τὸ νὰ παραλαμβάνῃ νέους ὑποκειμένους εἰς στρατολογίαν, ἂν πρῶτον δὲν παρουσιάζουν ἀποδεικτικὸν ἀπαλλαγῆς, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐφαρμόσθη· ἂς τιμωρηθῶσιν οἱ παραβαίνοντες πλοίαρχοι, οἱ παραλαμβάνοντες κρύφα τοὺς κληρούχους καὶ ἀποβιβάζοντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, αἱ χορηγοῦσαι ἐξωτερικὰ διαβατήρια Διοικητικαὶ ἀρχαὶ, καὶ ἂν ταῦτα δὲν ἀρκέσωσι πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νέα μέσα· ἀλλ' ἐνόσῳ ταῦτα δὲν ἐκτελοῦνται, ἐνόσῳ ἡ στρατολογία ἐνεργεῖται παρανόμως, πῶς θέλετε νὰ τιμωρήσωμεν τὸν ζητήσαντα ν' ἀπορύγῃ τ' ἀποτελέσματα τῆς παρανομίας; Διὰ νὰ πληροφορηθῇ δὲ ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἰσχύοντος νόμου δύναται νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα, ἂς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παρουσιασθέντα πίνακα, καὶ θέλει ἴδῃ ὅτι ἀπὸ μὲν τοῦ 1836 μέχρι τοῦ 1845 εἰς τὸν νομὸν Κυκλάδων καθυστεροῦντο μόνον 20 νεοσύλλεκτοι, ἀπὸ δὲ τοῦ 1845 μέχρι τοῦδε ἡ καθυστέρησις ἀνέβη εἰς 405, διότι αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ δὲν ἐξηκολούθησαν νὰ ἐφαρμόζωσι τὸν νόμον ὡς πρότερον.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ ἐπιτροπὴ μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ζητούμενον ἀριθμὸν, ἐχορήγησεν αὐτῷ πλείονας τῶν ζητουμένων, διότι ἐνῷ ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε διὰ τοῦ νομοσχεδίου 2067 ἄνδρας διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς καὶ τὸ Β. ναυτικὸν, ἡ ἐπιτροπὴ τῇ χορηγεῖ μὲν ἀφ' ἑνὸς 1077, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῷ ἐπιτρέπει νὰ συλλέξῃ διὰ διαίσων μέσων καὶ τοὺς καθυστεροῦντας, ἀναβαίνοντας εἰς 1664, τὸ ὅλον ἄνδρας 2741, ἤτοι τῷ χορηγεῖ 674 πλέον τῶν ζητουμένων, καὶ τοῦτο διὰ νὰ εὐκολυνθῶσι περισσότερον αἱ καταχρήσεις καὶ παρανομίαι, αὐξανομένου τοῦ

ἀριθμοῦ τῆς νεοσυλλεξίας, ὥστε νὰ παραβλέπωσι μὲν αἱ ἀρχαὶ ὅπου ἔχουσι συμπαθείας ἢ ὑποχρεώσεις, νὰ φέρωνται δὲ αὐστηρόταται καὶ καταθλιπτικαὶ ὅπου αὐταῖς ἀρέσκει· ἄλλως, ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐφαρμοζόμενος ὁ παρὼν νόμος ἤθελε φέρει ἀποτέλεσμα, δὲν εἶχεν ἀνάγκην ν' αὐξήσῃ τὸν ἀριθμόν.

Ἐσυμπέρανε δὲ τελευτῶν, ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἐκ 1010 ἀνδρῶν τεταρτημόριον· διὰ δὲ τοὺς καθυστεροῦντας μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νέου περὶ ἀπογραφῆς νόμου ν' ἀπαιτήσῃ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ἐν ἰσχύϊ διατελῶν, μεταχειριζομένου τοῦ ὑπουργείου τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ἐπιρροήν.

Ἀντικρούων ὁ εἰσηγητὴς τὸν προαγορεύσαντα ἐπήνεγκεν, ὅτι ὀφείλων νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν ἀπέναντι τῆς ἀποδοθείσης αὐτῇ ἐπιπολαιότητος, παραδέχεται μὲν ταύτην, ἐὰν μετεχειρίσθη τὴν λέξιν ὁ προαγορεύσας διὰ νὰ καλλύνῃ μόνον τὴν ἀγόρευσιν του, στερούμενος ἰσχυρῶν ἐπιχειρημάτων· ἐὰν ὅμως ἐνόμισεν, ὅτι διὰ πραγμάτων ἀπέδειξεν αὐτήν, ἠπατήθη εἰς τὸν συλλογισμόν του, ἐπειδὴ δι' ὅσων ἐξέθηκε δὲν ἐδυνήθη ν' ἀποδείξῃ οὐδαμοῦ τὴν ἐπιπολαιότητα τοῦ ἔργου τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ πρῶτον κατηγόρησε τὴν ἐπιτροπὴν ὡς παραγνωρίσασαν τὸν τύπον τῶν ἐκθέσεων· ἀλλ' ἂν καὶ ἀρκούντως χθὲς περὶ τούτου ἐξηγήθη, ἀναγκάζεται καὶ σήμερον νὰ ἐπαναλάβῃ, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν τύπον τῶν νομοσχεδίων, ὡς τοῦτο ἐγένετο εἰς τὸ περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων νομοσχέδιον, ὅπου ἀπῃτήθη καὶ ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὑπογραφὴ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ· καὶ ἂν χθὲς ἀντέκρουε τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἰσχυρισθέντα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἦτον ἁρμοδία νὰ εἰσαγάγῃ νέον τύπον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν συνθηκῶν, καὶ ἐπερώλαξε τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον, σήμερον δὲν ἤθελε παρουσιάζεσθαι πάλιν ὡς ζήτημα ὁ τύπος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, μὴ ὑπάρχοντος νόμου ἢ κανονισμοῦ ἐμποδίζοντος τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ν' ἀναπτύσσῃ ὅπως καὶ ὅσον κρίνῃ ἀναγκαῖον τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων σκέψεις της χωρὶς νὰ μακρύνηται τοῦ ἀντικειμένου τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων, οὐδεὶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ αὐτὴν ὡς παραγνωρίσασαν τοὺς τύπους· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ νομοσχέδιον δύω περιέχει ἀντικείμενα, τὴν στρατολογίαν καὶ τὴν τιμωρίαν· ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τούτων περιστραφεῖσα καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπέφερε μόνον ὅσας ἐθεώρησε καταλλήλους μεταβολὰς, τὸν μὲν ἀριθμὸν περιορίσασα εἰς τὸ

τεταρτημόριον τοῦ κανονικοῦ ὅρου, τιμωρήσασα δὲ ὡς αἰτίους τῶν καθυστερήσεων αὐτοὺς τοὺς ἰδίους κληρούχους, καὶ ὄχι τὰς δημοτικὰς ἀρχάς.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ ἐπιτροπὴ ἠθέλησε νὰ ἐκπληρώσῃ ἤδη τὰς εὐχὰς καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς παρελθούσης Βουλῆς, καὶ ἂν ὁ προαγορεύσας ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῶν παρελθουσῶν περιόδων, ἤθελεν ἰδῇ ὅτι ἡ Βουλὴ πολλάκις ἀπῄτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου νὰ πληρώσῃ καταναγκαστικὰ μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, καὶ κατὰ τὸ 1846 μάλιστα εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ τεθῶσι ἐντὸς τοῦ ἰδίου νόμου καὶ αἱ ποιναὶ καὶ αὐταὶ διατάξεις. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος δὲν ἐκτελεῖται, ὅτι παρανομίαι συμβαίνουσι καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν τὸν παρανόμως κληρωθέντα· ἀλλ' ἐὰν αἱ ποιναὶ αὐταὶ διατάξεις δὲν περιελαμβάνοντο εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν νόμον, ἀλλ' εἰς τὸν τῆς ἀπογραφῆς, ἐπειδὴ πᾶς νόμος, ὡς ἔργον ἀνθρώπινον, δὲν δύναται νὰ προΐδῃ ὅλας τὰς περιστάσεις, ἤθελε παρουσιάζει καὶ αὐτὸς τὰς ἐλλείψεις του, καὶ ἐπομένως καὶ κατ' αὐτὸν τὸν νόμον ἐνεργουμένης τῆς στρατολογίας, ἤθελον συμβαίνει παρανομίαι εἰς τὴν κλήρωσιν· καὶ τότε λοιπὸν κατὰ τὸν προαγορεύσαντα δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸ ποινικὸν αὐτοῦ μέρος, καὶ τοιουτοτρόπως ποτὲ δὲν θέλομεν κατορθώσει νὰ συλλάβωμεν τοὺς καθυστεροῦντας, τιμωροῦντες πάντα δραπέτην. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὁ προαγορεύσας θεωρεῖ ἄδικον τὴν τιμωρίαν τοῦ δραπέτου ὡς παρανόμως κληρωθέντος, πῶς ἀφ' ἑτέρου παραινεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταχειρισθῇ τὴν ἠθικὴν ἐπιρροήν της πρὸς σύλληψιν τῶν καθυστερούντων; ἢ πῶς συμβιβάζεται ἡ ἠθικὴ μετὰ τῆς παρανομίας; ἀλλὰ καὶ τοιοῦτοι ἂν ἦσαν οἱ καθυστεροῦντες, δὲν ἔπρεπε νὰ προσβάλῃ πρᾶξιν τετελεσμένην, καὶ νὰ στερήσῃ τὴν Κυβέρνησιν τῶν μέσων τῆς κατ' αὐτῶν ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ δὲ προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐχορήγησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πλειοτέρους τῶν ζητηθέντων ἀνδρῶν, παρατηρεῖ εἰς αὐτόν, ὅτι ἐφάλην εἰς τοὺς ἀριθμητικοὺς ὑπολογισμοὺς, διότι ἄλλως ἤθελεν ἰδεῖ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ζητεῖ μὲν 2067 ἄνδρας, ἐλπίζει δὲ καὶ τὴν σύλληψιν ἑτέρων 845 ἐκ τῶν καθυστερούντων, ἀναβιβάζων οὕτω τὸ ποσὸν εἰς 2912, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν διὰ τὸ Β. ναυτικὸν, ἡ δ' ἐπιτροπὴ τῷ χορηγεῖ τὸ ὅλον 2730, ἐὰν δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ ὅλους τοὺς καθυστεροῦντας. Ἐξ ὅλων λοιπὸν τούτων βεβαιοῦται ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εἰργάσθη οὐχὶ ἐπιπολαίως, ἀλλὰ μετὰ

πόνου καὶ ζήλου πολλοῦ, καὶ πολλαχῶς βασανίσασα καὶ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ ὑποβληθὲν αὐτῇ νομοσχέδιον, προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς της. Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰς καθημέραν γινομένας παραιτήσεις, ἰδέτε τὰ νοσοκομεῖα πλημμυροῦντα στρατιωτῶν ἀσθενούντων, ἐξετάσατε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, μάθετε ὅτι διὰ μόνην τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σκοπῶν ἀπαιτοῦνται 1600 στρατιῶται, λάβετε συγχρόνως ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ γονεῖς στέλλουσιν εἰς τὸν στρατὸν τοὺς υἱούς των, οὐχὶ διὰ ν' ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς κακουχίας καὶ τῆς ἀκαταπαύστου ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν πατρίδα, καὶ θέλετε πεισθῇ ὅτι ἀποβαίνει ἄφευκτος ἡ ἀνάγκη τῆς συλλήψεως τῶν καθυστερούντων, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅλα τὰ μέσα.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἁπάντων εἰς τὸν προαγορεύσαντα εὐχαριστεῖ ἐν πρώτοις αὐτόν, διότι ἔθηκε τὸ ζήτημα ὅπου ἔδει, εἰπών, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὑπουργείου καὶ ἐκείνου τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι ἀμφότερα μὲν ἔχουσι τὸν αὐτὸν σκοπόν, διαφέρουσι δὲ κατὰ τὰ μέσα. Συμφωνεῖ δὲ μετ' αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ χορηγήσωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν στρατιωτῶν, ὡς ἐπίσης παραδέχεται καὶ τὰς ὁποίας ἐξέφρασεν ἀρχὰς περὶ τῆς ὀπισθενεργοῦ τοῦ νόμου δυνάμεως. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως διαφωνῶν, ὁμολογεῖ μὲν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὠκε ὀλίγους κατέβαλεν εἰς τὸ ἔργον της κόπους, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὸ νομοσχέδιον αὐτῆς, ὡς ἀνεπιμελῶς εἰσαχθέν, διότι αἱ εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ ἔχουσι μὲν τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῶσι καὶ συμπληρῶσι τὰ νομοσχέδια, ὄχι ὅμως καὶ νὰ παρουσιάζωσι νέα, διότι τότε καταστρέφουν τὰς ἐγγυήσεις τοῦ κανονισμοῦ, καὶ μολονότι ὁ εἰσηγητὴς ἐπιμένει διϊσχυριζόμενος τὸ ἐναντίον, αὐτὸς δὲν δύναται εἰμὴ νὰ θεωρῇ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς νομοσχέδιον νέον, μηδόλως δυάμενον νὰ λημθῇ ὑπ' ὄψιν, καὶ ὡς περιέχον ποινικὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, καὶ ὡς ἀρχιρεῶν ἐξ ἐκείνου τὸ ἀναγκαῖον καὶ οὐσιῶδες μέρος αὐτοῦ, καθιστάμενης οὕτω περιττῆς τῆς ἐπιψηφίσεώς του· ἐὰν δ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθυμεῖ τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, πρὸς τί νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς δημιουργηθὲν νομοσχέδιον ὅλας τὰς ποινικὰς διατάξεις ἐκείνου; ἀλλὰ μεταγενεστέρως ταύτας, δὲν ὠφειλε συγχρόνως νὰ συμπεριλάβῃ ἐν αὐτῷ καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐξασφαλιζούσας τὴν κλήρωσιν καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν στρατολ. πινάκων κατάστρωσιν; δὲν ὠφειλε νὰ μεταφέρῃ καὶ τὴν οὐσιώδη τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης;

Θεωρεῖ ἄλλως ἀπαράδεκτον τὸ τῆς ἐπιτροπῆς νομοσχέδιον καὶ διότι ἔχει τὴν διάταξιν τῆς ὀπισθενεργείας, ἂν καὶ ὁ εἰσηγητὴς διϊσχυρίζηται τὸ ἐναντίον, ἀλλ' οἱ λόγοι του δὲν δύνανται νὰ κατισχύσωσι τῶν πραγμάτων. Λάβετε ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 12 καὶ συνδυάζοντες μετ' αὐτοῦ τὸ ἄρθρ. 3 καὶ 4, θέλετε ἰδεῖ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 12 αἱ ποιναὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τοῦ παρελθόντος· τότε δὲ μόνον ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τὰς διατάξεις αὐτὰς, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ παρέλαβεν ἀπὸ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ὅταν συνεδύαζοντο καὶ μὲ τὰς ἄλλας ἐξασφαλιστικὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἐκείνου, καὶ μὲ τὴν ἄνω μνησθεῖσαν τροπολογίαν, ἥτις καὶ μόνη δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὰ κακά.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων αὐτῶν ἠθέλησεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς σύλληψιν τῶν καθυστερούντων, παρατηρεῖ ὅτι, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ αὐτὰς τὴν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, δὲν βλέπουσιν ἔχει οὐδὲν ἀποτέλεσμα· ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ὀπισθενεργείας, θέλετε καταστρέψει τὰς βάσεις τῆς νομοθεσίας ἡμῶν, διότι ἂν μὲν εὑρίσκωνται οἱ καθυστεροῦντες ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, τότε καὶ χωρὶς τῶν διατάξεων αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἄλλα μέσα τῆς συλλήψεως, ἀλλ' ἐὰν ὦσι ἀπόντες, τότε θέλετε καταφύγει εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας των γονέων, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀναδρομικὴ τοῦ νόμου δύναμις.

Ἀπαντήσαντος ἐνταῦθα τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι αἱ ποιναὶ διατάξεις τῆς ἐκθέσεως δὲν ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν γονέων, καὶ ἐπιφωνήσαντος ὁ ἀπόδειξον τοῦτο ἐν αἰτίᾳ τόπῳ, ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι μετὰ τὴν ἀνωτέρω ὁμολογίαν τοῦ εἰσηγητοῦ ἀναπεριλαίων τὸν ἀγόρευσίν του συμπεραίνει, ὅτι δὲν παραδέχεται τὸ νομοσχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἀκριβῶς εἰσαχθέν, καὶ ὅτι, ὡς ἀπέδειξε, δὲν δίδει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀναλογοῦσαν δύναμιν, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην.

Προτεθέντος δὲ ὑπό τινων βουλευτῶν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐρωτίσθη ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων καὶ πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὰ καθέκαστα, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου παρεδέχθη αὕτη δι' ἀναβάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, καὶ ἐκενεύθη περαιωθεῖσα ἡ στάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, καὶ ἐκενεύθη περαιωθεῖσα ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως συζήτησις.

Ἐπέστεγκεν ἕτερος, ὅτι ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐχρι τοῦδε συζητήσεως, τὸ ζήτημα περιορίσθη, ἐὰν ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

ἔπραξε κακῶς, εἰσαγαγοῦσα παρὰ τὸ καθῆκόν της νέον νομοσχέδιον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθέντος, καὶ ἂν ἔλαβε ταυτην παρὰ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐντολήν· χωρὶς λοιπὸν νὰ χρονοτριβῶμεν δυνάμεθα ν' ἀπορανθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ ταῦ ζητήματος.

Μετά τινα ἀντικρούσαντα τὴν ἰδέαν ταύτην, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παρεξέκλινε τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεώς της, καὶ τοσαύτην εἰς αὐτὸν ἔκαμεν ἐντύπωσιν τὸ πρωτοφανὲς αὐτὸ ἐγγραφον, ὥστε ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀνεγινώσκετο ἐπρόλαβε νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἔκθεσις ἐκείνη περιεῖχε στοιχεῖα προτάσεως νόμου καὶ ὡς τοιαύτη ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 τοῦ κανονισμοῦ.

Ἐπικαλούμενος δ' ἐπὶ τῶν λόγων του τὴν μαρτυρίαν ἁπάσης τῆς Βουλῆς, προτείνει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα ὡς ἑξῆς· α ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς παράτυπος εἶναι ἀπορριπτέα, ναὶ ἢ ὄχι;

Ἀντειπόντος ἑτέρου, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ τροπολογία ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον καὶ ἡ Βουλὴ στηριχθεῖσα εἰς τὴν ἰδέαν αὐτὴν προέβη καὶ ἐψήφισε τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐκπληροῦν ἓν τῶν οὐσιωδεστέρων αὐτοῦ καθηκόντων, ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ εἰς συζήτησιν τῆς Βουλῆς τὸ ἀντχείρας νομοσχέδιον, ἀφορῶν τὴν συμπλήρωσιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Δι' αὐτοῦ, ὡς παρατηρεῖ ἕκαστος, ἐζήτησε νὰ τῷ χορηγηθῶσι 2097 ἄνδρες, ὅσοι ἀπαιτοῦνται πρὸς ταντοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ νομοσχέδιον ἐπήνεγκεν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τινας, οὐδαμῶς μὲν παρεκκλίνασα τῶν βάσεων αὐτοῦ, παραδεχθεῖσα ὅμως καὶ περιλαβοῦσα ἐν τῇ ἐκθέσει της ποινικὰς διατάξεις πρὸς εὐχερεστέραν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν τῶν καθυστερούντων νεοσυλλέκτων σύλληψιν.

Ἐὰν λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἐπιψηφίζουσα τὸ 1 ἄρθρον, θεωρήσῃ τὰς ἀκολούθους διατάξεις ἀκαταλλήλους, ἃς ἀντικαταστήσῃ ταύτας δι' ἄλλων συντελεστικωτέρων καὶ προσφορωτέρων, χορηγοῦσα οὕτως εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἀριθμόν, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ὑπέβαλε νομοσχέδιον.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀναπληροῖ ἓν κενόν, ὅπερ παρέλειψεν ἴσως τὸ ὑπὸ συζήτησιν

νομοσχέδιον· εἰς τὴν Βουλὴν δ' ἀπόκειται νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς παρ' αὐτῆς προτεινομένας ποινικὰς διατάξεις, καὶ προχωροῦσα εἰς τὴν ἔρευναν αὐτῶν, νὰ παραδέχηται τὰς ὀρθὰς καὶ χρησίμους.

Μετὰ ταῦτα ἀναπτύξαντος τοῦ προέδρου τὸ ζήτημα καὶ εἰπόντος, ὅτι θέλει ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐὰν παραδέχηται τὴν γενομένην πρότασιν, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς εἰσήχθη ἀναρμοδίως καὶ ὡς παράτυπος ἀπορρίπτεται, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι λυπεῖται βλέπων τινὰς ἐπιζητοῦντας τὴν ἀπόρασιν τοῦ σώματος ἐπὶ ἀντικειμένου καθαρῶς εἰς τὸν τῆς Βουλῆς κανονισμὸν διαγραφομένου· ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν αὐτὸν εἰς τὰς ἐργασίας μας, ἐπὶ τοσοῦτον ὀφείλομεν ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς δὲν φέρει τοιοῦτον χαρακτῆρα, οἷον ἠθέλησάν τινες νὰ τῇ δώσωσιν, οὔτε τὰ μέλη αὐτῆς παρέβημεν τοὺς παραδεδεγμένους τύπους, συντάξαντα νέον νομοσχέδιον πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθέντος· ἀπ' ἐναντίας παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ δοῦσα τὸν ἀποχρῶντα χαρακτηρισμὸν εἰς τὴν ἐπικρινομένην ἔκθεσιν, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ προέβη εἰς τὰ καθέκαστα.

Ἐκ τούτων καταφαίνεται, ὅτι ἡ προκειμένη ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ τύπου, ὃν φέρει ἡ ἔκθεσις, εἶναι ἀκαταλλήλος, ἀν δ' αὐτὴ περιλαμβάνῃ ποινικὰς διατάξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογὴ καθίσταται δυσχερής, δύναται ἕκαστος εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν νὰ ἐπιφέρῃ οἱασδήποτε ἐγκρίνει μεταβολὰς, πώποτε δύμως καὶ ν' ἀμφισβητῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτροπῆς, κατακρινομένης ὡς ἀναρμοδίως ἐργασθείσης, καθότι ἡ τροπολογία αὐτῆς δὲν περιέχει νέα πράγματα.

Ἀντέταξεν ἕτερος εἰπών, ὅτι δικαιοῦται ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς ἐκθέτων ταῦτα, διότι εὑρίσκετο ἀπὼν κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν καὶ ἀγνοεῖ τὰ λεχθέντα περὶ τῆς ἐπιῤῥοῆς, ἣν ἔχει τὸ 1 ἄρθρον τῆς τροπολογίας, τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὰ ἑπόμενα ἄρθρα. Ἐὰν λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον ἀποδέχηται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ὀφείλει νὰ σκεφθῇ ὡρίμως περὶ τῶν συνεπειῶν, διότι, ἐνῷ δι' αὐτῆς χορηγοῦνται 1077 ἄνδρες διὰ τὸν στρατιωτικὸν καὶ ναυτικὸν ὑπηρεσίαν, δίδονται τὰ μέσα τῆς ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἅτινα ἅμα ἐκλείψαντα δὲν θέλουσι φέρει τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα· ἄλλως τε, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς μὲ τὴν γνώμην τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς εἰσήχθη ἀναρμοδίως, καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου πρέπει ν' ἀπορανθῇ ἡ Βουλή.

Μετὰ ταῦτα καὶ ἄλλων αἰτούντων τὴν διὰ ψηφοφορίας λύσιν τοῦ ζητήματος, ὁ προεδρεύων ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἐὰν παραδέχηται ὅτι ἡ εἰσαχθεῖσα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς θεωρεῖται τροπολογία καὶ οὐχὶ πρότασις νόμου, ὡς πολλοὶ διετάθησαν· γενομένης δ' αἰτήσεως πολλῶν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Δρόσου καὶ Κ. Μανέτα, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐθεώρησεν ὡς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπέρριψε τὴν ἐναντίαν πρότασιν διὰ ψήφων 52—19.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι τροπολογία καὶ ὄχι νομοσχέδιον, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἰωάν. Εὐγενίδης	Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ο.	Ἀνδρέας Πέπας	
Δημήτριος Γιανναύλης	Ο.	Σταμάτιος Δήτσας	
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος		Γεώργιος Βελῆς	Ν.
Πέτρος Καμπάνης		Δημήτριος Ζώτος	
Δημήτριος Τσώκρης		Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	
Ἀνδρέας Δανάπουλος		Μιχαὴλ Σεσίνης	
Γ. Τσώκρης	Ν.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Γεώργιος Σκούρος	Ν.	Στέφαν. Σταυρανόπουλος	Ν.
Σταῦρος Βλάχος	Ο.	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.
Δημήτριος Καλλιγρονῆς		Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀνδρέας Ἴσσης		Π. Ζάνος	Ο.
Δημήτριος Σωλοθῆμος		Θ. Ζαΐμης	Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν.
Παναγιώτης Ἀβαρὴς	Ο	Ν. Πετμεζᾶς	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἀλ. Παπαδαῖος	Ο.
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Γεώργιος Περιωτὴς	Ο.
Π. Τσαννετάκης		Κωνσταντῖνος Νταγρὴς	Ν.
Βασίλειος Σκαλτσούδης		Ἰωάννης Βάχλας	Ν.
Ἀναγνώστ. Παπαβασιλείου		Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς		Βελ. Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Νικόλαος Μπρίκαρας	

Λάμπρος Ῥοΐλὸς		Σταῦρος Καπετανάκης	
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	Ν.	Δημ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Καλπούδινος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Νικόλ. Μοσχούλας	
Γεώρ. Πανοπριστόπουλος		Γεώργ. Α. Βάλλης	
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος		Νάκος Πανσυμᾶς	
Ἐμ. Καραμάνος	Ν.	Παπακώνστας Τσαμάλας	Ν.
Νικόλαος Ματθαίου	Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀναγ. Κοντάκης		Δημ. Κουμανιώτης	
Σ. Κοπανίτσας	Ν.	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἀναστ. Κορριωτάκης		Παν. Πατρινός	
Παρασκ. Ματάλας		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Ἐμ. Μελετόπουλος		Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Στάμος Μαυροβούνιος		Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	Ν.
Ἀλέξανδρ. Εὐμολπίδης	Ν.	Κωνστ. Δεμερτζῆς	Ο.
Ἠλίας Δωβλας	Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	Ν.
Θεόδωρος Πετρινός	Ν.	Γ. Νικολάου	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.	Ἀνδρέας Μαμούκας	Ο.
Π. Βαρβογλῆς	Ν.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος		Μιχαὴλ Σολομὸς	Ο.
Ἀναγν. Δεβόπουλος	Ν.	Βλαστάτιος Παρίσης	Ο.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Δημήτριος Δρόσος	Ο.
Γεώργιος Γουλιμὴς	Ν.	Δημητρ. Παλαιχρονόπουλος	
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης		Κ. Πουρνόπουλος	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.	Ἀναγνώστ. Παπαστεργίου	
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	Ν.	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Ο.
Ἐμ. Μοδινὸς	Ν.	Ἀθανάσιος Καστανὰς	Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος	Ο.	Α. Κεζάνης	Ν.
Γεώργιος Κανάκας	Ο.	Ἰω. Δαμιανὸς	Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος	Ο.	Ἀδάμαρος Α. Γιουρδῆς	
Ἰωάννης Φαρμάκης		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Παπαδημητριάδης	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου	Ν.
Ν. Σισμάνης		Κ. Δυοβουνιώτης	
Κωνστ. Ἀξελὸς	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ν.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος		Κ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.	Δημήτριος Μπτσάκης	
Νικόλαος Πιερράκος	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Γρηγόρ. Πατριαρχέας		Χρῆστος Κιτιώνης	Ν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, μηδεμιᾶς δὲ γενομένης ἐπ' αὐτῆς ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ 1 ἄρθρ. ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Β. ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται κατὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς 1077 ἄνδρας.

Οἱ 1077 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων, εἰς τοὺς δήμους. »

Ἀναγνωσθὲν ὡσαύτως ἐγένετο παραδεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ὁ διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς θέλει ληφθῆ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, οἵτινες εἶναι μᾶλλον ἐξησκημένοι εἰς τοῦ ναύτου τὸ ἐπάγγελμα ἢ ἐπὶ ἄλλην τινὰ χρήσιμον εἰς τὰ ναυτικὰ τέχνην, συνεννοουμένου ἐπὶ τούτῳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου παρετήρησέ τις, ὅτι ἀντ' αὐτοῦ πρέπει νὰ προταχθῶσι τὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμενα πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν διατάξεων ἕτερα ἄρθρα· καὶ ἂν ταῦτα ἀποῤῥιφθῶσι, νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ ἱκανὰ ἐῤῥέθησαν κατὰ τὴν προηγουμένην συζήτησιν περὶ τοῦ ἀτόπου καὶ ἀκαίρου τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει περιεχομένων αὐστηροτάτων ποινικῶν διατάξεων, δὲν θεωρεῖ περιττὸν νὰ προσθέσῃ καὶ αὐτὸς ὀλίγας παρατηρήσεις· καὶ καθότου ἀῤῥῳᾷ τὴν ἐπιτροπήν, ὁμολογεῖ ὅτι ἔδειξε ζῆλον ὑπέρμετρον καὶ φροντίδα πλείονα καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἔχουσα τὴν ἐπιτήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας, ὀφείλει νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τῶν καταλλήλων μέσων.

Τὸ ὑπουργεῖον εἶδεν, ὅτι ὁ ὑπάρχων περὶ ἀπογραφῆς νόμος δὲν προεῖδε περὶ τῶν μέσων τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεών του, συνέταξεν ἐπὶ τούτῳ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν εἰς τὰς Βουλὰς πρὸς συζήτησιν· τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ ἀσυνδύπω συζητηθήσεται, καὶ δι' αὐτοῦ αἱ Βουλαὶ θέλουσι χορηγήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ κατάλληλα μέσα. Ὑπέβαλε δὲ συγχρόνως καὶ ἕτερον νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον παρενέβαλε καὶ προσωρινήν τινα ποινικὴν διάταξιν, μὴ προβᾶσα εἰς ἄλλα αὐστηρότερα καὶ ἔκτακτα μέτρα, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀσυνδύπω ἤθελεν ἐπιψηφισθῆ ὁ γενικὸς περὶ ἀπο-

γραφῆς νόμος· ἐνῷ λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις περιωρίσθη εἰς προσωρινά τινα μέτρα, ἡ ἐπιτροπὴ ἀντικαταστήσασα αὐθαιρέτως τὴν Κυβέρνησιν, προῆλθη εἰς τὴν σύνταξιν νέου νομοσχεδίου, περιλαβόντος ἁπάσας τὰς ποινικὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου. Ἐξετάζων δὲ μεταξὺ τῶν δύω συστημάτων τοῦ ὑπουργείου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, εὑρίσκει προτιμότερον τὸ τοῦ ὑπουργείου διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, τὸν ὁποῖον καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη, ὅτι τοιαῦται αὐστηραὶ ποιναὶ ἁρμόζουσιν εἰς τοὺς ὀργανικοὺς νόμους καὶ οὐχὶ εἰς τὸν προσωρινὸν περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, καθότου μάλιστα οὐδένα διατρέχομεν κίνδυνον, ἀφ' οὗ ὁσονούπω πρόκειται νὰ συζητήσωμεν καὶ ἐπιψηφίσωμεν τὸν ὀργανικὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον. Ἐὰν δὲ τοιοῦτος δὲν ὑπῆρχεν ὥριμος πρὸς συζήτησιν, ἤθελε καὶ αὐτὸς συμμεριισθῆ τῆς ἰδέας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιθυμῶν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ μέσα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀκινδύνως δυνάμεθα νὰ προβαίνωμεν κατὰ τάξιν εἰς τὸ νομοθετεῖν, πρὸς τί νὰ παραδιάσωμεν τὴν ῥύσιν τῶν πραγμάτων, νομοθετοῦντες ὅπου καὶ ὅπως δὲν πρέπει, χωρὶς μάλιστα νὰ προκαλώμεθα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως; Διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἀπόῤῥιψιν τοῦ 3 ἄρθρου τῆς ἐκθέσεως.

Παρελθούσης ἐνταῦθα τῆς ὥρας, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Λ. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Χ. Ἀναργύρου.
Ἀνδρέας Πέπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'.

Τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1834.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Χ. Κυκίδη, Ν. Παναγιᾶ καὶ Κ. Γριβογιώργη ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν ὑπὸ τῶν παραδεδηγμένων ὅρων, εἰς μὲν τοὺς δύω πρώτους δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, εἰς δὲ τὸν τρίτον, μονταίαν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἂν καὶ κατὰ τὸν παρουσιασθέντα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ καταλογον φαίνονται καθυστεροῦντες 1664, ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τῶν κατ' ἔτος ἐπιψηφιζομένων περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμων ἐχορηγήσαμεν πλείονας τῶν 1010 νεοσυλλέκτων, καὶ ἀντὶ 6060, τοὺς ὁποίους ἔπρεπε κατὰ νόμον νὰ δώσωμεν εἰς τὸ ἑξαετὲς αὐτὸ διάστημα, ἐχορηγήσαμεν 8000 περίπου, ἡ καθυστέρησις αὕτη δὲν εἶναι πραγματική εἰς τὸν στρατόν, ἀλλὰ προκύπτει ἐκ τοῦ περιπλέον δοθέντος ἀριθμοῦ, καὶ ἐπειδὴ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς θητείας τοῦ στρατιώτου εἶναι τετραετές, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τοὺς μέχρι τοῦ ἔτους 1847 καθυστερήσαντας, διότι οὗτοι ἀντικατεστάθησαν ὑπ' ἄλλων, καὶ δὲν δύνανται νὰ εὑρωσι θέσιν ἐν τῷ στρατῷ, ἐκτὸς ἂν προσδιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς εἰς πλείονας τῶν 4040. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν σήμερον νὰ ἐπιβάλωμεν ποινὰς εἰς τοὺς καθυστεροῦντας ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὸ χρονικὸν τῆς ὑπηρεσίας διάστημα ἔληξεν ἤδη· καὶ δύνανται μὲν οὗτοι νὰ ἔχωσιν ὑποχρεώσεις, οὐχὶ ὅμως εἰς τὸν στρατόν, ὅπου δὲν ἔχουσι πλέον θέσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς δήμους ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὸ βάρος ἐπηύξησεν ἡ καθυστέρησις αὐτῶν. Τὴν ἰδέαν δὲ ταύτην ἐστήριζε καὶ εἰς τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ζητηθὲν ποσόν, ἀναβαῖνον εἰς 2067 ἄνδρας, ἤτοι 1010 διὰ τὸ τεταρτημόριον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ 1059 καθυστεροῦντας ἀπὸ τοῦ 1848, διὰ τοὺς, ὁποίους δὲν ἔληξεν ἀκόμη τὸ τετραετὲς τῆς στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας διάστημα, ἐξ οὗ καταφαίνεται, ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ ἀναγνωρίζει, ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ πλέον τοὺς πρὸ τοῦ ἔτους 1848 καθυστεροῦντας νεοσυλλέκτους.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος ἀριθμοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12, τοῦ τιθεμένου τὸ παρελθὸν, καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ συζητουμένου 3, τὸ ὁποῖον προβλέπει περὶ τοῦ μέλλοντος, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξετάζομεν μόνον τὸ

εἶδος τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων ποινῶν· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου αἱ παρατηρήσεις αὗται δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τοὺς κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστεροῦντας, ὄχι ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοῦ 1850, ἐκ τοῦ ὁποίου καθυστεροῦνται 500 περίπου κληροῦχοι.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει ποινὰς ἐπροκάλεσεν ἡ καθυστέρησις τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ἐπὶ ταύτης στηρίζει τὰς παρατηρήσεις του, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἂν τὸ ἄρθρον 3 προβλέπῃ περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ τὸ 12 περὶ τοῦ παρελθόντος· ἐξεθέμεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ τὸ προκείμενον σπουδαιότατον ζήτημα ἀπασχόλησαν τὴν Βουλὴν καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἀνεπτύχθη ἀρκούντως καὶ κατ' οὐσίαν, δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον, ἂν αἱ κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀγορεύσαντες δὲν ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν ἀρχὰς ἀντικοινωνικὰς, ἐναντίας τοῦ φυσικοῦ δικαίου καὶ καταστρεφούσας τὴν νομοθεσίαν.

Καὶ πρῶτον, καθόσον ἐνθυμεῖται, ὁ τελευταῖος χθὲς ἀγορεύσας κατὰ τοῦ 3 ἄρθρου τῆς ἐκθέσεως εἰς δύω διῄρεσε τὴν ἀγόρευσίν του, εἰπών, α'. ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ ὑπέρμετρον ζῆλον παρεκτράπεισα καὶ τοῦ κατεπείγοντος καὶ τῆς ἀρμοδιότητός της, ἐχορήγησεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀριθμὸν στρατιωτῶν μείζονα τοῦ ζητηθέντος, β'. δὲ, ὅτι εἰς τὴν οὐσίαν προσηνέχθη σκληρότατα, ἢ κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἄλλων, βανδαλικῶς. Ἀλλ' αὐτὸς τοὐναντίον διϊσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἔκφρασις αὕτη ἀνήκει εἰς ἐκείνους, οἵτινες προσπαθοῦσιν ἀσυστόλως τὰ ἑαυτῶν βάρη νὰ ἐπιθέσωσιν εἰς ἄλλους εὐπειθεῖς καὶ φιλονόμους πολίτας, διαστρέφοντες τοὺς νόμους, καὶ μὴ ὑποβαλλόμενοι εἰς τὰς κοινωνικὰς ὑποχρεώσεις. Δὲν παραδέχεται δὲ τὴν ἰδέαν τινῶν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τύπους παρεξετράπη τῆς ἀρμοδιότητός της, διότι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι δικαστήριον ὑποκείμενον εἰς διατυπώσεις· ἡ Κυβέρνησις ἐνεργεῖ ἐν ὀνόματι καὶ κατ' ἐντολὴν ἡμῶν, ἡμεῖς δὲ δυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τοὺς ὑπ' αὐτῆς παρουσιαζομένους νόμους, προσιθέντες ἢ ἀφαιροῦντες κατὰ βούλησιν· ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ οὔτε παρεκτράπεισα τῆς ἀρμοδιότητός της, οὔτε ἀπὸ ὑπέρμετρον ζῆλον, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην παρεδέχθη τὰς ποινικὰς διατάξεις, γνωρίζουσα ἐκ πείρας, ὅτι ἄνευ αὐτῶν ὁ περὶ στρατολογίας νόμος δὲν ἠτό δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τοὺς τύπους.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ οὐσιαστικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεως παρετήρησαν οἱ κατ' αὐτῆς ἀγορεύσαντες, καὶ ἰδίως ὁ χθὲς τὴν ἀπόρριψιν

τοῦ ἄρθρου 3 αὐτῆς ζητήσας, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται εἶναι ἀντικείμενον τοῦ γενικοῦ ὀργανικοῦ νόμου· ἀλλὰ μήπως ὁ παρὼν νόμος δὲν ἦναι γενικός; μήπως αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν θέλουν διαρκεῖ ἐνόσῳ δὲν ψηφίσωμεν γενικὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον; Τοιαύτην τοὐλάχιστον εἶχεν ἡ ἐπιτροπὴ ἰδέαν, καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν ἔθεσεν αὐτὰς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ· ἀλλὰ καὶ πρασωρινὸς ἂν θεωρηθῇ ὁ παρὼν νόμος, δὲν βλέπει τὸ κώλυμα τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν ἐν αὐτῷ τοιαύτας ποινικὰς διατάξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγκη καθίσταται ἄρτιος, ἀφ' οὗ μάλιστα παραδεχόμενοι αὐτὰς σήμερον, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ἄλλου θέλομεν ἐκ πείρας διδαχθῇ τὸ πλημμελὲς ἢ τὸ ὀρθὸν αὐτῶν, καὶ ἐν γνώσει δυνηθῇ νὰ τὰς παραδεχθῶμεν ἐκεῖσε, νὰ τὰς τροποποιήσωμεν ἢ καὶ νὰ τὰς ἀπορρίψωμεν. Ἀλλά, κατὰ τοὺς προαγορεύσαντας, ἔσφαλεν ἡ ἐπιτροπή, διότι τὴν ὑποχρέωσιν τῆς στρατολογίας ἐθεώρησεν οἰκογενειακὴν καὶ οὐχὶ ἀτομικήν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπεχρέωσε καὶ τὴν περιουσίαν τῶν γονέων· ποῦ λοιπὸν εὗρον αὐτοί, ὅτι ὁ πρακείμενος φόρος εἶναι προσωπικὴ ὑποχρέωσις, ἢ κατὰ τὴν φράσιν τινῶν, φόρος αἵματος; Ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ἄνωρον οἰκογενειακὸν καὶ φυσικὸν δίκαιον στηριχθεῖσα, παρεδέχθη τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, καὶ θέλει προσπαθήσει νὰ καταδείξῃ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴν οἰκογενειακήν, καὶ κατὰ συνέπειαν, τὸν πατέρα ὑπόχρεων νὰ συνεισφέρῃ διὰ τῆς περιουσίας του εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ τοιούτου φόρου. Πρὸς ἀπόδειξιν λοιπὸν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του ἐπέμενεγκεν, ὅτι τὰ μὲν ἔθνη ἀπαρτίζουσιν αἱ κοινωνίαι, τὰς δὲ κοινωνίας σχηματίζουσιν αἱ οἰκογένειαι, ἑκάστη δὲ οἰκογένεια θεωρεῖται ὡς μονὰς τοῦ ἔθνους, καὶ ὡς τοιαύτη ὀφείλει τὸν φόρον της πρὸς συντήρησιν τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον πάλιν διὰ τῶν φόρων αὐτῶν ἐξασφαλίζει τὰς κοινωνίας, καὶ κατὰ συνέπειαν τὰς τὴν κοινωνίαν συνιστώσας οἰκογενείας· καθὼς δὲ αἱ οἰκογένειαι, καὶ οὐχὶ τὰ ἄτομα, συνεισφέρουσιν εἰς ὅλα τὰ βάρη τῆς πολιτείας, οὕτω συνεισφέρουσι καὶ εἰς τὸν φόρον αὐτὸν τὸν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἐπιβαλλόμενον. Ἡ ἰδέα δὲ αὕτη ἀπαντᾶται καὶ εἰς πολλοὺς συγγραφεῖς, καὶ τοιαύτην εἶχε καὶ ὁ νομοθέτης τοῦ ἰσχύοντος περὶ ἀπογραφῆς νόμου.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ αὐστηρὸν τῆς διατάξεως, πρὶν ἔμβῃ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος παρατηρεῖ, ὅτι ὅπερ ζητοῦμεν σήμερον νὰ νομοθετήσωμεν, ἐνηργεῖτο μέχρι τοῦδε σιωπηλῶς καὶ ἐπαισθητότερον ἴσως διὰ τοὺς γονεῖς, ὡς δύνανται νὰ ὁμολογήσωσιν ἐκ πείρας τοὐλάχιστον οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ βουλευταὶ

τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς· ἅπαντες γνωρίζομεν τὰς συνοδευούσας τὴν συλλογὴν τῶν νεοσυλλέκτων καταπιέσεις καὶ παρανομίας· εἶδεν ὁλόκληρον λόχον στρατιωτῶν νὰ καταλύσῃ εἰς τὰς οἰκίας τῶν γονέων, τῶν ὁποίων οἱ υἱοὶ καθυστέρουν, καὶ ἀφοῦ διήρχοντο ὁλοκλήρους ἡμέρας κατασωτεύοντες ὅσα ἂν εὕρισκον τρόφιμα, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀροτῆρος βοός, προβαίνοντες ἐνίοτε καὶ εἰς κακουργήματα, τελευταῖον ἀπήγαγον δεσμίους τοὺς γονεῖς ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς, ὥστε ἠναγκάζοντο, διὰ ν' ἀπαλλαγῶσι τῶν τοιούτων βασάνων, νὰ ἐκποιῶσι τὸ κτῆμά των διὰ ν' ἀντικαταστήσωσι τὸν υἱόν των. Δὲν εἶναι λοιπὸν προτιμότερον, ἀφοῦ μετὰ τοσαύτας πικρὰς δοκιμασίας ἀναγκάζεται νὰ ἐκποιῇ τὸ κτῆμά του, νὰ τῷ ἐπιβάλωμεν διὰ νόμου τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἀπαλλάττοντες αὐτὸν τοὐλάχιστον ἀπὸ τὰς καταπιέσεις τῶν στρατιωτῶν; Παραδεχόμενοι λοιπὸν τὸ ἀρθ. 3, σώζετε ἀντὶ νὰ καταστρέψητε τὸν λαόν· ἀλλ' ἂν ἀντ' αὐτοῦ δύνανταί τινες νὰ παρουσιάσωσιν ἄλλα μέσα ἐπίσης ἀποτελεσματικά, ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι ἑτοίμη νὰ τὰ ἀσπασθῇ, μηδὲν ἔχουσα συμφέρον νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰς δρακοντείους ταύτας, κατὰ τοὺς προαγορεύσαντας, διατάξεις τοῦ ἄρθρου· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν.

Ὡς πρὸς δὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος παρατηρεῖ, ὅτι αὗται εἶναι ἀντικείμενον πραγματικὸν καὶ ὄχι νομοθετικόν, διότι ἡμεῖς σήμερον πρόκειται νὰ νομοθετήσωμεν διὰ τὰς πραγματικὰς καθυστερήσεις, χωρὶς νὰ προσδιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἀνεύρῃ καὶ ὁρίσῃ τοὺς πραγματικῶς καθυστεροῦντας, καθ' ὧν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς τοῦ νόμου διατάξεις.

Ἐπέμενεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐνῷ ὁ προαγορεύσας, γινομένου χθὲς λόγου περὶ τῆς ἐκθέσεως, εἶπεν ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εὑρέθη σύμφωνος, καὶ οὐχὶ ὡς ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν διηρημένη, σήμερον διεφώνησε πρὸς τὸν εἰσηγητήν, θεωροῦντα τὸν προκείμενον φόρον ἀτομικὸν καὶ φόρον αἵματος· καὶ μολονότι εἶπεν, ὅτι πολλοὶ συγγραφεῖς θεωροῦσι μετ' αὐτοῦ οἰκογενειακὴν τὴν ὑποχρέωσιν, αὐτὸς οὐδ' ἐνθυμεῖται οὐδ' ἤκουσεν ὑπ' ἄλλου συγγραφέα τινὰ ὀνομάζοντα φόρον οἰκογενειακὸν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς στρατολογίας· ὁ ἴδιος μάλιστα προαγορεύσας εἰς τὸν περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων νόμον παρεδέχθη ὡς ἀτομικὸν τὸν φόρον· ἄλλως τε, πῶς δυνάμεθα νὰ ἐκπαιδεύσωμεν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς διὰ τὴν δραπέτευσιν τοῦ υἱοῦ, ἀφοῦ κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ὁ πατὴρ μετὰ τὸ 12 ἔτος δὲν ὀφείλει λόγον οὐδ' ἀποζημίωσιν διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ υἱοῦ του, ἀφοῦ ὁ

πατὴρ δὲν κληρονομεῖ τὸν υἱὸν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, οὐδὲ τιμωρεῖται διὰ τὸν υἱόν του; Καὶ εἶπε μὲν ἄλλο τε ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας της ἡ ἐπιτροπὴ ὡδηγήθη ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῆς καρδίας, ἀλλ ἀλλοίμονον εἰς τὴν κοινωνίαν ὅταν δὲν ὑπαχωρῇ τις εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας, ἀλλ' ἑκάστοτε ὁδηγῆται ὑπὸ μόνου τοῦ νοός.

Μολονότι δ' ἐρρέθη, ὅτι ἐκ συμφέροντος οἱ βουλευταὶ τῶν νήσων πολεμοῦσι τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, αὐτὸς τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἀγόρευσίν του ὁρμᾶται οὐχὶ ἐκ συμφέροντος, ἀλλ' ἐκ πεποιθήσεως· παρατηρεῖ μάλιστα, ὅτι εἰς τὰς νήσους εὐκολώτερον ἢ εἰς τὴν μεσόγειον δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ συλλέξῃ τοὺς κληρούχους, ἂν μόνον αἱ λιμενικαὶ ἀρχαὶ ἐξεπλήρουν τὸ καθῆκόν των.

Διὰ τοῦ ἄρθ. 3 πρόκειται νὰ ἐκποιήσωμεν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς διὰ ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸν δραπέτην υἱὸν, καὶ ἀρίνομεν ἀτιμωρήτους τὰς ἀρχὰς, αἵτινες παρανόμως καὶ βιαίως ἐζήτησαν νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸν στρατόν· θέλομεν λοιπὸν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸ νὰ παραδώσωμεν τὸν δυστυχῆ πατέρα, ἔχοντα πολυμελῆ οἰκογένειαν καὶ περιουσίαν εὐτελεστάτην, εἰς τὴν διάκρισιν τῶν εἰσπράκτορων, τῶν κατασχετῶν καὶ τῆς συνοδευούσης αὐτοὺς ἐνόπλου δυνάμεως ὡς τὸν τρομερώτερον κακοῦργον, ν' ἁρπάσωμεν ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς πεινώσης οἰκογενείας του τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας, νὰ τὸν ἀρήσωμεν ἄστεγον καὶ πλανήτην, διότι ἐν ἀγνοίᾳ ἴσως αὐτοῦ ἐδραπέτευσεν ὁ υἱός του. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προτιμότερον νὰ νομοθετήσωμεν τὸν ἐκτοπισμὸν τῶν οἰκογενειῶν, καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος των ἐν ἀνάγκῃ, διότι ἐπανερχόμεναι τοὐλάχιστον ποτὲ, θέλουσιν εὕρει τὴν καλύβην των διὰ νὰ στεγασθῶσιν ὑπ' αὐτήν. Ἂν δὲ παραδεχθῶμεν τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, τότε πρὸς τῷ υἱῷ θέλομεν ἀναγκάσει καὶ τὸν γηραιὸν πατέρα νὰ δράξῃ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ αὐτοῦ τοῦ λῃστοῦ τὴν πανοπλίαν, καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὰ ἴχνη τοῦ υἱοῦ του. Ἐκτὸς δὲ τοῦ πατρὸς, τὸ ἄρθρον τοῦτο τιμωρεῖ καὶ τὴν μητέρα, διότι ἀναφέρει « γονεῖς, » καὶ τοιουτοτρόπως καταστρέφομεν καὶ τὰ προικῷα τῆς μητρὸς δικαιώματα.

Εἶπον δέ τινες, ὅτι δυνάμεθα καὶ εἰς τὸν ἐτήσιον αὐτὸν νόμον νὰ παρεμβάλωμεν διηκεῖς διατάξεις, διότι τοῦτο ἐπράξαμεν καὶ εἰς ἄλλους προσωρινοὺς νόμους, ὡς εἰς τὸν φορολογικὸν· ἀλλ' αὐτὸς εἰς οὐδένα νόμον προσωρινὸν ἀπήντησε διαρκεῖς διατάξεις· καὶ διϊσχυρίσθησαν μὲν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ ὁπισθενέργεια, ἀλλὰ διατί τιμωροῦσι τὸν πατέρα, ἐὰν ὁ υἱὸς δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, ἀφοῦ καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνεχώ-

ρησε δὲν ὑπῆρχε νόμος ἐπιβάλλων εἰς τὸν πατέρα ποινάς; Διὰ ὅλα ταῦτα προτείνει, ἀναβαλλομένης ἐπὶ μίαν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, νὰ συνέλθῃ ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, καὶ συσκεφθεῖσα μετ' ἄλλων ὡρίμως, ἀνεύρῃ καταλληλοτέρας ποινάς, περιοριζομένας εἰς τὸ ἄτομον τοῦ δραπέτου, εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἐὰν κέκτηται τοιαύτην, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς, αἵτινες συνετέλεσαν εἰς δραπέτευσίν του· ἀλλὰ μὴ, πρὸς θεοῦ! θέσωμεν χεῖρα ἱεροσύλον ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν γονέων· ζητήσατε τὴν τάξιν, ὄχι ὅμως μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν οἰκογενειῶν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὴν περὶ τιμωρίας τοῦ πατρὸς ἰδέαν παρέλαβεν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ ἐκπεμφθέντος περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, παραδεχθεῖσαν καὶ ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τοῦτο χωρὶς νὰ ἐπιμείνῃ εἰς ταύτην ὡς ἀλλοτρίαν, ἔρχεται μόνον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν προσβληθεῖσαν τῆς ἐπιτροπῆς διαγωγήν.

Κατηγορήθημεν, εἶπε, πρῶτον, ὅτι εἰς τὰς σκέψεις μας ὡδήγησεν ἡμᾶς ὁ νοῦς καὶ οὐχὶ ἡ καρδία, ὅτι δηλαδὴ εἰργάσθημεν κατὰ συνείδησιν καὶ οὐχὶ κατὰ συμπάθειαν, καὶ βέβαια νομοθετοῦντες ὠφείλομεν νὰ μὴ ἀκούσωμεν τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας, διότι τότε ἠθέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀσύγγνωστα λάθη. Εἶναι τῷ ὄντι σκληρὸν νὰ ἐκποιήσωμεν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρὸς, διότι ἔφυγεν ὁ υἱός του, καὶ κινεῖται εἰς αἰκτὸν ἕκαστος, τὴν καρδίαν του συμβουλευόμενος· ἀλλὰ δὲν εἶναι σκληρότερον τὸ ν' ἀφαιρῶμεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας ἄλλης οἰκογενείας τὸ τέκνον καὶ παραδίδωμεν αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ; δὲν πρέπει πλειότερον νὰ συλλυπώμεθα τὸν πατέρα ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ὁ εὐπειθὴς υἱὸς ὑπακούσας εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ἔθυσεν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ζωήν του; διατί, ἀφ' οὗ τιμωροῦμεν τὸν ἀθῶον δι' ἀφαιρέσεως τῆς ζωῆς, νὰ μὴ τιμωρήσωμεν τὸν ἔνοχον διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ὀλίγων χρημάτων; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἀπὸ ἡμᾶς ἢ τὴν ἀναλογον στρατιωτικὴν δύναμιν ἢ μέσα πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς, καὶ ἀφ' οὗ ἡμεῖς ἠλαττώσαμεν τὸ ζητηθὲν ποσὸν, ἀνελάβομεν τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ τῇ χορηγήσωμεν τὰ μέσα τοῦ νὰ συλλάβῃ τοὺς καθυστεροῦντας, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ποινικὰς διατάξεις, ἢ τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει ἢ ἄλλας, ἂν εὑρεθῶσι καταλληλότεραι.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὰς τοῦ προαγορεύσαντος ἐρωτήσεις παρατηρεῖ, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ δικάσωμεν ἐνταῦθα τὴν πρᾶξιν τοῦ υἱοῦ διὰ ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ μὴ τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ νὰ κανονίσωμεν τὴν εὐθύνην, καὶ ὡς νομοθέται δυνάμεθα νὰ τὸ

πράξωμεν· διὰ δὲ τῆς λέξεως « γονεὶς » ἡ ἐπιτροπὴ ἐννοεῖ τὸν ἐπιζῶντα γονέα, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐφαντάσθη, ζῶντος τοῦ πατρός, νὰ καταστρέψῃ τὴν προῖκα τῆς γυναικός.

Καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἀπάντησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπιφυλάσσεται δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ 12 ἄρθρου ν' ἀποδείξῃ ὅτι αὐδεμίαν περιέχει ἡ ἔκθεσις ὀπισθενέργειαν, καὶ ὅτι καθίζησιν εἰς τὸ μέλλον μόνον ὑπόχρεων τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ εὐγλωττος τοῦ προαγορεύσαντος εἰσηγητοῦ ἀγόρευσις συνεκίνησε μὲν αὐτὸν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸν πείσῃ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἰργάσθη ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων. Νομοθετῶν τις ἢ κάλλιον μεταβάλλων ὑπάρχοντα νόμον, ὀφείλει πρὸ πάντων νὰ ὁδηγῆται ἀπὸ τὰς ἐλλείψεις τοῦ προγενεστέρου· ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς κατέφυγεν εἰς τ' ἀποτελέσματα μόνον, παραλείπων τὰς ἀφορμὰς, ἤτοι ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς καθυστερήσεις καὶ οὐχὶ τὰς αἰτίας τῶν καθυστερήσεων. Ἐνῷ δὲ ἀπέδειξε χθὲς ὁ ἀγορεύων τὸ πλημμελὲς τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων, τῆς κληρώσεως, τῶν ἐξαιρέσεων καὶ τῆς ἀναθεωρήσεως, ὁ εἰσηγητὴς μηδένα ποιησάμενος περὶ αὐτῶν λόγον, παρετήρησε μόνον, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξελέγξωμεν τὰς τετελεσμένας πράξεις· ἀλλ' ἤθελε πράξει κάλλιον ἀνθ' ὅλης τῆς τροπολογίας νὰ φέρῃ διάταξιν μίαν περὶ τῆς ἰσότητος εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ νόμου· ὀφείλομεν λοιπὸν, χωρὶς νὰ ἐξετάσωμεν τ' ἀποτελέσματα, νὰ θεραπεύσωμεν πρῶτον τὰς αἰτίας, ἐπειδὴ δὲ αὗται περιέχονται εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ἐκεῖ ὀφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἂν ἐπρόκειτο νὰ νομοθετήσωμεν τοιαύτην διάταξιν, ἤθελεν ἐναντιωθῆ, διότι, ἐνῷ δύω στοιχεῖα στηρίζουσι τὰς κοινωνίας, ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία καὶ ἡ ἰδιοκτησία, ἐνῷ ἅπασαι αἱ νομοθεσίαι ἐξησφάλισαν διὰ μεγάλων ἐγγυήσεων τὴν ἰδιοκτησίαν, σήμερον ἓν ἄρθρον καταστρέφει αὐτὴν καὶ τὴν παραδίδει λείαν εἰς χεῖρας τῶν ὑπαλλήλων· καὶ ἐνῷ ὁ ποινικὸς νόμος ἀφίνει ἀτιμώρητον τὸν πατέρα, ἐὰν ὑποκρύψῃ τὸν κακοῦργον υἱόν του, ἡμεῖς τὸν τιμωροῦμεν, διότι ὁ υἱός του ἐδραπέτευσε, καὶ ἐκποιοῦντες τὴν περιουσίαν του, τὸν διάζομεν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς βίον λῃστρικὸν, στεροῦντες αὐτὸν καὶ τῶν δημοτικῶν του δικαιωμάτων· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου μήπως διὰ τοιούτων διατάξεων κατορθοῦται ἡ σύλληψις τῶν καθυστερούντων; μήπως δὲν δύνανται οὗτοι διὰ δικαστικῶν ἀνακοπῶν ν' ἀναβάλωσιν ἐπ' ἄπειρον τὸ ἀποτέλεσμα; ἢ μήπως προτιθέμεθα ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτῶν καὶ τὰ ἐνδίκα μέσα, τὰ ὁποῖα ἡ δικαστικὴ διαδικασία καθιέρωσεν; Ὁ θεωρήσας οἰκογε-

νειακὴν τὴν ὑποχρέωσιν ἠρύσθη, φαίνεται, τὴν ἰδέαν ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἢ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνος, καθ' ἃ τὰ τέκνα ἐθεωροῦντο ὡς προϊόντα τῆς οἰκογενείας· ἀλλ' οἱ αἰῶνες ἐκεῖνοι παρῆλθον καὶ δὲν ἐπανέρχονται, σήμερον δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν τὸν πατέρα δι' ἀδικήματα τοῦ υἱοῦ, διάζοντες αὐτὸν ὥστε ἀθετῶν τὸ φυσικὸν δίκαιον καὶ καταπνίγων τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς στοργῆς, νὰ προδίδῃ τὸν υἱόν του.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν ὁ πατὴρ δὲν ὑπόκειται εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις διὰ τὸν υἱόν του μετὰ τὸ 12 τῆς ἡλικίας του ἔτος, πῶς δυνάμεθα ἐνταῦθα ἐξαιρετικῶς νὰ τὸν καταδικάσωμεν εἰς τοιαύτας;

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐφαρμογὴν, τί θέλει γίνει, ὅταν ἡ ἀξία τοῦ κτήματος τοῦ πατρὸς δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 100 ἢ 200 δραχμάς; οὔτε ὁ σκοπὸς τῆς ἀντικαταστάσεως ἐκπληροῦται, καὶ ὁ καταδικωκόμενος ἀπαλλάττεται πλέον πάσης ὑποχρεώσεως.

Δι' ὅλα ταῦτα παρακαλεῖ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ παραιτηθῇ τοιούτων διατάξεων, δι' ὧν θέλοντες νὰ θεραπεύσωμεν ἓν ἄτοπον, ὑποπίπτομεν εἰς μυρία ἄλλα· παρακαλεῖ τοὺς ὑπουργοὺς αὐτοὺς ν' ἀποκρούσωσι τοιαύτας διατάξεις, παρακαλεῖ τέλος τὴν Βουλὴν νὰ καταψηφίσῃ τὴν ἀπαλειψὶν των ἀπὸ τοῦ νόμου, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις τοῦ τόπου, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, τὰς πρὸς ἀλλήλους συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας τῶν πολιτῶν.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰσαγαγοῦσα τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ σκεφθῇ καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς ἐκτελέσεώς του, καθόσον εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ γενικὸς περὶ ἀπογραφῆς νόμος δὲν ἠδύνατο ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητός του νὰ ἐπιψηφισθῇ ταχέως· ὁ λόγος οὗτος ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ δικαιολογήσῃ τὰ παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμενα μέτρα, ἅτινα θέλουσι προσωρινῶς ἀναπληρώσει τὰς ἀτελείας τῶν περὶ στρατολογίας ὑφισταμένων νόμων.

Πρὶν λοιπὸν ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς τροπολογίας γενομένων ἀντιρρήσεων θέλει ἀνακεφαλαιώσει τὰ κατὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν ἀναφυέντα δύω ζητήματα. Καὶ καθ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ἐξήχθη, τὰ ζητήματα ταῦτα εἰσὶ τὰ ἑξῆς· α') ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἀναρμοδίως καὶ παρατύπως ἐδημιούργησε ποινικὰς διατάξεις, περὶ ὧν τὸ νομοσχέδιον δὲν προεῖδε· καὶ β') ὅτι αἱ διατάξεις αὐταὶ δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸν προκείμενον νόμον ὡς προσωρινόν. Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ζητημάτων

τούτων λαμβάνων τὸν λόγον, παρατηρεῖ ὅτι αἱ ἐκτεθεῖσαι πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν σκέψεις ἀπάδουσι πρός τε τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ πρὸς τὰς συνταγματικὰς θεσμοθεσίας. Εἰς τὰ συνταγματικὰ Κράτη, ἑκάστη τῶν συγκροτουσῶν τὴν πολιτείαν δυνάμεων ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλλῃ προτάσεις, νὰ τροποποιῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον τοὺς νόμους καὶ νὰ προνοῇ περὶ καταλλήλοτέρων μέσων, δι' ὧν δύναται ἡ πολιτεία νὰ εὐδαιμονήσῃ. Παρ' ἡμῖν ἐτέθη περιορισμός τις ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὴν μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν πρὸς ὄφελος προσώπου, καὶ ἐντεῦθεν τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀπέχουσι νὰ προέλθωσιν εἰς τοιαύτην πρότασιν. Ὁ περιορισμὸς δ' οὗτος ἐπενοήθη καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ταμείου, καὶ πρὸς εὐκολίαν τῶν μελῶν τῶν σωμάτων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ δυσανασχετῶσιν ἐπὶ αἰτιάσεσιν, εἰς ἃς ἀντέκειτο τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου.

Φίλοι τοῦ συστήματος τῆς προτάσεως τῶν νόμων παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, δὲν δύναται ἢ ν' ἀποχρούσῃ τὰς κατὰ τῆς εἰσαχθείσης ἐκθέσεως προταθείσας γνώμας, θεωρῶν ὅτι αἱ σκέψεις, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθησαν αὗται, δὲν πηγάζουσιν ἐκ συνταγματικῶν ἀρχῶν.

Καί, καθ' ὅσον ὡμολογήθη παρά τε τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὑπάρχουσα περὶ στρατολογίας νομοθεσία ἡμῶν εἶναι ἀτελής, πρὸς συμπλήρωσιν δὲ ταύτης συνετάχθη ὁ ὑποβληθεὶς γενικὸς νόμος· ἀλλ' ὡς ἐρρέθη, ἡ ἐπιψήφισίς του θέλει βραδύνει, καὶ μεχρισοῦ νομοθετηθῶσι διατάξεις παρέχουσαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τὰ μέσα τῆς ἐφικτῆς συλλήψεως τῶν νεοσυλλέκτων, φρονεῖ, ὅτι δύνανται νὰ ἐμπεριληφθῶσι τοιαῦται εἰς τὸν συζητούμενον νόμον, ἄνευ προσβολῆς τῶν συνταγματικῶν τύπων, τὴν ὁποίαν αὐτὸς πρῶτος δὲν ἀνέχεται.

Διϊσχυρίσθησάν τινες, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 εἶναι σκληρὰ καὶ καταστρεπτική, εἰς δὲ τὴν σύνταξιν ταύτης ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ συμβουλευθῇ τὴν καρδίαν τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ οὐχὶ τὸν νοῦν αὐτῶν· ἀλλ' ἐμφιλοχωρῶν εἰς τὰς τοιαύτας δοξασίας, λέγει ὅτι ὅσοι εἰς τὰς πράξεις των ἀπὸ τὸν νοῦν αὐτῶν καθοδηγοῦνται, ἐκεῖνοι καὶ δίκαιοι λέγονται καὶ ἄριστοι νομοθέται· ὅσοι δ' ἀπὸ τῆς καρδίας τὰ αἰσθήματα ἐμπνέονται δὲν θέλουσιν ἀνεχθῇ νὰ ὑπερνικήσωσι τὴν τρυφερότητα αὐτῆς, προκειμένου νὰ ἐφαρμοσθῇ νόμος τις ποινικὸς ἢ ἄλλη αὐστηρὰ διάταξις. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐκτιμᾷ τοὺς πρεσβεύοντας τὰς τοιαύτας ἀρχὰς καὶ πιστεύει ὅτι ὑπ' ὄψιν ἔχοντες πάντες

τὸ τῆς κοινωνίας συμφέρον, θέλομεν ἐκπληρώσει τὴν ἐντολὴν τοῦ ἔθνους, ὑποχωροῦντες εἰς τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσε τὴν διάταξιν τοῦ 3 ἄρθρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Καί λέγουσί τινες, ὅτι αἱ ἐπιβαλλόμεναι δι' αὐτῆς ὑποχρεώσεις ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη οὐδ' εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους ἀντίκειται οὐδὲ κενοφανές τι περιλαμβάνει· ὅταν δέ τις νομοθετῇ, ὑπ' ὄψιν ἔχει τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔποψιν, καὶ μόνον ὁ φιλόσοφος δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἔρευναν αὐτῶν εἰς εὐρύτερον κύκλον. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἐὰν ἐξετάσωμεν τοὺς καθεστῶτας νόμους ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ φυσικοῦ δικαίου, θέλομεν εὕρει ὅτι οἱ πλείστοι τούτων περιλαμβάνουσι διατάξεις αὐστηράς, ἵνα μὴ εἴπῃ σκληράς, χωρὶς ἐντοσούτῳ νὰ τείνωσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς κοινωνίας, τὴν ὁποίαν, προβλέπουσιν οἱ ἀγορεύσαντες, ὅτι θέλει φέρει ἡ παραδοχὴ τῆς συζητουμένης διατάξεως· εἶν' ἀληθές, ὅτι ὁ νόμος οὗτος θέτει ὑποχρεώσεις τινὰς εἰς τοὺς γονεῖς τῶν νεοσυλλέκτων, ἀλλ' αὗται εἰσὶν ἀνάλογοι μὲ τὰς περιστάσεις, διότι ὡς ὁ πατὴρ θεωρεῖται ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις τοῦ υἱοῦ, οὕτω καὶ ὁ κύριος τοῦ ζώου διὰ τὴν προξενουμένην εἰς ξένην ἰδιοκτησίαν βλάβην.

Ἄνευ λοιπὸν καταλλήλων καὶ αὐστηρῶν μέτρων οὔτε ἡ στρατιωτικὴ δύναμις θέλει ἀνταποκρίνεσθαι εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, οὔτε ἡ λῃστεία, ἡ μάστιξ αὕτη τῆς κοινωνίας, θέλει ἐξοντωθῇ, οὔτε ἡ κοινὴ εὐταξία ἀπογρώντως δύναται νὰ τηρηθῇ. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ὑποφέρωσιν οἱ γονεῖς, οἵτινες προθύμως ἐξεπλήρωσαν τὸ ἐπιβληθὲν αὐτοῖς καθῆκον, ἀντὶ νὰ ἐπιβαρύνωνται μὲ νέας ὑποχρεώσεις αἱ ἐπαρχίαι, αἵτινες εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς πατρίδος συνεισέφερον ἑτοίμως τὸ μέρός των, εὑρίσκει προτιμότερον νὰ καταδιώκωνται οἱ ἀπειθεῖς καὶ οἱ ἀποφεύγοντες τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ ἔθνους ὑποχρεώσεις. Δὲν ἔχει ὅθεν ἡ προκειμένη διάταξις τὴν ἰδιότητα, τὴν ὁποίαν ἐδώκαν τινὲς εἰς αὐτήν, οὔτε αἱ προτασθεῖσαι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσχέρειαι δύνανται νὰ ματαιώσωσι τὸν σκοπὸν αὐτῆς, καθόσον τὰ δικαστήρια ἐκλήθησαν νὰ διαλύωσι πᾶσαν ἀνωμαλίαν καὶ καταστρέφουν τὰς παρουσιαζομένας στρεψοδικίας.

Ἐνόσῳ λοιπὸν διατάξεις καταλληλότεραι ἄλλαι δὲν χρησιμεύσουσι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἐπικρινομένων καὶ παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀναγκαίως προνοηθεισῶν, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ

πρέπει νὰ προβῇ ταχέως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἐξ οὗ ἀπορρέει ἡ κοινὴ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια.

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ προεδρεύων ἀνέβαλεν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως καὶ ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΑ'.

Τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρουσίασεν ἐν πρώτοις ὁ βουλευτὴς Ηυλίας πρότασιν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς· ἐπὶ ταύτης λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ τὴν προκαλοῦσαν τὴν ἀναβολὴν αἰτίαν, ἀφ' οὗ οἱ δύω περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ ἀπογραφῆς νόμοι περιέχουσι διάφορα ἀντικείμενα, οὐδὲ βλέπει τὴν ἐκ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος νόμου προκύψουσαν βλάβην· τοὐναντίον μάλιστα ἡ ἀναβολὴ δύναται νὰ ἐχῃ δυσαρέστους συνεπείας, ἀριθουμένων τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἕνεκα ἐλλείψεως νόμου περὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ, ἐνῷ καθ' ἑκάστην ἡ θητεία τῶν στρατιωτῶν τελευτᾷ, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν δὲν δύναται εἰμὴ ν' ἀποδώσῃ καὶ πλάγιόν τινα σκοπόν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐὰν δὲν εἶχεν ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, ἤθελε καὶ αὐτὸς συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος· ἀλλ' ἐνῷ καὶ ὑπεβλήθη, καὶ ἐσυζητήθη εἰς τὰ τμήματα καὶ ἔκθεσις ἐπ' αὐτοῦ ἐγένετο, δὲν

βλέπει τὸ ἄτοπον τῆς προτάσεως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ πρόθεσις ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου συζήτησις.

Μετά τινα προτείναντα ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ μόνων τῶν ποινικῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐνῷ εὑρισκόμεθα εἰς τὸν ἔνατον μῆνα τοῦ ἔτους, ἐνῷ καθημέραν οἱ στρατιῶται παραιτοῦνται, καὶ ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ καθίσταται ἄφευκτος, ἀφ' οὗ καὶ πλήρης ἦν ὁ στρατὸς δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, τὸ νὰ ζητῆται ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ὅλως ἄτοπον. Τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον τεθὲν ὑπὸ τὴν ὥριμον σκέψιν τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς, θέλει ὁσονοῦπω ὑποβληθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σώματος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προτεταιμένου νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάγκη κατέστη πλέον ἐπαισθητὴ καὶ εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, παραδεχθεῖσα ἡ Βουλὴ τὸ 1. ἄρθρον τῆς ἐκθέσεως, δι' οὗ ἠλαττώθη τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ζητηθὲν ποσὸν τῶν ἀνδρῶν, ἀνέλαβε τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ μέσα τῆς συλλήψεως τῶν καθυστερούντων, καὶ πιστεύει, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ αὐτὸ μὲ τὴν Κυβέρνησιν συμφέρον τῆς διατηρήσεως τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας.

Μετά τινα δ' ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἀποσυρόντων τῶν βουλευτῶν Ηυλίας καὶ Ξηροχωρίου τὰς περὶ ἀναβολῆς προτάσεις των, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἄρθρου τῆς ἐκθέσεως παρουσιάσθησαν διάφοροι τροπολογίαι, πρὸς οἰκονομίαν τοῦ χρόνου ὁρᾶνει, ὅτι πρέπει νὰ διακοπῇ ἐπὶ μίαν ὥραν ἡ συνεδρίασις, ἵνα συνέλθωσιν οἱ τὰς τροπολογίας ὑποβαλόντες μετὰ τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς καί τινων τῶν ἀγορευσάντων, καὶ συνερθέντες συγχωνεύσωσιν αὐτὰς εἰς μίαν ἢ καὶ δύω τὸ πολύ.

Ἀλλ' ἐπιμενόντων πολλῶν εἰς τὸ ν' ἀναγνωσθῶσιν πρῶτον καὶ εἶτα νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀνεγνώσθη ἀ. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, β'. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ὀλυμπίας, γ'. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Κυνουρίας, δ'. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας καὶ ε'. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, ἔχουσαι οὕτως·

Α.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς λάβῃ κλῆρον ὑποχρεωτικὸν καὶ δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του τιμωρεῖται,

α') Μὲ φυλάκισιν 15 ἡμερῶν μέχρι τριῶν μηνῶν, ἂν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τὸ πολὺ τριάκοντα ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντός του.

β') Μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἂν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

γ') Παρελθούσης καὶ τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ὁ κληροῦχος ὑποχρεοῦται νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατὸν διπλοῦν χρόνον ἀφ' ὅσον ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος ὁρίζει, ἂν συλληφθῇ ἐντὸς τῆς ἡλικίας τῶν τριάκοντα ἐτῶν· παρελθούσης δὲ καὶ τῆς προθεσμίας αὐτῆς, ἀπαλλάττεται μὲν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ὑπηρετεῖν, ἀλλ' ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν 1000 δραχμῶν, διὰ τὰς ὁποίας θέλει θεωρεῖσθαι ὑπόλογος ἡ περιουσία του, αἱ δραχμαὶ δὲ αὗται θέλουν παρακατατίθεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.»

Β.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· ὁ δὲ ἀρμόδιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἄλλου, ἐκποιουμένου ἀναλόγου μέρους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ· εἰς τὴν ἐκποίησιν τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων ἐφαρμόζονται αἱ ἀνάλογοι διατάξεις τοῦ νόμου περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων δημοσίων φόρων. Ἐὰν ὁ δραπέτης δὲν ἔχῃ περιουσίαν ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ τῆς στρατείας ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τὸν ἐπιλαχόντα, ὅστις ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐὰν ἐντὸς εἰκοσαετίας ἀπὸ τῆς καταδιώξεως ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει τοιαύτην ἢ ἀπέκτησεν ὅπως δήποτε. Εἰς τὰς κατὰ τοῦ δραπέτου περὶ ἀποζημιώσεως δίκας ἀπολαύει ὁ ἐπιλαχὼν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πένητος, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ περιουσία του.

Ὁ δραπετεύσας νεοσύλλεκτος συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερβῇ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται ὡς ἀντικαταστάτης· τὸ δὲ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν χρηματικὸν ποσὸν ἓν ἔτος μετὰ τὴν κατάταξιν λαμβάνει ἐπιμελείᾳ τῆς ἀρμοδίου στρατιωτικῆς ἀρχῆς ὁ ἀντ' αὐτοῦ δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ὑπηρετῶν ἐπιλαχών, ἐὰν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ἀπεζημιώθη κατὰ τὸν εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον διαγραφόμενον τρόπον. Καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν ἀπεζημιώθη ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τὸ τῆς ἀντικαταστάσεως χρηματικὸν ποσὸν

παραδίδεται εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ δήμου εἰς ὃν ἀνήκει, πρὸς ὄφελος τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων αὐτοῦ.»

Γ.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντός του, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ δι' ἄλλου ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δραπετεύσεώς του, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν τὸν παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἔπαρχον.

Ἐὰν ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἡ παρουσίασις δὲν πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον τῇ εἰδοποιήσει τοῦ ἐπάρχου ἐνεργεῖ τὴν ἀναπλήρωσιν δι' ἀντικαταστάσεως, προκαταβαλλομένων τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο ἐξόδων ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον· τὸ δὲ δημόσιον θέλει ἀποζημιοῦσθαι κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων, ἢ ἀπὸ τὴν ἀνάλογον αὐτοῦ μερίδα τῆς πατρικῆς του οὐσίας· καὶ εἰς περίστασιν καθ' ἣν θέλει εὑρεθῇ ἀνεπαρκὴς αὕτη, τότε θέλει ἀποζημιοῦσθαι ἀπὸ τὸν δῆμον, εἰς ὃν ἀνήκει ὁ δραπέτης νεοσύλλεκτος.»

Δ.

«Ἄρθρ. 3. Πᾶς κληρωθεὶς καὶ ὑπάρχεως εἰς κατάταξιν ἐν τῷ στρατῷ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐὰν δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του καὶ δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντός του. Οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ τὸν ἀναπληρώσωσι δι' ἄλλου ἐντὸς δύω μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν στρατὸν ὑποχρεώσεώς του, ἐὰν δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ μέχρι τότε εἰς τὸν ἀρμόδιον ἔπαρχον.

Ἐὰν ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἡ παρουσίασις δὲν πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ἀρμόδιος ἔπαρχος ἐνεργεῖ ἀμέσως τὴν ἀναπλήρωσιν δι' ἐκποιήσεως ἀναλόγου μέρους τῆς περιουσίας αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐχόντος ἰδίαν περιουσίαν, τόσου μέρους πατρικομητρικῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας, ὅση ἀνήκει εἰς τὸν εἰρημένον στρατεύσιμον ἐκ κοινῆς διανομῆς ἐφ' ὅλων τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν οἰκογένειαν προσώπων.»

Ε.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς παρὰ τοῦ ἀναθεωρητικοῦ συμβουλίου δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, τιμωρεῖται α') μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν, ἐὰν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν δὲν προσέλθῃ εἰς τὸν στρατόν· β') μὲ φυλάκισιν τριῶν

μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἐὰν δὲν προσέλθῃ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς, ἢ τριῶν, ἂν εὑρίσκηται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· ἡ ποινὴ δὲ αὕτη τοῦ δραπέτου συνεπάγει μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὴν ἐπὶ ἕξαετίαν στέρησιν τῶν προβλεπομένων παρὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἀνακτήσῃ εὐθὺς ἅμα ἐκπληρώσῃ τὴν στρατιωτικήν του ὑποχρέωσιν.

Ἂν δ' ὁ δραπέτης ἔχῃ ἰδίαν περιουσίαν, ἐκποιεῖται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἀνάλογον μέρος αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων δημοσίους φόρους νόμων, τὸ δὲ προϊὸν τῆς ἐκποιήσεως χρησιμεύει πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ δραπέτης νεοσύλλεκτος στερεῖται περιουσίας, ἢ δὲν ἐπαρκέσῃ αὕτη πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπληρώσεώς του, ἐπιβάλλεται εἰς βάρος τῶν συνιστώσων τὸν οἰκεῖον δῆμον αἰκογενειῶν ἀνάλογος χρηματικὴ εἰσφορά, κανονιζομένη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ εἰσπραττομένη κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἐπιφυλάσσεται δὲ εἰς τὸν δῆμον τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολήψεως τῶν καταβληθέντων ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ δραπετεύσας ἀποκτήσῃ περιουσίαν ὑποκειμένην ἐκ τούτου εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις.»

Ἀποφηναμένης δὲ τῆς Βουλῆς ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, ὅπως συνέλθωσιν οἱ τὰς ὑποτροπολογίας ταύτας συντάξαντες μετὰ τῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀνασχοληθῶσιν εἰς τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν, προὐτέθη ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου προκειμένου νὰ γενῇ ψηφοφορία, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεώς τινων καὶ οὕτως ὁ προεδρεύων ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν ταύτην, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΕ.

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι συνεπείᾳ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντων, συνελθόντες οἱ τὰς ὑποτροπολογίας παρουσιάσαντες μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς, συνεχώνευσαν αὐτὰς, ἐκτὸς τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, εἰς μίαν, ἣν προσκληθεὶς ἀνέγνω εἰς τῶν γραμματέων, ἔχουσαν οὕτως.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· ὁ δὲ ἁρμόδιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἄλλου, ἐκποιουμένου ἀνάλογου μέρους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ δραπέτης στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναπληρώσεως μεταβαίνει, ἀ. εἰς τὸν πατέρα, ἢ τούτου μὴ ὑπάρχοντος, εἰς τὴν ἀδιανέμητον αὐτοῦ περιουσίαν, καὶ β'. εἰς τοὺς ἐν τῷ ὁριστικῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγγεγραμμένους νεοσυλλέκτους, συνεισφέροντος τοῦ μὲν πατρὸς ἢ τῆς ἀδιανεμήτου αὐτοῦ περιουσίας τὸ πολὺ μέχρις 120 δραχμῶν, τῶν δὲ ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ δραπέτου ἀπαιτουμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἐπαρκέσει ἡ ἐκ τοῦ ἐδαφ. ἀ. πηγάζουσα χρηματικὴ ποσότης.

Τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένους χρηματικὸν ποσὸν διανέμεται εἰς ἴσα μέρη ὑπό τε τοῦ ἐπάρχου, συμπράξει τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ ἁρμοδίου δήμου, ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὸν καὶ τῆς εἰσπράξεως.

Ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων ἢ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεωμένων νὰ συνεισφέρωσιν, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων δημοσίους φόρους νόμου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων ἢ ἐν ἐλλείψει περιουσίας αὐτῶν, καταβάλλεται ἡ εἰς ἕνα ἕκαστον ἀναλογία ὑπὸ τῶν γονέων των.

Ἄρθρ. 4. Ὁ δραπετεύσας νεοσύλλεκτος συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ 35 ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἀντικαταστάτης, ἐπιμελείᾳ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς,

τὸ δὲ χρηματικὸν ποσὸν παραδίδεται ἓν ἔτος μετὰ τὴν κατάταξίν του εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ οἰκείου δήμου πρὸς ὄρελος τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων αὐτοῦ.»

Προσέθηκεν ἐπομένως ὁ προεδρεύων, ὅτι σήμερον παρουσίασεν ὁ βουλευτὴς Ξηροχωρίου ἑτέραν ὑποτροπολογίαν, ἐπιμένων ἵνα προταχθῇ αὕτη καὶ λάβῃ τὸν τόπον τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ 3 ἄρθρου, ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθη ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων, ἔχουσα οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσει πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, ὁ δὲ ἀρμόδιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ εἰρημένου δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἀντικαταστάτου, ὅστις λαμβάνει μέχρι τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐνεργουμένης τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου.

Ἐὰν ὁ δραπετεύσας στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὸν δῆμον.

Ὁ μὲν πατὴρ ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ τοὐλάχιστον 120 δραχμάς, ἂν τὸ ἐλλεῖπον δὲν ἦναι μικρότερον, ἂν δὲ τὸ ἐλλεῖπον ἦναι μεγαλείτερον, ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ τοῦτο, καθόσον τὸ ἐλλεῖπον δὲν ὑπερβαίνει τὸ τρίτον τῆς περιουσίας του· ὁ δὲ δῆμος ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ποσοῦ, ἐὰν ἡ περιουσία τοῦ δραπέτου καὶ ἡ συνεισφορὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν ἀρκῶσι.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον προσδιορίζει τὸ εἰς τὸν πατέρα ἀναλογοῦν ποσὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τεθεισῶν βάσεων, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δήμου, ὁ νομάρχης δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἡ ἀπόφασις δὲ τοῦ νομάρχου εἶναι ἀνέκκλητος.

Αἱ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου δὲν ἰσχύουν, ὁσάκις οἱ πόροι τοῦ δήμου δὲν ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων.

Τὰ περὶ τούτων θέλουν κανονισθῇ ἐν γένει διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἐὰν δ' ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ ἀπὸ 18|30 Ἰανουαρίου 1838 Βασ. διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τῆς στρατολογίας νόμου ὁριζομένης προθεσμίας δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ὁ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῦται νὰ στρατεύσῃ ὁ ἐπιλαχών, λαμβάνων μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατείας του δραχμὰς πεντακοσίας, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο θέλει παρακατατεθῇ εἰς τὸ διὰ Βασ. διατάγματος προσδιορισθησόμενον ταμεῖον.

Ἡ ἀνωτέρω περὶ παραδόσεως τῶν χρημάτων διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀντικαταστάτας.

Αἱ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν καὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεουμένων νὰ συνεισφέρωσιν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ δραπετεύσας συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. 5. Αἱ περὶ δραπέτου ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ πρὸς τὸν κληρωθέντα καὶ μὴ ἐμφανισθέντα ποσῶς εἰς τὰς ἁρμοδίους ἀρχὰς, εἰς ἃς ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του καὶ τῆς εἰς τὸν στρατὸν καταταξεώς του.»

Ταύτην ἀναπτύσσων ὁ προτείνας βουλευτὴς ἐξέθηκεν, ὅτι ἐζήτησε μὲν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τῆς ἐκθέσεως ποινικῶν διατάξεων μέχρι τῆς τοῦ ὀργανικοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, εἰς ὃ, ὡς νόμων ὀργανικῶν, ἀνάγονται αἱ τοιαῦται διατάξεις· ἀλλ' ἐπειδὴ πρὶν ἢ συζητηθῇ ἡ πρότασις αὕτη, ἐγίνοντο ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ἐκθέσεως διάφοροι τροπολογίαι, ἐθεώρησε καὶ αὐτὸς ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ τὴν ἀνωτέρω ὑποτροπολογίαν, ἔχουσαν πολλὴν σχέσιν πρὸς τὸ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχέδιον, ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ ὅτι διὰ νὰ κρίνῃ ἡ Βουλὴ τὸ ὠφέλιμον τῶν τῆς ἐκθέσεως ποινικῶν διατάξεων, ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ πρῶτον τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον. Ἀλλ' ἐρευνῶν, ἂν ὁ νόμος αὐτὸς στηρίζηται εἰς βάσεις συνταγματικὰς καὶ δικαίας, παρατηρεῖ ὅτι διὰ νὰ ἦναι νόμος τις δίκαιος πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ὁ δὲ περὶ ἀπογραφῆς νόμος ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συντάγματος καθιερωμένην ἰσότητα, ὡς περιέχων ἐξαιρετικὰς διατάξεις, ἀπαλλαττούσας τῆς στρατολογίας ἓν μέρος τῶν πολιτῶν, τοὺς μονογενεῖς, τοὺς ἀρχηγέτας οἰκογενειῶν, τοὺς διδασκάλους καὶ ἄλλας τινὰς τάξεις πολιτῶν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, παρατηρεῖ ὅτι ἅμα τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐκδοθέντος, οἱ Ἕλληνες ἐκου-

σίως κατετάσσοντο εἰς τὸν στρατὸν, καὶ γενναίως ὑπέμενον τὰς κακουχίας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἀκολούθως θεωρήσαντες κακῶς τὸν νόμον ἐφαρμοζόμενον οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας δι' αὐτοῦ ὑποχρεώσεις, μετεχειρίζοντο πᾶν μέσον ἀπαλλαγῆς, καὶ ἐκ τούτου μυρία συμβαίνουσιν ἀτοπήματα, ἅτινα καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἱκανῶς ἀνεπτύχθησαν.

Εἰς πρὸς δὲ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου, ὅσον καὶ ἂν ἦναι ἐπιεικῆ, θέλουσι συντελέσει εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἀτοπημάτων, διότι ὁ πολίτης, ὅστις μέχρι τοῦδε πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόρου τῆς στρατολογίας περιωρίζετο εἰς παρακλήσεις καὶ μεσιτείας, ἔχων ἤδη καὶ τὸν φόβον μήπως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ποινῶν στερηθῇ τῆς τε προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς περιουσίας του, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ καταφύγῃ εἰς δῶρα, εἰς ἀπάτας, εἰς πλαστογραφίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα· τὸ δὲ χεῖριστον, θέλουν κατατάττεσθαι εἰς τὸν στρατὸν οἱ στερούμενοι περιουσίας, οἱ μὴ ἔχοντες οὐδὲν μέσον ἀπαλλαγῆς. Ἐκ τούτων λοιπὸν ὅλων πληροφορεῖται ἕκαστος, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ νομοθετήσωμεν, αὐξάνομεν τ' ἀτοπήματα καὶ τὰς καταχρήσεις.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ μέλλων νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του στρατιωτικῶς δὲν πρέπει νὰ σύρηται εἰς τὸν στρατὸν διὰ τιμωριῶν, ἀλλὰ νὰ προσκαλῆται δι' ἀριστείων, καὶ τότε θέλει μετὰ ζήλου καὶ πίστεως ἐκτελεῖ τὸ καθῆκόν του. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἀτοπημάτων εὑρέθη ἀναγκαία ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἐν ἰσχύϊ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὁδηγὸν τὴν ἰσότητα, τὴν ἀριστείαν καὶ τὰς διαθέσεις τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, καὶ οὐχὶ τὰς νομοθεσίας τῶν ξένων ἐθνῶν, ἅτινα εὑρέθησαν τὸν ἄνθρωπον ὡς κτῆνος. Εἰς τοιαύτας δὲ ἀρχὰς στηρίζεται ἡ ὑπ' αὐτοῦ παρουσιασθεῖσα ὑποτροπολογία, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεκδέχεται αἴσια ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν σύλλεξιν τῶν καθυστερούντων, καὶ τὴν ὁποίαν ἐλπίζει ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἀγορεύων ἐν γένει ὁ πρὸ αὐτοῦ δικαίως διϊσχυρίζεται ὅτι ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἰσότητα· ἀλλ' ὑπάρχουσι παντοῖοι ἐξαιρετικοί τινες νόμοι, οἵτινες κατ' ἀνάγκην δὲν δύνανται νὰ στηριχθῶσιν εἰς τὴν ἰσότητα, ὡς π.χ. ὁ ἐπιτρέπων τὴν προφυλάκισιν, τὴν προανάκρισιν καὶ τὴν κατ' οἶκον ἔρευναν πολιτοτινός, ὅστις, καίτοι ἀθωούμενος ἀκολούθως διὰ βουλεύματος, ὑφίσταται ἠθικὰς προσβολὰς καὶ τῆς προσωπικῆς

του στερεῖται ἐλευθερίας ἐπί τινα χρόνον, καὶ ὅμως δὲν δύναται νὰ μεμφθῇ τὴν κοινωνίαν, ἥτις πρὸς ἀσφάλειαν τῶν λοιπῶν μελῶν της ἀναγκάζεται νὰ τιμωρήσῃ πρὸς ὥραν ἂν καὶ ἀδίκως ἄτομά τινα, καθ' ὧν ἠγέρθησαν ὑπόνοιαι ἐνόχλης πραχθέντος τινὸς ἐγκλήματος. Οὕτως ἄρα καὶ ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος πρὸς ἐξασφάλισιν ἁπάσης τῆς κοινωνίας καὶ πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος ὑποχρεοῖ εἰς ἐξαιρετικὴν φορολογίαν ἄτομα ὡρισμένης ἡλικίας. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰς καθόλου ἐπὶ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος· ἐὰν ὅμως εὑρίσκῃ ἀτοπήματά τινα εἰς τὸν ἐν Ἑλλάδι περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ἐπαναλέγει καὶ αὖθις ὅτι ὡς νόμον, ὡς πρᾶξιν τετελεσμένην, ἂν καὶ περιεῖχον ἀτοπήματά τινα, ὀφείλομεν νὰ τὸν σεβασθῶμεν.

Ἐπὶ δὲ τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος παρατηρεῖ, ὅτι δύναται αὕτη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, τοῦ διαγράφοντος τὸν τρόπον τῆς στρατολογίας. Σήμερον ὅμως, ὅτε πρόκειται μόνον περὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης προκαλουμένων μέσων πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμου, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν πραγματικῶς τῆς συζητήσεως τοιαύτης προτάσεως.

Καὶ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δ' αὐτῆς, ἐὰν ἠδύνατο σήμερον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, παρατηρεῖ ὅτι ὡς περιέχουσαν ὁλόκληρον ἀπογραφὴν οὐσιῶν δὲν ἠδυνάμεθα νὰ τὴν παραδεχθῶμεν, ὅλως διόλου ἀντικείμενα συζητοῦντες, διότι αἱ μὲν ποιναὶ διατάξεις εὐκόλως καταστρέφονται διὰ τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς ἀπογραφῆς, ἀλλ' ἡ παρουσιασθεῖσα ὑποτροπολογία ὡς παριστῶσα καθολικὸν καὶ διαρκῆ νόμον πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ συζητηθῇ συνάμα μὲ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐπιμένων νὰ θεωρῇ ἄωρον καὶ ἄτοπον τὴν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ εἰσαγωγὴν τῶν ποινῶν, δὲν βλέπει συγχρόνως καὶ τὴν ἀνάγκην αὐτῶν, διότι ἀναδραμὼν εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον τοῦ 1837, εὗρεν ἐν αὐτῷ διάταξιν κανονίζουσαν τὴν ἀναλογίαν τοῦ φόρου τῆς στρατολογίας εἰς ἕν ἄτομον ἐπὶ τοὺς χιλίους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῇ προσδιορίζεται κατ' ἔτος ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ· ἡ διάταξις δὲ αὕτη ὡς μὴ μεταβληθεῖσα διὰ μεταγενεστέρου τινὸς νόμου, καθόσον δὲν παρουσιάσθη, καὶ ἀνάγκη αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ, θεωρεῖται καὶ μέχρι σήμερον ἰσχύουσα. Ἀλλ' ἀναστρέφοντες εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη εὑρίσκομεν, ὅτι κατὰ μὲν τὸ 1845 ἐψηφίσθησαν πρὸς συμπλή-

ρωσιν τοῦ στρατοῦ 1785 ἄνδρες, ἐξ ὧν οἱ μὲν 500 ἐδόθησαν ἀπέναντι τῶν καθυστερούντων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, οἱ δὲ 1285, ὄχι διότι ἦσαν ἄπαντες ἀναγκαῖοι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ συναχθῇ εὐκολώτερον ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς ἕνεκα τῶν κατ' ἔτος συμβαινουσῶν καθυστερήσεων. Καὶ κατὰ τὸ 1846 δ' ἐχορηγήθησαν 842, κατὰ τὸ 1847, 1200 καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τοῦ 1850 ἐδόθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ ἓξ ἔτη 7584 ἄνδρες, ἐξ ὧν ἀφαιροῦντες 500, τοὺς καθυστεροῦντας ἐκ τῶν προγενεστέρων ἐτῶν, εὑρίσκομεν ὅτι ἐλήφθησαν 7084, ἐνῷ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἀνωτέρω διάταξιν, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ἀναβαίνει εἰς ἓν ἑκατομμύριον, ὠφείλομεν νὰ ψηφίσωμεν μόνον 6000· ἐχορήγησαμεν τουτέστι πλέον τοῦ κανονικοῦ ἀριθμοῦ 1084, τῶν ὁποίων ἀφαιρουμένων ἀπὸ τὸ ἐν τῷ πίνακι παρουσιαζόμενον καθυστέρημα ἐκ 1664, μένει πραγματικὸν καθυστέρημα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νενομισμένου στρατοῦ ἐξ ἀνδρῶν 580.

Ἐὰν δ' ὡς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του ὁ ὑπουργὸς βεβαιοῖ, συλλεχθῶσιν 880, θέλομεν ἔχει ἀντὶ καθυστερήματος καὶ περίσσευμα ἐκ 300 ἀνδρῶν· παραδεχόμενοι ὅμως ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου χορηγηθησομένου ἀριθμοῦ τῶν 1010 θέλουσι καθυστερήσει τὸ πολὺ 400, θέλομεν ἔχει κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἓν ἀσήμαντον καθυστέρημα ἐξ ἑκατὸν μόλις ἀτόμων, ὥστε δὲν ἔλειπε τὴν ἀνάγκην τῶν ποινῶν διὰ καθυστερήματα ὅλως ἰδιαιτέρα· ἂν δ' αὗται προτίθενται τὴν εἰς τὸ μέλλον θεραπείαν τῶν καθυστερήσεων, δυνατὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συζητηθήσεται ὁ ὀργανικὸς περὶ ἀπογραφῆς νόμος, καὶ ἐκεῖ δύνανται νὰ λάβωσι τὴν αἰτίαν θέσιν αἱ ὑπὸ συζήτησιν ποιναὶ διατάξεις. Ἐπειδὴ δέ τινες εἶπον, ὅτι δὲν ὑπάρχει τι τὸ κωλῦον, ἂν καὶ σήμερον παραδεχθῶμεν τοιαύτας ποινάς, ἀπάντων εἰς τὸν συλλογισμὸν τοῦτον, παρατηρεῖ ὅτι διὰ νὰ ἐπιβάλωμεν ποινὰς πρέπει πρότερον νὰ ἔχωμεν τὸ πραχθὲν ἔγκλημα, ὅπερ εὐτυχῶς σήμερον δὲν ἐπράχθη· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε τὸ ἔγκλημα, ἔπρεπε νὰ τὸ τιμωρήσωμεν διὰ μέσων ἡπιωτέρων καὶ μᾶλλον ἀποτελεσματικῶν, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ ῥόμου· ἀπαιτᾶται δὲ ὅττις νομίζει, ὅτι διὰ τῶν μεγάλων ποινῶν ἐξαλείφεται ἢ προλαμβάνεται τὸ ἔγκλημα· αὐτὸς μᾶλλον στα πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ ἀπαιτεῖ ἰδίως νὰ θεραπεύσωμεν τὰς αἰτίας· ἄλλως τε, ποιναὶ τοιαῦται οὐ μόνον θέλουσιν ἔχει τρομερὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς προηγουμένας συνεδριάσεις ἀνεπτύχθησαν, ἀλλὰ καὶ θέλουσι καταστρέψει τὴν προσωπικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νεοσυλλέκτου.

Ἐνῷ δὲ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐτιμώρει τὸν πατέρα, ἡ νέα ὑποτροπολογία ἐξέτεινε τ' ἀδικήματά της καὶ μέχρι τῶν κληρούχων· ἀλλ' αὐτὸς ἂν καὶ ἐναντίος πάσης ποινῆς, ἐπειδὴ ὅμως βλέπει τὴν κοινὴν τάσιν εἰς τὸ νὰ παραδεχθῶμεν ποινάς τινας, θεωρεῖ σύμφωνον καὶ μὲ τὴν φύσιν τοῦ ἐγκλήματος τὸ νὰ στερῶμεν τὸν δραπέτην τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὸς ἀρνεῖται τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνία τῷ ἐπιβάλλει ὑποχρέωσιν, πᾶσαν δ' ἄλλην ποινὴν θεωρεῖ ἄδικον καὶ ἀλλοτρίαν τοῦ προκειμένου.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑποτροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, παρατηρεῖ ὅτι δὲν δύναται ἤδη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐψηφίσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ πραγματευόμενον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν διανομῆς αὐτῶν· δὲν παραδέχεται δὲ καὶ τὴν παρατήρησιν αὐτοῦ, ὅτι ὀφθεν ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος στηρίζεται εἰς τὴν ἀνισότητα, ἀφ' οὗ οὐδεὶς Ἕλλην ἔχων τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα ἐξαιρεῖται τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως. Ἐπίσης δὲ δὲν παραδέχεται καὶ τὴν διὰ τῆς ὑποτροπολογίας αὐτῆς ἐπιβαλλομένην νέαν φορολογίαν, βέβαιος ὢν ὅτι αἱ συνέπειαι τῆς προσθέτου ταύτης φορολογίας θέλουσιν εἶσθαι δυσάρεστοι. Ἀλλ' ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ἀνήκουσα εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, δὲν πρέπει ἀκαίρως νὰ μᾶς ἀπασχολῇ σήμερον, ὅτε πρόκειται μόνον νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν ἔχωμεν ἀνάγκην ἐπιβολῆς ποινῶν, κατ' αὐτὸν δὲ τοιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει, ἢ καὶ ἂν ὑπάρχῃ, τὰ προτεινόμενα μέσα εἶναι ὅλως ἀκατάλληλα.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ ὑποτροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, ὡς ἔχουσα τὸν αὐτὸν μὲ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς σκοπόν, τὴν δι' ἄλλων μέσων θεραπείαν τῶν καθυστερήσεων, δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ συζητηθῇ σήμερον, καὶ κακῶς τινες θεωροῦσιν ἄκαιρον τὴν ἐπ' αὐτῆς συζήτησιν.

Λύω ἀρχαὶ διέπουσι σήμερον τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς· οἱ μὲν θεωροῦσι τὴν ὑποχρέωσιν τῆς στρατολογίας κοινὴν, οἱ δέ, ὑποχρεωτικὴν μόνον διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν ἀπὸ 18 μέχρις 24 ἐτῶν· ἀνάγκη λοιπὸν πρὶν ἢ ὁρίσωμεν τὰς ποινάς, νὰ λύσωμεν προηγουμένως τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, ἐπειδή, ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν πρώτην γνώμην, μικρῶν μόνον ποινῶν ἔχομεν ἀνάγκην· ἐὰν ὅμως περιορίσωμεν τὴν ὑποχρέωσιν εἰς ὡρισμένην ἡλικίαν, ἐπειδὴ ἕκαστος θέλει ζητεῖ ν' ἀποφύγῃ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴν, ἔχομεν ἀνάγκην αὐστηροτέρων ποινῶν. Οὐδεὶς δὲ ἀμφιβάλλει, ὅτι πολλαὶ ὑπάρχουσιν αἱ ἀφορμαὶ τῆς δραπετεύσεως, διότι

ἕκαστος βλέπων ἐξαιρετικῶς καὶ παρανόμως τὸν νόμον ἐφαρμοζόμενον, ἀναγκάζεται εὐλόγως νὰ λαμβάνῃ μέρος ὑπὲρ τῶν στρατευσίμων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀδικημάτων.

Ἤθελε δὲ καὶ αὐτὸς ἀκολουθῶν τὸν προαγορεύσαντα ν' ἀναπτύξῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ τὴν καινὴν ὑποχρέωσιν εὐκολύνουσαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, καὶ καταδείξει τὰ ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα τοῦ σήμερον ἰσχύοντος συστήματος, ἀλλ' ἀναβάλλων τοῦτο εἰς ἀριστοδιωτέραν περίστασιν, περιορίζεται μόνον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ὑποτροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, ὡς καλῶς ἔχουσαν καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν.

Μετὰ τοῦτον παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποτροπολογία παρουσιάσθη ἀκαίρως, διότι δὲν προτίθεται τὸ νὰ τροποποιήσῃ τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἰδέαν περὶ ποινῶν, ἀλλ' ὑποβάλλει νέαν γνώμην καὶ σύστημα νέον στρατολογίας. Τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν ἐκπλήρωσιν τυπικοῦ τινος καθήκοντος τῆς ἐξουσίας, ἐξαιτουμένης τὸν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν στρατιωτῶν· ἀλλ' ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ ἐγεννήθη εἰς τινας ἡ ἰδέα, ὅτι πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις ποινῶν, καὶ πᾶσα ἑπομένως ὑποτροπολογία πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον· ἀλλὰ σήμερον ἐρρίφθη ἰδέα τις ὅλως ἄσχετος πρὸς τὸ ζητούμενον νομοσχέδιον, τὴν ὁποίαν ἀπέχει νὰ ἐξετάσῃ ὡς ἄκαιρον, καὶ περιορίζεται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν πρέπει σήμερον νὰ ἐπιληφθῶμεν ἐπιπολαίως ζητήματος τόσον οὐσιώδους καὶ σπουδαίου, ἐπηρεάζοντος καὶ τὸ παρὸν, διότι δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, καὶ τὸ μέλλον, διότι ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν στρατιώτην τὴν καλὴν ἰδέαν περὶ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος παρασκευάζεται πρὸς συζήτησιν, καὶ ἐκεῖ ἐμβριθῶς σκεπτόμενοι, δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ ζητήματος, προδαίνοντες ἤδη ἐπὶ τοῦ ὃν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ἢ οὐ τὰς ποινικὰς διατάξεις.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα δὲν εἶναι νέον, ὡς παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸ πολλῶν μηνῶν διὰ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μεσσήνης, καὶ ἑπομένως δὲν πρόκειται νὰ ἐπιληφθῶμεν αὐτοῦ ἐπιπολαίως, ἀλλὰ μετὰ προηγουμένην σκέψιν καὶ βαθεῖαν μελέτην· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι σήμερον καταδεικνύεται πόσων δίκαιον εἶχον οἱ ἰσχυριζόμενοι, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς αὐτοτελὲς νομο-

σχέδιον καὶ ὄχι ὡς τροπολογία, διότι παραδεχθέντες τὸ δεύτερον, εἰσηλθομεν εἰς χάος, τοῦ ὁποίου δὲν βλέπει τὴν διέξοδον.

Ὁ περὶ στρατολογίας νόμος εἶναι νόμος σιδηροῦς, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπείκει ἀναγκαίως ἡ κοινωνία· ὁποιανδήποτε λοιπὸν καὶ ἂν παραδεχθῶμεν σύστημα, θέλει περιέχει τὰς ἐλλείψεις τοῦτο δὲ δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἕκαστος ἀνατρέχων εἰς τὰς ἱστορίας τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καθ' ὅσον πάντες οἱ περὶ τούτου συγγράψαντες ὁμολογοῦσι τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ἄλλως ἀνάγκαι ἀνυπέρβλητοι καθιστῶσιν ὑποχρεωτικόν. Μόνη δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀπόντος σήμερον συναδέλφου του βουλευτοῦ Μεσσήνης παρουσιασθεῖσα τροπολογία θεραπεύει κατὰ μέγα μέρος τὴν σκληρότητα τοῦ νόμου, παραδεχομένη τὴν ἰσότητα, καὶ προλαμβάνει ὅσον ἐνέστι τὰ περὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐπισυμβαίνοντα ἀτοπήματα. Ἂν δὲ καὶ ἄκαιρος ἡ περὶ τούτου συζήτησις, μιμούμενος ὅμως τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντας παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου παραδεχομένη ἀναλογία ἑνὸς ἐπὶ τοὺς χιλίους εἶναι σφαλερὰ, διότι ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς μετρᾷ τὸν ἀριθμὸν ἀδιαφόρως εἰς πᾶσαν ἡλικίαν καὶ πᾶν γένος, λαμβάνει τὸν φόρον ἐντὸς ὡρισμένης ἡλικίας. Τὸ δ' ἐκ τούτου προερχόμενον ἄτοπον ἀνίσου φορολογίας θέλοντες νὰ θεραπεύσωσιν οἱ βουλευταὶ Μεσσήνης καὶ Ξηροχωρίου, ἐπρότειναν ἀποζημίωσιν διὰ τὸν νέον ἐκεῖνον, ὅστις ἀφαιρούμενος ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν γηραιῶν γονέων του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατόν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ δικαίαν τὴν συζητουμένην ὑποτροπολογίαν. Ἀλλ' ἂν δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ αὕτη σήμερον, τότε οὐδ' αἱ ἄλλαι ὑποτροπολογίαι πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι πρόκειται νὰ ὁρίσωμεν μόνον τὸν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν καὶ οὐχὶ νὰ νομοθετήσωμεν ποινὰς, αἵτινες, κατά τινα τῶν προαγορευσάντων, ἐνισχύουσι τὴν κακοήθειαν καὶ αὐξάνουσι τ' ἀτοπήματα· ἢ λοιπὸν ἀμφότερα τ' ἀντικείμενα πρέπει ν' ἀπορρίψωμεν, ἢ νὰ προβῶμεν ἐπ' αὐτῶν κατὰ τάξιν.

Ἐπέμενεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον δύω προτίθεται νὰ θεραπεύσῃ ἐλλείμματα, τὸ ἐκ τῆς ἀρέσεως τῶν στρατιωτῶν, τῶν ὁποίων ἡ τετραετὴς ὑπηρεσία ἔληξε, καὶ τὸ ἐκ τῶν καθυστερήσεων· ἡ ἐπ' αὐτοῦ λοιπὸν διορισθεῖσα ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εἰσήγαγεν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς προσθέτους τινὰς ποινικὰς διατάξεις, θέλουσα δι' αὐτῶν νὰ μετριάσῃ τὸ εἰς τινας ἐπαρχίας προσγινόμενον ἄδικον διπλῆς φορολογίας, καὶ νομίζει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔσφαλε παραδεχθεῖσα εἰς προσωρινὸν νόμον τοιαύτας

διατάξεις, διότι καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν παρεντίθενται πρόσθετοι διατάξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις παρατείνεται· ἀλλ' ἐὰν ἡ ὑποχρέωσις αὕτη πρέπει νὰ γίνηται διὰ χρημάτων, τοῦτο εἶναι ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ὅπου δυνάμεθα νὰ θεραπεύσωμεν τῆς τύχης τ' ἀδικήματα· σήμερον ὅμως, ὅτε δὲν πρόκειται νὰ σκεφθῶμεν περὶ τούτου, ἀλλὰ νὰ συλλέξωμεν ὅσους ἡ τύχη προώρισε διὰ τὸν στρατόν, θεωρεῖ περιττὴν καὶ ματαίαν πᾶσαν ἄλλην συζήτησιν ἀλλοτρίαν τοῦ προκειμένου.

Ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι εὐχαριστεῖ τὸν προαγορεύσαντα ὑπουργὸν, προσηκόντως τὸ ζήτημα κανονίσαντα καὶ εἰλικρινῶς ἐξηγήσαντα τὸν σκοπὸν, ἐξ' οὗ προῆλθεν ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ποινικῶν διατάξεων· ἐκεῖνο ὅθεν, ὅπερ ἡ ἐπιτροπὴ προκληθεῖσα ὑπεξέρυγε νὰ ὁμολογήσῃ, γίνεται ἤδη κατάδηλον καὶ δύναται ἕκαστος νὰ γνωρίζῃ, ὅτι αἱ ποινικαὶ διατάξεις δὲν ἐτέθησαν ἢ διὰ νὰ ἔχωσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν ὡς πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας νεοσυλλέκτους· τὸ ἄτοπον δὲ εἰς ὃ ὑπεπέσαμεν περιορίσαντες τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατευσίμων, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα θέλει ἐπανορθώσει.

Δύνανται ὅμως αἱ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμεναι ποινικαὶ διατάξεις νὰ λάβωσι τὸν χαρακτῆρα τῆς ὀπισθενεργείας; δύνανται αὗται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πλήρους τοῦ νόμου ἐκτελέσεως; Τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ, ὅτι καθ' ὅσον μὲν αὗται ἀφορῶσι τὸ παρελθὸν, ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ τὰς ἐπιψηφίσῃ ὡς ἀντικειμένας εἰς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν καὶ προσβαλλούσας τὰς συνταγματικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου· καθ' ὅσον δὲ περιστρέφονται εἰς τὸ μέλλον, θεωρεῖ αὐτὰς ὑπερμέτρους καὶ ἀνοικείους δι' ἀντικείμενον τοσοῦτον μικρόν· ἄλλως τε, ἡ Κυβέρνησις δύναται ἀντὶ τούτων νὰ κάμῃ χρῆσιν ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῆς ἔχει πρὸς ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, χωρὶς νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ νομοθετήσωμεν διατάξεις, δυναμένας νὰ διαταράξωσιν ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τῆς νομοθεσίας μας καὶ ν' ἀφήσωσι κακὰς ἐντυπώσεις εἰς τὸν ἔξω κόσμον.

Διὰ νὰ προληφθῇ τέλος τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον θέλει προκύψει ἐκ τῆς παραδοχῆς παρομοίων ποινικῶν διατάξεων, ἐσυμπέρανε λέγων, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ σκεφθῇ ὡρίμως, ἵνα λάβῃ ἄλλα μέσα πρόσφορα πρὸς συλλογὴν τῶν καθυστερούντων νεοσυλλέκτων, εἰσάγουσα εἰδικὸν νόμον καὶ ἐπιβάλλουσα διὰ τοὺς δραπέτας τὰς πλέον αὐστηρὰς ποινάς. Πρὶν ὅμως ὑπάρξῃ τοῦτο, θεωρεῖ τὴν περὶ

ὀπισθενεργείας διάταξιν ὡς ἓν τῶν οὐσιωδεστέρων τῆς κοινωνίας ἀδικημάτων.

Ἀπαντῶν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας ὅτι αἱ διατάξεις αἱ τιθέμεναι εἰς τὸν προκείμενον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμον ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, καθόσον παρὰ δὲν εἰσέρθη ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλῃ ποινὰς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, αὗται ὁ ἐτέθησαν διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον καὶ δώσωσι ζωὴν εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἀτελεῖς διατάξεις, χειραγωγοῦσαι τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν πλήρη καὶ ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν· ἄλλως, εἶναι μάταιον νὰ ἐκδίδηται νόμος, χορηγῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν στρατευσίμων, χωρὶς νὰ ἦναι αὕτη εἰς κατάστασιν διὰ ἐλλείψιν τῶν ἀναγκαίων μέσων νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ καὶ πορισθῇ τὴν ἐπιψηφιζομένην στρατιωτικὴν δύναμιν.

Τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἠτήσατο νὰ τῷ χορηγηθῶσι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ **2067** ἄνδρες, ἠγέρθη ὅμως φωνὴ ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τῆς τοιαύτης αἰτήσεως, ὑπολαμβάνουσα ὡς ἀδίκου, ἰσχύσασα νὰ περιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν εἰς **1067**, τὸν ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθ. **12**, δι' ἧς ἠδύνατο νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ὑπάρχουσαν ἔλλειψιν καὶ ταυτοποιήσῃ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Κρίνει δὲ περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ ἐπὶ πλέον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καθ' ὅσον ὁ προαγορεύσας συμφωνῶν ὡς πρὸς τὸν αἰτηθέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀριθμὸν, ἀντέκρουσε μόνον τὰς διατάξεις τοῦ **12** ἀρθ. εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὁποίων εἰσέτι δὲν προέβημεν.

Τελευτῶν δὲ προσέθηκεν, ὅτι ἀναπτύξας εἰλικρινῶς τοὺς λόγους τοὺς ὑπαγορεύοντας τὴν παραδοχὴν τῶν ποινικῶν διατάξεων, θεωρεῖ ἀναγκαῖον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς καταρτισθείσης νέας ὑποτροπολογίας νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτῆς τινὰς μεταβολὰς καὶ προσθήκας, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων βελτιωμένη, νὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ **3** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου· ἀνέγνω δὲ ταύτην ὡς διωρθώθη, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

«Ἄρθρ. **3.** Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς **30** ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρι ἑνὸς ἔτους· ὁ δὲ ἀριθμὸς ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἀντικαταστάτου, ὅστις λαμβάνει δραχμ. **500** ἐκ τοῦ

ἐκπλειστηριάσματος ἀναλόγου μέρους τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐνεργουμένης τῆς ἐκποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπάρχου.

Ἐὰν ὁ δραπέτης στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναπληρώσεως μεταβαίνει α') εἰς τὸν πατέρα, καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος, εἰς τὴν ἀδιανέμητον αὐτοῦ περιουσίαν, καὶ β'. εἰς τοὺς μὴ στρατεύσαντας ἐν τῷ ὁριστικῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγγεγραμμένους νεοσυλλέκτους, συνεισφέροντος τοῦ μὲν πατρὸς ἢ τῆς ἀδιανεμήτου αὐτοῦ περιουσίας τὸ πολὺ μέχρι 200 δραχμῶν, τῶν δὲ ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ δραπέτου ἀπαιτουμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἐπαρκέσῃ ἡ ἐκ τοῦ ἐδ. α'. πηγάζουσα χρηματικὴ ποσότης.

Τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένους χρηματικὸν ποσὸν διανέμεται εἰς ἴσα μέρη ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὸν καὶ τῆς εἰσπράξεως.

Ἐὰν δ' ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῦται ὁ ἐπιλαχὼν νὰ στρατευθῇ λαμβάνων τὸ μὲν ἥμισυ τῶν ἀνωτέρω πεντακοσίων δραχμῶν, αἵτινες κατατίθενται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ τάγματος, ἐν ἔτος μετὰ τὴν κατάταξίν του, τὸ δὲ ἄλλο, μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατείας του.

Ἡ περὶ παραδόσεως τῶν χρημάτων διάταξις τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀντικαταστάτας.

Ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν νεοσυλλέκτων ἢ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεουμένων νὰ συνεισφέρωσιν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων δημοσίους φόρους νόμων.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἐν τῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων, ἢ, ἐν ἐλλείψει περιουσίας αὐτῶν, ἡ εἰς ἕκαστον ἀναλογία καταβάλλεται ὑπὸ τῶν πατέρων των ἢ τῆς ἀδιανεμήτου περιουσίας αὐτῶν.»

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν προσελθὼν ἕτερος, ἀνέγνω ὑποτροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς τροπολογίας τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ παρ' ἄλλων, ἔχει δ' οὕτω.

Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος Χ. Κικίδου.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσῃ πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ

φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, ὁ δὲ ἁρμόδιος ἔπαρχος, παραλαβὼν τὴν προθεσμίαν καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἄλλου, ἐκποιουμένου ἀναλόγου μέρους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἐὰν δ' ὁ δραπέτης στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναπληρώσεως μεταβαίνει εἰς τὸν αἰκεῖον δῆμον διὰ συνεισφορᾶς ὡς ἀκολούθως·

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐπιβάλλει ἄμεσον ἔρανον εἰς ἑκάστην εἰκογένειαν τοῦ αὐτοῦ δήμου ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῆς, πρὸς κατάρτισιν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν δραπετῶν. Τὸ δὲ ἑκάστην οἰκογένειαν ποσὸν προσδιορίζεται ἀνεκκλήτως παρὰ τοῦ αὐτοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου μετὰ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν οἰκογενειῶν καὶ τοῦ προσδιορίζομένου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ἀριθμητικοῦ ποσοῦ τῆς συνεισφορᾶς γνωστοποιεῖται εἰς τὸν δῆμον διὰ διακηρύξεως τοῦ δημάρχου, καὶ ἐκτίθεται εἰς γνῶσιν πάντων εἰς τὸ δημαρχεῖον ἐπὶ ὀκτὼ κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἕκαστος δημότης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ παράπονα ἐνώπιον τοῦ δημάρχου, συνταξαμένης περὶ τούτου ἐκθέσεως, ὅτι παρελείφθησαν οἰκογένειαι εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην. Τὰ παράπονα ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ δημάρχου δικάζει ἀμέσως καὶ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει. Ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου αὐτοῦ μετὰ τῶν ἠτιολογημένων ἀποφάσεων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀποστέλλεται ἀμελητὶ πρὸς τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχήν, ἥτις πέμπει ἐπὶ ἀποδείξει τὸ ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου πρὸς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ οὗτος τὴν εἴσπραξιν συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων νόμων. Τὸ ποσὸν τοῦ ἀμέσου αὐτοῦ ἐράνου δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλας ἀνάγκας οὐδὲ νὰ κατασχεθῇ διὰ χρέη ἄλλα τοῦ δήμου, ἀλλ' ἀποδίδεται παρὰ τοῦ ἰδίου ταμίου κατ' ἐντολὴν τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς ἀντικαταστήσαντας τοὺς δραπέτας, ἢ παραδίδεται εἰς τὸν ἴδιον δήμαρχον διὰ νὰ τ' ἀποδώσῃ οὗτος εἰς αὐτούς. Τὰ δὲ δικαιώματα τῶν εἰσπρακτόρων ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως συγκαταριθμοῦνται εἰς τὸ ὁλικὸν ποσόν.

Ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης αἱ ἐνδεεῖς χῆραι καὶ τὰ στερούμενα γονέων ἄπορα ὀρφανά.

Ὁ δραπετεύσας νεοσύλλεκτος συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν

ὑπερβῇ τὸ 35 ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἀντικαταστάτης ἐπιμελείᾳ τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς, τὸ δὲ χρηματικὸν ποσὸν παραδίδεται ἓν ἔτος μετὰ τὴν κατάταξίν του εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ οἰκείου δήμου πρὸς ὄφελος τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων αὐτοῦ.»

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ν' ἀποφανθῇ α) ἐπὶ τῆς ὑποτροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου καὶ κατόπιν νὰ προέλθῃ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἀνέγνω ἕτερος τὴν ἑξῆς ὑποτροπολογίαν ὑποστηριχθεῖσαν καὶ παρ' ἄλλων, προσθεὶς ὅτι εἶναι αὕτη ἀπόρροια τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ ἀπασχολεῖ τὸ Σῶμα ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, ἀγορεύσεων καὶ σκέψεών του ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς ὁρκωμοσίας του, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς ἑνὸς μηνός, διατρίβων ἐντὸς τοῦ Κράτους, τεσσάρων δὲ μηνῶν, εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, τιμωρεῖται 1) μὲ τὴν στέρησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων ἐπὶ ὀκταετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανόδου του καὶ 2) μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους.»

Πολλῶν δ' αἰτούντων ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῶν παρουσιασθεισῶν ὑποτροπολογιῶν συζήτησις ἐπὶ τὴν αὔριον, ὅπως δυνηθῶσι νὰ μελετήσωσιν αὐτὰς καὶ προέλθωσιν ἐν γνώσει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν, καὶ ἄλλων διατεινομένων, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν παραδεχθεῖσα μέ τινας μεταβολὰς καὶ προσθήκας ὑποτροπολογία δύναται εὐθὺς νὰ συζητηθῇ, ὁ προεδρεύων ἐρωτήσας τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς, ἀνέβαλε διὰ τὴν ἐπιοῦσαν τὴν συζήτησιν, καὶ ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Προεδρεύων

Α. Σ. Δανόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς.

Α. Πέπας.

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΣ'.

Τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν

συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Γ. Ῥάλλη, ἀπόντος ἐκτὸς τοῦ Κράτους χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, καὶ Ζ. Ζαρειφοπούλου, διαμένοντος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του καὶ ἀσθενοῦντος βαρέως, ἡ Βουλὴ ἐψηφίσατο εἰς μὲν τὸν πρῶτον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας δίμηνον, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, σύντομόν τινα παράτασιν πρὸς ἀνάῤῥωσιν τῆς ὑγείας του.

Ἀνήγγειλαν ἀκολούθως τὰ τμήματα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ γ'. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Ν. Πετμεζᾶν, Α. Κοντάκην, Δ. Τσόκραν, Α. Γιουρδῆν, Ν. Βούκουραν καὶ Κ. Ἀξελὸν γραμματεῖς δὲ, τοὺς ΚΚ. Δ. Φιλάρετον, Ἐλ. Καλογερᾶν, Π. Κολποδίνον, Π. Ζάνον, Α. Πέπαν καὶ Α. Παπαδημητριάδην καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητὰς τοὺς ΚΚ. Σ. Κοπανίτσαν, Γ. Μαθεμοχωρίτην, Γ. Γουλιμῆν, Ν. Ἀκαρνούρου, Α. Αὐγερινὸν καὶ Ν. Ματθαίου.

Παρετήρησεν ὁ προεδρεύων, ὅτι ληξάσης ἤδη τῆς τεταμηνίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ εἶχεν ἐγκρίνει ἵνα ἰσχύῃ ὁ τῆς ἁ. ἑξαμηνίας προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, ἀνάγκη νὰ συγκατατεθῇ τὸ σῶμα εἰς τὸ νὰ παραταθῇ οὗτος ἐπὶ δύω ἔτι μῆνας, ἤτοι μέχρι τέλους τῆς παρούσης συνόδου, ὡς μὴ ὑπαρχούσης πλήρους τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν νέου προϋπολογισμοῦ. Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ προεδρείου, ἀποφηναμένη νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχὺς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς βάσεσι μέχρι τέλους τῆς συνόδου.

Ἀναγγειλάντος κατόπιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. ὑπουργοῦ, ὅτι οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ δὲν δύνανται σήμερον δι' ὑπηρεσίαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἐξαιτησαμένου ν' ἀναβληθῇ μὲν αὐτὴ διὰ τὴν αὔριον, νὰ προβῇ δὲ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, καὶ συγκατατεθείσης εἰς τοῦτο, προὐτέθη εἰς συζήτησιν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ἐφ' ἧς μηδενὸς λαβόντος τὸν λόγον, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐλ. Καλογερᾶν καὶ Ν. Μπούτουναν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἤδη προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	.	Γρηγόριος Κορριωτάκης	N.
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	.	Γεώργ. Περωτὴς	N.
Δημήτριος Γιαννούλης	N.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	.
Λεωνίδας Ἠμπιρίκος	.	Ἰωάννης Βάχλας	N.
Πέτρος Καμπάνης	.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	.
Δημήτριος Τσόκρης	N.	Βελ. Νικολαΐδης	N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.	Πέτρος Δελιγιάννης	.
Γεώργιος Τσόκρης	N.	Νικόλαος Μπούκουρας	N.
Γεώργιος Σκοῦφος	N.	Ἀμπρ. Ῥοΐλὸς	N.
Σταῦρος Βλάχος	N.	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	.	Νικόλαος Δελιγιάννης	.
Ἀνδρέας Ἴτσος	.	Βύστ. Οἰκονομόπουλος	.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	.	Γεωργ. Πανοπειρτόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.	Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	N.
Παναγιώτης Λαζαρὶς	N.	Ἐμ. Καραμάνος	.
Θεόδωρος Γρίβας	.	Νικόλ. Ματθαίου	N.
Κωνστ. Γριβογεώργης	N.	Ἀναγν. Κουτάκης	N.
Δ. Πετροπουλάκης	N.	Σ. Κοπανίτσας	N.
Π. Τζαννετάκης	.	Ἀναστ. Κορριωτάκης	.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	N.	Παρασ. Ματαλᾶς	N.
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	N.	Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	N.	Στάμος Μαυροδῆμος	N.
Ἰω. Εὐγενίδης	N.	Α. Α. Εὐμολπίδης	.
Ἀνδρέας Πέπας	.	Ἠλίας Δουλας	.
Σταμάτιος Μήτσας	.	Θεόδωρος Πετρινὸς	.
Γεώργιος Βελὴς	N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	N.
Δημήτριος Ζῶτλδάσης	N.	Παναγιώτ. Βάρδογλης	.
Γεώργ. Ἰω. Γυλδάσης	N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Μιχαὴλ Σισίνης	.	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος	N.
Λύσανδρος Βιλαέτης	N.	Νικόλαος Μπούτουνες	N.
Στέφαν. Στεφανόπουλος	N.	Δημήτριος Σακιλλαριάδης	N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	.	Γεώργιος Γουλιμὴς	N.
Ἰωάν. Κλίμακας	.	Ἀλεξαν. Κουμουνδουράκης	N.

Χρῆστος Οἰκονομίδης	N.	Παν. Πατρινὸς	.
Κωνστ. Ἀτμπερόπουλος	N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	.
Ἐμ. Μοδινὸς	N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.
Δημ. Δημητρακόπουλος	.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	.
Γεώργ. Κάνδυας	N.	Κωνς. Δαρτιώτης	.
Φραγκίσκος Μαῦρος	N.	Ἰωάν. Γεωργάρας	N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	N.	Γ. Νικολάου	N.
Α. Παπαδημητριάδης	.	Ἀνδρέας Μάμουκας	.
Ν. Σισμάνης	N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	.
Κωνστ. Ἄξελὸς	.	Μιχαὴλ Σολομὸς	N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Νικόλ. Πιεράκος	N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	.
Γρηγ. Πατριαρχέας	N.	Δημήτριος Δρόσος	N.
Σταυρ. Καπετανάκης	.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	N.
Δημ. Νικουλάκης	N.	Κυριάκος Πανηρόπουλος	.
Χαρὰλ. Χριστόπουλος	.	Ἀναγν. Παπατσώρης	N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	N.
Νικόλαος Μυσγούλας	N.	Ἀθανάσιος Καστανὰς	.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	N.
Νάκος Πανουριᾶς	N.	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	.
Παπακώνσ. Τσαμάλας	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N.	Δημήτριος Μητσάκης	N.
Δημήτριος Κουμανιώτης	N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Σιδέρης Πράτσικας	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.

Ἀναγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἂν καὶ κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἐπιβάλλεται φόρος 10 ἐπὶ τοῖς 0/0, ἡ γενικὴ ὅμως αὕτη ἀρχὴ δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ ἐπ' ἐκείνων τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦσι καλλιέργειαν καὶ δαπάνας. Ἐὰν π. χ. ἰδιοκτήτης τις ἔχῃ δύω ἀγροὺς, καὶ τὸν μὲν ἕνα καλλιεργήσῃ καὶ καταβάλῃ πρὸς τοῦτο ἱκανὰ κεφάλαια, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὸν ἔγγειον φόρον τῶν 10 τοῖς 0/0· τὸν δ' ἄλλον ἀφήσῃ ἀκαλλιέργητον, ἐνῷ δὲν ὑποκύπτει εἰς τὴν ἐλαχίστην δαπάνην, ὠφελεῖται τὴν πρόσοδον τῆς νομῆς, ἀπαλλάττεται δὲ καὶ πάσης φορολογίας. Ἐκ τούτου λοιπὸν προκύπτει ἀδικία τις, ἥτις ἔκαιτον ἦτο νὰ ἐθεραπεύετο διὰ τοῦ παρόντος νόμου.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ θεωρεῖ δικαίαν καὶ ὀρθὴν τὴν παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ ὅμως εἰς αὐτὴν,

ὅτι καὶ ἄλλοτε περὶ τούτου ἐγένετο λόγος, καὶ ἡ Βουλὴ ἐπιστήσασα τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐζήτησατο νὰ παρουσιάσῃ νόμον περὶ φορολογίας τῶν βοσκῶν, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς δὲν ἐπρονοήθη τι περὶ τούτου ἐν τῷ παρόντι νόμῳ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπειδὴ τὸ περὶ βοσκῶν ζήτημα ταὐτίζεται μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων νόμου, ἐπιφυλάττεται νὰ δώσῃ ἐκεῖ τὰς ἀπαιτουμένας ἐξηγήσεις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1. κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

«Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1852 εἰσπρακτέοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι οἱ ἑξῆς·

1.) Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

2.) Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α'.) 15 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν.

β'.) 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων παντὸς εἴδους φυτείας, γενομένης ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως.

γ'). 5 λεπτὰ ἐρ' ἑκάστου ἐθνικοῦ διακτήτου μωραιοδένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῆς ῥητίνης, τῆς κατράμης καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου, ἔγγειος φόρος προσδιορίζεται εἰς 10 τοῖς ο/ο, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ῥητίνης, εἰς 15 τοῖς ο/ο.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκέ τις ὅτι προστρέχοντες εἰς τὰς Βασ. ἐφημερίδας, ἀπαντῶμεν νόμους καὶ διατάγματα περὶ συνοικισμῶν, ἐνῷ πραγματικῶς τοιοῦτοι δὲν ἐγένοντο, ἀλλ' ἐχρησίμευσαν μόνον ὡς μέσον καταχρήσεων, διότι ἄπειροι οἰκογένειαι μεταναστῶν προικοδοτηθεῖσαι μὲ ὡρισμένων ἀριθμῶν στρεμμάτων γῆς, ἐφαρτερίσθησαν μεγάλην ἔκτασιν ἀφαιρέσασαι αὐτὴν ἀπὸ τῶν γειτόνων των χωρικῶν, χωρὶς κἂν νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τοῦ συνοικισμοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον ἂν καὶ γνωρίζει τὰς τοιαύτας καταχρήσεις, οὐδεμίαν ἐπήνεγκε θεραπείαν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον

ἐπ' αὐτοῦ· διὸ προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν τῷ 1. ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου «ἐὰν ἐξεπλήρωσαν τοὺς ὅρους τοῦ συνοικισμοῦ» διότι θεωρεῖ ἄδικον νὰ παραχωρῶνται τόσαι γαῖαι χωρὶς νὰ ἐκπληρῶται ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ προαγορεύσαντος δὲν ἔχει χώραν ἐνταῦθα, ἔνθα πρόκειται μόνον νὰ προσδιορίσωμεν τὰ εἰς φορολογίαν ὑποκείμενα κτήματα, ἐν οἷς καὶ τὰ τῶν μεταναστῶν· ἂν δ' οὗτοι καταχρηστικῶς ἐφαρτερίσθησαν γαίας πλειοτέρας τῶν παραχωρηθεισῶν αὐτοῖς, ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ εἶναι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μεταναστῶν. Ἐπειδὴ δ' ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ταχεῖαν πρόνοιαν περὶ τῶν πωλουμένων ἐνοικιασμένων κτημάτων, ὑποχρεοῦν τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῶν συμβολαίων, ἢ διαλύον αὐτὰ, διότι ἐθεώρησεν ἄδικον οἱ ἐνοικιασταὶ τοιούτων κτημάτων νὰ καρπῶνται μὲν αὐτὰ, ἀλλὰ νὰ μὴ ἀποδίδωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἐνοίκιον, προφασιζόμενοι ζημίας καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς π. χ. οἱ ἐνοικιασταὶ τοῦ ἐλαιῶνος Ἀμφίσσης καὶ διάφοροι ἄλλοι καθυστεροῦντες σημαντικὰ ποσὰ λέγω ὅτι κατὰ τὸν συναγωνισμὸν προσήνεγκαν τιμὰς ὑπερμέτρους, διὰ τοῦτο μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ ἐδύστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐπιείκειαν.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ τοῦ ἐλαιῶνος Ἀμφίσσης ἀναγνωρίσαντες εὐθὺς μετὰ τὴν δημοπρασίαν τὴν ἀπάτην εἰς ἣν ὑπέπεσαν, ἐζήτησαν θεραπείαν τοῦ κακοῦ διορίσαντες καὶ ἐπιτροπὴν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὅτι ἀπορεῖ μάλιστα πῶς ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐφρόντισε νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῆς γενομένης εἰς τοὺς μετανάστας παραχωρήσεως γαιῶν ὄχι μόνον ζημιοῦται δι' αὐτὰς τὸ δημόσιον, στερούμενον τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, ἀλλὰ καὶ δι' ὅσας, ἐκτὸς τῶν παραχωρηθεισῶν κατὰ νόμον, καταπατοῦσιν οὗτοι καταχρηστικῶς. Ἐπίσης δὲ ζημιοῦται τὸ δημόσιον καὶ ἀπὸ τὰς πολυαριθμήτους ἐνοικιάσεις, μὴ δυναμένων νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἐνοίκιον, προφασιζομένων τῶν ἐνοικιαστῶν, ὅτι ἐζημιώθησαν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥστε φρονίμως ποιοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπέστησεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου, ἵνα ὑποχρεώσῃ τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐνοικιάσεως ἢ τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου, διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὴν

κατοχήν της ή Κυβέρνησις τὰ κτήματα ταῦτα καὶ τὰ διαθέσῃ ἐπωφελέστερον.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἐάν τινες μετανάσται κατεπάτησαν γαίας πλειοτέρας τῶν παραχωρηθεισῶν αὐτοῖς, ἔπρεπε νὰ καταγγελθῇ ἡ πρᾶξις ὡρισμένως εἰς τὸν ὑπουργόν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν· καὶ ὅτι ἂν ἀορίστως ἐρρέθη, ὅτι πρέπει τὸ ὑπουργεῖον νὰ πληροφορηθῇ μήπως ἔλαβον χώραν τοιαῦται καταχρήσεις, τότε νομίζει ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς μόνους τοὺς μετανάστας, ἀλλ' ἐν γένει εἰς πάντα προσκτήσαντα ὁπωσδήποτε ἐθνικὰς γαίας· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δὲ οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. Τὰ εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρηθέντα κτήματα ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ἐὰν ἐξάγηται ἐκ τῶν ἐγγράφων, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα παραχωρήθησαν εἰς ἰδιώτας διὰ συμβολαίων, δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἢ δι' ἐνοικιαστηρίου, ἀποδίδονται κατὰ τοὺς περιεχομένους εἰς τὰ συμβόλαια, τὰ παραχωρητήρια ἢ τὰ ἐνοικιαστήρια ὅρους.»

Ἄρθρ. 3.

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 ἡ ἐπιτροπή σας νομίζει καθῆκόν της νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μεταναστῶν, εἰς τοὺς ὁποίους παραχωρήθησαν κτήματα ὑπό τινας ὅρους, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν οὐδόλως ἐπραγματοποιήθησαν.

Σπουδαιότατον ζήτημα, κύριοι, ἄξιον τῆς Κυβερνητικῆς μερίμνης θεωρεῖται ἐπίσης καὶ ἡ ἐκμίσθωσις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλήν, ἂν ὄχι ὅλοι πλὴν οἱ πλείστοι τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν πληρόνουσι τὸ συμπεφωνημένον ἐνοίκιον. Ἡ Κυβέρνησις καθῆκον ἔχει νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῶν συμβολαίων, ἂν αὐτὰ ἦναι εὔκολος, ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν διάλυσιν αὐτῶν. Εἶναι ἀνάγκη δὲ ταχέως καὶ θαρραλέως νὰ προβῇ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνέργειάν της, διότι εἶναι λίαν δυσάρεστον ἰδιῶται νὰ παραβιάζωσι τὰ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συναλλάγματά των, αὐτὴ δὲ νὰ ἵσταται σιωπηλὴ καὶ ν' ἀφίνῃ πολυτίμους πόρους αὐτῆς βορὰν τινων.

Ἡ ἐπιτροπή, Κύριοι, συνιστῶσα ὡς ἀναποφεύκτως ἀναγκαίαν τὴν παρουσίασιν νομοσχεδίου ἐντὸς τοῦ παρόντος ἔτους περὶ τοῦ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ τῶν τοιούτων, δὲν νοεῖ ποτὲ νὰ προτρέψῃ τὴν Κυβέρνησιν ἀπὸ τοῦ ν' ἀπομακρυνθῇ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνέργειάν της ἀπὸ τὰς σωτηρίους τῆς ἐπιεικείας ἀρχάς· φρονοῦσα ἐξ ἐναντίας, ὅτι ἡ εὐεργετικὴ τῆς Κυβερνήσεως χειρονομία πρέπει νὰ ἐπεκτείνηται καὶ ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες εἰς οὐδὲν ἐλογίσαντο τὰς ὁποίας ἀνεδέχθησαν ἀπέναντι αὐτῆς ὑποχρεώσεις, συνίστησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν προσήκουσαν ἐπιείκειαν, ἵνα δυνηθῇ νὰ δώσῃ ταχέως ἓν πέρας εἰς τὸ προκείμενον.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4 μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας παρεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργός, παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὸν γενικὸν περὶ καθυστερούντων νόμον, κατάσχεται καὶ ἐκποιεῖται ἅπασα ἡ περιουσία τοῦ ὀφειλέτου, ἐνῷ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον διὰ τὴν καθυστέρησιν τοῦ φόρου 3 ο/ο ἐπιτρέπει τὴν κατάσχεσιν τόσου μόνον ποσοῦ καρπῶν, ὅσον ἀρκεῖ πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ἐνεστώσης δόσεως καὶ μιᾶς τῶν καθυστερουσῶν. Ἐκ τῆς ἀντιφάσεως δ' αὐτῆς τῶν δύω νόμων ἀναγκαζόμενος, ἐρωτᾷ ἂν ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν τοῦ φόρου αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζωνται αἱ γενικαὶ περὶ καθυστερούντων διατάξεις.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐὰν ἐφαρμόζοντο ἐνταῦθα αἱ διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου, ἠθέλομεν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην ὅλους τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, στερροῦντες αὐτὸν καὶ τοῦ πρὸς διατροφὴν τῆς οἰκογενείας του ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ, καὶ τοιουτοτρόπως ἠθέλομεν τὸν καταστρέφει. Εὐνοϊκῶς διὰ ταῦτα φερόμενος ὁ νομοθέτης ἔθεσεν ἐν τῷ ἄρθρῳ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν διάταξιν, ὥστε καὶ τὸ δημόσιον νὰ μὴ ζημιοῦται καὶ ὁ ἰδιοκτήτης νὰ μὴ καταστρέφηται.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι θεωρεῖ δικαιοτάτην τὴν εὐνοϊκὴν αὐτὴν διάταξιν, καὶ ὅτι τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησίν του ἀπηύθυνε σκοπίμως πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων ἐκ μέρους τῶν ταμιῶν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ὁ φόρος εἰς χρήματα 3 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων πληρόνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 3|15 Νοεμβρίου 1836 νόμων,

καὶ ἐν τῇ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐξάγηται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς. Ἀλλ' ἐὰν συνέβῃ καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρω φόρου κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐπιτρέπεται καὶ πρὶν ἐτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς νὰ γένῃ κατάσχεσις καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους τῶν παραχθησομένων καρπῶν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆς ἐνεστώσης χρήσεως καὶ μιᾶς τῶν παλαιοτέρων.»

Ἄρθρ. 4.

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 ἡ ἐπιτροπὴ ὑπενθυμίζει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ζωτικώτατον διὰ τὴν Ἑλλάδα ζήτημα ἑνὸς καλοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπέσυρε τοσοῦτον τὴν μερίμναν τῶν παρελθουσῶν Βουλῶν, ὥστε ὁλόκληρον τόμον ἠδύνατό τις ν' ἀποτελέσῃ, ἂν ἤθελε νὰ συλλέξῃ τὰ περὶ τούτου ἐν ταῖς Βουλαῖς λεχθέντα καὶ ἀποφασισθέντα. Μὲ λύπην της ἡ ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ, ὅτι οὐδὲν ἐλήφθη μέχρι τοῦδε μέτρον, μολονότι ἐξεταζουσα τὸ ζήτημα μὲ τὸν πάχυν καὶ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ τοῦ ταμιευτικοῦ, ἔλεπτι ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶχε μέγα συμφέρον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοιούτου νόμου. Ἡ ἐπιτροπή σας, κύριοι, φρονοῦσα ὅτι μετὰ τοιαύτας συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις εἶναι περιττὸν νὰ μακρηγορήσῃ, ἐλπίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον ὑποβάλει εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τὸ ἀναγκαιότατον τοῦτο νομοσχέδιον.»

Ἀνεγνώσθησαν ἐπομένως τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναστάσεως, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Τὰ ὑφ' ὁποιουδήποτε ὅρον παραχωρηθέντα εἰς ἰδιώτας κτήματα ὑποβάλλονται εἰς τοὺς ἐγκτητικοὺς φόρους, εἰς οὓς ὑπέκειντο καὶ πρὸ τῆς παραχωρήσεως, ἐὰν ἡ νόμιμος παράδοσις αὐτῶν δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1852.

Δὲν ἀπαλλάττονται δὲ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τῶν ὑποχρεώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἢ ἰδιαιτέρων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συμφωνιῶν.»

«Ἄρθρ. 6. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας·

1.) Τὰ ἄχυρα.

2.) Ἐν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητὴν πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων.

3.) Τὰ σποράδην πεφυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα τόσον

ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας.

4.) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύω μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5.) Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος καὶ ριζαρόσπορος.

6.) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωραιῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.»

7.) Ἡ ῥώξη, ὁ ξίκος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἀλωνίζωνται, καὶ

8.) Πεντήκοντα ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7 παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων εἰς τὸ νὰ μὴ δέχωνται προϊόντα, ἐκ τῶν ὁποίων ἢ καθόλου ἢ πολλὰ ὀλίγα ὑπάρχουσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου συμβαίνουσιν αἱ μεγαλείτεραι καθυστερήσεις.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ ὀρθοτάτην τὴν παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, διότι, ἐνῷ παρητήσαμεν τὸ σύστημα τῆς εἰς χρήματα ἐνοικιάσεως πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων, ὑποπίπτομεν καὶ πάλιν εἰς τὰ αὐτὰ ἀτοπήματα ἕνεκα τῆς ἀνωτέρω περιστάσεως, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας εἰς τοὺς ἐφόρους ὁδηγίας ἵνα μὴ δέχωνται προσφορὰς εἰς εἴδη, ἅτινα δὲν παράγει ἡ ἐπαρχία, καὶ ἐντεῦθεν ἀδυνατούντων τῶν ἐνοικιαστῶν ν' ἀποθιώσωσι τὸ ἐνοίκιον αὐτούσιον εἰς τὸ δημόσιον, ἀναγκάζεται ν' ἀναλογίζῃ αὐτὸ εἰς χρήματα, μεταβαλλομένης οὕτω τῆς εἰς εἴδη ἐνοικιάσεως εἰς τὸ καταργηθὲν σύστημα τῆς εἰς χρήματα ἐνοικιάσεως.

Ἐπέμενεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου εἶναι τοσοῦτον σαφής, ὥστε δὲν δύναται ἐκ ταύτης νὰ συμβῇ ἄτοπόν τι, διότι κατ' αὐτὴν τὰ εἴδη τῶν προσφορῶν προσδιορίζει τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ὑποτίθεται, ὅτι γνωρίζει τὰ εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν παραγόμενα κυριώτερα προϊόντα· αἱ δὲ συμβαίνουσαι καθυστερήσεις προέρχονται οὐχὶ ἐκ τῆς ἀσαφείας τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπὸ ἐλλείψεις τινὰς τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν περὶ τὴν ἐφαρμογήν, ὡς τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸ 1849 ἐν Τριπόλει, ὅπου προσηνέχθη κατὰ τὴν δημοπρασίαν τόσον ποσὸν βρώμης, ὅσον δὲν παρῆγεν ὁ τόπος· ἀλλὰ συμβαίνουσιν ἐνίοτε καὶ πραγματικὰ ἐλλείμματα, προερχόμενα ἀπὸ ζημίας τῶν ἐνοικιαστῶν ἕνεκεν ὑπερμέτρων προσφορῶν. Κατὰ τὴν

δημοπρασίαν ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῶσι τὰ ποσὰ ἑκάστου εἴδους ἐκ τῶν προσφερομένων προϊόντων, καὶ ἐντεῦθεν συμβαίνει πολλάκις οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπὸ ἓν μὲν εἶδος νὰ ἔχωσι περίσσευμα, ἀπὸ ἄλλο δὲ, ἔλλειμα. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ δημόσιον καταλογίζει τὸ ἔλλειμα εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ πρωτοκόλλου βεβαιουμένων τιμῶν, καὶ καταδιώκει τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀντιτίμου· ὁ δ' ἐνοικιαστὴς προσφέρει ἀπέναντι τοῦ ἐλλείματος ἕτερον εἶδος καρπῶν, ἐξ οὗ εἶχε περίσσευμα, ἐπὶ τῇ αὐτῇ τοῦ πρωτοκόλλου τιμῇ, ἀλλὰ τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην πρότασιν, ὡς ἔχον ἀνάγκην χρημάτων καὶ οὐχὶ καρπῶν.

Ἐρωτηθεῖσα ἑπομένως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 7 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 8, 9, 10, 11, 12 καὶ 13, δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναστάσεως, μὴ γενομένης ἐπ' αὐτῶν ἀντιρρήσεώς τινος, ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

«Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐγκτητικοὶ φόροι ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου τμήματος, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 ΑΖ'. νόμου διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος, τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς.»

«Ἄρθρ. 8. Ἡ ἐνοικίασις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρων γίγνεται κατὰ χωρίον· ἐνοικιάζονται δὲ καὶ πολλὰ συνάμα χωρία μέχρις ὁλοκλήρου δήμου, ὅταν τὰ ὅρια τῶν χωρίων ἦναι δυσδιάκριτα.

Οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν ἀκριβῶς εἴς τε τὴν διακήρυξιν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τὰ ὅρια ἑκάστου χωρίου, οἱ δ' ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ ἀποῤῥίψεως πάσης περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου νὰ ζητήσωσιν ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει πρὸ τῆς κατακυρώσεως ὅσας διασαφήσεις θεωροῦν ἀναγκαίας περὶ ὁρίων ἢ θέσεων.

Τὰς διασαφήσεις ταύτας ὀφείλουσιν αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ νὰ κοινοποιῶσι πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν διὰ προγράμματος, τοιχοκολλουμένου ἐν τῷ τόπῳ τῆς δημο-

πρασίας, καὶ διὰ τοῦ κήρυκος, καὶ νὰ τὰς καταχωρῶσι καὶ εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡ διακήρυξις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, συντεταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, φέρουσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων, καὶ ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων.»

«Ἄρθρ. 9. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ εἶναι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ νομάρχης ἢ ἔπαρχος καὶ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Εἰς τὰς ἐπαρχίας, καθ' ἃς δὲν κατεστάθη διοικητικὴ Ἀρχή, ὁ εἰρηνοδίκης ἀναπληροῖ τὸν ἔπαρχον.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς διενεργούσας ἢ ἐπιτηρούσας τὰς δημοπρασίας Ἀρχὰς νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων εἴτε ὡς ἐνοικιασταί, εἴτε ὡς ἐγγυηταί, εἴτε ὡς συνεταῖροι.

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς δημάρχους, δημαρχικοὺς καὶ εἰδικοὺς παρέδρους νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων τοῦ οἰκείου δήμου.

Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν 100—1000 δραχμῶν καὶ γίνονται ἔκπτωτοι τῆς θέσεώς των.»

«Ἄρθρ. 10. Εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰς δημοπρασίας ὡς ἐνοικιασταὶ ἢ ἐγγυηταὶ α') οἱ ὁμολογουμένως ἀξιόχρεοι, καὶ β') οἱ παρουσιάζοντες πιστοποιητικὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς, βεβαιοῦντα τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας, καὶ συνοδευόμενα ἀπὸ πιστοποιήσεις τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος, βεβαιούσας, ὅτι τὰ κτήματα εἶναι ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐνοικιάσῃ τις προσόδους ἀξίας ἀνωτέρας τῆς εἰς ἣν ἐξετιμήθη ἡ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ του συνάμα.»

«Ἄρθρ. 11. Τὸ Δημόσιον ἔχει, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ δώσῃ τοιοῦτον. Ἡ δυνάμει τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ἐγγραφησομένη ὑποθήκη ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία θέλει εὑρεθῆ ἴση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.»

«Ἄρθρ. 12. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ ἀποπέμπονται τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὑποχρεοῦνται προσέτι νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ Δημόσιον α') ἐὰν παραδεχθῶσιν ὡς ἐνοικιαστὰς ἢ ἐγγυητὰς ἐκ τῶν μὴ ὁμολογουμένως ἀξιοχρέων, ἢ ὅσους δὲν ἤθελον πα-

φουαιάσει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 πιστοποιητικὰ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐλευθέρας περιουσίας των, καὶ ϛ') ἐὰν ἀπαγορεύσωσι τὸν ὑπερθεματισμὸν εἰς τοὺς ἐρωδιασμένους μὲ τὰ ἀνωτέρω πιστοποιητικά, ἢ τοὺς κοινῇ ὁμολογουμένους ἀξιόχρεους.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαί ά) ἐὰν ἤθελον πιστοποιήσει ψευδῶς περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τῶν ἐνοικιαζῶν καὶ ἐγγυητῶν, καὶ β') ἐὰν ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν εἰς τοὺς αἰτοῦντας τοιαῦτα ἰδιοκτήτας, ἐπιρυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 487 τοῦ ποινικοῦ νόμου.»

«Ἄρθρ. 13. Οἱ φορολογούμενοι εἰσέρχονται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος ἀκωλύτως. Ὀφείλουν ὅμως:

1) Οἱ καλλιεργοῦντες ἐθνικοὺς ἀγροὺς, συνορεύοντας μὲ ἰδιωτικοὺς, ἢ ἄλλους μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδη ἀπόδοσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας· καὶ

2) Οἱ καλλιεργοῦντες ἀγροὺς, συνορεύοντας μὲ ἀγροὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, νὰ ζητήσωσι προφορικῶς παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὀφείλει νὰ δώσῃ παρευθύς· ἄλλως, οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸ θέρος. Ἀπαγορεύεται ὅμως εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταὐτοχρόνως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαζῆ καρποὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ δὲ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 14 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν καὶ ἐπιβλαβῆ μάλιστα εἰς τὰ συμφέροντα τῶν φορολογουμένων τὴν προσθήκην τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ὁ νόμος θεωρεῖ τὸν ἐνοικιαστὴν παρόντα εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ φορολογουμένου, καὶ οὐδεμία μέχρι τοῦδε συνέβη κατάχρησις ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ ὁ νόμος ὑπερασπίζεται τὸν φορολογούμενον, ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει προσθήκης ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ δικαιώματα ἀπέναντι πάσης κακῆς προθέσεως τοῦ φορολογουμένου, δυναμένου ἄνευ τῆς προσθήκης ταύτης νὰ προφασισθῇ, ὅτι ζητήσας καὶ μὴ εὑρὼν τὸν ἐνοικιαστὴν προέβη εἰς τὴν ἐργασίαν του,

ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἄπασα ἡ Βουλὴ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τοῦ τε ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ φορολογουμένου τὰ δικαιώματα, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελε καὶ αὐτὸς παραδεχθῆ τὴν προσθήκην τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλὰ τί θέλει γείνει ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς παρουσίας τοῦ ἐνοικιαστοῦ πέντε χωρικοὶ διαφόρων παρεδρείων; εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν θέλει μεταβῆ οὗτος; Προτείνει λοιπὸν πρὸς ἀποφυγὴν τοιαύτης ἀμφιβολίας νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ μετὰ τὴν λέξιν «ἐνοικιαστὴς» «ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ.»

Παρατηρηθέντος ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τινων Βουλευτῶν, ὁ προεδρεύων ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν διὰ τὴν αὔριον, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πάπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΖ'.

Τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθέντος πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς συζητήσεως, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ χθὲς συζητηθὲν 14 ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 14. Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκωνται ἐπιτοπίως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θέρους, τῆς συγκομιδῆς τῶν δεματίων καὶ τοῦ ἁλωνίσματος ἢ κοπανίσματος τῶν καρπῶν, νὰ σφραγίζωσι καὶ ἀποσφραγίζωσι τοὺς ἐν τοῖς ἁλωνίοις καρποὺς, καὶ τέλος νὰ μετρῶσιν ἢ ζυγίζωσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ 17 ἄρθρον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρ

ρας διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθόρμητος, διὰ δὲ τὴν μέτρησιν προσκαλούμενος προφορικῶς ἐνώπιον δύω μαρτύρων, ὁ φορολογούμενος τὴν μὲν ἀποσφράγισιν ἐνεργεῖ ἐπίσης ἐνώπιον δύω μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 19 τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 15 παρετήρησέ τις, ὅτι ὑπάρχει ἐν αὐτῷ νέα τις διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν γενικὴν ποινικὴν νομοθεσίαν, καθ' ἣν τὰ ἥττονα τῶν 100 δραχμῶν πρόστιμα εἰσπράττονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἐνταῦθα δὲ ἡ εἰσπραξις ἐνεργεῖται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, ἐνῷ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου εἶναι νὰ εἰσπράττωνται ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, διὰ νὰ ἐμψυχοῦται ὁ ζῆλος τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὸν φορολογικὸν νόμον τῶν παρελθόντων ἐτῶν τὰ πρόστιμα εἰσεπράττοντο ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἐνῷ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον εὐεργετικώτερον πρὸς τοὺς δήμους φερόμενον, παραχωρεῖ εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τὰ ἥττονα τῶν 10 δραχμῶν πρόστιμα.

Μετὰ τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι κατὰ τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν τὰ ἐκ πταισμάτων προερχόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, καὶ ὅτι ἑπομένως ὁ ὑπουργὸς, συμφώνως μὲ τὴν γενικὴν νομοθεσίαν, εἶναι δίκαιον καὶ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα πρόστιμα νὰ παραχωρήσῃ πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου· ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ θεωρεῖ ἀδιάφορον πρὸς ὄφελος τίνος ταμείου θέλουσιν εἰσπράττεσθαι τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπόμενα πρόστιμα ὡς παντὴ ἀσήμαντα, παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ταῦτα διαφέρουσι τῶν πρὸς ὄφελος τοῦ δήμου εἰσπραττομένων καὶ ἐπιβαλλομένων διὰ παράβασιν ἀστυνομικῶν διατάξεων, καὶ ἑπομένως δὲν παραβιάζομεν τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν, ἂν ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέψωμεν νὰ εἰσπράττωνται τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος πρόστιμα πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον ἐζημίωσαν οἱ καθ' ὧν ἐπιβάλλονται ταῦτα. Ἀπόκειται ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὸν προαγορεύσαντα οὐδεμία προσγίνεται βλάβη εἰς τὸ δημόσιον, ἂν τὰ πρόστιμα ταῦτα εἰσπράττωνται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, δὲν βλέπει τὸν λόγον τοῦ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐξαιρετικὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν· δὲν παραδέχεται δὲ, ὅτι τ' ἀνωτέρω πρόστιμα, ὡς

μὴ ἐπιβαλλόμενα διὰ παράβασιν ἀστυνομικῶν διατάξεων, ἀλλὰ διὰ φορολογικὰ παραπτώματα, δὲν πρέπει καὶ νὰ εἰσπράττωνται ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, διότι καὶ τὰ κατὰ τὸν περὶ φόρου ξυλείας νόμον ἐπιβαλλόμενα, ἂν καὶ μὴ ἀφορῶντα παράβασιν ἀστυνομικῶν διατάξεων, εἰσπράττονται ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου. Διὰ ταῦτα, καὶ διότι ὁ ὑπουργὸς διὰ τοῦ ἑρετείνου νόμου μέρος τῶν προστίμων αὐτῶν ἀφῆκε πρὸς ὄφελος τῶν δήμων, θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἐπεκταθῇ ἡ διάταξις αὕτη καὶ διὰ τὰ μέχρις 100 δραχμῶν πρόστιμα, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ποινικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὰ διὰ παραβάσεις ἀστυνομικὰς ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, διότι δαπάνῃ αὐτοῦ διατηρεῖται ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία· ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου προβλεπομένη περίστασις εἶναι ὅλως ἐξαιρετικὴ, καὶ ἑπομένως δὲν παραβλάπτονται αἱ ἀρχαὶ τῆς νομοθεσίας, ἂν τὰ δι' αὐτὴν ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσέρχωνται εἰς τὸ δημόσιον.

Μετά τινα ἀπαντήσαντα, ὅτι ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐν γένει ἐκδίκασιν τῶν πταισμάτων ὑπόκειται ὁ δῆμος εἰς δαπάνας, μισθοδοτῶν τὸν δημόσιον κατήγορον καὶ ἄλλους δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀναγκαίως ἕπεται νὰ εἰσπράττωνται πρὸς ὄφελός του καὶ τὰ ἐκ τῶν πταισμάτων προερχόμενα πρόστιμα· καὶ ἕτερον παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ ποινικὴ νομοθεσία ὁρίζει τὰ πταίσματα ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα τὰ ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται ὑπὲρ τῶν δήμων, μεταξὺ δ' ἐκείνων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου προβλεπομένων οὐδεμία ὑπάρχει σχέσις, καὶ κατὰ συνέπειαν διὰ τὰ τελευταῖα δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας· λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς προσέθηκεν, ὅτι ἀληθῶς μὲν κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν τὰ πρόστιμα εἰσπράττονται ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἀλλ' οὐχ ἧττον νεώτερος νόμος δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἐξαιρέσεις εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ ἑπομένως δὲν παραβιάζεται αὕτη, ἐὰν ὁ φορολογικὸς νόμος δι' ἐξαιρετικάς τινας περιπτώσεις καθιερῇ καὶ ἐξαιρετικὰς διατάξεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς ὀρθῶς ὁ προαγορεύσας παρετήρησε, τὰ ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας ὁριζόμενα πταίσματα ἀφορῶσι παραβίασιν τῆς τάξεως τοῦ δήμου, καὶ διὰ τοῦτο δικαιοῦται νὰ εἰσπράττῃ πρὸς ἴδιον αὐτοῦ ὄφελος τὰ ἐκ τούτων προερχόμενα πρόστιμα· ἀλλὰ τὰ πρακείμενα παραπτώματα εἶναι φύσεως εἰδικῆς, ἀφορῶντα συμφέροντα τοῦ δημοσίου καὶ οὐχὶ τοῦ δήμου, καὶ διὰ τοῦτο

εἶναι δίκαιον νὰ εἰσπράττωνται ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ ἐκ τούτων προερχόμενα πρόστιμα πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς προκυψάσης αὐτῷ ζημίας, ὥστε θεωρεῖ ἀρκούντως δικαιολογημένην τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου καθιερουμένην ἐξαίρεσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω βουλευτῶν τινων πρότασιν τοῦ νὰ εἰσπράττωνται ὑπὲρ τοῦ δήμου τὰ μέχρις 100 δραχ. πρόστιμα, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα καὶ παραδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 15 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 15. Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 13, καθὼς καὶ ὅστις ἀναμίξῃ δεμάτια ἐθνικὰ μὲ ἰδιόκτητα ἢ ὑραιρέσῃ προϊόντα ἁλωνισμένα ἢ μὴ, ἢ προσπαθήσῃ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸ δημόσιον, ἂν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκρύγῃ· ἄλλως, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 5—50.

Ὁσάκις ἡ ἀνάκρισις ἐνεργεῖται παρὰ δημοτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, τὸ πρόστιμον τοῦτο μέχρι μὲν δραχμῶν δέκα εἰσπράττεται εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, τὸ δὲ περιπλέον τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἀλλ' ἂν ἡ πρᾶξις ἀνεκαλύφθη ἢ κατηγγέλθη ἀπ' ἄλλων παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐπιστάτην τοῦ δημοσίου, τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος προστίμου δίδεται εἰς αὐτόν. »

Γενομένης ἐνταῦθα παρατηρήσεως, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἕνεκα τῆς ἄνευ ἀδείας τοῦ προεδρείου ἀποχωρήσεως τῶν βουλευτῶν Κ. Ἀξελοῦ, Ν. Ἱεράκου, Ν. Ἀνδρεγύρου, Κ. Πονηραπούλου, Κ. Τσουκαλᾶ καὶ Γ. Σταϊκου, ὁ προεδρεύων ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν διὰ τὴν αὔριον, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Πίπας.

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΗ'.

Τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ συζητήσεως, παρατηρήσας συγχρόνως ὅτι κατά τινα τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἐκτὸς τῶν συγχωνευθεισῶν μετὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὑποτροπολογιῶν, παρουσιάσθησαν καὶ ἕτεραι τρεῖς, αἱ τῶν βουλευτῶν Ξηροχωρίου, Χαλκίδος καὶ Πυλίας, αἵτινες εἶχον ἀναγνωσθῆ κατὰ τὴν ἰδίαν συνεδρίασιν καὶ ἐφ' ὧν πρόκειται ν' ἀποφανθῇ τὸ σῶμα. Ἐπαναληφθείσης δὲ ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν τῆς ἀναγνώσεως τῶν τελευταίων ὑποτροπολογιῶν, ἐκτὸς τῆς τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας ἣν οὗτος ἀπέσυρε, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι, ἐπειδὴ εἰς τὴν ὑποτροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος ἐνυπῆρχεν ἡ ἰδέα τοῦ νὰ συντρέχωσιν οἱ δῆμοι εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν στρατευσίμων, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἰδέα αὕτη ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν πλειόνων βουλευτῶν ὡς ὀρθὴ καὶ δικαία, τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδέας αὐτῆς συνέταξε νέαν ὑποτροπολογίαν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ἐκθέσεως, ἥντινα καὶ ἀνέγνω, ἔχουσαν οὕτως·

Ἄρθρον 3.

«Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσει πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, ὁ δὲ ἀριμάνιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ εἰρημένου δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἀντικαταστάτου, ὅστις λαμβάνει μέχρι τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐνεργουμένης τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου.

Ἐὰν ὁ δραπέτης στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὸν δῆμον.

Ὁ μὲν πατὴρ ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ τοὐλάχιστον 120

δραχμάς, ἂν τὸ ἐλλεῖπον δὲν ἦναι μικρότερον, ἂν δὲ τὸ ἐλλεῖπον ἦναι μεγαλείτερον, ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ τοῦτο, καθόσον τὸ ἐλλεῖπον τοῦτο δὲν ὑπερβαίνει τὸ τρίτον τῆς περιουσίας του· ὁ δὲ δῆμος ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ποσοῦ, ἐὰν ἡ περιουσία τοῦ δραπέτου καὶ ἡ συνεισφορὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν ἀρκῶσι.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον προσδιορίζει τὸ εἰς τὸν πατέρα ἀναλογοῦν ποσὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τεθεισῶν βάσεων, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δήμου ὁ νομάρχης δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἡ ἀπόφασις δὲ τοῦ νομάρχου εἶναι ἀνέκκλητος.

Αἱ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου δὲν ἰσχύουν, ὁσάκις οἱ πόροι τοῦ δήμου δὲν ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων.

Τὰ περὶ τούτων θέλουν κανονισθῆ ἐν γένει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἐὰν δ' ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ ἀπὸ 18 (30) Ἰανουαρίου 1838 Βασ. διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τῆς στρατολογίας νόμου ὁριζομένης προθεσμίας δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ ὁ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῦται νὰ στρατεύσῃ ὁ ἐπιλαχών, λαμβάνων μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατείας του δραχμὰς πεντακοσίας, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο θέλει παρακατατεθῆ εἰς τὸ διὰ Β. διατάγματος προσδιορισθησόμενον ταμεῖον.

Ἡ ἀνωτέρω περὶ παραδόσεως τῶν χρημάτων διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀντικαταστάτας.

Αἱ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν καὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεουμένων νὰ συνεισφέρωσιν.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ δραπετεύσας συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. 5.

Αἱ περὶ δραπέτου ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ πρὸς τὸν κληρωθέντα καὶ μὴ ἐμφανισθέντα ποσῶς εἰς τὰς ἁρμοδίους ἀρχὰς, εἰς ἃς ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ πρὸ τῆς ὁρκοδοσίας του καὶ τῆς εἰς τὸν στρατὸν κατατάξεώς του.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ὡς μέλη τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας δύνανται μὲν νὰ κάμωσι προτάσεις νόμων, ὄχι ὅμως ποτὲ καὶ τροπολογίας ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν ὑποβεβλημένων νομοσχεδίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων μόνη ἡ Βουλὴ κέκτηται τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, τὸ δὲ ὑπουργεῖον δύναται ἢ νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀποβρίψῃ αὐτάς. Παρουσιάζων λοιπὸν σήμερον ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν παραβαίνει, κατ' αὐτὸν, συνταγματικὴν ἐθιμοταξίαν, διότι, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρει αὐτὴν ὡς ὀρθοτέραν τῶν μέχρι τοῦδε παρουσιασθεισῶν, ἠδύνατο νὰ προτείνῃ καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν εἷς τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ σώματος ὑπουργῶν, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ εἰς ἄλλα συνταγματικὰ κράτη.

Ἀντείπεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι δὲν παραδέχεται ὡς ὀρθὴν τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ προπολογῇ τὰς ὑπὸ τῶν βουλευτῶν παρουσιαζομένας τροπολογίας εἴτε προφορικῶς εἴτε ἐγγράφως, διότι ἀφ' οὗ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως νόμων, πολλῷ μᾶλλον τὸ τοῦ τροπολογεῖν αὐτούς· ἄλλως, ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζον τὴν ὀρθότητα τῶν παρατηρήσεων βουλευτῶν τινων ἐφ' οἱουδήποτε νομοσχεδίου, καὶ μὴ δυνάμενον νὰ φέρῃ τροπολογίαν ἐπ' αὐτοῦ, ἤθελε τὴν παρουσιάζει δι' ἄλλου βουλευτοῦ, καὶ τοιουτοτρόπως ἔρχεσθαι εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ τροπολογίαι παρουσιάζονται διὰ τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ Σώματος ὑπουργῶν, ἀλλ' ἐκεῖ γίνεται τοῦτο ἐξ ἀνάγκης, διότι οὔτε εἰς τὴν Βουλὴν τῶν κοινοτήτων εἰσέρχονται οἱ μὴ βουλευταὶ ὑπουργοὶ, οὔτε εἰς τὴν τῶν ὁμοτίμων οἱ μὴ λόρδοι· ἀλλ' ἐνταῦθα ὅπου κατὰ τὸ σύνταγμα οἱ ὑπουργοὶ εἴτε μετέχουσιν εἴτε μὴ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, εἰσέρχονται ἐλευθέρως, καὶ εἰς τὰς συζητήσεις λαμβάνουσι μέρος ἐνεργὸν, δὲν ὀλίπει τί τὸ κωλύον τοῦ νὰ παρουσιάζωσι τροπολογίας. Ἂν ὅμως ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, αὐτὸς ὡς ὑπουργὸς καὶ μέλος τῆς Βουλῆς δὲν διστάζει νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν.

Προσθέντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν ἡ ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν παρουσιασθεῖσα τροπολογία ἀπαιτεῖται νὰ φέρῃ τὴν συγκατάθεσιν καὶ ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι πολλοὶ συγγραφεῖς καὶ δημοσιογράφοι εἰς τὴν Ἀγγλίαν πρεσβεύουσι τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, καὶ θεωροῦσι προτιμότερον, τὰ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν πρὸς συζήτησιν ἐκβαλλόμενα

νομοσχέδια, ὡς ἔργα ὑπουργικά, νὰ μὴ περιβάλλωνται πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεώς των μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, καὶ τὴν ἰδίαν αὐτὴν θεωρεῖ καὶ ἀσπάζεται ὡς ὀρθοτέραν.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι καὶ αὐτὸς μὲν τὴν αὐτὴν ἠσπάσθη πάντοτε ἀρχήν, ἀλλ' ἀφοῦ διὰ τοῦ χρόνου καθιερώθη τὸ ἐναντίον σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ ἰσχύον, δὲν εἶναι δίκαιον σήμερον νὰ προσενεχθῶμεν ἐξαιρετικῶς.

Μετά τινα δὲ προσθέντα, ὅτι μὴ ὑπάρχοντος νόμου κανονίζοντος τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νομοσχεδίων, δὲν εἴμεθα ὑπόχρεοι εἰς τὸ νὰ διατηρῶμεν ἀπαρασάλευτον τὴν παραδεδεγμένην τάξιν τοῦ νὰ περιβάλλωνται καὶ αἱ τροπολογίαι μὲ τὴν Βασιλικὴν ὑπογραφήν, καὶ ὅτι θεωρεῖ μάλιστα συμφέρον τὸ νὰ δύνανται οἱ ὑπουργοὶ νὰ παρουσιάζωσι τροπολογίας ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, ὁσάκις ἐκ τῆς συζητήσεως πεισθῶσι περὶ τοῦ ἀκαταλλήλου διατάξεώς τινος, διότι ἐὰν οἱ ὑπουργοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωσι τοῦτο, ἐνέμενον εἰς τὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἤθελον συμβαίνει τὰ μεγαλείτερα ἄτοπα· μὴ ἐμμένοντος τοῦ προτείναντος τὴν ἔνστασιν εἰς τὸ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται ἢ ὄχι τὴν γνώμην του, ἀναπτύσσων τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παρουσιασθεῖσαν ὑποτροπολογίαν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ἐπήνεγκεν ὅτι κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ὁλόκληρος ἡ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ δραπέτου δαπάνη ἐπεβάρυνε τὸν πατέρα. Τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἄλλοι μὲν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπολέμησαν ὡς ἀντικοινωνικὴν καὶ ἄδικον, ἄλλοι δὲ τὴν ἐθεώρησαν μὲν δικαίαν ἀλλ' αὐστηράν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Βουλὴ σχεδὸν ἅπασα ἐξέφρασε τὴν περὶ μεταῤῥυθμίσεως αὐτῆς ἐπιθυμίαν της. Μετ' αὐτὴν ἐπῆλθον καὶ ἄλλαι γνῶμαι, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἐθεώρει τὴν τοῦ δραπέτου περιουσίαν ὑπόχρεων εἰς τὴν ἀντικατάστασιν, ταύτης δὲ μὴ ἀρκούσης, τὴν τῶν ἐν τῷ αὐτῷ στρατολογικῷ καταλόγῳ κληρούχων καὶ ἐνῳρεῖ καὶ τὴν τοῦ πατρός, ἡ δ' ἑτέρα πρῶτον μὲν ἐθεώρει ὑπόχρεων τὴν τοῦ δραπέτου περιουσίαν, καὶ δεύτερον τὸν δῆμον· ἀλλ' ἂν καὶ ἑκάστη αὐτῶν περιέχει πλεονεκτήματά τινα, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὅμως ἤθελον ἀπαντᾶσθαι τὰ μεγαλείτερα προσκόμματα. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι δῆμός τις ὤφειλε νὰ δώσῃ 5 νεοσυλλέκτους οἵτινες ἐδραπέτευσαν ἐπειδὴ, κατὰ τὴν στατιστικὴν τῶν ἐθνῶν, εἷς στρατεύσιμος ἀνάλογεῖ πρὸς πέντε κληρούχους, κατὰ τὴν πρώτην ἰδέαν οἱ 25 οὗτοι κληρούχοι ἤθελον καταβάλλει τὸ ὑπόλοιπον ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν ἀπαι-

τουμένου ποσοῦ τῶν δραχ. 2500· καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι οἱ δραπέται ἦ μικρὰν ἢ οὐδεμίαν εἶχον περιουσίαν, οἱ κληροῦχοι ἤθελον ὑποστῆ τὸ ὅλον ἢ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν δαπάνης, ὅπερ ἄδικον. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀδίκημα ἤθελε συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς δήμους, κατὰ τὴν δευτέραν γνώμην. Τὰ ἀδικήματα ταῦτα θελήσαν τὸ ὑπουργεῖον νὰ προλάβῃ, παρεδέχθη διὰ τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας μέσον τι σύστημα, τὸ ὁποῖον κατὰ πρῶτον λόγον θεωρεῖ ὑπόχρεων πρὸς ἀντικατάστασιν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ τοῦ δραπέτου· τοιαύτης δὲ μὴ ὑπαρχούσης, ἐν μέρει μὲν τὸν πατέρα, ὡς ἔχοντα ἄμεσον ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του ἐπιῤῥοὴν καὶ συμφέρον εἰς τὴν δραπέτευσιν αὐτοῦ, ἐν μέρει δὲ τὸν δῆμον· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀδικῆται ὁ οἰκογενειάρχης πατὴρ, ὁ ἔχων νὰ διαθρέψῃ καὶ ἄλλα τέκνα καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν θυγατέρων του, ἡ τροπολογία διῄρεσε τοὺς γονεῖς εἰς δύω τάξεις. πλουσίων καὶ πτωχῶν, καὶ ἔλαβεν ὡς ἐλάχιστον ὅρον τῆς συνεισφορᾶς τὰς δραχ. 120, ἀφήσασα εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴν, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας δὲν εὑρεθῇ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῖ εἰς στρατείαν τὸν ἐπιλαγόντα, δίδουσα εἰς αὐτὸν 500 δραχμῶν ἀποζημίωσιν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑρίσταται ποινὴν ὡς ἐκ τῆς δραπετεύσεως τοῦ λαχόντος κληρούχου. Πρὸς δὲ ταῦτα προσετέθη καὶ ἡ τοῦ ἄρθρ. 4 διάταξις, ὑποχρεοῦσα τὸν ἐπαναλάμπτοντα δραπέτην νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν στρατὸν καὶ τοὶ ἄγων τὸ 40 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἐκπιπτόμενος ἀπὸ τὴν ἀναλογικὴν τοῦ δήμου, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 5, καθ' ἣν καὶ ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς ποσῶς εἰς τὰς ἀρχὰς κληροῦχος ὑπόκειται εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις, καὶ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τοὺς λαβόντας ὑποχρεωτικὸν ἀριθμὸν καὶ ἀποτελεσμένους τοῦ δήμου.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι εἶχον δίκαιον οἱ προτείναντες τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τῆς ἐκθέσεως, διότι καὶ τὸ ὑπουργεῖον θεωρήσαν τὴν αὐστηρότητα τῶν ποινῶν, ἤθελπε νὰ τὰς μετριάσῃ διὰ τῆς ὑποβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ τροπολογίας, ἀλλ' ἐνῷ ἐξερράσθημεν, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὸν πατέρα, καὶ τοσαῦται ἐγένοντο περὶ τούτου συζητήσεις, διὰ τῆς τροπολογίας αὐτῆς θέλομεν ἔχει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, διότι προσδιορίζει μὲν ὡς ἐλάχιστον ὅρον συνεισφορᾶς τοῦ πατρὸς δραχ. 120, ἀφίνει ὅμως εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ν' αὐξάνῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀνάλογως τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς, τὸ δὲ

δημοτικὸν συμβούλιον ἀντιπαθῶς πρός τινας φερόμεναν, θέλει τοὺς παριστᾷ ὡς πλουσίους καὶ τοὺς ἐπιβαρύνει μὲ ποσὸν ἀνώτερον τῶν δυνάμεών των. Προτείνει λοιπὸν νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ ἀνώτατος ὅρος εἰς δρ. 200 πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀνωτέρω ἀδικήματος καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ νομάρχου δικῶν, ὅστις, ὡς ξένος μὴ γνωρίζων τὰς καταστάσεις τῶν πολιτῶν, θέλει γί νεσθαι ἠχώ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ἀποδεξαμένου δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ ἐπιμένει θεωρῶν τὴν παροῦσαν συζήτησιν περιστρεφομένην εἰς ἀντικείμενα ἀλλότρια τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, ἐπειδὴ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ γίνηται περὶ αὐτῶν λόγος, παρατηρεῖ ὅτι ἡ τροπολογία πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς βάσιν τὸν ἰσχύοντα περὶ ἀπογραφῆς νόμον, περιορι ζομένη μόνον εἰς τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, καθόσον περὶ τούτου πρόκειται σήμερον, καὶ ὄχι νὰ μεταρρυθμίσωμεν τὸ ἰσχύον τῆς στρατολογίας σύστημα· ἀλλ' ἐν τούτοις διὰ τῆς παρουσιασθείσης τροπολογίας καταστρέφομεν τὰς βάσεις τοῦ ὀργανικοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, θεωροῦντος τὴν ὑποχρέωσιν προσωπικὴν, καὶ ὁρίζοντος τὰς περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας μόνον ὑποχρεοῦται καὶ ὁ δῆμος. Ἀλλ' ἂς παραδεχθῶμεν πρὸς ὥραν, ὅτι δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο, καὶ ἂς ἰδῶμεν κατὰ πόσον ἡ τροπολογία αὕτη παρέχει πλειότερα τῶν λοιπῶν πλεονεκτήματα, τὴν ὁποίαν αὐτὸς θεωρεῖ ὡς τὴν χείρονα πασῶν, διότι, ἐνῷ κατὰ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην ἐτιμωρεῖτο μόνος ὁ πατὴρ, ἤδη τιμωροῦνται ὅλαι τοῦ δήμου αἱ οἰκογένειαι· ἀφοῦ δὲ ἐθεωρήσαμεν ἄδικον τὸ νὰ τιμωρῶμεν τὸν πατέρα δι' ἀδικήματα τοῦ υἱοῦ, σήμερον παραδεχόμεθα τὸ μεγαλείτερον ἀδίκημα, τιμωροῦντες ξένας καὶ ἀθώας οἰκογενείας.

Καὶ μεταβιβάζει μὲν δι' ἄλλης διατάξεως τὴν ὑποχρέωσιν, εὑρεθέντος ἀντικαταστάτου, εἰς τὸν ἐπιλαχόντα, ἀλλ' αὐτὸς θεωρεῖ ἀδύνατον τὸ νὰ μὴ εὑρεθῇ ἀντικαταστάτης, ἀφοῦ χορηγῶμεν εἰς αὐτὸν τόσον σημαντικὴν ἀποζημίωσιν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ τροπολογία αὕτη διευκολύνει καὶ τὴν λειποταξίαν, ὑποχρεοῦσα τὴν πατρικὴν τοῦ δραπέτου περιουσίαν, μὴ ἔχοντος ἰδίαν, κατὰ μόνον 120 δραχ. διότι ἕκαστος θέλει προτιμᾷ τὴν μηδαμινὴν ταύτην ζημίαν ἀπέναντι τῆς μεγάλης ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ὑπηρετήσῃ τετραετίαν εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἐν γένει προβλέπει ἀπὸ τοῦδε, ὅτι παραδεχομένου τοῦ συστήματος τῆς τροπολογίας αὐτῆς, δὲν θέλομεν κατορθώσει νὰ σχηματίσωμεν στρατὸν, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος· ὑποχρεοῦμεν

τὸν δῆμον εἰς τὴν ἀντικατάστασιν, καὶ δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν, ἐὰν οἱ δῆμοι ἔχωσι πόρους, ἐὰν ὑπάρχωσι δημοτικὰ ταμεῖα. Ἤρεσκεν λοιπὸν πρῶτον νὰ τακτοποιήσωμεν τὴν οἰκονομικὴν τῶν δήμων κατάστασιν, τὰ δημοτικὰ αὐτῶν ταμεῖα, καὶ κατόπιν νὰ παραδεχθῶμεν τοιαύτην διάταξιν, ἐκτὸς ἂν θελήσωμεν ν' ἀφαιρέσωμεν ὅλας τὰς ἄλλας δημοτικὰς δαπάνας, ὥστε αὐτὲ γραφεῖα δημοτικὰ, αὐτὲ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι νὰ ὑπάρχωσιν. Ἤθελε δ' ἐρωτήσει τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, γινώσκοντα ἴσως τὰς καταστάσεις τῶν πολιτῶν, νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐὰν ἦναι εἰς θέσιν νὰ ὑποβληθῶσι καὶ εἰς νέον φόρον· ἀλλ' ἀφοῦ ἐκ πείρας γνωρίζομεν, ὅτι ἀδυνατοῦσιν εἰς τὴν πάτησιν τῶν δημοσίων φόρων, πῶς δυνάμεθα νὰ τοὺς ἐπιβάλωμεν καὶ νέους ἐκτάκτους; Τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον σήμερον υἱοθετεῖ τὸ νέον αὐτὸ σύστημα, αὔριον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, ἔλιπον τὸ ἀδύνατον τῆς ἐφαρμογῆς του θέλει ἀποκρούσει αὐτὸ, καὶ εὑρεθῇ οὕτως εἰς θέσιν δυσάρεστον.

Πρὸς δὲ τούτοις ἡ τροπολογία παραδέχεται τὴν ἀντικατάστασιν, μὴ εὑρεθέντος δὲ ἀντικαταστάτου, ὑποχρεοῖ τὸν ἐπιλαχόντα, καὶ εἰς ἀμφοτέρους ὑπόσχεται ἀμοιβὴν 500 δραχ. τὴν ὁποίαν ὅμως θέλουσι λαμβάνει εἰς τὸ τέλος τῆς θητείας αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀντικαταστάτης ἀναδέχεται τὴν ὑποχρέωσιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν του, μὴ λαμβάνων ἐπὶ χεῖρας τὴν ἀμοιβὴν, δὲν θέλει ἀναδέχεσθαι τοιαύτην ὑποχρέωσιν, καὶ τότε θέλει μεταβαίνει αὕτη εἰς τὸν ἐπιλαχόντα, καὶ τούτου δραπετεύσαντος, θέλομεν ῥιφθεῖ εἰς τὸ ἐπάπειρον, ὥστε νὰ μὴ εὑρίσκωμεν στρατευσίμους. Διὰ ὅλα ταῦτα προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας, ὡς καὶ πάσης ἄλλης ἀκαταλλήλου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἐπῆναγκεν ἄλλος, ὅτι εἰς μακρὰς συζητήσεις ἔδωκαν ἀφορμὴν αἱ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς πρόσθετοι διατάξεις, αἵτινες ἀνήγαντο εἰς τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀπέκρουσε τὴν ὑποτροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, ὡς περιέχουσαν σύστημα νέον, καὶ ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς πρότασιν νόμου, ἥτις ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένας διατυπώσεις, παρατηρεῖ ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ ὑπέπεσε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀτόπημα, καὶ ἑπομένως δὲν ἦτον ἁρμόδιος νὰ ἐπιφέρῃ εἰσηγητὴς τοιαύτην παρατήρησιν. Καὶ εἰπὲ μὲν οὗτος ὅτι ἐξ ἀνάγκης παρεδέχθησαν τοιαύτας ἐξαιρετικὰς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, αἱ

ὑπὸ τῆς ἀνάγκης προκύπτουσαι ἐξαιρέσεις πρέπει νὰ προσεγγίζωσιν ὅσον ἐνεστιν εἰς τὴν ἰσότητα, βάσις δὲ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου εἶναι ἡ ἰσότης, διότι κατ' αὐτὴν ἅπαντες οἱ πολῖται ὑποχρεοῦνται εἰς μικράν τινα συνεισφοράν, οἱ δὲ τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν διατρέχοντες εἰς τὸ νὰ ὑπηρετήσωσι στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα των· διὰ ταῦτα, καὶ διότι πάντες οἱ πολῖται εὐχαρίστως θέλουσιν ἀποδίδει τὴν μικρὰν αὐτὴν συνεισφοράν, θέλει δὲ περισταλῆ καὶ ἡ πρὸς τὴν ἀναπλήρωσιν βροπὴ τῶν στρατευσίμων, ἀφ' ἑνὸς μὲν καλλικενομένων ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ, φοβουμένων τὰς ποινάς, παραδέχεται ὡς ὀρθοτέραν καὶ συμφοροτέραν τὴν ὑποτροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου. Ἐπειδὴ δὲ τινες διϊσχυρίζονται, ὅτι διὰ τῆς χρηματικῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως προσβάλλεται ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς θέσεως τοῦ στρατιώτου, παρατηρεῖ εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δίδεται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ θεωρεῖται ὡς συνεισφορά τις τῶν συμπολιτῶν του ἀπέναντι τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας θέλει ὑποστῆ ἐγκαταλείπων τὰς οἰκιακάς του ὑποθέσεις, ὡς τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς δημάρχους, τῶν ὁποίων ἡ θέσις εἶναι τιμητικὴ καὶ ἄμισθος καὶ μ' ὅλα ταῦτα δίδεται εἰς αὐτοὺς μικρά τις ἀποζημίωσις, μηδόλως προσβάλλουσα τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ δημοτικοῦ ἀξιώματος.

Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι διὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ ἐνισχύεται ἡ ἀντικατάστασις, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θέλομεν ἔχει στρατὸν ἐκ πολιτῶν Ἑλλήνων συγκειμένον· ἀλλ' ἡ ὑποψία αὕτη εἶναι ὅλως ἀβάσιμος, διότι καὶ οἱ ἀντικαταστάται ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολῖται Ἕλληνες· μ' ὅλα ταῦτα καὶ τοῦτο ἂν ὑπετίθετο, τὸ κακὸν ἤθελεν εἶναι πολλὰ μικρὸν, παραβαλλόμενον πρὸς τὰ μεγάλα κακὰ τοῦ σήμερον ἰσχύοντος συστήματος.

Καὶ τοι ὅμως ὀρθότερον τὸ σύστημα τῆς τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου τροπολογίας, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν σήμερον, ὅτε πρόκειται μόνον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς στρατολογίας, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν πρωτείνοντα ν' ἀποσύρῃ σήμερον τὴν τροπολογίαν του, διὰ νὰ τὴν παρουσιάσῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, ὅτε ὑπὸ πολλῶν θέλει ὑποστηριχθῆ.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παρουσιασθεῖσαν τροπολογίαν, παρατηρεῖ ὅτι δὲν θεραπεύεται δι' αὐτῆς ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, διότι, ὡς οἱ ὑπουργοὶ ὡμολόγησαν, ἰσχύει μόνον διὰ τὸ παρὸν καὶ ὄχι διὰ τὸ παρελθὸν, καὶ ἐπομένως διὰ τῶν μέσων αὐτῶν

δὲν θέλομεν δυνηθῆ νὰ συλλέξωμεν τοὺς καθυστεροῦντας· ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἐκθέσεως θελήσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τὰς διατάξεις αὐτὰς ἰσχὺν καὶ διὰ τὸ παρελθὸν, ἡ ἐκτέλεσις των καθίσταται ἀδύνατος, διότι σήμερον δὲν δυνάμεθα οὔτε τὸν ἐπιλαχόντα τοῦ στρατευσίμου τοῦ ἔτους 1845 νὰ εὕρωμεν, οὔτε ἀπὸ τὸν δῆμον νὰ ζητήσωμεν τὴν ἀντικατάστασίν του.

Ἐρωτηθέντος ἔπειτα τοῦ ὑπουργοῦ, ἂν αἱ διατάξεις τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παρουσιασθείσης τροπολογίας ἰσχύουν μόναν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ καταφατικῶς ἀπαντήσαντος, λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Ξηροχωρίου ὅπως ἀναπτύξῃ τὴν ἑαυτοῦ τροπολογίαν, ἐξέθηκεν ὅτι διὰ τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ τροπολογίᾳ τοῦ ὑπουργείου μέσων τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νόμου τιμωροῦμεν τὸν πατέρα δι' ἐλλείψεις τοῦ υἱοῦ, ἐνῷ ὁ ποινικὸς νόμος ἐπέτρεψεν εἰς τὸν πατέρα νὰ ὑποκρύπτῃ τὸν διὰ κακουργήματα καταδικαζόμενον υἱόν του, σεβόμενος τὸ φυσικὸν αἴσθημα τῆς στοργῆς, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς σήμερον κινδυνεύομεν νὰ μεταβάλωμεν εἰς αἴσθημα παιδοκτονίας, ἀνατρέποντες τοὺς κανόνας τῆς φύσεως, καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν κοινωνιῶν προετοιμάζοντες. Ἐκτὸς δὲ τούτου παραδεχόμεθα καὶ τὴν ὑπερενέργειαν τῶν νόμων, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ποινικὴ νομοθεσία ἐθεώρησε καταστρεπτικὴν καὶ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ συντάγματος ὡς τοιαύτην ἀπηγόρευσε.

Πρὸς ἀπαρυγὴν λοιπὸν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀτοπημάτων, ἅτινα συνεπάγουσι τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου, ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὸ σύστημα τῆς ἀπογραφῆς. Ἐπειδὴ δέ τινες ἐθεώρησαν τὴν μεταῤῥύθμισιν αὐτὴν πρόωρον, ἤθελε καὶ αὐτὸς τὴν θεωρήσει τοιαύτην, ἐὰν καὶ αἱ ποιναὶ διατάξεις ἐθεωροῦντο πρόωραι. Ἀλλ' ἀφ' οὗ πρόκειται νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὰς σήμερον, δὲν βλέπει τὸν λόγον, δι' ὃν ἀποκλείεται ὡς πρόωρος ἡ συζήτησις τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρουσιασθείσης τροπολογίας, καθόσον μάλιστα δὲν δικαζόμεν ἐνταῦθα πολιτικήν τινα ἢ ποινικὴν ὑπόθεσιν, ἵνα δώσωμεν εἰς τὸν ἐναγόμενον καιρὸν νὰ σκεφθῇ καὶ συνταξῇ τὴν ἀπολογίαν του.

Καὶ αὐτὸς μὲν παρουσιάσας τὴν τροπολογίαν αὐτὴν, ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του καὶ τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑπὸ τῶν ἐντολέων του ῥητὴν ἐντολὴν, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἤθελεν ἐγκρίνει.

Ἐνταῦθα ἀποσύραντος τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος τὴν τροπολογίαν του ὡς συγχωνευομένην εἰς τὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ τοῦ βαρύνοντος τῆς ἐπιτροπῆς εἰπόντος, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουρ-

γείου παρουσιασθεῖσα τροπολογία, συμβιβάζει τὰς γνώμας τῶν πλειόνων καὶ θεωρεῖται ὡς ὀρθοτέρα, ἡ ἐπιτροπὴ συγχωνεύει μετ' αὐτῆς τὴν γνώμην της, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν νὰ τεθῇ εἰς ψηροφορίαν σήμερον ἡ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, ὡς ἀρορῶσα ἀντικείμενον ξένον τοῦ προκειμένου. Ἀλλ' ἐπειδή τινες ἐπέμενον λέγοντες, ὅτι ἀφοῦ ἀνεπτύχθη καὶ ἐσυζητήθη αὕτη, ἀπαιτεῖται καὶ νὰ ψηροφορηθῇ, ἄλλοι δ' ἐθεώρουν αὐτὴν ἀναβλητέαν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν νομίζῃ κατάλληλον νὰ ψηροφορηθῇ σήμερον ἡ παραδοχὴ αὐτῆς, ἢ ν' ἀναβληθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου· γενομένης δὲ ψηροφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτην, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηροφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς προκειμένης ὑποτροπολογίας γνώμην διὰ ψήφων 71 κατὰ 5, ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ ψηροφορηθῇ σήμερον ἡ ὑποτροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός		Δ. Πετροπουλάκης	Ο.
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ο.	Π. Τζαννετάκης	
Δημήτριος Γιαννούλης	Ο.	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ο.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ο.
Πέτρος Καμπάνης		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ο.
Δημήτριος Τσάκρης	Ο.	Ἰω. Εὐγενίδης	Ο.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ο.	Ἀνδρέας Πέπας	Ο.
Γεώργ. Τσάκρης	Ο.	Σταμάτιος Μήτσας	
Γεώργιος Σκοῦρος	Ο.	Γεώργιος Βελῆς	Ο.
Σταῦρος Βλάχος		Δημήτριος Ζῶτος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ο.	Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Μιχαὴλ Σισίνης	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Ἀύσανδρος Βιλαέτης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Στέφ. Στεφανόπουλος	Ο.
Παναγιώτης Ἀαζαρῆς	Ν.	Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ο.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἰωάννης Κλίμακας	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ο.	Π. Ζάνος	Ο.

Θ. Ζαΐμης		Ἐμ. Μαδινός	Ο.
Χ. Θηχαρόπουλος		Δημ. Δημητρακόπουλος	Ο.
Ν. Πετιμεζᾶς	Ο.	Γεώργ. Κάνδυας	Ο.
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ο.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ο.
Γρηγόριος Καρφιωτάκης	Ο.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Γεώργιος Περωτής	Ο.	Α. Παπαδημητριάδης	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	Ο.	Ν. Σισμάνης	
Ἰωάννης Βάχλας	Ο.	Κωνστ. Ἀξελός	Ο.
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάνου	Ο.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Βέλισ. Νικολαΐδης	Ο.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Νικόλ. Πιεράκος	Ο.
Νικόλαος Μπούκουρας	Ο.	Γρηγ. Πατριαρχέας	
Ἀάμπρος Ῥοῦλιός	Ο.	Σταυρ. Καπεταναάκης	
Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος	Ο.	Δημ. Πικουλάκης	Ο.
Π. Κολποδῖνος	Ο.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ο.
Νικόλαος Δελιγιάννης		Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	
Κώστ. Οἰκονομόπουλος		Νικόλ. Μασχούλας	
Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος		Γεώργιος Α. Ῥάλλης	
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος		Νάκος Πανουριᾶς	Ο.
Ἐμ. Καραμάνος		Παπακώνστας Τσαμάλας	Ο.
Νικόλ. Ματθαίου	Ο.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Ἀναγνώστ. Κοντάκης	Ο.	Δημήτρ. Κουμανιώτης	
Σ. Κοπανίτσας	Ο.	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἀναστ. Καρφιωτάκης		Παν. Πατρινός	
Παραπ. Ματάλας		Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Στάμος Μαυροδῆμος		Ἀναγνώστ. Ταπόπουλος ἀρνεῖτ.	
Ἀάμπρος Εὐμολπίδης	Ο.	Κωνσταντ. Δαρειώτης	Ο.
Ἠλίας Δωΐλας	Ο.	Ἰω. Γεωργάρας	Ο.
Θεόδωρος Πετρινός		Γ. Νικολάου	Ο.
Κωνστ. Μανέτας		Ἀνδρέας Μάμουκας	Ο.
Π. Βαρβογλῆς	Ο.	Ζαννὴς Μαραγκός	Ο.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ο.	Μιχαὴλ Σολαμός	Ο.
Ἀναγν. Δεβόπουλος	Ο.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ο.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ο.	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ο.	Δημήτριος Δρόσος	Ο.
Γεώργιος Γουλιμῆς	Ο.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης		Κυριάκος Πανηρόπουλος	Ο.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ο.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Κωνστ. Ἀμπερόπουλος		Γεώργ. Ι. Στάϊκος	Ο.

Αθανάσιος Καστανᾶς . .	Ο.	Μ. Χουρμούζης	Ο.
Α. Κιζάνης		Κ. Τσουκαλᾶς	
Ἰωάννης Δαμιανός . . .	Ο.	Π. Χ. Πέτρος	Ο.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . .	Ο.	Δημήτριος Μητσάκης . . .	
Ι. Γ. Κριεζῆς	Ο.	Γεώργιος Ἀποστολίδης .	Ο.
Κ. Διοβουνιώτης		Χρῆστος Κικίδης	Ο.

Προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ ἄρθρ. 3 τῆς ὑπαστροπολογίας τοῦ ὑπουργείου, ἐζήτησέ τις νὰ προστεθῇ εἰς τὸν §. 8 τοῦ ἄρθρου μετὰ τὴν λέξιν «παρακατατεθῇ,» ἡ λέξις «ἀντάκως,» εἰπόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ πρόταξις εἶν' ἀντικείμενον τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθησομένου Βασ. διατάγματος, ἐγένετο ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ὧν συνήχθη κατὰ τὸ ὑφὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 3 τῆς τροπολογίας μὲ τὴν ὑπό τινος προταθεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παραδεχθεῖσαν μεταβολὴν τοῦ ἐδαφίου γ'. διὰ ψήφων 72 κατὰ 7, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 4 καὶ 5 τῆς αὐτῆς τροπολογίας δι' ἀναστάσεως ἕκαστον, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρ. 3 τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσει πρὶν δώσῃ τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, ὁ δὲ ἀρμόδιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ εἰρημένου δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἀντικαταστάτου, ὅστις λαμβάνει μέχρι τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐνεργουμένης τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου.

Ἐὰν ὁ δραπετεύσας στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη ἡ ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τὸν πατέρα ἢ εἰς τὸν δῆμον.

Ὁ μὲν πατὴρ ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ ἀπὸ 120 μέχρι 200 δραχμῶν, ὁ δὲ δῆμος ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ποσοῦ, ἐὰν ἡ περιουσία τοῦ δραπέτου ἢ ἡ συνεισφορὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν ἀρκῶσι· τὸ δημοτικὸν συμβούλιον προσδιορίζει τὸ εἰς τὸν πατέρα ἀναλογοῦν ποσὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τεθεισῶν βάσεων, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δήμου ὁ νομάρχης δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἡ ἀπόφασις δὲ τοῦ νομάρχου εἶναι ἀνέκκλητος.

Αἱ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου δὲν ἰσχύουν, ὁσάκις οἱ πόροι τοῦ δήμου δὲν ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων.

Τὰ περὶ τούτων θέλουν κανονισθῆ ἐν γένει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἐὰν δ' ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 46 τοῦ ἀπὸ 18/30 Ἰανουαρίου 1838 Βασ. διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τῆς εἰσπράξεως νόμου ὁριζομένης προθεσμίας δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ ὁ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῦται νὰ στρατεύσῃ ὁ ἐπιλαχών, λαμβάνων μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατείας του δραχμὰς πεντακοσίας, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο θέλει παρακατατεθῆ εἰς τὸ διὰ Β. διατάγματος προσδιορισθησόμενον ταμεῖον.

Ἡ ἀνωτέρω περὶ παραδόσεως χρημάτων διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀντικαταστάτας.

Αἱ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν καὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεωμένων νὰ συνεισφέρωσιν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ δραπετεύσας συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, καταπάσσεται εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. 5. Αἱ περὶ δραπέτου ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ πρὸς τὸν κληρωθέντα, ὅστις μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῆ ποσῶς εἰς τὰς ἀρμοδίους ἀρχάς, εἰς ἃς ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ εὐθὺς πρὶν ἢ δώσῃ τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου προταθεῖσαν τοῦ ὑπουργείου τροπολογίαν, ναὶ ἢ οὔ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Πέτρος Καμπάνης . . .	Ν.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος .	Ο.	Δημήτριος Τσύκρης . . .	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . .	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος . . .	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκας . . .	Ν.	Γεώργιος Τσόκρης	Ν.

Γεώργιος Σκοῦρας	Ν.	Π. Κολποδίνος	Ν.
Σταῦρος Βλάχος		Νικόλ. Δελιγιάννης	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ο.	Ἐμμ. Καραμάνος	
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ο.	Νικόλ. Ματθαίου	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἀναγν. Κοντάκης	Ν.
Κωνς. Γριβογεώργης	Ν.	Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Ἀν. Κορριωτάκης	
Π. Τσαννετάκης		Παρασ. Ματάλας	
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Στάμος Μαυροδῆμος	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ν.	Δ. Α. Εὐμολπίδης	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης	Ν.	Ἠλίας Δωΐλας	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας	Ν.	Θεόδωρος Πετρινός	
Σταμάτιος Μήτσας		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Π. Βαρδογλῆς	Ν.
Δημήτριος Ζῶτος		Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Νικόλ. Μπούτουνας	Ν.
Ἀλέξανδρος Βιλαίτης		Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Γουλιμῆς	Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.	Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης	
Ἰωάννης Κλίμακας		Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.
Π. Ζάνος	Ο.	Κωνστ. Αἰμπεράπουλος	
Θ. Ζαΐμης		Ἐμμ. Μαδινός	Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος		Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Κάνδυας	Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Γεώργιος Περωτὴς	Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	Ν.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	Ν.	Ν. Σισμάνης	
Ἰωάννης Βάχλας	Ν.	Κωνσταντῖνος Ἀξελὸς	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Βελ. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ο.
Πέτρος Δελιγιάννης		Νικόλ. Πιερράκος	Ν.
Νικόλ. Μπούκουρας	Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας	
Λάμπρος Ροΐλός	Ν.	Σταῦρ. Καπετανάκης	
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	Ν.	Δημήτριος Πικουλάκης	Ν.

Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Νικόλαος Μοσχούλας		Δημήτριος Δρόσος	Ν.
Γεώργιος Α. Ράλλης		Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Νάκος Πανουργιᾶς	Ν.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	Ν.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας	Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης		Γεώργιος Στάϊκος	Ν.
Δημήτριος Κουμανιώτης		Ἀθανάσιος Καστανᾶς	Ν.
Σιδέρης Πράτσικας		Α. Κιζάνης	
Παν. Πατρινός		Ἰωάν. Δαμιανός	Ν.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου		Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	Ν.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ν.	Πέτρος Χ. Πέτρου	Ν.
Κωνστ. Δαρειώτης	Ο.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Ἰωάννης Γεωργάρας	Ν.	Μ. Χουρμούζης	Ν.
Γ. Νικολάου	Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	
Ζαννῆς Μαραγκὸς	Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν.
Μιχαὴλ Σολομὸς	Ν.	Χρῆστος Κικίδης	Ν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Πέπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΘ'.

Τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Χ. Ἀναργύρου καὶ Ν.

Ματθαίου, κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ ΚΚ. Ν. Μπούτουνας, Π. Ἀαζαρῆς, Α. Ῥοΐλος, Ν. Χ. Ἀναργύρου, Π. Χ. Πέτρου, Κ. Τσουκαλᾶς, Γ. Γουλιμᾶς, Ν. Ματθαίου, Γ. Κάνδυας, καὶ Α. Μάμουκας.

Προτεθείσης ἀκολούθως τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ 16 ἄρθρον αὐτοῦ, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν σαφηνίζεται εἰς ποίας περιπτώσεις θέλει δικάζει τὸ πταισματοδικεῖον καὶ εἰς ποίας τὸ πλημμελειοδικεῖον, καὶ ἐντεῦθεν θέλει προκύψει πολλάκις ἀμφιβολία περὶ ἁρμοδιότητος.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐκ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται νὰ ὑφαιρεθῇ χαρακτηρίζεται ἂν ἡ πρᾶξις ἦναι πταίσμα ἢ πλημμέλημα, καὶ ἑτέρου προσθέντος, ὅτι ἂν ἡ κλοπὴ ἢ καὶ ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν ὁ φορολογούμενος εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸ δημόσιον, ὑπερβαίνῃ τὰς 20 δραχμάς, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται πλημμέλημα, ἂν δ' ἦναι ἐλάσσων τῶν 20, πταῖσμα· ἐπέμεγκεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ συμφορότερον πρός τε τὸ δημόσιον καὶ τὸν ἐνοικιαστὴν, νὰ δικάζωνται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πράξεις ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, πρὸς ἀπαμυγὴν ματαίας χρονοτριβῆς καὶ δαπάνης.

Μετά τινα δὲ περὶ τὰ αὐτὰ περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 16 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 17, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 16. Ἡ προανάκρισις τῶν ἐνωτέρω παραβάσεων ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, ἀστυνόμου ἢ παρέδρου, καθὼς καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν γίνεται ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον πταισματοδικεῖον ἢ πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐὰν τὰ παρανόμως ὑφαιρεθέντα προϊόντα παρεύρθησαν ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον κάμνει μνείαν τοῦ παρεστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων. Τὸ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἦθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ὡς ἐθνικὸν ἢ ἐθνικοποιήσεως.

Ἄρθρ. 17. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῶν πρωϊμων καρπῶν (ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σιγκοῦ, τοῦ διμήνου (μαρτιάτικου), τῆς σίκαλης (βρίζης), τῆς βρώμης, τοῦ κιμήνου, τοῦ γλυκανίσσου, τοῦ σισάμου, τοῦ λιναρίου, τῶν ὀσπρίων κλπ. ὡς καὶ τῶν ὑφίμων τῶν εἰς τὰ ἀλῶνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ τοῦ δημοσίου κοιλοῦ, ἢ διὰ ζυγίσματος, ὅταν τὰ εἴδη ἦναι ἀνεπίδεκτα μετρήσεως. Τῶν δὲ ἀραβοσίτων, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἀλώνια, ἀλλὰ μετακομίζονται εἰς κώνους εἰς τὰς οἰκίας, ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 41, ἢ διὰ δοκιμῆς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει γεμίζεται ἀπὸ κώνους ἓν καροτίνιον ἢ ἄλλο κατάλληλον μέτρον, καὶ σοραγίζεται ἐναποτιθέμενον εἰς τὸ ἀχυραρχεῖον, ἢ τὸ παρεδρεῖον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου.

Μετὰ 15 ἡμέρας ἀποσοραγίζεται, κοπανίζεται, ξηραίνεται καὶ μετρᾶται ὁ ἐν αὐτῷ καρπός, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προσδιορίζεται ἐξ ἀναλογίας τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ φόρου.

Ὀφείλουσι δὲ οἱ φορολογούμενοι, ὁσάκις προτιμῶσι τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν, νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου τοῦ χωρίου των, 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 18 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ κατ' αὐτὴν διορισμὸς κατοίκου τινὸς τοῦ οἰκείου χωρίου διὰ νὰ ὑπογράφῃ τὸ στέλεχος, ἀγραμμάτου ὄντος τοῦ φορολογουμένου, κατ' ἐκλογὴν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δὲν παρέχει τοσούτας εἰς τὸν φορολογούμενον ἐγγυήσεις, ὅσας ἡ κατ' ἐκλογὴν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου φιορίζόμενος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀνεφάρμοστον τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Καὶ ἄλλων δὲ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος συμφωνούντων, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον αὐτοῦ, δι' ἰδίας ἑκάστου ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 18. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν καρπῶν καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς εἰς διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ἰδιοχείρως ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, καὶ τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἀντι-

ρήσεις εἴτε ὡς πρὸς τὸ σημειωθὲν ποσὸν, εἴτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ κτήματος, δύναται νὰ σημειώσῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐντὸς ἢ ὄπισθεν τοῦ στελέχους· τούτου δὲ ἀγραμμάτου ὄντος, ὑπογράφει τὸ στέλεχος ἢ τὰς ἐντάσεις ἄλλος τῆς ἐμπιστοσύνης του ἐνώπιον τοῦ παρέδρου ἢ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀπουσίᾳ τούτων, ἐνώπιον δύω μαρτύρων ὑπογραφομένων καὶ τούτων, ἢ γινομένης μνείας τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἶναι ἀγράμματοι. Ἐὰν δὲ ὁ φορολογούμενος ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ τὸ στέλεχος, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ παρεδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ οἰκείου ἢ τοῦ πλησιεστέρου χωρίου, διὰ νὰ ὑπογράψωσιν αὐτὸ πρὸς μόνην τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως.

Τὸ τοιουτοτρόπως συνταχθὲν στέλεχος καθίσταται διοικητικῶς ἐκτελεστὸν, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελεν ἀναταλῇ διοικητικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του, καθὼς καὶ ὁπόταν φέρῃ ἀντιρρήσεις, ὅτε ἐκτελεῖται μόνον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον.

«Ἄρθρ. 19. Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ εὐθὺς μετὰ τὴν μέτρησιν τὸ διπλότυπον, ὁ φορολογούμενος προσκαλεῖ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν εἰδικὸν πάρεδρον ἢ τὸν ἔφορον ἢ τὸν εἰρηνοδίκην, ἢ τούτων κωλυομένων, τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν δευτέραν μέτρησιν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἐγγράφεται εἰς πρωτόκολλον, ἐν ᾧ μνημονεύεται ῥητῶς καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ παρήχθη ὁ καρπός. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, συντεταγμένον εἰς διπλοῦν ἐνώπιον δύω μαρτύρων καὶ ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὰ παρευρεθέντα πρόσωπα, τὸ μὲν ἀρίσται εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ παραπέμπεται ἀπὸ τὴν συντάξασαν αὐτὸ ἀρχὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἂν δὲν συνετάχθη παρ' αὐτοῦ, διὰ νὰ κανονίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τὸν εἰσπραχθησόμενον φόρον. Ὅστις τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ἀρνηθῇ νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου τιμωρεῖται πειθαρχικῶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 96 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσει τὸ διπλότυπον, ὁ δὲ φορολογούμενος δὲν φροντίσει περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος νὰ διορίζῃ πρὸς ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων ἀντιπρόσωπόν του, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ.»

Ἀναγνωσθέντος ἀκολούθως τοῦ ἄρθρου 20 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τινος προτείναντος νὰ προστεθῇ

ἐν τῷ ἄρθρῳ, σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην τοῦ ἑνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι μὲ τὴν αὐτὴν ποινὴν τοῦ ἐδαφίου 2 τιμωρεῖται καὶ ὅστις ἤθελε χαρακτηρίσει ὡς ἐθνικὰ κτήματα, ἰδιωτικά, παρατήρησεν ἕτερος, ὅτι διάταξις τοιαύτη εἶναι περιττὴ, καθ' ὅσον κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διπλοτύπου ὁ φορολογούμενος εἶναι παρὼν, καὶ ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς θελήσῃ νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς ἐθνικὸν τὸν ἀγρόν του, οὗτος δύναται νὰ κάμῃ ἐνστάσεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἄχρι τοῦ νῦν δὲν συνέβη νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐθνικὸς ἀγρὸς, ἰδιωτικὸς, ἐξ ἐναντίας δὲ μάλιστα ἀπείρους ἐθνικὰς γαίας ἐσφετερίσθησαν ἰδιῶται.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν προσθήκην προτείνας, ὅτι ὑπάρχει πιθανότης νὰ συμβῇ τοιαύτη ἀπάτη, ἐπειδὴ ὁ ἐνοικιαστὴς ἔχει συμφέρον νὰ λάβῃ τὸν τῆς ἐπικαρπίας φόρον, ἢ νὰ περιπλέξῃ τὸν φορολογούμενον εἰς δίκας μετὰ τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ μείνῃ πρὸς ὥραν τοὐλάχιστον ἀκαταπόνητος διὰ τὸ ποσὸν τοῦ διαριλλονεικουμένου φόρου ἐπικαρπίας.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ὅτι τὸ δημόσιον ἔχει συμφέρον νὰ τιμωρήσῃ ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελησε νὰ τὸ ζημιώσῃ χαρακτηρίζων τὰς ἐθνικὰς γαίας ὡς ἰδιωτικὰς, ἀλλὰ δὲν ἔχει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τιμωρήσῃ τὸν τὰς ἰδιωτικὰς ὡς ἐθνικὰς χαρακτηρίσαντα, διότι οὔτε κτήσεών τῆς περιουσίας τοῦ ἰδιώτου εἶναι, δυναμένου νὰ διεκδικήσῃ δικαστικῶς τὰ συμφέροντά του, καὶ συμφέρον ἔχει ν' ἀνακαλύψῃ τὰς ὑπὸ ἰδιωτῶν κατεχομένας γαίας του· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἀπέρριψε τὴν πρότασιν τοῦ ἑνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρ. 20 οὕτως·

«Ἄρθρ. 20. Ὁ ἐνοικιαστὴς τιμωρεῖται:

α'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100 ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἁλωνίων τακτικὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων.

β'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500 ἐὰν χαρακτηρίσῃ κτήματα ἐθνικὰ ἢ ἐθνικοειδιόκτητα ὡς ἰδιωτικὰ, ἢ ὡς ἐθνικοειδιόκτητα κτήματα ἐθνικά.

γ'.) Μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, ἐὰν παραλείψῃ ὁλοτελῶς τὴν εἰς τὸ διπλότυπον ἐγγραφὴν τοῦ φόρου, ἢ ἐγγράψῃ ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησε.

δ'.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὰ διπλότυπα πλειότερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ.

ε.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100, ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου.

ς'.) Μὲ χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ παρανόμως εἰσπραχθέντος φόρου, ἐὰν εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους φόρους, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ παρόντος νόμου.

Εἰς τὰς ὑπὸ στοιχ. ϛ'.—ε. περιπτώσεις ἐνεργεῖται κατ' αὐτοῦ καὶ ποινικὴ καταδίωξις κατὰ τὸ ἄρθρ. 255 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὸ ἥμισυ τοῦ τριπλοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ φορολογουμένου.»

Παρεδέχθη ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 21 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μεταβληθείσης μόνον τῆς λέξεως «πρόστιμον» εἰς «χρηματικὴν ποινήν» ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 21. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποστέλλωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον περαιοῦται, καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα, ἄνευ σβυσμάτων καὶ ξυσμάτων. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς 5 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἕκαστον βιβλίον, δὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἔφορον, τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, δικάζον κατὰ προτίμησιν, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀλιγωρήσαντα ἐνοικιαστὴν χρηματικὴν ποινὴν ἐκ δραχ. 100—200 καὶ διατάττει τὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν παράδοσίν των διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Τοῦ προστίμου τούτου δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ ἐὰν μετὰ τὴν πενθήμερον προθεσμίαν παραδώσῃ εἰς τὸν ἔφορον τὰ εἰρημένα στελέχη.»

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρ. 22 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη καὶ ὁ ὑπουργός, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 22. Τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 17 φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ νὰ μεταχομίσωσι καὶ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐντὸς ἑκάστου δήμου προσδιωρισμένην κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑπουργείου κεντρικὴν ἀποθήκην.

Δύναται δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ εἰς τινα τῶν γειτνιαζόντων δήμων, δι' ἐκεῖνα μόνα τὰ χωρία τοῦ δήμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπέχουσι πλειότερον τῶν 3 ὡρῶν.»

Παρεδέχθη ἐπίσης καὶ τὰ ἄρθρ. 23 καὶ 24 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 23. Ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν εὐκολύνονται νὰ μεταφέρωσι τοὺς καρποὺς των ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσι προσωρινῶς εἰς ἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἐναποταμιευθέντος ποσοῦ εἶναι εἰς βάρος των. Ὀφείλουσιν ὅμως ἐντὸς 20 τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἰδικὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· παρελθούσης δ' ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ δημόσιον μεταχομίζει αὐτοὺς δι' ἐξόδων τῶν ἀμελησάντων ἢ ἀρνηθέντων φορολογουμένων, τὰ ὁποῖα εἰσπράττονται διοικητικῶς.

Πᾶσα ἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτρέπεται, ἀρραγίζεται καὶ ἀποφραγίζεται ἑκάστην ἐσπέραν καὶ πρωΐαν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου.

Ἐὰν δὲν μεταχομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι ὁλοκλήρους τοὺς φόρους των ἀπὸ τὰ ἀλώνια εἰς τὴν ἰδικὴν ἢ κεντρικὴν ἀποθήκην, τὸ δημόσιον καταλογίζει αὐτοὺς εἰς χρήματα εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τῶν φορολογουμένων κατ' ἐκλογήν, καὶ ἐνεργεῖ διοικητικῶς τὴν εἴσπραξιν.

Ὁ εἰς χρήματα καταλογισμὸς ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου.

Ἄρθρ. 24. Ἕκαστος τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ φόρους, ἀλλ' ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ διὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον τὴν περὶ τούτου δήλωσίν του, καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων μέτρησιν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ μετέφερεν ἤδη αὐτοὺς εἰς τὴν ἰδικὴν ἀποθήκην, δύναται νὰ τοὺς παραλάβῃ, ἀφοῦ παρουσιάσῃ εἰς τὸν εἰδικὸν πάρεδρον τοῦ χωρίου καὶ τὸν ἐνοικιαστὴν διπλότυπον ἀποδείξεως τοῦ ἁρμοδίου ταμίου, ἐμφαίνουσαν, ὅτι ἐπλήρωσε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρ. 25 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι καὶ εἰς τὸ σχέδιον τοῦ νόμου ἐνυπῆρχεν ἡ προσθήκη τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐθεώρησε περιττὴν ἡ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς του ἐπεξεργασθεῖσα τὸ σχέδιον ἐπιτροπή, διότι ἐκτὸς τῶν πρωτευουσῶν τῶν ἐπαρχιῶν εἰς οὐδένα ἄλλον δῆμον ὑπάρχουσιν ἀγοραί, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συντάττωνται τὰ τοιαῦτα πρωτόκολλα.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι εἰς ὅλους τοὺς δήμους γίνονται ἀγοραπωλησίαι, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν αὐτήν, διότι ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν τιμῶν δὲν βλάπτονται τὰ συμφέροντα τῶν φορολογουμένων, καθόσον δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ κρατήσωσι τοὺς φόρους των, ὅταν θεωρήσωσι τὰς τιμὰς ὑπερόγκους, καὶ μάλιστα τὸ δημόσιον ἔχει συμφέρον νὰ μειώνῃ αὐτὰς διὰ νὰ ἐκποιῇ εὐκολώτερον τοὺς καρπούς του.

Ἀντέλεγεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν προϊόντων προέρχονται καὶ καθυστερήσεις, διότι πολλοὶ φορολογούμενοι θέλοντες νὰ κρατήσωσι τοὺς φόρους των, κωλύονται ἐκ τῆς τιμῆς· συσσωρευομένων δὲ εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν καρπῶν, τὸ δημόσιον ὑπόκειται εἰς ζημίας ἔκ τε τῆς φθορᾶς αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς πληρωμῆς ἐνοικίων καὶ μισθῶν ἀποθηκαρίων· δι' ὅλα ταῦτα θεωρεῖ συμφορώτερον καὶ εἰς τὸ δημόσιον νὰ προσδιορίζωνται συγκαταβατικώτερον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἀγορικῶν τιμῶν τῶν δήμων.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλὴν διεύθυνσιν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι οὐδεμία θέλει προκύψει ὠφέλεια ἀντικαθισταμένου τοῦ ταμίου ἀπὸ τὸν δήμαρχον, καθότον πολλαὶ ἀρχαὶ ἐξέθεσαν τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου, ἐλαττώσασαι τὰς τιμὰς τῶν σιτηρῶν, χάριν τῶν φορολογουμένων· ἐπομένως θεωρεῖ καλῶς ἔχον τὸ νομοσχέδιον.

Μετά τινα δὲ προσθέντα, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν συζήτησιν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τὸ δημόσιον ἐνοικιάζει τοὺς φόρους εἰς εἴδη, καὶ τοιαῦτα ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς ἢ τοὺς φορολογουμένους· λαμβάνον δὲ τοὺς καρποὺς εἰς τὴν κυριότητα των, δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατὰ βαύλησιν τὰς τιμὰς αὐτῶν, μὴ ὑποχρεοῦν τινα νὰ τοὺς ἀγοράσῃ, ἐὰν αἱ τιμαὶ τῷ φαίνωνται ἀσύμφοροι. Ἐκτὸς δὲ τούτου θεωρεῖ ἐπιζήμιον τὸ νὰ συγχωρῆται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἡ κατὰ τὰς περιστάσεις τῶν τιμῶν αὐξομείωσις, διότι πολλαὶ ἠθέλουν συμβαίνει τότε καταχρήσεις, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 26, 27, 28, 29 καὶ 30 δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναγάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, προτεθείσης μόνον εἰς τὸ 29 μετὰ τὴν λέξιν «ἐνεργήσῃ» τῆς λέξεως «ἀμέσως» ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρον 25. Ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ θέρους τῶν πρωΐμων καρπῶν συντάσσεται διαρκῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν παρὰ τοῦ νομάρχου ἡ ἐπαρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου πρωτόκολλον, δι' οὗ βεβαιοῦται ἡ τρέχουσα ἀγοραία τιμὴ τῶν καρπῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου πληρώνεται τὸ ἀντίτιμον τῶν κρατουμένων ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους καρπῶν, τὰ καθυστερήματα τῶν φορολογουμένων καὶ τὰ ἐλλείμματα τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρον 26. Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἢ διὰ δοκιμῆς ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν αὐτῶν δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπιδείξει τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς φορολογουμένους νὰ τοὺς μετακομίσωσιν. Ἐὰν δὲ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσι, καταλογίζονται εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν ὑπάρχωσι πλεονάζοντες καρποί, ἀνήκοντες εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ἂν τοιαῦται εἰσήχθησαν, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα ἀβλαβῶς τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου. Ὀφείλει ὅμως νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του ἐγγράφως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸ τῆς λήξεως τῆς εἰκοσαημέρου προθεσμίας.

Ἄρθρον 27. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἢ νὰ διαθέτῃ οἱουδήποτε καρποὺς, πηγάζοντας ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, πρὶν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ συμπληρωθῶσιν ὁλόκληρα τὰ ποσὰ τῶν ἐνοικιασθέντων εἰδῶν.

Οἱ πλεονάζοντες καρποί, καθὼς καὶ οἱ μὴ συμπεριληφθέντες εἰς τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως, πηγάζοντες ὅμως ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, ἀνήκουν εἰς τὸν ἐνοικιαστήν. Ἔχει ἑπομένως οὗτος τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παραλάβῃ ἐκ τῆς ἀποθή-

κης, ἢ νὰ τοὺς εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν φορολογουμένων, ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, κοινοποιουμένῃ εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ μετακομίσωσι τοὺς εἰρημένους καρποὺς εἰς τὴν τόπον, ὅπου εἶναι συστημένη ἡ κεντρικὴ ἀποθήκη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ δήμου των, ἢ εἰς ἄλλον μὴ ἀπέχοντα τοῦ χωρίου των πλέον τῶν τριῶν ὡρῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν καρπῶν διὰ δυσβάτων ὁδῶν ἄνευ εὐλόγου αἰτίας.

Ἄρθρον 28. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς φορολογουμένους ν' ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἄνευ ῥητῆς ἀδείας τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου τοὺς φόρους των. Οἱ παραβαίνοντες τῆς παρούσης διατάξεως ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδίδωσιν αὐτοὺς ἐκ νέου καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρον 29. Ἐὰν μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς τῶν πραιμμένων καρπῶν δὲν ἀποδίδεσθῃ τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἀποταμιευθέντων εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας, καὶ τῶν κρατηθέντων ὑπὸ τῶν φορολογουμένων καρπῶν, προσκαλοῦνται οὗτος καὶ ὁ ἐγγυητής του ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τῆς ἁρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς ν' ἀναπληρώσωσι τὰ ἐλλείμματά τωνδι' ὁμοειδῶν καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος καρπῶν, ἢ νὰ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Παρελθούσης ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος καταλογίζει τὸ ἔλλειμμα εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, καὶ παραπέμπει τὸν χρηματικὸν πίνακα εἰς τὸν ταμίαν, ὅπως νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἰσπραξιν ἀμέσως κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀπαραλλάκτως καὶ ὡς πρὸς τοὺς ὑγίεις καρποὺς, ἐὰν ἀναδειχθῇ ἔλλειμμα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν αὐτῶν καὶ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθ. 26 ὁριζομένης εἰκοσαημέρου προθεσμίας διὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην μετακομιδὴν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρ. 30. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναθεωρῇ καὶ μεταῤῥυθμίζῃ τὰς περὶ καταλογισμοῦ ἀποφάσεις τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ὁσάκις αὐταὶ ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 31 καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣς παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξιν τοῦ ν' ἀποφασίζῃ ὁ εἰρηνοδίκης ἀνεκκλήτως περὶ τοῦ ἐνοικίου, διότι συμβαίνουν πολλάκις ἰδιοκτήτης βλέπων ἀφ' ἑνὸς τὴν ἀνάγκην τοῦ δημοσίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου ἀποθήκης, νὰ ζητήσῃ ἐνοίκιον ὑπέρογκον. Ἐπειδὴ δὲ ἐνίοτε ὁ δῆμος δὲν παραχωρεῖ ἀποθήκην, τὸ δὲ δημόσιον ὑποχρεωμένον νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς καρποὺς του, διατρέχει κίνδυνον ν' ἀπολέσῃ αὐτοὺς, πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων ἐπιζημίων συνεπειῶν ἔλαβεν ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἀπειλήτις διὰ τὸν δῆμον ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελεν ἀρνηθῇ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς ἀναγκαιούσας αὐτῷ ἀποθήκας. Ἐὰν ὅμως ἡ Βουλὴ ἀνεύρῃ μέσον ἄλλο καταλληλότερον καὶ ἁπλούστερον, δὲν θέλει διστάσει νὰ τὸ ἀποδεχθῇ.

Ἀντέτεινεν ἕτερος, ὅτι δὲν πιστεύει νὰ συμβῇ ποτε ὥστε ἰδιοκτήτης τις νὰ μὴ θέλῃ νὰ χορηγῇ τὴν οἰκίαν του εἰς τὸ δημόσιον ὑπ' ἐνοίκιον, προτιμῶν ἄνευ λόγου νὰ στερῆται τῆς ἐκ τοῦ ἐνοικίου προσόδου, ἐκτὸς ἂν ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ δὲν τῷ χορηγήσῃ ἐνοίκιον ἀνάλογον· ἀλλὰ καὶ παρουσιαζομένης τοιαύτης περιστάσεως, νομίζει ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν ἰδιοκτήτην νὰ χορηγῇ τὴν οἰκίαν του, ἀποκόπτοντος τὸ ἐνοίκιον τοῦ εἰρηνοδίκου, διότι καθὼς τὸ δημόσιον ἀποκόπτει κατὰ βούλησιν τὴν τιμὴν τῶν καρπῶν του, οὕτω καὶ ὁ ἰδιοκτήτης δικαιοῦται νὰ ὁρίσῃ τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας του. Δὲν θεωρεῖ δ' ἐπίσης δίκαιον, ἐπειδὴ δύστροπός τις ἰδιοκτήτης δὲν συγκατατέθη νὰ παραχωρήσῃ τὴν οἰκίαν του, νὰ τιμωρῆται ὁλόκληρος δῆμος, ὑποχρεουμένων τῶν φορολογουμένων νὰ μεταφέρωσι τοὺς φόρους των εἰς ἄλλον δῆμον, καὶ ὑποκειμένων ἐντεῦθεν εἰς ζημίας.

Μετὰ τινα δὲ περὶ τὰ αὐτὰ περιστραφεῖσαν συζήτησιν ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 31 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 31. Πᾶς δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται οἱ εἰς εἴδη ἀποδιδόμενοι φόροι, εἶναι ὑπόχρεως νὰ χορηγῇ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος προσδιορίζουσι. Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν τούτων συμφωνεῖται μεταξὺ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου· ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἐὰν δὲ ἀποτιθῇ ὁ δῆμος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν συνε-

στὰ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς ἄλλον πλησιέστερον δῆμον, ὅπου οἱ φορολογούμενοι τοῦ ἀποσπασθέντος δήμου ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσι τοὺς φόρους των, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαζημιώσεως κατὰ τοῦ παραιτίου.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 32 καὶ 33 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ 33 ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς γενομένην προσθήκην, ἔχοντα οὕτως·

Ἄρθρ. 32. Εἰς πᾶσαν κεντρικὴν ἀποθήκην θέλει χορηγηθῆ κοιλὸν δημόσιον ἴσης χωρητικότητος μὲ τὴν τοῦ κοιλοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ θέλουν παραλαμβάνεσθαι οἱ καρποί. Ὀφείλει ἑπομένως πᾶς ἐνοικιαστὴς νὰ μετρᾷ ἐπὶ τῶν ἁλωνίων τοὺς καρποὺς διὰ κοιλοῦ ἴσης χωρητικότητος μὲ τὸν τοῦ κοιλοῦ τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης, καὶ νὰ παραδίδῃ τὸν βεβαιωθέντα φόρον ἐσφραγισμένον ἐντὸς σάκκων εἰς τὸν φορολογούμενον, διὰ νὰ τὸν μετακομίσῃ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην. Πᾶσα δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ ἁλώνια ἢ ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην παράδοσιν προκύπτουσα τυχὸν ἔλλειψις, ἢ ἀναφανησομένη νόθευσις τοῦ φόρου καταψηφίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν παράδοσιν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ φορολογουμένου πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐὰν τυχὸν ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ νόθευσις ἐπῆγασεν ἀπὸ τὸν φορολογούμενον διὰ παραβιάσεως σῶν τραγίδων, ἢ δι' ἄλλου τινὸς μέσου.

Ἄρθρ. 33. Ἅμα γένῃ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 μετακόμισις ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὀφείλει ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς νὰ σημειώσῃ ὄπισθεν τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ διπλοτύπου τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τοῦ φόρου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σάκκων, ὁ δὲ ἀποθηκάριος νὰ ἐκδώσῃ διπλότυπον παραλαβῆς ἐμφαῖνον τὸ ὄνομα τοῦ φορολογουμένου, τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τοῦ φόρου, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ διπλοτύπου.

Ἐὰν ὁ ἀποθηκάριος ἐκδώσῃ ἀπόδειξιν χειρόγραφον ἢ καὶ ἐντυπον παρὰ τοὺς κανονισμένους τύπους, καταδιώκεται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως. »

Ἐγένοντο ὡσαύτως δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 34, 35 καὶ 36, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης ἀντιρρήσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 34. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐλαιῶν ἐνοικιάζεται διὰ δημοπρασίας, ἀποδίδονται δὲ παρὰ μὲν τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, παρὰ δὲ

τοῦ φορολογουμένου, εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος 10 τοῖς ο/ο ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκπίεσιν τοῦ ἐλαίου.

Ἀλλ' ἐὰν αἱ προσφοραὶ θεωρηθῶσιν ἀσύμφοροι, τόσον ὁ ἔγγειος φόρος καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰς χρήματα πρὸς λεπ. 8 τὴν ὀκᾶν.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ μὲν ἐγγείου φόρου γίνεται εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα διὰ μετρήσεως, τῆς δὲ ἐπικαρπίας δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὁκάδας ἐλαίου.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου γίνεται εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, τὴν 1 Ἰανουαρίου, τὴν 1 Φεβρουαρίου καὶ τὴν 1 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Τὸ εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἔλαιον ἐναποτίθεται εἰς γνωστὰς τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ καὶ ταμίᾳ ἀποθήκας, καὶ μένει ὑπέγγυον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου.

Ὀφείλει ἑπομένως ὁ ἐνοικιαστὴς, ὁσάκις πράττεται νὰ ἐκποιήσῃ μέρος αὐτοῦ, νὰ εἰδοποιῇ τὸν τε ἔφορον καὶ τὸν ταμίαν καὶ πρὸ τῆς εἰς τὸν ἀγοραστὴν παραδόσεως αὐτοῦ νὰ καταθέτῃ εἰς τὸ ταμεῖον τὸ ἀντίτιμον.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὴν ἔλλειψιν ἐκποιήσει λαθραίως, ἢ ὑπεξαιρέσει τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑπεγγύου ἐλαίου, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον, ἴσον μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν.

Ἄρθρ. 35. Εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα καὶ ἡ ἐκπίεσις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρὰ ὡς εἰς τὰς ὀλιγοστίπους τῶν δένδρων, ὁ ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὁκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκᾶν.

Αἱ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται κατ' ἐκλογὴν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποταμιεύσεως, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λεπτὰ 2 τὴν ὀκᾶν.

Κεφάλ. Δ'.

Περὶ φορολογίας τῶν περιβολίων, μετάξης καὶ λαχανικῶν.

Ἄρθρ. 36. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν περιβολίων, λαχανικῶν, μπαστανίων, κρομμύων γεωμήλων, καπνῶν, βαμβακίων καὶ τῶν συστάδην κειμένων ἀμυγδαλεῶν ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα.»

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ 37 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν

Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν παρατήρησίς τις περὶ τοῦ προϊόντος τοῦ βαμβακίου, ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαὶ ἔχουσιν ἐπιρροὴν καὶ δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι βλάβην εἰς αὐτὸ, δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἵνα προστεθῇ τὸ προτεινόμενον ἐδάφιον εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον.

Ἐπέφερεν Ἕτερος, ὅτι καὶ τὸ προϊὸν τοῦ βαμβακίου καὶ τὸ τοῦ καπνοῦ ὑπόκεινται εἰς βλάβην ἅμα ἡ συγκομιδὴ αὐτῶν δὲν γείνῃ ἐν δέοντι, διότι καὶ ἡ χαλάζα καὶ τὸ ῥθυροποιὸν ἔντομον τῆς ἀκρίδος δύνανται νὰ τὰ καταστρέψωσιν ἐξ ὁλοκλήρου· ἑπομένως ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκτιμήσεως θεωρεῖται τὰ μᾶλλιστα ἀναγκαῖος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γνώμης τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακουρτείας καὶ καπνουρτείας, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθεῖσαν προσθήκην.

Ἀποδεξαμένου τοῦ ὑπουργοῦ τὰ λεχθέντα, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 37 ἄρθρον, ὅπως μεταῤῥυθμισθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 37. Ἡ βεβαίωσις τῶν ἀνωτέρω φόρων γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἑράπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ἐτησίας προσόδου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων.

Ἡ φορολογία δὲ τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν βεβαιοῦται ἐπὶ τῇ βάσει ὁλοκλήρου τοῦ προϊόντος δι' ἕκαστον περφτευμένον χωράφιον, ὑπολογιζομένου εἰς ὁκάδας, τοῦ τε καπνοῦ δι' ὅλας τὰς περιόδους (χέρια) τῆς συλλογῆς, καὶ τοῦ βαμβακίου ἄνευ τοῦ περικλείοντος αὐτὸ κάλυκος.

Ἡ δὲ ἐποχὴ τῆς ἐκτιμήσεως προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, λαμβανόντων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακουρτείας καὶ καπνουρτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν βαμβακίων ἀποδίδεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, κανονιζομένης διὰ πρωτοκόλλου, συνταττομένου ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ καινότητα παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν καπνουρτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν Ἀρχῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ βαμβακίου, κατ' ἐπαρχίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ

οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακουρτείας προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.»

Παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Πίπας
Δ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΓ'.

Τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς πρὸ τετραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγείλαντος τοῦ προέδρου ὡς ἀντικειμένων τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων ἄρθρων τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ τινὲς τῶν παρ' αὐτῆς προτεινομένων διατάξεων δὲν εἶναι ἀναγκαῖαι, ἐκ δὲ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως ἀνεπτύχθη ἰδέα τις ἀφορῶσα τὸ παρελθὸν, ἀναγκαίη νὰ συνταχθῇ νέαν ὑποτροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἀναγγέλλει ὑποβάλλει εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς Βουλῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ὑπολειπομένων ἄρθρων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸν ἐντὸς τοῦ κράτους εὑρισκόμενον νοσοῦλέκτον παραχωρεῖται τετράμηνος πρόθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν δημοσιεύεται ἡ κλῆσις του διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῦ ἐπάρχου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου εἰς τὸν ὁποῖον ἐκλεχθῇ.

Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ, ἐφαρμοζόντωι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 7. Ὅστις ἐπιφέρει εἰς ἑαυτὸν ἐκουσίαν ἀσθένειαν ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην διὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἐκ τούτου κατέστη προσκαίρως ἢ διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τῶν μηνῶν μέχ-

χρις ἑνὸς ἔτους, τιθέμενος πρὸς τούτοις εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτ. ὑπουργείου διὰ τὸν τεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας χρόνον.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς τῆς φυλακίσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τοὺς συνεργούς· ἐὰν δὲ οὗτοι ἦναι ἰατροί, χειρουργοὶ ἢ φαρμακοποιοί, καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. 8. Στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἰατροὶ ἢ χειρουργοί, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς θέσεως των προσκληθέντες νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, δεχθῶσι δῶρα ἢ ὑποσχέσεις χάριν τῆς γνωμοδοτήσεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 456. 457 καὶ 458 τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἴτε ἐδέχθησαν τὰ δῶρα ἢ τὰς περὶ τούτου ὑποσχέσεις, ἀφοῦ προσεκλήθησαν νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, εἴτε ἐδέχθησαν αὐτὰ προηγουμένως, ἀρμόδιοι ὄντες εἰς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἰδίαν ποινὴν τὸ νὰ δεχθῶσι τι καὶ δι' ἀπαλλαγὴν δικαίως γενομένην.

Ἄρθρ. 9. Οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἤθελαν ἐκπληρώσει τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου χρέη, τιμωροῦνται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον 50—500 δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένης τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, ἐὰν αἱ πράξεις αὐτῶν φέρωσιν ἐγκληματικὸν χαρακτῆρα.

Ἄρθρ. 10. Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν κατα γράφεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον χρόνον τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 11. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ ἑπόμενα τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστερούντων στρατευσίμων, καὶ τῶν συνεργῶν καὶ συναιτίων αὐτῶν, διὰ πράξεις ἐνεργηθησομένας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου. Αἱ δὲ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 3 καὶ 6 ἄρχονται ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.»

Διαφέρει δὲ τὸ 6 ἄρθρον αὐτῆς ἀπὸ τὸ 4 τῆς ἐκθέσεως μόνον καθόσον ἀντὶ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ὥρισεν ὡς τοιαύτην τὸν ἔπαρχον, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης δυσχερείας ἀφῆρεσε τὴν φράσιν «εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς,» ἀφεὶς μόνον τὴν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν.

Συμφωνήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῆς ἀνωτέρω ὑποτροπολογίας, εἰς ἣν συγχωρεῖται καὶ ἡ τροπολογία αὐτῆς, ἐπήνεγκε τις, ὅτι θεωρεῖ ἄσκοπον καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος τὴν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν,

καθόσον οἱ κληρωθέντες, μικρᾶς τάξεως ὄντες καὶ ἀγράμματοι, ἴσως δὲν ἀναγινώσκουσι ποτὲ αὐτήν, καὶ προτιμᾷ διὰ τοῦτο τὸ νὰ εἰδοποιῇ ὁ ἔπαρχος τοὺς συγγενεῖς τοῦ κληρωθέντος, διότι ἄλλως, καὶ θέλησιν ἔχων νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν στρατὸν ὁ κληρωθείς, ἀγνοῶν ὅτι ἐκληρώθη, θέλει καθυστερήσει καὶ ὑποστῇ ἀδίκως τὰς ποινὰς τῆς καθυστερήσεως.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσις τῶν ἐπισήμων αὐτῆς πράξεων εἶναι τρόπος πρὸ πολλοῦ παραδεδεγμένος καὶ γνωστὸς ἤδη εἰς πάντα πολίτην· διὰ τοῦτο καὶ ἡ τοιαύτη δημοσίευσις συνεπάγει ἐν ἑαυτῇ τὴν πρόληψιν τοῦ ὅτι ἕκαστος τῶν πολιτῶν ἔλαβεν ἢ ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς πράξεως. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς συγγενεῖς, ἔχουσιν ἄλλα μέσα νὰ γνωρίζωσι τοὺς κληρωθέντας, διότι ὡς ἔχοντες συμφέρον παρευρίσκονται εἰς τὴν κλήρωσιν καὶ μανθάνουσι τὰ τῶν κληρωθέντων ὀνόματα· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, τί θέλει γείνῃ ἐὰν ὁ ἄπειρος δὲν ἔχῃ τυχὸν συγγενεῖς, οἵτινες νὰ ἐνδιαφέρωνται ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ νὰ φροντίσωσι νὰ τὸν εἰδοποιήσωσι; Ἄλλως τε ἀποφεύγομεν συγχρόνως καὶ τὰς περὶ τὴν ἐπίδοσιν συμβαινούσας ἀνωμαλίας, ἐφ' ὧν τοσαῦται γεννῶνται καὶ σήμερον δίκαι.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δὲν θέλουν δύνασθαι οἱ ἐκτὸς τοῦ κράτους ἅπαντες νὰ μανθάνωσιν ὅτι ἐκληρώθησαν, καθόσον ἡ ἐφημερὶς αὕτη καὶ ἐντὸς τοῦ κράτους εἰς μόνας τὰς ἀρχὰς διανέμεται, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει καταλληλότερον ἡ τοιαύτη δημοσίευσις νὰ γίνηται διὰ τῶν πρεξένων, καθ' ὃν τρόπον συνειθίζουσιν οὗτοι νὰ δημοσιεύωσι τὰ ἔγγραφά των. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὸ τῆς ἐκτελέσεως διάταγμα θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ γείνῃ λόγος περὶ τῆς ταχείας καινοποιήσεως τῶν κληρωθέντων ὀνομάτων.

Ἐρωτηθεῖσα ἀπαλοίβως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 6 ἄρθρον τῆς ἀνωτέρω ὑποτροπολογίας, ἀντικατασταθείσης μόνων τῆς λέξεως «ανεσύλλεκτον» διὰ τῆς λέξεως «κληρωθέντα» ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 6. Εἰς τὸν ἐκτὸς τοῦ κράτους εὑρισκόμενον κληρωθέντα παραχωρεῖται τετράμηνος προθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν δημοσιεύεται ἡ κλήρωσις του διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῦ ἐπάρχου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δήμαρχου τοῦ δήμου εἰς τὸν ὁποῖον ἐκληρώθη.

Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῆ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 3, 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρ. 7 τῆς ὑποτροπολογίας, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 7 τῆς ἐκθέσεως, ὅπου γίνεται λόγος καὶ περὶ τῶν συνεργῶν τῆς ἐπενεχθείσης σωματικῆς βλάβης· ἀλλὰ παρελείφθησαν τὰ πρὸ αὐτοῦ 5 καὶ 6, δι' ὧν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέβαλε ποινὰς εἰς τοὺς συνεργοὺς τῆς δραπετεύσεως, καὶ ἐπειδὴ περὶ αὐτῶν δὲν προβλέπει οὐδ' ὁ ποινικὸς νόμος, ἡ ἀπάλειψις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων θέλει συνεπιφέρει τὴν ἀτιμωρησίαν τῶν συνεργῶν.

Πολλῶν δὲ παρατηρησάντων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πληρώμεν τοὺς νόμους διὰ ποινῶν, καθ' ὅσον αὐταὶ αὐξανόμεναι καθίστανται ἀνεφάρμοστοι καὶ ἐξασθενοῦσι τὴν ἰσχύν των, ἐπήνεγκέ τις, ὅτι τιμωροῦντες διὰ τοῦ συζητουμένου ἄρθρου τὸν βλάψαντα σωματικῶς ἑαυτὸν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, προτιθέμεθα νὰ προλάβωμεν πᾶσαν πρὸς τὴν καθυστέρησιν ἀφορμήν. Ἀλλ' ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἴδιον ἄρθρον ὁ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἀκριωτηριασθεὶς προσλαμβάνεται εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, θεωρεῖ περιττὴν τὴν ποινὴν τῆς φυλακίσεως, καθόσον φρονεῖ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν οὐδένα διότι ἀπέκοψε τὴν χεῖρα ἢ τὸν πόδα του, ἀφ' οὗ καὶ διὰ τῆς τοιαύτης σωματικῆς βλάβης δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος πρὸς τίνα σκοπὸν ὁ τοιοῦτος τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι τὸν τραυλώσαντα ἑαυτὸν καὶ μὴ ὄντα εἰς κατάστασιν νὰ ὑπηρετήσῃ στρατιωτικῶς ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ μεταχειρισθῇ εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, ὡς τὸν τῶν ζευγιτῶν· δὲν ὑποχρεοῦται ὅμως νὰ προσλάβῃ ἐκ τῶν ἀκρωτηριασθέντων παρὰ μόνον ὅσους ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν ἤθελε συναινέσει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου τούτου, καθόσον τοιαῦται ἀθεμιτουργίαι λαβοῦσαι χώραν κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, ἔπαυσαν πρὸ πολλοῦ, οὐδ' ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα, ἠναγκάσθη ὅμως νὰ συμφωνήσῃ διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ νόμῳ ὡς ἐφόδιον κατὰ τοῦ τυχὸν ἀποπειραθησομένου τοιαύτην πρᾶξιν.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι τοιαῦται ποιναὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν δύνανται νὰ προστρίψωσι μῶμον εἰς τὸ ἔθνος, κατα-

δεικνύουσαι τὴν ἠθικὴν ἡμῶν κατάστασιν ἀγρίαν καὶ τραχεῖαν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐδένα μῶμον δύναται νὰ προστρίψῃ εἰς τὸ ἔθνος ποινὴ τοιαύτη, τὴν ὁποίαν παρεδέχθησαν καὶ τῶν ἄλλων εὐνομουμένων ἐθνῶν αἱ νομοθεσίαι.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι πολλαὶ τοιαῦται πράξεις ἔλαβον χώραν τῷ ὄντι, ὥστε ἠναγκάσθη τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον, καθ' ἣν οἱ τοιοῦτοι παρεπέμποντο εἰς τοὺς ἀρμοδίους, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἐπέφερεν ἴσως τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶναι δύσκολον κληρωθείστης νὰ καταφύγῃ εἰς τοιαῦτα αἰσχρὰ μέσα ἀπαλλαγῆς, δὲν θεωρεῖ ἄσκοπον τὴν παραδοχὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου· παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι καθόσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς ἐπιφέροντας εἰς ἑαυτοὺς σωματικὴν βλάβην, ἐὰν αὕτη δὲν κατέστησεν ἀνίκανον πρὸς ὑπηρεσίαν τὸν κληρωθέντα, ὁ ὑπουργὸς τὸν προσλαμβάνει εἰς τὸν στρατόν. ἐὰν ὅμως κατέστη ἀνίκανος, θέλει τὸν μεταχειρίζεσθαι δι' ἄλλην ὑπηρεσίαν, ἂν ἔχῃ ἀνάγκην· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ποινήν, ἀφ' οὗ ἐπεψηφίσαμεν ἄρθρον τιμωροῦν τὸν δραπετεύσαντα καὶ συλληφθέντα, εὐκολώτερον καὶ δικαιότερον δυνάμεθα νὰ τιμωρήσωμεν τὸν διὰ τοιούτων μέσων θελήσαντα ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπιβαρύναντα ἄλλον διὰ τοιαύτης ὑπαγορεύσεως.

Μηδενὸς δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν περὶ ἐξαλείψεως τῆς ποινῆς πρότασιν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 7 τῆς ὑποτροπολογίας, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 7. Ὅστις ἐπιφέρει εἰς ἑαυτὸν ἑκουσίαν ἀδύνειαν ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην διὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἐκ τούτου κατέστη προσκαίρως ἢ διαρκῶς ἀνίκανος διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, τιθέμενος πρὸς τούτοις εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου διὰ τὸν πεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας χρόνον.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς τῆς φυλακίσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τοὺς συνεργούς. Ἐὰν δὲ οὗτοι ἦναι ἰατροί, χειρουργοὶ ἢ φαρμακοποιοί, καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους. »

Ἀναγνώσθη ἐπομένως τὸ 8 ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ αὐτὸ ἐλλιπὲς ὡς περιορίζον τὴν ποινὴν εἰς μόνους τοὺς ἰατρούς, ἐνῷ εἰς τὸν νομάρχην, τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν μοίραρχον, οἵτινες αὐθαιρέτως ἐξαιροῦσιν ἐνίοτε τοὺς στρατευσίμους καὶ συντελοῦσι περισσότερον εἰς ἀπαλλαγήν των, οὐδεμία ἐπιβάλ-

λεται ποινή· προτείνει λοιπὸν ἡ νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οὗτοι, ἢ νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς τὸ ἄρθρον.

Μετά τινα διαλαβόντα περὶ τοῦ ἄρθρου, ὑπάρχοντος νόμου τιμωροῦντος τὴν δωροδοκίαν, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις προτίθεται διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους της, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ ἄνευ τοῦ ἄρθρου δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων. Ἐὰν ὅμως αὐθαιρέτως τις Κυβέρνησις ἀπολύῃ δι' ἀποφάσεώς της ὡς ἄθῶον τὸν ἔνοχον ὑπάλληλον, δὲν βλέπει εἰς τί θέλουσι χρησιμεύσει αἱ ποιναί· πρέπει δὲ νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐντεῦθεν οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, διότι περὶ αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συντάξῃ καὶ παρουσιάσῃ εἰς τὰς Βουλὰς εἰδικὸν νόμον.

Ἐπέμενεν ἄλλος, ὅτι παραδέχεται μὲν τὰς ποινὰς διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους, οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τοὺς δημοτικούς, τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργεια αὐθαιρέτως ἔχει οὐσιωδῶς ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν αἵρεσιν, δυναμένου τοῦ νομάρχου νὰ μεταβάλλῃ κατὰ βούλησιν τὰς ἀποφάσεις τῶν δημάρχων, αἵτινες δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ τυπικὴ μόνον γνωμοδότησις.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον περὶ μόνων τῶν ἰατρῶν ἐπροβλέψθη, καθόσον ὁ ποινικὸς νόμος οὐδένα περὶ αὐτῶν ποιεῖ λόγον, ἐνῷ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους περιέχει τὰς ἀναλόγους ποινάς, καὶ ἦτο πάντοτε περιττὸν νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα.

Προτείναντος δέ τινος ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ » καὶ κατωτέρω « ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των » καθόσον οὗτοι ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν προταθεῖσαν γνωμην τοῦνα περιορισθῶσιν εἰς τὸ ἄρθρ. 6, τὸ νομάρχης καὶ λοιποί, μὴ ἀναστάσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν τροπολογίαν δι' ἀναστάσεως, ἀφαιρεθεισῶν τῶν ἀνωτέρω λέξεων. ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. Ἱατροὶ ἢ χειρουργοὶ οἵτινες προσκληθέντες νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, δεχθῶσι δῶρα ἢ ὑποσχέσεις χάριν τῆς γνωμοδοτήσεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 456, 457 καὶ 458 τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἴτε ἐδέχθησαν τὰ δῶρα ἢ τὰς περὶ τούτου ὑποσχέσεις, ἀφοῦ προσεκλήθησαν νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, εἴτε ἐδέχθησαν αὐτὰ προηγουμένως, ἀρμόδιοι ὄντες εἰς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ἀπαγορεύεται εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἰδίαν ποινὴν τὸ νὰ δεχθῶσι τι καὶ δι' ἀπαλλαγὴν δικαίως γενομένην.»

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 9, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐκεῖ-

μένως μελετήσας αὐτό, διεγράζει ἐὰν πρέπει νὰ τὸ παραδεχθῇ ἢ νὰ τὸ ἀπορρίψῃ, φοβούμενος καὶ τὴν ὀλιγωρίαν τῶν δημοτ. ὑπαλλήλων καὶ τὴν καταχρησιν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ποινικῶν ποινῶν· προτείνει διὰ τοῦτο ἀ. νὰ ἐπιτρέπηται ἔφεσις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ β'. νὰ ἐλαττωθῇ τὸ πρόστιμον εἰς 20—100 δραχμῶν.

Μετά τινα δὲ προτείναντα νὰ τεθῇ ἀντὶ «τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς» «τοῦ νομάρχου» ἢ παρέχοντος πλειοτέρας ἐγγυήσεις ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ παραδίδομεν τοὺς δημάρχους δεσμίους εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐνῷ, ὡς καὶ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον παρετήρησεν, αἱ περὶ τὴν στρατολογίαν καταχρήσεις τῶν δημάρχων δὲν ἔχουσι τόσας συνεπείας, ὅσας αἱ τῶν νομαρχῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων· διὰ ταῦτα προτείνει ἢ νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἢ νὰ μείνωσιν ἀτιμώρητοι καὶ οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἐπέμενεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἐπειδὴ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ποινῶν, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἄλλοτε, ὅτι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐκ τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας νὰ ἐπιβάλλωσι ποινικὰς ποινὰς εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχάς, κατὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν στρατολογικῶν ἐργασιῶν γεννῶνται κατὰ τῆς ὀλιγωρίας αὐτῶν οὐσιώδη παράπονα, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῶσι διὰ τοῦ παρόντος νόμου αἱ ἀνάλογοι ποιναί, πρὸς περιστολὴν τῶν συμβαινουσῶν καταχρήσεων· δὲν εἴχομεν δὲ τοιαύτην ἀνάγκην καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, καθόσον αἱ προϊστάμεναι αὐτῶν ἀρχαὶ δύνανται νὰ τοῖς ἐπιβάλλωσι ποινικὰς ποινάς, ὅταν ἁμαρτήσωσιν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ ἐφέσεως πρότασιν, ἂν καὶ ὑπάρχωσι γενικαὶ περὶ τούτου διατάξεις, παραδέχεται ὅμως νὰ προστεθῇ ὁ τοιοῦτος ὅρος τῆς ἐνώπιον τοῦ νομάρχου προσφυγῆς. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ προστίμου παρετήρησεν, ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ ἡ ἐξουσία στάδιον νὰ ἐπιβάλλῃ ποινὴν ἀνάλογον τῆς πράξεως, πρέπει νὰ μείνῃ ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν 200 δραχμῶν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ εἶχε δίκαιον τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὁρίσῃ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ποινὰς διὰ τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ παρενέβαλε χαλινὸν, ἀναγκασθεῖσα νὰ προέλθῃ εἰς τοιοῦτον μέτρον καθόσον αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπεβάλλοντο οὐχὶ κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων ἢ ἁμελούντων τὰ χρέη τῶν δημάρχων, ἀλλὰ κατ' ἐκείνων, οἵτινες δὲν συνεμορ-

φοῦντο μὲ τὰς παρανόμους θελήσεις τῶν ἀρχῶν, αὐτὸ τοῦτο φοβούμενος καὶ σήμερον δισταζει νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοιαῦτα μέσα καταχρήσεως· ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸ μέτρον τοῦτο, προτείνει τοὐλάχιστον νὰ ἐλαττωθῇ τὸ πρόστιμον.

Παρουσιάσαντος ἐνταῦθα τινὸς ὑποτροπολογίαν, καθ' ἣν τὸ μὲν πρόστιμον ἐλαττοῦται εἰς δραχμὰς 10—100, ἡ δὲ εἰσπραξις αὐτοῦ γίνεται εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἐμμένει εἰς τὸ νὰ διατηρηθῇ τὸ ποσὸν ὡς ἔχει ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ παρουσιασθείσῃ τροπολογίᾳ, ἀδιαφόρων ἐὰν τὰ πρόστιμα ταῦτα εἰσπράττωνται ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ἢ τοῦ δημοσίου ταμείου. Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν προαγορεύσαντα λέγει, ὅτι μὴ ἀναδεχόμενον τὴν εὐθύνην τοῦ παρελθόντος, τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας ὡς πρὸς τὴν ἀμερόληπτον καὶ δικαίαν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἀναγκάζεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν πρᾶξιν παράνομον δημοτικῆς τινος ἀρχῆς τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, πραχθεῖσαν πρὸ μικροῦ ὑπό τινος δημοτικοῦ συμβουλίου, τοῦ ὁποίου μὴ ὑπάρχοντος πλήρους διὰ νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ νόμον ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τέσσαρα ἐξ αὐτοῦ μέλη ἀντιποιηθέντα τὸ δικαίωμα ὁλοκλήρου δημοτικοῦ συμβουλίου, συνῆλθον καὶ ἐχειροτόνησαν ἑαυτὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ διεξήγαγον τὴν ἐκλογήν, ἥτις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἀπόῤῥοια μοναδικῆς παρανομίας καὶ ἀσεβείας, ὑπεβλήθη εἰς τὸν νομάρχην Ἀττικῆς, καὶ θεωρηθεῖσα παρ' αὐτοῦ ὡς καλῶς ἔχουσα ἐπεκυρώθη καὶ ἔλαβε τὸν τύπον νομίμου ἐκλογῆς.

Παρακαλεῖ ἐπομένως τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν νὰ εἴπῃ, ἐὰν δὲν ἔχηται ἀληθείας τὸ γεγονὸς τοῦτο καὶ ἐὰν τοιαῦται παρανομίαι δύνανται νὰ νομιμοποιῶνται παρὰ τῆς ἐξουσίας.

Ἀποφασισθέντος δὲ ἵνα παρουσιασθῶσι τὰ ἀῤῥωντα τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ἔγγραφα εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, καὶ πολλῶν ὑποστηριξάντων τὴν ἀνωτέρω διάῤῥωσιν τῆς τροπολογίας, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη πρῶτον δι' ἀναστάσεως τὸν ὅρον τοῦ προστίμου εἰς 10—50 δραχ. καὶ ἀκολούθως τὸ ἄρθρ. 9 ὡς ἐτροπολογήθη, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 10 κατὰ τὴν ὑποτροπολογίαν, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 9. Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐκπληρώσει τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου χρέη, τιμωροῦνται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου μὲ πειθαρχικὴν πρόστιμον δρ. 10—50, ἐπιφυλαττομένης τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, ἐὰν αἱ πράξεις αὐτῶν φέρωσιν ἐγκληματικὸν χαρακτῆρα.

Κατὰ τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων τοῦ νομάρχου γίνεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὰ δὲ πρόστιμα ἀποδίδονται εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον. »

« Ἄρθρ. 10. Ἡ διαρκεια τῆς φυλακίσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν καταλογίζεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον χρόνον τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας. »

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρ. 11, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 μὴ εὑρεθέντος ἀντικαταστάτου, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ ἐπίλαχων, κατὰ δὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρ. αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 3 ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν καθυστερούντων ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὁ ἐπίλαχων τοῦ 1845, τοῦ ὁποίου ἡ ὑποχρέωσις παρεγράφη πλέον, θέλει ὑποχρεοῦσθαι σήμερον νὰ ὑπηρετήσῃ ἀντὶ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος κληρωθέντος καὶ δραπετεύσαντος· ἂν δ' οὕτως ἔχῃ, θεωρεῖ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν καὶ ἄδικον καὶ ἀδύνατον, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ περιορισθῇ αὕτη εἰς τὸν στρατεύσιμον καὶ τὴν διὰ χρημάτων ἀντικατάστασιν, νὰ ἐξαιρεθῇ δ' ὁ ἐπίλαχων, ὡς μὴ ὢν ἔτι ὑπόχρεως.

Ἑτέρου δὲ προτείναντος ἵνα ἡ τοῦ ἀ. ἐδ. τοῦ ἄρθρ. 3 διάταξις, ἡ ἀῤῥωσα τὸν στρατεύσιμον, ἐφαρμόζηται εἰς τοὺς καθυστεροῦντας, ἐρώτησέ τις τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν ἂν ὑπάγωνται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν καθυστερούντων καὶ οἱ πρὸ τοῦ 1845. Ἀπαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ καθυστέρησις ἐννοεῖται μετὰ τὸ 1845, καθόσον διὰ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἐγένετο διὰ νόμου ἀναπλήρωσις, ἐπανέλαβεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι ἅμα ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἀντέκρουσε τὴν ὀπισθενέργειαν καὶ σήμερον ἐπαναλαμβάνει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δώσωμεν ὀπισθενεργὸν δύναμιν εἰς τὸν νόμον. Παραδέχεται δὲ ὁ παρὼν νόμος ὀπισθενέργειαν, διότι ὁ ἐπιλαχὼν ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλαγῆς, καὶ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου προσβάλλομεν τὸ κεκτημένον αὐτὸ δικαίωμα. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρχε νόμος τιμωρῶν τὸν πατέρα διὰ τὴν δραπέτευσιν τοῦ υἱοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἤδη τιμωροῦμεν αὐτὸν ὅτι ὁ υἱός του ἐδραπέτευσε πρὸ πέντε ἐτῶν, θεωρεῖ καὶ αὐτὴν τὴν διάταξιν ὡς περιέχουσαν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, καὶ διὰ τὸν ἰσχυρότατον αὐτὸν λόγον ἀποκρούει τὴν διάταξιν τοῦ

ἄρθρου διά τε τὸν πατέρα, τὸν δῆμον καὶ τὸν ἐπιλαχόντα, καὶ παραδέχεται αὐτὴν διὰ μόνον τὸν στρατεύσιμον.

Ἀντείπεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 30 τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου ὁ δῆμος εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ δραπέτου, διὰ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ 11 ἄρθ., τὴν ὁποίαν ἐπαναλαμβάνως ἐβεβαίωσεν ὁ προαγορεύσας ὡς περιέχουσαν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, δὲν πράττομεν ἄλλο εἰμὴ ἐκτελοῦμεν τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου, ἐπιβάλλοντες ποινὰς εἰς τὸν ἀμελήσαντα τὴν σύλληψιν τοῦ δραπέτου δῆμον. Μόνον δὲ καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἐπιλαχόντα, εὑρίσκει ὀλίγον ἄδικον τὴν διάταξιν καὶ τὴν ἐξαίρεσιν αὐτοῦ δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ.

Ἐπανέλαβεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νόμου ἐπιβάλλει μὲν εἰς τὸν δήμαρχον τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συλλήψεως τοῦ δραπέτου, ἀλλ' οὐδεμίαν περιέχει κατ' αὐτοῦ ποινήν. Κατὸς δὲ τούτου, ἐὰν ὁ δήμαρχος ἠμέλησε τὸ καθῆκόν του, τί πταίει ὁ δῆμος ὁλόκληρος καὶ ὁ πατὴρ, τοὺς ὁποίους τιμωροῦμεν; διὰ ταῦτα δὲν ἐπείσθη ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὀπισθενέργεια, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ συντάγματος καὶ ὅλαι αἱ νομοθεσίαι ἀποκρούουσι.

Συμφωνῶν δὲ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐπιβάλλοντες τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν δῆμον διὰ τοῦ ἄρθρ. 3, εἴχομεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ μὲν πατὴρ συνεργεῖ εἰς τὴν δραπέτευσιν τοῦ υἱοῦ, ὁ δὲ δῆμος, ὅτι ἀμελεῖ τὴν σύλληψιν τῶν προσώπων, καὶ διὰ ν' ἀπορύγωμεν τὰς δύω αὐτὰς ἁφορμὰς τῶν καθοστερήσεων, ἐπιβάλλομεν ποινὰς κατ' ἀμφοτέρων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρελθόντος δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ, διότι τιμωροῦντες αὐτοὺς δὲν προλαμβάνομεν τὰ κακὰ, ὥστε ἡ διὰ τὸ μέλλον νομοθετηθεῖσα ποινὴ, ἐφαρμοζομένη καὶ εἰς τὸ παρελθὸν, ἀποβαίνει ἀδικωτάτη· ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ μνησθεῖσα διάταξις δὲν ὑποχρεοῖ μόνον τὸν δήμαρχον εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ δραπέτου, ἀλλ' ἁπάσας τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει πρὸς τὸ προκείμενον σχέσιν· διὸ ὑποστηρίζει τὸν περιορισμὸν τῆς ποινῆς εἰς μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ δραπέτου.

Μετά τινα δὲ περὶ τὰ αὐτὰ μικρὸν ἔτι περιστραφείσαν συζήτησιν, γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ζάνον καὶ Κ. Ἀξελὸν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ ὑποχρέωσις εἰς μόνον τὸν δραπέτην, οὐχὶ δὲ εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν δῆμον, συνῆχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψεν αὐτὴν

διὰ ψήφων 57 κατὰ 12, ἀρνηθέντων 4, παρελέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 11 ὡς ὑπό τινος ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρ. 11. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ ἑπομένων τοῦ παρόντος νόμου, ἐκτὸς τῆς περὶ ἐπιλαχόντων ὑποχρεώσεως τῶν παρελθόντων ἐτῶν μέχρι τοῦ 1849, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστερούντων στρατευσίμων, καὶ τῶν συνεργῶν καὶ συναιτίων αὐτῶν διὰ πράξεις ἐνεργηθησομένας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου· αἱ δὲ προθεσμίαι τῶν ἄρθρ. 3 καὶ 6 ὡς πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας στρατευσίμους ἄρχονται ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ὑποτροποποίησιν τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, καὶ ἡ ὄχι: »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . Ο.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Σπυρίδιος Μήτσας	. .
Δημήτριος Γιαννούλης	. Ο.	Γεώργιος Βελής	. . . . Ο.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . Ν.	Δημήτριος Ζῶτος	. . .
Πέτρος Καμπάνης	. . Ο.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .
Δημήτριος Τσάκρης	. Ο.	Μιχὴλ Σισίνης	. . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. ἀρνεῖται.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. .
Γεώργιος Τσάκρης	. . Ο.	Στέφ. Στεφανόπουλος	. . Ο.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . Ο.	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . .	Ἰωάν. Κλίμακας	. . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	ἀρνεῖτ.	Πέτρος Ζάνος	. . . . Ν.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . .	Θ. Ζαΐμης	. . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Χ. Θεοχαράπουλος	. . Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. Ν.	Ν. Πετμεζᾶς	. . . . Ο.
Παναγιώτης Λαζαρὴς	.	Πλ. Παπαδαῖος	. . . Ο.
Θεόδωρος Γρίβας	. . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Κωνστ. Γριβογεώργης	. Ν.	Γεώργιος Περωτὴς	. . Ο.
Δ. Πετροπουλάκης	. . Ο.	Κωνστ. Νταγρὲς	. . . Ο.
Π. Τζαννετάκης	. . .	Ἰωάννης Βάχλας	. . . Ο.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. Ο.
Ἀναγν. Παπαθανασίου	ἀρνεῖτ.	Βελ. Νικολαΐδης	. . . Ο.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. Ο.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. .

Ἀμπρος Βοϊλός	Σταθρ. Καπετανάκης . .
Κωνστ. Ἀμπριτζόπουλος Ο.	Ἀνδρ. Πικουλάκης . . Ο.
Π. Κολποδίνος . . . Ο.	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ο.
Νικόλ. Δελιγιάννης .	Ζ. Λ. Ζαριφόπουλος. . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .	Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος .	Γεώργ. Δ. Ῥάλλης . . .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Νάκος Πανουριᾶς . . . Ο.
Ἐμ. Καραμάνος . . .	Παπα-Κώνστ. Τσαμάλας Ο.
Νικόλαος Ματθαίου . . Ο.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . Ο.	Δημήτριος Καμμαντώτης .
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ο.	Διδέρης Πράτσικας . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .	Παν. Πατρινός. . . . .
Παρασ. Ματάλας . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Ἐμ. Μελετόπουλος . ἀρνεῖται	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου. .
Στάμος Μαυροδήμος . Ο.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . Ο.
Ἀμπρος Εὐμολπίδης .	Κωνστ. Δαρειώτης. . . Ο.
Ἠλίας Δωΐλας . . . Ο.	Ἰωάν. Γεωργάκος . . . Ο.
Θεόδωρος Πετρινός . .	Γ. Νικολάου . . . . Ο.
Κωνσταντῖνος Μανέτας .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.
Π. Βάρδογλης . . . . Ο.	Ζαννῆς Μαραγκός . . . Ν.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . Ο.	Μιχαὴλ Σολομός . . . Ν.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . Ο.	Εὐστρατ. Παρίσης. . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . Ο.	Ἰωάννης Σαγιάδος. . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης Ο.	Δημήτριος Δρόσος. . . Ν.
Γεώργ. Γουλιμῆς . . . Ο.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος Ο.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης .	Κυριάκος Πονηρόπουλος.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ο.	Ἀναγν. Παπατσώρης .
Κώνστ. Ἀμπερόπουλος	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . Ο.
Ἐμ. Μοδινός . . . . Ο.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς .
Δημ. Δημητρακόπουλος Ο.	Α. Κυζάνης . . . . Ν.
Γεώργιος Κάνδυας . . Ο.	Ἰω. Δαμιανὸς . . . . Ο.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.	Λάζαρος Δ. Γιουρδᾶς . . Ο.
Ἰωάννης Φαρμάκης . .	Ἰωάννης Γ. Κριζῆς . . Ο.
Α. Παπαδημητριάδης . Ο.	Π. Χ. Πέτρος . . . . Ο.
Ν. Σισμάνης	Μ. Χουρμούζης . . Ο.
Κωνστ. Ἀξελός . . . Ο.	Κ. Δυοβουνιώτης . . . Ο.
Χρ. Στ. Ἀντωνόπουλος	Κ. Τσούκαλᾶς . . . . Ο.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . .	Δημήτριος Μητσάκης .
Νικόλ. Πιερράκος . . . Ο.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ο.
Γρηγ. Πατριαρχέας . .	Χρῆστος Κικίδης . . . Ο.

Ἐγένετο ἐπομένως ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Χριστόπουλον καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 67 κατὰ 4, ἀρνηθέντος ἑνὸς· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τὸν στρατὸν τῆς γραμμῆς στρατολογία καὶ ἡ διὰ τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν ναυτολογία προσδιορίζεται κατὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς 1077 ἄνδρας.

Οἱ 1077 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ, κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων, εἰς τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. 2. Ὁ διὰ τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς θέλει ληφθῆ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, οἵτινες εἶναι μᾶλλον ἐξησκημένοι εἰς τοῦ ναύτου τὸ ἐπάγγελμα ἢ εἰς ἄλλην τινὰ χρήσιμον εἰς τὰ ναυτικὰ τέχνην, συνεννοουμένου ἐπὶ τούτῳ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἄρθρ. 3. Ὅστις κληρωθεὶς καὶ μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς δραπετεύσῃ πρὶν δώσῃ τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους· ὁ δὲ ἀρμόδιος ἔπαρχος, παρελθούσης τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ εἰρημένου δραπέτου, ἀναπληροῖ αὐτὸν δι' ἀντικαταστάτου, ὅστις λαμβάνει μέχρι τῶν πεντακοσίων δραχμῶν, εἰσπραττομένων ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῆς περιουσίας τοῦ δραπέτου, ἐνεργουμένης τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἐπάρχου.

Ἐὰν ὁ δραπετεύσας στερῆται περιουσίας ἢ δὲν ἐξαρκῇ αὕτη, ἡ ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τὸν πατέρα καὶ εἰς τὸν δῆμον.

Ὁ μὲν πατὴρ ὑποχρεοῦται νὰ συνεισφέρῃ ἀπὸ 120 μέχρι 200 δραχμῶν, ὁ δὲ δῆμος, τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ποσοῦ, ἐὰν ἡ περιουσία τοῦ δραπέτου καὶ ἡ συνεισφορὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δὲν ἀρκῶσι.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον προσδιορίζει τὸ εἰς τὸν πατέρα ἀναλογοῦν ποσὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τεθεισῶν βάσεων, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δήμου ὁ νομάρχης δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἡ ἀπόφασις δὲ τοῦ νομάρχου εἶναι ἀνέκκλητος.

Αἱ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου διατάξεις τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου δὲν ἰσχύουν, ὁσάκις αἱ πόροι τοῦ δήμου δὲν ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων.

Τὰ περὶ τούτων θέλουν κανονισθῆ ἐν γένει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἐὰν δ' ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου **46** τοῦ ἀπὸ **18/30** Ἰανουαρίου **1838** Βασιλικοῦ διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τῆς στρατολογίας νόμου ὁριζομένης προθεσμίας δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ ὁ ἀντικαταστάτης, ὑποχρεοῦται νὰ στρατευθῇ ὁ ἐπιλαχών, λαμβάνων μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατείας του δραχμὰς πεντακοσίας· τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο θέλει παρακατατεθῆ εἰς τὸ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος προσδιορισθησόμενον ταμεῖον.

Ἡ ἀνωτέρω περὶ παραδόσεως τῶν χρημάτων διάταξις ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀντικαταστάτας.

Αἱ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν δραπετῶν καὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρεουμένων νὰ συνεισφέρωσιν.

Ἄρθρ. **4.** Ὁ δραπετεύσας συλλαμβανόμενος, ἐὰν δὲν ὑπερέβη τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, κατατάσσεται εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. **5.** Αἱ περὶ δραπέτου ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ πρὸς τὸν κληρωθέντα, ὅστις, μὴ ἀπαλλαγεὶς ὁριστικῶς, δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῆ ποσῶς εἰς τὰς ὁρμοδίους ἀρχὰς, εἰς ἃς ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ πρὶν δώσῃ τὸν στρατιωτικὸν ὅρκον.

Ἄρθρ. **6.** Εἰς τὸν ἐκτὸς τοῦ κράτους εὑρισκόμενον κληρωθέντα παραχωρεῖται τετράμηνος προθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν δημοσιεύεται ἡ κλήρωσίς του διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοῦ ἐπάρχου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκληρώθη· ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **3**, **4** καὶ **5** τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **7.** Ὅστις ἐπιφέρει εἰς ἑαυτὸν ἑκουσίαν ἀσθένειαν ἢ ἄλλην σωματικὴν βλάβην διὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν ἐκ τούτου κατέστη προσκαίρως ἢ διαρκῶς ἀνίκανος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους, τιθέμενος πρὸς τούτοις εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου διὰ τὸν τεταγμένον τῆς ὑπηρεσίας χρόνον.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς τῆς φυλακίσεως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς τοὺς συνεργούς· ἐὰν δὲ οὗτοι ἦναι ἰατροί, χειρουργοί, ἢ φαρμακοποιοί, καταδικάζονται εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. **8.** Ἰατροὶ ἢ χειρουργοί, οἵτινες προσκληθέντες νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, δεχθῶσι δῶρα ἢ ὑποσχέσεις χάριν τῆς γνωμοδοτήσεώς των, τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **456**, **457** καὶ **458** τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἴτε ἐδέχθησαν τὰ δῶρα ἢ τὰς περὶ τούτου ὑποσχέσεις, ἀφοῦ προσεκλήθησαν νὰ δώσωσι τὴν γνώμην των, εἴτε ἐδέχθησαν αὐτὰ προηγουμένως, ὁρμώδιοι ὄντες εἰς τοιαύτην γνωμοδότησιν.

Ἄρθρ. **9.** Δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἤθελον ἐκπληρώσει τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου χρέη, τιμωροῦνται παρὰ τοῦ νομάρχου μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον **10**—**50** δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένης τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, ἐὰν αἱ πράξεις αὐτῶν φέρωσιν ἐγκληματικὸν χαρακτῆρα.

Κατὰ τῶν πειθαρχικῶν ἀποφάσεων τοῦ νομάρχου γίνεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις ἀποφασίζει ὁριστικῶς, τὰ δὲ πρόστιμα ἀποδίδονται εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον.

Ἄρθρ. **10.** Ἡ διάρκεια τῆς φυλακίσεως, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν καταλογίζεται εἰς τὸν ἀπαιτούμενον ἀπὸ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον χρόνον τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. **11.** Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **3** καὶ ἑπομένων τοῦ παρόντος νόμου, ἐκτὸς τῆς τῶν ἐπιλαχόντων ὑποχρεώσεως τῶν παρελθόντων ἐτῶν μέχρι τοῦ **1849** ἔτους, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῶν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη καθυστερούντων στρατευσίμων, καὶ τῶν συνεργῶν καὶ συναιτίων αὐτῶν, διὰ πράξεις ἐνεργηθησομένας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου. Αἱ δὲ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων **3** καὶ **6** ὡς πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας στρατευσίμους ἄρχονται ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Θ. Ζαΐμης	. . . . .
Δεωνίδας Χρυσανθόπουλος		Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. . N.	Ν. Πετμεζᾶς	. . . . . N.
Δεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . . N.	Πλ. Παπαδαῖος	. . . . N.
Πέτρος Καμπάνης	. . . N.	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. . N.
Δημήτριος Τσόκρης	. . . N.	Γεώργιος Περωτὴς	. . . .
Ἀνδρέας Δανάπουλος	. . . N.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. . N.
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N.	Ἰωάννης Βάχλας	. . . . N.
Γεώργιος Σκούρος	. . . N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Νικόλαος Μπούκουρας	. . .
Δημήτριος Σκυλαδῆμος	. . N.	Ἀφέντρος Ῥοΐλης	. . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . O.	Κωνστ. Ἀφεντρινόπουλος	. N.
Παναγιώτης Λαζαρὴς	. .	Π. Κολπούνος	. . . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . . .	Νικόλαος Δελιγιάννης	. .
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. .
Δ. Πετροπουλάκης	. . . N.	Γεώργιος Πανοπιρτόπουλος	.
Π. Τσαννετάκης	. . . .	Γ. Παπασπυρόπουλος	.
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος	. . .	Ἐμμ. Κεραμάνος	. . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N.	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	. . . . N.	Ἀναγ. Κοντάκης	. . . . N.
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.	Ἀν. Κορφιωτάκης	. . . .
Σταμάτιος Μέτσας	. . . .	Παρασ. Ματάλας	. . . .
Γεώργιος Βελὴς	. . . . N.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . .	Σταῖμος Μαυροδῆμος	. . . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .	Ἀφέντρος Εὐμολπίδης	.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . . .	Ἠλίας Δωΐλας	. . . . . N.
Αὐξέντιος Βιλαέτης	. . .	Θεόδωρος Πετρινός	. . .
Στέφ. Στεφανόπουλος	. . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	. . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . .	Π. Βαρβογλὴς	N.
Ἰωάννης Κλίμακας	. . . .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Π. Ζάνος	. . . . . O.		

Ἀναγ. Διδόπουλος	. . . N.	Παν. Παῤῥινός	. . . .
Νικόλαος Μπούτουνας	. . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. .
Δημήτριος Σακελλαριάδης	. N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.
Γεώργιος Γουλιμὴς	. . . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. N.
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	.	Κωνστ. Δαρτιώτης	. . . O.
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . N.	Ἰω. Γεωργάρας	. . . . N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	.	Γ. Νικολάου	. . . . . N.
Ἐμ. Μαδινὸς	. . . . . N.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . O.
Δημ. Δημητρακόπουλος	. N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . . N.
Γεώργιος Κάνδυας	. . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης	. ἀρνεῖται
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . .	Ἰωάννης Ξαγρίδης	. . .
Α. Παπαδημητριάδης	. N.	Δημήτριος Δίβας	. . . N.
Ν. Σιαμάνης	. . . . .	Δημ. Παλυχρονόπουλος	. .
Κωνστ. Ἀξελὸς	. . . . . N.	Κυριάκος Πανηρόπουλος	. N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Ἀναγ. Παπατσώρης	. . . .
Γ. Μαθεμοχωρίτης	. . . .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . N.
Νικολ. Πιερράκος	. . . N	Ἀθανάσιος Κασταγὰς	. . .
Γρηγόρ. Πατριαρχέας	. . .	Α. Κιζάνης	. . . . . N.
Στ. Καπεταναίος	. .	Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	. . N.
Δημητ. Πικουλάκης	. . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	. . . N.
Χαράλ. Χατζόπουλος	. . N.	Ἰω. Δαμιανὸς	N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	. . .	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας	. . .	Δ. Διοβουνιώτης	. . . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .	Μ. Χατζηκώστης	. . . . N.
Νάξος Πανουριᾶς	. . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . . N.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλης	. N.	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. . N.
Δημήτριος Κουμανιώτης	. .	Χρῆστος Κικίδης	. . . N.
Σιδέρης Πρέτσικας	. . .		

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος κηρύττει ὅτι ἀπεκρίθησαν τῇ ἐπιούσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ στρατολογικοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΑ'.

Τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρετήρησαν ἐν πρώτοις ὁ πρόεδρος, ὅτι καὶ ἄλλοτε γενομένου λόγου περὶ τῶν ἀπόντων μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς α. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850, εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ προσκληθῶσι τὰ μέλη ταῦτα ἐπισήμως, καὶ ἂν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν δὲν ἐπανέλθωσι, νὰ προβῆ ἡ Βουλὴ εἰς ὁριστικὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασιν. Ἐπειδὴ δὲ παρελθούσης πρὸ πολλοῦ τῆς ὀκταημέρου προθεσμίας, δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὰ καθήκοντά των, καὶ τοι προσκληθέντα παρὰ τοῦ προεδρείου, οὔτε εἰκάζεται ταχεῖα ἡ ἐπάνοδός των, ἡ Βουλὴ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασίν της ὀφείλει νὰ προβῆ εἰς ὁριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Μετά τινα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, καθ' ἣν δύω ἀνεπτύχθησαν γνῶμαι, ἡ μὲν περὶ νέας ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐξ ὅλων τῶν τμημάτων, ἡ δὲ περὶ ἀναπληρώσεως τῶν ἀπόντων μελῶν ὑπὸ τῶν ἀντιστοιχούντων τμημάτων, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν δευτέραν γνώμην τοῦ νὰ συνέλθωσι τὰ σχετικὰ τμήματα καὶ ἀναπληρώσωσι τοὺς ἀπόντας εἰσηγητάς.

Ἀναγγελθέντος ἐπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἐπὶ τῇ προτάσει αὐτοῦ εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ προσαγάγῃ σήμερον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς τ' ἀρρῶντα τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν ψυλῆς ἔγγραφα, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐξ αὐτῶν ἡ Βουλὴ τὴν ἀλήθειαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐπαρουσιάσθη ἤδη, προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ προσαγωγὴ αὐτῶν καὶ ἡ συζήτησις εἰς ἄλλην τινὰ ἐντὸς τῆς παρούσης, εἰ δυνατόν, ἑβδομάδος συνεδρίασιν, ὅπερ καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Ἀναγνωσθέντος ἀκολούθως τοῦ ἄρθρου 38, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ προθεσμία διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τῶν καπνῶν εἶναι πολὺ σύντομος, καθόσον ἡ συλλογὴ αὐτοῦ μόλις περὶ τὸν

Σεπτέμβριον περαιοῦται, καὶ προτείνει διὰ τοῦτο νὰ παραταθῇ μέχρι τῆς α. Δεκεμβρίου.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ οἱ φορολογικοὶ νόμοι τῶν παρελθόντων ἐτῶν τὰς αὐτὰς ἔταττον προθεσμίας, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὸς ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ, φοβούμενος μήπως συλλέγοντες οἱ ἰδιοκτῆται τὰ προϊόντα των, ἐπώλουν αὐτὰ χωρὶς νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὸν φόρον των, αὐξανομένων οὕτω τῶν καθυστερήσεων· ἄλλως οὐδεμίαν εἶχε δυσκολίαν νὰ παρατείνῃ καὶ ἐπὶ δεκαπέντε εἰσέτι ἡμέρας τὴν προθεσμίαν.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι αἱ αὐταὶ μὲν καὶ ἄλλοτε ἐτάττοντο προθεσμίαι, ἀλλὰ τότε τὸ δημόσιον εἰσπράττον ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ἐνοίκιον, ἐχορήγει εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ μικρὰς προθεσμίας, ἐνῷ σήμερον παρὰ τοῖς ἐνοικιασταῖς δὲν θέλουσιν εὑρίσκει τὴν αὐτὴν συγκατάβασιν, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι καὶ ἤδη τὸ δημόσιον θέλει εἰσπράττει μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνοικίου, καὶ θέλει παρέχει τοιαύτας εὐκολίας, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 38 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 38. Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόροι εἰσπράττονται παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐνοικιαστοῦ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνοικίου τὴν 1 Ὀκτωβρίου, ἐκτὸς τοῦ φόρου τοῦ βαμβακίου, ὅστις εἰσπράττεται τὴν 15 Νοεμβρίου.

Τὰ τυχόντα περισσεύματα εἰσπράττονται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ προηγουμένης ἀδείας τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου.»

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 39, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις, ὅτι πολλὰ εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ χρήματα ἀπὸ τὴν πώλησιν τοῦ προϊόντος τῆς μεταξης, τῆς ὁποίας ἡ πρόοδος ἀνεπτύχθη μάλιστα ἀφ' ἧς κατηργήθη τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ αὐτὸ καὶ πάλιν σύστημα πρὸς ἀποφυγὴν ὑποτιθεμένων καταχρήσεων, δὲν ἀντιλέγει μὲν εἰς τοῦτο, ἀλλ' ὅμως δὲν βλέπει ἐξησφαλισμένα οὔτε τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὰ συμφέροντα, διότι, γινομένης κατὰ δήμους ἢ καὶ τμήματα τῆς ἐνοικιάσεως, ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν θέλει δύνασθαι νὰ ἐπιβλέπῃ παντοῦ τὰς ἐκτιμήσεις, ἢ θέλει ἀρνεῖσθαι εἰς τὸν φορολογούμενον τὴν ἄδειαν, καὶ οὕτως ἢ ὁ τελευταῖος θέλει ζημιοῦσθαι, ἢ ὁ ἐνοικιαστὴς, ἀπατώμενος ἀπὸ τὸν φορολογούμενον. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν τοιούτων συνεπειῶν νομίζει ἀναγκαῖον νὰ προσ-

τεθῇ καὶ ἐνταῦθα διάταξις ὁμοία μὲ τὴν τοῦ ἄρθρου 14, ὑποχρεοῦσα τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς ἐκτιμήσεις, ἂν καὶ ἀποκρούει ἐν γένει τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, ὡς ὀλέθριον διὰ τὸ προϊὸν τῆς μεταξης.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι τὸ ἄρθρον 14 θεραπεύει τὴν ἀπαίτησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 39. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μεταξης ἐνοικιάζεται ἐπίσης ἐπὶ δημοπρασίας, ἀποδίδεται δὲ παρὰ μὲν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς κουκούλια, παρὰ δὲ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰς τὸ Δημόσιον εἰς χρήματα τὴν 30 Αὐγούστου.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίγνεται δι' ἐκτιμήσεως τῶν κουκουλίων εἰς λίτρας ἢ ὀκάδας κατὰ τὴν ἐγχώριον συνήθειαν ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν ἢ κλαρίων.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ διὰ ζυγίσματος ἢ διὰ μετρήσεως τῶν κουκουλίων.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 40, καὶ τινος προτείναντος τὴν ἐνοικίασιν τοῦ φόρου τῶν γρασιδίων, ἀντέπιπεν ἕτερος, ὅτι ὄχι μόνον διὰ τὴν μικρότητα τοῦ προϊόντος αὐτοῦ καθίσταται δύσκολος ἡ ἐνοικίασις, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ χρῆσις του δὲν εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή, καὶ ἐκ τούτου ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν δύναται ἀλανθάστως νὰ στηρίξῃ τὴν προσφοράν του.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρ. αὐτὸ κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 40. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν γρασιδίων βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως καὶ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου τὴν 15 Μαΐου εἰς χρήματα.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 41 προτείναντός τινος νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία τῆς παραδόσεως τῶν πρωτοκόλλων ἐκτιμήσεως μέχρι τέλους Ἰουλίου, καθόσον εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη ἡ συλλογὴ τῶν κουκουλίων παρατείνεται πέραν τοῦ μηνὸς τούτου, ὥστε ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν θέλει ἔχει τὸν ἀπαιτούμενον ὀλιγὸν καιρόν, καὶ ἑτέρου γνωμοδοτήσαντος νὰ τεθῇ ἀντὶ τῶν λέξεων «τὴν 20 Ἰουνίου» «ἀπὸ τῆς 20 Ἰουνίου μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου» τὴν δὲ γνώμην αὐτὴν ἀποδεξαμένου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 41 κατὰ τὸ νομοσχέδιον μὲ μόνην τὴν ἀνωτέρω μεταβολήν, ἔχει δ' οὕτως·

Περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει.

«Ἄρθρ. 41. Αἱ ἐκτιμήσεις γίνονται ὡς ἀκολούθως·

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως. Τὴν κοινοποίησιν ταύτην ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ κάμῃ γνωστὴν εἰς τοὺς φορολογουμένους διὰ προγράμματός του, ἀναγινωσκομένου ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν Κυριακήν.

Ἕκαστος φορολογούμενος ὀφείλει, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐκτιμητήν του, νὰ ἔχῃ πρόχειρον τὸν ἐκ μέρους του ἐκτιμητὴν κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ἐπιτοπίως οὔτε ὁ φορολογούμενος οὔτε ὁ ἐκτιμητής του, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ ὁ ἐκτιμητὴς αὐτοῦ προβαίνει μόνος του εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ὀφείλει ὅμως νὰ κοινοποιήσῃ ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ φορολογουμένου τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκτιμήσεως τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐνώπιον δύο μαρτύρων.

Ἐὰν τὴν τρίτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον, ἀπαιτήσῃ οὗτος ἢ ὁ ἐκτιμητής του διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ παραχρῆμα τὸν ἐνοικιαστήν, καὶ ἡ ἐκτίμησις ἐπαναλαμβάνεται ἄλλως, ἡ ἐκ μονομερείας ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν γενομένη καθίσταται ὁριστική.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἑκάστης ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς διπλότυπον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ἀπὸ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν διπλότυπον ἐκκόπτεται καὶ παραδίδεται παραχρῆμα εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ στέλεχος μένει εἰς τὸν ἐνοικιαστήν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτιμήσεως νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, τῶν μὲν κουκουλίων ἀπὸ τῆς 20 Ἰουνίου μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου, τῶν δὲ περιβολίων κλπ. τὴν 15 Σεπτεμβρίου, καὶ τῶν βαμβακίων τὴν 31 Ὀκτωβρίου. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συντάττει καὶ παραπέμπει εἰς τὸν ταμίαν τοὺς χρηματικοὺς πίνακας. Ἐὰν πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκπνευσιν ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στε-

λέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21.»

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 42, ἐπρότεινέ τις νὰ τεθῇ ἀντὶ « τὸν εἰρηνοδίκην τῆς πρωτευούσης » « τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην » διότι ὁ εἰρηνοδίκης ἑκάστου δήμου γνωρίζει καλλιον τὰς μεταξὺ τῶν πολιτῶν σχέσεις.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀποδεξαμένου τὴν ἀνωτέρω γνώμην, καὶ τινος ζητήσαντος νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι ὅπου ὑπάρχουσι δύω εἰρηνοδίκαι προσκαλεῖται ὁ ἀρχαιότερος κατὰ τὸν διορισμόν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη. ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 42. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως ὁ νομάρχης ἢ ὁ ἔπαρχος προσκαλεῖ ἐγγράφως τὸν ἀρμόδιον εἰρηνοδίκην διὰ νὰ διορίσῃ δι' ἕκαστον δῆμον ἀνὰ ἕνα ἐπιδιαιτητὴν καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, ἀτχέτους πρὸς ἀλλήλους συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ ἐκ κηδεστείας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, καὶ μὴ συνδεδεμένους πρὸς ἀλλήλους διὰ στενῆς φιλίας ἢ σχέσεως.

Ἐν περιπτώσει διχογνωμίας τῶν ἐκτιμητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητὴς καὶ τούτου κωλυομένου, ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, πρὸ δόσης τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 44 ὅρκον, ἀποφαίζει ὁριστικῶς ἡ παραδεχόμενος θατέραν τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύω τούτων.

Ἐπιτρέπεται ἐξαίρεσις κατὰ τῶν ἐπιδιαιτητῶν καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου.

Ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἐξαιρέσεως τοῦ τε ἐπιδιαιτητοῦ καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὁ εἰρηνοδίκης διορίζει ἄλλον ἀντὶ τοῦ κωλυομένου ἢ ἐξαιρεθέντος. »

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 43 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣς παρετήρησέ τις, ὅτι δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ πληρόνηται τὸ ἥμισυ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὑπὸ τῶν φορολογουμένων κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐργασίας, ἣν δι' ἕκαστον αὐτῶν θέλει ἐκτελέσει ὁ ἐπιδιαιτητής, ἀλλ' ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φορολογουμένων, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει ἀντὶ τῆς προσθήκης τῆς ἐπιτροπῆς, παραδεχομένης ὡς ἐπίμετρον τὴν ἐργασίαν, νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου λέξις « τοῦ φορολογουμένου » εἰς « τῶν φορολογουμένων » τὴν δὲ γνώμην αὐτὴν ἀποδεχθέντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου μὲ τὴν ἀνωτέρω

μεταβολήν, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 44 καὶ 45, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 43. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἐφάπαξ ὁ ἔπαρχος πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνωτέρα τῶν 6 δρ. τὴν ἡμέραν, πληρόνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ δημοσίου, ὁσάκις οἱ φόροι εἰσπράττονται διὰ λογαριασμόν του, καὶ τῶν φορολογουμένων.

Ἄρθρ. 44. Οἱ ἐπιδιαιτηταὶ καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν τὸν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον·

Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ ἐνοικιαστοῦ δι' ὁποιονδήποτε λόγον.

Ὁ ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 45. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐπ' ἐκτιμήσει φόροι μὴ ἐνοικιασθέντες εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου διορίζονται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἔχοντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ παρόντος νόμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν τῶν ὁρκίζονται καὶ οὗτοι ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. 44 ὅρκον, ἀντικαθισταμένης τῆς ἐν αὐτῷ λέξεως « ἐνοικιαστοῦ » διὰ τῆς λέξεως « δημοσίου. »

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐκτιμητῶν τοῦ δημοσίου προσδιορίζεται οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 4 δραχμῶν. »

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 46, παρετήρησέ τις, ὅτι δύω ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχόντων συστημάτων φορολογίας, τοῦ ἐπὶ τῶν προϊόντων καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν στρεμμάτων διὰ τὰς ἀμπέλους, εἰς Θήραν, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν εἰμὴ μόνον ἄμπελοι, φορολογοῦνται τὰ στρέμματα κατὰ τὴν ποιότητα αὐτῶν. Ἀλλ' ἐντὸς τῶν ἀμπέλων διάζονται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ σπείρωσι καὶ κριθήν, διὰ τὴν ὁποίαν πληρόνουσιν ἕτερον φόρον, καὶ οὕτως ὑποβάλλονται εἰς διπλῆν φορολογίαν. Ἐπὶ τοῦ ἀδίκου τούτου ὄν καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος, ἐρίστησι καὶ πάλιν τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ, ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν θέλομεν ἐξαιρέσει καὶ τὰς ἐντὸς τῶν ἀμπέλων ἐμπεφυτευμένας ἐλαίας, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐσφαλμένως ἐθεώρησεν ὁ προαγορεύσας

διπλῆν τὴν ἀνωτέρω φορολογίαν, στηριχθεὶς εἰς τὴν κατὰ στρέμμα ἐπὶ μόνων τῶν ἀμπέλων ἐξαιρετικὴν φορολογίαν, ἐνῷ πραγματικῶς ἡ φορολογία βάσιν ἔχει τὴν παραγωγήν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαιτέραν φορολογίαν ἅπαντα τὰ εἴδη τὰ παραγόμενα ἐντὸς ἑνὸς ἢ καὶ πλειοτέρων στρεμμάτων γῆς, διότι ἄλλως οὔτε αἱ ἐντὸς τῶν ἀμπέλων ἐλαῖαι ἤθελον φορολογεῖσθαι, οὔτε αἱ γαῖαι ἐφ' ὧν δὶς καὶ τρὶς τοῦ ἔτους σπείρονται διάφορα προϊόντα, εἰμὴ ἅπαξ μόναν διὰ τὸ πρῶτον εἶδος τῆς παραγωγῆς.

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι εἰς Φθιῶτιδα πολλάκις ἀπὸ τοῦ **1845** ἐζητήθη ἀναθεώρησις τῶν ἀμπέλων, καὶ ὅμως αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ ἠμέλησαν νὰ ἐνεργήσωσι τοιαύτην, ἐκ τούτου δὲ ἄμπελοι ἔχουσαι τὸ 5 ἔτος τῆς ἡλικίας των μένουν ἀφορολόγητοι, καὶ ἄλλαι κακῶς κατατεταγμέναι εἰς ἀνωτέραν τάξιν, φορολογοῦνται πλειότερον τοῦ δέοντος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον αὐστηρὰς ἐξέδοτο διατάξεις περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ἀμπέλων, καὶ ὅτι θέλουσι τιμωρηθῆ αἱ ἀρχαὶ Φθιώτιδος, ἐὰν ἠμέλησαν τὸ καθῆκόν των, ἐπέμενεν ἕτερος, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον διαιρεῖ τὰς ἀμπέλους εἰς πέντε τάξεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἑκάστη παράγει εἰσοδήματος, καὶ τάττει ὡς τελευταίαν τὴν **10** δραχμῶν ἐτήσιον ἀποφέρουσαν κατὰ στρέμμα εἰσόδημα, καὶ ἐν τοιούτῳ ὑπάρχουσιν ἄμπελοι, αἵτινες οὐδὲ πέντε δραχμῶν εἰσόδημα δίδουσι, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ νομοθετηθῇ καὶ ἕκτη τάξις, ἧς ὁ κατὰ στρέμμα φόρος νὰ προσδιορισθῇ εἰς ἡμίσειαν δραχμήν, ὅπως καὶ ἄλλοτε ὑπῆρχεν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὑπῆρξεν μὲν ἄλλοτε καὶ ἕκτη τάξις, ἥτις ὅμως ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ἐκλείψῃ, διότι ἄμπελον μὴ ἀποφέρουσαν κατὰ στρέμμα εἰσόδημα πλέον τῶν 5 δραχμῶν, ἐνῷ ἡ πρὸς καλλιέργειαν καὶ λοιπὰς ἐργασίας δαπάνη ἑκάστου στρέμματος ὑπερβαίνει τὰς **10** δραχμάς, συμφορώτερον εἶναι εἰς τὸν ἰδιοκτήτην νὰ τὴν ἐκχερσώσῃ, καὶ μεταχειρισθῇ τὴν γῆν αὐτὴν εἰς ἄλλα προϊόντα μᾶλλον προσοδοφόρα.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας, ὅτι παραδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος, θέλομεν βιάσει τοὺς χωρικοὺς νὰ ἐκτοπισθῶσι, διότι εἰς μὲν τὰς ἐπιπέδους καὶ εὐκάρπους γαίας τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Μεσσηνίας π. χ. αἱ ἄμπελοι ἀποφέρουσιν εἰσόδημα καὶ 40 καὶ 50 δραχμῶν κατὰ στρέμμα, ἀλλ' αἱ εἰς ὀρεινὰ μέρη κείμεναι δὲν δύνανται νὰ παράξωσι πλέον τῶν 5 δραχμῶν, καὶ ὅμως οἱ ἰδιοκτῆται τοιούτων ἀμπέλων δὲν

θέλουσί ποτε εὐχαριστηθῆ νὰ καταστρέψωσιν αὐτὰς, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὁποίων μόνοι ἐργαζόμενοι, δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταβάλλωσι τοσαύτας δαπάνας, ὅσας ὁ προαγορεύσας ὑπελόγισε· καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τοὺς ὑποχρεώσωμεν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐργασίας, εἰς τὸ ὁποῖον συνειθίσαντες πρὸ πολλοῦ ἀσμένως ἀσχολοῦνται· ἄλλως τε ὑπὸ τῆς ἐκτεθείσης ἀρχῆς ὁριώμενοι, πρέπει νὰ καταργήσωμεν καὶ τὴν 5 τάξιν, τῆς ὁποίας τὸ ἐκ δραχ. **10** ἔσοδον δὲν ἀνταποκρίνεται ἐπίσης πρὸς τὴν δαπάνην.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὑποβάλλοντος εἰς φορολογίαν πέντε τάξεις ἀμπέλων, αἱ ἄτταν τῶν **10** δραχ. ἀποφέρουσαι εἰσόδημα θέλουσι μένει ἀφορολόγητοι· ἐπέμενεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον περιώρισεν εἰς πέντε τάξεις τὰς ἀμπέλους, ἀφοῦ προηγουμένως ἐμελέτησε τὸ ἀντικείμενον, καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἄμπελοι ἀποφέρουσαι εἰσόδημα ἄττων τῶν 10 δραχμῶν· εἰς ὀλίγα μόνον μέρη, ὡς εἰς Δωρίδα καὶ Ναυπακτίαν, ὑπάρχουσιν ἴσως τοιαῦται ἄμπελοι, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀτελοῦς καλλιεργείας των ἀποφέρουσιν εἰσόδημα μικρότερον· ἀλλ' ὅπου ἡ ἀμπελουργεία δὲν ἀνεπτύχθη, ἐκεῖ τὸ προϊὸν πωλεῖται εἰς ἀνωτέρας τιμάς, ἐξ ὧν ἀποζημιοῦται ὁ ἰδιοκτήτης. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὑπάρχει σπάνις χειρῶν καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἡμερομίσθια εἰσὶν ἀκριβά, προτιμότερον εἶναι εἰς τοιούτων ἀμπέλων ἰδιοκτήτην νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς ἐργασίαν ἄλλην ἀποφελεστέραν· καὶ ἕτερος δὲ λόγος ἀνάγκασε τὸ ὑπουργεῖον νὰ μὴ παραδεχθῇ ἕκτην τάξιν, καθ' ὅσον ἐκ τῆς πείρας ἐβεβαιώθη ὅτι πολλαὶ ἄμπελοι ἀ. καὶ Β'. ποιότητος κατετάχθησαν εἰς τὴν **6** τάξιν, καὶ ἐντεῦθεν ὄχι μόνον σημαντικὴ προσεγίνετο εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ζημία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἰσότης τῆς φορολογίας προσεβάλλετο· διὰ τοὺς ἰσχυροὺς λοιπὸν αὐτοὺς λόγους δὲν παραδεχόμεθα τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος περὶ προσθήκης ἕκτης τάξεως ὡς ἐπιβλαβοῦς.

Ἀπήντησεν ὁ τὴν προσθήκην τῆς **6** τάξεως προτείνας, ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἂν καὶ ὁ γεωργὸς ἐκ τῆς ἐργασίας του δὲν ἀπολαύει πλέον τῶν **60** λεπτῶν τὴν ἡμέραν, καθὼς αὐτὸς ὑπελόγισε, προτιμᾷ μολαταῦτα τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀπὸ τὴν δι' ἡμερομισθίων, καὶ ἂν τρεῖς δραχμαὶ τῷ δοθῶσι, διότι φλέγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ν' ἀποκτήσῃ καὶ μικροτάτην ἰδιοκτησίαν, καὶ δυσανασχετεῖ εἰς ξένας παραδιδόμενος ἐργασίας, εἰς ἃς διὰ τοιούτων μέσων θέλομεν ἀναγκάσει αὐτὸν νὰ τραπῇ, ἐγκαταλείπων τὴν

ἰδιοκτησίαν του· ἡ τάξις δὲ τὴν ὁποίαν ἤδη προτείνει, ὑπῆρχε καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ ἂν εἷς τινα μέρη συνέβησαν καταχρήσεις, δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τοῦτο ν' ἀδικήσωμεν τὸ μεγαλείτερον μέρος τῶν γεωργῶν.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα εἶπεν ἕτερος, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπιθυμοῦσι μὲν νὰ ἔχωσιν ἰδιοκτησίας, ἐξ ὧν ὅμως καὶ νὰ ὠφελῶνται, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτοὺς ἀσχολουμένους πλειότερον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐλαιώνων καὶ σταφιδώνων, ὡς μᾶλλον προσοδοφόρων. Ἀλλ' ἂν ἦτο δυνατὸν ν' ἀπορρύγωμεν τὰς καταχρήσεις, ἤθελε προτιμήσει τοιαῦται ἄμπελοι νὰ μένωσιν ἀφορολόγητοι. Ἐπειδὴ ὅμως τότε θέλει προσπαθεῖ ἕκαστος νὰ ὑπαγάγῃ τὴν ἀμπελόν του εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν διὰ νὰ μένῃ ἀφορολόγητος, καὶ τὸ δημόσιον ἤθελε σπανιώτατα ζημιοῦσθαι, παραδέχεται τὸ ἄρθρον ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν τάξεων δὲν θέλομεν ἀπορρύγει τὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκτεθείσας καταχρήσεις, διότι καὶ ἤδη ἕκαστος ἰδιοκτήτης θέλει προσπαθεῖ νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν ἀμπελόν του ὡς πέμπτης τάξεως, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ὁ περιορισμὸς τῶν τάξεων δὲν ἐμποδίζει τὰς καταχρήσεις, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ἐργασίας τῶν γεωργῶν, καὶ ἀφ' οὗ πληροφορηθῇ, ὅτι ἄμπελος μὴ ἀποφέρουσα εἰσόδημα τοὐλάχιστον δραχ. 10, ζημιοῖ τὸν καλλιεργοῦντα αὐτήν, ἔχει τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν διὰ παντὸς μέσου ν' ἀποτρέπῃ αὐτὸν τοιαύτης ἐπιζημίου ἐργασίας.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον **46**, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **47** μέχρις **65**, δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναπτάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων.

«Ἄρθρ. **46.** Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑξῆς·

Τῶν τῆς	ά.	ποιότητος	ἀμπέλων	δραχ.	5
»	β'.	»	»	»	4
»	γ'.	»	»	»	3
»	δ'.	»	»	»	2
»	ε.	»	»	»	1

ϛ. ποιότητος ἀμπέλοι εἶναι αἱ ἀποφέρουσαι ἐτήσιονεἰσόδημα δραχ. 50

ζ'.	»	»	»	40
η'.	»	»	»	30
θ'.	»	»	»	20
ι.	»	»	»	10

Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μᾶλλον ἢ ἧττον καρπιμότητος τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων εἶναι ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ μοναστῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐδ. β'. τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ παρόντος νόμου προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. **47.** Ὁ φόρος εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καταστάντων ὁριστικῶν πρωτοκόλλων ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ ποιότητα τῶν ἀμπέλων, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις, κατὰ τὸ 50 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, καὶ τῶν ὁποίων ὁ φόρος θέλει εἰσπραχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀναθεωρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν ἄμπελοι,

α.) Παρελείφθησαν νὰ δηλωθῶσι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε πεπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν.

β'.) Ἐσημειώθησαν μὲν πέρυσιν εἰς τὰ ὁριστικὰ κηρυχθέντα πρωτόκολλα, ἀλλ' ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς των ἐκτάσεως.

γ'.) Ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικαί, ἐνῷ εἶσιν ἐθνικοϊδιόκτητοι ἢ ἐθνικαί.

Ἀ. Κατὰ μὲν τὴν ά. καὶ β'. περίπτωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ἤ, ἂν ἦναι ἐθνικοϊδιόκτητοι, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου των μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου τὸ βραδύτερον, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἀμπελός των, τὴν θέσιν καὶ τὴν ὁροθεσίαν της, τὴν γραμματικὴν ἔκτασίν της καὶ τὸ παραχθὲν προϊὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς, ἂν ἦναι ἐθνική, ἰδιωτική, ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Β'. Κατὰ δὲ τὴν γ'. περίπτωσιν, οἱ κάτοχοι τῶν τῆς τοιαύτης φύσεως ἀμπέλων δι' ἀναφορᾶς των ἐπίσης ἐπὶ ἁπλοῦ

χάρτου γεγραμμένης ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ φανερώσωσι τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου, μένοντες ὡς ἐκ τούτου ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπήλαυσαν.

Ἄρθρ. 48. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλότυπον, καὶ τὸ μὲν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητήν, ἐπιθεωρημένον παρὰ τοῦ δημάρχου, τὸ δὲ στέλεχος κρατεῖται παρὰ τῷ δημαρχείῳ.

Ἐὰν ὁ αὐτὸς ἰδιοκτήτης ἢ καλλιεργητὴς ἔχῃ ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλει νὰ κάμῃ χωριστὴν δήλωσιν διὰ τὰς κειμένας εἰς ἕκαστον χωρίον ἀμπέλους.

Ὁ δήμαρχος παραλαμβάνων τὰς δηλώσεις, ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ ἐν περιλήψει τὸ περιεχόμενον εἰς ἓν τοῦτο βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμόν, διηρημένον κατὰ χωρίον.

Τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημαρχεῖον 10 κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 25 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 4 Μαΐου. Τὴν δὲ 10 Μαΐου τὸ βραδύτερον τὸ βιβλίον τοῦτο ὁμοῦ μὲ τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων πέμπεται παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 49. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἤθελε παραμελήσει νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τεθείσης προθεσμίας, ἢ ἤθελε δηλώσει ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμπέλου του, ἢ ἤθελε χαρακτηρίσει ὡς ἰδιωτικὴν ἐθνικὴν ἢ ἐθνικοϊδιόκτητον ἄμπελον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν περίπτωσιν ὑποβάλλεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσεν, ἢ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπεκρυψε, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν, εἰς ποινὴν ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄμπελον, τῆς ὁποίας τὴν ἰδιότητα ἐκάλυψε.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον, ἢ τὰ ὑποκρυβέντα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀπο-δείξαντα τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει, ἅμα πληροφορηθῇ, ὅτι ἄμπελός τις ἢ μέρος αὐτῆς δὲν ἐδηλώθη, νὰ διατάξῃ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς, τὸ

αὐτὸ πράττει καὶ ἂν ἡ δηλωθεῖσα ἄμπελος ὡς ἰδιωτικὴ ἦναι ἐθνικὴ ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 50. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἀμπέλου νομίζει, ὅτι ἐνεγράφη εἰς τὰ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ὁριστικὰ καταστάντα πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν πλειοτέραν τῆς πραγματικῆς, ἢ ὅτι ὑπέχθη εἰς ἀνωτέραν ποιότητα, δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενος ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου, μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου.

Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ δημόσιον, ὅταν ἡ ἀρμοδία ἐν ἡσίοις οἰκονομικὴ ἀρχὴ νομίσῃ, ὅτι ἄμπελός τις ἐνεγράφη εἰς τὰ πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν καὶ ποιότητα κατωτέραν τῆς πραγματικῆς.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἐνεργουμένης καταλογίζονται εἰς βάρος αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ περυσινὰ πρωτόκολλα σημειουμένης ἐκτάσεως καὶ ποιότητος· ἐὰν δὲ κατώτερον, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Ὁσάκις ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ κατώτερον, τὸ ἔξοδον ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ καλλιεργητάς.

Ἄρθρ. 51. Ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται παρ' ἐπιστήμονος γεωμέτρου, τῇ προσκλήσει τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς 20 Ἀπριλίου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταμετρήσεως ἐγγράφονται εἰς πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ, ἢ κωλυσιμένου τοῦ γεωμέτρου, καθὼς καὶ ὅπου οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, διορίζονται κατὰ πλειονοψηφίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου τρεῖς πραγματογνώμονες, καὶ ἐνεργοῦν τὰς ὡς ἀνωτέρω καταμετρήσεις.

Διὰ τὰς ἐνεργουμένας κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καταμετρήσεις πρέπει νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἰδιοκτῆται ἢ καλλιεργηταὶ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταμετρήσεως.

Ἄρθρ. 52. Ἅμα παρέλθῃ ἡ τεθεῖσα πρὸς καταμέτρησιν προθεσμία, ὁ ἔπαρχος καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος μετὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, ἀφοῦ ἀκούσουν καὶ τὴν γνώμην πέντε εἰς τοὺς δήμους Α. καὶ Β'. τάξεως καὶ τριῶν εἰς τοὺς δήμους Γ'. τάξεως ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, ἐκλεγομένων διὰ κλήρου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμητριπλασίου, προσδιορίζουσι κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν ποιότητα:

α) Τῶν κατὰ τὸ 1852 δηλωθησομένων ἢ ἐξακριβωθησομένων ἀμπέλων, καὶ β') τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν, ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου κατὰ τὸ ἄρθρον 50, συντάττοντες τακτικὰ πρωτόκολλα, ἅτινα εἶναι ὁριστικά. Ἐξαιροῦνται τὰ πρωτόκολλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεχωρήθη τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ἅτινα καθίστανται ὁριστικὰ μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 53. Ὁ ἔγγειος φόρος ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων εἰσπράττεται παρὰ τῶν ἀρμοδίων ταμιῶν εἰς λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 15 Νοεμβρίου.

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 54. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανοκιστίδων, τοῦ ῥιζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίου, τῶν ξηρῶν σύκων, καὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν.

Α'. Περὶ Σταφίδος.

Ἄρθρ. 55. Ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος προσδιορίζεται δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ πρωτοκόλλου συνταχθησομένου ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου τοῦ πλησιεστέρου εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας λιμένος, ἀκουομένης καὶ τῆς γνώμης συλλόγου, συγκειμένου ἐκ τριῶν ἐκ τῶν εὐϋποληπτοτέρων καὶ ἐγκριτωτέρων ἐμπόρων καὶ τριῶν σταφιδοκτημόνων, λαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀρχῶν.

Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ ὁμολογουμένως τρέχουσα ἐν τῇ ἀγορᾷ τιμή.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει προστίθεσθαι καὶ ἓν ἐννατημόριον τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον

θέλουν καταχωρίζεσθαι καὶ αἱ τυχοῦσαι ἐναντίαι γνῶμαι, ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου, καὶ ὑποβάλλεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν του.

Δι' αὐτῆς ἐγκρίνει ἢ ἀκυροῖ τὸ πρωτόκολλον καὶ διατάττει τὴν σύνταξιν νέου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύεται παρευθὺς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς εἰσπράττεται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προσδιορίζεται δι' ἰδιαιτέρου πρωτοκόλλου καὶ ἡ τιμὴ τῆς τυχούσης ἐξαιρέτου σταφίδος.

Ἄρθρ. 56. Ὁσάκις συμβῇ αὔξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, συντάσσεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν σταφιδεμπόρων, ἢ τινὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀρχῶν, νέον πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 57. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον ἰδιώτας μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ προσφυγὴ δὲν ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 58. Ἅμα συνταχθῇ παρὰ τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν τὸ πρωτόκολλον, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ τῆς σταφίδος ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προκαταβάλλωνται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ παρακαταθήκῃ κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν τιμήν, νὰ τακτοποιῆται δὲ μετὰ ταῦτα ἅμα φθάσῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου.

Πᾶσα ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ σταφίδος πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου ἀπαγορεύεται.

Β'. Περὶ Βαλανοκιστιδίων.

Ἄρθρ. 59. Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκιστιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον, εἰσπραττόμενον μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτήτων ἢ ἐθνικῶν.

Λαμβάνεται δὲ οὗτος ἐπὶ μὲν τῶν βαλανιδίων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανταρίου, λογιζομένου πρὸς ὀκάδας 44, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, κατὰ τὴν ἐρεξῆς ἀναλογίαν.

Α'. Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα ἔγγειος φόρος . . . . . δραχ. 1. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα 65
Β'. Διὰ τὸν νομὸν Μεσσηνίας ἐγκτητικὸς φόρος . 3.
Τελωνιακὸν δικαίωμα 60
Γ'. Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.
Ἔγγειος φόρος . . . . . » 1. 05
Τελωνιακὸν δικαίωμα 60
Δ'. Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν.
Ἐγκτητικὸς φόρος . . . . . » 2.
Τελωνιακὸν δικαίωμα 60
Ἐπὶ δὲ τῶν κικιδίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁκᾶς κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν.
Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος λεπτὰ 25
Τελωνιακὸν δικαίωμα 6
Διὰ δλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους ἔγγειος φόρος λεπτά. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . 6.

Ἄρθρ. 60. Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανιδίων, θέλουν τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1843 τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 61. Ὅστις φωραθῇ συλλέγων ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν βαλανιδοφόρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 52 στοιχ. β. καὶ δ'., ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιτρόπου, ὑποβάλλεται εἰς πληρωμὴν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον ἤθελε συλλέξει, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου.

Γ'. Περὶ Πρινοκοκκίου καὶ Ῥιζαρίου.

Ἄρθρ. 62. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πρινοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν δι' ἑκάστην ὁκᾶν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ 90· ὁ δὲ τοῦ ῥιζαρίου εἰς δραχμὰς 2 τὸ καντάριον, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς δραχμὴν 1 καὶ λεπτὰ 20.

Δ'. Περὶ Σύκων.

Ἄρθρ. 63. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου·

Δι' ἔγγειον φόρον δραχμὴ . . . . . 1.
Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . 60.

Ε'. Περὶ Λεμονίων, Πορτοκαλλίων κ. λ. π.

Ἄρθρ. 64. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου κατὰ δημαρίαν ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, τὸν τελώνην καὶ τὸν δήμαρχον τῆς πρωτευούσης.

Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων πληρόνεται ὡσαύτως ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 65. Ἡ λαθραία μεταφορὰ ἢ ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 54 ἐξαιρουμένων προϊόντων ὑποκειται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· θέλει δὲ ἐπιβάλλεσθαι καὶ ἄλλο ἐγγειος φόρος διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινή, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων νόμον.

Τὸ τριτημόριον τοῦ ὑπὲρ ποινῆς λαμβανομένου ποσοῦ δίδοται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθραῖον ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις εἰς αμοιβήν.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 66 μέχρι 83, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἰδίας ἀρθρίδος ἀναστάσεως τὰ μὲν 66 καὶ 73 κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ τῆς ὁποίας καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησε, τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῆς Σταφίδος Πύλιας καὶ Ὀλυμπίας.

«Ἄρθρ. 66. Ὁ ἐπὶ τῷ τόπῳ τοῦ τοκου τοῦ προϊόντος ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος τῶν ἐπαρχιῶν Πύλιας καὶ Ὀλυμπίας ἐνοικιάζεται καὶ ἀποδίδεται ἀπὸ μιᾶς τὸν ἐνοικιαστὴν Ὀλυμπίας ἐνοικιάζεται καὶ ἀποδίδεται ἀπὸ μιᾶς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, αὐτὸ δὲ τοὺς φορολογουμένους, εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἐλωνίων εἰς λίτρας, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας διὰ ζυγίσματος. Εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, εἰς τὰς ὁποίας ἐξαιρετικῶς ὑπάρχουσι προικοδοτήσεις μὴ ὑποκείμεναι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς εἶδος, ἀλλ' ἀποδίδουσαι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς 3 0/0, θέλει ἐνεργεισθαι ἐκτίμησις ἐπὶ τῶν ἀλωνίων πρὸς βεβαίωσιν τοῦ παραχθέντος σταφιδοκαρποῦ ἀπὸ τὰς

τελευταίας. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ ζυγίσματος.

Ἄρθρ. 67. Ὁ δήμαρχος κοινοποιεῖ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν πρὸ πέντε ἡμερῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τοῦ τρυγητοῦ κατὰ τμῆμα, ἢ καὶ καθ' ὅλον τὸν δῆμον.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκηται ἐπιτοπίως εἰς τὸν τρυγητόν. Ἄλλως, οἱ φορολογούμενοι προχωροῦσιν ἀκωλύτως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ τρυγητοῦ. Ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἀνάμιξις καρπῶν παραγομένων ἀπὸ κτήματα, ἀποδίδοντα τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0, μὲ καρποὺς παραχθέντας ἀπὸ τὰ αὐτουσίως ἀποδίδοντα τὸν φόρον κτήματα.

Ἄρθρ. 68. Ὅστις τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ ὑφαιρέσῃ ἀπὸ τὰ ἁλώνια καρπόν, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Ὁ σταριδοκαρπὸς θέλει ἀποταμιεύεσθαι εἰς ἀποθήκας δαπάνῃ τῶν ἐνοικιαστῶν, μένει ὅμως ὑπέγγυος εἰς τὸ δημόσιον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰμὴ ἐν γνώσει τοῦ ταμίου καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ κατατεθῇ τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἐπὶ τούτῳ τὸ δημόσιον θέλει διορίσει ἐπιτηρητήν, ἔχοντα τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται εἰς πᾶσαν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν σταριδοκαρποῦ καὶ εἰς πᾶσαν σφράγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῶν ἀποθηκῶν, καὶ νὰ κρατῇ βιβλίον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, μονογραφημένον ἀπὸ τὸν ἔπαρχον.

Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς εἰσπράξῃ ἀπό τινα τῶν φορολογουμένων εἰς χρήματα τὸν φόρον του, ἢ ἐκποιήσῃ λαθραίως ἢ ὑπεξαιρέσῃ σταριδοκαρπόν, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 στοιχείου ΣΤ'. τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην, μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος.

Τὸ τρίτον τῆς χρηματικῆς ποινῆς θέλει δίδεσθαι εἰς τὸν καταμηνυτήν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἐπιτηρητοῦ τῆς ἀποθήκης.

Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι συνήνεσε καὶ ὁ ἐπιτηρητὴς τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὴν λαθραίαν ἐκποίησιν ἢ ὑπεξαίρεσιν σταριδοκαρποῦ, τιμωρεῖται καὶ οὗτος μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500, ἐπιφυλαττομένης καὶ ἐτι μείζονος ποινικῆς καταδιώξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ διαφόρων ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρ. 69. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων ταραφίδων καὶ σύκων ἐνοικιάζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 66—68, ἡ δὲ βεβαίωσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν σύκων γίνεται διὰ μετρήσεως εἰς ὁρμαθοὺς ἐπὶ τῶν τραπεζῶν.

Ἄρθρ. 70. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωραιοδένδρων εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 1. Ἰουνίου.

Ἄρθρ. 71. Τὸ προϊὸν τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανοδένδρων, μωραιῶν κ. λ. π. ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς χρήματα.

ΚΕΦΑΛ. Ι'.

Περὶ φορολογίας τῆς ῥητίνης, κατράμης κ. λ. π.

Ἄρθρ. 72. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπάρχου, δασονόμου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 73. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίνεται διὰ ζυγίσματος τοῦ προϊόντος ἐπὶ τῶν μερῶν, τὰ ὁποῖα προσδιορίζει τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 74. Ἕκαστος τῶν συλλεκτῶν τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ὀφείλει πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκ τῶν λάκκων ἐξαγωγῆς ἢ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων τούτων νὰ εἰδοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ δασάρχου ἢ δασονόμου τὸν ἐνοικιαστήν, διὰ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ ζύγισμα τοῦ προϊόντος, καὶ ἐὰν οὗτος ἢ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ δὲν παρευρεθῇ, ζυγίζει μόνος αὐτὸ ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, συνταττομένου περὶ τούτου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἐπέχει τόπον διπλοτύπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 75. Ἐάν τις φωραθῇ συλλέγων λαθραίως ῥητίνην ἢ κατράμην εἰς ἐθνικὰ δάση, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὴν διπλῆν ἀξίαν τοῦ συλλεχθέντος προϊόντος. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀνακαλυφθῇ τὸ προϊόν, δύναται ὅμως νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης γενόμενος γνωστὸς ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ. Ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης ὑπο-

βάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 5—50, τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον καὶ δημοτικὸν ταμεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος προστίμου δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι ὁ ἐνοικιαστής, ἢ ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 76. Τὰ ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγόμενα κάστανα, κέρνες, κοκκοναρία, πότασσα κ. λ. π. δασικὰ προϊόντα ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίᾳ εἰς χρήματα.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ τῶν ἄλλων δασικῶν προϊόντων, ἅτινα παράγονται ἐξ ἰδιωτικῶν δασῶν, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας, βεβαιούμενος ὁ μὲν ἐπὶ τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης κατὰ τὸ ἄρθρον 73, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένην αὐτὸς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὁδηγίας ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποτίδονται εἰς χρήματα.

Ὅστις συλλέξῃ λαθραίως ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϊόντων εἰς ἰδιωτικὰ δάση, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀνωτέρω δασικῶν προϊόντων πληρώνεται εἰς δύω ἴσας δόσεις: τὴν 1 καὶ 31 Σεπτεμβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ φορολογίας τῶν Ἀκαρνανικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 77. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ οἰνου, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται πρὸς 10 τοῖς 0|0 κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ μῆνα διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐπάρχου, τῆς πελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ δὲ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν ἀκολούθων προϊόντων κανονίζεται ὡς ἑξῆς.

α.) Ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πρὸς λεπτὰ 8 τὴν ὀκάν·

β.) Ὁ ἐπὶ τῆς μετάξης πρὸς δραχ. 250 0|0 τὴν ὀκάν, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος·

γ.) Ὁ ἐπὶ τῶν κουκουλίων πρὸς λεπτὰ 60 τὴν ὀκάν, ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν συνήθων, καὶ πρὸς δραχμὴν 1, ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν διὰ μηχανῆς ἢ ἄλλως πως ξηραινομένων.

Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων, ὅταν ἐξάγωνται, πληρώνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ὁρισθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου.

Ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανιδοκαλυβίων, τοῦ πρινοκοκκίου, τοῦ ῥιζαρίου καὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ τούτου εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 78. Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος εἰσπράττεται εἰς τὸ τελωνεῖον Γυθείου, τὸ ὑποτελωνεῖον Λιμενίου, τὸ σταθμοφυλακεῖον Ἀλμυροῦ καὶ τὰ φυλακεῖα Κυτρίων καὶ Καρδαμύλης.

Ἄρθρ. 79. Οἱ μεταφερόμενοι ἀπὸ τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 77 ἀναφερόμενα προϊόντα, εἴτε διὰ νὰ τὰ ἐξαγάγωσιν εἴτε διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ὀφείλουσι νὰ διαβαίνουν διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Σπάρτην εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Ἀρχοντικὴν εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Καλάμας εἰς Ἀλμυρόν, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, ὅπισθεν τῶν ὁποίων θέλει σημειοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φορτίων, καὶ τὸ βάρος καὶ εἶδος τῶν προϊόντων. Ἀρμόδιαι δὲ ἀρχαὶ εἶναι οἱ δήμαρχοι ἐκεῖσε, ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων λαμβάνονται καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Ἀκαρνανίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουν παραδίδεσθαι εἰς ἕνα τῶν ἀρμοδίων κατὰ τὴν Ἀκαρνανικὴν ἐπαρχιῶν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλουν ἐφοδιάζεσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν ἢ κατανάλωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 80. Ὁ μεταφέρων διὰ ξηρᾶς Ἀκαρνανικὰ προϊόντα εἰς ἄλλην τοῦ Κράτους ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸν νεναυλιαμένον ἔγγειον φόρον εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐπὶ διπλοτύπου ἀποδείξει, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ παρακατάθεσῃ εἰς ἕνα τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ἐφόρων, ὅστις, ἀφοῦ βεβαιωθῇ, ὅτι περιέχονται ἀκριβῶς ἐν αὐτῇ τὰ μεταφερόμενα προϊόντα, ἐκδίδει ἄδειαν ἐλευθέρας μεταφορᾶς.

Ἐπιτρέπεται νὰ πληρώνται ὁ φόρος καὶ εἰς τὸν ἀρμόδιον ἔφορον. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ὁ ἔφορος νὰ ἐκδίδῃ ἐκτὸς τῆς περὶ ἐλευθέρας μεταφορᾶς ἄδειας καὶ διπλότυπον ἀποδείξεως πληρωμῆς.

Ἄρθρ. 81. Ὅστις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένων δημάρχων ἤθελε δηλώσει ὡς προϊόντα τοῦ δήμου του, προϊόντα τῆς Ἀκαρνανίας, ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὡρισμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 251 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 82. Οἱ τελῶναι Λακωνίας θέλουν θεωρεῖ καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικὰ προϊόντα ὅσα δὲν συνοδεύονται μὲ τακτικὰ τῶν ἐφόρων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 79.

Ἄρθρ. 83. Ὅστις ἐξάγει λαθραίως προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένας, ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

Παρεδέχθη ὡσαύτως καὶ τὰ ἄρθρα 84 μέχρις 95 δι' ἰδίας ἕκαστον ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, γενομένης μόνον παρατηρήσεως ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 85, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «ἐλλείμματα» ὁ νομοθέτης ἐννοεῖ τοὺς ἄνευ ἰσχυρῶν δικαιολογημάτων ἐλλείποντας καρποὺς, καὶ αὐτοὺς καταλογίζει εἰς βάρος τῶν ἀποθηκαρίων, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ ἐξ ἀκαταμαχήτου ἀνάγκης ἐλλείμματα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἀποθηκάριος δὲν δύναται νὰ ἦναι ὑπεύθυνος· ἔχουσι δ' οὕτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Περὶ νομικῆς κατοχῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

«Ἄρθρον 84. Τὸ δημόσιον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων, ἐφ' ὅσων ἐλάμβανε δικαίωμα ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐκτὸς ἂν ἀπώλεσεν αὐτὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ ῥητῆς παραιτήσεως.

Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρ. 85. Οἱ ἀποταμιευόμενοι εἰς τὰς κεντρικὰς ἀποθήκας δημόσιοι καρποὶ διαχειρίζονται ἀπὸ ἀποθηκαρίους διοριζομένους ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· δύναται μολονοτοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀναθέτῃ τὰ ἔργα ταῦτα καὶ εἰς ἄλλους δημοσίους ἢ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους.

Τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀποθηκαρίων ἐξελέγχουσιν οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι καὶ καταλογίζουσιν εἰς βάρος των ὅλα τὰ συχνὰ ἐλλείμματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν. Πᾶσα περὶ καταλογισμοῦ ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῆς ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπολόγου.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐκτελοῦνται διοικητικῶς κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐλλειμμάτων ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου οἱ ἰσολογισμοὶ τῶν ἀποθηκαρίων παραπέμπονται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον συναποστέλλονται καὶ οἱ παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ὑποβαλλόμενοι ἰσολογισμοὶ τῆς ἐν γένει φορολογίας τοῦ ἔτους, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσον ἐξελέγξεως εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων ὡς ὑπολόγων.

Περὶ τῶν δημοσίων φόρων.

Ἄρθρ. 86. Οἱ εἰς εἶδος εἰσπραττόμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου φόροι, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, δὲν ὑπόκεινται εἰς δημοτικὸν ἢ εἰς ἄλλον τινὰ φόρον.

Περὶ γενικῶν ὁδηγιῶν καὶ διασαφήσεων.

Ἄρθρ. 87. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς, τοὺς ἐνοικιαστὰς, τοὺς ἐκτιμητὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Περὶ ἐκποιήσεως καὶ παραχωρήσεως καρπῶν.

Ἄρθρον 88. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἶδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐκτιμητῶν καὶ ἐπιδιαιτητῶν.

Ἄρθρ. 89. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δραχμῶν νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 90. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἢ καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Περὶ δημοπρασιῶν ἐν γένει.

Ἄρθρον 91. Οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν κανονίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 92. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 8—12 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς λοιποὺς τρόπους, οἵτινες κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίᾳ.

Περὶ ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν μὴ ἐνοικιαζομένων φόρων.

Ἄρθρ. 93. Οἱ δι' ἐνοικιάσεως διακειθέμενοι κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόροι, ἐὰν δὲν τύχωσι κατὰ τὰς δημοπρασίας ἀναλόγων προσφορῶν, εἰσπράττονται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου δι' ἐπιστατῶν καὶ φυλάκων, διοριζομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐξασπαζόντων ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποκειμένων εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν. Οἱ ἐπιστατορφύλακες οὗτοι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται τὸν ὡρισμένον διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὅρκον ἐνώπιον τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων.

Περὶ διπλοτύπων καὶ ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 94. Τὰ ἄρθρ. 18—21 περὶ διπλοτύπων, καὶ 41 περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἀναλόγως κοινὰ δι' ὅλα τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν παρόντα νόμον διατίθενται δι' ἐνοικιάσεως καὶ βεβαιοῦνται δι' ἐκτιμήσεως.

Περὶ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 95. Κῆρυξ, ὑπηρέτης, φύλακες, ἀποθηκάριοι καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἠθέλησε ζημιώσει τὸ δημόσιον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινὸς ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμέναις ποιναῖς καὶ εἰς τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπὸ 2—6 ἐτῶν.»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 96, παρετήρησέ τις, ὅτι καθόσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους θεωρεῖ περιττὴν τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, διότι καὶ ἄνευ αὐτῆς τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ τοὺς τιμωρήσῃ πειθαρχικῶς· καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς δημοτικούς, ἐπαναλαμβάνει νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος προβλέπων τοὺς τρόπους καὶ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς οὗτοι πρέπει νὰ τιμωρῶνται πειθαρχικῶς πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι διὰ μὲν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ῥητὴ ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, διότι μεταξὺ αὐτῶν ὑπάγονται καὶ αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, οἵτινες ὑπόκεινται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον· διὰ δὲ τοὺς δημοτικοὺς παρεδέχθησαν τοιαύτας ποινὰς καὶ εἰς τὰ προηγού-

μενα ἄρθρα, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐνταῦθα ἐξαίρεσις.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ προτιμότερον νὰ ἐπιβάλλωνται πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς δι' ὡρυσμένας περιπτώσεις, ὡς γίνεται διὰ τοῦ ἐπιψηφιζομένου νόμου, παρὰ νὰ νομοθετήσωμεν εἰδικῶς περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀρίνοντες τὴν ἐκτίμησιν τοῦ παραπτώματος εἰς τὰς προϊσταμένας τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀρχάς, αἵτινες, ὡς ἀπεδείχθη, ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὰς κακὰς των διαθέσεις, θέλουσι καταστρέψει τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ θέλουσιν ἔχει τὸν νόμον τοῦτον τὸ προχειρότερον ὅπλον τῆς ἐκδικήσεώς των· διὸ ὑποστηρίζει τὸ ἄρθρον ὡς καλῶς ἔχον.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ κατάστασις τῶν δημάρχων εἶναι τοσοῦτον ἀβλαβὴς, ὥστε θεωρεῖ ἄδικον νὰ χειροτερεύσωμεν αὐτὴν δι' ἐπιβολῆς προστίμων, καθόσον μάλιστα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀγράμματοι ὄντες, θέλουσιν ὑποπίπτει ἐν ἀγνοίᾳ εἰς παραβάσεις. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν παραδεχθῶμεν τὴν διάταξιν, προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τῶν προστίμων, καὶ νὰ εἰσπράττωνται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου.

Μηδενὸς δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 96 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, καὶ τελευταῖον τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἀποβλέψασα τὴν περὶ προσθήκης ἀκροτελευτίου ἄρθρου γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὡς περιττοῦ, ἔχουσι δ' οὕτω·

Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν.

«Ἄρθρ. 96. Αἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. διατάγματος παραβάσεις τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, δι' ὅσας ὁ παρὼν νόμος δὲν ἐπιβάλλει ὡρισμένην ποινὴν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ μὲ πρόστιμον δραχμῶν 10—100 ἐπιρυλαττομένης καὶ τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως ἐπῆλθε ζημία.

Ἄρθρ. 97. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου καὶ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΒ'.

Τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐπομένως ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1852, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Π. Κολποδίνου καὶ Ἡλία Δωΐλα, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74· ἔχον οὕτως.

Ὁ Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1852 εἰσπρακτέοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι οἱ ἑξῆς·

1.) Ἔγγειος φόρος 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

2.) Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α.) 15 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν.

β.) 10 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν προϊόντων παντὸς εἴδους φυτείας, γενομένης ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς τῇ ἀδείᾳ τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν αὐτῆς Ὀθωμανῶν, καθὼς καὶ τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως.

γ.) 5 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου ἐθνικοῦ ἰδιοκτήτου μωραιοδένδρου ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῆς ῥητίνης, τῆς κατράμμης καὶ τῶν λοιπῶν δασικῶν προϊόντων, πλὴν τοῦ πρινοκοκκίου, ἔγγειος φόρος προσδιορίζεται εἰς 10 τοῖς ο/ο, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῆς ῥητίνης, εἰς 15 τοῖς ο/ο.

Ἄρθρ. 3. Τὰ εἰς μετανάστας ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρηθέντα κτήματα ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ἐὰν ἐξάγηται ἐκ τῶν ἐγγράφων, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα παρεχωρήθησαν εἰς ἰδιώτας διὰ συμβολαίων, δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἢ δι' ἐνοικιαστηρίου, ἀποδίδονται κατὰ τοὺς περιεχομένους εἰς τὰ συμβόλαια, τὰ παραχωρητήρια ἢ τὰ ἐνοικιαστήρια ὅρους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ φόρος εἰς χρήματα 3 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων πληρώνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 3|15 Νοεμβρίου 1836 νόμων, καὶ ἐν τῇ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐξάγηται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς. Ἀλλ' ἐὰν συνέβη καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρω φόρου κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐπιτρέπεται καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς νὰ γένῃ κατάσχεσις καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους τῶν παραχθησομένων καρπῶν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆς ἐνεστώσης χρήσεως καὶ μιᾶς τῶν παλαιοτέρων.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ὑφ' ὁποιανδήποτε ὅρον παραχωρηθέντα εἰς ἰδιώτας κτήματα ὑποβάλλονται εἰς τοὺς ἐγκτητικοὺς φόρους, εἰς οὓς ὑπέκειντο καὶ πρὸ τῆς παραχωρήσεως ἐὰν ἡ νόμιμος παράδοσις αὐτῶν δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1852.

Δὲν ἀπαλλάττονται δὲ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τῶν ὑποχρεώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται δυνάμει εἰδικῶν νόμων ἢ ἰδιαιτέρων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συμφωνιῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας

1. Τὰ ἄχυρα.

2. Ἓν στρέμμα γῆς ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητὴν πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων.

3. Τὰ σποράδην πεφυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα τόσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας.

4. Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύω μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5. Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος καὶ ῥιζαρόσπορος.

6. Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωραιῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

7.) Ἡ ῥώδη, ὁ ὄσιος καὶ τὰ ἀγριολάθουρα, ὅταν δὲν ἀλωνίζωνται, καὶ

8. Πεντήκοντα ὀκάδες ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ φορολογίας τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐγκτητικοὶ φόροι ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας ἐπὶ ἀποδόσει ὡρισμένου καρποῦ ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου τιμήματος, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προαναφερθησομένων εἰς τὸ ἐν Τίρνοβῳ γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 ΑΖ'. νόμου διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος, τῇ συμπράξει τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἐνοικίασις τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρων γίγνεται κατὰ χωρίον· ἐνοικιάζονται δὲ καὶ πολλὰ συναμμα χωρία μέχρις ὁλοκλήρου δήμου, ὅταν τὰ ὅρια τῶν χωρίων ἦναι δυσδιάκριτα.

Οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν ἀκριβῶς εἴς τε τὴν διακήρυξιν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τὰ ὅρια ἑκάστου χωρίου, οἱ δ' ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται ἐπὶ ποινῇ ἀποφρίξεως πάσης περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ Δημοσίου νὰ ζητήσωσιν ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει πρὸ τῆς κατακυρώσεως, ὅσας διασαφήσεις θεωροῦσιν ἀναγκαίας περὶ ὁρίων ἢ θέσεων.

Τὰς διασαφήσεις ταύτας ὀφείλουσιν αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ νὰ κοινοποιῶσι πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν διὰ προγράμματος, τοιχοκολλουμένου ἐν τῷ τόπῳ τῆς δημοπρασίας, καὶ διὰ τοῦ κήρυκος, καὶ νὰ τὰς καταχωρῶσι καὶ εἰς τὰ πρακτικά.

Ἡ διακήρυξις καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, συνταγμένα κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, φέρουσι πίστιν δημοσίων ἐγγράφων, καὶ ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ εἶναι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ νομάρχης ἢ ἔπαρχος καὶ οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί. Εἰς τὰς ἐπαρχίας, καθ' ἃς δὲν κατεστάθη διοικητικὴ Ἀρχή, ὁ εἰρηνοδίκης ἀναπληροῖ τὸν ἔπαρχον.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς διενεργούσας ἢ ἐπιτηρούσας τὰς δημοπρασίας Ἀρχὰς νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων εἴτε ὡς ἐνοικιασταί, εἴτε ὡς ἔγγυηταί, εἴτε ὡς συνεταῖροι.

Ἀπαγορεύεται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς δημάρχους, δημαρχιακοὺς καὶ εἰδικοὺς παρέδρους νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς ἐνοικιάσεις τῶν προσόδων τοῦ οἰκείου δήμου.

Οἱ παραβαίνοντες τὰς διατάξεις ταύτης ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν 100—1000 δραχμῶν καὶ γίνονται ἔκπτωτοι τῆς θέσεώς των.

Ἄρθρ. 10. Εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰς δημοπρασίας ὡς ἐνοικιασταὶ ἢ ἔγγυηταὶ α' οἱ ὁμολογουμένως ἀξιόχρεοι, καὶ β' οἱ παρουσιάζοντες πιστοποιητικὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς, βεβαιοῦντα τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας, καὶ συναδευόμενα ἀπὸ πιστοποιήσεις τοῦ ἀρμοδίου ὑποθηκοφύλακος, βεβαιούσας, ὅτι τὰ κτήματα εἶναι ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐνοικιάσῃ τις προσόδους ἀξίας ἀνωτέρας τῆς εἰς ἣν ἐξετιμήθη ἡ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ του συναμμα.

Ἄρθρ. 11. Τὸ Δημόσιον ἔχει, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ δώσῃ τοιοῦτον. Ἡ δυνάμει τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ἐγγραφησομένη ὑποθήκη ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία θέλει εἶσθαι ἴση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 12. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας Ἀρχαὶ ἀποπέμπονται τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὑποχρεοῦνται προσέτι νὰ ἀποζημιώσωσι τὸ Δημόσιον α' ἐὰν παραδεχθῶσιν ὡς ἐνοικιαστὰς ἢ ἐγγυητὰς ἐκ τῶν μὴ ὁμολογουμένως ἀξιοχρέων, ἢ ὅσους δὲν ἤθελον παρουσιάσει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 πιστοποιητικὰ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐλευθέρας περιουσίας των, καὶ β' ἐὰν ἀπαγορεύσωσι τὸν ὑπερθεματισμὸν εἰς τοὺς ἐρωδιασμένους μὲ τὰ ἀνωτέρω πιστοποιητικά, ἢ τοὺς κοινῇ ὁμολογουμένως ἀξιοχρέους.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαί· ἐὰν ἤθελον πιστοποιήσει ψευδῶς περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τῶν ἐνοικιαζῶν καὶ ἐγγυητῶν, καὶ 6'. ἐὰν ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω πιστοποιητικῶν εἰς τοὺς αἰτοῦντας τοιαῦτα ἰδιοκτήτας, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον **487** τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. **13.** Οἱ φορολογούμενοι εἰσέρχονται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος ἀκωλύτως. Ὀφείλουν ὅμως:

1. Οἱ καλλιεργοῦντες ἐθνικοὺς ἀγροὺς, συναρεύοντας μὲ ἰδιωτικούς, ἢ ἄλλους μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας· καὶ

2. Οἱ καλλιεργοῦντες ἀγροὺς, συναρεύοντας μὲ ἀγροὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἶδος ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, νὰ ζητήσωσι προφορικῶς παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ὀφείλει νὰ δώσῃ παρευθύς· ἄλλως, οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸ θέρος. Ἀπαγορεύεται ὁμοίως εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταὐτοχρόνως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ καρποὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ δὲ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.

Ἄρθρ. **14.** Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκωνται ἐπιτοπίως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θέρους, τῆς συγκομιδῆς τῶν δεματίων καὶ τοῦ ἁλωνίσματος ἢ κοπανίσματος τῶν καρπῶν, νὰ σφραγίζωσι καὶ ἀποσφραγίζωσι τοὺς ἐν τοῖς ἁλωνίοις καρποὺς, καὶ τέλος νὰ μετρῶσιν ἢ ζυγίζωσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ **17** ἄρθρον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθορμήτως, διὰ δὲ τὴν μέτρησιν προσκαλούμενος προφορικῶς ἐνώπιον δύω μαρτύρων, ὁ φορολογούμενος τὴν μὲν ἀποσφράγισιν ἐνεργεῖ ἐπίσης ἐνώπιον δύω μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. **19** τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **15.** Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. **13**, καθὼς καὶ ὅστις ἀναμίξῃ δεμάτια ἐθνικὰ μὲ ἰδιόκτητα ἢ ὑφαιρέσῃ προϊόντα ἁλωνισμένα ἢ μὴ, ἢ προσπαθήσῃ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸ δημόσιον, ἂν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς

πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τῶν ὁποίων ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ· ἄλλως, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 5—50.

Ὁσάκις ἡ ἀνάκρισις ἐνεργεῖται παρὰ δημοτικοῦ τινος ὑπαλλήλου, τὸ πρόστιμον τοῦτο μέχρι μὲν δραχμῶν δέκα εἰσπράττεται εἰς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, τὸ δὲ περιπλέον τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἀλλ' ἂν ἡ πρᾶξις ἀνεκαλύφθη ἢ κατηγγέλθη ἀπ' ἄλλον παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐπιστάτην τοῦ δημοσίου, τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος προστίμου δίδεται εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. **16.** Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, ἀστυνόμου ἢ παρέδρου, καθὼς καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου ἀναριτικοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα. Ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν γίνεται ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον πταισματοδικεῖον ἢ πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐὰν τὰ παρανόμως ὑφαιρεθέντα προϊόντα παρήχθησαν ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον κάμνει μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων. Τὸ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ὡς ἐθνικὸν ἢ ἐθνικοειδώκτητον.

Ἄρθρ. **17.** Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῶν πρωΐμων καρπῶν, ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σικαλεως, τοῦ διμήνου (μαρτιάτικου), τῆς σίκαλης ὄρίζης), τῆς βρώμης, τοῦ κιμήνου, τοῦ γλυκανίσσου, τοῦ σισάμου, τοῦ λιναρίου, τῶν ὀσπρίων κλπ. ὡς καὶ τῶν ὀψίμων τῶν εἰς τὰ ἁλώνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἁλωνίων διὰ τοῦ δημοσίου καιλοῦ, ἢ διὰ ζυγίσματος, ὅταν τὰ εἴδη ἦναι ἀνεπίδεκτα μετρήσεως. Τῶν δὲ ἀραβοσίτων, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἁλώνια, ἀλλὰ μεταφέρονται εἰς κώνους εἰς τὰς οἰκίας, ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **41**, ἢ διὰ δοκιμῆς.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει γεμίζεται ἀπὸ κώνους ἓν κοφίνιον ἢ ἄλλο καταλληλον μέτρον, καὶ σφραγίζεται ἐναποτιθέμενον εἰς τὸ δημαρχεῖον, ἢ τὸ παρεδρεῖον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου.

Μετὰ **15** ἡμέρας ἀποσφραγίζεται, κοπανίζεται, ξηραίνεται καὶ μετρεῖται ὁ ἐν αὐτῷ καρπὸς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προσ-

διορίζεται ἐξ ἀναλογίας τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ φόρου.

Ὀφείλουσι δὲ οἱ φορολογούμενοι, ὁσάκις προτιμῶσι τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν, νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου τοῦ χωρίου των, 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 18. Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν καρπῶν καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς εἰς διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ἰδιοχείρως ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, καὶ τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἀντιρρήσεις εἴτε ὡς πρὸς τὸ σημειωθὲν ποσὸν, εἴτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ κτήματος, δύναται νὰ σημειώσῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐντὸς ἢ ὄπισθεν τοῦ στελέχους· τούτου δὲ ἀγραμμάτου ὄντος, ὑπογράφει τὸ στέλεχος ἢ τὰς ἐνστάσεις ἄλλος τῆς ἐμπιστοσύνης του ἐνώπιον τοῦ παρέδρου ἢ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀπουσίᾳ τούτων, ἐνώπιον δύω μαρτύρων ὑπογραφομένων καὶ τούτων, ἢ γινομένης μνείας τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἶναι ἀγράμματοι. Ἐὰν δὲ ὁ φορολογούμενος ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ τὸ στέλεχος, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ πάρεδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ οἰκείου ἢ τοῦ πλησιεστέρου χωρίου, διὰ νὰ ὑπογράψωσιν αὐτὸ πρὸς μόνην τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως.

Τὸ τοιουτοτρόπως συνταχθὲν στέλεχος καθίσταται διοικητικῶς ἐκτελεστὸν, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελεν ἀναστηλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του, καθὼς καὶ ὁπόταν φέρῃ ἀντιρρήσεις, ὅτε ἐκτελεῖται μόνον ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦ φόρου τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον ἀπὸ τὸν φορολογούμενον.

Ἄρθρ. 19. Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ εὐθὺς μετὰ τὴν μέτρησιν τὸ διπλότυπον, ὁ φορολογούμενος προσκαλεῖ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν εἰδικὸν πάρεδρον ἢ τὸν ἔφορον ἢ τὸν εἰρηνοδίκην, ἢ τούτων κωλυομένων, τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ ἐνεργεῖ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν δευτέραν μέτρησιν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἐγγράφεται εἰς πρωτόκολλον, ἐνῷ μνημονεύεται ῥητῶς καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ παρήχθη ὁ καρπός. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, συντεταγμένον εἰς διπλοῦν ἐνώπιον δύω μαρτύρων καὶ ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὰ παρευρεθέντα πρόσωπα, τὸ μὲν ἀφίνεται εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ παραπέμπεται ἀπὸ τὴν συντάξασαν αὐτὸ ἀρχὴν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον,

ἂν δὲν συνεταχθῇ παρ' αὐτοῦ, διὰ νὰ κανονίσῃ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τὸν εἰσπραχθησόμενον φόρον. Ὅστις τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων ἀρνηθῇ νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου τιμωρεῖται ποινικῶς κατὰ τὸ ἄρθρ. 96 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς δὲν ἐκδώσει τὸ διπλότυπον, ὁ δὲ φορολογούμενος δὲν φροντίσει περὶ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου, ὀφείλει ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος νὰ διατάξῃ πρὸς ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων ἀντιπρόσωπόν του, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 20. Ὁ ἐνοικιαστὴς τιμωρεῖται:

α'. Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100 ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τακτικὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων.

β'. Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500 ἐὰν χαράξῃ κτήσεις κτήματα ἐθνικὰ ἢ ἐθνικοϊδιότητα ὡς ἰδιωτικὰ, ἢ ὡς ἐθνικοϊδιότητα κτήματα ἐθνικά.

γ'. Μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, ἐὰν παραλείψῃ ὁλοτελῶς τὴν εἰς τὸ διπλότυπον ἐγγραφὴν τοῦ φόρου, ἢ ἐγγράψῃ ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατευθύνῃ.

δ'. Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500, ἐὰν ἐγγράψῃ εἰς τὰ διπλότυπα πλειότερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ.

ε'. Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100, ἐὰν ἀναλυφθῇ οἱαδήποτε ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου.

ς'. Μὲ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ παρανόμως εἰσπραχθέντος φόρου, ἐὰν εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους φόρους, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ παρόντος νόμου.

Εἰς τὰς ὑπὸ στοιχ. δ'.—ε'. περιπτώσεις ἐνεργεῖται κατ' αὐτοῦ καὶ ποινικὴ κατάδιωξις κατὰ τὸ ἄρθρ. 253 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Τὰ ἥμισυ τοῦ τριπλοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ αὐτοῦ τοῦ φορολογουμένου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποστέλλωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον πληρωθῇ καθαρὰ καὶ εὐαναγνωστα, ἄνευ σβυσμάτων καὶ ξυσμάτων. Ἀλλ'

ἐὰν ἐντὸς 5 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἕκαστον βιβλίον, δὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἔφορον, τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, δικάζον κατὰ προτίμησιν, ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀλιγωρήσαντα ἐνοικιαστὴν χρηματικὴν ποινὴν ἐκ δραχ. 100—200 καὶ διατάττει τὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν παράδοσιν των διὰ προσωπικῆς κρατήσεως.

Τῆς ποινῆς ταύτης δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ ἐὰν μετὰ τὴν πενθήμερον προθεσμίαν παραδώσῃ εἰς τὸν ἔφορον τὰ εἰρημένα στελέχη.

Ἄρθρ. 22. Τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 17 φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐνοικιαστοῦ νὰ μετακομίσωσι καὶ παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐντὸς ἑκάστου δήμου προσδιωρισμένην κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑπουργείου κεντρικὴν ἀποθήκην.

Δύναται δὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην καὶ εἰς τινα τῶν γειτνιαζόντων δήμων, δι' ἐκεῖνα μόνα τὰ χωρία τοῦ δήμου, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπέχουσι πλειότερον τῶν 3 ὡρῶν.

Ἄρθρ. 23. Ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν εὐκολύνονται νὰ μεταφέρωσι τοὺς καρποὺς των ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσι προσωρινῶς εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἐναποταμιευθέντος ποσοῦ εἶναι εἰς βάρος των. Ὀφείλουσιν ὅμως ἐντὸς 20 τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ μεταφέρωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τὴν εἰδικὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· παρελθούσης δ' ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς δι' ἐξόδων τῶν ἀμελησάντων ἢ ἀρνηθέντων φορολογουμένων, τὰ ὁποῖα εἰσπράττονται διοικητικῶς.

Πᾶσα εἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτηρεῖται, σφραγίζεται καὶ ἀποσφραγίζεται ἑκάστην ἑσπέραν καὶ πρωΐαν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου.

Ἐὰν δὲν μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι ὁλοκλήρους τοὺς φόρους των ἀπὸ τὰ ἀλώνια εἰς τὴν εἰδικὴν ἢ κεντρικὴν ἀποθήκην, τὸ δημόσιον καταλογίζει αὐτοὺς εἰς χρήματα εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τῶν φορολογουμένων κατ' ἐκλογήν, καὶ ἐνεργεῖ διοικητικῶς τὴν εἴσπραξιν.

Ὁ εἰς χρήματα καταλογισμὸς ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου.

Ἄρθρ. 24. Ἕκαστος τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ κρατήσῃ

τοὺς ἰδίους αὐτοῦ φόρους, ἀλλ' ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου ἢ παρέδρου ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον τὴν περὶ τούτου δήλωσίν του, καὶ νὰ πληρώσῃ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων μέτρησιν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ μετέφερεν ἤδη αὐτοὺς εἰς τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην, δύναται νὰ τοὺς παραλάβῃ, ἀφοῦ παρουσιάσῃ εἰς τὸν εἰδικὸν πάρεδρον τοῦ χωρίου καὶ τὸν ἐνοικιαστὴν διπλότυπον ἀπόδειξιν τοῦ ἀρμοδίου ταμείου, ἐμφαίνουσαν ὅτι ἐπλήρωσε τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν.

Ἄρθρον 25. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ θέρους τῶν πρωΐμων καρπῶν συντάσσεται διαρκῶς κατὰ δεκαπενθημερίαν παρὰ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου πρωτόκολλον, δι' οὗ βεβαιοῦται ἡ τρέχουσα ἀγοραία τιμὴ τῶν καρπῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτου πληρώνεται τὸ ἀντίτιμον τῶν κρατουμένων ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους καρπῶν, τὰ καθυστερήματα τῶν φορολογουμένων καὶ τὰ ἐλλείμματα τῶν ἐνοικιαζῶν καὶ ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρον 26. Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἢ διὰ δοκιμῆς ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσιν αὐτῶν δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος προσκαλεῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς φορολογουμένους νὰ τοὺς μετακομίσωσιν. Ἐὰν δὲ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσι, καταλογίζονται εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν ὑπάρχωσι πλεονάζοντες καρποί, ἀνήκοντες εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ἂν τοιοῦτοι εἰσήχθησαν, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα ἀδεία τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου. Ὀφείλει ὅμως νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του ἐγγράφως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸ τῆς λήξεως τῆς εἰκοσαημέρου προθεσμίας.

Ἄρθρον 27. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἢ νὰ διαθέτῃ οἱουδήποτε καρποὺς, πρὶν εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην

καὶ συμπληρωθῶσιν ὁλόκληρα τὰ ποσὰ τῶν ἐνοικιασθέντων εἰδῶν.

Οἱ πλεονάζοντες καρποί, καθὼς καὶ οἱ μὴ συμπεριληφθέντες εἰς τὰς συμφωνίας τῆς ἐνοικιάσεως, πηγάζοντες ὅμως ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, ἀνήκουν εἰς τὸν ἐνοικιαστήν. Ἔχει ἑπομένως αὐτὸς τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παραλάβῃ ἐκ τῆς ἀποθήκης, ἢ νὰ τοὺς εἰσπράξῃ ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν φορολογουμένων, ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, χαινοποιουμένῃ εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ μεταχομίσωσι τοὺς εἰρημένους καρποὺς εἰς τὸν τόπον, ὅπου εἶναι συστημένη ἡ κεντρικὴ ἀποθήκη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ δήμου των, ἢ εἰς ἄλλον μὴ ἀπέχοντα τοῦ χωρίου των πλέον τῶν τριῶν ὡρῶν. Δὲν ἐπιτράπεται ὅμως εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν μετακόμισιν τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν καρπῶν διὰ δημοσίων ὁδῶν ἄνευ εὐλόγου αἰτίας.

Ἄρθρον 28. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς φορολογουμένους ν' ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἄνευ ἄδειας τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου τοὺς φόρους των. Οἱ παραβαίνοντες τὴν παροῦσαν διατάξεως ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδιδῶσιν αὐτοὺς ἐκ νέου καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν.

Ἄρθρον 29. Ἐὰν μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς τῶν προϊόντων καρπῶν δὲν ἀποδοθῇ τὸ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέος τοῦ ἐνοικιαστοῦ μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἀποταμιευθέντων εἰς τὰς δημοσίας ἀποθήκας, καὶ τῶν κρατηθέντων ὑπὸ τῶν φορολογηθέντων καρπῶν, προσκαλοῦνται αὐτὸς καὶ ὁ ἐγγυητής του ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀπ' εὐθείας ἢ διὰ τῆς ἁρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς ν' ἀναπληρώσωσι τὰ ἐλλείμματα τοιούτων ὁμοειδῶν καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος καρπῶν, ἢ νὰ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Παρελθούσης ἐπὶ ματαίῳ τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος καταλογίζει τὸ ἔλλειμμα εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος πρωτοκόλλου εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, καὶ παραπέμπει τὸν χρηματικὸν πίνακα εἰς τὸν ταμίαν, ὅπως νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἰσπραξίν αὐτοῦ κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀπαραλλάκτως καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀξίρους καρποὺς, ἐὰν ἀναδειχθῇ ἔλλειμμα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀποζήμανσιν αὐτῶν καὶ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ

ἀρθ. 26 ὁριζομένης εἰκοσαημέρου προθεσμίας διὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην μεταχομιδήν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρ. 30. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείων ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναθεωρῇ καὶ μεταρρυθμίζῃ τὰς περὶ καταλογισμοῦ ἀποφάσεις τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ κατ' αἴτησιν τῶν ἐχόντων συμφέρον, ὅσακις αὗται ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἄρθρ. 31. Πᾶς δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται οἱ εἰς εἴδη ἀποδιδόμενοι φόροι, εἶναι ὑπόχρεως νὰ χορηγῇ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος προσδιορίζουσι. Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν τούτων συμφωνεῖται μεταξὺ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου· ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀποφασίζει ὁριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως ὁ εἰρηνοδίκης.

Ἐὰν δὲ ἀποφανθῇ ὁ δῆμος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς ἀναγκαίας ἀποθήκας, τὰ ὑπουργεῖα τῶν οἰκονομικῶν συνιστᾷ τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην εἰς ἄλλον πλησιέστερον δῆμον, ὅπου οἱ φορολογούμενοι τοῦ ἀποφανθέντος δήμου ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσι τοὺς φόρους των, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ παραίτου.

Ἄρθρ. 32. Εἰς πᾶσαν κεντρικὴν ἀποθήκην δίδει χορηγηθῇ κοιλὸν δημόσιον ἴσης χωρητικότητος μὲ τὴν τοῦ κοιλοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι οὗ θέλουν παραλαμβάνεσθαι οἱ καρποί. Ὀφείλει ἑπομένως πᾶς ἐνοικιαστὴς νὰ μετρᾷ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τοὺς καρποὺς διὰ κοιλοῦ ἴσης χωρητικότητος μὲ τὸν τοῦ κοιλοῦ τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης, καὶ νὰ παραδίδῃ τὸν βεβαιωθέντα φόρον ἐσφραγισμένον ἐντὸς σάκκων εἰς τὸν φορολογούμενον, διὰ νὰ τὸν μεταχομίσῃ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην. Πᾶσα δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ ἀλώνια ἢ ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην παράδοσιν προκύπτουσα τυχὸν ἔλλειψις, ἢ ἀναγνωσμένη νόθευσις τοῦ φόρου καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου του νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν παράδοσιν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ φορολογουμένου πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐὰν τυχὸν ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ νόθευσις ἐπήγασεν ἀπὸ τὸν φορολογούμενον διὰ παραβάσεως τῶν τριαγιδίων, ἢ δι' ἄλλου τινὸς μέσου.

Ἄρθρ. 33. Λῆμα γένῃ ἢ κατὰ τὸ ἄρθρ. 32 μετακόμισις ὁλοκλήρου, ἢ μέρους τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὀφείλει ὁ μὲν ἐνοικιαστὴς νὰ σημειώσῃ ὄπισθεν τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ

διπλοτύπου τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τοῦ φόρου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν σάκκων, ὁ δὲ ἀποθηκάριος νὰ ἐκδώσῃ διπλότυπον παραλαβῆς, ἐμφαῖνον τὸ ὄνομα τοῦ φορολογουμένου, τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος τοῦ φόρου, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ διπλοτύπου.

Ἐὰν ὁ ἀποθηκάριος ἐκδώσῃ ἀπόδειξιν χειρόγραφον ἢ καὶ ἔντυπον παρὰ τοὺς κανονισμένους τύπους, καταδιώκεται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως. »

Ἄρθρ. 34. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐλαιῶν ἐνοικιάζεται διὰ δημοπρασίας, ἀποδίδονται δὲ παρὰ μὲν τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, παρὰ δὲ τοῦ φορολογουμένου, εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἶδος 10 τοῖς ο/ο ἐν τοῖς ἐλαιοτριβείοις εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκπίεσιν τοῦ ἐλαίου.

Ἀλλ' ἐὰν αἱ προσφοραὶ θεωρηθῶσιν ἀσύμφορα, τόσον ὁ ἔγγειος φόρος καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας εἰσπράττονται διὰ λογαριασμοῦ τοῦ δημοσίου εἰς χρήματα πρὸς λεπ. 8 τὴν ὀκᾶν.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ μὲν ἐγγείου φόρου γίνεται εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα διὰ μετρήσεως, τῆς δὲ ἐπικαρπίας δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου γίνεται εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, τὴν 1 Ἰανουαρίου, τὴν 1 Φεβρουαρίου καὶ τὴν 1 Μαρτίου τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Τὸ εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἔλαιον ἐναποτίθεται εἰς γνωστὰς τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ καὶ ταμίᾳ ἀποθήκας, καὶ μένει ὑπέγγυον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου.

Ὀφείλει ἑπομένως ὁ ἐνοικιαστὴς, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐκποιήσῃ μέρος αὐτοῦ, νὰ εἰδοποιῇ τόν τε ἔφορον καὶ τὸν ταμίαν καὶ πρὸ τῆς εἰς τὸν ἀγοραστὴν παραδόσεως αὐτοῦ νὰ καταθέτῃ εἰς τὸ ταμεῖον τὸ ἀντίτιμον.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἐκποιήσει λαθραίως, ἢ ὑπεξαιρέσει τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑπεγγύου ἐλαίου, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον, ἴσον μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν.

Ἄρθρ. 35. Εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα καὶ ἡ ἐκπίεσις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρὰ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν δένδρων, ὁ ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκᾶν.

Αἱ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται κατ' ἐκλογὴν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποταμιεύσεως, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λεπτὰ 2 τὴν ὀκᾶν.

Κεφάλ. Δ'.

Περὶ φορολογίας τῶν περιβολίων, μετάξης καὶ λοιπῶν.

Ἄρθρ. 36. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν περιβολίων, λαχανοκήπων, μποστανίων, κρομμύων γεωμήλων, καπνῶν, βαμβακίων καὶ τῶν συστάδην κειμένων ἀμυγδαλεών ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 37. Ἡ βεβαίωσις τῶν ἀνωτέρω φόρων γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἑράπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ἐτησίας προσόδου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων.

Ἡ φορολογία δὲ τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν βεβαιοῦται ἐπὶ τῇ βάσει ὁλοκλήρου τοῦ προϊόντος δι' ἕκαστον περιτευμένον χωρίφιον, ὑπολογιζομένου εἰς ὀκάδας, τοῦ τε καπνοῦ δι' ὅλας τὰς περιόδους (χέρια) τῆς συλλογῆς, καὶ τοῦ βαμβακίου ἄνευ τοῦ περικλείοντος αὐτὸ κάλυκος.

Ἡ δὲ ἐποχὴ τῆς ἐκτιμήσεως προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, λαμβανόντων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακοφυτείας καὶ καπνοφυτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν βαμβακίων ἀποδίδοται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, κανονιζομένης διὰ πρωτοκόλλου, συνταχθησομένου ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κοινότητα παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν καπνοφυτείας, προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν Ἀρχῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ βαμβακίου, κατ' ἐπαρχίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γνωμοδοτήσεως τριῶν καλλιεργητῶν βαμβακοφυτείας προσκαλουμένων κατ' ἐκλογὴν τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 38. Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόροι εἰσπράττονται παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐνοικιαστοῦ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐνοικίου τὴν 1 Ὀκτωβρίου, ἐκτὸς τοῦ φόρου τοῦ βαμβακίου, ὅστις εἰσπράττεται τὴν 15 Νοεμβρίου.

Τὰ τυχόντα περισσεύματα εἰσπράττονται παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ προηγουμένη ἄδεια τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ συνδρομῇ τοῦ ταμίου. »

Ἄρθρ. 39. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς μετάξης ἐνοικιάζεται ἐπίσης ἐπὶ δημοπρασίας, ἀποδίδοται δὲ παρὰ μὲν τῶν φορολογουμένων εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς κουκούλια, παρὰ δὲ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰς τὸ Δημόσιον εἰς χρήματα τὴν 30 Αὐγούστου.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίνεται δι' ἐκτιμήσεως τῶν κουκουλίων εἰς λίτρας ἢ ὀκάδας κατὰ τὴν ἐγχώριαν συνήθειαν ἐπὶ τῶν καλαμωτῶν ἢ κλαρίων.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ διὰ ζυγίσματος ἢ διὰ μετρήσεως τῶν κουκουλίων.

Ἄρθρ. 40. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν γρασιδίων βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως καὶ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 15 Μαΐου εἰς χρήματα.

Περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει.

Ἄρθρ. 41. Αἱ ἐκτιμήσεις γίνονται ὡς ἀκολούθως·

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει διὰ τῆς ἀρμοδίου δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως. Τὴν κοινοποίησιν ταύτην ὀφείλει ὁ δήμαρχος νὰ κάμῃ γνωστὴν εἰς τοὺς φορολογουμένους διὰ προγράμματός του, ἀναγινωσκομένου ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν κυριακήν.

Ἕκαστος φορολογούμενος ὀφείλει, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ τὸν ἐκτιμητήν του, νὰ ἔχῃ πρόχειρον τὸν εἰς μέρους του ἐκτιμητὴν κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ἐπιτοπίως οὔτε ὁ φορολογούμενος οὔτε ὁ ἐκτιμητής του, ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ ὁ ἐκτιμητὴς αὐτοῦ προβαίνει μόνος του εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ὀφείλει ὅμως νὰ κοινοποιήσῃ ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ φορολογουμένου τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐκτιμήσεως τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐνώπιον δύω μαρτύρων.

Ἐὰν τὴν τρίτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν φορολογούμενον, ἀπαιτήσῃ οὗτος ἢ ὁ ἐκτιμητὴς του διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ παραχρῆμα τὸν ἐνοικιαστήν, καὶ ἡ ἐκτίμησις ἐπαναλαμβάνεται· ἄλλως, ἡ ἐκ μονομερείας ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν γενομένη καθίσταται ὁριστική.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἑκάστης ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς διπλότυπον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ἀπὸ τοὺς

λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν· ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν διπλότυπον ἐκκόπτεται καὶ παραδίδοται παραχρῆμα εἰς τὸν φορολογούμενον, τὸ δὲ στέλεχος μένει εἰς τὸν ἐνοικιαστήν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει μετὰ τὰς ἀποπερατώσεις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐκτιμήσεως νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, τῶν μὲν κουκουλίων ἀπὸ τὰς 20 Ἰουνίου μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου, τῶν δὲ περιβολίων κλπ. τὴν 15 Σεπτεμβρίου, καὶ τῶν βαμβακαίων τὴν 31 Ὀκτωβρίου. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συντάττει καὶ παραπέμπει εἰς τὸν ταμίαν τοὺς χρηματικοὺς πίνακας. Ἐὰν πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκπνευσιν ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἐκτιμήσεως, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21.

Ἄρθρ. 42. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως ὁ νομάρχης ἢ ὁ ἔπαρχος προσκαλεῖ ἐγγράφως τῶν ἀρμοδίων εἰρηνοδικῶν διὰ νὰ διορίσῃ ὁ ἕνας ἕνα ἐπιδιαιτητὴν καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλους συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ ἐκ κηδεστείας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, καὶ μὴ συνδεδεμένους πρὸς ἀλλήλους διὰ στενῆς φιλίας ἢ σχέσεως.

Ἐν περιπτώσει διχογνωμίας τῶν ἐκτιμητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητής, καὶ τοῦτου κωλυομένου, ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἀφοῦ δώσῃ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 44 ὅρκον, ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἢ παραδεχόμενος ἑκατέραν τῶν γνωμῶν, ἢ σχηματίζων ἰδίαν ἐντὸς τοῦ ὅρου τῶν δύω τούτων.

Ἐπιτρέπεται ἐξαίρεσις κατὰ τῶν ἐπιδιαιτητῶν καὶ τῶν ἀναπληρωτῶν, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου.

Ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἐξαιρέσεως τοῦ τε ἐπιδιαιτητοῦ καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὁ εἰρηνοδίκης διορίζει ἄλλον ἀντὶ τοῦ κωλυομένου ἢ ἐξαιρεθέντος.

Ἄρθρ. 43. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἐφάπαξ ὁ ἔπαρχος πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνωτέρα τῶν 6 δρ. τὴν ἡμέραν, πληρώνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ δημοσίου, ὁπόταν οἱ φόροι εἰσπράττονται διὰ λογαριασμόν του, καὶ τῶν φορολογουμένων.

Ἄρθρ. 44. Οἱ ἐπιδιαιτηταὶ καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των τὸν ἀκόλουθον ὅρκον·

«Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ ἐνοικιαστοῦ δι' ὁποιονδήποτε λόγον.»

Ὁ ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 45. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐπ' ἐκτιμήσει φόροι μὴ ἐνοικιασθέντες εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου διορίζονται παρὰ τοῦ ἀρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἔχοντες τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον **41** τοῦ παρόντος νόμου.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν χρεῶν των ὁρκίζονται καὶ οὗτοι ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρ. **44** ὅρκον, ἀντικαθισταμένης τῆς ἐν αὐτῷ λέξεως «ἐνοικιαστοῦ» διὰ τῆς λέξεως «δημοσίου.»

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐκτιμητῶν τοῦ δημοσίου προσδιορίζεται οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν **4** δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛ. Ϛ'.

Περὶ φορολογίας τῶν ἀμπέλων.

Ἄρθρ. **46.** Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑφεξῆς·

Τῶν τῆς	ά.	ποιότητος	ἀμπέλων	δραχ.	5
»	β'.	»	»	»	4
»	γ'.	»	»	»	3
»	δ'.	»	»	»	2
»	έ.	»	»	»	1

ά. ποιότητος ἄμπελοι εἶναι αἱ ἀποφέρουσαι ἐτήσιον εἰσόδημα δραχ. 50

β'.	»	»	»	40
γ'.	»	»	»	30
δ'.	»	»	»	20
έ.	»	»	»	10

Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μᾶλλον ἢ ἧττον καρπιμότητος τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελουργεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπεπληρωμένων εἶναι ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐδ. β'. τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου **1.** τοῦ παρόντος νόμου προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. **47.** Ὁ φόρος εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καταστάντων ὁριστικῶν πρωτοκόλλων ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ ποιότητα τῶν ἀμπέλων, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις κατὰ τὸ **50** ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, καὶ τῶν ὁποίων ὁ φόρος θέλει εἰσπραχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀναθεωρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν ἄμπελος,

ά. Παρελείφθησαν νὰ δηλωθῶσι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε πεπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν,

β'. Ἐσημειώθησαν μὲν πέρυσιν εἰς τὰ ὁριστικὰ κηρυχθέντα πρωτόκολλα, ἀλλ' ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς των ἐκτάσεως,

γ'. Ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικαί, ἐνῷ εἰσὶν ἐθνικοϊδιόκτητοι ἢ ἐθνικαί,

Ἀ. Κατὰ μὲν τὴν ά. καὶ β'. περίπτωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ, ἐὰν ἦναι ἐθνικοϊδιόκτητοι, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου των μέχρι τῆς **20** Ἀπριλίου τὸ βραδύτερον, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἄμπελός των, τὴν θέσιν καὶ τὴν ὁροθεσίαν της, τὴν γρεμματικὴν ἔκτασίν της καὶ τὸ παραχθὲν προϊὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς, ἂν ἦναι ἐθνική, ἰδιωτική, ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Β'. Κατὰ δὲ τὴν γ'. περίπτωσιν, οἱ κάτοχοι τῶν τῆς τοιαύτης φύσεως ἀμπέλων δι' ἀναφορᾶς των ἐπίσης ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου γεγραμμένης ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ φανερώσωσι τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου, μένοντες ὡς ἐκ τούτου ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπόλαυσαν.

Ἄρθρ. **48.** Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλότυπον, καὶ τὸ μὲν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητήν, ἐπιθεωρημένον παρὰ τοῦ δημάρχου, τὸ δὲ στέλεχος κρατεῖται παρὰ τῷ δημαρχείῳ.

Ἐὰν ὁ αὐτὸς ἰδιοκτήτης ἢ καλλιεργητὴς ἔχῃ ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλει νὰ κάμῃ χωριστὴν δήλωσιν διὰ τὰς κειμένας εἰς ἕκαστον χωρίον ἀμπέλους.

Ὁ δήμαρχος παραλαμβάνων τὰς δηλώσεις, ὀφείλει νὰ ἐγγράψῃ

ἐν περιλήψει τὸ περιεχόμενον εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμόν, ὑπογραμμένον κατὰ χωρίον.

Τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημαρχεῖον 10 κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 25 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 4 Μαΐου. Τὴν δὲ 10 Μαΐου τὸ βραδύτερον τὸ βιβλίον τοῦτο ὁμοῦ μὲ τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων πέμπεται παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον.

Ἄρθρ. 49. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἤθελε παραμεληθῇ νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 47 τεθείσης προθεσμίας, ἢ ἤθελε δηλώσει ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμπέλου του, ἢ ἤθελε χαρακτηρίσει ὡς ἰδιωτικὴν ἐθνικὴν ἢ ἐθνικοῦ ἰδιόκτητον ἄμπελον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν περίπτωσιν ὑποβάλλεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ φόρου καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσεν, ἢ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψε, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν, εἰς ποινὴν ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄμπελον, τῆς ὁποίας τὴν ἰδιότητα ἐκάλυψε.

Τὸ ἥμισυ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον, ἢ τὰ ὑποκρυβέντα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει, ἅμα πληροφορηθῇ, ὅτι ἄμπελός τις ἢ μέρος αὐτῆς δὲν ἐδηλώθη, νὰ διατάξῃ τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ πράττει καὶ ἂν ἡ δηλωθεῖσα ἄμπελος ὡς ἰδιωτικὴ ἦναι ἐθνικὴ ἢ ἐθνικοῦ ἰδιόκτητος.

Εἰς τὴν τελευταίαν περίστασιν ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 50. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἀμπέλου νομίζει, ὅτι ἐνεγράφη εἰς τὰ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ὁριστικὰ καταστάντα πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν πλειοτέραν τῆς πραγματικῆς, ἢ ὅτι ὑπάχθη εἰς ἀνωτέραν ποιότητα, δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενος ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ἐπάρχου, μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου.

Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ δημόσιον, ἐὰν ἡ ἀρμοδία οἰκονομικὴ ἀρχὴ νομίσῃ, ὅτι ἄμπελός τις ἐνεγράφη εἰς τὰ πρωτόκολλα μὲ ἔκτασιν καὶ ποιότητα κατωτέραν τῆς πραγματικῆς.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἐνεργουμένης καταλογίζονται εἰς βάρος αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀφείσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ περυσινὰ πρωτόκολλα σημειουμένης ἐκτάσεως καὶ ποιότητος· ἐὰν δὲ κατώτερον, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Ὁσάκις ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα ἦναι ἴσον ἢ κατώτερον, τὸ ἔξοδον ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ καλλιεργητάς.

Ἄρθρ. 51. Ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται παρ' ἐπιστήμονας γεωμέτρου, τῇ προσκλήσει τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς 20 Ἀπριλίου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταμετρήσεως ἐγγράφονται εἰς πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ἐν ἀπουσίᾳ, ἢ κωλυομένου τοῦ γεωμέτρου, καθὼς καὶ ὅπου οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, διορίζονται κατὰ πλειονοψηφίαν παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου τρεῖς πραγματογνώμονες, καὶ ἐνεργοῦν τὰς ὡς ἀνωτέρω καταμετρήσεις.

Διὰ τὰς ἐνεργουμένας κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καταμετρήσεις πρέπει νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἰδιοκτῆται ἢ καλλιεργηταὶ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς 10 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καταμετρήσεως.

Ἄρθρ. 52. Ἅμα παρέλθῃ ἡ τεθεῖσα πρὸς καταμέτρησιν προθεσμία, ὁ ἔπαρχος καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος μετὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου, ἀφοῦ ἀκούσουν καὶ τὴν γνώμην πέντε εἰς τοὺς δήμους Α. καὶ Β'. τάξεως, καὶ τριῶν εἰς τοὺς δήμους Γ'. τάξεως ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, ἐκλεγομένων διὰ κλήρου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου, προσδιορίζουσι κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν ποιότητα·

α. Τῶν κατὰ τὸ 1852 δηλωθησομένων ἢ ἐξακριβωθησομένων ἀμπέλων, καὶ β'. τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν, ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου κατὰ τὸ ἄρθρον 50, συντάττοντες τακτικὰ πρωτόκολλα, ἅτινα εἶναι ὁριστικά. Ἐξαιροῦνται τὰ πρωτόκολλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατεχωρίθη τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, ἅτινα καθίστανται ὁριστικὰ

μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρ. 53. Ὁ ἔγγειος φόρος ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων εἰσπράττεται παρὰ τῶν ἁρμοδίων ταμείων εἰς λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 15 Νοεμβρίου.

ΚΕΦΑΛ. Ζ.

Περὶ τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 54. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανοκιδίων, τοῦ ῥιζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίου, τῶν ξηρῶν σύκων, καὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν.

Α'. Περὶ Σταφίδος.

Ἄρθρ. 55. Ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος προσδιορίζεται δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν διὰ πρωτοκόλλου συνταχθησομένου ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου τοῦ πλησιεστέρου εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας λιμένος, ἀκουομένης καὶ τῆς γνώμης συλλόγου, συγκειμένου ἐκ τριῶν ἐκ τῶν εὐϋπολη-πτοτέρων καὶ ἐγκριτωτέρων ἐμπόρων καὶ τριῶν σταφιδοκτημό-νων, λαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀρχῶν.

Εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ ὁμολογουμένως τρέχουσα ἐν τῇ ἀγορᾷ τιμή.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει προστίθεσθαι καὶ ἓν ἐννατημόριον τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον θέλουν καταχωρίζεσθαι καὶ αἱ τυχοῦσαι ἐναντίαι γνῶμαι, ὑπο-γράφεται παρὰ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου, καὶ ὑποβάλλεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουρ-γεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν του.

Δι' αὐτῆς ἐγκρίνει ἢ ἀκυροῖ τὸ πρωτόκολλον καὶ διατάττει τὴν σύνταξιν νέου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύεται παρευθὺς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς εἰσπράττεται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προσδιορίζεται δι' ἰδιαιτέρου πρωτο-κόλλου καὶ ἡ τιμὴ τῆς τυχούσης ἐξαιρεμένης σταφίδος.

Ἄρθρ. 56. Ὁσάκις συμβῇ αὔξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφί-δος, συντάσσεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν σταφιδεμπόρων, ἢ τινὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀρχῶν, νέον πρωτόκολλον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 57. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονο-μικῶν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον ἰδιώτας μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς προσδιορισθείσης τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἑρτῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀρίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυ-βερνήσεως εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ προσφυγὴ δὲν ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 58. Ἅμα συνταχθῇ παρὰ τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν τὸ πρωτόκολλον, ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ τῆς στα-φίδος ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προκαταβάλληται ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ παρακαταθήκῃ κατὰ τὴν προ-σδιορισθεῖσαν τιμήν, νὰ ταχυποιῆται δὲ μετὰ ταῦτα ἅμα φθάσῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου.

Πᾶσα ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ σταφίδος πρὸ τῆς συντά-ξεως τοῦ πρωτοκόλλου ἀπαγορεύεται.

Β'. Περὶ Βαλανοκιδίων.

Ἄρθρ. 59. Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον, εἰσπραττόμενον μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτητῶν ἢ ἐθνικῶν.

Λαμβάνεται δὲ οὗτος ἐπὶ μὲν τῶν βαλανιδίων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανταρίου, λογιζομένου πρὸς ὀκάδας 44, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, κατὰ τὴν ἑξῆς ἀναλογίαν.

Α'. Διὰ τὴν Κέαν, Ἀκαρνανίαν καὶ Λακεδαίμονα, ἔγγειος φόρος . . . . . δραχ.	1. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	65
Β'. Διὰ τὸν νομὸν Μεσσηνίας, ἐγκτητικὸς φόρος .	3.
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
Γ'. Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀτ-τικὴν καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.	
Ἔγγειος φόρος . . . . . »	1. 05
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
Δ'. Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν,	
Ἐγκτητικὸς φόρος . . . . . »	2.
Τελωνιακὸν δικαίωμα	60
Ἐπὶ δὲ τῶν κικιδίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁκᾶς κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀναλογίαν.	
Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν, ἐγκτη-τικὸς φόρος λεπτὰ	25
Τελωνιακὸν δικαίωμα	6

Δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους ἔγγειος φόρος λεπτὰ. 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . 6.

Ἄρθρ. 60. Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκικιδίων, θέλουν τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1843 τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρ. 61. Ὅστις φωραθῆ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκικιδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 52 στοιχ. ϐ'. καὶ δ'., ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιτρόπου, ὑποβάλλεται εἰς πληρωμὴν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ προϊόντος, τὸ ὁποῖον ἤθελε συλλέξει, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

Τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδοται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου.

Γ'. Περὶ Πριονοκοκκίου καὶ Ῥιζαρίου.

Ἄρθρ. 62. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πριονοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν δι' ἑκάστην ὁκᾶν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ 90· ὁ δὲ τοῦ ῥιζαρίου εἰς δραχμὰς 2 τὸ καντάριον, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς δραχμὴν 1 καὶ λεπτὰ 20.

Δ'. Περὶ Σύκων.

Ἄρθρ. 63. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου·

Δι' ἔγγειον φόρον δραχμὴ . . . . . 1.
Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα . . . . . 60.

Ε'. Περὶ Λεμονίων, Πορτοκαλλίων κ. λ. π.

Ἄρθρ. 64. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου κατὰ δεκημηνίαν ἀπὸ τὸν ἔπαρχον, τὸν τελώνην καὶ τὸν δήμαρχον τῆς πρωτευούσης.

Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων, πορτοκαλλίων καὶ κίτρων πληρόνεται ὡσαύτως ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 65. Ἡ λαθραία μεταφορὰ ἢ ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 54 ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· θέλει δὲ ἐπιβάλλεσθαι καὶ λόγῳ ἐγγείου φόρου διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινή, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων νόμον.

Τὸ τριτημόριον τοῦ λόγῳ ποινῆς λαμβανομένου ποσοῦ δίδοται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθραιπόριον ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις εἰς ἀμοιβήν.

ΚΕΦΑΛ. Η.

Περὶ φορολογίας τῆς Σταφίδος Ἦλείας καὶ Ὀλυμπίας.

Ἄρθρ. 66. Ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ προϊόντος ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος τῶν ἐπαρχιῶν Ἦλείας καὶ Ὀλυμπίας ἐνοικιάζεται καὶ ἀποδίδοται ἀπὸ μὲν τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τὸ δημόσιον εἰς χρήματα, ἀπὸ δὲ τοὺς φορολογουμένους, εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς εἴδη.

Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου γίνεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀλωνίων εἰς λίτρας, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας διὰ ζυγίσματος. Εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, εἰς τὰς ὁποίας ἐξαιρετικῶς ὑπάρχουσι προικοδοτήσεις μὴ ὑποκείμεναι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς εἴδος, ἀλλ' ἀποδίδουσαι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς 3 0/0, θέλει ἐνεργεισθαι ἐκτίμησις ἐπὶ τῶν ἀλωνίων πρὸς βεβαίωσιν τοῦ παραχθέντος σταφιδοκάρπου ἀπὸ τὰς τελευταίας. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας ἡ βεβαίωσις γίνεται διὰ ζυγίσματος.

Ἄρθρ. 67. Ὁ δήμαρχος κοινοποιεῖ ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν πρὸ πέντε ἡμερῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τοῦ τρυγητοῦ κατὰ τμῆμα, ἢ καὶ καθ' ὅλον τὸν δῆμον.

Ὁ ἐνοικιαστὴς ἀφείλει ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως πάσας κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως νὰ παρευρίσκηται ἐμπροθέσμως εἰς τὸν τρυγητόν. Ἄλλως, οἱ φορολογούμενοι προχωροῦσιν ἀκωλύτως εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ τρυγητοῦ. Ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἀναμιξις καρπῶν παραγομένων ἀπὸ κτήματα, ἀποδίδοντα τὸν ἔγγειον φόρον εἰς χρήματα 3 τοῖς 0/0, μὲ καρποὺς παραχθέντας ἀπὸ τὰ αὐτουσίως ἀποδίδοντα τὸν φόρον κτήματα.

Ἄρθρ. 68. Ὅστις τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ ὑφαιρεσῃ ἀπὸ τὰ ἁλώνια καρπόν, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Ὁ σταφιδοκάρπος θέλει ἀποταμιεύεσθαι εἰς ἀποθήκας δαπάνῃ τῶν ἐνοικιαστῶν, μένει ὅμως ἐνέχυρον εἰς τὸ δημόσιον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ἐνοικίου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, εἰμὴ ἐν γνώσει τοῦ ταμίου καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ κατατεθῇ τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἐπὶ τούτῳ τὸ δημόσιον θέλει διορίσει ἐπιτηρητήν, ἔχοντα

τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ παρευρίσκηται εἰς πᾶσαν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν σταφιδοκαρποῦ καὶ εἰς πᾶσαν σφράγισιν καὶ ἀποσφράγισιν τῶν ἀποθηκῶν, καὶ νὰ κρατῇ βιβλίον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, μανογραφημένον ἀπὸ τὸν ἔπαρχον.

Ἐὰν ὁ ἐνοικιαστὴς εἰσπράξῃ ἀπό τινα τῶν φορολογουμένων εἰς χρήματα τὸν φόρον του, ἢ ἐκποίησῃ λαθραίως ἢ ὑπεξαιρέσῃ σταφιδοκαρπόν, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 στοιχείων ΣΤ', τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην, μὲ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὴν τριπλῆν ἀξίαν τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ ὑπεξαιρεθέντος.

Τὸ τρίτον τῆς χρηματικῆς ποινῆς θέλει δίδοσθαι εἰς τὸν καταμηνυτήν, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἐπιτηρητοῦ τῆς ἀποθήκης.

Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι συνήνεσε καὶ ὁ ἐπιτηρητὴς τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὴν λαθραίαν ἐκποίησιν ἢ ὑπεξαίρεσιν σταφιδοκαρποῦ, τιμωρεῖται καὶ οὗτος μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100—500, ἐπιφυλαττομένης καὶ ἔτι μείζονος ποινικῆς καταδιώξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Περὶ διαφόρων ἐπικαρπιῶν.

Ἄρθρ. 69. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφίδων καὶ σύκων ἐνοικιάζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 66—68, ἡ δὲ βεβαίωσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν σύκων γίνεται διὰ μετρήσεως εἰς ὁρμαθοὺς ἐπὶ τῶν τραπεζῶν.

Ἄρθρ. 70. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωραιοδένδρων εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου τὴν 1. Ἰουνίου.

Ἄρθρ. 71. Τὸ προϊὸν τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανοδένδρων, μωραιῶν κ. λ. π. ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς χρήματα.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ φορολογίας τῆς ῥητίνης, κατράμης κ. λ. π.

Ἄρθρ. 72. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς, βεβαιουμένης διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπάρχου, δασονόμου καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 73. Ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τούτου γίνεται διὰ ζυγίσματος τοῦ προϊόντος ἐπὶ τῶν μερῶν, τὰ ὁποῖα προσδιορίζει τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὑπολογιζομένου εἰς ὀκάδας.

Ἄρθρ. 74. Ἕκαστος τῶν συλλεκτῶν τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης ὀφείλει πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκ τῶν λάκκων ἐξαγωγῆς ἢ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων τούτων νὰ εἰδοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ δασάρχου ἢ δασονόμου τὸν ἐνοικιαστήν, διὰ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ ζύγισμα τοῦ προϊόντος, καὶ ἐὰν οὗτος ἢ ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ δὲν παρευρεθῇ, ζυγίζει μόνος αὐτὸς ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, συνταττομένου περὶ τούτου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἐπέχει τόπον διπλοτύπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 75. Ἐάν τις φωραθῇ συλλέγων λαθραίως ῥητίνην ἢ κατράμην εἰς ἐθνικὰ δάση, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὴν διπλῆν ἀξίαν τοῦ συλλεχθέντος προϊόντος. Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀνακαλυφθῇ τὸ προϊόν, δύναται ὅμως νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης γενόμενος γνωστὸς ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ νομίμου φόρου, καὶ εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ. Ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ζημία, ὁ συλλέκτης ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δραχμῶν 5—50, τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον καὶ δημοτικὸν ταμεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ τρίτον τοῦ εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκοντος προστίμου δίδοται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι ὁ ἐνοικιαστής, ἢ ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 76. Τὰ ἐξ ἐθνικῶν δασῶν παραγόμενα κάστανα, κέρνα, κοκκοκάρια, πότασσα κ. λ. π. δασικὰ προϊόντα ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς χρήματα.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητίνης, κατράμης καὶ τῶν ἄλλων δασικῶν προϊόντων, ἅτινα παράγονται ἐξ ἰδιωτικῶν δασῶν, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας, βεβαιούμενος ὁ μὲν ἐπὶ τῆς ῥητίνης καὶ κατράμης κατὰ τὸ ἄρθρον 73, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου ὁδηγίας ἐπὶ τῇ βάσει πάντοτε τῶν περὶ ἐκτιμήσεως ἐν γένει διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποδίδοται εἰς χρήματα.

Ὅστις συλλέξῃ λαθραίως ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϊόντων εἰς ἰδιωτικὰ δάση, ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15.

Τὸ ἐνοίκιον τῶν ἀνωτέρω δασικῶν προϊόντων πληρώνεται εἰς δύω ἴσας δόσεις: τὴν 1 καὶ 31 Σεπτεμβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 77. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν δύω ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ οἴνου, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται πρὸς 10 τοῖς 0|0 κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ μῆνα διὰ πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπάρχου, τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ δὲ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν ἀκολούθων προϊόντων κανονίζεται ὡς ἑρεξῆς.

α.) Ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πρὸς λεπτὰ 8 τὴν ὀκᾶν.

β.) Ὁ ἐπὶ τῆς μετάξης πρὸς δραχ. 2. 50 0|0 τὴν ὀκᾶν, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος.

γ.) Ὁ ἐπὶ τῶν κουκουλίων πρὸς λεπτὰ 60 τὴν ὀκᾶν, ἐὰν ὦναι ἐκ τῶν συνήθων, καὶ πρὸς δραχμὴν 1, ἐὰν ὦναι ἐκ τῶν διὰ μηχανῆς ἢ ἄλλως πως ξηραινομένων.

Τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ τῆς μετάξης καὶ τῶν κουκουλίων, ὅταν ἐξάγωνται, πληρώνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνωτέρω ὁρισθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου.

Ὁ ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανιδοκικιδίων, τοῦ πρινοκοκκίου, τοῦ ῥιζαρίου καὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ τούτου εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 78. Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον φόρος εἰσπράττεται εἰς τὸ τελωνεῖον Γυθείου, τὸ ὑποτελωνεῖον Λιμενίου, τὸ σταθμοφυλακεῖον Ἁλμυροῦ καὶ τὰ φυλακεῖα Κυτριῶν καὶ Καρδαμύλης.

Ἄρθρ. 79. Οἱ μετακομίζοντες ἀπὸ τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας εἰς τὴν Λακωνίαν ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 77 ἀναφερόμενα προϊόντα, εἴτε διὰ νὰ τὰ ἐξαγάγωσιν εἴτε διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ὀφείλουσι νὰ διαβαίνουν διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Σπάρτην εἰς Γύθιον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Ἀργυντικῶν εἰς Γύθιον, ἢ διὰ τῆς ἀπὸ Καλάμας εἰς Ἁλμυρόν, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, ὀπισθεν τῶν ὁποίων θέλει ἀναγράφεσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φορτίων, καὶ τὸ βάρος καὶ εἶδος τῶν προϊόντων. Ἁρμόδιοι δὲ ἀρχαὶ εἶναι οἱ δήμαρχοι ἐκεῖνοι, ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων λαμβάνονται καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Λακωνίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουν παρουσιάζεσθαι εἰς ἕνα τῶν ἁρμοδίων κατὰ

τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλουν ἐφοδιάζεσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν ἢ κατανάλωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 80. Ὁ μεταφέρων διὰ ξηρᾶς Λακωνικὰ προϊόντα εἰς ἄλλην τοῦ Κράτους ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸν νεναμισμένον ἔγγειον φόρον εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐπὶ διπλοτύπῳ ἀποδείξει, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ παρακαταθέτῃ εἰς ἕνα τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν ἐφόρων, ὅτις, ἀφοῦ βεβαιωθῇ, ὅτι περιέχονται ἀκριβῶς ἐν αὐτῇ τὰ μεταφερόμενα προϊόντα ἐκδίδει ἄδειαν ἐλευθέρας μεταφορᾶς.

Ἐπιτρέπεται νὰ πληρόνται ὁ φόρος καὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον ἔφορον. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλει ὁ ἔφορος νὰ ἐκδίδῃ ἐκτὸς τῆς περὶ ἐλευθέρας μεταφορᾶς ἄδειας καὶ διπλότυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς.

Ἄρθρ. 81. Ὅστις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένων δημάρχων ἤθελε δηλώσει ὡς προϊόντα τοῦ δήμου του, προϊόντα τῆς Λακωνίας, ὑπάγεται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὡρισμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 251 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 82. Οἱ τελῶναι Λακωνίας θέλουν θεωρεῖ καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικὰ προϊόντα ὅσα δὲν συνοδεύονται μὲ τακτικὰ τῶν ἐφόρων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 79.

Ἄρθρ. 83. Ὅστις ἐξάγει λαθραίως προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 ἀναφερομένας, ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Περὶ νομικῆς κατοχῆς τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρον 84. Τὸ δημόσιον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ εἰς ἑαυτὸ τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων, ἐφ' ὅσων ἐλάμβανε δικαίωμα ἐπικτρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐκτὸς ἀναπωλήσεως αὐτῶν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ διὰ ἐτέρας παραιτήσεως.

Περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων.

Ἄρθρ. 85. Οἱ ἀποταμιευόμενοι εἰς τὰς κεντρικὰς ἀποθήκας δημόσιοι καρποὶ διαχειρίζονται ἀπὸ ἀποθηκαρίους διοριζομένους ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· δύνανται μολονοτοῦτο τὸ

ὑπουργεῖον ν' ἀναθέτῃ τὰ ἔργα ταῦτα καὶ εἰς ἄλλους δημοσίους ἢ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους.

Τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν ἀποθηκαρίων ἐξελέγχουσιν οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι καὶ καταλογίζουσιν εἰς βάρος τῶν ὅλα τὰ τυχόντα ἐλλείμματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἰσχύοντος πρωτοκόλλου τῶν τιμῶν τῶν σιτηρῶν. Πᾶσα περὶ καταλογισμοῦ ἀπόφασις τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῆς ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπολόγου.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐκτελοῦνται δικαστικῶς κατὰ τὰς περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάξεις.

Μετὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐλλειμμάτων ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου οἱ ἰσολογισμοὶ τῶν ἀποθηκαρίων παραπέμπονται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εἰς τὸ ὁποῖον συναποστέλλονται καὶ οἱ παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ὑποβαλλόμενοι ἰσολογισμοὶ τῆς ἐν γένει προσόδου τοῦ ἔτους, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσον ἐξελέγξεως εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαχειρίσεως τῶν ἀποθηκαρίων ὡς ὑπολόγων.

Περὶ τῶν δημοσίων φόρων.

Ἄρθρ. 86. Οἱ εἰς εἶδος εἰσπραττόμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου φόροι, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, δὲν ὑπάγονται εἰς δημοτικὸν ἢ εἰς ἄλλον τινὰ φόρον.

Περὶ γενικῶν ὁδηγιῶν καὶ διασαφήσεων.

Ἄρθρ. 87. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχάς, τοὺς ἐνοικιαστάς, τοὺς ἐκτιμητὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Περὶ ἐκποιήσεως καὶ παραχωρήσεως καρπῶν.

Ἄρθρον 88. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἶδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐκτιμητῶν καὶ ἐπιδιαιτητῶν.

Ἄρθρ. 89. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δραχμῶν νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 90. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἢ καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Περὶ δημοπρασιῶν ἐν γένει.

Ἄρθρον 91. Οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν κανονίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 92. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 8—12 τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς λοιποὺς φόρους, οἵτινες κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον ἐνοικιάζονται ἐπὶ δημοπρασίας.

Περὶ ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν μὴ ἐνοικιαζομένων φόρων.

Ἄρθρ. 93. Οἱ δι' ἐνοικιάσεως διατιθέμενοι κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόροι, ἐὰν δὲν τύχωσι κατὰ τὰς δημοπρασίας ἀναλόγων προσφορῶν, εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου δι' ἐπιστατῶν καὶ φυλάκων, διοριζομένων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐξασκούντων ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποκειμένων εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν. Οἱ ἐπιστατοφύλακες οὗτοι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται τὸν ὡρισμένον διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ὅρκον ἐνώπιον τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων.

Περὶ διπλοτύπων καὶ ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρ. 94. Τὰ ἄρθρ. 18—21 περὶ διπλοτύπων, καὶ 41 περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ παρόντος νόμου εἶναι ἀναλόγως κοινὰ δι' ὅλα τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν παρόντα νόμον διατίθενται δι' ἐνοικιάσεως καὶ βεβαιοῦνται δι' ἐκτιμήσεως.

Περὶ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν.

Ἄρθρ. 95. Ἐπιστάται, ὑποεπιστάται, φύλακες, ἀποθηκάριοι καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἤθελον ζημιώσει τὸ δημόσιον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινὸς ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμέναις ποιναῖς καὶ εἰς τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπὸ 2—6 ἐτῶν.

Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν.

«Ἄρθρ. 96. Αἱ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παόντος νόμου καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. διατάγματος παραβάσεις τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, δι' ὅσας ὁ παρὼν νόμος δὲν ἐπιβάλλει ὡρισμένην ποινήν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ μὲ πρόστιμον δραχμὰς 10—100 ἐπιρυλαττομένης καὶ τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως ἐπῆλθε ζημία.

Ἄρθρ. 97. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπιτροπτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . .
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Ἀνδρέας Πέπας . . . Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης . Ν.	Στεμάτιος Μήτσας . .
Δεωνίδας Ἠμπιρίκος . . Ν.	Γεώργιος Βελῆς . . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . Ν.	Δημήτριος Ζῶτος . . .
Δημήτριος Τσόκρης . .	Γεωργ. Ἰω. Γιωλδάσης .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.	Ἀλέξανδρος Βλαχέτης . .
Γεώργιος Σκοῦρος . . . Ν.	Στέφαν. Στεφανόπουλος . Ν.
Σταῦρος Βλάχος . . .	Ἀνδρέας Λύγαρινὸς . . Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς Ν.	Ἰωάν. Κλίμακας . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . Ν.	Π. Ζάνος . . . . . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος . .	Η. Θεοχαράπουλος . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .	Ν. Πετμεζᾶς . . . Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὴς . Ν.	Α. Παπαδάτος . . . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . Ν.
Κωνστ. Γριβοπεύργης . Ν.	Γεώργ. Περωτὴς . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . Ν.	Κωνσταντῖνος Νταγρὲς .
Π. Τζαννετάκης	Ἰωάννης Βαχλᾶς . . . Ν.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου Ν.
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου Ν.	Βελ. Νικολαΐδης . . . Ν.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης . . .

Νικόλαος Μπούκουρας . Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας .
Ἀμπρ. Ῥοΐλος	Σταυρ. Καπετανάκης .
Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος Ν.	Δημ. Πικουλάκης Ν.
Π. Κολπαδίνος . . . Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος . Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης . Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργ. Πανοπουρτόπουλος	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Νάκος Πανουριᾶς . . .
Ἐμ. Καραμάνος . . . Ν.	Παπακώνστ. Τσαμάλας Ν.
Νικόλ. Ματθαίου . . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Ἀναγν. Κοντάκης . . . Ν.	Δημήτριος Κουμανιώτης
Σ. Καπανίτσας . . . Ν.	Σεβέρης Πράτσικας . .
Ἀναστ. Κορριωτάκης . .	Παν. Πατρινὸς . . . .
Παρασ. Ματαλᾶς	Ἀναργύρος Χ. Ἀναργύρου
Ἐμ. Μελετόπουλος . . Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου Ν.
Στάμος Μαυροδῆμος . . .	Ἀναγνώστης Τατόπουλος Ν.
Λ. Α. Εὐμολπίδης . . Ν.	Κωνς. Δαρειώτης . . Ν.
Ἠλίας Δωϊλᾶς . . . . Ν.	Ἰωάν. Γεωργάρας . . . Ν.
Θεοδώρος Πετρινὸς . . .	Γ. Νικολάου . . . . Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . Ν.
Παναγιώτ. Βάρδογλης . .	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . Ν.
Δημήτριος Γ. Φιλαρέτος . Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . Ν.
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας . Ν.	Ἰωάννης Ζαγρέβης . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης Ν.	Δημήτριος Δρόσος . . . Ν.
Γεώργιος Γουλιμᾶς . . Ν.	Δημητρ. Πολυχρονόπουλος .
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης .	Κυριάκος Πανηρόπουλος . Ν.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . Ν.	Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . Ν.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . Ν.	Ἀθανάσιος Κατανᾶς . Ν.
Δημ. Δημητρακόπουλος . Ν.	Α. Κιζάνης . . . . . Ν.
Γεώργ. Κάνδυας . . . Ν.	Ἰωάννης Δαμιανὸς . . Ν.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . Ν.	Λάζαρος Α. Γιωρδῆς . Ν.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.
Α. Παπαδημητριάδης .	Πέτρ. Χατζὴ Πέτρου . . Ν.
Ν. Σισμάνης	Κωνς. Διοβουνιώτης . . Ν.
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . Ν.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . Ν.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	Δημήτριος Μητσάκης . Ν.
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ν.
Νικόλ. Πιράκος . . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . . Ν.

Προύτέθη μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός . . .
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος
Δημήτριος Γιαννούλης . N.
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος . . N.
Πέτρος Καμπάνης . . N.
Δημήτριος Τσόκρης .
Ἀνδρέας Δανόπουλος . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.
Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . N.
Δημήτριος Σκυλοδήμος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .
Παναγιώτης Ἀαζαρής . N.
Θεόδωρος Γρίβας . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.
Π. Τζαννετάκης . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .
Ἀναγν. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . N.
Ἰω. Εὐγενίδης . . . .
Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας . .
Γεώργιος Βελῆς . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης . .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Στέφ. Στερανόπουλος . . N.
Ἀνδρέας Λύγερινός . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . .
Πέτρος Ζάνος . . . . N.
Θ. Ζαΐμης . . . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης N.
Γεώργιος Περωτής . .
Κωνστ. Νταγρές . . .
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου N.
Βελ. Νικολαΐδης . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Ἀάμπρος Ροϊλός . . .
Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος N.
Π. Κολποδῖνος . . . N.
Νικόλ. Δελιγιάννης . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . .
Γεώργ. Παναγιωτόπουλος .

Γεώργ. Παπασπυρόπουλος
Ἐμ. Καραμάνος . . . N.
Νικόλαος Ματθαίου . . N.
Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματαλᾶς . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Στάμος Μαυροδήμος .
Ἀάμπρος Εὐμολπίδης . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Θεόδωρος Πατρινός . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας .
Π. Βάρδογλης . . . . N.
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργ. Γουλιμῆς . . . N.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Κωνστ. Ἀμπερόπουλος
Ἐμ. Μοδινός . . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργιος Κάνδυκας . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . .
Ἀ. Παπαδημητριάδης .
Ν. Σιτσάνης . . . . .
Κωνστ. Ἀξελός . . . N.
Χρ. Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Νικόλ. Πιερράκος . . . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας . .
Σταῦρ. Καπετανάκης . .
Δημ. Πικουλάκης . . N.
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Ἀ. Ζαφειρόπουλος. . .
Νικόλαος Μοσχούλας .
Γεώργ. Ἀ. Ῥάλλης . . .
Νάκος Ἰωαννιτᾶς . . .
Παπα-Κώνστ. Τσαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης.
Δημήτριος Κουμανιώτης .
Συδέρης Πράτσικας . . .
Παν. Πατρινός. . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου. N.
Ἀναγνώστ. Τατόπουλος . N.
Κώνστ. Δαρειώτης. . . N.
Ἰωάν. Γεωγράφας . . . N.
Γ. Νικολάου . . . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννῆς Μαραγκός . . . N.
Μιχαὴλ Σολομός . . . N.
Εὐστρατ. Παρίτης. . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος. . .
Δημήτριος Δρότος. . . N.
Δημήτ. Πηλιχρονόπουλος
Κυριάκος Ἰωννρόπουλος. N.
Ἀναγν. Παπατσώρης .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰω. Δαμιανός . . . . N.
Ἀάζαρος Α. Γιαυρδῆς . . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.
Π. Χ. Πέτρος . . . . N.
Μ. Χουρμουζῆς . . .
Κ. Δυοβουνιώτης . . . N.
Κ. Τσουκαλᾶς . . . .
Δημήτριος Μητσάκης . N.
Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Ἀναγνώσθη εἶτα τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐφ' οὗ παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἐπειδὴ ἡ σύνταξις αὐτοῦ διαφέρει τῶν

εἰθισμένων τοῖς νομοσχεδίοις τύπων, θεωρεῖ κατάλληλον νὰ διορθωθῇ κατὰ τὸν ἑρεξῆς τύπον.

« Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ 1851 ἔτος προσδιορίζεται εἰς ὀκτὼ χιλιάδας ἐννεακοσίους ἑβδομήκοντα ἄνδρας, συμφώνως μὲ τὸν ἀπὸ 11 Μαΐου 1850 ΡΝΗ. νόμον. »

Ἀποδεξαμένου δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν τυπικὴν ταύτην διόρθωσιν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον ὡς ἀνωτέρω διορθωθέν.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Π. Κολποδίνου καὶ Ἐμ. Καρκιάνο, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73 ἔχον οὕτως.

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ 1851 ἔτος προσδιορίζεται εἰς ὀκτὼ χιλιάδας ἐννεακοσίους ἑβδομήκοντα ἄνδρας, συμφώνως μὲ τὸν ἀπὸ 11 Μαΐου 1850 ΡΝΗ νόμον.»

Προέβη ἀκολούθως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ βιβλίου ναυτοδανείων (libretto), ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἡλία Δωΐλα καὶ Π. Κολποδίνου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 73 ἀρνηθέντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ βιβλίου ναυτοδανείων νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινὸς		Δημήτριος Τσάκρης	Ν.
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος		Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Δημήτριος Γιαννούλης		Γεώργιος Τσόκρης	Ν.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	Ν.	Γεώργιος Σκοῦφος	Ν.
Πέτρος Καμπάνης	Ν.	Σταῦρος Βλάχος	

Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴτσκος	Ν.	Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	
Δημήτριος Σκυλοδῆμος		Γ. Παπασπυρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμμ. Καραμάνος	Ν.
Παναγιώτης Λαζαρὴς	Ν.	Νικόλαος Ματθαίου	Ν.
Θεόδωρος Γρίβας		Ἀναγ. Κοντάκης	Ν.
Κωνστ. Γριβογεώργης		Σ. Κοπανίτσας	Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	Ν.	Ἀν. Κορριωτάκης	
Π. Τσαννετάκης		Παραστ. Ματάλας	
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν.	Στάμος Μαυροδῆμος	
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Ν.	Ἀδαμπρος Εὐμολπίδης	Ν.
Ἰω. Εὐγενίδης		Ἡλίας Δωΐλας	Ν.
Ἀνδρέας Πέπας	Ν.	Θεόδωρος Πετρινός	
Σταμάτιος Μήτσας		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Γεώργιος Βελῆς	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.
Δημήτριος Ζώτος		Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Λύσανδρος Βιλαέτης		Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Γουλιμῆς	Ν.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Ν.	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	
Ἰωάννης Κλίμακας		Χρῆστος Οἰκονομίδης	Ν.
Π. Ζάνος		Κωνστ. Λιμπερόπουλος	
Θ. Ζαΐμης	Ν.	Ἐμ. Μοδινός	Ν.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν	Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ν. Πετμεζᾶς	Ν.	Γεώργιος Κάνδυς	Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ν.
Γρηγόριος Κορριωτάκης	Ν.	Ἰωάννης Φαρμάκης	
Γεώργιος Περωτής		Α. Παπαδημητριάδης	
Κωνσταντῖνος Νταγρές	Ν.	Ν. Σισμάνης	
Ἰωάννης Βάχλας		Κωνς Ἀξελός	Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Ν.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Βελ. Νικολαΐδης		Γ. Μαδεμοχωρίτης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Νικόλ. Πιεράκος	Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν.	Γρηγόρ. Πατριαρχέας	
Ἀδαμπρος Ῥοΐλος		Στ. Καπετανάκης	
Κωνς. Λαμπρινόπουλος	Ν.	Δημητ. Νικουλάκης	Ν.
Π. Κολποδίνος	Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	Ν.
Νικόλαος Δελιγιάννης	Ν.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	

Νικόλαος Μασγούλας	. . .	Ἰωάννης Μαγρίδος	. . .
Γεώργιος Α. Ράλλης	. . .	Δημήτριος Δρόσος	. . . N.
Νάκος Πανουριᾶς	. . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. .
Παπᾶ Κώστας Τσαμάλας	N.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . . .
Δημήτριος Κουμανιώτης	. .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	. . N.
Σιδέρης Πράτσικας	. . . .	Ἀθανάσιος Καστανὸς	. . N.
Παν. Πατρινός	. . . .	Α. Κιζάννης	. . . . . N.
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. .	Λάζαρος Α. Γιουρδής	. . N.
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζής	. . . N.
Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. N.	Ἰω. Δαμιανὸς	ἀρνεῖται
Κων. Δαρειώτης	. . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . N.
Ἰω. Γεωργάρας	. . . . N.	Κ. Διαβουνιώτης	. . . . N.
Γ. Νικολάου	. . . . . N.	Μ. Χουρμούζης	. . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . . N.
Ζαννὴς Μαραγκός	. . . N.	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Μιχαὴλ Σολομός	. . . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. . N.
Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.	Χρῆστος Κικίδης	. . . N.

Ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως. Πᾶν πλοῖον ὑπὸ σημαίαν ἑλληνικὴν χωρητικότητος πλέον τῶν δέκα τόνων ὀφείλει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένον μὲ βιβλίον, ἐν ᾧ θέλουν καταχωρίζεσθαι ἐπιμελείᾳ τῶν δανειστῶν· ἀ. τὰ προνοούμενα ἀπὸ τὰς 4 παράγραφον, περίπτωσις δ΄. τοῦ ἄρθρ. 191 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἤτοι τὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὀφειλόμενα διὰ προμήθειαν (fourniture) ἐργασίαν ἢ ἡμερομίσθια, δι' ἐπισκευὴν, τροφὰς, ἐφοδιασμὸν καὶ ἐξάρτισιν τοῦ πλοίου· καὶ β) κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τὰ μεταξὺ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου συνομολογούμενα ναυτικὰ δάνεια· ἄλλως στεροῦνται ἀμφοτέρων τῶν παρὰ τοῦ νόμου χορηγουμένων προνομίων. »

Ἀποδεξαμένου δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον ὡς ἀνωτέρω τροπολογήθη.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρ. 2 καὶ 3 ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως, ἀντικατασταθεισῶν τῶν ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ λέξεων « ὀφείλει νὰ καταχωρίζηται » εἰς « καταχωρίζεται » καὶ προστεθείσης ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ τῆς λέξεως « ἀρχῆς » μετὰ τὰς λέξεις « χορηγητέα ἄδεια, » ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 2. Ἡ πρὸς τὸν μὴ ἰδιοκτήτην πλοίαρχον χορηγητέα ἄδεια τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου πρὸς τὸ ναυτοδανείζεσθαι, ἐπισήμως συντεταγμένη, καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου· ἡ ἄδεια αὕτη δὲν ἀπαιτεῖται ὁσάκις ὁ πλοίαρχος εὑρίσκεται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις τῆς ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ τὰ οὕτω λαμβανόμενα δάνεια δὲν χαίρουσι πρωνόμιον, ἂν ἡ περὶ δανείου διαταττομένη ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ἄδεια τῆς ἀρχῆς δὲν καταχωρισθῇ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον, ὁμοῦ μὲ τὸ συμβόλαιον τοῦ ναυτικοῦ δανείου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον χορηγητέα ἄδεια τῆς ἀρχῆς θέλει χρηίζεσθαι οὐχὶ μόνον εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαγραφομένην ἔκθεσιν τοῦ πληρώματος, ἀλλὰ καὶ εἰς γνωμοδότησιν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ.

Ἐν τῇ ἀδείᾳ ταύτῃ γίνεται ῥητῶς μνεία τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτων. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως τὸ 4 ἄρθρον καὶ μνδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 4. Ἐὰν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 234 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐγκριθῇ ἀντὶ ναυτοδανείου, ἡ πώλησις πραγματειῶν, ὀφείλει ἡ χορηγοῦσα τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν ἀρχὴ νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὸ βιβλίον τὴν περὶ τοῦ μέτρου τούτου ἄδειαν ἐπὶ προστίμῳ δραχ. 50—500. »

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ 5 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἣς συνεφώνησεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ προσθέντος τοῦ εἰσηγητοῦ ἵνα προστεθῶσιν ἐν τέλει τοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένου παραγράφου αἱ λέξεις, « τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ τὸν Δανούβιον » ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 5 ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 5. Τῶν ναυτικῶν δανείων ἡ τε κατάταξις καὶ πλήρωμὴ γίνεται κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ πλοίου χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς των· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον διάπλουν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πλοίου ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ συνομολογούμενα ναυτοδάνεια προτιμῶνται τῶν προεγγεγραμμένων, πρὸς ἄλληλα δὲ προτιμῶνται τὰ νεώτερα τῶν προγενε-

στέρων. Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον φθάσῃ εἰς τὸν τόπον, πρὸς ὃν διευθύνεται, καὶ ἐπιχειρήσῃ νέον πλοῦν, χωρὶς ταῦτα νὰ ἐξοφληθῶσιν ἀποβάλλουν τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο προνόμιον καὶ κατατάσσονται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἢ ἂν δὲν προσδιωρίσθη ἐξ ἀρχῆς τοιοῦτος, τὰ τοιαῦτα δάνεια διατηροῦσι τὸ προνόμιόν των ἐπὶ τῶν προγενεστέρων δανείων, ἐξ μὲν μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο τὸ ἔνεκα ἀνάγκης ναυτοδάνειον, ἐὰν τὸ πλοῖον ταξιδεύσῃ κατὰ τὴν Μεσόγειον, τὸν Εὔξεινον πόντον, τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ τὸν Δανούβιον, ἐννέα δὲ μῆνας ὅπου ἄλλοθι.

Οἱ τόκοι δὲν χαίρουν προνόμιον, εἰμὴ ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν κατοχώρισιν τῶν δανείων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου, ἐὰν εἰς τὸ συμβόλαιον δὲν ὁρισθῇ βραχυτέρα προθεσμία.»

Ἐγένετο ὡσαύτως δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 6 ἄρθρον, ὅπως παρὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 6. Ἡ κατοχώρισις τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων δανείων, ὡς καὶ ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν, ἢ ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου, ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἢ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς ἄλλης δυνάμεως, προσλαμβανομένων ἑκάστοτε καὶ δύω γνωστῶν μαρτύρων, βεβαιούντων τὴν ταυτότητα τοῦ δανειστοῦ, ἢ τοῦ νομίμου πληρεξουσίου του, καὶ προσυπογραφομένων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου μετὰ τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου.

Ἀντίγραφον τοῦ περὶ ναυτοδανείου συμβολαίου ἐπικυρωμένον παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, μὲ περίληψιν τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐγγεγραμμένων καὶ μὴ ἐξοφληθέντων δανείων, δίδεται ἑκάστοτε παρὰ τῶν ἰδίων ἀρχῶν εἰς τὸν δανειστὴν κατ' αἴτησίν του· ἐντὸς δ' ἑνὸς μηνὸς στέλλουσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐμποροδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὑπέγγυον πλοῖον, ἀντίγραφον, οἱ μὲν δανεισταὶ τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου μετὰ τῆς μνημονευθείσης περιλήψεως, οἱ δὲ πλοίαρχοι, τοῦ τῆς ἐξοφλήσεως, ἐπικυρωμένα προσηκόντως.

Πᾶσα δὲ περὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀντιγράφων τούτων ἐκ μέρους τῶν τε δανειστῶν ἢ πλοιάρχων ἀμέλεια καθιστᾷ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ βιβλίου, τὸν μὲν πρῶτον ἔκπτωτον τῶν ἐκ τῆς ἐγγραφῆς προνομίων του ὡς πρὸς τὰ δάνεια, τὰ συνομολογηθέντα καὶ ἐγγραφέντα μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ βιβλίου· τὸν δὲ τελευταῖον, τιμωρητέον μὲ πρόστιμον δραχ. 10—200.

Ὁ πρόεδρος τῶν ἐμποροδικῶν ὀφείλει νὰ καταχωρίζῃ ἀμέσως τ' ἀνωτέρω ἀντίγραφα εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον, διατηρούμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ χρησιμεῦον ὡς εὑρετήριον, ἐπιδεικνύμενον εἰς πάντα ἔχοντα συμφέρον.»

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ δευτέρου γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἠνἀπεδέξατο καὶ ὁ ὑπουργός, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἐπιδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Τὰ βιβλία ἠριθμημένα, μονογραφημένα καὶ ἐσφραγισμένα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης δοθησόμενον τύπον, στέλλονται παρὰ τοῦ αὐτοῦ προέδρου πρὸς τὸν ἁρμόδιον κεντρικὸν λιμενάρχην, ὅστις, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὁδηγίας, τὰ διανέμει εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικοὺς τῶν λιμένων· ἑκάστη δὲ λιμενικὴ ἀρχή, πρὶν ἡ παραδώσῃ πρὸς τὸν πλοίαρχον τὸ βιβλίον, ὀφείλει ἐπὶ προστίμῳ δραχ. 20—200 νὰ καταχωρίσῃ εἰς αὐτὸ ἀ. τὸ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, ἐὰν τοιοῦτον ὑπάρχῃ, καὶ β'. περίληψιν τοῦ ἐγγράφου τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλοίου, περιέχουσαν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ μερίδια τῶν ἰδιοκτητῶν, τὴν κατὰ τόνον χωρητικότητα καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ πλοίου· ἂν δ' ἡ ἡλικία τοῦ πλοίου ἦναι ἄγνωστος, προσδιορίζεται ἐπιμελείᾳ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς διὰ πραγματογνωμόνων ὑπὸ τῆς ἰδίας διοριζομένων.

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο σημειοῦται ἑκάστοτε καὶ πᾶσα μεταβολὴ τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 8. Τὰ βιβλία πληρώνονται διὰ μὲν τὰ ἀπὸ 10—30 τόνων πλοῖα ἀνὰ μίαν δραχμήν, διὰ δὲ τὰ ἀπὸ 31—100 δραχμὰς τρεῖς, καὶ διὰ τὰ ἀπὸ 101 καὶ ἐπέκεινα δραχμὰς ἕξ χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς ἄλλο τέλος χαρτοσήμου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 9 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐχούσης οὕτως·

«Τὸ ἄρθρον 9 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως· τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ναυπηγηθησόμενα πλοῖα ὀφείλουν ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ βιβλίον, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους κτλ.»

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ὡρμήθη εἰς τὴν παρέκτασιν τῆς προθεσμίας, νομίσασα ὅτι δι' αὐτῆς ἠδύνατο νὰ παρέξῃ ὠφέλειάν τινα εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν παλαιῶν πλοίων, ἀλλὰ, καθὰ ἐπληροφορήθη οὗτος ἐκ διαφόρων ἐμπόρων καὶ ναυτιλλομένων εἰδικὴν περὶ τὰ

τοιαῦτα πείραν ἐχόντων, ἡ προθεσμία τοῦ ἑνὸς ἔτους δὲν δίδεται πρὸς ὄφελος τῶν πλοιάρχων, εἰμὴ πρὸς ὄφελος τῶν δανειστῶν δυναμένων κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς νὰ παρουσιάσωσιν ὅπου ἀνήκει τοὺς τίτλους τῶν ἀπαιτήσεών των καὶ λάβωσι τὰ ἀνήκοντα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα, ἐνῷ οἱ πλοίαρχοι δύνανται εὐχερῶς ἐντὸς τῆς τεθείσης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προθεσμίας νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις.

Ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ προῆλθεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας, νομίσασα ἀληθῶς ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἐνιαυτοῦ ἠδύνατο νὰ ἀνακύψῃ ἡ ναυτιλία ἀπὸ τὴν δυσχερῆ θέσιν εἰς ἣν διατελεῖ, τῶν δὲ πλοιάρχων ἡ κατάστασις νὰ καλλιτερεύσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ὁ ὑπουργὸς ἐπληροφορήθη, ἡ παράτασις τῆς προθεσμίας δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν ἡ ἐπιτροπὴ προέθετο, δὲν δικαιοῦται νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὴν τοῦ ὑπουργοῦ γνώμην τοῦ νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ 9 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 9. Τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ναυπηγηθέντα πλοῖα ὀφείλουν ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ βιβλίον, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰρημένης δημοσιεύσεως· εἰς πλοῖον δὲ μὴ ἐφοδιασθὲν μὲ τοιοῦτον βιβλίον, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, δὲν χορηγεῖται ἡ τῆς ἀναχωρήσεως ἄδεια ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.»

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ 10 ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 11, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ειδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, προσθεισῆς εἰς τὸν § δ'. τοῦ 10 ἄρθρου τῆς λέξεως «τῶν συμβολαίων» κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ τοῦτο μόνον γενομένην δεκτήν, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 10. Τῶν τελευταίων τούτων οἱ προνομιοῦχοι δανεισταὶ ὀφείλουν ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας νὰ δηλώσωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τῶν ἐμπορικῶν τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ πλοῖον, δι' ἀντιγράφων ἐπικυρωμένων παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν τὰ ὀφειλόμενα των, ὅπως ἐγγραφῶσιν αὐτὰ εἰς τὸ βιβλίον.

Τὰ οὕτω δηλωθησόμενα δάνεια διατηροῦν πρὸς ἄλλαλα τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κεκτημένον προνόμιον· προτιμῶνται δὲ τῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς εἰρημένης ἓξ μηνῶν προθεσμίας συνομολογουμένων ναυτοδανείων, ἐκτὸς τῶν δι' ἀνάγκας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν γενομένων· ἄλλως στρέφονται τοῦ κεκτημένου, ὡς εἴρηται, προνομίου.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας ὁ πρόεδρος ἐγγράφει ἀμέσως τὰ ὡς κατωτέρω δηλωθέντα αὐτῷ δάνεια εἰς τὸ ἀνῆκον βιβλίον, καὶ παραπέμπει αὐτὸ εἰς τὸν ἁρμόδιον λιμενάρχην διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀντίγραφον δὲ τῶν συμβολαίων τῶν εἰρημένων δανείων καταχωρίζει καὶ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 εὐρετήριον.

Ἄρθρ. 11. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου διαγραφόμενα πρόστιμα ἐπιβάλλονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου.»

Ἀναγνωσθέντων τέλος τῶν ἄρθρ. 12 καὶ 13, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ δώσῃ πλειοτέραν τοῦ παρόντος νόμου δημοσιότητα ἰδίως ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐνεχειλήθη νὰ πληροφορηθῇ ἐὰν ἠδύνατο ν' ἀπαιτήσῃ τὴν δι' ἐπισήμων ξένων ἐφημερίδων δημοσίευσιν τοῦ νόμου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπήντησε δυσκολίας, φρονεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον δύναται νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, νὰ ὑπηφθῇ δὲ πρόσοια ὅπως ἀναπληρωθῇ ἡ ἀνάγκη διὰ τῶν ἐγχωρίων, ἢ ὅπως ἄλλως ἤθελε κριθῇ ἡ Κυβέρνησις συντελεστικώτερον· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου προσέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἐκφρασθεῖσα παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη εἶναι ὀρθὴ, θέλει λάβει πρόνοιαν ἵνα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς προσυπαγραφῆς αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν.

Ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰ ἄρθρα κατὰ τὸ νομοσχέδιον δι' ειδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως.

«Ἄρθρ. 12. Ὁ παρὼν νόμος θέλει προσαρτηθῆ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου, ἀντίτυπα δ' αὐτοῦ θέλουν ἐξαποσταλῆ ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὰς προξενικὰς ἀρχὰς, διὰ νὰ δημοσιευθῶσι παρ' αὐτῶν ἀμέσως δι' ἐγχωρίων ἐφημερίδων.

«Ἄρθρ. 13. Τὸ ἄρθρ. 312 καὶ ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀκυροῦνται.»

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναβιβασθείσης τῆς ψηφοφορίας τοῦ συνόλου ἐπὶ τὴν αὔριον, ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τῆς 6ης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πίπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΓ'.

Τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, τῶν ὁποίων οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῆς πρώτης πιστώσεως τοῦ **1850** ἐλλείπουσιν, ὅτι ἐξελέξαντο τοιούτους, τὸ μὲν α'. τὸν Ἀντ. Γεωργαντᾶν, τὸ γ'. τὸν Π. Κολποδῖνον, τὸ δ'. τὸν Ἰωάννην Βάχλαν καὶ τὸ ε'. τὸν Κ. Ἀμπρινόπουλον.

Ἐγένετο ἑπομένως ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ βιβλίου ναυτοδανείων νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Δαρειώτου καὶ Ἐμ. Μελετοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ πλειψηφεῖ διὰ ψήφων **72**, ἔχει δ' οὕτως.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. **1.** Πᾶν πλοῖον ὑπὸ σημαίαν Ἑλληνικὴν χωρητικότητος πλέον τῶν δέκα τόνων ὀφείλει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένον μὲ βιβλίον, ἐν ᾧ θέλουν καταχωρίζεσθαι, ἐπιμελείᾳ τῶν δανειστῶν, α') τὰ προνομόμενα ἀπὸ τὸν § **4.** περίπτωσις ϛ'. τοῦ ἄρθρου **191** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἤτοι τὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὀφειλόμενα διὰ προμήθειαν, (fourniture) ἐργασίαν ἢ ἡμερομίσθια, δι' ἐπισκευήν, τροφὰς, ἐροπλισμὸν, καὶ ἐξάρτισιν τοῦ πλοίου· καὶ β') κατὰ χρονολογικὴν σειράν, τὰ μεταξὺ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου συνομολογούμενα ναυτικὰ δάνεια· ἄλλως στεροῦνται ἀμφότεροι τῶν παρὰ τοῦ νόμου χορηγουμένων προνομίων.

Ἄρθρ. **2.** Ἡ πρὸς τὸν μὴ ἰδιοκτήτην πλοίαρχον χορηγητέα ἄδεια τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου πρὸς τὸ ναυτοδανείζεσθαι, ἐπισήμως συντεταγμένη, καταχωρίζεται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου· ἡ ἄδεια αὕτη δὲν ἀπαιτεῖται ὁσάκις ὁ πλοίαρχος εὑρίσκεται εἰς

τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. **234** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις τῆς ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ τὰ οὕτω λαμβανόμενα δάνεια δὲν χαίρουσι προνομίων, ἂν ἡ περὶ δανείου διαταττομένη ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ἄδεια τῆς ἀρχῆς δὲν καταχωρισθῇ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον, ὁμοῦ μὲ τὸ συμβόλαιον τοῦ ναυτικοῦ δανείου.

Ἄρθρ. **3.** Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον χορηγητέα ἄδεια τῆς ἀρχῆς θέλει στηρίζεσθαι οὐχὶ μόνον εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου **234** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαγραφομένην ἔκθεσιν τοῦ πληρώματος, ἀλλὰ καὶ εἰς γνωμοδότησιν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ.

Ἐν τῇ ἀδείᾳ ταύτῃ γίνεται ῥητῶς μνεία τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τούτων.

Ἄρθρ. **4.** Ἐὰν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου **234** τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐγκριθῇ ἀντὶ ναυτοδανείου, ἡ πώλησις πραγματειῶν, ὀφείλει ἡ χορηγοῦσα τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν ἀρχὴ νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὸ βιβλίον τὴν περὶ τοῦ μέτρου τούτου ἄδειαν ἐπὶ προστίμῳ δραχ. **50—500.**

Ἄρθρ. **5.** Τῶν ναυτικῶν δανείων ἥτε κατάταξις καὶ πληρωμὴ γίνεται κατὰ τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ πλοίου χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς των· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον διάπλουν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πλοίου ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ συνομολογούμενα ναυτοδάνεια προτιμῶνται τῶν προεγγεγραμμένων, πρὸς ἄλληλα δὲ προτιμῶνται τὰ νεώτερα τῶν προγενεστέρων. Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον φθάσῃ εἰς τὸν τόπον, πρὸς ὃν διευθύνεται, καὶ ἐπιχειρήσῃ νέον πλοῦν, χωρὶς ταῦτα νὰ ἐξοφληθῶσιν, ἀποβάλλουν τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο προνόμιον καὶ κατατάσσονται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἢ ἂν δὲν προσδιωρίσθη ἐξ ἀρχῆς τοιοῦτος, τὰ τοιαῦτα δάνεια διατηροῦσι τὸ προνόμιον των ἐπὶ τῶν προγενεστέρων δανείων, ἐξ μὲν μῆνας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο τὸ ἕνεκα ἀνάγκης ναυτοδάνειον, ἐὰν τὸ πλοῖον ταξειδεύσῃ κατὰ τὴν Μεσόγειον, τὸν Εὔξεινον Πόντον, τὴν Μαιώτιδα λίμνην καὶ τὸν Δανούβιον, ἐννέα δὲ μῆνας ὅπου ἄλλοθι.

Οἱ τόκοι δὲν χαίρουν προνόμιον, εἰμὴ ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν καταχώρισιν τῶν δανείων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου, ἐὰν εἰς τὸ συμβόλαιον δὲν ὁρισθῇ βραχυτέρα προθεσμία.

Ἄρθρ. 6. Ἡ καταχώρισις τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων δανείων, ὡς καὶ ἡ ἐξόρλησις αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἐν μὲν τῇ Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν, ἢ ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου, ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ, ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἢ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς ἄλλης δυνάμεως, προσλαμβανομένων ἑκάστοτε καὶ δύω γνωστῶν μαρτύρων, βεβαιούντων τὴν ταυτότητα τοῦ δανειστοῦ, ἢ τοῦ νομίμου πληρεξουσίου του, καὶ προσυπογραφομένων εἰς τὸ βιβλίον τοῦ πλοίου μετὰ τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου.

Ἀντίγραφον τοῦ περὶ ναυτοδανείου συμβολαίου ἐπικυρωμένον παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, μὲ περίληψιν τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐγγεγραμμένων καὶ μὴ ἐξορληθέντων δανείων, δίδεται ἑκάστοτε παρὰ τῶν ἰδίων ἀρχῶν εἰς τὸν δανειστὴν κατ' αἴτησίν του· ἐντὸς δ' ἑνὸς μηνὸς στέλλουσιν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐμποροδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὑπέγγυον πλοῖον, ἀντίγραφον οἱ μὲν δανεισταὶ τοῦ δανειακοῦ συμβολαίου μετὰ τῆς μνημονευθείσης περιλήψεως, οἱ δὲ πλοίαρχοι, τοῦ τῆς ἐξορλήσεως, ἐπικυρωμένα προσκόντως.

Πᾶσα δὲ περὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀντιγράφων τούτων ἐκ μέρους τῶν τε δανειστῶν ἢ πλοιάρχων ἀμέλεια καθιστᾷ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ βιβλίου, τὸν μὲν πρῶτον ἔκπτωτον τῶν ἐκ τῆς ἐγγραφῆς προνομίων του ὡς πρὸς τὰ δάνεια, τὰ συνομολογηθέντα καὶ ἐγγραφέντα μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ βιβλίου, τὸν δὲ τελευταῖον, τιμωρητέον μὲ πρόστιμον δραχ. 10—200.

Ὁ πρόεδρος τῶν ἐμποροδικῶν ὀφείλει νὰ καταχωρίζῃ ἀμέσως τ' ἀνωτέρω ἀντίγραφα εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον, διατηρούμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ χρησιμεῦον ὡς εὑρετήριον, ἐπιδεικνύμενον εἰς πάντα ἔχοντα συμφέρον.

Ἄρθρ. 7. Τὰ βιβλία ἀριθμημένα, μονογραφημένα καὶ ἐσφραγισμένα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐμποροδικῶν, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης δοθησόμενον τύπον, στέλλονται παρὰ τοῦ αὐτοῦ προέδρου πρὸς τὸν ἀρμόδιον κεντρικὸν λιμενάρχην, ὅστις, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας ὁδηγίας, τὰ διανέμει εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀξιωματικοὺς τῶν λιμένων.

Ἑκάστη δὲ λιμενικὴ ἀρχή, πρὶν ἢ παραδώσῃ πρὸς τὸν πλοίαρχον τὸ βιβλίον, ὀφείλει ἐπὶ προστίμῳ δραχ. 20—200 νὰ καταχωρίσῃ εἰς αὐτὸ α') τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, ἐὰν τοιοῦτον ὑπάρχῃ, καὶ β') περίληψιν τοῦ ἐγγράφου τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλοίου, περιέχουσαν τὰ ὀνόματα

καὶ τὰ μερίδια τῶν ἰδιοκτητῶν, τὴν κατὰ τόνον χωρητικότητα καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ πλοίου· ἂν δ' ἡ ἡλικία τοῦ πλοίου ἦναι ἄγνωστος, προσδιορίζεται ἐπιμελείᾳ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς διὰ πραγματογνωμόνων ὑπὸ τῆς ἰδίας διοριζομένων.

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο σημειοῦται ἑκάστοτε καὶ πᾶσα μεταβολὴ τῆς ἰδιοκτησίας.

Ἄρθρ. 8. Τὰ βιβλία πληρόνονται διὰ μὲν τὰ ἀπὸ 10—30 τόνων πλοῖα ἀνὰ μίαν δραχμήν, διὰ δὲ τὰ ἀπὸ 31—100 δραχμὰς τρεῖς, καὶ διὰ τὰ ἀπὸ 101 καὶ ἐπέκεινα δραχμὰς ἓξ χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς ἄλλο τέλος χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 9. Τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ναυπηγηθέντα πλοῖα ὀφείλουν ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ βιβλίον, τὰ δὲ λοιπά, μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰρημένης δημοσιεύσεως· εἰς πλοῖον δὲ μὴ ἐφοδιασθὲν μὲ τοιοῦτον βιβλίον, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει, δὲν χορηγεῖται ἡ τῆς ἀναχωρήσεως ἄδεια ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10. Τῶν τελευταίων τούτων οἱ προνομιοῦχοι δανεισταὶ ὀφείλουν ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας νὰ δηλώσωσιν εἰς τὸν πρόεδρον τῶν ἐμποροδικείων τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ πλοῖον, δι' ἀντιγράφων ἐπικυρωμένων παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, τὰ δάνειά των, ὅπως ἐγγραφῶσιν αὐτὰ εἰς τὸ βιβλίον.

Τὰ οὕτω δηλωθησόμενα δάνεια διατηροῦν πρὸς ἄλληλα τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κεκτημένον προνόμιον· προτιμῶνται δὲ τῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς εἰρημένης ἐπὶ ἓξ μῆνας προθεσμίας συνομολογουμένων ναυτοδανείων, ἐκτὸς τῶν δι' ἀνάγκας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν γενομένων· ἄλλως στεροῦνται τοῦ κεκτημένου, ὡς εἴρηται, προνομίου.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας ὁ πρόεδρος ἐγγράφει ἀμέσως τὰ ὡς ἀνωτέρω δηλωθέντα αὐτῷ δάνεια εἰς τὸ ἀνῆκον βιβλίον, καὶ παραπέμπει αὐτὸ εἰς τὸν ἀρμόδιον λιμενάρχην διὰ τὰ παραιτέρω.

Ἀντίγραφον δὲ τῶν συμβολαίων τῶν εἰρημένων δανείων καταχωρίζει καὶ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 εὑρετήριον.

Ἄρθρ. 11. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου διαγραφόμενα πρόστιμα ἐπιβάλλονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ παρὼν νόμος θέλει προσαρτηθῆ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου βιβλίου, ἀντίτυπα δ' αὐτοῦ θέλουν ἐξαποσταλῆ ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὰς προξενικὰς ἀρχάς, διὰ νὰ δημοσιευθῶσι παρ' αὐτῶν ἀμέσως δι' ἐγχωρίων ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ἄρθρ. 312 καὶ ὅλαι αἱ εἰς τὸν παρόντα νόμον ἀντιβαίνουσαι διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀκυροῦνται.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυτοδανείων, ὡς εἰς τὰ καθ' ἕκαστα ἐπεψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς . . . . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .
Δημήτριος Γιαννούλης .
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . .
Πέτρος Καμπάνης . . N.
Δημήτριος Τσόκρης . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . N.
Γεώργιος Τσόκρης . . . N.
Γεώργιος Σκοῦφος . . . N.
Σταῦρος Βλάχος . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς N.
Ἀνδρέας Ἴτσος . . . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . N.
Παναγιώτης Ἀζαρὴς .
Θεόδωρος Γρίβας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . N.
Δ. Πετροπουλάκης . . N.
Π. Τζαννετάκης . . . .
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . N.
Ἰω. Ἐγγλέζης . . . . N.
Ἀνδρέας Πέπας . . . N.
Στεμάτιος Μήτσας . .
Γεώργιος Βελὴς . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . .
Γεώργ. Ἰω. Γιολδάσης .
Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . .
Στέφαν. Στεφανόπουλος . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . N.
Ἰωάν. Κλίμακας . . .
Π. Ζάνος . . . . . N.
Χ Θεοχαρόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . N.
Α. Παπαδαῖος . . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης .
Γεώργ. Περωτὴς . . . N.
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . N.
Λάμπρ. Φωτιὸς . . . N.
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος N.
Π. Κολποδῖνος . . . . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . N.
Κύστ. Οἰκονομόπουλος . .
Γεώργ. Πανοπριρτόπουλος
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος
Ἐμ. Καραμάνος . . . N.
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.

Ἀναγν. Κοντάκης . . . N.
Σ. Κοπανίττας . . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης . .
Παρασ. Ματαλας . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.
Λ. Α. Εὐμολπίδης . . N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινὸς . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας . .
Παναγιώτ. Βάρδογλης . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Ἀναγνώστ. Δεβόπουλος . N.
Νικόλαος Μπούτουνας . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.
Γεώργιος Γουλιμὴς . . N.
Ἀλέξαν. Κουμουνδουράκης .
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος . N.
Γεώργ. Κάνδυας . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . .
Ν. Σισμάνης . . . . . .
Κωνστ. Ἀξελὸς . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Νικόλ. Πιράκος . . . N.
Ἐργ. Πατριαρχέας.
Σταυρ. Καπετανάκης
Δημ. Νικουλάκης . . . N
Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος .
Νικόλαος Μασχούλας .
Γεώργιος Α. Ἰάλλης . .
Νάκος Παπουρτῆς . . .
Παπακώνσ. Τσαμάλας N.
Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Δημήτριος Κουμανιώτης
Σιδέρη Πράτσικας . .
Παν. Πατρινὸς . . . . .
Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου
Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου
Ἀναγνώστης Τατόπουλος N.
Κωνστ. Δαρειώτης . N.
Ἰωάν. Γεωργάρας . . . N.
Γ. Νικολάου . . . .
Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.
Μιχαὴλ Σολομὸς . . N.
Κυστράτιος Παρίσης . . N.
Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος .
Κυριάκος Πανηρόπουλος . N.
Ἀναγν. Παπατσώρης . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . N.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς . N.
Α. Κιζάνης . . . . . N.
Ἰωάννης Δαμιανὸς . . N.
Λάζαρος Α. Γιουρδὴς . N.
Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς . . N.
Πέτρ. Χατζὴ Πέτρου . . N.
Μ. Χουρμούζης
Κωνστ. Διοβουνιώτης . . N.
Καλ. Τσουκαλᾶς . . N.
Δημήτριος Μητσάκης .
Γεώργιος Ἀποστολίδης N.
Χρῆστος Κικίδης . . . N.

Προτεθείσης κατόπιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως τοῦ **1850**, λαβών τις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον, παρετήρησεν ὅτι ἀπὸ πρό τινος χρόνου ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ παροικίᾳ, ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέ-

βαλαν εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1850, καθ' ἣν ὑπῆρχε πλεόνασμα τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἐκ δύο περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἀλλ' ἤδη ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς διὰ τῆς συνοδευούσης τὸ ἐπὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως νομοσχέδιον ἐκθέσεώς του παρατηρεῖ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς, ὅτι ὑπάρχει ὑπέρβασις τῶν ἐξόδων τοῦ ἰδίου ἔτους ἐκ δρ. 573,264, τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλύψῃ παρὰ ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων.

Τὰς δύο ταύτας ἀντιρατικὰς περιστάσεις μὴ δυνάμενος νὰ συμβιβάσῃ, καὶ ἀγνοῶν εἰς τίνα ἐξ αὐτῶν νὰ δώσῃ πλειοτέραν πίστιν, παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ τῷ χορηγήσῃ τὰς χρειωδεῖς πληροφορίας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ μορφώσῃ τὴν πεποίθησίν του.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ προσωρινὴ κατάστασις τῆς χρήσεως τοῦ 1850 ὑπεβλήθη εἴς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἀλλὰ δὲν δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπῃ ἐὰν ὑπάρχῃ ἔλλειμμα ἢ περίσσευμα, ὅπερ θέλει πληροφορηθῇ καὶ ἀνακοινώσει εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου ε. ε. ὅτε κλείεται ἡ χρῆσις τοῦ 1850· παρατηρεῖ μόνον εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἐσύγχυσε τὸ ἔλλειμμα μὲ τὴν ὑπέρβασιν, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν διαφορὰν αὐτῶν· καὶ ἔλλειμμα μὲν λέγεται τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν κλεῖσιν τῆς χρήσεως φαίνεται ὅτι ἐδαπανήθη κατὰ πλεονασμὸν τῶν ἐσόδων, ὑπέρβασις δὲ, ἡ ποσότης ἥτις ἐδαπανήθη κατὰ πλεονασμὸν τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι μετὰ μικρὸν λήγουσης τῆς χρήσεως τοῦ 1850, ἀφ' οὗ μάλιστα πρὸ πολλῶν μηνῶν ἐπεστήμωσε ἐβεβαίωσε τὴν Γερουσίαν περὶ τοῦ ἀνωτέρω πλεονάσματος, ἠδύνατο καὶ σήμερον ὁ ὑπουργὸς νὰ τῷ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας. Παρατηρεῖ μ' ὅλα ταῦτα εἰς αὐτὸν, ὅτι νομοθετοῦντες ὀφείλομεν εἰλικρινέστερον νὰ προσφερώμεθα, καὶ οὐχὶ ὅτε μὲν νὰ λέγωμεν, ὅτι ὑπάρχει περίσσευμα, ὁτὲ δ' ἔλλειμμα.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ὁ ὑπουργὸς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του λέγει, ὅτι τὰ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δι' ἄλλων νόμων ἐγκριθέντα ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἔξοδα ὑπερβαίνουσι τὰ ὑπολογισθέντα ἔσοδα, ὥστε οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν ἡ ἔμφασις τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προαγορεύσαντος· μετὰ δὲ τὴν λῆξιν τῆς χρήσεως, ὅτε ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ πόσα εἰσέπραξε, τότε δύναται καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ πᾶς ἄλλος νὰ

ἐρωτήσῃ τὸν ὑπουργὸν, ἐὰν τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως ἦσαν πλείονα τῶν ἐσόδων ἢ τ' ἀνάπαλιν.

Μετά τινα προσθέντα, ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ προσδιορίζομεν καθ' ὑπόθεσιν τὰ τε ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἂν δ' ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς λαβὼν ἀνάγκην ἐξόδων, ζητήσῃ αὐτὰ ἀπὸ τὰς Βουλὰς διὰ συμπληρωτικῶν πιστώσεων, ὀφείλει συγχρόνως νὰ καταδείξῃ καὶ πόθεν θέλει καλύψει τὰ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ γενόμενα ἔξοδα, καὶ τοῦτο σήμερον πράττει ὁ ὑπουργὸς· ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Ἐμ. Μελετοπούλου, ἐξ ἧς συνάχθη, κατὰ τὸ ὦδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν διὰ ψήφων 70, ἀνυπάρκτων 3.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἔτους 1850 νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Ἀνυπάρκτος Ὀρεινός . . .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος .
Ἀεωνίδ. Χρυσανθόπουλος .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου Ν.
Γ. Ἀσημωτατίδης . . .	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . Ν.
Ἀνυπάρκτος Γιαννούλης .	. . . . .
Ἀεωνίδας Ἐμπειρίκος .	Ἰωάν. Εὐγενίδης . . Ν.
Πέτρος Καμπάνης . . Ν.	Ἀνδρέας Ἠπίτας . . . Ν.
Δημήτριος Τσόκρης . . Ν.	Σταμάτιος Μάτσας . . .
Ἀνδρέας Δικόπουλος . Ν.	Γεώργιος Βελίτς . . . Ν.
Γ. Τσόκρης . . . . Ν.	Δημήτριος Ζώτος . . .
Γεώργιος Σκούρος . . Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιαλάσης
Σταῦρος Βλάχος . . .	Μιχαὴλ Σισίνης . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς Ν.	Ἀθανάσιος Βελαΐτης . .
Ἀνδρέας Ἴσκος . . .	στρατ. Στεφανόπουλος . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδήμος .	Ἀνδρέας Ἀγγελινός . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . Ν.	Ἰωάννης Κλήμακας . . .
Παναγιώτης Ἀζιαρὴς . .	Π. Ζάνος . . . . ἀρνεῖτ
Θεόδωρος Γρίτσας . .	. . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . Ν.	Θ. Ζαΐμης . . . . .
Δ. Πετροπουλάκης . . . Ν.	Χ. Φωτοχαράπουλος . . Ν.
Π. Τσαννετάκης	Ν. Πετμεζᾶς . . . . Ν.

Ἠλ. Παπαδαῖος . . . N.	Ἰωάννης Φαρμάκης . . .
Γρηγόριος Κορριωτάκης N.	Α. Παπαδημητριάδης . .
Γεώργιος Περωτής . . N.	Ν. Σισμάνης . . . . .
Κωνσταντ. Νταγρές ἀρνεῖτ.	Κωνστ. Ἀλελὸς . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας . . . N.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . N.
Βελ. Νικολαΐδης . . . N.	Νικόλαος Πιερράκος . . N.
Νικόλαος Μπούκουρας . N.	Γρηγόρ. Ἠμητριάδης . .
Ἀμπρος Ῥοΐλὸς . . . N.	Σταῦρος Καπετανάκης .
Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος N.	Δημ. Πικουλάκης . . . N.
Π. Κολποδίνος . . . . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . N.
Νικόλαος Δελιγιάννης . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος .	Νικολ. Μοσχούλας . . .
Γεώρ. Παναριωτόπουλος .	Γεώργ. Α. Ῥάλλης . . .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος . .	Νάκος Πανουριᾶς . . .
Ἐμ. Καρκιάνος. . . . N.	Παπακώνστας Τσαμάλας N.
Νικόλαος Ματθαίου . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης
Ἀναγ. Κοντάκης . . . N.	Δημ. Κουμανιώτης . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Σιδέρης Πράτσικας . .
Ἀναγ. Κορριωτάκης . . .	Παν. Πατρινός . . . . .
Ἁρκσκ. Ματσάλας . .	Ἀναργύρος Χ. Ἀναργύρου
Ἐμ. Μελετόπουλος . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . .
Στάμος Μαυροδήμος . . N.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος N.
Ἀμπρ. Εὐμολπίδης . . N.	Κωνστ. Δαρειώτης . . . N.
Ἠλίας Δωΐλας	Ἰω. Γεωργάρας . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινός . .	Γ. Νικολάου . . . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας .	Ἀνδρέας Μάμουκας . . N.
Π. Βάρβογλης . . . . N.	Ζαννὴς Μαραγκὸς . . . N.
Ἀικμήτριος Γ. Φιλάρετος N.	Μιχαὴλ Σολομὸς . . . N.
Ἀναγν. Δεδόπουλος . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας N.	Ἰωάννης Σαγρέδος . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης N.	Δημήτριος Δρόσος . . . N.
Γεώργιος Γουλιμῆς . . N.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	Κ. Πανηράπουλος . . . N.
Χρῆστος Οἰκονομίδης . N.	Ἀναγνώστ. Παπατσώρης
Κωνστ. Λιμπερόπουλος .	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . N.
Ἐμ. Μοδινὸς . . . . . N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς ἀρνεῖται
Δημ. Δημητρακόπουλος N.	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Γεώργιος Κάνδυας . . N.	Ἰω. Δημιανός . . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος . . N.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . N.

Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . N.	Καλ. Τσουκαλᾶς . . . N.
Πέτρος Χ. Πέτρου . . . N.	Δημήτριος Μητσάκης .
Κ. Διαβουνιώτης . . . N	Γεώργιος Ἀποστολίδης . N.
Μ. Χουρμούζης	Χρῆστος Κικίδης . . .

Ἀναγνώσθη ἀκολούθως τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Γ'. κεφαλαίου τῆς διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ἀναγκαιούσης πιστώσεως, ἐφ' οὗ ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργόν, ἐὰν τὸ καταστατικὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου Ἀθηνῶν προσδιορίζῃ δύω ἕδρας διδασκάλων μὲ μισθὸν δρ. 160·

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι, κατὰ τὸ καταστατικόν, δύω τῶν διδασκάλων λαμβάνουσι μισθὸν ἀνὰ δραχ. 160, καὶ ὅτι κατὰ λάθος ἐσημειώθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εἰς μόνον, ἐκ τούτου δὲ πηγάζει ἡ ἐκ δραχ. 90 διὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ διορισμοῦ του καθυστέρησις· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον Α'. ἐκ δρ. 90, ὡς καὶ τὸ ἐπόμενον 3. ἐκ δρ. 210: 17, ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις μόνον εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς δαπάνης τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, καθόσον τὸ αὐτὸ πρόσωπον καὶ διαχειρίζεται καὶ ἐξελέγχει τὴν διαχείρισιν του· ἔχουσι δ' οὕτω.

«Κεφ. Γ'. Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἄρθρον 1.	Μισθοὶ	90
Κεφ. ΙΕ'.	Δημοδιδασκαλία.	
Ἄρθρον 3.	Δαπάναι	210: 17
	Τὸ ὅλον	300: 17»

Πρακειμένου ἀκολούθως νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναγκαιοῦσα διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν πίστωσις, καὶ πολλῶν αἰτησαμένων νὰ συζητηθῇ αὕτη κατ' ἐδάφιον καὶ οὐχὶ κατ' ἄρθρον, διότι πιθανὸν νὰ γενῶσι παρατηρήσεις καὶ ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν μερικῶν ποσοτήτων τῶν ἀποτελουσῶν τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου, ἀνεγνώσθη τὸ α. ἐδάφιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' οὗ ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργόν, πόθεν προέρχεται ἡ αὔξησις αὕτη, καὶ διατὶ δὲν ἐσημειώθη εἰς τὸν προϋπολογισμόν· καὶ ἂν μὲν αὕτη προκύπτῃ ἀπὸ προβιβασμοὺς εἰς βαθμὸν ἀνώτερον, θεωρεῖται καὶ ὑπ' αὐτοῦ δικαία· ἂν ὅμως δίδεται ὡς ἐπιμίσθιον διὰ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὴν θεωρήσῃ παράνομον.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι κατὰ λάθος ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ μισθοδοσία τοῦ ταμίου ὡς ἐπικατα-

λογατίου, ἐνῷ ἔχει ἐκθεμὸν ὑπεπιμελητοῦ, καὶ ἀποδειχμένου τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθεῖσαν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ εἰς δραχ. 900, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδάφιον 1. ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐτροποποιήθη. ἔχει οὕτω.

Κεφάλ. 1. Μισθοδοσία τοῦ στρατοῦ.

« Εἰς μισθὸν τοῦ ὑπεπιμελητοῦ ταμείου τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀθηνῶν, λογισθέντα κατὰ παραδρομὴν ἐκ δρ. 240 κατὰ μῆνα ἀντὶ 360, πρὸς συμπλήρωσιν δρ. 900· »

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ 2 §, παρετήρησαν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι, ἐπειδὴ ἅπτεται τοῦ ἐδαφίου αὐτοῦ ὡς καὶ τῶν ἑπομένων τριῶν συζήτησις σχετίζεται μὲ τὸ Κεφάλαιον XXII, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ ἀνακλίσεως τῶν ἐπιμισθίων διαφόρων σωματαρχῶν, ἐφ' ὧν ἡ Βουλὴ πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἂν παραδέχηται ἢ οὔ τὴν ἀνάκλισιν αὐτῶν, φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἤδη ἡ συζήτησις τῶν κονδυλίων τούτων, καὶ ὅσον ἐκ τῆς ἀποφάσεώς της ἐξαρτᾶται καὶ ἡ τύχη τῶν προκειμένων ποσοτήτων διὰ τὸ ἔτος 1850.

Γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως τοῦ ὑπουργοῦ ἵνα ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἐδαφίων εἰς τὴν τοῦ ἀνωτέρω κεφαλαίου, ἀνεγνώσθη τὸ 6 ἐδάφιον, τὸ ὁποῖον ὡς προβλέπον περίπτωσιν ὁμοίαν μὲ τὴν τοῦ § 1, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἐλαττωσάσης αὐτὸ εἰς δρ. 900, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀπεδέξατο· ἔχει δ' οὕτω· »

« § 6. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφόρου τῶν βιβλίων ὑπεπιμελητοῦ πρὸς δραχ. 360 κατὰ μῆνα καὶ οὐχὶ 240, ὡς ἐλογίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δραχ. 900—.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ § 7 παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἱππιατροῦ προσδιωρίσθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς δραχ. 160, καὶ ἀπορεῖ πῶς ὁ ὑπουργὸς ἀναβιβάζει αὐτὸν εἰς 180, στηριζόμενος, ὡς λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του, εἰς τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας συνθήκην, ἥτις ἰσχύει μόνον ἐνόσῳ διατελεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ Βαυαρὸς ἱππιατρός, ὃν ἀπέβλεπεν ἡ συνθήκη αὐτή.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι ἀληθῶς μὲν δὲν εἶναι τὸ ἴδιον πρόσωπον, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία εἶναι ἡ αὐτή, καὶ ἑπομένως κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ διατύπωσιν, ὁ μισθὸς τοῦ ἱππιατροῦ ὁρίζεται εἰς δραχ. 180, καὶ τόπος δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἀντικαταστήσας τὸν ἀπομακρυνθέντα Βαυαρὸν Ἕλλην ἱππιατρός.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι ἡ διατύπωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς, ἥτις

διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται καὶ μισθοδοσίας νὰ ἐλαττώσῃ καὶ ἄλλας νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολάς. Διὰ τοῦτο δὲν εἶναι τακτικὸν διὰ τῆς πιστώσεως νὰ μεταβάλωμεν τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλὰ νὰ ἐπιφυλαχθῶμεν κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προσεχοῦς ἔτους νὰ αὐξήσωμεν τὸν μισθὸν τοῦ ἱππιατροῦ, ἐὰν θεωρῆται ἀναγκαία ἡ αὔξησις.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι ἐπειδὴ εἰς ὅλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς ἡ μισθοδοσία τοῦ ἱππιατροῦ προσδιωρίζετο εἰς δραχ. 180, κατὰ λάθος δὲ πέρυσι μόνον ἐσημειώθησαν δραχ. 160, δὲν βλέπει τὸ ἄτοπον ἐὰν σήμερον διὰ τῆς πιστώσεως θελήσωμεν νὰ διορθώσωμεν τὸ λάθος αὐτό· ἐπῆγεν ἕτερος, ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν θέσεων κανονίζεται διὰ νόμων διαρκῶν, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδή, ἂν καὶ κακῶς, παρεδέχθημεν τὴν συνήθειαν νὰ κανονίζωμεν μισθοδοσίας τινὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπέχοντος τόπον νόμου, καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ περυσινοῦ προϋπολογισμοῦ ὡρίσαμεν τὸν μισθὸν τοῦ ἱππιατροῦ εἰς δραχ. 160, δὲν δυνάμεθα ἤδη ν' αὐξήσωμεν αὐτὸν διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι εἰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν τοὺς προϋπολογισμοὺς ἐσημειοῦτο εἰς δραχ. 180, διότι δὲν εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ διατηρῶμεν ἀναλλοίωτα τὰ εἰς τὸν προηγούμενον προϋπολογισμὸν σημειούμενα ποσά, ὅταν δὲν στηρίζωνται εἰς νόμον.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ὁ μισθὸς τοῦ ἱππιατροῦ προσδιωρίσθη εἰς δραχ. 180 ἐπὶ τῇ βάσει συνθήκης τινὸς λαβούσης κῦρος δυνάμει Β. διατάγματος, νόμου ἰσχὺν ἔχοντος, καὶ ἑπομένως τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος μισθόν, ὡς στηριζόμενον εἰς νόμον, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι αἱ συνθῆκαι εἶναι μὲν σεβασταί, ἀλλ' ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας συνθήκη ἴσχυεν ἐνόσῳ διέμενον ἐν Ἑλλάδι οἱ Βαυαροί, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὅμως αὐτῶν ἔπαυσε τοῦ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς. Εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν αἱ μισθοδοσίαι τῶν ἰατρῶν διηρέθησαν εἰς τρεῖς τάξεις, ἐκ δραχ. 240, 160 καὶ 120· ἐκ τούτων λοιπὸν ἔπεται ὅτι ἢ πρέπει νὰ θεωρήσωμεν τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἱππιατρὸν ὡς ἀνωτάτης τάξεως, καὶ νὰ τῷ δώσωμεν μισθὸν δραχ. 240, ἢ ἂν τὸν θεωρήσωμεν Β'. τάξεως, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν μισθοδοτήσωμεν πλέον τῶν 160, καθὼς μισθὸς ἰατροῦ ἐκ δραχ. 180 δὲν ὁρίζεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τοιαύτην ἀρχὴν ἐλαθρίαν.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδ. 7 κατὰ τὸ νομοτύπιδιον, ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀπαλείψεως αὐτοῦ πρότασιν· ἔχει δ' οὕτω·

« Μισθὸς τοῦ ἱππιατροῦ α. τάξεως Κυβρικᾶ, λογισθεὶς ἀνὰ 160 κατὰ μῆνα, ἀντὶ 180 . . . . . δραχ. 240. »

Παρεδέχθη ὡσαύτως καὶ τὸ 8 ἐδάφ. μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως γενομένης, ἔχον οὕτω.

« Διὰ μισθὸν ἑνὸς δευτέρου λογιστοῦ εἰς τὸ ὁπλοστάσιον, διορισθέντος ἀπὸ α Ὀκτωβρίου τ. ε. κατὰ τὸ καταστ. διάταγμα τοῦ 1836—1843 πρὸς δραχ. 80 κατὰ μῆνα . δραχ. 240. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐδαφ. 9, ἐπρότεινέ τις νὰ μεταβληθῇ ἡ λέξις « ἐπιμίσθιον » εἰς « αὔξησιν μισθοῦ » διότι τὰ ἐπιμίσθια κατηργήθησαν διὰ τὴν κακὴν αὐτῶν χρῆσιν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρωνται εἰς τοὺς συζητουμένους νόμους.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ αὐξήσεως μισθοῦ, καὶ οὐχὶ περὶ ποσοῦ παραλειφθέντος κατὰ λάθος ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς εἰς τ' ἀνωτέρω ἐδάφια, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αὔξησιν αὐτὴν ἐνταῦθα, ἀλλ' εἰς τὸν προσεχῆ προϋπολογισμόν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὸ διὰ ταῦ ἀνωτέρω ἐδαφ. ἐκ δραχ. 180 ἐπιμίσθιον τοῦ ἀρχιμουσικοῦ, μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ κεφαλ. Β'. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτω·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

« Τὴν ἐκ δρ. 2000 ἀπαιτουμένην πίστωσιν δι' ἔξοδα μεταλλομίσεως γεννημάτων δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή σας διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδόθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἡ ἀπαιτουμένη πίστωσις, καὶ ἑπομένως διὰ νὰ δοθῇ νέα ἔπρεπε ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἐξάντλησις τῆς προλαβούσης, ἐνῷ ἀπεναντίας, ὡς ἐπληροφορήθη ἡ ἐπιτροπή, ἡ πίστωσις ἐκείνη εἰσέτι δὲν ἐξηντλήθη, καὶ θέλει ἐπαρκέσει καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς δαπάνης ταύτης. »

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐνταῦθα οὐδεμία αὔξησις δαπάνης ὑπάρχει, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἐσημειώθη ἓν ποσὸν δι' ἀγορὰν μόνον σίτου, καὶ δὲν προβλέπεται δαπάνη μεταλλομίσεως αὐτοῦ, ἠναγκάσθη πρὸς τακτοποίησιν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας νὰ σημειώσῃ ἐνταῦθα 2000 δραχ. διὰ τὴν μετακόμισιν, ἵνα νομιμοποιηθῇ ἡ δαπάνη· ἀρκεῖται δὲ νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ περίπτωσις αὕτη, ἤτοι ὅτι ἐκ τοῦ ἀνωτέρω

κεφαλαίου δι' ἀγορὰν σίτου δύνανται νὰ δαπανηθῶσι δραχ. 2000 διὰ τὴν μετακόμισιν αὐτοῦ.

Ἡ δὲ Βουλὴ συναινέσασα εἰς τὴν πρότασιν τοῦ ὑπουργοῦ, παρεδέχθη τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἀνωτέρου ἐδαφίου.

Ἀκολούθως παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς αὐτῆς πιστώσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΙΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.
Δ Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΔ'.

Τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ἐν πρώτοις ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Νταγρὲ καὶ Ἠλ. Παπαδαίου κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς δι' ἀ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τοῦ ὀνόματος τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον δὲ οἱ κύριοι Δ. Νικουλάκης, Ἀναγν. Κοντάκης, Χρ. Οἰκονομίδης, Μ. Σολομός, Δ. Τζάκρης, Ν. Πιεράκος, Ἐμ. Μοδινὸς, Π. Κολποδίνος, Δ. Πετροπουλάκης καὶ Π. Ζάνος.

Παρετήρησεν ἑπομένως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐν τῷ 73 ἄρθρῳ τοῦ ἀρτίως συζητηθέντος φορολογικοῦ νομοσχεδίου παρελείφθησαν κατὰ λάθος αἱ λέξεις « ὑπολογιζομένου εἰς ὀνάδας » καὶ ἐκ τούτου τὸ ἄρθρον καθίσταται ἀκατάληπτον καὶ ἀνεφάρμοστον, διὸ ἐζητήσατο ἵνα προστεθῶσιν αὗται· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἀποφηναμένη νὰ ἐπανεχθῇ ἡ τοιαύτη προσθήκη.

Λαβών τις μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι, ὡς πληροφορεῖται, ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος καταδιώκεται δικαστικῶς, ἐπιβληθείσης αὐτῷ πειθαρχικῆς ποινῆς δμηνου παύσεως, χωρὶς προηγουμένως νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπὶ τούτῳ ἄδεια τῆς Βουλῆς, μήτε

νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν καταδιωκόμενον τὸ τῆς ἀπολογίας δικαίωμα· διὸ ἐξαιτεῖται νὰ δώσῃ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀναγκαίας πληροφορίας.

Πρώτιστον εἰς ἀπάντησιν τὴν Βουλὴν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ἐὰν θελῃ νὰ δοθῶσι σήμερον αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι, ἢ ν' ἀναβληθῶσι δι' ἄλλην ἡμέραν, καθόσον ὑπάρχει ὑπὸ συζήτησιν σπουδαιότερον ἀντικείμενον.

Μετὰ τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ πληροφορήσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν Βουλήν, ἐὰν πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς μόνον ποινῆς, καὶ τότε ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν δι' ἄλλην ἡμέραν, ἢ περὶ ἐγκληματικῆς καταδιώξεως, καθ' ὅσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κινδυνεύσῃ τῆς προσωπικῆς τοῦ βουλευτοῦ ἐλευθερίας, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐπιληφθῇ ἀμέσως τοῦ ἀντικειμένου ὡς σπουδαιοτάτου καὶ κατεπείγοντος· καὶ ἄλλον ἐπενεγκόντα, ὅτι διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀντικειμένου εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ δοθῇ καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν καιρὸς νὰ δώσῃ τὰς χρειώδεις πληροφορίας, καὶ εἰς τὸ σῶμα νὰ μελετήσῃ μετ' ἐπιστασίας τὴν ὑπόθεσιν διὰ ν' ἀποφασθῇ ἐπ' αὐτῆς ἐν γνώσει· ἐπεσήμανεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος, ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἤθελεν εἶσθαι ἤδη εἰς τὰς φυλακάς, καὶ ἤθελεν ἐπὶ τούτῳ ζητηθῇ ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς· ἀλλὰ πρόκειται μόνον περὶ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἐπιβληθείσης ἀπὸ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἑρετῶν εἰς τὸν Κ. Μητσάκην ὡς εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν διὰ παραπτώματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ οὐχὶ εἰς βουλευτήν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ καλὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ σκεφθῇ ὡρίμως ἡ Βουλὴ καὶ ἀποφασισθῇ, ἂν τὸ δικαστήριον καλῶς ἢ κακῶς ἔπραξεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Ἐπὶ τούτοις λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, ἐξέθηκεν ὅτι πρό τινος χρόνου ἀπέστειλέ τις εἰς αὐτὸν ἀνώνυμος ἐπιστολὰς διὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ διαγωγήν του, ὧν ἔδωκε νὰ ἴδωσιν εἰς τὸ σῶμα κατά τινα ἀγόρευσίν του, προσθέτων, ὅτι μηδόλως πτοούμενος τὰς τοιαύτας ἀνωνύμους ἀπειλὰς, θέλει ἐξακολουθῇ εὐσυνειδότως καὶ ἀνεξαρτήτως ἐκπληρῶν τὰ βουλευτικά του καθήκοντα· αἱ ἀπειλαὶ δ' ἐκείναι καὶ ἡ μυστικὴ ἀρχὴ αὐτῶν ἤρχισαν ν' ἀναφαίνωνται ζωηρότεραι, ἀναζητούσαι παντοιοτρόπως ἀφορμὰς καταδιώξεως ἐναντίον ὑπαλλήλου, ἤδη ἐπὶ ὑπερτοῦντος τὴν κυβέρνησιν μετὰ ζήλου καὶ πίστεως ἐξιδιασμένης, χωρὶς ποτὲ νὰ προκαλέσῃ διὰ τῆς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διαγωγῆς του εἰμὴ ἐπαίνους καὶ εὐχαριστίας· ἐν τούτοις

πᾶν μέσον μετεχειρίσθησαν, πάντα λίθον ἐκίνησαν διὰ νὰ τιμωρήσωσιν αὐτὸν καὶ κορέσωσιν οὕτω τὰ ἀτομικὰ πάθη των· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ὁ παρὰ τοῖς ἑρέταις εἰσαγγελεὺς ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ πληροφορίας δι' ὑποθέσεις ἀπηρχαιωμένας, τὰς ὁποίας ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ δώσῃ ὡς ὑπάλληλος ὑποδεέστερος πρὸς προϊσταμένου, χωρὶς ὅμως νὰ γνωρίζῃ, ὅτι περὶ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν κατηγορεῖται, ὅτι πρόκειται νὰ δικασθῇ, διὰ ν' ἀπολογηθῇ τότε ὡς κατηγορούμενος καὶ δικαίως λαμβάνῃ, καὶ οὐχὶ νὰ περιορισθῇ εἰς ἁπλᾶς πληροφορίας. Προσκληθεὶς λοιπὸν νὰ δώσῃ κατεπειγόντως πληροφορίας διὰ δύω ὑποθέσεις ἀφορώσας κλοπάς, τὴν μὲν ἐν ἀλλοδαπῇ ὑπ' ἀλλοδαποῦ καὶ κατ' ἀλλοδαποῦ ἐνεργηθεῖσαν, τὴν δὲ κατὰ χαρτοπαίκτου τινὸς ἰατρίνου, διατελοῦντος παρὰ τῷ γραφείῳ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἑρετῶν ἐκ δραχ. 80, ἐζήτησεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἑρετῶν δι' ἐπισήμου ἐγγράφου σχετικά τινα τῆς ὑποθέσεως ἐγγραφα, καὶ παρέπασιν προθεσμίας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς πληροφορίας· ἀλλ' ὁ εἰσαγγελεὺς εἰς ἀπάντησιν ἠρνήθη καὶ τὰ ἔγγραφα καὶ τὴν προθεσμίαν. Καταναοήσας τότε τὸν δόλον καὶ τὸ μῖσος, μεθ' ὧν ἐνηργοῦντο κατ' αὐτοῦ τὰ τοιαῦτα, ἐζήτησε, ἐπανειλημμένως νὰ τῷ διαβιβασθῶσι τὰ ἔγγραφα καὶ τῷ δοθῇ ἀνάλογος προθεσμία, ἀλλὰ παρελθούσης τῆς ἡμέρας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπαντήσεως, καὶ ὑποπτευθεὶς μὴ ἡ ὑπόθεσις καταντήσῃ εἰς τὸ συμβούλιον τῶν ἑρετῶν, ὅπερ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διατρεχόντων ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ καταδικαστικὴν ἐναντίον του ἀπόφασιν, ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρόεδρον αὐτοῦ καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ προθεσμίαν τινὰ διὰ ν' ἀπολογηθῇ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὑποθέσεων, ἀγνοῶν ὅτι κατηγορεῖται καὶ δι' ἄλλας, διὰ τὰς ὁποίας οὐδὲ λόγος τοῦ ἐζητήθη οὐδὲ κατηγορητήριον ἔγγραφον τῷ ἐπεδόθη. Τὸ δικαστήριον τῶν ἑρετῶν λαβὸν ἐγκαίρως τὸ ἔγγραφόν του, ἐξέδοτο ἀπόφασιν ἀναβάλλουσαν νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὑποθέσεων, καὶ χορηγοῦν αὐτῷ τριήμερον προθεσμίαν. Συγχρόνως ὅμως διὰ τοῦ πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν ἑρετῶν ἐγγράφου του ἐνίστατο, ὅτι διὰ νὰ δικασθῇ ἐφ' οἱαδήποτε πράξει, ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ προηγουμένως ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς του, βουλευτοῦ ὄντος· καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ συντάγματος οὐδεὶς βουλευτὴς ἢ γερουσιαστὴς δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος δι' οἱαδήποτε πρᾶξιν πειθαρχικήν τε καὶ ἐγκληματικήν· ἀλλ' ἂν καὶ ἡ τοιαύτη ἐξήγησις δὲν ἦναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης, τὴν ἀμφιβολίαν αἰτὴν οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νὰ λύσῃ εἰμὴ αὐτὴ ἡ Βουλή.

Ἐνῷ δὲ ἀνέμενε τὴν ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἐνστάσεώς του ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, ἐπληροφορήθη παρ' ἐλπίδα, ὅτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ συμβουλίου κατεδικάσθη εἰς δίμηνον πειθαρχικὴν παῦσιν δι' ὑποθέσιν ἄλλην, παρ' ἐκείνην διὰ τὴν ὁποίαν ἐζήτησε καὶ ἔλαβε προθεσμίαν διὰ ν' ἀπολογηθῇ, δι' ὑπόθεσιν τοιαύτην διὰ τὴν ὁποίαν ἁπλᾶς μόνον εἶχε δώσει πληροφορίας, ὡς ἀγνοῶν ὅτι δι' αὐτὴν κατηγορεῖτο. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπόφασις δὲν ἐπεδόθη εἰσέτι εἰς αὐτόν, ἐρίσατο εἰς δισταγμὸν ἂν τὸ ἀκουσμα εἶχε ἀλήθειας· ἤδη δὲ βεβαιωθεὶς περὶ ταύτης ἀπὸ τὸν ἴδιον ὑπουργόν, ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἂν ἦτο δίκαιον καὶ νόμιμον νὰ δικασθῇ καὶ καταδικασθῇ, χωρὶς κἂν νὰ εἰδοποιηθῇ ὅτι κατηγορεῖται, χωρὶς πρῶτον νὰ τῷ ζητηθῇ λόγος, νὰ τῷ ἐπιδοθῇ τὸ κατηγορητήριον ἔγγραφον, χωρὶς τέλος νὰ ἰδῇ τοὺς φυσικούς δικαστάς του; Διὸ ἀνατίθησιν εἰς τὴν Βουλὴν, ἵνα, ἀφοῦ ἐρευνήσῃ καὶ μάθῃ, ὅτι εἰδοποιήθη τοὐλάχιστον περὶ τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης κατηγορίας, θεωρήσῃ ὡς δικαίαν τὴν καταδίκην του. Τοὐναντίον ὅμως, ἐὰν ἐκ τῶν ἐρευνῶν της πεισθῇ ὅτι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις διεξήχθη ἐμπαθῶς καὶ ἐν μυστικότητι, ν' ἀποφανθῇ κατὰ τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἐκείνων, οἵτινες παραγνωρίσαντες τὸ καθῆκόν των, ἐπροκάλεσαν ἐχθρικῶς τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι χωρὶς νὰ προδῇ σήμερον εἰς λεπτομερῆ τὸ ἀντικείμενον ἐξέτασιν, σεβόμενος τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ μόνον εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἀρχαῖον ὑπάλληλον, ὅτι ὡς τοιοῦτος ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἔγγραφα ἀφορῶντα πειθαρχικὰ παραπτώματα, δι' ἃ, ὡς ὁ ἴδιος ὡμολόγησε, τῷ εἰζητήθη ἀπολογία, δὲν δημοσιεύονται. Ἐπειδὴ δὲ ἀγορεύων ἀνέφερε παραβιάσεις, δολιότητα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐὰν μὲν αἱ λέξεις αὗται αἰνίττωνται αὐτὸν, ἀρίσην εἰς τὴν κοινὴν γνώμην νὰ δικάσῃ τὰς πράξεις ἑκάστου ἂν δὲ ἀποδίδωνται εἰς τὸ δικαστήριον, ἀποδοκιμάζει τοιαύτας φράσεις ὡς ἀνοικείους καὶ ἀκαταλλήλους εἰς δικαστικὸν σῶμα, ὅπερ τιμᾷ τὸ ἔθνος διὰ τὰ φῶτα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν του.

Πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ἠγέρθησαν παράπονα κατὰ τοῦ προαγορεύσαντος, διατελοῦντος ὡς εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ὅτι παραμελεῖ τὰ καθήκοντά του, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ὀλιγωρίας αὐτοῦ παρεγράφησαν διαφόρων πολιτῶν καταμηνύσεις, παραβιασθέντος οὕτω τοῦ οὐσιωδεστάτου τῆς ὑπερασπίσεως τῶν νόμων καθήκοντος· τῆς κατηγορίας δὲ ταύτης ἐπελήφθη τὸ

δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀρμόδιον ὂν νὰ λάβῃ τὰ χρειώδη μέτρα πρὸς θεραπείαν τοῦ πράγματος, καὶ προεῖδε εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ τιμωρίαν τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἂν δ' ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν δὲν ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν τὰ μέσα τῆς ἀπολογίας, δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν παραχωρουμένων αὐτῷ ἐνδίκων μέσων, διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, οὐχὶ δὲ νὰ καταφέρηται κατὰ δικαστηρίου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ὅπου δὲν δύνανται ν' ἀπολογηθῶσιν οἱ προσκαλλόμενοι.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οἱ λόγοι του δὲν ἀπέβλεπον τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη εἰσέτι, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα πλαγίως καὶ ἐμπαθῶς ὡκοδόμησαν τὴν κατηγορίαν, καὶ ἀπέσπασαν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, χωρὶς νὰ τῷ δοθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως, τὸ καὶ εἰς τοὺς μικροτέρους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους χορηγούμενον. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι στεροῦνται κατὰ τὸν νόμον ἐνδίκων μέσων ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, ἐξαρτωμένης τῆς τύχης των ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι ἀνώτερος τῶν ἀτομικῶν παθῶν καὶ ἐνδικήσεων. Ἀλλ' αὐτὸς μὴ δυνάμενος σήμερον νὰ ἐπικαλεσθῇ μηδ' αὐτὸ τὸ μόνον μέσον ὑπερασπίσεως, ἀναγκάζεται νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην.

Προσδιορισθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ προσεχοῦς Σαββάτου ὡς ἡμέρας, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν ἐπὶ τῶν ἐπιβαλλομένων κατὰ δικαστικῶν ὑπαλλήλων, βουλευτῶν ὄντων, πειθαρχικῶν ποινῶν, ἀπαιτῆται προηγουμένως ἡ τοῦ σώματος ἄδεια, καὶ δοθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς πιστώσεως, ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τινῶν δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πάπας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΕ'.

Τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1851

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀναγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ τῆς ἀ. πιστώσεως τοῦ 1850, καὶ περὶ ἐξορλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων, ἀνέγνων ἐκθέσεις ἐπ' αὐτῶν, ἐχούσας οὕτω.

Πρὸς τὴν Boulèr.

«Ἡ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐκ δραχμῶν ἐννεακοσίων τριῶν χιλιάδων ἐννεακοσίων ἑξήκοντα πέντε καὶ λεπτῶν εἴκοσι ἑπτὰ ἐπὶ τῆς χρήσεως 1850 ἐπεξεργασθεῖσα τὰ ὑπ' ὄψιν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν ἔγγραφα, ἤτοι τοὺς λεπτομερεῖς πίνακας τῶν πιστώσεων καὶ τὰ συνοδεύοντα τούτους Βασ. διατάγματα, δι' ὧν ἐχορηγήθησαν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν αἱ πιστώσεις εἰς τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, ὡς ἕπεται· εἰς μὲν τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν δραχ. . . . . 32,100:—

Εἰς δὲ τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης 18,543:27

Εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν . . . . . 38,500:—

Εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν . . . . . 4,822:—

Τὸ ὅλον δραχ. . 93,965:27

καὶ λαβοῦσα τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐπιῤῥέρει παμψηφεὶ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον.

ἀ. Ἐπειδὴ ὁ τὶς Λονδῖνον μετατεθεὶς πρέσβυς Κ. Τρικούπης ἐμισθοδοτήθη ἕξ ἕκαστα ὡς πρέσβυς ἐν Παρισίοις μέχρι τῆς 27 Ὀκτωβρίου, ἡμέρας, καθ' ἣν ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ὁ διάδοχός του Κ. Μαυροκορδάτος, ἕπεται ὅτι τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως καὶ τοι ἀναχωρήσαντος ἐκ Παρισίων τὴν 18 Νοεμβρίου, ὁ μισθός του ἄρχεται τὴν 27 Ὀκτωβρίου, ἀφ' ἧς ἄρχεται καὶ ὁ τοῦ ἐν Παρισίοις ἤδη πρέσβεως· τὸ ἀπαιτούμενον ἄρα χρηματικὸν ποσὸν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως διὰ μῆνας δύω καὶ ἡμέρας τέσσαρας, ἀνὰ δραχμὰς 4,583:33 κατὰ μῆνα ἐλαττοῦται μόνον εἰς . . . . . δραχ. 9,777:78

συμπεριλαμβανομένης δὲ καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ γραμματέως του διὰ τρεῖς μῆνας, ἀνὰ δρ. 350, ἂν διασαφήσῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι ἐνυπάρχουσι λόγοι ὑπαγορεύσαντες τὴν ἔναρξιν τῆς μισθοδοσίας τούτου ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρ. ἐνῷ ἡ ἐγκαθίδρυσις του ἔλαβε χώραν τὴν 19 ἢ τὴν 20 Νοεμβρ. } 1050

Τὸ ὁλικῶς ἀπαιτούμενον διὰ τὴν πρεσβείαν ταύτην εἶναι . . . . . δραχ. 10,827:78

ἀντὶ τῶν ζητουμένων πρὸς ἐπιψήφισιν δραχ. . . 14,800:—

ἤτοι ἐλαττον κατὰ 3,972:22

10,827:78

ϐ'. Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν τὴν 16 Νοεμβρίου, ὅτε ἄρχεται καὶ ἡ μισθοδοσία του ἐκ δραχ. 3500 κατὰ μῆνα, ἐνῷ τὴν 20 Νοεμβρίου, ἡμέραν τῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀφίξεώς του, ἔπαυσεν ὁ ἐκ δραχ. 2,916:67 μισθὸς τοῦ ἐπιτετραμμένου. Ἕπεται ἄρα, ὅτι ὁ διὰ τὰς 45 λογιστικὰς ἡμέρας μισθὸς τοῦ πρέσβεως ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἕως τέλους Δεκεμβρίου συμποσοῦται εἰς μόνον . . . . . δραχ. 5250:—

ἀλλ' ἐκπιπτομένης τῆς μέχρι τέλους Δεκεμβρίου προϋπαρχούσης πιστώσεως ἐκ δραχ. 2,916:66 κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς 21 Νοεμβρίου, ὅτε ἔπαυσεν ἡ τοῦ ἐπιτετραμμένου μισθοδοσία ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα 3,888:90

ὑπολείπεται μόνον ὡς ἐπιψηφιστέα πίστωσις ποσὸν δρ. 1,361:10 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως, ἀντὶ τῶν σημειουμένων εἰς τοὺς πίνακας δρ. 1750, ἤτοι ἐλαττον κατὰ δραχ. 488:90.

γ'. Γραφικὰ ἔξοδα

1. Τῆς ἐν Λονδίνῳ πρεσβείας.

Ἐπειδὴ ὁ πρέσβυς οὗτος ἀνεχώρησεν, ὡς εἴρηται, ἐκ Παρισίων τὴν 18 Νοεμβρίου, ἕπεται ὅτι ἡ ἐν Λονδίνῳ ἐγκαθίδρυσίς του δὲν ἐγένετο πρὸ τῆς 20 τοῦ μηνὸς αὐτοῦ· ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας εἰλόγως ἀρχομένης τῆς ἐκ δραχ. 250 μηνιαίας διὰ τὰ γραφικὰ ἔξοδα ἐπιχορηγήσεως, ἀπαιτεῖται μόνον ἕως τέλους Δεκεμβρίου ποσὸν ἐπιψηφιστέον δραχ. 333:33 ἀντὶ τῶν σημειουμένων ἐν τοῖς πίναξι δραχ. 750:— ἐλαττον 416:67.

2. Τῆς ἐν Παρισίοις πρεσβείας ἡ διὰ τὰ γραφικὰ ἔξοδα αὔξησις κατὰ δραχ. 100 μηνιαίως δὲν θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαία· ἐπειδὴ ὅμως ἐφαπανάβη τὸ τριακοσιόδραχμον τοῦτο ποσὸν δυνάμει Β. διατάγματος, ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῶν δραχ. 300 ἀξιοπρεπείας μᾶλλον ἢ ἀνάγκης λόγῳ.

ὥστε ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν γραφικῶν ἐξόδων ἐκ δρ. 1050
νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς . . . . . » 633:33
ἤτοι ἔλαττον κατὰ . . . . . » 416:67

δ'. Πρώτης διασκευῆς ἔξοδα.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἡ ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ δημοσίου δαπάναις ἀποκτωμένου ὑλικοῦ τῆς ἀ. διασκευῆς, διὰ νὰ θεωρῆται, ὡς καὶ εἶναι, ἐθνικὴ περιουσία, ὥστε νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνηται ἑκάστοτε ἡ ἀνάγκη τῆς διὰ τὴν ἀ. ἀποσκευὴν δαπάνης τοῦ δημοσίου.

Προσθέτει δ' ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πολλοῦ λόγου ἀξίαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἶναι εὐχῆς ἔργον νὰ παραστήσῃ ἡ Βουλὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι μόνης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας ἡ διατήρησις εἶναι ἀναγκαία διὰ τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα· τῶν δὲ λοιπῶν πρεσβειῶν ὅλων ἡ διατήρησις δαπανηροτάτη οὖσα, πρὸς οὐδὲν ὠφελεῖ, καὶ ἡ καταργησίς των ἀξίαν λόγου οἰκονομίαν δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὸ ταμεῖον.

Ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον.

ἀ. Ὅτι τὸ ἐν Κεφ. Η'. ὄρθ. 2 τοῦ πίνακος σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχ. 1080 ὑπὸ τὸν τίτλον μὲν ὑλικὸν, ἀναγόμενον δὲ εἰς τὴν μισθοδοσίαν δύω βοηθῶν, εἶναι ἀπορριπτέον, καθότον ἡ θέσις αὕτη μόλις ἀρτίως ἐνομοθετήθη, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀρχήσῃ ἡ προκειμένη δαπάνη πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ νόμου.

β'. Ὅτι ἡ ἐπιβάρυνσις τοῦ ταμείου μὲ τὴν ἐκ δραχ. 100 μηνιαίαν αὔξησιν διὰ τὸν γενικὸν γραμματέα δὲν θεωρεῖται εὔλογος οὐδὲ ἀρμόζουσα δι' ἄλλα παρὰ τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖα, καθὰ διεβεβαιώθη τοῦτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν τότε, ὅτε εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη τὸ καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων, ὅτι δηλ. εἰς τ' ἀνωτέρω ὀνομασθέντα τρία μόνα ὑπουργεῖα θέλουν διορισθῆ γενικοὶ γραμματεῖς. Καὶ βέβαια ἐνῷ λ. χ. εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον εἶναι νομοθετημένη θέσις δι' ἕνα μόνον τμηματάρχην, δυνάμενον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ φαίνεται καὶ εἶναι ὅλως ἀκαταλλήλων νὰ ἐνυπάρχῃ γενικὸς γραμματεὺς ἄνευ τμηματαρχῶν, μὲ ἐτησίαν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ταμείου ἐκ δραχ. 1200. Καὶ ὅμως συνιστᾶται μὲν ἀξιοπρεπείας λόγῳ ἡ παραδοχὴ τῆς προκειμένης αὐξήσεως, καθὸ γενομένης ἤδη τῆς δαπάνης δυνάμει Βασ. διατάγματος·

θεωρεῖ δὲ καθῆκον της ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ν' ἀπορανθῇ, ἂν δὲν πρέπει νὰ μιμηθῶσι τὸ ἀξιέπαινον παράδειγμα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ καὶ πρωθυπουργοῦ οἱ Κ.Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοί, προκαλοῦντες καὶ οὗτοι τὴν ἐλάττωσιν τῆς πάντη περιττῆς ταύτης δαπάνης, ἀντικαθισταμένων τῶν γενικῶν παρ' αὐτοῖς γραμματείων διὰ τμηματαρχῶν.

γ'. Ὅτι ἐπειδὴ ἐκ τῆς διὰ Β. διαταγμάτων χορηγηθείσης ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'. ἄρθ. 2 πρὸς ἀποζημίωσιν συνέδρων καὶ ἐνόρκων πιστώσεως ἐκ δραχ. 14000, εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐδαπανήθη τὸ ἥμισυ μόνον, πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δραχ. 7000 : —
μεθ' ὧν καὶ τὸ διὰ τοὺς δύω βοηθοὺς ὡς ἀνωτέρω ποσὸν » 1080 : —
Τὸ ὅλον δρχ. 8080 : —
ὥστε ἡ διὰ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐπιζητουμένη πίστωσις νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον » 10463 : 27
ἀντὶ τῶν ἐν τῷ πίνακι σημειουμένων » 18543 : 27

Ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εὑρέθη εἰς διχογνωμίαν μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὰ θεωρικὰ χρήματα, ἤτοι τὸ ἐκ δραχ. 5000 ποσὸν, δαπανηθὲν ὡς συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ παράστασιν ἰταλικῶν μελοδραμάτων· καὶ ἡ μὲν μία γνώμη εἶναι νὰ παραδεχθῇ ἤδη τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ Βουλὴ, ἀφοῦ ἅπαξ ἐγένετο ἡ δαπάνη αὕτη, χάριν ἀξιοπρεπείας· ἡ δὲ ἑτέρα πλειονοψήφως γνώμη εἶναι ν' ἀπορριφθῇ ὁλόκληρος ἡ δαπάνη αὕτη διὰ τὸν λόγον, ὅτι διὰ τὴν παντέλειαν κατάστασιν τοῦ δημοσίου ταμείου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀναγκαίως ἡ ἀνάγκουσα φειδὼ ἐπὶ τοιούτου εἴδους μάλιστα δαπανῶν, αἵτινες οὐ μόνον πρὸς οὐδένα ἀγαθοεργὸν ἢ κοινωφελῆ σκοπὸν συντελοῦσιν, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐνισχύουσι καὶ τὴν διαφθορὰν τῶν ἠθῶν· ὅθεν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦτο παρὰ τῇ Βουλῇ κεῖται ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων χρηματικῶν ποσῶν τοῦ ὑπουργείου τούτου οὐδεμίαν ἄλλην ἡ ἐπιτροπή σας ἔχει παρατήρησιν.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐκ δραχ. 4822 ζητουμένη ἀποζημίωσις ὑπὲρ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Γάλλου ἐμπόρου

Κ. Φῶλος εἶναι ἀποδεδειγμένος, οὐ μόνον ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, καὶ ἀδίκως ἐπιβαρύνουσα τὸ ταμεῖον, δι' ὃν λόγον ὅτε κατὰ τὸ 1848 ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὁ Κ. Βάλβης δὲν παρεδέχθη τὴν τοιαύτην παράλογον ἀπαίτησιν, καὶ τὸ ἐνεστὸς ὑπουργικὸν συνέδριον ἐθεώρησεν ὡς τοιαύτην καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν κυρίου Λόντου γενομένην ἀναγνώρισιν τῆς ἀπαιτήσεως· ἀλλὰ καὶ διότι, παραδεχομένων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὡς καὶ τοιούτας ἀκόμη παραλόγους τε καὶ ἀδίκους ἀπαιτήσεις, εὐρύτατον ἀνοίγεται στάδιον εἴς τε τὴν ἀπιστείαν καὶ τὴν κερδοσκοπίαν τοῦ τυχόντος ἀλλοδαποῦ τε καὶ ἡμεδαποῦ κατὰ τοῦ δυστυχοῦς δημοσίου ταμείου μας, αὐστηροτάτων χρῄζοντος οἰκονομιῶν, χωρὶς πλέον νὰ ἐναπολείπηται καὶ κἀνεὶς λόγος ἀπορρήτων πρὸς ἀπόκρουσιν τοιούτου εἴδους ἀπαιτήσεων, ἀφοῦ ἅπαξ νομοθετηθῇ ἡ παραδοχὴ τῆς προφανέστατα παραλόγου τε καὶ ἀδίκου ταύτης ἀρχῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1851.

Ὁ Εἰσηγητὴς Π. Καλλιγᾶς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐξομαλίσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας αὐτὸ καὶ τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν δικαιολογητικοὺς λόγους, ἀναγνωρίζει τὸ ἀναπόφευκτον τῶν λαμβανομένων δι' αὐτοῦ μέτρων, καὶ περὶ κατασχέσεως καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς, καὶ ὡς προλαμβανόντων τὴν ἀμηχανίαν καὶ παράλυσιν τῆς δημοτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὡς προνοούντων καὶ εὐκολυνόντων συνάμα ὅσον ἔνεστι δυνατὸν καὶ τοὺς δικαιοῦχους· διὸ καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1851.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Λεων. Χρυσανθόπουλος — Γ. Κάνδας
Α. Α. Εὐρολιπίδης — Σ. Κοντέστας

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Μελετόπουλος.»

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850, ἀναγνώσθη ὁ § 1 τοῦ Κεφ. Γ'. «Νομίζω ἐρ' οἷς παρετήρησέ τις, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 75 τοῦ κανονισμοῦ, τὰ τοιαῦτα ζητήματα θεωροῦνται προσωπικά, καὶ λύονται διὰ

μυστικῆς ψηφοφορίας, ἄλλως παραβιάζεται τὸ ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ.

Ἐπανέγκεν ἕτερος, ὅτι πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος, ὀφείλομεν πρῶτον νὰ ἐξετάσωμεν ἂν τὸ ἐκ δραχ. 138 ποσὸν τοῦ ἐδαφίου στηρίζηται εἰς νόμον τινὰ ἢ τῶν καταστατικῶν τοῦ στρατοῦ ὀργανισμῶν, διότι ἄλλως δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ τὸ παραδεχθῇ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ νόμος χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν δικαίωμα ἱπποκομῆς, ὁ δὲ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου, ὡς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῶν ἐπιτελῶν, ἀπολαύει τοῦ τοιούτου δικαιώματος, ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οἱ ἐπιτελεῖς ὡς ἐκ τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι, ἂν καὶ παρ' ἡμῖν δὲν ἀναφαίνεται ἡ ἀνάγκη τοιούτου σώματος, δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσιν ἱπποκομεῖν· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, δι' ὃν μὴ ἔχοντα ἄλλην ἢ γραφικὴν ἐργασίαν, δὲν βλέπει τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως ἵππου, καὶ ἐντεῦθεν τῆς ἱπποκομῆς.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ὁρίσωμεν τὰ καθήκοντα τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν, οἵτινες δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ οἱ ἐπιστήμονες ὑπασπισταὶ τῶν στρατηγῶν· παρατηρεῖ λοιπὸν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικὸς ἀνήκων εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου κληθείς, δικαιοῦται κατὰ τὸν νόμον νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ δημοσίου ἱπποκομήν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐνταῦθα δὲν ζητεῖται ἱπποκομὴ διὰ τὸν ἀξιωματικὸν τῶν ἐπιτελῶν, ἀλλὰ διὰ τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ ὑπουργείου, κατὰ δὲ τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον δὲν χορηγεῖται εἰς τοὺς γενικοὺς γραμματεῖς δικαίωμα ἱπποκομῆς· τότε δὲ μόνον δυνάμεθα νὰ παραχωρήσωμεν τοιοῦτον δικαίωμα καὶ εἰς τὸν ἐν τῷ ἐδαφίῳ μνημονευόμενον ἀξιωματικόν, ὅταν ἀναληφθῇ νομίμως εἰς τὸ σῶμα τῶν ἐπιτελῶν καὶ ἀποτελῇ ἐνεργὸν αὐτοῦ μέρος, οὐχὶ ὁ ἐνόπτῳ ὑπηρετῶν ὡς γενικὸς γραμματεύς.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει, ὡς ἀλλαχοῦ, σῶμα ἐπιτελῶν, ἀλλὰ μόνον ἀξιωματικοί τινες, ἐν οἷς καὶ ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτοὺς δίδεται κατὰ νόμον νομή, ἡ δὲ θέσις τοῦ γενικοῦ γραμματέως

δὲν μεταβάλλει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀξιωματικοῦ τῶν ἐπιτελῶν ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν εἰς αὐτὸν τὴν ἱπποναμίαν, ἐκτὸς ἂν μεταρρυθμίσωμεν τὰ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν νενομοθετημένα.

Ἐπήνεγκέ τις, ὅτι δὲν φιλονικεῖται ἐνταῦθα τὸ ζητούμενον ποσόν, τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς σμικρότητός του δὲν χρήζει τοσαύτης συζητήσεως, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ περὶ τοῦ ἂν δυνάμεθα νὰ ἐπιχορηγῶμεν ποσὰ μὴ στηριζόμενα εἰς νόμον.

Καὶ ἄλλοτε ἐζητήθησαν ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν ὑπουργοὺς πληροφορίαι περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ σώματος τῶν ἐπιτελῶν, καὶ ἐκ τῶν δοθεισῶν πληροφοριῶν ἀπεδείχθη τὸ περιττὸν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι, μὴ ὑπαρχόντων τῶν ἀντικειμένων, εἰς ἃ τὸ σῶμα αὐτὸ ἰδίως ὀφείλει νὰ ἀνασχολῆται, καὶ ἂν ποτὲ μάλιστα ἀναφανῶσιν ἐνταῦθα ταιαῦται ἐπιστημονικαὶ ἀνάγκαι, καταφεύγομεν εἰς Γάλλους ἀξιωματικούς, ὥστε καὶ ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀξιωματικοὶ τῶν ἐπιτελῶν δὲν ἔχουσι τὰς ἀπαιτουμένας ἐπιστημονικὰς γνώσεις. Ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἱπποναμίας ζητήματος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ γεν. γραμματεὺς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του δὲν ἔχει ἀνάγκην ἵππου, διότι ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ περιορίζεται ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου, ἡ δὲ ζητουμένη νομὴ δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῇ, καθ' ὅσον δὲν ἐκπηγάζει ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι οἱ ἀξιωματικοί, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἔχουσι γενικὰς γνώσεις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, διὸ καὶ γενικοὶ ἐπιτελεῖς ὀνομάζονται· μόνοι δὲ οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ σπουδάζουσιν εἰδικῶς διάφορα ἐπιστημονικὰ ἀντικείμενα, ὧν οἱ προαγορεύσαντες ἐμνήσθησαν· ἀλλὰ μὴ προκειμένου σήμερον περὶ τούτου, παρατηρεῖ μόνον ὅτι ὁ γεν. γραμματεὺς ἀνῆκεν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν ἐπιτελῶν, καὶ ἀκολούθως ἐτέθη εἰς ἀργίαν, ἀνακληθεὶς δὲ εἰς ἐνέργειαν ἐτύχθη, δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν κατὰ νόμον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτοὺς χορηγουμένην νομήν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἀξιωματικὸς ἐτέθη εἰς ἀργίαν κατὰ συνέπειαν τοῦ ἐπενεχθέντος περιορισμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ σώματος τῶν ἐπιτελῶν· ὁ δ' ὑπουργὸς ἀνεκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γεν. γραμματέως, καὶ οὐχὶ τῶν ἐπιτελῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀπολαύῃ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ εἰς ἐνέργειαν ἀνακαλούμενος ἀξιωματικὸς διατηρεῖ τὸ ὅπλον, εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ πρὶν

ἢ τεθῇ εἰς ἀργίαν, παρετήρησέ τις ὅτι ἐὰν ὁ ἀξιωματικός, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἐλάμβανε τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ τὴν ἱπποναμίαν, ἐπειδὴ ὅμως μισθοδοτεῖται ὡς γενικὸς γραμματεύς, ὁ δὲ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀνώτερος τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνῃ καὶ μέρος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ.

Μετὰ ταῦτα μὴ θεωρηθέντος τοῦ προκειμένου ζητήματος προσωπικοῦ, ὡς στηριζομένου εἰς νόμον, ἐγένετο περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἐδαφίου αἰτήσει πολλῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Χρυσανθόπουλον καὶ Ἡλ. Δωΐλαν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 43 κατὰ 30, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα μέχρι τοῦ κεφ. Θ' «νοσοκομεῖα,» συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πληρωμὴν τῆς νομῆς τοῦ ἵππου τοῦ γεν. γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ἐκ δραχμ. 138: 57, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινός	Α. Πετροπουλάκης . .
Λεων. Χρυσανθόπουλος . Ο.	Πέτρος Τζαννετάκης
Δημήτριος Γιαννούλης .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος
Ἀτωνίδας Ἐμπειρίκος . . Ν.	Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου
Πέτρος Καμπάνης . . Ν.	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . Ο.
Δημήτριος Τσόκρης . . Ν.	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . Ο.
Ἀνδρέας Δανόπουλος . . Ο.	Ἀνδρέας Πέπας . . . Ν.
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν.	Σταμάτιος Μήτσας . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Βελῆς . . . Ν.
Γεώργιος Σκούφος . . Ν.	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Σταῦρος Βλάχος . . .	Γεώργιος Ἰω. Γκιλδάσης .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . Ο.	Μιχαὴλ Σισίνης . . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λύσανδρος Βιλαέτης . . Ν.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος .	Στέφ. Στερανόπουλος . Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς .	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . Ο.
Παναγιώτης Ἀλεξανδρῆς . Ο.	Ἰωάννης Κλιμακας . . .
Θεόδωρος Γρίβας . . .	Π. Ζάνος . . . . . Ο.
Κωνστ. Γριβογεώργης .	Θ. Ζαΐμης . . . . .

Χ. Θεοχαρόπουλος	. .	Δημ. Δημητρακόπουλος	Ο.
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . Ν.	Γεώργ. Κάνδυας	. . Ν.
Π. Παπαδαῖος	. . . Ν.	Φραγκίσκος Μαῦρος	Ο.
Γρηγόριος Κορριωτάκης		Ἰωάννης Φερμάκης	. .
Γεώργιος Πιρωτὲς	. . Ο.	Α. Παπαδημητριάδης	.
Κωνσταντῖνος Νταγρὶς	. Ν.	Ν. Σιμάνης	. . . .
Ἰωάννης Βάχλης	. . . Ν.	Κωνστ. Ἀξελὸς	. . . Ν.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	.	Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος	
Βελισ. Νικολαΐδης	. . Ν.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . Ο.
Πέτρος Δηλιγιάννης	. . Ν.	Νικολ. Πιεράκος	. . . Ν.
Νικόλαος Μπ.ύκουρας	.	Γρηγ. Πατριαρχέας	. .
Λάμπρος Ῥοΐλὸς	. . Ο.	Σταῦρος Καπετανάκης	.
Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος	Ο.	Δημ. Πικουλάκης	. . Ν.
Π. Κολποδῖνος	. . . . Ν.	Χαράλ. Χριστόπουλος	. Ν.
Νικόλαος Δηλιγιάννης	. Ν.	Ζ. Λ. Ζαρειφόπουλος	. .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. .	Νικόλαος Μαγ.ύλας	. .
Γεώργ. Πανοπριστόπουλος	Ο.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. .
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ο.	Νάκος Πανουριᾶς	. .
Ἐμ. Καραμάνος	. . . Ν.	Παπανικόστας Τσαμάλας	Ν.
Νικόλ. Ματθαίου	. . . Ν.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν.
Ἀναγν. Κοντάκης	. . . Ν.	Δημήτριος Κουμανιώτης	.
Σ. Κοπανίτσας	. . . Ο.	Σιδέρης Πράτσικας	. .
Ἀν. Καρριωτάκης	. . .	Παν. Πατρινὸς	. . . .
Παρασκ. Ματάλας	. .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Ἐμ. Μελετόπουλος	. . Ο.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Σταύρος Μαυροδῆμος	. Ν.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	Ο.
Α. Λ. Εὐμολπίδης	. . Ο.	Κωνσ. Ἀνδρειώτης	. . Ο.
Πλίας Δωΐλας	. . . Ν.	Ἰω. Γεωργάρας	. . . Ο.
Θεόδωρος Πετρινὸς	. .	Γ. Νικολάου	. . . . .
Κωνσταν. Μανέτας	. .	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . Ν.
Παναγιώτης Βάρδουλης		Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . Ο.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	Ν.	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . Ο.
Ἀναγ. Δεβόπουλος	. . Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	. Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Δημήτριος Δ.ότος	. .
Γεώργιος Γουλιμὴς	. . Ν.	Δημήτρ. Πολυχρονόπουλος	.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	.	Κυριάκος Πανηρόπουλος	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. Ν.	Ἀναγνώς Παπατσώρης	. .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. Ν.
Ἐμ. Μοδινὸς	. . .	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. Ο.

Α. Κιζάνης	. . . . Ο.	Μ. Χουρμούζης	. . .
Ἰωάννης Δημιανὸς	. . Ν.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . Ν
Ἀζάρος Α. Γιουρδῆς	. Ν.	Δημήτριος Μητσάκης	. .
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	. . Ν.	Γεώργιος Ἀποσταλίδης	. Ο.
Πέτρος Χ. Πέτρος	. . Ν.	Χρῆστος Κικίδης	. . .
Κ. Διαβουνιώτης	. . . Ν.		

« Δι' ἀντίτιμον νομῆς τοῦ ἵππου τοῦ ἀντισυνταγματάρχου καὶ γεν. γραμματέως Κ. Σ. Σούτσου κτλ. . δραχ. 138: 57

Ὁμοίως δι' ἕνα ἵππον τοῦ λοχαγοῦ τῶν γεν. ἐπιτελῶν Φλέγκα κτλ. . . . . » 113: 46

Δι' ἔξοδα μετακομίσεως πολεμοφοδίων » 700

Διὰ τελωνιακὰ καὶ ὑγειονομικὰ δικαιώματα, καὶ δικαίωμα μώλου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἵππων » 2080

Δι' ἀφαίρεσιν ἐσόδου ἀπὸ τὴν ἀξίαν 55 ἐκπαιθέντων ἵππων, τὸ ὁποῖον ἀπεδόθη εἰς τὸ γενικὸν ταμεῖον . . . . . » 5000

Δι' ἐπιμέλειαν καὶ θεραπείαν ἀσθενῶν . . » 22000 »

Ἀφαιρεθέντος ἀκολούθως τοῦ ἐκ δραχ. 1000 ποσοῦ διὰ δωρεὰς καὶ βοηθείας, κατὰ συναίνεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἰδίας ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως τὰ ἑπόμενα ποσὰ μέχρι τοῦ ἐκ δραχ. 1073, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως·

« Εἰς τὸν ἀμνηστευθέντα ἀντισυνταγματάρχην Παπακώνσταν Τσαμάλαν διὰ μισθὸν του ἀπὸ τῆς 29 Ἀπριλίου (ἡμέρας καθ' ἣν ἐνεφανίσθη) μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἰδίου ἔτους δρ. 1089

Ὁμοίως εἰς τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Παναγιώτην Τσαμάλαν . . . . . » 363

Εἰς τὸν ἀνθυπολοχαγὸν Ἰω. Μέγαν ὡσαύτως » 363

Εἰς τὸν Γ. Μπαλάφαν . . . . . » 363

Εἰς τὸν ἀντισυνταγματάρχην Εὐαγγέλην Κονταγιάννην ὡσαύτως . . . . . » 1925

Εἰς τὸν ἀντισυνταγμ. Εὐαγγέλην Μπαλατσὸν » 1073: 33 »

Ἀναβληθείσης ἐπειτα τῆς ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἐδαφ. 3 τοῦ κεφ. 21 ἐκ δραχ. 720 συζητήσεως, διὰ ν' ἀποφανθῇ καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Βουλὴ ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἀναγνώσθη τὸ ἐδάφ. 4, ἐφ' οὗ παρετήρησε τις, ὅτι κατὰ τὸ καταστατικὸν, οἱ ἔχοντες ἵππους ἀξιωματικοὶ ὀφείλουσι νὰ στέλλωσι κατὰ τριημηνίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον μητρῶα τῶν ἵππων, διὸ ἐρωτᾷ τὸν ὑπουργὸν, ἂν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνετάχθησαν καὶ ἐστάλησαν τοιαῦτα.

Απαντήσαντος δέ τινος, ὅτι ὡς μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἔλαβε πληροφορίας καὶ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑπάρχουσι τοιαῦτα μητρῶα ἡ πρωτόκολλα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδάφ. 4, ἔχον οὕτω·

« Δι' ἀντίτιμον ἱπποναμῆς τοῦ διοικοῦντος τὴν 4 μεταβατικὴν τετραρχίαν κτλ. . . . . δραχ. 237 : 25»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ § 1 τοῦ κεφ. 22, παρετήρησέ τις ὅτι ἂν καὶ πρόκειται περὶ ποσοῦ μικροτάτου, δὲν θεωρεῖ ὅμως δίκαιον νὰ δαπανᾶται οὐδὲ νὰ ἐγκρίνηται ἡ ἐλαχίστη ποσότης χωρὶς νὰ στηρίζηται εἰς νόμον τινά, καθ' ὅσον αἱ οἰκονομικαὶ διατάξεις, ἀφ' ὧν ἀρύονται τὴν δαπάνην ταύτην, εἶναι εἰς αὐτὸν ἀκατάληπτοι.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν ἀπαντήσαντα, ὅτι ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ εἰς ἐνέργειαν κανονισμός τις ὁρίζων τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰ διάφορα ἐπιμίσθια τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ κατ' αὐτὸν ζητεῖται τὸ προκείμενον ἐπιμίσθιον, καὶ ἕτερον ἀντιπαρατηρήσαντα, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δαπανῶμεν διὰ κανονισμῶν καὶ διατάξεων ὑπουργικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει ὁ ὑπουργὸς νὰ κανονίσῃ διὰ νόμου τὰς τοιαύτας δαπάνας· ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἰδίας ἀναστάσεως τὸ § 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Διὰ τὸν ἐνωμοτάρχην Δ. Ι. Ἡσαΐαν, ἐκτελέσαντα ἐπὶ ἑπτὰ μῆνας χρέος λογιστοῦ κτλ. . . . . δραχ. 84

Διὰ τὸν λοχαγὸν Γ. Παναγιώτου . . . . . » 90

Διὰ τὸν ἐνωμοτάρχην Κ. Παπαβασιλείου κτλ. » 20: 83»

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ § 4 ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἐπειδὴ πολλὰ καὶ ἐρρέθησαν καὶ ἐγράφησαν κατὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ποσοῦ, χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ σώματος καὶ τῆς φιλοτιμίας αὐτοῦ τοῦ ὑποστρατήγου Κ. Μελετοπούλου, καὶ διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μέλλουσαν ψῆφόν του, θεωρεῖ τὴν ζητουμένην ποσότητα δικαίαν μὲν κατ' οὐσίαν, κατὰ τύπους δ' ἄδικον, ἐπειδὴ ὅτε κατὰ τὸ 1836 ἐβαθμολογήθησαν διάφοροι, καὶ εἰδοποιηθέντες προσεκλήθησαν νὰ δηλώσωσιν ἂν θέλωσι νὰ καταταχθοῦν εἰς τὴν φάλαγγα ἢ νὰ προικοδοτηθῶσιν, ὁ Κ. Μελετόπουλος θεωρήσας εὐτελὲς ἀπέναντι τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων του τὸν ἀπονεμηθέντα αὐτῷ βαθμόν, ἀπῆξίου νὰ κάμῃ τὴν ἀπαιτουμένην δήλωσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐθεωρήθη ἔμμισθος ἀξιωματικὸς τῆς φάλαγγος. Μετὰ ταῦτα ζητήσας προβιβασμόν, καὶ εὑρὼν προκόμματα, ἐνεγράφθη, ὡς λέγεται, νὰ ἀπευθύνῃ ἔγγραφον αἴτησιν παραιτούμενος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ προβι-

βασθεὶς δὲν ἐθεωρήθη πάλιν ὡς διατελῶν ἐν τῇ ἐνεργῷ φαλαγγι, καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἐμισθοδοτήθη. Νομίζει ὅμως, ὅτι ἀφοῦ τοσοῦτον βραδέως ἱκανοποιήθη ὁ Κ. Μελετόπουλος, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῇ καὶ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ βαθμοῦ του, καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ὑποστηρίζει κατ' οὐσίαν τὴν ζητουμένην ποσότητα, ἂν καὶ παράτυπον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐ μόνον κατ' οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τύπους δικαιολογεῖται ἡ ὑπὲρ τοῦ Κ. Μελετοπούλου ζητουμένη ποσότης, καθ' ὅσον εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸ 1836 βαθμολογηθεὶς ὡς ἀντισυνταγματάρχης καὶ θεωρῶν ἑαυτὸν ἠδικημένον δὲν ἔκαμε τὴν ἀπαιτουμένην δήλωσιν οὔτε ὅρκον ἔδωκεν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀντιμισθίαν τινὰ ἐζήτησε πώποτε διὰ τὸν βαθμὸν αὐτόν. Προβιβασθεὶς ὅμως κατὰ τὸ 1841 ὡς συνταγματάρχης εἰς τὴν ἑλληνικὴν φάλαγγα, ἔδωκε τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνελήφθη ὅλας τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις, καὶ προστετήσατο τὰ συνδεδεμένα μὲ τὸν βαθμόν του δικαιώματα, τῶν ὁποίων οὐ μόνον παραίτησιν δὲν ἔκαμεν, ἀλλ' ἀπεναντίας ἀνηνέχθη ἐξαιτούμενος ἐπανειλημμένως τὰς ἀποδοχάς του, καὶ ἀπεκδεχόμενος τὰς παραιτέρω διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε καθίσταται ἀναντίρρητος ἡ ἀπαίτησις τοῦ Κ. Μελετοπούλου, ἔχοντος ἄλλως τὴν γενναιότητα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εὐλόγως ἠμφισβητεῖτο αὐτὴ, νὰ ἐπιδείξῃ καὶ ἐντεῦθεν τὴν αὐτὴν ἐλευθεριότητα, ἣν κατὰ τὰς κρισίμους τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος περιστάσεις καρτερικῶς ἐπεδείξατο, δαπανήσας ὑπὲρ τοῦ ἔθνους πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων γροσίων.

Δὲν ἀμφιβάλλει λοιπὸν, ὅτι ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Κ. Μελετοπούλου, ἀνδρὸς ἐγνωσμένου χρὶς ἀκτῆρος καὶ ἀκραιφνοῦς πατριωτισμοῦ, θέλει ὑπάρξει δισταγμός τις, καθ' ὅσον ἡ προκειμένη ἀπαίτησις αὐτοῦ καὶ κατὰ τύπους καὶ κατ' οὐσίαν εἶναι καὶ δικαία καὶ νόμιμος. Ἀρκεῖ ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον καθυστερεῖ τὸ διὰ τῆς πιστώσεως ζητούμενον ἤδη ποτὲ, ἐνῷ ἄλλοι συναθληταί του πρὸ πολλοῦ ἔλαβον ἀρθόνους ἀμοιβάς.

Περιορίζεται δὲ εἰς ταῦτα, καθ' ὅσον εὐχαρίστως παρατηρεῖ ὅτι ἅπασα ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζει τὰ δικαιώματα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγωνιστοῦ.

Παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα ὡς ἀφορῶν μισθοδοσίαν προσώπου θεωρεῖται προσωπικὸν, διότι πᾶς ὑπάλληλος πολιτικὸς καὶ στρατιωτικὸς πληρόνεται μόνον ὅταν ὑπηρετῇ, ὁ δὲ Κ. Μελετόπουλος μὴ ὑπηρετήσας, δὲν εἶναι νόμιμον νὰ μισθ-

δοτηθῇ· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει καὶ ἀναφορὰ τοῦ ἰδίου, δι' ἣν ἐζήτει προβιβασμὸν παραιτούμενος τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ζητουμένη ποσότης δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον ἀλλ' ἀνάγεται εἰς ἄτομον, θεωρεῖ τὸ ζήτημα προσωπικὸν καὶ ἀπαιτεῖ ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου ἡ Βουλή.

Ἐπανελαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι οὐδεμία ἀναφορὰ περὶ παραιτήσεως τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ του ὑπάρχει, καὶ ἀπ' ἐναντίας αἱ ἐπανειλημμέναι ἀναφοραί του ἀποκρούουσι τὴν ἰδέαν ταύτην.

Προσέθηκέ τις, ὅτι οὐδεὶς βέβαια θέλει δικριλανεικήσει τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Κ. Μελετοπούλου ὡς συνταγματάρχου, ἂν κατ' οὐσίαν δικαιοῦται νὰ λάβῃ, ἀφ' οὗ τοσοῦτον βραδέως ἀνεγνωρίσθησαν καὶ ἀντεμείφθησαν ἐν μέρει οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι του· ἀλλὰ προκειμένου μόνον περὶ τοῦ ἂν τὸ ζήτημα ἦναι προσωπικὸν ἢ πραγματικόν, ὁμολογεῖ ὅτι καὶ αὐτὸς διστελεῖ εἰς διαταγμόν, διότι τὸ ἄρθρον 75 τοῦ κανονισμοῦ λέγει, ὅτι ὁσάκις πρόκειται περὶ ζητημάτων ἀφορώντων πρόσωπα, ταῦτα λύονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν πρόκειται νὰ εἰσαχθῶσιν ὑπουργοὶ εἰς δίκην, ὅτε τὸ ζήτημα θεωρεῖται πολιτικόν, καὶ ἕκαστος βουλευτὴς ὀφείλει παρρησίᾳ νὰ δώσῃ τὴν γνώμην του, καὶ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἂν καὶ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν, ὁσάκις γείνῃ ἔνστασις περὶ τῶν προσόντων βουλευτοῦ τινος, τὸ ζήτημα λύεται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὡς συνέβη ἐπὶ τῶν προσόντων τοῦ Κ. Α. Παΐκου· ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὴν γ'. σύνοδον τῆς α'. περιόδου προκειμένου περὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ σώματος τοῦ Γιάννη-Κώστα, ἐγένετο ἔνστασις, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικόν, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐλύθη διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ὁ κανονισμὸς διατάξας νὰ λύωνται τὰ πραγματικὰ ἢ πολιτικὰ ζητήματα διὰ γενερᾶς ψηφοφορίας, προυτίθετο διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ νὰ γνωρίζωσιν αἱ ἐπαρχίαι τὴν ἐπὶ τῶν τοιούτων ζητημάτων διαγωγὴν τῶν ἐντολοδόχων των· ἀλλ' ἐπὶ τῶν προσωπικῶν, ὅπου ἐπινεργεῖ ἡ συμπάθεια καὶ ἀντιπάθεια, ὅπου ἕκαστος φοβεῖται νὰ ἐκτεθῇ ἀπέναντι τοῦ φίλου του, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις ἕκαστος ἤθελε προτιμήσει νὰ δίδῃ ψῆφον κατὰ πεποίθησιν, ἤθελησεν ὁ κανονισμὸς διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας νὰ τὸν ἐξασφαλίσῃ τῆς τοιαύτης θέσεως· καὶ ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν συνείδησίν του. Διὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ θεωρήσῃ ὡς προσωπικὸν τὸ ζήτημα, καὶ πιστεύει, ὅτι οὐδεμία μέλαινα ψῆφος θέλει εὑρεθῇ ἐν τῇ κάλπῃ κατὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Κ. Μελετοπούλου.

Μετά τινα μικρὸν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περιστραφείσαν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν θεωρῇ τὸ ζήτημα προσωπικὸν κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Γόρτυνος, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ παρ' ἄλλων, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν § 4 ἔχοντα οὕτω·

« Διὰ τὸν ὑποστράτηγον Δ. Μελετόπουλον, δι' ἀνάκλησιν μισθοῦ του, ἐγκριθεῖσαν δυνάμει Β. διατάγματος δρ. 11843:70.»

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδ. Π ί π α ς.
Δημ. Γ. Φ ι λ ά ρ α τ ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΣ'.

Τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀναγνωσθὲν ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, συναινέσαντος καὶ τοῦ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύναντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἀνελήφθη ἡ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς συζήτησις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προτεταμένης πιστώσεως.

Προυτέθη ἑπομένως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ 1850, καὶ ἀναγνώσθη τὸ ἔδαφ. 5 τοῦ κεφαλ. 22, ἐφ' οὗ ἐζήτησέ τις διασαφήσεις, ὁ δ' εἰσηγητὴς ἀνέπτυξεν ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς Δοβέρδος διευθύνων σῶμά τι, ἔβλεψεν εἰς τὴν χρηματικήν του διαχείρισιν ἔλλειμμα ἐκ δραχ. 517: 77/00, πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὁποίων ἐκρατεῖτο μέρος τῆς μισθοδοσίας του· ἀλλ' ἡ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν του διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἀνεῦρεν, ὅτι τὸ προκείμενον ἔλλειμμα δὲν ὑπῆρξε, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐγνωμοδότησε νὰ τῷ ἐπιστραφῶσιν αἱ κρατηθεῖσαι ἐκ τῆς μισθοδοσίας του δραχμαί· ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε κλείσει ἡ χρῆσις, ὁ ὑπουργὸς ζητεῖ ἤδη

διὰ τῆς παρούσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ληφθέντων χρημάτων, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν ἀξιωματικόν, ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ἀδίκως τῷ ἐκρατήθησαν.

Μετὰ δὲ τὴν ἐξήγησιν αὐτὴν τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον, ἔχον οὕτως

« Διὰ τὸν ταγματάρχην Γ. Λοβέρδον, ὅσα ἐκρατήθησαν ἐκ τοῦ μισθοῦ του διὰ περιπλέον ληφθέντα μισθὸν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν κτλ. δραχ. 512: 77. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐδαφ. 6, καὶ τινος ἐρωτήσαντος διατί ἐνῷ ἀπὸ τοῦ 1841 ὡρείλετο τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐζητήθη τοσοῦτον βραδέως, ἀπήντησάν τινες, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ βλέποντες τὴν εὐτυχῆ τοῦ ταμείου κατάστασιν, καὶ ζητοῦντες ἀφορμὰς νὰ διαθέσωσι τὰ περιττεύοντα χρήματα, ἀπεφάσισαν νὰ διπλασιάσωσι σήμερον τοὺς πρὸ χρόνων πολλῶν ἔχοντας οἱαδήποτε χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἂν διέλθῃ τις ὁλόκληρον τὴν ζητουμένην πίστωσιν, θέλει ἴδει ὅτι ζητοῦνται χρήματα διὰ γενόμενα ἀδικήματα καὶ λάθη, ἐνῷ πραγματικῶς οὔτε λάθη οὔτε ἀδικήματα ἔλαβον χώραν· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν πρὸς ὥραν ὅτι πραγματικῶς συνέβησαν τοιαῦτα λάθη ἢ ἀδικήματα, τίνος ἕνεκα δὲν ἀνεγνώρισαν αὐτὰ καὶ δὲν ἐπλήρωσαν τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν οἱ κατὰ καιροὺς ὑπάρξαντες ὑπουργοὶ τῶν στρατιωτικῶν; ἢ μήπως δὲν ὑπάρχουσι πολῖται, ἔχοντες πραγματικὰς καὶ ἀδιαφιλονεικήτους ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὸ ἔθνος διὰ σημαντικὰς ποσότητας, τὰς ὁποίας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐθυσίασαν, καὶ πενόμενοι σήμερον ζητοῦσιν ὡς ἔλεος μικρότατον μέρος τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένων, καὶ μολαταῦτα δὲν εἰσακούονται; Τί λοιπὸν δυνάμεθα ἐκ τοιούτου συστήματος νὰ συμπεράνωμεν, ἢ ὅτι βαίνομεν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀδικίας, καὶ, ἂς εἴπωμεν τὴν πικρὰν ἀλήθειαν, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ξίφους; Ῥίψατε ἓν βλέμμα εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ 1845 ψηφιζομένους προϋπολογισμοὺς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ θέλετε ἴδει ὅτι αἱ δαπάναι ηὐξησαν ἕκτοτε καθ' ἓν ἑκατομμύριον, οὐχὶ διότι ηὐξησεν ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ διότι καθημέραν γίνονται ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀνάγκης καὶ παραλόγως προβιβασμοί, ἀμοιβαί, ἐπιμίσθια, μεταθέσεις ἀπὸ ἀργίας εἰς ἐνέργειαν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐνῷ ἡ κατάστασις τοῦ ἐθνικοῦ μας ταμείου ὅσημέραι προβαίνει ἐπὶ τὰ χείρω. Οὕτω δὲ βαδίζοντες, μετ' οὐ πολὺ ἢ δὲν θέλομεν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἐπὶ τοσοῦτον αὐξηθείσας δαπάνας, ἢ θέλομεν ἀναγκασθῇ

νὰ καταφύγωμεν εἰς ἐπιβολὴν νέων φόρων, μὴ δυναμένων διὰ τὴν κατάστασιν τοῦ λαοῦ νὰ πραγματοποιηθῶσι· καὶ ἂν ἐγνώριζον οἱ ὑπουργοὶ μετὰ πόσων μόχθων καὶ προσπαθειῶν εἰσπράττονται οἱ νενομοθετημένοι φόροι, ἐὰν ἤκουον τοὺς γογγυσμοὺς καὶ τὰ δίκαια τῶν φορολογουμένων παράπονα, ἤθελον ἴσως μετὰ πλειοτέρας φειδοῦς δαπανῶσι τὰ τοῦ κράτους ἔσοδα πρὸς θεραπείαν μόνων τῶν πρώτων καὶ ἀπολύτων αὐτοῦ ἀναγκῶν. Ἀλλ' ἂν αὐτοὶ ὀλίγον περὶ τούτου φροντίζωσιν, ἡμεῖς ὅμως οἵτινες ἀποτελοῦμεν μέρος τοῦ λαοῦ, οἵτινες γνωρίζομεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν πτωχείαν αὐτοῦ, ἡμεῖς, οἵτινες ἀντιπροσωπεύομεν τὰ ἱερὰ αὐτοῦ συμφέροντα, ἔχομεν καὶ τὸ ἀπαραίτητον καθῆκον νὰ προσέχωμεν πλειότερον εἰς τὴν μετὰ φειδοῦς διαχείρισιν τῶν δημοσίων πόρων, ἵνα μὴ μετὰ τὴν ἰσορτὴν καταντήσωμεν εἰς μεταμέλειαν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ ἑκάστου ὑπηρετοῦντος τὸ κράτος πηγάζουσιν ἀπὸ νόμον, καὶ ὅ,τι ὁ νόμος χορηγεῖ οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ· αἱ δ' ὑπὸ συζήτησιν δραχ. 30 ἐκρατήθησαν ἀδίκως ἀπό τινα ἀξιωματικόν, ὡς δηθεν κατοικήσαντα ἐν δημοσίῳ οἰκήματι, καὶ διὰ τοῦτο ἀφῃρέθη τὸ δι' ἐνοίκιον χορηγούμενον εἰς τὸν ἀξιωματικὸν ποσόν, ἐνῷ πραγματικῶς εἶχεν ἐνοικιάσει ἰδιωτικὴν οἰκίαν· καὶ ἐπειδὴ ἐξελεγχθέντων ἤδη τῶν λογαριασμῶν του, ἀπεδείχθη τὸ πρᾶγμα, ἐθεωρήθη καὶ δίκαιον νὰ τῷ ἐπιστραφῶσιν αἱ κρατηθεῖσαι τριάκοντα δραχμαί, καὶ ἐπὶ τούτῳ ζητοῦνται.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας προέβη εἰς γενικωτέραν ἔρευναν ἐπὶ τῶν δαπανῶν, νομίζει ὅτι δὲν ἦτον ἐνταῦθα ὁ οἰκεῖος τόπος τοιούτων θεωριῶν, προκειμένου περὶ τόσον εὐτελοῦς ποσοῦ, ἐφ' ᾧ θεωρεῖ περιττὴν τὴν ἀπάντησιν· καὶ εἶναι μὲν οὗτος ἐπαίνων ἄξιος διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰ πατριωτικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπουργοὶ δὲν στεροῦνται τοιούτων αἰσθημάτων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν αὔξησιν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν δὲν δύναται αὐτὸς ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῶν πρακτόρων του· ὁ προαγορεύσας ὡς διατελέσας καὶ ἄλλοτε βουλευτὴς ἠδύνατο ν' ἀποκρούσῃ τοιαύτας αὐξήσεις, ἐνῷ αὐτὸς οὐδὲ βουλευτὴς οὐδ' ὑπουργὸς ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην· ὤφειλεν ὅμως νὰ θεραπεύσῃ ἀδικήματά τινα, καὶ τοῦτο πράττων ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ἁμαρτάνει.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ὅτι ἀρότου ἐξελέχθη βουλευτὴς μέχρι σήμερον ἐξακολουθεῖ τὴν αὐτὴν βαδίζων ὁδόν, ἀποκρούσας πάντοτε τοιαύτας παραλόγους

δαπάνας, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν προκειμένην δαπάνην, τὴν θεωρεῖ καὶ αὐτὸς δικαίαν, διότι ἡ βραδύτης τῆς πληρωμῆς δὲν δύναται νὰ παραγράψῃ ἐν χρέος τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν ὑπηρετήσαντα αὐτό· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συζήτησις προέβη εἰς γενικωτέρας θεωρίας, παρατηρεῖ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἂν ἱστορικῶς ἐρευνήσωμεν τὸ παρελθόν, θέλομεν ἴδει ὅτι ὅλα τὰ ὑπουργεῖα δὲν ἐξεθηκανεἰλικρινῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν παραθέσῃ τις τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς μὲ τοὺς ἀρτίως ἐπιψηφιζομένους, θέλει εὑρεῖ ὅτι αἱ δαπάναι τῶν ὑπουργείων ἀνέβαινον εἰς 8 περίπου ἑκατομμύρια δραχ., ἐνῷ ἤδη ὑπερέβησαν τὰ δέκα. Τοιουτοτρόπως καὶ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ψηφίσωμεν τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον ὡς καὶ τὸν περὶ ἐφορείων καὶ ταμείων, παρουσίασαν εὐάριθμόν τι προσωπικὸν ὡς δυνάμενον νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἐβεβαίωσαν ὅτι δὲν ἤθελον κάμει χρῆσιν τῶν γεν. γραμματέων εἰμὴ εἰς ὀλίγα μόνον ὑπουργεῖα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐπανειλημμένως ἐζήτησαν αὔξησιν προσωπικοῦ, καὶ χωρὶς ἀνάγκης προσελήφθησαν εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα γεν. γραμματεῖς. Οἱ δὲ κατὰ καιροὺς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοὶ ἀκαταπαύστως προβιβάζοντες καὶ μεταθέτοντες εἰς ἐνέργειαν ἀξιωματικοὺς ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀνάγκης, μηδόλως λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἐλεεινὴν τοῦ ταμείου κατάστασιν, ἐπιπέζησαν ἐπὶ τοσοῦτον τὸν προϋπολογισμόν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ γίνῃ κἂν φροντὶς περὶ κοινωφελοῦς τινος ἔργου. Εἶναι δὲ ἀναντίρρητον, ὅτι ἄχρι τοῦδε οὐδεμία ὁδὸς, οὐδὲν δημόσιον κατάστημα ᾠκοδομήθη διὰ δαπάνης τοῦ δημοσίου, καὶ ἂν σήμερον δεχθῶμεν τὰ ζητούμενα ἐπιμίσθια καὶ λοιπὰ ἔξοδα, θέλομεν καταστήσει εὐρύτερον τῆς σπατάλης τὸ στάδιον, ἀρίνοντες λιμωττούσας καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης τὰς οἰκογενείας τῶν μαρτύρων τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἐπαναστάσεως.

Δι' ὅλα ταῦτα παραδεχόμενος τὸ προκείμενον ποσὸν καὶ ὡς μικρὸν καὶ ὡς ἀρκούντως δικαιολογημένον, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν ἑπομένων ποσοτήτων, ἅτις σεβομένη τὴν ἑαυτῆς ὑπόληψιν, καὶ ἐκτιμῶσα τὴν ὑπερτάτην ἰσχύν της, ὀφείλει ν' ἀπορρίψῃ αὐτάς. Παρακαλεῖ μάλιστα καὶ αὐτὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ μὴν ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παραδοχὴν τοιούτων δαπανῶν, καθόσον ἄλλαι δικαιότατα ἀπαιτήσεις διαφόρων πολιτῶν μένουσιν ἀνεξόρλητοι, ἐναντίον τοῦ νόμου.

Ἐρωτηθεῖσα μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδ. 6. ἔχον οὕτω·

« Διὰ τὸν λοχαγὸν Φουντουκλὴν κλπ. δρ. . . . . 30»

Ἀναγνωσθέντος τοῦ § 7 καὶ τινος ἐρωτήσαντος, ἂν κατὰ τὸν νόμον οἱ διοικηταὶ τετραρχιῶν λαμβάνωσιν ἱπποκομὴν, ἀπήντησέ τις, μέλος ὢν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι προκυψάσης τοιαύτης ἀμφιβολίας κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς πιστώσεως, ἐζήτησεν ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας, ἐξ ὧν ἐβεβαιώθη ὅτι καθ' ἓν Βασ. διάταγμα οἱ διοικηταὶ δύω μεταβατικῶν τετραρχιῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσιν ἱπποκομὴν, διότι ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των εἰσὶν ἠναγκασμένοι νὰ ἔχωσιν ἵππους.

Ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὴ ἀναστάσα τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον ἐκ δρ. 712: 40 δι' ἱπποκομὴν τοῦ συνταγματάρχου **Ν.** Πιερράκου.

Ἐπὶ δὲ τοῦ § 8 ἐρωτήσαντός τινος, διατί ὁ ἐπιστρὸς Ὀλύμπιος δὲν ἐπληρώθη μέχρι τοῦδε τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὁ ἰατρὸς οὗτος ὢν συγχρόνως καὶ καθηγητὴς, ἐλάμβανε τὸν μισθὸν τῆς θέσεώς του· παυθεὶς ὅμως ἀκολούθως τῆς θέσεως τοῦ καθηγητοῦ, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ δι' ὅσον χρόνον διετέλεσεν εἰς ἀργίαν τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, τὸν ὁποῖον ἄχρι τοῦδε δὲν εἶχε ζητήσει· διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δίκαιον νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν τοῦ σημειωμένου ποσοῦ.

Μετὰ δὲ τὸν ὑπουργὸν ἐπιβεβαιώσαντα τὰ αὐτὰ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἐδ. 8, ἔχον οὕτω.

« Διὰ τὸν ἐπίστρον Ἰ. Ὀλύμπιον κλπ. δρ. . **2,925.**»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἐδ. 9, ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικοὶ διατελοῦντες ἐν ἀργίᾳ, διετάχθησαν ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐκτελέσωσιν ἐργασίαν τινὰ, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἀξιοῦσι νὰ λάβωσι τὸ σημειούμενον ποσόν. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἄδικον τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, διότι ἕκαστος εἴτε πολίτης εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει νὰ συνδράμῃ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα εἰς πᾶν ὅ,τι καθίσταται χρήσιμος, ἀρκούμενος εἰς τὴν ἠθικὴν ταύτην εὐχαρίστησιν ὅτι εὐηργέτησε τὸ ἔθνος. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ἡ ἀργία θεωρεῖται ποινή τις, τῆς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ ἐξασθενῶμεν τὴν αἰσχύνην, ἀμείβοντες δι' ἄλλων μέσων τὸν διατελοῦντα ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῆς ἀξιωματικὸν, διότι τότε ἀνοίγεται στάδιον εὐρὺ εἰς τὴν ἰδιορρυθμίαν τῶν ὑπουργῶν διαχείρισιν τῶν δημοσίων δαπανῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς μετατίθεται εἰς ἀργίαν οὐ μόνον λόγῳ ποινῆς, ἀλλὰ καὶ λόγῳ καταργήσεως τῆς θέσεώς του καὶ δι' ἄλλας ἀφορμὰς

αἰτίας, ὥστε ὁ διϊσχυρισμὸς τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι εὔλογος.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ ἐδαφίῳ ἀξιωματικούς, ἀφοῦ ὁ ὑπουργὸς ἀνέθεσεν εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν τινά, τὴν ὁποίαν ἐν ἀργίᾳ ὄντες δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελέσωσι, δικαιοῦνται νὰ λαβωσι τὸν μισθὸν τῆς ἐνεργείας, ἀδιαφοροῦντες ἂν ὁ ὑπουργὸς ἠδύνατο ἢ οὔ νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ εἰς τοιαύτην ὑπηρεσίαν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἄλλοι ὑπουργοὶ καλοῦσι πολλάκις διαφόρους βουλευτὰς καὶ ἄλλους ὑπαλλήλους εἰς τὸ νὰ ἐπεξεργασθῶσι νομοσχέδιόν τι, ἢ ἄλλην τινὰ νὰ ἐνεργήσωσιν ἐργασίαν, χωρὶς διὰ τοῦτο καὶ νὰ τοὺς μισθοδοτῇ· ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐὰν οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι ἐνήργησαν ἕκτακτόν τινα ἐργασίαν, δὲν δικαιοῦνται νὰ λάβωσι καὶ μισθὸν ἐνεργείας. Ἐὰν δ' ὁ ὑπουργὸς ἐθεώρει ἄδικον τὴν ἀργίαν των, ἠδύνατο νὰ τοὺς μεταθέσῃ εἰς ἐνέργειαν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικούς, ἐνεργήσαντας προσωρινήν τινα καὶ ἔκτακτον ἐργασίαν, ἠδύνατο ὁ ὑπουργὸς νὰ δώσῃ ἀνάλογόν τινα ἀμοιβήν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τοὺς μισθοδοτήσῃ ὡς ἐν ἐνεργείᾳ, καθόσον ἡ εἰς ἐνέργειαν μετάθεσις ἀπαιτεῖται νὰ γείνῃ διὰ διατάγματος, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὁ προϋπολογισμὸς προβλέπει τοὺς μισθοὺς τοῦ στρατοῦ.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι κατὰ τὸ ψηφισθὲν περὶ καταστάσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχέδιον, πᾶσα ἐργασία ἐπιφορτιζομένη εἰς τινα ἀξιωματικῶν, θεωρεῖται ἐνέργεια, ἀντιπαρατήρησεν ἕτερος, ὅτι δυνάμει τῶν κειμένων νόμων αἱ ἐνεργητικαὶ θέσεις εἰσὶν ὡρισμέναι, καὶ ἐνόσῳ αὗται κατέχονται ὑπὸ προσώπων τινῶν, δὲν δύνανται νὰ δοθῶσι καὶ εἰς ἄλλα. Ἐὰν ὅμως ἀξιωματικός τις ἐν ἀργίᾳ, διορισθῇ εἰς ἕκτακτόν τινα καὶ μὴ νενομοθετημένην θέσιν, δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ καὶ μισθὸν ἐνεργείας, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῆται ὡς ἐν ἀργίᾳ διατελῶν, λαμβάνων τὸν τῆς ἀργίας μόνον μισθόν, διότι ἄλλως, διὰ νὰ οἰκονομήσῃ ὑπουργός τις ὅλους τοὺς ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας, ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐπιφορτίσῃ ἕκτακτόν τινα καὶ ἀσήμαντον ἐργασίαν, καὶ οὕτω νὰ παραχωρῇ εἰς αὐτοὺς μισθὸν ἐνεργείας, τότε δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἀκατάληπτον ποῖοι καὶ πόσοι εἰσὶν οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοί.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι συμφώνων καθ' ὁλοκληρίαν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, παραδέχεται πρὸς στιγμὴν καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι προσκληθέντες οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικοὶ νὰ ἐργασθῶσιν, ὤφειλον νὰ ὑπακούσωσι, καὶ ἑπομένως δικαιοῦνται νὰ μισθοδοτηθῶσιν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ θεωρηθῇ ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ μισθοῦ των, ὡς διορίσας αὐτοὺς εἰς θέσεις μὴ νενομοθετημένας, καὶ κατ' αὐτοῦ δύνανται νὰ στρέψωσιν, ἂν θέλουν, τὰς ἀπαιτήσεις των, ἡμεῖς ὅμως δὲν ὑποχρεούμεθα νὰ παραδεχθῶμεν δαπάνην μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον.

Ἐρωτηθεῖσα ἑπομένως ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε τὸ ἐκ δραχ. **4225 85|00 9** ἐδάφιον μὴ ἀναστᾶσα.

Ἐπὶ δὲ τοῦ § 10 ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι παραδίδοντος τοῦ καταλυματίου Σκούρου τὸ ὑλικὸν, ἀνεράνη ἔλλειμμα εἰς τινα εἴδη, ὧν ἡ ἀξία ἀνέβαινεν εἰς δραχ. 984: 45, αἵτινες τοῦ ἐκρατήθησαν ἐκ τῆς μισθοδοσίας του. Ἀλλ' ἀκολούθως διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέλεγξιν εὗρε περισσεύοντα ἄλλα εἴδη, ὧν ἡ ἀξία ὑπερτέρει μάλιστα τὸ ἀνωτέρω ποσὸν, καὶ ἐγνωμοδότησε νὰ τῷ ἐπιστραφῶσιν αἱ κρατηθεῖσαι δραχμαί. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ χρῆσις ἦτο κλεισμένη, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ γείνῃ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν χρημάτων, ζητεῖται ἤδη ἡ ἔγκρισις διὰ τῆς παρούσης πιστώσεως.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἔλλειμμα ἦτο πραγματικὸν, καὶ δικαίως κατελογίσθη εἰς βάρος τοῦ καταλυματίου· ἡ δὲ διορισθεῖσα τελευταίων ἐπιτροπὴ θελήσασα κατὰ τὸ σύνηθες ν' ἀπαλλαξῇ αὐτὸν τῆς ἀποζημιώσεως, παρέστησεν ὅτι ὑπῆρχε περίσσευμα ἀπὸ ἄλλα εἴδη, ὡς νὰ ὑπήγοντο εἰς αὔξησιν τὰ ὑποκάμισα, τὰ ὑποδήματα καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀλλ' ἂν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐπερίσσευσαν, τοῦτο βεβαίως προῆλθε, διότι δὲν ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν, καὶ ψευδῶς ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος καταλυματίας παρέστησε κατανάλωσιν πλειοτέραν τῆς πραγματικῆς, καὶ ἑπομένως ἡ κατάχρησις δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ἔλλειμμα· διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀπορριπτέαν τὴν αἰτουμένην ποσότητα.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε τὸ ἐκ δραχ. 984: 45 δέκατον ἐδάφιον μὴ ἀναστᾶσα, καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἑπόμενα δύω ἐδάφια, μεθ' ἃ ἐπ' αὐτῶν γενομένης παρατηρήσεως, ἔχοντα οὕτως·

« 11 §. Εἰς τὸν ὑποστράτηγον Γαρδικιώτην δραχ. 73: 68.

12 §. Διὰ τὸν λογαγὸν τῆς ὀρφνλακῆς Καλαϊτζῆν κτλ. . . . . » 102: 66.»

Ἀναγνωσθέντων τελευταίων τῶν ἐδαφίων 13 καὶ 14, ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν παρεδέχθη τὰ δι' αὐτῶν

ζητούμενα ποσά, έπειδή έσυλλογίσθη, ότι οί αξιωματικοί ούτοι έπανελθόντες άπό την περιοδείαν των, έδωκαν είς τό ύπουργεῖον λογαριασμόν τῶν ὁδοιπορικῶν των τῶν ἐξόδων, καί κατ' αὐτόν τό ύπουργεῖον τούς ἐπλήρωσεν, ὥστε δέν εἶχον δίκαιον νά ζητῶσιν ἤδη πλειότερα. Ἀλλ' ἀκολούθως ἐπληροφορήθη ἡ ἐπιτροπή, ὅτι τό ὑπουργεῖον ἐξέπεσεν ἐκ τῶν λογαριασμῶν των τό ἤδη ζητούμενον ποσόν, δι' ἡμέρας τινάς, καθ' ἃς οὗτοι δέν ὡδοιπόρησαν δήθεν, καί δέν ἦτο δίκαιον νά πληρωθῶσι δι' αὐτάς· ἀλλ' οἱ ἀξιωματικοί ἀνηκέχθησαν εἰς τό ὑπουργεῖον παραπονούμενοι, ὅτι ἀδίκως τοῖς ἐκρατήθη τό ποσόν αὐτό, ἀποδείξαντες, ὅτι καί κατά τάς ἡμέρας αὐτάς εἰργάζοντο. Τό δέ ὑπουργεῖον ἐβεβαιώθη περί τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ των, ἐθεώρησε δίκαιον νά ἐπιστρέψῃ τό κρατηθέν ποσόν. Τοῦτο δέ πληροφορηθείς ἐκ διαφόρων ἐγγράφων, τά ὁποῖα οἱ δικαιοῦχοι τοῖς ἐπέδωκαν, θεωρεῖ δίκαιον νά συστήσῃ εἰς τήν Βουλήν τήν παραδοχήν τῆς ζητουμένης πιστώσεως.

Παρατηρηθέντος ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Βουλή δέν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τήν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως, διέλυσε τήν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Πέπας
Δ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΖ'.

Τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περί τήν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικός κατάλογος, καί εὑρεθέντος πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τήν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν, τά πρακτικά τῆς προτεραίας καί ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καί τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τοῦ περί συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη ἡ ἀνάγνωσις τοῦ χθές συζητηθέντος 13 ἐδαφίου, καί μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτόν, ἔχον οὕτω.

« 13. Εἰς τόν ὑπολογισμόν Π. Ἀλεξάνδρου δι' ὅσα ἐπληρώθησαν ὀλιγώτερον τῶν κανονισμένων δι' ἔξοδα ὁδοιπορικά, καθ' ὃν καιρόν ἐπεφορτίσθη χρέος στρατολογίας κατά τό 1848 . . . . . 124:50.

Εἰς τόν ὑπολογισμόν Κ. Ἀτσιπόδερμη ὁμοίως . . . 147: »

Ἀναγνωσθέντος δέ καί τοῦ 14 ἐδαφίου, ἐπρώτησέ τις ἄν τό ὅλον τῆς ἐργασίας ἦναι τό ἐν τῷ ἐδαφίῳ σημειούμενον ἤ μέρος μόνον ἀποτελῇ ταύτης· καί ἄλλος δέ τις ἐζήτησε νά ἀφηνισθῇ εἰς ποῖον ἔτος ἀνήκει ἡ ζητουμένη δαπάνη καί ἄν σημειοῦται εἰς τόν οἰκεῖον προϋπολογισμόν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τοιαῦτα τις πίστωσις διά τόν λιθόστρωσιν τοῦ στρατῶνος τοῦ πεζικοῦ εἶχε δοθῇ παρά τῆς Βουλῆς· ἐπειδή ὅμως δέν ἐπήρκεσεν αὕτη, ἐγένετο ἡ ἀναγκαία συμπλήρωσις, καί τό ποσόν τοῦτο ζητεῖται ἤδη παρά τοῦ ὑπουργείου. Ἀλλ' ἐν τῷ ἐδαφίῳ ἔπρεπε νά σημειωθῇ, ὅτι ἐχορηγήθη τό πρῶτον ἡ δεῖνα ποσότης, ὅτι δέν ἐπήρκεσεν αὕτη καί κατά συνέπειαν ἐγένετο χρεία τῆς αἰτουμένης ποσότητος, ἵνα διά τῆς ἐξηγήσεως ταύτης δυνηθῇ νά ἐπιφέρῃ τό σῶμα μίαν ἀπόφασιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπί τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐπειδή ἡ ἐπιτροπή ἀπορανθεῖσα ἐφ' ἑκάστου τῶν ἐδαφίων, ἐννοεῖται ὅτι ἔλαβε γνῶσιν τῶν ὅσων ἐξ αὐτῶν παρεδέχθη, διά τοῦτο ὁ ὑπουργός προσῆλθε μετά τῶν διασαφήσεων μόνον ἐκείνων, αἵτινες ἀφορῶσι τά μή ἐγκριθέντα ὑπό ταύτης ποσά. Ἐνταῦθα λοιπόν ὑποθέτει ὅτι ἡ αἰτουμένη ποσότης εἶναι συμπλήρωσις τῆς ὅλης δαπάνης, ἀλλ' ἐάν ἡ Βουλή θέλῃ ἀκριβεστέρας διασαφήσεις, δύναται νά ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἐδαφίου ἐπιψήφισις, ἵνα προσαγάγῃ μετ' οὐ πολύ ταύτας.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι εἰς ἕκαστον προϋπολογισμόν σημειοῦται ὑπό τόν τίτλον κεφάλαιον δι' οἰκοδομάς ποσότης 60,000 δραχμῶν· ὅτι διά τοῦ ἀνά χεῖρας ἐδαφίου ἔπρεπε νά εἴπῃ ὁ ὑπουργός, ὅτι μή ἐπαρκέσαντος τοῦ ποσοῦ, ἐζητεῖται καί ἄλλα, καί ὅτι ἀντί τούτου κακῶς ἀνέφερε πρόσωπα, ἐπειδή τότε δύναται νά μή θεωρηθῇ νόμιμος ἡ δαπάνη· ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δέν βλέπει ποῖον τοῦ ὑπουργοῦ τό ἁμάρτημα, ἐάν μή περιορισθείς εἰς γενικάς φράσεις, ὥρισεν εἰδικώτερον τήν δαπάνην, καί εἶναι μάλιστα εὐχαριστίας ἐπάξιος διά τήν καθαράν τοῦ πράγματος διασάφησιν.

Ἐξήγησεν ἕτερος, ὅτι κατ' ἔτος ψηφίζεται, ὡς γνωστόν, διά τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑκάστη δαπάνη, ὅταν δέ οἱαδήποτε τούτων δέν ἀρκέσῃ, γίνεται τό ἐπιόν ἔτος δήλωσις καί δι' αὐτῆς συμ-

πληροῦται τὸ ἔλλειμμα. Ἀλλ' ἐνταῦθα οὐ μόνον παρῆλθον ἀρκετοὶ ἀπὸ τῆς προκειμένης δαπάνης ἐνιαυτοί, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ αἴτησις ἐκτίθεται ἀσαφῶς, ὥστε ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει, καὶ, τὸ χειρότερον, ἐρωτῶσα δὲν λαμβάνει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀντέκρουσεν εἰπών ἄλλος, ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀπολογισμὸς δὲν ὑπῆρχεν, αἱ δαπάναι ἐγίνοντο ἀορίστως, καὶ ὅμως ἡ Βουλὴ παρεδέχετο ταύτας ἄνευ τῆς ἐλαχίστης παρατηρήσεως. Ἤδη δὲ ἐν ᾧ τὸ ὑπουργεῖον φέρει λογαριασμοὺς ἐκκαθαρισμένους, ἐν ᾧ προτείνει νὰ κανονισθῶσι τὰ ἔξοδα, ἵνα μὴ δαπανᾷ ἀορίστως, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ῥητῶς λέγει, ὅτι διὰ λιθόστρωσιν 41 κυβικῶν μέτρων ἐξαιτεῖται τὴν δεῖνα ποσότητα, κατά τινα παράδοξον ἀνακολουθίαν δὲν ἀρέσκονται τινες εἰς τὴν προσαγωγὴν λογαριασμῶν ἐκκαθαρισμένων. Καὶ οὗτοι μὲν φρονεῖτε; ὅπως φρονοῦσιν, ἀναμφιβόλως ἔχουσι καὶ τοὺς λόγους αὐτῶν, ἀλλὰ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀσπασθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ τὰς ἰδέας των; Τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει, ὅτι ἡ προσαγωγὴ ἐκκαθαρισμένων λογαριασμῶν εἶναι πάντοτε καλλιτέρα τοῦ συστήματος, ὅπερ μέχρι τοῦ νῦν παρεδέχθησαν· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἄγνωστον ὅτι ἐκ τῶν παρελθόντων πηγάζουσιν αἱ καθυστερήσεις, καὶ τὸ ἔθνος εἶ αι ἐν γνώσει ὅλων τῶν γεγονότων. Καὶ ἄλλοτε μὲν ἔλιγέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀνάγκη νὰ τείνωμεν τὰς χεῖρας πρὸς ἕνα συνασπισμόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοὺς λόγους τούτους ἐπαναλέγων, προσκαλεῖ ἅπαντας εἰς συνασπισμόν, διὰ νὰ καθαρίσωσι τὸ ἔθνος τῆς λέπρας ταύτης τοῦ ἀνυπολογίστου συστήματος.

Ἀπήντησέ τις τῶν πρὸ αὐτοῦ, ὅτι δύναται μὲν νὰ ἔχῃ ὁ ἀγορεύσας προσωπικὴς κατὰ τοῦ παρελθόντος δυσαρεσκείας, ἀλλὰ δὲν ἐπελήφθη καταλλήλου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ θέματος, διότι ἐνταῦθα ἐρωτᾷ ἡ Βουλὴ πότε ἐγένετο ἡ λιθόστρωσις, ποία τις εἶ αι ἡ αἰτουμένη δαπάνη κλπ. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι πολλαὶ δαπάναι ἐπεψηφίσθησαν μέχρι τοῦ νῦν ἀνεξετάστως, ἀλλ' ἀποκρούων τὴν μομφὴν ταύτην ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ τῆς Βουλῆς πάσης, λέγει ὅτι καὶ ἂν συνέβησάν ποτε τοιαύτης φύσεως ἄτοπα, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ συμβαίνωσιν ἔτι· ἂν δὲ κατέκρινεν αὐτὸν ὁ προαγορεύσας ὡς καλέσαντα τοὺς βουλευτὰς εἰ. συνασπισμὸν, μὴ λησμονήσῃ ὅτι ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ τὸ 1846, ὅτε ἀμφότεροι μετεῖχον τῆς τότε ἀντιπολιτεύσεως, καὶ ἐκήρυξε συνασπισμὸν πρὸς γενικὴν σύμπνοιαν καὶ ἀντίληψιν τῶν κοινῶν· τοιαύτη πρόσκλησις δὲν εἶναι ἔγκλημα,

ἀλλ' ἱερὰ ῥῆσις ἐκ τῶν χειλέων του ἐξελθοῦσα. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν δὲν ζητεῖ ἐντοῦθα, εἰμὴ νὰ μάθῃ ἐκ τίνος ἔτους ἀπορρέει ἡ αἰτουμένη ποσότης καὶ ἂν ἦναι τὸ ὅλον ἡ συμπλήρωσις τῆς δαπάνης, διότι ἕκαστος βουλευτὴς ἤθελεν ἐρυθριάσει, ἐὰν ἐρωτώμενος, ἠγνόει διὰ ποίους λόγους ἐπεψήφισε ταύτην.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι μὴ ἐνοῶν ὁ προτελευταῖον ἀγορεύσας τὸ κύριον τοῦ ἐδαφίου ἀντικείμενον, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ διασαφήσεις, ἀνέβαμεν εἰς τὰ παρελθόντα, ἵνα δείξῃ οὕτως ὅτι γνωρίζει περὶ τίνος πρόκειται. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ αἰτουμένη ποσότης δὲν εἶναι ἐκκαθάρισις λογαριασμοῦ, ἀλλὰ δαπάνη ἥτις οὐδόλως ὑπελογίσθη, διότι καὶ διὰ τῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ φράσεως εἰς τὸν καταστρωθέντα διὰ τὴν ἐργασίαν προϋπολογισμὸν ἐννοεῖται οὐχὶ ὁ ἐτήσιος ὑποβαλλόμενος προϋπολογισμὸς, ἀλλ' ὁ εἰδικῶς συνταχθεὶς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός. Ἐνταῦθα λοιπὸν, ὅτε ὁ προϋπολογισμὸς τῆς λιθοστρώσεως συνετάχθη, δὲν ἐσημειώθη δι' ἄγνοιαν ἢ ὀλιγωρίαν ἡ ἀναγκαία δαπάνη, καὶ ὁρᾷ δύτερον ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἔργον δὲν ἠδύνατο νὰ περαιωθῇ. Διὸ συμπεραίνει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται ἤδη νὰ ὑπαγάγῃ τὸ ποσὸν εἰς τὰς γενικὰς πιστώσεις, ἀλλ' εἰς ἑτέραν πίστωσιν εἰδικήν· ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡ δαπάνη ἀναμφιβόλως ἐγίνετο καὶ τὸ ποσὸν εἶναι εὐτελὲς, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραδέχθῃ αὐτό, ἐὰν θέλῃ.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν διασαφήσαντα, ὅτι τὸ ποσὸν ἀνάγεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1849 ἔτους καὶ μέχρι τοῦδε στερεῖται αὐτοῦ ὁ ἐργολάβος, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐδίστασε διὰ τοῦτο νὰ ἐγκρίνῃ τὴν παραδοχήν του· ἐπέρανεν ἄλλος, ὅτι δύναται μὲν νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν δαπάνην, ἀλλ' ἐπιφυλάττουσα καὶ εἰς ἑαυτὴν τὸ ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ δικαίωμα, ὅτοι ἐπεξηγοῦσα αὕτη χορηγεῖται ἡ αἰτουμένη δαπάνη εἰς λογαριασμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου *οἰκοδομαί.*»

Ἀποδεξαμένου δὲ τὴν πρότασιν καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐγένετο αἴτησις πλειοτέρων τῶν δέκα ψηφοφορίαι κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Π. Ζάνου καὶ Σ. Κοπανίτσαν, ἐξ ἧς συνέχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὸν ἀνωτέρω τεθέντα ὅρον τὸ 14 ἐδάφιον διὰ ψήφων 74 πρὸς 2, ἔχον οὕτω·

« 14. Εἰς τὸν ἐργολάβον Ἐμμανουὴλ Μηνᾶν διὰ λιθόστρωσιν 41 κυβικῶν μέτρων εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ στρατῶνος τοῦ πεζικοῦ, ἅτινα δὲν εἶχον σημειωθῇ εἰς τὸν καταστρωθέντα διὰ τὴν εἰρη-

μένην ἐργασίαν προϋπολογισμόν, καὶ ἔμειναν διὰ τοῦτο ἀπλήρωτα δραχ. . . . . 266:50.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ἐκ δρ. 266:50 ἐδ. 14, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	. . N.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	N.	Ἰωάννης Κλίμακας	. .
Δημήτριος Γιαννούλης	. .	Π. Α. Ζάνος	. . . . O.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . N.	Θ. Ζαΐμης	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . N.	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . N.
Δημήτριος Τσάκρης	. . N.	Ν. Πετμεζᾶς	. . . N.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. N	Πλ. Παπαδαῖος	. . N.
Γεώργιος Τσάκρης	. . . N	Γρηγόρ. Κορφιωτάκης	.
Ἀνδρέας Μιτζᾶς		Γεώργιος Περωτὴς	. . N.
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . N	Κωνστ. Νταγρὲς	. . . N.
Σταῦρος Βλάχος	. . . .	Ἰωάννης Βάχλας	. . . N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N.	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . N.
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	.	Πέτρος Δελιγιάννης	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.	Νικόλαος Μπούκουρας	. .
Παναγιώτης Λαζαρὴς	.	Ἀλίμπρος Ῥοΐλὸς	. . . N.
Θεόδωρος Γρίβας	. . .	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	N.
Κωνστ. Γριβογεώργης	.	Π. Κολπαδῖνος	. . . . N.
Α. Πετροπουλάκης	. . N.	Νικόλαος Δελιγιάννης	. N.
Π. Τζαννετάκης	. . . N.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. .
Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος	. .	Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος	N.
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	N.	Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	N.
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . N.	Ἐμμανουὴλ Καρμάνος	. . N.
Ἰωάν. Εὐγενίδης	. . . N.	Νικόλαος Ματθαίου	. . N.
Ἀνδρέας Πέπας	. . . N.	Ἀναγν. Καντάκης	. . . N.
Σταμάτιος Μήτσας	. . .	Σ. Καπανίτσας	. . . N.
Γεώργιος Βελὴς	. . N.	Ἀναστ. Κορφιωτάκης	. .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . .	Π. Ματάλας	. . . .
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	.	Ἐμ. Μελετόπουλος	. . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . .	Στάμος Μαυροδῆμος	. N.
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . N.	Α. Εὐμολπίδης	. . . N.
Στέφ. Στερανόπουλος	. N.	Ἠλίας Δωΐλας	. . . N.

Θεόδωρος Πετρινὸς	. . .	Δημήτ. Κουμανιώτης	. .
Κωνσταντῖνος Μανέτας	.	Σιδέρης Πράτσικας	. . .
Παναγιώτης Βάρδογλης	N.	Παν. Πατρινὸς	. . .
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	O.
Ἀναγν. Δεδόπουλος	. . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	
Νικόλαος Μπούτουνας	. N.	Ἀναγν. Ταπόπουλος	. . N.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	N.	Κωνστ. Δαρειώτης	. . . N.
Γεώργιος Γουλιμὴς	. . N.	Ἰω. Γεωργάρας	.
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	.	Γ. Νικολάου	
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. .	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . N.
Κωνστ. Ἀτσιπερόπουλος	. .	Ζαννὴς Μαραγκὸς	. . N.
Ἐμ. Μοδινὸς	. . . . N.	Μιχαὴλ Σολομὸς	. . . N.
Δημ. Δημητρακόπουλος	N.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . N.
Γεώρ. Κάνδυας	. . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . .
Φραγκίσκος Μαῦρος	. . N.	Δημήτριος Δρόσος	. . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. .
Α. Παπαδημητριάδης	. .	Κυριάκος Πονηρόπουλος	.
Ν. Σιμάνης	. . . . .	Ἀναγ. Παπατσιώρης	. . .
Κωνστ. Ἀξελὸς	. . . N.	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . N.
Χρῆστ. Στ. Ἀντωνόπουλος	.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . N.	Α. Κιζάνης	. . . . . N.
Νικ. Πιεράκος	. . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανὸς	. . N.
Γρηγ. Πατριαρχέας	. . .	Δάζαρος Α. Γιουρδὴς	. N.
Σταῦρ. Καπετανάκης	. .	Ἰωάννης Γ. Κριεζὴς	. . N.
Δημ. Πικουλάκης	. . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος	. . . N.
Χαραλ. Χριστόπουλος	. N.	Κ. Ἀνυφουνιώτης	. . N.
Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	.	Μ. Χουρμούζης	. . . N.
Νικόλαος Μοσχούλας	. .	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . N.
Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. .	Δημήτριος Μητσάκης	. .
Νάκος Πανουριᾶς	. . . .	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. N.
Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας	N.	Χρῆστος Κικίδης	. . . .
Περικλ. Καλαμογδάρτης	.		

Ἐπὶ δὲ τοῦ 15 ἐδαφ. λαβὼν ἀφορμὴν ὁ εἰσηγητὴς, διεσάφησεν ὅτι εἰς τὸν λοχαγὸν Μετσοβίτζην δὲν εἶχε πληρωθῇ ἡ προκειμένη ποσότης, διὰ γενομένης ἐξελέγξεως, συνήχθη ὅτι τῷ ὀφείλεται πρὸ δέκα περίπου ἐτῶν.

Ἕτερος ὅμως ἀντεῖπεν, ὅτι δύνανται μὲν νὰ ἔχωσι ταῦτα ὡς ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῇ ὁποίας φύσεως ἐνοίκιον εἶναι καὶ εἰς ποῖον προϋπολογισμὸν ὑπάγεται

τοῦτο, διότι ἄλλως ὁ σκοπὸς τοῦ ἀπολογισμοῦ ματαιοῦται καὶ ἡ δαπάνη ψηφίζεται δωρεάν. Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καθυστερῆται αὕτη πρὸ τῆς μεταβολῆς, ὅτε οἱ λογαριασμοὶ ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς διεξήγοντο, ἀπαντῶν ὁ ὑπουργὸς ἐπανέλαβεν, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἤρκεσθη νὰ φέρῃ πληροφορίας μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐδάφια, τὰ ὁποῖα δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή, ἀλλ' ὅτι μὴ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ τὴν ἐπιψήφισιν δωρεάν, δέχεται τὴν ἀναβολὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἐδαφίου, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ φέρῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀναμφιβόλως ἡ εὐτελὴς αὕτη ποσότης δὲν δίδεται δωρεὰν εἰς τὸν Μεσσηνέζην, ἐπειδή, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἤθελεν, ἠδύνατο νὰ ὠφελήσῃ αὐτὸν διὰ μέσων ἄλλων· καὶ οἱ ἐνισταμένοι ὅμως δὲν ἔχουσιν ἀξιώσεις ἀδίκους, καθ' ὅσον πᾶσα πίστωσις εἶναι παράρτημα ἑνὸς προϋπολογισμοῦ καὶ ἕκαστος προϋπολογισμὸς τε καὶ ἀπολογισμὸς δίδεται κατ' ἔτος. Δικαίως λοιπὸν ἐζήτησαν νὰ μάθωσιν οἱ προαγορεύσαντες εἰς ποῖον προϋπολογισμὸν ἀνήκει ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ πίστωσις, διότι ποτὲ δὲν δύναται νὰ χορηγηθῇ ἀορίστως.

Ἐπὶ τούτοις ἀνεβιβάθη ἐπὶ τὸν ἄξιον ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἐδαφίου, ἵνα δυνηθῇ νὰ προσαγάγῃ ὁ ὑπουργὸς τὰς αἰτουμένας πληροφορίας.

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 16 ἐδαφίου, προκληθεὶς ἐπεξήγησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἡμιπόμαχοι λέγονται οἱ ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς στρατιῶται, οἱ καθυστέρησιν ἀνίκανοι δι' ὑπηρεσίαν, τὴν δὲ ἐπωνυμίαν ταύτην εὗρον, δὲν ἠθέλησε καὶ οὗτος νὰ παραλλάξῃ. Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐδάφιον, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 17, 18 καὶ 19, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω.

«16. Εἰς τὸν ἡμιπόμαχον δεκανέα Ν. Ἀναστασίου δι' ὀφειλόμενον μισθὸν του καὶ ἀντίτιμον μεριδίων, κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς διὰ τὸν Δεκέμβριον 1848 . . . . . 34: 96 »

«17. Διὰ τὸν στρατιώτην Π τάξεως τοῦ διαλυθέντος 8ου τάγματος Πέτρον Λουκᾶν διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχάς, κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1848 μέχρι 6 Ἰανουαρίου 1849 . . . . . 20: 82 »

«18. Διὰ τὸν στρατιώτην Π τάξεως τοῦ 3 τάγματος τῆς ὁροφυλακῆς, εἰς ὃν διατελέσαντα ὡς ὑπόδικον ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1847 μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1848 καὶ ἀθωωθέντα, ὀφείλεται τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα· ἔχει πρὸς τούτοις δικαίωμα εἰς 15 ἡμερῶν πλήρεις ἀποδοχάς. 77: 06 »

«19. Κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς ὀφείλεται μισθὸς εἰς τὸν ἀποδιώξαντα στρατιώτην τοῦ 6 τάγματος τῆς ὁροφυλακῆς Δ. Παλούκαν, καὶ πρέπει νὰ πληρωθῇ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. 15: 83.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 20 ἐδαφίου ἠρώτησέ τις, διὰ τί ὁ ὑπολοχαγὸς Μπέχης προβιβασθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον ἀπὸ τοῦ 1838, ἐλάμβανε κατὰ τὴν διάρκειαν τούτων ἐτῶν 12 δραχμὰς ἧττον τῆς εἰς τὸν βαθμόν του κανονισμένης μισθοδοσίας.

Ἀπήντησε δὲ ὁ ὑπουργός, ὅτι ὁ ρηθεὶς Μπέχης προβιβασθεὶς τὴν 4 Φεβρουαρίου 1838 εἰς τὸν βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ, ἀγνοεῖ πῶς, ἐσημειοῦτο ὡς χαρακτηρισμένος ὑπολοχαγὸς καὶ ἐλάμβανεν οὕτω 48 δραχμὰς μόνον· καὶ τὴν μὲν διαφορὰν τῶν 12 κατὰ μῆνα δραχμῶν ἔλαβε τὸ 1844 δι' ὅλον τὸ 1843 ἔτος, μένει δὲ νὰ πληρωθῇ ἤδη τὰ λειπόμενα ἀφ' ἧς ἡμέρας προβιβάσθη, δὲν ἔλαβεν ἀκέραιον τὸν μισθόν του· ἂν δέ, ὡς ἠρώτησεν ὁ προαγορεύσας, ἦναι ἄπορον, πῶς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον δὲν ἐζήτησεν οὗτος τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας του, παρατηρεῖ ὅτι ἐνδέχεται καὶ πολλὰς θύρας ἐπὶ ματαίῳ νὰ ἔκρουσε, καὶ διανοητικῶς ἴσως νὰ μὴν εἶχε καλῶς ἢ ὅ,τι ἄλλο τοιοῦτον.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐνῷ τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ διάταγμα τοῦ 1833 ὁρίζει, ὅτι οἱ εἰς βαθμὸν ἀνώτερον προβιβαζόμενοι δὲν λαμβάνουσιν ἐπὶ τρεῖς μῆνας τὴν μισθοδοσίαν των, ἐνταῦθα δὲν βλέπει σημειουμένην τὴν ἐλάττωσιν ταύτην καὶ προκαλεῖ τὸν ὑπουργὸν εἰς ἐξήγησιν.

Ἐπέφερεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ἀληθῶς ἐνεργεῖται ἡ ἀνωτέρω τριμηνος ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἀξιωματικὸς προβιβάζεται, οὐχὶ δὲ καὶ ὅτε κατ' εὐθείαν βαθμολογεῖται· οὕτως ἄρα ἡ φάλαγξ ἐσχηματίσθη τὸ 1835, καὶ ἔκτοτε πολλοὶ εὐβαθμολογήθησαν καὶ μέχρι νῦν βαθμολογοῦνται πρὸς ἀποζημίωσιν παρελθουσῶν ἐκδουλεύσεων, χωρὶς κἀμμία νὰ γίνῃ ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ των, διότι ἄλλο προβιβασμὸς καὶ ἄλλο ἡ ἀπ' εὐθείας βαθμολογία.

Τέλος ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἐδάφιον ἀναφέρει οὐχὶ βαθμολογίαν ἀλλὰ προβιβασμόν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρελείφθη τοῦτο τε καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 21 ἐδάφιον δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«20. Προβιβασθεὶς ὑπολοχαγὸς εἰς τὴν φάλαγγα Κώστας Μπέχης διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1838 Β. διατάγματος, εἶχε δικαίωμα εἰς 60 δραχμῶν μισθὸν κατὰ μῆνα ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου ἰδίου ἔτους, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπληρώθη ἀπὸ τὴν εἰρημένην ἐποχὴν μέχρι τέλους τοῦ 1842 ἔτους ἀνὰ δραχ. 48 κατὰ μῆνα, πρέπει

νὰ τοῦ ἀνακληθῶσιν ὡς ὀλιγώτερον πληρωθεῖσαι 12 δραχ. διὰ μῆνα: 58 . . . . . 696: »

« 21. Διὰ τὸν ἐν ἀδείᾳ ὑπὸ σύνταξιν ἐνωμοτάρχην Κώσταν Βάρδαν διὰ σύνταξίν του τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου 1849 . . . . . 72: »

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 22 ἐδαφίου, διεσάφησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προκείμενος Χόρμελ διατελῶν ἰατρὸς ἐν Χαλκίδι, ἐξήσκει ἐπωφελῶς τὸ ἐπάγγελμά του, ὅτε κατὰ τὴν στάσιν τοῦ 1847 προσκληθεὶς κατέλιπε τὰ συμφέροντά του, καὶ μετέβη εἰς τὸ στρατόπεδον, διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομὴν καὶ ὑπηρεσίαν του· διὰ τὴν ἐκούσιον λοιπὸν ἐγκαταλειψιν τῶν συμφερόντων αὐτοῦ προτείνεται ἡ ἀμοιβὴ 300 δραχμῶν.

Μετά τινα εἰπόντα, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, καθ' ὅσον τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει τοιαῦτα κονδύλια ἀμοιβῶν· ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κατὰ τὴν στάσιν ἐκείνην προσεκάλεσε τὸν ἰατρὸν Χόρμελ ὁ διευθύνων τὸ στρατόπεδον ἀρχηγὸς, λαβὼν ἀνάγκην τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ· καὶ ὅτι ἀφ' οὗ περιεφρόνησεν οὗτος συμφέροντα, καὶ μεταβὰς ἐκεῖσε ἐφάνη σύσιωδῶς χρήσιμος, εἶναι δίκαιον νὰ ἀνταμειφθῇ διὰ τῆς αἰτουμένης ποσότητος, ἥτις μάλιστα δὲν εἶναι ἴσως ἀνάλογος.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δικαιοτέραν ἴσως θεωρεῖ τὴν προκειμένην ποσότητα, ἀλλ' εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον δὲν χορηγοῦνται, ὡς εἶπε, κονδύλια ἀμοιβῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει οὐδὲ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν νὰ χορηγηθῇ, διότι, καθιερουμένης τῆς ἀρχῆς ταύτης, τὸ ὑπουργεῖον δύναται μετ' οὐ πολὺ νὰ προτείνῃ καὶ ἀμοιβὰς ἐκ μεγάλων ποσῶν. Ἄλλως τε, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐχορήγησεν ἡ Βουλὴ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἀπέραντον πίστωσιν δι' ἀμοιβὰς τῶν κατὰ τῆς στάσεως ἔργων καὶ πολλαὶ ποσότητες διενεμήθησαν ἴσως ὅπου οὐκ ἔδει· διὸ καὶ ἤδη εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἁρμοδίως ἡ προτεινομένη σήμερον ἀμοιβή.

Μετ' ἄλλον παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ ἰατρὸς Χόρμελ ὑπηρετήσας τότε ἄνευ μισθοῦ, εἶναι ἐπάξιος τῆς δικαίας αὐτῆς ἀμοιβῆς· ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι τοῦτο μὲν οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ ἀμφισβητήσῃ, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραπεμφθῇ, ὡς ἐρρέθη, ἡ ἀμοιβὴ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον· ἂν δὲ τὰ χορηγηθέντα τότε ποσὰ ἐξηντλήθησαν, ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἡ ἀμοιβὴ διὰ νόμου.

Ἀντεῖπεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὁ μνησθεὶς Χόρμελ δὲν ἠδύνατο, νομίζει, νὰ βραβευθῇ ἐκ τῶν χορηγηθέντων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ποσῶν, διότι ἡ ὑπηρεσία του δὲν ἀνῆκεν εἰς τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον. Ἕπεται λοιπὸν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πληρωθῇ ἄλλοθεν, ἀφ' οὗ ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ προσεκλήθη, τὸν στρατὸν ὑπηρέτησε καὶ εἰς στρατιωτικὰς περιεπλέχθη ἀνωμαλίας.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀμοιβὴ δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἄνευ νόμου, ἀλλὰ τὸ νὰ προκληθῇ ἤδη νόμος εἰδικὸς ἐπὶ τοιαύτης μικρᾶς δαπάνης τὸ θεωρεῖ περιττὸν, ἀφ' οὗ δυνάμεθα, χαρακτηρίζοντες αὐτὴν ἀποζημίωσιν, νὰ τὴν μεταγάγωμεν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κεφάλαιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Μετὰ δὲ τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντα, ὅτι ἀφ' οὗ ἡ ὑπηρεσία ἐγένετο εἰς στρατιώτας, ἕπεται ὅτι ἡ δι' αὐτὴν προκαλουμένη δαπάνη ἀνάγεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἀντιπαρατήρησέ τις, ὅτι ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ὑπηρεσία ἐνηργήθη ἐκτάκτως, εἶναι δίκαιον καὶ νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας· ἂν ὅμως θεωρήσωμεν ὡς ἀμοιβὴν τὴν ζητουμένην ποσότητα, πρέπει εἰς τοιαύτην περίπτωσιν νὰ προκληθῇ νόμος. Ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει ὅτι ὁ διευθύνων τὸν στρατὸν δὲν ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐκτακτον ἰατρὸν, ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ ὤφειλε νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν Νομοϊατρὸν ἢ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὺς ἰατροὺς τοὺς ἐκεῖ ἐριδρεύοντας.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἀδιαφορῶν παρά τίνος ὑπουργείου ἤθελε θεωρηθῇ καταλληλότερον νὰ πληρωθῇ ἡ ζητουμένη δαπάνη, λέγει μόνον ὅτι ὡς μέλος τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐρρόντισε νὰ πληροφορηθῇ κατὰ πόσον ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἦτο δικαία, καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἰατρὸς ὑπηρετήσας πραγματικῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ἀντιμισθίαν τινά. Εἰς δὲ τὸν εἰπόντα, ὅτι διὰ τὰς ἐκτάκτους ἐκείνας περιστάσεις ἐδαπανήθησαν τόσαι χιλιάδες δραχμῶν, παρατηρεῖ, ὅτι εἰς πολλοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ πολίτας ἐδόθη τότε ἐντολὴ νὰ στρατολογήσωσι, καὶ ἐν ᾧ αἱ δαπάναι αὗται ἐπληρώθησαν εἰς τοὺς διαφόρους ἀρχηγούς, οὗτοι οὐδεμίαν ἔδωκαν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς στρατολογήσαντας καὶ ὑποκύψαντας ἐκ τούτου εἰς δαπάνας, ἀλλ' ἱκετεύθησαν ὅσα εἰς αὐτοὺς ἐχορήγησεν ἡ Κυβέρνησις· δύναται δὲ νὰ βεβαιώσῃ τοῦτο, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι εἷς ἐκ

τῶν ὑπηρετησάντων ὑπό τινα στρατηγὸν χωρὶς οὐδεμίαν νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν, ἐν ᾧ εἰς ἐκεῖνον ἐδόθησαν ἱκαναὶ ἀποζημιώσεις λόγῳ στρατολογίας.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ὄχι μόνον αἱ ἀμοιβαί, ἀλλὰ καὶ αἱ μισθοδοσίαι, καὶ αἱ χορηγίαι καὶ αἱ ἀποζημιώσεις πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς νόμον, ὥστε καὶ ἀποζημίωσιν ἐὰν ὀνομάσωμεν, κατὰ τοὺς προαγορεύσαντας, τὴν ζητουμένην ποσότητα, πάλιν διὰ νόμου ὀφείλομεν νὰ τὴν χορηγήσωμεν· ἀλλὰ καὶ ἡ πίστωσις καὶ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ νόμοι προσωρινοί, καὶ εἴθισται μάλιστα δι' αὐτῶν νὰ κανονίζωμεν καὶ νομιμοποιῶμεν πολλὰς ἐκτάκτους δαπάνας, ὡς τὴν παροῦσαν, ὥστε δυνάμεθα καὶ αὐτὴν νὰ κανονίσωμεν καὶ παραδεχθῶμεν διὰ τῆς παρούσης πιστώσεως, καθόσον μόνον αἱ τακτικαὶ μισθοὶ κανονίζονται διὰ νόμων διαρκῶν.

Προκειμένου δὲ νὰ γείνῃ ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου ψηφοφορία, παρετήρησέ τις ὅτι ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικόν, πρέπει νὰ λυθῇ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· οὕτω δὲ προτεθεισῶν τῶν καλπῶν, προσερχόμενοι κατὰ τάξιν οἱ βουλευταὶ, ἔρριπτον τοὺς κυάμους αὐτῶν. Γενομένης ἀκολούθως τῆς διαλογῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Π. Ζάνου καὶ Χ. Θεοχαροπούλου, εὑρέθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον διὰ ψήφων 45 κατὰ 32, ψηφοφορησάντων 77 βουλευτῶν, ἔχον οὕτω·

« 22. Εἰς τὸν ἐπίτροπον Χόλμερ δι' ἀμοιβὴν ἐγκριθεῖσαν διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρ. ε. ε. Β διατάγματος δρ. 300.»

Ἀναγνώσθη ἑπομένως τὸ § 23 καὶ ἡ ἀπορρίπτουσα αὐτὸ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέρριψε τὴν ζητουμένην ποσότητα, θεωρήσασα ἄδικον νὰ πληρώσῃ τὸ δημόσιον τὰ ἐλλείμματα τῶν ὑπαλλήλων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπληροφορήθη ἐσχάτως, ὅτι ὁ ἀποθανὼν οὗτος ἀξιωματικὸς οὐδεμίαν ἐγκατέλιπε περιουσίαν, ὥστε νὰ δυνηθῇ τὸ δημόσιον νὰ ἐξασφαλισθῇ, καὶ ἐκ τούτου τὸ προκείμενον χρέος θέλει διαιωνισθῇ, νομίζει προτιμότερον νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὰ δημόσια βιβλία, παραδεχομένου τοῦ δημοσίου τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔλλειμμα.

Μετά τινα δὲ ἀντειπόντα, ὅτι καὶ ἂν ὁ ἀποθανὼν δὲν ἐγκατέλιπε περιουσίαν, δὲν πρέπει νὰ καταψηφίσωμεν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου τὴν ἀπότισιν τῶν ἐλλειμμάτων αὐτοῦ, ἐπειδὴ οὕτω καθιεροῦμεν ἀρχὴν ὀλεθρίαν καὶ καταστρεπτικὴν, καὶ ἕτερον εἰπόντα, ὅτι ἡ περὶ τούτου ἐξέτασις ἀνήκει μᾶλλον εἰς τοὺς ἀπολογισμούς, ὅπου δύναται ἡ Βουλὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς

περιστάσεις νὰ καταψηφίσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ, συναινέσαντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἀπερρίφθη τὸ ἐδάφ. 23 ἐκ δραχ. 568: 12.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως καὶ τοῦ ἐδαφ. 24, ἐπήνεγκέ τις, ὅτι ὁ ταγματάρχης Λαζαρέτος διατελῶν κατὰ τὸ 1847 ἐν ἀργίᾳ διέμενεν ἐν Ἀθήναις, ὅτε ἡ ἐξουσία λαβοῦσα ἀδίκους ἴσως ὑποψίας κατὰ τῆς διαγωγῆς του, τὸν διέταξε νὰ μεταβῇ εἰς Κέαν ἐναντίον τῆς θελήσεώς του· σήμερον δ' ὁ ὑπουργὸς ζητεῖ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν μισθὸς ἐνεργείας ἐφ' ὅσον χρόνον διέτριψεν εἰς Κέαν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι οἱ ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἐκλέγουσιν αὐτοὶ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, καὶ κατὰ συνέπειαν ἄδικως ὁ ὑπουργὸς τὸν περιώρισεν εἰς Κέαν, ἀλλὰ δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι ὀφείλει νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον, διότι αἱ ἐνεργητικαὶ θέσεις εἶναι ὡρισμέναι καὶ σημειωμέναι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ ἑπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ χορηγήσωμεν διὰ τὴν αὐτὴν θέσιν δύω μισθοὺς ἐνεργείας· ἄλλως ἐὰν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὑπουργός τις εὐνοϊκῶς διακείμενος πρός τινας ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντας ἀξιωματικοὺς, δὲν δύναται ἄλλως πως νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς, εὐκόλως θέλει προσποιεῖσθαι, ὅτι προσδιορίζει ὡς τόπον τῆς διαμονῆς των ἄλλον παρ' ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ ἐξελέξαντο, διὰ νὰ λαμβάνωσιν οὕτως ὁλόκληρον τῆς ἐνεργείας τὸν μισθὸν, καὶ δὲν θέλομεν γνωρίζει πλέον οὔτε πόσαι εἶσιν αἱ ἐνεργητικαὶ θέσεις τοῦ στρατοῦ, οὔτε ποῖαι αἱ ὁριστικαὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπάναι. Καὶ ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς, ὅτι τοιοῦτος περιορισμὸς εἶναι ἄδικος καὶ παράνομος, ὅτι εἶναι παράβασις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅτι ὁ Λαζαρέτος ἠδικήθη, ἀλλὰ δύναται νὰ στρέψῃ τὰς ἀπαιτήσεις του κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκείνου, ὅστις τὸν ἠδίκησεν, ὄχι ὅμως ποτὲ κατὰ τῆς ἐνδείας τοῦ δημοσίου ταμείου· τὸ κατὰ αὐτὸν λυπεῖται βέβαια, διότι εἰς τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα ἀναγκάζεται νὰ φανῇ ἐναντίος, προκαλῶν ἴσως καταφορὰς καὶ παρεξηγήσεις, ἀλλὰ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ εἴπῃ ὅ,τι κατὰ πεποίθησιν φρονεῖ, ἂν καὶ βαθεῖαν συναισθάνεται θλῖψιν διὰ τὰ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς γινόμενα ἀδικήματα, ὑπὲρ ὧν πολλάκις ὕψωσε τὴν φωνήν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι παραδεχόμενος ἐν μέρει ὡς ὀρθὰς τὰς ἰδέας τοῦ προαγορεύσαντος, θεωρεῖ καὶ αὐτὸς ἄδικον νὰ ζημιώμεν τὸ ταμεῖον διὰ τὰς ἀδικίας τῶν ὑπουργῶν, ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ παραδεχθῇ μικρὰν δαπάνην ἵνα δείξῃ εἰς αὐτοὺς, ὅτι δὲν δύνανται αὐθαιρέτως καὶ κατὰ βούλησιν νὰ τιμωρῶσι τοὺς ἀξιωματικούς· δὲν παραδέχεται δὲ, ὅτι ἐπειδὴ ὑπουργός τις

καταχρηστικῶς φερόμενος, δύναται νὰ συνδράμῃ εὐνοουμένους ὑπ' αὐτοῦ ἀξιωματικοὺς ἐν ἀργίᾳ ὄντας, δὲν πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς βοήθειαν τῶν ἀδίκως παρ' αὐτοῦ κατατρεχομένων καὶ καταδιωκομένων, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ δικαίαν τὴν ζητουμένην ποσότητα.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὸν συλλογισμὸν τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος, παραδεχθέντος μὲν, ὅτι ἠδικήθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικός, ἀλλὰ διιτχυρισθέντος, ὅτι διὰ τὰς ὁποίας ὑπέστη ἀδικίας ὀφείλει νὰ στρέψῃ τὰς ἀπαιτήσεις του κατὰ τοῦ ἀδικήσαντος αὐτὸν ὑπουργοῦ, καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ δημοσίου· αὐτὸς τοὐναντίον φρονεῖ, ὅτι ὁ προαγορεύσας ὀφείλει ἀναγνωρίζων τὸ ἀδίκημα, νὰ τὸ θεραπεύσῃ ἀποζημιῶν τὸν παθόντα ἀξιωματικόν, νὰ κατηγορήσῃ δὲ τὸν ὑπουργὸν ὡς παρανομήσαντα· ἄλλως στερῶν σήμερον τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ μισθοῦ του, καθιεροῖ τὴν ἀδικίαν καὶ νομιμοποιεῖ τὴν παράνομον πρᾶξιν τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἐπανέλαβεν ἕτερος, ὅτι μὴ θέλων ν' ἀκολουθήσῃ κατὰ βῆμα τὸν προαγορεύσαντα, διότι, ὡς ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν, ἔχει ἴδιον τρόπον τοῦ ἀγορεύειν καὶ συλλογίζεσθαι, λέγει μόνον, ὅτι ἂν καὶ λυπεῖται διότι ἀδίκως ὁ ὑπουργὸς ἠνάγκασε τὸ Κ. Ἀζαρίτον νὰ διαμείνῃ ὅπου δὲν ἤθελε, δὲν εἶναι ὅμως δίκαιον διὰ τοῦτο νὰ λάβῃ καὶ μισθὸν ἐνεργείας ἐν ἀργίᾳ διατελῶν, διότι παραδεχόμενοι τοιαύτην ἀρχὴν, θέλομεν ἀνοίξει εὐρύτατον εἰς τὰς καταχρήσεις στάδιον.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι οἱ προαγορεύσαντες ἐπηρεασθέντες ἀπὸ αἰσθήματα φιλίας, οὐδόλως ἐνέκυψαν εἰς τὸν νόμον· δὲν πρόκειται δὲ σήμερον νὰ ἐπικρίνωμεν τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργοῦ, διότι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὠφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τοὺς προκαλέσαντας τὴν τοιαύτην πρᾶξιν τοῦ ὑπουργοῦ λόγους, καὶ σταθμίζοντες αὐτοὺς ν' ἀποφανθῶμεν, μολονότι αὐτὸς θεωρεῖ τὸν ὑπουργὸν κατὰ πρόληψιν ὡς νομίμως ἐνεργήσαντα, ἀφ' οὗ οὔτε κατηγορήθη οὔτε εἰς δίκην εἰσήχθη.

Ἐξετάζων λοιπὸν τὴν προκειμένην περίστασιν κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους, παραδέχεται ὅτι ὁ ὑπουργὸς προσδιορίσας ὡς τόπον τῆς διαμονῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ ἄλλον παρὰ τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐξελέξατο, παρηνόμησεν· ἀλλ' εἶναι δίκαιον διὰ τὰς παρανομίας τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ὑποβάλληται τὸ δημόσιον εἰς παρανόμους δαπάνας; Ἂν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικὸς θεωρῇ ἑαυτὸν ἠδικημένον, δύναται νὰ δικαιωθῇ δικαστικῶς

παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ, ἄλλως καταδικάζοντες τὸ δημόσιον διὰ τὰς πράξεις τῶν ὑπουργῶν, καθιστῶμεν αὐτοὺς ἀνεύθυνους.

Μετὰ ταῦτα κατ' αἴτησιν πολλῶν γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Π. Ζάνου καὶ Σ. Κοπανίτσα, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παριδέχθη τὸ ἀνωτέρω εὐάρμοστον διὰ ψήφων 54 κατὰ 21· ἔχει δ' οὕτω·

« Μισθὸς ἐργασιῶν τοῦ ταγματάρχου Τριανταφύλλου Ἀζαρέτου κλπ. δραχ. 1184· 8|00. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸν § 24 ἐκ δρ. 1184: 8, ναὶ ἢ ὄχι ;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. .	Γεώργιος Βελὴς	. . . . Ν.
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος.	Ν.	Δημήτριος Ζῶτος.	. . . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. . .	Γεώργιος Ἰω. Γιωλδάσης	. .
Λεωνίδας Ἠμπιρίκος	. . . Ν.	Μιχαὴλ Σιτινης	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . Ν.	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . Ν.
Δημήτριος Τσάκρης	. . . Ν.	Στέρ. Στερανόπουλος	. . Ο.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . . Ο	Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . Ν.
Γεώργιος Τσάκρης	. . . . Ν	Σπῦρος Μίλιος	. . . . .
Γεώργιος Σκοῦρος	. . . Ν	Ἰωάννης Κλίμακας	. . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Π. Ζάνος	. . . . . Ο.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . Ο	Θ. Ζαΐμης	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴτκος	. . . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .	Ν. Πετιμεζᾶς	. . . . . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . Ο	Ἥλ. Παπαδαῖος	. . . . . Ν.
Παναγιώτης Ἀζαρὴς	. . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	.
Θεόδωρος Γρίβας	. . . . .	Γεώργιος Περωτὴς	. . . Ο.
Κωνς. Γριβογεώργης	. . .	Κωνσταντίνος Νταγρὲς	. . Ν.
Δ. Πετροπουλάκης	. . . Ν.	Ἰωάννης Βάγιας	. . . . Ν.
Π. Τζανετάκης	. . . . Ο	Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	.
Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος	. .	Βελ. Νικολαΐδης	. . . . Ν.
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ο	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	. . . Ο.	Νικόλαος Μπούκουρας	. . .
Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . Ν.	Ἀλέξ. Ῥαλλὸς	. . . . Ο.
Ἀνδρέας Πέππας	. . . . Ν.	Κωνστ. Ἀλεξανδρινόπουλος	. Ο.
Σταμάτιος Μήτσας	. . . .	Π. Κολοκοτρώνης	. . . . Ν.

Νικόλαος Δελιγιάννης	. . N.	Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος	. . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . .	Νικόλαος Μοσχούλας	. .
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. O.	Γεώργιος Α. Ράλλης	. . .
Γεώργιος Πανσπυριτόπουλος	O.	Νάκος Πανουριᾶς	. . . .
Ἐμ. Καραμάνος	. . . . N.	Παπακώτσας Τσαμάλας	N.
Νικόλ. Ματθαίου	. . . . O.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N.
Ἀναγν. Κοντάκης	. . . . N.	Δημήτριος Κουμανιώτης	. .
Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N.	Σιδέρης Πράτσικας	. . . .
Ἀναστ. Κορφιωτάκης	. . .	Παν. Πετρινός	. . . . .
Παρασ. Ματάλας	. . . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. O.
Ἐμ. Μελετόπουλος	. . . O	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.
Στάμος Μαυροδήμος	. . . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. O.
Λάμπρος Εὐμολπίδης	. . N.	Κων. Δαρειώτης	. . . . O.
Ἠλίας Δωΐλας	. . . . . N.	Ἰω. Γεωργάρας	. . . . . N.
Θεόδωρος Πετρινός	. . . .	Γ. Νικολάου	. . . . .
Κωνσταντῖνος Μανέτας	. . .	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.
Παναγιώτης Βάρβογλης	. . N.	Ζαννὴς Μαραγκός	. . . . N.
Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. N	Μιχαὴλ Σολομός	. . . . N.
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . . N.	Εὐστράτιος Παρίσης	. . . N.
Νικόλαος Μπούτουνας	. . N.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . .
Δημήτριος Σακελλαριάδης	. N	Δημήτριος Δράσος	. . . .
Γεώργιος Γουλιμῆς	. . . N.	Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	.	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. . .
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. . .	Ἀναγν. Παπατσώρης	. . . .
Κωνστ. Λιμπερόπουλος	. . .	Γεώργιος Ι. Σταΐκος	. . N.
Ἐμ. Μοδινός	. . . . . N.	Ἀθανάτιος Καστανᾶς	. . . O.
Δημ. Δημητρακόπουλος	. N.	Α. Κ. Ζάνης	. . . . . O.
Γεώργ. Κάνδυας	. . . . N.	Ἰωάννης Δαμιανός	. . . . N.
Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . N.	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς	. . . N.
Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . .	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	. . . N.
Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Πέτρος Χ. Πέτρης	. . . . N.
Ν. Σισμάνης	. . . . .	Κ. Δυοβουνιώτης	. . . . N.
Κωνσταντῖνος Ἄξελος	. . N.	Μ. Χουρμούζης	. . . . N.
Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος		Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . N.
Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . .	Δημήτριος Μητσάκης	.
Νικόλ. Πιερράκος	. . . N.	Γεώργιος Ἀποστολιδῆς	O.
Γρηγ. Πατριαρχέος	. . . .	Χρῆστος Κικίδης	
Σταυριανὸς Καπετανάκης	. .		
Δημ. Πικουλάκης	. . . . N.		
Χαρ. Χριστόπουλος	. . . N.		

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὴν ἀνωτέρω τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν πᾶς ἀξιωματικὸς ἐνάρχια διατελῶν καὶ διατασσόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ διαμείνῃ εἰς τόπον ἄλλον παρὰ τὸν τῆς ἐκλογῆς του δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ πλήρη τὸν τῆς ἐνεργείας μισθόν. Μηδενὸς δ' ἀντειπόντος κατὰ τῆς ἀνωτέρω παρατηρήσεως, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρ. Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΒ'.

Τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Συνεπείᾳ τῶν προαπερασισμένων, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Πηραχωρίου ἐπερωτήσεως, ἐξέθηκεν, ὅτι ἐκπληρῶν μίαν τῶν σοβαρωτέρων τοῦ ὑπουργοῦ ὑποχρεώσεων, ἀπόρριαν ἑνὸς τῶν σημαντικωτέρων δικαιωμάτων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου δηλαδὴ ἐξελέγξεως τῶν πράξεων τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, θεωρεῖ πάντῃ ἀνοίκειον εἰς τε τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν θέσιν του, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Βουλῆς, νὰ καταβῇ εἰς προσωπικὰς προσβολὰς κατ' ἐκείνου, ὅστις εἰς προηγουμένην τινὰ συνεδρίασιν ἐξώκειλεν εἰς ἀγενεῖς αἰτιάσεις. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω δ' ἐκτεθεῖσαν ἐποψιν θεωρῶν τὸ προκείμενον ζήτημα, νομίζει περιττὸν ἐπίσης καὶ περιαυτολογίαν ματαίαν ν' ἀναμνήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν πατραγαθίας, θυσίας οἰκογενειακὰς ἢ ἄλλα κοινωνικὰ πλεονεκτήματα, διότι ἕκαστος ὀφείλει λόγον τῶν ἀτομικῶν του πράξεων, καὶ οὐδεὶς ἄλλος θεωρεῖται ἀλληλεγγύως μετ' αὐτοῦ ὑπεύθυνος.

Ἁπάντων λοιπὸν εἰς τὴν ἀπευθυνθεῖσαν αὐτῷ ἐπερώτησιν, ἂν ὑπάλληλός τις βουλευτὴς ὤν, δύναται νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς,

χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ζητηθῇ ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ ὅτι, ἀναγνωρίζοντες τὸν βουλευτὴν καὶ ὡς ὑπάλληλον, ἀναγνωρίζομεν συναμα εἰς αὐτὸν δύω ἰδιότητας, δύω καθήκοντα, ἴδια δικαιώματα καὶ ἰδιαιτέρας ὑποχρεώσεις, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλομεν διὰ ἑκατέραν αὐτῶν εἴς τε τὸ ἔθνος καὶ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν διαγωγήν του ὡς βουλευτοῦ καὶ ὡς ὑπαλλήλου. Ὅσάκις δ' αἱ δύω ἀνωτέρω ἰδιότητες δὲν συμβιβάζονται πρὸς ἀλλήλας, ὁσάκις δηλαδὴ τὸ καθῆκον τοῦ ὑπαλλήλου δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ φρόνημα, τότε μένει εἰς αὐτὸν νὰ ἐκλέξῃ μίαν ἐκ τῶν δύω ἰδιοτήτων, εἰς δὲ τὴν ἐξουσίαν, νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος αὐτῆς.

Ἀνερευνῶντες δ' ἱστορικῶς εὑρίσκομεν, ὅτι τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 56 τοῦ Συντάγματος παρελάβομεν ἀπὸ ἔθιμον καὶ νομολογίαν βουλευτικὴν τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἐπὶ Γεωργίου γ'. καθόσον ἐνθυμεῖται, προκειμένου νὰ δικασθῇ ὑπάλληλός τις ὢν βουλευτὴς, καὶ ζητούσης τῆς ἐξουσίας νὰ τὸν ἐμποδίσῃ τοιουτοτρόπως ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἡ Βουλὴ θέλουσα νὰ προλάβῃ τοιοῦτον ἀτόπημα ἐνομοθέτησεν, ὅτι βουλευτὴς δὲν δύναται νὰ καταδικασχθῇ ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ σώματος· τὴν διάταξιν αὐτὴν παρεδέχθη ἀκολούθως ἡ Γαλλία εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ **1791**, καὶ τελευταῖον τὴν καθιέρωσαν ἅπαντα τὰ εὐρωπαϊκὰ Συντάγματα, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἠθέλησαν νὰ καταστήσωσι τὸν βουλευτὴν ἀνεξάρτητον, ἀπέναντι τῆς αἰθαιρεσίας κακῆς τινος Κυβερνήσεως, ἥτις ἄλλως ἠδύνατο ν' ἁρπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ βουλευτοῦ καὶ τὸν ἐμποδίσῃ τῆς ἐλευθέρας τῶν δικαιωμάτων του ἐξασκήσεως· πάντες δὲ οἱ εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ ζητήματος τούτου ἀσχοληθέντες συμφωνοῦσιν, ὅτι τότε ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς, ὅταν ὁ ἀντιπρόσωπος κατηγορῆται δι' ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, καὶ ἐπαπειλῆται ἡ προσωπικὴ αὐτοῦ ἐλευθερία.

Ὅταν ὅμως ἡ καταδίωξις δὲν ἦναι τοιαύτη, ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς δὲν καθίσταται ἀναγκαία. Συγγραφεύς τις μάλιστα λέγει, ὅτι διὰ πράξεις μὴ φερούσας ἐγκληματικὸν χαρακτῆρα δὲν ζητεῖται ἄδεια τῆς Βουλῆς. Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τῆς βουλευτικῆς ἰδιότητος πᾶς ὑπάλληλος δύναται νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, μὴ ἀποσπώμενος τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων του.

Ἡ πειθαρχικὴ καταδίωξις εἶναι χρῆσις δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ ἐξουσία ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐπαναφέρει αὐτοὺς, ὅταν παρεκτραπῶσιν, εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος, τιμωρεῖ τὴν ἀμέλειαν καὶ ὀλιγωρίαν τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ ἐν γένει ἔρχεται πρὸς βοήθειαν τῆς πασχούσης ὑπηρεσίας. ἀφαιροῦντες λοιπὸν τὸ μέσον τοῦτο τῆς ἐξουσίας, καταστρέφομεν τὴν πειθαρχίαν τὴν ὑπὸ τῶν ὑποδεεστέρων πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους ὀφειλομένην, εἰσάγομεν μεταξὺ αὐτῶν ἐμφύλιον, οὕτως εἰπεῖν, πόλεμον, καὶ παραβλάπτομεν οὐσιωδῶς τὴν ὑπηρεσίαν.

Παραδεχόμενοι δὲ ὅτι ἡ κεντρικὴ ἐξουσία δὲν δύναται νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους της χωρὶς πρῶτον νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τοῦ σώματος, ἐξαφανίζομεν τὴν ἄφευκτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐγερσίθειαν, διότι πρὸς τοῦτο ὁ ὑπουργὸς θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ὅλα τῆς ὑπηρεσίας τὰ μυστήρια, ὅλας τὰς σκέψεις καὶ κρίσεις αὐτοῦ νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ πείσῃ αὐτὴν εἰς τὴν χορήγησιν τῆς ζητουμένης ἀδείας· καὶ ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν κατατάσσεται καὶ ἡ ἐπίπληξις, ὁ ὑπουργὸς ἀναγκαζόμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας νὰ ἐπιπλήξῃ μόνον ὑπάλληλόν τινα, θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητῇ προηγουμένως τὴν ἄδειαν τοῦ σώματος, ὅπερ εἶναι ἄτοπον. Δι' ὅλα δ' αὐτὰ τοιοῦτον ζήτημα ἅπαξ μόνον παρουσιάσθη, ἐπιπολαίως καὶ τότε, εἰς τὴν Γαλλίαν, χωρὶς ὅμως νὰ λυθῇ κοινοβουλευτικῶς, διοτι ὁ προτείνας εἰς τὴν Βουλὴν τὸ τοιοῦτον ἀπέσυρεν ἀκολούθως τὴν πρότασίν του· ἦτο δὲ οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Βερριέ, τὸν ὁποῖον ὁ εἰσαγγελεὺς ἠθέλησε νὰ τιμωρήσῃ ὄντα διαπρύσιον καὶ βουλευτὴν, οὗτος δὲ παρετήρησεν εἰς τὸν εἰσαγγελέα, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ βουλευτοῦ διατελοῦντα· ἀλλ' ἐπείσθη ἀμέσως, ὅτι ἡ βουλευτικὴ ἰδιότης του δὲν ἐμπόδιζε τὴν πειθαρχικὴν τιμωρίαν του ὡς διαπρύσιου.

Ἐκ τούτων ὅλων ἡ Βουλὴ βεβαίως θέλει πεισθῇ, ὅτι ἡ ἀπευθυνθεῖσα αὐτῷ ἐπερώτησις δὲν ἦτο βάσιμος, καὶ ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ περιορίσῃ ποτὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της, τιμωροῦσα πειθαρχικῶς τοὺς ὀλιγωροῦντας ὑπαλλήλους της, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἠθέλε καταπαύσει ἐνταῦθα τὸν λόγον, ἐὰν δὲν ὠφειλεν ἀπαντήσεις τινὰς εἰς τὸν τιμωρηθέντα πρώην εἰσαγγελέα, ὅστις ἀπέβωσεν αὐτῷ τάσιν καταδιώξεως, διότι προέβη εἰς ἐρεύνας τῆς παρελθούσης διαγωγῆς του ὡς εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν πρὸ τῆς ὑπουργείας αὐτοῦ, ἐνῷ ὤφειλε, λέγει, νὰ σιωπήσῃ ἀναμιμνησκόμενος ὅτι καὶ ὁ προαγορεύσας ὡς εἰσαγγελεὺς δὲν ἐζήτησε καὶ κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν κατηγορουμένων φίλων του τὴν καταδίωξιν. Εἰς τοιαυ-

τας λοιπὸν ἐκφράσεις εὐσχήμως ἁπάντων, παρατηρεῖ ὅτι, ἐὰν ἦσαν πραγματικῶς καταδιώξιμοι αὐτός τε καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ ὁ εἰσαγγελεὺς παρέλειψε τὸ καθῆκόν του μὴ καταδιώξας αὐτούς. Ἂν ὄχι, ἠδίκησε καὶ αὐτοὺς καὶ ἑαυτόν, συμπαραστήσας δημοσίᾳ ἄτομα, τὰ ὁποῖα ὤφειλε νὰ σεβασθῇ, διότι οὔτε κατὰ τὴν ἐκκρότητα, οὔτε κατὰ τὴν κοινωνικὴν θέσιν εἶσὶν ἥττονα ἐκείνου. Οὐδεμίαν δὲ εἶχεν ἀφορμὴν νὰ καταφερθῇ ἀδίκως κατὰ τοῦ πρώην εἰσαγγελέως, ὡς ἐκεῖνος εἶπε, καὶ τὸν καταδιώξῃ ἐχθρικῶς, ἀφοῦ, ὡς ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν, εἶχε μάλιστα εὐγνωμοσύνης ἀφορμὰς πρὸς αὐτόν. Ὡρμήθη δὲ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς διαγωγῆς του ὁ δημόσιος ὑπαλλήλου ἐκ μόνης τῆς ἰδέας του νὰ τακτοποιήσῃ τὴν κακῶς κειμένην ὑπηρεσίαν, ἰδέας, ἣν δὲν θέλει ἐγκαταλίπει ἐνόσῳ ἀπολαύει τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως.

Διετέλων ἄλλοτε ὡς δικηγόρος, εἶχεν ἀφορμὰς νὰ γνωρίσῃ πολλοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τότε εἰσαγγελέως. Ἀλλὰ μὴ πειθόμενος εἰς μόνας τὰς ἰδίας του ἐντυπώσεις καὶ πεποιθήσεις, ἠθέλησεν ἐξ αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας νὰ σχηματίσῃ βεβαίαν καὶ ἀλάνθαστον πεποίθησιν καὶ γενομένης ἐξελέγξεως, ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ ὑπηρεσία του ἦτο πλήρης παραπτωμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα, ἐὰν εἶχε προθεσμίαν καταδιωκτικήν, ἠδύνατο ἀμέσως νὰ ζητήσῃ τὴν παῦσίν του· ἀλλὰ μακρὰν τοιούτων σκοπῶν, οὓς ἀπέδωκεν αὐτῷ ὁ πρώην εἰσαγγελεύς, δὲν ἠθέλησε νὰ βαδίσῃ τὴν ὁδόν, ἥτις κἂν ἠδύνατο καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ νὰ φέρῃ εἰς ἐπισφαλῆ ἀποτελέσματα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος καθιέρωσεν ἐγγυήσεις τινὰς διὰ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἠθέλησε καὶ αὐτὰς νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν καὶ οὗτος ἀποδεικνύεται ἔνοχος τῶν ἀποδιδομένων αὐτῷ παραπτωμάτων, καὶ ἡ ἐπελθοῦσα ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν οὐδὲν ἄφῆκε πλέον διστάγμιον ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ εἰσαγγελέως. Μετὰ τὴν πεποίθησιν λοιπόν, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἐκ τῆς θέσεώς του εἶχε σχηματίσει, ἔχων καὶ τὴν γνώμην ὑπαλλήλου ἀρχαίου διακεκριμένου ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἀκεραιότητι χαρακτῆρος, τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, καὶ ἄλλων πέντε ἐπίσης διακεκριμένων δικαστῶν, ἀφ' ὧν ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τοῦ ἡμίσεως τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, ἐγκρίνων παραχρῆμα τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου τῶν ἐφετῶν, συνάδουσαν καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω ἐξέφρασεν ἰδέαν τοῦ νὰ τακτοποιήσῃ τὴν ὑπηρεσίαν, βραβεύων τὴν ἱκανότητα καὶ τιμωρῶν τὴν ἀμέλειαν καὶ κουρότητα.

Ὅτι λοιπὸν ὑπῆρχον παραπτώματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τιμωρηθέντος εἰσαγγελέως ἐβεβαίωσε δικαστικὴ ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ, οὔτε νὰ ζητήσῃ λόγον δι' αὐτήν· μόνος δ' αὐτὸς ὡς ὑπουργὸς ὀφείλει λόγον εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὰς πράξεις του.

Ἀναγνοὺς δὲ τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως, προσέθεκεν ὅτι ἐπελήφθη τῆς ἐξελέγξεως τῶν πρὸ τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ πράξεων τοῦ εἰσαγγελέως, διότι τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν παραπτώματα δὲν παραγράφονται, καὶ εἰς τοῦτο βέβαια δὲν ἔμαρτεν, ἐὰν ἐκπληρῶν τὸ καθῆκον τοῦ ὑπουργοῦ, εἰσέδυσεν εἰς παρελθοῦσαν διαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου του.

Περαίνων τὸν λόγον παρατηρεῖ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ, διότι ἡ παρελθοῦσα σιωπή του παρεξηγήθη, καὶ διότι ἐνόμιζεν ἀναγκαῖον ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαγωγή του δὲν ὑπηγορεύθη ἀπὸ αἰσθήματα ἀντιπαθείας, ἀλλ' ἀπὸ τὸ καλῶς ἐννοούμενον καθῆκον τῆς ὑπηρεσίας· ἐθεώρησε δ' ἄναξιον καὶ τῆς θέσεώς του καὶ τῆς ἀξιοπροπείας τοῦ σώματος ν' ἀπαντήσῃ εἰς προσβολὰς προσωπικάς, εἰς τὰς ὁποίας ἐξ ἀδυναμίας κατέφυγεν ὁ κατήγορός του· παρατηρεῖ δὲ μόνον εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι ὀφείλει νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ ἐξέτασιν τῆς συναισθήσεως τῶν δικαστῶν, καθόσον διαρρήγνυται τοῦτο τὴν ἀμεροληψίαν τους.

Πρὸς τούτοις ἁπάντων ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἐξέθηκεν, ὅτι ἦλθεν, ὡς λέγει ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργός, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ μέαν πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποχρέωσιν, καὶ ὑποβάλλων εἰς ἔλεγχον τὴν διαγωγήν του, ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν παρεξετράπη ποσῶς, ἀλλ' ἔπραξεν ὅ,τι ὡς ὑπουργὸς ὤφειλε. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως λυπεῖται τὴν θέσιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ, διότι προσῆλθε μὲν εἰς τὸ βῆμα ὑπὸ μόνων τῶν ἐπερωτήσεων αὐτοῦ καταναγκασθείς, ἀλλ' ἀπέτυχε εἰς τὸ σύνολον τῆς ἀπολογίας του, καὶ θέλει ἀποδείξει αὐτὸν ἐπ' αὐτομάτῳ παρανομήσαντα, ἀντὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπικαλεῖται εἰμὴ τὴν αὐστηρὰν τοῦ σώματος ἀμεροληψίαν· ἐκ τῆς ἀμεροληψίας δὲ ταύτης θέλει πηγάσει μέγα ὄφελος, διότι θέλουσιν ἐννοήσει οἱ ὑπουργοί, καὶ μάλιστα ὁ τὴν πλάστιγγα κρατῶν τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ὀφείλουσι πλειότερον εἰς τοὺς νόμους σέβας καὶ εἰς τὰ δικαιώματα γεγηρακότων ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπαλλήλων. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ κατ' αὐτοῦ βούλευμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνέγνω, πολλὴν ἤθελε δείξει σύνεσιν ἂν ἀπέφευγε τὴν ἀνάγνωσίν του, ἐπειδὴ σῷ ἔδωκεν οὕτως ἀφορμὴν

ν' ἀποδείξῃ πόθεν τὸ βούλευμα ἐπροκλήθη, καὶ μηδόλως κατὰ τῆς δικαστικῆς συνειδήσεως ἐπιπίπτων, δι' αὐτὸ τοῦτο νὰ πείσῃ ἕκαστον ὅτι ἡ δικαιοσύνη ἐσφαγιάσθη. Παρακολουθῶν λοιπὸν κατὰ βῆμα τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργοῦ, λέγει ὅτι τὸ ὠφελιμώτερον τῶν πολιτευμάτων, τὸ σύνταγμα, ἔφερε τοὺς βουλευτὰς εἰς τὰς ἕδρας ταύτας, ἀλλὰ τὸ πολίτευμα τοῦτο δὲν ἤθελε ποσῶς χρησιμεύσει, ἂν δὲν προϐλεπε τὸ ἀπαραϐίαστον, τὸ ἀνεύθυνον τῶν βουλευτῶν. Τὰ ἄρθρα λοιπὸν 55 καὶ 56 τοῦ συντάγματος συνδυαζόμενα, χορηγοῦσι τὴν μεγίστην ἐγγύησιν καὶ ἰσχὺν εἰς τὸ πολίτευμα, διότι ἅμα ἐκλείψουσι ταῦτα, συνεκλείπει καὶ ἡ παρρησία καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τῶν ἰδεῶν, καὶ τὰ ἄρθρα αὐτὰ εἶναι ἡ ἄῤῥηκτος ἄλυσις, δι' ἧς ἐδεσμεύθη ἡ ἐξουσία. Ὁσάκις λοιπὸν θέλει νὰ παραϐιάσῃ αὐτὴ τοὺς ὅρους των, βουλευτικὴ ἀνεξαρτησία δὲν ὑπάρχει, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀδιαφορῶμεν ἂν ἡ ἐπίθεσις ἐνεργῆται μονομερῶς, διότι ὁ εἷς βουλευτὴς φέρει τὰ δικαιώματα τῶν βουλευτῶν ὅλων, καὶ πρέπει νὰ κατεξανιστάμεθα μετ' ὀργῆς πάντες ὁσάκις τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ὑπουργῶν παραϐιάζει τὴν βουλευτικὴν ἀνεξαρτησίαν. Ἀλλ' ἐπιλαμϐανόμενος τοῦ 55 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, λέγει ὅτι ἡ φράσις « οὐδ' ὁπωσδήποτε ὁ βουλευτὴς ἐξετάζεται διὰ γνώμην ἢ ψῆφον » εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῆς βουλευτικῆς ἀσφαλείας ἐγγύησις, ἐπειδὴ διὰ τῆς φράσεως ταύτης ὁ νομοθέτης ἐννόησεν ὅτι ἡ ἐξουσία οὐδ' ἐμμέσως ἔτι καὶ διὰ τρόπου πλαγίου δύναται, ἂν βουλευτής τις ἐξέφρασεν ἐλευθέραν ἰδέαν, νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁσάκις ἡ Βουλὴ ϐλέπει, ὅτι ἡ ἐξουσία ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἐπιτίθεται κατά τινος βουλευτοῦ, πρέπει ν' ἀναδράμῃ εἰς τὴν παρελθοῦσαν πορείαν του, καὶ ἐὰν ἴδῃ ὅτι εὐτόλμως καὶ μεγαλοφρόνως ἠγόρευσεν, ἀδιστάκτως πρέπει ν' ἀποφανθῇ, ὅτι ἡ ἐξουσία μὴ δυναμένη ἄλλως, διὰ πλαγίων καὶ στρεϕοδίκων μέσων ζητεῖ νὰ ἐξετάσῃ ὅ,τι τὸ σύνταγμα ἐμποδίζει. Ἂν δὲ παρατηρήσῃ τις καὶ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν νόμου, εὑρίσκει ὅτι οὐδεὶς βουλευτὴς καταδιώκεται, συλλαμϐάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος. Ἂν λοιπὸν θελήσῃ ἡ Βουλὴ νὰ δώσῃ στενὴν εἰς τὸ ἄρθρον ἑρμηνείαν, παραϐιάζει τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν τῶν γεραιῶν πατέρων τῆς συνελεύσεως, οἵτινες καθιέρωσαν τὴν ἀρχὴν ταύτην. Καὶ οὗτοι μὲν ἁπλῶς εἶπον, ὅτι οὐδεὶς βουλευτὴς καταδιώκεται, χωρὶς νὰ ὁρίσωσι τὸ εἶδος τῆς πράξεως· ἂν δὲ προστρέξῃ τις καὶ εἰς τὴν ἐκ τῶν πρακτικῶν ἑρμηνείαν, ἐπίσης θέλει ἴδει ὅτι δὲν ὑπάρχει λέξις, τὴν πρᾶξιν

αὐτὴν ἐξηγοῦσα, διότι οἱ πατέρες τοῦ ἔθνους εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐχὶ ἐθνῶν ξένων ἐμϐλέποντες, ἀφῆκαν τὴν ἀοριστίαν ταύτην τοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἐξ αὐτῆς ἀπορρέει πᾶσα ἀσφάλεια. Ἀφοῦ λοιπὸν οὐδὲ τὸ σύνταγμα οὐδὲ τὰ πρακτικὰ ὁρίζουσι τὸ εἶδος τῆς πράξεως, σημαίνει ὅτι ἡ περίστασις αὕτη εἶναι ζήτημα, τὸ ὁποῖον πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συζητῇ ὡς τοιοῦτον· ἄλλως τε, μὴν ἦτον ἄρα γε δυσχερὲς νὰ εἴπωσι διὰ τῶν πρακτικῶν οἱ μεγαλόνοες ἐκεῖνοι πατέρες· « ἐξαιρουμένων τῶν ποινικῶν καταδιώξεων; » Καὶ ϑέλουσι μὲν ἴσως ἀντιτάξει τινες, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ὁρίζεται παρ' ἡμῶν ἡ τοιαύτη περίστασις, πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν νομολογίαν ξένων ἐθνῶν· ἀλλ' ὅσα περὶ τούτου εἶπεν ὁ ὑπουργὸς οὐδ' εἰς αὐτὸν εἶναι ἄγνωστα, καὶ ὡς πρὸς τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας παρέλειψε μάλιστα νὰ εἴπῃ, ὅτι εἰς πᾶσαν βουλευτικὴν σύνοδον πρὸ πάντων ὑπομιμνήσκεται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ὁποῖον σέϐας ὀφείλουσι πρὸς τὸ ἀνεπηρίαστον καὶ τὸ ἀπρόσϐλητον τοῦ βουλευτικοῦ χαρακτῆρος. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Βερρὶ εἶναι πάντῃ διάφορον τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐπειδὴ ἀγορεύων οὗτος ὡς δικηγόρος καὶ ἀποτομώτερον ἐκφρασθείς, ἐξώκειλεν εἰς ἓν πειθαρχικὸν παράπτωμα, καὶ τοῦτο εἶναι πρᾶξις ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἥτις, ὡς συμϐαίνει καὶ παρ' ἡμῖν, ἀμέσως δικάζεται· καὶ ὅμως μόλις ὁ παρακτραπεὶς δικηγόρος ἐπέδειξεν εἰς τὸν εἰσαγγελέα τὴν βουλευτικὴν αὐτοῦ τήϐεννον, καὶ τὸ πρὸς αὐτὴν σέϐας ἀνεχαίτισε τὴν διάνοιαν καὶ ὁρμὴν τοῦ εἰσαγγελέως, ροϐηθέντος μὴ ἐγείρῃ ὑπόνοιαν, ὅτι μνησικακῶν πρὸς τὸν βουλευτὴν, ἤθελησε νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τὴν ἰδιότητα. Τοὐναντίον ὅμως ἐνταῦθα ὁ ὑπουργὸς ἐπέπεσε ϐαρὺς κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως, ἀνεσκάλισε δικαίως τὰ ἔγγραφά του, εὗρεν ἀνάρμοστα πράγματα, καὶ ἔφερε τὸν πέλεκυν δωρεὰν καθ' ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους. Ἂν ἡ Βουλὴ καθιερώσῃ τοιαύτην ἀρχὴν, δὲν διατρέχει ἄρα τὸν ἔσχατον κίνδυνον; Φρονήσεως λοιπὸν ἔργον εἶναι νὰ δεσμεύσῃ τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας, καὶ εἰς τὸ ἀόριστον τοῦ νόμου ἀρκουμένη, νὰ μὴ ἐξαιρέσῃ τὰς πειθαρχικὰς ποινάς, διότι δὲν δεσμεύεται οὕτως ἡ ἐξουσία, ἀλλ' ὑπὸ διαφόρους προφάσεις δύναται νὰ προσϐάλλῃ τὸ ἀνεπηρίαστον παντὸς βουλευτοῦ. Ἂν δέ τις ἐρωτήσῃ αὐτὸν πῶς δύναται νὰ δεσμευθῇ τὸ φύσει αὐθαίρετον ἑνὸς ὑπουργοῦ, λέγει ὅτι ἡ Κυϐέρνησις ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων της ἐνεργοῦσα, οὐδένα κίνδυνον διατρέχει, καὶ δύναται τὰς ἰδιότητας τῶν βουλευτῶν ὑπαλλήλων διευρύνουσα,

νὰ παύσῃ οἱονδήποτε τούτων θέλει. Πᾶσα λοιπὸν πιθανὴ δυσκολία ἐκλείπει, καὶ δὲν συμφέρει, σιωπῶντος τοῦ νόμου, νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς « ἐξαιροῦνται αἱ πειθαρχικαὶ ποιναί, » ἀλλὰ τοὐναντίον ὅτι « ἀρκεῖ νὰ ἦναι ποινὴ καὶ ἀπαγορεύεται πᾶσα καταδίωξις, ὁ δὲ ὑπουργὸς δύναται μόνον νὰ παύσῃ τὸν βουλῆφορον ὑπάλληλον. » Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐνῷ εἰς πίστωσιν ἐπεδείκνυε μίαν μόνην εὐχήν, τὴν ὅσον ἔνεστι πλειοτέραν ἔκτασιν τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν, πῶς μεταβληθεὶς αἰφνιδίως, προτείνει σήμερον νὰ ἐγγίσητε τὴν λεπτοτέραν χορδὴν τοῦ συντάγματος καὶ νὰ προσθίσητε εἰς αὐτὸ ὅσας ἐκεῖνος ἐπιθυμεῖ ἐξαιρέσεις; Σέβας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους καὶ πρὸς τὸ σύνταγμα, διότι εἰς τὴν διατήρησιν τούτων εὑρίσκει αὐτὸς τὴν ἀσφάλειαν τῶν πραγμάτων. Ἀλλ' ἐὰν (ἤθελε τὸν ἐρωτήσει τις) παραδεχθῇ τὸ σῶμα τὴν ἐναντίαν ἀρχήν, προκύπτει ἄτοπόν τι ἡ δυσκολία; Εἰς ἀπάντησιν ἂς ἐνθυμηθῇ πᾶς τις ὅτι μόλις εἰς τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχέδιον ἠγόρευσεν οὗτος ὡς βουλευτὴς ἀνεξάρτητος, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπῆλθον κατ' αὐτοῦ αἱ πρῶται καταδιώξεις, ἐνῷ δὲ εἶχε χρείαν νὰ δώσῃ πρὸς τὸ σῶμα διασαφήσεις τινάς, ὁ πέλεκυς τῆς δίκης δὲν τῷ ἐπέτρεψεν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐπιστήσωμεν πολλὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν προσοχήν, καθ' ὅσον σκοπὸς τοῦ συντάγματος εἶναι ἡ τῶν ἰδεῶν παρρησία. Κακῶς δὲ εἶπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὡρμήθη κατὰ τοῦ ἀγορεύοντος ἐκ μίσου τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας, διότι οὐχὶ ἐκ τοιούτου συμφέροντος, ἀλλὰ ἐκ παθῶν ἰδιαιτέρων ἀπεπλανήθη· καὶ εἶπε μὲν, ὅτι ἂν εἶχεν οὗτος αἰτίαν, ἠδύνατο ἐκ πρώτης ἀρχῆς νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ διαβεβαιοῖ πανδήμως τὸ σῶμα, (καὶ ἡ πληροφορία του ἐξέρχεται ἀπὸ πηγῆς ἱερᾶς, ἀφ' ἧς τὸ ψεῦδος οὐδέποτε ἀπορρέει), ὅτι πρὶν ὁ ὑπουργὸς θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις, ἐζήτησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ καταστρέψῃ τὸ πολυχρόνιον σταδιόν του, ἀλλ' εὗρε φραγμὸν ἀνυπέρβλητον, καὶ διὰ τοῦτο ἐστράφη κατ' αὐτοῦ ἄλλως πως. Ὅτι δὲ ἀνέκαθεν εἶχε κατὰ τοῦ ἀγορεύοντος δυσμενεῖς διαθέσεις πολλὰ ὑπάρχουσι δείγματα· καὶ α., μόλις μετὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς συνηντήθησαν καθ' ὁδόν, οὗτος μὲν συνεχάρη τὸν βουλευτὴν Ὕδρας ἐν εἰλικρινεῖ συγκινήσει, ἐκεῖνος δὲ μετὰ πολλῆς ψυχρότητος ἀπαντήσας, ἐκ προοιμίων ὑπέδειξε τὴν πρὸς αὐτὸν δυσαρέσκειαν· β'. συνέρχονται μετὰ ταῦτα ἐντὸς τοῦ βουλευτικοῦ περιβόλου, καὶ ἐνῷ λησμονῶν οὗτος τὴν τοιαύτην διαγωγήν, μετὰ τῆς αὐτῆς τῷ προσφέρεται ζέσεως, ὁ βουλευτὴς Ὕδρας

ἐπιφέρει ἐν τῷ τμήματι κτυπήματά τινα κατὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς του· γ'. ἀναλαμβάνει ἀκολούθως τὴν ἕδραν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, καὶ μόλις προσελθών τις, ἐν εἶχε ῥίψει ὁ ἀγορεύων εἰς φυλακήν, τῷ ψιθυρίζει κατ' ἰδίαν ὅ,τι περὶ Γραικτσιωτῶν ἤθελε, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἀντὶ νὰ ἐξετάσῃ πρότερον τὸ πρᾶγμα, μόνος αὐτὸς καὶ ἄνευ ἀναβολῆς διατάσσει τὰς ἀνακρίσεις, καὶ ἔραδύτερον μόνον, ἀφοῦ τὰ πάντα ἐπεραιώθησαν, ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τῆς ἀνακρίσεως νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν. Καὶ τότε μὲν τοῖς ἀπέδειξεν οὗτος ἐγγράφως, ὅτι παρενέβησαν εἰς τὴν δικαστικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ προσέβαλον τὴν ἀμοιβὴν καὶ τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ διατάξαντος τὸ βουλεύμα εἰσαγγελέως, ἀλλ' οὗτοι μὴ ἔχοντες τί νὰ ἀπαντήσωσιν, ἐσιώπησαν. Ἔπῆλθε μετὰ ταῦτα ἡ περὶ νοθεύσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὑπόθεσις, περὶ ὧν ἐνήργει οὗτος ἀνάκρισιν, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ λόγον· ἀλλ' ἐνῷ τῷ διεθέσαν ἔκθεσιν περὶ τῆς προόδου τῆς ἀνακρίσεως, ἐκεῖνος δὲν ἐβιάσθησε νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, καὶ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι οὐδὲν ἐνηργήθη εἰσέτι. Κατὰ συνέπειαν δὲ ἐπέστειλε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπίπληξιν ἔγγραφον, ἀπὸ τῆς 24 Λυγούστου χρονολογουμένην, δι' ἧς τὸν ἀποκαλεῖ ὀλίγωρον περὶ τὰ καθήκοντά του, καὶ ῥᾳθυμον, ἐνῷ αὐτὸς ἀπὸ τῆς 28 Ἰουλίου εἶχε γράψει πρὸς τὸν ὑπουργὸν τί ἐνήργησε περὶ χαρτονομισμάτων, προσθεὶς ὅτι αἱ ἀνακρίσεις δὲν ἐπεραιώθησαν ἔτι, καθ' ὅσον γίνονται ἐξετάσεις καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Ἀναγνοὺς δὲ ἀμφότερα τὰ ἔγγραφα, εἶπεν ὅτι ἀναφέρει πρὸς τὴν Βουλὴν ταῦτα, ἐπειδὴ ὅταν ῥωμαΐται τις ἐπισήμως παραποιῶν τὴν ἀλήθειαν, πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ προσέξῃ ἂν φέρηται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ φιλαλήθως. Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας λοιπὸν τῶν πράξεων τούτων φαίνεται ὅτι σκοπὸν ἀνίκαθεν εἶχε νὰ καταστρέψῃ ὁ ὑπουργὸς τὸν δημόσιον βίον αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο συλλαβὼν τὴν ἰδέαν νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὰ ἀρχεῖα τῆς εἰσαγγελίας, ἀνεσκάλισεν, ὡς αὐτὸς εἶπεν, αὐτὰ διὰ τοῦ πλέον ἀνηκούστου καὶ μοναδικοῦ οὕτως εἰπεῖν, αὐτὰ διὰ τοῦ πλέον ὀρίζει, ὅτι οἱ εἰσαγγελεῖς τῶν πρωτοδικῶν, τῶν ἐφετῶν, τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁσάκις δοθῶσι παράπονα, ὑποβάλλονται μὲν εἰς ἐξετάσεις, πώποτε ὅμως δὲν γίνεται καὶ ἐπίσκεψις εἰς τὸ γραφεῖόν των, διότι ὁ εἰσαγγελεὺς εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ Βασιλέως καὶ δὲν ἀρμόζει νὰ διασύρηται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς λέσχας, ἀπ' ἐναντίας ὁ ὑπουργὸς αὐτὸ καὶ μόνον ἐπιζήτων, διατάσσει τοιαύτην ἐπίσκεψιν, ἥτις καὶ παραχρῆμα ἐνεργεῖται εἰς τὸ γραφεῖόν του.

Καὶ ὅμως οὐδὲ εἰδοποιήθη κἂν περὶ τούτου, ἀλλὰ μόλις ἔμαθεν αὐτὸ παρ' ἑνὸς γραφέως, καθ' ἣν ὥραν συνεδρίαζεν, ἐνῷ εἰς πᾶσαν δικαστικὴν πρᾶξιν πρέπει νὰ ἦναι παρὼν ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος· ἀλλὰ δι' αὐτὸν τὸν ἀνώτερον λειτουργὸν τοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν ἕδραν του διαμένοντα ἐθεωρήθη περιττὴ τοιαύτη τις εἰδοποίησις. Τέλος τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ συμβάντος μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ, καὶ εὑρίσκει ἐκεῖ τὸν ἀντεισαγγελέα τὰς αὐτὰς ἐξετάσεις ποιοῦντα· ζητεῖ λόγον τῆς πράξεως ταύτης, καὶ ἐκεῖνος τῷ ἀπαντᾷ ὅτι τοιαύτην ἔλαβεν ἐντολὴν, ἤτοι, ὅτι ἐνεργεῖ θελήσει ἀνωτέρα. Τοιουτοτρόπως ἀνακυκῶνται πολυειδῶς τὰ ἀρχεῖα, γίνονται ἐξετάσεις, συντάσσονται πράξεις ἐκτὸς τοῦ νόμου, καὶ ὅλα ταῦτα ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ καὶ χωρὶς τὴν ἐλαχίστην νὰ λάβῃ πρόσκλησιν, ὅπερ ἂν δὲν συνέβαινε, δὲν ἤθελον λάβει χώραν τοσαῦτα περὶ τὰς ἐκθέσεις ἀτοπήματα, διότι ἤθελε καθοδηγήσει μόνος τὸ ἔργον. Ἀλλ' ἀκοῦσιν ἀρά γε ταῦτα; Μόλις σχεδὸν τὸ πρῶτον τόλμημα ἐνηργήθη, καὶ προσελθών τις, τοῦ ὁποίου δὲν ἀγνοεῖ τὴν αἰσχίστην διαφθορὰν καὶ ἐν καιρῷ θέλει εἶπει τὸ ὄνομα, κατήγγειλεν εἰς τὸν ὑπουργὸν, ὅτι δὴθεν πολλαὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις δὲν ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως· ἦτον ἀρκετὸν τοῦτο διὰ τὸν ὑπουργὸν, ἐπειδὴ ἀντὶ νὰ καλέσῃ αὐτὸν κατὰ χρέος καὶ ζητήσῃ τὸν ἀποχρῶντα λόγον, ἢ νὰ πέμψῃ κἂν τὰ παράπονα πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν, ἀποστέλλει πεντηκοντάδραχμόν τινα ὑπαλληλίσκον εἰς τε τὸ δικαστήριον καὶ τὰς φυλακὰς, διὰ νὰ γίνῃ ἀνακριτὴς αὐτοῦ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Βασιλέως, ἐνῷ, κατὰ τὸν νόμον, μόνος ὁ πρόεδρος τῶν ἐφετῶν ἐξελέγχει τοὺς εἰσαγγελεῖς. Καὶ ὅμως ἐνταῦθα εἰς ἐκ τῶν ἐλαχίστων γραφείων προσέρχεται εἰς τὰς φυλακὰς, εἰς τὸ γραφεῖον τῆς εἰσαγγελίας, ἀναλαμβάνει τὰ βιβλία, ἐνεργεῖ ἀνακρίσεις, καὶ διαδίδεται δι' αὐτοῦ ὅτι ἑκατὸν δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἔκειντο ἀνεκτέλεστοι· ἐνῷ δὲ καθεκάστην πολλοὶ τῶν φίλων του τῷ ἔλεγον διὰ τοῦτο, ὅτι πολλὰς ἠμέλησεν ἀποράσεις, τοῦ ἰοῦ θωρακιζόμενος αὐτὸς τὴν ὑπομονὴν ἐσιώπα, λέγων ὅτι θέλει ἀπαντήσει ὅταν τῷ ζητηθῇ λόγος. Οὕτως ἀφοῦ ὁλόκληρον μῆνα πλῆθος γραφέων μετέφερον τὰ βιβλία εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διηρεύνων τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ διέδιδον ὅ,τι τύχοι, τῷ διευθύνεται τελευταῖον πίναξ 58 περιέχων ἀποφάσεις, καὶ τῷ διακοινοῦται ὅτι καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἐζητήθη ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσις του. Καὶ ὅμως ἐκ τοῦ πίνακος τούτου ἐξήγετο, ὅτι ὅλαι αἱ ἀποφάσεις εἶχον ἐκτελεσθῆ, ἐκτὸς τῶν κατ' ἐρήμην

ἐκδοθεισῶν, τῶν κατὰ φυγοδίκων καὶ ἄλλων τοιούτων. Οὕτω π. χ. διάκονός τις περιπεσὼν εἰς καταδικάζιμον πρᾶξιν, ἀπέδρα τὴν ἐπιοῦσαν ἐκτὸς τοῦ κράτους, καὶ συζητηθείσης τῆς ὑποθέσεως, κατεδικάσθη ἐρήμην, ὅπως ἐφαρμοσθῇ ἡ ποινὴ ἐάν ποτε ἐπανήρχετο· καὶ ὅμως καὶ κατὰ τοῦτο ἔπταισεν ἔτι ὁ ἀγορεύων, διότι ἡ κατὰ τοῦ διακόνου ἀπόρασις δὲν ἐξετελέσθη, καὶ ἐπῆλθεν ἀπόρασις δικαστικὴ, καταδικάζουσα αὐτὸν ὡς ἀμελήσαντα τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτου εἴδους ἀποράσεων.

Ὅταν τὰ πράγματα τῆς πατρίδος διευθύνωνται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν δι' εὐθύτητος καὶ εἰλικρινείας καὶ οὐχὶ μὲ σκοπὸν πλάγιον, ἡ δικαιοσύνη τότε ἀκμάζει, ἐνῷ ἄλλως πολλάκις δικασταὶ πλήρεις ἀρετῆς καὶ τιμιότητος βιάζονται νὰ παρεκτραπῶσιν ἀκουσίως, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν πταίουσιν οὗτοι, ἀλλ' οἱ ὑποκινοῦντες καὶ ἐκβιάζοντες αὐτοὺς ὑπουργοί.

Οὕτω μεταξὺ τῶν ὑποθέσεων, δι' ἃς κατηγορήθη ὡς ἀμελὴς, ἦτο καὶ τις, ἥτις ἐνηργήθη ἀσθενοῦντος αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως, ὅστις οὐδεμίαν ἔδειξεν ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐνέργειάν της, ἀλλὰ καὶ ἂν πραγματικῶς παρημελεῖτο, δὲν ἦτο δίκαιον νὰ καταδικασθῇ αὐτὸς δι' ἀμέλειαν ἄλλου. Ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ἀτοπήματα συνέβησαν, διότι δὲν ἐζητήθη ἡ ἀπολογία του, δι' ἧς ἠδύνατο ἀρκούντως νὰ δικαιολογήσῃ τὰ προσαπτόμενα αὐτῷ παραπτώματα, καὶ διότι δὲν εἰσήχθη εἰς δίκην δι' ἐγγράφου κατηγορητηρίου, ὡς εἰσάγονται καὶ οἱ ἐλάχιστοι τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων. Ἐνθυμεῖται δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑπόθεσιν, ἐφ' ἧς κατηγορήθη, ὅτι δὲν ἐξετέλεσεν ἐπὶ ἓν ἔτος τὴν κατὰ Μανδρίτσα τινος ἀπόρασιν, ἐνῷ ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων καταδεικνύεται, ὅτι ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἅμα ἐπικυρωθεῖσαν· διὰ τοιαύτας λοιπὸν ἀνυπάρκτους ἐλλείψεις κατηγορήθη, ὡς ἕκαστος δύναται νὰ πληροφορηθῇ τοῦτο ἐκ τῶν ἀνὰ χεῖρας του ἐπισήμων ἐγγράφων, καὶ κατεδικάσθη εἰς προσωρινὴν παῦσιν, ἥτις ἐπόμενον ἦτο νὰ συνεπαγάγῃ καὶ τὴν ὁριστικὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσίν του, ὕστερον ἀπὸ τρία ἔτη, καθ' ἃ μετὰ πίστεως καὶ ζήλου ὑπηρέτησε τὴν Κυβέρνησιν· καὶ ὅμως σημειοῦται ὁ ὑπουργὸς λέγων, ὅτι ἀμείβει τὴν ἱκανότητα καὶ τιμωρεῖ τὴν ἀμέλειαν καὶ κουφότητα. Ἀλλ' αἱ κατ' αὐτοῦ ἐνέργειαι τοῦ ὑπουργοῦ δὲν περιωρίσθησαν μέχρι τῆς παύσεώς του, καὶ προβαίνουσιν εἰς τὸ νὰ τὸν καταστήσωσι καὶ ἔνοχον ἐγκλήματος, πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐπεκαλέσθη ὁ ὑπουργὸς τὴν συνδρομὴν προσώπων, ἅτινα ἄλλοτε αὐτὸς ἐκ τῆς θέσεώς του ἠναγκάσθη νὰ φυλακίσῃ καὶ

εξορίση πρὸς ἀσφάλειαν τῆς κοινωνίας. Ὅσα ὅμως καὶ ἂν μεταχειρισθῇ μέσα, ποτὲ δὲν θέλει κατορθώσει τὴν ὑποίαν ἅμα τὴν ἔδρανε τοῦ ὑπουργοῦ ἀνεβάς ἐμελέτησε καταστροφήν του, ἀφοῦ τοσοῦτον ἐκοπίασε καὶ τοσαύτας κατέβαλε προσπαθείας, διὰ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παῦσίν του. Ἀπέναντι δὲ τῆς καταρρᾶς τοῦ ὑπουργοῦ, ἔχει ν' ἀντιτάξῃ ὅλας τοῦ Κράτους τὰς ἐπαρχίας, εἰς ἃς ὑπηρετήσας ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, εἴλκυσε διὰ τῆς διαγωγῆς του τὴν εὔνοιαν καὶ συμπάθειαν ὅλων τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν.

Μὴ θέλων δὲ νὰ ἐνοχλῇ πλειότερον τὴν Βουλήν, τελευτῶν συμπαραίνει ὅτι δὲν εἶναι νόμιμον νὰ παρεξηγήσωμεν τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἠθέλησε διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 56 διατάξεως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν βουλευτὴν πάσης οἱασδήποτε καταδιώξεως ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας, καὶ ὅτι, ἂν ἡ Βουλὴ πεισθῇ, ὅτι ἀδίκως κατηγορήθη καὶ κατεδικάσθη, ὁ ὑπουργὸς παρανόμως τὸν κατεδίωξε· τοιαύτη δὲ τῆς Βουλῆς ἀπόφασις θέλει ἐξασφαλίσει τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου καὶ τοῦ βουλευτοῦ.

Ἐνταῦθα καταλαβόντος τὴν ἔδραν, τοῦ ἀντιπροέδρου, ἐπέναγεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἠλπιζεν ἀντικείμενον τοσοῦτον προφανῶς ἀθῶον νὰ λάβῃ πολιτικὸν χαρακτῆρα, καὶ νὰ ἐπασχολήσῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν Βουλήν, ἀφ' οὗ οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τὸ νὰ τιμωρήσῃ πειθαρχικῶς ὑπάλληλον, καὶ βουλευτὴν ὄντα, χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ τῆς Βουλῆς ἄδειαν· οὐδὲ παρουσιάσθη ποτὲ εἰς Κράτος συνταγματικὸν τοιοῦτον ζήτημα, καθόσον ἄνευ πειθαρχίας καὶ ὑπηρεσία καὶ κράτη ὁλόκληρα παραλύουσι· τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ Συντάγματος ἐνομοθέτησε μὲν τὸ ἀκαταλείωκτον τῶν βουλευτῶν διὰ τὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα συνεπάγουσι τὴν προφυλάκισιν τοῦ κατηγορουμένου, οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα, τὰ ὁποῖα οὔτε κατατάσσονται εἰς τὸν ποινικὸν νόμον, οὔτε δικάζονται ἐνώπιον ποινικῶν δικαστηρίων. Λυπεῖται δὲ ὅτι ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος ἀρχαῖος ὑπάλληλος, τὸν ὁποῖον ἄλλως τιμᾷ, ἠθέλησε νὰ φέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν τοιοῦτον παράπονον, ἐν ᾧ γνωρίζει ὅτι τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα καλύπτονται ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς μυστικότητος, οὐδ' ἔπρεπε νὰ τῷ δώσῃ πολιτικὸν χαρακτῆρα, ἀλλ' ἂν ἐθεώρει ἑαυτὸν ἠδικημένον, ἠδύνατο νὰ καταφύγῃ ἀμέσως εἰς τὸν εἰσαγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Καὶ ἐν πρώτοις μὲν ἠδύνατό τις νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ὁ συνάδελφός του παθητικῶς ἴσως φερόμενος κατὰ τοῦ πρωταγορεύσαντος, παρεξετράπη εἰς ἄδικον αὐτοῦ καταδίωξιν· ἀλλὰ τοὐναντίον ἐκ τῆς ἀγορεύσεώς του ἐννόησεν, ὅτι οὐδεμία ἔχθρα, οὐδεμία ἀφορμὴ μίσους ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ αὐτοῦ, ἐξ ὧν δικαστικὸς δὲ ἀρχαῖος ὑπάλληλος ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ταύλαχιστον, ὅτι ἀντικείμενα δεδικασμένα δὲν παρουσιάζονται ἐν τῇ Βουλῇ πρὸς συζήτησιν.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον τὸν κατεδίωξε διότι ἠγόρευσε κατὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ, παρατηρεῖ, ὅτι οὐδόλως ἐνδιεφέρετο τὸ ὑπουργεῖον εἰς πρότασιν ξένην καὶ μὴ ὑπ' αὐτοῦ παρουσιασθεῖσαν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς λεπτομερείας τῆς ἀγορεύσεώς του, φρονεῖ ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἠδύναντο νὰ γραφῶσιν ἐπισήμως εἰς τὴν προϊσταμένην ἀρχὴν, ἢ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος νὰ ῥηθῶσιν, ὄχι ὅμως ποτὲ ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ οὐδ' ἦτο δίκαιον νὰ ἐξαρθῇ τοσοῦτον, διότι ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου του, ἀφ' οὗ ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ οὐδόλως προσβάλλει τὸν τιμωρούμενον. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι ἡ Βουλὴ σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιον θέλει ἀποφανθῇ, ὅτι διὰ πειθαρχικὰς ποινὰς δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἄδειά της, καθόσον αὗται δὲν ἐμποδίζουσι τὸν βουλευτὴν ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐπιλαμβανόμενος καὶ αὐτὸς τοῦ ζητήματος, δὲν θέλει καταφύγει εἰς ξένας νομοθεσίας ἢ ἔθιμα ἀλλὰ θέλει περιορισθῇ ἁπλῶς εἰς τὸν κατὰ γράμμα καὶ ἔννοιαν ἐξήγησιν τοῦ Συντάγματος.

Οὕτω λοιπὸν ἐξετάζων τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ Συντάγματος, νομίζει ὅτι σφάλλουσιν οἱ φρονοῦντες, ὅτι καὶ διὰ πειθαρχικὰς ποινὰς ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς, στηριζόντες τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν εἰς τὰς λέξεις « δὲν καταδιώκεται » ἀλλ' ἐὰν ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἑπομένας λέξεις « δὲν συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται » ἤθελον ἐννοήσει, ὅτι τὸ 1 τοῦ ἄρθρ. ἐδάφιον πραγματεύεται περὶ ἐγκληματικῶν ποινῶν μόνον, ἄλλως τὸ 2 ἐδάφιον ἤθελεν εἶσθαι πάντῃ περιττὸν, καθόσον διὰ νὰ προσωποκρατηθῇ τις πρέπει νὰ προηγηθῇ καταδίωξις, ἥτις δὲν ἐπετρέπετο κατὰ τὴν διδομένην εἰς τὴν λέξιν «δὲν καταδιώκεται» ἔννοιαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ ἐξησφάλισε τὸν βουλευτὴν ἀπὸ μόνην τὴν ποινικὴν καταδίωξιν, καὶ ἐπειδὴ ἐκτὸς αὐτῆς ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τρόποι καταδιώξεως, ἤθέλησε διὰ τοῦ ἐδαφ. 2 νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ μόνης τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἥτις ἠδύνατο νὰ τῷ ἐπιβληθῇ διὰ χρέη εἴτε ἰδιω-

τικὰ εἴτε δημόσια, καὶ ὅτις ἤθελε τὸν ἐμποδίσει τῆς ἐκπληρώσεως τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων του.

Ἐκ τούτων λοιπὸν πείθεται, ὅτι ὁ βουλευτὴς δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ ποινικῶς ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ σώματος, ὡς οὔτε νὰ προσωποκρατηθῇ διὰ χρέη, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς.

Ἐὰν δὲ νομίμως ἢ ἀδίκως κατεδικάσθη, καὶ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐπαύθη, ταῦτα ὡς ἀντικείμενα τοῦ δικαστικοῦ σώματος καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας δὲν δύναται νὰ ἐξετάσῃ αὐτός, οὐδὲ γνώμην νὰ ἐπιφέρῃ.

Ἐνταῦθα αἰτησάντων καὶ ἄλλων τὸν λόγον, καὶ παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀνέβαλε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν, διαλύσας τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 μ. μ.

ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Α. Σ. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Πίπας.

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΙΘ'.

Τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν 1 μ. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τοῦ διαδεχθέντος αὐτὸν ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐκληρώθη ἐν πρώτοις ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου, καθόσον ἀρχὴ τὸν δεύτερον αὐτῆς βουλευτήν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολακτῶν Α. Χρυσανθοπούλου καὶ Π. Καμπάνη, ἔλαχε δὲ αὕτη εἰς τὸ Ζ'. τμῆμα.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τοῦ 1852· ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ 1852 νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἡ ἐπὶ τῶν ζώων φορολογία ὑπέστη πολλὰς καὶ διαφόρους μεταβολὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1833, καὶ μόλον τοῦτο εἰσέτι δὲν κατωρθώσαμεν νὰ ἀποκτήσωμεν τὸ καταλληλότερον ὡς πρὸς τοῦτο φορολογικὸν σύστημα· ὅλαι αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι δοκιμασίαι δὲν ἔφερον τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1833—1835 ὁ φόρος τῶν ζώων ἐβεβαιοῦτο δι' ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰσεπράττετο ὁμοῦ μὲ ἰδιαίτερον φόρον νομῆς, ἐπιβαλλόμενον κατὰ κεφαλήν.

Κατὰ τὸ 1835 ηὐξήθη οὐσιωδῶς ὁ φόρος οὗτος, καθὼς καὶ ὁ τῆς νομῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καταστήσῃ ὁ νομοθέτης, ὡς ἐξεφράζετο εἰς τὸ αἰτιολογικὸν μέρος, τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἐγγείου φόρου. Τότε ἐκανονίσθη καὶ ἡ βεβαίωσις αὐτοῦ κατὰ δύο τρόπους, ἤτοι τὸν τῆς δηλώσεως καὶ τὸν τῆς ἀπαριθμήσεως.

Κατὰ τὸ 1836 κατηργήθη ὁ φόρος τῆς νομῆς καὶ καθιερώθη εἷς καὶ μόνος ὁ ἐπὶ τῶν ζώων· ἀλλ' ἐκανονίσθη συγχρόνως καὶ ὁ τρόπος τῆς βεβαιώσεως δι' ἐνοικιάσεως· τὸ σύστημα τοῦτο τῆς φορολογίας διήρκεσε μέχρι τοῦ 1839.

Κατὰ δὲ τὸ 1840 ἀναλογιζόμενος ὁ νομοθέτης τὰς καταπιέσεις, αἵτινες συνώδευον τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, κατήργησεν αὐτὸ καὶ εἰσήγαγε τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖον διήρκεσε μέχρι τοῦ 1845.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ὁ φόρος ἐμειώθη. Κατὰ τὸ 1844 ἠλαττώθη κατὰ λεπτὰ πέντε διὰ τὰ μικρὰ ζῶα, καὶ καθ' ἡμίσειαν δραχμὴν διὰ τὰ ἀγωθρόρα. Κατὰ δὲ τὸ 1845 ἐπηνέχθη δευτέρα ἐλαττωσις ἑτέρων πέντε λεπτῶν διὰ τὰ μικρὰ καὶ ἡμισείας δραχμῆς διὰ τὰ μεγάλα, ἐπηνέχθησαν δὲ καὶ τινες ἄλλαι τροποποιήσεις, καὶ ἡ κατάστασις αὕτη τῆς φορολογίας ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερον.

Ἐν τοιούτοις τὸ σύστημα ὑπέστη κατὰ τὸ 1846 ἄλλην μεταβολὴν, ἐνομοθετήθη ὥστε ἡ βεβαίωσις νὰ γίνηται διὰ δηλώσεως, καὶ ὁ ἔλεγχος αὐτῆς διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως. Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἐνταῦθα ὁ νομοθέτης ἐξήντλησεν ὅλα σχεδὸν τὰ μέσα τῆς ἐπιεικείας ὑπὲρ τῶν φορολογουμένων, καὶ ἀπεμάκρυνεν ὅλας τὰς ἀφορμὰς τῆς καταπιέσεως. Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ εὐεργετικαὶ αὗται διατάξεις δὲν ἐξετιμήθησαν δεόντως.

Οἱ κάτοικοι εἶχον συμφέρον νὰ ὑποστηρίξωσιν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν παγίωσιν ἑνὸς συστήματος, τὸ ὁποῖον ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν πλέον εὐνοϊκὴν θέσιν, ἀλλ' ἔπραξαν ὅλον τὸ ἐναντίον. ἄλλοι ὑποκρύπτοντες μέρος τῶν ζώων των, καὶ ἄλλοι ἀρνούμενοι νὰ δηλώσωσιν. Ἐκ τούτου τὸ δημόσιον ἠναγκάσθη σχεδὸν πάντοτε νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ δυστυχῶς ἡ ἀπαρίθμησις κατήντησεν ἀχώριστος τῆς καταπιέσεως καὶ τῆς καταχρήσεως τόσον, ὥστε προϊόντος τοῦ χρόνου τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο σύστημα ἔφερε τὰ πλέον δυνάμενα ἀποτελέσματα, διότι οἱ κτηνοτρόφοι ἐμμένουν εἰς ἕξεις πολεμίας πρὸς τὰ αἰτήματα τῶν συμφερόντων, καὶ τὸ δημόσιον καταφεύγει ἀναγκαίως εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν καὶ ζημιοῦ καὶ ζημιοῦται.

Ἐνόμισα, ὅτι κατὰ τὸ 1851 ἐὰν δὲν ἤθελον ἐπιτύχει νὰ ἐξαλείψω τὸ κακόν, τοὐλάχιστον ἤθελον κατορθώσει νὰ τὸ ἐλαττώσω· ἔβαλα εἰς κίνησιν ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο καταλληλα μέσα, τὰ ἀποτελέσματα ὅμως μὲ ἐβεβαίωσαν, ὅτι ἐὰν τὸ κακὸν τῆς καταπιέσεως ἔλαβεν ἐπαισθητὴν ὄρασιν, ἡ κατάχρησις ὅμως δὲν ἀπεμακρύνθη. Συνήθειαι, φαίνεται, πολλαχοῦ καὶ κτηνοτρόφοι καὶ ἀπαριθμηταὶ πρὸς τὴν ζημίαν τοῦ δημοσίου δυστυχῶς καθίστανται, ἂν ὄχι ἀδύνατον, τοὐλάχιστον πολὺ δύσκολον νὰ εἰσαχθῇ ἔλεγχος ἀξιόχρεως εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν· ὅπου δὲ ἡ ἀπαρίθμησις ἐγένετο μὲ τινα αὐστηρότητα, ἐκεῖ ἠγέρθησαν κραυγαὶ κατὰ τῆς καταπιέσεως. Ἴσως τὰ πράγματα δὲν ἤθελον καταντήσει ὅπου σήμερον ἔφθασαν, ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἡ ὁρίζουσα τὴν παρακολουθὴν τῶν πρωτοκόλλων εἰς τὰ δικαστήρια ἐφαρμόζετο ἀφ' ὅτου τὸ σύστημα τῆς δηλώσεως καὶ ἀπαριθμήσεως ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ· τοῦτο δὲν ἔγεινεν· αὐτὸ ἐφρόντισα νὰ ἐνεργηθῇ διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ ἴσως φέρει τὰ ἀποτελέσματά του, ἂν ἦναι εἰσέτι καιρός, ἤγουν ἐὰν τὸ κακὸν ἦναι εἰσέτι ἐπιδεκτικὸν θεραπείας.

Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριοι, εἰς διασταγμούς, ἐὰν ἔπρεπε νὰ ἐμμείνω εἰς τὸ αὐτὸ σύστημα, καὶ νὰ περιμείνω τὰ ἀποτελέσματα νέας δοκιμασίας, ἢ ἐὰν ὠφειλον νὰ σᾶς προτείνω νέον σύστημα· αἱ συνεχεῖς μεταβολαὶ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, ὅπου ἐπροτιμήθησαν, δὲν ἐδοκίμασαν· οἱ λαοὶ ἐστάθησαν πάντοτε τὰ θύματα τῶν τοιούτων μεταβολῶν, καθόσον εἶναι οἱ τελευταῖοι εἰς μίαν κοινωνίαν, οἱ καταναλοῦντες τὰς νέας νομοθετικὰς διατάξεις, καὶ οἱ δυνάμενοι ν' ἀπορρύγωσιν ἄνευ ζημίας τὰς περιπλοκάς, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὴν φορολογίαν ἡ ἀπειρία ἢ ἡ κακὴ πίστις τῶν περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ φόρου ὑπαλλήλων ἢ ἐκ-

μισθωτῶν ἐμβάλλουσιν αὐτούς. Ἀλλ' ἀρ' ἄλλου εἶναι οὐχ ἧττον ἐπιζήμιον δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους λαοὺς νὰ ἐμμένῃ ἡ Κυβέρνησις αὐτῶν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν φορολογικοῦ συστήματος, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ οἱ λαοὶ καὶ τὸ δημόσιον πάσχουσι.

Διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον λόγον δὲν ἤθελον διστάσει, Κύριοι, νὰ προτείνω ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τὴν ἐνοικίασιν, τὴν ὁποίαν σᾶς ἐσύστησα ὡς μέτρον γενικὸν καὶ εἰς τὸν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμον.

Ἀποβλέπων ὅμως εἰς τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἐπαρουσίαζε διὰ τὴν φορολογίαν τῶν ζώων ὁ καταρτισμὸς συστήματος ἐλέγχου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ συναινολογήσω διὰ τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καθόσον ἡ ἐφαρμογὴ τούτων τελεῖται ἐντὸς κατοικημένης χώρας καὶ ἡ συνδρομὴ πολλῶν περὶ τὰ βεβαίωσιν στοιχείων δὲν εἶναι δυσκατόρθωτος, ἐνῷ ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων ἐνεργεῖται εἰς τόπους, ὅπου καὶ οἱ γράφειν εἰδότες εἶναι σπανιώτατοι, καὶ μαρτύρων ἀκόμη ἀξιοχρέων ἡ παρουσία καθίσταται δύσκολος.

Ἀναλογιζόμενος δὲ καὶ ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ νέου περὶ ἐρρεσιῶν νόμου δύναται νὰ προσφέρῃ ἰσαιτὰς ἐγγυήσεις νέας ὡς πρὸς τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν ἔλεγχον, εἰσώρμησα, Κύριοι, ὀρθῶς πολιτικῶς καὶ οἰκονομίας ἕργον νὰ ἐμμείνωμεν εἰσέτι εἰς τὸ ἐν ἐνεργείᾳ σύστημα τῆς δηλώσεως, καὶ νὰ μὴ ἐπισπεύσωμεν τὴν προσφυγὴν εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως, πρὶν ἢ ἐξαντλήσωμεν καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος ὅλα τὰ βοηθήματα, ὅσα ἡ πεῖρα καὶ τὰ νέα ὄργανα τῆς βεβαιώσεως μᾶς προσφέρουσιν.

Αὐτοί, Κύριοι, εἶναι οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους μ' ὅλας τὰς εἰς τὴν φύσιν τοῦ συστήματος ἐνυπαρχούσας δυσχερείας καὶ ἀτελείας ἠναγκάσθην νὰ προτιμήσω τὸ ἐν ἰσχύϊ σύστημα τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, καὶ αὐτὸ ἔρχομαι σήμερον, ἀφοῦ ἔλαβον τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, νὰ προτείνω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν σας διὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1852.

Τὸ ὑποβαλλόμενον ἐπομένως νομοσχέδιον εἶναι ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς βεβαιώσεως καὶ ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ φόρου ἀπαράλλακτον μὲ τὸν ἐν ἐνεργείᾳ νόμον κατὰ τὸ ἐγκεῖσθαι ὡς καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα παρελθόντα ἔτη. Διαφέρει μόνον ὡς πρὸς τινας διατάξεις, τὰς ὁποίας ἐνόμισα ἀναγκαίων καὶ νὰ εἰσαγάγω καὶ νὰ προτείνω πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν κτηνοτρόφων, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἐρ-

χομαι νὰ δώσω τὰς δεούσας διασαφήσεις· ἀλλὰ πρὸ τούτου ὀφείλω, Κύριοι, νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι καὶ εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον συμβαίνει ὅ,τι συνέβη καὶ εἰς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου σᾶς ὑπέβαλον. Καθὼς ἐκεῖ καὶ ἐνταῦθα ἡ φορολογία τῶν ζώων στηρίζεται πρὸ πάντων εἰς τὸν νόμον τοῦ **1848**· οἱ κατὰ τὸ **1849** καὶ **1850** νόμοι δὲν ἔκαμαν εἰμὴ ν' ἀνακαλέσουν εἰς τὴν ζωὴν ἐκεῖνον μέ τινας προσθαφαιρέσεις· ὁ δὲ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπῆλθε διὰ νὰ ἐνισχύσῃ μόνον ἐκείνους ἄνευ τινος προσθαφαιρέσεως· εἶναι περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἤδη ὅ,τι ἀνέπτυξα εἰς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχέδιον· ἔπρεπε ν' ἀπομακρύνω καὶ ἐνταῦθα τὴν ἀνωμαλίαν καὶ τὴν ἐντεῦθεν προερχομένην δυσχερῆ ἐφαρμογὴν τεσσάρων νόμων, συντρεχόντων εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἔπρεπεν εἰς ἕνα καὶ μόνον νόμον νὰ συγχωνεύσωμεν τοὺς πολλούς, καὶ νὰ καταστήσωμεν οὕτως εὐχερῆ τὴν κατάληψιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαταξέων αὐτοῦ καὶ διὰ τοὺς φορολογουμένους καὶ διὰ τὸ δημόσιον. Αὐτό, Κύριοι, ἔπραξα καὶ μεταβαίνω ἤδη εἰς τὰ καθέκαστα.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ διβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἄρθρ. **4** τοῦ ΟΔ'. νόμου μέχρι τοῦ τρίτου § μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι δι' αὐτοῦ ὡρίσθη ὡς τελευταία ἡμέρα τῆς δηλώσεως τῶν ζώων, ἀντὶ τῆς **10** Μαρτίου τὸ τέλος Φεβρουαρίου, καὶ τοῦτο διότι ὁ Ἰανουάριος καὶ Φεβρουάριος ἀκοῦσι διὰ τὴν δήλωσιν, καὶ πρὸ πάντων διότι μετὰ τὴν **10** ἢ **15** Ἀπριλίου εἰς τὰς πλειοτέρας ἐπαρχίας τὰ ποίμνια ἐλαύνονται ἀπὸ τὰς χειμερινὰς εἰς τὰς θερινὰς νομὰς καὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχῃ ὅσον οἷόν τε ἱκανὸν διάστημα χρόνου μεταξὺ τῆς εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους παραδόσεως τῶν διβλίων τῶν δηλώσεων καὶ τῶν σ·ελεγῶν αὐτῶν, καὶ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐμβαίνουν εἰς κίνητιν τὰ ποίμνια, διὰ νὰ ἐνεργῆται ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι μὲ ἐπιτυχίαν ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων, ὅπου παρουσιασθῇ τοιαύτη ἀνάγκη.

Ἄρθρ. 4.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸν **4** § τοῦ ἄρθρου **4** τοῦ ΟΔ'. νόμου μέ τινας τροποποιήσεις, αἵτινες ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι χάριν σαφηνείας· ἐγένετο δὲ καὶ προσθήκη μετὰ τὴν λέξιν «ἐπιμέλεια» τῆς φράσεως «καὶ εὐθύνη» διὰ νὰ κατασταθῇ προστατικώτερος ὁ δήμαρχος· προσετέθη ὡσαύτως ὡς ἀναγκαία καὶ ἡ

διάταξις περὶ ἀναγνώσεως τῶν ἀποσπασμάτων τῶν διβλίων τῶν δηλώσεων ἐπ' ἐκκλησίας, διὰ νὰ λαμβάνωσιν οἱ κτηνοτρόφοι καὶ οἱ ἄλλοι κάτοικοι πλήρη γνῶσιν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δηλώσεων τῶν ζώων, καὶ εὐκολύνηται τοιουτοτρόπως ἡ ἀνακάλυψις τῶν τυχὸν παρεισφρησασῶν ἐλλείψεων.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὡρίσθη ὡς ἡμέρα, καθ' ἣν ὀφείλει ἕκαστος δήμαρχος νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν δηλώσεων καὶ τὸ διβλίον αὐτῶν, ἡ **5** Μαρτίου ἀντὶ τῆς **15** τοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦτο διότι τῶν δηλώσεων ἡ λῆξις ὡρίσθη τὴν **28** Φεβρουαρίου ἀντὶ τῆς **10** Μαρτίου.

Ἄρθρ. 5.

Διὰ τῆς περιεχομένης ἐν τῷ **5** § τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ἄρθρου καὶ νόμου παραβάσεως τῶν δημάρχων δὲν ἦτον ὡρισμένη τις ποινή, ἀλλ' ὑπῆρχε μόνη ἡ ἑπομένη διάταξις «καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτῶν ἀρχήν.»

Εἰς τὰς παραβάσεις ταύτας, καὶ ἰδίως εἰς τὴν μὴ ἔγκαιον πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους ἀποστολὴν τῶν διβλίων τῶν δηλώσεων, ὑπέπεσαν πολλοὶ δήμαρχοι, ἀλλ' οἱ εἰσαγγελεῖς μὴ ἔχοντες νὰ καταρύγωσιν, εἰμὴ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **487** τοῦ ποιν. νόμου, καὶ θεωροῦντες, ὅτι κατ' αὐτὴν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τῆς δικαστικῆς πειθαρχικὴ ποινή, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παραπέμψωσιν εἰς δίκην οὐδένα δήμαρχον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐντεῦθεν οὕτε ἡ κοινωνία ἱκανοποιήθη, καὶ πολλαὶ ζημίαι ἐπῆλθον εἰς τὸ δημόσιον, μάλιστα ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους ἀποστολῆς τῶν διβλίων τῶν δηλώσεων, καθότι πολλὰ τῶν ἐλλειπῶς ἢ μεθόδως δεδηλωμένων ζώων, ἐλαυνόμενα μετὰ τὴν δήλωσιν εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, δυσκόλως ὑπεβάλλοντο εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀπαριθμήσεως, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῶσι ἐπιτηδειότεραι ποιναὶ διὰ τὰς παραβάσεις ταύτας, καὶ δι' ὅτας ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐπιδεκτικαὶ θεραπείας νὰ προταχθῶσι πειθαρχικαὶ ποιναί, καθότι αὗται ὑπῆρξαν πολλάκις, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε κύριοι, ἐπιτρεπτικαὶ εἰς τοὺς δημοσίους καὶ δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, διότι ὅσοι τὰς ἐξετίμησαν δεόντως ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τὰς αὐστηρὰς τῶν δικαστηρίων καταδιώξεις, καὶ ἀπὸ ἄλλα δυσαρεστα τῆς ἐξουσίας μέτρα.

Ἄρθρ. 6.

Τὸ ἄρθρ. **6** ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρ. **5** τοῦ ΟΔ'. νόμου μὲ ἀναλόγους τινὰς τροποποιήσεις, θεωρηθείσας ἐκ τῆς πείρας ἀναγκαίας.

Άρθρ. 7—19

Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐτέθησαν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ὄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1849 ΡΚΑ. νόμου.

Περικλείουσι δὲ οὐσιώδεις νέας διατάξεις, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίας πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀμοιβαίων συμφερόντων τοῦ δημοσίου καὶ τῶν κτηνοτρόφων· καὶ α) ὀρθῶς μόνον ὁρίζεται ἤδη τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ἐνυπῆρχε καὶ πρότερον εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐφορείας, τὸ νὰ διευθύνῃ αὐτὸς ὁ ἔφορος ὅλην τὴν ἐργασίαν τῆς ἀπαριθμήσεως, ἀλλὰ χορηγεῖται εἰς αὐτὸν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς περιστάσεις αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἀπαρίθμησιν· β) προνοεῖται τὸ κενὸν, τὸ ὁποῖον ἄφινεν ἡ μέχρι τοῦδε νομοθεσία μας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καθόσον ἀνατιθεμένη εἰς τὴν διοικητικὴν συνάμα καὶ οἰκονομικὴν ἀρχὴν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ διορίζωσιν ἐκ συμφώνου τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως, δὲν ἐπρονόησε τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελεν ἀναφανῇ διχογνωμία, περίπτωσις, ἥτις δυστυχῶς ἔλαβε χώραν, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς τὴν πλέον δύσκολον θέσιν, μὴ δυνάμενον ν' ἀναπληρώσῃ ἰδίᾳ ἀρμοδιότητι ὅ,τι ὁ νόμος ἀπεσιώπησεν· αὐτὸ τὸ κενὸν πληροῦται ἤδη διὰ τῆς διατάξεως. ἥτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπονέμει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀναγκαίαν ἐξουσίαν πρὸς κατάπαυσιν τῆς συγχρούσεως.

γ') Χορηγοῦνται νέα μέσα ἐλέγχου καὶ προστασίας κατὰ τῆς καταχρήσεως καὶ καταπιέσεως. Οἱ δῆμοι καλοῦνται νὰ πέμπωσι δύω ἀπεσταλμένους διὰ νὰ παρακολουθῶσι τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ συνυπογράφωσι. Πολίται εἰδότες γράφειν καὶ φέροντες τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ, ἔχομεν ὅλας τὰς πιθανότητας, ὅτι θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον καθίστανται, μὲ περισσοτέραν ἐπιτυχίαν παρὰ τοὺς τυχόντας δύω μάρτυρας, τῶν ὁποίων ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος ἐπέτρεπεν εἰς τὸν κτηνοτρόφον νὰ ἐπικαλῆται τὴν συνδρομὴν, καὶ οἱ ὁποῖοι μολοντοῦτο δὲν παρελείφθησαν, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀρνήσεως τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου. Ἐὰν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἀναδειχθῇ τὸ μέτρον ὁποῖον παρουσιάζεται κατὰ θεωρίαν, θέλομεν λογισθῇ εὐτυχεῖς, διότι ἔχομεν τὰ στοιχεῖα δι' ὧν θέλομεν δυνηθῇ νὰ καταρτίσωμεν καθημερινὸν ἕνα δραστήριον ἔλεγχον εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας, ὅπου οἱ ἀγαθοεργοὶ σκοποὶ τοῦ νομοθέτου διὰ τὴν ἔλλειψιν κατοίκων ἀπάντησαν σχεδὸν πάντοτε μεγάλα προσκόμματα· δ') Δημιουργεῖται νέος φραγμὸς ἐναντίον τῆς καταχρήσεως καὶ τῆς καταπιέσεως, καὶ ἀπομακρύνονται πρὸ πάντων αἱ περιπλοκαὶ, αἵτινες ἀναφύονται ἐνώπιον τῶν δικαστη-

ρίων, ὅταν παραπέμπωνται εἰς αὐτὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς ἀπαριθμήσεως, ὑποχρεουμένων τῶν κτηνοτρόφων καὶ τῶν ἀπαριθμητῶν νὰ φέρωσι τὰ ποίμνια εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον ἢ πόλιν, διὰ νὰ γίνηται ἡ ἀπαρίθμησις ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ εἰδικοῦ παιδάρου καὶ τοῦ ἱερέως, ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ κτηνοτρόφων καὶ ἀπαριθμητῶν. Ἂν δὲν ἦναι ἔξοδον, εἶναι ὅμως πολὺ πιθανὸν, ὅτι ἐνώπιον ἑνὸς τοιούτου ἐλέγχου οἱ τυχόντες, πλάγιοι σκοποὶ καὶ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων θέλουσι ναυαγήσει, ἂν δὲν ὑποχωρήσωσιν· ε) ἀναγνωρίζεται ἐπὶ τέλους πᾶν πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως, ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν ἀπαριθμητὴν καὶ τοὺς δύω βοηθοὺς αὐτοῦ, ὡς δημόσιον ἔγγραφον, καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς καθ' ὅτον ἀφορᾷ τὸν ἁπλοῦν φόρον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως, διότι κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας μας ὅλα τὰ ἔγγραφα, ὅσα συντάσσονται ἀπὸ τὰ ἀρμόδια πρόσωπα καὶ ἐν ἀρμοδίῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ἔχουσι πλήρη ἰσχὺν ἐωσοῦ ἀνασταλῇ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσις των, καὶ τοιαῦτα εἶναι ἀναντιρρήτως καὶ τὰ πρωτόκολλα τῆς ἀπαριθμήσεως· ς') Προσετέθη καὶ ποινὴ κατὰ τῶν ἀπαριθμητῶν, οἵτινες ἤθελον βραδύνει νὰ παραδώσωσι τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, οὐ μόνον διότι ἐφ' ὅσον ταῦτα μένουσιν εἰς χεῖρας των ὑπάρχουσι κίνδυνον πλαστογραφήσεως πρὸς βλάβην τῶν κτηνοτρόφων ἢ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ διότι κατὰ τὸ παρελθὸν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀνέβαλον πέραν τοῦ δέοντος τὴν παράδοσιν τῶν στελεχῶν καὶ ἔγιναν παραίτιοι τοῦ ν' ἀναβληθῇ καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου.

Άρθρ. 11.

Ἀπὸ διαφόρους πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφορὰς τῶν ἀρχῶν καὶ πολλῶν κτηνοτρόφων ἐξάγεται, ὅτι ἔλαβον πολλάκις χώραν κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τὰ ἀκόλουθα περιστατικά.

α) Οἱ ἀπαριθμηταὶ δὲν ἐφρόντιζον νὰ παραδίδωσιν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τὰ ἀποσπάσματα τῶν πρωτοκόλλων εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, ἢ τούτων ἀποποιουμένων, εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχήν.

β') Εἰς τὰ πρωτόκολλα τῆς ἀπαριθμήσεως δὲν ἐνέγραφον τὸ πραγματικὸν εἶδος καὶ ποσὸν τῶν ἀπαριθμηθέντων ζώων.

γ') Εἰς μὲν τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως ἐνέγραφον ἄλλα ὀνόματα κτηνοτρόφων, ἐνίοτε ὅλως ἀνυπάρκτων, ὡς καὶ ἀριθμὸν ζώων ἀνυπάρκτων, εἰς δὲ τὰ ἀποσπάσματα, ἄλλα ὀνόματα κτηνοτρόφων καὶ ἄλλα εἴδη καὶ ποσὰ ζώων.

δ'.) Συνεννοήσεις πολλαχοῦ ἔλαβον χώραν μεταξὺ ἀπαριθμητῶν καὶ κτηνοτρόφων, διὰ ν' ἀλλοιώσωσι τὸ εἶδος τῶν ζώων καὶ διὰ νὰ μειώσωσι τὸ ποσὸν αὐτῶν πρὸς ζημίαν τοῦ δήμου.

Ἐκτὸς τούτων παρετηρήθη, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ συνεννοηθῶσι μὲ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν δήμων, ὡς καὶ κτηνοτρόφοι πρασίτοι, καὶ νὰ προξενηθῇ ἐντεῦθεν ζημία ὅτε μὲν εἰς τὸ δημόσιον, ὅτε δὲ εἰς τοὺς κτηνοτρόφους.

Πρὸς περιστολὴν τῶν ἀτοπημάτων τούτων καθιεροῦνται καθ' ὅλων τῶν λαμβανόντων μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν ἀνάλογοι ποιναί, θεωρηθεῖσαι ἀπολύτως ἀναγκαῖαι.

Ἄρθρ. 12.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅπερ ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρον 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου **1848** ΟΔ'. νόμου, προσδιορίζεται ῥητῶς ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν εἰς δραχμὰς 4 διὰ τοὺς πρώτους, καὶ 2 διὰ τοὺς δευτέρους, ὅπως λαμβάνοντες ἀνάλογον μὲ τοὺς κόπους των ἀντιμισθίαν, ἀποφεύγωσι πᾶσαν κατάχρησιν.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπιβάλλεται καὶ εἰς ἕκαστον δημοτικὸν συμβούλιον τὸ καθῆκον τοῦ νὰ προσδιορίζῃ τὴν ἡμερησίαν ἀντιμισθίαν τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου, διότι, ὡς δὲν ἀγνοεῖται, εἶναι ἀδύνατον ἢ τοὐλάχιστον δύσκολον νὰ εὑρεθῶσιν ἄνθρωποι δεχόμενοι τοιαύτην ἐπίπονον ἐργασίαν ἄνευ ἀναλόγου τινὸς ἀμοιβῆς.

Ἄρθρ. 13.

Κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ νομοθεσίαν, οἱ ἀλλοδαποὶ κτηνοτρόφοι, εἰσερχόμενοι εἰς τὸ κράτος, ἀπελάμβανον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ μὴν ὑποβάλλωνται εἰς τὰς ποινὰς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέκειντο οἱ ἡμεδαποί· ὑπεβάλλοντο μόνον τὰ ζῶα αὐτῶν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, γενομένην ἐκ μέρους τῶν κατὰ τὰ μεθόρια σταθμευουσῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν, καὶ τοῦτο ἂν εἰσήρχοντο διαρκούσης τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν ὁρισμένης προθεσμίας· ἀλλὰ μὴ καθιερωθείσης κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου δόλου ἐκ μέρους αὐτῶν μηδεμιᾶς ποινικῆς ῥήτρας, δὲν ὑπῆρχεν ἑπομένως οὐδεμία κύρωσις, ἐξασφαλίζουσα ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς κοινωνίας καὶ αὐτὸν τὸν ἁπλοῦν φόρον, καθότι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελον εἰσέλθει οἱ ἀλλοδαποὶ κτηνοτρόφοι εἴτε διὰ τῶν εἰσόδων, ὅπου δὲν ἤθελον σταθμεύει τελωνιακαὶ ἀρχαὶ, εἴτε διακλαθόντες τὴν προσοχὴν αὐτῶν, εἴτε μετὰ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀπαριθμήσεως, τὰ ποίμνια αὐτῶν ἦσαν ἀπροστάτευτα.

Εἰς μίαν πολὺ προγενεστέραν ἐποχὴν, ὁπότε ἡ ἐγχώριος κτηνοτροφία δὲν ἀντεπεξήρχετο εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, τοιαῦται ὅλως ἐξαιρετικαὶ διατάξεις ὑπὲρ τῶν ἐξωθεν εἰσαγομένων ποιμνίων ἦσαν δικαιολογημέναι, καθότι τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας ἀπῄτει τὴν θυσίαν· ἀλλὰ σήμερον ἡ κτηνοτροφία τοῦ τόπου ἀνεπτύχθη ἀρκούντως, καὶ οὔτε δίκαιον οὔτε συμφέρον εἶναι ν' ἀπολαμβάνωσιν οἱ ἀλλοδαποὶ ἐξαιρετικὴν προστασίαν ἐναντίαν τῆς ἰσότητος, τὴν ὁποίαν πρὸ πάντων ὡς πρὸς τοὺς φόρους καθιέρωσεν ἡ νομοθεσία μας, καὶ μάλιστα ὁπόταν πρόκειται περὶ φόρου, ὅστις δὲν εἶναι ὁ βαρύτερος, καὶ ὁπόταν τὸ συμφέρον τῆς γεωργίας μας ἀπαιτῇ ν' ἀναζητήσωμεν τὸν τρόπον, δι' οὗ νὰ καταστήσωμεν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς κτηνοτροφικῆς τὴν δικαίαν ἀναλογίαν, ἢ τοὐλάχιστον πῶς ν' ἀναπτυχθῶσι τὰ μέσα τῆς διατηρήσεως τῆς κτηνοτροφικῆς εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ προέρχηται ἐξ αὐτῆς κἀμμία βλάβη ὡς πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐθεωρήθη καὶ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ εἰς τὸ νομοσχέδιον ἡ διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἐξωθεν εἰσερχόμενα ποίμνια θέλουν ὑποβάλλεσθαι ἀφεύκτως εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 15.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΡΚΑ'. νόμου μέτιναις τροποποιήσεις ἀναγκαίας.

Τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσεπράττοντο πάντοτε συγχρόνως μὲ τὸν ἁπλοῦν φόρον, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτην ἀπεδέχθησαν καὶ οἱ κτηνοτρόφοι καὶ τὰ δικαστήρια· χάριν ὅμως πλειοτέρας σαφηνείας ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ῥητὴ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ τούτου διάταξις.

Ἐπειδὴ δὲ, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῶν κτηνοτρόφων, ἐκανονίσθη νὰ παρακολουθῶσι τοὺς ἀπαριθμητὰς τοῦ δημοσίου καὶ δύω ἀπεσταλμένοι ἑκάστου δήμου, ἐθεωρήθη εὔλογον νὰ καταλογίζηται καὶ αὐτῶν ἡ ἀντιμισθία εἰς βάρος τῶν ὑποκρυβάντων τὰ ζῶά των κτηνοτρόφων, νὰ εἰσπράττηται καὶ αὕτη συγχρόνως, ἀλλ' ἐπὶ παρακαταθήκῃ, καὶ ν' ἀποδίδηται εἰς τὸν προκαταβάλοντα αὐτὴν δῆμον.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ τῶν Λακωνικῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 16.

Περὶ φορολογίας τῶν λακωνικῶν προϊόντων ἀρκούντως παρέστησα, κύριοι, εἰς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον πρὸ μικροῦ ὑπέβαλον εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας, ὅτι ποτὲ δὲν ἐπρόκειτο οὔτε πρόκειται νὰ ὑπαχθῶσι ταῦτα εἰς κάμμίαν ἐξαίρεσιν, καὶ ὅτι πάντοτε ὁ λόγος ἦτο καὶ εἶναι περὶ τοῦ τρόπου τῆς βεβαιώσεως καὶ τῆς εἰσπράξεως.

Οἱ λόγοι ἐπομένως, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ μέτρον τῆς κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ μεταφορὰν τῶν ἄλλων προϊόντων τῆς Λακωνίας βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου αὐτοῦ, ὑπαγορεύουσι καὶ ἐνταῦθα τὴν παραδοχὴν τοῦ αὐτοῦ μέτρου καὶ ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν λακωνικῶν ζώων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν, ἤτοι τοῦ τυροῦ, βουτύρου καὶ ἐρίων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς κανένα περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμον δὲν ἐγένετο ποτὲ κάμμία ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὰ λακωνικὰ ζῶα, καὶ ἔπρεπε κατὰ συνέπειαν ἡ φορολογία, ἥτις ἐνομοθετήθη ὡς πρὸς τὰ ζῶα δι' ὅλον τὸ κράτος, νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν Λακωνίαν, ἀλλὰ δὲν εἰξεύρω πῶς οὔτε ἐφημίσθη οὔτε ἐλήφθη κἂν πρόνοια νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄλλο τι μέτρον· ἐκ τούτου τὰ ζῶα τῆς Λακωνίας μετακερόμενα ἢ ἐξερχόμενα, ἔμενον ἀφορολόγητα ἐναντίον τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου.

Διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἀπομακρύνεται ἡ ἀνωμαλία αὕτη, καὶ τὸ προταθὲν διὰ τὴν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς φορολογίαν μέτρον ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν ζώων οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ προϊόντα αὐτῶν. Τὸ τελευταῖον μέτρον ἐθεωρήθη, κύριοι, ἀπαραίτητον οὐχὶ διὰ λόγους ταμιευτικούς, ἀλλὰ διὰ τὴν ἰσορροπίαν, ἥτις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὰ προσφερόμενα εἰς τὴν ἀγορὰν ὦνια· εἶναι βέβαιον, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐξάγεται καὶ μεταφέρεται ἀπὸ τὴν Λακωνίαν εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, ἐξάγεται καὶ μεταφέρεται διὰ σκοπὸν ἐμπορίας.

Εἶναι ἐπομένως δίκαιον νὰ ἐπιβαρύνωνται καὶ ταῦτα μὲ τοὺς φόρους, μὲ τοὺς ὁποίους ἐπιβαρύνονται καὶ τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ δύνανται καὶ οἱ τελευταῖοι νὰ διαγωνίζωνται μὲ τοὺς πρώτους ἀπὸ τῶν ἴσων.

Ἄρθρον. 19.

Τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐθνικῶν δοσκῶν ἐστάθη ἀείποτε ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων· πάντοτε ἀπησχόλησε τὴν μελέτην τῆς κυβερνή-

σεως καὶ τὴν φροντίδα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἕνας πόρος δημόσιος τοσοῦτον σημαντικὸς δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μένῃ ἀδιάθετος καὶ νὰ χρησιμεύῃ μάλιστα μὲ κοινὸν σκάνδαλον ὡς ἄλλη τροφὴ τῆς διαφθορᾶς καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ ὀλίγων, καὶ, τὸ χειρότερον, ἐνῷ τὸ δημόσιον δὲν ἀπολαμβάνει τὸ παραμικρόν, εἶναι βέβαιον, ὅτι οὐχ ἧττον οἱ κτηνοτρόφοι δὲν ἐνδιαιτῶνται εἰς αὐτὰς δωρεάν.

Ἐνησχολήθην καὶ ἐγώ, κύριοι, ὡς καὶ ὅλοι οἱ προκάτοχοί μου, καὶ κατέβαλον προσπαθείας διὰ νὰ προλάβω τὰς εὐχάς σας, τὰς ὁποίας εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς συνόδους ἐξερράσατε.

Τὰ προσκόμματα ὅμως εἶναι πολλὰ καὶ δύσκολα· δὲν ἠδυνήθην εἰσέτι νὰ τὰ ὑπερπηδήσω διὰ νὰ φέρω εἰς τὸ μέσον σας ἔργον ὅσον ἐνεστὶ πλήρες· ἐλπίζω ὅτι προσεχῶς θέλω εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ καταρτίσω τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον μὲ μόνην τὴν σύμπραξίν σας εἰμπορεῖ ν' ἀποκατασταθῇ τέλειον καὶ ἐφαρμοστέον εἰς τὸν τόπον. Ἐνταῦθα ὀφείλω νὰ κάμω μνείαν καὶ περὶ ἑνὸς ἄλλου ἀτόπου, τὸ ὁποῖον λαμβάνει πρὸ πολλοῦ χώραν ἐνῷ ὅλα τὰ προϊόντα τῶν κατοίκων, τὰ ὁποῖα μὲ κεφάλαια καὶ κόπους παράγονται, ὑπάγονται εἰς τὴν φορολογίαν, μόνον αἱ ἰδιωτικαὶ νομαὶ μένουν ἀφορολόγητοι. Εἰς τὸ περὶ ἐθνικῶν νομῶν μέτρον δὲν θέλω λησμονήσει τὰς ἰδιωτικάς.

Ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ φέρω ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν δημοσιότητα τὴν γνώμην ταύτην, ἡ ὁποία εἶναι, καθόσον ἐπληροφορήθην, καὶ γνώμη πολλῶν ἄλλων, διὰ νὰ προηγηθῇ εἰς τὸ κοινὸν ἡ θεωρητικὴ συζήτησις καὶ νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ἐπιφέρουν ἐγκαίρως τὴν ψῆφόν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1851.

ΟΘΩΝ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦ. Α'.

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1852 ἔτος προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Ἐπὶ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων κατὰ κεφαλήν. λεπ. 25
2) Ἐπὶ τῶν ὄνων . . . . . » 50
3) Ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων καὶ χοίρων. . . δρ. 1

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τῆς φορολογίας·

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

3) Οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια, καὶ

4) Εἷς οἰκόσιτος χοῖρος δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, ὅπου καὶ ἂν διαιτᾶται.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ βεβαιώσεως τοῦ φόρου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος βεβαιοῦται ὡς ἑξῆς.

Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τέλους Φεβρουαρίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους κλπ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του.

Ἂν δὲ ἔχῃ τυχὸν καὶ σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος τούτων ἔχει διακεκριμένως κατὰ γένος.

Ἕκαστος τῶν κτηνοτρόφων σμίκτων εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα τὰ ἰδικά του.

Τὰ φορτηγὰ (ἀγωγιατικὰ) ζῶα δηλοῦνται κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἔχουσι τὴν διαμονὴν των οἱ κύριοι αὐτῶν.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον· ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστος τῶν δημάρχων κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει κατὰ χωρίον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὰ περιεχόμενα εἰς τὰς δηλώσεις ζῶα, ὡς καὶ τὸ χωρίον, ἔνθα ταῦτα διαιτῶνται ἢ παραχειμάζουν, παραλείπων τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῶν δηλώσεων σημειούμενα τῶν σμίκτων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Φεβρουαρίου καὶ παραπέμπεται τὴν 5 Μαρτίου τὸ βραδύτερον παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰ στελέχη τῶν παρουσιασθεισῶν δηλώσεων.

Ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κτηνοτρόφων ἑκάστου χωρίου καὶ τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν ζώων του τυγχαλλάται, ἐπιμελείᾳ καὶ εὐθύνῃ τοῦ δημάρχου, εἰς τὸ ἀρμόδιον παραδρεῖον καὶ ἀναγινώσκεται ἐπ' ἐκκλησίας τὴν ἁ. Κυριακήν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ δήμαρχος ἢ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτὴς τιμωρεῖται·

α.) Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 100—200, ἐὰν ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ἢ τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων, καὶ

β.) Μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δρ. 5—50 ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην. Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν δήμαρχον καινοποιήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκόν του, τιμωρεῖται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 20—200, ὑποκείμενος συγχρόνως καὶ εἰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκειται καὶ ἐὰν ἀναβαλῇ πέραν τῆς 5 Μαρτίου τὴν πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν στελεχῶν αὐτῶν, ὑπαγορευόμενος συγχρόνως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ πληρεξουσιοδοτικοῦ καὶ εἰς τὴν διὰ προσωπικῆς κρατήσεως παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως δὲν τὰ παραδώσῃ ἐκουσίως.

Δι' ὅλας τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἰσάγεται εἰς δίκην καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν γεννηθῶσιν ὑπόνοιαι, ὅτι κτηνοτρόφοι δὲν ἐδήλωσαν ὁλοτελῶς τὰ ζῶά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, ἐνεργεῖται ἀπαρίθμησις τῶν ζώων, προσδιορι ζομένης τῆς πρὸς τοῦτο περιφερείας.

Ἄρθρ. 7. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐξ ἑνὸς ἀπαριθμητοῦ

καὶ δύο τοὐλάχιστον βοηθῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅστις δύναται καὶ αὐτοπροσώπως νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαρίθμησιν.

Τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως διορίζεται ἐκ συμφώνου παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Αἱ ἀπαριθμήσεις ἐν γένει πρέπει νὰ ἦναι ἀποπερατωμέναι μέχρι τέλους Μαΐου.

Ἄρθρ. 8. Δύο ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμου ἐκ τῶν γράφειν εἰδότων ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου παρακολουθοῦν τὸν ἀπαριθμητὴν εἰς πᾶσαν ἐντὸς τοῦ δήμου αὐτῶν ἐνεργουμένην ἀπαρίθμησιν. Ἡ ἀπαρίθμησις ὅμως ἐνεργεῖται καὶ ἀπόντων τῶν ἀπεσταλμένων, ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν περὶ τούτου πρόσκλησιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου δὲν ἦναι ἕτοιμοι νὰ παρακολουθήσωσιν ἀνελλειπῶς τὸν ἀπαριθμητήν.

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τοῦ κτηνοτρόφου τὰ ζῶα ἐλαύνονται ἀμέσως εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον ἢ πόλιν, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἀπαρίθμησις ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ ἑνὸς ἱερέως· ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τούτων, ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἐνώπιον ἄλλων, ἐπὶ τούτῳ προσκαλουμένων.

Ἐὰν δὲ ὁ κτηνοτρόφος ἀρνηθῇ νὰ ὁδηγήσῃ τὰ ζῶα του εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν πόλιν, ἡ ἀπαρίθμησις περατοῦται ὅπου τὰ ζῶα ἐνδιαιτῶνται.

Ἄρθρ. 9. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύο βοηθῶν καὶ τῶν δύο ἀπεσταλμένων τοῦ δήμου· ἀπόντων ἢ ἀρνουμένων τῶν τελευταίων, ὁ κτηνοτρόφος παραλαμβάνει, ἂν θέλῃ, δύο μάρτυρας, οἵτινες συνυπογράφονται.

Ὅλοι, ὅσοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, ὑπογράφουσι τὸ πρωτόκολλον πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ περιεχομένου· ἐν περιπτώσει δὲ ἀπουσίας, ἀρνήσεως ἢ ἀνικανότητός τινος ἐξ αὐτῶν περὶ τὸ γράφειν γίγνεται μνεία εἰς τὸ πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 10. Ἕκαστον πρωτόκολλον συντάσσεται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἢ ἀποσταλέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, εἰς τὸν δήμαρχον ἢ πάρεδρον ἐπὶ ἀποδείξει ἐντὸς 48 ὡρῶν τὸ βραδύτερον, οὗτος δὲ ἐπὶ ποινῇ προστίμου καὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ ἐλαττώσεως τῆς ἰσχύος τοῦ πρωτοκόλλου ὀφείλει νὰ τὸ καινοποιήσῃ πρὸς τὸν κτηνοτρόφον

ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τὸ δὲ στέλεχος μένει παρὰ τῷ ἀπαριθμητῇ.

Πᾶν πρωτόκολλον φέρον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν δύο βοηθῶν αὐτοῦ ἔχει ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου, καὶ ἐκτελεῖται διοικητικῶς καθόσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἁπλοῦς φόρους καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπαριθμήσεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀπαριθμητὴς παραδίδει ὅλα τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων ἐπὶ ἀποδείξει μετὰ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κτηνοτρόφων εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον· οὗτος δὲ ἀφοῦ συντάξῃ τὸν ἀναγκαῖον χρηματικὸν πίνακα, παραπέμπει πρὸς τὸν ἀριθμὸν παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ὅσα ἐκ τῶν πρωτοκόλλων ἀφορῶσιν ἀπαρίθμησιν ζώων μηδόλως ἢ ἐλλειπῶς δηλωθέντων, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν τῶν κτηνοτρόφων ἐνώπιον τοῦ ἀριθμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἐὰν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀφ' ἧς περαιωθῇ ἡ ἀπαρίθμησις ὁ ἀπαριθμητὴς δὲν παραδώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὰ στελέχη τῶν πρωτοκόλλων, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 ἐδ. ϛ'. § 2.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀπαριθμητὴς τιμωρεῖται·

α') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100, ἐὰν δὲν ἐκδώσῃ καὶ παραδώσῃ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως εὐθὺς μὲν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐντὸς δὲ 48 ὡρῶν εἰς τὸν ἀριθμοδίου δήμαρχον ἢ πάρεδρον, ἀποποιηθέντος τοῦ κτηνοτρόφου τὴν παραλαβήν· ἢ ἐὰν ἀνακαλυφθῇ οἱαδήποτε διαφορὰ μεταξὺ στελέχους καὶ ἀποσπάσματος τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως, προερχομένη ἐκ μέρους αὐτοῦ, καὶ

β') Μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50—200 δραχμῶν καὶ εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἐγγραφῇ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἢ ἄλλα εἴδη ζώων ἀντὶ τῶν ἀπαριθμηθέντων, ἢ πλειότερα ἢ ὀλιγώτερα αὐτῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑποβάλλονται καὶ οἱ βοηθοὶ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ δήμου, ὡς καὶ πᾶς, ὅστις ἤθελε συνεργήσει ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἐδαφίῳ ἀναφερομένας πράξεις.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸ τῆς ἐναρξέως τῶν χρεῶν των.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκωμοσίας γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τοῦ μὲν ἀπαριθμητοῦ προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς τέσσαρας, τῶν δὲ βοηθῶν, εἰς δραχμὰς δύο· προ-

καταβάλλεται δε από το δημόσιον εις βάρος των υποκρυβάντων τα ζωά των κτηνοτρόφων.

Η ημερησία αντιμισθία των απεσταλμένων του δήμου προσδιορίζεται από το δημοτικόν συμβούλιον, και προκαταβάλλεται από τον δήμον εις βάρος των ιδίων κτηνοτρόφων.

Άρθρ. 13. Όστις των κτηνοτρόφων παραλείψη να δηλώσῃ εντός της παρά του άρθρ. 3 ορισμένης προθεσμίας τα ζωά του, ή δηλώση αυτά ελλειπώς, υποβάλλεται εκτός του απλού φόρου και των εξόδων της απαριθμήσεως, και εις πρόστιμον ή χρηματικήν ποινήν, ίσην με το τριπλούν του φόρου των ζώων, τα οποία υπέκρυψε.

Το πρόστιμον επιβάλλεται, όσάκις ο φόρος των ανακαλυφθέντων ζώων δεν υπερβαίνει τας δραχμάς 20, η δε χρηματική ποινή, όσάκις το ποσόν του φόρου είναι ανώτερον.

Το τρίτον του προστίμου ή της ποινής δίδοται εις τον καταμηνυτήν. Δεν έχουσι δε δικαίωμα ν' απαιτήσωσι τοιαύτην αμοιβήν ούτε το προσωπικόν της απαριθμήσεως, ούτε αι διορίζουσαι αυτό αρχαί.

Μόνοι οι εκ της αλλοδαπής εισερχόμενοι εντός του Κράτους, και μεταφέροντες μεθ' εαυτών τα ζωά των μετά την λήξιν της εποχής των δηλώσεων, διασκούσης όμως της προς απαρίθμησιν προθεσμίας, δεν υπόκεινται εις τας διά του παρόντος άρθρου ορισμένας ποινάς. Η απαρίθμησις των ζώων αυτών ενεργείται παρά της πρώτης τελωνιακής αρχής, συνταττομένου πρωτοκόλλου, το οποίον διευθύνεται προς τον αρμόδιον οικονομικόν έφορον, διά να συνταξη και διαβιβάση εις τον ταμίαν την αναγκαίαν κατάστασιν προς είσπραξιν του νενομισμένου φόρου.

Εάν όμως οι κτηνοτρόφοι ούτοι εισέλθωσιν εις το Κράτος από μέρη, όπου δεν σταθμεύουσι τελωνιακαί αρχαί, ή εάν εισελθόντες έλαθον τας αρχάς, η απαρίθμησις των ζώων αυτών ενεργείται, διατηρή του αρμοδίου έφορου, όταν και όπου εύρεθώσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περί εισπράξεως του φόρου.

Άρθρ. 14. Ο επί των ζώων φόρος εισπράττεται διά λογαριασμών του δημοσίου επί τη βάσει των κατά το άρθρ. 3 δηλώσεων, και των κατά τα άρθρα 9 και 10 πρωτοκόλλων της απαριθμήσεως.

Κατά τον αυτόν τρόπον εισπράττεται και ο φόρος επί των

δηλωθέντων ή δι' απαριθμήσεως ανακαλυφθέντων χοίρων κατά το άρθ. 3 του από 2 Φεβρουαρίου 1850 ΡΝ'. Νόμου, ισχύοντος και διά το 1851 δυ. αμει του από 1 Αύγούστου 1850 ΡΟΓ'. Νόμου.

Άρθρ. 15. Ο φόρος πληρώνεται επί μεν των χοίρων κατά τον Ιανουάριον, επί δε των διά δηλώσεως βεβαιωθέντων μεγάλων ζώων, ευθύς μετά την εις τους ταμίας παράδοσιν των φορολογικών πινάκων, και επί των δηλωθέντων μικρών, την 15 Μαΐου, ο δε επί των ανακαλυφθέντων δι' απαριθμήσεως φόρος πληρώνεται ευθύς άμα παραδιδωθώσιν εις τους ταμίας οι χρηματικοί πίνακες.

Τα έξοδα της απαριθμήσεως καταλογίζονται κατ' αναλογίαν εις βάρος των υποκρυβάντων τα ζωά των κτηνοτρόφων, και συνεισπράττονται διοικητικώς με τον απλούν φόρον. Κατά τον αυτόν τρόπον καταλογίζεται εις βάρος των αυτών κτηνοτρόφων και η αντιμισθία των απεσταλμένων του δήμου, εισπράττεται δε παρά του αρμοδίου ταμίου επί παρακαταθήκη, και αποδίδοται εις τον προκαταβαλόντα αυτήν δήμον.

Ο φόρος των εξαγομένων του Κράτους ζώων πληρώνεται εις το αρμόδιον ταμείον και πρό της λήξεως της ώς ανωτέρω τεθείσης προθεσμίας. Επομένως αι τελωνιακαί και αι κατά τα μεθόρια στρατιωτικαί και υγειονομικαί αρχαί δεν θέλουν επιτρέπει την έξοδον αυτών πριν οι κτηνοτρόφοι παρουσιάσωσι το αποδεικτικόν της πληρωμής του φόρου. Δεν επιτρέπεται ωσαύτως η από επαρχίας εις επαρχίαν μετάβασις των ζώων, εάν οι κύριοι αυτών δεν πληρώσωσι προηγουμένως τον οφειλόμενον δι' αυτά φόρον, ή εάν δεν δώσωσιν αξιόχρεων εγγύησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περί των Ακμαιακών ζώων και των προϊόντων αυτών.

Άρθρ. 16. Επί των εξαγομένων ή μεταφερομένων διά θαλάσσης ή διά ξηράς ζώων των επαρχιών Ορτύλου και Γυθείου πληρώνεται ο διά του άρθρ. 1 του παρόντος νόμου προσδιοριζόμενος φόρος μετά προηγουμένην απαρίθμησιν, την οποίαν ενεργεί η αρμοδία τελωνιακή αρχή, ή ο οικονομικός έφορος.

Επί δε του τυρού, του βουτύρου και των ερίων επιβάλλεται φόρος 10 τοις 0/0 και εισπράττεται επίσης εις χρήματα κατά την εξαγωγήν, ή την διά θαλάσσης ή ξηράς μεταφοράν.

Τα άρθρ. 77—83 του περί φορολογίας των προϊόντων της γης νόμου εφαρμόζονται και ως προς τα ειρημένα ζώα και τα προϊόντα αυτών.

Ειδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 17. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου, διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ **1853** θέλει ἐνεργηθῆ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ **1852**, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τούτου θέλουν κανονισθῆ διὰ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νόμου τοῦ **1853**.

Ἄρθρ. **18**. Ἅπασαι αἱ ἐθνικαὶ δόσκαι θέλουν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει αὐτὰς, καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῆς διαθέσεως αὐτῶν. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. **11** τοῦ ἀπὸ **2** Μαρτίου **1847** ΝΕ΄. νόμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέτει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς ἐξακολουθήσεως ἐπὶ τῆς γενομένης περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ βαθυτάτη σιγὴ τοσούτου ἀκροατηρίου, ἡ ἐζωγραφημένη σκυθρωπότης εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων, καὶ τοσοῦτοι ἐπίσημοι ἄνδρες ἱστάμενοι μετὰ προσοχῆς διὰ νὰ ἰδωσι τὸ τέλος τοῦ παρόντος ζητήματος, εἶναι τὰ εὐγενέστερα δείγματα τῆς εὐκισθησίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων, εἶναι τοσοῦτοι ἄριστοι οἰωνοὶ τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος, εἶναι ἡ μειδιῶσα ἐλπὶς τοῦ κεκρυμμένου μεγαλείου ἡμῶν, εἶναι πρὸ πάντων ὁ θρίαμβος τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος κατὰ τοσούτων ἀδίκων συκοφαντιῶν καὶ παρεξηγήσεων. Καὶ τῷ ὄντι· μόλις ἠγέρθη φωνὴ, ὅτι συνταγματικαί τινες διατάξεις παραβιάζονται, ὅτι πρόκειται λόγος περὶ ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν, καὶ παραχρῆμα ὀρθῶς ἢ ἀδίκως τὸ πᾶν συνεκινήθη καὶ ἠλεκτρίσθη. Αὐτὸς ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ τοὺς λόγους, διότι τὸ μικρὸν τοῦτο, ἀλλὰ πάντοτε κολοσσαῖον ἔθνος ἐυκολοφαντήθη, καὶ καθ' ἑκάστην συκοφαντεῖται ἀσπλάγχνως, ὅτι εἶναι ἡ πολύδακρυς γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ λῃστεία βακχεύει, ὁ πλοῦτος τοῦ πολίτου ἁρπάζεται, αἱ ἐλευθερίαι νοσοῦσι, καὶ ὅμως τὸ πᾶν ἵσταται ἀνάλγητον, ἀπαθές. Ἀπέναντι λοιπὸν τοιούτων κακοφώνων αἰτιάσεων λαμπρὰ διαμαρτυρία εἶναι ἡ συρροὴ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, ἡ πάνδημος αὕτη συγκίνησις, ἥτις δεικνύει πόσον ὁ Ἕλλην ἐκτιμᾷ

τὰς ἐλευθερίας του. Τοιοῦτον ἄλλοτε αἴσθημα, δι' ἔργων εὐκλεῶν ἐστεμμένον, ἐξεβίασε τὴν Εὐρώπην νὰ τείνῃ χεῖρα προστασίας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Ἕλληνα. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἀνὰ χεῖρας ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον, οὐχὶ μόνον διότι ἀφορᾷ τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ βουλευτοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ γράμμα τοῦ ἐν τῷ ἡμετέρῳ συντάγματι ἄρθρου ἔχει μεγίστην διαφορὰν τῶν ἀρχικῶν πηγῶν, ἐξ ὧν ἀπορρέει. Διὸ πρὸς εὐχερεστέραν τοῦ προκειμένου ζητήματος λύσιν θέλει ἀναπτύξει πρῶτον τὸ περὶ τῆς διατάξεως ταύτης ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τῆς Γαλλίας, ἔπειτα δὲ τὸ τοῦ Συντάγματος τοῦ Βελγίου, μεθ' ἃ πᾶς διισταμὸς διαλύεται.

Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι, ὡς γνωστὸν, πρωτότυπον, καὶ οἱ συντάξαντες αὐτὸ νομοθέται, ἐν οἷς, ὡς νομίζει, καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἐρανίσθησαν τὰς διατάξεις αὐτοῦ κατὰ μέγα μὲν μέρος ἐκ τοῦ συντάγματος τῆς Γαλλίας, ἐν μέρει δὲ καὶ ἐκ τοῦ συνταχθέντος ἔπειτα Βελγικοῦ, ἐξ οὗ, ὡς τελειοτέρου τοῦ πρώτου, ἀπήνθισαν ἐλευθέρας τινὰς διατάξεις. Ἀρχόμενος λοιπὸν τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ συντάγματος τῆς Γαλλίας, δὲν ἀνατρέχει εἰς ἐποχὰς προγενεστέρας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ συντάγματος τοῦ **1830** ὁρμώμενος, παρατηρεῖ ὅτι δύω τινὰ ἄρθρα περιέχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ **29** καὶ τὸ **41**· ἀλλὰ τὸ πρῶτον τούτων ἀφορᾷ ἰδίως τοὺς γερουσιαστὰς, περὶ ὧν ἂν δὲν πρόκειται μὲν ἤδη, ἀλλὰ ποιεῖ μνείαν τοῦ ἄρθρου, καθ' ὃσον περιέχει διάταξιν ὁμοίαν τῇ τοῦ **41**, ἥτοι ἀναφέρει τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς. Κατ' ἀμφότερα λοιπὸν τὰ ἄρθρα, ἡ ἄδεια τοῦ σώματος ἀπαιτεῖται ὡσάκις βουλευτὴς εἶναι ἀνάγκη νὰ καταδιωχθῇ δι' ἐγκληματικὴν ὑπόθεσιν. Ἀλλ' ἐντεῦθεν προέκυψεν ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ **41** ἄρθρου οὐχὶ μικρὰ δυσκολία, διότι ἡ ἐν αὐτῷ φράσις «δι' ἐγκληματικὴν ὑπόθεσιν» (matière criminelle) ἐπέφερε τὴν ἀπορίαν, καὶ οἱ μὲν ἐθεώρουν ὅτι τοιαῦται εἶναι ὅλαι ἐν γένει αἱ ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπόμεναι, οἱ δὲ ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὸν ὁρισμὸν τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ μνησθέντος νόμου, κατά τινα στενὴν ἑρμηνείαν τῆς φράσεως ἐρρύθμιζον ὅτι ἄδεια ἀπαιτεῖται δι' ἐκείνας μόνον τὰς πράξεις, καθ' ὧν οἱ νόμοι ἐπιβάλλουσι ποινὴν ἐγκληματικήν. Ἐκ τῶν τοιούτων ὅμως ἐξηγήσεων ἀνεφύησαν ἐν τῇ Γαλλίᾳ σπουδαῖαι καὶ συνεχεῖς συζητήσεις, διάφοροι δ' ἐπίσημοι συγγραφεῖς ἐπιληφθέντες τοῦ ζητήματος, κατέδειξαν τὰ προφανῆ ἄδικα, τὰ ὁποῖα ἤθελον προκύψει ἐξ ἑκατέρας τῶν ἑρμηνειῶν τούτων τοῦ ἄρθρου· διότι ἂν μὲν ἐπροτιμᾶτο ἡ πρώτη γνώμη, ἤθελε

συμβῇ τὸ ἄτοπον τοῦ ν' ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς Βουλῆς, καὶ δι' αὐτὰς ἔτι τὰς ἀστυνομικὰς παραβάσεις, τὰς τιμωρουμένας διὰ δεκαεξάγμου προστίμου· ἂν δ' ἡ δευτέρα τούτων, ἐπίσης ἤθελε προκύψει τὸ μέγα ἄτοπον τοῦ νὰ μὴν ἀπαιτῆται ἄδεια οὐδὲ διὰ τὰ πλημμελήματα, ὧν ὁ μέγιστος τῆς ποινῆς ὅρος εἶναι φυλάκισις πέντε ἐτῶν· ἐντεῦθεν δὲ ἤθελε ματαιωθῇ ὁ γενναῖος σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, δι' ὃν καθιέρωσε τὴν σωτήριον καὶ φιλελευθέραν αὐτὴν διάταξιν. Διὰ αὐτὸ τοῦτο λοιπὸν καὶ ὁ σχολιαστὴς τοῦ συντάγματος τῆς Γαλλίας, ὁ **Berniat Saint-Prix**, ἀναγνωρίζων ἀφ' ἑνὸς τὴν δυσχέρειαν τοῦ νὰ ὁρίσῃ τις ποία ἡ ἀληθὴς σημασία τῆς φράσεως «ἐγκληματικὴ ὑπόθεσις» (**matière criminelle**), ἀφ' ἑτέρου συνομολογεῖ, ὅτι καλίστατα κινδυνώδες τὸ νὰ δεχθῇ τις τὴν στενὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου, καὶ διὰ τοῦτο κλίνει καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν γνώμην τῶν πλείστων ἐκ τῶν συγγραφέων, καθ' ἣν ἡ ἄδεια ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰ πλημμελήματα. Δὲν ἐπιβάλλεται ὅμως ἐπίσης καὶ διὰ τὰς ἀστυνομικὰς παραβάσεις, ἐκτὸς ἂν συνεπάγωσι κράτησιν, ἀλλὰ τότε ἀναβάλλεται ἡ τῆς ἀποφάσεως ἐκτέλεσις μέχρι τῆς λήξεως τῆς συνόδου. Ἀλλὰ δι' ὃν λόγον ἐξήρεσαν ἐν Γαλλίᾳ τὰ πταίσματα, κατὰ πολλῷ μείζονα οὐδὲ ζήτημα παρουσιάσθη περὶ ἀδείας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα, διότι αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι ἐκτὸς τοῦ κύκλου τοῦ ποινικοῦ δικαίου· καὶ ὁ μὲν ποινικὸς νόμος προβλέπει καὶ τιμωρεῖ τὰς πράξεις μόνον ἐκείνας, ὅσαι ἀντιβαίνουσιν εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν καὶ εἰρήνην, αἱ δὲ πειθαρχικαὶ ποιναί, ἂν καὶ ἐνδιαφέρουσι τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσίας τάξεως, ὅτι τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν, τὴν δημοσίαν ἀγωγὴν κλπ. οὐχ ἧττον ὅλως θεωροῦνται ὡς προσβάλλουσαι μόνον τὴν δημοσίαν εἰρήνην, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο δὲν ἀποτελοῦσι τὰ κυρίως λεγόμενα ἐγκλήματα (**delicta publica**). Μεταβαίνων δὲ εἰς τὸ Βελγικὸν σύνταγμα, παρατηρεῖ ὅτι ὁ νομοθέτης αὐτοῦ ὅλας ταύτας τὰς δυσκολίας καὶ τὰς γνώμας τῶν συγγραφέων ἔχων ὑπ' ὄψιν, ἤθελησε νὰ διασκεδάσῃ πᾶσαν ἀσάφειαν, καὶ δίδων ἐντεῦθεν πλειοτέρας πρὸς τὴν βουλευτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἐγγυήσεις, ἐξήρεσε ῥητῶς διὰ τῆς φράσεως «ἀξιόποινος πρᾶξις» (**matière de repression**) τά τε κακουργήματα, τὰ πλημμελήματα καὶ τὰ πταίσματα, ὡς ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ σχολίων. Διὰ τῆς ἀνωτέρω λοιπὸν φράσεως, ἀντικαθιστώσης τὴν ἐν τῇ Γαλλικῷ «δι' ἐγκληματικὴν ὑπόθεσιν» τὸ Βελγικὸν σύνταγμα σαφῶς ὥρισεν, ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια διὰ πᾶσαν ἐν γένει

πρᾶξιν, ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου προνοουμένην καὶ τιμωρουμένην. Ὧδε ἐπιλαμβανόμενος καὶ τοῦ ἡμετέρου συντάγματος, λέγει ὅτι ὁ Ἕλλην νομοθέτης ἔχων καὶ αὐτὸς ὑπ' ὄψιν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ 56 ἄρθρον, ὅλας ταύτας τὰς δυσχερείας καὶ ἐγκλίσεις τῶν συγγραφέων, ἠθύνατο μὲν νὰ ἐκφρασθῇ ὡς τὸ Γαλλικὸν σύνταγμα, ἀλλ' ἀσπαζόμενος τὸ ἐλεύθερον πνεῦμα καὶ τὴν σαφήνειαν τοῦ Βελγικοῦ, ἐξήγγειλε ταῦτα διὰ τῶν λέξεων «καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, ἢ φυλακίζεται» καὶ διὰ τῆς γενικεύσεως ταύτης προέβη μᾶλλον πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ Βελγικοῦ καθιερουμένης ἐλευθερίας· καὶ εἰς ἄλλην δὲ περίπτωσιν ὁ Ἕλλην νομοθέτης ἐπέδειξε πλειοτέραν τοῦ Βέλγου ἐλευθερίαν, ἐπειδὴ προσθεὶς ἐν τῷ ἄρθρῳ ὅτι «τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα» ἤθελησε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἰς πᾶσαν ἄλλην, ἐκτὸς τῶν κακουργημάτων, πρᾶξιν ἀπαιτεῖται. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λοιπὸν τριῶν βημάτων, ἐκ τοῦ συνδέσμου αὐτῶν καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ὅλου ἄρθρου ἐξάγεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἀπαγορεύει τὴν ἄνευ ἀδείας καταδίωξιν πάσης πράξεως, ἥτις ἄμεσον συνέπειαν ἤθελε φέρει τὴν στέρησιν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ βουλευτοῦ· ἅμα πᾶσα καταδίωξις ἄλλη, μὴ συνεπάγουσα τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, δὲν ἀπαγορεύεται πασῶς ὑπὸ τοῦ συντάγματος, καὶ ἑπομένως οὐδ' αὐταὶ αἱ πειθαρχικαὶ καταδιώξεις. Ἂν δὲ ἤθελε καθιερωθῇ τοὐναντίον, ἀρχὴ τοιαύτη ἤθελε φέρει τὴν καταστροφὴν τῆς ὑπηρεσίας, αὕτη δὲ τὴν τῆς τάξεως καὶ ἄνευ τάξεως σύνταγμα δὲν ὑπάρχει. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι διὰ τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς κινδυνεύει ἡ ἐλευθερία τοῦ βουλευτοῦ ὑπαλλήλου, ὅτι τὸ 56 ἄρθρον προσβάλλεται οὕτω πλαγίως κτλ., διότι, ἀφ' οὗ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀπόκειται νὰ παύσῃ τὸν ὑπάλληλόν της ὁριστικῶς, δὲν ἐννοεῖ πῶς δύναται νὰ πτοηθῇ οὗτος πλειότερον, ἐὰν προσωρινῶς παύσῃ. Ἦλθε τῷ ὄντι τοιοῦτον ζήτημα καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ Βελγίου, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ πάντες εἶπον «μὴν ἆρά γε, ἂν παύσῃ ὁριστικῶς ὁ ὑπάλληλος, δὲν προσβάλλεται πολλῷ μᾶλλον; Ἂν δὲ δύναται νὰ παυθῇ προσωρινῶς, τοῦτο βεβαίως εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον.» Ἀφ' οὗ λοιπὸν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ παύσῃ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς, καὶ ἐπικειμένης τῆς ὁριστικῆς παύσεως, δὲν δύναται νὰ ἐπαπειλῇ ἡ πειθαρχικὴ, πᾶσα ἀνησυχία ἢ φόβος δὲν εἶναι εὔλογος. Ἄλλως, πῶς ἤθελε διαφιλονεικήσει τις πρὸς τὴν ἐξουσίαν ἓν μέρος δικαιώματός της, ἀφοῦ ἔχει καὶ ποιεῖ χρῆσιν τοῦ ὅλου δικαιώματος τούτου; Περαίνων τὸν λόγον, παρατηρεῖ ὅτι ἂν δὲν ἔπεισε

τυχὸν τοὺς ἄλλως πως σκεπτομένους, εἶναι δυστύχημα δι' αὐτόν, ἀλλ' ἐξεπλήρωσε καὶ οὕτω τὸ χρέος του, διότι ἤθελησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν παραβιάζονται αἱ ἐλευθερίαι μας, ὅτι δὲν γίνονται ἐξαιρέσεις, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ νοῦς τοῦ συντάγματος, καὶ ὅτι κακῶς συκοφαντοῦσι τινὲς τὴν πατρίδα ὡς γῆν ὅπου ἡ παρανομία καὶ τὸ αὐθαίρετον βριαμβεύει, ὡς χώραν ὅπου ἀγέλη λύκων βρυχᾶται.

Ἕτερος μετὰ τοῦτον ἐπέρασεν, ὅτι ἀναβαίνων τὸ βῆμα μετὰ τὴν σπουδαίαν καὶ εὐφραδῆ ἀνάπτυξιν τοῦ προαγορεύσαντος, συναισθάνεται καὶ αὐτὸς ὅτι δὲν εἶναι βεβαίως ἡ θέσις του λίαν εὐχερής· ἐπειδὴ ὅμως εἶχε ζητήσει τὸν λόγον, θέλει ἀρκεσθῇ νὰ ῥίψῃ ἐν ὀλίγοις παρατηρήσεις τινάς. Δὲν προοιμιάζεται λοιπὸν οὗτος δι' ἐκτενῶν προοιμίων, οὐδὲ θαυμάζει τὴν συῤῥοὴν αὐτὴν τοῦ κοινοῦ, διότι εἶδε καὶ ἐθαύμασεν εἰς πᾶσαν περίστασιν τὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων. Παρατηρῶν δὲ ὅτι δύο τινὰ πράκεινται ἐνταῦθα, α) ἂν δύναται ὁ βουλευτὴς, ὑπάλληλος ὤν, νὰ καταδιώκηται πειθαρχικῶς, καὶ β) ἂν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἡ παῦσις τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος ἐνηργήθη δικαίως, λέγει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ὅτι πᾶσα ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της, καθ' ὅσον εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιτηρῇ τὰς πράξεις καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑποδεεστέρων αὐτῆς ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία εἶναι ἀῤ' ἑτέρου ὑπόχρεως νὰ δίδῃ λόγον τῶν πράξεών της εἰς τὰς Βουλάς· καὶ τὰ μὲν ἔκφρα παραπτώματα τῶν ἀρχῶν τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὰ δὲ ἐλαφρὰ, ὑπὸ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων, ὥστε ὑποβάλλονται οἱ ὑπάλληλοι εἰς τὴν διπλῆν ταύτην τῶν πράξεών των ποινήν, ἐνῷ ὁ ἰδιώτης ὑπὸ μόνων τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τιμωρεῖται. Τὸ ἡμέτερον σύνταγμα πραγματευόμενον περὶ τούτου, ὁρίζει ὅτι βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδὲ τίθεται ὑπὸ κράτησιν πρὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου· καὶ ἂν μὲν δὲν ὑπῆρχον ἐν τῷ βουλευτικῷ περιβόλῳ πολλοὶ ὑπάλληλοι βουλευταὶ, δὲν ἔπρεπεν οὐδ' ἰδέαν ἁπλῆν νὰ ἐκφράσῃ τις ἐπὶ τοῦ συντάγματος· ἐπειδὴ ὅμως συμβαίνει τοὐναντίον, παραλείπων πᾶσαν ἄλλην ἐπὶ τῶν συνταγμάτων ξένων ἐθνῶν θεωρίαν, λέγει μόνον, ὅτι ἐν τοῖς συντάγμασι τῆς Γαλλίας τοῦ 1791, 1814 καὶ 1830 ὑπάρχει γενικῶς ὁ ἀναπόφευκτος ὅρος, ὅτι βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται δι' ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, εὐρύτερον δὲ ἐν τῷ συντάγματι τοῦ Βελγίου εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν περιελήφθησαν καὶ τὰ πταίσματα. Οὕτω συντάσσοντες ἔπειτα οἱ πατέρες τοῦ ἔθνους

τὸ ἑλληνικὸν σύνταγμα, ἐξίτεινον ἔτι μᾶλλον τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ βουλευτοῦ, ἐννοήσαντες διὰ τῆς λέξεως « καταδιώκεται » ὅτι ἀπαιτεῖται ὕβρεις οὐ μόνον διὰ τὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὰ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα. Δὲν πρέπει δὲ ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τούτου, διότι ὁ βουλευτὴς περιβεβλημένος τὴν νομοθετικὴν τήβεννον, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὅλην ἐκείνην τὴν ψυχικὴν γαλήνην, δι' ἧς ἠδύνατο νὰ ἐκπληροῖ τὰ ὑψηλά του καθήκοντα ἀταράχως· ἐνῷ ὅταν ὁ βουλευτὴς ἔνθεν μὲν ἐνοχλῆται, ἐκεῖθεν δὲ καταδιώκηται, οὐ μόνον τὴν ψυχικὴν γαλήνην ἀποβάλλει, ἀλλὰ καὶ λησμονῶν τὰ νομοθετικά του καθήκοντα, ἀφοσιοῦται πρὸς ὑπεράσπισιν ἑαυτοῦ. Διὰ τί δ' ἄλλως νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ βουλευτὴς πρέπει νὰ καταδιώκηται πειθαρχικῶς, ἐνῷ δι' ἄλλων ἠθικῶν μέσων δύναται νὰ τὸν περιστείλῃ τις παρεκτραπόμενον, καὶ διὰ τί, ὡς γίνεται καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἀντὶ ποινῆς νὰ μὴ τῷ ἀποστέλλωμεν μίαν πατρικὴν νουθεσίαν, μίαν φιλίτιμον ἔκφρασιν, ἥτις δύναται νὰ ἔχῃ τοσοῦτον ἐν τῇ καρδίᾳ του ἀποτέλεσμα; Ἂν δὲ πάλιν σκοπὸς τῆς ἐξουσίας ἦναι ἡ παῦσις τοῦ ὑπαλλήλου, τότε πρὸς τί ἡ πειθαρχικὴ ποινή, ἐνῷ ἡ ἐξουσία δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ κατ' εὐθείαν τὴν παῦσιν; Ἂν ὅμως τοὐναντίον παραδεχθῶμεν, ὅτι ἀπολύτως πρέπει νὰ ὑπόκεινται καὶ οἱ βουλευταὶ εἰς πειθαρχικὰς καταδιώξεις, θέλει συμβῇ ὥστε ὁ μὲν βουλευτὴς εἰς μόνην τὴν ἰδέαν τῆς ἀπαλλαγῆς του νὰ προσπαλῶται, ἡ δὲ Βουλὴ ν' ἀπαρτίζηται ἐξ ἀνθρώπων, οὓς ἡ κυβέρνησις ἀποκαλεῖ ῥαθύμους καὶ κούφους· ἐκτὸς δὲ τούτου, τοιοῦτον ἔχουσα ὅπλον ἡ ἐξουσία, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ παραγνωρίζῃ, ὅταν θέλῃ, τοὺς χαρακτῆρας τῶν βουλευτῶν ὑπαλλήλων, ν' ἀποδίδῃ ἀδίκους εἰς αὐτοὺς ἰδιότητας, καὶ μετὰ τὴν ὕβριν αὐτὴν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παῦσιν των. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως, μὴ ἀγνοῶν ὁποῖα τὰ αἰσθήματα τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, πόσῳθεν ὅτι οὐδεμία ἐμπαθὴς τάσις παρέσυρεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν τοῦ πρώην εἰσαγγελέως, ἂν καὶ ὁ διϊσχυρισμὸς τούτου δύναται ἴσως νὰ ἦναι ὀρθός, διότι, ἐὰν παρατηρήσῃ τις, θέλει ἴδει ὅτι καὶ ὁ ὑποστράτηγος Τσαβέλλας καὶ ὁ Βλαχόπουλος ἐπαύθησαν εὐθὺς μετά τινα ἐν τῇ Γερουσίᾳ ψηφοφορίαν. Ἀλλ' ἐνταῦθα ὑπομιμνήσκει πρὸ πάντων εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν ἐπιφέρουσιν ἐπίπληξιν μόνον ἢ παῦσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς συνεπάγουσιν ἔτι καὶ κράτησιν. Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ θέλῃ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐν μιᾷ ῥοπῇ δύνανται ἀναπαζόμενοι οἱ στρατιωτικοὶ βουλευταὶ, νὰ ῥιφθῶσιν ἐντεῦθεν

εἰς φυλακήν. Διὸ συμπεραίνει, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι ἁρμο-
δία νὰ ἐμηνεύσῃ τὸ σύνταγμα, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι τοσοῦ-
τον ἐπισφαλὲς καὶ σπουδαῖον, δὲν πρέπει νὰ ἐπέμβωμεν εἰς
αὐθεντίαν αὐτοῦ λύσιν, διότι θέλομεν τείνει ἐβδηλον καὶ ἐπι-
βλαβῆ χεῖρα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ζήτημα, ἂν
ὀρθῶς ἐγένετο ἡ παῦσις τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος, λέγει ὅτι
αἱ προϊστάμεναι ἀρχαὶ ἔχουσιν ἀναντίρρητον τὸ δικαίωμα τοῦ
νὰ ἐπιβάλλωσι πειθαρχικὰς ποινὰς εἰς τοὺς ὑποβεστέρους·
ἀλλὰ πρέπει μετὰ προσοχῆς νὰ κάμνωσι χρῆσιν τοῦ τοιούτου
δικαιώματος, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἀδικῶνται ἐκεῖνοι, καθ' ὧν
ἐφαρμόζεται. Διὰ τοῦτο μάλιστα ἔχει ὁ καταδιωκόμενος ὑπάλ-
ληλος δύω εἰς τὴν περίστασιν ταύτην προπύργια· α) τὸ νὰ
δικάζηται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ
ὁποίου ἀνήκει, καὶ β) τὸ νὰ μὴν ἐκδίδηται ἀπόρασις, ἐὰν μὴ
προσκληθεῖς, δὲν ἀπαντήσῃ· κατὰ δὲ τὸν καθηγητὴν Φέλερ, τοῦ
ὁποίου ἡ νομοθεσία θέλει εἶναι λαμπρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνθύ-
μημα, τὰ δύω ταῦτα προπύργια εἶναι ἱερὰ διὰ τὸν καταδιω-
κόμενον καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς ἄλλοι ἀποφαίνονται, ὅτι πρέπει
νὰ καλεσθῇ πρῶτον ὁ ὑπάλληλος, ὅπως δώσῃ ἀπολογίαν. Ἐπὶ
τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος διεβεβαίωσεν
ὅτι δὲν ἐκαλέσθη ποσῶς ἵνα δώσῃ ἀπολογίαν, καὶ μολονότι
σέβεται ὁ ἀγορεύων τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἑρετῶν, τὸν ὁποῖον
δικαίως ἐκάλεσεν ὁ ὑπουργὸς βράχυν δικαιοσύνης, ἐπίσης δὲ
καὶ τὸν ἔντιμον χαρακτῆρα τοῦ προέδρου Μωραϊτίνου, ἐπειδὴ
ὅμως ὁ νομοθέτης ἔδωκεν εἰς χεῖρας τοῦ ὑπουργοῦ τὴν τύχην
τοῦ καταδιωκομένου, ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ ὅτι «τὸ ἁμαρτάνειν
ἀνθρώπινον,» ὅτι ἐνδέχεται νὰ ἔσφαλεν εἰς τὴν κρίσιν αὐτῶν
οἱ δικασταί, καὶ, κατὰ τὸ 307 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν
δικαστηρίων, νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀποράσεως, διὰ
νὰ δικαιώσῃ, ἂν εὕρισκε λόγους, τὸν καταδιωκόμενον. Ὁ
μνησθεὶς Φέλερ λέγει, ὅτι ἰσχὺν χεῖρος ἔχει ὁ ὑπουργὸς νὰ ἐγκύ-
ψῃ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν μελέτην, καὶ ἐὰν ἴδῃ ὅτι οἱ τύποι δὲν
ἐτηρήθησαν, νὰ προστατεύσῃ τὸ δίκαιον κατ' ἀξίαν. Ἐπειδὴ
ὅμως, ὡς εἶπε, «τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινον» τοιοῦτόν τι συνέβη
ἴσως καὶ εἰς τὸν ὑπουργόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐτηρήθησαν οἱ ἀναγ-
καῖοι εἰς τὴν ὑπόθεσιν τύποι, πέποιθεν ὅτι θέλει ἀνακαλέσει
τὸν πρώην εἰσαγγελέα εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ.

Ἐπέλεγχεν ἕτερος, ὅτι λυπεῖται μὲν ἐπειδὴ ἐκ τοῦ διαρρόου
τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι θέλει εὑρεθῇ ἴσως εἰς ἀντίρρασιν μέ
τινας τῶν προαγορευσάντων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἀπαιτουμένου σε-

βασμοῦ θέλει ἐξετάσει τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτη-
μα διατάξεις τοῦ συντάγματος, τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργοῦ καὶ
τὸν εἰσαγαγόντα τὸ ζήτημα καὶ ὡς εἰσαγγελέα καὶ ὡς βουλευτήν.

Καὶ οὐχετο μὲν ἵνα μὴ ἤθελεν ἐπιτρέψει τὸ σύνταγμα τὴν
συνύπαρξιν τῶν δύω ἰδιοτήτων τοῦ βουλευτοῦ καὶ ὑπαλλήλου,
ἀλλ' ἐπειδὴ καθιερώθη τοῦτο διὰ τοῦ συντάγματος, ὀφείλει νὰ
σεβασθῇ τὴν τοιαύτην διάταξιν, ἐπιτρέπων μόνον παρατηρήσεις
τινάς.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν λέγει, ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀκαταδιώκτου
τῶν βουλευτῶν διάταξις ἐνομοθετήθη ὄχι χάριν σεβασμοῦ καὶ
ἀξιοπρεπείας ἀτομικῆς τοῦ βουλευτοῦ, ἀλλὰ χάριν τῆς ἀκεραιό-
τητος τοῦ σώματος τῆς Βουλῆς· ὅτι δὲ τοῦτο ἐννόει ὁ νομοθέ-
της καθίσταται δῆλον ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀκαταδίωκτον περιορίζεται
μέχρι τῆς διαρκείας μόνον τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Ἐπομένως
κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ἐμποδίζε-
ται ἡ καταδίωξις τοῦ βουλευτοῦ, ὅταν αὐτὴ περιστρέφηται εἰς
περιστάσεις εἴτε ἐγκληματικὰς, εἴτε πολιτικὰς δυναμένας νὰ
τὸν ἀπομακρύνωσι διὰ φυλακίσεως ἢ κρατήσεως ἀπὸ τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων. Εἰς οὐδετέραν ὅμως
τῶν ἀνωτέρω περιστάσεων δυνάμεθα νὰ ὑπαγάγωμεν τὴν πει-
θαρχικὴν καταδίωξιν, ὡς ποινὴν ἰδιαιτέραν ὑπαγορευθεῖσαν ἀπὸ
τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ἥτις ἄλλως εἰς πᾶν βῆμα ἤθελε
προσκρούει καὶ φέρει εἰς παράλυσιν τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν.

Παραδέχεται λοιπὸν, ὅτι πειθαρχικὴ ποινὴ δύναται νὰ ἐπι-
βληθῇ ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ὅταν αὐτὴ δὲν συνεπάγῃ
τὴν στέρησιν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ βουλευτοῦ· ἑπο-
μένως πειθαρχικὴ ποινὴ ἐπιβαλλομένη εἰς ἀξιωματικὸν καὶ ἀπο-
τρέπουσα αὐτὸν, βουλευτὴν ὄντα, τῆς ἐκπληρώσεως τῶν βου-
λευτικῶν του καθηκόντων δύναται μὲν νὰ ἐκδοθῇ, οὐχὶ ὅμως καὶ
νὰ ἐφαρμοσθῇ. Ἐκ τούτου δ' ἐπέχων νὰ ἔλθῃ εἰς γενικὴν τοῦ
ζητήματος λύσιν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι δύναται μὲν ἡ ἐξουσία
νὰ ποιῇ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της, ἡ δὲ Βουλὴ ὀφείλει νὰ
ἐπιβλέπῃ, ὥστε νὰ μὴ συμβῇ βιαία τις ἀπομάκρυνσις τινος τῶν
μελῶν αὐτῆς.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργοῦ,
καθόσον δὲν προσβάλλονται αἱ πράξεις ἄλλου σώματος ἀνεξαρ-
τήτου, ἡ ἐξέλεγξις τῶν ὁποίων διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τῆς
Βουλῆς, θέλει ἐπικρίνει μόνον τὸν ὑπουργὸν ὅπου τὸν ἀπαντήσει
ἐνεργοῦντα, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν δικαστικῶν ἐνεργειῶν.
Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν μόνον ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπουργοῦ ἀνα-

φαίνεται εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐπειδὴ τινὲς εἶπον, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρὸ ταύτης ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπολογίαν τοῦ καταδικασθέντος, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς ἀπολογίαν τὰς ὑπὸ τοῦ κατηγορηθέντος δοθείσας πληροφορίας, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν.

Ἂν ὅμως τὸ δικαστήριον κακῶς ἐξετίμησε τὰς ἁπλᾶς πληροφορίας ὡς ἀπολογίαν, τοῦτο οὐδόλως ἐνοχοποιεῖ τὸν ὑπουργόν, ὅστις ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ἱκανότητα καὶ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος τῶν δικαστῶν, ὤφειλε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀπόφασίν των. Μίαν δὲ μόνην ἔλλειψιν συνταγματικοῦ καθήκοντος εὑρίσκει εἰς τὸν ὑπουργόν, ὅτι ἀφ' οὗ δικηγόρος ἔτι ὢν εἶχεν ὑποπτευθῇ τὴν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν διαγωγὴν τοῦ πρώην εἰσαγγελέως, ὤφειλεν ἅμα γενόμενος ὑπουργὸς νὰ τὸν παύσῃ, ὡς ἔχων αὐτὸς τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων τῶν ὑπαλλήλων του ἀπέναντι τοῦ ἔθνους. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ συνταγματικὸν λόγον καὶ ὁ πρώην εἰσαγγελεὺς ἅμα ἐκπάσης, ὅτι ὁ ὑπουργὸς διέκειτο πρὸς αὐτὸν δυσμενῶς, ὤφειλε νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὴν πολυχρόνιον ὑπηρεσίαν, ἣν τοσάκις ἐπεκαλέσθη, καὶ ἥτις οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ σημασίαν ἀπέναντι τῆς εὐθύνης τοῦ ὑπουργοῦ, διότι ἄλλως, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ παύσῃ καὶ διορίζῃ κατὰ βούλησιν εἰς θέσεις μάλιστα ἐμπιστευτικάς, οἱ ὑπουργοὶ οὐδεμίαν ὤφειλον εὐθύνην. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπέπεσε καὶ εἰς ἄλλην συνταγματικὴν παράβασιν, διότι μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντων λόγων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς παρανομίας τοῦ ὑπουργοῦ ὠνόμασε καὶ πρόσωπον σεβαστὸν καὶ ἀνεύθυνον, θέσας οὕτω τὴν Βουλὴν εἰς δυσάρεστον θέσιν.

Ὤφειλε δ' ἐπίσης νὰ μὴ ἀναμιγνυθῇ ἰδιωτικῶν καὶ ἀτομικῶν ὑποχρεώσεων, διότι ἂν ἀπέφυγε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ πρόσωπα, πρᾶξις τοιαύτη θεωρεῖται ἐλλείψις καὶ οὐχὶ ὑπαχρέωσις.

Ἐπειδὴ δὲ πληροφορεῖται, ὅτι προτίθενταί τινες νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ἐγγράφων καὶ πράξεων τοῦ δικαστηρίου, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ ὅ,τι ἐκτρέπει τὴν ἀρμοδιότητά της, οὐδὲ ν' ἀνίχνηται προσωπικότητας ἐπὶ ζητημάτων σπουδαίων.

Συμπεραίνει δὲ τέλειτων, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ εἰς λύσιν ὁριστικὴν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἀκροασθεῖσα τὰ λεχθέντα νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.»

Ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ὅτι πρὸς λύσιν τῆς ἀμφιβολίας, ἂν ὁ βουλευτὴς ὑπάλληλος ὢν δύναται νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς

ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, πρέπει νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὴν διάταξιν τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καὶ πρὸς τοῦτο νὰ ἐξετάσωμεν πρῶτον τὸ γράμμα, τὸν σκοπὸν καὶ τὰς συνεπείας τοῦ νόμου.

Ἀρχόμενος λοιπὸν τοῦ πρώτου, παρατηρεῖ ὅτι αἱ ἀξιόποινοι πράξεις καὶ ἐλλείψεις διαιροῦνται εἰς κακουργήματα, πλημμελήματα καὶ πταίσματα· ἀξιόποινοι δὲ τινες ἐλλείψεις τῶν ὑπαλλήλων ὀνομάζονται πειθαρχικὰ παραπτώματα, αἵτινες δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ πταίσματα, καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν αὐτῶν διαιρέσεων στηρίζεται ἡ ποινικὴ νομοθεσία. Ἀλλ' οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι διατελοῦσιν ὑπὸ τὸ κράτος ἰδιαιτέρας διαδικασίας, δικαζόμενοι ἐνώπιον τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν, ὡς π. χ. ἐὰν δύω δικαστικοὶ ὑπάλληλοι διαπληκτισθῶσι πρὸς ἀλλήλους, δικάζονται ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου.

Πολλάκις ὅμως πράξεις τινες καὶ ἐλλείψεις παρουσιαζόμεναι κατ' ἀρχὰς ὡς κακουργήματα, μετὰ τὰς ἀνακρίσεις ἀναφαίνονται ἁπλᾶ πλημμελήματα ἢ πταίσματα, ὡς ἐν παραδείγματι ἐκθεσίς τις παρουσιαζομένη ὡς πλαστή, φέρει χαρακτῆρα κακουργήματος, ἀκολούθως ὅμως ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ πλαστογραφία δὲν εἶχε σκοπόν τινα δόλιον, θεωρεῖται ὡς πταίσμα· ὅλαι λοιπὸν αἱ ἀξιόποινοι αὐταὶ πράξεις καὶ ἐλλείψεις ἔχουσι τοιαύτην μεταξύ των σχέσιν, ὥστε δὲν διακρίνονται ἀμέσως εἰς τίνα τῶν τριῶν τάξεων ἀνήκουσιν· ἡ δὲ καταδίωξις αὐτῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς εἰσαγγελεῖς καὶ τοὺς δημοσίους κατηγόρους.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ διάταξις τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ συντάγματος διὰ τῆς λέξεως «δὲν καταδιώκεται» ἐννοεῖ, ὅτι οὔτε προσκαλεῖται, οὔτε ἀνακρίνεται, οὔτε δικάζεται, καὶ ἠθέλησεν ἐν ἄλλαις λέξεσι νὰ μὴ προσβάλληται διόλου ὁ βουλευτὴς, οὔτε ν' ἀχθῇ καὶ φέρηται δι' ὁποιανδήποτε πρᾶξιν.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν τοῦτο ἐννοεῖ τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος, ἀφ' οὗ ὅλας τὰς ἀξιοποίνους πράξεις «καταδιώκουσιν» οἱ ἀρμόδιοι εἰσαγγελεῖς καὶ οἱ δημόσιοι κατήγοροι, ἀφ' οὗ ὁ χαρακτὴρ τῶν πράξεων αὐτῶν δὲν ἀναγνωρίζεται εἰμὴ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνακρίσεως, ἕπεται ὅτι εἰς τὴν λέξιν «δὲν καταδιώκεται» ὑπάγονται καὶ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα, διότι ἄλλως δὲν ἤθελον συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς αὐτὴν οὔτε τὰ πλημμελήματα, οὔτε τὰ πταίσματα.

Ἐξετάζοντες δὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἤθελε ν' ἀφήσῃ ἀτιμωρήτους τοὺς βου-

λευτὰς κακουργήσαντας ἢ πλημμελήσαντας, ἀλλ' ἤθελησε μόνον νὰ τοὺς καταστήσῃ ἀνεξαρτήτους ἀπέναντι τῆς ἐξουσίας, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὸ 55 ἄρθρ. τοῦ συντάγματος· ἀλλὰ μήπως ἡ πειθαρχικὴ καταδίωξις ἦναι ἐλαφροτέρα τῆς ἐγκληματικῆς, ὥστε νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι δὲν συμπεριέλαβεν αὐτὴν ὁ νομοθέτης; Ἀλλ' ἐπειδή τινες εἶπον, ὅτι σκοπὸν εἶχεν ὁ νομοθέτης νὰ μὴ ἐμποδίζηται ὁ βουλευτὴς τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἀπήλλαξε τῆς ἐγκληματικῆς καταδιώξεως, ἥτις συνεπάγει φυλάκισιν, παρατηρεῖ ὅτι καὶ αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς δύνανται νὰ συνεπαγάγωσι καὶ φυλάκισιν. Ὑπομένως καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου ἐξάγεται, ὅτι καὶ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νόμου.

Μεταβαίνοντες τελευταῖον καὶ εἰς τὰς συνεπείας ἔχομεν ὡς παράδειγμα τὸν ἀνωτέρω μέχρι τοῦδε εἰσαγγελέα, ὅστις ὑπηρέτησας εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἱκανότης ἐξετιμᾶτο πλειότερον, οὐδέποτε ἐτιμωρήθη ὡς ἀμελήσας. Ἀλλ' ἤδη ἐκλεχθεὶς βουλευτὴς, μόλις ἐξέφρασεν ἐλευθέρως τὴν γνώμην του ἐπί τινων ζητημάτων, κατεδιώχθη ἀμέσως μεθ' ὅλης τῆς αὐστηρότητος.

Ἂν δὲ καὶ σέβεται τὸ δεδικασμένον καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων, δὲν δύναται ὅμως νὰ σιωπήσῃ, ὅτι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ καταδικασθῇ χωρὶς πρώτον ν' ἀπολογηθῇ εἰς τὰς γενομένας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας.

Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι καὶ τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα δὲν καταδιώκονται ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος· καὶ ἂν τοῦτο ἦναι ἀμφίβολον, ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὸ Σύνταγμα ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τῆς Βουλῆς· ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγου ἀπεράνθημεν, ὅτι ἀξιωματικὸς δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ βουλευτικά του καθήκοντα καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ ὑπάλληλος βουλευτὴς ὢν τιμωρεῖται πειθαρχικῶς, καταστρέφομεν τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασίν μας.

Ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι περιοριζόμενος μόνον εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἐὰν διὰ πειθαρχικὰς ποινὰς ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἡ καταδίωξις, καὶ ἡ σύλληψις καὶ ἡ φυλάκισις εἶναι λέξεις ἀρρώστων ἀντικείμενα τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὑπὸ ποινικοῦ δικαστηρίου δικαζόμενα, καὶ τὰ ὁποῖα φέρουσι τὴν συνέπειαν ἢ ν' ἀπομακρύνωσι τὸν βουλευτὴν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἢ νὰ τὸν ἐκθέσωσιν εἰς τὸ κοινὸν, ἢ τέλος νὰ τὸν ἀποτελμήσουν ὡς πρὸς τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν βουλευτικῶν του

δικαιωμάτων· οἱ φόβοι δὲ οὗτοι ἐπροκάλεσαν δικαίως τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 56, οἵτινες ὅμως ἐκλείπουσιν εἰς τὴν πειθαρχικὴν καταδίωξιν, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ φοβηθῇ τὴν προσωρινὴν παῦσιν, ἀφ' οὗ γνωρίζει ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται καὶ ὀριστικῶς νὰ τὸν παύσῃ· οὔτε δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ νομοθέτης ἤθελεν ὑποθέσει τὸν βουλευτὴν τοσοῦτον δειλὸν, ὥστε νὰ φοβηθῇ τὴν πειθαρχικὴν καταδίωξιν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ καὶ αὐτὴν, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ὀριστικὴν παῦσιν, ἥτις ἐπόμενον εἶναι νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπραξίαν τοῦ βουλευτοῦ· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι πιθανὸν νὰ εὑρεθῇ τις τοσοῦτον δειλὸς, ὥστε νὰ ἐπηρεασθῇ ὑπὸ τοιούτων μικρῶν φόβων εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του, ὁ νομοθέτης δὲν ἠδύνατο εἰς τὴν δειλίαν ἑνὸς ἀτόμου νὰ θυσιάσῃ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, καταστρέφων τὸ δικαίωμα τῆς πειθαρχικῆς καταδιώξεως.

Ἐξ ὅλων δὲ τούτων συμπεραίνεται καὶ ἐκ τοῦ γράμματος καὶ ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἤθελησε νὰ ἐμποδίσῃ τὰς πειθαρχικὰς ποινάς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι οὐδόλως θεωρεῖ ὡς ζήτημα ἂν ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ τιμωρῇ πειθαρχικῶς τοὺς ὑπαλλήλους του ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ σώματος. Ἐπειδὴ ὅμως μένει ἀμφιβολία τις, ἂν ὁ πρώην εἰσαγγελεὺς δικαίως κατηγορήθη, καὶ ἂν ἀπολογηθεὶς κατεδικάσθη, παρατηρεῖ ὅτι ἔχων ἀπεριόριστον ὑπόληψιν καὶ εἰς τὸν εἰσαγαγόντα τὴν κατηγορίαν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν, καὶ εἰς τὸ δικάσαν αὐτὴν δικαστήριον, δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κατηγορηθέντος, ὅτι κατεδικάσθη χωρὶς ν' ἀκουσθῇ ἀπολογούμενος, καθόσον μάλιστα εἰς τὸ σκεπτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως ἐμπεριέχεται ῥητῶς ἡ ἀπολογία του, καὶ οἱ λόγοι δι' οὓς αὕτη δὲν ἐθεωρήθη ἰσχυρὰ, διὰ πρὸς γνῶσιν τῆς ἀληθείας ἐζητήσατο τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς ν' ἀναγνωσθῇ αὕτη.

Τέλος ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡμέρας ὁλοκλήρους δύω ἀπασχολεῖ ἤδη καὶ τὴν Βουλὴν, διατηρεῖ μετέωρον καὶ τὴν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ μία συζήτησις ἀσκόπως εἰσαχθεῖσα ἐνταῦθα καὶ ἀνωφελῶς μέχρι τοῦδε παρατεθεῖσα· δὲν ἤθελε δὲ λάβει καὶ αὐτὸς τὸν λόγον, ἂν τὸ ζήτημα δὲν παρουσιάζετο ὑπὸ σπουδαιότερον χαρακτῆρα καὶ ἀπὸ τοῦ σήματος τούτου δὲν ἐξετοξεύοντο πρὸς τοὺς ἄλλους ἰδέαι τινὲς λυπηραὶ περὶ ταλαιπώματος ἄθεν ὑπουργικοῦ, περὶ παραβιάσεως τοῦ συντάγματος καὶ περὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς αὐτὸ σεβασμοῦ, ἵνα οἱ ὑπουργοὶ ὁμολογοῦσιν οὐχὶ σέβας, ἀλλὰ λατρείαν καὶ

λατρείαν θρησκευτικὴν φέρουσι πρὸς τὸ σύνταγμα, καὶ διὰ τοῦτο διάζεται νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινά, διὰ ν' ἀποκρούσῃ μετ' ἀγανακτήσεως τὰς ἀδίκους ταύτας μομφάς. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος, τὸν ὁποῖον ἄλλως πάντοτε ἐξετίμησεν, εἰς ἀνανδρίαν περιῆλθε λάθος προκαλέσας μίαν συζήτησιν τοσοῦτον σκανδαλώδη καὶ ἀγωνῶν, διότι καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐὰν ἤθελεν ἔτι παραταθῇ, οὐχ ἧττον ἤθελε μείνει τὸ ζήτημα ἄλυτον. Ἡ ἑρμηνεία τοῦ συντάγματος εἶναι ἀσέβεια, καθ' ὅσον ἂν πᾶσα ἄλλη ἀσάφεια ἑρμηνεύηται διὰ νόμου, οὐδεὶς οὐδέποτε νόμος δύναται νὰ ἑρμηνεύσῃ τὸ σύνταγμα, καὶ ἂν ἤθελεν ὑπάρχει ἀμφιβολία ἐπὶ ἄρθρου τινὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀθίκτου τούτου εὐαγγελίου, γίνεται ἡ ἑρμηνεία αὐτοῦ, καὶ διὰ τῆς ἑρμηνείας μόνης ἐπιζητεῖται καὶ ἀνευρίσκεται ἡ λύσις τῆς ἀμφιβολίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος εἰσῆχθη εἰς δίκην ἐπὶ πειθαρχικῷ παραπτώματι, ἐξεδόθη ἀπόφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἐπεκυρώθη· καλῶς ἢ κακῶς εἰσήγαγεν αὐτὸν ἡ κυβέρνησις εἰς ἀνάκρισιν ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος; ἰδοὺ τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ μὲν ἐπρέσβευσαν τὴν μίαν, οἱ δὲ τὴν ἑτέραν γνώμην. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης συζητήσεως ἐξάγεται, ὅτι ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ 56 ἄρθρου ἀμφιβολία, ἕπεται ὅτι δὲν ὑρίσταται πλέον ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ κυβέρνησις παρεβίασεν οὕτω τὸ σύνταγμα· ἄλλως τε, ὅπως καὶ ἂν ἀπορασίσῃ ἡ Βουλὴ περὶ τούτου, ἤθελεν εἶναι ἄσκοπος ἡ ἀπόφασίς της, διότι ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν παῦσιν τοῦ πρώην εἰσαγγελέως καὶ τὴν παῦσιν αὐτὴν ἐνήργησεν ἤδη· ἂν τὸ ζήτημα ἤθελεν εἰσαχθῆ πρὸ τῆς παύσεως ταύτης, τότε ὁ ὑπουργὸς, οὐχὶ κατηναγκασμένος ἐκ τῆς ἀποράσεως τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ἐκ μόνου τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἔπρεπε, καὶ ἀντίθετον ἂν εἶχε γνώμην, νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν της. Ἀλλ' ἐὰν, ὡς εἶπον τινές, ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ὑπάλληλον τοῦτον εἰς τὸ ἀνώτερον συμβούλιον κτλ. παρατηρεῖ ὅτι ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ ἐπιστημονικῶς ἀνέπτυξαν, ὅτι ἀλλαχοῦ δὲν ἐθεωρήθη αὐτὸ ἀναγκαῖον, καὶ ἠδύνατο, τὸ κατ' αὐτὸν, ν' ἀνατρέξῃ εἰς πολλῶν συγγραφέων γνώμας, ἂν ἡ ἐπὶ τοσοῦτον παρατεθεῖσα συζήτησις ἤθελε τῷ ἐπιτρέπει μακρηγορίαν. Παραλείπων ὅθεν ὅλας ταύτας τὰς ἀναπτύξεις, λέγει ὅτι ἡ ἀληθὴς ἑρμηνεία, ἥτις καὶ γραμματικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀποδίδεται εἰς τὸ 56 ἄρθρον, εἶναι αὐτὴ ἐκείνη ἡ εἰς τὰς τρεῖς λέξεις αὐτοῦ ἐνυπάρχουσα. Τῷ ὄντι δὲ εἰς τὰς λέξεις ε καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ε

εὑρίσκει τις ὅλην τὴν βαθμιαίαν πρόοδον τῆς ἀνακριτικῆς ἐργασίας, καὶ ἡ τακτικὴ σειρὰ τῶν λέξεων ἐπιβεβαιοῖ τοῦτο, καθ' ὅσον ἄρχεται, ὡς γνωστὸν, πρῶτον ἡ διὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐμφανίσεως καταδίωξις, ἕπεται ἡ δι' ἐντάλματος σύλληψις καὶ ταύτην παρακολουθεῖ ἡ δι' ἐντάλματος κράτησις. Ἀφ' οὗ λοιπὸν κεῖται ἐνταῦθα ὅλον τὸ σύστημα τῆς ἀνακριτικῆς ἐργασίας, πῶς θέλουσί τινες νὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦτο ἐπὶ ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν δὲν ἐφαρμόζονται καὶ οἱ ὅροι αὐτοῦ; Ἀλλ' ἤδη ἐξετάζων τὸν σκοπὸν καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς δὲν ἐζητήθη ἄδεια καὶ διὰ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία, δύναμις περιβεβλημένη τὴν ἐπιτήρησιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τὴν καταστολὴν τῶν παραπτωμάτων αὐτῶν, πρέπει νὰ ἐνεργῇ ἀδέσμευτος, ἐλευθέρα, διότι ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία εἶναι διοίκησις καὶ διοίκησις σημαίνει ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Μὴ λησμονήσωμεν δὲ, ὅτι τὸ ὡραιότερον τῶν νῦν πολιτευμάτων κώμμα εἶναι ἡ κατ' εἶδος διαίρεσις τῶν ἐξουσιῶν, καὶ ὅθεν αὐτὴ ἐλλείπει, ἐκεῖ τὸ χάος, ἡ σύγχυσις καὶ ἡ ἀταξία· τοιουτοτρόπως ὅταν ζητῆται ἄδεια, διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην αὐτὸς ὁ ὑπάλληλος, ἡ διοίκησις ἔπαυσε πλέον, μεταβαίνει ἐπὶ τοῦ ὕήματος τούτου καὶ πρέπει νὰ παύσῃ ἡ Βουλὴ, νὰ παύσῃ πλέον ζητοῦσα λόγον παρὰ τῶν ὑπουργῶν. Ναὶ, ὅταν ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δεσμεύσῃ τὴν τοιαύτην τοῦ ὑπουργείου ἐνέργειαν, ἀνοίγεται μὲν ὡραία διὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐποχὴ, ὡς ἀπεκδυόμενον πάσης εὐθύνης, ἀλλ' εἶναι ὀλέθριον τοῦτο διὰ τὴν κοινωνίαν, διότι εὐθύνη ὑπουργικὴ δὲν ὑρίσταται, διαδέχεται ἀταξία τὰ πάντα, καὶ σύγκρουσις καὶ χάος ἐπαπειλεῖ τὴν κοινωνίαν, ὡς ὅταν τὰ οὐράνια σώματα παρεκκλίνοντα τῆς γραμμῆς των συγκρούωνται εἰς τὰ ὕψη. Ἄλλως τε, δὲν εἶναι ἀσυνεπὲς καὶ ἐναντίον τῆς λογικῆς τὸ νὰ συγχωρῆται μὲν εἰς τὸν ὑπουργὸν ἡ χρῆσις τῆς ἀνωτάτης τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, ἡ παῦσις τοῦ ὑπαλλήλου, νὰ ζητῆται δὲ ἄδεια δι' ἐπιβολὴν πενταδράχμου προστίμου ἢ ἁπλῆς ἐπιπλήξεως; Ἐκτὸς τούτου, ἐπίσης δὲν παραβιάζονται οἱ κανόνες τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὅταν ζητῶμεν νὰ ἐκτίθενται δημοσίᾳ περιστάσεις καὶ πράγματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ μένωσιν ἀφανῆ; Τὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα παντοῦ καὶ πάντοτε δικάζονται κατ' ἰδίαν, διότι δὲν ἀφορῶσιν εἰμὴ τὴν τιμὴν μόνου τοῦ ὑπαλλήλου· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι σκοπὸς τῆς ποινῆς εἶναι ὁ παραδειγματισμὸς ἄλλων, ἀλλ' ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ παραπταίσαντος ὑπαλλήλου καὶ ἡ ἱκανοποίησις τοῦ σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον οὗτος ἀνήκει. Ἡ δημοσιότης λοιπὸν

ἤθελεν εἶναι ἀνωφελής, διότι δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὴν κοινωνίαν· ἐπιβλαβὴς, διότι γεννᾶται τὸ σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον ζητεῖ μάλιστα νὰ διορθώσῃ ὁ νομοθέτης, παιδεύων τὴν διαγωγὴν τοῦ παραπταίσαντος ὑπαλλήλου. Ἀλλὰ διαζόμενος νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ καὶ ὡς μέλος τοῦ ὑπουργείου, παρατηρεῖ ὅτι πρὸ μικροῦ ῥίψας παραδικὸν ὄλεμμα ἐπὶ τοῦ βουλεύματος, εἶδεν ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπιῤῥέπον τὴν κατὰ τοῦ πρώην εἰσαγγελέως ἀπόφασίν του, εἶχεν ὑπ' ὄψιν δύω ἀπολογίας αὐτοῦ. Τὸ κατ' αὐτὸν, ἀνατρεπεὶς καὶ γηράσας εἰς τὰ δικαστήρια, ἐδιδάχθη τὸ μέγα ἀπόῤῥητον τοῦ νὰ θεωρῆται πᾶσα ἐκδεδομένη ἀπόφασις ὡς ἀλήθεια, καὶ τὴν ἀλήθειαν ὀφείλει πᾶς τις νὰ σέβηται καὶ ἀναγνωρίζῃ. Ἐνώπιον λοιπὸν ταύτης πρέπει νὰ κλίνωμεν πάντες γόνυ, διότι οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόφασις, ἤθελομεν ἰσοσυλήσει ἀμφισβητοῦντες αὐτὴν, ἤθελομεν εἰσδύσει μέχρι τῆς Κιβωτοῦ, ἣν πρέπει νὰ τηρήσωμεν ἐπάνωθεν παντὸς πάθους. Ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς εὐλόγως ὑπέδειξεν εἰς τὸν πρώην εἰσαγγελέα, ὅτι ὁπόταν νομίζῃ τις ὅτι ἀδικεῖται, δύναται νὰ καλέσῃ τοὺς ἀδικητὰς αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης· ἐκεῖ λοιπὸν ἠδύνατο νὰ καλέσῃ καὶ οὗτος καὶ δικαστὰς καὶ εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν, ἐκεῖ ἠδύναντο νὰ ἀντιτχήσωσι τὰ παράπονά του, ἐνῷ ἐνταῦθα καὶ ἀναρμοδίως καὶ ἀσκόπως ἠκούσθησαν. Κακῶς δὲ περιπλέον ἀνέμιξεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του ὁ βουλευτὴς Χαλκίδος καὶ τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, διότι τὸ ἄθικτον καὶ ἱερὸν αὐτοῦ πρόσωπον δὲν πρέπει νὰ καταβιβάζηται ἐν μέσῳ τῆς ὁμίχλης αὐτῆς, ἥτις δὲν εἶναι καθαρὰ ἀπὸ πάθη. Δὲν πρέπει δὲ πρὸς τούτοις νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἱερὸν εἶναι τὸ ὄῆμα τοῦτο, ἐφ' οὗ ἱσταμεθα, καὶ ὅταν πρόκειται νὰ εἴπωμεν καλόν τι διὰ τὴν πατρίδα ἢ δι' ἄτομον, πρέπει θωρακιζόμενοι τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, νὰ στρεφώμεθα εἰς ἑαυτοὺς, ὡς οἱ πατέρες μας βουλευόμενοι ἐστρέφοντο πρὸς τὸν αἰγιαλόν.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἐπρότεινέ τις νὰ περαιωθῇ αὕτη διὰ τοῦ ἑξῆς θέματος·

« Ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰς πληροφορίας τοῦ ὑπουργείου, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. »

Ἀλλὰ μετά τινα ἐπὶ τούτου γενομένην ἀντίῤῥησιν ἑνὸς ἐκ τῶν βουλευτῶν, διϊσχυρισθέντος ὅτι ἡ παραδοχὴ τοῦ τοιούτου θέματος λύει ὁριστικῶς τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐν ᾧ ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν διατάξεων τοῦ συντάγματος, καὶ προτεινάντος ἀντὶ τούτου τὸ ἑρμῆς θέμα·

« ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν· » ἐπέρρεεν ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ ἐκ τῆς συζητήσεως προέκυπτεν, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ πρώην εἰσαγγελέως ἐκτεθέντα παράπονα δὲν ἦσαν εὐλογοφανῆ, καὶ ἐπομένως δὲν δύνανται νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἀφ' οὗ, ὡς ἐῤῥέθη, δὲν πρέπει νὰ ἔλθῃ τὸ σῶμα εἰς ὁριστικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν, καθ' ὅσον αἱ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ βουλευτὰς ἐπιβαλλόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ συνεπάγουσι καὶ τὴν κράτησιν, θεωρεῖ καταλληλότερον μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τεθὲν θέμα.

Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ θέματος τούτου ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀνωτέρω γενομένης ἐξηγήσεως, ἡ Βουλὴ συνεπείᾳ ταύτης, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὅτι « ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚ'.

Τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἐγένετο ἡ μηνιαία τῶν τμημάτων κλήρωσις ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Χουρμούζη καὶ Χρ. Οἰκονομίδου, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ κύριοι βουλευταὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 1851.

Α.	Β.	Γ.
Δημ. Σκιλοδήμος	Β. Σκαλτσοδήμος	Χ. Θεοχαρόπουλος
Ι. Εὐγενίδης	Γ. Κ. Βελῆς	Α. Πέπας
Χ. Χριστόπουλος	Ν. Πετμεζᾶς	Α. Μαυροδήμος

Γ. Σκοῦρος	Δ. Καλλιφρονᾶς	Γ. Μαθεμοχωμίτης
Δ. Πικουλάκης	Σ. Ιλάχος	Π. Λεζαρῆς
Δ. Μητσάκης	Σ. Μήτσας	Μ. Σολομός
Γ. Γουλιανῆς	Κ. Ἀξελὸς	Ν. Μοσχούλας
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Α. Βιλαέτης	Ν. Ματθαίου
Φ. Μαῦρος	Δ. Κουμανιώτης	Ν. Α. Ἀναργύρου
Ἀναγ. Ταπόπουλος	Π. Κυλποδῖνος	Α. Εὐμολπίδης
Θ. Πετρινὸς	Γ. Παπασπυρόπουλος	Α. Π. Ιωάννου
Α. Παπ. Ἀθανασίου	Π. Πατρινὸς	Δ. Καστανᾶς
Γ. Τσόκρης	Γ. Ι. Στάϊκος	Γ. Περιωτῆς
Δ. Ὀρεινὸς	Γ. Αποστολίδης	Γ. Κάνδυας
Ν. Παναγιᾶς	Χ. Ἀντωνόπουλος	Ἐμ. Μοδινὸς
Δ. Τσάμης	Κ. Λαμπρινόπουλος	Ἰω. Φαρμάκης
Ι. Βάχλας	Π. Δελιγιάννης	Χ. Κικίδης
Δ. Γιαννόλης.	Γ. Γιολδάσης.	Παπακώνς. Τσαμάλας.

Δ.

Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Α. Παπατσώρης	Π. Καλαμογδάρτης
Ἐλ. Καλογερᾶς	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ἠλ. Δωλᾶς
Θ. Ζαΐμης	Α. Κιζάνης	Ν. Μπαϊκουσας
Κ. Πονηρόπουλος	Σ. Παπαδημητριάδης	Καλ. Τσουκαλᾶς
Π. Βάρδογλης	Γρ. Πατριαρχίας	Κ. Νταγρὲς
Ἀνάρ. Χ. Ἀναργύρου	Δ. Ῥοΐλης	Δ. Χρυσοθόπουλος
Δ. Ζῶτος	Ἐμμ. Κιριμάνος	Γ. Ῥάλλης
Α. Δανόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης	Δ. Δημητρακόπουλος
Ι. Κριεζῆς	Ν. Δελιγιάννης	Ζ. Μαραγκὸς
Δ. Πετροπουλάκης	Π. Τσαννετάκης	Π. Χ. Πίτσου
Ζ. Ζαρειφόπουλος	Β. Νικολαΐδης	Δ. Δρόσος
Σ. Πράτσικας	Ι. Σαγρίδος	Ν. Σαμάνης
Χρ. Οἰκονομίδης	Π. Καμπάνης	Κ. Γριβογιώργης
Κ. Δαρειώτης	Α. Δεδόπουλος	Ν. Μπούτουνας
Α. Αὐγερινὸς	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν. Πιράκος
Α. Κορμιωτάκης	Ι. Κύμακας	Ι. Δημιανός
Μ. Σιαΐνης	Κ. Μανίτας	Σ. Κοπανίτσας
Α. Μάμουκας.	Γρ. Κορφιωτάκης.	Α. Ἴσκος.

Ζ.

Γ. Νικολάου	Σ. Στεφανόπουλος	Α. Κονδάκης
Κ. Δουβουνιώτης	Δ. Γ. Φιλάρετος	Στ. Καπετανάκης
Α. Ἐμπειρίκος	Ι. Γεωργάρας	Θ. Γρίβας
Ἀλ. Κουμουνδοῦρος	Π. Ματάλας	Π. Ζάνος
Εὐστ. Παρίσης	Ἠλ. Ηλιαδάκης	Α. Α. Γιουρδῆς
Μ. Χουρμούζης	Κ. Λιμπερόπουλος	Γ. Πελοπριψτόπουλος.

Ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Λιννόβερ ἐπεμψεν ἐξ αμοιβαιότητος εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς τὰ πρακτικὰ τῶν Λιννοβερικῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ 1833.

Ἀκολούθως ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἀντὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν κωλυομένου, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἔχον οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ Συντάγματος, ἡ ναυτικὴ τοῦ κράτους δύναμις προσδιορίζεται ἐτησίως διὰ νόμου.

Συμφώνως λοιπὸν μὲ τὴν διάταξιν ταύτην ὑποβάλλω, κατ' ἐπιταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μου, τὸ ἀπαιτούμενον νομοσχέδιον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς τοῦ κράτους δυνάμεως διὰ τὸ 1851 ἔτος, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ συζητήσῃ δεόντως καὶ ἐπιψηφίσῃ.

Παρατηρῶ δὲ ἐντοσούτῳ, ὅτι καὶ διὰ τὸ 1851 ἔτος ἡ ναυτικὴ τοῦ κράτους δύναμις ὑπάρχει ἡ αὐτή, ὡς ἐκείνη τοῦ 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς παραγγέλλεται νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας, τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν 54
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν 67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν 753
Τὸ ὅλον 874.

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνεκήρυξεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ 1850, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΑ'.

Τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1851

Συνελθόντων περὶ τὸν 1 μετὰ μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀναγνωσθὲν ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν δύω παρελθουσῶν συνεδριάσεων, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν Κέας Μ. Πάγκαλος, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ξηροχωρίου εἰσηγητὴς τοῦ Ζ'. τμήματος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ Ζ'. τμῆμα διεξελθὸν μετ' ἐπιστασίας τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου ἐπὶ τοῦ δήμου Αἰθειψίων, ἐνεργηθείσης δυνάμει τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ἐνεργηθείσης τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς, ἔλαβεν ὁ μὲν Κ. Κίμων Ν. Χριστοδούλου ψήφους 286, ὁ δὲ Κ. Δ. Βιρβίλης 2· προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν ψήφων τῆς ἐκλογῆς τῆς προενεργηθείσης καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπικυρωθείσης τοῦ ἑτέρου δήμου Ἑστιαίων, τὸν ἀριθμὸν 552, ἀποδεικνύεται ὅτι ἔλαβε πλέον καὶ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας ὁ ῥηθεὶς Κ. Ν. Χριστοδούλου, ὅτι κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἐγένοντο κατὰ τὴν διαλογὴν ἐκ μέρους τῆς ἀποτυχούσης μερίδος ἐνστάσεις τινές.

Ἐπειδὴ δὲ αὗται ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀκυροῦνται δι' ἰσχυρῶν λόγων ἀπὸ τὴν ὁλομέλειαν τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπῶν

δὲν ὑποστηρίζονται ἀπὸ τοὺς ἐνισταμένους καὶ δι' οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως·

Διὰ ταῦτα προτείνει τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ Κ. Κίμωνος Ν. Χριστοδούλου, ὡς νομίμου βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1851.

Κ. Ἀξελὸς πρόεδρος

Ν. Πιερράκος	Ν. Ματθαίου
Ν. Δελιγιάννης	Δ. Δημητρακόπουλος
Ἐμ. Μαλτέπουλος	Ἰω. Γεωργάρας
Περ. Καλαρογδάρτης	Κ. Νταγρῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἐμ. Δ. Καρμάνος.

Οὕτω προϋτέθη εἰς συζήτησιν ἡ ἀνωτέρω ἔκθεσις, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς δι' ἀναστάσεως καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνεγνώρισε νόμιμον βουλευτὴν Ξηροχωρίου καὶ τὸν Κ. Κίμωνα Χριστοδούλου.

Κηρύξας δ' ὁ πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων τοῦ 1850 συζητήσεως.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 25 ἔδαφιον, τὸ ὁποῖον, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως· «25. ὁμοίως τοῦ λοχαγοῦ Βυζαντίου, διὰ τοὺς αὐτοῦ, λόγους διαμείναντος εἰς Κόρινθον ἀπὸ τῆς 15 Μαΐου 1847 μέχρι 1 Φεβρουαρίου 1848 . . . . . 671·85 »

Ἀναβληθείσης δὲ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ 26 ἐδαφίου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἐδάφια 27 καὶ 28, ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξεν ὁ ὑπουργός, ὅτι ὁ Ἰω. Ζιμπρακάκης εἶχε σταλῇ διαταγῇ τῆς Κυβερνήσεως εἰς Γαλλίαν, διὰ νὰ τελειοποιήσῃ ἐκεῖ τὰς σπουδάς του, καὶ ἐνῷ τῷ ἐδόθησαν τὰ ἔξοδα τῆς ἐκείσε ἀριζήλου του, οὐδὲν τῷ ἐχορηγήθησαν ἐπίσης καὶ τὰ τῆς ἐπιστροφῆς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ Γ. Μεταξᾶν, οὗτος ἀποβλήθεις ἄλλοτε τῆς ὑπηρεσίας, διέμενεν εἰς Ἀργίαν, ἐπιτρέψαντος τῆς μεταβολῆς, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτος διαταγῇ καὶ δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως ἐκπαιδευθεὶς εἰς Γαλλίαν, δὲν ἔλαβεν ἐπίσης τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς του, ζητοῦνται καὶ ταῦτα δι' ἀμφοτέρους.

Ἀντιπόντος δέ τινος, ὅτι ἐπὶ οὐ οἱ εἰς Γαλλίαν ἀποστελλόμενος πρὸς ἐκπαίδευσιν λαμβάνουσι παρὰ τοῦ δημοσίου τὸν ἀναγκαῖον μισθόν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῶσι καὶ τὰ ἔξοδα

τῆς ἐπιστροφῆς των, καθ' ὅτον καὶ πάντες οἱ λοιποί, οἱ ἐκεῖθεν στελλόμενοι, δὲν ἔλαβον τοιαῦτα ἔξοδα ἐπανόδου· ὁ μὲν ὑπουργὸς διεβεβαίωσεν ὅτι πάντες οἱ πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν των ἀποστελλόμενοι ἔλαβον καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς· ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι οἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποστελλόμενοι εἰς Εὐρώπην ὑπὸ δύω ὅρους κυρίως ἀπέρχονται· α) τοῦ νὰ λαμβάνωσι μισθὸν τακτικὸν καὶ β) τὰ ἔξοδα τῆς ἀφίξεως καὶ ἐπιστροφῆς των· ἀνάγκη λοιπὸν οἱ ὅροι οὗτοι νὰ ἐκπληρῶνται, ἀφ' οὗ μάλιστα στέλλονται χάριν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἐπὶ τούτοις ἐγίνοντο δεκτὰ ἑκάτερον τῶν ἐδαφίων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτως·

« 27 Ἔξοδα ἐπιστροφῆς ἐκ Γαλλίας τοῦ λοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ Γερασίμου Μεταξᾶ . . . . . 573. »

« 28 Ὁμοίως τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Ι. Ζιμπρακάκη 400. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 29 ἐδάφιον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, μεταβληθείσης τῆς λέξεως « ἐπιμισθια » εἰς « ὁδοιπορικά » ἔχει δ' οὕτως·

« 29 Ὁδοιπορικὰ τοῦ ἐπὶ τῆς στρατολογίας ἀνθυπολοχαγοῦ Ι. Ζεγκίνη κατὰ τὸ ἔτος 1848 . . . . . 145:50. »

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῶν ἐδαφίων 30 καὶ 31, παρετήρησέ τις, ὅτι καθ' ὅσον ἀρορᾷ τὸν ἐν τῷ ἐδαφίῳ 30 ἀναφερόμενον Γ. Μαυρομιχάλην, εἶναι δίκαιον νὰ μὴ λάβῃ τὴν ἀνάκλησιν τῶν μισθῶν αὐτοῦ, διότι τοῦ καθυστεροῦνται ἄνευ τινὸς λόγου, καὶ ἂν καταδιωχθεὶς ἐξῆλθε τοῦ Κράτους, ἔπρεπε νὰ τοὺς λάβῃ ὅπου καὶ ἂν ἦτον. Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι τὸ 1846 πολὺς ἐξεγίνετ ἐν τῇ Βουλῇ λόγος περὶ τοῦ τίνες τῶν ἀξιωματικῶν μετέσχον τοῦ Σεπτεμβριανοῦ ἄθλου, ἐζητήθη δὲ τότε παρὰ τοῦ ὑπουργείου νὰ συνταχθῇ κατάλογον τῶν ὀνομάτων αὐτῶν. Οὕτω δὲ συνταχθέντα ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τοῦ Βεΐκου, τοῦ Παπαδοπούλου καὶ Ἀρτέμη συγκειμένη, συνέταξε τὸν κατάλογον, ἐνῷ ἐμφαίνεται ὡς ἓν τῶν οὐσιωδῶν ὀνομάτων καὶ τὸ τοῦ Γ. Μαυρομιχάλη. Ὡς Σεπτεμβριανὸς λοιπὸν δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ σύνολον τῆς μισθοδοσίας του, καὶ τόσον εἶναι ἱερὸν τὸ τοιοῦτον χρέος, ὥστε ἤκουε προτείνει νὰ τῷ δοθῶσι καὶ οἱ τόκοι αὐτοὶ τῶν καθυστερούντων. Ἂν λοιπὸν ἔχῃ ὁ ὑπουργὸς ἄλλους λόγους, δι' οὓς ἀναβάλλει τὴν ἐπιψήφισιν, δὲν ἔχει τί νὰ παρατηρήσῃ· ἂν δ' ἀναβάλλῃ αὐτὴν λόγῳ δισταγμοῦ, λέγει ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει πᾶσαν εἰς τοῦτο διάθεσιν, καθ' ὅσον καὶ ἐκ

ἀναρρᾶς τοῦ ῥηθέντος Μαυρομιχάλου εἰσέβη εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως.

Καὶ ἄλλος ἔτι προσέθηκεν, ὅτι οἱ ἐν τοῖς ἐδαφίοις τούτοις Γ. Μαυρομιχάλης καὶ Κουτράκος συκοφαντηθέντες τὸ 1845 ὡς στασιασταὶ, εἶχον ἐξέλθει τοῦ Κράτους, κατὰ δὲ τὸ 1847 ἐπιστρέψαντες, προσῆλθον εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα ἀπέλυσαν αὐτοὺς δι' ἀποφάσεως ἀθωωτικῆς. Δὲν εἶναι λοιπὸν μισθὸς ἀργίας ἢ ἐνεργείας ὁ ζητούμενος μισθὸς, ἀλλὰ καθυστέρησις, ἥτις πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν δικαιοῦχον.

Μετά τινας ὁμοίας παρατηρήσεις ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἦτον λόγος δισταγμοῦ, δι' ὃν ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως, διότι τὸ κατ' αὐτὸν δὲν δισταζει νὰ ὑποβάλλῃ ὅ,τι θεωρεῖ πρέπον, εἰς δὲ τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ ἐγκρίνῃ ἢ ἀποδοκιμάζῃ αὐτό· ἐνταῦθα ὅμως μὴ ἐμμένων ἀπέναντι τῆς ἐκφρασθείσης ἐνθέρμου διαθέσεως τῆς Βουλῆς, ἀρκεῖται συνιστῶν νὰ σημειωθῶσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λεχθέντα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 30 ἐδάφιον δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω·

« 30. Ὁ λοχαγὸς Γ. Μαυρομιχάλης ἔχει νὰ λάβῃ ὁμοίως τὴν ἀνάκλησιν τοῦ μισθοῦ ἐνεργείας ὡς Σεπτεμβριανὸς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1845 μέχρι 24 Ἰουλίου 1847 . . . 4864:16. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 31 ἐδαφίου παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ ὑπολοχαγὸς Κουτράκος δὲν θεωρεῖται μὲν Σεπτεμβριανὸς, ἐκ τῆς αὐτῆς ὅμως αἰτίας ἐπήγασε καὶ ἡ καθυστέρησις τῶν μισθῶν αὐτοῦ, διότι, ὡς ὁ Μαυρομιχάλης, συκοφαντηθεὶς διέτριψεν ὡσαύτως δύω ἐνιαυτοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἐπανῆλθεν ἔπειτα καὶ δικασθεὶς ἠθωώθη. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον, μετὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοσιν ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως νὰ τοῦ καθυστερῶνται οἱ μισθοί του ἕνεκα τῆς συκοφαντίας ταύτης; Νομίζει ὄχι, καὶ πρέπει νὰ τῷ ἀποδοθῇ δίκαιον.

Μετὰ τινα ἐρωτήσαντα τί ἐννοεῖ τὸ ἐδάφιον διὰ τῶν λέξεων « μισθὸς ἀργίας », καὶ ἄλλον ζητήσαντα νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἂν ἐπιμένῃ, ὡς εἶπεν, εἰς τὴν ἀναβολὴν τοῦ ἐδαφίου καὶ τοῦτο· εἰς μὲν τὸν πρῶτον ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι μισθὸς ἀργίας εἶναι ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ, εἰς δὲ τὸν ἕτερον, ὅτι ἐξ ὅσων εἶπεν οὐδὲν πλειότερον ἔχει νὰ προσθέτῃ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ Κουτράκος κατηγορηθεὶς τότε μετὰ τοῦ Καπετανάκου, εἶχε καταρύγει μετ' ἐκείνου εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν· ἀφοῦ ὅμως ἐπανῆλθεν ἠθωώθη διὰ δικαστικῆς ἀπο-

ράσεις, ἐννοεῖται ὅτι τῷ χορηγεῖ αὐτὴ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λάβῃ τοὺς καθυστεροῦντας μισθούς του.

Ἐρωτήσαντός τινος, ἂν οἱ ἄνευ ἀδείας τοῦ βασιλέως ἐξιόντες ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀξιωματικοὶ λαμβάνωσι τὸν μισθόν των, ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τοῦτο εἶναι πρότασις βουλευτοῦ εἰς ἣν δὲν ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ ἐρώτως.

Ἐρωτηθείσης οὕτω τῆς Βουλῆς, ἂν παραδέχηται τὴν πίστωσιν τοῦ 31 ἐδαφίου, δὲν διεκρίθη ἡ δι' ἀναπαντέως ψηφοφορία, ἑπομένως ἐγένετο κατ' αἴτησιν δέκα βουλευτῶν ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Χρυσανθόπουλον καὶ Π. Καλποδῖνον, ἐξ ἧς προέκυψε, κατὰ τὸ ὑπὸ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 60 πρὸς 7, ἀρνηθέντων 3, ἔχει δ' οὕτως

«31. Ὁ ὑπολογαγὸς Κουτράκος ὁμοίως τὸν μισθὸν ἀδείας ἀπὸ 1 Ὀκτωβρ. 1845 μέχρι 21 Ἰουλ. 1847 ὡς ἀνθυπολογαγὸς πρὸς δραχ. 45 . . . . . δραχ. 981.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕκτης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ἐδάφιον 31 ἐκ δραχμῶν 981. ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὁρεινός	. .	Δ. Πετροπουλάκης	. .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Ν.	Π. Τζαννετάκης	. . Ν.
Δημήτριος Γιανναύλης	.	Βασίλειος Σκυλτσοδῆμος	.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . Ν.	Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν.
Πέτρος Καμπάνης	. . Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Δημήτριος Τσάκρης	. Ν.	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. Ο.	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . Ν.
Γεώργιος Τσόκρης	. . Ν.	Στεμάτιος Μήτσας	. .
Γεώργιος Σκούρος	. . Ν.	Γεώργιος Βελῆς	. . .
Στεῦρος Βλάχος	. . .	Δημήτριος Ζῶτος	. . .
Δημήτριος Καλλιγρανῆς	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . .	Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .
Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. .	Στέφ. Στερανόπουλος	. . Ν.
Παναγιώτης Λαζαρίς	.	Ἀνδρέας Λόγγρενός	. . Ν.
Θεόδωρος Γρίβας	. . .	Σπῦρος Μήλιος	. . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης	.	Ἰωάν. Κλίμακας	. . .

Πέτρος Ζάνος	ἀρνεῖται	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	
Θ. Ζαΐμης	. . . . .	Κωνστ. Προβελέγγιος	. . .
Χ. Θεοχαρόπουλος	. . Ν.	Ἐμ. Μαδινός	. . . .
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . Ν.	Δημ. Δημητρακόπουλος	Ν.
Ἠλ. Παπαδαῖος	. . . Ν.	Γεώργιος Κάνδυας	. . Ν.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	.	Φραγκίσκος Μαῦρος	. .
Γεώργιος Περωτής	. .	Ἰωάννης Φαρμάκης	. .
Κωνστ. Νταγρές	. . . Ν.	Α. Παπαδημητριάδης	.
Ἰωάννης Βάχλας	. . . Ν.	Ν. Σισμάνης	. . . . .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου		Κωνστ. Ἀξελός	. . . Ν.
Βελ. Νικολαΐδης	. . Ν.	Χρ. Στ. Ἀντωνόπουλος	
Πέτρος Δελιγιάννης	.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . Ν.
Νικόλαος Μπούκουρας	ἀρνεῖται	Νικόλ. Πιερράκος	. . . Ν.
Ἄμπρος Ῥοΐλός	. . Ν.	Γρηγ. Πατριαρχέας	. .
Κωνστ. Ἀκαπρινόπουλος		Σταῦρ. Καπετανάκης	. .
Π. Καλποδῖνος	. . . Ν.	Δημ. Πικουλάκης	. . Ν.
Νικόλ. Δελιγιάννης	.	Χαράλ. Χριστόπουλος	. Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. .	Ζ. Α. Ζαρειρόπουλος	. .
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Νικόλαος Μοσγούλας	.
Γεώργ. Παπασπυρόπουλος	Ν.	Γεώργ. Α. Βάλλης	. . .
Ἐμ. Καραμάνος	. . . Ν.	Νάκος Πανουριᾶς	.
Νικόλαος Ματθαίου	. .	Παπα-Κώνστ. Τσαμάλης	Ν.
Ἀναγν. Κοντάκης	. . . Ν.	Περικλ. Καλαμογδάρτης	Ν.
Σ. Κοπανίτσας	. . . . Ν.	Δημήτριος Κουμανιώτης	.
Ἀναστ. Κορφιωτάκης	. .	Σιδέρης Πράτσικας	. . .
Παραπ. Ματάλας	. . .	Παν. Πατρινός	. . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος	. . Ν.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Στάμος Μαυροδῆμος	. Ν.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	Ο.
Ἄμπρος Εὐμολπίδης	.	Ἀναγνώστ. Τατόπουλος	.
Ἠλίας Δωΐλας	. . . Ν.	Κωνστ. Δαρειώτης	. . Ο.
Θεόδωρος Πετρινός	. .	Ἰωάν. Γεωργάρας	. . . Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	.	Γ. Νικολάου	. . . . Ο.
Π. Βάρδογλης	. . . . Ν.	Δημήτριος Χρηστίδης	. . .
Δημήτρ. Γ. Φιλάρετος	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	. . Ν.
Ἀναγν. Ἀσδόπουλος	. . Ν.	Ζαννὴς Μαραγκός	. . . Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	. Ν.	Μιχαὴλ Σολωμός	. . . Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Εὐστράτ. Παρίσης	. . Ν.
Γεώργ. Γουλιμής	. . . Ν.	Ἰωάννης Σαγρέδος	. .
Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης	.	Δημήτριος Δρόσος	. .
Χρῆστος Οἰκονομίδης	. Ν.	Δημήτ. Πολυχρονόπουλος	

Κυριάκος Πονηρόπουλος.	Π. Χ. Πέτρος . . . . Ν.
Αναγν. Παπατσώρης .	Μ. Χουρμούζης . . . Ν.
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . .	Κ. Δυοβουνιώτης . . . Ν.
Αθανάσιος Καστανάς . Ο.	Κ. Τσουκαλάς . . . .
Α. Κιζάνης . . . . . Ο.	Δημήτριος Μητσάκης ἀρνεῖται
Ἰω. Λαμιανός . . . . Ν.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . Ν.
Ἀζχαρος Α. Γιουρδὴς . . Ν.	Χρῆστος Κικίδης . . .
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . Ν.	

Ἀγνοῶθη ἔπειτα τὸ 32 ἐδάριον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἑπομένων γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

§ 32—37 δραχ. 15,872:19.

«Καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, ὡς ἀφορῶντα ἐπιμίσθια διοικήσεων, διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους.»

Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης ἐξεθηκέ τις, ὅτι πραγματικῶς ὅλα τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις τούτοις ποσὰ εἶναι ἀποβλητέα, ὡς μὴ στηριζόμενα εἰς οὐδένα νόμον. Καὶ τῷ ὄντι· ἀφοῦ οἱ ἀναφερόμενοι ἀξιωματικοὶ ἐξεπλήρουν τότε μίαν τινὰ ὑπηρεσίαν, ἐννοεῖται ὅτι ἀνεπλήρωσαν αὐτοὺς ἔπειτα ἀξιωματικοὶ ἄλλοι, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ μένωσιν αἱ θέσεις κεναί· καὶ ὅμως εἰς οὐδένα μέχρι τοῦ νῦν προϋπολογισμὸν εἶδεν ἡ Βουλὴ σημειούμενα τοιαῦτα ποσά, ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα δὲν στηρίζονται, ὡς εἶπαν, εἰς νόμον· ἀφοῦ λοιπὸν δὲν ἐγένοντο μέχρι τοῦδε τοιαῦται παραχωρήσεις, καλὸν εἶναι νὰ μὴν ἐγκριθῶσι τὰ εἰρημένα ἄδικα ποσὰ, καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν αἴτησίν του· ἔλεξεν ἤδη ἡ σύνοδος καὶ εἰσέτι προϋπολογισμὸς δὲν ὑπεβλήθη, διότι οἱ ὑπουργοὶ σκέπτονται πῶς νὰ ἰσορροπήσωσι τὰ ἔσοδα πρὸς τὰ ἔξοδα, καὶ ἐνῷ ἡ κατάστασίς μας εἶναι τοιαύτη, δὲν νομίζει καλὸν νὰ ζητῶνται καὶ πράγματα μὴ στηριζόμενα εἰς τὸν νόμον· ἄλλως τε ἡ κακὴ ἀρχὴ αὕτη θέλει προκαλέσει σωρείαν τοιούτων αἰτήσεων, τὰς ὁποίας ἀγνοεῖ πῶς θέλει δυνηθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ θεραπεύσῃ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ πρῶτον τὸ 1833 ἐγένετο διατίμησις τῆς μισθοδοσίας τῶν στρατιωτικῶν, αὕτη δὲ ἐπεκτεινομένη μέχρι τοῦ μισθοῦ τῆς ταγματαρχίας, δὲν ὁρίζει τι περὶ μισθοδοσίας τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν. Ἐντεῦθεν τὸ 1835 ἐγεννήθη ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ κανονισθῇ ἡ μισθοδοσία τῶν ἀντισυνταγματαρχῶν καὶ συνταγματαρχῶν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Βασιλέα ἐπροκάλεσε διαταγὴν τῆς ἡμέρας, δι' ἧς κανονίζεται ἡ μισθοδοσία τῶν εἰρημένων δύω βαθμῶν. Ἀναγνώσθη δὲ τήν τε πρότασιν τοῦ ὑπουργείου καὶ τὸ διάταγμα, δι' οὗ αὕτη

ἐπικυροῦται, προσέθηκεν ὅτι ἐκτοτε συνέβη ὥστε τὸ διάταγμα τοῦτο νὰ ἐφαρμόζηται δυστυχῶς ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀξιωματικός τις ἐτίθετο εἰς διαθεσιμότητα· πρῶτος δὲ, καθ οὗ ἐγένετο ἡ τοιαύτη ἐφαρμογὴ ἦτον αὐτὸς οὗτος, διότι ὀνομασθεὶς τὸ 1841 πραγματικὸς συνταγματάρχης, ἔλαβε τὸς ἐν τῷ διατάγματι ἐκείνῳ ἀποδοχὰς μέχρι Δεκεμβρίου τοῦ 1845· αἴφνης ὅμως προκύπτει τὸ ζήτημα, ὅτι ἡ χορήγησις αὕτη δὲν ἔχει καλῶς, καὶ ἐνῷ διατελεῖ οὗτος εἰς Σύρον, θεωρεῖται ὡς ἐπιμίσθιον καὶ γίνεται ἡ διακοπή του. Καὶ οὕτω μὲν ἔχει τὸ ἱστορικὸν, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι τὰ αἰτούμενα ποσὰ στηρίζονται ἐπὶ Β. διατάγματος, συνεπείᾳ δὲ, φαίνεται, τούτου κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1849, ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Τζαβέλλα, ἐγένετο πρότασις ἵνα χορηγηθῇ πρὸς τὸν Πίσσαν τὸ καθυστερούμενον αὐτοῦ ἐπιμίσθιον, ἂν πρέπῃ νὰ ὀνομασθῇ οὕτω, καὶ αἱ Βουλαὶ δὲν ἐδίστασαν νὰ παραδεχθῶσιν αὐτό. Ἔλαβε μετὰ ταῦτα ὁ ἀγορεύων τὴν ἔδραν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, καὶ μετ' οὐ πολὺ τῷ ὑπεβλήθησαν τὰ παράπονα τῶν ἐν τοῖς ἐδαφίοις ἀξιωματικῶν, διϊσχυριζομένων, ὅτι, ἀφοῦ φέρονται ἐν τοῖς καταλόγοις ὡς συνταγματάρχαι τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, πρέπει νὰ λάβωσι καὶ τοιαύτας ἀποδοχάς. Τί ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; ἔχων ἤδη ὑπ' ὄψιν τὸ διάταγμα τοῦ 1835 καὶ μίαν προηγηθεῖσαν παραχώρησιν τῶν Βουλῶν ὑπὲρ τοῦ Πίσσα, ἠδύνατο ν' ἀντιτείνῃ εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἐξαιροῦνται; Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ἐπιψήφισις τῶν αἰτουμένων ποσῶν θέλει προκαλέσει πλῆθος ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ἀπέδειξεν ἤδη ὁ ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἀξίωσις τῶν προκειμένων ἀξιωματικῶν στηρίζεται εἰς τὸ δίκαιον, καὶ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπέναντι τούτου δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν λόγοι ἄλλοι· καὶ ὅμως παρατηρεῖ εἰς τὸν ἀγορεύσαντα, ὅτι οὐδεὶς φόβος εἶναι μὴ αὐξηθῶσιν αἱ τοιαῦται αἰτήσεις, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀξιωματικῶν ἄλλων, εἰμὴ μόνον περὶ τῶν ἀντισυνταγματαρχῶν καὶ συνταγματαρχῶν τῆς γραμμῆς, καθ' ὅσον ἡ μισθοδοσία τῶν λοιπῶν ὅλων εἶχε κανονισθῇ ἀπὸ τοῦ 1833. Ἐπειδὴ δὲ ἐκτὸς τοῦ Πίσσα, παρατηρεῖ ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἐρρυθμίσθη καὶ ὑπὲρ τοῦ Ροδίτου ἡ μισθοδοσία, ἣν καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἐπικαλεῖται, ζητεῖ καὶ οὗτος ὅ,τι παρὰ τῶν Βουλῶν ἐνεκρίθη, ὅ,τι τὸ δίκαιον συγχωρεῖ, αἱ δὲ Βουλαὶ ἂς ἀποφασίσωσι κατ' ἀρέσκειαν. Τέλος συμπεραίνει ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰδικήν του μισθοδοσίαν, δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ ἢ ν' ἀποβάλῃ αὐτὴν κατὰ βούλησιν, διότι δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων οἱ-

τινες ἐλάτρευσαν τὴν στιλπνότητα τοῦ μετάλλου, δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀπορριφθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν ἄλλων, ἀφοῦ τοιαῦται προηγήθησαν ἀποφάσεις.

Ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀνεμνήσθη τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, λέγει, ὅτι ἤθελε χειροκροτήσει τοὺς ὑπουργούς, ἐὰν πάντοτε ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν καὶ ἐσυμβουλεύοντο τὰς ἀποφάσεις τοῦ σώματος. Διὰ τοῦτο ὑπενθυμίζει πρὸς τὸν ὑπουργόν, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ 1846 εἶχεν ἀπορριφθῇ μετὰ συζήτησιν σφοδροτάτην, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν ἀναγνωρίζει ὑπεραρίθμους ἀξιωματικούς, καὶ ἄλλοτε πάλιν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δοθῇ εἰς οὐδένα τῶν ἀξιωματικῶν μισθὸς ἀνώτερος τῶν 500 δραχ., καὶ ὅμως ὅλα ταῦτα σήμερον λησμονοῦνται, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπιλαμβάνεται μιᾶς βουλευτικῆς ἀποφάσεως, ὅτις ἐνδέχεται νὰ μὴν ἔχῃ καλῶς, ζητεῖ δεινὸς παραπτώματος νὰ ὑποπέσῃ εἰς παραπτώματα μεγαλείτερα ἄλλα· ἢ θέλομεν ἤδη αὐτὸ μὲν ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς νὰ ἔχῃ κῦρος, ἡ ἄλλη δὲ νὰ θεωρῆται χάρτης ἄγραφος, ὅταν δὲν συμφέρῃ. Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ φανῇ γενναιότερος, νὰ εἰπῇ ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα εἶναι παράνομα, ὅτι τὸ Διάταγμα ἐκεῖνο περιῆλθεν εἰς ἀχρηστίαν καὶ δὲν δέχεται τὴν ἐπιψήφισιν τῶν ἀνὰ χεῖρας ἐδαφίων.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ διάταγμα, τὸ ὁποῖον νομίζει ὁ προαγορεύσας ἐν ἀχρηστίᾳ, ἐφαρμόσθη πολλάκις, ἀλλ' ἐπὶ κακοῦ, ὅταν δηλ. μετετίθετό τις εἰς διαθεσιμότητα, καὶ δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἐνεργῆται μὲν ἐπὶ κακοῦ, νὰ μένῃ δ' ἐν ἀχρηστίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς.

Καὶ ἂν μὲν δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὅπερ δὲν θεωρεῖ εἰσέτι βέβαιον, ἐδημοσιεύθη ὅμως διὰ διαταγῆς τῆς ἡμέρας, καὶ ἂν ἡ Βουλὴ τὸ θεωρήσῃ σήμερον ἐν ἀχρηστίᾳ, οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις θέλουσι καταφύγει εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ὑποβάλει οὕτω τὸ δημόσιον εἰς πλειοτέρας δαπάνας.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα ὑπέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν, καὶ οὔτε ἐδημοσιεύθη ποτὲ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ Βουλὴ κατὰ τὸ 1846 ἠκύρωσε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ὅλα τὰ ἐπιμίσθια τὰ μὴ διδόμενα εἰς σωματάρχας, ὥστε τοιαῦτα ἐπιμίσθια πρώτην ἤδη φορὰν ζητοῦνται καὶ πρόκειται νὰ ψηφισθῶσιν. Ἂν δ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1850 ὑπάρχῃ ποσόν τι τοιοῦτον, ἡ Βουλὴ βεβαίως τὸ παρεδέχθη μὴ ἐννοήσασα τὴν ἀφορμὴν, δι' ἣν ἐζη-

τεῖτο, ἕνεκα τῆς καλῆς τάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ἑπομένως τοιαῦτα λάθη δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς νομολογία τῆς Βουλῆς.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι συζητοῦσα ἡ Βουλὴ τοὺς διαφόρους τῶν ὑπουργείων προϋπολογισμοὺς, ποτὲ δὲν εὑρέθη εἰς τοσαύτην διαφωνίαν καὶ ἀμφιβολίαν, εἰς ὅσην εὑρίσκεται κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στηρίζεται εἰς διατάγματα καὶ κανονισμοὺς, καὶ οὐχὶ εἰς νόμον.

Εἰς ὅλα τὰ συνταγματικὰ Κράτη ἀπαιτεῖται δημοσιότης τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, καὶ τίποτε δὲν ἐνεργεῖται διὰ μυστικῶν διαταγμάτων, καὶ ὅμως σήμερον ζητεῖται ἡ ἐπιψήφισις δαπάνης στηριζομένης εἰς διάταγμα, μὴ δημοσιευθὲν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως· καὶ εἴτε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα ἐφηρμόσθη ὑπέρ τινων προσώπων, ἀλλ' αὐτὸς δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ μερικὴν καὶ κατ' αὐθαίρετον θέλησιν τοῦ ὑπουργοῦ ἐφαρμογὴν τῶν νόμων ὑπὲρ μόνων τῶν φίλων του· ἐὰν λοιπὸν θεωρῇ ἐν χρήσει τὸ διάταγμα αὐτὸ, ὀφείλει νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ ὑπὲρ ὅλων ἐν γένει τῶν δυναμένων αὐτοῦ δικαιουμένων εἰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις, ἢ ἂν ὄχι, ὑπὲρ οὐδενός.

Ἐντεῦθεν μάλιστα ὁρμώμενος παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐνεργολαβηθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὴν διοργάνωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὅστις κατέστη τοιοῦτος λαβύρινθος, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀμφιβάλλει ἂν πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὰ ζητούμενα ποσὰ ὡς στηριζόμενα εἰς τὸ δίκαιον, καὶ ἐν τοιαύτῃ ἀμφιβολίᾳ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόρριψίν των.

Ἐπέλεγχεν ἕτερος, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰς ἀχρηστίαν, ὡς τινες εἶπον, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει νεώτερον καταργοῦν ἐκεῖνο. Δὲν ἐννοεῖ δὲ πῶς τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἀπολαμβάνουσι σήμερον δαπάνην, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε παρεδέχθησαν καὶ ὅτι μάλιστα τῷ φαίνεται περίεργον εἶναι ὅτι εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 ὑπάρχει σημειωμένον ποσόν τι διὰ τὸν ἀρχάρχοντα Πίσαν, ἐνῷ εἰς τὰ πρακτικὰ οὐδεὶς γίνεται περὶ αὐτοῦ λόγος. Καὶ συμφωνεῖ μὲν καὶ αὐτὸς, ὅτι πρέπει νὰ ἰσορροπήσωμεν τὰς δαπάνας πρὸς τὰ ἔσοδα, οὐχὶ ὅμως ὅτι μὲν νὰ παραδεχώμεθα, ὅτε δὲ ν' ἀπορρίπτωμεν τὴν αὐτὴν δαπάνην.

Συμπεραίνει λοιπόν, ὅτι ὑπάρχοντος διατάγματος, ἐφ' ᾧ στηρίζεται ἡ ζητουμένη ποσότης, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν αὐτήν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι μονόλως λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς πράξεις τῆς παρελθούσης Βουλῆς, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι τὸ διάταγμα, ἐφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς ἐστήριξε τὴν αἰτουμένην δαπάνην, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν νόμου ὡς μὴ δημοσιευθὲν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τοῦτο καταδεικνύεται ἐκ τῆς μερικῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς· ἑπομένως ἡ Βουλὴ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παραδεχθῇ δαπάνην μὴ στηριζομένην εἰς νόμον. Ἐὰν ὅμως παραδεχθῶμεν αὐτὴν ὡς νόμιμον, ὀφείλομεν τότε νὰ χορηγήσωμεν ἐπίσης τοιαῦτα ἐπιμίσθια καὶ εἰς ὅλους τοὺς νομοσπιδεωρητάς, τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς φρουράρχους, οἵτινες ὡς ἐκ τοῦ ἑβδομοῦ των ἔχουσι τὸ αὐτὸ δικαίωμα. Ἀλλ' ἐνῷ τὸ ταμεῖον εὑρίσκεται εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατάστασιν, ἐνῷ βραδέως ἢ ταχέως οἱ δανεισταί μας θέλουσιν ἀπευθύνει εἰς τὴν Κυβέρνησιν σοβαρὰς ἀπαιτήσεις περὶ ἀποτίσεως τοῦ πρὸς αὐτοὺς χρέους μας, ἐνῷ ὁ προϋπολογισμὸς εἰσέτι δὲν μᾶς ὑπεβλήθη, διότι οἱ ὑπουργοὶ ἐνασχολοῦνται εἰς ἐλαττώσεις τοῦ προσωπικοῦ διαφόρων κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, εἶναι ἀδικώτατον καὶ παράλογον νὰ ψηφίζωμεν σήμερον δαπάνας ὑπὲρ προσώπων ἄνευ πραγματικῆς ἀνάγκης· διὸ πιστεύει, ὅτι καὶ οἱ ὑπουργοὶ θέλουν συναισθανθῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν παρατηρήσεών του καὶ ἀποῤῥίψει τοιαῦτα ἔξοδα.

Τελευταῖον προσεθηκέ τις, ὅτι ζητεῖται σήμερον νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ Βουλὴ διάφορα ποσὰ λόγῳ ἐπιμισθίων, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὁποίων ὁ ὑπουργὸς ἀνέγνω διάταγμά τι, ἐν ᾧ ἀναφέρονται δύο περιστάσεις, ἤτοι ἡ πλήρωμὴ μισθοῦ τοῦ ἑβδομοῦ καὶ μισθοῦ τῶν ἐργασιῶν· ἀλλ' ἐρωτᾷ εἰς ὁποτέραν αὐτῶν ὑπάγονται τὰ ζητούμενα ἐπιμίσθια; ἐὰν εἰς τὴν τῶν ἐργασιῶν ἢ τῆς ἐνεργείας, πόθεν θέλομεν πληροφορηθῆ, ὅτι ἐκρατήθη τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ζητεῖται ἤδη ἡ ἐπιστροφή του; Ἐὰν εἰς τὸν τοῦ ἑβδομοῦ, διὰ τίνα λόγον δὲν ἐπληρώνετο μέχρι τοῦδε; Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι εἰς οὐδετέραν τῶν περιστάσεων αὐτῶν ἀνήκουσιν αἱ τῶν ἐδαφίων τούτων δαπάναι, ζητοῦνται δὲ μόνον διὰ νὰ νομιμοποιηθῶσιν εἰς τὸ μέλλον.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας, ἀφ' οὗ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Ἀντ. Γεωργαντᾶ, ἡ Βουλὴ ἐχορήγησεν αὐτῷ 15 ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, ὁ πρόεδρος ἀνέβαλεν ἐπὶ τὴν αὔριον

τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 1/2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέππας.
Δ. Γ. Φιλήρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν τρίτην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προσελθών ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὁ δεύτερος βουλευτὴς Κέας, ἔδωκε τὸ παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον ὡς ἀκολούθως·

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη παρά τε τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Ὁ ὁρκισθείς — Ὁ Ἱερεύς
Μάρκος Πάγκαλος. — Ἡλίας.»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΒ'.

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐκληρώθησαν αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ Βονίτσης, Μήλου καὶ Θήρας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν, ἀναπληροῦντος τοὺς ἀπόντας ἀντιπροέδρους, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Βελῆ καὶ Μ. Χουρμουζῆ, ἔλαχον δὲ ἡ μὲν τῆς Βονίτσης εἰς τὸ Δ'. ἡ δὲ τῆς Μήλου εἰς τὸ Β'. καὶ ἡ τῆς Θήρας εἰς τὸ Ε'. τμῆμα.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Δ'. καὶ Ε. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Γ. Τσόκρην, Ἀξελὸν Κ., Α. Καστανὰν, Α. Γουρδῆν καὶ Ν. Βούκουραν, γραμ-

ματείς δὲ τοὺς ΚΚ. Ἰω. Βάχλαν, Π. Καλλοδίνον, Ν. Α. Χ. Ἀναργύρου, Εὐσ. Μ. Παρίσην καὶ Κ. Τσουκαλᾶν· εἰσηγητὰς δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν τοὺς ΚΚ. Ἀναγν. Παπαθανασίου, Π. Καλλοδίνον, Μ. Χουρμούζην καὶ Σ. Κοπανίτσαν, μὴ ἐκλεξάντος τοῦ Γ., ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ φόρου ζώων νομοσχεδίου τοὺς ΚΚ. Γ. Γουλιμὴν, Γ. Βελὴν, Π. Λαζαρὴν, Α. Κανδάκην καὶ Π. Καλαμογδάρτην, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοὺς Κ. Γ. Σκοῦρον, Ν. Πετμεζᾶν, Ἐμμ. Μοδινὸν, Ἰω. Γεωργάραν καὶ Δ. Δρόσον.

Ἐπομένως λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι προτιθέμενος ν' ἀγορεύσῃ ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀφορώντων τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Φαραὼ πληγὴν (τὰ μεταβατικὰ σώματα) τὴν λῃστείαν καὶ τὴν ἐλεεινότητα, εἰς ἣν εὑρίσκεται σήμερον ὁ στρατὸς, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θέλει παρουσιασθῇ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ὅπως δώσῃ τὰς ἀναγκαίας περὶ τούτων πληροφορίας. Οὕτω δ' ἐνεχείρισε τῷ προέδρῳ καὶ ἀναφορὰν παθόντος τινὸς πολίτου ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων.

Ἀλλὰ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, ἐπειδὴ πρὸ μικροῦ ἐγένετο ἐν τῇ Βουλῇ λόγος περὶ λῃστείας καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἔδωκαν τότε τὰς χρειωδεῖς πληροφορίας, ἡ δὲ Βουλὴ ἐθεώρησεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐξεπλήρωσε καθ' ὁλοκληρίαν τὸ καθῆκόν του, ὁ προαγορεύσας ὀφείλει νὰ καταδείξῃ πράξεις λῃστρικὰς γενομένας μεταγενεστέρως, διότι ἄλλως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δεδικασμένα. — Ἐπέτρεψεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι προκαλούμενος ἤνα ἀναφέρῃ ῥητῶς τὰς αἰτίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἐπιφοίτησίν του, λέγει, ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸ ὑπουργεῖον ἐκήρυξεν ἄλλοτε ὅτι προκρίνει νὰ καταστραφῇ ἢ νὰ δώσῃ ἀμνηστείαν εἰς λῃστὰς, καὶ ὅμως ὑπουργός τις οὐχὶ μόνον ἠμνήστευσε δι' ἁπλῆς διαταγῆς του, οἰκειοποιηθεὶς Βασ. δικαιώματα, προμερὸν εἰς τὴν κοινωνίαν διὰ τὰ κακουργήματά του λῃστὴν, Σιγδίτσαν καλούμενον, ἀλλὰ καὶ διώρισεν αὐτὸν ὁδηγὸν τῶν μεταβατικῶν διὰ νὰ μισθοδοτῆται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἐνῷ ἑπτὰ πολῖται στενάζουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Λαμίας, διότι ἐξ ἀνάγκης ἔδωκαν ἄλλοτε ἄρτον εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος λῃστήν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν τὴν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου συζητήσεως τὸ Σάββατον τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος.

Παρελθόντες εἶτα οἱ ὑπουργοὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐσωτερικῶν, ἀνέγνων ὁ μὲν πρῶτος νομοσχέδια περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1851 καὶ περὶ ἐκποιήσεως σιδηροδρόμου, ὁ ἕτερος δὲ, περὶ ἀτελείας τῆς ἐξαγομένης διὰ τὴν Ῥωσσίαν σταφίδος, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων· ἔχουσι δ' οὗτως·

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλήν.

« Μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἀπαιτουμένου ὁλικοῦ χρόνου κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1851, συνετάχθη οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850.

Κηρυχθήσαν ἐπομένως ὡς ἔξοδα τοῦ 1851 ὅσα εἶχον ψηφισθῇ καὶ διὰ τὸ 1850, ἐκτὸς ἑνὸς ποσοῦ ἐκ δρ. 964,116·98, τὸ ὁποῖον ἀρχίθη ὡς ἀφορῶν δαπάνας ἐκτάκτους, αἵτινες δὲν ἐδύναντο, καὶ δικαίως, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀναγκαίως ἐπαναληφθησόμεναι καὶ κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος. Ἀλλ' ὅσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ ἔκτακτοι δαπάναι ἑνὸς ἔτους δὲν ἀνανεοῦνται ἀναγκαίως καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, ἄλλο τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι ἕκαστον ἔτος ἔχει τὰς ἰδίας ἐκτάκτους ἀνάγκας, καὶ περὶ αὐτῶν δὲν ἐλήφθη οὔτε ἦτον καιρὸς νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια διὰ τὸ 1851. Τὸ κενὸν τοῦτο κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἔρχομαι σήμερον νὰ πληρώσω, ὑποβάλλων εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δρ. 888,953.30.

Ἀπὸ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργείου θέλετε παρατηρήσει, Κύριοι, ὅτι ἑκάστη τῶν προτεινομένων δαπανῶν εἶναι ἀποχρώντως δικαιολογημένη, εἶναι ἀναγκαία, εἶναι ἀναπόφευκτος. Διὰ ταῦτα ἔχω ὅλην τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν θέλετε διστάσει νὰ τὰς ἐπιψηφίσητε, ἐχόντες πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι δι' αὐτῶν πρόκειται ν' ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον εἰς τοὺς ἰδιώτας, αἵτινες ἀπέκτησαν νομίμους τίτλους εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ νὰ χορηγηθῶσι συγχρόνως αἱ ἄλλαι εὐκολίαι, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ δημόσιος ὑπηρεσία.

Ἐνταῦθα δὲν εἶναι πρέπον νὰ σημειώσω ὅτι μεταξὺ τῶν ζητουμένων πιστώσεων εἶναι καὶ δύο ποσὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ μὲν ἐκ δρ. 5,307 διὰ συνδρομὴν εἰς τὸ ἐνταῦθα θέατρον, τὸ δὲ ἐκ δρ. 5,000 διὰ τὴν ἐπίτασιν τῶν λουτρῶν Κάθενου, τῶν ὁποίων ἡ πίστωσις ἐχορηγήθη διὰ Β. διαταγμάτων ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν, καὶ δὲν πρόκειται ἔτι, εἰμὴ νὰ τακτοποιηθῇ παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Τὰ πρωτότυπα τῶν διαταγμάτων ἐπισυνάπτονται ὧδε.

Ὑπολείπεται νὰ προσθέσω ἐν ὀλίγοις, ὅτι ἡ ζητουμένη ποσότης τῶν πιστώσεων θέλει καλυφθῇ ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις τῆς αὐτῆς

χρήσεως τοῦ 1851. Τὸ ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὅλα τὰ μέτρα ὅσα ἐγγυῶνται διὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν, ἂν ὄχι ἄλλα πλέον εὐάρεστα ἀποτελέσματα, τοὐλάχιστον τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους.

Ἐπὶ τέλους παρατηρεῖται ὅτι κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν αἱ ψηφισθεῖσαι πιστώσεις συμποσούμεναι εἰς δρ. 19,357,717:43, ἀναβιβάζονται διὰ τῶν ζητουμένων ἤδη συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐκ . . . . δρ. 888,953:30

εἰς τὴν ποσότητα τῶν . . . . . δρ. 20,246,670:73

ἀπέναντι τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων ἐκ δραχμῶν 20,670,285:41

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.»

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 888,953:30 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1851.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1851.

ΟΘΩΝ

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851 ἐκ δραχμῶν ὀκτακοσίων ὀγδοήκοντα ὀκτὼ χιλιάδων, ἐνεακοσίων πεντήκοντα τριῶν καὶ λεπτῶν τριάκοντα, ἀριθ. 888,953:30, καταλογιζόμεναι ὡς ἑξῆς·

Εἰς τάκους ἐσωτερικοῦ χρέους	δρ.	20,075
Εἰς συντάξεις	»	2,784

Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτ. Σωμάτων . .	»	50·000
Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξ. Σχέσεων δρ.		101,049:55
Τῆς Δικαιοσύνης	»	9,750
Τῶν Ἐσωτερικῶν	»	89,370:14
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν . .	»	16,958:98
Τῶν Ναυτικῶν	»	104,269:50
Τῶν Οἰκονομικῶν	»	103 305:51
		424,703:68
Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	»	104,578
Εἰς διαφόρους πληρωμάς	»	286,812:62
Τὸ ὅλον .	δρ.	888,953:30

Ἄρθρ. 2.

Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων κατὰ τοὺς ὧδε προσηρτημένους εἰδικοὺς πίνακας καὶ ἐξηγητικὰ φύλλα.

Ἄρθρ. 3.

Τὰ ἔξοδα δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 567,555.13 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου διὰ τὸ 1851.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Αἱ διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τοῦ 1851 ἀπαιτούμεναι συμπληρωτικαὶ πιστώσεις, αἵτινες ὑποβάλλονται εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν, ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς 567,555.13· διαιροῦνται δὲ εἰς δραχμὰς 48,215 δι' αὔξησιν δαπάνης κατὰ τοὺς τελευταίους νόμους περὶ τοῦ Γεν. λογιστηρίου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου, τοῦ Ἐλεγ. Συνεδρίου, τῶν ταμείων

καὶ τῶν ἐφορειῶν, δραχ. 20,075 δι' ἐνιαύσιον τόκον πρὸς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν, δραχ. 50,000 δι' ἀποζημίωσιν τῶν κυρίων γερουσιαστῶν, δραχ. 110,362 δι' ἔξοδα τῶν λοιπῶν τακτικῶν ὑπηρεσιῶν, δραχ. 52,090:51 δι' ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, δραχ. 27,681,57 δι' ἐπιστροφὰς χρημάτων, δρ. 253,767:61 διὰ γενικὰς καὶ εἰδικὰς ἀποζημιώσεις, καὶ δραχ. 5,363,11 διὰ χρέη τῶν διαλελυμένων μονῶν.

Ὁ ὑποβαλλόμενος πίναξ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπισυνημμένα εἰδικὰ φύλλα παριστάνουν κατὰ κεφάλαιον καὶ κατ' ἄρθρον τὰς συμπληρωτικὰς ταύτας πιστώσεις· ἔρχομαι δὲ νὰ τὰς ἀναπτύξω μίαν πρὸς μίαν, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ χρέους.

Κεφ. 2.

Χρέος ἐσωτερικόν.

Ζητεῖται πίστωσις δραχ. 20,075 δι' ἐνιαύσιον τόκον τοῦ 1851 πρὸς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν ἐπὶ δραχ. 330,000, τὰς ὁποίας αὕτη ἐδάνεισε πρὸς τὴν ἑλλ. Κυβέρνησιν κατὰ τὸν νόμον τῆς 15 Ἀπριλίου 1850, καὶ πρὸς 6 0/0 κατὰ τὸ Β. διάταγμα τῆς 12 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Κεφ. 3.

Συντάξεις.

Πίστωσις δραχ. 2784 διὰ τὸ ἐκ δραχμῶν 232 μηνιαῖον χορήγημα τοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1849 ἀποβιώσαντος Γ. Ἀνδρούτσου, τὸ ὁποῖον καὶ τοι μὴ σημειωθὲν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνηται πρὸς τὴν οἰκογένειαν του, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς περὶ μεταβιβάσεως τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἀποβιωσάντων.

Κεφ. 5.

Βουλευτικὰ σώματα.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ δραχ. 205,000 ἐπιψηφισθεῖσα πίστωσις δι' ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν ἐξηντλήθη ἤδη, ζητεῖται νέα πίστωσις ἐκ δρ. 50,000.

Κεφ. 6.

Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου καὶ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου λογιζομένη ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρίου ε. ἔ. φέρει διαφορὰν ἐπὶ πλέον κατὰ τὸν νέον περὶ λογιστηρίου νόμον ἐκ δρ. 5,640 κατὰ τὸ εἰδικὸν φύλλον, προστιθεμένων εἰς ταύτας δραχ. 900 διὰ τὸ ἐκ δραχ. 100 μηνιαῖον ἐπιμισθιον ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου τοῦ Γεν. Γραμματέως, μὴ περιεχο-

μένου εἰς τὸν προϋπολογισμόν, γίνονται δρ. 6,540 τῶν ὁποίων ζητεῖται ἤδη πίστωσις.

Κεφ. 7.

Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον

Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διὰ τοῦ νόμου τῆς 3 Ἰουλίου π. ε. προστεθέντος προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγ. Συνεδρίου, λογιζομένην ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρίου τοῦ ἐνεστῶτος, ζητεῖται πίστωσις δραχ. 6,250 κατὰ τὸ εἰδικὸν φύλλον.

Κεφ. 8.

Ταμεῖα

Τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου ἡ μισθοδοσία, λογιζομένη ἀπὸ ἀ. Δεκεμβρίου κατὰ τὸν νέον περὶ ταμείων νόμον, φέρει διαφορὰν ἐπὶ πλέον ἐκ δραχ. 300, ἡ δὲ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων ἐκ δραχ. 8,575 ἐπὶ πλέον, τῶν ὁποίων ζητεῖται πίστωσις, καθὼς ἐπίσης καὶ δραχ. 5,000 διὰ μισθὸν εἰσπρακτόρων καὶ δραχ. 7,500 διὰ ποσοστὰ λογιζόμενα ἀμφότερα ἀπὸ ἀ. Δεκεμβρίου· ἐννοεῖται δὲ ὅτι τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διαθεσίμου πιστώσεως τῶν ποσοστῶν δὲν θέλει γίνει χρῆσις διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον. Ζητεῖται ὡσαύτως πίστωσις ἐκ δραχ. 500 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ βιβλία τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας, καθὼς καὶ δραχμῶν 2,000 δι' ἔξοδα μεταπομπῆς δημοσίων χρημάτων, πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν 8 χιλ. ἕνεκα τῆς συνεχοῦς καὶ ἐκ διαλειμμάτων συγκεντρώσεως αὐτῶν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον.

Κεφ. 9.

Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι.

Τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφορειῶν ἡ μισθοδοσία λογιζομένη ἀπὸ ἀ. Νοεμβρίου κατὰ τὸν νέον περὶ ἐφορειῶν νόμον, φέρει διαφορὰν ἐπὶ πλέον ἐκ δραχ. 13,760 κατὰ τὸ εἰδικὸν φύλλον, ἡ δὲ ἐπιχορήγησις κατὰ δραχ. 290, τῶν ὁποίων ζητεῖται πίστωσις, καθὼς καὶ δραχ. 500 δι' ἔξοδα ἀπροόπτα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν εἰδικῶς.

Κεφ. 10.

Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὸ παρὸν κεφάλαιον παριστάνει διαφόρους δαπάνας τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1849, δαπάνας τετελεσμένας μὲν ἀλλὰ μὴ πληρωθείσας, διότι τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶχον εἰσέτι ἐκκαθαρισθῆ, ἄλλαι δὲ ἐξεπέσθησαν ἀπὸ τὰ ἐκδοθέντα ἐντάλματα ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως τῶν δικαιούχων διαρκούσης τῆς χρήσεως, καὶ ἄλλαι πάλιν δὲν

ἐπραγματοποιήθησαν, διότι δὲν ἐζητήθη ἐγκαίρως ἡ πληρωμὴ αὐτῶν.

Τὰ ἔξοδα ταῦτα ἀναγόμενα εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας, συμπεριλαμβάνονται εἰς δραχ. 52,090:51 καὶ καταφαίνονται λεπτομερῶς εἰς τὰ εἰδικὰ αὐτῶν φύλλα.

Κεφ. 11.

Δίκαια.

Εἰς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῶν δραχ. 1,000 (ἄρθρ. 6 §. 6') δι' ἀντιμισθίαν τῶν ἀναθεωρητῶν τῶν ἀμπέλων ἐθεωρήθη ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ προστεθῶσι δραχ. 3,000, διὰ νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὴν παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἀναθεώρησιν τῶν ἀμπέλων, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ προκαταβάλλῃ τὰ ἔξοδον.

Κεφ. 14.

Φόρος οἰκοδομῶν.

Διὰ μίαν μόνην ἑξαμηνίαν ἐλογίσθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὁ μισθὸς τοῦ ἐν Πάτραις ὑπαλλήλου ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν οἰκοδομῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου τούτου δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ διακοπῇ ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου, ζητεῖται πίστωσις ἐκ δραχ. 240 διὰ τὸν μισθὸν αὐτοῦ, λογιζόμενον πρὸς δραχ. 60 κατὰ μῆνα ἀπὸ α. Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου, ὁπότε καταργεῖται ἡ θέσις αὕτη.

Κεφ. 15.

Τελωνεῖα.

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἐν Σύρῳ δημοσίου καταστήματος τῆς πυριταποθήκης, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην χωρητικότητα, εἶναι ἀπολύτου ἀνάγκης ἔργον καὶ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν ἐμπόρων, παραπονουμένων περὶ τούτου συχνάκις· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διεγράφη τὸ σχέδιον τῆς προκειμένης ἐργασίας παρὰ τοῦ λοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ Κ. Μεταξᾶ, καὶ συνετάχθη καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὡς ἐγγίστα ἀπαιτουμένης δαπάνης ἐκ δραχ. 5,544, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἤδη πίστωσις.

Κεφ. 16.

Χαρτόσημον.

Ζητεῖται πίστωσις ἐκ δραχ. 150 διὰ προμήθειαν ἓξ δεσμίδων χάρτου κυανοῦ μεγάλου διὰ περικαλύμματα καὶ ἄλλων εἰδῶν ὑλικῶν πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Σφραγιστηρίου· δραχ. 1,500 δι' ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς χαρτοσήμου· ἑτέρων 1,500 διὰ ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν, καὶ ἐκ δραχ. 60,000 διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειαν χαρτοσήμου, ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τοῦ 1850 καὶ 1851, τὰ ἐπιψηφισθέντα ποσὰ δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσουν.

Κεφ. 19.

Δίαιτα.

Δραχ. 144 ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐκ δρ. 200 μισθοῦ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τοῦ Γραμματέως τῆς ἐπὶ τῶν διαφιλονεικουμένων ἐθνικῶν δασῶν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, σημειωθέντος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς δραχ. 188 μόνον λόγῳ κρατήσεως κατὰ τὸ Β. διάταγμα τοῦ 1843, ἐν ᾧ ἡ κράτησις αὕτη κατηργήθη κατὰ τὸν νόμον τῆς α. Φεβρουαρίου π. ε.

Κεφ. 21.

Ἁλικαί.

Ἐπειδὴ ἡ μικρὰ παραγωγὴ τοῦ ἁλατὸς κατὰ τὸ 1850 ἐπέφερε τὴν ἀνάγκην νὰ καλλιεργηθῶσιν ἐφέτος πλειότεραι ἁλικαί, ἀπαιτεῖται ν' αὐξήσῃ ἡ ἐκ δραχ. 60,000 χορηγηθεῖσα πίστωσις τοῦ 1851 εἰς δραχ. 80,000, διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἁλικῆς Ἀναβύσσου, ἥτις ἀπαιτεῖ πλειότερα ἔξοδα, διότι ἀπὸ τοῦ 1847 μέχρι τοῦδε ἔμεινεν ἀκαλλιέργητος.

Πρὸς τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τῆς ἐκ δραχ. 1,000 πιστώσεως δι' ἐπισκευὴν τῶν ἁλαταποθηκῶν ζητοῦνται δραχ. 2,000, διὰ νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὰς συνεχεῖς ἐπισκευάς, τῶν ὁποίων αἱ ἀποθῆκαι ἔχουν ἀνάγκην καθ' ἕκαστον ἔτος ἕνεκα τῆς προσγιγνομένης εἰς αὐτὰς βλάβης ὡς ἐκ τοῦ ἁλατος.

Κεφ. 22.

Κτημάτων διοικήσεις.

Δι' ἔξοδα καλλιεργείας, μὴ περιεχόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, τῶν ἐνδεχομένων νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐθνικῶν κτημάτων, καθὼς καὶ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ ἐνοικίασις, ζητεῖται πίστωσις ἐκ δραχ. 2500 καθὼς ἐπίσης καὶ δρ. 2000 δι' ἔξοδα ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος· ζητοῦνται προσέτι δρ. 6000 πλέον τῆς ἀρχικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 25,000 διὰ δικαστικὰ καὶ δικηγορικὰ ἔξοδα εἰς διαφόρους δίκας τοῦ δημοσίου.

Κεφ. 23.

Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ζητοῦνται δραχ. 27,681:57, διαιρούμεναι εἰς 5000 δι' ἐνδεχομένας ἐπιστροφὰς φόρων καὶ

ἄλλων δημοσίων δικαιωμάτων τῆς χρήσεως 1851, εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ εἰς δραχ. 22,681: 57 διὰ διαφόρους εἰδικὰς ἐπιστροφὰς πρὸς ἄτομα ὡρισμένα καὶ ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα εἰς τὸ εἰδικὸν φύλλον, διὰ χρήματα εἰσπραχθέντα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, καὶ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται ν' ἀποδοθῶσι.

Κεφ. 24.

Ἀποζημιώσεις.

Ἐκ τῶν συνήθων ἀποζημιώσεων μόναι 40,000 δρ. ἐπανελήφθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δι' ἐνδεχομένας ἀποζημιώσεις δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τοῦ δημοσίου· ζητεῖται ἤδη πίστωσις ἐκ δραχ. 253,767 61/00, αἵτινες ὑποδιαιροῦνται ὡς ἑρεξῆς.

ἀ. Διὰ τὰ εἰς τοὺς Β. κήπους καὶ τὴν πλατεῖαν τῶν Ἀνακτόρων προσληφθέντα ἰδιωτικὰ γήπεδα . . . δραχ. 55,000

β'. Δι' ἔξοδα ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀνακρίσεων τῶν ὑπαλλήλων 1,000

γ'. Διὰ κεφάλαιον, τόκον καὶ δικαστικὰ ἔξοδα, εἰς τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη τὸ δημόσιον λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ δικαστικῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ δι' ἐνδεχομένας νέας καταδίκας . 144,727:27

Ἀφαιροῦνται τὰ ἤδη ἐπιψηφισθέντα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ 40,000:

104,727:27

δ'. Δι' εἰδικὰς ἀποζημιώσεις ὀφειλομένας πρὸς διάφορα ὡρισμένα ἄτομα κατὰ τὸ εἰδικὸν φύλλον . 93,040:34

253,767:61

Κεφ. 26.

Μοναστηριακὰ χρέη.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐσημειώθησαν δρ. 5,363: 44 διὰ χρέη πρὸς διαφόρους τῶν διαλελυμένων Μονῶν, περιεχομένων εἰς αὐτὰς τοῦ τόκου καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, εἰς τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη τὸ δημόσιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ ἀπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΠΙΝΑΞ τῶν ἀπαιτουμένων συμπληρωτικῶν πιστώσεων διὰ τὸ ἔτος 1851.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Εἶδος ὑπηρεσίας	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον		Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον		Πιστώσεις συμπληρωτικαὶ κατ' ἄρθρον		Πιστώσεις συμπληρωτικαὶ κατὰ κεφάλαιον	
1		Χρέος Ἐξωτερικόν.								
	1	Τόκος ἐπὶ ἀρ. 63,924,000·87 πρ. 5.0/0	3,196,227	98			»			
	2	Χρεωλύσιον πρὸς 1.0/0	639,245	60			»			
	3	Προμήθεια ἐξ. κληρώσεως κλπ.	50,376	42			»			
	4	Ἀπόδοσις τοῦ 1/3 τῆς ἐτησίου προκαταβολῆς τῶν τριῶν δυνάμεων	1,278,491	20			»			
					5,164,341	20			»	
2		Χρέος Ἐσωτερικόν.								
	1	Τόκος ἐγγυοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων.	4,000				»			
	2	Τόκος εἰς τὴν Ἐθνικὴν τράπεζαν	»				20,075			
					4,000				20,075	
3		Συντάξεις.								
	1	Ἀπομάχων	84,924				»			
	2	Χηρῶν καὶ ὀρφανῶν	208,317	12			»			
	3	Πρασβυτῶν τῆς Β. φάλαγγος	4,248				»			
	4	Χορηγήματα ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσ.	81,492				2,784			
	5	Προικίσεις	3,000				»			
					378,981	12			2,784	
4		Βασιλικὴ Χορήγησις			1,000,000				»	
5		Βουλευτικὰ σώματα.								
	1	Βουλή	260,000							
	2	Γερουσία	205,000		465,000		50,000		50,000	

6		Προεδρεία Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου			9,000				»	
6		Κεντρικὴ ὑπηρεσία.								
	1	Προσωπικόν	95,520				6,540			
	2	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα	7,400				»			
	3	Βιβλία καὶ λοιπὰ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου	1,600				»			
					104,520				6,540	
7		Ἐλεγκτικὸν συνέδριον								
	1	Προσωπικόν	79,320				6,250			
	2	Ὑλικὸν	3,250				»			
	3	Ἐνοίκια	6,000				»			
					88,000				6,250	
8		Ταμεῖα								
		Προσωπικὸν τοῦ κεντρ. ταμείου	13,200				300			
		» τῶν ἐπαρχιακῶν	77,230				8,575			
	1	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	27,650				»			
	2	Βιβλία καὶ ἐπιπλα	4,500				500			
	3	Μετακόμισις δημοσίων χρημάτων	8,000				2,000			
	4	Προσωπικὸν εἰσπρακτόρων	»				5,000			
	5	Ποσοστά	»				7,500			
					130,570				23,875	
9		Οἰκονομικοὶ ἔφοροι								
	1	Προσωπικόν	101,100				13,760			
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	16,460				290			
	3	Ἀπρόβλεπτα	»				500			
					117,560				14,550	
									52,090	51
10		Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων								
11		Δέκατα								
	1	Ἔμμεσος εἴσπραξις	270,000				»			
	2	Ἄμεσος εἴσπραξις	40,000				»			
	3	Ἀντιμισθία ἐκτιμητῶν	40,000				»			
	4	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	40,200				»			
	5	Ποσοστά	50,000				»			
	6	Ἔξοδα ἀποδοτία	4,000				3,000			
					354,200				3,000	

Κεφάλαιον	Άρθρον	Είδος ὑπηρεσίας	Πιστώσεις ἐπιψηφισθεῖσαι		Πιστώσεις συμπληρωτικαί	
			Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλαιον	Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλαιον
12		Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων				
	1	Προσωπικὸν	30,000		»	
	2	Ποσοστὰ	25,000		»	
	3	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	1,100	56,100	»	»
13		Φόρος ἐπιτηδευμάτων.				
	1	Προσωπικὸν	1,800		»	
	2	Ποσοστὰ	30,000	31,800	»	»
14		Φόρος οἰκοδομῶν.				
	1	Προσωπικὸν	1,320		240	
	2	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	500		»	
	3	Ποσοστὰ	20,000	21,820	»	240
		Τελωνεῖα.				
15	1	Προσωπικὸν	329,940		»	
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας	26,896		»	
	3	Ἀπρόβλεπτα	1,000		»	
	4	Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί	3,000	360,836	5,544	5,544
16		Χαρτόσημον.				
	1	Προσωπικὸν ἐργατῶν	5,160		»	
	2	Ὑλικὸν	19,535		450	
	3	Ἀποστολὴ καὶ παραλαβὴ	3,500		1,500	
	4	Δικαιώματα καὶ προμήθειαι	180,000		60,000	
	5	Ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν	3,500		1,300	
	6			211,695		63,150
17		Νομισματοκοπείων.				
	1	Προσωπικὸν διοικήσεως	7,200		»	
	2	» τῶν ἐργατῶν	46,380		»	
	3	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	53,200		»	
	4	ὁμ. καθημερινῆς χρήσεως	43,540	90,320	»	»
18		Τυπογραφείων καὶ Λιθογραφείων				
	1	Προσωπικὸν διοικήσεως	3,600		»	
	2	» τῶν ἐργατῶν	31,760		»	
	3	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	10,385		»	
	4	Ἐπισκευαί	200	45,945	»	»
19		Δάση.				
	1	Προσωπικὸν	96,936		444	
	2	Ὑλικὸν καὶ ἄλλα	1,920		»	
	3	Ποσοστὰ	1,500		»	
	4	Ἀπρόβλεπτα	500	100,856	»	444
20		Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά				
	1	Προσωπικὸν	11,316		»	
	2	Γραφικὰ καὶ ἐνοίκια	342		»	
	3	Ἔξοδα ἐξορύξεως	64,880		»	
	4	Μετακόμισις γαιανθράκων	1,227		»	
	5	Ὑλικὸν	785		»	
	6	Ἀπρόβλεπτα	550	79,100	»	»

Φ 639 Α

21		Ἁλικαί.										
	1	Προσωπικὸν διοικήσεως	23,580					»				
	2	Ὑλικὸν καὶ ἐνοίκια	7,000					»				
	3	Καλλιέργεια	60,000					20,000				
	4	Μετακόμισις καὶ συντήρησις	74,500					»				
	5	Ἀπρόβλεπτα	250					»				
	6	Ἐπισκευαὶ ἀποθηκῶν	1,000					2,000				
22		Κτημάτων διοικήσις.			166,330					22,000		
	1	Διοικήσις καὶ καλλιέργεια.	42,600					2,500				
	2	Ἐποίησις	15,000					»				
	3	Ἀποστολὴ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων. . .	2,000					»				
	4	Ἐπισκευαί	2,000					2,000				
	5	Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.	1,600					»				
	6	Ποινητήριον	21,139	85				»				
	7	Κιρκυεῖον	5,514	80				»				
	8	Δικαστικὰ καὶ δικηγορικά	25,000					6,000				
	9	Ἀπρόβλεπτα	500					»				
23		Ἐπιστροφαὶ χρημάτων			115,354	65				10,500		
24		Ἀποζημιώσεις			»					27,681	57	
25		Μοναστηριακὰ χρέη.			»					253,767	61	
					»					5,363	44	
					9,133,898	97				567,555	13	

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Μέρος Α'. Χρέος δημόσιον. Κεφάλ. Β'. 1851

			Πιστώσεις αἰτούμεναι
2		Χρέος Ἐσωτερικόν.	
	2	Τόκος Ἐθν. Τραπέζης	
		Ὅσα φέρει ὁ κατὰ τὸ 1851 τόκος, λογιζόμενος, κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 12 Ἰουνίου 1850, πρὸς 6 0/0 ἐπὶ δρ. 330,000, τὰς ὁποίας ἐδάνεισε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ κατὰ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1850 νόμου	20075

Μέρος Α'. Χρέος δημόσιον. Κεφ. Β'. 1851

			Πιστώσεις αἰτούμεναι
3		Συντάξεις.	
	4	Χορηγήματα εἰς λύσιν παλαιῶν χρεῶν	
		Διὰ τὴν ἐκ δρ. 232 μηνιαίαν χορήγησιν τοῦ κατὰ τὸν Νοέμβριον 1849 ἀποβιώσαντος Γ. Ἀνδρούτσου, μὴ περιεχομένην μὲν εἰς τὸν προϋπολογ. τοῦ 1850 καὶ ἑπομένως οὔτε τοῦ 1851, πληρωνομένην δὲ εἰς τὴν οἰκογένειάν του κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χορηγήματος	2784

			Πιστώσεις αἰτούμεναι
5		Βουλευτικὰ σώματα.	
	1	Γερουσία.	
		Δι' ἀποζημίωσιν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν	50000
			50000

Ψ 636 Ω

			Πιστώσεις αἰτούμεναι
6		Κεντρικὴ ὑπηρεσία.	
	1	Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου.	
		Διὰ μισθὸν ἀπὸ ἀ. Ὀκτωβρ. μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε. κατὰ τὸν νόμον.	20670
		Προσωπικὸν τοῦ Γ. Ἀρχιστρατείου.	
		Ὁμοίως ὡς ἀνωτέρω	8850
			29520
		Ὅσα φέρει ἡ πίστωσις κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν δυνάμει τῶν προτέρων Νόμων κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐποχήν.	23880
		Διαφορά . .	5640
		Προστίθεται τὸ ἐκ δρ. 100 μηνιαίων ἐπιμισθίων τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως μὴ περιεχόμενον εἰς τὸν προϋπολ.. καὶ λογιζόμενον ἀπὸ ἀ. Ἰανουαρίου μέχρι τέλους 7βρίου ε. ε. .	900
			6540

Ψ 637 Ω

			Πιστώσεις αἰτούμεναι
7		Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.	
	1	Προσωπικόν.	
		Διὰ τὸν μισθὸν τοῦ ἐξῆς προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ προστεθέντος μὲν διὰ τοῦ νόμου τῆς 3 Ἰουλίου 1850, μὴ περιεχομένου δὲ εἰς τὸν προϋπολογ. τοῦ 1851 λογιζόμενον ἀπὸ ἀ. 8βρίου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, οἷον τοῦ Ἐλεγκτοῦ πρὸς δραχ. 350 κατὰ μῆνα	1050
		Τοῦ παρέδρου πρὸς 300	900
		Τῶν 3 λογιστῶν ἀ. τάξεως ἀνὰ 200	1800
		Τῶν 4 » 6. » ἀνὰ 166 66|00	2000
		Τοῦ ὑπογραμματέως ὁμ.	500
			6250

			Πιστώσεις αἰτούμεναι		
8		Ταμεῖα.			
	1	Προσωπ. τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου.			
		Διὰ μισθὸν αὐτοῦ ἀπὸ ἀ. 10βρίου 1851 μέχρι τέλους αὐτοῦ κατὰ τὸν νέον περὶ ταμείων Νόμον.	1400		
		Ὅσα φέρει ἡ πίστωσις τοῦ προϋπολ. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προτέρου Νόμου διὰ τὸν 10βριον.	1100	—	300
	2	Προσωπ. τῶν ἐπαρχ. ταμείων.			
		Διὰ μισθὸν αὐτοῦ κατὰ τὸν 10βριον ε. ε. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νέου Νόμου	15010		
		Ὅσα φέρει ἡ πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παλαιοῦ	6435	—	8575
	4	Βιβλία καὶ ἔπιπλα.			
		Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ κατασκευὴν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας			500
	5	Μετακόμισις δημ. χρημάτων			
		Ὅσα ἀπαιτοῦνται πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 8,000			2000
	6	Προσωπικὸν τῶν εἰσπρακτόρων.			
		Διὰ μισθὸν αὐτοῦ κατὰ τὸν 10βριον ε. ε. σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον . .			5000
	7	Ποσοστά.			
		Ὡσαύτως διὰ τὸν 10βριον ὁμοίως			7500
					23975

			Πιστώσεις αἰτούμεναι		
9		Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι.			
	1	Προσωπικόν			
		Διὰ μισθὸν αὐτοῦ ἀπὸ ἀ. 9βρίου μέχρι τέλους 10βρίου ε. ε. κατὰ τὸν νέον Νόμον περὶ Ἐφορειῶν	30610		
		Ὡσαύτως κατὰ τὸν πρότερον Νόμον καὶ τὴν ἐπιψηφισθεῖσαν πίστωσιν διὰ τὴν ἀνωτέρω διμηνίαν	16850	—	13760
	2	Ἔξοδα ὑπηρεσίας.			
		Δι' ἐπιχορήγησιν κατὰ τὸν ἀνωτέρω περὶ Ἐφορειῶν Νόμον ἀπὸ ἀ. 9βρίου μέχρι τέλους 10βρίου	2900		
		Ὡσαύτως κατὰ τὸν πρότερον Νόμον καὶ τὸν προϋπολογ.	2610	—	290
	3	Ἀπρόβλεπτα.			
		Ὅσα περιέχονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 διὰ ἔξοδα διάφορα μὴ δυνάμενα νὰ ὁρισθῶσιν εἰδικῶς καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ λάθος δὲν ἐπανελήφθησαν κατὰ τὸ 1851.			500
					14550

	Πιστώσεις αιτούμεν.
10 Έξοδα Κλεισμένων Χρήσεων.	
Συντάξεις.	
Εἰς τὸν ἀπόμαχον Φ. Γιαλελῆ διὰ καθυστερουμένην αὐτῷ σύνταξιν ἀπὸ ά. Μαΐου 1845 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1848, ἤτοι μῆνας 44, πρὸς δραχμὰς 10 μηνιαίως	440
Τὸν Κόλιαν Μαργέτην ἢ Μαρκελῆ, ὡσαύτως ἀπὸ ά. Μαΐου 1847 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1848, ἤτοι μῆνας 20 πρὸς δραχ. 8	160
Τὴν Ἑλένην Γ. Οἰκονόμου ὀρφανὴν, ὡσαύτως τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 1848, πρὸς δρ. 4, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9,420 ἐντάλματος ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως	8
Τὴν Κυράνα Μ. Τζικνιᾶ διὰ καθυστερουμένην αὐτῇ σύνταξιν ἀπὸ ά. Μαρτίου 1846 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1847, ἤτοι ἔτος ἓν, καὶ ὁ διετέλει ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπ' ἀδείᾳ πρὸς δρ. 12 .	144
Τὸν Ἀντ. Ἀθανασίου ἀπόμαχον, ὡσαύτως τῶν μηνῶν Σεπτ. μέχρι Δεκεμβ. 1848 πρὸς δρ. 10	40
Τὴν Ἀγγερῶ Δ. Ἀνδριάνας, ὡσαύτως ἀπὸ ά. Ἰανουαρ. μέχρι τέλους Δεκεμβρ. 1848 πρὸς δρ. 8	96
Τὸν ἀπόμαχον Ἰάκωβον Κούρτζουλα διὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1849, κατὰ τὸν ὁποῖον μῆνα ἀπεβίωσε	80
Τὸν ἀπόμαχον Δ. Βαρσάμου διὰ σύνταξιν αὐτοῦ πρὸς δρ. 8 ἀπὸ ά. Ἰαν. μέχρι τέλους Μαΐου 1845 καὶ ἀπὸ ά Ἰουνίου 1845 μέχρι τέλους Μαΐου 1846, καθὸ διαταγμα διέτριψεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μὲ ἄδειαν.	136
Τὴν χήραν Ἑλένην Κολοκύθα πρὸς δρ. 12	
Τὴν Παππαδοῦλα Ἀσπρίδη ὁμοίως πρὸς δρ. 12	
Καὶ τὴν Αἰκατερίναν Σιψῆ πρὸς δρ. 8	 864
ἀπὸ ά. Ὀκτωβρ. 1845 μέχρι τέλους Δεκεμβρ. 1847 . .	
	1968

Ψ 640 Ω

10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.		
Κεντρικὴ ὑπηρεσία.		
Εἰς τὸν ἔμπορον Κ. Παππαθεοδώρου δι' ὑλικὸν παρ' αὐτοῦ χορηγηθὲν κατὰ τὸ 1848 πρὸς χρῆσιν τοῦ Ὑπουργείου καὶ μὴ πληρωθὲν	79	55
	79	55

Πρακτ. Βουλῆς ά. συνόδου Γ'. Περιόδου, Τόμ. Γ'.) 41

Ψ 641 Ω

10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.	
Ταμεῖα.	
Διὰ καθυστερούμενον μισθὸν τοῦ ταμείου Μεσσήνης καὶ Καλαμῶν διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον 1848, πρὸς δρ. 200	400
Διὰ σταθερὰν ἐπιχορήγησιν αὐτοῦ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω δύω μῆνας πρὸς δρ. 30.	60
Δι' ἐνοίκιον καταλύματος τῶν φρουρούντων τὸ ταμεῖον Χαλκίδος στρατιωτῶν ἀπὸ ά. Νοεμβρ. 1848, καθ' ἣν ἐπετράπη τὸ ἔξοδον τοῦτο, μέχρι τέλους Δεκεμβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους πρὸς δρ. 10 .	20
Εἰς τὸν Δ. Γαλανόπουλον ὅσα οὗτος κατέσχεν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ 1847 τοῦ Π. Παπαθανασοπούλου, ὡς ταμίου Καλαμῶν, ὀφείλοντος πρὸς αὐτὸν, καὶ τὰ ὁποῖα ἐκρατήθησαν μὲν ἀπὸ τὸν μισθόν του, δὲν ἐπληρώθησαν δὲ πρὸς τὸν Γαλανόπουλον	280

Δι' ἔξοδα γεγονότα εἰς ἀποστολὴν δημοσίων χρημάτων τοῦ ταμείου Πατρῶν ἀπὸ 4. Μαρτίου μέχρι τέλους Αὐγούστου 1849, καὶ μὴ πληρωθέντα δι' ἔλλειψιν πιστώσεως	1024	66
ὡσαύτως τοῦ ταμείου Ὀλυμπίας παρὰ τῶν εἰσπρακτόρων κατὰ τὸ 1849, καὶ μὴ πληρωθέντα ὡς ἀνωτέρω	70	
ὡσαύτ. τοῦ ταμείου Λεβαδίας κατὰ τὴν Δ'. τριμηνίαν τοῦ 1849, μὴ πληρωθέντα ὡς ἀνωτέρω.	169	70
Διὰ κατασκευὴν ἐπίπλων πρὸς χρῆσιν τοῦ ταμείου Λοκρίδος κατὰ τὸ 1848, μὴ ζητηθείσης ἐγκαίρως τῆς πληρωμῆς.	59	50
Διὰ ῥωτισμὸν τῆς ῥύμρᾶς τοῦ ταμείου Λακεδαίμονος ἀπὸ 15 Ἰουλ. μέχρι 31 Δεκεμβ. 1849.	36	10
Διὰ τὰ πληρωθέντα εἰς ἔξοδα μετακομίσεως εἰς τὸ ταμεῖον Ναυπλίας κατὰ τὸ 1849 τῶν εἰσπράξεων ἀπὸ πώλησιν ἁλάτων τοῦ κατὰ τοὺς Μύλους Ναυπλίας ἁλαταποθηκαρίου, ἐπὶ συμψηφισμῷ.	32	
ὡσαύτως, εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τῶν κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1849 τελωνιακῶν εἰσπράξεων τοῦ τελωνείου Πειραιῶς ἐπὶ συμψηφισμῷ	15	
ὡσαύτως, τῶν εἰς τὰ ταμεῖα Γυθείου καὶ Καλαμῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων κατὰ τὸ 1849, τοῦ ὑγειονομοσταθμάρχου Καρδαμύλης	85	96
Δι' ἔξοδα μετακομίσεως εἰς τὸ ταμεῖον Πλείας τῶν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῆς ἁλαταποθήκης Λεχαινῶν δημοσίων χρημάτων κατὰ τὴν Δ'. τριμηνίαν 1849.	18	
Δι' ἔξοδα μετακομίσεως δημοσίων χρημάτων εἰς τὸ ταμεῖον Τροιζῆνος ἐκ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων τοῦ τελωνείου κατὰ τὸ 1847.	24	70
Δι' ἔξοδα μετακομίσεως δημ. χρημάτων εἰς τὸ ταμεῖον Κυπαρισσίας ἀπὸ τελωνιακὰς εἰσπράξεις τοῦ ὑποτελωνείου Τριπολίας κατὰ τὸ 1848 καὶ 1849.	57	
	2353	13

Ψ 643 Α

ΜΕΡΟΣ Ιγ'. Γενικὴ ὑπηρεσία. Κεφ. ΙΒ'.

10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Δικαιοῦται.		
Τὸν Α. Παππαλῆν διὰ μισθὸν αὐτοῦ χρηματήσαντος ἐκτάκτου βοηθοῦ τῆς ἐφορείας Λεβαδίας κατὰ τὸ 1844	60	
Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς καταμετρήσεως τῶν ἀμπέλων Γορτυνος κατὰ τὸ 1845, δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ.	3256	
Εἰς ἐξ καταμετρητὰς τῶν ἀμπέλων τῶν ὄρεμων Νάξου καὶ Βύβλου κατὰ τὸ 1845 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν.	670	95
Τὸν Λ. Παπαμιχάλη καὶ λοιποὺς δύο πραγματογνώμονας τῶν ἀμπέλων Αἰγίνης τοῦ 1845 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν.	66	
	60	
Εἰς τοὺς ἴδιους τοῦ 1846 ὁμ. ὁμ.	44	18
Τὸν Σπ. Οἰκονόμου ἀπαριθμητὴν τῶν μελισσίων Δεωνιδίου τοῦ 1846 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	3415	
Τὸ προσωπικὸν τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων Κορινθίας τοῦ 1846	219	52
Εἰς ἑνέα ἄτομα διὰ μισθὸν καὶ ἔξοδα ἐκκάτων Καρυστίας τοῦ 1846 ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1651 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1848	449	06
Εἰς δέκα ἄτομα διὰ μισθὸν αὐτῶν ὑπηρετησάντων εἰς τὰ πρώϊμα Καρυστίας τοῦ 1846 ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ ἀριθ. 8694 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1848.	45	
Τὸν Α. Χ. Νικολάου διὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης του διὰ τὰ γεννήματα Καρυστίας τοῦ 1846. . .	642	
Διὰ μισθὸν ἀποθηκαρίων καὶ ἐνοίκια ἀποθηκῶν Καλαβρύτων τοῦ 1847 ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 9,163 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1847	62	50
Τὸν Γ. Δυτικώτην, εἰσπράκτορα τοῦ ταμείου Πατρῶν, διὰ ποσοστὰ αὐτοῦ ἐπὶ ἀμέσων φόρων τῆς χρήσεως 1842 μέχρι 1847 εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1848	401	00
Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς καταμετρήσεως τῶν ἀμπέλων Τροιζηνίας καὶ Ὕδρας τοῦ 1847 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ		

Ψ 643 Α

Τὸν Ἀλέξανδρον Θεοδώρου, εἰσπράκτορα τοῦ ταμείου Αἰγιαλείας, διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρων ἀποδιδομένων εἰς χρήματα τῶν χρήσεων 1845 μέχρι 1848 εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1848	194	22
Εἰς τρεῖς εἰσπράκτορας τοῦ ταμείου Αἰγιαλείας διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρων εἰς χρήματα ἀποδιδομένων τῶν χρήσεων 1845 μέχρι 1848 εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1848	214	34
Τὸν Σ. Ἀναστασίου ἔκτακτον βοηθὸν παρὰ τῇ ἐφορείᾳ Πατρῶν διὰ τὸ καθυστερούμενον μηνιαῖον αὐτοῦ ὑπηρετήσαντος εἰς τὰ δίκαια τοῦ 1848, κατὰ τὸ ἀκυρωθὲν ἔνταλμα ὑπ' ἀριθ. 9206	60	
Τὸν Ἐμμ. Ζέσβαν καὶ Σ Κ. Καρασταμάτην διὰ μισθὸν αὐτῶν ὡς ἐπιστατῶν τῶν ἐλαιοδεκάτων Καρύστου τοῦ 1848, ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀρ. 9,187 ἔνταλμα.	25	22
Τὸν Τ. Ι. Μάρκου, φύλακα τῶν ἐλαιοδεκάτων Μεσολογγίου τοῦ 1848, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας του	40	
Διὰ ἔξοδα ἐκτιμήσεως ἐλαιοδεκάτων καὶ περιβολίων τῆς Τήνου τοῦ 1848	110	
Τὸν Θ. Λεβαγίδην ἐπιστάτην τῶν ἐλαιοδεκάτων Πυλίας τοῦ 1848 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	50	
Τὸν Γ. Καλόβαν διὰ ἐνοίκια ἀποθηκῶν τῶν προσόδων Καρυστίας τοῦ 1848 ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὰ ὑπ' ἀριθ. 8979 καὶ 9226 δύο ἐντάλματα.	36	
Τοὺς Σπ. Χρόνη καὶ Κ. Χατζόπουλον, διὰ ἐνοίκια ἀποθηκῶν Ὀλυμπίας τοῦ 1848	73	
Εἰς δεκάτῳ ἐκτιμητὰς τῶν εἰς χρήματα ἀποδιδομένων φόρων τοῦ 1848 τῆς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν	495	
Τὸν Α. Λαζάρου δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ ὡς ἐκτιμητοῦ τῆς φορολογίας Ἐρμιονίδος τοῦ 1848.	100	
Τὸν Σ. Μαλτέζου, πρώην ἔφορον Λεβαδείας, διὰ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ ἔξοδα πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς ἐμπιστείας τῶν ἐλαιοδικάτων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας τοῦ 1848	18	50
Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου φόρου τοῦ 1848 τῆς ἐπαρχίας Μεγαλόπολης διὰ μισθὸν αὐτοῦ .	430	66
Τὸν Σ. Ὀρφανίδην δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ, ὡς ἐλεγκτοῦ τῆς ἐλαιοσπαστείας Χαλκίδος τοῦ 1848 . .	22	
Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰσπράξεως τῶν προϊόντων Μαντινείας τοῦ 1848 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	152	42
Τὸν Π. Μαντὰν δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ χρηματίσαντος ἐκτιμητοῦ τῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰσπραχθέντων ὀφίλων τοῦ 1848 τῆς Μαντινείας	24	
Εἰς τρεῖς ἀποθηκαρίους τῶν γεννημάτων Βονίτσης τοῦ 1848 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας των .	448	

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν δεκάτων Τήνου διὰ μισθὸν αὐτοῦ τοῦ 1848	1900	
Διὰ ἔξοδα μετακομίσεως τῶν δημοσ. γεννημάτων Αἰτωλικοῦ κατὰ τὸ 1848	3450	
Εἰς τοὺς ἀποθηκαρίους τῶν προσόδων Μεσολογγίου πρὸς ἐξόφλησιν τῆς μισθοδοσίας των τοῦ 1848 . .	283	20
Εἰς τοὺς εἰσπράκτορας Κ. Πολυχρονόπουλον καὶ Χ. Ἀνδριόπουλον διὰ ποσοστὰ αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἐπ' ἐκτιμήσει φόρων Ὀλυμπίας τῆς χρήσεως 1848, εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1849	13	36
Εἰς τοὺς αὐτοὺς καὶ τὸν Ἀναστάσιον Μπασδέκην διὰ ποσοστὰ αὐτῶν ἐπὶ ὁμοίων φόρων Ὀλυμπίας τῆς χρήσεως 1847 καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1849	185	02
Εἰς τὸν Ἥλίαν Ζαϊνόπουλον ἀπαριθμητὴν τῶν μελισσίων Παρνασσίδος τῆς φορολογίας τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ, πιστωθεῖσαν κατὰ λάθος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 ὡς ἔξοδον τοῦ 1848 καὶ διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεδόθη ἔνταλμα ἐπὶ συμψηφισμῷ	50	
Εἰς τὸν Δ. Νοτάρην Ἰθακήσιον, καὶ Π. Βενιζέλον ἀποθηκάριον τῶν γεννημάτων Μήλου, διὰ ἐνοίκιον καὶ μισθὸν τοῦ 1849 ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6265 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	121	71
Τὸν Δ. Γεωργελόπουλον καὶ Ν. Χατζῆ διὰ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν Βάτσας καὶ Λουμποτιᾶς τῆς Ναυπάκτου τοῦ 1847 ἐκπεσθὲν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4988 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	36	
Τὸν Ν. Γοντέρην καὶ Παπανδρίαν Καλύμπακαν διὰ ἐνοίκιον τῶν ἀποθηκῶν Πλατάνου καὶ Λουποτίας Ναυπάκτου τῆς φορολογίας τοῦ 1849 ἐκπεσθὲν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8875 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849 . .	21	70
Εἰς τὸν ἐπιστάτην τῶν δεκάτων Κορινθίας τοῦ 1847 Π. Σπυρανδόπουλον, τοὺς φύλακας Ν Μαρκόπουλον, Α. Τσημακῶν καὶ Δ Παπαδόπουλον, καὶ τὸν τῶ ὀκτάτην Γ. Δρόμελην διὰ μισθὸν καὶ ἐνοίκια ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4,793 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1850, ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	140	46
Τοὺς ὀκτάτης Ἰω. Κ. Λιβάνιον καὶ Ἰω. Γ. Ηατίρα διὰ ἐνοίκιον ἀποθηκῶν Σερίφου τῶν γεννημάτων τοῦ 1849 ἐκπεσθὲν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4,367 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	36	90
Τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν φόρων τοῦ 1847 τῆς Λοκρίδος διὰ μισθὸν αὐτοῦ ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4790 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849 κεφ. 10.	423	52
Εἰς τὸν Ἰω. Λεονάρδου Κατσιώτην διὰ καθαιρεσούμενον μισθὸν αὐτοῦ ὡς φύλακος τῶν προϊόντων καρπῶν τοῦ 1845 τῆς Ἄνδρου ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀρ. 4,080 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1848 κεφ. 10 . . .	22	

Τοὺς εἰδικοὺς εἰσπράκτορας τοῦ ταμείου Ἐρμιονίδος διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρων ἐπὶ ἐκτιμήσει καὶ τῶν ζώων τῶν χρήσεων 1845, 1846, 1847 καὶ 1848· εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1849, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7225 ἐντάλματος τῆς αὐτῆς χρήσεως	40	28	
Εἰς ἑπτὰ ἀπαριθμητὰς τῶν μελισσείων Βονίτσης 1848 δι' ἀντιμισθίαν των	238		
Τὸν Εὐαγ. Παγκάλην ἀπαριθμητὴν τῶν μελισσείων Τριζηνίας τοῦ 1848 ὁμοίως	60		
Τὸν Γ. Παπανδρόπουλον διὰ μισθοδοσίαν αὐτοῦ ὡς ἐπιστάτου τῶν προσόδων Δωρίδος τοῦ 1843, ἐκπεσθείσαν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4223 ἔνταλμα τῆς αὐτῆς χρήσεως	80		
Τὸν Ν. Μπακούλην φύλακα τῆς ῥητινοστράγγας Κορινθίας διὰ μισθὸν αὐτοῦ κατὰ τὸ 1848	30		
Τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως τῆς ῥητίνης Αἰγιαλείας διὰ μισθὸν αὐτοῦ κατὰ τὸ 1843	60		
Τὸν Δ. Παναγιώτου δοκιμὸν τῆς ἐφορείας Δωρίδος διὰ ἕξοδα περιοδείας αὐτοῦ εἰς διαφόρους δήμους τῆς ἐπαρχίας διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δικαίων τοῦ 1849 κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου γενομένης . . .	42		
Τὸ προσωπικὸν τῶν ἀποθηκαρίων τῶν γεννημάτων Αἰτωλικοῦ τοῦ 1848 διὰ μισθὸν αὐτοῦ	146	06	
Τὸν Θ. Μπαλιαρίην ἀποθηκάριον Καλεδρώνων τῶν προσόδων τοῦ 1847 ὁμοίως	182		
Τὸν Ἡρακλῆ Γ. Παπαδιαμαντόπουλον ὁμοίως τοῦ 1848 διὰ ἴσος ὁλόκληρον περίπου	888	06	
Τὸν Ἐμμανουὴλ Παπαδόπουλον διὰ ἐνοίκιον ἀποθηκῶν τῶν προσόδων Κυνουρίας τοῦ 1846 ἀπὸ 10 Ἰουλ. μέχρι 24 Ἰανουαρ. 1847 πρὸς δραχ. 14 τὸν μῆνα	89	10	
Τὸν Π. Χ. Σερατηγάκην καὶ Γ. Χ. Ἀνδρίνην διὰ ἐνοίκια ἀποθηκῶν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας τοῦ 1849, τοῦ μὲν ἀπὸ 27 Ἰουλίου μέχρις 25 Νοεμβρ. τοῦ δὲ ἀπὸ 8 Αὐγούστου μέχρι τῆς αὐτῆς ἐποχῆς πρὸς δραχ. 13. καὶ 13 κατὰ μῆνα	104	45	
Εἰς ἐννέα ἄτομα διὰ ἐνοίκια ἀποθηκῶν τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως διὰ τὰ γεννήματα τοῦ 1848 .	1352	54	
Τὸν Θ. Ταμπούρην καὶ Ι. Χ. Χατζάκην ἀπαριθμητὰς τῶν καπνῶν Εὐρυτανίας τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν	10		
Εἰς τὸν Π. Ταντσίαν διὰ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης του διὰ τὰ γεννήματα Βονίτσης τοῦ 1844 ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1844 μέχρι τέλους Μαρτίου 1845, ἐκπεσθὲν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1150 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1845 εἴκατα τοῦ 1844 καρ. 33	160	83	
Διὰ ἔξοδα μεταμίσεως 1175 κοιλῶν κριθῆς τοῦ 1847 ἀπὸ τὸν λιμένα εἰς τὴν ἀποθήκην Δρυμπίδος τῆς ἐπαρχίας Κίας	126		

Εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν μὴ δηλωθέντων μελισσείων τοῦ 1849 τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	216		
Τὸν Ι. Β. Κιγάλαν, οἰκονομικὸν ἔφορον Νάξου διὰ διάφορα ἔξοδα παρ' αὐτοῦ γενόμενα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δικαίων Νάξου τοῦ 1849	49	78	
Τὸν Δημήτριον Ι. Δάρδαν διὰ μισθὸν αὐτοῦ χρηματίσαντος ἐπιστάτου τῶν προσόδων Ἠλείας τοῦ 1844 ἀπὸ συμβιβασμὸν πρὸς ὁμολογίαν δραχ. 50·05	65		
Τὸν Α. Παπαδόπουλον ὁμοίως ὁμοίως τοῦ 1843	469	73	
Τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν κατωτέρω ἀποθηκῶν Ἀκαρνανίας διὰ καθυστερούμενα ἐνοίκια τῶν προσόδων τοῦ 1844, ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὰ ὑπ' ἀριθ 1150 καὶ 2183 ἐντάλματα τῆς χρήσεως 1845 εἴκατα τοῦ 1844 .	650	04	
Εἰς τρεῖς ἀπαριθμητὰς τῶν μελισσείων Τριφυλίας τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν	108		
Εἰς διαφόρους ἰδιοκτήτας τῶν ἀποθηκῶν τῶν γεννημάτων Ὀλυμπίας τοῦ 1848 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐνοικίου των ἐκ δραχ. 464. 75, ἐκδοθέντος τοῦ ἐνταλματος διὰ δραχ. 364·75 μόνον διὰ κατὰ λάθος ἐπαναπώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 ἐπὶ τοῦ κεφ. ἔξοδα κλεισίων χρέσεων	100		
Τὸν Κ. Παπαποστόλην ἀποθηκάριον Δωρίδος κατὰ τὸ 1848 διὰ τὸ λίγωμα τοῦ προβολίου	80		
Εἰς τρεῖς ἐκτιμητὰς τῶν βυκοπλοκτήτων Ἐλατοκαρπῶν Τριφυλίας τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν	43	03	
Τὸν Κ. Δ. Παπαθεοδοροπούλον διὰ μισθὸν αὐτοῦ χρηματίσαντος κεντρικοῦ ἀποθηκαρίου ἐν Κυπαρισσίᾳ διὰ τὰ γεννήματα 1844	180	60	
Τὸν Δ. Παγιαζλῆν κεντρικὸν ἀποθηκάριον Ἀθηνῶν διὰ ἔξοδα παρ' αὐτοῦ γενόμενα εἰς μεταφορὰν καὶ κατεμέτρησιν ἐγχωρίων γεννημάτων τοῦ 1849	109		
Εἰς τοὺς φύλακας τῶν προσόδων Φθιώτιδος τοῦ 1846 Γ. Μαλεόρην καὶ Γ. Νικολάου πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ μισθοῦ των ἐκπεσθέντος ἀπὸ τὸ ὑπὸ ἀριθ. 4,788 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	47		
Εἰς τρεῖς ἐπιστατοφύλακας τῶν προσόδων Φθιώτιδος τοῦ 1846 ὁμοίως ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4,791 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	449	33	
Τὸν Ἀρχόντα Ἀλεξίου ἐκτιμητὴν σπογγῶν καὶ περιβολίων τοῦ 1849 τῆς Φθιώτιδος δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ ἐνπεσθέντων ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6,350 ἔνταλμα	75		
	22,806	31	

Ζώων φόρος.

Εἰς τὸν Α. Γρικοῦπην, ὡς πρώην ταμίαν Ἀκαρνανίας, διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρου ζώων τοῦ 1840 κατὰ τὸ 1841.	75	68
Τὸν Μ. Θεοδωράπουλον δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ κατὰ τὸ 1849, ἐξελέγξαντος τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ εἰσπράκτορος τοῦ φόρου τῶν ζώων Κορινθίας τοῦ 1830	50	
Τὸν Ἀλέξανδρον Θεοδώρου εἰσπράκτορα, διὰ ποσοστὰ αὐτοῦ ἐπὶ φόρου ζώων τῶν χρήσεων 1846, 1847 καὶ 1848, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1848 τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας	24	14
Τὸν Ἐπαμινώνδαν Κυριακίδην, εἰσπράκτορα τοῦ ταμείου Αἰγιαλείας, διὰ ποσοστὰ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω	68	93
Τοὺς Σ. Ἀγγελόπουλον καὶ Γ. Ῥετινιώτην, εἰσπράκτορας τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Πατρῶν τῶν χρήσεων 1847 καὶ 1848, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1848 διὰ ποσοστὰ αὐτῶν	255	74
Τὸν Π. Γιακούπην, εἰσπράκτορα τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Γόρτυνος τῆς χρήσεως 1848, εἰσπραχθέντος κατὰ τὸ 1848, διὰ ποσοστὰ αὐτοῦ	65	90
Τὸν Κ. Ἀθανασιάδην εἰσπράκτορα τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Κορινθίας τῆς χρήσεως 1847 καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς, εἰσπραχθέντος κατὰ τὸ 1847	113	99
Εἰς ὁμοῦ ἀπαριθμητὰς τῶν χωρίων Λεβαδείας τοῦ 1848 δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν	30	
Εἰς ὁμοῦ ἀπαιθμητὰς τῶν χωρίων Τριχωνίας τοῦ 1848, ὁμοίως	45	
Εἰς τρεῖς εἰσπράκτορας τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου Ὀλυμπίας τῆς χρήσεως 1848, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1849 διὰ ποσοστὰ αὐτῶν	128	98
Εἰς τοὺς ἴδιους ὁμοίως τῆς χρήσεως 1849 ἐντὸς τοῦ 1849 ὁμοίως	6	40
Εἰς ἓξ ὁπλοφόρους καὶ ἕνα ἀπαριθμητὴν τῶν ζώων τοῦ 1849 τῶν δήμων Τριφυλίας δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν ἐκπεσθέισαν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8884 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	144	
Εἰς τρεῖς ἀπαριθμητὰς καὶ πέντε βοηθοὺς τῶν χωρίων διαφόρων δήμων τῆς Γόρτυνος τοῦ 1849 δ' ἀντιμισθίαν αὐτῶν ἐκπεσθέισαν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8886 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	382	75
Εἰς τὸν Ἀχιλλεῖον Παναγόπουλον ἀπαριθμητὴν τῶν ζώων Γόρτυνος τοῦ 1849 καὶ τοὺς βοηθοὺς τῆς ἀπαριθμήσεως δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν ἐκπεσθέισαν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8888 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849.	135	
Τὸν Δ. Α. Ἀντωνόπουλον, εἰδικὸν εἰσπράκτορα τοῦ ταμείου Ἐρμιονίδος, διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρου ζώων τῆς χρήσεως 1849, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1849, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7,308 ἐντάλματος τῆς αὐτῆς χρήσεως.	5	91
Τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων τοῦ 1848 τῆς ἐπαρχίας Γορτυνίας διὰ μισθὸν αὐτοῦ.	1647	
Ὁμοίως τῶν χωρίων Εἰρυτανίας τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	385	
Ὁμοίως τῶν ζώων Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς τοῦ 1849 δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ	325	

Μέρος IV. Γενικὴ ὑπηρεσία. Κεφ. ΙΒ'.

10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Ἐπιτηδεύματα καὶ οἰκοδομαί.		
Εἰς τὸν ταμίαν Ὀλυμπίας καὶ τοὺς δήμους διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρου ἐπιτηδευμάτων τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1846, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7318 ἐντάλματος.	4	
Τὸν ταμίαν Βοιωτίας καὶ τοὺς δήμους διὰ ποσοστὰ ἐπὶ φόρου ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1848.	268	47
Τὸν ταμίαν Βοιωτίας καὶ τοὺς δήμους ὁμοίως ὁμοίως ἐντὸς τοῦ 1848	375	6
Τὸν Τριφυλίας καὶ τοὺς δήμους ὁμοίως ὁμοίως ἐντὸς τοῦ 1848	345	90
Τὸν Κορινθίας καὶ τοὺς δήμους » » » τοῦ 1848	24	83
Τὸν Μεσολογγίου καὶ τοὺς δήμους » » » τοῦ 1848	95	96
Τὸν Αἰγιαλείας καὶ τοὺς δήμους » » » τοῦ 1848	29	56
Τὸν ταμίαν Λακεδαίμονος πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναλογούντων εἰς τινας δήμους ποσοστῶν ἐπὶ φόρου ἐπιτηδευμάτων τοῦ 1848	8	46
Τὸν ταμίαν καὶ τὸν δήμον Μεγάρων διὰ ποσοστὰ φόρου οἰκοδομῶν τῶν κλεισμένων χρήσεων κατὰ τὸ 1849.	28	20
Τὸν ταμίαν Μεγάρων καὶ τοὺς δήμους Αἴγινης καὶ Μεγάρων διὰ ὁμοῖα ποσοστὰ φόρου ἐπιτηδευμάτων ὁμ.		
Εἰς τοὺς δήμους καὶ τὸν ταμίαν Θήρας διὰ ὁμοῖα ποσοστὰ φόρου ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1849 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4504 ἐντάλματος τῆς χρήσεως 1849	35	76
Εἰς τοὺς δήμους καὶ τὸν ταμίαν Κορινθίας δι' ὁμοῖα ποσοστὰ φόρου ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῆς χρήσεως 1849 καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς εἰσπραχθέντων ἐντὸς τοῦ 1849	214	
Εἰς τὸν δῆμον Ὑδρέων τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν διὰ ὁμοῖα ποσοστὰ ἐπὶ φόρου ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1849, τὰ ὁποῖα ἐξεπέσθησαν ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6428 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849 ἀνήκοντα εἰς τὸν εἰσπράκτορα	21	76
Εἰς τοὺς δήμους καὶ τὸν ταμίαν Καλαβρύτων διὰ ὁμοῖα ποσοστὰ φόρου ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, εἰσπραχθέντος κατὰ τὴν δ'. τριμηνίαν τοῦ ἔτους 1849, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ'ἀριθ. 6287 ἐντάλματος τῆς χρήσεως 1849	270	95
	1722	91

	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.		
Τελωνεῖα.		
Εἰς τὸν Σ. Βάλβην, πρώην ἐλεγκτὴν τοῦ τελωνείου Κύμης διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸν 7βριον καὶ 8βριον τοῦ 1847 μισθοῦ του, διατελοῦντος ἐπ' ἀδείᾳ ἀπουσίας καὶ μὴ πληρωθέντος .	114	
Τὸν Κ. Γ. Στῖνον, πρώην τελώνην Πετσῶν, διὰ μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τελωνείου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ θέσεων κατὰ τὸν 10βριον 1844	696	24
Τὸν ἴδιον διὰ ἔξοδα ἀποστολῆς τελωνιακῶν εἰσπράξεων κατὰ τὴν τρίτην καὶ τετάρτην τριμηνίαν τοῦ 1845	66	50
Ἑαυτοῦ τοῦ ὑποτελωνείου Κορωνίδος ὁμ.	4	
Τὸν Ἰω. Μπλατσῆν ἀναπληρώσαντα κατὰ τὸ 1843 τὸν ἐλεγκτὴν τοῦ Τελωνείου Ὕδρας	200	
Ὅσα ἐδαπανήθησαν μὲν ἀπὸ τοῦ 1844 μέχρι 1849, προκατεβλήθησαν δὲ, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 9βρίου 1843 Β. Διατάγματος, ἀπὸ τὰ δικαιώματα τοῦ μώλου Πειραιῶς διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς κατὰ τὸν Πειραιᾶ πυριταποθήκης καὶ τοῦ πρὸς χρῆσιν αὐτῆς φυλακτηρίου, καθὼς καὶ διὰ τὸν μισθὸν τοῦ φύλακος τῆς πυριταποθήκης, δρ. 11,370:85,		
ἤτοι, διὰ τας δύο οἰκοδομὰς . . . . . δρ. 9,079:19		
καὶ διὰ μισθοὺς . . . . » 2,291:66		
δρ. 11,370:85		
Ἀφαιροῦνται διὰ τὰ εἰς λ|σμὸν σημειωθέντα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 Κεφ. 10 Τελωνεῖα . . . . . » 8,500:	2870	85
Τὸν Σπῦρον Σκοπελιάνον ὅσα ἐπλήρωσε πλέον τῶν νενομισμένων διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ 425 κοιλῶν ἀραβοσίτου (ὅρα ὑπόλοιπα ὑπ' ἀριθ. 1010 τῆς χρήσεως 1849 τῶν ὁμοίων ἐνταῦθα)	119	

Διὰ ἔξοδα ἐπιδιορθώσεως τῶν σκαλῶν καὶ τῆς πλάστιγγος τοῦ τελωνείου Ὕδρας κατὰ τὸ 1847	21	70
Τὸν πρώην ὑποτελώνην Νάξου Σ. Δουντουλῖνον διὰ μισθὸν αὐτοῦ ἐπὶ συμψηφισμῷ ἀπὸ 19 Αὐγούστου μέχρις 20 Σεπτεμβρίου 1849	121	60
	4213	89

	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων		
Χαρτόσημον		
Εἰς τὸν ταμίαν Σκοπέλου διὰ ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν χαρτοσήμου κατὰ τὸ 1849 . . .	45	47
» » Μαντινείας ὁμοίως τοῦ 1848	155	62
» » » τοὺς ταμίας Κυνουρίας Χ. Ἀναργύρου καὶ Π. Γ. Σταματελοπούλου ὁμοίως τοῦ 1849 .	61	10
» τὸν ταμίαν Γυθείου καὶ Οἰτύλου ὁμοίως τοῦ 1849	8	48
» » Χαλκίδος ὁμ. τοῦ 1849	23	44
» » Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης ὁμοίως τοῦ 1849	302	66
» » Θηβῶν ὁμοίως τοῦ 1849	97	91
» » Λιγαλείας ὁμοίως τοῦ 1849	12	24
» » Φθιωτιδος διὰ ἔξοδα παραλαβῆς χαρτοσήμου κατὰ τὴν δ'. τριμηνίαν 1849 ἀκυρωθέντος τοῦ ἐπὶ τῆς χρήσεως 1850 κατὰ λάθος ἐκδοθέντος ἐνταλματος ὑπ' ἀριθ. 1221	26	
Εἰς τὸ ταμεῖον Μεσολογγίου ἐπὶ συμψηφισμῷ διὰ ποσοστὰ τελῶν σημάνσεως εἰσπραχθέντων παρὰ τοῦ πρώην ταμίου Σουΐδα κατὰ τὸ 1849	112	54
	845	46

10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων. Δ ά σ η.	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
Τὸν ὑπολογαγὸν Σ. Τρέβεζαν, πρώην δασάρχην Φωκίδος, διὰ ἐνοίκιον καὶ ἔξοδα γραφείου καθυστερούμενα ἀπὸ 13 Μαΐου 1848 μέχρι 10 Ἰανουαρ. 1849	100	
Τὸν πρώην ἔπαρχον Ἠλείας Γ. Α. Δεπάστα, διὰ ἔξοδα μεταβάσεώς του εἰς Κυνουρίαν κατὰ τὸ 1848 πρὸς ἐξέτασιν κατηγοριῶν, γενομένων κατὰ τοῦ δασάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἠλιδος . .	20	
Τὸν Δ. Βιζαΐτην εἰσπράκτορα, διὰ ποσοστὰ αὐτοῦ ἐπὶ φόρου ξυλείας τοῦ δασονομείου Ἁγίας Ἄννης τῶν χρήσεων 1848 καὶ 1849, εἰσπραχθέντος ἐντὸς τοῦ 1849, καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ λάθος ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850, ὡς ἔξοδον τῶν κλεισμένων χρήσεων, διὸ καὶ δὲν ἐξεδόθη τὸ ἔνταλμα	244	45
Τὸν Εὐαγγέλην Μερκούριον πρώην δασοφύλακα τοῦ δασαρχείου Αἰτωλο-Ἀκαρνανίας διὰ μισθὸν αὐτοῦ ἀπὸ 5 μέχρι τέλους 9βρίου 1847, ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀρ. 7,102 ἔνταλμα τοῦ 1847 καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀρ. 4964 τῆς χρήσεως 1849, ὅπερ καὶ ἀκυρώθη . . .	26	
Τὸν Δ. Μπαλατσὸν πρώην δασοφύλακα τοῦ δασονομείου Μαγουλᾶ, ἐκπληρώσαντα χρέη δασονόμου, διὰ ἐνοίκιον τοῦ δασονομικοῦ καταστήματος καὶ ἔξοδα γραφείου ἀπὸ 20 Ἀπριλίου μέχρι 18 7βρίου 1849 πρὸς δρ. 5, ὁμοῦ μηνιαίως, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5,998 ἐνταλματος τῆς χρήσεως 1849.	24	50
Τὸν Χρῆστον Δημητρίου πρώην δασοφύλακα Πλατάνου διὰ τὰ καθυστερούμενα αὐτῷ δύο μηνιαῖα τοῦ 9βρίου καὶ 10βρίου 1847	60	
Τὸν Σ. Καλόγηρον, πρώην δασονόμον Ἀμφιλοχικοῦ Ἄργους, διὰ ἔξοδα μεταθέσεώς του ἀπὸ τὸ δασονομ. Ὑπάτης, μὴ ἐξοφληθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5,889 ἐνταλματος τῆς χρήσεως 1849 . . .	35	
	509	95

10 Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων—Μεταλλεῖα καὶ ὁρυκτά.	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
Τὸν Γιαννούλην Ἀναστασίου δι' ἀντιμισθίαν 68 κανταρίων σμυρίδος παρ' αὐτοῦ ἐξορυχθέντος κατὰ τὸ 1848 πρὸς δρ. 1 1/2 ἕκαστον καντάρι	102	

10 Ἔξοδα κλεισμ. χρήσεων.—Ἁλικαί.	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
Διὰ ἔξοδα μεταφορᾶς ἀπὸ τὰ Τηγάνια εἰς τὰς ἀποθήκας Λαμίας τοῦ κατὰ τὸ 1849 καλλιεργηθέντος ἅλατος, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀρ. 2,127 ἐνταλματος τῆς χρήσεως 1849 ἐπὶ τοῦ ἀρμοδίου κεφ. καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2,138 ἐπὶ προκαταβολῇ	4114	32
Διὰ τὰ δαπανηθέντα πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Πύργου τῆς Ἄσπρης ἁλικῆς Μεσολογγίου κατὰ τὸ 1849	200	
Ὡσαύτως τοῦ αὐτοῦ Πύργου κατὰ τὸ 1848, πρὸς συμψηφισμὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3,699 ἐνταλμ. τοῦ 1848 τοῦ ἐπὶ προκαταβολῇ ἐλαθέντος ἐκ δρ. 200	445	50
Τὸν Χ. Οἰκονομίδην πρώην ἁλαταποθηκάριον Πύλου δι' ἔξοδα μετακομίσεως ἁλάτων κατὰ τὸ 1846 ἐκ τῆς Μαύρης ἁλικῆς Μεσολογγίου	2111	96
Τὸν Ἀθ. Ταγκόπουλον πρώην ἁλαταποθηκάριον Ἄστρους δι' ἔξοδα μετακομίσεως ἁλάτων κατὰ τὸ 1845 ἐκ τῆς γενικῆς ἀποθήκης Θερμησίας	1603	79
Δι' ἔξοδα γενόμενα εἰς τὴν παράδοσιν καὶ παραλαβὴν 218,000 (0) ἅλατος τῆς ἁλαταποθήκης Πατρῶν κατὰ τὸ 1845	410	85
Τὸν Σ. Κωστάκην, πρώην ἁλαταποθηκάριον Θερμησίας, διὰ μισθὸν προσωπικοῦ καὶ ἄλλα ἔξοδα καθυστερούμενα τοῦ 1845	314	15
Τὸν ἴδιον ὁμοίως	346	30
	9546	87

Κτήματα.		
Τὸν Ἀθανάσιον Πανταζόπουλον ἐργολάβον τῆς κατὰ τὸ 1842 καλλιεργείας τῶν ἐθνικῶν σταφιδαμπέλων Κορίνθου, ἀπωλεσθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7,388 ἐνταλματος τῆς χρήσεως ἐκείνης . .	477	19
Εἰς τὸν πληρεξούσιον τῶν κτηνοτρόφων Τριφυλίας διὰ δικαστικὰ ἔξοδα τοῦ 1847, εἰς τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη τὸ Δημόσιον	187	
Τὸν πρώην οἰκονομ. ἔφορον Ναυπλίας διὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ ἐπίδοσιν δικογράφων κατὰ τὸ 1848	10	50
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Δ. Κυριακοῦ, διὰ δικηγορικὴν αὐτοῦ ἀντιμισθίαν καὶ ἄλλα ἔξοδα εἰς τὴν ὑπόθεσιν μεταξὺ Δημοσίου καὶ Γ. Γκίζη περὶ διεκδικήσεως τοῦ γυναικείου μοναστηρίου, ὁ ἅγιος Νικόλαος	500	
Τοὺς πραγματογνώμονας Ναυπακτίας δι' ἀντιμισθίαν αὐτῶν κατὰ τὸν Ἰούλιον 1848 . .	30	
Τοὺς ἐκτιμητὰς τῶν δεκαετῶς ἐνοικιασθεισῶν ἐθνικῶν σταφιδαμπέλων Αἰγίου κατὰ τὸ 1848	180	
Εἰς τὸ ταμεῖον Πυλίας πρὸς ἐξόφλησιν τῶν παρ' αὐτοῦ προκαταβληθέντων διὰ ἔξοδα ἐπισκευῆς τοῦ εἰς Δουλσούκι ἐθνικοῦ ὑδρομύλου κατὰ τὸ 1848	138	80
Τὸν Γ. Γουγούσην, μάρτυρα, διὰ μαρτυρικὰ αὐτοῦ δικαιώματα ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Μεσολογγίου, ἐκπεσθέντα ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1795 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849	14	
Τὸν Νομάρχην Ἀργολίδο—Κορινθίας διὰ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ ἔξοδα μεταβάσεως εἰς Ἄργος καὶ ἐπανόδου εἰς Ναύπλιον διὰ ὑπηρεσίαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 8 895 ἐντάλματος τῆς χρήσεως 1849	24	
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Ἀθαν. Πετροκόπον διὰ μαρτυρικὰ δικαιώματα τοῦ 1849 . .	28	50
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Π. Παυλόπουλον διὰ δικηγορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα τοῦ 1849 .	39	75
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Κ. Ἀξελὸν ὁμοίως τοῦ 1849	91	50
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Σ. Βυζηνιώτην ὁμοίως τοῦ 1849	45	

Ψ 654

Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Δ. Κυριακοῦ ὁμοίως τοῦ 1849	28	5
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Α. Λοῦλον ὁμοίως τοῦ 1849	70	73
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Α. Ι. Ρικάκην ὁμοίως τοῦ 1849	24	25
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Α. Λοῦλον ὁμοίως τοῦ 1849	23	75
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Χ. Ι. Στεφανόπουλον ὁμοίως τοῦ 1849	66	50
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Η. Βασιλόπουλον ὁμοίως τοῦ 1849	67	
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Α. Ι. Στεφανόπουλον ὁμοίως τοῦ 1849	55	25
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Κ. Ζεγκίνην ὁμοίως τοῦ 1849	43	
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Ν. Καπετανάκην ὁμοίως τοῦ 1849	50	
Τοὺς δικηγόρους τοῦ Δημοσίου Ν. Καπετανάκην καὶ Π. Κατσίρην ὁμοίως τοῦ 1849 . . .	254	
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Χ. Κρασᾶν ὁμοίως τοῦ 1849	399	
Τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Μ. Σωτηρόπουλον διὰ κληρικὰ αὐτοῦ δικαιώματα τοῦ 1849 . .	31	50
Τὸν δικαστικὸν κλητῆρα Μ. Σωτηρόπουλον ὁμοίως τοῦ 1849	14	75
Τὸν δικαστικὸν κλητῆρα Χρ. Στεργιόπουλον ὁμοίως τοῦ 1849	18	60
Τὸν δικαστικὸν κλητῆρα Μ. Κότσαρην ὁμοίως τοῦ 1849		
Τὸν δικαστικὸν κλητῆρα Ν. Ἀντωνόπουλον, ὁμοίως καὶ τὸν δικηγόρον τοῦ Δημοσίου Δ. Νικολαΐδην, διὰ δικηγορικὰ δικαιώματα τοῦ 1849	121	50
Τὸν δικαστὴν Α. Κεχρᾶν καὶ τὸν γραμματέα Γ. Α. Τζελαμιδόπουλον διὰ δικαιώματα πορείας τοῦ 1849	39	
Τὸν εἰρηνοδίκην Δ. Καψάλην, τὸν ὑπογραμματέα Α. Φλωροπούλου καὶ τὸν γραμματέα Α. Βάλβην διὰ δικαιώματα πορείας τοῦ 1849	66	
Τὸν δικηγόρον Δ. Κυριακοῦ διὰ δικαστικὰ ἔξοδα τοῦ 1849, εἰς τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη τὸ Δημόσιον νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν Μ. Ν. Οἰκονόμου, ἀντίδικον αὐτοῦ, εἰς τὴν ὑπόθεσιν περὶ ἀποζημιώσεως τῆς ὁποίας ἀνεδέχθη ἐργολαβίας ν' ἀλέσῃ τὸν δημόσιον σῖτον τοῦ ἐν Πόρῳ Β. Ναυσάθμου, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1205 ἔνταλμα	60	30
Τὸν Ν. Σπιθάκην διὰ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα ὑπηρετήσαντος ὡς ἐκτιμητοῦ, κατὰ τὴν		

Ψ 655

ὑπ' ἀριθ. 258 ἀπόφασιν τῶν ἐν Σπάρτῃ πρωτοδικῶν, καὶ τὰς ὑπ' ἀριθμὸν 42 καὶ 77, τῶν ἱερῶν ἀμείων καὶ σκευῶν τοῦ ἀποβιώσαντος Ἐπισκόπου Λακεδαίμονος Δονιτζ. κατὰ συνέπειαν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ κατὰ τὸ 1848 καὶ 1849	20		
Τὴν Ῥωδοσσὸν Παγκάλου διὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἐπιδικασθέντα αὐτῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14759 ἀπορράσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 4879 τῶν ἐφετῶν εἰς τὴν δίκην κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ δουλείου γενομένου παρ' αὐτῆς κατὰ τὸ 1820 πρὸς τὴν διαλελυμένην μονὴν τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4904 ἔνταλμα τῆς χρήσεως 1849, τὸ ἐκδοθὲν διὰ κεφάλαιον καὶ τόκους	70		
Τὸν Στυλιανὸν Χ. Δημητρίου, ἀνακαλύψαντα ὡς ἐθνικὴν τὴν κατὰ τὴν Χαλκίδα τοῦ Χ. Ἀχμὲτ Ἀγᾶ οἰκίαν, ἥτις ἀγοραπωθεῖσα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν λοιπῶν Βακουφίων, κατεῖχετο καὶ ἐνέμετο ὑπὸ ἰδιωτῶν, δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ πρὸς 5 0/0 ἐπὶ δραχ. 2525 τῆς ἀξίας αὐτῆς. .	126	25	
Τὸν ταμίαν Μεσολογγίου διὰ δικαστικὰ ἔξοδα τοῦ 1849 παρ' αὐτοῦ προκαταβληθέντα . .	171	24	
Τὸν Γ. Καλὸν πληρεξούσιον τοῦ Δημοσίου ἐν Λεβαδείᾳ διὰ δικηγορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα κατὰ τὸ 1849	31	50	
Τὸν Α. Πετροκόπον δικηγόρον τοῦ Δημοσίου ἐν Τριπόλει διὰ δικηγορικὰ αὐτοῦ δικαιώματα κατὰ τὸ 1849	32		
Τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος—Καρυθίας διὰ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ ἔξοδα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὸ 1849, ἀκυρωθέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8895 ἐντάλματος τῆς αὐτῆς χρήσεως.	24		
Εἰς ἕνδεκα δικαστικοὺς κλητῆρας παρὰ τοῖς ἐν Καλάμαις δικαστηρίοις διὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐπιδόντων διάφορα δικόγραφα τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ 1847, μὴ ἐκληθέντος ἐγκαίρως τοῦ ἐπὶ τούτου ἐντάλματος δι' αὐτό, καὶ τοι ἀνεγνωρισθέντα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849 Κεφ. 10 . . . . 66.64			
	24.25	90	89
Τὸ ταμεῖον Ἠλείας διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ προκαταβληθέντα κατὰ τὸ 1849 διὰ δικηγορικὰ καὶ δικαστικὰ ἔξοδα εἰς τὴν δίκην τοῦ Δημοσίου μετὰ τοῦ Σταυροπούλου περὶ ἀνακοπῆς καταγγέλσεως ὡς ἐμπεζῆς			
Τῶν δικηγόρων Α. Κυζίκη	70.		

Εἰς 13 μάρτυρας	195.		
Εἰς 3 κλητῆρας	22.70	287	70
Εἰς τοὺς πραγματογνώμονας Τριγωνίας Α. Μουταζῆν καὶ Δ. Μουρίου δι' ἀντιμισθίαν τῶν τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Νοεμβρίου 1848, καὶ τοῦ Ἰανουαρίου 1849		96	
Τὸν Δ. Ἀργύρην δι' ἀντιμισθίαν αὐτοῦ ὡς κατασχετοῦ τῶν ἐκ τοῦ Βάλτου παραχθέντων καρπῶν τοῦ 1849		234	
		4383	

ΜΕΡΟΣ V. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας. Κεφ. Π'. 1851.

11		Δίκαστα.	Πιστώσεις αἰτούμεναι		
	6	Ἔξοδα ἀποδοτέα.			
		β) Δι' ἀντιμισθίαν τῶν ἀπαριθμητῶν τῶν ἀμπέλων εἰς περίστασιν ἀναθεωρήσεως κατὰ τὸν νόμον πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1000	3000		
			3000		

ΜΕΡΟΣ V. Ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων. Κεφ. Π'..

14		Φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν.	Πιστώσεις αἰτούμεναι		
	1	Προσωπικόν.			
		Διὰ τὸν ἀπὸ α. Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου ἐξ δραχμῶν 60 κατὰ μῆνα μισθὸν τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν σύνταξιν τῶν φορολογικῶν καταλόγων τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων κατὰ τὰς Πάτρας, σημειούμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850, καὶ ἑπομένως τοῦ 1851, διὰ μίαν μόνην ἑξαμηνίαν	240		
			240		

			Πιστώσεις αἰτούμεναι.
15		Τελωνεῖα.	
	4	Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαί.	
		α) Διὰ τὴν ἀπαιτουμένην, κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ μηχανικοῦ, δαπάνην διὰ τὴν προέκτασιν τοῦ ἐν Σύρῳ δημοσίου καταστήματος τῆς πυριταποθήκης, καὶ διὰ οἰκοδομὴν φυλακείου πρὸς χρῆσιν αὐτῆς	5544
			5544

			Πιστώσ. αἰτούμεναι.
16		Χαρτόσημον.	
	2	Γλικόν.	
		Διὰ 6 δεσμίδας χάρτου κυανοῦ μεγάλου ἀναγκαίου διὰ περικαλύμματα καὶ ἄλλων εἰδῶν ὑλικῶν πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν	150
	3	Ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς.	
		Ὅσα ἀπαιτοῦνται ὡς ἔγγιστα πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 3500.	1500
	4	Δικαιώματα καὶ προμήθεια.	
		ὡσαύτως τῶν δραχμῶν 180,000	60000
	5	Ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν.	
		ὡσαύτως τῶν δραχ. 3,500	1500
			63150

			Πιστώσ. αἰτούμεναι.
19		Δάση.	
	1	Προσωπικόν.	
		Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐκ δραχ. 200 μηνιαίου μισθοῦ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπὶ τῶν δασῶν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, σημειωθέντος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850, καὶ ἐπομένως τοῦ 1851, πρὸς δραχ. 188, λόγῳ κρατήσεως καταργηθείσης διὰ τοῦ νόμου τῆς α. Φεβρουαρίου π. ε., διαφορὰ δραχ. 12 φέρουσα ἐτησίως	144
			144

			Πιστώσ. αἰτούμεναι.
21		Ἁλιεῖα.	
	3	Καλλιέργεια.	
		Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῆς ἁλικῆς Ἀναβύσσου, τῆς ὁποίας τὸ ἔξοδον δὲν περιέχεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 καὶ ἐπομένως τοῦ 1851, περίπου	20000
	6	Ἐπισκευαὶ ἀποθηκῶν.	
		Ὅσα ἀπαιτοῦνται πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1000 διὰ τὰς κατ' ἔτος γινομένας ἐπισκευὰς τῶν ἀποθηκῶν τοῦ ἁλατος	2000
			22000

			Πιστώσ. αἰτούμεναι.	
22		Κτημάτων Διοίκησις.		
	1	Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας.		
		β) Δι' ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας τῶν ἐνδεχομένων νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐθνικῶν κτημάτων, μὴ περιεχομένης τοιαύτης δαπάνης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1851	2500	
	4	Ἐπισκευαί.		
		β) Διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐνδεχομένην ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου ἐντὸς τοῦ 1851 μὴ περιεχομένου τοιούτου ἐξόδου εἰς τὸν ἀνωτέρω προϋπολογισμόν.	2000	
	8	Δικαστικὰ καὶ δικηγορικά.		
		Δι' ἔξοδα δικαστικὰ καὶ δικηγορικὰ δικαιώματα εἰς διαφόρους δίκας τοῦ δημοσίου πλέον τοῦ ἀρχικοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 25,000	6000	
			10500	—

23. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.			
Διὰ ἐνδεχομένας ἐπιστροφὰς φόρων καὶ ἄλλων δημοσίων εἰσοδημάτων τῆς χρήσεως 1851, εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους	5000		5000
Ὅσα φέρει τὸ ὕψος τοῦ εἰς τὸν δικαστικὸν πάρεδρον Γόρτυνος διαχειρισθέντα ἁπλοῦν χάρτην, ἐπιβληθέντος πρόστιμου, τὸ ὁποῖον κατὰ λάθος εἰσήχθη ὁλόκληρον εἰς τὸ ταμεῖον, ἐνῷ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἀνήκει κατὰ τὸν Νόμον εἰς τὸν καταμηνύσαντα τὴν πρᾶξιν	63	25	
Τὸν Σ. Σταϊκόπουλον δι' ἔγγειον φόρον μετάξης τοῦ 1848 δις πληρωθέντα, καὶ διὰ τόκον τὸν ὁποῖον ἐπλήρωσεν ἐπ' αὐτοῦ	707	72	
Τὸν Α. Δημητρίου δι' ἀντίτιμον κοιλῶν 25 κριθῆς τοῦ 1848, ληφθείσης πλέον τοῦ φόρου του.	62	50	
Τὸν Γ. Σ. Πολιτόπουλον ὁμ. κοιλῶν 12 σίτου τοῦ 1848 τῆς Δωρίδος, πληρωθέντος καὶ μὴ παραδοθέντος αὐτῷ	52	92	
Τὸν φαλαγγίτην Φ. Π. Γρηγορίου δι' ἀντίτιμον φόρου τοῦ 1846 εἰσπραχθέντος παρὰ τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν γαιῶν του, ὑπαγομένων εἰς τριετῆ ἀτέλειαν κατὰ τὸ Βασ. διάταγμα τῆς κ. Ἰουνίου 1838	49	36	
Τὸν ἐνοικιαστὴν Α. Κατσίγκ δι' ἀντίτιμον κοιλῶν 5 καὶ 1/3 κριθῆς Ναυπακτίας τοῦ 1848 πωληθείσης παρὰ τοῦ δημοσίου	9	01	

Τὸν Θεοφ. Γεωργίου, ὡσαύτως κοιλῶν 832 σίτου καὶ κριθῆς Ἀκριδος τοῦ 1848 πληρωθέντων καὶ μὴ παραδοθέντων αὐτῷ	3065	40
Τὸν ἐνοικιαστὴν Δ. Παναγιωτίδην δι' ἀντίτιμον γεννημάτων τοῦ 1848 πωληθέντων παρὰ τοῦ δημοσίου	55	70
Εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἱβήρων διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν κατὰ τὴν Σπάρτην μωραιοδένδρων καὶ ἐλαιοδένδρων τῆς μονῆς, τῶν κατὰ τὸ 1847 διατεθέντων παρὰ τοῦ δημοσίου	300	
Εἰς τὴν ἐν Σκοπέλῳ μονὴν τῆς Φανερωμένης ὅσα ἀναλογοῦν αὐτῇ ἐκ τοῦ κατὰ τὸ 1847 ἐνοικίου οἰκίας τινος ἀνηκούσης εἰς αὐτὴν, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ τίμημα ὁλόκληρον ἐκ δραχ. 38:50 εἰσπχθη εἰς τὸ ταμεῖον	30	50
Τὸν δῆμαρχον Λυκώνου ὅσα εἰσέπραξε τὸ ταμεῖον Σύρου διὰ πρόστιμον ἐπιβληθὲν δι' ἀποράσεως τῶν πταισματοδικῶν εἰς τοὺς Α. καὶ Ι. Γ. Κουβανᾶ, πράξαντας τὸ πταίσμα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ἀνωτέρω δήμου κατὰ τὸ 1848	20	
Τὸν Ἀθανάσιον Ν. Χαλκιώτην ὅσα ἐπλήρωσε δὶς εἰς τὸ ταμεῖον Ακριδος διὰ ἔγγειον φόρον τοῦ 1845 καὶ 1846 φαλαγγιτικῆς προικοδοτήσεως πρὸς 3 0/0, καὶ ὅσα ἐπλήρωσεν εἰς τὸ αὐτὸ ταμεῖον διὰ ὅμοιον φόρον τοῦ 1846 καὶ 1847, ἐνῷ ὁ φόρος οὗτος ἀποδίδεται εἰς εἶδος	60	60
Τὸν Γ. Καπρῆν καὶ Π. Καραμπίνην διὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτοὺς ἐν τρίτον τῶν εἰς τὸ ταμεῖον πληρωθεισῶν δραχ. 470:56 παρὰ τοῦ πλοιάρχου Α. Ε. Ἀντωνίου, καταμηνυθέντος παρὰ τῶν ἀνωτέρω ἕνεκα μὴ δηλώσεως ἐμπορευμάτων κατὰ τὸ 1849.	156	85
Τὸν κατὰ τὰς Κυκλάδας Αὐστριακὸν πρόξενον πρὸς ἀπόδοσιν τῶν πληρωθέντων καὶ εἰς τὸ ταμεῖον Μήλου εἰσαχθέντων κατὰ τὸ 1848 παρὰ τοῦ Αὐστριακοῦ πλοιάρχου Γαετάνου Σέρρα διὰ λιμενικὰ δικαιώματα παρὰ τὸν Νόμον.	17	76

Ψ 662 Α

Τὸν Νικόλαον Καραδημήτρη ὅσα ἐπλήρωσε κατὰ τὸ 1848 διὰ ἐξαπλοῦν δικαίωμα ἐξαγωγῆς ἐπὶ δραχ. 1,798 δι' ἀξίαν σίτου μετακομισθέντος ἐντὸς τοῦ Κράτους παρὰ τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Π. Καρπορᾶ Ὑδραίου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἔδωκεν ἐγγύησιν ὁ Καρατζὴ Δημήτριος, παρουσιάσας καὶ τὴν λύσιν αὐτῆς	107	88
Τὸν Κ. Γεωργόπουλον δι' ἀντίτιμον σιμιγδαλεως τοῦ 1849, πληρωθέντος καὶ μὴ παραδοθέντος αὐτῷ	10	
Τὸν Κ. Κιάφαν ὁμοίως κριθῆς τοῦ 1849 ὡς ἀνωτέρω	16	20
Τὸν Κ. Φερεύτην ὁμ. σίτου τοῦ 1849 ὁμ.	57	30
Τὸν Γ. Ταμπακόπουλον ὁμοίως κριθῆς τοῦ 1849 ὁμ.	138	04
Εἰς διαφόρους ἀγοραστὰς ὁμ. σίτου, κριθῆς καὶ ἀραβοσίτου τοῦ 1849 ὡς ἀνωτέρω	428	60
Τὸν Ἀγγελὴν Αὐγερινὸν ὁμ. σίτου τοῦ 1849 ὁμ.	44	62
Τὸν Θ. Σακελλαρίδην ἐνοικιαστὴν δι' ἀντίτιμον καρπῶν τοῦ 1849 εἰσαχθέντων εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας πλέον τοῦ φόρου του	159	62
Τὸν Εὐαγ. Παναγιώτου, ἐνοικιαστὴν, ὁμ. τοῦ 1848 ὡς ἀνωτέρω	54	60
Τὸν Εὐστάθιον Πετρόπουλον, ἐνοικιαστὴν, ὁμοίως τοῦ 1849 ὁμ.	51	25
Τὸν Ἰωάν. Γ. Βάσιον, ὁμ. ἐνοικιαστὴν ὁμ. τοῦ 1843 ὁμ.	144	
Τὸν Παπαδημητρίου καὶ Πολιτόπουλον, ἐνοικιαστὰς, ὁμοίως τοῦ 1849 ὁμ. . .	108	87
Εἰς διαφόρους ἐνοικιαστὰς, ὁμ. τοῦ 1849 ὡς ἀνωτέρω	11	98

Ψ 663 Α

Τὴν Λουτσίκαν χήραν Α. Λουριώτου διὰ φόρον ξυλείας τοῦ 1842 εἰσπραχθέντα παρὰ τοῦ δημοσίου ἀπὸ τὸ ἰδιάκτητον αὐτῆς ὅρος	336		5000	
Εἰς διαφόρους δημότας τῆς ἐπαρχίας Τριπόλιτζας, ὅσα τὸ ἐκεῖ ταμεῖον εἰσέπραξε παρ' αὐτῶν πλέον τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον χρέους των ἐντεκα ἐπαλλαμένου ὑπολογισμοῦ τοῦ φόρτικος, λογιζομένης τῆς ἀξίας τοῦ μὲν ἀρτελομένου παρὰ τοῦ δημοσίου πρὸς 93 λεπτὰ ἕκαστον, τοῦ δὲ πληρονομένου πρὸς τὸ ταμεῖον εἰς χαρτονομίσματα πρὸς 80 λεπτ. ἐπὶ συλλήψιμῳ δρ. 3,123·79 διὰ τόκους ὀφειλομένους παρὰ τῶν ἀνωτέρω δημοτῶν	9341	79		
Τὸν Πλίαν Μπουγιουκλῆν ὅσα ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστραφῶσι πρὸς αὐτὸν ἐκ τῶν 100 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἐπλήρωσε διὰ τὴν α. δόσιν τοῦ παρ' αὐτοῦ μονιετῶς ἐνοικιασθέντος κατὰ τὸ 1849 ἐθνικοῦ ἀλευρομύλου ἐν Λεβαδίᾳ, τοῦ πρὸς τὸν Α. Γεωργαντᾶν ἐκποιηθέντος παρὰ τοῦ δημοσίου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους	16	67		
Τὸν Γ. Ζέρβαν δι' ἀντίτιμον προϊόντων τοῦ 1849 τῆς ἐπαρχίας Τροιζηνίας εἰσαχθέντων εἰς τὰς δημοσ. ἀποθήκας πλέον τοῦ ἀρχικοῦ φόρου αὐτοῦ ὡς ἐνοικιαστοῦ .	18	12		
Τὸν Θ. Χρυσανθόπουλον διὰ ἐνοίκια τῆς ἐν Πάτραις οἰκίας τοῦ Συνοδινοῦ, χρησιμευούσης διὰ κατάστημα τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, καὶ τὰ ὁποῖα ἐνῶ εἶχον παραγγελθῆ εἰς τὸν Χρυσανθόπουλον ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου Συνοδινοῦ, ἐσυμψηφίσθησαν εἰς τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος τοῦ τελευταίου, καὶ ἐπιστρέφονται	630			
Τὸν Γ. Σκαμπάτιαν, ἐνοικιαστὴν τῶν προσόδων τῶν χωρίων Γκαριτσᾶ καὶ Καρπινῆς τῆς ἐπαρχίας Λακεδαίμονος τῆς χρήσεως 1848, διὰ ἀντίτιμον 40 κιλῶν κριθῆς εἰσαχθέντων παρηλθόν εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας πρὸς δρ. 2·55	102			

Ψ 066 Α

Τοὺς Χ. Αἰνιᾶνα καὶ Ν. Μάνον ὅσα εἰσέπραξε τὸ δημόσιον διὰ ἐπικαρπίαν κατὰ τὸ 1842 τοῦ χωρίου Μαστανακριᾶ, τὸ ὁποῖον παρεχωρήθη εἰς αὐτοὺς καθότι ἀνεγνωρίσθη ὡς ἰδιόκτητόν των	3132	29		
Τὸν Ἰω. Παπατσώνην ὁμοίως διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ 1/8 τοῦ χωρίου Ναζηρίου ἀπὸ τοῦ 1842 μέχρι τοῦ 1849.	913	44		
Τὸν Ἀθανάσιον Ν. Χαλκιώτην ὅσα ἐπλήρωσεν εἰς χρήματα διὰ ἔγγειον φόρον τοῦ κατὰ τὴν θέσιν Μοῦλκια τοῦ δήμου Ἀταλάντης τεμαχίου ἐκ στρεμ. 37 δρ. 770 ἐνῶ ὁ φόρος ἀποδίδεται εἰς εἶδος	30			
Ὅσα ἐπλήρωσε δὶς διὰ ἔγγειον φόρον τοῦ κατὰ τὸ χωρίον Καραβίδια τοῦ δήμου Θερμοπυλῶν τεμαχίου.	82	20		
Τοὺς ἐμπόρους Μ. Κ. Δημόπουλον καὶ Κ. Μαριδάκην ὅσα ἐπλήρωσαν διὰ ἐξαγωγικὸν τέλος κατὰ τὸ 1849, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς αὐτοὺς παρουσιάσαντας τὰς ἀπαιτουμένας λυσεγγύσεις	79	80		
Εἰς τὴν ἐμπορικὴν ἑταιρίαν Σ. Παναγιωτοπούλου δι' ἐπιστροφὴν ἐγγείου φόρου σταφιδοκαρπῶν τοῦ 1848 καὶ τελῶν, δικαιωμάτων εἰσπαχθέντων παρὰ τὸ δέον . .	1414	73		
Τὸ Δ. Κριτσάδην λόγῳ ἐπικαρπίας τῶν ἐν Καρυστίᾳ κτημάτων αὐτοῦ νομισθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὰ ἔτη 1833, 1834, 1835 καὶ 1836.	440			
Διὰ ἐπιστροφὴν προστίμου ἐπιβληθέντος διὰ ἀπραγίστα παιγνιόχαρτα καὶ εἰσπραχθέντος παρὰ τοῦ ταμείου Εὐρυτανίας, ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον δικάσαν ἠκύρωσε τὴν ἀπόφασιν	190		22681	57
			27681	57

Ψ 065 Α

	Πιστώσεις αἰτούμεναι			
24 Ἀποζημιώσεις Γενικαί.				
α) Ὅσα ὀφείλονται εἰς ἀτὰ ἄτομα πρὸς ἐξόρλησιν τῆς ἀποζημιώσεως των διὰ τὰ ἑαυτῶν γήπεδα, τὰ προσληφθέντα εἰς τοὺς βασ. κήπους καὶ τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων, ὑπόλοιπον τοῦ 1850	8822	98		
Τὸν Ι. Κ. Δημιανὸν δι' ἀποζημιώσιν του συνεργασθέντα εἰς τὴν ἐπιτροπήν .	400			
Πρὸς ἐξόρλησιν τῶν παρὰ τοῦ ἀνακτορικοῦ ταμείου προκαταβληθεισῶν 5 800 δραχμῶν διὰ τὸ γήπεδον τοῦ Κ. Πατσίρικου	4637	30		
Προστίθενται διὰ ἀποζημιώσεις πληρωθησομένας ἐντὸς τοῦ 1851	41139	72	55000	
β') Πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξόδων ἕνεκα ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀναιρέσεων τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων			1000	
γ') Διὰ κεφάλαιον, τόκον καὶ δικαστικὰ ἔξοδα, εἰς τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη τὸ δημόσιον λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ δικαστικῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων . .	124727	27		
Προστίθενται διὰ ἐνδεχομένας νέας καταδίκας	20000			
	144727			
Ἀφαιροῦνται τὰ ἤδη ἐπιψηφισθέντα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 . .	40000		104727	27

Ψ 666

Εἰδικά.

δ') Τὸν χήραν Π. Γκίζα διὰ τὸ εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἐνταῦθα γυμνασίων τοῦ στρατιωτικοῦ προσληφθὲν γήπεδόν της.	828	75		
Τὸν Α. Γεωργαντᾶν διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ γενόμενα ἔξοδα εἰς ἐπισκευὴν ὑδρομύλου.	560			
Τὸν Δ. Νάκον διὰ 5 στρεμμάτων γαίας κατὰ τὴν Λεβαδίαν ἐκποιηθείσας κατὰ λάθος ὑπὸ τοῦ δημοσίου καὶ διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ νεμηθεῖσαν ἐπικαρπίαν τῶν αὐτῶν γαιῶν κατὰ τὸ 1849 καὶ 1850	495			
Τὸν Β. Δρόσον διὰ τόκον πρὸς 12 0|0 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1842 μέχρι τέλους Μαΐου 1850, ἤτοι ἔτη 8 καὶ μῆνας 5, ἐπὶ δρ. 3,102 11|00 τῆς ἀποζημιώσεώς του διὰ τὰς κατὰ τὴν θέσιν Κοπανὰ γαίας του τὰς ὑπὲρ τῶν Σκυλίων διατεθείσας.	3133			
Τὸν Π. Ἀγγελάκον διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ γενόμενα ἔξοδα εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει παραχωρηθέντος πρὸς αὐτὸν ὑδρομύλου τοῦ Ὑδριζάγα κατὰ τὴν Λακεδαίμονα, τοῦ μετὰ ταῦτα ἀφαιρεθέντος αὐτῷ. (Ὅρα προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, τοῦ ὁποίου ἡ πίστωσις ἔμεινεν ἄκυρος μὴ ἐκδοθέντος ἐντάλματος) .	429	24		
Τὸν Δ. Τσάκρην διὰ τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ 1849 καὶ 1850 πρὸς δρ. 5 ἕκαστον στρέμμα κατ' ἔτος τῶν κατὰ τὸ Σερμέτι ἐθνικῶν γαιῶν ἐκ στρεμμάτων 32 $\frac{900}{1000}$, τὰς ὁποίας τὸ δημόσιον παρεχώρησε μὲν πρὸς τὸν Κ. Α. Δανόπουλον καὶ λοιπούς, οἵτινες ἐπώλησαν αὐτὰς πρὸς τὸν διαληφθέντα Τσάκρην, παρέλαβε δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν κυριότητά του. (Ὅρα προϋπολογ. τοῦ 1850 κεφ. 24, ὅπου ἐσημειώθη τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐτῶν 1847 καὶ 1848)	320			
Τὸν Τζ. Τζαννετάκην Γρηγοράκην λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ ἀφαιρεθέντος αὐτῷ γηπέδου, τοῦ χρησιμεύσαντος πρὸς οἰκοδομὴν δημοσίου καταστήματος εἰς Καγκαβέλα, ἐπὶ συμψηφισμῷ. (Ὅρα προϋπολογ. τοῦ 1848 κεφ. 24, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπρόφθασε νὰ ἐκδοθῇ τὸ ἔνταλμα)	3022			

Ψ 667

Τοὺς Μ. Α. Τσαμαδὸν, Α. Τσαμαδὸν, Α. Τσαμαδὸν καὶ Β. Βουδούρην διὰ τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τριτημόριον τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ **1851** τῆς ἐκ δρ. 66,691:83 ἀποζημιώσεως των, τῆς ἐπιψηφισθείσης διὰ τοῦ νόμου τῆς 28 Μαΐου **1849** διὰ τὸ πλοῖον τοῦ παρ' αὐτῶν κατὰ τὸ **1831** πωληθέντος πρὸς τὴν τότε κυβέρνησιν καὶ μὴ πληρωθέντος πλοίου των ἡ Ἀθηνᾶ	22230	61		
Εἰς 23 ἰδιοκτησίας, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι προσελήφθησαν κατὰ τὸ **1837** εἰς τὴν ἀποικίαν τῆς Τίρυνθος δι' ἀποζημίωσιν κεφαλαίου καὶ διὰ τὸ ἤμισυ τῆς ἐπικαρπίας κατὰ τὴν γεωμετρικὴν ἐκτίμησιν ἐπὶ συμβιβασμῷ . . δρ. 47,615:40				
Τὸν Κ. Α. Δανόπουλον ὁμοίως . . . . . » 2,627:54				
Τὴν κυρίαν Λίγιδαν ὁμοίως . . . . . » 9,430.06	59673			
Τὸν Κ. Χρῆστον Τζαγκλῆν διὰ ἔξοδα συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τοῦ κατὰ τὸν δῆμον Πλαταιῶν ἐθνικοῦ ὁδρομύλου τοῦ Ὀθωμανοῦ Σαράτσι ἀπὸ τοῦ **1840** μέχρι τοῦ **1847**, μέχρι τοῦ ὁποίου κατεῖχετο οὗτος ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Τζαγκλῆ . .	360			
Τὸν Π. Κένταυρον διὰ τόκον τῆς ἀποζημιώσεώς του διὰ τὸ περὶ τὰ ἀνάκτορα γήπεδόν του ἐκ πηχῶν 2.152 πρὸς δρ. 4 1|2 κατὰ τὸ συμβόλαιον πρὸς 21 0|0 ἀπὸ 18 7βρίου **1849** μέχρι 2 Μαΐου **1850** ἐπὶ δρ. 9,684 . . δραχ. 726: 30 καὶ ἀπὸ 3 Μαΐου **1850** μέχρι 3 Μαΐου **1851** ἐπὶ δρ. 6,910:30 . » 829: 20	1555	50		
Τὴν Βικεντίαν Πίζα διὰ τόκον τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῇ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός της πρὸς ἀποπληρωμὴν τοῦ ὅλου	433	24	93040	34
			253767	61

	Πιστώσεις αἰτούμεναι	
26 Μοναστηριακὰ χρέη.		
Εἰς τὴν Κυρίαν Αἰκατερίναν Ἀβραμιώτου διὰ τὸ πρὸς αὐτὴν χρέος τῆς ἐν Ἀττικῇ διαλελυμένης μονῆς Βρανᾶ		
Κεφάλαιον . . . . . δρ. 1,530: 80		
Τόκος . . . . . » 414: 87		
Δικαστικὰ ἔξοδα . . . . . » 57.	2002	67
(Ὅρα προϋπολ. τοῦ **1849**, τῆς πιστώσεως τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινε χρῆσις).		
Τὸν Σπ. Βλάχον πρὸς ἀπόδοσιν χρέους τῆς ἐν Ἀττικῇ διαλελυμένης μονῆς Δαφνίου ἐκ γροσ. 1,700 μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν διπλασιαζομένων καὶ διὰ ἔξοδα δικαστικὰ δυνάμει ἀποφ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ὑπ' ἀρ. 6,347	1340	96
(Ὅρα πίστωσιν τοῦ **1848** μείναντα ἄχρηστον.)		
Τὴν Ἑλένην Παπαδοπούλου δι' ἀπόδοσιν χρέους τῆς ἐν Καλάμαις διαλελυμένης μονῆς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἐκ δρ. 545: 50 μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν ἀναδιπλασιαζομένου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5674 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν	1091	
Τὸν Κ. Π. Γεωργοῦσα ὀφειλόμενα αὐτῷ ἀπὸ τῆς διαλυθείσης μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος ἄνευ τόκου.	118	
(Ὅρα προϋπολ. τοῦ **1848**, τῆς πιστώσεως τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινε χρῆσις.)		
Εἰς τοὺς Κυρίους Σπ. καὶ Ἀν. Βλάχον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Δεμερτζῆ Βασίλειον, Νικόλαον καὶ Χρῆστον πρὸς ἀπόδοσιν χρέους ἐκ γροσ. χιλίων, ἢ δρ. 330, ὀφειλομένων αὐτοῖς ἀπὸ τῆς διαλελυμένης μονῆς τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἁγ. Σπυρίδωνος μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν ἀναδιπλασιαζομένου καὶ διὰ δικαστικὰ ἔξοδα δυνάμει τῆς ὑπ' ἀρ. 6424 π. ε. ἀποφ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν	810	81
	5363	44

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

« Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω πίνακα μετὰ τῶν ἐξηγητικῶν αὐτοῦ φύλλων τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου ἀναγκαιουσῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1851**.

Ἡ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Α. ἐξηγητικῷ φύλλῳ ἐνδιαλαμβανομένη δαπάνη, τουτέστιν ἡ ἐκ δραχ. **2400** πρὸς πληρωμὴν γραμματέως διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἐργασίας τοῦ ὑπουργείου, στηρίζεται εἰς τὸν ἀπὸ 4 Ἰουλίου π. ε. δημοσιευθέντα νόμον.

Ἡ δ' ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Β. δικαιολογεῖται ἐκ τῆς συστάσεως πρεσβείας εἰς Λονδῖνον, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τῶν ταχυδρομικῶν ἐξόδων πίστωσις δὲν ἐξήρκει πάντοτε εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐζητοῦντο διὰ τοῦτο συμπληρωτικαὶ πιστώσεις.

Ἐκ τῶν ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Γ. φύλλῳ δαπανῶν ἡ μὲν πρώτη προέρχεται ἐκ τῆς συστάσεως πρεσβείας εἰς Λονδῖνον, ὑπαγορευθείσης διὰ τοὺς αὐτοὺς πολιτικοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ἐξερράσθη καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῆς παρελθούσης περιόδου ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἰδιαιτέρα συζήτ.

Αἱ δὲ δύο ἄλλαι ἀφορῶσι τὴν ἀντικατάστασιν τῆς γενομένης ἐκκοπῆς κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1850** ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐπεψηφίσθη καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς χρήσεως **1851**, εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐν Παρισίοις καὶ Πετρουπόλει πρέσβεων, ὑπολογισθείσης αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀρίξεως εἰς τὴν θέσιν των, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ περιπλέον ἀπὸ τὴν οἰκείαν πίστωσιν.

Ἐκ δὲ τούτου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως **1851** δὲν ὑπάρχει πίστωσις δι' ἕνα μῆνα διὰ τὸν ἐν Παρισίοις πρέσβυν καὶ τὸν γραμματέα του, ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας διὰ τὸν ἐν Πετρουπόλει πρέσβυν, καὶ ἐπὶ 5 μῆνας διὰ τὸν γραμματέα του. Ἀλλ' ἤδη διατελούντων διωρισμένων ὑπαλλήλων εἰς ὅλας ταύτας τὰς θέσεις, ἀπαιτεῖται ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ γενόμεναι ἐκκοπαί, διότι ἄλλως τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρήσεως **1850** ψηφισθὲν ποσὸν δὲν θέλει βεβαίως ἐξαρκέσει δι' ὅλον τὸ ἔτος **1851**.

Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ τετάρτη δαπάνη ἐν μέρει μὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν ὡς ἄνω εἰρηται λόγον, ἐκκοπείσης καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως ἐπὶ **15** ἡμέρας, φερούσης δραχ. **1458**, ἐν μέρει δὲ καὶ ἀπὸ τὴν γενομένην αὔξησιν εἰς τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ἐκεῖ ἤδη διατελοῦντος πρέσβεως, αὔξησιν ὑπαγορευθεῖσαν ἀπὸ τὸ πολυδάπανον τῆς

πρωτευούσης, ἐν ᾗ ἐδρεύει, καὶ ἀπὸ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον εἶναι περιβεβλημένος. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ ηὐξήθη εἰς δραχ. **42,000** κατ' ἔτος, ἀκολούθως δὲ, ἀποδειχθείσης καὶ αὐτῆς ἀνεπαρκοῦς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀναφορῶν τοῦ πρέσβεως, ἐνεκρίθη ν' ἀναβιβασθῇ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς δραχ. **48,000**.

Ἡ πρώτη ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Δ. δαπάνη δικαιολογεῖται καὶ αὕτη ἀπὸ τὸν περὶ τῆς συστάσεως πρεσβείας ἐν Λονδίνῳ προεκτεθέντα λόγον· ἡ δὲ δευτέρα εἶναι μικρὰ αὔξησις ἐκ δραχμῶν κατὰ μῆνα ἑκατὸν, ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ τὸ δαπανηρότερον τῶν γραφικῶν ἐξόδων εἰς Παρισίους.

Ἡ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Ε. φύλλῳ δαπάνη ἀνάγεται εἰς τὴν ἔκτακτον ἀποστολὴν, τὴν ὁποίαν εἶναι ἐπιτετραμμένος παρὰ τῇ Κυβερνήσει τῆς Νεαπόλεως ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Ῥίζος.

Ἐπίσης δὲ καὶ αἱ δύο ἄλλαι δαπάναι τοῦ ὑπὸ στοιχ. ΣΤ. φύλλου εἶναι προσηκόντως δικαιολογημέναι· διότι, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν λέμβου, ἡ χρῆσις αὐτῆς εἶναι καθιερωμένη δι' ὅλας τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας. Προσέτι δὲ ἡ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς ἐκεῖσε πρεσβείας ὑπάρχουσα λέμβος κατέστη ἄχρηστος ὡς ἐκ τῆς παλαιότητός της, καὶ ἀπεδείχθη ἐκ τῆς γενομένης αὐτῆς ἐξετάσεως ἀνεπίδεκτος ἐπισκευῆς. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον δοθεῖσομένην χορήγησιν ἐκ δραχ. **4.000**, ἐκρίθη αὕτη ἀναγκαία διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τοῦ πρέσβεως τούτου ἕνεκα οἰκογενειακῶν καὶ ἄλλων περιστάσεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **28** Σεπτεμβρίου **1851**.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Ὄλου καὶ τῶν Ἐξωτερ. σχέσεων Ὑπουργὸς

Α. ΠΑΪΚΟΣ. »

ΠΙΝΑΞ τῶν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείων ἀναγκαιουσῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1851.

Κεφάλαιον.	Ἄρθρον.	Ὑπηρεσίαι		Ποσότητες ἀναγκαιοῦσαι διὰ τὴν χρῆσιν 1851. Κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.
I		Κεντρικὴ ὑπηρεσία					
	1	Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου	Α.	2400			
	2	Ὑλικόν, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα					
	3	Βασιλικὰ διάσημα					
	4	Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους	Β.	2289	59		
	5	Ἔξοδα τῆς ἀμάξης				4689	59
II		Διπλωματικὴ ὑπηρεσία					
	1	Προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν	Γ.	85368			
	2	Γραφικὰ ἔξοδα	Δ.	4200		89568	
III		Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις					
	1	Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν					
	2	Γραφικὰ ἔξοδα					
IV		Ἔξοδα μεταβλητά					
	1	Ἔξοδα διασκευῆς τῶν πρεσβειῶν					
	2	Ἔξοδα ταξιδίου τῶν πρεσβειῶν					
	3	Ἀπόστολαὶ ἔκτακτοι	Ε.	1266	66		
	4	Ταχυδρομικὰ ἔκτακτα					
	5	Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι					
	6	Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα	ς.	6525	30		
		Ἐπιθεωρήσεις Προξενείων				6791	96
V		Ἔξοδα καθυστεροῦντα κλεισμένων χρήσεων					
VI		Προξενικὴ ὑπηρεσία					
	1	Προσωπικὸν τῶν Προξενείων					
	2	Γραφικὰ ἔξοδα					
		Ὁλικὴ ποσότης				101049	55

Σημ. Ἐπισυνάπτονται ἓξ φύλλα λεπτομερείας ὑπὸ στοιχ. Α. Β. Γ. Δ. Ε. ς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΠΑΪΚΟΣ.

Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν. Χρῆσις τοῦ 1851. Φύλλον λεπτομερείας Α'.

Κεφάλαιον. Ι'.	Ἄρθρον 1.	Ὑπηρεσίαι. Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
		Διοικήσεως τῆς Ἀνατολῆς.		
		Κεντρικὴ ὑπηρεσία.		
		Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου.		
		Διὰ μισθὸν τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 1850 νόμου προστεθέντος ὑπαλλήλου ἀπὸ 4 Ἰουλίου ἕως τῆς καλλιγραφικῆς ἐφέσεως πρὸς δραχμὰς 200 κατὰ μῆνα	2400	

Ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν. Χρῆσις τοῦ 1851. Φύλλον λεπτομερείας Β'.

Κεφάλαιον. Δ'.	Ἄρθρον 4.	Ὑπηρεσίαι. Διοικήσεως τῆς Ἀνατολῆς.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
		Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος.		
		Προσωπικὸν ὑπηρεσίας τοῦ ἐξωτερικοῦ.		
		Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους.		
		Διὰ πληρωμὴν τοῦ ὑφισταμένου προσωπικοῦ ταχυδρομικὰ ἔξοδα	2289	59

(Πρακτ. Βουλῆς Α'. Συνόδ. Γ'. Περιόδ. Τόμ. Γ'.) 43.

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις τῆς δαπάνης.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
Β'.	1	Διπλωματικὴ ὑπηρεσία. Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν.		
		1) Διὰ μισθοδοσίαν τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως κατ' ἔτος . . . . δρ. 55,000		
		» » » γραμματέως του . . . . . » 4.200	59200	
		2) Διὰ μισθοδοσίαν τοῦ ἐν Παρισίοις Πρέσβεως ἐπὶ ἕνα μῆνα, ὡς ὑπολογισθείσης αὐτῆς ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς χρήσεως τοῦ 1850, καὶ ἐπιψηφισθείσης ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1851 . . . . . δρ. 3,500		
		Μισθὸς τοῦ γραμματέως ἐπὶ ἕνα μῆνα διὰ τὸν ἴδιον λόγον . . . . » 350	3850	
		3) Διὰ μισθοδοσίαν τοῦ ἐν Πετρουπόλει πρέσβεως ἐπὶ 40 ἡμέρας ἐκπεσθείσαν ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν τῆς χρήσεως 1850 καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον μὴ εὑρισκομένην εἰς τὴν χρῆσιν 1851 . . . . . δρ. 6,110		
		Διὰ μισθὸν τοῦ γραμματέως ἐπὶ πέντε μῆνας διὰ τὸν αὐτὸν λόγον . » 1,750	7860	
		4) Διὰ μισθοδοσίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως ἐκπεσθείσαν ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ 1850 καὶ ἐλλείπουσαν διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ 1851 ἐπὶ ἕξι μῆνας . . . . . δρ. 1,458		
		Δι' αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ πρέσβεως ἀπὸ 35,000 κατ' ἔτος εἰς δραχμὰς 48,000 . . . . . » 13,000	14458	
		Σὺν . . .	85368	

Ψ 671 Ω

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις τῆς δαπάνης.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
Β'.	2	Διπλωματικὴ ὑπηρεσία—Γραφικὰ ἔξοδα τῶν πρεσβειῶν.		
		1) Γραφικὰ ἔξοδα τῆς ἐν Λονδίνῳ Β. Πρεσβείας, μὴ προβλεπόμενα ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1850 καὶ ἐλλείποντα διὰ τοῦτο ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ 1851 ἐπὶ ἓν ἔτος	3000	
		2) Αὔξησις γενομένη εἰς τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῆς ἐν Παρισίοις Β. Πρεσβείας 100 δραχ. κατὰ μῆνα	1200	
			4200	

Ψ 675 Ω

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις τῆς δαπάνης.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
Δ'.		Ἔξοδα μεταβλητά.		
	3	Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι	1266	66

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις τῆς δαπάνης.	Ποσόν Δραχ.	Λ.
Δ'.	6	Ἔξοδα μεταβλητὰ—Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα.		
		Δι' ἔκτακτον χορήγησιν δοθησομένην εἰς τὸν κύριον Α. Μαυροκορδάτον ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον ὑπουργὸν παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Δημοκρατίᾳ	4000	
		Διὰ κατασκευὴν μιᾶς λέμβου πρὸς χρῆσιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικῆς Πρεσβείας	1525	30
			5525	30

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις.

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 9,750 ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ 1851 ἔτος προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

« Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ κατὰ τὸ 1851 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου παρουσιάζεται ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τῆς εἰς αὐτὸν προσθήκης τῶν ἑπομένων ἐξόδων.

ΚΕΦ. Α. Ἄρθρ. 1.

Προσωπικὸν Ὑπουργείου . . . . . δρ. 2,400

Ἡ δαπάνη αὕτη προκύπτει·

α) Ἐκ τοῦ διορισμοῦ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου· διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ἐψηφίσθη μισθοδοσία ἑνὸς τμηματάρχου ἐκ δραχ. 300 κατὰ μῆνα, ἀντικατασταθέντος δὲ τοῦ τμηματάρχου ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως μισθοδοτουμένου ἀνὰ δρ. 400 κατὰ μῆνα, ἐπῆλθεν αὔξησις εἰς τὰ διὰ μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ ἔξοδα ἐκ δραχ. 100 κατὰ μῆνα, ἤτοι δι' ὅλον τὸ ἔτος . . . . . δρ 1,200

β') Διὰ μισθοδοσίαν δύο γραφέων, δυνάμει τοῦ προκαλεσθέντος νόμου τῆς 4 Ἰουλίου ε. ε. ἀπὸ ἀ. Ἰουλίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου, ἀνὰ δραχμὰς 100 ἑκάστου κατὰ μῆνα, δι' ἡμιέτους . » 1200

2,400.

ΚΕΦ. Α. Ἄρθρ. 2.

Ὑλικῶν Ὑπουργείου . . . . . δρ. 500

Ἡ προσθήκη τῶν ἀνωτέρω δραχ. 500 προκύπτει ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος αὔξησιν τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου, διότι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐψηφίσθησαν δραχ. 1,600 δι' ἐνοίκιον τῆς οἰκίας τοῦ Κυρίου Πετροκοκκίνου, εἰς ἣν εὑρίσκατο τότε αὐτό, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο στενόχωρον, ὁ προκάτοχός μου Κύρ Γ. Νοταρᾶς ἐνοικίασε τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Μπούκαρη, ὡς καταλληλοτέραν καὶ εὐρυχωροτέραν.

ΚΕΦ. Ε. Ἄρθρ. 2.

Ὑλικὸν Πρωτοδικῶν . . . . . » 2,730

α) Τὸ κατάστημα τοῦ ἐν Σύρῳ δικαστηρίου

ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ μετατεθῇ εἰς καταλληλοτέραν καὶ εὐρυχωροτέραν οἰκίαν· ἐντεῦθεν ἐπῆλθεν αὔξησις ἐνοικίου ἐκ δρ. 30 κατὰ μῆνα, ἤτοι δι' ὅλον τὸ ἔτος . . . . . δρ. 360.

β') Ἐπειδὴ ἡ οἰκία τοῦ Κ. Π. Διαγγέλου, εἰς ἣν ὑπῆρχε τὸ κατάστημα τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς ἐκ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως ἀποστάσεώς της καὶ τῆς μικρᾶς χωρητικότητός της ἐπέτρεπε, κατὰ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, τῶν ἀρμοδίων προέδρων καὶ εἰσαγγελέως μεγάλα προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκρίθη διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον νὰ μετακομισθῇ εἰς καταλληλοτέραν καὶ εὐρυχωροτέραν, διὰ νὰ ἀρθῇ οὕτω πᾶν πρόσκομμα τῆς ὑπηρεσίας καὶ πᾶσα βλάβη τῶν συμφερόντων τῶν πολιτῶν· ἐντεῦθεν ἐπῆλθεν αὔξησις ἐκ δραχ. 120 κατὰ μῆνα, ἤτοι ἐτησίως δρ. 1,410.

γ') Ὡσαύτως τὸ ἐν Καλάμαις κατάστημα τοῦ πρωτοδικείου ἦτο πολὺ στενόχωρον καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἕνεκα τούτου εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνοικιάσῃ ἰδιαιτέραν οἰκίαν διὰ τὰ ἀνακριτήρια, καθόσον δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ εὐρυχωροτέραν ἄλλην· ἐσχάτως δέ, οἰκοδομηθείσης τῆς οἰκίας τοῦ Κ.Δ. Τζάνη, ἥτις ἰδίως ἐβλήθη παρὰ τῶν ἐκεῖ δικαστικῶν ἀρχῶν ὡς καταλληλοτάτη καὶ ἀρκετὰ εὐρύχωρος, τὸ ὑπουργεῖον ἐνοίκιασε τὴν ἐνοικίασιν αὐτῆς, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δικαστικὸν κατάστημα, εἰς ὃ βέλουν ὑπάρχει καὶ τὰ ἀνακριτήρια, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου 1851 ἀνὰ δραχ. 80 τὸν μῆνα· προκύπτει ἐντεῦθεν αὔξησις δρ. 30 κατὰ μῆνα, ἤτοι διὰ τοὺς ἑπτὰ μῆνας τοῦ 1851 . . . . . δρ. 210.

δ') Καθ' ἃ ἀναφέρουσιν οἱ ἀρμόδιοι εἰσαγγελεῖς, ἐπέρχεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνοικιάσεως καὶ τῆς παρασκευασθείσης οἰκίας μὲ τὴν χρησιμεύουσαν ἤδη ὡς δικαστικὸν κατάστημα τῶν δικαστηρίων Ναυπλίου, διὰ

νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ καπουργιοδικεῖον, ὅπερ συχνάκις ἐν Ναυπλίῳ ἐδρεύει, καὶ τὴν τοποθέτησιν τῶν ὑπερπλεονασάντων ἀρχείων τῶν αὐτῶν δικαστηρίων· ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως δὲ ταύτης ἐπέρχεται ἡ αὔξησις τοῦ ἐνοικίου ἐκ δρ. 60 εἰσέτι κατὰ μῆνα, ἤτοι ἐτησίως . . . . . » 720

2,730.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 1.

Ἐνοίκια φυλακῶν . . . . . δρ. 120

Δι' ἐνοίκιον τῆς ἐν Καλάμαις οἰκίας τοῦ 1. Μπάστα, χρησιμευούσης ὡς στεγάσεως τῆς φρουρᾶς τῶν φυλακῶν, ἀνὰ δραχ. 10 τὸν μῆνα, ἤτοι δι' ὅλον τὸ ἔτος δρ. 120.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 2.

Ἐπισκευαὶ φυλακῶν . . . . . δρ. 4,000

Ἐπειδὴ παρουσιάζεται ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη νὰ προστεθοῦν εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις, ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἐν Πάτραις φυλακὰς καὶ ἄλλα δωμάτια, διότι, ὡς σήμερον εὑρίσκονται, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χωρέσωσιν ὅλοι οἱ ὑπόδικοι, οἵτινες ὑπερβαίνουν τοὺς 130 εἰς ἑκάστην αὐτῶν, ἐκτὸς δὲ τούτου θέλουν μεταφερθῆ καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη διὰ νὰ δικασθῶσιν ἀπὸ τὰ ἐκεῖ συγκροτηθέντα καπουργιοδικεῖα· τὸ δὲ ψηφισθὲν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν τῶν δραχ. 4,000 δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐπαυξήσεις τῶν εἰρημένων φυλακῶν, καθόσον διὰ μόνην τὴν προσθήκην δύο δωματίων εἰς τὰς ἐν Πάτραις φυλακὰς ἀπαιτοῦνται 2,000, κατὰ τὸν συνταχθέντα παρὰ τοῦ ἐκεῖ μηχανικοῦ τῆς πλατείας προϋπολογισμόν· διὰ ταῦτα ἕκρινα ἀναγκαῖον νὰ ζητήσω τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δραχ. 4,000, ὅπερ ὁμοῦ μὲ τὸ ψηφισθὲν ἐλπίζω νὰ ἐπαρκέσῃ.

Τὸ ὅλον δραχ. . . . 9,750.

Παρακαλοῦνται ἐπομένως αἱ Βουλαὶ ὅπως ἐπιψηφίσωσι τὰ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἀνάγκας αἰτούμενα ποσά.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης

Ι. Κ. ΔΑΜΙΑΝΟΣ. »

Πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἀπαιτουμένων πιστώσεων κατὰ τὸ 1851.

Κεφάλ.	Πρόϋπολ. ἄρθρον	Τίτλος δαπάνης.	Ποσότης ψηφισθεῖσα διὰ τοῦ προϋπολογ. τοῦ 1851.	Ποσότης αἰτουμένη πρόσθετος διὰ συμπλήρωσιν τῆς ἐγγεγραμμένης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1851.	Παρατηρήσεις
Δ'.	1	*Κεντρικὴ ὑπηρεσία.* Προσωπικὸν Ὑπουργείου . .	25,320	2400	
	2	Ὑλικὸν	5,000	500	
Β'.		*Ἄμφισσα. Πάγος.*			
	1	Προσωπικὸν	53,160		
	2	Ὑλικὸν	4,160		
Γ'.		*Ἐφετεῖα.*			
	1	Προσωπικὸν	111,120		
	2	Ὑλικὸν	12,560		
Δ'.		*Κακουργιοδικεῖα.*			
	1	Γραφεῖον καὶ ἀποκεκυῆς ἔξοδα	3,300		
	2	Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ Ἐνόρκων . .	17,800		
Ε'.		*Πρωτοδικεῖα.*			
	1	Προσωπικὸν	320,400	2730	
	2	Ὑλικὸν	44,060		
Ϛ'.		*Εἰρηνοδικεῖα*			
	1	Προσωπικὸν	206,280		
	2	Ὑλικὸν	16,328		

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1851.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Β'.

Ἄρθρ. 2.

« Ὁ Καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς καὶ ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου δι' ἐκ συμφώνου ἀναφορᾶς των παρέστησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ κατασκευασθῇ ἐντὸς τοῦ βοτανικοῦ κήπου οἰκίσκος πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ἐργαλείων, τῶν σπερμάτων, τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἐπιγραφῶν, κλπ. Προϋπελόγισαν δέ, ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ εἰρημένου οἰκίσκου ἀρκοῦσιν ὡς 1500 δραχμαί.

Παρέστησαν προσέτι, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διορισθῶσιν εἰς τὸν βοτανικὸν κῆπον δύο φύλακες ἐκ τῶν ἀπομάχων, διὰ νὰ προσέχωσι νὰ μὴ προσγίνωνται ζημίαι εἰς τὰ φυτά. Εἰς τοὺς ἀπομάχους αὐτοὺς θέλει δίδεσθαι ἐπιμίσθιον ἀνὰ 20 λεπτὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἐπομένως δι' ὅλον τὸ ἔτος ἀπαιτοῦνται δραχμαὶ 144.

Τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζον τὴν ἀνάγκην καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ οἰκίσκου καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν δύο ἀπομάχων, ζητεῖ νὰ χορηγηθῇ ἐν Κεφαλ. Β'. ἄρθρῳ 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ ὡς ἀνωτέρω ἀναγκαιοῦσα πίστωσις ἐκ δραχ. 1644.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Θ'.

Ἄρθρ. 1.

Ὅτε κατὰ τὴν τελευταίαν σύνοδον τῆς Ε'. βουλευτικῆς περιόδου ἐσυζητεῖτο ὁ εἰδικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. διὰ τὸ ἔτος 1850, τὰ νομοθετικὰ σώματα προσέθηκαν εἰς αὐτὸν πίστωσιν πρὸς σύστασιν τριῶν ἓξ Γυμνασίων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀρχὴ εἰς σύστασιν αὐτῶν ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ γίνῃ μόλις περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἤδη λήγοντος σχολαστικοῦ ἔτους, ἢ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα π. ε., διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸν μῆνα αὐτὸν ἀρχόμενα, προϋπελόγισαν ἕως τέλους τοῦ 1850 τὴν πίστωσιν εἰς δραχμὰς 15.000.

Ἐπελθόντος ἔπειτα τοῦ νόμου, ὅστις ἐκύρωσε τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1851 εἶτε ἐψηφίσθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1850, προκύπτει ἤδη ὥστε ἡ πρὸς διατήρησιν τῶν τριῶν τούτων νέων Γυμνασίων ἀναγκαία πίστωσις νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1851

Ζ'.		Ὑποδείκων φυλακή.			
	1	Ἐνοίκια φυλακῶν . . .	5,000		
	2	Ἐπισκευαὶ καὶ οἰκοδ. φυλακῶν	4,000		
	3	Μισθοὶ φυλακιτῶν . . .	9,400		
	4	Διατροφὴ ὑποδίκων . . .	92,090		
		Ἔξοδα ποιν. Δικαιοσύνης			
Η.	1	Μεταφορὰ ἀνακριτῶν . .	4,500		
	2	Ἔξοδα μεταφορᾶς ἀνακριτῶν	17,700		
	3	Ἐκτακτα ἀνακριτηρίων .	800		
	4	Ἀποζημιώσεις μαρτύρων .	218,400		
	5	Ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων	4,400		
	6	» δημοσιεύσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων .	1,300		
	7	» ἐκτελέσ. θανατ. ἀποφάσ.	9,750		
Θ'.		*Οἰκοδομαὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων*			
	1	Ἐπισκευαὶ Δικαστηρίων .	1,000		
I.		*Διάφορα ἔξοδα.*			
	1	Ὑπηρεσία ὑπαίκλων . .	600		
	2	Ἔξοδα μεταθέσεως ὑπαλλήλων	4,000		
	3	Ἔξοδα πρεσβείας νομοσχεδ.	13,900		
ΙΑ'.		Συντάξεις	1,320		
ΙΒ'.		Ἔξοδα κλεισμένων χρέσεων			
			1,207,648	95	9750
				120	
				4000	

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1η Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Ὑπουργός.

ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850 μιᾶς μόνης τριμηνίας πίστωσις ἐσημειώθη ὑπὲρ αὐτῶν.

Διὰ τὴν ἐτήσιον μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τριῶν Γυμνασίων ἔχει χρείαν τὸ ὑπουργεῖον, μέτρον λαμβάνον τὴν ἐτησίαν δαπάνην τῶν παλαιῶν, δραχμῶν 59 760· ἤτοι δραχμῶν 19920 δι' ἕκαστον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν Γυμνασίων τὰ δύο ἐσυστήθησαν ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης Ὀκτωβρίου π. ε., τὸ τῆς Λαμίας, καὶ τὸ τῆς Τριπόλεως, διότι αὐτῶν μόνων ἡ σύστασις ἐφάνη ἐπὶ τοῦ παρόντος δυνατὴ καὶ ἀναγκαιοτέρα, διὰ ταῦτα ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ ἐν τῷ Κεφ. Θ'. ἄρθρ. 1. τοῦ δευτέρου τούτου προϋπολογισμοῦ 1851 πίστωσις ἐκ δραχμῶν 5760·, ἥτις μετὰ τῆς ὑπαρχούσης, ὡς εἴρηται, πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 15000 δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν συντήρησιν τῶν συστηθέντων ἤδη δύο Γυμνασίων.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ Καταστήματα ταῦτα ἔχουσι χρείαν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐνὸς θυρωροῦ καὶ μικρᾶς χορηγίας διὰ καθημερινὰς χρείας, οἷον γραφικὴν ὕλην, ἐπισκευὴν θραυσμένων θρανίων, κλπ., ὅθεν δι' αὐτὸν τὸν λόγον ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ Κεφ. Θ'. ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσις ἐκ δραχ. 1320, τουτέστιν ἀνὰ δραχμὰς 660 δι' ἕκαστον Γυμνάσιον, ποσὸν ἴσον μὲ τὸ κατ' ἔτος ζητούμενον δι' ἕκαστον τῶν παλαιῶν Γυμνασίων.

Πρὸς τούτοις ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 2 πίστωσις χιλίων δραχμῶν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Πόσον συντελεῖ εἰς τὸ νὰ διατηρῇ τοὺς Καθηγητὰς καὶ ἑλληνοδιδασκάλους τῶν Γυμνασίων καὶ ἑλληνικῶν σχολείων ἐπιμελεῖς καὶ ἀκριβεῖς περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἡ ἐκ διαλειμμάτων ἐπιθεώρησις τῶν καταστημάτων τούτων παρ' ἀνδρὸς λογίου, εἶναι παντάπασιν ἀναγκαῖον, διότι ὄχι μόνον ὁ φόβος τοῦ ἐκτάκτως διαβαίνοντος ἐπιθεωρητοῦ θέλει διπλασιάσει τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν διδασκόντων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐλπὶς τοῦ ὅτι θέλουσιν ἀνταμειφθῇ ἀναλόγως, γινομένης περισσοτέρων γνωστῆς εἰς τὴν Β. Κυβέρνησιν διὰ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς ἱκανότητος, τῆς ἐπιμελείας, καὶ τοῦ ζήλου ἑνὸς ἑκάστου. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἄλλη προσέτι περίστασις κατέδειξεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀναγκαίαν τὴν ἀποστολὴν λογίου ἀνδρὸς εἰς Γυμνάσιον, ἢ σχολεῖόν τι.

Συνέβησαν ἔριδες καὶ διενέξεις μεταξὺ καθηγητῶν ἢ διδα-

σκάλων, καὶ μὲ ὅλην τὴν προσπάθειαν τοῦ ὑπουργείου εἰς τὸ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἵνα ἐπενέγκῃ τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, τιμωρῶν τοὺς αἰτίους, ἐστάθη ἀδύνατον, ἐπειδὴ οὔτε αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ, οὔτε αἱ ἐφορεῖαι τῶν καταστημάτων ἐδύναντο δι' ἔλλειψιν γνώσεων εἰδικῶν νὰ φωτίσωσι τὸ ὑπουργεῖον ἀρκούντως. Διὰ ταῦτα κρίνεται ἀναγκαιότατον τὸ νὰ χορηγηθῇ ἡ ἀνωτέρω πίστωσις τῶν χιλίων δραχμῶν· ἰσάριθμος δὲ πίστωσις θέλει ζητηθῇ καὶ ἐν τῷ Κεφ. Ι. ἄρθρ. 2. τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ι.

Ἄρθρ. 1.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850, καὶ ἑπομένως καὶ εἰς τὸν τοῦ 1851, κατὰ παραδρομὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου Ἀθηνῶν τρεῖς διδάσκαλοι 130 δραχμῶν ἕκαστος κατὰ μῆνα καὶ εἰς 160 δραχμῶν, ἀντὶ δύο 160 καὶ δύο 130, ὥστε ἐκ τούτου προκύπτει νὰ ἐλλείπῃ εἰς ἑκάτερον προϋπολογισμὸν ποσὸν ἐκ δραχ. 360 διὰ τὴν μισθοδότησιν τοῦ ἑνὸς τῶν λαμβανόντων 160 δραχμὰς διδασκάλων. Διὰ ταῦτα ζητεῖται νὰ χορηγηθῇ ἐν τῷ Κεφ. Ι. ἄρθρ. 1. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1851 ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 360.

Κατὰ παραδρομὴν ἐπίσης δὲν ἐσημειώθη εἰς τὸ αὐτὸ Σχολεῖον εἷς ἕτερος διδάσκαλος τῆς Κατηχήσεως, καὶ εἷς ἕτερος τῆς Καλλιγραφίας.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ προκειμένου Σχολείου εἰς δύο τμήματα εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διὰ τὸ ὁμοιόμορφον νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἀμφότερα τὸ αὐτὸ προσωπικὸν, διὰ ταῦτα ζητεῖται διὰ νὰ χορηγηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ Κεφ. Ι. ἄρθρ. 1. ἡ ἀναγκαία διὰ τὸν διορισμὸν καὶ αὐτῶν τῶν διδασκάλων πίστωσις ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1851. Καὶ διὰ μὲν τὸν διδάσκαλον τῆς Κατηχήσεως, ἀνὰ 130 δραχμὰς τὸν μῆνα, ἀναγκαιοῦσιν ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος δραχμαὶ 1560
Διὰ δὲ τὸν τῆς Καλλιγραφίας, ἀνὰ 50 δραχμὰς τὸν μῆνα, ἀναγκαιοῦσιν ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος . . . . . » 600

Τὸ ὅλον δραχμαὶ 2160

Κατὰ τὴν συζήτησιν ὡσαύτως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 εἰδόθη πίστωσις, ἵνα προστεθῇ καὶ τρίτος διδάσκαλος εἰς τὸ ἐν Σπάρτῃ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον μὲ μηνιαίαν μισθὸν δραχ. 130. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πίστωσις αὕτη ὑπελογίσθη ἐπὶ ἓξ μόνους μῆνας, ἤτοι ἀπὸ α. Ἰουλίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1850, προκύπτει

ήδη ὥστε νὰ ἐλλείπῃ ἐκ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1851 προϋπολογισμοῦ μιᾶς ἐξαμηνίας πίστωσις διὰ τὴν μισθοδότησιν τοῦ ῥηθέντος διδασκάλου, ἤτοι δραχ. 780, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦτο ζητοῦνται ἤδη νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ Κεφαλαίῳ Ι. ἄρθρ. 1., ὥστε τὸ ὅλον τῆς διὰ τοῦ ῥηθέντος Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ζητουμένης πιστώσεως ἀναβαίνει εἰς δραχ. 3300.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν διὰ τὴν πληθὺν τῶν μαθητῶν διηρέθη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος σχολαστικοῦ ἔτους εἰς δύο τμήματα, τῶν ὁποίων ἕκαστον ἐτέθη εἰς ἰδιαίτερον κατάστημα. Διὰ τὴν μελετωμένην ταύτην διαίρεσιν εἶχε ζητηθῇ πίστωσις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1850 ἑξακοσίων δραχμῶν, ἵνα διορισθῇ καὶ δεύτερος ἐπιστάτης, διὰ νὰ ἦναι εἷς ἑκάτερον τμῆμα ἀνὰ εἷς. Καὶ ἐψηφίσθη μὲν αὕτη, ἀλλὰ διὰ τέσσαρας μόνον μῆνας, ἤτοι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ὅτε ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ διαίρεσις τοῦ Σχολείου. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1851 ὑπάρχει τετράμηνος μόνον πίστωσις ἐν ὀνόματι τοῦ δευτέρου ἐπιστάτου. Θέλει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1851 μισθοδοσίας τῶν ἐπιστατῶν τούτων ζητεῖται ἐν Κεφ. Ι. ἄρθρ. 2. ἀναπληρωτικὴ πίστωσις 400. δραχμῶν.

Ζητεῖται προσέτι ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ ἄρθρ. 2 πίστωσις χιλίων δραχμῶν διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω ἐν τῷ ἄρθρ. 2. τοῦ Κεφαλαίου Θ'. περὶ ἀποστολῆς ἐφήβων. Ὥστε τὸ ὅλον τῆς ζητουμένης πιστώσεως διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου 2. ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1400.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΙΕ'. Ἄρθρ. 3.

Ἀλλαχθέντος τοῦ καταστήματος τοῦ διδασκαλείου, γίνεται χρεία πρὸς ἀποπληρωμὴν τοῦ διὰ τὸ ἔτ. 1851 ἐνοικίου τοῦ νέου καταστήματος δραχμῶν 160 πρὸς τῇ ἐπιψηφισθείσῃ διὰ ταυτὸν σκοπὸν ποσότητι τῶν δραχμῶν 2000 ἐν ἄρθρ. 3. τοῦ Κεφαλαίου ΙΕ'. τοῦ δι' ἐκεῖνο τὸ ἔτος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου. Θέλει καὶ ζητεῖται ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἐκ δραχμῶν 160.

Ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΙΣ'.

Α'. Δυνάμει τοῦ ΛΓ'. νόμου τῆς 3 Ἰουνίου 1846. περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων, ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις ἔκρινεν ἀναγκαῖον τὸν διορισμὸν γενικοῦ γραμματέως ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, διώρισε δὲ τοιοῦτον ἐκ τῆς 3 Ἀπριλίου 1848.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου 1848 ἐπεψηφίσθη

καὶ ἐκυρώθη ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τὸ ὑπερβάλλον τῆς τοῦ τμηματάρχου μισθοδοσίας ποσὸν ἐξ ἑκατὸν κατὰ μῆνα δραχμῶν διὰ τὸν γενικὸν γραμματέα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου, ἐποχῆς τοῦ διορισμοῦ του, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1848, ἐπὶ ἐννέα δηλονότι μῆνας, ἐσυμποσοῦτο εἰς δραχμὰς 900. Ἀλλ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1849, καὶ τοι τοῦ γενικοῦ γραμματέως ὑπάρχοντος ἐν τῷ ὑπουργείῳ καὶ τότε καὶ νῦν, ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς τῆς θέσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ του ὁ τοιοῦτος μισθὸς ἐσημειώθη ὡς τμηματάρχου Α'. τάξεως ἀνὰ 300. δραχμὰς, καὶ οὐχὶ συμφώνως πρὸς τὸ 16. ἄρθρον τοῦ εἰρημένου νόμου ἀνὰ 400. δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἐντεῦθεν προβαίνει καταφανὲς ἔλλειμμα 1200 δραχμῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νενομοθετημένου μισθοῦ τοῦ γενικοῦ γραμματέως (τοῦ καὶ τότε καὶ νῦν ὡς ἀναγκαίου ὑπάρχοντος ἐν τῷ ὑπουργείῳ) ἐπὶ ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1849, ἔλλειμμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀναπλήρωσις ζητεῖται ἐν τῷ Κεφ. ΙΣ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου.

Β'. Συνοδικοῦ μέλους ὄντος τοῦ πρώην Σάμου Σ. Μητροπολίτου, τὸ τούτου ἐπιμίσθιον, καθὸ λαμβάνοντος καὶ σύνταξιν, ἐσημειώθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1849 διὰ μὲν τοὺς πρώτους ἑπτὰ μῆνας ἀνὰ δραχ. 100, δηλονότι κατὰ τὸ ἤμυσι, συμφώνως πρὸς τὴν περὶ τούτου πρωτέραν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν· διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς πέντε μῆνας ἐσημειώθη ὁλόκληρον, διότι ἀπὸ κ. Αὐγούστου, ὅτε ἡ νέα συνοδικὴ περίοδος ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ, ἦτον ἐνδεχόμενον τὸ ν' ἀντικατασταθῇ τὸν συνταξιοῦχον ἕτερος ἀρχιερεὺς, μὴ ἔχων σύνταξιν, εἰς ὃν κατὰ τὸν νόμον ἀνῆκεν ὁλόκληρον τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ συνοδικοῦ μέλους, αἱ 200 τοιαῦται δραχμαὶ κατὰ μῆνα.

Συνέβη ὅμως τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1849 ὁ πρώην Σάμου Σ. Μητροπολίτης ν' ἀσθενήσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ δίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Χαλκίδα πρὸς ἀνάῤῥωσιν. Ἡ ἄδεια αὕτη τῷ ἐχορηγήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ πιστοποιήσει ἰατρῶν, κατὰ τὰ νενομισμένα, ἀπὸ τῆς 12 τοῦ ῥηθέντος μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν λῆξίν της παρετάθη, ὡς διαρκούσης τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1850. Καὶ οὗτος μὲν ἀπῆλθεν ἔκτοτε εἰς Χαλκίδα, ἕτερος δέ, ὁ Σ. Ἐπίσκοπος πρώην Ἀνδρουσίστης, ἀντικατέστησεν αὐτὸν ὡς μέλος συνοδικὸν ἀπὸ τῆς 24 τοῦ ῥηθέντος μηνὸς Μαΐου, καὶ ἐξηκολούθησε ν' ἀναπληροῖ τὴν θέσιν αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν συνοδικὴν περίοδον 1849—1850.

Ἐντεῦθεν ἔγινε χρεία νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τῆς 24 Μαΐου μέχρι

τέλους Δεκεμβρίου 1849 δύο ἀνθ' ἑνὸς μέλη συνοδικά, ὁ μὲν πρώην Σάμου, ὡς δικαιολογήσας τὴν ἀπουσίαν του διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατρῶν, ὁ δὲ πρώην Ἀνδρουσίστης, ὡς ἀντικαταστήσας αὐτόν, λαβόντες καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ, ὡς συνταξιοῦχοι, ἀνὰ 100 κατὰ μῆνα δραχμὰς, τὸ ὕψιστον δηλαδὴ τοῦ ἐπιμισθίου συνοδικοῦ μέλους. Καὶ ἐπειδὴ διὰ τὸ ἀπὸ 24 Μαΐου μέχρι τέλους Ἰουλίου διάστημα ὑπῆρχεν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πίστωσις μόνων 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα, διὰ τοῦτο ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους εὑρέθη ἔλλειμμα δραχμῶν 223. 31|00, αἵτινες ἐπληρώθησαν δι' αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν δύο μηνῶν καὶ 7 ἡμερῶν εἰς τὸν Σ. Ἐπίσκοπον πρώην Ἀνδρουσίστης, καθυστέρησαν δέ, αἱ μὲν δρ. 123. 31|00 ἐκ τῆς πληρωμῆς τοῦ διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον ἐπιμισθίου ὅλων τῶν συνοδικῶν μελῶν, αἱ δὲ δραχ. 100. ἐκ τῆς πληρωμῆς τοῦ διὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἐπιμισθίου τοῦ πρώην Σάμου Σ. Μητροπολίτου, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ οὗτος ἀντιπαύθη ἐν Κυρίῳ ἀπὸ τῆς 6 Φεβρουαρίου 1850, ζητεῖται ὅμως παρὰ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, οἵτινες δικαιοῦνται νὰ τὸ λάβωσι.

Τοῦ ἐλλείμματος τούτου ἡ ἀναπλήρωσις ζητεῖται νῦν ἐν τῷ αὐτῷ Κεφ. ΙΓ'.

Γ'. — Μετὰ τὴν κατασκευὴν κεραυναγωγοῦ εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἀστεροσκοπεῖον ἐχρειάσθη πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ νὰ γίνῃ καὶ ἐπισκευή τις εἰς τὴν μεταλλίνην στέγην τοῦ καταστήματος, διὰ τὴν ὁποίαν ἐδαπανήθησαν δραχ. 116. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Κεφ. ΣΤ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1849 χορηγηθεῖσα πίστωσις ἐκ δραχ. 1000 εἶχεν ἤδη ἐξαντληθῇ σχεδὸν διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς κατασκευῆς τοῦ κεραυναγωγοῦ καὶ τῶν καθημερινῶν χρειῶν τοῦ καταστήματος, τὸ ὑπάρχον ἔτι ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ διαθέσιμον ποσὸν δὲν ἐπήρκεσεν εἰς τὴν ἀποπληρωμὴν τῆς εἰρημένης δαπάνης, τῆς γενομένης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς μεταλλίνης στέγης, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔλλειψαν δραχ. 50. 67|00.

Τοῦ ποσοῦ τούτου ἡ ἀναπλήρωσις ζητεῖται ὡσαύτως ἐν τῷ Κεφ. ΙΓ'.

Δ'. — Εἰς τὴν νενομοθετημένην θέσιν τοῦ γενικ. ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, μείνασαν ἐπί τινα ἔτη κενὴν, ἡ Α. Μ. δυνάμει τοῦ περὶ ἀρχαιοτήτων νόμου 10|22 Μαΐου 1834 ἠξίωσε διὰ Β. διατάγματος 31 Δεκεμβρ. 1848 νὰ προβιβάσῃ, ὡς ἐντριβῆ περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ, τὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη διατελέσαντα ἔφορον τοῦ κεντρικοῦ Μουσείου. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849 ὁ μισθὸς τοῦ δημοσίου τούτου ὑπαλλήλου ἐσημειώθη

ἀνὰ δραχ. 232· 1|2· τὸν μῆνα, διότι τοσαύτας ἐλάμβανεν ὡς ἔφορος τοῦ κεντρικοῦ Μουσείου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προβιβασμός του εἰς τὴν θέσιν τοῦ γεν. ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων ἐγένετο ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς εἰσήχθη εἰς τὰς Βουλὰς, ὁ δὲ μισθὸς τῆς θέσεως ταύτης, ἰσοβαθμίου οὔσης δυνάμει τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου νόμου μὲ τὴν θέσιν τῶν ὑπουργικῶν Συμβούλων, ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν νῦν βαθμὸν καὶ μισθὸν τῶν τμηματαρχῶν Α. τάξεως, καὶ ἐπειδὴ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐψήφισαν τότε τὸν προϋπολογισμὸν καθὼς ὑπεβλήθη, χωρὶς νὰ γενῇ ἡ ἀνήκουσα προσθήκη διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς τοῦ γεν. ἐφόρου μισθοδοσίας ἀπὸ τὴν τοῦ ἐφόρου τοῦ Μουσείου, ὅπερ συμποσούμενον εἰς δραχ. 67 1/2 κατὰ μῆνα, φέρει δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1849· δραχ. 810, διὰ ταῦτα ζητεῖται νῦν καὶ ταύτης τῆς πιστώσεως ἡ ἐπιψήφισις ἐν Κεφ. ΙΓ'. πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νενομισμένου μισθοῦ τοῦ γεν. ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ

Ε. — Διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους ἀρχαιοτήτων εἶναι διωρισμένοι δέκα τρεῖς ἀπόμαχοι, πέντε διὰ τοῦ Β. διατάγματος 23 Αὐγούστου (4 Σεπτεμβρίου) 1841· καὶ ὀκτὼ διὰ τοῦ Β διατάγματος 22 Ἀπριλ. (4 Μαΐου) 1842 εἰς τοὺς ὁποίους ὥρισται νὰ πληρώνωνται ὡς ἐπιμίσθιον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. 20 λεπτὰ τὴν ἡμέραν εἰς ἕκαστον, περὶ τῶν ὁποίων καὶ ζητεῖται κατ' ἔτος ἐν τῷ ἁρμοδίῳ κεφαλαίῳ τοῦ εἰρημένου προϋπολογισμοῦ ἡ ἀναγκαία πίστωσις.

Κατὰ τὸ προπαρελθὸν ἔτος 1849 ἔγινε χρεία νὰ προστεθῶσιν εἰσέτι δύο ἀπόμαχοι, διὰ νὰ συνοδεύωσιν αὐτοὶ τὴν νύκτα τοὺς ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ ἐργαζομένους καθηγητάς.

Ἐκ τούτου δὲ προέκυψε τὸ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ῥηθέντος ἔτους παρουσιασθὲν ἔλλειμμα τῆς ὑπαρχούσης πιστώσεως δι' ἐπιμισθίων τῶν ἀπομάχων, συνιστομένων εἰς δραχμὰς 91, καὶ αὐτὰ ζητοῦνται ἤδη ἐν Κεφ. ΙΓ'., διὰ νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ φρουραρχικὸν ταμεῖον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον τὰς προκατέβαλεν.

Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω ποσότητες, εἰς ἓν λαμβανόμεναι, ἀποτελοῦσι τὸ ποσὸν τῶν ἐλλειπουσῶν δραχμῶν 16,958· 98|00, κατὰ τὸν ἔγκλειστον πίνακα ὑπὸ στοιχ. Β'., διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ὁποίων τὸ ὑπουργεῖον ἐξαιτεῖται τὴν ἐπιψήφισιν κατὰ συμπληρωτικὴν πίστωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1851.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Αὐγούστου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ. »

Στοιχ. Β. ΠΙΝΑΞ Τῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστ. κτλ. ἀναγκαιουσῶν πιστώσεων διὰ τὴν χρῆσιν 1851.

Προϋπολ. Κεφ.	Ὑπηρεσίαι.	Ἀναγκαιοῦσαι πιστώσεις διὰ τὸ 1851 Κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.	Ὁλικὸν ποσόν Δρ.	Λ.
Η	Βοτανικὸς κῆπος						
	Ἀριθ. 2. Ἔξοδα	1644		1644		1644	
Θ'	Γυμνάσιον						
	Ἀριθ. 1. Μισθοί	5760					
	» 2. Ἔξοδα	2320		8080		8080	
Ι'	Ἑλλην. Σχολεῖον						
	Ἀριθ. 1. Μισθοί	3300					
	» 2. Ἔξοδα	1400		4700		4700	
ΙΕ'	Δημοδιδασκαλία.						
	Ἀριθ. 2. Ἔξοδα	160		160		160	
ΙΣ'	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων. . . .			2374	98	2374	98
						16,958	98

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Αὐγούστου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός

Κεφ. Η'. Βοτανικὸς κῆπος.

Διασάφησις κονδυλίων.	Ἐτήσ. δαπάνη Δρ.	Λ.	Ὁλικὸν ποσόν Δρ.	Λ.
Ἄρθρον 2. Ἔξοδα.				
1) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν οἰκίσκου	1500			
2) Δι' ἐπιμίσθιον δύω ἀποκμάχων, ἀνὰ 20 λεπτὰ τὴν ἡμέραν δι' ἕκαστον αὐτῶν	144			
ἤτοι δραχμαὶ χίλιαι ἑξακόσιαι τεσσαράκοντα τέσσαρες . . .			1644	

Κεφ. Θ'. Γυμνάσια.

Διασάφησις κονδυλίων.	Ἐτήσ. δαπάνη Δρ.	Λ.	Ὁλικὸν ποσόν Δρ.	Λ.
Ἄρθρον 1. Μισθοί.				
Πρὸς ἀποπληρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δύω γυμνασίων, ἤτοι τοῦ τῆς Λαμίας καὶ τῆς Τριπόλεως, δι' ὅλον τὸ ἔτος 1851.	5760		5760	
Ἄρθρον 2. Ἔξοδα.				
1) Διὰ καθημερινὰς χρείας τῶν ἀνωτέρω δύω γυμνασίων καὶ δι' ἕνα ὑπηρέτην εἰς ἕκαστον αὐτῶν, ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1851 ἀνὰ δραχμὰς 660	1320		1320	
2) Διὰ τὴν ἐποπτείαν τῶν γυμνασίων, ἔξοδα ἐκτάκτων ἀποστολῶν	1000		1000	
ἤτοι, τὸ ὅλον δραχ. ὀκτὼ χιλ. ὀγδοήκοντα			8080	

Κεφ. Ι'. Ἑλληνικὰ Σχολεῖα.

Διασάρησις κονδυλίων.	Ἐτησία δαπάνη Δρ.	Λ.	Ὁλικὸν ποσόν Δρ.	Λ.
Ἄρθρον 1. Μισθοί.				
1) Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν δύω διδασκάλων γ'. τάξεως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα Ἀθηνῶν . . .	360		360	
2) Διὰ τὴν προσθήκην ἑνὸς διδασκάλου τῆς κατηχήσεως εἰς τὸ αὐτὸ σχολεῖον ἀνὰ δραχ. 130 κατὰ μῆνα	1560		1560	
3) Ὁμοίως ἑνὸς διδασκάλου τῆς ἰχνογραφίας ἀνὰ δραχ. 50 κατὰ μῆνα	600		600	
4) Πρὸς ἀποπλήρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ τρίτου διδασκάλου τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου Σπάρτης δι' ὅλον τὸ ἔτος 1851 . .	780		780	
			3300	
Ἄρθρον 2. Ἔξοδα.				
1) Πρὸς ἀποπλήρωμὴν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἑνὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου Ἀθηνῶν	400		400	
2) Διὰ τὴν ἐποπτείαν τῶν Ἑλλ. σχολείων. Ἔξοδα ἐκτάκτων ἀποστολῶν	1000		1000	
			4700	
ἤτοι, τὸ ὅλον δραχ. τεσσάρων χιλ. ἑπτακοσίων				

Κεφ. ΙΕ'. Δημοδιδασκαλία.

Διασάρησις κονδυλίων.	Ὁλικὸν ποσόν Δρ.	Λ.
Ἄρθρον 3. Ἔξοδα.		
Πρὸς ἀποπλήρωμὴν τοῦ ἐνοικίου τοῦ νέου καταστήματος τοῦ διδασκαλείου	160	
ἤτοι, τὸ ὅλον δραχ. ἑκατὸν ἑξήκοντα	160	

Κεφ. ΙΓ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Κεφ.	Ἄρθρ.	Διασάρησις κονδυλίων.	Ὀφειλόμενον ποσόν. Δρ.	Λ.
Α.	1	α) Διὰ τὸν καθυστερήσαντα μισθὸν τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ ἔτος 1849.	1200	
Β.	1	β) Διὰ καθυστερῆσαν ἀντιμίσθιον τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Σ. Μητροπολίτου πρώην Σάμου διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον 1849	223	31
Γ.	2	γ) Διὰ τὴν ἀποπλήρωμὴν τῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς μεταλλίνης στέγης τοῦ Ἀστεροσκοπείου γενομένων ἐξόδων . .	50	67
ΙΓ.	1	δ) Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων διὰ τὸ ἔτος 1849	810	
»	»	ε) Διὰ καθυστερῆσαν ἐπιμίσθιον τῶν ἐν Ἀκροπόλει ἀπομάχων κατὰ τὸ ἔτος 1849	91	
		ἤτοι, τὸ ὅλον δραχ. δύω χιλιάδ. τριακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ἐνενήκοντα ὀκτώ.	2374	98

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

«Ἀνάγκαι ἀναπόφευκτοι τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας ὑπαγορεύουν τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον νὰ αἰτήσῃ τὰς ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ πίνακι συμπληρωτικὰς πιστώσεις ἐκ *δραχμῶν* **89,370** καὶ **74**.

Ἡ κατωτέρω λεπτομερὴς ἐξήγησις μιᾶς ἑκάστης τῶν πιστώσεων θέλει ἀποδείξει τὴν ἀνάγκην τῆς χορηγίας αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων δαπανῶν ἐξάγεται, ὅτι τὸ ὑπόλοιπον τῆς ψηφισθείσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πιστώσεως δὲν θέλει ἐξαρκέσει διὰ τὰς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἀνάγκας.

Αἱ δαπάναι αὗται συνίστανται εἰς τὰς ἑξῆς·

1. Εἰς ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας .	δρ.	**53,275**
2. Εἰς μισθοὺς ἐθνοφυλάκων	»	**43,696**
3. Πρὸς ἴασιν πληγωθέντων καὶ συνδρομὴν παθόντων	»	**1,851**
4. Εἰς συνδρομὴν προσφύγων	»	**1,281**
5. Εἰς ἄλλα διάφορα ἔξοδα	»	**9,395**
Τὸ ὅλον δραχ. . . .	»	**109,498**

Ἐπειδὴ δὲ ἡ διατήρησις τῆς ἐμμίσθου ἐθνοφυλακῆς καὶ τὸ διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας νενομισμένον μέτρον τῶν ἀμοιβῶν θέλει ἐξακολουθήσει, ὑφισταμένων ἔτι τῶν αὐτῶν αἰτιῶν, ἀναλόγως τῆς μέχρι τοῦδε ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη δαπάνης ἀπαιτεῖται ἔτι ἡ ἐν τῷ πίνακι σημειωθεῖσα συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. **12,000**.

Ἄρθρ. 5. Τὰ πρὸς διατήρησιν τῶν ἐν ταῖς ποινικαῖς φυλακαῖς ἐξόδα ὑπελογίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει **723** καταδίκων, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέβη βαθμηδὸν μέχρι τῶν **1000**, τῶν ὁποίων τὴν δαπάνην ὑπολογίζοντες κατὰ μέσον ὅρον, ἤτοι

Διὰ **878** ὡς ἔγγιστα καταδίκους διὰ μὲν τὴν τροφὴν αὐτῶν πρὸς **40** λεπτὰ τὴν ἡμέραν, ἡ κατ' ἔτος πρὸς **146** δραχ. ἑκάστῳ τὸ ὅλον . . . . . δραχ. **127,458** —

Εἰς ὕδωρ, πύσιν καὶ πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων καὶ λοιπὰ πρὸς **12** δραχ. κατ' ἔτος ἑκάστου . . . **10,476** —

Εἰς προμήθειαν **300** ἐνδυμασιῶν διὰ τοὺς γυμνητεύοντας πρὸς **45** δραχ. δι' ἑκάστου ἐνδυμασίαν » **11,250** —

Εἰς φωτισμὸν, καθαριότητα τῶν φυλακῶν, θρωμνὴν, μετακομιδὴν, θεραπείαν καὶ λοιπὰς χρείας τῶν καταδίκων . . . . . **8,000** —

Τὸ ὅλον δραχ. . . **157,184** —

Ἀφαιρουμένης τῆς ψηφισθείσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πιστώσεως ἐκ δραχ. **119,335:50**

Ὑπολείπεται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως **37,848:50**

Ὅθεν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ὡς ἔγγιστα ἡ ἐν τῷ πίνακι σημειωμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. . . . . **30,000** —

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 7.

Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ὑπ' ὄψιν ἔχον τὴν κατὰ τὸν Μάρτιον ε. ε. κατάστασιν τῆς περὶ τὰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ πεδιάδος, τὰ ἐπαπειλοῦντα τὴν δημόσιον ὑγείαν δυστυχήματα, τὰ ἐκ τῆς κατακλύσεως αὐτῆς εἰσαγόμενα, καὶ ἐπιγόμενον ἐκ τῆς γενικῆς ἀνησυχίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐνσπείρει εἰς τοὺς κατοίκους ἀμφοτέρων τῶν ἀνωτέρω πόλεων ἡ θέα τῆς κατακλυσθείσης πεδιάδος, ἀπεφάσισε τὴν κάθαρσιν καὶ διαπλάτυνσιν τοῦ Κηφισσοῦ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα, ὑπερεκχεόμενα ἕνεκα τοῦ στενοῦ τῆς κοίτης αὐτοῦ, εἶχον ἐπιφέρει τὴν εἰρημένην κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

Τὸ κατεπείγον καὶ ἀναπόφευκτον τῶν ἐργασιῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ ὑπολογισθῇ τακτικῶς ἡ ἀξία αὐτῶν ἀφ' ἑτέρου (μὴ ὄντος βατοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους τοῦ ἐδάφους) ὑπεχρέωσαν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐκθέσῃ εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν κάθαρσιν καὶ διαπλάτυνσιν τοῦ μνησθέντος ποταμοῦ κατὰ κυβικὴν πῆχυν, μὴ γνωρίζων προηγουμένως ὁποῖα θέλει εἶσθαι ὁριστικῶς ἡ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθησομένη δαπάνη.

Ὁ ἐκ Κυνουρίας Κ. Γεωργάλας ἀναλαβὼν τὸ ἔργον, ἀπεπεράτωσεν αὐτὸ μετὰ τῶν συνεταίρων του, καθαρίσας καὶ διαπλατύνας οὐχὶ μόνον τὴν κατὰ τὸ **1835** ἀνασκαφεῖσαν διώρυγα τοῦ Κηφισσοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν μήποτε ἀπὸ τῆς τουρκοκρατείας καθαιρεθεῖσαν διώρυγα τῆς Καναπιτσερᾶς ἐπιλεγομένης, ἥτις ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς Κολοκυνθοῦς δέχεται ἐν καιρῷ βαγδαίων βροχῶν τὰ ὑπερβάλλοντα ὕδατα τοῦ Κηφισσοῦ, τὰ ὁποῖα μετοχετεύει εἰς τὸν Φάληρον.

Καταμετρηθεισῶν δὲ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν μετὰ τὴν ἀπο-

περάτωσιν, ἐγένετο δῆλον, ὅτι ἐκαθαρίσθησαν μὲν κυβικοὶ Βασιλ. πήχεις 4,427, ἀνὰ 37 λεπτὰ κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας, ἀνεσκάφησαν δὲ 28,822, ἀνὰ 45 λεπτὰ ὡσαύτως, φέροντες ὁμοῦ ἀξίαν δραχ. 14,343:86· ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπληρώθησαν τῷ ἐργολάβῳ δραχ. 7,800 ἐκ τῆς διὰ τὰ ταχτικὰ ὑγειονομικὰ πιστώσεως, ὥστε μένουν νὰ τῷ πληρωθῶσιν εἰσέτι δραχ. 6,539:27, καὶ πρὸς τοῦτο ζητεῖται ἡ περὶ ἧς πρόκειται πίστωσις.

Σημειωτέον ὅτι πρὸς ἐντελῆ θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἀπαιτεῖται νὰ καθαρισθῇ ἡ διώρυξ τοῦ Πειραιῶς, ἡ τοῦ Φαλήρου, καὶ νὰ διευθετηθῇ καθαριζόμενος ὁ Κηφισσὸς ἀπὸ τὸ ἐν Σεπολίοις κτῆμα τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης μέχρι τῆς ἤδη καθαρισθείσης διώρυγος αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἔργα ταῦτα θέλουν ἀπαιτήσει 20 χιλ. δραχμῶν περίπου δαπάνην, ἐκρίθη εὔλογον ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἐκτέλεσις των.

Εἰς τοὺς περιξ τῆς πρωτευούσης δήμους ἐνέσκηψαν διαλείποντες πυρετοί, οἵτινες ἔρχισαν ἤδη νὰ λαμβάνουν χαρακτῆρα κακοήθη· ἕνεκα τούτου ἡ Κυβέρνησις εθεώρησεν ἀναγκαῖον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου νὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἰατρικὴν συνδρομὴν εἰς τοὺς πάσχοντας, διὰ τῆς ἀποστολῆς ἑνὸς ἰατροῦ καὶ ἑνὸς φαρμακοποιοῦ μετὰ τῶν ἀναγκαίων φαρμάκων, ὑπολογισθείσης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν δύω χιλιάδων.

ΚΕΦ. Ε. Ἄρθρ. 5.

Διαρκουσῶν τῶν παραστάσεων εἰς τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ θέατρον κατὰ τὸν τελευταῖον χειμῶνα, ἡ ἐπὶ τούτῳ σχηματισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἀνέφερεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι αἱ δοθεῖσαι δημόσιαι καὶ ἰδιωτικαὶ συνδρομαὶ δὲν ἐξήρκουν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων, καὶ ὅτι μετὰ τὸ τέλος τῶν παραστάσεων ἔλαι προκύψει ἀρρύκτως ἔλλειμμά τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελεν εἶσθαι δυνατὸν νὰ καλυφθῇ ἄλλως πῶς, καὶ εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ καὶ αὖθις εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ νὰ δώσῃ πέρας καὶ πρὸ τοῦ τέλους εἰς τὰς παραστάσεις. Ἡ κυβέρνησις ἐπομένως πληροφορηθεῖσα ὅτι πραγματικῶς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπαντηθῶσιν ὅλαι αἱ δαπάναι διὰ τῶν χορηγηθεισῶν συνδρομῶν, καὶ θεωροῦσα ὅτι ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ κατεφέρθωσεν ἓν ἱκανὸν μέρος ἰδιωτικῶν συνδρομῶν, οὔτε εὔλογον ἦτον τὸ νὰ γείνῃ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ μέσου πρὸς ἐξοικονόμησιν τοῦ ἐλλείμματος, καθ' ὅσον ἱκανῶς, ὡς εἴρηται, οἱ ἰδιῶται συνεμέτεξαν εἰς δαπάνην, ὁλοκλήρως ἀναγνωριζομένην

δημοσίαν καὶ ἀποτελοῦσαν μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ ὅλων τῶν ἐπικρατειῶν· ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ καὶ διὰ νὰ μὴν ἤθελον παύσει αἱ παραστάσεις πρὸ τῆς ἀρμοδίας ἐποχῆς, ἡ Κυβέρνησις ὑπεχρεώθη νὰ ἀναδεχθῇ εἰς βάρος της ὡρισμένον ποσὸν ἐν περιπτώσει ἐλλείμματος. Τὸ παρουσιασθὲν δ' ἔλλειμμα, κατὰ τὸν ὑποβληθέντα ὑπολογισμὸν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέβη εἰς δραχ. 9,307:14, καὶ ἐπειδὴ ἓν μέρος αὐτοῦ κατεβλήθη παρὰ τοῦ Ἀνακτορικοῦ ταμείου, τὸ εἰς βάρος τοῦ δημοσίου πίπτον περιωρίσθη εἰς δραχ. 5,307 μόνον, αἵτινες διὰ τὸ κατεπείγον τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ὑποκριτῶν κατεβλήθησαν εἰς αὐτοὺς δυνάμει Β. διατάγματος, ἐκδοθέντος ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν.

Ἄρθρ. 9.

Ἐπειδὴ ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις παρεδέχθη τὴν σύστασιν Ἑλληνικοῦ ταχυδρομείου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐδέησε νὰ ἐνοικιασθῇ ἴδιον κατάστημα διὰ τὸ εἰρημένον ταχυδρομικὸν γραφεῖον ἐπὶ μηνιαίῳ ἐνοικίῳ ἑκατὸν πέντε δραχμῶν. Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Κυρίου Πρέσβεως, ἡ ποσότης αὕτη ἀναλόγως τῆς ἐκείσε τιμῆς τῶν ἐνοικίων εἶναι ἀρκετὰ μετρία.

Ἄρθρ. 11.

Κατὰ τὰς συνθήκας μεταξὺ Γαλλίας, Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος, τῶν ἀποστελλομένων διὰ τῶν ἀτμοπλοίων καὶ παραδιδομένων εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ταχυδρομεῖον γραμμάτων τὸ δικαίωμα εἰσπράττεται διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου ταμείου, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποδίδει ἐπεντὸ ἀνῆκον κατὰ τὴν συνθήκην δικαίωμα εἰς τὰ ξένα ταχυδρομεῖα.

Πρὸς τακτοποίησιν τοῦ μέρους τούτου τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐθεωρήθη ὀρθὸν, τὸ μὲν ποσὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τῆς εἰσπράξεως ταύτης νὰ φέρηται ὡς ἔσοδον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ νὰ σημειοῦται ὡσαύτως ὡς ἔξοδον τὸ πρὸς τὰ ξένα ταχυδρομεῖα ἀποδιδόμενον δικαίωμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν προέβλεψε τοιαύτην δαπάνην, μὴ ὄντος συστημένου τοῦ ταχυδρομείου τούτου κατὰ τὴν ἐπιψήφισίν του, ἐσημειώθη ἤδη εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος πίστωσις ἐκ δραχ. 3,000.

ΚΕΦ. Ϛ'. Ἄρθρ. 2.

Ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν, πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας εἰψηφίσθησαν 7,000 δραχ. διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἔμελλε νὰ γείνῃ κατὰ τὰς πρότάσεις τοῦ ἐν Σύρῳ μηχανικοῦ διὰ τῆς προσθήκης γ'. πατώματος εἰς τὸ ὑπάρχον κατάστημα· ἐξετασθέντος δὲ μετὰ ταῦτα τοῦ πράγ-

ματος, καὶ πληροφορηθέντος τοῦ ὑπουργείου ἐξ αὐτοψίας παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ διαταχθείσης, περὶ τῶν τοπικῶν περιστάσεων, αἵτινες καθίστων ἀκατάλληλον τὴν ἀνύψωσιν τοῦ κτιρίου, ἀπεφασίσθη ὥστε ἡ μελετωμένη ἐπέκτασις νὰ λάβῃ χώραν, οὐχὶ καθ' ὕψος, ἀλλὰ κατ' ἐπιφάνειαν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Α. διότι ἡ ὑπηρεσία ἐν γένει καταστήματός τινος ἐκτελεῖται ἀσυγκρίτως εὐκολώτερον, ὅταν τὰ δωμάτια αὐτοῦ κεῖνται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου.

Β'. Διότι, ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι τῶν ποτούντων χρῆσιν τῶν λουτρῶν πάσχουσιν ἀπὸ ἀρθρίτας, ῥευματισμοὺς καὶ ἄλλα τοιαῦτα νοσήματα, ἐμποδίζοντα τὴν κίνησιν τοῦ σώματος, ἐφάνη εὔλογον νὰ καταρτισθῇ τοιουτοτρόπως τὸ κατάστημα, ὥστε νὰ μὴν ὑποχρεοῦνται οὗτοι ν' ἀναβαίνωσι καὶ καταβαίνωσι κλίμακας ἵνα μεταβαίνωσιν ἀπὸ τὰ πρόσγαια, ὅπου εὑρίσκονται αἱ διξάμεναι, εἰς τοὺς κοιτῶνας των.

Γ'. Διότι οἱ κατὰ τὸ θέρος εἰς τὰς νήσους πνέοντες στροβροὶ ἄνεμοι ἤθελον προσβάλλει παρὰ πολὺ τὰ δωμάτια τοῦ γ'. πατώματος, καὶ προξενεῖ βλάβην σημαντικὴν εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκούντων· ἐκρίθη ἐκτὸς τούτου ἐπάναγκες νὰ κατασκευασθῇ εὐρύχωρος αἴθουσα συναθροίσεως καὶ περιπάτου, διότι οἱ ἐπικρατοῦντες, ὡς προεῤῥέθη, ἄνεμοι δὲν ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς τὰ λουτρὰ μεταχειριζομένους νὰ ἐξέρχωνται χάριν περιπάτου.

Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται καταστήματος, καὶ ἡ προσθήκη τῆς αἰθούσης ἀναβιβάζουσιν εἰς δραχ. 12,000 τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην. Ὅθεν ἡ χορηγηθεῖσα ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν διὰ Β. διατάγματος καὶ ἐν τῷ πίνακι συμπεριληφθεῖσα συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 5,000 ἀπηντήθη ἀναγκαίως διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὅλης ἐργασίας, προϋπολογισθείσης, ὡς ἐρρέθη, τῆς δαπάνης εἰς δρ. 12000.

Ἄρθρ. 3.

Ἡ βελτίωσις τοῦ ἐν Ἑλλάδι σωρρανιστικοῦ τῶν καταδίκων συστήματος ὑπάρχει ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας φροντίδος τῶν ἀρμοδίων ὑπουργείων τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐπὶ τούτῳ συνέστη ἐπιτροπὴ, εἰς τὴν ὁποίαν διὰ Βασ. διατάγματος ἀνετέθη ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σπουδαίου τούτου καθήκοντος· μέχρις οὗ ὅμως πραγματοποιηθῶσιν αἱ ἐκ τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προσδοκώμεναι βελτιώσεις, ἐκρίθη εὔλογος νὰ ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε φροντὶς περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὑπαρχουσῶν φυλακῶν, ἡ χωρητικότης τῶν ὁποίων δὲν ἀναλογεῖ δυστυχῶς πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ἥτις ὡς ἐκ

τούτου ἐκπληροῦται ἐπὶ προφανεῖ παραβιάσει τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένης φιλανθρωπίας.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρ. 2.

Ἡ διαχάραξις τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν γεφυρῶν αὐτῆς ἀπεπερατώθη μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς καταβάσεως τοῦ Κωλοσύρτου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐν ἐνεργείᾳ ἐργασίαι, ἀφορῶσαι τὴν κατασκευὴν δύω τελευταίων τεμαχίων τῶν δημοπρατηθέντων ἐπὶ τῆς πιστώσεως παρελθόντος ἔτους δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τὴν πίστωσιν ταύτην, δαπανηθεῖσαν ἤδη, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ προσθήκη τῶν 5,000 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ κατασκευὴ τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ὁδοῦ προώδευσε διὰ τῶν ἤδη χορηγηθέντων μέσων μέχρι Κηφισσίας καὶ ἐπέκεινα, ἀλλ' ἐπειδὴ μία γέφυρα καὶ τινα γεφύρια, ἐπὶ τῆς ἀποστάσεως ταύτης ἀναγκαιοῦντα, δὲν κατεσκευάσθησαν, τὸ τεμάχιον τοῦτο, δι' οὗ θέλουν συνδεθῆναι μετὰ τῆς πόλεως τέσσαρα χωρία καὶ οἱ μύλοι αὐτῆς, εἶναι ἄχρηστον· διὰ λόγους οἰκονομίας ἐκρίθη ὅμως εὔλογον ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ κατασκευὴ τῆς μεγάλης γεφύρας τοῦ Παδονύρτου, καὶ νὰ κατασκευασθοῦν αἱ μικραὶ γέφυραι τοῦ τεμαχίου τούτου, διὰ τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦνται αἱ δραχμαὶ 3,000.

ΚΕΦ. Η. Ἄρθρ. 2. Βοήθειαι ἰδιαίτεραι.

Ἡ πίστωσις ἡ ψηφισθεῖσα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἐκ δραχ. 45,000 κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας δαπάνας ἀποδεικνύεται ἀνεπαρκὴς πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους παρουσιασθησομένων ἔτι χρειῶν· αἱ πρὸς ἐνδεεῖς οἰκογενείας καὶ ἄτομα χορηγούμεναι περιθαλψεις, τὰ πρὸς ταφὴν ἐνδεῶν ἀγωνιστῶν ἔξοδα, καὶ τὰ συνήθως κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἑορτῶν διανεμόμενα ἐλέη κατεστάθησαν ἔξοδα ἀναπόφευκτα διὰ τὴν ἔνδειαν, εἰς ἣν εὑρίσκονται πολλοὶ τῶν αἰτούντων τοιαῦτα βοηθήματα, ἔχοντες ἄλλως ἀξιώσεις ἐνώπιον τῆς Κυβερνήσεως. Ὅθεν ὑπελογίσθη ἀναγκαία μέχρι τέλους τοῦ ἔτους συμπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 5,000, ἐξ ὧν θέλουν καταβληθῇ καὶ διὰ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων ἀνάλογα βοηθήματα.

ΚΕΦ. Θ.

Ἔξοδα παριλθουσῶν χρήσεων.

Χρῆσις τοῦ 1846. ΚΕΦ. Ε. Ἄρθρ. 1.

Διὰ τὴν κάθαρσιν καὶ ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ ἐν Ἀθήναις βοτανικοῦ κήπου καὶ τοῦ δενδροκομείου ἐδαπανήθησαν δρ.

5,993:59, καταβληθείσαι ὑπὸ τοῦ ἀνακτορικοῦ ταμείου δι' ἔλλειψιν πιστώσεως· ἀκολούθως γενομένης ἀναλογίας ἐπὶ τῶν ὡρῶν καὶ τῆς ἀποστάσεως ἑκάστης ἰδιοκτησίας, ἀπεδείχθη, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ Ἀνακτορικὸν ταμεῖον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ μέρους τῶν ἐξόδων αἱ περιπλέον καταβληθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ δραχ. 1263.87.

Τοιουτοτρόπως τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτουμένων πιστώσεων διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1851 ἔτους συμποσοῦται εἰς δρ. 1,743,640:60.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΜΑΚΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.»

ΠΙΝΑΞ τῶν ἀπαιτουμένων πιστώσεων διὰ τὰς δαπάνας τοῦ 1851.

Κεφάλαια	Ἄρθρα		Πιστώσεις κατὰ τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν		Πιστώσεις συμπληρωματικαὶ		Τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτουμένων πιστώσεων	
			Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Α.		Κεντρικὴ διοίκησις						
	1	Πρόσοδοι	59520				59520	
	2	Ἔξοδα δικαστικὰ	10500				10500	
	3	Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων ἐμβολίων	1000				1000	
	4	Ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων ἀνωμοτὶ	1000				1000	
Β.		Διοίκησις ἐπαρχιῶν						
	1	Πρόσοδοι ἐπαρχιακαὶ	115200				115200	
	2	Ὀμνύοντες ἐπαρχιακοὶ	208080				208080	
	3	Ἔξοδα ὑπηρεσίας τῶν νομαρχῶν	15500				15500	
	4	Ὀμνύοντες νομαρχιακοὶ	25360				25360	
	5	Ἔκτακτα ἔξοδα	11000				11000	
Γ.		Διοίκησις δήμων						
	1	Γενικὰ τέλη ἀπελεύσεως	120000		12000		132000	
	2	Δυνατικὴ ἀστυνομία	61140				61140	
	3	Ἐνόπλοι καὶ σχολὴ φύλακες	9800				9800	
	4	Μισθοὶ δημοσυλλόγων	12600				12600	
	5	Διατάξεις κατεπείγουσαι	119335	50	30000		149335	50
	6	Ποινικὰ ἔγγραφα	2212				2212	
Δ.		Δημόσια ἔργα						
	1	Δημόσιοι ἰατροὶ	31700				31700	
	2	Μαιευτικὸν κατάστημα	5320				5320	
	3	Δημόσια ἔργα	4510				4510	

	4	Θεραπευτήρια σπυροκώλου. . . .	56931				56931		
	5	Ὑγειονομεῖα	219620				219620		
	6	Λοιμοκαθαρτήρια	41820				41820		
	7	Ἔκτακτα ὑγειονομικά.	18000		8539	27	26539	27	
Ε.		Δημόσιος οἰκονομία							
	1	Δενδροκομείων Ἀθηνῶν	7030				7030		
	2	Γεωργικῶν σχολείων Τίρυνθος . .	41090				41090		
	3	Σχολείων τεχνῶν	21222				21222		
	4	Χορηγίαι ὑποτρόφων	4800				4800		
	5	Βοηθεῖαι καὶ συνδρομαί	4500		5307		9807		
	6	Ἐθνικὴ τράπεζα	3600				3600		
	7	Γεωμετρικὰ	46964				46964		
	8	Γενικὴ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων	30665	96			30665	96	
	9	Διεύθυνσις τῶν κατ' ἐπαρχ. ταχυδρ	42576		1260		43836		
	10	Μεταφορὰ γραμμάτων.	95858				95858		
	11	Ἀπόδοσις δικαιωμάτων.	46000		3000		49000		
Τ.		Δημόσιαι οἰκοδομαί							
	1	Μισθοὶ καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας . . .	4000				4000		
	2	Ἐπισκευὴ δημ. οἰκοδομῶν . . .	41000		5000		46000		
	3	Κατασκευὴ δημ. οἰκοδομῶν. . .	»		10000		10000		
Ζ'.		Ὁδοποιία							
	1	Ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν	41000				41000		
	2	Κατασκευὴ δημοσ. ὁδῶν	35000		8009		43009		
Η		Βοηθεῖαι							
	1	Γενικαί	1200				1200		
	2	Ἰδιαίτεραι	70616		5000		75616		
Θ.		Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων. . .			1263	87	1263	87	
			1,654,270	46	89370	14	1,743,640	60	

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πίναξ λεπτομερὴς τῶν ἀπαιτουμένων συμπληρωτικῶν πιστώσεων διὰ τὰς δαπάνας τοῦ 1851.

Κεφάλ.	Ἄρθρον		Ποσὰ μερικὰ Δρ.	Λ.	Ποσὰ κατ' ἄρθρον Δρ.	Λ.
Γ.		*Δημόσιος ἀσφάλεια.*				
	1	Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.				
		Ἔκτακτα μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας καὶ εὐταξίας, ἤτοι ὁραβδεῖα καὶ ἀποζημιώσεις τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, περιθάλψεις τῶν ἐκ τούτου παθόντων, ἀποστομὴ χαλκοβίων κ.τ.λ.	12000	—	12000	
	3	Διατήρησις καταδίκων.				
		Εἰς τροφὴν 150 ἐτῶν καταδίκων πρὸς δραχ. 146 ἑκάστου κατ' ἔτος.	21900			
		Εἰς ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν πρὸς μίαν δραχ. κατὰ μῆνα, ἤ δραχ. 12 κατ' ἔτος ἑκάστου.	1800			
		Εἰς προμήθειαν πεντήκοντα ἐνδυμασιῶν διὰ τοὺς γυμνητεύοντας, πρὸς δραχ. 45 ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον	4500			
		Εἰς φωτισμὸν καὶ καθαριότητα τῶν φυλακῶν, στρωμνὴν, θεραπείαν, μεταφορὰν καὶ λοιπὰς χρείας τῶν καταδίκων	1800			
				—	30000	
Δ.		*Δημόσιος ὑγεία.*				
	7	Ἔκτακτα ὑγειονομικά.				
		Πρὸς ἐξόφλησιν τῶν γενομένων διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἐν Ἀθήναις τελμάτων ἐξόδων.	6539	27		
		Πρὸς θεραπείαν τῶν εἰς τοὺς περιξ τῆς πρωτευούσης δήμους πασχόντων ἀπὸ διαλείποντας πυρετοὺς ἐνδεῶν	2000	—	8539	27
Ε.		*Δημόσιος οἰκονομία.*				
	5	Συνδρομὴ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις θέατρον.				
		Ἡ πίστωσις αὕτη ἐχορηγήθη διὰ Β. διατάγματος ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν. . . .	5307	—	5307	

| | | |

τοῦ ὅτι εἶναι καθῆκον τῆς Βασιλ. Κυβερνήσεως, προβλέπεται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθ. 65 τοῦ περὶ ἐμπορικῆς ναυτιλίας Νόμου.

Κεφ. Γ'.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου αὐτοῦ ἐσημειώθησαν ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων δραχ. 2900 18/00· ὁ προταρτώμενος δ' ἐν τῇ παρούσῃ πίναξ διασαφεῖ ἑκάστου ποσοῦ τὸν λόγον, ἐξ ὧν ἡ ῥηθεῖσα ποσότης προκύπτει.

Αὐτὰ εἰσὶ, Κύριοι, τὰ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Τ. Κ. τὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δεόμενα· λογίζω δὲ κατὰ πάντα λόγον ἀναγκαίαν τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν αὐτῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς μειώσεως, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου διευθύνω ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρ. 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.»

ΠΙΝΑΞ

Τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου διὰ τὸ 1851 ἔτος.

Κεφ.	Ἄρθρον	Διατεταγμένα	Ποσότητες: Ψηφισθεῖσαι	Ποσότητες: συμπληρωτικὰ διὰ τὸ 1851.	Τὸ ὅλον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851
Α.	1 α'	Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν	29,280		29,280
	1 β'	Πρόσωπα κοινὰ . . .	5,000	1,010	6,010
Β.	1 α'	Γενικὸν	31,440		31,440
	1 β'	Διευθυντήριον Ναυτικῆς Πρόσωπα κοινὰ . . .	1,200	360	1,560
Γ.	1 α'	Γενικὸν	66,336		66,336
	2	Διμοιρία ὑπηρεσία . . .	6,306		6,306
	3	Πρόσωπα	1,000		1,000
	4	Γενικὸν	8,479 20		8,479 20
Δ.	1 α'	Κατασκέασματα Ἐξοδα φόρτωσις ἀφορτώσεως Ναύσταθμος	18,192		18,192
	1 β'	Μισθός	8,362 88		8,362 88
	2	Τροφὴ			
	α'	Λοιπὰ Τμήματα	39,078 40		39,078 40
	β'	Μισθός	2,989 35		2,989 35
	γ'	Τροφὴ	3,383 55		3,383 55
	δ'	Ἐπισκευαὶ	960		960
		Συστατικὸν			

	3	Ἐπισκευαὶ Β. πλοίων	100,000			78,999	32	178,999	32
	4	Κατασκευὴ	200,000			20,000		220,000	
	5	Ὁπλισμὸς							
	6	Καταστήματα . . .	2,000					2,000	
Ε.		Στόλος							
	1	Πληρώματα							
	α΄.	Μισθὸς	627,440					627,440	
	δ΄.	Τροφὴ	420,376	87				420,376	87
	2	Λόχος ἀποστράτων							
	α΄.	Μισθὸς	20,946					20,946	
	δ΄.	Τροφὴ	3,358					3,358	
	3	Ἀπόμαχοι							
	α΄.	Μισθὸς	3,756					3,756	
	4	Ναυτολόγησις . . .							
	5	Ἔξοδα ἐφοδιοπομπίας .	1,000					1,000	
ς΄.		Ἐκπαίδευσις . . .	5,280					5,280	
Ζ.		Δικαιοσύνη							
	1	Προσωπικὸν	20,880					20,880	
	2	Ὑλικὸν.	960					960	
Η.		Συντάξεις	6,074	40				6,074	40
Θ.		Προκαταβολαί. . . .				1,000		1,000	
Ι.		Ἔξοδα κλειστ. χρήσεων				2,900	18	2,900	18
		Τὸ ὅλον δρ. . .	1,334,948	65		104,269	50	1,439,218	15

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Πίναξ ἐξηγητικὸς τῶν αἰτουμένων συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

	Ποσότητες	
	Δραχ.	Λ.
Κεφ. Α. Ἄρθρ. 2.		
Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου τοῦ ὑπουρ. τῶν Ναυτικῶν κατὰ τὸ ἐνὸν συμβόλαιον .	500	
Διὰ συνδρομὴν ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν βιβλίων	150	
Διὰ ἀντιμισθίαν τῶν καθαριζόντων τὰ γραφεῖα τοῦ ὑπουργείου κλητήρων τριῶν, ἀνὰ δραχμὰς 10 κατὰ μῆνα	360	
	1010	
Κεφ. Β΄. Ἄρθρ. 2.		
Διὰ κατασκευὴν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν οἰκονομικῶν συμβουλίων τῶν πλοίων	360	
Κεφ. Δ΄. Ἄρθρ. 3.		
Διὰ κατασκευὴν τῶν νέων λεβήτων τοῦ ἀτμοπλοίου ὁ Ὄθων καὶ δι' ἐπιχάλκωσιν αὐτοῦ . .	78999	32
Κεφ. Δ΄. Ἄρθρ. 4.		
Διὰ τὴν κατασκευὴν τεσσάρων μεγάλων λέμβων κανονοφόρων, ἀνὰ δραχ. 5,000 ἑκάστη . .	20000	
Κεφ. Γ΄.		
Ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ πλοιάρχου δ΄. τάξεως Δ. Ἰω. Κοτζιᾶ ἐνεργηθὴν κράτησις κατὰ τὸ 1846 καὶ 1847 ἀπέναντι κατασχέσεως περιπλέον τῶν ὅσων οὗτος ὤφειλεν εἰς τὸν πιστωτήν του δραχμὰς 125· ἡ ποσότης αὕτη ἀποδίδεται ἤδη εἰς τὸν ἴδιον, ἐκκαθαρισθέντος τοῦ λογαριασμοῦ του ἐσχάτως	125	

Εἰς τὸν προσωρινῶς ἀποσπασθέντα εἰς τὸν λόγον τῶν πεζυνιτῶν τοῦ ναυτικοῦ λογιστὴν τοῦ στρατοῦ Καρέλλην, προϐιϐασθέντα κατὰ τὸ 1847 ἔτος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λογιστοῦ α'. τάξεως ἀναγνωισθείσης τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Ὀκτώϐριον τοῦ 1844, ὀφειλόντας δρ. 425:28 ἀνὰ δρ. 20 κατὰ μῆνα, ἀπὸ 1 Ὀκτ. 1844 μέχρι τῆς 8 Ἰουλίου 1846, ὅτε ἀνεκλήθη εἰς τὸν στρατόν	425	28	
Εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον Ἀλέξανδρον Κατζῆν δι' ἀντίτιμον τροφίμων, διανεμηθέντων κατὰ τὸ 1846 ἔτος εἰς τὸ πλήρωμα τοῦ βασιλικοῦ ἀτμοπλοίου ὁ Ὄθων, καὶ μὴ συμπεριληφθέντων εἰς τοὺς λόγους τοῦ πλοίου κατὰ τὴν ἐσχάτως ἐνεργηθεῖσαν ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν αὐτοῦ	301	90	
Εἰς τοὺς διαθεσίμους ἀξιωματικοὺς Γ. Λεϐέντην πλοίαρχον γ'. τάξεως, καὶ Λ. Λουκάρην ὑποπλοίαρχον, δι' μισθοδοσίαν τοῦ μηνὸς Ὀκτωϐ. 1849, ἀποδοθέντος τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκδοθέντος χρηματικοῦ ἐνταλματος	150		
Εἰς τὸν πρώην ὑπηρετομηχανικὸν Κύριλλον Δ. Λ. Ἀνδριάδην ἀπὸ κρατήσεως ἐνεγγηθείσας ἐκ τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὸ 1844 ἔτος διὰ χρέος τοῦ ποκατάγγλου του Καυταγγέλου	48		
Αἱ ἀντιμισθίαι τῶν ἐργατῶν τοῦ πλοιάρχου β'. τάξεως Δημητρακῆ Μοδινοῦ, ἐπιμηρισθέντος εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ 1847, 1848 καὶ 1849 ἔτους, ὀφειλόμεναι 141 1/2 καθὼ ὑπέρεις τοῦ ναυπηγηθέντος πυρπολικοῦ. Ἀλλ' ἐκ τῆς εἰρημένης συστάσεως ἐλήφθησαν τοῦτο κατὰ μῆνα δρ. 93, ἤτοι δὲ καὶ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των. Ὀφείλονται ὅθεν εἰς αὐτὸν ἐπὶ 36 μῆνας ἀνὰ δρ. 48 1/2 κατὰ μῆνα	1746		
Εἰς τὸν βοηθὸν τῆς ἐπιστασίας τοῦ λιμένος Σκοπέλου διὰ καθυστέρησιν μισθοδοσίας αὐτοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου μέχρι 2 Σεπτεμβρίου	104		
	2900	18	

Πρὸς τὴν Βουλήν !

Κύριοι !

« Τὸ ἐν Νάξῳ παραγόμενον ὀρυκτὸν, ἡ σμύρις, εἶναι ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων προϊόντων τοῦ Κράτους, ἡ διάθεσις τοῦ ὁποίου ἀποφέρει εἰς τὸ δημόσιον οὐχὶ μικρὰν πρόσοδον. Τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο χρήσιμον εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια διὰ τὸ στιλϐωμα, χρωμάτισμα κτλ. ὅλων τῶν ἐξ ὑέλου καὶ χάλυϐος κατασκευαζομένων κατόπτρων, ἐργαλείων κτλ., προτιμᾶται παντὸς ἄλλου τῶν ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐξορυττομένων διὰ τὰ ἰδιαίτερα συστατικά του, καὶ διὰ τοῦτο οἱ κατέχοντες ἑλληνικὴν σμύριδα θέλουσι πάντοτε ὑπερτερεῖ τοὺς μετ' αὐτῶν συναγωνιζομένους ἐπὶ τῶν ξένων ἀγορῶν.

Τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον νόμου, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποϐάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, ἀφορᾷ τὴν ἐξόρυξιν καὶ δι' ἐκποιήσεως διάθεσιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου κατὰ τοὺς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τεθέντας ὅρους.

Πρὸ τῆς ἀναπτύξεως τῶν λόγων, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ διατάξεις του, ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ προτάξω πληροφορίας τινὰς, ἀφορώσας τὴν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη διάθεσιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, καθ' ἃ τὸ Δημόσιον ἤρχισε νὰ ἐξορύττῃ καὶ ἐξάγῃ τὴν ἐν Νάξῳ σμύριδα διὰ μονοπωλίου πωλήσεως, τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο δὲν παρήγαγεν εἰμὴ μικροῦ λόγου ἀξίας πρόσοδον, καθόσον ἡ χρῆσις του ἦτο λίαν περιωρισμένη, καὶ ἐπομένως ἡ μοναιτὴς ἐκποίησις δὲν ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καταναλώσεως. Ἡ τοιαύτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τοῦ ἔτους 1835, ὅτε ἡ Κυϐέρνησις ἐξεποίησεν ἐπὶ δεκαετίαν εἰς τὸν Ἄγγλον ἔμπορον Κ. Ῥόϐελλ τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο πρὸς δραχμὰς 5: 60|00 δι' ἕκαστον καντάριον, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ λαμϐάνῃ κατ' ἔτος ὁ ἀγοραστὴς δώδεκα χιλιάδας καντα ρίων. Ἀποτέλεσμα τῆς πολυετοῦς ταύτης διαθέσεως ὑπῆρξε νὰ εἰσαχθῇ ἡ ἑλληνικὴ σμύρις καὶ εἰς μέρη, ὅπου αὕτη ἦτον ἄγνωστος, καὶ εἰς βιομηχανικὰ καταστήματα, ὅπου πρότερον δὲν ἐγίνετο χρῆσις αὐτῆς, καὶ οὕτω ν' αὐξήσῃ ἡ κατανάλωσις αὐτοῦ ταῦ ὀρυκτοῦ· διὸ καὶ περὶ τὸ 1837 ἔτος, κατὰ πρόταστν τοῦ αὐτοῦ Ἄγγλου ἐργολάϐου, συνέστη νέα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Κυϐερνήσεως σύμϐασις, καθ' ἣν ἐπετράπη εἰς αὐτὸν νὰ ἐξάγῃ κατ' ἔτος ἀντὶ 12, 20 χιλιάδων καντα ρίων σμύριδα, πληρώνων διὰ τὸ πρόσθετον ποσὸν δραχ. 3: 50|00 δι' ἕκαστον καντάριον, διατηρηθείσης πάντοτε τῆς τιμῆς τῶν

δραχ. 5: 60|00 διὰ τὸ ποσὸν τῶν 12 χιλιάδων κανταρίων τῆς πρώτης συμβάσεως. Ἀλλ' ἡ σύμβασις ἔληξε τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1845 ἔτους, καὶ ἕκτοτε τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἔμεινεν ἀδιάθετον μέχρι τοῦ 1847. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Κυβέρνησις διέθεσε διὰ δημοπρασίας καὶ κατὰ μερίδας 30 περίπου χιλιάδας κανθάρια πρὸς δραχ. 10: 31|00 ἕκαστον κατὰ μέσον ὅρον, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἑπόμενα 1848 καὶ 1849 ἔτη οὐδεμία διάθεσις ἐγένετο τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου.

Τὰ διαταράξαντα τὴν Εὐρώπην συμβεβηκότα, ἡ ἐξ αὐτῶν πηγάσασα νέκρωσις τῆς βιομηχανίας καὶ οἱ δισταγμοὶ τῆς Κυβερνήσεως περὶ παραδοχῆς τρόπου διαθέσεως συμφερωτέρου διὰ τὸ Δημόσιον δὲν τῇ ἐπέτρεψαν, εἰμὴ μόνον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ προκαλέσῃ τὸν περὶ διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ΡΝΕ. νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐξεποιήθη διὰ δημοπρασίας καὶ κατὰ μερίδας ἀπαύστους 30 χιλιάδων κανταρίων ἀμύρις πρὸς δραχ. 13 κατὰ μέσον ὅρον δι' ἕκαστον. Ὁ νόμος οὗτος κυρωθεὶς διὰ τοῦ ΡΟΓ'. νόμου περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1851, ἰσχύει καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος. Μετὰ τὰς συντόμους ταύτας πληροφορίας μεταβαίνω εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον.

Τὸ καθ' ὅλην τὴν νῆσον Νάξον ὑπάρχον ὀρυκτὸν τῆς σμύριδος εἶναι, Κύριοι, ἐκ τῶν ἐθνικῶν νομισμάτων τῶν ἀνηκόντων ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἠγέρθησαν δισταγμοὶ περὶ τῆς καταγωγῆς αὐτοῦ, ὡς καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατὸν νὰ παραχθῇ ἐκθαμβοῦν ἐξορυττόμενον, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αἱ γενόμεναι ἐξετάσεις περιώρισαν ἐπὶ πολὺ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλὰ κατὰ τὰς τελευταίας ἐρεύνας φαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ ἐξαντληθῇ τὸ ὀρυκτὸν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐξαγόμενον. Λίαν ὅμως ἀμφίβολον εἶναι τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ ὕπαρξις τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου περιορίζηται, ὡς μέχρι τοῦδε παρατηρεῖται, εἰς μόνην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὑποκειμένης γῆς. Παραλείπων τὸ περὶ καταγωγῆς ζήτημα, ὡς ἀλλότριον τοῦ προκειμένου, παρατηρῶ περὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τὰ ἑξῆς· ὑπάρχει σήμερον ὁμολογούμενον, ὅτι οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος, ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ἁρμοδία πρὸς ἐκτέλεσιν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Δὲν εἶναι ἑπομένως δεκτικὸν συζητήσεως ἐὰν τὸ Δημόσιον ἐξορύττον τὸ ὀρυκτὸν τῆς σμύριδος, πρέπει αὐτὸ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐπὶ σκοπῷ κέρδους ἐκποίησιν αὐτοῦ, ἢ ν' ἀναθέσῃ τοῦτο εἰς ἰδιώτας· ὁ δεύτερος τρόπος ἐπροτιμήθη ἐξ ἀρχῆς, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ καταλληλότερος· ὅτι ἐπὶ τοῦ προ-

κειμένου θεωρῶ ἴδιον σπουδαίας μελέτης, εἶναι, ἐὰν πρέπει νὰ προτιμήσωμεν τὴν κατ' ἔτος ἐπὶ δημοπρασίας καὶ εἰς μικρὰς δόσεις ἐκποίησιν ὡρισμένου ποσοῦ, ἢ τὴν ἐπὶ πλείονα ἔτη καὶ εἰς ἕνα μόνον ἐργολάβον ἐκποίησιν ἐπίσης ὡρισμένου ποσοῦ. Ὑπάρχουν, Κύριοι, καὶ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι, τόσον διὰ τὸ ἕν, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἄλλο σύστημα. Ἡ μονοετὴς ἐκποίησις εἰς μικρὰς δόσεις ἀναγκαίως πλατύνει τὸν κύκλον τῶν ἐργολάβων, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὔτε συμφέρον εὑρίσκει, οὔτε μέσα μεγάλα ἔχει ὁ διὰ μικρᾶς ποσότητας ἐργολάβος, καὶ μάλιστα ὁπόταν οὗτος ἔχῃ ἐνώπιόν του καὶ ἄλλον ἢ ἄλλους ἐργολάβους τοῦ αὐτοῦ προϊόντος, νὰ ἐπιδοθῇ εἰς σπουδαίας κερδοσκοπίας χάριν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου· ἕκαστος θέλει προσπαθήσει ὅσον ταχύτερον, ἔστω καὶ ἀντὶ μικροῦ κέρδους, νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν κατανάλωσιν τὴν μερίδα του διὰ ν' ἀνακτήσῃ τὰ κεφάλαιά του καὶ νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὰ εἰς ἄλλου εἴδους κερδοσκοπίαν. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαθέσεως συνεπάγεταί τι ἀτόπημα, ἀλλὰ καὶ ἀντίθετόν τι ἀποτέλεσμα. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τιμὴ τοῦ ὀρυκτοῦ ἐκπίπτει, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ κατανάλωσις του ἐκτείνεται διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ τιμὴ παντὸς ὠνίου καταβιβάζεται, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ χρῆσις αὐτοῦ γενικεύεται. Κατὰ λόγον δὲ τῆς ἐλαττώσεως τῆς τιμῆς αὐτοῦ, τὰ ἄλλως μικρὰ μέσα τῶν μὴ εὐπορουσῶν τάξεων ἐπαρκοῦσι πρὸς ἀπόκτησιν αὐτοῦ, εἰσέρχονται ἑπομένως εἰς κυκλοφορίαν καὶ αὐξάνουν τὴν κατανάλωσιν. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ χρῆσις τῆς σμύριδος περιορίζομένη σήμερον ἐντὸς μικροῦ κύκλου ἀντικειμένων, ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτῆς τιμῆς θέλει ἐκταθῇ μετ' ὀλίγον καὶ εἰς ἄλλα ἀντικείμενα, ἐὰν ἡ τιμὴ αὐτῆς καταβιβασθῇ.

Ἀπόδειξιν πρόχειρον ἔχομεν τῆς θεωρίας ταύτης, κύριοι, τὴν γιγνομένην σήμερον κατανάλωσιν τῆς ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐξορυττομένης σμύριδος, καὶ τοι πολλῷ κατωτέρας ποιότητος· τοῦτο δέ, καθότι ἡ σμύρις αὕτη ἐκποιεῖται εἰς κατωτέραν τιμὴν καθ' ἕν περίπου τρίτον τῆς ἡμετέρας. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε ἀπεριόριστος εἶναι ἡ κατανάλωσις τῶν πραγμάτων ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ καὶ μάλιστα τῶν παρομοίας φύσεως, οὔτε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἐὰν τὸ ὀρυκτὸν τῆς ἐν Νάξῳ σμύριδος ἦναι ἐκ τῶν ἀνεξαντλήτων, ἀναφύεται καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ διὰ τοὺς ἀκολούθους τὸ ζήτημα, ἐὰν δὲν ἦναι ἐπωφελέστερος ὁ τρόπος τῆς πολυετοῦς ἐκποιήσεως εἰς ἕνα ἀποκλειστικῶς ἐργολάβον. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς διαθέσεως ἔχει, κύριοι, πολλὰ πλεονεκτήματα. Καὶ

α.) Ἐξασφαλίζει εἰς τὸ δημόσιον διαρκῆ ἐτήσιον πόρον, ἐνῷ

ἡ μονοετὴς ἐκποίησις δύναται ἐνίοτε καὶ ν' ἀποτύχῃ καὶ νὰ μένῃ οὕτως ἀπραγματοποίητος μία ἐκ τῶν καταταττομένων εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν προσόδων.

β'. Χορηγεῖ εἰς τὴν ἐπιχείρισιν τὴν ἐνότητα, ἐξ ἧς παράγονται ἀεὶποτε ἀξιολογώτερα ἀποτελέσματα.

γ'. Τῆς ἐκποιήσεως πολυετῶς γενομένης, ὁ ἐργολάβος ὑφίσταται ἢ καταβιβάζει τὴν τιμὴν κατὰ λόγον τῆς ζητουμένης ποσότητος, καὶ τοιουτοτρόπως χωρὶς νὰ περιορίζῃ τὴν κατανάλωσιν ἠξεύρει νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὰς παρουσιαζομένας εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

δ'. Θέλει συντρίξει, ἂν ὄχι εἰς τὸ ν' ἀπομακρυνθῇ ὁλοσχερῶς, τοὐλάχιστον εἰς τὸ νὰ καταστασθῇ ὅσον ἐνεστι σπανιωτέρα ἡ χρῆσις τῆς ἀλλαχοῦ ἐξαγομένης κατωτέρας ποιότητος σμύριδος, ἐνῷ διὰ τὴν προελθοῦσαν ἀνωμαλίαν εἰς τὰς χρείας τῶν βιομηχανικῶν καταγμάτων ἐκ τοῦ πρό τινος χρόνου ἐν ἰσχύϊ μέτρου τῆς μονοετοῦς ἐκποιήσεως, ἠναγκάσθησαν οἱ ἐργολάβοι νὰ ἀναζητήσωσιν ἀλλαχοῦ τὴν θεραπείαν ἀνάγκης, τὴν ὁποίαν τὸ πολυετὲς τῆς ἐκποιήσεως τῆς παρ' ἡμῖν σμύριδος εἶχε προκαλέσει. Εἶναι βέβαιον, ὅτι, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ **1845** μέχρι **1850** ἅπαξ μόνον ἐξεποιήθη ἑλληνικὴ σμύρις ποσοῦ τριάκοντα χιλιάδων κανταρίων, ἐνῷ τοιαύτη ποσότης ἀπαιτεῖται ὡς ἔγγιστα διὰ τὴν κατανάλωσιν ἑκάστου σχεδὸν ἔτους, οἱ ἐργολάβοι κατέφυγον εἰς ἀναζήτησιν ἄλλης ἀλλαχοῦ σμύριδος, καὶ οὕτως ἀνεκάλυψαν τὴν πρὸ μικροῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐξορυττομένην, ἥτις ἂν καὶ κατωτέρας ποιότητος οὐχ ἧττον πληροῖ τὰς ἀνάγκας διαφόρων ἐργοστασίων. Ἐκ τούτου δὲ ἡ σμύρις τῆς Νάξου ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ ἦναι τὸ μόνον προϊὸν τοῦ εἴδους τούτου· καὶ τέλος πάντων,

ε'. Ἐκ τῆς πολυετοῦς ἐκποιήσεως γεννᾶται τὸ συμφέρον τῶν ἐργολάβων πρὸς ἀναζήτησιν νέων διεξόδων διὰ τὴν κατανάλωσιν τῆς σμύριδος.

Ἰδοὺ, κύριοι, ἐν περιλήψει οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ πολυετὴς ἐκποίησις εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν μου συμφερωτέρα.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ παρουσιασθῶσι προσκόμματα ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν ἢ ἐπωφελῆ πολυετῆ ἐκποίησιν, καὶ δὲν εἶναι κατ' οὐδένα λόγον συμφέρον νὰ διακόπτηται ἡ ἐτησία ἐξαγωγὴ τῆς σμύριδος· ἄλλως τε, ἐπειδὴ ὁ διὰ νόμου προσδιορισμὸς ἑνὸς καὶ μόνου τρόπου τῆς διαθέσεως δεσμεύει μόνον τὴν κυβέρνησιν, καὶ χορηγεῖ ἐλευθερίαν ἐνεργείας εἰς τοὺς ἐργολάβους, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ συμφωνίαι τῆς ἐκποιήσεως εἶναι κίνδυνος νὰ στραφῶσι μᾶλλον ὑπὲρ τῶν ἐργολάβων,

εθεώρησα, κύριοι, ἀναγκαῖον νὰ νομοθετηθῶσι συγχρόνως καὶ οἱ δύω τρόποι τῆς ἐκποιήσεως, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ κυβέρνησις νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὸν συμφερώτερον καὶ διὰ τὸ ταμεῖον καὶ διὰ τὸ ὀρυκτὸν αὐτό.

Εἰς ἐλάχιστον ὅρον τῆς τιμῆς φέρει τὸ νομοσχέδιον τὸ ποσὸν τῶν ὀκτὼ δραχμῶν, ὅπως ὑπῆρχε μέχρι τοῦδε κανονισμένον. Εἶχον λόγους νὰ προτιμήσω καὶ νὰ σᾶς προτείνω εἰς κατώτερον ὅρον τὴν τιμὴν, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ μονοετοῦς μόνον ἐκποιήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐκφρασθεῖσα γνώμη τοῦ ὑπουργείου εἶναι ὑπὲρ τῆς πολυετοῦς ἐκποιήσεως, κατωτέρα τιμὴ ἤθελε περιορίσει δωρεὰν τὸν ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου πόρον τοῦ δημοσίου χωρὶς νὰ φέρῃ τοὐλάχιστον τὸ ἀποτέλεσμα μεγαλειτέρας καταναλώσεως. Ἄλλως τε, κύριοι, τὰ ἔξοδα τῆς ἐξορύξεως, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι δίκαιον ν' αὐξηθῶσι πρὸς χάριν τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὸ ἐπίπονον αὐτὸ ἔργον κατοίκων τῆς Νάξου, δὲν ἐπιτρέπουσιν οὔτε δικαιολογοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον τὴν περαιτέρω ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς. Ἐὰν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη, τὰ νομοθετικὰ σώματα ἂς κρίνωσιν ἐν καιρῷ.

Ὁ μέγιστος ὅρος τοῦ κατ' ἔτος ἐκποιητέου ποσοῦ ὡρίσθη, κύριοι, εἰς τεσσαράκοντα χιλιάδας κανταρίων, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν οὔτε ὁποῖα εἶναι ἡ σήμερον ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ἐτησίαν κατανάλωσιν ποσότης, οὔτε ἐὰν μετὰ παρέλευσίν τινα χρόνου καὶ ὑπὸ μίαν ἔμπρονα διεύθυνσιν δὲν θέλει λάβει σπουδαιοτέραν ἀνάπτυξιν ἡ κατανάλωσις, καὶ μάλιστα ἐὰν εὐτυχήσωμεν νὰ ἐκποιήσωμεν πολυετῶς τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο καὶ ἐπὶ ὠφελίμοις ὅροις. Ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται ἀναμφιβόλως εἰμὴ νὰ κάμῃ τὴν καταλληλοτέραν χρῆσιν αὐτῆς τῆς διατάξεως· ἐθέσαμεν δὲ ὡς μέγιστον ὅρον τῆς πολυετοῦς ἐκποιήσεως τὰ δέκα ἔτη, καθόσον τοιουτοτρόπως καὶ τὴν κυβέρνησιν προφυλάττομεν κατὰ πάσης ἐσφαλμένης ἐκτιμήσεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἤθελεν ἴσως προβῇ αὕτη πέραν τοῦ ὅρου τούτου πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, καὶ εἰς τοὺς ἐργολάβους χορηγεῖται διάστημα χρόνου ἱκανοῦ νὰ θέσουν εἰς ἐλευθέραν κίνησιν ὅλους τοὺς ἐμπορικοὺς συνδυασμούς των.

Τὸ νομοσχέδιον καθιεροῖ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ διαρκὲς τῆς διαθέσεως. Δὲν ἀνευρίσκω τὸν λόγον, δι' ὃν πρέπει ἐτησίως νὰ ψηφίζηται εἰδικὸς νόμος περὶ διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος, ἐνῷ τόσα ἄλλα νομίσματα τοῦ δημοσίου, ὁποῖα εἶναι τὸ ἅλας, ὁ γύψος, αἱ μυλόπετραι καὶ ἐν μέρει τὰ ἰχθυοτροφεῖα, διατίθενται

ἐπιτηδείως ἐπὶ τῇ βάσει νόμων ἅπαξ ἐκδοθέντων. Ἐὰν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς κατ' ἄλλον τρόπον διαθέσεως τοῦ ὀρυκτοῦ, ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία εὑρίσκεται εἰς θέσιν νὰ προνοήσῃ περὶ τούτου ἐν καιρῷ ἐπὶ τὸ βέλτιον.

Μετὰ τὰς δοθείσας λεπτομερεῖς ἀναπτύξεις ἐλπίζω, κύριοι, ὅτι δὲν θέλετε διστάσει νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ προκείμενον νομοσχέδιον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον καὶ ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα, καθόσον ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι τὸ λυσιτελὲς αὐτοῦ κατέστη ἤδη ἀδιαφιλονείκητον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ. »

Ο Θ Ω Ν.
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ καθ' ὅλην τὴν Νάξον παραγόμενον ὀρυκτὸν, ἡ σμύρις, ἐξορύττεται καὶ διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου μέχρι τετρακοσίων χιλιάδων κανταρίων καθ' ἕκαστον ἔτος, κατὰ μέγιστον ὅρον.

Τὸ ἐξορυττόμενον ποσὸν ἐκποιεῖται μονοπωλιακῶς ἢ πολυωνίως διὰ δημοπρασίας ἐπὶ τιμήματι οὐχὶ κατωτέρῳ τῶν ἑξῆκοντα δραχμῶν δι' ἕκαστον καντάριον.

Ἄρθρ. 2. Τὸ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐκποιητέον κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ποσὸν τῆς σμύριδος, ἡ διάρκεια τῆς πολυωνίου ἐκποιήσεως, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ δέκα ἔτη, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς δημοπρασίας, καὶ οἱ ὅροι τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ὀρυκτοῦ ὁρίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ σταφιδοκαρποῦ εἰς τὴν Ῥωσσίαν.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι !

« Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀτελείας τῆς διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἐξαγομένης Κορινθιακῆς σταφίδος, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις.

Ἡ σημαντικὴ ἐπέκτασις, τὴν ὁποίαν ἔλαβε καὶ καθ' ἑκάστην λαμβάνει ἡ καλλιέργεια τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος, καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κράτους, καὶ ἡ ἀντίθετος ἐκπτωσις τῆς τιμῆς της γεννᾷ πρὸ πολλοῦ δικαιολογημένας ὑποψίας καὶ φόβους εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἰδιοκτητῶν περὶ τῆς τύχης τοῦ σημαντικωτέρου τῶν προϊόντων μας, καὶ ὅλων ἡ προσοχὴ στρέφεται περὶ τὴν ἀνεύρεσιν νέων διεξόδων καὶ μέσων πρὸς καταναλωσιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον αἱ νῦν γνωσταὶ ἀγοραὶ δὲν θέλουν εἶσθαι εἰς κατάστασιν μετ' οὐ πολὺ οὐδὲ τὸ ἥμισυ τοῦ παραχθησομένου νὰ ἐξοδεύσουν.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην γνωσκουσα ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. δὲν ἔλειψε νὰ ἔχῃ αὐτὴν πάντοτε ὡς θέμα τῶν ἰδιαιτέρων φροντίδων της· θεωροῦσα δὲ μετὰ τὰς παρὰ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως ἐπενεχθείσας ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν τελῶν τῶν εἰσαγωγῆς διαφόρων ἑλληνικῶν προϊόντων, καὶ ἰδίως τῆς σταφίδος, πόσον μεγάλως ἤθελεν ὠφελήσει εἰς τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτῆς, ἐὰν τὸ προϊὸν τοῦτο εἰσήγετο εἰς τὴν ἐκτεταμένην ταύτην ἐπικράτειαν, προσεκάλεσεν ἀνυκόντως τὴν προσοχὴν καὶ τὰς σκέψεις τῶν ἐχόντων συμφέρον, καὶ ἰδίως τῶν κατοίκων, ὅπου γίνεται ἡ σημαντικωτέρα ἐξαγωγὴ τοῦ προϊόντος· οἱ σημαντικώτεροι ἐπομένως κτηματίαι καὶ ἔμποροι τῶν Πατρῶν ὁδηγούμενοι ἐκ τῶν συμφερόντων των καὶ τῶν πιθανοτήτων, αἵτινες τοῖς προσφέρονται, εὗρισκαν κατάλληλον νὰ συγκροτήσωσιν ἐπὶ τούτῳ ἑταιρίαν διὰ μετοχῶν καὶ νὰ ἀναδεχθῶσι πρῶτοι οὗτοι τοὺς κινδύνους καὶ τὰς βεβαίας σχεδὸν ζημίας, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἡ ἐπιχείρησις.

Κατὰ τὸ προσωρινὸν καταστατικὸν, τὸ ὁποῖον συνέταξαν οἱ μέτοχοι καὶ ὑπέβαλον εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἡ ἑταιρία αὕτη θέλει συστηθῇ ἐπὶ τῶν ἑξῆς βάσεων.

1. Ἕκαστος μέτοχος θέλει συνεισφέρει ἐν ποσὸν σταφιδοκαρποῦ ἡμίσειαν χιλιάδα ἢ δραχμὰς 100.

2. Τὸ ὅλον τῶν μετοχῶν προσδιωρίσθη εἰς χιλίας τριακοσίας.

3. Ἡ ἑταιρία θέλει ἀναλάβει διὰ λογαριασμὸν καὶ δι' ἐξόδων της ν' ἀποστέλλῃ ἐτησίως ἀνάλογον ποσὸν σταφιδοκάρπου πρὸς κατανάλωσιν εἰς διαφόρους λιμένας τῆς Ρωσσίας, καὶ θέλει ἐξακολουθήσει τὰς ἐργασίας της ἐπὶ πέντε ἔτη.

Ἐξαιτοῦνται δὲ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως νὰ τοῖς χορηγηθῇ ἐπὶ πέντε ἔτη ἀτέλεια ἐπὶ τῆς ἐξαχθησομένης δι' ἑνὸς ὡρισμένου λιμένος τοῦ κράτους, τοῦ τῶν Πατρῶν, σταφίδος μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων λιτρῶν κατ' ἔτος.

Ἡ κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὸν κοινωφελῆ σκοπὸν τῆς ἑταιρίας καὶ τοὺς κινδύνους, οἵτινες συνοδεύουν πάντοτε κατὰ πρῶτον τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ διὰ τοῦ παρουσιαζομένου νομοσχεδίου τὴν παραχώρησιν ταύτην τῆς ἀτελείας τῆς διὰ τοῦ λιμένος Πατρῶν ἢ Αἰγίου ἐξαχθησομένης σταφίδος, ὡς μέσον ἐνισχύσεως καὶ προστασίας τῆς ἑταιρίας· συνῆψε δ' αὐτὴν μὲ ὅρους τινὰς, τοὺς ὁποίους ἐθεώρησεν ἀναγκαίους πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ σκοποῦ δι' ὃν δίδεται· ἐπίσης ἀναγκαίαν ἐθεώρησε καὶ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 αὐτοῦ προσθήκην, του νὰ δύναται δηλ. νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς ἀτελείας καὶ ὑπὲρ ἐμπόρων καὶ κτημάτων, ὅσοι ἤθελον ἀναδεχθῇ τὴν τοιαύτην ἐπιχείρησιν πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε ὅρους, καθόσον μ' ὅλας τὰς φροντίδας καὶ τὴν σπουδὴν ἥτις θέλει καταβληθῇ, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ καταρτισθῇ ἐγκαίρως ἡ ἑταιρία καὶ ν' ἀπολεσθῇ ἡ εὐκαιρία τῆς ἐρετεινῆς εἰσοδίας· πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐτέθη καὶ ὁ 6'. § τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἑταιρία μετὰ τὴν σύστασίν της δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει τὰς ἀναπεθειμένας εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις.

Ἐξηγήσας ἐν γένει τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ παρουσιαζομένου νομοσχεδίου, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ἐκτιμῶντες αὐτούς, θέλετε εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπιφέρητε ταχέως τὴν ἐπιζητουμένην ἐπιψήφισίν σας, ὅπως δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργήσῃ ἐγκαίρως τὰ ἐπ' αὐτῇ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

« Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Παραχωρεῖται εἰς τὴν διὰ μετοχῶν συστηθησομένην ἐν Πάτραις ἑταιρίαν ἀτέλεια ἐπὶ πέντε ἔτη παντὸς δασμοῦ ἐπὶ πεντακοσίων χιλιάδων ἐνετικῶν λιτρῶν Κορινθιακῆς σταφίδος καλῆς καὶ καθαρᾶς ποιότητος, τὴν ὁποίαν θέλει ἐξάγει κατ' ἔτος ἐκ τοῦ λιμένος Πατρῶν ἢ Αἰγίου καὶ ἀποστέλλει πρὸς κατανάλωσιν εἰς λιμένας τῆς Ρωσσίας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἑταιρία εἶναι ὑπόχρεως νὰ παρουσιάζῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως προσδιορισθησομένης προθεσμίας τακτικὴν ἀπόδειξιν εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ τελωνείου Πατρῶν ἢ Αἰγίου ἐκ μέρους τοῦ ἀριθμοῦ Ἑλληνικοῦ Προξένου καὶ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς περὶ τῆς εἰς τὴν Ρωσσίαν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγωγῆς ὁλοκλήρου τοῦ ἐξαχθέντος ἀτελοῦς σταφιδοκάρπου. Ἐὰν δὲ ἤθελε φορτωθῇ ἀποστέλλουσα αὐτὸν εἰς λιμένα ἄλλης ἐπικρατείας, ἢ δὲν ἤθελε παρουσιάσει ἐμπροθέσμως τὴν ἀνωτέρω ἀπόδειξιν εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ τελωνείου Πατρῶν ἢ Αἰγίου, θέλει καταδιώκεσθαι διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἁπλοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἡ ἑταιρία δὲν ἤθελεν εἶσθαι συστημένη, ἡ χαριζομένη εἰς ταύτην ἀτέλεια δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἐμπόρους καὶ κτηματίας ἄλλους ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ὑπὸ τοὺς ἐκτεθέντας ὅρους καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένου σταφιδοκάρπου.

Ἐὰν δὲ μετὰ τὴν σύστασίν της ἡ ἑταιρία δὲν ἤθελεν εἰσάγει κατ' ἔτος εἰς τὴν Ρωσσίαν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν 200,000 λίτρας τοὐλάχιστον, ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀτέλεια δύναται νὰ τῇ ἀφαιρεθῇ καὶ παραχωρηθῇ εἰς ἄλλους ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Παρελθών δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τμήματος ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυτικῆς δυνάμεως, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, ἐξετάσασα τὸ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ λῆγον 1851 ἔτος, συστάινει αὐτὸ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1851.

Γ. Σκοῦφος, Ν. Πετμεζᾶς, Ἰω. Γεωργάρας, Ε. Μηδινός.

Ὁ εἰσηγητὴς Δ. Δρόσος. »

Ἀναγγείλαντος τοῦ προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς παρούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ 1850, παρετηρήθη ὅτι κωλυομένου τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἡ Βουλὴ δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς τῶν ἄλλων ὑπουργείων πιστώσεως.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 3 κεφ. Α. τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν «Βασιλικὰ διάσημα» καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. Ἄρθρ. 3.

« Ἐπὶ τῶν πιστώσεων τοῦ ὑπουργείου τούτου ἡ ἐπιτροπή σας μόνον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν Βασ. διασήμων ἀμφίβαλλεν, ἀλλὰ λαβοῦσα κατόπιν πληροφορίας καὶ πεισθεῖσα τόσον περὶ τῆς προβλέψεως αὐτῶν, καθὼς καὶ ὅτι ἔμειναν διὰ τὸ τρέχον ἔτος διαθέσιμα διάσημα ἀξίας δραχ. 9298, προτείνει τὴν παραδοχὴν τῶν ζητουμένων πιστώσεων καθ' ὁλοκληρίαν. »

Μηδεμιᾶς δ' ἀντιρρήσεως ὑπαρχούσης, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὰ δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρ. 4 τοῦ αὐτοῦ κεφ. ἔχουσι δ' οὕτω.

« 1) Βασιλικὰ διάσημα	δραχ.	6632: 26
2) Εἰς ἀδαμάντινος ἀστὴρ κτλ. . .	»	17000
Τὸ ὅλον	»	23632: 26
Ἄρθ. 4. Ταχυδρομ. ἐκτὸς τοῦ κράτους κλπ.	»	601: 27. »

Ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 2 κεφ. Δ'. « ἔξοδα μεταβλητέα » παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔξοδα ὡς ὡρισμένα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ ὁ ἐν Πετρουπόλει πρέσβυς, διότι ἄλλως, ὡς ἐδαπάνησε τὴν αἰτουμένην ποσότητα, ἠδύνατο νὰ δαπανήσῃ καὶ δέκα χιλιάδας περιπλέον, καὶ νὰ ζητῆται σήμερον ἡ παραδοχή των.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὸν Κ. Ζωγράφον ἐδόθη μόνον προκαταβολή τις, διότι, ἀφ' οὗ ἀνεχώρησε κατεπτοημένος καὶ ἐν ὥρᾳ σφοδροῦ χειμῶνος, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προϋπολογισθῶσι τὰ πρὸς ὁδοιπορίαν ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ ἔξοδα· ῥθάσας ὅμως εἰς Πετρούπολιν ἔπεμψεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀκριβεστάτην σημείωσιν, ἐξ ἧς καταφαίνεται μάλιστα ἡ ἐνδεχομένη οἰκονομία, ἂν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδά του.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 2, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 2 § 1. Διὰ τὰ περιπλέον τῆς ὑπαρχούσης πιστώσεως δαπανηθέντα ἀπὸ τὸν ἐν Πετρουπόλει πρέσβυν δρ. 3664: 20

§ 2) Διὰ τὰ πληρωθέντα εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιτετραμμένον . . . . » 1500

Τὸ ὅλον . . . . . » 5164: 20. »

Ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ τῶν ἐδαφίων 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρ. 1. κεφ. Δ'. ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει βουλευτοῦ τινος, διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατά τινας τουρκικὰς ἑορτὰς εἴθισται νὰ δίδωνται δωρήματα εἰς τοὺς παρὰ τοῖς προξενείοις τούρκους, καὶ ταῦτα εἰσὶ τὰ ἐν τῷ § 2.

Παρετήρησέ τις, ὅτι διὰ τῆς παρούσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ζητοῦνται τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων ποσῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ποσὰ μὴ ἐμπεριεχόμενα ἐν αὐτῷ, ὡς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δωρήματα.

Ἀλλ' ἀπαντήσαντος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπάρχει κεφάλαιον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « ἔξοδα μεταβλητέα » ἐν οἷς ἐμπεριέχονται καὶ τὰ τοιαῦτα δωρήματα· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω ἐδάφια, ἔχοντα οὕτως·

Ἔξοδα μεταβλητέα.

Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα.

« 1] Πληρωτέα εἰς τὸν κατὰ τὴν Ἀλβανίαν καὶ Ἤπειρον πρόξενον δι' ἔξοδα μεταθέσεως τοῦ προξενείου του ἀπὸ Πρεβέζης εἰς Ἰωάννινα, καὶ ἔξοδα ἀποκαταστάσεως του . . δραχ. 546: 25

2] Εἰς τὸν πρόξενον Σμύρνης διὰ ὧραν καὶ λοιπὰ αὐτοῦ, κατὰ τὸν λογαριασμόν του. . . » 138: 75

3] Πληρωτέα εἰς τὸν γραμματέα τῆς ἐν Παρισίοις Β. Πρεσβείας δι' ἔξοδα τοῦ ταξειδίου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Παρισίους . . . . . » 700

4] Πληρωτέα εἰς τὸν ἐκπληροῦντα χρέη γραμματέως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β. Πρεσβείας ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν . . . . . » 200

5] Πληρωτέα εἰς δύω γραμματεῖς ά. τάξεως πρὸ δύω μηνῶν διορισθέντας ἐν τῷ ἐμπορικῷ γραφείῳ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β. Πρεσβείας, δι' ἔξοδα τοῦ ταξειδίου των ἀπ' Ἀθήνας εἰς Κωνσταντινούπολιν . . . . . » 240

Τὸ ὅλον . . . 1825: 00»

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ κεφ. Ζ'. Η'. καὶ ΙΒ'. τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

«Ἅπασα τοῦ ὑπουργείου τούτου ἡ πίστωσις στηρίζεται εἰς πραγματικὰ γεγονότα, καὶ ἑπομένως ἡ παραδοχή της εἶναι ἀναγκαία, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ κεφάλαιον ΙΒ'. § γ'. σημειουμένων δραχ. 90: 87 διὰ τοὺς πάρεδρους τοῦ εἰρηνοδικείου Κορθίου, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ἀποβλέπτει, καθότι εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ εἰρηνοδίκου ἔπρεπε νὰ λάβουν οὗτοι τὸν μισθὸν αὐτῶν.»

Ἐφ' ἧς παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέπεσεν εἰς λογιστικὸν λάθος, διότι τὸ ζητούμενον ποσὸν ἀφῃρέθη μὲν ἀπὸ τοὺς εἰρηνοδίκας, ἀλλὰ, κλεισθείσης τῆς χρήσεως, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πληρωθῶσιν οἱ πάρεδροι ἐκ τοῦ ἰδίου ποσοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἤδη διὰ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω κεφάλαια, ἔχοντα οὕτως·

« Ζ'. Διατροφὴ ὑποδίκων . . . . . δραχ. 15000
Η'. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων . . . . » 20000
ΙΒ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . » 1327: 60

Τὸ ὅλον . . » 36327: 60»

Ἀνεγνώσθησαν τελευταῖον καὶ τὰ ἐδάφια 2 κεφ. Β'. ἐδάφ. 4 κεφ. Γ'. ἐδ. 1 κεφ. Ε. ἐδ. 1 κεφ. Ϛ'. ἐδ. 5 κεφ. Η. ἐδ. 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφ. ΙΓ'. ἐδ. 1 κεφ. ΙΘ'. ἐδ. 8 κεφ. ΚΒ'. καὶ τὸ κεφ. ΚΓ'. καὶ τὰ ἐδ. 2 καὶ 4 τοῦ κεφ. ΚΔ'. τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, μιᾶς δὲ μόνον γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχ. 1280: 25/00 ποσοῦ, ὅτι δηλ. τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τοι ὑπαρχούσης δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ πληρώνῃ πρὶν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ

παρεδέχθη ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων καὶ κεφαλαίων δι εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχουσι δ' οὕτω.

«Κεφ. Β'. § 2. Ὅσα φέρει ὁ τόκος πρὸς 6 0/0 διὰ τὰ πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφειλόμενα κτλ. . . . . δραχ. 9295
Κεφ. Γ'. § 4. Διὰ τὴν ἐκ δραχ. 232 χορήγησιν τοῦ ἀποβιώσαντος Γ. Ἀνδρούτσου κτλ. . . . . δραχ. 2784
Κεφ. Ε'. § 1. Πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν Κ. βουλευτῶν » 30000
Κεφ. Ϛ'. § 1. Διὰ τὸ ἐπιμίσθιον τοῦ γεν. γραμματέως » 444
Κεφ. Η'. § 5. Δι' ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς δημοσίων χρημάτων κτλ. . . . . δραχ. 4000
Κεφ. ΙΓ'. § 3. Ἀποστολὴ καὶ παραλαβὴ χαρτοσήμου » 1500
§ 4. Δικαιώματα καὶ πρμηθειαι . . . . δραχ. 60000
§ 5. Ποσοστὰ ποινικῶν τελῶν χαρτοσήμου . » 1500
Κεφ. ΙΘ'. § 1. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ γραμματέως τῆς ἐπὶ τῶν δασῶν ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δραχ. 132
Κεφ. ΚΒ'. § 8. Πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν δικηγόρων Πήλικα καὶ Κοκκίνου, καὶ δι' ἄλλα δικαστικὰ καὶ δικηγορικὰ καθυστερούμενα . . . . . δραχ. 9000
Κεφ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων . . . . » 5000
Κεφ. ΚΔ'. § 6'. Ἀποζημιώσεις γενικαὶ . . δραχ. 2619: 75
» » § δ'. Ὁμοίως εἰδικαὶ . . . . » 26828: 46.»

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ.μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Λ. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πίπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΓ'.

Τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι μὴ κατορθωμένου νὰ συμπληρωθῶσι τὰ τμήματα δ'. καὶ ε. εἰς ἃ ἔλαχον αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ Βονίτσης καὶ Θήρας, τοῦ δὲ κανονισμοῦ σιωπῶντος ἐπὶ τοιαύτης περιπτώσεως, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ δύ-

νηται νὰ ἐνεργήσῃ νέαν κλήρωσιν, ἵνα μὴ μένῃ ἀμφίβολος ἡ τύχη τῶν ὑποψηφίων, καὶ στερῶνται αἱ ἐπαρχίαι τῶν βουλευτῶν αὐτῶν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην ἀρχήν, δυναμένην νὰ ἔχῃ δυσαρέστους συνεπείας, διότι, ἂν ὑποθέσωμεν τὴν ἐξουσίαν ἐνδιατρεφομένην εἰς ἐκλογήν τινα, ἐὰν αὕτη κληρωθεῖσα λάχῃ εἰς τμῆμα συγκείμενον ἐκ μελῶν ἐναντίων τῷ ὑπουργείῳ, δύναται νὰ παραλύῃ τὸ τμῆμα, καὶ οὕτω κληρουμένη ἐκ νέου νὰ τύχῃ εἰς ἕτερον ἕτοιμον νὰ ὑπηρετήσῃ τὰς διαθέσεις τῆς ἐξουσίας. Ἀντὶ τούτου λοιπὸν θεωρεῖ προτιμότερον νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια εἰς τὸ νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ τμήματα, καθόσον ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν μελῶν εὑρίσκεται ἐνταῦθα, καὶ συντάξωσιν οὕτω τὰς ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἐκθέσεις των.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ ἄνω ἐκτεθεῖσα περίπτωσις διαφέρει τῆς σημερινῆς, καθ' ἣν μὴ ὄντος πλήρους τὸ τμῆμα ἕνεκα τῆς ἀπουσίας ἢ ἀσθενείας μελῶν τινων δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ, καὶ πιθανὸν εἶναι νὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺ ἡ τοιαύτη τοῦ τμήματος κατάστασις, καὶ οὕτω νὰ μένωσιν ἀζήκωτοι οἱ ἐκλεχθέντες βουλευταί.

Μετά τινα δὲ εἰπόντα, ὅτι ὁ φόβος τοῦ προαγορεύσαντος δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι τὰ μέλη τοῦ τμήματος ὑπάρχουσιν ἐν Ἀθήναις, καὶ μόνον δύω ἐξ αὐτῶν ἀσθενοῦσιν, ὥςε δὲν εἶ αι πιθανὸν νὰ βραδύνῃ ἐπὶ πολὺ ἡ συγκέλεσίς του, καὶ ὅτι διὰ τοιαύτην μικρὰν ἀφορμὴν δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀνωτέρω καταστρεπτικὴν ἀρχήν· ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καὶ κατὰ τὴν α'. καὶ β'. περίοδον συνέβησαν τοιαῦτα προσκόμματα, καὶ ἡ Βουλὴ προσκαλέσασα ἐπισήμως τὰ μέλη νὰ συνέλθωσι τάχιστα καὶ συντάξωσι τὴν ἔκθεσιν, εἶπεν ὅτι ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς θέλει παραπέμψει τὴν ἐκλογὴν εἰς ἄλλο τμῆμα· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν προβλέπει τοιαύτην περίπτωσιν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς καθίσταται σχεδὸν ἀδύνατος ἡ συμπλήρωσις τοῦ τμήματος, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἶναι ἄδικον νὰ παρατείνεται ἡ ἐξέλεγξις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμψῃ εἰς ἄλλα τμήματα τὰς προκειμένας ἐκλογὰς, καθόσον μάλιστα δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν καὶ συνεπείας δυσαρέστους, εἴνε ὑπέδειξέ τις τῶν προαγορευσάντων.

Προτεινάντων δὲ τινων ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς φύριον, καθ' ἣν πιθανὸν

νὰ φθάσωσι διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου τινὰ τῶν ἀπόντων μελῶν, καὶ τῆς Βουλῆς συντινεσάσης εἰς τοῦτο, κληρωθεῖσα καὶ ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ Παρνασσίδος, ἡ διὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ βουλευτοῦ Λογοθετοπούλου γενομένη, ὑπὸ τὴν ἐποπτήρησιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν, ἀναπληροῦντος τοὺς ἀσθενοῦντας ἀντιπροέδρους, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Εὐς. Παρίση καὶ Ν. Ματθαίου, ἔλαχεν εἰς τὸ ε'. τμῆμα.

Λαβών τις ἐπομένως τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶχε προτείνει καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς πληροφορίας τινὰς ἐπὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντίων, ὁ δ' ὑπουργὸς παρακατέθεσεν εἰς τὸ σῶμα τ' ἀφορῶντα τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν ἔγγραφα, τῶν ὁποίων ἔλαβον βεβαίως γνῶσιν οἱ βουλευταί· διὸ παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐντικειμένου αὐτοῦ συζητήσεως, ἡ δὲ Βουλὴ ὥρισεν ὡς τοιαύτην τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς πιστώσεως τοῦ 1850 συζητήσεως, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἐδάφια 32. 33. 34. 35. 36 καὶ 37, ἐφ' ὧν λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀναπληρῶν τὸν ἀπόντα ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν, παρετήρησεν, ὅτι συνταγματικῶς τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα, προκειμένου μάλιστα περὶ πιστώσεως, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διαφόρων ποσῶν, καὶ ἐπομένως δυνάμει τοῦ τοιούτου δικαιώματος ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων, ὡς ἐπίσης καὶ ἄλλων προηγηθέντων, τῶν ὁποίων ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ· διεσάφησε δὲ συγχρόνως ὁ ἀγορεύων ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινὸς, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὴν ἤδη συζητουμένην πίστωσιν.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ ἐδ. 38, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσων ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι στρατιώτης τις ἐκ τῶν συνοδευόντων τὸν ἀξιωματικὸν, περιοδεύοντα δι' ὑπηρεσίαν, ἀφείλετο ἀπὸ τὸ κιβώτιον αὐτοῦ τὰς προκειμένας 200 δραχ. συλληφθεὶς δ' ἔπειτα καὶ δικασθεὶς κατεδικάσθη, ἀλλὰ διότι εἶχε περιουσίαν, ἐξ ἧς τὸ δημόσιον νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν, καὶ διὰ τοῦτο σήμερον ζητεῖται διὰ τῆς πιστώσεως· ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ εὑρῶρησε δίκαιον νὰ τὸ παραδεχθῇ.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι μὴ γνωρίζων τὰς στρατιωτικὰς λογιστικὰς διατυπώσεις ὡς πρὸς τοὺς ὑπολόγους, διὰ νὰ ἴδῃ κατὰ

πόσον είναι δικαία ή προκειμένη αίτησις, λέγει μόνον, ότι δέν θεωρεί δίκαιον νά παραδεχθώμεν αύτήν, διότι τοιουτοτρόπως θέλομεν έμψυχώσει τάς κλοπάς των δημοσίων χρημάτων, άφοῦ έκαστος πληροφορηθῆ, ότι τό δημόσιον μόνον θά ύποστῆ τήν ζημίαν.

Άπήντησεν ό έπί των Έκκλησιαστικών ύπουργός, ότι άν ή Βουλή πεισθῆται ότι έλαβε χώραν ή προκειμένη κλοπή, καί ότι δέν έγένετο παραίτιος αύτῆς ό άξιωματικός ούτ' έν γνώσει ούτ' έξ άμελείας, διότι δέν ήδύνατο ποτέ νά ύποπτεύσῃ είς τούς συνοδεύοντας αύτόν στρατιώτας τοιαύτην κακοήθειαν, δέν είναι δίκαιον ή Βουλή νά τόν καταδικάσῃ είς τήν πληρωμήν τοῦ κλαπέντος ποσοῦ, καί διά τοῦτο νομίζει ότι πρέπει νά τό παραδεχθῆ.

Άντιπαρετήρησεν άλλος, ότι δέν πρόκειται ένταῦθα περί άθωώσεως ή καταδίκης τοῦ άξιωματικοῦ, άλλά περί άπαιτήσεως χρηματικῆς· ότι οί κατ' έτος έπιψηφιζόμενοι προϋπολογισμοί τοῦ έπί των στρατιωτικών ύπουργείου άναβαίνουσιν είς πέντε έκατομμύρια δραχ. λαμβανομένης ύπ' όψιν τῆς όλικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, έν ᾧ πάντοτε είναι έλλειπής, καί περιμένομεν νά ίδωμεν είς τούς άπολογισμούς τί γίνονται τά περισσεύοντα χρήματα, καί τελευταίον, ότι τό αύτό όφείλομεν νά πράξωμεν καί έπί τοῦ προκειμένου, καί ήτο πάντῃ περιττόν νά ζητῶνται διά τῆς πιστώσεως αί κλαπεῖσαι 200 δραχ. άφοῦ ό κλέψας αύτάς μή ἔχων νά τάς άποδώσῃ δέν καταζητεῖται, άλλά μένει τό κενόν αύτό μέχρι τῆς έξελέγξεως τοῦ άπολογισμοῦ.

Παρετήρησεν έτερος, ότι ό προαγορεύσας όμιλῶν έπί τινων προηγουμένων ποσοτήτων, δαπανηθεισῶν μέν κατά τό 1840 καί 41, σήμερον δέ ζητουμένων, έκάκισε τήν τοσαύτην βραδύτητα, έν ᾧ δέ ήδη ό ύπουργός σπεύδει νά πληρώσῃ έν κενόν, έξαιτούμενος διά τῆς παρούσης πιστώσεως 200 δραχμάς κλαπείσας ύπό στρατιώτου, μή δυναμένου νά τάς άποδώσῃ, καί άφ' οὗ άποδειχθείσης τῆς άθωότητος τοῦ άξιωματικοῦ, δέν είναι δίκαιον νά ύποχρεωθῆ αύτός είς τήν άπόδοσιν, ό προαγορεύσας άντιφάσκων πρός έαυτόν, έξαιτεῖται ν' άναβληθῆ ή άπόφασις τῆς Βουλῆς μέχρι τῆς έξελέγξεως των άπολογισμῶν· διά ταῦτα άποκρούων τήν άνωτέρω πρότασιν, συμπεραίνει ότι καλῶς ποιῶν ό ύπουργός ζητεῖ διά τῆς πιστώσεως τήν άνωτέρω ποσότητα, τήν όποίαν ή Βουλή είναι δίκαιον νά παραδεχθῆ.

Άπαντῶν ό έπί των Έκκλησιαστικών ύπουργός, ότι ό άξιωματικός Σκαρβέλης άπολέσας τάς δραχμάς αύτάς, ένῶ περιώδευε διά τήν ύπηρεσίαν τῆς στρατολογίας, εύρέθη είς τήν άνάγκην νά καταβάλῃ τό άπολεσθέν ποσόν, τό όποῖον ήδη ζητεῖ παρά τοῦ ύπουργοῦ νά τῷ έπιστραφῆ, καί ό ύπουργός μή δυνάμενος ν' άρνηθῆ τήν δικαίαν αύτοῦ άπαίτησιν, ζητεῖ τήν περί τούτου άδειαν τῆς Βουλῆς, ὥστε δέν είναι δίκαιον νά στερῆται ό άξιωματικός των χρημάτων του μέχρι τῆς έξελέγξεως των άπολογισμῶν.

Παρετήρησεν άλλος, ότι άπαντες συμφωνοῦμεν, ότι ό άξιωματικός δικαιοῦται νά λάβῃ τάς ζητουμένας δραχμάς, φιλονεικεῖται ὅμως άν πρέπει νά τάς δώσωμεν διά τῆς πιστώσεως, ή νά παραδεχθῶμεν είς τόν άπολογισμόν τό έλλειμμα. Συμφωνῶν λοιπόν καί αύτός μετά τοῦ προτείναντος τήν άναβολήν τῆς παραδοχῆς κατά τήν έξέλεγξιν τοῦ άπολογισμοῦ, παρατηρεῖ ότι τό περί οὗ ό λόγος ποσόν πρέπει νά πληρωθῆ έκ τοῦ κεφαλαίου, είς ό άνήκει ή δαπάνη αύτή· άλλά διά νά ψηφίσωμεν αύξησιν κεφαλαίου τινός, πρέπει νά γνωρίζωμεν άν έξηντλήθη όλόκληρον τό διά τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγηθέν ποσόν, διότι άν δέν έξηντλήθη, τότε είναι περιττόν νά δώσωμεν νέαν πίστωσιν· τοῦτο δέ θέλομεν ίδει είς τόν άπολογισμόν, ότε δυνάμεθα νά παραδεχθῶμεν καί τήν ζητουμένην σήμερον ποσότητα.

Προσέθηκεν έτερος, ότι διά των πιστώσεων συμπληροῦμεν τά έξαντληθέντα κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε, άν τό κεφάλαιον, είς ό άνήκει ή προκειμένη δαπάνη έξηντλήθη, ὤφειλεν ό ύπουργός νά ζητήσῃ παρά τῆς Βουλῆς αύξησιν τοῦ κεφαλαίου, καί όχι τήν άπόδοσιν κλαπέντων χρημάτων, διότι τοῦτο είναι άντικείμενον τοῦ άπολογισμοῦ, όπου έπισυνάπτονται άπαντα τά δικαιολογητικά έκάστης δαπάνης έγγραφα, καί έκεῖ θέλομεν πληροφορηθῆ έξ αύτῶν, πῶς έγένετο ή είρημένη κλοπή, καί άν ήναι δίκαιον ν' άποζημιώσωμεν τόν άξιωματικόν.

Καί άλλου είπόντος, ότι τά ζητούμενα χρήματα άνήκουσιν είς χρῆσιν κλεισμένην, καί δέν δυνάμεθα σήμερον νά έπιφέρωμεν μεταβολάς είς τούς λογαριασμούς αύτῆς, παρετήρησέ τις ότι τό παρόν ζήτημα, ώς παρουσιάζεται, είναι ζήτημα τάξεως, καί ότι όπωσδήποτε καί άν λυθῆ ύπό τῆς Βουλῆς, ό ύπόλογος άξιωματικός δέν άπαλλάττεται τῆς λογιστικῆς εύθύνης, είς ήν έκαστος ύπόλογος, έκτός τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, ύπόκειται όφείλων ν' άποδείξῃ ότι είχε λάβει όλα τά πρός έξασφάλισιν των δημοσίων χρημάτων άπαιτούμενα μέτρα· περί τούτου δέ θέλει δικάσει τό έλεγκτικόν συνέδριον ώς άρμόδιον, καί θέλει άποφανθῆ έν

καιρῷ κατὰ ἢ ὑπὲρ τοῦ ὑπολόγου ἀξιωματικοῦ, εἴτε δοθῇ σήμερον ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ ζητούμενον ποσὸν εἴτε μή, διότι ἡ τοιαύτη τῆς Βουλῆς ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας ὡς πρὸς τὴν λογιστικὴν εὐθύνην τοῦ ὑπολόγου.

Ἐπανέγκεν ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ κατὰ τὸν προαγορεύσαντα ἡ παραδοχὴ τοῦ ζητουμένου ποσοῦ δὲν ἀπαλλάττει τὸν ἀξιωματικὸν τῆς εὐθύνης, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ὡς ὑπόλογος διαχειριστὴς δημοσίων χρημάτων, τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε πρῶτον νὰ περιμείνῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασιν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, καὶ ἂν αὐτὴ τὸν ἀπήλλαττε τῆς εὐθύνης, τότε νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κλαπέντων χρημάτων, καὶ ὄχι νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ ἀντικειμένου μὴ ἐξελεγχθέντος εἰσέτι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, καὶ νὰ μὴ δύναται διὰ τοῦτο νὰ σχηματίσῃ πεποίθησιν· προτείνει λοιπὸν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀποφάσεως, μεχρισοῦ τὸ συνέδριον ἐκδόσει ἀπόφασιν.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργός, ὅτι ἐπαινεῖ μὲν τὸν ζῆλον τῶν βουλευτῶν, τοσοῦτον ποιούντων λόγον διὰ 200 δραχμάς, ἀλλ' ἀφοῦ καθ' ἃ ἐρρέθη ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύνης τὸν ὑπόλογον, θεωρεῖ τὸ ζήτημα λελυμένον, διότι ἂν ὁ ὑπουργὸς διαθέσῃ τὴν ζητουμένην ποσότητα ὑπὲρ τοῦ ἀξιωματικοῦ πρὶν ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ συνεδρίου, καὶ ἀκολούθως θεωρηθῇ οὗτος ἔχων, ὁ ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῶν Σωμάτων, καὶ δύνανται τότε νὰ καταλογίσωσιν εἰς βάρος αὐτοῦ τὰ κακῶς δαπανηθέντα.

Μετά τινα ἔτι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον περιστραφεῖσαν συζήτησιν ἠρωτήθη ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὸ ἐκ δραχμ. 200 ἐδάφιον· ἀλλὰ μὴ διακριθείσης τῆς δι' ἀναστάσεως γενομένης ψηφοφορίας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Χάνον καὶ Δ. Δρόσον, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἐρωτῶ ὁ πρόεδρος κηρύξας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 1/2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.
Δημ. Γ. Φιλάρετος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΔ'.

Τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθόντες ἐν πρώτοις οἱ εἰσηγηταὶ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ζώων νομοσχεδίου καὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Βονίτσης, ἀνέγνων τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή σας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων, μελετήσασα μετὰ προσοχῆς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, καθὼς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, παραδέχεται, κατὰ πλειονοψηφίαν, τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον μὲ τὴν ἀκόλουθον μόνον τροποποίησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῆς φοραλογίας νομίζει ἡ ἐπιτροπή σας, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προσθέσητε «καὶ ἓν οἰκόσιτον αἰγοπρόβατον δι' ἑκάστην οἰκογένειαν.»

Ἡ μειονοψηφία δὲ παρατηροῦσα τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, παραδέχεται τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 3 ἀρχὴν τῆς δηλώσεως τῶν ζώων ἀπὸ τοὺς ἰδίους κτηνοτρόφους «ὅταν αὕτη γίνηται ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ δημάρχου, συνεδριάζοντος ἐπιτηδες, καὶ παρευρισκομένων, εἰ δυνατόν, καὶ τῶν εἰδικῶν παρέδρων» κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πιστεύει ἡ μειοψηφία, ὅτι δὲν θὰ εὑρεθῇ ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπαριθμήσεως, ἡ ὁποία τόσα καὶ τόσα παράπονα ἐπιφέρει, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν παραδέχεται ἡ μειονοψηφία τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 6 ἀπαρίθμησιν, ὅταν μάλιστα αὕτη δὲν προκαλῆται εἰμὴ «ἀπὸ ἁπλῆς ὑπονοίας», κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Τότε μόνον ἠδύνατο ἡ μειονοψηφία νὰ δεχθῇ τὴν ἀπαρίθμησιν, ὅταν αὕτη «προκαλεῖτο ἀπὸ μήνυσιν ἐγγράφου ἄλλου τινὸς κτηνοτρόφου» καὶ εἰς τὴν περίστασιν ἐκείνην, φρονεῖ ἡ μειονοψηφία ὅτι «ὁ ἔφορος ἢ ὁ βοηθὸς του ἐξεγγόμενος αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, καὶ συνοδευόμενος πάντοτε ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ δήμου ἐκείνου κτλ., κατὰ τὸ νομοσχέδιον» παρέχει περισσοτέραν ἀσφάλειαν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη. Καθόσον ἀφορᾷ

τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου ἡ μειονοψηφία νομίζει, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ γίνηται ἀργότερα ἀπὸ τὴν παρὰ τοῦ νομοσχεδίου προσδιορισμένην ἐποχήν.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1851.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Α. Κοντάκης, Π. Λαζαρὴς, Γ. Κ. Βελῆς,
Γ. Γουλιμὴς, Π. Καλαμογδάρτης.»

Πρὸς τὴν Σ. Βουλήν.

«Τὸ Δ'. τμῆμα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἀκαρνανίας, ἐνεργηθείσης πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος κυρίου Σταύρου Γρίβα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Τατσέλος Μαυρομμάτης ἔλαβε ψήφους 3986, ἀρξαμένης τῆς ψηφοφορίας τῇ 8 τρέχοντος μηνὸς καὶ λῆξάσης τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ.

Διεξελθὸν τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν μετ' ἐπισκέψεως καὶ εὑρὸν αὐτὴν διεξαχθεῖσαν σύμφωνα μὲ τὸν βουλευτικὸν νόμον, τὰς δὲ ἐνστάσεις μηδόλως προσβαλούσας τὸ τῆς ἐκλογῆς κῦρος·

Γνωμοδοτεῖ.

Ὅτι ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἀκαρνανίας ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα εἶναι ἔγκυρος, καὶ ὅτι νόμιμος βουλευτὴς αὐτῆς ἀναδεικνύεται ὁ Κ. Τατσέλος Μαυρομμάτης, ἔχων καὶ τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Εἰσηγητὴς Δημ. Ζῶτος.»

Μηδεμιᾶς δὲ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως κατὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καὶ ἑπομένως ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε νόμιμον βουλευτὴν Βονίτσης ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Σταύρ. Γρίβα τὸν Τατσέλον Γ. Μαυρομμάτην, ὅστις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἀπαιτούμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Λαβών τις ἑπομένως τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι τὸ ε. τμῆμα, εἰς ὃ ἔλαχον αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ Θήρας καὶ Παρνασσίδος, οὔτε εἶναι συμπεπληρωμένον οὔτε θέλει ἴσως συμπληρωθῆ, καὶ ἐπειδὴ λήγει ὁσονούπω ἡ σύνοδος, θεωρεῖ δίκαιον νὰ παρακέμψῃ αὐτὰς ἡ Βουλὴ εἰς ἄλλα τμήματα, διὰ νὰ συντάξωσι τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις των καὶ ὁρισθῇ ἡ τύχη τῶν ὑποψηφίων. Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης, ἐγένετο νέα κλήρωσις ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Χουρμουζίου καὶ Γ. Σταΐκου, καθ' ἣν ἔλαχον ἡ μὲν τῆς Παρνασσίδος εἰς τὸ Δ'. ἡ δὲ τῆς Θήρας εἰς τὸ Α. τμῆμα.

Ἐνταῦθα προτείναντός τινος νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὅτι ἡ νέα αὕτη κλήρωσις ἐπετράπη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οὐχὶ διότι δὲν συνεπληροῦτο τὸ τμῆμα ἕνεκα τῆς ἀπουσίας μελῶν τινων, ἀλλὰ διότι λήγει ἡ σύνοδος, ἀντείπεν ἕτερος, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς δὲν πρέπει νὰ προτείνωνται ὅροι εἰς τετελεσμένα ἀντικείμενα· ἀλλ' ἐὰν ὁ προαγορεύσας θέλῃ, δύναται νὰ εἰσαγάγῃ πρότασιν, διὰ νὰ τεθῇ ὁριστική τις διάταξις περὶ τούτου ἐν τῷ κανονισμῷ καὶ συζητηθῇ αὕτη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις παρεδέχθη τὴν δευτέραν αὐτὴν γνώμην ἄνευ ὅρου.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἂν καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε χθὲς νὰ συζητηθῇ σήμερον τὸ περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ ἄρθρου Ἀπεραντίων ἀντικείμενον, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ὑπολείπεται ἔτι ἐκ τῆς πιστώσεως εἰμὴ ἓν μόνον ἑβδόμιον, τὸ δὲ περὶ Ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον συγκειται ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου, θεωρεῖ καλὸν νὰ προηγηθῇ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις, καὶ μετ' αὐτὴν νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὸ τῆς δημοτ. ἐκλογῆς ἀντικείμενον.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ χθὲς μείναντος ἐκκρεμοῦς 38 ἑβδομίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Δρόσον καὶ Π. Ζάνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 48 κατὰ 17, ἀρνηθέντων 7.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ἑβδόμιον 38 ἐκ δρ. 200, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Δημήτριος Σκυλοδήμος	. .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	. Ο.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. .
Δημήτριος Γιανναύλης	. .	Παναγιώτης Λαζαρὴς	. . Ο.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . . Ν.	Θεόδωρος Γρίβας	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . Ν.	Κωνς. Γριβογεώργης	. . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . Ν.	Δ. Πετροπουλάκης	. . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .	Π. Τσαννετάκης	. . . . Ν.
Γεώργιος Τσάκρης	. . .	Βασίλειος Σκαλτσοδήμος	.
Γεώργιος Σκούρας	. . . Ν.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	.
Σταῦρος Βλάχος	. . ἀρνεῖτ.	Ἐλευθ. Καλογερᾶς	. . Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	. . . . Ο.	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . Ο.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἀνδρέας Πέπας	. . . . Ν.

Σταμάτιος Μήτσας	. . .	Κωνσταντῖνος Μανέτας	.
Γεώργιος Βελῆς	. . . N.	Π. Βάρδογλης	. . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος	. . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	. N.
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάσης	.	Ἀναγν. Δεδόπουλος	. . ἀρνεῖτ.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .	Νικόλ. Μπαΐτουνας	. . . N.
Ἀνδρέας Βιλαέτης	. . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης	. N.
Στέφ. Στεφανόπουλος	. .	Γεώργιος Γουλιμῆς	. . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . N.	Ἀλεξανδρ. Κουμουνδουράκης	O.
Ἰωάννης Κλίμακας	. . .	Χρῆστος Οἰκονομίδης	. .
Π. Ζάνος	. . . . . O.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος	.
Θ. Ζαΐμης	. . . . . ἀρνεῖτ.	Ἐμμ. Μολινός	. . . . . N.
Χ. Θεοχαράπουλος	. . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος	. N.
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . . N.	Γεώργιος Κάνδυας	. . . N.
Ἠλ. Παπαδαῖος	. . . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .	Ἰωάννης Φαρμάκης	. . .
Γεώργιος Περωτῆς	. . . O.	Α. Παπαδημητριάδης	. .
Κωνσταντῖνος Νταγρές	. . .	Ν. Σημάνης	. . . . ἀρνεῖτ.
Ἰωάννης Βάχλας	. . . . N.	Κωνσταντῖνος Ἀξελός	. .
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. O.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	N.
Βελ. Νικολαΐδης	. . . . N.	Γ. Μιξεμαχωρίτης	. . .
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N.	Νικόλ. Πιεράκος	. . . . N.
Νικόλ. Μπούκουρας	. . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας	. . . .
Ἀάμπρος Ῥαΐλος	. . . . N.	Σταῦρ. Καπετανάκης	. . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .	Δημήτριος Νικουλάκης	. .
Π. Κολποδίνος	. . . . . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος	. . N.
Νικόλ. Δελιγιάννης	. . . N.	Ζ. Α. Ζαριφόπουλος	. . .
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. ἀρνεῖτ.	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Γεώργιος Παναγιωτόπουλος	O.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης	. . .
Γεώρ. Παπασπυρόπουλος	. .	Νικος Παναγιῆς	. . . .
Ἐμμ. Καραμάνος	. . .	Παπᾶ Κώνστας Ταμάλας	N.
Νικόλ. Ματθαίου	. . . . N.	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. O.
Ἀναγν. Κοντάκης	. . .	Δημήτριος Κουμανιώτης	. .
Σ. Κοπανίτσας	. . . . N.	Σιδέρης Πεάτσικας	. . ἀρνεῖτ.
Ἀν. Κορφιωτάκης	. . . .	Παν. Πατρινός	. . . . .
Παρασ. Ματάλας	. . . . N.	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . .	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	.
Στάμος Μαυροβίτης	. . . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. O.
Α. Α. Εὐμολπίδης	. . . N.	Κωνστ. Δαρειώτης	. . . O.
Ἠλίας Δωΐλας	. . . . N	Ἰωάννης Γεωργάρας	. . . N.
Θεόδωρος Πετρινός	. . .	Γ. Νικολάου	. . . . . N.

Ἀνδρέας Μάμουκας	. . . N.	Λ. Κιζάννης	. . . . .
Ζαννὴς Μαραγκός	. . . .	Ἰωάν. Δημιανός	. . . .
Μιχαὴλ Σολομός	. . N.	Λάζαρος Α. Γιωργάκης	. . N.
Εὐστράτιος Περίσης	. . N.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	. . . . N.
Ἰωάννης Σαγρεδός	. . .	Πέτρος Χ. Πέτρου	. . . N.
Δημήτριος Δράσος	. . . N.	Κ. Δυοβουνιώτης	. . . .
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος	.	Μ. Χαυμούζης	. . . ἀρνεῖτ.
Κυριάκος Ποντρόπουλος	O.	Κ. Τσουκαλᾶς	. . . . .
Ἀναγν. Παπαταύρης	. . .	Δημήτριος Μητσάκης	. . .
Γεώργιος Στάικος	. . . O.	Γεώργιος Ἀποστολίδης	. O.
Ἀθανάσιος Καστανᾶς	. . O.	Χρῆστος Κικίδης	. . . N.

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ ἑπόμενον 39 δι' ἀναγάτεως, ἀφαιρεθείσης τῆς λέξεως « ἐπιμίσθια » ὡς ἀκαταλλήλως τεθειμένης· ἔχουσι δ' οὕτω.

« § 38. Τὰ ὑπεξαιρεθέντα παρὰ λειποτάκτου στρατιώτου καὶ τὰ λοιπὰ . . . . . δρ. 200

§ 39. Ἔξοδα ἐθνοφορικὰ καὶ λοιπὰ . . . . . » 296. »

Παρατηρηθέντος δὲ, ὅτι τὸ 40 ἐδάφ. ἀνήκει εἰς τ' ἀναβληθέντα, ὡς ἀφορῶν ἐπιμίσθια, ἀνεγνώσθησαν τ' ἄ.ἄ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, καὶ γενομένης ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθ. τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἀπορριφθέντων ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ τῶν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ ἀναβληθέντων πρὸς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη αὐτὰ δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἔχοντα δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. 1. Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850 εἰς δραχ. 285. 502 καὶ 22.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, κατὰ τοὺς ὧδε προσηρτημένους πίνακας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1850.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἀκολούθως γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καμπάνην καὶ Ν. Πετμεζᾶν, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας

πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 69 κατὰ μιᾶς, ἀρνηθέντος ἑνός· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Χορηγοῦνται συμπληρωτικαὶ πιστώσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850 ἐκ δρ. 285,502:22.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ συμπληρωτικαὶ πιστώσεις θέλουσι διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν ειδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, κατὰ τοὺς ὡδε προσηρτημένους πίνακας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω συμπληρωτικαὶ πιστώσεις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1850.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Δημήτριος Σκυλοδῆμος	. . .
Λεωνίδας Χρυσανθόπουλος	N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Δημήτριος Γιαννούλης	. .	Παναγιώτης Λαζαρὴς	. . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος	. . . N.	Θεόδωρος Γριβᾶς	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . N.	Ταστέλλος Μαυρομμάτης ἀρνεῖται	
Δημήτριος Τσάκρης	. . . N.	Κωνστ. Γριβογεώργης	. .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	. . .	Δ. Πετροπουλάκης	. . .
Γεώργιος Τσάκρης	. . .	Π. Τσαννετάκης	. . . . N.
Γεώργιος Σκούφος	. . . N.	Βασίλ. Σκαλτσοδῆμος	. . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N.	Ἐλευθ. Καλογερᾶς	. . . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἰω. Εὐγενίδης	. . . . . N.

Ἀνδρέας Πέπας	. . . . N.	Ἠλίας Δωΐλας	. . . . . N.
Σταμάτιος Μήτσας	. . . .	Θεόδωρος Πετρινός	. . .
Γεώργιος Βελὴς	. . . . N.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	. . .
Δημήτριος Ζώτος	. . . . N.	Π. Βαρδογλῆς	N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	. .	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος	N.
Μιχαὴλ Σισίνης	. . . .	Ἀναγ. Διδόπουλος	. . . N.
Λύσανδρος Βιλαέτης	. . .	Νικόλαος Μπούτουνας	. . N.
Στέφ. Στερανόπουλος	. . .	Δημήτριος Σακελλαριάδης	. .
Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . N.	Γεώργιος Γουλιμὴς	. . . N.
Ἰωάννης Κλίμακας	. . . .	Ἀλέξανδρος Κουμουνδουράκης	N.
Π. Ζάνος	. . . . . O.	Χρῆστος Οἰκονομίδης	. .
Χ. Δεμάθας	. . . . .	Κωνστ. Ἀμπεράπουλος	.
Θ. Ζαΐμης	. . . . . N.	Ἐμ. Μαδινός	. . . . . N.
Χ. Θεοχαράπουλος	. . . .	Δημ. Δημητρακόπουλος	. N.
Ν. Πετμεζᾶς	. . . . . N.	Γεώργιος Κάνδυκης	. . . N.
Ἠλ. Παπαδάκις	. . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος	. . . N.
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .	Ἰωάννης Φαρμάκης	. . . .
Γεώργιος Περωτὴς	. . . N.	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς	. .	Ν. Σισμάνης	. . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	. . . . N	Κωνστ. Ἀξελὸς	. . . . . N.
Ἀναγνώστης Π. Ἰωάννου	. N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος	
Βελ. Νικολαΐδης	. . . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης	. . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N.	Κίμων Χριστοδούλου	. . .
Νικόλαος Μπούκουρας	. . N.	Νικόλ. Πιπράκος	. . . N.
Ἀμβρόσιος Ῥοΐλὸς	. . . . N.	Γρηγόρ. Πατριαρχέας	. . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. . .	Στ. Καπετανάκης	. .
Π. Κολποδῖνος	. . . . . N.	Δημητ. Νικουλάκης	. . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης	. . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος	. . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	. . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος	. . .
Γεώργιος Πανοπριφτόπουλος	.	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Γ. Παπασπυρόπουλος	N.	Γεώργιος Α. Φάλλης	. . . .
Ἐμμ. Καραμάνος	. . . .	Νάκος Πανουριᾶς	. . . .
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N.	Παπᾶ Κώνστας Τσαμάλας	. N.
Ἀναγ. Κοντάκης	. . . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N.
Σ. Κοπανίτσας	. . . . N.	Δημήτριος Κουμανιώτης	. .
Ἀν. Κορφιωτάκης	. . . .	Σιδέρης Πράτσικας	. . . N.
Παρασ. Ματάλας	. . . . N.	Παν. Πατρινὸς	. . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου	. .
Στάμος Μαυροδῆμος	. . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου	. .
Ἀμβρόσιος Εὐμολπίδης	. . N.	Ἀναγνώστης Τατόπουλος	. N.

Κων. Δαρειώτης . . . N.	Ἀθανάσιος Κασταγᾶς . . .
Ἰω. Γεωργάρας . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Λάζαρος Α. Γιουρδῆς . . N.
Ἀνδρέας Μάμουκας . . . N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς . . . N.
Ζαννῆς Μαραγκός	Ἰω. Δαμιανός . . . . .
Μιχαὴλ Σολομός . . . N.	Πέτρος Χ. Πέτρος . . . N.
Εὐστράτιος Παρίσης . . . N.	Κ. Διοβουνιώτης . . . . N.
Ἰωάννης Σαγρίδος . .	Μ. Χουρμούζης . . . .
Δημήτριος Δίδας . . . N.	Κ. Τσουκαλᾶς . . . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . .	Δημήτριος Μητσάκης . . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . N.	Γεώργιος Ἀποστολίδης . . N.
Ἀναγ. Παπατσώρης	Χρῆστος Κικίδης . . . N.
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . N.	

Προὐτέθη ἐπομένως εἰς συζήτησιν ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Πετμεζᾶ καὶ Τ. Μαυρομμάτη, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡς ἐπροσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτρ. Ὀρεινός	Δημήτριος Σκυλοδῆμος . . .
Λεωνίδ. Χρυσανθόπουλος . N.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .
Δημήτριος Γιαννούλης . . N.	Παναγιώτης Λαζαρὴς . . N.
Λεωνίδας Ἐμπειρίκος . . N.	Θεόδωρος Γρίβας . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . N.	Κωνστ. Γριβογεώργης . . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N.	Τ. Μαυρομμάτης . . . . .
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Δ. Πετροπουλάκης . . . .
Γεώργ. Τσόκρης	Π. Τζαντάκης . . N.
Γεώργιος Σκοῦρος . . . N.	Βασίλειος Σκαλτσοδῆμος . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . N.	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N.
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἰω. Εὐγενίδης . . . . . N.

Ἀνδρέας Πέπας . . . . N.	Θεόδωρος Πετρινός . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . .	Κωνστ. Μανέτας . . . .
Γεώργιος Βελὴς . . . . N.	Π. Βάρβογλης . . . . . N.
Δημήτριος Ζῶτος . . . . N.	Δημήτριος Γ. Φιλάρετος . N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N.
Μιχαὴλ Σισίνης	Νικόλαος Μπούτουνας . . N.
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N.	Δημήτριος Σακελλαριάδης .
Στέρ. Στεφανόπουλος . .	Γεώργιος Γουλιμὴς . . . N.
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N.	Ἀλέξανδρ. Κουμουνδουράκης N.
Ἰωάννης Κλίμακας . . .	Χρῆστος Οἰκονομίδης . .
Π. Ζάνος . . . . . N.	Κωνστ. Λιμπερόπουλος . .
Θ. Ζαΐμης . . . . . N.	Ἐμ. Μοδινός . . . . . N.
Χ. Θεοχαρόπουλος	Δημ. Δημητρακόπουλος . . N.
Ν. Πετμεζᾶς . . . . . N.	Γεώργ. Κάνδυας . . . . N.
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . N.	Φραγκίσκος Μαῦρος . . . N.
Γρηγόριος Κορριωτάκης .	Ἰωάννης Φαρμάκης . . . .
Γεώργιος Περωτὴς . . . N.	Α. Παπαδημητριάδης . .
Κωνσταντῖνος Νταγρὲς . .	Ν. Σισμάνης . . . . N.
Ἰωάννης Βάχλας	Κωνστ. Ἄξελός . . . . N.
Ἀναγνώστ. Π. Ἰωάννου . . N.	Χρῆστος Στ. Ἀντωνόπουλος .
Βελισ. Νικολαΐδης . . . N.	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . N.
Πέτρος Δελιγιάννης . . N.	Κύριων Χριστοδούλου . . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . N.	Νικόλ. Πιεράκος . . . . N.
Ἀλέμπρος Ῥοῦλιας . . . . N.	Γρηγ. Πατριαρχέας . . . .
Κώνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Σταυρ. Καπετανάκης . . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N.	Δημ. Νικουλάκης . . . .
Νικόλαος Δελιγιάννης . . N.	Χαράλ. Χριστόπουλος . . N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος . . N.	Ζ. Α. Ζαρειφόπουλος . .
Γεώργιος Πανοπριτόπουλος N.	Νικόλ. Μοσχούλας . . . .
Γεώργιος Παπασπυρόπουλος N.	Γεώργιος Α. Ῥάλλης . . . .
Ἐμ. Καραϊάνος	Νάκος Πανουριᾶς . . .
Νικόλ. Ματθαίου . . . N.	Παπακώνστας Τσαμάλας N.
Ἀναγνώστ. Κοντάκης . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης N.
Σ. Κοπανίτσας . . . . N.	Δημήτρ. Κουμανιώτης . .
Ἀναστ. Κορριωτάκης . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . N.
Παρασ. Ματάλας . . . N.	Παν. Πατρινός . . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος . . .	Ἀνάργυρος Χ. Ἀναργύρου .
Στάμος Μαυροδῆμος . . N.	Νικόλαος Χ. Ἀναργύρου . . N.
Λάμπρος Εὐμολπίδης . . N.	Ἀναγνώστ. Τατάπουλος N.
Ἠλίας Δωΐλας . . . . . N.	Κωνσταντ. Δαρειώτης . . N.

Ἰω. Γεωργάρας	N.	Ἀθανάσιος Καστανᾶς	
Γ. Νικολάου	N.	Α. Κιζάνης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.	Ἰωάννης Δαμιανός	
Ζαννὴς Μαραγκός		Λάζαρος Α. Γιουρδὴς	N.
Μιχαὴλ Σολομός	N.	Ι. Γ. Κριεζὴς	N.
Κύστράτιος Παρίσης	N.	Κ. Διοβουνιώτης	
Ἰωάννης Σαγρέδος		Μ. Χουρμούζης	N.
Δημήτριος Δρόσος	N.	Κ. Τσουκαλᾶς	
Δημήτριος Πολυχρονόπουλος		Π. Χ. Πέτρος	
Κυριάκος Πονηρόπουλος	N.	Δημήτριος Μητσάκης	
Ἀναγν. Παπατσώρης		Γεώργιος Ἀποστολίδης	N.
Γεώργ. Ι. Στάϊκος	N.	Χρῆστος Κικίδης	N.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, μεταξὺ δὲ τῆς γενομένης παρατηρήσεως· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας, τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν. . . . . 54·
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν . . . . . 67·
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν . 753·

Τὸ ὅλον 874.

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη καθ' ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1851 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας, τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν . . . . . 54·
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν . . . . . 67.

καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν . 753.

Τὸ ὅλον 874.

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.»

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ἀκροώμενοι τὴν ἑπομένως τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ δήμου Ἀπειραντίων ζητήματος, ἐξεθέμεθα ὅτι ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ψηφοφόρων ἦσαν ἐγγεγραμμένοι 496 ψηφοφόροι, ἐξ ὧν 275 ἀριστειούχοι καὶ 221 μᾶλλον φορολογούμενοι· ἐνῷ δὲ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ψηφοφορίαν ἀριθμὸς ἀνέβαινεν εἰς 332, ἐψηφοφόρησαν μόνον 232. ἀποκλεισθέντων ὑπὸ τοῦ νομάρχου τῶν ἀριστειούχων· τὸ ζήτημα τοῦτο καθίσταται σπουδαιότατον, καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει κιθῆκον ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ ἐγκαταλίπῃ εἰς τὴν αὐθαίρετον τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν θέλησιν τὴν διεξαγωγὴν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα δὲν προτίθεται νὰ ἐξετάσῃ ὑφ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις, διότι ὁ νόμος σαφῶς ἐκφράζεται περὶ τούτου· ὅτι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ὡς ἐάσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς λαμβάνουσι τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους, θεωροῦντες ὡς περιττόν τι τοὺς ἀριστειούχους, ἐνῷ ὁ περὶ ἀριστειούχων νόμος προτάσσει αὐτοὺς εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν μᾶλλον φορολογουμένων· καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ Βουλὴ δύναται ν' ἀποφανθῇ, ὅτι ἡ νομολογία αὕτη τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἀντιβαίνει εἰς ῥητὸν νόμον, τὸν ὁποῖον κακῶς ἐφαρμόζουσιν.

Ἐπέτυχεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐνῷ χθὲς ἐγένετο λόγος ἁπλῶς περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς Ἀπειραντίων, σήμερον τὸ ζήτημα παρουσιάζεται ὑπὸ γενικωτέραν ἔποψιν, ὡς ἀφορῶν ἑρμηνείαν διατάξεως περὶ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς περιστρεφομένης, καὶ ἑπομένως ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ὅπως λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρόν, διὰ νὰ μελετήσῃ καὶ σκεφθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, καὶ οὕτως ἔλθῃ προπαρεσκευασμένον εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν.

Ἐνταῦθα καὶ ἄλλων ζητούντων τὸν λόγον, γενομένης παρα-

τηρήσεως, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀνδρέας Πέπας.
Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προσελθὼν ὁ τρίτος βουλευτὴς Βονίτσης, ἔδωκεν ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, ὅπερ ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ ὁρκισθέντος, τοῦ προέδρου, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ πρόεδρος
Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Δ. Γ. Φιλάρετος

Ὁ ὁρκισθεὶς
Τ. Γ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

Ὁ ἱερεὺς Παΐσιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΡΚΕ'.

Τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1851.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας τμήματος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ Α. τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν σήμερον τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1851, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας, καὶ παρατηρῆσαν μετ' ἐπιστασίας ὅλα τὰ ἀφορῶντα αὐτὴν ἔγγραφα, ἐξάγει ὅτι κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐψηφοφόρησαν 3826 καὶ ἔλαβε ψήφους 3806 ὁ Κύριος Χριστόδουλος Δεμάθας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔλαβεν οὗτος τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, καὶ ὅτι ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη κατὰ τοὺς νομίμους τύπους χωρὶς νὰ γείνῃ ἐνστάσεις τις.

Διὸ γνωμοδοτεῖ νὰ κηρυχθῇ ἡ ἐκλογὴ νόμιμος καὶ κῦρος ἔχουσα, καὶ νόμιμος βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Θήρας ὁ εἰρημένος Χριστόδουλος Δεμάθας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1851.

Τὸ τμῆμα

Γ. Ταόκρης	Φρ. Κ. Μαῦρος
Γ. Σκοῦφος	Ἰω. Βάχλας
Χ. Χριστόπουλος	Ἰω. Εὐγενίδης
Γ. Γουλιμὴς	Δημ. Πικουλάκης
Δ. Μητσάκης	Δ. Ταόκρης.»
Α. Τατόπουλος	

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἔγκυρον τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας, καὶ νόμιμον αὐτῆς βουλευτὴν τὸν Κ. Χ. Δ. Δεμάθαν, ὅτις προσελθὼν ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον.

Παρελθὼν ἀκολούθως καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῇ πρεσβείᾳ διερμηνείας, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Βασ. οἴκου ὑπουργοῦ ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῇ πρεσβείᾳ διερμηνείας, καὶ μελετήσασα τὰς διατάξεις αὐτοῦ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἀναγκαίου πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ προξενικοῦ κλάδου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Ὀκτωβρ. 1851.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Πέπας.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς διαχειρίσεως κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον, ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ κατὰ τὴν ά. σύνοδον τῆς γ'. περιόδου προέδρου τῆς Βουλῆς.

Κύριοι βουλευταί!

« Ἀπερχόμενος τῆς παρούσης βουλευτικῆς συνόδου, σπεύδω σήμερον νὰ ἐκπληρώσω, κύριοι, τὸ τελευταῖον καθῆκον, ὅπερ ἡ θέσις τοῦ Προέδρου μοὶ ἐπιβάλλει, διὰ νὰ καταδειχθῶσιν ἀφ' ἑνὸς τὰ ἔργα τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ διὰ νὰ γνωσθῇ ἐξ ἄλλου κατὰ πόσον οἱ ἀποτελέσαντες τὸ Προεδρεῖον ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν τιμὴν μὲ τὴν ὁποίαν περιεβάλατε αὐτοὺς διὰ τῆς ψήφου σας.

Ὅτε, κύριοι, διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης σας μοὶ ἀνεθέσατε τὰ σοβαρὰ τοῦ Προέδρου καθήκοντα, ἀνεδέχθην ταῦτα μετὰ μεγάλης δειλίας, ἀναλογιζόμενος τὴν σπουδαιότητα καὶ ἐμβρίθειαν τῶν χρεῶν μου, καὶ τὴν ἐνώπιον τοῦ σώματος μεγίστην εὐθύνην μου. Δὲν ἐρείσθην κόπων ἵνα δικαιώσω τὴν ἐκλογήν σας.

Κἰς ὑμᾶς ἤδη ἐναπόκειται νὰ κρίνητε περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀνεθέσατε.

Καθῆκον μου δὲ θεωρῶ, κύριοι, νὰ ἐκθέσω διὰ τῆς παρούσης ἐν περιλήψει τὰς σπουδαιοτέρας τῆς Βουλῆς ἐργασίας, καὶ

ά. *Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς.*

Τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθέντα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδια, κατὰ τὸ διατηρούμενον τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν βιβλίον, ἀναβαίνουσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν 36· ἐκ τούτων τὰ μὲν 27 συζητηθέντα ἐπεραιώθησαν, τὰ 5 εἰσὶν ὥριμα πρὸς συζήτησιν, εἰσαχθεισῶν κατὰ τὸ 55 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τῶν περὶ τούτων εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων, τὰ δὲ 4 ὑποβληθέντα ὑφ' ἅτοις ἐξετυπώθησαν, καὶ ὑπολείπεται ἡ παρὰ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπεξεργασία αὐτῶν.

Εἰσήχθησαν ὡσαύτως ὑπὸ βουλευτῶν προτάσεις νόμων δύω, αἵτινες ὑπελείφθησαν ἐκκρεμεῖς, μὴ ὑποβληθεισῶν τῶν δι' αὐτὰς ἐκθέσεων.

Διάφορα δὲ νομοθετικὰ ζητήματα καὶ ἐπερωτήσεις πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς διεξήχθησαν, ἅτινα μακρὰς καὶ οὐσιώδεις συζητήσεις παρήγαγον.

Θεωρῶ δ' ἐπάναγκες νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ χρονιαία διάρκεια τῆς συνόδου καὶ ἡ ἐκ ταύτης προελθοῦσα ἀποκάρυνσις τῶν ΚΚ.

βουλευτῶν, καὶ παράτασις τῆς ἀπουσίας αὐτῶν ἐναντίον τῶν ἐπανειλημμένων τοῦ προεδρείου προσκλήσεων συνέτεινον νὰ ὑπολειφθῶσιν ἐκκρεμεῖς ἐργασίαι τινές, ἐναντίον τοῦ ζήλου καὶ τῆς προθυμίας ὅλων ἡμῶν. Πιστεύω δ' ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς δύνανται ταῦτα νὰ προληφθῶσι, βελτιουμένων διατάξεων τινῶν τοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ σοβαρότης τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπέστησεν ἱκανῶς τὴν προσοχὴν τοῦ προεδρείου, ὅπερ ἐχρήσατο πρὸς τοῦτο παντὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ χορηγουμένων αὐτῷ δικαιώματι. Ἡ ἐπιθυμία του ὅμως ἐπὶ μικρὸν ἐπραγματοποιήθη, διότι αἱ περὶ ἀπουσιῶν τῶν βουλευτῶν διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ εἰσὶν ἀτελεῖς, τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων κατιδὼν ἀναγκαίαν συνίστημι, κύριοι, εἰς τὴν ἐμβριθῆ μελέτην σας.

β'. Περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς παρούσης συνόδου.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς, προϊδὼν τὰς ἀνάγκας αὐτῆς ἐπὶ ἓξ μῆνας ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θέλουσι διατελέσει ἐπὶ τοσοῦτον αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, παρετάθη δι' ἀποφάσεων μεταγενεστέρων ἐφ' ὅλην τὴν σύνοδον καὶ ἀναβαίνει εἰς δραχ. **341,790 : 43.**

Ἀπέναντι δὲ τῶν ἐπιψηφισθέντων ἐλήφθησαν μὲν δι' ἐνταλμάτων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου δρ. **289,100: 4/100**, ἐπληρώθησαν δὲ διὰ τακτικῶν τοῦ προεδρείου ἐνταλμάτων, κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐκδιδομένων δρ. **282,920: 50** καὶ κατελείφθησαν περίσσευμα ἐκ μὲν τοῦ προϋπολογισμοῦ δρ. **50,590: 39/100**, εἰς δὲ τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς δρ. **6,176 : 54.**

Τὸ περίσσευμα δὲ τοῦτο προκύπτει οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀπουσιῶν τῶν κυρίων βουλευτῶν, μὴ δικαιουμένων εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν κανονισμόν, εἰμὴ ἐφ' ἕνα μῆνα ἀδείας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων κεφαλαίων, ἤτοι, ἐκ τῶν συνδρομῶν ἐφημεριδωνκλπ. ἐκ τῆς ἀγορᾶς τυπογραφικοῦ χάρτου, τοῦ φωτισμοῦ τοῦ καταστήματος καὶ τῶν πρὸς ἄλλας ἀνάγκας.

Ἐνῷ δὲ ἀναγγέλλω ὑμῖν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, σᾶς παρατηρῶ μ' εὐχαριστησιν ὅτι οὐδεμία τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγηθεισῶν πιστώσεων ὑπέρβασις ἐγένετο.

Ὁ ἀπολογισμὸς δὲ τῆς διαχειρίσεως ἕτοιμος ἀπὸ ταῦδε, θέλει ὑποβληθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ σώματος.

Ἐνταῦθα δὲ νομίζω περιττὸν νὰ σᾶς προσθέσω, ὅτι αἱ πραγματοποιηθεῖσαι πιστώσεις εἰς ἕκαστα ἔξοδα ἐδαπανήθησαν λίαν

ωφελίμως, ἤτοι, εἰς ἐπισκευὴν τῶν ὀροφῶν τῶν δύω δωματίων καὶ τοῦ ἐπιστεγάσματος τοῦ προδόμου τοῦ καταστήματος, ἐξ ὧν προελήφθη ἡ περαιτέρω φθορὰ αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ ταύτης μεγαλειτέρα δαπάνη.

Ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τὸ κατάστημα ἐρθάρη εἰς διάφορα μέρη, τὰ δὲ ἐπίγαια δωμάτια κατέστησαν ἄχρηστα ἐκ τῆς καταπτώσεως τῶν ἀσβεστωμάτων, συνεννοήθην μετὰ τοῦ ἐφόρου τοῦ βουλευτηρίου καὶ τοῦ ταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ κυρίου Μανιτάκη, ἵνα φροντίσῃ οὗτος ὅπως συνταχθῇ προϋπολογισμὸς τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης διὰ τὴν ἐπισκευὴν αὐτοῦ, καὶ ἐκτελεσθῶσιν αἱ ἐργασίαι κατὰ τὰς περὶ τῶν δημοσίων ἔργων ὑπαρχούσας διατάξεις, ἤτοι, δι' ἐργολάβων ἀναδεξομένων ἐπὶ μειοδοτικῇ δημοπρασίᾳ ἑκάστην τῶν ἐργασιῶν· ὅλα ταῦτα θέλουν ὑποβληθῇ ὑπὸ τὴν ἔγκρισίν σας κατὰ τὴν νέαν σύνοδον, καθόσον ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τοῦ μηχανικοῦ ἀνεβλήθη ἡ σύνταξις τοῦ προϋπολογισμοῦ.

γ'. Περὶ ἐπίπλων καὶ σκευῶν.

Πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων σκευῶν καὶ ἐπίπλων, περὶ ὧν συνετάχθη ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς κατάλογος, κατεβλήθη ἡ πρασίκουσα μέριμνα, ὥστε δὲν ἐπῆλθεν ἄλλη τις φθορὰ ἢ ἡ ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῶν ἀναγκαίως ἐπαγομένη.

Τρεῖς βιβλιοθῆκαι ὡραίας κατασκευῆς, πρὸς χρῆσιν τοῦ τε γραφείου καὶ ἀναγνωστηρίου τῆς Βουλῆς, μία σιδηρᾶ θερμάστρα διὰ τὴν αἴθουσαν, προμηθευθεῖσα ἐξ ἀπολύτου ἀνάγκης, ἐφεδρεύσαντος τοῦ πνεύματος τῆς οἰκονομίας, ὅπερ πρέπει νὰ διέπῃ ἑκάστοτε τὰς ἀνάγκας ἡμῶν, καὶ ἄλλα τινα σκεύη ὑπῆρξαν αἱ αὐξήσεις αἱ γενόμεναι κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον ἐπὶ τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν τοῦ βουλευτηρίου.

δ'. Περὶ τῶν ἀρχείων καὶ τῆς βιβλιοθήκης.

Τὰ ἀρχεῖα τῆς παρούσης συνόδου, ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ εὑρισκόμενα, κεῖνται καλῶς πεφυλαγμένα εἰς καταλλήλους ἀρχειοθήκας· ἡ ταιαύτη δὲ τοῦ ἀρχείου κατάστασις καὶ ἡ τηρουμένη περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τάξις κατέστησαν τὰς ἐργασίας τοῦ γραφείου ἐνημέρους, ὥστε τίποτε δὲν ὑπολείπεται ἐκκρεμές, ἢ ἡ ἐντελὴς ἐκτύπωσις τῶν πρακτικῶν, εἰς ἣν ἀσχολοῦνται οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι μετὰ πολλοῦ ζήλου, ἵνα ἀποπερατώσωσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας συνόδου καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἀναγνωστηρίου τῆς Βουλῆς ἐπεκόσμησαν ἐπὶ μέγα κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον διάφορα βιβλία, ἀγορασθέντα κατ' ἐκλογὴν εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ὁποίων ἐδαπανήθησαν χίλιαι περίπου δραχμαί.

Ἡ βιβλιοθήκη αὕτη καταρτισθεῖσα καὶ πλουτισθεῖσα ὑπὸ διαφόρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων, φέρει ἴσην τιμὴν εἴς τε τὰς παρελθούσας περιόδους, τῆς φιλομαθείας καὶ τῆς κοινωφελοῦς τάσεως τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἐπινόημα, καὶ εἰς τὴν παροῦσαν, ἥτις γενναίως ἐπεψήφισε τὴν δι' ἀγορὰν βιβλίων δαπάνην, καὶ ἐπολλαπλασίασε τὰς πηγὰς τῶν ἐκπηγαζουσῶν ὠφελειῶν εἰς τοὺς περὶ τὰ κοινὰ ἀσχολουμένους.

Τελευτῶν τὴν παροῦσαν, κύριοι, φέρω τὴν εὐχάριστον συναίσθησιν ὅτι κατέβαλον ἑτοίμως τὰς ἐνούσας μοι δυνάμεις πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐμβριθῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα μ' ἀνεθήκατε, καὶ ἀποθέμενος τὸν ἔντιμον τοῦ προέδρου μανδύαν, σᾶς εὐγνωμονῶ διὰ τὴν συνδρομήν, ἣν πρὸς τοῦτο μοὶ παρέσχετε καὶ εἰς ἣν κατὰ μέγα μέρος ὀφείλω τὴν ἀκριβῆ τῶν χρεῶν μου ἐκπλήρωσιν.

Θεωρῶ δ' ἀναγκαῖον νὰ κοινοποιήσω εἰς ὑμᾶς, ὅτι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς ἐξεπλήρωσαν ἀξιεπαίνως τὰ χρέη των οἱ συντάκται τῶν πρακτικῶν, ὁ βοηθὸς τοῦ γραφείου Δ. Ῥαΐσης, καὶ διεκρίθη διὰ τὴν ἐπιμέλειαν, τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν χρεῶν του ἐκπλήρωσιν ὁ πρωτοκολλιστὴς Κ. Μ. Παρίσης ὃν συνιστῶ εἰς τὴν ἀγάπην τῶν ΚΚ. βουλευτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὁ Πρόεδρος Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.»

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον, ἐπρότεινέ τις ν' αὐξηθῇ ἡ μισθοδοσία τοῦ βοηθοῦ τοῦ ταμείου τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντά του μετὰ πολλοῦ ζήλου, ἀλλὰ καὶ ὁ μισθὸς τὸν ὁποῖον λαμβάνει εἶναι ἀνεπαρκής. Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Παρελθὼν τελευταῖον ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω Β. διάταγμα, δι' οὗ κηρύττεται ἡ λῆξις τῆς παρούσης α. συνόδου τῆς γ'. βουλευτικῆς περιόδου· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθ. 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς Α. συνόδου τῆς τρίτης βουλευτικῆς περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς

τὴν Γερουσίαν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1851.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ, Δ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.»

Ἐπὶ τούτοις διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ἀνδρέας Πέπας.

Δ. Γ. Φιλάρετος.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

«Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑνάτην Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ πρώτου ἔτους προσελθὼν ὁ Β.ες βουλευτὴς Θήρας, ἔδωκεν ἐνώπιον τοῦ Ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν παρὰ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος διαγραφόμενον ὅρκον, ὡς ἀκολούθως.

«Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγιωσύνης καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπεγράφη παρά τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων, τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ὁρκισθέντος.

Ὁ πρόεδρος

Α. Α. ΓΙΟΥΡΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀνδρέας Πέπας.

Ὁ ὁρκισθεὶς

Χ. Μ. ΔΕΜΑΘΑΣ.

Ὁ ἱερεὺς Παΐσιος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Αἰγιάλεια.	Ἄνδρος
Δημήτριος Ὀρεινός	Δημήτριος Γιαννούλης
Δεωνίδ. Χρυσανθόπουλος	Δεωνίδας Ἐμπειρίκος
Αἴγινα.	Πέτρος Καμπάνης
Γ. Λογιωτατίδης.	

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ Γ'. ΤΟΜΩ

Τῶν κατὰ τὴν α. Σύνοδον τῆς γ'. βουλευτικῆς Περιόδου

Πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς.

Συνεδρίασις ΟΘ'. τῆς 11 Ἰουλίου 1851. Σελ.

Συζήτησις τῆς εἰσαχθείσης ἐκθέσεως περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων 1

Ὑπῴφισις τῆς συστάσεως αὐτῆς 7

Συζήτησις τοῦ Βασ. διατάγματος τοῦ τροποποιοῦντος ἄρθρα τινὰ τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου· ὁμοίως περὶ τοῦ ἐν Σμύρνῃ προξένου τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως· παραδοχὴ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄρθρα 7, 8 καὶ 28 τοῦ νομοσχεδίου 9

Παραδοχὴ τῶν λοιπῶν ἄρθρων τοῦ διατάγματος, τῶν ἀφορώντων τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36, καὶ διόρθωσις τυπογραφικῶν τινων λαθῶν ὡς πρὸς τὰ προξενεῖα Σάμου καὶ Σμύρνης 12

Συνεδρίασις Β'. τῆς 12 Ἰουλίου.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου κλπ. περὶ βιβλίου τῶν ναυτοδανείων . 16

Εἰσαγωγὴ σχεδίου προσθέτου συμβάσεως περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν 21

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν ἐπιτροπῆς 27

Ὡσαύτως ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς δυθείσης ἀναφορᾶς τῶν Συυλιωτῶν 28

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχεδίου 29

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν. 43

Συνεδρίασις ΠΑ'. τῆς 13 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ξηροχωρίου καὶ συζήτησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκεῖθεν ἀποστολῆς δύω βουλευτῶν 49

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τούτου. 52

Συζήτησις τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς ἀνωτέρω ἐκλογῆς 54

Ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος τοῦ βουλευτοῦ Γ. Μαδεμοχωρίτου, καὶ 56

Ἀκύρωσις τῆς κλήσεως τοῦ δήμου Λιδιψείων· χορήγησις ἀδείας. 57

Συνεδρίασις ΠΒ'. τῆς 14 Ἰουλίου.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου κλπ. περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας. 57
Ὁμοδοσία τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ. 60
Συζήτησις τῶν καθέκαστα τοῦ περὶ συστάσεως ἑφημερίδος τῶν συζητήσεων ἀντικειμένου, καὶ ἀπόφασις τοῦ νὰ ἐκλεχθῇ περὶ τούτου ἐπιτροπὴ· ἐκλογὴ εἰσηγητοῦ τμήματος 61
Συζήτησις τῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Σουλιωτῶν ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς 62
Παραδοχὴ τῆς γνώμης αὐτῆς καὶ συζήτησις τῶν ὑπολειφθεισῶν ἀναφορῶν 64
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 88 ἀναφορᾶς . . . 65
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 66

Συνεδρίασις ΠΓ'. τῆς 17 Ἰουλίου.

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν· ἐπερώτησις περὶ λῃστείας καὶ τῶν κατὰ τὴν Ναυπακτίαν καὶ ἀλλαχοῦ ταλαιπωρηθέντων ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν παραδιάτων καὶ βατάνων . . . . . »
Ἐπερώτησις περὶ τῶν καθυστερουσῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν . 68
Ἐπερώτησις περὶ καθυστερήσεως τῶν ἀπολογισμῶν· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 88 καὶ λοιπῶν ἀναφορῶν . 69
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 ἀναφορᾶς . . . 76

Συνεδρίασις ΠΔ'. τῆς 18 Ἰουλίου.

Κλήρωσις τῆς νέας ἐκλογῆς Μαντινείας πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα . . . . . »
Χορήγησις ἀδείας· ἐρώτησις περὶ τοῦ βουλευτοῦ Ἠλ. Δούκα, ἀναδεχομένου αὖθις δημόσιον ὑπηρεσίαν καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 ἀναφορᾶς περὶ τῶν ἐμφυτευσάντων ἢ οἰκοδομησάντων ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν . . . 77
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως καὶ τῶν ὑπολοίπων ἀναφορῶν. 84

Συνεδρίασις ΠΕ'. τῆς 19 Ἰουλίου. (α)

Ἀνακοίνωσις τοῦ προέδρου, γραμματέως καὶ τῶν εἰσηγητῶν τοῦ Ε'. τμήματος· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Μαντινείας 86
Ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς καὶ ὁρκωμοσία τοῦ ἐκ νέου ἐκλεχθέντος βουλευτοῦ Π. Βάρδογλη· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1849 νομοσχεδίου . . 87
Συζήτησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 89
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 92
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 94

Συνεδρίασις ΠΤ'. τῆς 21 Ἰουλίου.

Χορήγησις ἀδείας· ἐπερώτησις περὶ δημοτικῆς τινος ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντείων, ἐπικυρωθείσης παρανόμως ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀκαρνανίας 95

(α) (Καὶ οὐχὶ Ἰουνίου, ὡς κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ὑπάρχει).

Ὡσαύτως ἐπερώτησις περὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νομάρχου ἀναβολῆς τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν Ἀστακοῦ καὶ Σουλίου· ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ λῃστείας καὶ τῶν ταλαιπωρηθέντων ὑπὸ τῶν ὁδηγῶν παραδιάτων κλπ. 96
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς 120

Συνεδρίασις ΠΖ'. τῆς 23 Ἰουλίου.

Συζήτησις περὶ τῶν ἐγγόνων δικαίωμα ὑπηρεσίας πολιτῶν ἑλλήνων . . . . . »
Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τινων καθυστερουσῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. 122
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῶν καθυστερούντων μέχρι τοῦδε ἀπολογισμῶν τοῦ Κράτους 125
Ἀποπεράτωσις αὐτῆς. 128

Συνεδρίασις ΠΗ'. τῆς 28 Ἰουλίου.

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· »
α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου 129
β) Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 133
Χορήγησις ἀδειῶν· αἴτησις ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου καὶ συναίνεσις τῆς Βουλῆς· παρακατάθεσις ἐκθέσεων τοῦ νομάρχου Ἀκαρνανίας εἰς ἀπάντησιν τῶν γενομένων ἐπερωτήσεων περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντείων, καὶ τῶν ἐκλογῶν Ἀστακοῦ καὶ Σουλίου· περὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Παρατηρητοῦ τῶν Ἀθηνῶν παρεξηγήσεως τῶν λόγων τοῦ βουλευτοῦ Θήρας ἐπὶ τοῦ περὶ λῃστείας ἀντικειμένου 136
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἐμπρησίας διατάξεως 140

Συνεδρίασις ΠΘ'. τῆς 3 Αὐγούστου.

Ἀνάπτυξις ἀναφορᾶς τινος ἐκ Βονίτσης πραγματευομένης περὶ τῶν ἀνωτέρω δημοτικῶν ἐκλογῶν Ἀστακοῦ καὶ Σουλίου, καὶ περὶ τῶν γενομένων καταπίεσεων τῶν πολιτῶν . . . . . »
Περὶ τῆς ἀπὸ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ἐξαιρέσεως τῶν ἀριστευόντων· περὶ τῆς ταλαιπωρίας κατὰ τὸ χωρίον Μαραθέα λῃστείας· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ βιβλίου ναυτοδανείων νομοσχεδίου 142
Χορήγησις ἀδειῶν· μηνιαῖα κλήρωσις τῶν τμημάτων 147
Συζήτησις περὶ προτιμήσεως τῆς ἐπὶ ρας τῶν εἰσαχθεισῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν 148

Συνεδρίασις Ι'. τῆς 4 Αὐγούστου.

Διάλυσις αὐτῆς ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως βουλευτῶν τινων . . 156

Συνεδρίασις ΙΑ'. τῆς 7 Αὐγούστου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν συνθήκης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας . »

Ἀποπεράτωσις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν δύω εἰσαχθεισῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου 157
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου 158
Συζήτησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον καὶ ἐδάφιον 160

Συνεδρίασις ϟ Β'. τῆς 8 Αὐγούστου.

Χορήγησις ἀδειῶν· ἀνακοίνωσις τῶν προέδρων, γραμματέων καὶ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων· ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἐδάφιον συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου 170
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου κλπ. περὶ χρεολογίας τῶν πρωτότυπων τῆς γῆς διὰ τὸ 1852. 172
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου περὶ προξενικῶν τελῶν 221
Συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς εἰς τὸ νὰ τροποποιηθῶσιν ἄρθρα τινα τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχεδίου . 226

Συνεδρίασις ϟ Γ'. τῆς 9 Αὐγούστου.

Περὶ ἀποδυθίσεως εἰς τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν μεροληψίας ὑπὸ τῆς ἀθωώσεως κακούργων τινῶν 227
Ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἐδάφιον συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου 228
Μνεία τῶν ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς συνεδριάσεως βουλευτῶν . 233

Συνεδρίασις ϟ Δ'. τῆς 10 Αὐγούστου.

Ὑπενθύμισις τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν ἐκλογῶν Ἀστακοῦ καὶ Σουλίου καὶ τῶν ἐνεργουμένων ὑπὸ τοῦ νομάρχου παραβιάσεων . . . . . .
Ἐξακολούθησις τοῦ αὐτοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου. 234
Ἔγγραφος εἰδοποίησις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐκλογῶν Ἀστακοῦ κλπ. κλπ. 242

Συνεδρίασις ϟ Ε'. τῆς 17 Αὐγούστου.

Ἀνακοίνωσις εἰσηγητῶν, πρὸς οἷς καὶ προέδρων καὶ γραμματέων τινῶν καθυστερούντων τμημάτων· κλήρωσις τῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου. 243
Μνεία τῶν ἐκ τῆς συνεδριάσεως ἀποχωρησάντων βουλευτῶν . 246

Συνεδρίασις ϟ Ϛ'. τῆς 20 Αὐγούστου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ στρατολογίας καὶ ναυτολογίας νομοσχεδίου 247
Παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως· προτροπὰ τοῦ περὶ παραγωγῆς πλούτου συγγράμματος τοῦ Ἰω. Σούτσου· ἔνστασις περὶ μὴ συμπληρώσεως τῆς Βουλῆς. 251
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως 252
Μνεία τῶν ἀποχωρησάντων καὶ διάλυσις τῆς συνεδριάσεως . . 253

Συνεδρίασις ϟ Ζ'. τῆς 28 Αὐγούστου.

Συζήτησις περὶ ἡμερησίας διατάξεως 254
Ἀπόφασις περὶ τούτου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος 255

Ἔνστασις κατὰ τῆς ἐκθέσεως 257
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτῆς· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γεν. λογιστηρίου 258
Ἐπιψήφισις αὐτῆς 262
Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου κατ' ἄρθρον 263
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου. 265

Συνεδρίασις ϟ Η'. τῆς 30 Αὐγούστου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως μειοψηφούντος μέλους ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Φθιώτιδος 268
Συζήτησις τῆς ἐκλογῆς 273
Ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς 279
Ὁρκωδοσία τῶν δύω ἐκ τῶν ἀναγνωρισθέντων βουλευτῶν· κλήρωσις ἐπιτροπῆς ἐπὶ τὴν τελετὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου· πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 281

Συνεδρίασις ϟ Θ'. τῆς 31 Αὐγούστου.

Ὁρκωδοσία τῶν ἑπτὰ ἄλλων βουλευτῶν Φθιώτιδος· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Αἰγίνης· ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς· προσαγωγὴ ἐγγράφων ἀφορώντων τὰ προσόντα τοῦ εἰσαγγελέως Μπέτσου. 282
Πρόταστις περὶ προσαγωγῆς ἐγγράφων ἀφορώντων τὴν ἐπ' ἀρνήσει ὑπηρεσίας εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν ὁπαρχικῶν παρέδρων Τριπόλεως, καὶ συνέλευσις τῆς Βουλῆς 283
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου. 286
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς 290
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας. 294

Συνεδρίασις Ρ'. τῆς 1 Σεπτεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου 295
Χορήγησις ἀδειῶν, καὶ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . 298

Συνεδρίασις ΡΑ'. τῆς 4 Σεπτεμβρίου.

Προσδιορισμὸς τῆς ὥρας τῶν συνεδριάσεων ἀπὸ τῆς 10· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προξενικῶν τελῶν νομοσχεδίου . . 300
Συζήτησις νέου ὑποβαλλομένου τύπου ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῶν συνθηκῶν 309
Συγκατάθεσις τῆς Βουλῆς πρὸς συνομολόγησιν τῆς ὑποβληθείσης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν 310
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου 312
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ὑποβληθείσης ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς. 314

Συνεδρίασις ΡΒ'. τῆς 5 Σεπτεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1852 322
Ἐξακολούθησις τῆς ἐν γένει συζητήσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς 337
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης 346
Ἔναρξις τῆς κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου. . . . 348

Συνεδρίασις ΡΓ'. τῆς 6 Σεπτεμβρίου.

Χορήγησις ἀδειῶν· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου 350

Συνεδρίασις ΡΔ'. τῆς 7 Σεπτεμβρίου.

Πρότασις ἀναβολῆς τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ συζήτησις ἐπὶ ταύτης 360
Τροπολογία α') ἐπὶ τοῦ γ'. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 361
» β') » » 362
» γ') δ') καὶ ε') » 363
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως πρὸς συγχώνευσιν τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν 364

Συνεδρίασις ΡΕ'. τῆς 10 Σεπτεμβρίου.

Συγχώνευσις τεσσάρων ἐκ τῶν τροπολογιῶν 365
Ὑποτροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου 366
Ἀνάπτυξις αὐτῆς καὶ συζήτησις 367
Συμπλήρωσις τῆς ὑποτροπολογίας 375
Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος 376
Ἑτέρα ὑποτροπολογία. 378

Συνεδρίασις ΡΣ'. τῆς 11 Σεπτεμβρίου.

Παράτασις ἀδειῶν· ἀνακοίνωσις προϊόντων, γραμματίων καὶ εἰσαγγελτῶν τῶν τμημάτων· ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ παρατάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτῆς ἐπὶ ὀλίγα ἔτι μῆνας· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου. 379
Συζήτησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 381

Συνεδρίασις ΡΖ'. τῆς 12 Σεπτεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τοῦ αὐτοῦ φορολογικοῦ νομοσχεδίου 391
Μνεία τῶν ἐκ τῆς συνεδριάσεως ἀποχωρησάντων βουλευτῶν . 394

Συνεδρίασις ΡΗ'. τῆς 13 Σεπτεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ νέα ὑποτροπολογία τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 395
Ἔνστασις κατ' αὐτῆς 397
Ἀνάπτυξις αὐτῆς, καὶ ἐν γένει συζήτησις 398
Ἀναβολὴ τῆς ὑποτροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ξηροχωρίου, καὶ ψηφοφορία τοῦ σώματος 404
Ἐπιψήφισις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 ὑποτροπολογίας τοῦ Ὑπουργείου. 406

Συνεδρίασις ΡΘ'. τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου 410

Συνεδρίασις ΡΙ'. τῆς 17 Σεπτεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὑποτροπολογία τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ 423
Παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτῆς 425
Παραδοχὴ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Τήνου ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου 433
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 435

Συνεδρίασις ΡΙΑ'. τῆς 19 Σεπτεμβρίου.

Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ ἀναπληρώσεως τῶν ἀπόντων μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς ἀ. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 ἐπιτροπῆς· ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῶν κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν Φυλῆς γενομένων παρεκβάσεων· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου 440

Συνεδρίασις ΡΙΒ'. τῆς 20 Σεπτεμβρίου.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω περὶ φορολογίας νομοσχεδίου 461
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου 496
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ βιβλίου ναυτοδανείων νομοσχεδίου 498
Συζήτησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 500

Συνεδρίασις ΡΙΓ'. τῆς 21 Σεπτεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις εἰσαγγελτῶν· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ βιβλίου ναυτοδανείων νομοσχεδίου 506
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 νομοσχεδίου 511
Ἐπιψήφισις αὐτῆς 513
Παραδοχὴ τοῦ 1 καὶ 3 ἄρθρου τῆς διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀπαιτουμένης πιστώσεως, καὶ συζήτησις κατ' ἐδάφιον τῆς ἀφορώσης τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον . 515

Συνεδρίασις ΡΙΔ'. τῆς 24 Σεπτεμβρίου.

Κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς Βασιλίσσης· προσθήκη ἐπὶ τοῦ 73 ἄρθρου τοῦ ἀρτὶ ἐπιψηφισθέντος φορολογικοῦ νόμου· ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐπιβληθείσης κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος πειθαρχικῆς ποινῆς, ὡς εἰσαγγελίως τῶν πρωτοδίκων, καὶ συζήτησις περὶ ταύτου 549

Συνεδρίασις ΡΙΕ'. τῆς 26 Σεπτεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων α') ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀ. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 524
β') Ἐπὶ τοῦ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων. . . . 528

Ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἐδάφιον συζητήσεως τοῦ περὶ δ'. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 νομοσχεδίου (ὡς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν). 528
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 1 § τοῦ κεφ. Γ'. περὶ νομῆς τοῦ ἵππου τοῦ γεν. γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου 531
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ἐδαφίων 533

Συνεδρίασις ΡΙΣ'. τῆς 27 Σεπτεμβρ'ου.

Ἀναβολὴ τῆς περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς Φυλῆς συζητήσεως· ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἐδάφιον συζητήσεως τῆς ὡς ἀνωτέρω δ'. συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 537

Συνεδρίασις ΡΙΖ'. τῆς 28 Σεπτεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς αὐτῆς πιστώσεως . . . 544
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 14 ἐδαφίου 548
Ἐξακολούθησις τῆς κατ' ἐδάφιον συζητήσεως τῆς αὐτῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως 549
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 24 ἐδαφίου 557
Περὶ τῶν ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικῶν διαπτασσομένων νὰ διαμένωσιν εἰς τόπον ἕτερον ἢ τὸν τῆς ἐκλογῆς των 559

Συνεδρίασις ΡΙΗ'. τῆς 29 Σεπτεμβρίου.

Ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ πρὸς τὴν ἀπευθυνθεῖσαν αὐτῷ ἐπερώτησιν περὶ ἐπιβληθείσης πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Χαλκίδος, ὡς εἰσαγγελέως, καὶ συζήτησις τοῦ ἀντικειμένου τούτου. . . . . »

Συνεδρίασις ΡΙΘ'. τῆς 1 Ὀκτωβρίου.

Κλήρωσις τῆς δ'. βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ξηροχωρίου πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου κλπ. περὶ χορολογίας τῶν ζώων διὰ τὸ 1852 572
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἀνωτέρω περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν ζητήματος 590
Πέρας αὐτῆς 605

Συνεδρίασις ΡΚ'. τῆς 2 Ὀκτωβρίου.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . »
Ἀντιπροσταλὴ πρακτικῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τοῦ Ἀννόβερ. 606
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου κλπ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ 1851 607

Συνεδρίασις ΡΚΑ'. τῆς 3 Ὀκτωβρίου.

Ὁρκοδοσία τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν Κέας Μ. Παγκάλου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς νέας βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ξηροχωρίου 608
Ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου 609
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 31 ἐδαφίου αὐτῆς 612

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως 614
Χορήγησις ἀδείας 618
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας 619

Συνεδρίασις ΡΚΒ'. τῆς 17 Ὀκτωβρίου.

Κλήρωσις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Βονίτσης, Μήλου καὶ Θήρας πρὸς παραπομπὴν αὐτῶν εἰς τὰ τμήματα· ἀνακοίνωσις τῶν προέδρων, γραμματέων καὶ εἰσηγητῶν τῶν τμημάτων . . »
Ἐπερώτησις περὶ τῶν ἐνεργουμένων ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν σωμάτων βιαιοπραγιῶν καὶ τῆς ἀπονεμηθείσης ἀμνηστείας εἰς τὸν ἀρχιληστὴν Σιγδίτσαν· ἀνάγνωσις νομοσχεδίων κλπ. . . . 620
α') Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 (μετὰ διαφόρων κατὰ σειρὰν ἐκθέσεων καὶ πινάκων τῶν Ὑπουργείων) 621
β') Περὶ ἐκποιήσεως τοῦ ἐν Νάξῳ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος . . 709
γ') Περὶ ἀτελείας τῆς ἐξαγομένης διὰ τὴν Ῥωσσίαν σταφίδος. 715
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 (ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν) 718
Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης· ἐπίσης ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν . . 720

Συνεδρίασις ΡΚΓ'. τῆς 23 Ὀκτωβρίου.

Πρότασις περὶ παραπομπῆς εἰς ἕτερα τμήματα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Βονίτσης καὶ Θήρας 721
Συζήτησις τῆς προτάσεως 722
Ἀναβολὴ αὐτῆς καὶ κλήρωσις τῆς ἐκλογῆς Παρναισσοῦ πρὸς παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ἐδαφίων τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου 723

Συνεδρίασις ΡΚΔ'. τῆς 24 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῆς ἐπιτροπῆς α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων 727
β') Ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Βονίτσης· ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς καὶ ὁρκοδοσία τοῦ βουλευτοῦ Τ. Γ. Μαυρομιχάλου· κλήρωσις νέα καὶ παραπομπὴ εἰς ἕτερα τμήματα τῶν ἐκλογῶν Θήρας καὶ Παρναισσοῦ 728
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 38 ἐδαφίου τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ 1850 τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου 729
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων τοῦ ἀφορῶντος τὰς πιστώσεις ταύτας νομοσχεδίου, καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 731
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τοῦ συνόλου 732
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 734
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 736
Συζήτησις τοῦ περὶ δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Ἀπεραντίων ζητήματος 737

Πρωτοκόλλων ὁρκωμοσίας 738

Συνεδρίασις ΡΚΕ'. τῆς 29 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Θήρας . .
Ἀναγνώρισις τῆς νομιμότητος αὐτῆς καὶ ὁρκοδοσία τοῦ βουλευτοῦ Χ. Δεμάθα· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῆς παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῇ πρεσβείᾳ διερμηνείας 739
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ σώματος καὶ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ διαχειρίσεως κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην. 740
Πρότασις περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ βοηθοῦ τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς καὶ παραδοχὴ ταύτης· ἀνάγνωσις Β. διατάγματος κηρύσσοντος τὴν λῆξιν τῆς παρούσης α'. συνόδου τῆς γ'. βουλευτικῆς περιόδου 743
Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας βουλευτοῦ· κατάλογος τῶν ὀνομάτων τῶν βουλευτῶν 744

ΤΕΛΟΣ.

